Bundel - Raad openbaar Wijchen van 27 november 2025

1 Opening
Vragenhalfuurtje: 3 minuten
Voor de fracties: 3 minuten
Voor het de college: 6 minuten

2 Vaststellen agenda

3 Vragenhalfuur

4 Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en concept verslag
- 2025-10-30_Raad openbaar Wijchen_Besluitenlijst
- 2025-11-06_Raad openbaar Wijchen_Besluitenlijst
- 2025-10-30 Concept Verslag openbare raadsvergadering
- 2025-11-06 Concept Verslag van de openbare raadsvergadering

5 Afdoening terkennisnamelijst
Onderstaande stukken worden niet inhoudelijk behandeld
- Ingekomen_brieven__(Wijchen) 27-11-2025

5.a 322082 Informatienota gemeenteraad motie herinneringenbos Wijchen
- Dossier 7212 voorblad
- 322082 Informatienota gemeenteraad motie herinneringenbos Wijchen
- bijlage 1: motie herinneringenbos Wijchen

5.b 321080 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen CDA: Parkeergeleidingssysteem Centrum Wijchen
- Dossier 7202 voorblad
- 321080 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen CDA: Parkeergeleidingssysteem Centrum Wijchen
- Bijlage 1 schriftelijke vragen CDA - Parkeergeleidingssysteem

5.c 319813 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks Wijchen: Leegstandsheffing
- Dossier 7227 voorblad
- 319813 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks Wijchen: Leegstandsheffing
- Bijlage: Schriftelijke vraag GL PvdA - Leegstandsheffing

5.d 317846 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks: De das zet Wijchen op slot
- Dossier 7180 voorblad
- 317846 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks: De das zet Wijchen op slot
- Bijlage - PvdA en GLW: Schriftelijke vragen 'De das zet Wijchen op slot'

5.e 319110 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Woningbouw op maat in de kleine kernen
- Dossier 7210 voorblad
- 319110 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Woningbouw op maat in de kleine kernen
- Bijlage Schriftelijke vraag van Kernachtig Wijchen - Woningbouw op maat in de kleine kernen

5.f 318666 Informatienota over beleidsregels bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk
- Dossier 7257 voorblad
- 318666 Informatienota over beleidsregels bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk
- Bijlage 1: Beleidsregels bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025

5.g 267660 informatienota Reclamebeleid / A0 reclameframes voor handelsreclame en voor aankondiging van evenementen en verkiezingen.
- Dossier 7297 voorblad
- 267660 informatienota Reclamebeleid / A0 reclameframes voor handelsreclame en voor aankondiging van evenementen en verkiezingen.

5.h 321267 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie
- Dossier 7245 voorblad

321267 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie
Schriftelijke vraag VVD - Overzicht samenhang en prioriteiten energietransitie (1)

6 Hamerstukken
De stukken onder dit agendapunt zijn hamerstukken. Op hamerstukken kunt u niet inspreken.

6.a 127005 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur
Dossier 7228 voorblad
127005 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 1_Motivering TAM-omgevingplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 2_Regels TAM-omgevingplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 3_Verbeelding TAM-omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 4_Bijlagen bij de motivering
Bijlage 5_Zienswijze 1
Bijlage 6_Zienswijzenota omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur

6.b 311001 Beslisnota Subsidieverlening stichting Museum Kasteel Wijchen 2026-2029
Dossier 7254 voorblad
311001 Beslisnota Subsidieverlening stichting Museum Kasteel Wijchen 2026-2029
Bijlage_Uitvoeringsovereenkomst Museum Kasteel Wijchen 2026-2029
Bijlage_MeerjarenBegroting MKW 2026-2029
Bijlage_Meerjarenbeleidsplan 2026-2029 MKW

6.c 270499 Beslisnota Toetreding tot gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)
Dossier 7255 voorblad
270499 Beslisnota Toetreding tot gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)
Bijlage 1 Planning bestuurlijke proces toetreding Munitax versie 1.0
Bijlage 2 Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024

6.d 321021 Beslisnota Voorbereidingsbesluit archeologie
Dossier 7229 voorblad
321021 Beslisnota Voorbereidingsbesluit archeologie
Bijlage Voorbereidingsbesluit archeologie
Bijlage Voorbereidingsbesluit archeologie kaart

6.e 322881 Beslisnota raad Toestemming treffen gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
Dossier 7218 voorblad
322881 Beslisnota raad Toestemming treffen gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 1 - Aanbiedingsbrief college stukken toestemmingsprocedure Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 2 - Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 3 - Toelichting GR Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 4 - Reactienota op de zienswijzen bij de ontwerp GR-ODGM en ontwerp-Bedrijfsplan ODGM Wijchen
Bijlage 5 - Totaaloverzicht zienswijzen en reacties ontwerp-BP en ontwerp-GR ODGM
Bijlage 6 - Notitie financiële consequenties fusie ODGM i.o
Bijlage 7 - Bedrijfsplan Op weg naar een nieuwe Omgevingsdienst
Bijlage 8 - Liquidatieplan ODRN

6.f 323086 Beslisnota subsidieaanvraag Kans en Kleur 2025
Dossier 7233 voorblad
323086 Beslisnota subsidieaanvraag Kans en Kleur 2025
Subsidieaanvraag ondersteunende activiteiten 2025 (brief subsidie opbouw)
Jaarplan Combinatiefuncties Cultuur Muziek techniek en sport 2024-2025
Beschikking Kans en Kleur subsidie 2025

6.g 270848 Beslisnota Vaststellen subsidieplafond subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs
Dossier 7223 voorblad
270848 Beslisnota Vaststellen subsidieplafond subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs

Raadsbesluit Wijchen Smalle beurs subsidieplafond

6.h 322137 beslisnota Vaststellen zienswijze op de kaderbrief GGD Gelderland-Zuid 2027
Dossier 7286 voorblad
322137 beslisnota Vaststellen zienswijze op de kaderbrief GGD Gelderland-Zuid 2027
Bijlage 1 Reactie op kaderbrief 2027
Bijlage 2 Kaderbrief 2027 GGD Gelderland-Zuid

6.i 316528 Beslisnota wijziging Apv Wijchen per 1-1-2026
Dossier 7243 voorblad
316528 Beslisnota wijziging Apv Wijchen per 1-1-2026
Bijlage 1 - Apv Wijchen - wijzigingsverordening per 1-1-2026 (def v5-11-2025)
Bijlage 2 - Apv Wijchen - toelichting wijzigingsverordening per 1-1-2026 (def v5-11-2025)

6.j 277190 Beslisnota Beschikking MEE Plus 2025 wijzigen en verhogen
Dossier 7276 voorblad
277190 Beslisnota Beschikking MEE Plus 2025 wijzigen en verhogen
Bijlage 1: Aangepaste beschikking

6.k 325009 Beslisnota Subsidie Bibliotheek 2026
Dossier 7289 voorblad
325009 Beslisnota Subsidie Bibliotheek 2026
2. Subsidiebeschikking bibliotheek 2026
3. 2026 subsidieaanvraag gemeente
4. 2026-2029 meerjarenbegroting de Bibliotheek Wijchen def
5. 2026 Jaarplan de Bibliotheek Wijchen
6. Beleidsvisie De Bibliotheek Wijchen 2025-2028

6.l 324594 Beslisnota Subsidieaanvraag jaarlijkse subsidie Ixta Noa Noorderlicht 2026
Dossier 7294 voorblad
324594 Beslisnota Subsidieaanvraag jaarlijkse subsidie Ixta Noa Noorderlicht 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag 2026 Nijmegen en regiogemeenten
Bijlage 2: Beschikking subsidieaanvraag 2026 Ixta Noa

6.m 324324 Beslisnota Subsidieaanvraag Herstelgerichte Inloop Ixta Noa 't Mozaïek 2026
Dossier 7298 voorblad
324324 Beslisnota Subsidieaanvraag Herstelgerichte Inloop Ixta Noa 't Mozaïek 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag 2026 t Mozaïek
Bijlage 2: Beschikking subsidieaanvraag 2026 ‘t Mozaïek

6.n 324629 Beslisnota Subsidieaanvraag MEE Plus 2026
Dossier 7292 voorblad
324629 Beslisnota Subsidieaanvraag MEE Plus 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag MEE Plus 2026
Bijlage 2: Beschikking

6.o 303460 Beslisnota Subsidieaanvraag WijkGGZ Wijchen 2026
Dossier 7293 voorblad
303460 Beslisnota Subsidieaanvraag WijkGGZ Wijchen 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag WijkGGZ Regio Rivierenland Nijmegen en Rijk van Nijmegen 2026
Bijlage 2: Beschikking subsidie WijkGGZ 2026

6.p 322939 Beslisnota Verlening budgetsubsidie MeerVoormekaar 2026
Dossier 7291 voorblad
322939 Beslisnota Verlening budgetsubsidie MeerVoormekaar 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag Wijchen 2026
Bijlage 2: Beschikking Subsidieverlening MeerVoormekaar 2026
Bijlage 3: Bijsluiter bezwaar 2025 Wijchen

6.q 324103 beslisnota Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Dossier 7275 voorblad
324103 beslisnota Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026

Overzicht wijzigingen Verordening Wmo en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
250925 Advies Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen Verordening Wmo en Jeugdhulp Wijchen 2026

6.r 316605 Beslisnota Wmebv aanwijzingsbesluit en delegatie
Dossier 7224 voorblad
316605 Beslisnota Wmebv aanwijzingsbesluit en delegatie
Bijlage 1 - Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen
Bijlage 2 - Wijzigingsbesluit delegatiebesluit gemeente Wijchen

6.s 320755 Beslisnota mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen
Dossier 7222 voorblad
320755 Beslisnota mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen
Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen

6.t 325090 Beslisnota Ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
Dossier 7285 voorblad
325090 Beslisnota Ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
Bijlage 1: Context en verwerking aanbevelingen van evaluatie CR
Bijlage 2: Ontwerp aanpassing CR
Bijlage 3: Overzicht wijzigingen CR
Bijlage 4: Ontwerp aanpassing DVO
Bijlage 5: Overzicht wijzigingen DVO
Bijlage 6: Ontwerp aanpassing inrichtingsplan

7 Mededelingen

8 327509 Beslisnota Benoemen tot commissielid de heer R. van Gemert
Dossier 7345 voorblad
327509 Beslisnota Benoemen tot commissielid de heer R. van Gemert

9 Bespreekstukken
De stukken onder dit agendapunt zijn bespreekstukken. Op bespreekstukken kunt u inspreken. Wilt u inspreken? Neem dan contact op met de griffie van de gemeente Wijchen. De griffie is bereikbaar via het e-mail adres griffie@wijchen.nl en via telefoonnummer 088 432 72 03.

9.1 311916 Beslisnota actualisatie Woonzorgvisie 2025 - 2030
Dossier 7235 voorblad
311916 Beslisnota actualisatie Woonzorgvisie 2025 - 2030
Bijlage 1. Actualisatie Woonzorgvisie Wijchen 2025 - 2030
Bijlage 2. Advies Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen Woonzorgvisie
Bijlage 3. Reactie op advies Adviesorgaan Sociaal Domein Woonzorgvisie

10 Stemmingen

11 Sluiting

Lijst besluiten en toezeggingen raadsvergadering 30 oktober 2025 (concept)

Datum	30-10-2025
Tijd	20:00 - 22:40
Locatie	Wijchen, Kasteel
Voorzitter	Mevr. R. Helmer-Englebert
Aanwezigen	CDA:

- Dhr. B.G.B. Derksen (fractievoorzitter)
- Mevr. C.E. Hoogteijling
- Mevr. M.P. Joosse-de Visser
- Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers
- Dhr. M.C.G. Van Wanroij

D66:

- Dhr. M. Lukkezen (fractievoorzitter)
- Mevr. M. Muller

GroenLinks:

- Dhr. P. Oomen

Kernachtig Wijchen:

- Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter)
- Mevr. A. Driessen-Slingerland
- Dhr. J.M.T. Evers
- Dhr. H.J. Grobbe
- Mevr. H.J. Janssen
- Dhr. J. Kersten
- Dhr. T. Klinkhamer
- Dhr. M.A.J. Verharen

PvdA:

- Dhr. T. Burgers (fractievoorzitter)
- Dhr. Y.J.T.M. Merkus

VVD:

- Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter)
- Dhr. T.A.A.J. Haerkens

Wijchen Lokaal:

- Dhr. D. Herms (fractievoorzitter)
- Dhr. L.J.P.G. Herms
- Dhr. P.M. van 't Schip

College van burgemeester en wethouders:

- Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst
- Mevr. A.M. van Dam
- Dhr. G.W.R. Gerrits
- Mevr. B.E.M. Schouten
- Mevr. J.M. Hendrix (gemeentesecretaris)

Voorzitter: Mevr. R. Helmer-Englebert

Griffier: Mevr. A.B. Berendsen

Afwezigen

- Dhr. E.H.M. ten Buren (VVD)
- Mevr. S. Eijkemans (Kernachtig Wijchen)
- Dhr. R.L.A. Albersnagel (Kernachtig Wijchen)
- Dhr. H. Tiemessen (GroenLinks)

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering.

2 Vaststellen agenda

De gemeenteraad besluit om de volgorde van de agendapunten 9.1 en 9.2 om te draaien. De nota Speelruimtebeleid wordt als eerste besproken tijdens de raadsvergadering.

De heer L. Herms van Wijchen Lokaal wenst een motie actueel in te dienen.

De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter toetsen de inhoud van de motie actueel op actualiteit. De motie actueel is actueel bevonden. De motie actueel is toegevoegd aan de agenda als agendapunt 9.3.

3 Vragenhalfuur

Mevrouw Joosse-De Visser van het CDA stelt een vraag over de beplanting bij zonnepark Kampbroek.

De heer Peters Sengers van het CDA stelt een vraag over het dynamisch parkeerverwijssysteem.

4 Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en concept verslag van de openbare raadsvergadering van 25 september 2025

Geen van de raadsleden heeft een verzoek tot wijziging ingediend. Daarmee stelt de raad de documenten ongewijzigd vast.

5 Afdoening terkennisnamelijst

De nota's die bij dit agendapunt genoemd staan worden ter kennisname door de raad aangenomen.

5.a 308278 informatienota Routekaart warmtenet en warmteprogramma

5.b 134705 Informatienota Evaluatie uitvoeringsovereenkomst Museum Kasteel Wijchen 2022-2025

5.c 260283 informatienota Antwoord op schriftelijke vragen D66 over pakketpunt Bijsterhuizen

5.d 306543 Informatienota verlenging Informatiebeleidsplan

5.e 310202 Informatienota Opheffen openbare camperplaatsen

5.f 313164 Informatienota beantwoording schriftelijke vragen CDA: Subsidie gezondere natuur

5.g 314738 Informatienota Antwoord op Schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen – "Hoogspanning door elektriciteitshuisjes?"

5.h 316990 Informatienota Openbaar vervoer in Wijchen 2026

5.i 317677 Informatienota Rapportage Wijchen september 2025

5.j 310099 Informatienota schriftelijke raadsvraag KRW-doelen status gemeente

5.k 309594 Informatienota Ontwerp DVO 2026-2027 MGR/WerkBedrijf

5.l 317061 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Oplossing voor het dumpen van afval bij container

6 Hamerstukken

De raad besluit om unaniem in te stemmen met de beslisnota's genoemd onder dit agendapunt.

6.a 277175 Beslisnota Wijziging verleningsbesluit subsidie voorschoolse educatie 2025

6.b 305253 Beslisnota Opheffen geheimhouding Anterieure overeenkomst Wijchen-West

6.c 308877 Beslisnota Subsidieverlening activiteiten in het kader van onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026

6.d 312831 beslisnota Herziene verordeningen Toekomstbestendig Wonen Leningen

6.e 313725 Beslisnota Instandhouding en uitbreiding Menstruatieproducten Uitgifte Punten (MUP's) gemeente Wijchen

6.f 318525 Beslisnota Kunstgrasveld AWC

7 Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

8 323125 Beslisnota Benoemen tot commissielid de heer H.J.G. Bijmans, mevrouw E.L. Van Tilburg-Suy, mevrouw F.A.J. Jansen

De gemeenteraad besluit:

- De heer H.J.G. Bijmans te benoemen tot commissielid zijnde niet-raadslid van de gemeenteraad van Wijchen voor de fractie CDA Wijchen
- Mevrouw E.L. Van Tilburg-Suy en mevrouw F.A.J. Jansen te benoemen tot commissielid zijnde niet-raadslid van de gemeenteraad van Wijchen voor de fractie Wijchen Lokaal

9 Bespreekstukken

9.1 306085 Beslisnota speelruimtebeleid 2025-2034 Wijchen

Amendement 1 K8W PvdA D66 GL WL D66 VVD - Behoud speeltuinen

Motie 1 K8W D66 PvdA GL VVD WL CDA - Evaluatie speelbeleid als opstap naar een leven lang bewegen

Stemuitslag amendement:

23 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- Het amendement is unaniem aangenomen

Stemuitslag beslisnota:

23 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- De beslisnota is geamendeerd aangenomen

Stemuitslag motie:

23 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- De motie is unaniem aangenomen

9.2 314296 beslisnota Routekaart Duurzame Warmte Wijchen

Amendement 1 K8W CDA VVD - Aanvullend go-no go moment en extra voorwaarde warmtenet

Amendement 2 GLW PvdA - Duurzame warmte met minder CO2-uitstoot

Amendement 3 Wijchen Lokaal - Verduidelijking Beslisnota Routekaart Duurzame Warmte Wijchen

Motie 1 CDA GL PvdA D66 - Alternatieven voor ARN-warmtenet

Stemuitslag amendement 1:

23 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- Het amendement is unaniem aangenomen

Stemuitslag amendement 2:

23 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- Het amendement is unaniem aangenomen

Stemuitslag amendement 3:

6 stemmen voor, 17 stemmen tegen

Voor: GroenLinks, PvdA, Wijchen Lokaal

Tegen: CDA, D66, Kernachtig Wijchen, VVD

- Het amendement is verworpen

Stemuitslag beslisnota:

23 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- De beslisnota is geamendeerd aangenomen

Stemuitslag motie 1:

23 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- De motie is unaniem aangenomen

9.3 20251030 Motie actueel Tegen locatie asielzoekerscentrum Wijchen op Teersdijk

Dit agendapunt is behandeld onder voorzitterschap van de plaatsvervangend voorzitter van de raad mevrouw C.E. Hoogteijling.

Toezegging burgemeester Helmer-Englebert: Het college blijft de raad actief informeren over de ontwikkelingen en voortgang van het proces AZC Teersdijk. Ook wanneer er gedurende langere tijd geen nieuwe ontwikkelingen zijn, wordt de raad daarvan op de hoogte gesteld.

Stemverklaring de heer Kersten (Kernachtig Wijchen): Persoonlijk ben ik om meerdere redenen altijd tegen de komst van een AZC in Wijchen geweest. Om die reden kan ik mij vinden in het derde verzoek van de motie. De overige overwegingen, constateringen en verzoeken vind ik echter te kort door de bocht. Daarom stem ik tegen deze motie.

Stemuitslag motie actueel:
3 stemmen voor, 20 stemmen tegen
Voor: Wijchen Lokaal
Tegen: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD

- De motie is verworpen

10 Stemmingen

Geen enkel raadslid heeft een verzoek voor een stemming ingediend.

11 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22:40 uur.

Lijst besluiten en toezeggingen raadsvergadering 6 november 2025 (concept)

Subtitel	Begroting
Datum	06-11-2025
Tijd	16:00 - 22:45
Locatie	Wijchen, Kasteel
Voorzitter	Mevr. R. Helmer-Englebert
Aanwezigen	CDA:

- Dhr. B.G.B. Derksen (fractievoorzitter)
- Mevr. C.E. Hoogteijling
- Mevr. M.P. Joosse-de Visser
- Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers
- Dhr. M.C.G. Van Wanroij

D66:

- Dhr. M. Lukkezen (fractievoorzitter)
- Mevr. M. Muller

GroenLinks:

- Dhr. H. Tiemessen (fractievoorzitter)
- Dhr. P. Oomen

Kernachtig Wijchen:

- Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter)
- Dhr. R.L.A. Albersnagel
- Mevr. A. Driessen-Slingerland
- Mevr. S. Eijkemans
- Dhr. J.M.T. Evers
- Dhr. H.J. Grobbe
- Mevr. H.J. Janssen
- Dhr. J. Kersten

- Dhr. T. Klinkhamer
- Dhr. M.A.J. Verharen

PvdA:

- Dhr. T. Burgers (fractievoorzitter)
- Dhr. Y.J.T.M. Merkus

VVD:

- Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter)
- Dhr. E.H.M. ten Buren
- Dhr. T.A.A.J. Haerkens

Wijchen Lokaal:

- Dhr. D. Herms (fractievoorzitter)
- Dhr. L.J.P.G. Herms
- Dhr. P.M. van 't Schip

College van burgemeester en wethouders:

- Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst
- Mevr. A.M. van Dam
- Dhr. G.W.R. Gerrits
- Mevr. B.E.M. Schouten
- Mevr. J.M. Hendrix (gemeentesecretaris)

Griffier: Mevr. A.B. Berendsen

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering.

2 Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3 Vaststellen agenda

De raad stelt de agenda ongewijzigd vast.

4 Inspreken burgers

Er hebben zich geen inwoners gemeld om in te spreken.

5 Hamerstukken

De raad besluit om unaniem in te stemmen met de beslisnota's genoemd onder dit agendapunt.

5.a 305155 Beslisnota Vergroten zwemveiligheid voor kinderen uit huishoudens in een financieel kwetsbare situatie

5.b 323360 Beslisnota Atletiekhal sportpark de Wychert

6 Bespreken

6.1 319202 Beslisnota Programmabegroting 2026 Wijchen

Toezegging wethouder Gerrits: Het college is bezig met de voorbereiding van een voorstel over leges voor de bouw hoogspanningsstation. Dat voorstel wordt aan de raad aangeboden bij de bespreking van de perspectiefnota in 2026.

Toezegging wethouder Gerrits: Het college komt met een voorstel om te onderzoeken of de verhouding in de OZB tussen woningen en niet-woningen anders kan worden vastgesteld.

Toezegging wethouder Schouten: Het college gaat bij TenneT aangeven dat er behoefte is aan aandacht voor het vierde zoekgebied. Hierbij vraagt het college of dit onderwerp kan worden meegenomen in de nieuwsbrief van TenneT.

Toezegging wethouder Van Bronkhorst: Het deklaag- en floraonderzoek vormen de basis voor een plan van aanpak. In dit plan van aanpak worden het beheer en onderhoud van de berg opgenomen. Daarnaast wordt hierin beschreven voor welk type gebruik de bergtop geschikt is. Het plan van aanpak wordt aangeboden aan de raad.

Toezegging wethouder Van Bronkhorst: De uitkomsten die zijn gepresenteerd in de roadmap *'In 10 stappen initiatieven van bewoners voor een buurttuin ondersteunen'* worden gebruikt bij toekomstige initiatieven voor buurttuinen in Wijchen.

6.1.01 Amendement 1 CDA K8W PvdA GL - Noodpakket óók voor sociale minima (of inwoners in armoede)

Stemuitslag:

24 stemmen voor, 3 stemmen tegen

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD

Tegen: Wijchen Lokaal

- Het amendement is aangenomen

6.1.02 Motie 01 K8W CDA VVD - Compensatie voor komst hoogspanningsstation

Stemuitslag:

25 stemmen voor, 2 stemmen tegen

Voor: CDA, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: D66

- De motie is aangenomen

6.1.03 Motie 02 CDA K8W VVD - Leges bouw hoogspanningsstation inzetten

Stemverklaring de heer Oomen (GroenLinks): GroenLinks is niet tegen de inhoud van de motie, maar vindt het voorstel te prematuur, onder andere omdat enkele punten uit de oproep niet haalbaar lijken. Als het voorstel volgende maand was ingediend, zou GroenLinks voor hebben gestemd.

Stemuitslag:

22 stemmen voor, 5 stemmen tegen

Voor: CDA, Kernachtig Wijchen, VVD, Wijchen Lokaal, de heer Burgers (PvdA)

Tegen: D66, GroenLinks, de heer Merkus (PvdA)

- De motie is aangenomen

6.1.04 Motie 03 PvdA GLW - Debat over OZB [ingetrokken]

De motie is ingetrokken.

6.1.05 Motie 04 VVD K8W CDA D66 PvdA GLW - Werken moet lonen

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- De motie is unaniem aangenomen

6.1.06 Motie 05 K8W WL GLW - Ook pluche voor ons publiek

Stemverklaring de heer Derksen (CDA): Als raad hebben wij het afgelopen jaar alle dubbeltjes moeten omdraaien. In de oproep staat dat het gaat om nieuw meubilair en dat de kosten moeten passen binnen de huidige middelen. Het CDA vindt dit op dit moment niet gepast en stemt daarom tegen de motie.

Stemuitslag:

20 stemmen voor, 7 stemmen tegen

Voor: GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: CDA, D66

- De motie is aangenomen

6.1.07 Motie 06 PvdA GLW D66 Van regels naar vertrouwen in het armoedebeleid

Stemuitslag:

6 stemmen voor, 21 stemmen tegen

Voor: D66, GroenLinks, PvdA

Tegen: CDA, Kernachtig Wijchen, VVD, Wijchen Lokaal

- De motie is verworpen

6.1.08 Motie 07 GLW PvdA Versterk toezicht en beheer Wijchense berg

Stemuitslag:

6 stemmen voor, 21 stemmen tegen

Voor: D66, GroenLinks, PvdA

Tegen: CDA, Kernachtig Wijchen, VVD, Wijchen Lokaal

- De motie is verworpen

6.1.09 Motie 08 D66 Opheffen alcoholverbod

Stemverklaring mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen): Het voorstel om het dictum aan te passen klinkt sympathiek en het lijkt alsof wij daartegen zijn. Echter, als het dictum op die manier wordt gewijzigd, gaat het college precies hetzelfde doen wat het nu al doet. Daardoor wordt de motie volgens Kernachtig Wijchen overbodig.

Stemuitslag:

2 stemmen voor, 25 stemmen tegen

Voor: D66

Tegen: CDA, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

- De motie is verworpen

6.1.10 Motie 09 GLW PvdA D66 Versterken van impact ondernemen en maatschappelijk verantwoord ondernemen in Wijchen

Stemuitslag:

6 stemmen voor, 21 stemmen tegen

Voor: D66, GroenLinks, PvdA

Tegen: CDA, Kernachtig Wijchen, VVD, Wijchen Lokaal

- De motie is verworpen

6.1.11 Motie 10 D66 Elk bankje een prullenbak

Stemuitslag:

5 stemmen voor, 22 stemmen tegen

Voor: D66, Wijchen Lokaal

Tegen: CDA, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD

- De motie is verworpen

6.1.12 Motie 11 D66 Inspiratiesessies

Stemverklaring meneer Haerkens (VVD): De VVD vindt het idee sympathiek, maar wacht de evaluatie van de gemeente Houten af.

Stemuitslag:

6 stemmen voor, 21 stemmen tegen

Voor: D66, GroenLinks, PvdA

Tegen: CDA, Kernachtig Wijchen, VVD, Wijchen Lokaal

- De motie is verworpen

6.1.13 Motie 12 WL buurttuintjes [ingetrokken]

De motie is ingetrokken.

6.1.14 Motie 13 D66 Cultuurfonds Wijchen verdient meer aandacht [aangepast]

Stemverklaring de heer D. Herms (Wijchen Lokaal): De fractie van Wijchen Lokaal stemt verdeeld over deze motie.

Stemverklaring mevrouw Joosse- De Visser (CDA): Voor het CDA is het belangrijk dat het volledige spectrum van gelden die in de cultuursector worden besteed, wordt meegewogen. Daarna kan worden gekeken of er nog ruimte is voor een cultuurfonds. In de motie wordt gesproken over een eenmalig fonds, dat op een gegeven moment uitgeput raakt. Het CDA wil het meer in samenhang bekijken. Om die reden stemt het CDA tegen de motie.

Stemverklaring mevrouw Eijkemans (Kernachtig Wijchen): Kernachtig Wijchen verwacht dat het college altijd terugkomt naar de raad wanneer de gelden niet meer toereikend zijn. Daarbij heeft Kernachtig Wijchen liever beleid op inhoud dan op financiën.

Stemuitslag:

7 stemmen voor, 20 stemmen tegen

Voor: D66, GroenLinks, PvdA, de heer D. Herms (Wijchen Lokaal)

Tegen: CDA, Kernachtig Wijchen, VVD, de heer L. Herms en de heer van ’t Schip (Wijchen Lokaal)

- De motie is verworpen

319202 Beslisnota Programmabegroting 2026 Wijchen

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Voor: CDA, D66, GroenLinks, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Wijchen Lokaal

Tegen: -

- De beslisnota is unaniem aangenomen

7 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22:45 uur.

CONCEPT

Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 30 oktober 2025 om 20.00 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter (tot agendapunt 9.3)	Burgemeester, mevr. R. Helmer-Englebert
Plaatsvervangend voorzitter (vanaf agendapunt 9.3)	Mevr. C.E. Hoogteijling
CDA	Dhr. B.G.B. Derksen (fractievoorzitter) Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-de Visser Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers Dhr. M.C.G. van Wanroij
D66 Wijchen	Dhr. M.J.H. Lukkezen (fractievoorzitter) Mevr. M.C.E. Muller
GroenLinks	Dhr. P.R. Oomen
Kernachtig Wijchen	Mevr. J.M. Driessen-Slingerland Dhr. J.M.T. Evers Dhr. H.J. Grobbe Mevr. H.J. Janssen Dhr. J.T.G. Kersten Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter) Dhr. M.A.J. Verharen
PvdA Wijchen	Dhr. T.T.M. Burgers (fractievoorzitter) Dhr. Y.J.T.M. Merkus
VVD	Dhr. T.A.A.J. Haerkens Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter)
Wijchen Lokaal	Dhr. D.L.W. Herms (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms De heer P.M. van 't Schip
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst Mevr. A.M. van Dam Dhr. G.W.R. Gerrits Mevr. B.E.M. Schouten
Verslaglegging	Emma Handson B.V.
Afwezig met kennisgeving	Mevr. S.M. Eijkemans Dhr. R.L.A. Albersnagel Dhr. E.H.M. ten Buren Dhr. H. Tiemessen (fractievoorzitter)
Publiek	21

---

1. Opening en bezinning

De voorzitter, burgemeester mevrouw Helmer-Englebert, opent de vergadering en heet alle aanwezigen en de mensen die thuis via de livestream de vergadering volgen welkom bij deze

openbare raadsvergadering. Ze geeft aan dat de verkiezingen gisteren hebben plaatsgevonden en dat er in Wijchen een bovengemiddeld aantal inwoners heeft gestemd, namelijk 82,4%. Ze spreekt haar trots uit over deze hoge opkomst en bedankt iedereen die heeft gestemd. Vervolgens biedt ze de aanwezigen een moment van bezinning aan, waarbij ze hen uitnodigt terug te denken aan de gebeurtenissen van gisteren.

De voorzitter deelt mee dat de raad het bericht heeft gelezen dat de heer Wim Lemmers, oud-raadslid namens het CDA, is overleden. Zij wenst namens de raad zijn nabestaanden heel veel sterkte en troost bij het verwerken van dit verlies toe.

De voorzitter meldt dat berichten van verhindering zijn ontvangen van mevrouw Eijkemans (Kernachtig Wijchen), de heer Albersnagel (Kernachtig Wijchen) en de heer Ten Buren (VVD). De heer Oomen (GroenLinks) voegt hieraan toe dat de heer Tiemessen (GroenLinks) ook afwezig is.

De voorzitter informeert de aanwezigen dat de agendacommissie de spreektijden heeft vastgesteld: 3 minuten voor het vragenhalfuurtje, 6 minuten voor de fracties en 12 minuten voor het college.

2. Vaststellen van de agenda
De voorzitter informeert de aanwezigen dat de beslisnota over het speelruimtebeleid is doorgeschoven van de vorige raadsvergadering naar de huidige vergadering. Vervolgens stelt de voorzitter voor de volgorde van de agendapunten 9.1 en 9.2 om te draaien, zodat de nota speelruimtebeleid als eerste wordt besproken. Ze kijkt rond en constateert dat er geen bezwaren zijn tegen deze wijziging.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) vraagt een motie actueel op de agenda te plaatsen. De voorzitter besluit de vergadering te schorsen om de motie te lezen en te toetsen op actualiteit.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft aan dat zij samen met de plaatsvervangend voorzitter van de raad, mevrouw Hoogteijling (CDA), de motie heeft bekeken. De motie wordt als actueel beoordeeld en wordt toegevoegd aan de agenda als agendapunt 9.3. De voorzitter legt uit dat, omdat de motie zowel de portefeuille van wethouder Gerrits als die van de burgemeester raakt, mevrouw Hoogteijling het voorzitterschap overneemt bij dat punt.

De heer Derksen (CDA) geeft aan dat zijn fractie niet bekend is met de exacte inhoud van de motie en vraagt hoe de voorzitter de ordelijke behandeling voor zich ziet. Hij vraagt of leestijd wordt gegeven. De voorzitter antwoordt dat een schorsing plaatsvindt voordat het agendapunt wordt behandeld, en dat de motie inmiddels in iBabs is opgenomen als agendapunt 9.3. Ze bevestigt dat iedere fractie en het college vanwege de motie 1 minuut extra spreektijd krijgen.

3. Vragenhalfuur
De voorzitter deelt mee dat er vragen zijn binnengekomen van mevrouw Joosse-de Visser (CDA) over de beplanting bij Zonnepark Kampbroek.

Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) herinnert eraan dat enkele maanden geleden schriftelijke vragen zijn gesteld over de realisatie van afspraken met de eigenaar van Zonnepark Kampbroek. Zij legt uit dat uit de beantwoording bleek dat de gemeente eind 2024 de eigenaar heeft gewezen op het ontbreken van de beplanting die nodig is voor de landschappelijke inpassing. Ze benadrukt dat, ondanks dat inmiddels een jaar is verstreken, volgens signalen uit de buurt het zonnepark nog steeds niet de beplanting heeft gerealiseerd, wat nu al ruim 4 jaar het geval is. Ze geeft aan dat volgens het CDA maatregelen niet langer kunnen wachten, mede gezien het plantseizoen in de herfst, en vraagt wat de gemeente gaat doen en op welke termijn. Ze vraagt ook welke drukmiddelen de gemeente heeft de eigenaar alsnog te verplichten de afspraken na te komen.

Wethouder Schouten antwoordt namens het college dat zij in contact zijn geweest met de exploitant van het zonnepark over de realisatie van een landschappelijke inpassing. Ze geeft aan dat de exploitant heeft toegezegd dat de realisatie van die inpassing hun aandacht heeft en dat die zich committeert aan de gemaakte afspraken. Ten aanzien van de tweede vraag meldt ze dat de gemeente de exploitant aan de gemaakte afspraken houdt en dat de wethouder denkt dat dat voldoende moet zijn om tot een oplossing te komen.

De voorzitter deelt mee dat er ook vragen zijn ingediend door de heer Peters Sengers (CDA) over het dynamisch parkeerverwijssysteem.

De heer Peters Sengers (CDA) legt uit dat de toezegging van een dynamisch parkeerverwijssysteem in het centrum reeds dateert van 2019. Hij merkt op dat het inmiddels 2025 is en dat nu blijkt dat het systeem vanwege beperkingen in de stroomaanleg door Liander pas in 2027 operationeel kan zijn. Hij wijst erop dat er in 2022 reeds middelen zijn vrijgemaakt en vraagt waarom zo lang is gewacht met de aanleg en waarom niet eerder tijdig bij Liander capaciteit is geclaimd. Hij vraagt ook welke concrete actie wordt ondernomen om de plaatsing van de verwijsborden te vervroegen.

Wethouder Van Bronkhorst antwoordt namens het college dat gemeente Wijchen direct na de besluitvorming, na de perspectiefnota van 2022, een start heeft gemaakt met de voorbereiding van het project. Hij legt uit dat een vraagspecificatie is opgesteld voor een Europese aanbesteding om een externe partij te werven voor de projectvoorbereiding en het realiseren van het verwijzingssysteem. Hij geeft aan dat het voorbereiden en doorlopen van deze Europese aanbesteding een langere doorlooptijd heeft gekend en dat medio 2024 een geschikte partij is gevonden die als beste naar voren kwam. Hij legt uit dat na de aanbesteding van het werk de locaties zijn bepaald en dat Liander die locaties nodig heeft voordat zij definitief een planning maken. Hij geeft aan dat de opdrachtnemer op dat moment ook pas de aansluitpunten voor de stroom kon aanvragen en dat Liander op basis daarvan een planning heeft gemaakt. Hij benadrukt dat het niet mogelijk was die capaciteit aan te vragen voordat die locaties bekend waren bij Liander. Hij legt uit dat de opdrachtnemer en de gemeente in gesprek zijn met Liander om te kijken wat mogelijk is. Hij geeft aan dat de gemeente de verwijzing rondom het centrum de komende weken verbetert door tijdelijk extra verwijsborden te plaatsen en dat hij al heeft mogen constateren dat de kasteeltuin ook zonder die borden al goed wordt gevonden.

4. Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en conceptverslag van 25 september 2025

De voorzitter merkt op dat geen van de raadsleden een verzoek tot wijziging heeft ingediend. Daarmee stelt de raad de documenten ongewijzigd vast.

5. Afdoening terkennisnamelijst

De voorzitter verklaart dat de nota's die bij dit agendapunt worden genoemd, door de raad ter kennisname worden aangenomen.

5.a Informatienota 308278: routekaart warmtenet en warmteprogramma
5.b Informatienota 134705: evaluatie uitvoeringsovereenkomst Museum Kasteel Wijchen 2022-2025
5.c Informatienota 260283: antwoord op schriftelijke vragen D66 over pakketpunt Bijsterhuizen
5.d Informatienota 306543: verlenging Informatiebeleidsplan
5.e Informatienota 310202: opheffen openbare camperplaatsen
5.f Informatienota 313164: beantwoording schriftelijke vragen CDA: subsidie gezondere natuur
5.g Informatienota 314738: antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen – "Hoogspanning door elektriciteitshuisjes?"
5.h Informatienota 316990: openbaar vervoer in Wijchen 2026
5.i Informatienota 317677: rapportage Wijchen september 2025
5.j Informatienota 310099: schriftelijke raadsvraag KRW-doelen status gemeente
5.k Informatienota 309594: ontwerp DVO 2026-2027 MGR/WerkBedrijf

5.l Informatienota 317061: antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: oplossing voor het dumpen van afval bij container

6. Hamerstukken
De voorzitter kondigt aan dat de raad unaniem heeft besloten in te stemmen met de beslisnota's die onder dit agendapunt vallen.
6.a Beslisnota 277175: wijziging verleningsbesluit subsidie voorschoolse educatie 2025
6.b Beslisnota 305253: opheffen geheimhouding Anterieure overeenkomst Wijchen-West
6.c Beslisnota 308877: subsidieverlening activiteiten in het kader van onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026
6.d Beslisnota 312831: herziene verordeningen Toekomstbestendig Wonen Leningen
6.e Beslisnota 313725: instandhouding en uitbreiding Menstruatieproducten Uitgifte Punten (MUP's) gemeente Wijchen
6.f Beslisnota 318525: kunstgrasveld AWC

7. Mededelingen
De voorzitter vraagt of er mededelingen zijn van raadsleden die de raad vertegenwoordigen in werkgroepen en commissies; dit is niet het geval. Vervolgens vraagt de voorzitter of er mededelingen zijn vanuit het college; ook dit is niet het geval.

8. Benoemen commissieleden
De voorzitter legt uit dat de fracties van het CDA en Wijchen Lokaal commissieleden willen laten benoemen door de raad. De voorzitter verlaat haar plaats aan de raadstafel om bij het spreekgestoelte de belofte af te nemen van de 3 nieuwe commissieleden. Ze verzoekt de heer H.J.G. Bijmans, die voor de fractie van CDA Wijchen commissielid van de gemeenteraad van Wijchen wenst te worden, in het midden te komen staan. Vervolgens verzoekt zij mevrouw E.L. van Tilburg en mevrouw F.A.J. Jansen in het midden te komen staan. Beide dames wensen te worden benoemd tot commissielid van de gemeenteraad van Wijchen voor de fractie Wijchen Lokaal. De voorzitter meldt dat alle 3 de kandidaten hebben aangegeven dat zij de belofte willen uitspreken.

De voorzitter leest de tekst van de belofte voor en mevrouw Van Tilburg, mevrouw Jansen en de heer Bijmans leggen de belofte af. De voorzitter heet hen hartelijk welkom als commissielid en overhandigt hun namens de raad een cadeautje. Ze kondigt aan dat de felicitaties van anderen tijdens de borrel in de foyer kunnen worden ontvangen.

9. Bespreekstukken
9.1 306085 Beslisnota speelruimtebeleid 2025-2034 Wijchen
9.1.1 Amendement 1 - K8W PvdA D66 GL WL D66 VVD behoud speeltuinen
9.1.2 Motie 1 - K8W D66 PvdA GL evaluatie speelbeleid als opstap naar een leven lang bewegen
Inleiding
De voorzitter geeft aan dat het speelruimtebeleid dat in 2016 is vastgesteld door de raad toe is aan vernieuwing. Het oude beleid biedt een solide basis, maar ook op het gebied van speelruimtebeleid zijn er nieuwe inzichten en trends. Hierbij valt te denken aan inclusie en positieve gezondheid, van speelplekken naar duurzame speel- en sportplekken. Ze geeft enkele voorbeelden van de initiatieven die inwoners ontwikkelen, zoals de buurttuin naast basisschool De Buizerd en het discgolfparcours in Park Noord.

Ze kondigt aan dat een amendement en een motie zijn ingediend. Ze wijst erop dat elke fractie 7 minuten spreektijd heeft en het college 13 minuten. Ze waarschuwt tegen het creatief omzeilen van de spreektijd en benadrukt dat lang vergaderen de kwaliteit van de besluitvorming niet ten goede komt.

Eerste termijn
Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) uit haar hoop dat dit de laatste keer is dat het 'speelruimtebeleid' wordt besproken, waarmee zij bedoelt dat het over een tijdje alleen nog zal gaan over 'beweegbeleid'. Kernachtig Wijchen streeft naar een integraal beleid waarin een leven

lang bewegen centraal staat, en dat spelen, sporten, bewegen en ontmoeten samenbrengt. Ze legt uit dat het amendement en de motie raadsbreed worden ingediend en bedankt iedereen voor de samenwerking. Het amendement zorgt ervoor dat de speeltuinen aan de Kloosterstraat in Batenburg en de Gaffelstraat in Bergharen behouden blijven. De motie vraagt een evaluatie 3 jaar na vaststelling van het beleid, waarbij niet alleen wordt gekeken naar het aantal plekken en het aantal kinderen, maar juist naar het daadwerkelijke gebruik van de speelplekken. Ze pleit hiertoe voor creatief denken, zoals het inzetten van digitale enquêtes, om de behoeften van verschillende inwoners te peilen. Ze merkt op dat de fysieke ruimte beperkt is en dat buitenspelen niet alleen over glijbanen en schommels gaat, maar over plekken waar kinderen leren samen te spelen, waar jongeren elkaar ontmoeten en ouderen een praatje maken met dorpsgenoten. Ze benadrukt dat het juist nu, in een tijd waarin zorgen zijn over te weinig beweging en toenemende eenzaamheid, belangrijk is speelplekken niet los te zien van sport of sociaal beleid. Met deze motie vraagt zij daarom toe te werken naar die verbinding.

Mevrouw Muller (D66) prijst het voorliggende ambitieuze stuk over het speelruimtebeleid. Zij merkt op dat uitgebreid is onderzocht wat kan worden verbeterd in Wijchen, wat er op wijkniveau al is aan bestaande speeltuinen en dat er een onderscheid is gemaakt in speeltuinen voor jonge en oudere kinderen. Zij geeft aan tevreden te zijn met de toenemende focus op oudere kinderen, wat ook in het voorliggende stuk en het speelruimtebeleid wordt verwoord. Mevrouw Muller ziet de functie van ontmoeting bij speeltuinen, met het plaatsen van bankjes voor meer sociale interactie, positief in. Haar fractie ondersteunt het amendement en de motie. Ze wenst alle betrokkenen succes bij de uitvoering van het beleid.

De heer Burgers (PvdA) spreekt over het belang van inclusieve speelplekken die alle generaties betrekken. Hij hoopt dat de evaluatie over 3 jaar positieve resultaten laat zien en ondersteunt zowel het amendement als de motie.

De heer Derksen (CDA) benadrukt dat spelen een basisbehoefte is en dat de gemeente hierin moet faciliteren. Hij is tevreden met de samenwerking om de speeltuinen in Bergharen en Batenburg open te houden en vraagt de wethouder te reflecteren op inclusie in het beleid.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) noemt de buurttuin bij De Buizerd een prachtig project, waarin spelen, leren, ontmoeten en gezond leven samenkomen en ziet dit als voorbeeld van wat mogelijk is met de implementatie van deze motie. Hij benadrukt daarnaast het belang van het behoud van speeltuinen en vindt het goed dat het amendement raadsbreed wordt gedragen. Hij steunt het amendement, de motie en de beslisnota.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) geeft aan dat het haar fractie duidelijk is dat de speeltuinen behouden moeten blijven en ziet dit als een belangrijke keuze voor de leefbaarheid van de dorpen en wijken in de toekomst. Ze uit wel haar zorgen over de kwaliteit van de speelplekken en vraagt de wethouder te garanderen dat de speelplekken toegankelijk, divers, veilig en uitdagend blijven.

De heer Oomen (GroenLinks) benadrukt het belang van speelplekken als ontmoetingsplaatsen voor de gemeenschap, die de sociale contacten en de leefbaarheid van de kernen en wijken bevorderen. De groene buitenruime biedt gelegenheid voor beweging, sport en spel. Zijn fractie vindt het een goed idee dat de speelruimte in overleg met inwoners van alle leeftijden aantrekkelijker wordt door vergroening en het plaatsen van een weerbestendig fitnessapparaat. Zijn fractie steunt het speelruimtebeleid en dient de motie en het amendement mede in.

Wethouder Schouten reageert namens het college op de vragen en opmerkingen van de raad. Ze geeft aan meerdere geluiden te hebben gehoord dat de speeltuinen open moeten blijven. Ze verduidelijkt dat het nooit de bedoeling was dat de speeltuinen dichtgingen. Er waren er 2 aangewezen die niet meer per se nodig zijn qua aantallen en die zouden geleidelijk aan worden opgeruimd als de toestellen niet meer goed zijn. Er was echter nooit sprake van dat ze acuut weg moesten. Ze legt uit dat de inclusie in het beleid is verwerkt volgens de VNG-richtlijnen en dat een deel van de speeltuinen geleidelijk meer inclusief wordt gemaakt. Ze reageert op de vraag van de VVD over de kwaliteit van de speelplekken en geeft aan dat er niet

wordt ingeleverd op kwaliteit. Alles in de nota is erop gericht om de speeltuinen op orde te houden en de speeltuinen worden ook meerdere keren per jaar geïnspecteerd, waarvan 1 keer door een extern bedrijf. Wat betreft het amendement verduidelijkt wethouder Schouten dat er 2 specifieke speelplekken overbodig lijken qua aantal jonge inwoners. De raad heeft middels het amendement aangegeven deze 2 plekken belangrijk te vinden en het college heeft begrip voor de zorgen van de raad. Wethouder Schouten wijst erop dat het sluiten van de speelplekken conform de richtlijn is die de raad zelf heeft vastgesteld. In het amendement is echter aangegeven dat het om een eenmalige uitzondering gaat. Wat betreft de motie erkent wethouder Schouten dat het college het belang van een breder speelbeleid ziet, maar wijst erop dat het huidige beleid zich richt op kinderen tot 19 jaar. Ze informeert de raad dat binnenkort een sport- en beweegbeleid wordt gepresenteerd, dat ook volwassenen omvat, en suggereert dat de motie wellicht te vroeg komt. Het college wil de raad ter overweging meegeven om, wanneer het sport- en beweegbeleid voorligt, te beoordelen of dit voldoet. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan bij de evaluatie worden onderzocht of het beleid kan worden samengevoegd. Wethouder Schouten merkt op dat een evaluatie elke 3 jaar te frequent is, gezien de geringe veranderingen die na 10 jaar zijn waargenomen.

Tweede termijn
De voorzitter geeft aan dat mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) als eerste indiener als laatste het woord krijgt.

Mevrouw Muller (D66) geeft aan geen inbreng te hebben.

De heer Burgers (PvdA) uit zijn verwarring over de mogelijke conflicten tussen de motie en het aankomende beleid, en stelt voor de motie aan te nemen en later te integreren.

De heer Derksen (CDA) is tevreden met de voortgang van de inclusiemotie en heeft verder geen opmerkingen.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) heeft geen aanvullende opmerkingen.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) roept het college op klachten over de speeltuin in Niftrik serieus te nemen en betreurt het dat ze hier zelf niet eerder aandacht aan heeft besteed.

De heer Oomen (GroenLinks) ziet de komst van gebiedscoördinatoren als een positieve ontwikkeling om dergelijke problemen eerder op te pikken en steunt de motie.

Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) houdt vast aan de motie als een voorbereiding op het sportbeleid en stelt voor over 3 jaar toch te evalueren, omdat er in haar ogen geen volwaardige evaluatie heeft plaatsgevonden na 5 en 10 jaar.

De voorzitter constateert dat geen feitelijke onjuistheden zijn gehoord door het college en gaat over tot stemming.

Stemming
De voorzitter brengt amendement ‘Behoud speeltuinen’ ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het amendement aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met amendement ‘Behoud speeltuinen’ (zaaknummer 306085).

De voorzitter brengt ‘Beslisnota speelruimtebeleid 2025-2034 Wijchen’ (zaaknummer 306085) ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen is de beslisnota aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met ‘Beslisnota speelruimtebeleid 2025-2034 Wijchen’ (zaaknummer 306085).

De voorzitter brengt de motie 'Evaluatie speelbeleid als opstap naar een leven lang bewegen' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen is de motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met motie 'Evaluatie speelbeleid als opstap naar een leven lang bewegen' (zaaknummer 306085).

9.2 314296 Beslisnota Routekaart Duurzame Warmte Wijchen
Inleiding
De voorzitter legt uit dat de routekaart 2 sporen met elkaar verbindt. Enerzijds is dat het proces om te komen tot een warmteprogramma en anderzijds is dat de ontwikkeling van een mogelijk warmtenet in Wijchen, gevoed door warmte van ARN B.V. Het college stelt de raad voor in te stemmen met een aantal leidende principes en voorwaarden voor de verdere ontwikkeling van het warmtenet. Tijdens de commissievergadering zijn amendementen en moties aangekondigd. De voorzitter herinnert de aanwezigen eraan dat er nog 2 agendapunten (inclusief dit agendapunt) te gaan zijn en vraagt hen hun spreektijd in de gaten te houden.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) begint zijn bijdrage door te reflecteren op de recente commissievergadering en merkt op dat het Wijchens warmtenet de afgelopen weken niet de krantenkoppen heeft gedomineerd. Hij vraagt zich af waarom dit zo is en concludeert dat mensen pas reageren wanneer zij direct worden geraakt. Hij wijst op een recente brief van het demissionaire kabinet aan de Tweede Kamer waarin wordt aangegeven dat afvalverbranding sneller moet worden afgebouwd, met gedwongen afbouw van de capaciteit van afvalverbranders vanaf 2040 als optie. Hij vraagt zich af hoe verstandig het is om meer dan 4.000 huishoudens afhankelijk te maken van een afvalverbrander en vraagt of de wethouder op de hoogte is van het genoemde kabinetsvoornemen. Hij uit zijn zorgen over ARN als warmtebron, de landelijke onzekerheid omtrent warmtenetten, alternatieve warmtebronnen, betaalbaarheid, keuzevrijheid voor inwoners en de businesscase. Hij geeft aan dat veel informatie nog steeds onduidelijk is en dat de geschatte kosten voor het warmtenet ten minste € 120 miljoen bedragen, wat neerkomt op bijna € 30.000 per woning. Hij benadrukt dat dit gemeenschapsgeld is. Kernachtig Wijchen dient daarom een amendement in dat een extra go/no-go-moment voor de raad introduceert na afronding van de bronnenstrategie en het haalbaarheidsonderzoek, maar voorafgaand aan het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst en het oprichten van een warmtebedrijf. Daarnaast vraagt hij expliciet aandacht voor de keuzevrijheid van inwoners, waarbij het college bij de eerstvolgende nota hierop moet ingaan. Hij sluit af door te zeggen dat Kernachtig Wijchen kritisch is over de mogelijke realisatie van een warmtenet en dat zij de ontwikkelingen nauw volgen.

De heer Oomen (GroenLinks) benadrukt dat de Routekaart Duurzame Warmte Wijchen slechts het begin is van een grote hoeveelheid informatie waarover de raad zich moet buigen. Hij wijst op de financiële consequenties, de impact op bewoners en de langetermijngevolgen voor de warmtevoorziening van Wijchense gebouwen. Hij is blij dat veel partijen in de raadzaal de voornemens van het college serieus hebben geïnventariseerd en dat er moties en amendementen zijn ingediend die zorgvuldigheid vooropstellen. Hij bedankt de ambtelijke organisatie voor de goede informatie die zij hebben verstrekt. Hij benadrukt dat er vaart moet worden gemaakt, aangezien de warmteplannen sinds april 2024 al met een jaar zijn vertraagd en de verstrekking van onderzoeksresultaten over een warmtenet met een half jaar is uitgesteld naar het eerste kwartaal van 2026. Hij vraagt het college de raad tijdig te informeren als de duurzaamheidsdoelstellingen voor 2030 in gevaar komen en vraagt de wethouder om bevestiging. Hij benadrukt dat GroenLinks niet tegen de realisatie van warmtenetten in het algemeen is, maar dat er alternatieven zijn die op kortere termijn en wellicht tegen lagere kosten te realiseren zijn. Hij wijst op de CO_2-uitstoot van ARN en dient een amendement in dat vraagt om een berekening van de CO_2-uitstoot van ARN als warmtebron, zodat deze kan worden vergeleken met de bestaande situatie en alternatieven. Hij vraagt de wethouder of de toekomstige wetgeving en de kosten van afvalverbranding in de businesscase worden meegenomen. Hij benadrukt dat de gemeente een verantwoordelijkheid heeft om haar bewoners te beschermen tegen een lock-insituatie en dat de gemeente een financieel belang

heeft bij de instandhouding van een rendabele ARN, aangezien zij aandeelhouder is. Hij wil de gemeente de kans geven om nut, noodzaak en financiële haalbaarheid van een warmtenet met ARN als bron degelijk te onderbouwen, waarna een tussentijds beslismoment volgt zoals toegezegd door de wethouder in de commissievergadering. Hij sluit af met als belangrijkste doel een duurzame, CO_2-arme warmtevoorziening van Noord-Wijchen.

De heer Van 't Schip (Wijchen Lokaal) geeft aan dat het warmtenet op lange termijn duurzame en betrouwbare warmte aan huizen kan leveren, mits het ontwerp rekening houdt met schaalbaarheid, duurzaamheid, betaalbaarheid en betrouwbaarheid. Hij benadrukt dat een centrale energiebron het mogelijk maakt makkelijker in te grijpen indien de ARN-warmtevoorziening stopt en er moet worden overgeschakeld naar een andere duurzame bron. Hij geeft aan dat een warmtenet meer controle en zicht kan geven op warmtevoorzieningsarmoede, aangezien veel mensen tegenwoordig de verwarming uitzetten omdat ze het niet kunnen betalen. Hij wijst erop dat een warmtenet minder afhankelijk is van het stroomnet en dat er back-upmogelijkheden kunnen worden ingebouwd voor de continuïteit van de warmtevoorziening. Hij concludeert dat een warmtenet pas betaalbaar wordt als voldoende gebruikers zijn aangesloten, en dat sommige mensen individuele oplossingen prefereren, wat de betaalbaarheid van een warmtenet kan belemmeren en kan leiden tot netcongestie. Hij denkt dat, wanneer het amendement wordt aangenomen, gebruikers meer vertrouwen en betrokkenheid zullen voelen bij de voordelen van een duurzaam, betaalbaar en betrouwbaar warmtenet.

De heer Van Wanroij (CDA) geeft aan dat het ARN-warmtenet als onderdeel van de Routekaart Duurzame Warmte Wijchen voor het CDA een beladen onderwerp is dat veel vragen oproept, zowel wat betreft het proces als de uitvoering. Daarom wil zijn fractie dat alle relevante informatie beschikbaar komt. Hij legt de nadruk op het belang van meer grip op het besluitvormingsproces door de raad, gezien de keuzes die de komende 40 tot 50 jaar bepalend zijn. Hij geeft aan dat het proces zorgvuldig moet verlopen en dat er heldere afwegingen moeten worden gemaakt. Hij benadrukt dat de woningen in 2050 van het gas af moeten en dat de energietransitie moet slagen, wat een grote uitdaging is. Hij wijst erop dat in de directe omgeving veel restwarmte vrijkomt bij ARN, waarvan kan worden gebruikgemaakt. Hij vraagt zich echter af of daarmee de juiste weg wordt ingeslagen. Het ARN-warmtenet roept namelijk ook vragen op over duurzaamheid, uitvoerbaarheid, betaalbaarheid voor de inwoners van Wijchen en toekomstbestendigheid. Hij pleit voor een bredere analyse naar alternatieve warmteoplossingen, zoals warmtepompen of individuele oplossingen, en dient samen met GroenLinks, D66 en de PvdA een motie in om deze alternatieven te onderzoeken. Hij uit zijn zorgen over het gevoel dat de raad onvoldoende aan het stuur zit en dat ze niet pas aan het einde van het traject willen worden geconfronteerd met een keuze waarbij de raad slechts kan tekenen bij het kruisje. Hij dient samen met Kernachtig Wijchen en de VVD een amendement in voor een extra beslismoment.

De heer Merkus (PvdA) benadrukt het belang van het meenemen van beschikbare alternatieven in de businesscase om te kunnen beoordelen of iets haalbaar, betaalbaar, duurzaam en betrouwbaar is. Hij vindt de 7 principes en 5 voorwaarden goed, maar wil deze middels een aantal amendementen aanscherpen. Hij wijst ten slotte op de technische en complexe aard van het dossier en het belang dat de raad goed op de hoogte blijft en ruimte heeft om te besluiten.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat D66 tempo wil maken in de energietransitie en wil verduurzamen, maar wel met de inwoners centraal. De motie die zijn fractie samen met het CDA indient is geen nee tegen een warmtenet, maar een ja voor het zorgvuldig meewegen van alle opties en het centraal zetten van de inwoners bij keuzes die hen direct raken. Hij pleit voor helderheid en wil dat inwoners weten waar ze aan toe zijn, niet in 2026, maar nog in 2025.

De heer Haerkens (VVD) herhaalt dat de VVD niet warm loopt voor een warmtenet en wijst op de enorme investering van € 120 miljoen en de risico's die daarmee gepaard gaan. Hij benadrukt dat er meer opties zijn dan alleen het warmtenet en dat er onzekerheid heerst onder de inwoners en ondernemers van Wijchen. Hij pleit voor zekerheid met betrekking tot de vraag of een warmtenet in hun wijk komt en of een warmtenet de beste en goedkoopste oplossing

voor hen is. Hij wijst erop dat binnenkort de businesscase wordt afgerond die daarna wordt voorgelegd aan het college, maar niet aan de raad. De raad mag nu alleen kaders scheppen en pas bij de finale investeringsbeslissing, over ruim een jaar, eventueel aan de noodrem trekken. Hij vindt de risico's te groot om als raad zo lang afzijdig te blijven en wil dat de raad inzage in de businesscase krijgt, zelf kan zien of het levensvatbaar is en welke alternatieven er zijn. Hij wil dat de raad betrokken blijft en dat ze tijdig over het warmtenet kunnen beslissen. Hij vat zijn betoog samen in 5 punten, waaronder het belang van een aantrekkelijke keuze voor inwoners en ondernemers en het niet dwingen van mensen om mee te doen met het warmtenet. Hij dient samen met Kernachtig Wijchen een amendement in dat de raad in staat stelt een goede afweging te maken en een go/no-go-beslissing te maken zodra de informatie beschikbaar is.

De voorzitter sluit de eerste termijn van de raadsleden.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft aan dat wethouder Schouten namens het college het woord voert.

Wethouder Schouten informeert de raad dat zij waar mogelijk updates geven als afwijkingen optreden in het uitvoeringsprogramma. Zij benadrukt dat er jaarlijks een evaluatie plaatsvindt om de voortgang te monitoren. Ze gaat verder in op de vraag over mogelijke prijsveranderingen in afval en verzekert dat deze in de businesscase worden meegenomen, waarbij toekomstige ontwikkelingen ook in beschouwing worden genomen. Wethouder Schouten geeft aan dat de vragen van de VVD in de vergadering van 4 november 2025 in het college worden behandeld. De vraag van Kernachtig Wijchen of zij op de hoogte was van de brief van het demissionaire kabinet aan de Tweede Kamer beantwoordt zij ontkennend. Zij geeft aan dat zij gaat onderzoeken wat deze beslissing voor consequenties heeft. Wethouder Schouten bespreekt vervolgens de amendementen en moties. Ze bevestigt dat het college bereid is het aanvullende go/no-go-moment en de extra voorwaarden vast te leggen zoals voorgesteld in amendement 1. Voor amendement 2 van PvdA en GroenLinks, dat technisch van aard is, geeft zij aan dat het verstandig is de CO_2-uitstootreductie via de motie van het CDA te benaderen. Ze kan niet garanderen dat alle technische methodes worden toegepast, maar verzekert dat leveringszekerheid, kosten-batenanalyse en CO_2-uitstootreductie worden onderbouwd. Amendement 3, dat extra verduidelijking toevoegt, wordt door het college ondersteund, hoewel veel van de punten al in de bespreking en het stuk zijn opgenomen. De motie vraagt om een nadere uitwerking van alternatieven, waarbij het college bereid is capaciteit in te huren voor berekeningen, wat extra kosten met zich meebrengt.

Tweede termijn
De heer Merkus (PvdA) steunt het amendement van Kernachtig Wijchen, maar vraagt de indieners van het amendement naar de meerwaarde gezien de toezegging van de wethouder. Hij vraagt ook of Kernachtig Wijchen kan verduidelijken wat de beweegredenen zijn om de gevolgen voor de keuzevrijheid van inwoners in het amendement op te nemen. De heer Merkus dient het amendement van GroenLinks mee in om de term 'duurzaam' concreter te maken. Daarnaast steunt hij het amendement van Wijchen Lokaal, maar vraagt om aanpassing van het punt over percentage leveringsbetrouwbaarheid. Tot slot steunt hij de motie van het CDA voor zorgvuldig onderzoek naar alternatieven.

De heer Lukkezen (D66) vindt amendement 1 deels overbodig, maar steunt het als men het graag expliciet wil maken. Hij vraagt GroenLinks te reflecteren op amendement 2 en vraagt zich af waarom 1 vaste methode moet worden gebruikt. Hij neigt ernaar tegen amendement 2 te stemmen, ondanks de intentie ervan. Hij ziet geen toegevoegde waarde in amendement 3 en blijft daartegen.

De heer Haerkens (VVD) steunt amendement 1 en benadrukt de behoefte aan meer duidelijkheid en inzicht in alternatieven en grip en inspraak op het proces. Hij heeft twijfels over de uitvoerbaarheid van amendement 2 en vraagt of GroenLinks bereid is eventueel de tekst nog aan te passen, zodat het ook werkbaar is voor de wethouder. Amendement 3 vindt hij niet

verhelderend. Hij steunt de motie van het CDA, omdat deze goed past in de behoefte naar meer samenhang en informatie. Op de vraag van de PvdA of amendement 1 niet overbodig is, antwoordt hij dat het geen klein project maar een enorm project betreft dat veel impact heeft en dat het van belang is tijdig helderheid te hebben en de raad niet pas over een jaar mee te laten beslissen. De heer Merkus (PvdA) geeft aan het antwoord van de heer Haerkens te begrijpen, maar merkt op dat de wethouder tijdens de commissievergadering vrij concrete toezeggingen heeft gedaan op het toevoegen van bepaalde go/no-go-momenten en vraagt of dat niet hard genoeg is voor de fractie van de VVD. De heer
De heer Van Wanroij (CDA) geeft aan dat een groot warmtenet zoals dat van ARN vaak efficiënt is qua schaalgrootte, goed is voor goed geïsoleerde woningen en het als voordeel heeft dat mensen niet per se warmtepompen hoeven te nemen en het beter is voor de netcongestie. Daarentegen beperkt het de keuzevrijheid van inwoners en daarom heeft het CDA de motie ingediend. Hij pleit voor het onderzoeken van kleinschalige alternatieven en lokale energiegemeenschappen, wat meer keuzevrijheid en flexibiliteit bevordert. Hij steunt amendement 2 van GroenLinks voor expliciete vastlegging in de beslisnota. Hij dient amendement 1 mee in en vindt amendement 3 niet relevant vanwege detailzaken die later pas duidelijk worden.

De heer Van 't Schip (Wijchen Lokaal) geeft aan dat zijn fractie het amendement van Kernachtig Wijchen, dat een extra beslismoment voorstelt, ondersteunt. Hij legt uit dat zijn fractie het extra beslismoment als positief beschouwt, terwijl er tegelijkertijd zorgen bestaan over hoe individuele aansluitingen op particuliere warmtepompen de betaalbaarheid van het warmtenet beïnvloeden. Hij benadrukt dat het belangrijk is de CO_2-uitstoot te meten, omdat dit een benchmark kan vormen voor toekomstige energiebronnen. Hij ondersteunt het amendement van GroenLinks dat zich richt op CO_2-reductie en vindt het een goed idee om duurzaamheid concreet te maken. De heer Van 't Schip gaat verder met het amendement van Wijchen Lokaal, waarin hij pleit voor het opnemen van communicatie en participatie in de businesscase. Hij wijst op eerdere fouten in Dukenburg en benadrukt dat betrouwbaarheid van de warmtevoorziening essentieel is om inwoners te overtuigen zich aan te sluiten bij het warmtenet. Hij is van mening dat de gasleverantie een hoge garantie biedt en dat dit positief kan zijn voor de perceptie van het warmtenet. Hij bespreekt vervolgens de motie over alternatieven voor het ARN-warmtenet. Hij erkent dat de ARN-businesscase tijdelijk is en dat er alternatieven moeten worden onderzocht. Hij vindt het belangrijk dat deze informatie beschikbaar is voor het beoordelen van de businesscase en concludeert dat het verkrijgen van deze informatie kan helpen bij het maken van een weloverwogen besluit.

De heer Oomen (GroenLinks) benadrukt het belang van een berekening van de CO_2-uitstoot van ARN als warmtebron. Hij geeft aan dat de duurzaamheid hiermee concreet wordt gemaakt en dat een goede vergelijking van data nodig is. De heer Lukkezen (D66) denkt dat iedereen CO_2-reductie nastreeft, maar om dit meetbaar te maken en vooral om het mogelijk te maken dit te kunnen uitvoeren, stelt hij voor de voetnoot in het amendement te verwijderen zodat het college zelf de methode kan bepalen. De heer Oomen staat open voor deze suggestie en benadrukt dat zijn fractie het college graag voldoende handvatten geeft voor CO_2-reductie. Hij geeft aan dat zijn fractie alle overige amendementen en moties steunt.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) begint met het beantwoorden van vragen van de PvdA. Hij legt uit dat het formaliseren van een concreet beslismoment van groot belang is, en benadrukt dat het onderwerp van duurzame warmte cruciaal is voor de raad. Hij vraagt zich af of het college van plan is mensen op basis van vrijwilligheid of dwang van het gas af te halen, en hoopt dat het college hierop ingaat in de volgende nota. De heer Kersten bespreekt vervolgens het amendement van GroenLinks, dat de duurzaamheid van de ARN-warmtebron ter discussie stelt. Hij onderschrijft de kern van het amendement en benadrukt dat ook zijn fractie kritisch is op de duurzaamheid van de ARN-warmtebron, en dat de EU de verbrandingsoven als vervuilend ziet. Hij verwijst naar de versnelde afbouw van het kabinet en geeft aan dat het begrip duurzaamheid beter moet worden verduidelijkt. Hij sluit zich wel aan bij de oproep van D66 om de uitvoerbaarheid te vergemakkelijken door een voetnoot te verwijderen.
Hij geeft aan dat zijn fractie het amendement van Wijchen Lokaal, dat communicatie als leidend principe wil toevoegen, niet steunt. Hij legt uit dat communicatie altijd onderdeel van beleid is

en dat de wethouder al heeft aangegeven dat dit zal gebeuren.
De heer Van ’t Schip (Wijchen Lokaal) wijst op het belang van articuleren en vastleggen van garanties voor de toekomst, en vraagt of de heer Kersten bereid is zijn standpunt te heroverwegen en het amendement goed te keuren. De heer Kersten waardeert de poging van de heer Van 't Schip, maar geeft aan dat de heer Van ’t Schip ervan uitgaat dat het warmtenet er sowieso komt en al bezig is met aan welke voorwaarden dat moet voldoen, terwijl zijn fractie kritischer is aan de voorkant van het proces en daarom het extra beslismoment wil inbouwen. De heer Van ’t Schip geeft aan dat hij nooit heeft gezegd dat er een warmtenet komt, maar dat er bepaalde criteria en randvoorwaarden zijn waaraan dit warmtenet moet voldoen en dat voor zijn fractie betaalbaarheid heel belangrijk is. Hij vraagt wat de heer Kersten veranderd zou willen zien, of dat hij helemaal niet mee wil in het verankeren van de 3 belangrijke punten in het amendement. De heer Kersten geeft aan dat Wijchen Lokaal met dit amendement 3 zaken wil wijzigen, waarvan 1 al onderdeel is van het beleid; voor dat punt spreekt hij dus geen steun uit. De andere zaken lopen al vooruit op een fase waar Kernachtig Wijchen nog helemaal niet is, dus zijn fractie is niet bereid om haar standpunt daarover te heroverwegen. Wat betreft de motie van het CDA geeft de heer Kersten aan dat zijn fractie op 2 gedachten hinkt. Kernachtig Wijchen gaat ervan uit dat het college altijd de beste keuzes maakt en ook altijd keuzes afweegt, maar het lijkt alsof daar door de indieners van de motie aan wordt getwijfeld.
De heer Van Wanroij (CDA) vraagt of het de heer Kersten meer comfort zou geven als er met lokale netten wordt gewerkt, omdat deze flexibeler zijn. De heer Kersten erkent dat goede voorbeelden van grote warmtenetten schaars zijn, maar is het eens met de heer Van Wanroij dat alle opties goed moeten worden onderzocht. Hij geeft aan dat zijn fractie het voornemen steunt en de motie van het CDA kan steunen.

De voorzitter herinnert aan de vraag van de heer Oomen of de voetnoot in het amendement van GroenLinks een obstakel is voor het college en geeft wethouder Schouten de gelegenheid daarop kort te reageren. Wethouder Schouten licht toe dat het voor het college in 2 dingen zit. Ten eerste is het woord ‘adequaat’ in het amendement moeilijk te duiden en ten tweede wordt in de voetnoot gesproken over een bepaalde methode. Zij geeft aan dat het college een bureau moet inhuren en nog geen enkel idee heeft welke methode men moet gebruiken. Ze merkt op dat als de term ‘adequaat’ eruit wordt gelaten, het college daar al veel beter mee kan leven.

De heer Oomen (GroenLinks) vraagt om een schorsing van 1 minuut.

De vergadering wordt geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering.

De heer Oomen (GroenLinks) heeft de schorsing benut om het amendement aan te passen door het woord ‘adequaat’ en de voetnoot te schrappen. Het amendement wordt hiermee mede ingediend door Kernachtig Wijchen.

Stemming
De voorzitter brengt amendement 1, ‘Aanvullend go/no-go-moment en extra voorwaarde warmtenet’, ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen is dit amendement aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met amendement 1, ‘Aanvullend go/no-go-moment en extra voorwaarde warmtenet’ (zaaknummer 314296).

De voorzitter brengt amendement 2, ‘Duurzame warmte met minder CO_2-uitstoot’, ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen is dit amendement aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met amendement 2, ‘Duurzame warmte met minder CO_2-uitstoot’ (zaaknummer 314296).

De voorzitter brengt amendement 3, 'Verduidelijking Beslisnota Routekaart Duurzame Warmte Wijchen', ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 6 stemmen voor en 17 stemmen tegen is dit amendement verworpen.

De voorzitter brengt beslisnota 314296, 'Routekaart Duurzame Warmte Wijchen', ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze beslisnota aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met beslisnota 'Routekaart Duurzame Warmte Wijchen' (zaaknummer 314296).

De voorzitter brengt de motie 'Alternatieven voor ARN-warmtenet' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met de motie 'Alternatieven voor ARN-warmtenet' (zaaknummer 314296).

9.3 Motie actueel
De voorzitter draagt het voorzitterschap vanwege het onderwerp van de motie over aan de plaatsvervangend voorzitter, mevrouw Hoogteijling. Eerst wordt de vergadering echter geschorst voor leestijd en overleg.

De vergadering wordt een kwartier geschorst.

De plaatsvervangend voorzitter heropent de vergadering en opent de discussie over de motie actueel, ingediend door de fractie van Wijchen Lokaal. Zij legt de procedure met betrekking tot een motie actueel uit, waarbij de indiener de motie in de eerste termijn toelicht, gevolgd door reacties van de woordvoerders en het college. In de tweede termijn krijgt de indiener als laatste het woord, waarna de overige woordvoerders kunnen interrumperen en er wordt gestemd.

Eerste termijn
De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) verwijst naar een brief van de omwonenden van de Teersdijk, die een verklaring van het COA bevat. Hij geeft aan dat deze brief zijn fractie ertoe had doen besluiten een motie van wantrouwen tegen het college in te dienen. Hij uit zijn frustratie over het gevoel van misleiding door het college, dat volgens hem in een haastige memo een misverstand met het COA probeert recht te zetten. Hij vraagt zich af hoe een ambtenaar zoveel fouten in openbare informatie kan maken zonder dat dit wordt opgemerkt. Hoewel hij aangeeft toch geen motie van wantrouwen in te dienen, blijft het wantrouwen bestaan en verzet zijn fractie zich tegen een azc op de Teersdijk.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) geeft aan dat haar fractie de stukken uit het Woo-verzoek heeft bestudeerd en zich ongemakkelijk voelde. Ze prijst het college en het COA voor hun snelle reactie. Ze benadrukt dat haar fractie zich volledig distantieert van de strekking van de motie, omdat deze schetst dat de raad niet goed is geïnformeerd en dat er onvoldoende informatie is verstrekt. Hier is haar fractie het op basis van deze informatie totaal niet mee eens. Ten slotte geeft ze aan dat de laatste oproep in de motie – het stoppen met de ontwikkeling van een azc – haar veel te ver gaat op basis van de brief van de omwonenden. Ze geeft aan dat haar fractie achter de genomen besluiten staat en de motie niet steunt.

Mevrouw Loermans (Kernachtig Wijchen) erkent dat haar fractie geschrokken is van de brief van de inwoners en snapt dat de inwoners onaangenaam verrast waren door de informatie die zij via het Woo-verzoek hebben gekregen, maar is tevreden met de snelle reactie van het college en het COA. Ze benadrukt dat de informatievoorziening nu op orde is en dat de oproep uit de motie overbodig is. Haar fractie heeft vertrouwen in het college en steunt de motie niet.

De heer Oomen (GroenLinks) deelt mee dat zijn fractie ook geschrokken was van de antwoorden op het Woo-verzoek, maar na nadere bestudering en uitleg van het college

concludeerde dat het om een interne discussie binnen het COA ging. Hij is zeer tevreden met de informatieverstrekking die de raad vanuit het college heeft gehad, maar dat volgens hem wel blijkt dat de bewoners dat niet zijn aangezien zij een Woo-verzoek hebben ingediend. Daar zij hier ook nog geen reactie van het college op hebben gehad, suggereert hij het college hier nogmaals met de bewoners over te gaan praten en ook te kijken wat er vanuit de gemeente aan informatie kan worden verstrekt. Hij prijst tot slot het college voor het uitvoeren van de spreidingswet en benadrukt dat het past bij de traditie van Wijchen om vreemdelingen te herbergen.

De heer Lukkezen (D66) noemt het indienen van de motie onverantwoord en beschuldigt Wijchen Lokaal van misbruik van stukken. Hij benadrukt dat het de taak is van de raad om het college te controleren en niet om te werken aan het vertrek van collegeleden. Hij geeft aan dat de raad natuurlijk kritisch naar het proces moet blijven kijken, maar altijd vanuit de feiten, gedegen en zorgvuldig. Hij is van mening dat deze motie alleen is bedoeld mensen onterecht te beschadigen. Hij benadrukt dat D66 juist mensen in nood steunt, inclusief degenen die binnenkort in Wijchen worden opgevangen. Hij geeft aan dat D66 het proces kritisch en constructief blijft volgen en zich niet laat meeslepen door bangmakerij van Wijchen Lokaal.

De heer Burgers (PvdA) spreekt zijn teleurstelling uit over de motie. Hij is vooral zeer kritisch over het derde punt, dat oproept tot het stoppen van de ontwikkeling van een azc in Wijchen. Hij beschuldigt Wijchen Lokaal ervan solidariteit te missen en vindt het aanwakkeren van angst goedkoop en zwak. Hij stelt voor dat Wijchen Lokaal excuses aanbiedt voor deze motie.

De heer Derksen (CDA) geeft aan de situatie spijtig te vinden voor de bewoners. Hij begrijpt goed dat zij zich in het ootje genomen voelden door de stukken die zij hadden ontvangen naar aanleiding van hun Woo-verzoek. Hij vindt het terecht dat zij daarover een brief naar de gemeenteraad hebben gestuurd. Hij benadrukt dat het college zorgvuldig heeft gehandeld na het ontvangen van de brief van de omwonenden. Hij legt uit dat de gemeente niet op de hoogte was van de meegezonden persoonlijke beleidsopvattingen van een COA-medewerker en dat er snel is gehandeld om de situatie te verduidelijken. Hij geeft aan dat dit wel een deuk in het vertrouwen van de inwoners heeft veroorzaakt en roept op tot extra zorgvuldigheid in de communicatie met de inwoners en vraagt het college persoonlijk contact te maken met de omwonenden om hun zorgen te bespreken. Tenslotte geeft hij aan dat het hem dwarszit dat Wijchen Lokaal nu verkondigt zich met hand en tand te hebben verzet tegen het azc, terwijl Wijchen Lokaal tijdens het voorbereidingsbesluit twee keer heeft gestemd voor een azc op de Teersdijk.

De vergadering wordt geschorst.

De burgemeester reageert namens het college en bedankt de fracties voor het delen van de brief van de omwonenden met het college, omdat het college de brief zelf niet had ontvangen. Ze geeft aan het erg vervelend te vinden voor de omwonenden dat er een verkeerd beeld is ontstaan van de samenwerking met het COA. Ze vindt het pijnlijk om te lezen hoe er door een COA-medewerker over de samenwerking is geschreven in hun interne stukken. Ze geeft aan dat het COA-bestuur heeft aangegeven dat deze uitlatingen nadrukkelijk niet het officiële standpunt van het COA vertegenwoordigen, maar persoonlijke opvattingen en interpretaties van een medewerker waren. Het COA heeft ook haar excuses aangeboden voor het feit dat deze interne notities zorgen voor een beeld dat nadrukkelijk niet het standpunt van het COA vertegenwoordigt. Wat punt 3 van de motie betreft roept ze op de koers van de ontwikkeling van het azc niet te wijzigen. Ze benadrukt dat er goede afspraken zijn gemaakt met het COA. Wat punten 1 en 2 van de motie betreft geeft ze aan dat ze de onduidelijkheid die is ontstaan betreurt en ze verzekert dat actief blijft worden gecommuniceerd over de ontwikkelingen. Vervolgens reageert ze op de door de indieners van de motie uitgesproken afkeuring over de informatievoorziening van het college. Het college is ervan overtuigd de raad en andere betrokkenen juist te hebben geïnformeerd en voelt zich gesteund door de andere fracties. Tot slot vindt ze het bijzonder dat de fractie van Wijchen Lokaal de plek waar het azc komt ‘onmenselijk om te wonen’ noemt. Wijchen Lokaal heeft deze plek immers net bestemd tot woonbestemming, om het voor de bewoners die daar nu wonen weer een echte woonplek te

maken en de onzekerheid of daar iets anders wordt ontwikkeld weg te nemen. Volgens haar is het dus een prima woonplek.

Tweede termijn
Mevrouw Peters-Vroom (VVD) herhaalt dat de situatie een deuk in het vertrouwen van de inwoners heeft veroorzaakt, maar waardeert de toelichting van de burgemeester.

Mevrouw Loermans (Kernachtig Wijchen) spreekt haar dank uit voor de uitgebreide reactie van het college.

De heer Oomen (GroenLinks) spreekt zijn dank uit voor de duidelijkheid die het college heeft gegeven.

De heer Lukkezen (D66) hoopt dat de motie wordt ingetrokken.

De heer Burgers (PvdA) is blij dat de raad, op 1 partij na, het eens is over de kwestie.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) benadrukt dat hij niemand heeft willen beschadigen. Hij verdedigt echter zijn standpunt en benadrukt dat de locatie voor het azc onmenselijk is, vanwege onder andere het naastgelegen industrieterrein en de spoorlijn.
De heer Burgers (PvdA) geeft aan dat Wijchen Lokaal het bij punt 3 in de motie heeft over het stoppen met de ontwikkeling van een azc in Wijchen; er wordt daarbij niet meer over een (andere) locatie gesproken. Hij vraagt de heer L. Herms of een azc op een andere, veilige, plaats wel welkom zou zijn. De heer L. Herms antwoordt hierop ontkennend.
Mevrouw Peters-Vroom (VVD) vraagt de heer L. Herms of hij alle mensen die op de Teersdijk wonen dan wil uitkopen, aangezien het naar zijn mening een onbewoonbare plek is.
De heer L. Herms geeft aan dat dit een goed idee is, zodat hier parkeerplaatsen voor vrachtwagens kunnen worden gemaakt die nu worden weggestuurd op Bijsterhuizen. Hij geeft aan dat Wijchen Lokaal tegen een azc is en dat hij voor de buurtbewoners van de Teersdijk en een grote groep inwoners van Wijchen spreekt. De heer Derksen (CDA) vraagt om uitleg over een eerdere stem van de heer L. Herms voor een azc op de Teersdijk. De heer L. Herms antwoordt dat zijn mening in de loop der tijd is veranderd.

De beraadslagingen worden afgerond zonder wijzigingen aan de motie. De (plaatsvervangend) voorzitter vraagt het college of nog feitelijke onjuistheden zijn gehoord; dit is niet het geval.

Stemming
De voorzitter brengt 'motie actueel Tegen locatie asielzoekerscentrum Wijchen op Teersdijk' ter stemming. De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) legt een stemverklaring af. Hij geeft aan dat hij om meerdere redenen altijd tegen een azc in Wijchen is geweest en zich daarom kan vinden in punt 3 van de motie. De andere overwegingen, constateringen en verzoeken vindt hij echter veel te kort door de bocht en daarom stemt hij tegen deze motie.

Met 3 stemmen voor en 20 stemmen tegen is deze motie verworpen.

10. Stemmingen
De plaatsvervangend voorzitter informeert de aanwezigen dat er geen verzoek is geweest van een raadslid om over een hamerstuk te stemmen. Hierdoor zijn alle hamerstukken in 1 keer aangenomen.

11. Sluiting
De plaatsvervangend voorzitter biedt de aanwezigen de gelegenheid de nieuwe commissieleden te feliciteren. De vergadering wordt rond 22.50 uur gesloten.

CONCEPT

Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 6 november 2025 om 16.00 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. R. Helmer-Englebert
CDA	Dhr. B.G.B. Derksen (fractievoorzitter) Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-de Visser Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers Dhr. M.C.G. van Wanroij
D66 Wijchen	Dhr. M.J.H. Lukkezen (fractievoorzitter) Mevr. M.C.E. Muller
GroenLinks	Dhr. P.R. Oomen Dhr. H. Tiemessen (fractievoorzitter)
Kernachtig Wijchen	Dhr. R.L.A. Albersnagel Mevr. J.M. Driessen-Slingerland Mevr. S.M. Eijkemans Dhr. J.M.T. Evers Dhr. H.J. Grobbe Mevr. H.J. Janssen Dhr. J.T.G. Kersten Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter) Dhr. M.A.J. Verharen
PvdA Wijchen	Dhr. T.T.M. Burgers (fractievoorzitter) Dhr. Y.J.T.M. Merkus
VVD	Dhr. E.H.M. ten Buren Dhr. T.A.A.J. Haerkens Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter)
Wijchen Lokaal	Dhr. D.L.W. Herms (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms Dhr. P.M. van ’t Schip
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst Mevr. A.M. van Dam Dhr. G.W.R. Gerrits Mevr. B.E.M. Schouten
Verslaglegging	Emma Handson B.V.
Afwezig met kennisgeving	-
Publiek	25

---

1. Opening en bezinning

De voorzitter, burgemeester mevrouw Helmer-Englebert, opent de raadsvergadering en heet iedereen aan de raadstafel, op de publieke tribune en thuis van harte welkom. Zij legt uit dat tijdens deze vergadering de raad bespreekt hoe het geld van de gemeente Wijchen in 2026

wordt uitgegeven. Zo wordt besproken welke organisaties geld ontvangen, welke plannen de gemeente uitvoert en of de gemeente ook kan sparen. Ze benadrukt dat dit de laatste keer is dat de gemeenteraad in deze samenstelling besluiten neemt over een begroting, aangezien er in maart 2026 gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden. De voorzitter hoopt dat de opkomst net zo mooi is als die van de Tweede Kamerverkiezingen op 29 oktober 2025. Ze verwacht wijsheid van iedereen die aan de raadstafel zit en biedt de aanwezigen een moment van bezinning om even te landen.

2. Mededelingen
De voorzitter vraagt of er mededelingen zijn van de raadsleden die de raad vertegenwoordigen in werkgroepen en commissies; dat is niet het geval. Vervolgens vraagt de voorzitter of er mededelingen zijn van het college; ook dit is niet het geval.

3. Vaststellen agenda
De voorzitter vraagt de aanwezigen of zij kunnen instemmen met de voorliggende agenda. Zij constateert dat er instemming is met de agenda zoals die voorligt.

4. Inspreken burgers
De voorzitter meldt dat er geen verzoeken zijn ingediend om in te spreken.

5. Hamerstukken
De voorzitter informeert de aanwezigen dat de raad unaniem heeft besloten in te stemmen met de beslisnota's die bij dit agendapunt zijn genoemd.
5.a Beslisnota 305155: vergroten zwemveiligheid voor kinderen uit huishoudens in een financieel kwetsbare situatie
5.b Beslisnota 323360: atletiekhal sportpark de Wychert

6. Bespreken
6.1. 319202 Beslisnota Programmabegroting 2026 Wijchen
Inleiding
De voorzitter richt de aandacht op de Beslisnota Programmabegroting 2026 van de gemeente Wijchen. Zij legt uit dat de raad vanmiddag en vanavond met elkaar spreekt over de programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. Het college biedt de begroting aan in 1 integraal boekwerk, waarin naast de programma's ook paragrafen zijn opgenomen die van belang zijn voor de bedrijfsvoering en het (financieel) beleid en beheer. De voorzitter concludeert dat Wijchen financieel gezond is op basis van de inhoud van de begroting, maar merkt op dat het meerjarenperspectief onder druk blijft staan door landelijke ontwikkelingen. Hoewel het Rijk via de Voorjaarsnota tijdelijk extra middelen beschikbaar stelt, blijft een gebrek aan structurele duidelijkheid over de begroting en bekostiging van gemeentelijke taken bestaan. De jaarschijven 2026 en 2027 tonen positieve saldi, maar vanaf 2028 ontstaat een structureel tekort. Dit tekort is echter overbrugbaar, waarbij het college samen met de VNG inzet op voldoende middelen vanuit het Rijk.

De voorzitter schetst vervolgens het praktische verloop van het programma voor de middag. Iedere fractie krijgt 10 minuten spreektijd in de eerste termijn, waarbij de woordvoerders namens hun fractie amendementen en moties indienen. Er zijn 1 amendement en 13 moties aangekondigd, hoewel dit aantal tijdens de vergadering kan veranderen. Na de beschouwingen van de woordvoerders schorst de voorzitter de vergadering, zodat het college kan overleggen over de gestelde vragen, het ingediende amendement en de ingediende moties. Voor deze schorsing is een kwartier gereserveerd, maar indien nodig kan de schorsing langer duren. Na heropening van de vergadering heeft het college in totaal 30 minuten om te reageren op de gestelde vragen en ingediende moties. Het college stemt onderling af hoe deze tijd wordt ingevuld. Na de reactie van het college volgt een tweede schorsing, waarin de fracties zich kunnen beraden op hun reactie op de betogen van de woordvoerders van de fracties, de ingediende moties, de reactie van het college en het amendement. Tijdens deze schorsing wordt voor een maaltijd en drankjes gezorgd, zodat de raadsleden weer actief en vol energie verder kunnen.

Na heropening van de vergadering beginnen de raadsfracties aan hun tweede termijn. De voorzitter licht de werkwijze in de tweede termijn van de raad uitgebreider toe wanneer dit deel van de vergadering is aangebroken. De volgorde van spreken in de eerste termijn wordt bepaald via loting, waarbij de plaatsvervangend voorzitter de lootjes trekt. De volgorde is als volgt: GroenLinks, PvdA, VVD, Kernachtig Wijchen, Wijchen Lokaal, CDA, D66.

Eerste termijn
De heer Oomen (GroenLinks) begint zijn betoog met een reflectie op de financiële gezondheid van de gemeente Wijchen zoals gepresenteerd in de begroting 2026. Hij erkent de stabiele koers van de gemeente, maar waarschuwt dat deze stabiliteit niet mag leiden tot stilstand. Hij roept op tot vooruitgang en samenwerking om Wijchen eerlijker, groener en socialer te maken. Hij benadrukt dat het belangrijk is lastige vraagstukken aan te pakken en een balans te zoeken die niet alleen financieel voordelig is, maar ook een positieve bijdrage levert aan de samenleving, zoals het welzijn van inwoners en de leefomgeving. Hij wijst op de noodzaak van gelijke kansen voor iedereen, met speciale aandacht voor ouderen die bijdragen aan de cohesie van de samenleving, natuurbehoud, natuurontwikkeling en maatschappelijke uitkeringen.
De heer Oomen bekritiseert het conservatieve begrotingsbeleid van de huidige coalitie, dat volgens hem kansen heeft laten liggen op het gebied van wonen, klimaat, natuurbeleid, participatie en sociale rechtvaardigheid. Hij verwijst naar het coalitieakkoord en geeft aan dat het college veel van de mooie voornemens daarin nog niet heeft gerealiseerd. Hij wijst op de vertraging in burgerparticipatie door het blokkeren van het aanstellen van gebiedscoördinatoren door de coalitie. Hij maakt zich zorgen over de toenemende problemen met ongezonde lucht en de belasting van recreatie op natuur- en cultuurlandschappen. Hij pleit voor een koerswijziging van sparen naar investeren en van voorzichtigheid naar daadkracht, waarbij gemeenten hun middelen moeten inzetten om te investeren in hun inwoners en leefomgeving. De heer Oomen uit zijn zorgen over de woningbouwprojecten in Wijchen die achterblijven bij de norm van 30% sociale huur. Hij benadrukt de noodzaak van concrete maatregelen om betaalbaarheid en diversiteit in de woningbouw te waarborgen, gezien de demografische ontwikkelingen met meer ouderen en alleenstaanden met een smalle beurs. Hij roept het college op een plan van aanpak voor eerlijk en betaalbaar wonen te realiseren, met nadruk op sociale huur, levensloopbestendige woningen en woonvormen voor jongeren en starters. Hij bespreekt de klimaatambitie van Wijchen, die is afgenomen van 55% naar 39% CO_2-reductie in 2030. Hij geeft aan dat de routekaart voor het warmtenet en de reactie op het hoogspanningsstation ook nog vragen oproepen over de haalbaarheid van deze ambitie. Hij wijst op de achterstand in energiebesparingsplannen voor de gemeentelijke organisatie en de gebrekkige rapportage hierover. Hij merkt op dat de vergroening van schoolpleinen en de openbare ruimte nog nauwelijks wordt opgepakt, terwijl hittegolven, droogte en extreme regenval steeds vaker voorkomen. Hij is blij dat de raad met de perspectiefnota de vergroening van schoolpleinen heeft omarmd en hoopt dat het college hier voortvarend mee te werk gaat. Hij pleit voor verdere investeringen in klimaatadaptatie, zoals wateropvang, meer schaduwplekken en biodiversiteit. Hij complimenteert het college voor de eerste Klimaatweek die binnenkort start.
De heer Oomen spreekt over het groene karakter van Wijchen en het voornemen in het coalitieakkoord om voor elke gekapte boom 2 bomen terug te plaatsen, wat nog niet is gerealiseerd. Hij vraagt het college dit alsnog te doen. Hij wijst op De Wijchense Berg, waar afval naar boven komt door aantasting van de deklaag en waar steeds meer regenwater diep in de berg doordringt, wat volgens experts uiteindelijk de weg naar het grondwater gaat vinden. Hij vraagt het college of de aanbeveling uit het onderzoek om de deklaag duurzaam in stand te houden wordt overgenomen en wat het college nu aan beheer van de berg doet. GroenLinks wil dat de gemeente de gezondheidsrisico's en het milieu vooropzet door als eigenaar de regie te nemen voor het onderhoud van en toezicht op de deklaag. Zijn fractie dient hiertoe een motie in. Hij bespreekt het armoedebeleid en het gebrek aan vernieuwing hierin, evenals de inwonerspas voor mensen met een kleine beurs die nog niet is gerealiseerd. Hij pleit voor het binden, behouden en waarderen van ondernemers die bijdragen aan de gemeenschap en dient een motie in waarin zijn fractie voorstelt een jaarlijkse Wijchen Impact Award in te richten. Daarnaast wil zijn fractie in Wijchen de coaching voor startende ondernemers verder optuigen. Hij verwijst naar de deelname aan StartUp Nijmegen als een mooie opstart en stelt voor dit te evalueren en te bekijken of het huidige budget gericht kan worden ingezet voor de eigen lokale

start-ups. De heer Oomen geeft aan verheugd te zijn dat na de motie van GroenLinks van vorig jaar wat betreft de OZB ruimte is ontstaan bij het college om het OZB-tarief te differentiëren tussen woningen en niet-woningen; dit kan voorkomen dat inwoners onnodig meer belasting betalen. Dat Wijchen tegelijkertijd moet gaan nadenken over haar inkomsten blijkt ook uit de VNG-berekening die Wijchen voor de komende 4 jaar een puzzel van € 8,6 miljoen oplevert. Hij geeft aan dat het college er helaas voor kiest om het denken hierover wel minimaal een half jaar op pauze te zetten en dit voor te leggen aan de nieuwe raad. Hij stelt voor de rekensommen alvast te maken en daartoe dient GroenLinks samen met PvdA een motie in.
De heer Oomen herhaalt de woorden dat Wijchen er financieel goed voor staat, maar dat de maatschappelijke balans verstoord raakt. Volgens hem leidt te veel voorzichtigheid tot stilstand. Hij hoopt, zoals ook tijdens de perspectiefnota al is gezegd, dat in 2075 niet op deze collegeperiode hoeft te worden teruggekeken als een periode van gemiste kansen, armoede en kaalslag.

De heer Burgers (PvdA) complimenteert de wethouder en het financiële team voor de sluitende begroting. Hij geeft echter aan dat het tijd is verder te kijken dan het beheren van wat er is. Hij pleit voor het doorbreken van vanzelfsprekendheden in grote bouwprojecten, sociale voorzieningen en het gebruik van reserves. Hij merkt op dat de gemeente geen onderneming is en geen geld moet overhouden als dit ten koste gaat van de mensen die steun nodig hebben. Hij wijst erop dat de reserves van de gemeente Wijchen voldoende zijn om scherp te begroten en juist meer te investeren. Hij weet dat er net als in veel andere gemeenten ook in Wijchen over 2 jaar financiële tekorten dreigen, maar voorsorteren op dat doemscenario vindt hij niet nodig. Hij geeft aan dat er juist daarom reserves zijn en er voldoende tijd is om op tijd te reageren. Hij roept op tot een eerlijke lastenverdeling, duurzame investeringen en behoud en uitbreiding van sociale voorzieningen. Hij bespreekt de OZB-verhoudingen en het armoedebeleid, waarbij hij pleit voor vertrouwen in plaats van regels. De heer Burgers spreekt over de verschillende vormen van armoede die niet enkel door financiële bijdragen kunnen worden opgelost. Hij benadrukt dat menselijkheid, nabijheid en vertrouwen essentieel zijn. Hij verwijst naar de aanbevelingen van de Rekenkamer om meer ruimte voor maatwerk, eenvoudigere toegang en betere monitoring te realiseren, welke door de raad zijn vastgesteld. Hij kondigt een motie aan, samen met GroenLinks en D66, om het huidige beleid te verschuiven van regels en afvinklijstjes naar een beleid dat uitgaat van vertrouwen, menselijkheid en maatwerk. Hij roept op de vanzelfsprekendheden te doorbreken en te kiezen voor beleid dat de menselijke maat terugbrengt, waarbij de gemeente investeert in mensen en solidariteit als uitgangspunt neemt.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) richt zich op de begroting voor 2026, de laatste van dit college en in aanloop naar de verkiezingen. Ze bespreekt de thema's financiën en het aantrekkelijk houden van Wijchen voor inwoners, ondernemers en toeristen, en dient tot slot een motie in. Ze is tevreden dat de begroting sluitend is en dat de OZB-verhoging voor 2026 en 2027 niet is doorgevoerd, mede door hun motie. Ze uit zorgen over het perspectief vanaf 2028, zelfs met de OZB-verhoging vanaf dat jaar. Ze benadrukt dat inwoners zo min mogelijk gemeentelijke lasten moeten betalen en is tegen het verschuiven van de OZB van woningeigenaren naar bedrijven. Ze geeft aan dat ondernemers geen melkkoe zijn en pleit voor een eerlijker tariefbeleid, waarbij bijvoorbeeld leges op trouwen, paspoorten en rijbewijzen worden aangepast voor extra inkomsten. Op die manier ontstaat jaarlijks circa € 170.000 aan extra inkomsten, geld dat niet via bezuinigingen of het heffen van hogere lasten hoeft te komen. Ze vraagt het college naast besparen ook actief te kijken naar andere soorten eerlijke inkomstenbronnen.
Mevrouw Peters-Vroom bespreekt het belang van het zwembad in Wijchen als investering in gezondheid en samenhang, en benadrukt de noodzaak van woningbouw. Ze pleit voor meer aandacht voor de kernen en roept op bezwaarprocedures te vermijden. Ze is voorstander van snelfietsroutes die goed zijn verlicht voor veiligheid. Ze vraagt het college te kijken naar verkeerslogica en veiligheid, vooral bij gelijkwaardige kruispunten in het buitengebied. Ze bespreekt de zorgen van ondernemers over de bereikbaarheid van het centrum en vraagt om een reactie van de wethouder. Ze pleit voor ruimte voor ondernemers om te verduurzamen zonder nieuwe verplichtingen en vraagt om duidelijke informatie en snelle vergunningsverlening. Ze roept op tot een goed onderhouden buitengebied, waarbij het gras wordt gemaaid en de

rommel op straat wordt opgeruimd. Ze geeft aan dat in de begroting te lezen is dat de wegen 1 keer per 2 jaar worden geïnspecteerd en dat dit voor het laatst in 2022 gebeurde. Ze vraagt of gemeente Wijchen straks 4 jaar aan achterstallig onderhoud tegelijkertijd moet inhalen, en geeft aan dat haar fractie dit financieel en praktisch onverstandig lijkt. Ze verwijst naar de Achterloseweg, die moet worden aangepast omdat de halfverharding niet meer is toegestaan en vraagt of er meer van dit soort wegen zijn in Wijchen waar rekening mee moet worden gehouden. Ze geeft aan dat alle genoemde punten direct raken aan de duurzaamheidsambitie van haar fractie. Inwoners en ondernemers willen verduurzamen, maar durven vaak niet, omdat de regels te snel veranderen. Ze vraagt om een helder overzicht van wat in Wijchen op het gebied van verduurzaming wel en niet kan en roept op hierover duidelijk te communiceren. Ze vraagt tot slot naar de definitieve locaties voor windmolens en het hoogspanningsstation en pleit voor aandacht voor omwonenden. Ze roept op publiekelijk bekend te maken dat er een vierde zoekgebied is toegevoegd. Mevrouw Peters-Vroom dient een motie in voor ondersteuning van werkenden met een laag inkomen en vraagt het college te onderzoeken hoe deze groep tijdelijk kan worden ondersteund of beter kan worden geattendeerd op de bestaande regelingen. Ze roept op tot een solide koers voor 2026 en daarna, met zuinig zijn op wat goed is en verbetering waar mogelijk.

Mevrouw Loermans (Kernachtig Wijchen) spreekt positief over de sluitende begroting voor 2026 en 2027, ondanks landelijke onzekerheden. Ze complimenteert het college voor het niet doorvoeren van de OZB-verhoging en benadrukt het belang van rust en stabiliteit in lokale lasten. Ze vindt het verstandig dat de verhouding tussen OZB voor woningen en niet-woningen wordt herzien en pleit voor een zorgvuldige afweging van belangen. Mevrouw Loermans benadrukt dat het college een behoedzaam financieel beleid voert, waarbij de reserves op orde zijn en de risicoreserves voor grote projecten worden aangevuld tot € 5 miljoen. Zij geeft aan dat incidentele uitgaven verantwoord worden gedekt, wat vertrouwen geeft. Ze wijst erop dat vanaf 2028 een structureel tekort ontstaat, wat keuzes vraagt. Kernachtig Wijchen wil dat deze keuzes ruimte laten voor investeringen in leefbaarheid en veiligheid in dorpen en wijken, evenals in sport, cultuur, onderwijs en zorg. Ze benadrukt het belang van voorzieningen die mensen verbinden en een gemeente waar iedereen kan deelnemen, inclusief bezoekers die de lokale parels komen bewonderen, winkelen in het centrum of wandelen en fietsen in het buitengebied. Mevrouw Loermans pleit voor een gastvrije gemeente en investeringen in een divers aanbod, inclusief gratis parkeren. Ze wijst op de tijdelijke wijzigingen in parkeermogelijkheden door bouwwerkzaamheden en het uitstel van het dynamische parkeersysteem tot 2027, maar is blij met de toezegging dat er tot die tijd extra aandacht wordt geschonken aan goede parkeerverwijzingen. Mevrouw Loermans spreekt haar tevredenheid uit over de investeringen in het sociaal domein, zoals de versterking van het sociale team en de ondersteuning van mantelzorgers. Ze benadrukt het belang van preventie en inclusie, en kondigt een initiatiefvoorstel aan dat aandacht vraagt voor basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en digitale vaardigheden. Ze wil dat iedereen in Wijchen kan deelnemen en pleit voor investeringen in veiligheid, door te werken aan een weerbare en veerkrachtige gemeente. Ze vraagt zich af waarom de raad opnieuw moet besluiten over de inzet van straatcoaches, en of er stagnatie is of meer middelen nodig zijn. Ze prijst de investeringen in de toekomst, zoals een nieuwe school in Wijchen-West, een integraal kindcentrum en verduurzaming van gebouwen en mobiliteit. Ze is trots op het rijke verenigingsleven en vraagt naar het vernieuwde subsidiebeleid en hoe indexaties van subsidies en maatschappelijke meerwaarde hierin worden meegenomen. Mevrouw Loermans benadrukt de verantwoordelijkheid van Wijchen in de energietransitie en de uitvoering van de lokale energiestrategie, met aandacht voor isolatie en duurzame opwekking. Ze wijst op het belang van een robuust energiesysteem en de haalbaarheid van een warmtenet. Ze vraagt aandacht voor het hoogspanningsverdeelstation tussen Niftrik, Batenburg en Hernen, en pleit voor eerlijke compensatie en ondersteuning. Ze vraagt het college via een motie om actief in te zetten op ruimtelijke en financiële compensatie en om de raad goed te informeren over de kosten en vergoedingen. Ze geeft aan dat deze periode wordt afgesloten met een solide begroting en een stabiel bestuur, en pleit voor extra zitcomfort op de tribune via een motie.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) complimenteert het college en de betrokken ambtenaren voor het voorleggen van een sluitende begroting. Hij hoopt dat een nieuw kabinet structureel meer middelen beschikbaar stelt aan gemeenten, die dicht bij de inwoners staan. Hij benadrukt het belang van transparant investeren in herstel van vertrouwen en samenwerking, en wijst op de druk op het buitengebied door het hoogspanningsstation. Hij vraagt naar de verkeersdruk bij de rotonde bij de blokken van Struycken en de voortgang van de motie om dit op te lossen. Hij vraagt de wethouder naar de status van de nachtbussen en pleit voor voortgang in de bouwprojecten in Wijchen. Hij kondigt een motie aan voor de implementatie van de roadmap buurttuintjes, ontwikkeld met de Radboud Universiteit Nijmegen en lokale initiatiefnemers. In Wijchen zijn de buurttuintjes uitgegroeid tot waardevolle ontmoetingsplekken, die bijdragen aan leefbaarheid, biodiversiteit en betrokkenheid. Hij benadrukt het belang van een dergelijke handleiding, zodat toekomstige initiatieven soepel en effectief worden begeleid door een verantwoordelijke contactpersoon. De heer D. Herms reflecteert op het idee van een kinderraad en betreurt dat kinderen na de basisschool uit het oog worden verloren, juist op een leeftijd waarop het belangrijk is hen te laten zien wat ze in de maatschappij kunnen betekenen. Hij benadrukt dat samenwerking met mensen die anders denken cruciaal is om polarisatie te voorkomen. Hij pleit voor een jongerenraad als investering in betrokkenheid, samenwerking en democratisch besef, en noemt het ook een mogelijke hobby voor sommigen. Hij sluit af met een positieve terugblik op de raadsperiode, waarin zijn fractie zich gehoord voelde en goed werd samengewerkt. Hij hoopt dat deze sfeer behouden blijft richting de verkiezingen en roept op in Wijchen het goede voorbeeld te geven.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) reflecteert op het einde van de raadsperiode en de aankomende verkiezingen. Ze kijkt trots terug op de periode en het gesloten coalitieakkoord ‘Samen verschil maken’. Ze benadrukt dat de programmabegroting 2026-2029 laat zien dat Wijchen financieel gezond is, met een sluitende begroting voor de komende 2 jaar zonder verhoging van de OZB. Ze merkt echter op dat het college tegelijkertijd terecht waarschuwt voor onzekere tijden na 2028 door teruglopende rijksbijdragen, wat vraagt om voorzichtigheid bij nieuw beleid en heldere keuzes. Ze prijst het college voor het vasthouden aan grote opgaven zoals woningbouw, leefbaarheid en duurzaamheid, en de ruimte voor investeringen in jeugdzorg, mantelzorg, zwemveiligheid en sportvoorzieningen. Mevrouw Hoogteijling bespreekt de woningbouw als een grote opgave, met financiële ruimte voor lopende projecten en de komst van ruim 3.000 nieuwe woningen. Ze pleit voor het behoud van de oude KPI-regeling die inwoners de mogelijkheid biedt 2 woningen op eigen grond te realiseren. Ze benadrukt de noodzaak van verduurzaming en de energietransitie, waarbij keuzes moeten worden gemaakt die niet altijd makkelijk zijn. Ze prijst het college voor de transitievisie warmte en het warmteplan met 8 actielijnen. Ze vraagt aandacht voor compensatie vanwege de komst van het hoogspanningsstation van TenneT op Wijchens grondgebied. Haar fractie dient vanavond een voorstel in om de legeskosten die dit project oplevert goed te besteden. Het CDA wil dat die middelen worden gebruikt om capaciteit te vergroten binnen de gemeentelijke organisatie, zodat woningbouwplannen, ook KPI’s, sneller kunnen worden beoordeeld. Mevrouw Hoogteijling benadrukt het belang van maatschappelijke weerbaarheid. Het CDA heeft hier al eerder aandacht voor gevraagd via een motie en doet bij deze begroting opnieuw een voorstel. Ze dient een amendement in dat aansluit bij de landelijke publiekscampagne ‘Denk Vooruit’. Ze roept de gemeente op samen te werken met filantropische instellingen om noodpakketten beschikbaar te maken voor mensen die in armoede leven. Ze bespreekt de plannen voor het asielzoekerscentrum aan de Teersdijk en geeft aan dat het college hierin een moedige stap heeft gezet, die de raad vrijwel unaniem steunt. Ze is trots dat Wijchen daarmee verantwoordelijkheid toont. Ze vraagt tegelijkertijd aandacht voor de gevolgen voor inwoners, vooral die aan de Korte Smallesteeg. Ze is trots op wat samen met het college en de raad is bereikt op het gebied van jeugd, mantelzorg, sport- en gemeenschapsvoorzieningen en dat het speelbos wordt gerealiseerd. Ze is blij met de vergoeding van zwemdiploma B en C binnen de kindregeling. Mevrouw Hoogteijling uit haar teleurstelling over het uitblijven van de inwonerspas, een pas die minima toegang geeft tot sport, cultuur, vervoer en andere voorzieningen. Ze roept het college op de inwonerspas te realiseren, gezien het Rekenkamerrapport dat laat zien dat veel gezinnen in Wijchen niet worden bereikt door het huidige beleid. Ze sluit af met een oproep de goede verhoudingen in de raad te behouden en wenst iedereen succes met de verkiezingscampagnes.

De heer Lukkezen (D66) benadrukt dat Wijchen een kleinstedelijke gemeente is met ambitie, die de geschiedenis omarmt en vooruitkijkt. Hij geeft aan dat het vaak wel lukt om in de raad verbinding te zoeken en beslissingen te baseren op feiten, maar dat het soms ook weleens misgaat. Hij uit kritiek op een advertentie van Wijchen Lokaal en roept op populisme te vermijden. Hij geeft aan dat men moet openstaan voor de geluiden van de stille meerderheid, de mensen die trots zijn op de gemeente. Er zijn heel veel inwoners die dat extra stapje zetten en de moeite nemen een melding te maken van een losliggende stoeptegel of die hun stoep zelf onkruidvrij houden. Hij dient 4 moties in, gericht op vertrouwen door samenwerking en luisteren naar inwoners. De heer Lukkezen bespreekt een enquête in Wijchen-Noord, waaruit blijkt dat de wijk schoner kan en er behoefte is aan meer vuilnisbakken. Hij pleit voor laagdrempelige bijeenkomsten waarin inwoners hun ideeën kunnen pitchen aan de raad. Hij bespreekt het alcoholverbod in Wijchen, een maatregel die is bedoeld overlast tegen te gaan, maar in de praktijk volgens hem vooral goedwillende inwoners raakt, zoals op oudejaarsavond. Hij vindt dit algeheel alcoholverbod niet proportioneel en niet handhaafbaar. Hij pleit voor handhaven waar nodig en ruimte geven waar het kan. Op die manier worden regels weer middelen die bijdragen aan plezier en vertrouwen. Hij bedankt het college voor het gebruik van het Cultuurfonds en pleit voor het structureel maken van het fonds. Hij sluit af met een oproep voor vertrouwen en samenwerking in Wijchen, waar iedereen zich gehoord voelt.

De voorzitter kondigt het einde van de eerste termijn van de raad aan en geeft aan dat er vragen zijn gesteld en oproepen gedaan met het verzoek daarop te reageren.

De vergadering wordt 25 minuten geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering geeft het college 10 minuten extra spreektijd, waardoor het college in totaal 40 minuten krijgt. Ze geeft als eerste het woord aan wethouder Gerrits, daarna burgemeester Helmer-Englebert – waarbij het voorzitterschap wordt overgedragen aan plaatsvervangend voorzitter de heer Albersnagel –, daarna wethouder Schouten en daarna wethouder Van Dam. Als laatste komt wethouder Van Bronkhorst aan het woord.

Wethouder Gerrits bedankt de raad voor de complimenten en steun voor de begroting en benadrukt dat de ambtelijke organisatie hier hard aan heeft gewerkt. Hij reflecteert op zijn ernstige boodschap van vorig jaar, waarbij hij de raad opriep zich schrap te zetten en de mouwen op te stropen. Het lang verwachte ravijnjaar stond toen immers recht voor de gemeente. Hij geeft aan dat gemeente Wijchen goed was voorbereid en de maatregelen klaar had staan. Om de pijn te verzachten en te spreiden, was de OZB alvast verhoogd vanaf 2026. Als portefeuillehouder Financiën was hij ervan overtuigd dat men erop was voorbereid knopen door te hakken en moeilijke keuzes te maken. Eind mei 2025 kwam echter geheel onverwacht het bericht uit Den Haag dat het ravijn minder diep was en 2 jaar later zou komen, wat tegelijkertijd fijn en frustrerend was. Hij wijst erop dat het financiële zigzagbeleid van het Rijk leidde tot onnodig werk, onzekerheid en een rem op lokale investeringen, maar ook tot onnodige zorgen en een deuk in het vertrouwen in de overheid. Hij geeft aan dat vandaag de begroting voor 2026-2029 wordt besproken en dat wordt besloten over € 145 miljoen gemeenschapsgeld. De OZB-verhoging is, net als het ravijn, 2 jaar uitgesteld. Wethouder Gerrits geeft aan dat gemeente Wijchen relatief weinig schulden heeft en voldoende reserves om tegenslagen in de toekomst te kunnen opvangen zonder direct pijnlijke maatregelen te moeten inzetten. Hij benadrukt dat de gemeentelijke lasten laag blijven en dat er een beperkt tekort is voor 2028 en 2029, wat opgevangen kan worden zonder nieuwe maatregelen. Hij geeft aan dat de begroting op een positief oordeel van de provincie mag rekenen en dat met deze begroting opnieuw stappen vooruit worden gezet. Zo wordt bijvoorbeeld de risicoreserve van grote projecten aangevuld en wordt geïnvesteerd in verbeteringen in de jeugdzorg, in de ondersteuning van mantelzorg, zwemveiligheid en kunstgras om de krapte bij AWC op te lossen. Hij kondigt aan dat de begroting voor het eerst online beschikbaar is voor iedereen, om zo toegankelijk en transparant mogelijk te zijn. Wethouder Gerrits geeft aan dat het college niet op de winkel heeft gepast, maar juist stevig heeft geïnvesteerd en invulling heeft kunnen geven aan nieuwe wensen van de raad die de afgelopen periode zijn ingebracht. Hij is van mening dat de begroting een solide basis biedt voor de volgende raadsperiode, om de gemeentelijke taken

te blijven uitvoeren en om bestaande en nieuwe ambities te realiseren. Wethouder Gerrits reageert op vragen van de VVD over leges en eerlijke inkomstenbronnen. Hij geeft aan dat op dit moment de leges gemiddeld lager zijn dan wat men maximaal kan vragen en dat het college bezig is met een voorbereiding van een voorstel dat bij de Perspectiefnota wordt aangeboden. Wat betreft de eerlijke inkomstenbronnen geeft hij aan dat het college vanzelfsprekend alleen naar eerlijke inkomstenbronnen kijkt. Hij geeft aan dat het uiteindelijk een politieke keuze is om extra middelen gespreid op te halen, verdeeld over heel veel inwoners, of geconcentreerd op een specifieke doelgroep. Het college zal in elk geval zo nodig met voorstellen komen, afhankelijk van de financiële situatie op dat moment. Wethouder Gerrits reageert op de vraag van Kernachtig Wijchen over de subsidieverordening. Hij legt uit dat het college bezig is met die subsidieverordening. Bij de auditcommissie is besproken eerst met beleid te komen en het college gaat nu ook kijken hoe daar het beste mee om te gaan. Hij bespreekt de motie van het CDA om de leges van het hoogspanningsstation breder in te zetten. Hij geeft aan dat het college hiernaar gaat kijken. Volgens hem is inderdaad te verwachten dat er serieuze legesinkomsten gepaard gaan met de komst van het hoogspanningsstation. Daarnaast zullen er OZB-inkomsten zijn, wordt ook een compensatie vanuit het Rijk verwacht en wordt ingezet op een gebiedsvisie om extra ondersteuning dan wel middelen te krijgen voor een toekomstbestendige en robuuste inrichting van de omgeving rondom het hoogspanningsstation. Wethouder Gerrits reageert op de motie van PvdA en GroenLinks over de OZB. Het college wil graag met beide partijen in gesprek en zal ook met een voorstel komen om te kijken of de verhouding tussen woningen en niet-woningen eventueel anders door PvdA en GroenLinks kan worden geregeld. Hij heeft wel moeite met de tweede bullet van de motie, waarin wordt aangegeven ook al bij de komende Perspectiefnota de OZB-verhoging te betrekken. Hij merkt op dat dit pas het jaar daarna is en PvdA en GroenLinks een jaar te vroeg zijn. Hij stelt voor om als het echt noodzakelijk is de OZB te verhogen, dan die afweging te maken. Hij geeft tevens aan dat maatschappelijke effecten van een OZB-verandering moeilijk te onderzoeken zijn.

De voorzitter draagt het voorzitterschap kort over aan plaatsvervangend voorzitter de heer Albersnagel, die de burgemeester het woord geeft.

Burgemeester mevrouw Helmer-Englebert reageert op de vraag van Kernachtig Wijchen over straatcoaches. Zij geeft aan dat de straatcoaches goed bevallen, zeker bij het team van de handhavers. De lijntjes zijn korter en men is echt meer een team geworden. Het is de straatcoaches zo goed bevallen dat zij nu de opleiding tot boa gaan volgen. Er wordt nu weer op zoek gegaan naar nieuwe straatcoaches, want de financiering is structureel. De burgemeester reageert op de 2 moties van D66. Wat betreft het opheffen van het alcoholverbod geeft ze aan dat het alcoholverbod gericht is op overlast en niet op mensen die op een picknickkleed zitten met een flesje wijn en dat het praktisch onuitvoerbaar is locaties te specificeren waar wel en waar niet mag worden gedronken. Ze stelt voor het eenvoudig te houden en te vertrouwen op het inzicht van politie en handhavers om te kijken of er overlast is. Ten slotte bespreekt ze de inspiratiesessies als een nieuw participatie-instrument. De vraag van D66 was om dat op te nemen in de Participatieverordening. Ze geeft aan dat dit mogelijk is, maar dat dit aan de raad is, en de raad over zijn eigen invulling van zijn werkzaamheden en instrumenten zoals de informatiebijeenkomsten gaat. Ze roept de raad op zelf na te denken hoe invulling te geven aan deze sessies.

Na haar toelichting geeft de heer Albersnagel het voorzitterschap terug aan mevrouw Helmer-Englebert.

Wethouder Schouten spreekt haar tevredenheid uit over de positieve reacties van diverse partijen met betrekking tot de voortgang op duurzaamheid en het sociaal domein. Ze waardeert de complimenten na bijna 4 jaar inzet. Echter, zij merkt op dat de VVD ontevredenheid heeft geuit over de duurzaamheid, waarbij zij de veranderende regels en het gebrek aan duidelijkheid en handelingsperspectief als knelpunten benoemen. Het college betreurt deze ontevredenheid, aangezien het college het gevoel heeft dat er duidelijke communicatie is geweest, vooral via de beantwoording van vragen en de centrale rol van de website en het ondernemersloket. Wethouder Schouten nodigt de VVD uit aan te geven wat precies mist en wat kan worden

verbeterd. Op de vraag of er al definitieve locaties zijn vastgesteld voor het hoogspanningsstation en windenergie antwoordt zij ontkennend. De tender voor windenergie is gepauzeerd en het hoogspanningsstation bevindt zich in de voorbereidingsfase onder verantwoordelijkheid van TenneT; de gemeente is hiervoor nadrukkelijk niet verantwoordelijk, maar wel betrokken en goed aangehaakt op dat proces. Op de vraag of er een vierde gebied wordt onderzocht, antwoordt zij bevestigend. TenneT heeft dit ter inzage gelegd en bij de zienswijzen en de inzageopmerkingen van de inwoners is er een vierde locatie naar voren gebracht die TenneT ook aan het bekijken is. De planning voorziet een voorlopige locatie in de tweede helft van 2026, maar er zijn nog geen besluiten genomen. Wethouder Schouten leidt de vraag over het vierde gebied naar TenneT toe. Ze wijst erop dat de informatie openbaar beschikbaar is op hun website, maar wellicht kunnen ze dit een keer in een nieuwsbrief zetten. De motie over compensatie voor de komst van het hoogspanningsstation wordt door het college als ondersteunend beschouwd. Het college is al bezig met de gebiedsvisie die in november aan de raad wordt gepresenteerd. Deze visie dient als basis voor verdere gesprekken over compensatie. Het college is bezig met het reserveren van middelen en verwacht dat het Rijk hier ook een rol in speelt. D66 heeft een motie over cultuur ingediend, waarbij zij het Cultuurfonds en de subsidieregeling aanhalen. Wethouder Schouten bevestigt dat er al € 71.000 is aangevraagd en dat de regeling goed functioneert. Er is al veel communicatie geweest over deze regeling, en het college wil eerst evalueren voordat er verdere stappen worden genomen. Deze evaluatie vindt plaats in 2027, waarna vooruitgekeken wordt naar de toekomst van het cultuurbeleid.

Wethouder Van Dam bespreekt 4 voorstellen die betrekking hebben op bestaanszekerheid, betrokkenheid en ondernemerschap. Wat het amendement rondom noodpakketten betreft, geeft zij aan dat het initiatief van Stichting Vincentius om inwoners te ondersteunen met noodpakketten een mooi voorbeeld is van maatschappelijke betrokkenheid in de gemeente Wijchen. Ze benadrukt de samenwerking met verschillende organisaties, die vanuit de samenleving hulp bieden aan inwoners met een krappe beurs. Het college ziet die betrokkenheid als waardevol en aanvullend op dat wat de gemeente doet. Het college verdubbelt eenmalig het bedrag dat inwoners doneren aan deze actie. Vervolgens bespreekt zij de motie ‘Werken moet lonen’, waarin het belang wordt benadrukt dat werkende mensen financieel voordeel moeten ervaren, vooral in tijden van stijgende prijzen. Mevrouw Van Dam benadrukt dat, hoewel inkomenspolitiek en arbeidsvoorwaarden primair de verantwoordelijkheid zijn van de landelijke overheid en werkgevers, de gemeente een belangrijke rol speelt. Ze legt uit dat de gemeente ervoor moet zorgen dat eigen regelingen geen onbedoelde drempels opwerpen en dat informatie over beschikbare ondersteuning goed vindbaar is. Ze geeft aan dat werken niet mag worden ontmoedigd door ingewikkelde regels of verlies van voorzieningen. Ze pleit voor een inventarisatie van wat lokaal en landelijk mogelijk is om werken meer te laten lonen, wat aansluit bij het streven om bestaanszekerheid te versterken. Vervolgens bespreekt ze de motie over verantwoord ondernemen en geeft aan dat ondernemers die met hun bedrijf maatschappelijke impact maken, moeten worden beloond. Ze legt uit dat dit in Wijchen al gebeurt, waarbij maatschappelijk verantwoord ondernemen een vast onderdeel is van de beoordeling bij de bestaande ondernemersawards. Ze vermeldt dat er in 2024 zelfs een duurzaamheidsaward is uitgereikt en dat 2 Wijchense bedrijven regionale prijzen hebben gewonnen. Ze wijst op de mogelijkheid van de gemeente om een erepenning toe te kennen aan ondernemers die zich onderscheiden door uitmuntend ondernemerschap en een brede maatschappelijke bijdrage aan de Wijchense gemeenschap. Ze benadrukt dat dit geen structurele prijs is, maar een bijzondere erkenning op voordracht. Mevrouw Van Dam legt uit dat de gemeente zich inzet om startende ondernemers te ondersteunen. Ze beschrijft de samenwerking met StartUp Nijmegen, waardoor starters profiteren van hoogwaardige begeleiding, gratis workshops, netwerkevenementen en mentorgesprekken met ervaren ondernemers, ook uit Wijchen. Ze vermeldt dat er een jaarlijkse evaluatie plaatsvindt met StartUp Nijmegen en dat deze aanpak de middelen optimaal benut en maximaal resultaat creëert voor de ondernemers. Bij de motie ‘Van regels naar vertrouwen’ herinnert mevrouw Van Dam aan de toezegging bij de behandeling van de Perspectiefnota eerder dit jaar. Er komt nog dit kwartaal een integraal plan rondom het armoedebeleid naar de raad, waarin uitvoering wordt gegeven aan de adviezen van het Rekenkamerrapport. Ze legt uit dat ook de

inwonerspas, zoals afgesproken, hierin wordt meegenomen. Ze erkent de teleurstelling van de raad met betrekking tot de inwonerspas en geeft een historisch overzicht van de vertragingen die zijn ontstaan, waaronder het onverwachte vertrek van een wethouder en de aankondiging van een Rekenkameronderzoek. Ze verzekert dat de resultaten van het onderzoek naar de inwonerspas in december aan de raad worden voorgelegd. Mevrouw Van Dam beantwoordt een vraag van de VVD over het centrum en de mogelijke afname van bezoekers sinds de werkzaamheden. Ze meldt dat er op dit moment geen signalen zijn dat het centrum minder wordt bezocht, maar dat zowel Centrum Management Wijchen als de gemeente dit nauwlettend volgt. Ze verzekert dat de bereikbaarheid goed is geborgd met verkeersborden en dat het parkeren in de kasteeltuin daaraan bijdraagt.

Wethouder Van Bronkhorst reageert op de vragen van de VVD en Wijchen Lokaal over het onderzoek naar het Palkerplein. Hij legt uit dat het project is ondergebracht in de zuidflank van de Groene Metropoolregio en dat het samen met de provincie en de gemeente Nijmegen moet worden opgepakt. Hij verzekert dat het project aandacht krijgt en dat het in de top 10 van de uitvoeringsagenda staat. Wethouder Van Bronkhorst beantwoordt vragen over weginspecties en achterstallig onderhoud. Hij stelt gerust dat er geen sprake is van achterstand of budgetoverschrijding en dat de wegen in Wijchen er goed bij liggen. Wat betreft de Achterloseweg geeft hij aan dat hier op korte termijn zorgen over zijn ontstaan. Het was al jarenlang een aandachtsgebied met betrekking tot stofvorming en in augustus bleek dat het materiaal dat daar gebruikt was, Graustabiel, niet meer mag worden gebruikt in halfverharding. Er is toen snel actie ondernomen en binnen de begroting ruimte gevraagd om deze weg aan te pakken. Op de vraag of er nog meer wegen zijn waar Graustabiel is gebruikt, antwoordt hij bevestigend, maar hij merkt op dat dit voor zover bekend alleen voetpaden betreft waar het materiaal wat minder stuift dan wanneer er auto's overheen rijden. Wat betreft de vraag van Wijchen Lokaal over de nachtbus geeft hij aan dat hier al uitvoerig over is geïnformeerd en dat het college heel erg blij is met de concessie van de provincie, waarbij de nachtbus met 2 lijnen naar Wijchen terugkomt. Hij reageert op 4 moties, waaronder de motie 'Ook pluche voor ons publiek'. Hij geeft aan dat elk middel dat bijdraagt aan meer publiek op de publieke tribune op steun kan rekenen. Wat betreft de motie 'Versterk toezicht en beheer Wijchense Berg' geeft hij aan dat het college zich niet herkent in de tekst onder 'Omdat wij weten dat'. Hij merkt op dat in het rapport van Sweco staat aangegeven welke aanbevelingen er zijn bij welk gebruik en dat er geen risico voor de mens is in de huidige situatie. Hij geeft aan dat met deze motie onnodige onrust kan ontstaan door maatregelen te nemen. Hij meldt dat in de Informatienota die voor de zomer is gedeeld, wordt gesproken over het deklaagonderzoek en het floraonderzoek en dat deze de basis zullen vormen voor een plan van aanpak. Dit zal ook beheer en onderhoud van de berg omvatten, maar ook welk gebruik de gemeente kan toestaan op die berg en voor welke activiteiten die berg nog geschikt zal zijn. Met betrekking tot de motie 'Elk bankje een prullenbak' geeft hij aan dat dit niet past in het huidige beleid. Wethouder Van Bronkhorst meldt dat mede vanwege het kostenplaatje op dit moment bakken op strategische plekken worden geplaatst en dat de inwoner zorg moet dragen voor zijn eigen afval. Vervolgens geeft hij aan zich ook niet te herkennen in het eerste deel van de motie 'Buurttuintjes' van Wijchen Lokaal. Hij vindt de stelling dat het de initiatiefnemer moeite kost ondersteuning vanuit de gemeente te ontvangen een verkeerde voorstelling van zaken. De roadmap waarnaar wordt verwezen is gemaakt op verzoek van de gemeente, samen met de Radboud Universiteit, en de uitkomsten van dat onderzoek worden ook weer gebruikt voor toekomstige initiatieven. Wat betreft de in de motie genoemde gebiedscoördinatoren geeft hij aan dat deze rol een breed werkterrein zal beslaan, zowel sociaaleconomisch als met betrekking tot de ruimtelijke omgeving. Hier zal nog nader invulling aan worden gegeven.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) vraagt of wethouder Van Bronkhorst een toezegging kan doen dat de wethouder aan de slag gaat met de roadmap en dat deze niet in de la verdwijnt, in welk geval de motie de heer D. Herms ook overbodig lijkt. Wethouder Van Bronkhorst bevestigt dat de roadmap niet verloren gaat en dat ermee aan de slag wordt gegaan.

De heer Oomen (GroenLinks) vraagt naar de aanbevelingen uit het onderzoek en het beheer van De Wijchense Berg. Hij geeft aan dat een van de aanbevelingen luidt dat de gemeente de deklaag in de toekomst op een duurzame manier in stand moet houden. Uit het antwoord van het college leidt hij af dat het college die aanbeveling wil overnemen, maar de vraag is of het college dit kan bevestigen. Verder wil hij weten wat de gemeente nu aan het beheer van de berg doet. Wethouder Van Bronkhorst legt uit dat de aanpak afhankelijk is van het toekomstig gebruik van de berg en dat het plan van aanpak wordt voorbereid, maar dat er op dit moment geen fysieke actie wordt ondernomen.

De voorzitter schorst de vergadering.

Tweede termijn
De voorzitter heropent de vergadering en legt de spelregels uit voor de tweede termijn, waarbij in het eerste deel de fracties reageren op de algemene beschouwingen en in het tweede deel er een debat per amendement en per motie plaatsvindt.

De volgorde van de sprekers is bepaald door de loting in de eerste termijn. Iedere fractie krijgt maximaal 3 minuten spreektijd. De woordvoerder uit de eerste termijn geeft een reactie op de betogen van de andere fracties en de reactie van het college. De woordvoerder uit de eerste termijn gaat niet in op de ingediende amendementen en moties. De woordvoerders uit de eerste termijn interrumperen elkaar alleen op het algemene deel en niet op de amendementen en moties.

De heer Oomen (GroenLinks) constateert dat de raad het eens is met elkaar en verwijst naar het beperkte aantal moties. Dat de fractie van GroenLinks niet met grotere voorstellen is gekomen, heeft volgens hem echter ook te maken met het gebrek aan echte keuzes in de begroting. Wat betreft de discussie over de belastingen voor de burger viel het hem op dat de VVD vindt dat inwoners zo min mogelijk gemeentelijke belasting moeten betalen, maar dat de VVD zich vervolgens wel keert tegen een differentiatie van de OZB-tarieven, omdat bedrijven veel en veel minder moeten betalen. Hij wijst erop dat bedrijven in de omringende gemeentes juist veel meer betalen. Verder vindt hij het opmerkelijk dat inwoners wat de VVD betreft wel weer de hoofdprijs gaan betalen voor paspoorten. Hij merkt op dat de inwoner bij de VVD al met al juist meer gaat betalen. Hij uit zijn tevredenheid dat Kernachtig Wijchen het wel verstandig vindt dat er wordt gekeken naar de OZB-differentiatie. Verder vindt hij het jammer dat de VVD recreatie belangrijker vindt dan natuur. Wat betreft de met het CDA gedeelde ontevredenheid over het uitblijven van de inwonerspas merkt hij op dat, ondanks de uitleg van de wethouder, het jammer is dat het zo lang moet duren. Wat betreft de investeringen die direct bijdragen aan de inwoners heeft zowel het CDA als Kernachtig Wijchen benadrukt dat er wel wordt geïnvesteerd. De heer Oomen merkt op dat dit klopt, maar dat dit niet voor de langere termijn geldt. Hij roept het CDA en Kernachtig Wijchen op de langere termijn in het oog te houden.

De heer Burgers (PvdA) benadrukt dat de bespreking van de begroting van € 145 miljoen vooral over de toekomst moet gaan. Hij uit zijn teleurstelling over het feit dat sommige partijen, zoals het CDA en Kernachtig Wijchen, zich vooral richten op de afgelopen jaren en de gerealiseerde projecten. Hij vermoedt dat dit verband houdt met de naderende verkiezingen. Hij pleit ervoor de focus te leggen op hoe de gemeente in de toekomst met de beschikbare middelen om kan gaan. De heer Lukkezen (D66) merkt op dat hij in de eerste termijn van de PvdA vooral hoorde dat de PvdA hogere inkomsten wil genereren, zonder duidelijke tegenprestatie, en vraagt om toelichting. De heer Burgers verduidelijkt dat de PvdA heeft gesproken over dat er mogelijk meer inkomsten nodig zijn in de komende 2 jaar, maar dat er ook aanzienlijke reserves zijn, waardoor er bescheidenheid kan worden betracht. Hij stelt dat het wel belangrijk is nu al te beginnen met de discussie over verstandige manieren om met de financiële situatie om te gaan, vergelijkbaar met het armoedebeleid dat een cultuurverandering vereist. De heer Lukkezen vraagt of het klopt dat voor de PvdA cultuurverandering betekent meer geld in het laatje en geen uitgaven. De heer Burgers geeft aan deze vraag niet goed te begrijpen en kan hier geen antwoord op geven. Voorts geeft de heer Burgers aan wat teleurgesteld te zijn dat het tijdens deze vergadering niet over grote dingen gaat. Hij merkt op dat de prullenbak naast het bankje

ongeveer net zo veel aandacht krijgt als het onderwerp armoede. Hij uit zijn teleurstelling over het feit dat het college meermaals heeft aangegeven dat er aan zaken wordt gewerkt en dat een en ander op een later moment aan de orde komt, terwijl deze zaken nu met elkaar hadden kunnen worden besproken. Mevrouw Loermans (Kernachtig Wijchen) vraagt zich af hoe de heer Burgers het voor zich ziet om zonder gedegen inhoudelijk stuk een discussie te voeren. De heer Burgers antwoordt dat het nu al mogelijk is over armoedebeleid te praten en dat het integrale rapport van de wethouder later kan dienen voor verdere inhoudelijke discussie. Hij benadrukt dat hetzelfde geldt voor het voorstel over de OZB.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) merkt op dat inwoners en ondernemers nog steeds niet goed weten waar ze aan toe zijn op het gebied van duurzaamheid. Ze dankt de wethouder voor de opening en roept andere partijen op gezamenlijk met de wethouder in gesprek te gaan.
De heer Lukkezen (D66) merkt op dat inwoners waarschijnlijk ook benieuwd zijn naar de plannen van de VVD, die volgens hem maar niet zichtbaar worden. Mevrouw Peters antwoordt dat het verkiezingsprogramma voorligt bij de leden en binnenkort wordt vastgesteld.
De heer Lukkezen merkt op dat het verkiezingsprogramma van de VVD van 4 jaar geleden ook niet lijkt te worden uitgevoerd. Mevrouw Peters legt uit dat in de coalitie afspraken worden gemaakt waaraan wordt gewerkt. Mevrouw Peters reageert op de opmerking van de heer Burgers en is het met hem eens dat het vanavond niet over heel grote dingen gaat, maar ziet dit als een teken dat het goed gaat in Wijchen. Ze reageert ook op het voorstel van GroenLinks over erfpacht, dat zij als een molensteen ziet voor woningkopers vanwege de onzekerheid die het met zich meebrengt. Ze vraagt GroenLinks verder een keuze te maken tussen natuurbehoud en woningbouw. Ze benadrukt dat er een groot woningbouwtekort is en dat er moet worden gekeken naar waar huizen kunnen worden geplaatst, terwijl de natuur kostbaar wordt onderhouden. Wat de OZB betreft geeft ze aan dat de Wijchense ondernemers de werkgevers zijn van 19.000 mensen zijn en daarmee de motor van de Wijchense economie. Ze merkt op dat als daar de last wordt verhoogd, er ergens zal moeten worden beknibbeld.
De heer Burgers (PvdA) vraagt of niet ook de werknemers, samen met de ondernemers, de motor van de economie zijn. Mevrouw Peters-Vroom erkent dat het hand in hand gaat en dat er geld nodig is om uit te geven, maar ook winkels waar dingen kunnen worden gekocht. Ze stelt dat het college al heeft aangegeven dat er in de volgende perspectiefnota een stuk over komt, zodat er dan gefundeerd over kan worden gesproken. De heer Oomen (GroenLinks) vindt het fijn dat mevrouw Peters-Vroom het gesprek hierover wil aangaan, maar vraagt haar of zij in de eerste termijn niet heeft gezegd de lasten voor niet-woningeigenaren niet te willen verhogen. Mevrouw Peters zegt dat dit inderdaad haar standpunt is en zij hier volledig achter staat, maar dat uiteindelijk een goed argument en een goed onderbouwd stuk altijd kunnen zorgen voor een ander inzicht.

Mevrouw Loermans (Kernachtig Wijchen) uit haar tevredenheid over de antwoorden van het college over de straatcoaches en het subsidiebeleid. Ze benadrukt dat er in de raad veel waardering is voor de financiële gezondheid van de gemeente en geeft aan dat Kernachtig Wijchen zich dan ook niet herkent in het beeld dat ook wordt geschetst dat alleen maar op de winkel is gepast. Ze benadrukt dat er veel is geïnvesteerd in grote projecten, zowel op het gebied van wonen als binnen het sociaal domein. Ze noemt diverse voorzieningen, zoals Hart van Zuid, en projecten die zijn gerealiseerd, ondanks het zigzagbeleid in Den Haag. Ze complimenteert de gemeente voor het verantwoord omgaan met maatschappelijk geld.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) geeft aan dat er geen onverwachte zaken zijn gehoord en dat hij zijn opmerkingen later tijdens de behandeling van de moties deelt. Hij is tevreden met de antwoorden over de nachtbus. Het antwoord op het onderwerp van de blokken van Struycken was iets minder positief, maar hij geeft aan dat wel te verwachten was dat dit probleem niet van vandaag op morgen is opgelost. Hij is blij dat het college het vizier scherp heeft en dat er aandacht voor deze zaken blijft. Hij uit zijn verrassing over het vierde zoekgebied dat door mevrouw Peters-Vroom werd genoemd en had graag eerder hierover van de wethouder willen horen. Hij heeft verder geen toevoegingen aan deze termijn.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) bedankt het college voor de duidelijke antwoorden. Ze merkt enigszins gekscherend op dat ze het verfrissend vindt dat GroenLinks zich als belangenbehartiger voor bedrijven opstelt door hun voorstel tot een ondernemersaward en dat de VVD zich bekommert om mensen in armoede. Ze merkt op dat er veel eensgezindheid is over de gedeelde waarden, maar dat de meningsverschillen eerder bij de normen liggen. Ze constateert dat de raad tevreden is over het voorzieningenniveau en merkt op dat er geen partij is die hier negatief over spreekt, hoewel er verschillen zijn in de mate van verbetering die gewenst is. De heer Burgers (PvdA) vraagt mevrouw Hoogteijling of zij wat beter kan toelichten wat de enorme stappen zijn die zij in de energietransitie heeft gezet. Mevrouw Hoogteijling legt uit dat de energietransitie een langdurig proces is en dat er veel voorbereidend werk is verricht, hoewel dit nog niet zichtbaar is in de vorm van windmolens. Ze benadrukt dat er veel werk is verzet om inwoners te betrekken en procedures te vermijden. De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat hij in de eerste termijn van het CDA hoorde dat ze samen het verschil willen maken, maar dat er nu nog steeds geen inwonerspas, verhoging van de kindregeling of afschaffing van de eigen bijdrage van de VVE is. Hij vraagt het CDA of Wijchen zo niet afhankelijk blijft van Stichting Vincentius. Mevrouw Hoogteijling meldt dat dit zeker niet zo is en geeft aan dat zij ook haar teleurstelling over het uitblijven van de inwonerspas heeft uitgesproken, wat zij overigens bij elke perspectiefnota en begroting opnieuw heeft aangekaart. Daarnaast zijn er volgens haar wel degelijk zaken gerealiseerd, zoals een samenwerking met instellingen rond de energiebijdrage voor mensen die het wat moeilijker hebben.

De heer Lukkezen (D66) complimenteert het college en merkt op dat moties en amendementen van coalitiepartijen vaak ruimhartiger worden ondersteund. Mevrouw Peters-Vroom (VVD) vraagt of de voorstellen van coalitiepartijen misschien gewoon beter zijn, waardoor ze meer steun krijgen. De heer Lukkezen is het hier zeker niet mee eens en vindt sommige voorstellen populistisch of te vroeg. Mevrouw Peters-Vroom vraagt vervolgens of D66 geen populistische moties of moties voor de bühne indient en of hij deze intrekt. De heer Lukkezen vraagt de VVD om duidelijkheid over welke moties zij populistisch of voor de bühne vinden. Hij merkt op dat er zelfs een motie is vanuit een aantal coalitiepartijen die over de bühne gaat. Hij benadrukt dat D66 geen populistische moties heeft. Hij reflecteert op Kernachtig Wijchen en vindt het bijzonder dat er nu, vlak voor de verkiezingen, een initiatiefvoorstel over onderwijs komt, terwijl er jarenlang niets op dat gebied is gebeurd. Hij kijkt uit naar het voorstel, maar vindt de timing opmerkelijk. Hij bespreekt de standpunten van de VVD over het zo min mogelijk belasten van inwoners en het niet willen dat ondernemers als melkkoe worden gebruikt. Hij begrijpt beide standpunten, maar waarschuwt dat er straks geen geld meer is voor asfalt voor de VVD om overheen te rijden.

De voorzitter sluit dit gedeelte van reageren op de algemene beschouwingen van de tweede termijn van de raad af. Ze benadrukt dat waardeoordelen over moties en inbreng door anderen worden gegeven en roept op tot zelfreflectie. Ze legt uit dat er nu wordt gereageerd en gestemd over ingediende amendementen en moties, met een spreektijd van 23 minuten per fractie. Fracties kunnen hun spreektijd vrij verdelen en hoeven deze niet volledig te benutten. De woordvoerders krijgen de gelegenheid om te reageren op amendementen en moties, waarbij de indiener als laatste spreekt. Er zijn maximaal 3 interrupties per motie of amendement toegestaan, die van de totale spreektijd afgaan. Na het debat kan de indiener de tekst wijzigen en het college kan feitelijke onjuistheden rechtzetten, waarna er direct wordt gestemd.
De heer Merkus (PvdA) vraagt wat gebeurt als een fractie een motie wil intrekken voordat het debat plaatsvindt. De voorzitter biedt die ruimte en vraagt of er fracties zijn die nu al een motie willen intrekken. De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) trekt zijn motie over buurttuintjes in vanwege een toezegging van de wethouder. De heer Merkus trekt motie 4 over de OZB in, omdat er een onderzoek komt en roept op differentiatie in het onderzoek mee te nemen. Hij geeft aan dat volgend jaar mogelijk alsnog een motie wordt ingediend als het onderzoek niet naar tevredenheid is. De heer Derksen (CDA) vraagt of de tijd ook navenant wordt aangepast. De voorzitter geeft aan dat de tijd niet wordt aangepast en dat niemand daar bezwaar tegen maakt. Ze benadrukt dat de tijd niet hoeft te worden opgemaakt.

Amendement 1: Noodpakket óók voor sociale minima (of inwoners in armoede)
De voorzitter introduceert het amendement over het noodpakket voor sociale minima. Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) krijgt als eerste indiener als laatste het woord.

De heer Van 't Schip (Wijchen Lokaal) legt uit dat zijn fractie de gedachte achter het amendement begrijpt, maar dat zij van mening zijn dat de verantwoordelijkheid in de eerste plaats bij de inwoners zelf ligt. Hij pleit voor alternatieven zoals het versterken en opzetten van gemeentelijke noodsteunpunten en vrijwilligersnetwerken, zodat de gemeenschap beter is voorbereid op rampen. Hij vraagt of de wethouder op korte termijn wil beginnen met de coördinatie van noodsteunpunten in de gemeente. Hij geeft aan dat zijn fractie tegen het voorgestelde amendement is.

De voorzitter wijst erop dat er geen vragen meer aan het college kunnen worden gesteld in deze termijn, omdat dat bij de algemene beschouwingen had moeten gebeuren.

De heer Haerkens (VVD) benadrukt dat iedereen weerbaarder moet worden en verwijst naar de landelijke campagne Denk Vooruit, waarin wordt opgeroepen een noodpakket in huis te hebben. Hij vraagt zich af wat de rol van de gemeente hierin is en in hoeverre de gemeente haar inwoners moet informeren, ondersteunen en activeren. Hij geeft aan dat dit onderwerp in de zomer is besproken in de raad en dat het college toen is verzocht in het eerste kwartaal van 2026 een plan van aanpak te presenteren. Hij prijst het initiatief van de Stichting Vincentius om de 200 armste gezinnen te helpen en geeft aan dat de VVD dit soort initiatieven steunt. Hij besluit dat zijn fractie het amendement graag steunt.

De heer Grobbe (Kernachtig Wijchen) bedankt het CDA voor het amendement en geeft aan dat de oproep hen direct aansprak. Hij ziet het als een voorbeeld van solidariteit en steunt het amendement van harte.

De heer Tiemessen (GroenLinks) vindt het een goed idee om de lokale actie van Stichting Vincentius eenmalig met maximaal € 5.500 te ondersteunen, zodat 100 pakketten kunnen worden gedoneerd aan mensen met een smalle beurs. Hij prijst de solidariteit.

Mevrouw Muller (D66) geeft aan dat haar fractie moeite heeft met de manier waarop het amendement wordt uitgevoerd. Ze legt uit dat ze eerder voorstellen hebben ingediend om mensen structureel uit de armoede te halen, zoals het ophogen van de kindregeling en het breder kijken naar bijstandsregelingen. Ze uit haar bezorgdheid over het paternalistische karakter van het amendement en benadrukt dat mensen prima zelf kunnen bepalen waar hun geld aan moet worden uitgegeven. Ze betreurt het dat er geen steun is voor andere armoederegelingen die mensen structureel kunnen helpen. De heer Haerkens (VVD) vraagt of zij het ermee eens is dat volgend kwartaal het juiste moment is om te bespreken wat de taken en verantwoordelijkheden hierin zijn als gemeente. Mevrouw Muller antwoordt dat haar fractie zeker uitkijkt naar het armoedebeleid, maar het bezwaar is gericht tegen de losse voorstellen op dit punt. De heer Burgers (PvdA) vraagt of hij het goed begrijpt dat zij vindt dat als er geen structureel extra geld voor de sociale minima wordt uitgegeven, dit incidenteel dan ook niet hoeft. Mevrouw Muller geeft aan dat haar fractie het hier uitvoerig over heeft gehad en dit een moeilijke kwestie is, maar uiteindelijk wel voor dit voorstel stemt. Ze benadrukt dat ze liever toch echt structurele maatregelen ziet.

De heer Burgers (PvdA) steunt het amendement en benadrukt het belang van solidariteit. Hij prijst de steun die verenigingen zoals Stichting Vincentius van de raad ontvangen.

Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) deelt een persoonlijke noot over haar jeugd, waarin ieder dubbeltje moest worden omgedraaid. Zij begrijpt dan ook dat mensen met een krappe beurs schrikken van de oproep om een noodpakket aan te schaffen. Haar fractie is blij samen met Stichting Vincentius deze actie op poten te hebben gezet en dat het college deze actie ondersteunt en hoopt dat het amendement raadsbreed wordt aangenomen. Mevrouw Muller (D66) vraagt of het CDA ook steun geeft aan structurele maatregelen zoals de afschaffing van

de eigen bijdrage VVE of het ophogen van de kindregeling. Mevrouw Joosse-de Visser antwoordt dat het CDA dergelijke maatregelen serieus bekijkt en structurele middelen overweegt.

De voorzitter vraagt het college of er onjuistheden zijn gehoord tijdens het debat; dit is niet het geval. Vervolgens vraagt de voorzitter aan mevrouw Joosse-de Visser of zij naar aanleiding van het debat nog aanpassingen wenst; dit is niet het geval.

De voorzitter brengt amendement 1, 'Noodpakket óók voor sociale minima (of inwoners in armoede)', ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 24 stemmen voor en 3 tegen is het amendement aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met amendement 1, 'Noodpakket óók voor sociale minima (of inwoners in armoede)' (zaaknummer 319202).

Motie 1: Compensatie voor komst hoogspanningsstation
De heer Oomen (GroenLinks) geeft aan dat het college deze motie ondersteunt en dat het proces verder onder de verantwoordelijkheid van TenneT valt. Hij twijfelt echter of de motie op dit moment prematuur is, gezien het feit dat er volgende maand ook over het hoogspanningsstation wordt gesproken. Hij neigt naar het steunen van de motie, maar wil zich graag laten overtuigen door Kernachtig Wijchen.

De heer Lukkezen (D66) sluit zich aan bij GroenLinks en geeft aan dat de motie beter in december 2025 kan worden besproken. Hij is tegen de motie en hoopt dat deze dan opnieuw wordt ingediend voor een integrale bespreking.

De heer Burgers (PvdA) sluit zich aan bij de vorige sprekers.

De heer Peters Sengers (CDA) benadrukt de grote gevolgen van de aanleg van het hoogspanningsstation voor de leefomgeving. Hij roept op tot maximale inspanning van het college voor compensatie van alle kosten, inclusief de kosten voor het aantrekken van expertise die de gemeente moet helpen bij de keuzes die TenneT vraagt. Hij vraagt om zo snel mogelijk duidelijkheid en informatie voor de raad.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) noemt de motie sympathiek en steunt deze, gezien de zorgen over de impact van het hoogspanningsstation. Hij vraagt om snelle duidelijkheid.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) ondersteunt de oproep voor compensatie en hoopt dat dit de wethouder helpt in de gesprekken hierover.

De heer Verharen (Kernachtig Wijchen) geeft een toelichting op de motie. Hij benadrukt de grote impact van het hoogspanningsstation op de leefomgeving, natuur en agrarische bestemming. Hij vraagt om snelle duidelijkheid over de compensatie, zowel financieel als voor verlies van agrarische grond en natuur. Hij vindt het vreemd dat er nog geen informatie is over mogelijke compensatie, gezien de plannen voor nieuwe hoogspanningsstations.
De heer Oomen (GroenLinks) vraagt zich af of het niet beter is de discussie over de compensatie voor het hoogspanningsstation uit te stellen tot december 2025, wanneer meer integraal kan worden gesproken. Hij vraagt of dat niet spoedig genoeg is. De heer Verharen geeft aan dat er nog niets over compensatie is ontvangen en dat mogelijk een gedragscode nodig is, zoals bij windenergie. Hij vindt het vreemd dat er geen compensatieduidelijkheid is gegeven en dient daarom een motie in. De heer Burgers (PvdA) geeft aan dat het onderzoek naar compensatie al van start is gegaan en dat punt 3 van de motie overbodig is. Hij vraagt of het niet beter is in december 2025 een goed doordachte discussie te voeren richting TenneT. Hij vindt de motie niet van toegevoegde waarde. De heer Verharen is het niet eens met de heer Burgers en benadrukt dat er duidelijkheid moet zijn over de compensatie en dat alle kosten die door Wijchen worden gemaakt, moeten worden vergoed. Hij vindt het vreemd dat er geen compensatieduidelijkheid is gegeven en dient daarom de motie in.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 1 'Compensatie voor komst hoogspanningsstation' in stemming. Met 25 stemmen voor en 2 stemmen tegen wordt de motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met motie 1 'Compensatie voor komst hoogspanningsstation' (zaaknummer 319202).

Motie 2: Leges bouw hoogspanningsstation inzetten
De heer Burgers (PvdA) vraagt zich af wat het nut is van het labelen van leges op dit project, aangezien ze altijd kunnen worden ingezet waar nodig. Hij vraagt waarom het labelen van leges nu nodig is.

De heer Lukkezen (D66) is niet overtuigd dat het nu moet en vindt december 2025 vroeg genoeg.

De heer Oomen (GroenLinks) heeft dezelfde twijfels als de PvdA en vraagt zich af of het niet beter is om eerst uit te zoeken of de motie mag, voordat deze wordt aangenomen.

De heer Verharen (Kernachtig Wijchen) benadrukt dat het belangrijk is zo snel mogelijk duidelijkheid te hebben over de leges en dat er goed moet worden gekeken naar wat er met die leges kan worden gedaan. De heer Burgers (PvdA) vraagt wat de meerwaarde is van het labelen van het geld. De heer Verharen antwoordt dat het geld moet worden gelabeld aan de omgeving waar het hoogspanningsstation komt. De heer Burgers vraagt waarom het geld nu moet worden gelabeld, terwijl er nog geen duidelijkheid is over wat er precies op ons afkomt.
De heer Verharen herhaalt zijn antwoord. De heer Lukkezen (D66) vraagt waarom de motie nu nodig is, aangezien de wethouder zijn huiswerk goed doet. De heer Verharen vindt dat de informatie snel op tafel moet komen.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) vindt het een goed en creatief idee om iets te doen met de gelden voor de kleine groep mensen die rondom het hoogspanningsstation komt te wonen. Ze benadrukt dat het college kritisch moet kijken naar waar het geld aan wordt uitgegeven.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) vindt de motie een goed idee en benadrukt dat het college serieus aan de slag moet gaan met het informeren en in kaart brengen van de situatie.

De heer Peters Sengers (CDA) legt uit dat het niet de bedoeling is geld te labelen, maar dat er veel geld komt waarvoor de gemeente niet goed is voorbereid. Hij verwijst naar de begroting van 2026, waarin de legesverordening en de legestarieven zijn opgenomen. Hij wijst erop dat de aanvraag van een bouwvergunning voor het verdeelstation onder de rubriek omgevingsvisie valt en dat de legesmiddelen kostendekkend moeten zijn. Hij merkt op dat deze middelen momenteel slechts voor 63% kostendekkend zijn, wat betekent dat meer wordt betaald dan wat het oplevert. Hij geeft aan dat er ruimte kan zijn voor verbetering en dat er beleid moet worden ontwikkeld dit te onderzoeken. De heer Burgers (PvdA) vraagt of de legesopbrengsten kunnen worden gelabeld voor de verbetering van de dienstverlening, zoals in de stukken staat.
De heer Peters Sengers benadrukt dat de motie gericht is op het onderzoeken van de mogelijkheden en beperkingen binnen de kaders van de Omgevingswet en de Gemeentewet. Hij erkent dat niet alles mogelijk is en dat het ingewikkeld kan zijn bepaalde gebieden toe te delen. Hij vraagt het college te onderzoeken of de dienstverlening, zoals het behandelen van procedures en het afgeven van vergunningen, kan worden versneld en verbeterd, specifiek voor het gebied waar het verdeelstation komt. Hij benadrukt dat het belangrijk is tijdig voorbereid te zijn op de gebiedsvisie en de keuzes die kunnen worden gemaakt. De heer Oomen (GroenLinks) vraagt of het niet beter is het college eerst te laten onderzoeken voordat de motie wordt ingediend. De heer Peters Sengers antwoordt dat het fijn is op voorhand duidelijkheid te hebben, ook over de laatste 2 punten, en dat dit de reden is voor het indienen van de motie.

Wethouder Gerrits verduidelijkt dat legesopbrengsten alleen kunnen worden besteed aan de producten en categorieën waarvoor ze zijn bedoeld. Hij waarschuwt dat het gebiedsgewijs inzetten van leges wellicht niet mogelijk is.

De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 2 'Leges bouw hoogspanningsstation inzetten' in stemming.
De heer Oomen (GroenLinks) legt een stemverklaring af, waarin hij aangeeft dat zijn fractie niet tegen de motie is, maar het te prematuur vindt nu te stemmen, gezien de onzekerheden.
Met 22 stemmen voor en 5 stemmen tegen wordt de motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met motie 2 'Leges bouw hoogspanningsstation inzetten' (zaaknummer 319202).

Motie 4: Werken moet lonen
De heer Van 't Schip (Wijchen Lokaal) benadrukt dat zijn partij volledig achter het principe staat dat werken moet lonen. Hij uit zijn teleurstelling dat de landelijke overheid dit nog niet goed heeft opgepakt en vraagt zich af wat er op gemeentelijk niveau kan worden gedaan om dit te bevorderen. Hij geeft aan dat zonder de juiste overheidsregelingen weinig kan worden gedaan, maar dat het belangrijk is dit onderwerp onder de aandacht te blijven brengen en te onderzoeken hoe het zo goed mogelijk kan worden ondersteund. Hij roept de landelijke partijen op druk uit te oefenen op de landelijke overheid om regelgevingen in te voeren die werkenden met een laag inkomen belastingvoordelen en vrijstellingen bieden. Hij sluit af met de mededeling dat zijn partij de motie van harte ondersteunt.

De heer Peters Sengers (CDA) spreekt over de kerntaken van de gemeente, waaronder de uitvoering van de participatiewet en het ondersteunen van mensen om weer aan het werk te gaan. Hij wijst erop dat ook mensen die een baan hebben en een inkomen onder of boven het sociaal minimum verdienen, met zorgen te maken kunnen krijgen. Hij benadrukt dat de bestaanszekerheid van deze werknemers onder druk kan komen te staan en dat de armoedeval kan bijdragen aan het stoppen met werken. Hij pleit voor een onderzoek naar regelingen die deze werknemers kunnen ondersteunen en bestaanszekerheid kunnen versterken. Hij geeft aan dat zijn partij de motie steunt.

De heer Burgers (PvdA) spreekt zijn steun uit voor de motie en merkt op dat het belangrijk is ook mensen te helpen die op het minimum werken, zoals parttimemoeders en zelfstandigen zonder personeel. Hij prijst de VVD voor het erkennen van de groep werkenden die recht hebben op ondersteuning, en geeft aan dat de motie ook van zijn partij had kunnen komen.

Mevrouw Muller (D66) spreekt haar steun uit voor de motie en benadrukt het belang van het aanpakken van de armoedeval voor werkende armen. Ze wijst erop dat werkenden vaak niet meer in aanmerking komen voor toeslagen, wat kan leiden tot armoede. Ze pleit voor een breder beleid dat financiële zekerheid biedt en mensen helpt op lange termijn. Ze geeft aan dat haar partij de motie volledig steunt.

De heer Tiemessen (GroenLinks) geeft aan dat de motie breed wordt ondersteund. Hij is het eens met het principe dat werken moet lonen en dat mensen erop vooruit moeten gaan als ze werken. Hij erkent dat de gemeentelijke invloed beperkt is, maar ziet het mede-indienen van de motie als een manier om aandacht te vragen voor het onderwerp.

Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) herinnert aan een eerdere motie 'Perspectief voor iedereen' die aandacht vroeg voor kwetsbare werkenden. Ze ziet de huidige motie als een aanvulling daarop. De heer Burgers (PvdA) vraagt of mevrouw Driessen naast een onderzoek voor het optimaal benutten van bestaande regelingen ook een onderzoek wil voor nieuwe regelingen. Mevrouw Driessen ontkent dat ze nieuwe regelingen wil en pleit voor een onderzoek naar maatregelen die werken echt lonend maken. Ze is benieuwd naar de resultaten van het onderzoek.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) bedankt voor het brede draagvlak en verwacht dat de motie unaniem wordt aangenomen. Ze benadrukt dat de motie is geïnspireerd door mensen die hard werken maar toch onder het sociale minimum verdienen. Ze pleit voor tijdelijke ondersteuning van deze groep en vraagt zich af hoe ze deze mensen kunnen bereiken. Ze kijkt uit naar de resultaten van het onderzoek en hoe de gemeente verder kan gaan met de bevindingen.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 4 'Werken moet lonen' in stemming.
Met 27 stemmen voor wordt de motie unaniem aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met motie 4 'Werken moet lonen' (zaaknummer 319202).

Motie 5: Ook pluche voor ons publiek
De heer Ten Buren (VVD) geeft aan dat het belangrijk is dat meer mensen aandacht hebben voor de raadsvergaderingen. De VVD-fractie vindt het belangrijk dat een duurzame keuze wordt gemaakt, de stoelen moeten toekomstbestendig zijn en zijn gemaakt van duurzame materialen. De VVD-fractie steunt het voorstel en hopen op een duurzame keuze. De heer Derksen (CDA) vraagt wat de heer Ten Buren vindt van de dekking van het voorstel, het lijkt een blanco cheque. De heer Ten Buren antwoordt dat in het voorstel staat dat de kosten aan de raad worden voorgelegd als deze te hoog worden. De voorzitter merkt op dat verwarring is ontstaan over de juiste versie van de motie en vraagt de indiener daarop te reageren in zijn termijn.

De heer Derksen (CDA) uit zijn twijfels over het voorstel met betrekking tot de stoelen. Hij merkt op dat, hoewel de stoelen economisch zijn afgeschreven, er geen technische problemen lijken te zijn, aangezien er geen gekraak hoorbaar is. Hij vraagt zich af hoe duurzaam het voorstel is en richt deze vraag aan GroenLinks. Hij vraagt of het noodzakelijk is alle stoelen te vervangen en of het misschien mogelijk is kussentjes te gebruiken. Hij geeft aan dat de kosten niet duidelijk zijn en dat zijn fractie nog in afweging is. Hij vraagt naar de motieven achter het voorstel.

De heer Burgers (PvdA) vindt het een goed idee meer mensen bij de politiek te betrekken en geeft aan dat het belangrijk is dat zij comfortabel kunnen zitten. Hij steunt het voorstel en ziet het als een positief intermezzo in de discussie over de begroting van € 145 miljoen.

De heer Lukkezen (D66) is het eens met de wethouder en de VVD dat meer publiek in de raadzaal is gewenst. Hij geeft aan dat zitcomfort niet de doorslaggevende factor is om mensen naar de raadzaal te trekken, maar dat participatie belangrijker is. Hij noemt de motie over inspiratiesessies als een manier om participatie te bevorderen. Hij vindt de discussie over kussentjes overbodig en stelt voor praktische stoelen te gebruiken die makkelijk schoon te maken zijn.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) steunt het voorstel en merkt op dat het publiek zich vaak voelt alsof ze op een strafbankje zitten, wat het lage aantal aanwezigen in de raadzaal verklaart. Hij stelt voor de huidige stoelen te bekleden met comfortabele vulling en een chique afwerking. De heer Derksen (CDA) vraagt wat het verbeteren van de stoelen mag kosten. De heer Herms geeft aan dat het voorstel best wat mag kosten. De heer Lukkezen (D66) vraagt of de volgende stap een motie is over het zitcomfort op de bankjes in de buitenruimte. De heer Herms geeft aan dat hij deze vraag flauwekul vindt.

De heer Oomen (GroenLinks) legt uit dat de stoelen aan het einde van hun afschrijvingstermijn zijn en dat het Kasteel ze sowieso al wilde vervangen. De heer Lukkezen (D66) vraagt of het gaat om een overbodige motie die voor GroenLinks goed uitkomt omdat de stoelen toch al werden vervangen. De heer Oomen reageert dat dit niet het geval is en hij geeft aan dat als de nieuwe stoelen duurder zijn dan het budget van het Kasteel, de raad dit kan afwegen bij de Perspectiefnota. Hij reageert op een vraag van het CDA over de duurzaamheid van het voorstel

en geeft aan dat de vervangingstermijn al aan de orde was. De heer Oomen stelt voor de stoelen die niet meer comfortabel zijn, niet zomaar weg te gooien, maar ze te hergebruiken door ze bijvoorbeeld naar de kringloop te brengen, bij het azc neer te zetten of ze te verkopen aan de CDA-fractie.

De heer Grobbe (Kernachtig Wijchen) benadrukt dat al langere tijd signalen zijn ontvangen over het beperkte zitcomfort van de stoelen, zowel van mensen op de publieke tribune als van leden van zijn eigen partij. Hij vertelt dat zijn fractie heeft besloten zelf kussentjes te kopen om het zitcomfort te verbeteren, hoewel er niet genoeg zijn. Hij biedt zijn excuses aan aan de publieke tribune en anderen die er eerder hebben gezeten, omdat het voorstel eerder had kunnen worden gedaan. Hij vraagt zich af of het voorstel populisme of arbobeleid is en concludeert dat het beide is. Hij omarmt de term populisme als een geuzenterm en legt uit dat een populist iemand is die de belangen van het gewone volk centraal stelt. De voorzitter vraagt de heer Grobbe bij de motie en de inhoud ervan te blijven en geen les uit een woordenboek te geven. De heer Grobbe legt uit dat er een panel van gebruikers wordt samengesteld om tot de beste oplossing te komen voor de nieuwe stoelen. Hij benadrukt dat de huidige stoelen opnieuw worden gebruikt, bijvoorbeeld bij de WDW of in maatschappelijke instellingen, en dat circulariteit en duurzaamheid gewaarborgd zijn. Hij hoopt dat er voldoende middelen zijn en dat, dit indien nodig, bij de Perspectiefnota 2026 wordt afgewogen. Hij vraagt om steun voor de motie.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering en brengt motie 5 'Ook pluche voor ons publiek' in stemming. De heer Derksen (CDA) legt een stemverklaring af, waarin hij aangeeft dat de raad zuinig moest zijn in de afgelopen periode. In de toelichting op de motie wordt vooral gesproken over nieuw meubilair zonder te weten wat het gaat kosten. De CDA-fractie vindt dat op dit moment niet passend.
Met 20 stemmen voor en 7 stemmen tegen wordt de motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met motie 5 'Ook pluche voor ons publiek' (zaaknummer 319202).

Motie 6: Van regels naar vertrouwen in het armoedebeleid
Mevrouw Hoogteijling (CDA) geeft aan dat ze kort kan zijn, omdat de wethouder heeft aangekondigd dat het armoedebeleid naar de raad komt. Ze wil graag over het idee van de PvdA praten, maar pas wanneer het armoedebeleid wordt besproken.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) uit zijn bezorgdheid over het voorstel regels los te laten en ambtenaren meer vrije ruimte te geven. Hij geeft aan dat regels niet zijn bedoeld om mensen te pesten, maar om iedereen gelijk en eerlijk te behandelen. Hij benadrukt dat het vervangen van regels door vertrouwen en vrije ruimte voor ambtenaren kan leiden tot onzekerheid en het vertrouwen juist kan aantasten. Hij waarschuwt dat dit beleid minder controleerbaar en gevoeliger voor fraude kan maken. Hij onderstreept de plicht zorgvuldig om te gaan met het geld van de inwoners en dat dit juist met duidelijke regels moet gebeuren. Hij besluit dat Wijchen Lokaal de motie niet steunt.

De heer Haerkens (VVD) verwijst naar het rekenkamerrapport over kinderarmoede van begin 2025 en merkt op dat de motie aansluit bij de oproep van het rapport consulenten meer maatwerk te laten leveren. Hij mist echter in de motie de expliciete vermelding dat deze flexibiliteit binnen wettelijke kaders moet blijven. Hij vraagt de indiener of het criterium binnen wettelijke kaders bewust is weggelaten. Hij wijst erop dat de motie overbodig is, aangezien er nog in 2025 een integraal plan armoede komt naar aanleiding van het rekenkamerrapport, waarin de punten van de motie worden meegenomen.

Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) deelt de intentie met vertrouwen te werken in het armoedebeleid en legt uit dat er nu al ruimte is voor maatwerk binnen de wettelijke kaders. Ze benadrukt dat consulenten betrokken professionals zijn die binnen deze kaders kunnen afwijken van de regels en samenwerken met het sociaal team of maatschappelijke partners indien nodig. Ze geeft aan dat de rekenkamer nergens expliciet aanbeveelt de regels te versoepelen en dat haar fractie de motie niet steunt.

De heer Tiemessen (GroenLinks) prijst de brede definitie van armoede als een positieve benadering die meer recht doet aan individuele situaties en maatwerk bevordert. Hij geeft aan dat een onderzoek naar meer handelingsruimte voor medewerkers kan zorgen voor meer vertrouwen en duurzamere oplossingen. Hij verwijst naar de aanbeveling van het rekenkamerrapport ruimte te geven voor maatwerk en niet de regels als norm te hanteren.

De heer Burgers (PvdA) uit zijn frustratie over de snelheid waarmee serieuze onderwerpen worden afgehandeld in vergelijking met minder belangrijke zaken. Hij benadrukt dat het rekenkamerrapport aangeeft dat mensen kunnen worden geholpen door op een andere manier naar armoede te kijken. Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt waarom hij de motie nu indient en niet wacht op het armoedebeleid in december 2025. De heer Burgers legt uit dat hij het belangrijk vindt dat dit punt in het integrale rapport wordt meegenomen als een belangrijk punt. Hij benadrukt dat het een cultuurverandering betreft in hoe naar armoede wordt gekeken. Mevrouw Hoogteijling vraagt wat de heer Burgers hoopt te bereiken met de motie. Hij legt uit dat het belangrijk is op meerdere momenten en in meerdere jaren over dit onderwerp te praten, omdat het een andere manier van kijken betreft die niet alleen om regels draait.
Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) merkt op dat het onderzoek zo goed als klaar is en vraagt zich af hoe de oproep van de heer Burgers nog kan worden meegenomen in het plan dat in december 2025 wordt gepresenteerd. De heer Burgers hoopt dat de oproep van de motie nog in het integrale onderzoek kan worden meegenomen en dat het bewustzijn over een andere benadering van armoede wordt vergroot. Hij verwijst naar de recente discussie over hoogspanningsgelden, waarbij hij aangeeft dat er binnen een maand verder over wordt gesproken. Hij maakt een vergelijking met de huidige discussie en benadrukt dat het belangrijk is het onderwerp nu te bespreken. Mevrouw Hoogteijling vraagt of de heer Burgers het met haar eens is dat het essentieel is dat de wensen van de raad worden vastgelegd in het armoedebeleid. De heer Burgers bevestigt dit en geeft aan dat unanieme steun van de raad de kans vergroot dat deze wensen in het beleid worden opgenomen. De heer Haerkens (VVD) vraagt de heer Burgers of hij zich ervan bewust is dat zijn motie overeenkomt met de aanbeveling van het rekenkamerrapport, en dat het college al bezig is met een plan op basis van die aanbeveling. Hij vraagt waarom de heer Burgers het rapport nu nog wil sturen terwijl er al aan wordt gewerkt. De heer Burgers antwoordt dat zijn motie verder gaat dan de aanbeveling van het rapport, en dat hij concrete maatregelen wil zien om de vrije beslisruimte te benutten. Hij benadrukt dat het onderwerp complex is en dat er meer discussie nodig is.
Mevrouw Driessen vraagt de heer Burgers of hij in het rekenkamerrapport heeft gelezen dat consulenten van de gemeente maatwerk leveren en dat dit effectief is. De heer Burgers erkent dat consulenten goed werk verrichten, maar wijst erop dat de rekenkamer niet voor niets tot hun conclusie is gekomen. Hij benadrukt dat de motie het onderwerp breder maakt en hoopt dat dit vertrouwen en ondersteuning biedt aan meer mensen. De heer Haerkens vraagt de heer Burgers of hij vindt dat consulenten binnen de wet moeten blijven in hun vrijheid. De heer Burgers antwoordt dat consulenten binnen de wet moeten opereren, maar dat ze wel tools nodig hebben om de beleidsruimte effectief te benutten. Hij benadrukt dat het tijd kost deze beleidsruimte goed te implementeren, maar dat het belangrijk is ermee te beginnen.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering. Wethouder Van Dam legt uit dat in december 2025 geen nieuw armoedebeleid komt, maar een integraal plan dat voortbouwt op de adviezen van het rekenkamerrapport. Ze benadrukt dat het armoedebeleid in 2023 is vastgesteld.
De heer Burgers (PvdA) geeft aan dat de argumenten tegen zijn motie door haar woorden zijn weggenomen. De heer Burgers geeft aan de tekst van de motie niet te willen wijzigen.

De voorzitter brengt motie 6 ‘Van regels naar vertrouwen in het armoedebeleid’ in stemming. Met 6 stemmen voor en 21 stemmen tegen wordt de motie verworpen.

Motie 7: Versterk toezicht en beheer Wijchense berg
De heer Peters Sengers (CDA) spreekt zijn waardering uit voor de inspanningen van GroenLinks voor een groen Wijchen, maar merkt op dat dit onderwerp al eerder is geadresseerd. Hij verwijst naar het bomenonderzoek dat wordt afgerond en de scenario's die de wethouder presenteert. Hij ziet geen acute aanleiding of urgentie om vooruit te lopen op de motie, omdat er volgens hem geen onaanvaardbare risico's zijn gebleken. De heer Tiemessen (GroenLinks) vraagt om een toelichting op het gebruik van het woord "onaanvaardbaar" door de heer Peters Sengers. De heer Peters Sengers verwijst naar de tekst van de motie.

De heer Van ‘t Schip (Wijchen Lokaal) geeft aan dat zijn fractie de motie te vroeg vindt en wil wachten op het voorstel van de wethouder om de deklaag te herstellen en het gebruik te reguleren.

De heer Ten Buren (VVD) deelt mee dat er volgens het college geen zorgen zijn en dat het rapport aangeeft dat het geen gevaar voor de mens oplevert. Als uit een onderzoek blijkt dat niet kan worden gewacht met het nemen van maatregelen, dan wordt de raad direct geïnformeerd en kan de raad beslissen over vervolgstappen.

De heer Evers (Kernachtig Wijchen) deelt de zorgen maar ziet dat het college het goed heeft opgepakt. Hij verwijst naar het Sweco-onderzoek en de conclusies en adviezen die daaruit voortkomen. Omdat het plan van aanpak binnenkort aan de raad wordt gepresenteerd, steunt zijn fractie deze motie niet.

De heer Lukkezen (D66) heeft gesproken met GroenLinks en begrijpt hun zorgen over kinderen die in aanraking kunnen komen met schadelijke afvalstoffen. Hij steunt de motie tenzij de wethouder garanties geeft dat er geen afval vrijkomt dat schade kan veroorzaken.

De heer Merkus (PvdA) benadrukt het belang van het koesteren van natuur en gezondheid en steunt de motie op basis van de bevindingen van GroenLinks en het rapport.

De heer Tiemessen (GroenLinks) beschrijft de problematiek rondom het dumpen van afval en de maatregelen die zijn genomen, zoals boetes en extra verlichting. Hij vraagt nu aandacht voor de situatie van de stortplaats bij Alverna. Hij uit zijn zorgen over de toestand van de deklaag van de stortplaats, waarbij hij opmerkt dat er steeds meer gaten ontstaan waardoor stortafval naar de oppervlakte komt. Hij beschrijft de diversiteit van het afval, variërend van huisraad tot chemisch afval, PFAS, zware metalen en asbest, en benadrukt dat destijds het concept van afvalscheiding niet bestond. Hij wijst op de onbekendheid van de exacte locatie van het stortvuil en het risico dat regenwater gevaarlijke stoffen naar het grondwater kan meenemen. Hij roept op tot actie om toezicht en beheer te verbeteren, borden te plaatsen, gaten in de deklaag te dichten, milieuschade te verminderen en gezondheidsrisico's voor kinderen en omwonenden te voorkomen. De heer Evers (Kernachtig Wijchen) vraagt of de heer Tiemessen het met hem eens is dat het Sweco-onderzoek van het college dezelfde oproep doet als hij. De heer Tiemessen is het hier niet mee eens en benadrukt dat zijn focus ligt op gezondheid en milieu, terwijl het onderzoek zich richt op gebruiksmogelijkheden. Hij wijst op het gevaar dat kinderen in de stortplaats graven en refereert aan eerdere egalisatie door de gemeente.
De heer Peters Sengers (CDA) vraagt naar de uitvoerbaarheid van scenario's die nog niet bekend zijn en hoe technische vragen kunnen worden gesteld zonder de details te kennen.
De heer Tiemessen antwoordt dat hij uitvoerig contact heeft gehad met beleidsambtenaren.
De voorzitter wijst erop dat contacten met beleidsambtenaren niet relevant zijn en dat de discussie met de wethouder en het college moet plaatsvinden. De heer Tiemessen herhaalt zijn oproep voor actie en benadrukt de noodzaak van plannen voor toezicht en beheer, het plaatsen van borden, en het dichten van gaten in de deklaag. Hij citeert uit een rapport over de deklaag van de Wijchense berg en wijst op de aanbeveling maatregelen te treffen contactmogelijkheden met het afval te verminderen en de deklaag duurzaam in stand te houden. Hij beschuldigt de

wethouder van wegkijken en benadrukt dat versterkt beheer de bewoners geruststelt.

Wethouder Van Bronkhorst legt uit dat de deklaag hersteld wordt op basis van toekomstig gebruik. Hij vraagt de heer Tiemessen om de volledige context van het rapport te vermelden, inclusief de conclusie dat er geen directe risico's zijn.

De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 7 'Versterk toezicht en beheer Wijchense berg' in stemming.
Met 6 stemmen voor en 21 stemmen tegen wordt de motie verworpen.

Motie 8: Opheffen alcoholverbod
De voorzitter geeft het voorzitterschap tijdelijk over aan de plaatsvervangend voorzitter de heer Albersnagel omdat het onderwerp de portefeuille van de burgemeester raakt.

De heer Burgers (PvdA) geeft aan dat er geen probleem is met het alcoholverbod en dat er op een prima manier mee wordt omgegaan. Hij benadrukt dat handhaving altijd mogelijk is wanneer dat nodig is en beschouwt het voorstel van D66 als een oplossing voor een niet-bestaand probleem. Hij besluit kort en krachtig dat hij tegen het voorstel is.

Mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen) sluit zich aan bij de conclusie van de heer Burgers. Zij geeft aan dat haar fractie zich ook afvroeg welk probleem hiermee wordt opgelost. Ze geeft aan dat zowel zijzelf als hun brede achterban graag feest vieren in Wijchen en dat er nooit actief wordt gehandhaafd. Ze meent dat de motie niets oplost en zelfs een extra probleem veroorzaakt, omdat handhaving moeilijker wordt. Ze pleit ervoor om de huidige situatie te behouden en feest te blijven vieren in Wijchen.

De heer Derksen (CDA) ziet geen probleem en merkt op dat handhavers tijdens carnaval en oudjaarsavond andere prioriteiten hebben. Hij heeft nooit gehoord dat iemand door het alcoholverbod is belemmerd en kan de redenering van D66 niet volgen. Hij geeft aan dat zijn partij tegen de motie is.

De heer Oomen (GroenLinks) heeft nooit gehoord dat het alcoholverbod tot problemen leidt en prijst de gedoogconstructie die in Wijchen bestaat. Hij besluit dat zijn partij de motie niet steunt.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) geeft aan dat hij niet wist dat er een openbaar alcoholgebruikverbod was. Hij beschrijft hoe mensen in het horecastraatje en tijdens buurtbarbecues en vieringen zoals de Vierdaagse alcohol op straat nuttigen zonder dat er gehandhaafd wordt. Hij vindt handhaving moeilijk met zoveel drinkers en stelt voor om de situatie te laten zoals die is.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) was, net als de heer L. Herms, niet op de hoogte van het verbod, maar heeft zich ingelezen. Ze vindt een verbod zwaar klinken, maar hecht veel belang aan een goed werkbare situatie voor handhavers. Ze benadrukt dat handhaving moet kunnen optreden tegen personen die de openbare orde verstoren door alcoholgebruik. Ze steunt de regel die handhaving mogelijk maakt en besluit tegen de motie te stemmen, gesteund door de reactie van de burgemeester dat er geen klachten zijn.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat zijn partij liberaal is en alleen regels wil wanneer ze worden gehandhaafd. Hij vindt het vreemd dat er zo ruimhartig wordt omgegaan met de coulance die de raad geeft. Mevrouw Peters-Vroom (VVD) vraagt hoe de heer Lukkezen aankijkt tegen de handhaafbaarheid voor handhavers zonder algeheel verbod. De heer Lukkezen antwoordt dat de motie niet stelt dat het helemaal niet moet kunnen, maar dat het moet worden toegepast op gebieden waar echt problemen zijn. Mevrouw Peters-Vroom vraagt hoe de heer Lukkezen weet waar problemen gaan optreden. De heer Lukkezen antwoordt dat er in het verleden probleemgebieden waren, zoals de kasteeltuin, waar tijdelijk een verbod kan

worden geïntroduceerd. Mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen) vraagt hoe uitvoerbaar het is om op ieder incident nieuwe gebieden aan te wijzen, gezien de beperkte tijd van handhavers, en of er geld is voor extra handhavers. De heer Lukkezen verwijst naar deze maatregel die enkele jaren geleden werd ingevoerd, samen met een maatregel voor lachgas. Hij geeft aan dat er destijds geen probleem was en dat handhaving mogelijk was. Hij vraagt zich af waarom dit nu niet meer kan en merkt op dat er geen stroom aan boetes binnenkomt. Mevrouw Janssen vraagt waarom deze maatregel destijds is ingesteld en benadrukt dat het instrument nodig was om op te treden. Ze vraagt of de heer Lukkezen hiervan op de hoogte is. De heer Lukkezen biedt een handreiking aan de raad en erkent dat de situatie misschien te ver gaat, maar wijst op het belang van nuance. Hij geeft aan dat er een alcoholverbod is, maar dat er niet altijd wordt gehandhaafd, bijvoorbeeld bij een picknick met een wijntje. Mevrouw Peters-Vroom vraagt de heer Lukkezen welk probleem hij met zijn voorstel oplost. Hij antwoordt dat het probleem is dat mensen die buiten een drankje drinken iets doen wat niet mag. Mevrouw Janssen vraagt waarom de heer Lukkezen niet naar de geest van de wet wil kijken, aangezien handhaving niet zwart-wit is. De heer Lukkezen wil de nuance delen en stelt voor het dictum aan te passen om het college te vragen deze nuance aan te brengen. De heer Derksen (CDA) vraagt of de heer Lukkezen het vertrouwen in de politieambtenaar of boa mist om nuance aan te brengen. De heer Lukkezen antwoordt dat het gaat om transparantie richting de inwoner, zodat deze erop kan vertrouwen dat hij wordt aangesproken als hij een biertje drinkt. De heer Derksen vraagt welke Wijchenaar de heer Lukkezen heeft benaderd en of het een lokaal probleem is.
De heer Lukkezen bevestigt dat het een lokaal probleem is en dat het niet om een landelijke motie gaat.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 8 ‘Opheffen alcoholverbod’ in stemming. Mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen) legt een stemverklaring af en geeft aan dat het voorstel om het dictum aan te passen sympathiek klinkt, maar overbodig is omdat de nuance al wordt toegepast.
Met 2 stemmen voor en 25 stemmen tegen wordt de motie verworpen.

Het voorzitterschap wordt weer overgedragen aan de burgemeester. De vergadering wordt kort geschorst.

Motie 9: Versterken van impact ondernemen en maatschappelijk verantwoord ondernemen in Wijchen
De voorzitter heropent de vergadering.

Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) legt uit dat de motie 3 punten behandelt: waardering voor maatschappelijk betrokken ondernemers, coaching van startende ondernemers, en samenwerking met Start-up Nijmegen. Ze geeft aan dat deze punten al worden uitgevoerd en dat de motie daarom niet wordt gesteund. De heer Tiemessen (GroenLinks) vraagt of er een specifieke award is voor ondernemers die impact maken. Mevrouw Driessen geeft aan dat er bij de Ondernemers Awards in 2024 een duurzaamheidsprijs is uitgereikt. Ze voegt toe dat de wethouder eerder twee voorbeelden noemde die niet specifiek in Wijchen waren, maar wel verbonden zijn aan Start-up Nijmegen en aandacht hebben voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo). Mevrouw Muller (D66) vraagt mevrouw Driessen of zij in 2024 of de keer daarvoor aanwezig was bij een informatieavond op het Kasteel, waar verschillende zzp'ers en organisaties waren uitgenodigd met het idee dat er een start-up in Wijchen zou komen. Ze merkt op dat er teleurstelling was omdat dit niet gerealiseerd is en vraagt of mevrouw Driessen bereid is het bedrag te verhogen om dit mogelijk te maken. Mevrouw Driessen antwoordt dat ze niet op de hoogte was van de situatie en dat ze € 5000 voldoende vindt voor het initiatief, zonder extra geld toe te willen kennen. Mevrouw Muller vraagt wanneer mevrouw Driessen wel bereid is extra geld toe te kennen. Mevrouw Driessen antwoordt dat de huidige motie daar niet over gaat en dat ze opnieuw nadenkt zodra een andere motie wordt ingediend.
De heer Tiemessen vraagt of mevrouw Driessen net als hij gelooft dat ervaren Wijchense ondernemers een verschil kunnen maken in de begeleiding van jonge startende ondernemers.

Mevrouw Driessen bevestigt dit en noemt de initiatieven die al bezig zijn met kennisdeling.

De heer Ten Buren (VVD) benadrukt het belang van ondernemers en mvo, en noemt de Ondernemers Award en mvo Award als voorbeelden. Hij wijst erop dat een fractielid van de VVD de start-up Award heeft ontvangen, wat een voorbeeld is van ondernemerschap met maatschappelijke waarde. Hij geeft aan dat GroenLinks erkent dat ondernemers een belangrijke rol spelen en hoopt dat ze hieraan denken bij het overwegen van het verhogen van ozb-lasten. Hij geeft aan dat de VVD de moties niet steunt omdat er al voldoende initiatieven zijn.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) geeft aan dat mkb'ers geen behoefte hebben aan versterking, maar aan geld, en dat er in Wijchen instanties zijn die hulp kunnen bieden zonder tussenkomst van de raad. Hij noemt de motie volstrekt onnodig en geeft aan deze niet te steunen.

De heer Peters Sengers (CDA) spreekt zijn waardering uit voor de betrokkenheid van Wijchense ondernemers en bedrijven, die samen met verenigingen en instellingen het maatschappelijke cement van de gemeente vormen. Hij vindt dat impact ondernemen en mvo onderdeel moet zijn van de normale bedrijfsvoering en dat de award moet gaan naar degenen die bovenaan scoren. Hij geeft aan dat het opzetten van een coach- en mentornetwerk geen publieke taak is en dat het college moet faciliteren, maar niet organiseren. Hij merkt op dat ondernemen niet ophoudt bij de gemeentegrenzen en dat ondernemers kansen in de regio moeten grijpen. Hij geeft aan dat het budget slechts voldoende is voor één bijeenkomst en dat gebruik moet worden gemaakt van wat Nijmegen te bieden heeft. Hij vindt dat de motie 3 onderwerpen bevat die elkaar willen raken, maar dat als één punt niet kan worden gedeeld, de hele motie moet worden afgekeurd. Hij concludeert dat het CDA geen van de 3 punten kan delen.

De heer Burgers (PvdA) spreekt zijn waardering uit voor de Impact Award die wordt uitgereikt tijdens het jaarlijkse ondernemersfestival. Hij benadrukt dat niet alleen de ondernemer, maar ook de werknemers trots kunnen zijn op hun bedrijf wanneer zij een award ontvangen. Hij ziet de toevoeging van een 6e prijs als een verrijking van het evenement en geeft aan dat iedereen hiervan gelukkig wordt. Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) vraagt de heer Burgers naar zijn mening over de andere 2 punten van de motie, namelijk het coachen van start-ups door ondernemers en de samenwerking met Nijmegen. De heer Burgers reageert positief op het idee van ondernemers als coach-mentor en ziet geen bezwaar in de samenwerking met Nijmegen, hoewel hij daar geen goed beeld bij heeft.

Mevrouw Muller (D66) deelt haar ervaringen van een ondernemersavond op het Kasteel. Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) merkt op dat die avond 2 jaar geleden plaatsvond en vraagt of er nog steeds behoefte aan is. Mevrouw Muller antwoordt dat er nog steeds behoefte is aan een start-up in Wijchen. Ze wijst op vertragingen en roept op tot evaluatie van de huidige situatie. De heer Peters Sengers (CDA) vraagt naar de regionale samenwerking. Mevrouw Muller benadrukt dat lokale voorzieningen belangrijk zijn voor Wijchen, gezien de grootte van de gemeente. Ze uit haar bezwaren tegen het idee dat Wijchen afhankelijk moet zijn van Nijmegen voor ondernemersnetwerken. Mevrouw Driessen vraagt of € 5000 voldoende is om dezelfde faciliteiten te bieden zoals start-up Nijmegen biedt. Mevrouw Muller reageert dat zij geen bedrag heeft genoemd, maar dat zij graag de huidige situatie wil evalueren en daarna een voorstel wil doen. Ze merkt op dat ondernemers met een eigen netwerk ver komen, maar ondernemers zonder groot eigen netwerk een extra zetje kunnen gebruiken.

De heer Tiemessen (GroenLinks) spreekt over de kracht van lokale ondernemers en het belang van een lokaal netwerk voor kleine ondernemers. Hij pleit voor waardering van ervaren ondernemers met een lokale binding en roept op tot een ruimdenkende benadering die jonge ondernemers in Wijchen ondersteunt. De heer Ten Buren (VVD) vraagt of een breder netwerk met Nijmegen geen voordeel biedt. De heer Tiemessen antwoordt dat lokale ondernemers hun eigen netwerk nodig hebben om te groeien. De heer Ten Buren merkt op dat sommige branches niet aanwezig zijn in Wijchen en vindt het juist goed dat er wordt samengewerkt met Nijmegen. De heer Tiemessen merkt op dat ondernemers niet met elkaar in contact kunnen komen als de

gemeente niets aanbiedt. Hij geeft aan dat een terugkerende Impact Award nog niet bestaat en dat dat volgens hem wel van belang is. Hij roept de raad op waardering te geven aan ondernemers met lokale binding.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 9 'Versterken impact ondernemen en maatschappelijk verantwoord ondernemen in Wijchen' in stemming.
Met 6 stemmen voor en 21 stemmen tegen wordt de motie verworpen.

Motie 10: Elk bankje een prullenbak
De heer Ten Buren (VVD) geeft aan dat zijn fractie een schone leefomgeving belangrijk vindt, maar dat het plaatsen van een prullenbak bij elk bankje te veel is. Hij wijst erop dat prullenbakken op strategische plekken staan en dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor het opruimen van hun afval. Hij benadrukt dat extra beheerkosten een rol spelen in hun besluitvorming en dat er in het nieuwe beleid aandacht moet zijn voor plaatsen met afvaloverlast. De VVD steunt de motie niet.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) vindt de motie sympathiek en besluit deze te steunen, omdat een opgeruimde omgeving belangrijk is.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) herinnert zich dat architect Ashok Bhalotra ooit sprak over het niet plaatsen van prullenbakken bij bankjes vanwege de overlast die ze veroorzaken, zoals stank en wespen. Ze geeft aan dat prullenbakken niet leiden tot minder afval en dat ze alleen maar meer afval en overlast veroorzaken. Ze benadrukt dat het plaatsen van prullenbakken veel geld kost en dat dit geen goed idee is. De heer Lukkezen (D66) vraagt hoeveel meter er tussen een bankje en een prullenbak moet staan, waarop mevrouw Hoogteijling antwoordt dat dit 20 meter is. Ze verwijst naar landen als Zwitserland en Oostenrijk, waar geen prullenbakken zijn en mensen hun afval netjes mee naar huis nemen. Ze concludeert dat prullenbakken alleen maar meer afval en overlast veroorzaken en dat het veel geld kost.

De heer Burgers (PvdA) beschouwt de motie als klein bier en vindt het bijna een belediging voor de fysieke leefomgeving. Hij geeft aan dat er belangrijkere zaken zijn om over na te denken, zoals armoedebeleid.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) heeft vertrouwen in de huidige inrichting van nieuwe gebieden en vindt dat inwoners via de BuitenBeter app hun behoefte aan prullenbakken kenbaar kunnen maken. Hij wijst op de kosten en het onderhoud van extra prullenbakken en steunt de motie niet.

De heer Oomen (GroenLinks) deelt de bezwaren van voorgaande sprekers en wijst op de financiële kosten van het plaatsen en onderhouden van prullenbakken. Hij benadrukt dat mensen hun eigen afval moeten opruimen en steunt de motie niet.
De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat de motie tot stand is gekomen in samenwerking met inwoners uit Wijchen Noord, die aangeven dat er te veel afval is en dat er meer prullenbakken nodig zijn. Hij vraagt om de motie als standaard te hanteren bij de herinrichting van de openbare ruimte. De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) uit zijn tevredenheid over de betrokkenheid van de heer Lukkezen bij de afvalproblematiek, ondanks dat hij eerder tegen een motie van Kernachtig Wijchen stemde. Hij vraagt de heer Lukkezen om een inschatting van de kosten voor het plaatsen van nieuwe prullenbakken bij herinrichtingen. De heer Lukkezen geeft aan dat technische vragen niet nodig zijn bij moties, aangezien deze vooraf zijn gecontroleerd. De heer Kersten geeft aan dat het geen technische vraag maar een essentiële vraag is.
De heer Lukkezen biedt aan samen te werken en een onderzoek te doen naar de kosten, mits deze binnen de perken blijven. De heer Kersten vraagt of het wellicht beter is te wachten op nieuw beleid van de wethouder. De heer Lukkezen uit zijn teleurstelling over de houding van Kernachtig Wijchen en vraagt om medewerking. De heer Oomen (GroenLinks) vraagt

de heer Lukkezen of hij bereid is de resultaten van een enquête in Wijchen Noord te delen met het college, zodat strategische plaatsing van prullenbakken kan worden overwogen.
De heer Lukkezen stemt hiermee in, mits er steun is.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 10 'Elk bankje een prullenbak' in stemming.
Met 5 stemmen voor en 22 stemmen tegen wordt de motie verworpen.

Motie 11: Inspiratiesessies
De heer Oomen (GroenLinks) spreekt zijn steun uit voor de motie en stelt voor de werkgroep inwonersparticipatie te vragen hiermee te experimenteren. Hij benadrukt dat het een experiment is dat na 1 jaar wordt geëvalueerd.

De voorzitter herinnert zich dat zij de portefeuillehouder is en vraagt de plaatsvervangend voorzitter, de heer Albersnagel, om het voorzitterschap over te nemen.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) spreekt zich uit tegen de motie, die volgens hem een situatie schetst waarin zijn fractie zich niet herkent. Hij legt uit dat er al volop inspraak en betrokkenheid van inwoners is en dat de gemeente hier veel aan doet. Hij verwijst naar de evaluatie uit Houten als mogelijk nuttig, maar blijft tegen de motie. De heer Lukkezen (D66) vraagt waarom Kernachtig Wijchen niet gewoon zegt dat het een goed idee is als het uit hun eigen koker komt. De heer Kersten geeft aan dat hij de motie heeft gelezen en zojuist heeft uitgelegd waarom zijn fractie tegen is.

De heer Haerkens (VVD) benadrukt dat de raad de ambitie moet hebben de kloof tussen de politiek en de inwoners zo klein mogelijk te houden. Hij ziet het voorgestelde idee als een sympathiek experiment, maar heeft enkele vragen. Hij vraagt zich af of het idee, dat afkomstig is uit Houten en bijna 4 jaar oud is, daar succesvol was. Hij heeft online gezocht en ontdekt dat er in 2022 avonden zijn georganiseerd, maar daarna lijkt het stil te zijn geworden. Hij vraagt de indieners of zij hebben onderzocht of het idee in Houten succesvol was en of er andere gemeenten zijn waar het wel heeft gewerkt. Hij roept hen op hem te overtuigen van de waarde van het voorstel.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) geeft aan dat zijn fractie moties puur op inhoud beoordeelt, maar dat D66 vaak bovenaan staat bij moties waar ze tegen zijn. Hij legt uit dat inwoners al meerdere mogelijkheden hebben om hun stem te laten horen, zoals via commissies, de raad zelf, raadsfracties, politieke partijen en soms ambtenaren. Hij vindt het belangrijk dat inwoners hun mening kunnen delen en invloed kunnen uitoefenen, maar ziet in het voorstel geen werkende oplossing en herkent ook niet het probleem dat een nieuwe oplossing vraagt. Daarom stemt zijn fractie tegen.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt waarom de motie, die in 2022 bij de Perspectiefnota was ingediend en toen werd ingetrokken, nu weer wordt ingediend. Daarnaast vraagt ze of het niet de moeite waard is de evaluatie van de gemeente Houten af te wachten, die in oktober en november 2025 plaatsvindt.

De heer Merkus (PvdA) geeft aan dat zijn fractie de motie wel kan steunen. Volgens hem biedt het een manier om te zien welke inwoners zich actiever willen inzetten voor de gemeente en of mensen goede ideeën hebben. Hij geeft aan dat als de vorm niet blijkt te werken, het bij de evaluatie altijd verder kan worden aangescherpt, zoals in de motie staat.

De heer Lukkezen (D66) legt uit dat D66 wil dat mensen niet alleen op de publieke tribune kunnen kijken, maar ook iets kunnen brengen. Hij vertelt dat er in Houten 27 ideeën zijn ingediend. De heer Haerkens (VVD) merkt op dat de 27 ideeën in 2022 zijn ingediend en vraagt of daarna ook ideeën zijn ingediend. De heer Lukkezen geeft aan dat hij deze details niet kent.

Hij geeft aan dat de motie opnieuw wordt ingediend omdat de werkgroep inwonersparticipatie recent heeft besloten dat ze niet over deze motie gaan. Hij is blij dat de raad hierover gaat en daarom wordt de motie opnieuw ingediend. Hij vertelt dat er inspiratiesessies in Houten zijn en dat er nieuwe staan gepland, wat volgens hem een succes is. Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt waarom de heer Lukkezen de evaluatie in Houten niet afwacht. De heer Lukkezen antwoordt dat gebleken is dat Houten ook de evaluatie niet afwacht maar nieuwe inspiratiesessies heeft gepland. Hij roept op om inwonersparticipatie echt op de kaart te zetten in plaats van tegen te werken.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De indiener geeft aan dat de tekst van de motie gelijk blijft.

De voorzitter brengt motie 11 'Inspiratiesessies' in stemming. De heer Haerkens (VVD) legt een stemverklaring af en uit zijn ontevredenheid over de beantwoording van zijn vraag en geeft aan dat zijn fractie tegen de motie stemt. Hij vindt het idee leuk, maar besluit de evaluatie af te wachten, zoals ook door het CDA wordt aangegeven. De voorzitter geeft het voorzitterschap terug aan de burgemeester.
Met 6 stemmen voor en 21 stemmen tegen wordt de motie verworpen.

Motie 13: Cultuurfonds Wijchen verdient meer aandacht
Mevrouw Muller (D66), de eerste indiener van de motie, wil deze motie wijzigen naar aanleiding van de beantwoording door de wethouder.

De vergadering wordt kort geschorst om de wijziging in te dienen.

De voorzitter heropent de vergadering. Mevrouw Muller (D66) legt uit dat de wijziging vooral betrekking heeft op het evaluatiemoment dat volgens de wethouder halverwege 2027 plaatsvindt, terwijl het beleid tot en met 2028 loopt. Mevrouw Muller stelt voor het evaluatiemoment naar voren te halen, omdat een groot deel van het budget al op is. Ze stelt voor dat de raad geïnformeerd wordt zodra er nog 10% van het totale budget in het fonds zit en op dat moment de evaluatie te houden, zodat een voorstel kan worden gedaan om het fonds opnieuw aan te vullen.

De voorzitter vraagt of er behoefte is om het voorstel te laten bezinken of dat het debat kan starten. Wethouder Schouten geeft aan dat ze als wethouder van cultuur voor dit soort initiatieven is. Ze heeft geen bezwaar tegen het informeren van de raad als nog maar 10% van het budget over is, maar vindt dat er breed naar het beleid moet worden gekeken. De voorzitter vraagt of er fracties zijn die behoefte hebben om samen te overleggen, dat blijkt niet het geval te zijn.

De heer Tiemessen (GroenLinks) benadrukt het belang van het Cultuurfonds en geeft aan dat er goed gebruik van wordt gemaakt. Hij spreekt over de continuïteit als een grote zorg binnen de sector.

Mevrouw Eijkemans (Kernachtig Wijchen) geeft aan dat meer aandacht voor cultuur belangrijk is, maar dat het Cultuurfonds nog geen jaar bestaat en het te vroeg is om conclusies te trekken. Ze benadrukt dat de gemeente cultuur kan faciliteren, maar dat de vonk uit de sector zelf moet komen. Kernachtig Wijchen steunt de motie niet. Mevrouw Muller (D66) vraagt mevrouw Eijkemans of het subsidiebeleid en het Cultuurfonds naast elkaar kunnen bestaan. Mevrouw Eijkemans reageert dat deze al naast elkaar bestaan. Mevrouw Muller bevestigt dat beide naast elkaar bestaan en roept op tot continuïteit, terwijl ze aangeeft dat mevrouw Eijkemans dat niet wil steunen. Mevrouw Eijkemans reageert dat ze een integrale afweging wil maken bij het overwegen van het subsidiebeleid.

De heer Merkus (PvdA) geeft aan dat zijn fractie de wijziging steunt en zich aansluit bij de bijdrage van GroenLinks.

Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) wijst erop dat de motie benadrukt dat het zonde is als geld op de plank blijft liggen, terwijl wordt geschetst dat er te weinig in het fonds zit. Ze benadrukt dat het fonds is opgericht om middelen uit de coronatijd goed in te zetten, maar dat er nog veel andere culturele subsidies zijn. Ze geeft aan dat haar fractie de motie niet steunt.

De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) had een betoog voorbereid tegen de motie van D66, maar geeft aan dat het belangrijkste punt eruit is gehaald. Hij benadrukt dat moet worden gewacht totdat het potje leeg is voordat het wordt bijgevuld en dat zijn fractie een keuze maakt na verdere toelichting.

De heer Ten Buren (VVD) sluit zich aan bij het CDA en uit zijn verbazing over de titel van de motie. Hij wijst erop dat er nog budget over is en dat het fonds prima onder de aandacht is.

Mevrouw Muller (D66) erkent dat het idee op twee benen hinkt en dat sommige organisaties het Cultuurfonds nog niet kennen. Ze deelt zorgen om het breder onder de aandacht te brengen, maar is blij met de antwoorden van de wethouder. Ze hoopt dat de motie steun krijgt zodat het Cultuurfonds een continue factor kan blijven naast andere subsidies, zoals in andere gemeenten.

Het college heeft geen feitelijke onjuistheden gehoord tijdens het debat. De voorzitter verduidelijkt dat de motie is gewijzigd en dat er nu 2 beslispunten zijn. Mevrouw Muller (D66) vraagt om alleen bulletpoint 2 te behouden.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering en de gewijzigde motie wordt getoond. De voorzitter brengt motie 13 'Cultuurfonds Wijchen verdient meer aandacht' in stemming. De heer D. Herms (Wijchen Lokaal) legt een stemverklaring af en zegt dat zijn fractie verdeeld stemt. Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) benadrukt dat het belangrijk is het hele spectrum van gelden in de cultuursector te wegen en stemt tegen. Mevrouw Eijkemans (Kernachtig Wijchen) verwacht van het college dat ze bij de raad terugkomt als de gelden niet meer toereikend zijn. Met 7 stemmen voor en 20 stemmen tegen wordt de motie verworpen.

De voorzitter brengt de beslisnota Programmabegroting 2026 Wijchen in stemming.
Met 27 stemmen voor wordt de motie unaniem aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met de beslisnota Programmabegroting 2026 Wijchen (zaaknummer 319202).

11. Stemmingen
Er zijn geen verzoeken gedaan door raadsleden voor het agenderen van stemstukken.

12. Sluiting
De voorzitter dankt de raad voor het respectvolle en inhoudelijke debat en sluit de vergadering rond 22:45 uur.

Nummer	Datum	Afzender	Titel	Afdoening
25.328106	25-11-2025	Stichting Buurtgezinnen	Preventieve steun aan gezinnen: informatie over Buurtgezinnen	College
25.327975	24-11-2025	Bedrijvenvereniging Bijsterhuizen	brief aan college gemeente Wijchen en Beuningen m.b.t. gedeeld zwembad Wijchen-Beuningen	college
25.327978	24-11-2025	OWT Pontos	Reactie van OWT Pontos op de beslisnota voor de Gemeenteraad inzake Onderzoek nieuwbouw zwembad	College
25.328105	24-11-2025	Zwembad de Meerval	Aandachtspunten en onvolledigheden in het rapport intergemeentelijk zwembad'	College
25.327477	20-11-2025	Regionale agendacommissie Groene Metropoolregio	Adviesbrieven Regioagendacommissie Groenemetropoolregio A-N dd 19-11-2025 voor DB & AB GMR en gemeenteraden	college
25.327184	18-11-2025	Inwoners Wijchen	inspreken raad 27 november: groene long van Wijchen zuid	College
25.326527	13-11-2025	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Kaderbrief 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	College
25.324367	11-11-2025	College van B&W van de gemeente Wijchen	Wensen en bedenkingen initiatiefvoorstel zienswijze op reglement van orde adviescommissie Modulaire Gemeenschappelijke Regeling	College
25.325557	06-11-2025	Inwoner Wijchen	Mening AZC	college
25.324438	30-10-2025	Inwoner Wijchen	Onzorgvuldige besluitvorming laadlocaties Kraaijenberg - inwoners niet gehoord.	College

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7212
Extern Zaak ID	Z/25/322082
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.a
Titel	322082 Informatienota gemeenteraad motie herinneringenbos Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsinrichting
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
322082 Informatienota gemeenteraad motie herinneringenbos Wijchen
bijlage 1: motie herinneringenbos Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	21 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De Raad besluit:

1. Bijgaande informatienota over de uitvoering van de motie Herinneringenbos Wijchen voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De Raad besluit:

1. Bijgaande informatienota over de uitvoering van de motie Herinneringenbos Wijchen voor kennisgeving aan te nemen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/322082

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota Raad Motie herinneringenbos Wijchen

Collegedatum: 21 oktober 2025

Kernboodschap

Op 6 juli 2023 is bij de Raadsbehandeling van de Perspectiefnota Wijchen (23 126986) de motie "Een Herinneringenbos in Wijchen (motie nr. 16) aangenomen. De motie roept het College op een plan uit te werken met daarin de opties om een herinneringenbos in Wijchen te realiseren. Mede op basis van praktijkvoorbeelden in andere gemeenten en bij particuliere initiatiefnemers zijn er diverse ontwikkelingsrichtingen denkbaar om een herinneringenbos te ontwikkelen. De komende maanden verkent het College nader welke opties reële kansen bieden voor Wijchen.

Op grond van de bevindingen wil het College in de eerste helft van 2026 bij de Gemeenteraad terugkomen met een meningsvormende notitie. De Gemeenteraad kan op basis daarvan tot een keuze komen of en hoe de opdracht uit motie concreet verder zal worden vormgegeven.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
06-jul-2023	Perspectiefnota Wijchen 2023 (23 126986 motie 16)

Toelichting

Het verschijnen van steeds meer herinneringenbossen in Nederland geeft aan dat er een maatschappelijke behoefte bestaat voor mensen om bepaalde gebeurtenissen op een passende rustige groene locatie te kunnen herdenken. Denk onder meer aan geboorte, sterfte, een huwelijk of jubilea of (privé of ook zakelijk). Of ook in Wijchen die behoefte bestaat is niet specifiek onderzocht. Er is bijvoorbeeld ook geen concreet lokaal initiatief bekend vanuit de Wijchense gemeenschap zelf zoals bijvoorbeeld in het dorp Nieuw-Wehl in de gemeente Doetinchem het geval was. Daar zijn lokale vrijwilligers direct betrokken bij aanleg en onderhoud van het lokaal herinneringenbos dat daar is vormgegeven.

We verwachten wel dat wanneer de mogelijkheid wordt geboden een herinnering vorm te geven middels boomaanplant en het plaatsen van een gedenkbordje, mensen uit de gemeente Wijchen daar gebruik van willen maken. In de gemeente Oss was de belangstelling voor het planten van een herinneringenboom zo groot dat de beoogde locatie al snel was vol geplant en men vervolgens naar een uitbreiding moet zoeken om aan de vraag te kunnen voldoen.

Mede op basis van praktijkvoorbeelden in andere gemeenten zijn er diverse ontwikkelingsrichtingen denkbaar om een herinneringenbos vorm te geven, rekening ook houdend met voor welke doelgroepen en voor welke vorm van herinneringen precies het bos geschikt zal moeten zijn. Gelet de huidige druk op de open ruimte vanwege andere maatschappelijke behoeften en functies, zijn te onderzoeken locaties op geschiktheid in Wijchen echter beperkt voorhanden. Het realiseren van een herinneringenbos heeft daarnaast ook de nodige consequenties voor de Gemeente. Met name indien dit vorm krijgt in eigen beheer. Denk aan financiën, onderhoud en handhaving, administratie en communicatie, mogelijk benodigde aanleg van extra voorzieningen, mogelijke planologische procedures en mogelijke benodigde omgevingsvergunningen. Het is van belang dit tijdig in het beleidsproces ter sprake te brengen bij de Gemeenteraad.

Gevolgen

In de eerste helft van 2026 willen komen tot een slotanalyse. Daarin moet duidelijk worden welke opties over blijven om verder te worden uitgewerkt. Het College zal daarin haar voorkeuren aangeven. Uiteindelijk is het aan de Raad om een daadwerkelijke keuze te maken en een besluit hierover te nemen. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met benodigd te reserveren gelden voor verdere planontwikkeling.

De opties die hebben we meenemen in de nadere verkenning zijn:

1. Ontwikkeling van een nieuwe locatie op gemeentelijke grond
2. Ontwikkeling door een natuurorganisatie op eigen grond
3. Ontwikkeling op particuliere grond, bijvoorbeeld door een landgoedeigenaar of via verandering van een agrarische functie (stoppers)
4. Ontwikkeling in een bestaand gemeentelijk park
5. Combinatie van functies op bepaalde (ontwikkel-) locaties
6. Adoptie van bestaande bomen in de openbare ruimte

De nadere verkenning zal inzicht geven in geschiktheid, haalbaarheid, randvoorwaarden en condities:

Communicatie

In dit stadium nog niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

De komende maanden zal de verkenning nader vorm krijgen. In de eerste helft van 2026 zal een meningsvormende nota aan Raad worden voorgelegd ten behoeve van een inhoudelijke discussie over de daarin uitgewerkte opties. De discussie zal moeten leiden tot een keuze of de Gemeenteraad definitief een herinneringenbos wil (laten) realiseren en welke optie met de daarbij bijbehorende condities en randvoorwaarden uiteindelijk vorm moet krijgen als concrete invulling van de motie.

Geheimhouding

Niet van toepassing

De Gemeenteraad van Wijchen

23 126986 Perspectiefnota Wijchen 2023

Motie 16

Een herinneringenbos in Wijchen

Motie van de fractie van Kernachtig Wijchen, PvdA en D66
Eerste indiener motie: Annemarie Driessen

De gemeenteraad van de gemeente Wijchen in openbare vergadering bijeen op 6 juli 2023.

De gemeenteraad, gehoord de beraadslaging,

Constaterende, dat:
- Er vraag is uit de samenleving naar een groene plek om stil te staan bij speciale momenten en gebeurtenissen, zoals geboorte, huwelijk, overlijden, jubileum of vriendschap.
- Er in Nederland al veel mooie voorbeelden in de vorm van een gedenkbos zijn.

Overwegende dat:
- Elke boom die we planten bijdraagt aan CO2-reductie en het behalen van de doelen uit het klimaatakkoord.
- In het coalitieakkoord ook aandacht hebben voor ons bomenbestand: we planten voor elke gekapte boom binnen onze gemeentegrenzen er twee terug.
- De provincie Gelderland voor 2030 1700 hectare nieuw bos en een miljoen nieuwe bomen wil planten[1].
- Het herinneringenbos letterlijk kan groeien vanuit de Wijchense samenleving. Het bos wordt van iedereen.
- De gemeente Wijchen hiervoor alleen grond ter beschikking stelt: er zijn verschillende mogelijkheden om dit idee uit te voeren bijvoorbeeld i.s.m. met een stichting, provincie, Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten.
- We een bos vol verhalen en herinneringen zien als een laagdrempelige voorziening voor alle inwoners.

Roept het college van B&W op om:

1. De komende tijd een plan uit te werken met de opties voor een herinneringenbos in Wijchen.
2. Het plan voor 1 juni 2024 aan de raad voor te leggen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fracties van,
Kernachtig Wijchen, Annemarie Driessen

[1] https://binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/gelderland-plant-miljoen-bomen-en-1700-hectare-nieuw-bos

PvdA, Katja Jamin
D66, Miranda Muller

m.vriends@drutenwijchen.nl

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7202
Extern Zaak ID	Z/25/321080
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.b
Titel	321080 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen CDA: Parkeergeleidingssysteem Centrum Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsinrichting
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P2 Verkeer en vervoer
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
321080 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen CDA: Parkeergeleidingssysteem Centrum Wijchen
Bijlage 1 schriftelijke vragen CDA - Parkeergeleidingssysteem

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	21 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Openbaar Zaaknummer: 321080

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen CDA: Parkeergeleidingssysteem Centrum Wijchen

Collegedatum: 21 oktober 2025

Kernboodschap
Het parkeergeleidingssysteem is volgens de huidige planning juni 2027 operationeel. Dit komt door capaciteitsproblemen bij Liander. We zoeken samen met de leverancier en Liander naar manieren om dit te versnellen. Alle parkeersensoren zijn wel al geplaatst.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Wat was de oorspronkelijk beoogde datum van realisatie van het parkeergeleidingssysteem?
Het systeem zou oorspronkelijk in mei 2025 klaar zijn.

2. Wat is huidige status van (de aanleg van) het parkeergeleidingssysteem?
Het parkeergeleidingssysteem bestaat uit twee delen: sensoren en bebording.

Parkeersensoren
De parkeersensoren meten of er een auto op de parkeerplaats staat. Alle sensoren zijn geplaatst op de parkeerterreinen rond het centrum en op de parkeerplaatsen in de blauwe zone. Dit geldt niet voor de tijdelijke parkeerterreinen de Bolster en de kasteeltuin. Met de parkeersensoren is er al inzicht in de parkeerdruk en -duur voor alle parkeerplaatsen.

Bebording
De borden geven aan of een parkeerterrein 'VOL' of 'VRIJ' is. Deze borden zijn nog niet geplaatst. De leverancier is hiervoor afhankelijk van Liander. De borden hebben stroom nodig. Liander heeft laten weten dat de stroomaansluitingen pas begin 2027 worden aangelegd. Dit komt door een tekort aan capaciteit. We zoeken samen met de leverancier en Liander naar manieren om dit te versnellen.

3. Wanneer is het systeem naar verwachting operationeel?
De sensoren werken al en geven de gemeente informatie over de parkeerdruk en parkeerduur in het centrum van Wijchen.

De borden kunnen in het slechtste geval pas in 2027 geplaatst worden. Er wordt geprobeerd dit te vervroegen.

4. Welke mogelijkheden ziet u om de (tijdelijke) locatie Kasteeltuin in het dynamisch parkeergeleidingssysteem op te nemen?
Het is mogelijk om de Kasteeltuin op te nemen in de dynamische verwijzing. Vanwege de tijdelijkheid kunnen we de sensoren 'huren'. De kosten voor het tijdelijk huren van de sensoren bedraagt ongeveer €35.000. Daarbij komt nog de kosten van een extra dynamisch bord. Hierbij komt dezelfde problematiek kijken als het hele project. Zonder stroom is er geen verwijzing mogelijk.

Gezien de tijdelijkheid, de kosten en het moment dat het systeem werkt, is de Kasteeltuin niet meegenomen in het parkeergeleidingssysteem.

5. Welke overige mogelijkheden ziet u om het toegenomen zoekverkeer van auto's in het centrumgebied te beperken?
Er wordt vanuit de gemeente gecommuniceerd over de parkeerplaatsen in het centrum. De website wordt up-to-date gehouden: https://www.wijchen.nl/parkeren-in-het-centrum.

In januari 2026 is het ook mogelijk om via een app van de leverancier te zien waar je kunt parkeren. De app werkt al, maar op dit moment nog niet goed. De leverancier werkt aan een oplossing. De app werkt op basis van de geplaatste sensoren. De app heet 'Spotten Gemeenteparkeren' en is gratis te downloaden voor iOS en Android. Als de app goed werkt, zal de gemeente dit ook communiceren en op de website toevoegen.

De Gemeenteraad van Wijchen

Waar blijft het Parkeergeleidingssysteem Centrum Wijchen?

Schriftelijke vragen van CDA Wijchen
Ingediend: 6 oktober 2025

Aanleiding:
Eén van de afspraken die in het kader van het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM) over de beschikbaarheid van parkeerplaatsen met het Centrum Management Wijchen (CMW) zijn gemaakt, betreft de aanleg van een dynamisch parkeergeleidingssysteem. Het parkeergeleidingssysteem is in 2020 reeds door het college toegezegd om een optimale bezetting van de beschikbare parkeercapaciteit te realiseren en om het zoekverkeer zoveel als mogelijk te beperken.
Inmiddels is de aanleg van TKWM gestart en zijn een fors aantal parkeerplaatsen op het Europaplein en aan de Kasteellaan aan het beschikbare areaal onttrokken. Ter compensatie hiervan is de tijdelijke parkeerplaats in de Kasteeltuin aangelegd. De ruimte op deze locatie wordt nog niet ten volle benut. Onze fractie bereikt inmiddels signalen over een forse toename van zoekverkeer van auto's naar beschikbare parkeerplaatsen in het centrum van Wijchen. Het vele zoekverkeer verlaagt de aantrekkelijkheid van het centrum en kan tot onveilige situaties leiden. Een snelle aanleg en ingebruikname van het parkeergeleidingssysteem kan in belangrijke mate bijdragen aan de oplossing voor deze problemen.

Vragen:
1. Wat was de oorspronkelijk beoogde datum van realisatie van het parkeergeleidingssysteem?
2. Wat is huidige status van (de aanleg van) het parkeergeleidingssysteem?
3. Wanneer is het systeem naar verwachting operationeel?
4. Welke mogelijkheden ziet u om de (tijdelijke) locatie Kasteeltuin in het dynamisch parkeergeleidingssysteem op te nemen?
5. Welke overige mogelijkheden ziet u om het toegenomen zoekverkeer van auto's in het centrumgebied te beperken?

Namens de fractie CDA Wijchen
Jan Peters Sengers

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7227
Extern Zaak ID	Z/25/319813
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.c
Titel	319813 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks Wijchen: Leegstandsheffing
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
319813 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks Wijchen: Leegstandsheffing
Bijlage: Schriftelijke vraag GL PvdA - Leegstandsheffing

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de antwoorden op de schriftelijke vragen van GroenLinks en PvdA over leegstandsheffing in Wijchen.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de antwoorden op de schriftelijke vragen van GroenLinks en PvdA over leegstandsheffing in Wijchen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/319813

Informatienota voor Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks Wijchen: Leegstandsheffing

Collegedatum: 28 oktober 2025

Kernboodschap
Langdurige leegstand van woningen is onwenselijk. We hebben een indicatie van het aantal woningen dat langer dan een jaar leegstaat in Wijchen. We gaan inventariseren om welke woningen het gaat en waarom deze leeg staan. Als blijkt dat het zinvol is om de andere instrumenten uit de Leegstandswet of bijvoorbeeld de leegstandsheffing toe te gaan passen, komen we met een voorstel.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
nvt	

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Is het college het met ons eens dat de gemeente Wijchen alle instrumenten moet inzetten om de wooncrisis te lijf te gaan? Waarom wel/niet?

Het college vindt langdurige leegstand van woningen onwenselijk, want veel mensen zijn op zoek naar woonruimte. De inzet van alle instrumenten om leegstand tegen te gaan is afhankelijk van de omvang van het probleem en moet proportioneel zijn (denk ook aan handhaving en controle).

Uit CBS-cijfers blijkt dat in de gemeente Wijchen ongeveer 0,5% alle woningen langdurig leegstaat (80 - 90 woningen). Tot nu nemen wij geen problematische leegstand waar, mede op basis van informatie met makelaars. Verder blijkt uit landelijk onderzoek in opdracht van de Rijksoverheid dat langdurige leegstand vaak een begrijpelijke verklaring heeft. Er zijn bijvoorbeeld obstakels bij functieverandering, er speelt een erfrechtkwestie of er is een langdurige verbouwing.

Op dit moment kunnen pandeigenaren in Wijchen een leegstandsvergunning aanvragen voor de tijdelijke verhuur van hun woning als ze deze willen verkopen of renoveren. Hiervan wordt soms gebruik gemaakt. Verdere inzet van instrumenten uit de

Leegstandswet is op basis van onze huidige kennis niet nodig gebleken. Het gaat dan om het instellen van een leegstandsverordening met een meldplicht voor leegstand. De gemeente overlegt dan met de eigenaar. Het instellen van een leegstandsheffing zet een gemeente pas in als een gesprek of aanwijzing tot verhuur niet helpt. Het is het sluitstuk van een bredere inzet van instrumenten.

2. Is het college bereid om op korte termijn te onderzoeken of ook in Wijchen een leegstandsheffing kan worden ingevoerd? Waarom wel/niet?

Ja, we zijn bereid dit te onderzoeken. We willen eerst inventariseren welke woningen (particulier, corporatie of bedrijf) langdurig leeg staan. Ook proberen we te achterhalen wat de reden is van de leegstand. Dit geeft een indicatie van wat er speelt. Als blijkt dat het zinvol kan zijn om de andere instrumenten uit de Leegstandswet of bijvoorbeeld de leegstandsheffing, toe te gaan passen, komen we met een voorstel.

3. De hoogte van de heffing laat de Tweede Kamer vrij aan de individuele gemeenten. GLW en PvdA zien mogelijkheden om de WOZ-waarde de basis te laten zijn voor de heffing. Is het college bereid dat als uitgangspunt te nemen? Waarom wel/niet?

Dat kunnen we nu nog niet aangeven. We willen eerst verkennen of er inderdaad sprake is van hardnekkige leegstand en wat de reden daarvan is. Daarnaast past het Rijk op dit moment de Leegstandswet aan. Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om hardnekkige leegstand aan te pakken. Een keuze over de uitgangspunten voor de heffing is voor nu te vroeg.

BIJLAGE

1. **Schriftelijke vragen PvdA/GL: Leegstandsheffing in Wijchen**

De Gemeenteraad van Wijchen

Leegstandsheffing in Wijchen

Schriftelijke vragen van de fracties van GroenLinks en PvdA Wijchen
Ingediend: maandag 29 september 2025

Aanleiding:

In Wijchen kennen we helaas nog steeds een tekort aan betaalbare woningen. Wijchen bouwt bij maar elk pand dat leeg staat in deze wooncrisis is er één teveel. De fracties van de PvdA en GroenLinks zijn van mening dat de gemeente Wijchen alles op alles moet zetten om woningen beschikbaar te maken voor inwoners. Dat kan door actiever te sturen op leegstand. Het is goed om eerst gesprekken aan te gaan met eigenaren van leegstaande woningen en vastgoed maar indien een pand langer leegstaat moet de gemeente harder optreden. Met het instellen van een leegstandsheffing kan de politiek bovendien een duidelijk signaal afgeven dat zij de aanpak van leegstand in onze gemeente serieus neemt.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft ook al langer gepleit voor invoering van een leegstandsheffing. Deze week is er in de Tweede Kamer een amendement aangenomen waardoor gemeenten de mogelijkheid krijgen om een heffing op te leggen indien een woning langer dan een jaar leegstaat.[1] Hierbij komt er een extra instrument voor gemeentes om laagdrempelig iets aan leegstand te doen.

Daarom stellen wij het college de volgende vragen.

Vragen:

1. Is het college het met ons eens dat de gemeente Wijchen alle instrumenten moet inzetten om de wooncrisis te lijf te gaan? Waarom wel/niet?
2. Is het college bereid om op korte termijn te onderzoeken of ook in Wijchen een leegstandsheffing kan worden ingevoerd? Waarom wel/niet?
3. De hoogte van de heffing laat de Tweede Kamer vrij aan de individuele gemeenten. GLW en PvdA zien mogelijkheden om de WOZ-waarde de basis te laten zijn voor de heffing. Is het college bereid dat als uitgangspunt te nemen? Waarom wel/niet?

Namens de fracties van

GroenLinks, Pepijn Oomen
PvdA Wijchen, Youri Merkus

[1] Zie voor het amendement: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/amendementen/detail?id=2025Z15870&did=2025D36675

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7180
Extern Zaak ID	Z/25/317846
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.d
Titel	317846 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks: De das zet Wijchen op slot
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsinrichting
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
317846 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks: De das zet Wijchen op slot
Bijlage - PvdA en GLW: Schriftelijke vragen 'De das zet Wijchen op slot'

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	7 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde informatienota met de beantwoording van de schriftelijke vragen van PvdA en GroenLinks Wijchen

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde informatienota met de beantwoording van de schriftelijke vragen van PvdA en GroenLinks Wijchen

Openbaar Zaaknummer: 317846

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen PvdA en GroenLinks: De das zet Wijchen op slot

Collegedatum: 7 oktober 2025

Kernboodschap
Het college is al sinds het begin van 2025 in gesprek met de provincie en met Stichting Das en Boom om tot een masterplan voor de das te komen voor de gehele gemeente. Daarin werken we ook samen met buurgemeenten Heumen en Berg en Dal en heeft ook het Rijk inmiddels een handreiking geboden ons hierin te ondersteunen. Gezamenlijke inzet is het behouden en/of creëren van ruimte voor de das én ruimte voor maatschappelijke ontwikkeling.
Er zijn grote maatschappelijke projecten die vertraging oplopen in verband met de aanwezigheid van de das in Wijchen. Het college handelt volgens de actuele wetgeving, die gekoppeld is aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Actuele stand van zaken
1.1. Heeft het college een volledig en actueel overzicht van de locaties van dassenburchten en leefgebieden in de gemeente Wijchen?
Ja, begin dit jaar (2025) heeft de gemeente Wijchen een actueel overzicht van de dassenburchten in de gemeente opgevraagd en ontvangen van Stichting Das en Boom. Op basis van de burchten kunnen we een inschatting maken van de leefgebieden (volgens landelijk protocol van BIJ12).

1.2. Kan het college concreet aangeven welke projecten momenteel vertraging oplopen door de aanwezigheid van dassen, en op welke wijze de gemeente hiermee omgaat?
Bij het project AZC is geconstateerd dat dit onderdeel is van het leefgebied van de das. Hier worden verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van de dassen daar en op welke wijze de gemeente hiermee om moet gaan. Hierdoor is vertraging

ontstaan. Ook bij de gebiedsontwikkeling Havenweg-Leemweg is de das aanwezig. Vooralsnog leidt dit niet tot vertraging. Het college is sinds het voorjaar van 2025 in gesprek met de provincie en met Stichting Das en Boom om tot een masterplan voor de das te komen voor de gehele gemeente.

2. Compleetheid van de ecologische verbindingszones

2.1. Zijn de ecologische verbindingszones in Wijchen volledig ingericht en functioneren deze zoals bedoeld?

De ecologische verbindingszones (EVZ), zoals deze aangegeven zijn in het plan EVZ Heumen Horssen zijn niet volledig ingericht, maar hebben sowieso een beschermde status. Dit is namelijk hetzelfde gebied als de beschermde status Groene Ontwikkelingszone en Gelders Natuur Netwerk uit de provinciale verordening.
De gronden waarop de EVZ ligt zijn (in de meeste gevallen) niet in eigendom van de gemeente Wijchen. Daarom zijn we afhankelijk van de kansen die zich voordoen. Bijvoorbeeld bij ontwikkelingen als woningbouw. Een voorbeeld hiervan is het invullen van de EVZ als kans bij de verplichte natuurcompensatie voor het woningbouwproject Wijchen West. Daarnaast zijn we ook afhankelijk van de medewerking van de grondeigenaren.

2.2. Waar ontbreken verbindingen of zijn er hiaten die ervoor zorgen dat de das onvoldoende alternatieven heeft om te leven?

Op dit moment zijn we in gesprek met Stichting Das en Boom en de provincie als het gaat om mogelijke verbindingen voor de das. In dit traject zullen ook de hiaten in de verbinding duidelijk en besproken worden.

2.3. Welke maatregelen zal het college nemen om deze ontbrekende schakels snel te realiseren?

Op dit moment zet het college in, volgens het beleidsplan natuur en biodiversiteit, op het pakken van kansen waar deze zich voordoen als het gaat om de EVZ. Een voorbeeld hiervan is de natuurcompensatie voor Wijchen West dat invulling krijgt op de EVZ.

3. Anticiperen i.p.v. reageren

3.1. Waarom lijkt het college vooral reactief te handelen zodra er problemen met dassen ontstaan, in plaats van proactief alternatieve leefgebieden en kunstburchten in te richten?

Het college is sinds het begin van 2025 (proactief) in gesprek met de provincie en met Stichting Das en Boom om tot een masterplan voor de das te komen voor de gehele gemeente. Daarin werken we ook samen met buurgemeenten Heumen en Berg en Dal. Gezamenlijke inzet is het behouden en/of creëren van ruimte voor de das én ruimte voor maatschappelijke ontwikkeling. Tijdens een werkbezoek in september van Directeur-Generaal Ruimtelijke Ordening is een handreiking gedaan vanuit het Rijk om hier samen met de regio op zoek te gaan naar een oplossing.
Overigens handelt het college steeds volgens de actuele wetgeving, die gekoppeld is aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Dit is ook hoe de provincie natuurvergunningen toetst (voorheen ontheffing Wet Natuurbescherming). Het biedt op dit moment geen mogelijkheden om integraal tot een oplossing te komen.

3.2. Hoe gaat het college voorkomen dat toekomstige woningbouw- en infrastructuurprojecten opnieuw vertraging oplopen door gebrek aan anticipatie?

Zie het antwoord op vraag 3.1

3.3. Kan het college hierbij in ogenschouw nemen dat de anticipatie breder zou moeten zijn dan alleen op de das, en ook betrekking heeft op andere groepen

dieren en planten van de Rode Lijst? (Denk bijv. ook aan de bever die dichter bij de oprukkende bebouwing in Kerkeveld en rond het Wijchens Meer komt.)
Vaak is het zo dat als een gebied geschikt is voor de das, deze ook geschikt is voor een andere soorten. De das stelt in die zin 'hoge eisen' aan zijn leefgebied. Andere soorten zullen hier dus van profiteren. Onze inzet is nu door een focus te leggen op de das, hier mogelijkheden voor te ontwikkelen die ook een positief effect hebben op andere groepen dieren en planten én op de maatschappelijke opgaven in de gemeente Wijchen.

Anticiperen doen we bijvoorbeeld ook actief in het kader van de isolatieopgave. Het gaat daarbij specifiek over vleermuizen en andere gebouw bewonende soorten. In de regio werken we nauw samen met buurgemeenten en met de Groene Metropool Regio (GMR). Wijchen denkt hierin mee over de aanpak en voert actief gesprekken met de regio en de provincie.

4. Toekomstige visie en verantwoordelijkheid

4.1. Is het college bereid om een integraal plan voor dassenbeheer en ecologische verbindingen op te stellen, waarin duidelijk wordt vastgelegd waar ruimte voor de das komt en hoe dit ruimtelijke ontwikkelingen niet meer in de weg hoeft te staan?
Hier werken we al aan. Zie ook het antwoord op vraag 3.1

4.2. Op welke termijn kan de raad een dergelijk plan verwachten?
We streven ernaar eind 2025/begin 2026 een masterplan naar de gemeenteraad te kunnen sturen.

De Gemeenteraad van Wijchen

De das zet Wijchen op slot – tijd voor regie en oplossingen

Schriftelijke vraag van de fracties van PvdA en GroenLinks

Ingediend: 11 september 2025

Aanleiding:

De das is een beschermde diersoort en vraagt om zorgvuldige bescherming van zijn leefgebied. Tegelijkertijd zien we dat de aanwezigheid van dassen in onze gemeente regelmatig leidt tot vertragingen en blokkades bij belangrijke ruimtelijke en infrastructurele projecten. Dit is onwenselijk. Wijchen kan zich niet veroorloven dat noodzakelijke woningbouw en andere ontwikkelingen langdurig stilvallen doordat hierop onvoldoende is geanticipeerd.

De ecologische verbindingszones (EVZ's) spelen hierin een cruciale rol. Alleen wanneer deze zones compleet en functioneel zijn, beschikt de das over alternatieve leefgebieden en blijft de druk op projecten beperkt. Het is daarom aan de gemeente om hierin de regie te nemen en bestaande hiaten snel aan te pakken.

Wij verwachten dat het college deze vragen niet alleen beantwoordt, maar ook komt met een duidelijke agenda en planning van maatregelen. Alleen zo kan Wijchen de balans vinden tussen bescherming van de das en de voortgang van broodnodige ontwikkelingen.

Vragen:

1. Actuele stand van zaken

1.1. Heeft het college een volledig en actueel overzicht van de locaties van dassenburchten en leefgebieden in de gemeente Wijchen?

1.2. Kan het college concreet aangeven welke projecten momenteel vertraging oplopen door de aanwezigheid van dassen, en op welke wijze de gemeente hiermee omgaat?

2. Compleetheid van de ecologische verbindingszones

2.1. Zijn de ecologische verbindingszones in Wijchen volledig ingericht en functioneren deze zoals bedoeld?

2.2. Waar ontbreken verbindingen of zijn er hiaten die ervoor zorgen dat de das onvoldoende alternatieven heeft om te leven?

2.3. Welke maatregelen zal het college nemen om deze ontbrekende schakels snel te realiseren?

3. Anticiperen i.p.v. reageren

3.1. Waarom lijkt het college vooral reactief te handelen zodra er problemen met dassen ontstaan, in plaats van proactief alternatieve leefgebieden en kunstburchten in te richten?

3.2. Hoe gaat het college voorkomen dat toekomstige woningbouw- en infrastructuurprojecten opnieuw vertraging oplopen door gebrek aan anticipatie?

3.3. Kan het college hierbij in ogenschouw nemen dat de anticipatie breder zou moeten zijn dan alleen op de das, en ook betrekking heeft op andere groepen dieren en planten van de Rode Lijst? (Denk bijv. ook aan de bever die dichter bij de oprukkende bebouwing in Kerkeveld en rond het Wijchens Meer komt.)

4. Toekomstige visie en verantwoordelijkheid

4.1. Is het college bereid om een integraal plan voor dassenbeheer en ecologische verbindingen op te stellen, waarin duidelijk wordt vastgelegd waar ruimte voor de das komt en hoe dit ruimtelijke ontwikkelingen niet meer in de weg hoeft te staan?

4.2. Op welke termijn kan de raad een dergelijk plan verwachten?

Namens de fracties PvdA Wijchen en GroenLinks Wijchen

Titus Burgers en Pepijn Oomen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7210
Extern Zaak ID	Z/25/319110
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.e
Titel	319110 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Woningbouw op maat in de kleine kernen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
319110 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Woningbouw op maat in de kleine kernen
Bijlage Schriftelijke vraag van Kernachtig Wijchen - Woningbouw op maat in de kleine kernen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	21 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de gemeenteraad besluit:
kennis te nemen van de beantwoording schriftelijke vragen Woningbouw op maat in de kleine kernen.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

de gemeenteraad besluit:
kennis te nemen van de beantwoording schriftelijke vragen Woningbouw op maat in de kleine kernen.

Openbaar Zaaknummer: 319110

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Woningbouw op maat in de kleine kernen

Collegedatum: 21 oktober 2025

Kernboodschap
Het college vindt het belangrijk dat ook in de kleine kernen van de gemeente Wijchen ruimte is voor woningbouw. Zo staat het ook in onze woonvisie. We geven hier invulling aan door in samenspraak met de leefbaarheidsgroepen te werken aan woningbouw in kernen. CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) is hierbij een goede manier, omdat deze voorzien in de lokale woonbehoefte en bijdragen aan de sociale cohesie en leefbaarheid in een dorp. Daarnaast werken we mee aan diverse grotere en kleinschalige particuliere initiatieven. Het huidige beleidskader geeft ons voldoende houvast om sturing te geven aan de woningbouwopgave in de kleine kernen. Maar we blijven zoeken naar kansen om beleid/uitvoering verder te verbeteren.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. **Heeft het college op dit moment een goed beeld van de woningbouwbehoefte per kleine kern?**

Het woonbehoefteonderzoek regio Arnhem-Nijmegen 2022 geeft voor de gemeente Wijchen inzicht in de woningbehoefte, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het geeft ook een indicatief beeld van de woonbehoefte in kleine kernen. Maar het college staat ook in goed contact met de leefbaarheidsgroepen in de kernen. Signalen over de woningbouwbehoeften in de kernen bereiken ons vaak via hen. Dit samen geeft ons een goed beeld van de woningbehoefte in de kleine kernen.

2. **Is ook bekend wat er nodig is om de leefbaarheid in deze kernen op peil te houden, met name in relatie tot woningbouw?**

Allereerst, er zijn meer factoren dan alleen woningbouw die bepalend zijn voor behouden en versterken van de leefbaarheid in een kleine kern. In de Woonvisie 2024-2028 hebben we voor de kleine kernen de ambitie uitgesproken om te zoeken naar mogelijkheden om woningen toe te voegen, passend bij de schaal van de kern. Dit doen we onder meer om die kernen levendig te houden en bij te dragen aan draagvlak voor voorzieningen.

Hieraan geven we invulling door in de kleine kernen te zoeken naar en werken aan locaties voor nieuwbouw. Dit doen we waar mogelijk in samenspraak met de leefbaarheidsgroepen. Daarnaast faciliteren we CPO-projecten in de kleine kernen. Die voorzien in de lokale woonbehoefte en dragen bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid in een dorp.

3. Beschouwt het college het als zinvol om een woonbehoefteonderzoek uit te voeren in de kleine kernen?

Nee. Onderzoeksbureaus geven aan dat woonbehoefteonderzoek in kleine kernen vaak minder betrouwbaar is. Het geeft hooguit een indicatie van de woningbehoefte. Prognoses zijn minder betrouwbaar als het schaalniveau lager wordt. Dat komt omdat het aantal inwoners te klein is. Een steekproef is dan te weinig representatief voor de hele gemeenschap.
Alternatief is het peilen van de behoefte onder de inwoners. Maar ook dan loop je aan tegen de geringe omvang en dus beperkte representativiteit. Ook blijft dan de behoefte van woningzoekers van buiten de kern buiten beeld.
Daarnaast verwachten we uit een woonbehoefteonderzoek in de kernen niet een heel ander beeld van de woningbehoefte dan we nu hebben.

4. In hoeverre acht het college zich momenteel in staat om te sturen op woningbouw in de kleine kernen, passend bij de lokale behoefte?

Het huidige beleidskader geeft ons voldoende houvast om sturing te geven aan de woningbouwopgave in de kleine kernen. Maar we blijven zoeken naar kansen om beleid/uitvoering verder te verbeteren.
Het college is van mening dat op dit moment goed invulling wordt gegeven aan woningbouw in de kleine kernen, die aansluit bij de behoeften. In iedere kern zijn op dit moment een of meerdere grotere en kleinere woningbouwplannen in voorbereiding, waarbij in veel gevallen een deel wordt ingevuld door een CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap). Daarnaast lopen er diverse KPI’s en soms ook grotere ontwikkelingen. In bijna alle gevallen staan lokale woningzoekenden en lokale initiatiefnemers aan de basis van de bouwplannen in de kleine kernen.

Bijlage

Schriftelijke vraag van Kernachtig Wijchen - Woningbouw op maat in de kleine kernen

De Gemeenteraad van Wijchen

Woningbouw op maat in de kleine kernen

Schriftelijke vraag van Kernachtig Wijchen

Ingediend: 23 september 2025

Aanleiding:

Vanuit verschillende inwoners en organisaties uit de kleine kernen van de gemeente Wijchen (Alverna, Balgoij, Batenburg, Bergharen, Hernen, Leur en Niftrik) krijgen wij signalen dat er blijvende behoefte is aan woningbouw. Dit geldt uiteraard voor de hele gemeente, maar in de kleine kernen speelt woningbouw daarnaast een belangrijke rol bij het behoud van de leefbaarheid — in tegenstelling tot de kern Wijchen.

De afgelopen jaren zijn er in de kernen woningen bijgebouwd en er liggen nog diverse plannen in voorbereiding. Zolang de bouw echter niet is gestart, blijft het onzeker of en wanneer deze woningen daadwerkelijk gerealiseerd worden. Tegelijkertijd zijn de kleine kernen gebaat bij een gestage, continue woninggroei, die waar nodig kan worden aangevuld met grotere projecten.

In de Woonvisie Gemeente Wijchen 2024–2028 staat hierover: “In de andere kernen (dan de kern Wijchen) zoeken we ook naar mogelijkheden om woningen toe te voegen, passend bij de schaal van de kern.”

Om dit goed te kunnen doen, is het belangrijk helder in beeld te hebben wat de woningbouwbehoefte per kern is en welke mogelijkheden er zijn om daaraan te voldoen.

Vragen:

- Heeft het college op dit moment een goed beeld van de woningbouwbehoefte per kleine kern?
- Is ook bekend wat er nodig is om de leefbaarheid in deze kernen op peil te houden, met name in relatie tot woningbouw?

- Beschouwt het college het als zinvol om een woonbehoefteonderzoek uit te voeren in de kleine kernen?
- In hoeverre acht het college zich momenteel in staat om te sturen op woningbouw in de kleine kernen, passend bij de lokale behoefte?

Namens de fractie van Kernachtig Wijchen,
Tim Klinkhamer

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7257
Extern Zaak ID	Z/25/318666
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.f
Titel	318666 Informatienota over beleidsregels bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team OOV
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P1 Veiligheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
318666 Informatienota over beleidsregels bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk
Bijlage 1: Beleidsregels bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Toelichting

Het College van B&W heeft besloten in te stemmen met de Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025. In deze informatienota wordt de aanleiding besproken voor het opstellen van deze beleidsregels, de gevolgen, en een uitleg over de bestuurlijke handhavingsmaatregelen bij aantreffen van vuurwerk op locatie.

Voorgesteld besluit

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De informatie is ter kennisgeving aangenomen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/318666

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: 'Informatienota voor de gemeenteraad over beleidsregels bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk'

Collegedatum: 4 november 2025

Kernboodschap
Gemeente Wijchen heeft nieuwe beleidsregels vastgesteld voor de opslag van vuurwerk. De aanwezigheid van illegaal vuurwerk is vanwege de openbare orde, de veiligheid en het algemeen maatschappelijk belang ontoelaatbaar. Met deze nieuwe regels kan de gemeente voortaan sneller en eenduidiger optreden tegen bezit, handel en opslag van illegaal vuurwerk. In een overzicht staat welke maatregel past bij welke situatie. Zo levert een kleine hoeveelheid vuurwerk een lagere boete op dan een grote hoeveelheid. Uiteindelijk kan een pand ook tijdelijk worden gesloten na een vierde overtreding. Het soort vuurwerk speelt mee in de beoordeling: voor zwaarder vuurwerk zijn zwaardere maatregelen opgeschreven.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
28-10-2025	Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025

Toelichting
Aanleiding
De gemeente Wijchen (hierna: de gemeente) staat voor een krachtige aanpak van illegaal vuurwerk. De aanwezigheid van illegaal vuurwerk is vanwege de openbare orde, de veiligheid en het algemeen maatschappelijk belang ontoelaatbaar.

Tijdens de vergadering van de gezagsdriehoek Tweestromenland op 30 januari 2025 is teruggekeken op de jaarwisseling van 2024 naar 2025. De deelnemers spraken af om bij toekomstige jaarwisselingen beter samen te werken binnen Tweestromenland, vooral als het gaat om handhaving. Daarom zijn deze beleidsregels opgesteld. Hiermee kunnen er bestuurlijke maatregelen genomen worden bij het aantreffen van illegaal vuurwerk. Alle colleges van de gemeenten in Tweestromenland krijgen deze beleidsregels voorgelegd. De beleidsregels zijn opgesteld door een ambtelijke werkgroep waar alle gemeenten aan deelnamen. Het proces is ondersteund door o.a. adviesbureau Ferm Advies, politie en het Openbaar Ministerie. Dit is mogelijk gemaakt met middelen vanuit Weerbaar Gelderland-Zuid.

In de beleidsregels is een handhavingsmatrix opgenomen. In deze matrix kunnen gemeenten hun eigen keuzes maken. Daarbij is het wel van belang om de wens tot zoveel mogelijk eenduidig beleid en uniformiteit niet uit het oog te verliezen. Over de handhaving van deze beleidsregels, maakt iedere gemeente zelf aanvullende afspraken met politie en omgevingsdienst.

De handhavingsmatrix
De handhavingsmatrix uit de Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk (Bijlage 1) geeft weer hoe de gemeente middelen van handhaving zoals het opleggen van een last onder dwangsom en sluiting zorgvuldig en passend in kan zetten. Daarbij wordt gekeken naar het soort vuurwerk (categorie) en de hoeveelheid (in aantallen of kilogram), om de gevaarsetting te bepalen. Ook staat de sanctie vermeld in de vorm van een last onder dwangsom of sluiting, die bij herhaalde overtreding kan oplopen. Dit geeft een uniforme en rechtszekere wijze van handhaving. Met deze beleidsregels zorgen we voor duidelijke en heldere regels. Deze beleidsregels sluiten aan bij bestaande landelijke wet- en regelgeving. Illegaal vuurwerk stopt niet bij de gemeentegrens. Daarom is een gezamenlijke aanpak in de regio nodig om het waterbedeffect te voorkomen. Door deze beleidsregels vast te stellen, sluit de gemeente aan bij regionale afspraken. Zo kan zij beter samenwerken met andere partners.

Zonder beleidsregels moet bij iedere zaak afzonderlijk worden gemotiveerd waarom en hoe het college optreedt tegen illegaal vuurwerk. Dit leidt tot extra bestuurlijke en juridische belasting. Met de beleidsregels kunnen we sneller, eenduidiger en met minder administratieve lasten handelen. Er staat duidelijk vast welke maatregelen in welke situaties passend zijn. Dit versnelt het handhavingstraject, ontlast de organisatie en biedt handhavers duidelijkheid over hoe te handelen. Bovendien verkleinen we de kans op juridische procedures, omdat besluiten zijn gebaseerd op een vooraf vastgesteld en bekendgemaakt beleidskader.

De beleidsregels hebben daarnaast een preventieve en normerende werking, en handhaving op basis van de beleidsregels helpt de veiligheidsrisico’s te beperken. We communiceren met de beleidsregels dat de gemeente actief en consequent optreedt tegen bezit, handel en opslag van illegaal vuurwerk. Daarmee geven we een signaal af aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Dit vergroot het bewustzijn over de gevaren en ontmoedigt het gebruik en verspreiding van illegaal vuurwerk. Daarnaast kunnen de beleidsregels worden gebruikt om jongeren en hun omgeving vroegtijdig te informeren en te waarschuwen. Dat doen we in samenwerking met scholen, wijkteams en politie.

Gevolgen
De gevolgen van deze beleidsregels:
- De gemeente kan beter handhaven op illegaal vuurwerk, door eenduidige en uniforme beleidsregels.
- Vuurwerkoverlast en overtredingen kunnen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Communicatie
In overleg met de collega’s van communicatie zullen de volgende stappen worden gezet. De beleidsregels volgens de gebruikelijke kanalen worden gepubliceerd en gecommuniceerd. Bovendien komt er een gezamenlijk persbericht vanuit de zes gemeenten van Tweestromenland.

Uitvoering of Vervolgstappen
De implementatie en uitvoering van de Beleidsregels wordt afgestemd binnen de gemeentelijke organisatie en met de ODRN.
Na vaststelling worden de beleidsregels gepubliceerd in het digitale Gemeenteblad.
Wanneer er vuurwerk wordt gevonden, zijn er verschillende domeinen of teams van de gemeente betrokken (Apv, JAFL, BOA, Vergunningverlening etc.).

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen
Bijlage 1: Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025

Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Gemeente Wijchen
Officiële naam regeling	Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025
Citeertitel	Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025
Besloten door	Het college van burgemeester en wethouders
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	-
Onderwerp	Bestuurlijke aanpak vuurwerk

Opmerkingen m.b.t. de regeling

-

Grondslagen

- de artikelen 1:3, vierde lid, 4:81, eerste lid, 4:83 en, van de Algemene wet bestuursrecht en het bij of krachtens het gestelde in;
- artikel 17 Woningwet;
- de Omgevingswet, in het bijzonder artikelen 1.6, 4.21 en 18.1.4;
- het Vuurwerkbesluit;
- het Besluit bouwwerken leefomgeving, in het bijzonder artikelen 6.1 t/m 6.4;
- voorschriften van het omgevingsplan gemeente Wijchen.

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking
Daags na bekendmaking	n.v.t.	Nieuwe regeling	College Wijchen: 28 oktober 2025	Gemeenteblad Wijchen

Geconsolideerde tekst van de regeling

Burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen;

gelet op:

- de artikelen 1:3, vierde lid, 4:81, eerste lid, 4:83 en, van de Algemene wet bestuursrecht en het bij of krachtens het gestelde in;
- artikel 17 Woningwet;
- de Omgevingswet, in het bijzonder 1.6, 4.21 en 18.1.4;
- het Vuurwerkbesluit;
- het Besluit bouwwerken leefomgeving, in het bijzonder artikelen 6.1 t/m 6.4;
- voorschriften van het omgevingsplan gemeente Wijchen.

Overwegende:

- Dat het gewenst is om een beleidsregel vast te stellen voor de bestuursrechtelijke aanpak van de opslag /aanwezigheid van (grote hoeveelheden) illegaal vuurwerk in panden, lokalen, bouwwerken en/of op een open erf of terrein of anderszins besloten ruimte(n)/gebied, of terreinen binnen de gemeente Wijchen;
- Dat de aanwezigheid van (grote hoeveelheden) illegaal vuurwerk in panden, lokalen, bouwwerken en/of op een open erf of terrein of anderszins besloten ruimte(n)/gebied, zonder benodigde veiligheidsvoorzieningen en door ondeskundig gebruik, gevaarlijk is voor de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid van de directe leefomgeving van een locatie;
- Dat het integraal voorkomen van (verdere) vuurwerkoverlast en overtredingen wenselijk is.

Besluit vast te stellen de:

Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk gemeente Wijchen 2025

Paragraaf 1. Algemeen

Artikel 1. Begrippen en definities

In het kader van deze beleidsregel en bijlagen wordt onder de volgende begrippen en definities verstaan. De begrippen in deze beleidsregel worden, voor zover niet anders gedefinieerd, gehanteerd overeenkomstig de definities in het Vuurwerkbesluit.

- Vuurwerk: zoals omschreven in artikel 1.1.1, eerste lid, van het Vuurwerkbesluit.

- Categorie F1, F2, F3 en F4: categorie F1, F2, F3 onderscheidenlijk F4 als bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;
- Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten: Aanwijzing op grond van artikel 130 Wet RO, opgesteld door het College van procureurs-generaal, Versie 2024R011 of latere versies;
- Regeling aanwijzing consumentenvuurwerk (RAC): De Regeling van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 1 januari 2024, met nummer BWBR0027932;
- Lijsten: Indeling van soorten vuurwerk in lijsten, zoals vermeld in de Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten, waarbij deze lijsten een indeling bevatten in de algemene gevaarzetting, die van dat vuurwerk uitgaat, onafhankelijk van de omstandigheden waaronder het vuurwerk is aangetroffen;
- Lijst I: zoals omschreven in Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten.
- Lijst II: zoals omschreven in Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten.
- Lijst III: zoals omschreven in Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten.
- Lijst IV: zoals omschreven in Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten.
- Locatie: Een pand, lokaal, bouwwerk en/of open erf of terrein of anderszins besloten ruimte(n)/gebied;
- Lokaal: een voor het publiek toegankelijk gebouw of een niet voor het publiek toegankelijk gebouw.
- Woning: een woning is een verblijf dat in hoofdzaak dient tot woning dan wel dienstbaar is aan het wonen met het daarbij behorende deel van de grond. Hieronder valt zowel een koopwoning als een huurwoning, maar bijvoorbeeld ook stacaravans, woonschepen, woonwagens, et cetera. Het is de plaats waar een persoon zijn private huishoudelijke leven leidt;

Paragraaf 2. Handhavingsmaatregelen bij aangetroffen illegaal vuurwerk op locatie door het college van burgemeester en wethouders

Artikel 2. Handhavingsmaatregelen

1. Bij het aantreffen van vuurwerk op een locatie kan het college van burgemeester en wethouders, afhankelijk van de gevaarzetting, ernst en aard van de overtreding, een last onder dwangsom opleggen om herhaling van de overtreding(en) te voorkomen;
2. Bij herhaalde overtreding van bij of krachtens het Vuurwerkbesluit, Besluit bouwwerken leefomgeving en/of, Omgevingswet gestelde eisen op dezelfde locatie, waarbij eerder wegens aangetroffen illegaal

vuurwerk een last onder dwangsom is opgelegd, en die eerdere lastonder dwangsom volledig is uitgewerkt, kan het college van burgemeester en wethouders de locatie tijdelijk sluiten op grond van artikel 17 Woningwet;

3. Bij het aantreffen van vuurwerk op een locatie kan het college van burgemeester en wethouders, afhankelijk van de gevaarzetting en de ernst en aard van de overtreding ook een bestuurlijke boete opleggen aan de overtreder (zie artikel 7 van deze beleidsregels);
4. Bij het opleggen van een last onder dwangsom en/of het sluiten van een locatie hanteert het college van burgemeester en wethouders de in Tabel 1 gegeven handhavingsmatrix en de daar weergegeven uitgangspunten voor hoogten van dwangsommen en lengten van sluitingstermijnen.
5. De handhavingsmatrix is gebaseerd op de indeling in algemene gevaarzetting, zoals verwoord in Lijst I t/m Lijst III van Richtlijn strafvordering voor vuurwerkdelicten, waarbij geldt hoe hoger het lijstnummer, hoe groter de potentiële gevaarzetting voor gezondheid, veiligheid en leefbaarheid op of in de directe nabijheid van de locatie;
6. De in de handhavingsmatrix gebruikte criteria zijn slechts een richtlijn. Per situatie kan de opgelegde dwangsomhoogte aangepast worden, als verzwarende of verzachtende omstandigheden dit rechtvaardigen;
7. Bij de toepassing van in Tabel 1 van deze beleidsregels genoemde sluitingstermijnen, maakt het college van burgemeester en wethouders omwille van de overzichtelijkheid en eenduidigheid geen onderscheid in lengte van de sluitingstermijn tussen te sluiten woningen en niet-woningen (lokalen) of erven. Alle termijnen zijn namelijk van tevoren afgestemd op de (doorgaans kortere) sluitingstermijn voor sluiting van een woning.
8. Indien gedurende drie jaar na de eerste of tweede overtreding geen nieuwe constatering plaatsvindt, zal de zaak als afgedaan worden beschouwd. Een latere constatering op dezelfde locatie zal dan gelden als een eerste constatering.

Tabel 1: Handhavingsmatrix gemeente Wijchen

Lijst I: consumentenvuurwerk, ingedeeld in categorie F1, zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;				
Gewicht/ hoeveelheid vuurwerk	Maatregel 1e overtreding	Maatregel 2e overtreding	Maatregel 3e overtreding	Maatregel 4e overtreding
25,1 – 50 kg	Opleggen last onder dwangsom	Verbeuring van 1e dwangsom en	Verbeuring van 2e dwangsom en	Verbeuring van de 3e dwangsom

	van € 500 per overtreding	opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	en sluiting locatie voor 4 weken
50,1 – 100 kg	Opleggen last onder dwangsom van € 1.000 per overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	Verbeuring van 2e dwangsom en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie voor 5 weken
> 100 kg	Opleggen last onder dwangsom van € 2.000 per overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	Verbeuring van 2e dwangsom en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie voor 6 weken

Lijst II: professioneel vuurwerk, dat is ingedeeld in categorie F2 of F3 en niet als consumentenvuurwerk is aangewezen in de RAC en daarnaast rookbommen T1/T2 en handfakkels, zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;				
Gewicht/ hoeveelheid vuurwerk	Maatregel 1e overtreding	Maatregel 2e overtreding	Maatregel 3e overtreding	Maatregel 4e overtreding
0 tot en met 100 kg of 1 tot en met 100 stuks	Opleggen last onder dwangsom van € 3.000 en overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom van € 3.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	Verbeuring van 2e dwangsom van € 6.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie voor 9 weken
> 100 kg of > 100 stuks	Opleggen last onder dwangsom van € 4.000 per overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom van € 4.000 en opleggen herhaalde	Verbeuring van 2e dwangsom van € 8.000 en opleggen herhaalde	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie

		dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	voor 12 weken

Lijst III: professioneel vuurwerk dat is ingedeeld in categorie F4 of vuurwerk dat volgens opschrift niet is voorzien van een F categorie (categorie F1, F2, F3) en daarnaast vuurwerk P1/P2 met uitzondering van handfakkels, zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;				
Gewicht/ hoeveelheid vuurwerk	Maatregel 1e overtreding	Maatregel 2e overtreding	Maatregel 3e overtreding	Maatregel 4e overtreding
0 tot en met 100 kg of 1 tot en met 100 stuks	Opleggen last onder dwangsom van € 8.000 per overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom van € 8.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	Verbeuring van 2e dwangsom van € 16.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie voor 12 weken
> 100 kg of > 100 stuks	Opleggen last onder dwangsom van € 9.000 per overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom van € 9.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	Verbeuring van 2e dwangsom van € 18.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie voor 15 weken

Lijst IV: geïmproviseerd vuurwerk (vuurwerk dat zelf is vervaardigd of is aangepast), zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;				
Gewicht/ hoeveelheid vuurwerk	Maatregel 1e overtreding	Maatregel 2e overtreding	Maatregel 3e overtreding	Maatregel 4e overtreding
0 tot en met 100 kg of 1 tot en met 100 stuks	Opleggen last onder dwangsom van € 8.000 per overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom van € 8.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	Verbeuring van 2e dwangsom van € 16.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie voor 12 weken

> 100 kg of > 100 stuks	Opleggen last onder dwangsom van € 9.000 per overtreding	Verbeuring van 1e dwangsom van € 9.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van eerste dwangsom)	Verbeuring van 2e dwangsom van € 18.000 en opleggen herhaalde dwangsom (verdubbeling van vorige dwangsom)	Verbeuring van de 3e dwangsom en sluiting locatie voor 15 weken

Artikel 3. Samenloop van lijsten/vuurwerksoorten

1. Wanneer op een locatie tegelijkertijd vuurwerk wordt aangetroffen van meerdere categorieën, dan past het college van burgemeester en wethouders de lijst met het hoogste (Romeinse) cijfer toe;
2. In afwijking van lid 1 kan het college van burgemeester en wethouders in genoemde situatie een lagere lijst toepassen indien:
    a) de aangetroffen hoeveelheden/aantallen van een lagere lijst aanzienlijk hoger zijn/ dan de hoeveelheden/aantallen van die hogere lijst én;
    b) de totale hoeveelheden/aantallen van alle aangetroffen vuurwerksoorten bij elkaar opgeteld, gelet op de gezamenlijke gevaarzetting van al deze vuurwerksoorten bij elkaar, toepassing van een lagere lijst niet verhinderen;
3. In afwijking van het gestelde in lid 1 en 2 past het college van burgemeester en wethouders bij aantreffen van vuurwerk uit lijst IV, gelet op de ernstige gevaarzetting van dit soort vuurwerk, in elk geval altijd lijst III van Tabel 1 toe, ongeacht eventueel aangetroffen hoeveelheden/aantallen vuurwerk uit lagere

Artikel 4. Mogelijkheid tot tijdelijke opheffing sluiting ex artikel 17 Woningwet

1. Elke betrokkene (gebruiker, eigenaar, huurder of anderszins rechthebbende) van de gesloten locatie, kan het college van burgemeester en wethouders gedurende een sluitingsperiode tussentijds schriftelijk verzoeken om tijdelijk in verband met (het voorkomen van verdere) calamiteiten of noodzakelijke onderhoudsactiviteiten, de sluiting tijdelijk te schorsen;
2. Onder calamiteiten vallen in ieder geval niet:

   a. Voorafgaand aan de sluiting al voorzienbare feiten en omstandigheden;
   b. Het rondleiden van geïnteresseerde kopers/huurders (met uitzondering van verzekeringsmedewerkers);
3. Het schriftelijke verzoek bevat tenminste;
   a. De reden en noodzaak voor tijdelijke opheffing;
   b. De gewenste aanvangsdatum en -tijdstip;
   c. De einddatum en -tijdstip;
   d. Een overzicht van de te verrichten activiteiten/werkzaamheden;
   e. De namen van de toe te laten personen, inclusief functie en organisatie;
4. Indien voorzienbaar na sluiting, wordt het onder lid 1 en 3 genoemde verzoek tenminste één week van tevoren schriftelijk ingediend;
5. In de uitzonderlijke situatie dat een schriftelijk verzoek niet kan worden afgewacht vanwege spoedeisendheid, geeft de betrokkene de onder lid 3 genoemde noodzakelijke gegevens telefonisch of per e-mail door aan de gemeente;
6. Indien het college van burgemeester en wethouders in kan stemmen met het verzoek, dan verwijderen de Boa's/toezichthouders tijdelijk de verzegeling gedurende de periode van de tijdelijke opheffing. Aan het einde van de activiteiten wordt de locatie opnieuw verzegeld tot aan het einde van de opgelegde sluitingstermijn;
7. Uitzonderingen en noodzaak daartoe daargelaten, stemt het college van burgemeester en wethouders gedurende de sluitingstermijn slechts eenmalig in met een tijdelijke opheffing van de sluiting.

Artikel 5. Mogelijkheid tot matiging sluiting ex artikel 17 Woningwet

1. Een niet bij de (eerdere) overtreding(en) betrokken verhuurder van een locatie kan gedurende de eerste sluiting van een locatie, een gemotiveerd schriftelijk verzoek tot matiging van de sluitingstermijnindienen bij het college van burgemeester en wethouders;
2. Het in lid 1 genoemde verzoek is niet mogelijk bij herhaalde sluiting, waarbij de verhuurder al verhuurder was. Dit geldt in het bijzonder als bijvoorbeeld bij een eerdere sluiting op dezelfde locatie al is ingestemd met een eerder verzoek tot matiging. In dat geval heeft namelijk het eerdere geaccepteerde plan van aanpak, zoals genoemd in lid 3, nieuwe overtredingen niet kunnen voorkomen;

3. Het verzoek moet bestaan uit een plan van aanpak en motivering hoe de verhuurder zal voorkomen dat er opnieuw sprake is van illegaal vuurwerk op deze locatie;
4. Een gevonden nieuwe gebruiker/huurder alleen is op voorhand onvoldoende reden om de sluiting te matigen;
5. Indien het college van burgemeester en wethouders in kan stemmen met het verzoek, dan wordt de sluitingstermijn verminderd tot maximaal 1/3 van de opgelegde termijn.

Artikel 6. Verzwarende omstandigheden

1. Er kunnen zich omstandigheden voordoen die ervoor zorgen dat een situatie extra gevaarlijk of bezwaarlijk is. Door deze omstandigheden kan het zo zijn dat de omschreven maatregel uit artikel 3 van dit beleid geen recht doet aan de ernst van de situatie. In deze omstandigheden kan het college van burgemeester en wethouders direct overgaan tot het opleggen van een hogere dwangsom.
2. In geval van verzwarende omstandigheden wordt de hoogte van de dwangsom met 50% verhoogd.
3. Van verzwarende omstandigheden is in ieder geval sprake wanneer:
    a) de overtreder volgens de door (onder meer) de politie of het Openbaar Ministerie verstrekte gegevens eerder strafrechtelijke vuurwerkovertredingen of vuurwerk gerelateerde overtredingen heeft begaan;
    b) andere omstandigheden of strafbare feiten die ervoor zorgen dat een situatie extra gevaarlijk of bezwaarlijk is.

Artikel 7. Bestuurlijke boete

4. Naast een herstelsanctie kan door het college van burgemeester en wethouders ook een bestuurlijke boete worden opgelegd op grond van artikel 18.12. Omgevingswet.
5. Bij de oplegging van een bestuurlijke boete wordt aansluiting gezocht bij de Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten.
6. Het college van burgemeester en wethouders zal op grond van artikel 5:44, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht (Awb) niet overgaan tot oplegging van een bestuurlijke boete, als de overtreder ook wordt vervolgd door het Openbaar Ministerie vanwege de opslag van vuurwerk.

Artikel 8 Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als “Beleidsregels Bestuurlijke aanpak illegaal vuurwerk Gemeente Wijchen 2025”.
2. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking.

Ondertekening

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders in de vergadering van 28 oktober 2025,

De burgemeester,

R. Helmer-Englebert

De gemeentesecretaris,

J. Hendrix

Bijlage I Toelichting

1.1 Probleemstelling
Het aantal waarnemingen van illegaal vuurwerk door toezichthouders van de gemeente Wijchen neemt toe. Door het illegaal voorhanden hebben, opslaan en/of handelen in en afsteken, of zelf bewerken van (zwaar) vuurwerk, ontstaat niet alleen een overtreding van het Vuurwerkbesluit, maar ook van diverse overtredingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving, de Omgevingswet en het Omgevingsplan.

Deze illegale activiteiten en gebruik zorgen voor een ernstige gevaarzetting qua gezondheid, veiligheid en leefbaarheid voor niet alleen de overtreder zelf, maar ook voor andere gebruikers van een pand of omliggende panden. Door bijvoorbeeld ondeskundige en onveilige opslag of gebruik is er ernstig verhoogd brand- en/of explosiegevaar. Dit is niet wenselijk.

Bij calamiteiten kan de onbekende aanwezigheid van zeer brandbaar en explosief illegaal vuurwerk zelfs een extra risico vormen voor te hulp schietende personen of hulpdiensten, indien zij niet op de hoogte zijn van de aanwezigheid van het illegaal vuurwerk. De brandweer zal bijvoorbeeld anders moeten blussen bij de aanwezigheid van explosief materiaal. En toegesnelde personen, weten niet dat zij een verhoogd risico lopen als zij hulp willen bieden, waardoor zij niet voldoende afstand kunnen bewaren.

Kortom, de aanwezigheid, het illegale gebruik en de handel in verboden vuurwerk is geheel onwenselijk. Waar mogelijk moet ingegrepen worden als zich zo’n verboden situatie voordoet of al heeft plaatsgevonden.

Het probleem is echter dat er geen eenduidige en duidelijke aanpak is vastgesteld. Dit komt in de eerste plaats door de verschillende organisaties (politie, Openbaar Ministerie, gemeenten Tweestromenland), die erbij betrokken zijn, maar ook omdat er verschillende wettelijke grondslagen denkbaar zijn om het geconstateerde probleem aan te pakken. Om daar verandering in aan te brengen, zijn deze beleidsregels opgesteld. Doel is om bepaalde obstakels voor een integrale aanpak van de problematiek weg te nemen.

Een aantal voorbeelden.

Allereerst constateert de politie vaak de overtredingen en rapporteert dit aan de burgemeester in het kader van de handhaving van de openbare orde. Bijvoorbeeld artikel 174a Gemeentewet (openbare orde handhaving door sluiting panden en erven) kan worden ingezet door de burgemeester om de situatie tegen te gaan als (ook) sprake is van een direct gevaar voor de openbare orde.

Echter, vaak is de noodzaak voor handhaving van de directe openbare orde al verdwenen, omdat het verboden vuurwerk altijd automatisch al in beslag genomen is door de politie bij constatering.

Ten tweede heeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om via de Woningwet en/of Omgevingswet en Besluit bouwwerken leefomgeving ook:

- herstelsancties (last onder dwangsom) op te leggen om herhaling te voorkomen;

- bij feitelijke herhaling panden te sluiten.

Maar wanneer gebruik je welke maatregel?

Samenvattend, zijn er dus meerdere bestuursorganen (burgemeester of college van burgemeester en wethouders) die elk voor zich meerdere wettelijke bevoegdheden kunnen gebruiken om gevaarzetting door illegaal vuurwerk tegen te gaan en herhaling daarvan te voorkomen.

De centrale vraag is: wanneer zet wie welke bevoegdheid in? Deze beleidsregels geven antwoord op die vraag, voor zover het gaat om de bevoegdheden van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen.

1.2 Achtergrond; Strafrechtelijke én bestuursrechtelijke aanpak
De aanpak van illegaal vuurwerk begint bij de politie en het Openbaar Ministerie. Leidend voor de gemeentelijke bestuursrechtelijk aanpak is de Richtlijn Strafvordering voor vuurwerkdelicten.

Doel is om, naast de strafrechtelijke aanpak door politie en Openbaar Ministerie, in samenwerking met lokale bestuurders ook een bestuursrechtelijke aanpak mogelijk te maken om zo nieuwe situaties en gevaarzetting op de geconstateerde locatie te voorkomen. Een integrale aanpak dus. Hiervoor bieden deze beleidsregels een afwegingskader.

1.3.1 Soorten vuurwerk per Lijst
De Lijsten van de Richtlijn zijn naar soort vuurwerk ingedeeld.

Lijst I: consumentenvuurwerk, ingedeeld in categorie F1, zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;
- In Nederland toegestaan (lichter) consumentenvuurwerk, zoals aangegeven in de Regeling aanwijzing consumentenvuurwerk;
- Dit vuurwerk is ingedeeld in categorie F1 Vuurwerkbesluit:

- Consumenten mogen dit lichtere vuurwerk op bepaalde tijdstippen kopen en afsteken. Zij mogen maximaal 25 kg voorhanden hebben/opgeslagen hebben;

Lijst II: professioneel vuurwerk, dat is ingedeeld in categorie F2 of F3 en niet als consumentenvuurwerk is aangewezen in de RAC en daarnaast rookbommen T1/T2 en handfakkels, zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;

- ingedeeld in categorie F2-F3 Vuurwerkbesluit;
- niet aangewezen in de Regeling aanwijzing consumentenvuurwerk;
- omvat daarnaast rookbommen in categorie T1/T2 en handfakkels;
- knalvuurwerk met minder dan 6 gram Netto Massa Explosief;
- per stuk is het vuurwerk niet langer dan 55 millimeter;
- Lijst II is sinds 1 oktober 2020 opgedeeld in A en B. Het volgt daarbij de categorie-indeling F2 en F3 van het Vuurwerkbesluit. Beide categorieën zijn verboden, maar verschillen iets in gevaarzetting. Zowel A als B zijn illegaal en het verschil in gevaarzetting is gering;

Lijst III: professioneel vuurwerk dat is ingedeeld in categorie F4 of vuurwerk dat volgens opschrift niet is voorzien van een F categorie (categorie F1, F2, F3) en daarnaast vuurwerk P1/P2 met uitzondering van handfakkels, zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;

- ingedeeld in categorie F4 Vuurwerkbesluit;
- vuurwerk dat niet voorzien is van voorgeschreven categorie (F1, F2, F3) op de verpakking;
- vuurwerk in de categorie P1/P2 met uitzondering van handfakkels;
- Knalvuurwerk van meer dan 6 gram Netto Massa Explosief;
- Vuurwerk langer dan 55 millimeter;
- Te denken valt aan professioneel siervuurwerk, (Flash)bangers, Shells (Mortierbommen), Vuurpijlen met hoofdzakelijk knaleffect (lawinepijlen, signaalrakketten etc.) en zwaar knalvuurwerk;

Lijst IV: geïmproviseerd vuurwerk (vuurwerk dat zelf is vervaardigd of is aangepast), zoals bedoeld in artikel 1A.1.3 van het Vuurwerkbesluit;

- Te denken valt aan zelfgemaakte explosieven van bijvoorbeeld andere al dan niet illegale vuurwerksoorten.

1.3.2 Samenloop van Lijsten/soorten vuurwerk

De in de handhavingsmatrix gebruikte tabelindeling is gebaseerd op de genoemde Lijsten en soorten vuurwerk. In de praktijk wordt vrijwel nooit 1 soort vuurwerk of vuurwerk uit 1 Lijst aangetroffen.

Er kan dan een samenloop van vuurwerkfeiten zijn. Uitgangspunt voor de te treffen maatregelen is dat in principe de Lijst met het zwaarste vuurwerk (en daarbij behorende dwangsomhoogten en sluitingstermijnen) wordt toegepast, tenzij aangetroffen feiten en omstandigheden concreet rechtvaardigen dat een lichtere Lijst wordt toegepast.

Als er bijvoorbeeld 26 kg vuurwerk van Lijst I wordt aangetroffen en een beperkt of kleinere hoeveelheden of aantallen van Lijst III, dan is Lijst I het

uitgangspunt, tenzij de totale aantallen/hoeveelheden van alle soorten vuurwerk gezamenlijk toepassing van Lijst III rechtvaardigen.

Hetzelfde voorbeeld maar dan met een beperkt aantal individuele stuks vuurwerk van Lijst IV (zelf geïmproviseerd vuurwerk). In dat geval gaat er een zodanige gevaarzetting van die zelf geproduceerde explosieven uit, dat dan juist wel de zwaarste Lijst (IV) dient te gelden.

Welke lijst wordt toegepast, is dus afhankelijk van de specifiek aangetroffen feiten en omstandigheden en de daarbij passende belangenafweging. De uiteindelijke keuze wordt in de feitelijke besluitvorming altijd nader gemotiveerd.

1.4 Achtergrond. Risico's en gevaarzetting
De hiervoor genoemde Lijsten lopen op in mate van gevaarzetting. Hoe hoger de Lijst, hoe groter de potentiële gevaarzetting voor de leefbaarheid, gezondheid en veiligheid van betrokken en de directe leefomgeving. De gevaarzetting door illegaal vuurwerk is bijna in alle gevallen terug te leiden tot de hoeveelheid en de aard van aangetroffen vuurwerk. Dit heeft met name te maken met de aard van de toegepaste springstof.

Toegestaan consumentenvuurwerk gebruikt bijvoorbeeld alleen minder zwaar zwart buskruit en bovendien lagere hoeveelheden (tot maximaal 2,5 gram).

Niet toegestaan vuurwerk bevat vaak 5 tot 50 gram aan flitspoeder. Flitspoeder heeft de nare eigenschap om massa-explosief te zijn. Dit betekent dat als 1 stuk ontbrandt, overige aanwezige stukken ongewild gelijk ook (kunnen) ontbranden, waardoor een massa-explosie kan ontstaan.

Deze zwaardere hoeveelheden en andere soorten springstof komen vooral vanaf Lijst II en verder voor. De mate van gevaarzetting loopt dus op per Lijst, waarbij Lijst I (consumentenvuurwerk) de minste gevaarzetting kent en Lijst IV (geïmproviseerd vuurwerk) het meest onvoorspelbaar en gevaarlijk is.

Toegepast op deze beleidsregels, betekent dit dat de aard van de toegepaste sanctiemaatregelen op voorhand is afgestemd op de ernst en de aard van de overtreding. Een overtreding van de lichtere Lijst I krijgt in principe ook een lichtere maatregel opgelegd, dan een overtreding van de zwaardere Lijst IV en omgekeerd.

Opgemerkt wordt tot slot dat ook grote hoeveelheden van Lijst I (consumentenvuurwerk) bij elkaar een ernstige gevaarzetting kunnen opleveren. Immers, hoewel een individueel stuk vuurwerk uit deze categorie bij normaal gebruik weinig gevaar oplevert, is dit anders als grote hoeveelheden van dit vuurwerk ondeskundig of zonder de juiste voorzieningen en veiligheidsafstanden worden opgeslagen op een locatie.

1.5 Achtergrond. Waarom beleidsregels?
Vuurwerkovertredingen werden met name aan het eind van het jaar ontdekt en waren beperkt in aantal. De reden is dat de politie dan vaak controleert. De vraag is of het opstellen van beleidsregels dan noodzakelijk is? Het antwoord is ja.

- Beleidsregels zorgen ervoor dat voor elke overtreding een gelijke en proportionele maatregel volgt.

- Zwaar illegaal knalvuurwerk wordt steeds vaker gebruikt tegen hulp- en/of ordediensten. Zwaar illegaal knalvuurwerk wordt ook steeds vaker toegepast tegen personen om te intimideren, oftewel explosies tegen personen. Het optreden tegen deze overtredingen versterkt de aanpak tegen explosies.

- Door het voorhanden hebben van dit vuurwerk bij de bron aan te pakken, kan dergelijk ongewenst gebruik zo veel mogelijk worden voorkomen.

- Het aantal vuurwerkovertredingen neemt ook elk jaar toe en de overtredingen worden steeds ernstiger.

- Steeds meer vuurwerk, zoals (zwaar) knalvuurwerk is/wordt landelijk verboden. De verwachting is dat hierdoor juist steeds meer illegaal vuurwerk uit andere landen (België, Oost-Europa) wordt gehaald en opgeslagen, dat niet aan de bij of krachtens het Vuurwerkbesluit gestelde eisen voldoet. Dat vuurwerk voldoet dan vaak niet aan de eisen die Nederland aan vuurwerk stelt en is onberekenbaar. Het zorgt er verder voor dat de periode van opslag niet meer beperkt is tot het eind van het jaar (voorheen de verkoopperiode). Immers, in feite kan men het hele jaar door vuurwerk via internet etc. in huis halen. Naar verwachting zal dus het aantal locaties, waar illegaal vuurwerk wordt opgeslagen, blijven stijgen.

- Aanpak van de opslag voorkomt ook de uiteindelijke overlast. Ook het aantal overlastmeldingen door vuurwerk stijgt. Als vuurwerk eerder en meer in beslag wordt genomen en aanvullend ook bestuurlijke aanpak volgt om herhaling te voorkomen, dan heeft dat automatisch een effect op het afsteken van vuurwerk zelf.

- Het geeft een signaal aan de inwoners dat de gemeente het vuurwerkprobleem ook serieus aanpakt.

- Voor een goede en integrale bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aanpak is het noodzakelijk dat wanneer de gemeente actie onderneemt tegen illegaal vuurwerk, deze aanpak juridisch de toets der kritiek kan doorstaan. Beleidsregels geven per soort situatie en bevoegdheid maatwerk en een afgewogen maatregel. Gelijke gevallen

worden hierdoor ook daadwerkelijk gelijk behandeld. Het slagingspercentage van een succesvolle juridische procedure neemt hierdoor ook toe.

2. Mogelijke bestuursrechtelijke maatregelen
Deze beleidsregels kennen afhankelijk van de gevaarzetting meerdere mogelijkheden voor het bestuur om bepaalde maatregelen te treffen bij geconstateerd illegaal vuurwerk. Het kan daarbij gaan om de volgende maatregelen, die toegepast kunnen worden:

- Een last onder dwangsom door het college van burgemeester en wethouders op grond van overtreding van bijvoorbeeld voorschriften voor gebruik van bouwwerken of overtreding van voorschriften van het omgevingsplan gemeente Wijchen.

Een sluiting van een pand op grond van artikel 17 Woningwet door het college van burgemeester en wethouders, bij feitelijk herhaalde overtreding van de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving of omgevingsplannen;

2.1 Maatregel: Last onder dwangsom door het college van burgemeester en wethouders
De last onder dwangsom houdt in dat de overtreder iets moet doen of nalaten binnen een bepaalde termijn. Doet hij dat niet of niet volledig, dan moet hij een geldbedrag betalen aan, in dit geval, de gemeente. Het opgelegde geldbedrag is afhankelijk van de aard, omvang en ernst en gevaarzetting van de overtreding.

2.2.1 Grondslag
Vuurwerkbesluit:

- Artikel 1A.1.3 categoriseert het merk Cobra 6 als professioneel vuurwerk van de vierde categorie, wat betekent dat het niet is toegestaan voor particulier gebruik.
- Artikel 1.2.2 stelt een verbod op het binnen Nederland brengen, opslaan, vervaardigen, voorhanden hebben, of verstrekken van professioneel vuurwerk, indien bestemd voor particulieren. Dit artikel richt zich op het beperken van particulier gebruik van professioneel vuurwerk en bevordert zo de veiligheid van de fysieke leefomgeving door te voorkomen dat ongetrainde individuen toegang hebben tot gevaarlijke vuurwerkcategorieën.

Artikel 1.6 Omgevingswet:

Een ieder draagt voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving (zorgplicht).

Artikel 4.21 Omgevingswet:

- Dit artikel bieden de juridische basis om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen ter bescherming van de fysieke leefomgeving, met inbegrip van de brandveiligheid bij bouwwerken.
- De focus ligt op het vaststellen van voorschriften om veiligheid en brandveiligheid te waarborgen bij activiteiten die de leefomgeving kunnen beïnvloeden.

Artikel 18.1.4 Omgevingswet:

Dit artikel biedt het college van burgemeester en wethouders de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen.

Artikel 6.3 en 6.4 Besluit bouwwerken leefomgeving:

- Artikel 6.3 legt de verantwoordelijkheid voor naleving van brandveiligheidsregels bij de gebruiker van het bouwwerk.
- Artikel 6.4 verplicht de gebruiker om maatregelen te nemen bij vermoeden van brandgevaar of risico's voor brandveiligheid. Dit omvat het voorkomen van brandgevaarlijke situaties en het aanpakken van bestaande risico's.

Artikel 17 Woningwet:

- Artikel 17 Woningwet biedt de mogelijkheid om een gebouw, open erf of terrein te sluiten wanneer herhaaldelijke overtredingen plaatsvinden die de omgeving of bewoners in gevaar brengen. Dit is relevant bij het aanpakken van illegaal vuurwerk in bijvoorbeeld woningen, zoals bij opslag van grote hoeveelheden of het bezit van zwaar, professioneel vuurwerk dat aanzienlijke risico’s met zich meebrengt.
- In dit kader wordt artikel 17 Woningwet ingezet om een gebouw, open erf of terrein waar overtredingen met vuurwerk de leefomgeving bedreigen, te sluiten. Denk hierbij aan situaties waarbij vuurwerk niet volgens de veiligheidseisen wordt opgeslagen, of wanneer er sprake is van gevaar voor brand of ontploffing. Een sluiting kan worden toegepast als minder ingrijpende maatregelen, zoals dwangsommen, onvoldoende blijken om de veiligheid en leefbaarheid te herstellen. Deze toepassing helpt zo bij het waarborgen van een veilige leefomgeving door proactief op te treden tegen vuurwerk gerelateerde risico’s.
- Deze bepalingen vormen samen een juridisch kader dat zich richt op het minimaliseren van risico's bij het opslaan en gebruiken van vuurwerk en andere brandgevaarlijke materialen in de fysieke leefomgeving.
- Daarnaast kunnen bepaalde vormen van opslag, zeker als er sprake is van illegale handel in vuurwerk, ook in strijd zijn met de

gebruiksvoorschriften zelf van een omgevingsplan. Ook dat kan dus als (aanvullende) grondslag voor een maatregel gelden.

2.2.2 Doel last onder dwangsom: Voorkomen van herhaling
In geval van illegaal vuurwerk is ongewenste directe gevaarzetting per definitie aanwezig. Opslag van vuurwerk moet bijvoorbeeld aan bepaalde afstandseisen voldoen of er moeten brandbestrijdingsvoorzieningen etc. aanwezig zijn. Bij particuliere opslag zijn deze voorzieningen/afstanden etc. er niet.

Het aangetroffen illegaal vuurwerk wordt altijd door de politie in beslag genomen. De directe gevaarzetting is daarmee in de meeste gevallen weggenomen. Een eventuele last onder dwangsom kan dus in de meeste gevallen niet gericht zijn op het wegnemen van de directe gevaarzetting.

Echter, de kans op herhaling van overtreding is door inbeslagname niet weggenomen. Vuurwerk heeft voor bepaalde personen een verslavend effect. Zij kopen jaar in jaar uit illegaal vuurwerk en bij sommige personen is zelfs sprake van een feitelijke stoornis (met name bij de personen die zelf vuurwerk improviseren of vernielingen aanrichten). Een landelijk vuurwerkverbod heeft voor dit soort personen dus geen enkele remmende werking.

Bij vuurwerkovertredingen wordt de lastgeving daarom primair gericht op het voorkomen van herhaling van een nieuwe overtreding.

Of er kans is op herhaling, kan vooral blijken uit de door de politie aan te leveren informatie (bijvoorbeeld uit antecedenten (al dan niet vuurwerk gerelateerd), aangerichte vernielingen, maar ook uit de aard, ernst en hoeveelheid vuurwerk.

Voor dit laatste geldt voor toepassing van deze beleidsregels het algemene uitgangspunt dat hoe meer en hoe zwaarder het vuurwerk er wordt aangetroffen, hoe groter de kans dat herhaling van overtreding aannemelijk is. Vaak is er bij zwaarder vuurwerk eerder sprake van een verslavingselement/gewoonte. In die laatste gevallen wordt dus een dwangsom ter voorkoming van herhaling opgelegd.

2.2.3 Vorm van dwangsom: ineens
Lasten onder dwangsom kunnen meerdere vormen (modaliteiten) hebben, bijvoorbeeld ineens, per overtreding of per tijdseenheid. In deze beleidsregels is gekozen voor de last onder dwangsom ineens om herhaling te voorkomen:

- Een last onder dwangsom in het algemeen minder ingrijpend dan bijvoorbeeld de aanvullende mogelijkheid om bij herhaling van de overtreding op grond van het (aangepaste) artikel 17 Woningwet een pand te sluiten. Door dus aan de voorkant minder ingrijpende en langer werkende last onder dwangsom op te leggen, die voor

meerdere toekomstige overtredingen kan gelden, gaat hierdoor in de meeste gevallen voldoende dreiging uit om juist te voorkomen dat in een later stadium de vaak ingrijpendere stap van sluiting van een gebouw, open erf of terrein noodzakelijk wordt;
- Aansluitend op het vorige punt: als in bepaalde specifieke gevallen een nog niet uitgewerkte dwangsom toch niet de gewenste bescherming tegen herhaling blijkt te bieden, dan kan deze (resterende) dwangsom altijd worden ingetrokken en alsnog de zwaardere sluiting worden opgelegd. Maatwerk blijft dus altijd mogelijk.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de in de handhavingsmatrix genoemde aantallen overtredingen niet gelinkt zijn aan de jaarlijkse vuurwerk afsteekmomenten. Immers, zeker in de tijd van bestellingen via internet en landelijke vuurwerkverboden, is de aanwezigheid van vuurwerk buiten vaste verkooptijden/-perioden niet uitgesloten.

Daarnaast wordt een niet afgestoken deel van het vuurwerk vaak bewaard om bijvoorbeeld op speciale momenten (bijvoorbeeld verjaardag of huwelijk etc.) alsnog gedurende het jaar af te steken.

2.2.4 Op wie is een dwangsom van toepassing?
Een lastgeving onder dwangsom kan alleen worden opgelegd aan een overtreder. Wie overtreder is, bepaalt het te handhaven voorschrift. Dit betekent dat de oorspronkelijke overtreder niet opnieuw dezelfde overtreding mag veroorzaken. Anders verbeurt hij de opgelegde dwangsom. Bij de aanwezigheid van illegaal vuurwerk is in principe elke betrokken gebruiker/bewoner/huurder/eigenaar hoofdelijk aanspreekbaar en als overtreder aan te merken. Zorgplichten gelden bijvoorbeeld namelijk bijna altijd voor “een ieder”.

Bijvoorbeeld ook de ouders van de minderjarige overtreder, die nagelaten hebben de vuurwerkovertreding van hun minderjarige kind te voorkomen, kunnen worden aangesproken op overtreding van een zorgplicht. Zij zijn ook aan te merken als overtreder. Een last onder dwangsom wordt dan opgelegd aan alle gezinsleden gezamenlijk en individueel.

2.2.5 Geen verschil hoogte dwangsom tussen woning en niet-woningen (lokalen)
Voor de hoogte van de dwangsom maakt het niet uit of er sprake is van een woning of niet-woning. Anders dan bijvoorbeeld een sluiting, waarbij direct een gerechtvaardigde inbreuk op het woonrecht van betrokkenen, is de dwangsom objectneutraal.

Immers, relevante wet- en regelgeving maakt ook dit onderscheid niet. Het gebruikt bijvoorbeeld niet de indeling (woning-lokaal) maar spreekt van de algemene term bouwwerk.

Daarnaast worden zowel een woning, als een niet-woning gebruikt voor de illegale opslag van vuurwerk.

De hoogte van de in deze beleidsregels voorgeschreven dwangsommen zijn dus gelijk voor elk soort pand/erf en is omwille van de overzichtelijkheid en eenduidigheid afgestemd op de doorgaans minder hoge dwangsom voor woningen.

2.3 Maatregel: Sluiting van een pand op grond van artikel 17 Woningwet door het college van burgemeester en wethouders
Voorgaande maatregelen waren vooral bedoeld om lichte vormen van herhaling van de gevolgen van vuurwerkovertreding te voorkomen. Het college van burgemeester van wethouders heeft de mogelijkheid om bij daadwerkelijke herhaling nog een stap verder te gaan. Het college van burgemeester en wethouders kan namelijk op grond van artikel 17 Woningwet besluiten bij herhaalde overtreding van de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving, een pand en/of erf /terrein te sluiten als er naar haar oordeel sprake is van bedreiging van de leefbaarheid of een gevaar voor de gezondheid of de veiligheid.

Gelet op de gevaarzetting, die van illegaal vuurwerk uitgaat, is de bedreiging voor de leefbaarheid of gevaar voor de gezondheid of veiligheid vrijwel altijd aantoonbaar. Desondanks moet het college van burgemeester en wethouders dit altijd per geval aantonen.

Afhankelijk van de aard, ernst en omvang van de herhaalde vuurwerkovertreding, kan het college van burgemeester en wethouders bij herhaalde overtreding, dan besluiten om over te gaan tot tijdelijke sluiting, waar bij de aard, ernst en omvang van die overtreding gekoppeld worden aan lengte van de sluitingstermijn door middel van de gekozen handhavingsmatrix (zie tabellen).

2.3.1 Tijdelijke schorsing na sluiting op grond van artikel 17 Woningwet
Is een pand of erf eenmaal voor de eerste keer op grond van artikel 17 Woningwet door het college van burgemeester en wethouders gesloten vanwege herhaling, dan bestaat de mogelijkheid voor elke betrokkene om ná de eerste sluiting het college van burgemeester en wethouders schriftelijk te verzoeken om de sluiting tijdelijk te schorsen. Dit kan onder de volgende voorwaarden.

- Het moet gaan om ten tijde van de besluitvorming niet eerder door betrokkene aangegeven of onvoorzienbare feiten en omstandigheden of calamiteiten, waarmee het college per saldo dus ten tijde van de besluitvorming omtrent de sluiting zelf geen rekening mee kon houden;
- De betrokkene geeft in zijn verzoek het volgende aan:
    1. Doel en noodzaak van de tijdelijke opheffing, (bijvoorbeeld voorkomen van of herstel van verdere schade, bezichtiging door

schade/verzekeringsexpert. Het rondleiden van een nieuwe huurder/koper/makelaar is geen reden voor opheffing van de schorsing);
2. De gewenste duur van schorsing van de sluiting;
3. Welke personen en partijen tijdens de schorsing noodzakelijk in het pand of op het erf aanwezig moeten zijn;

- Indien het college van burgemeester en wethouders in kan stemmen met het verzoek, dan verbreken de gemeentelijke Boa's/toezichthouders de verzegeling en kan gedurende de akkoord bevonden periode het gesloten pand betreden worden om de noodzakelijke maatregelen te treffen. Na deze periode wordt het pand opnieuw verzegeld tot het einde van de sluitingstermijn.

2.3.2 Opheffing sluiting na sluiting op grond van artikel 17 Woningwet
Is een pand of erf eenmaal voor de eerste keer op grond van artikel 17 Woningwet gesloten, dan bestaat de mogelijkheid voor niet bij de (eerdere) overtreding(en) betrokken verhuurder om het college schriftelijk te verzoeken om ná de feitelijke sluiting de sluitingsperiode permanent op te heffen onder de volgende voorwaarden:

- De niet bij de (eerdere) overtreding(en) betrokken verhuurder stelt een plan van aanpak op, waarin hij concreet aantoont dát en op welke wijze een nieuwe vuurwerkovertreding wordt voorkomen;
- Een nieuwe huurder of koper, of derving van huurinkomsten door sluiting, is onvoldoende reden om de sluiting permanent op te heffen;
- Het gesloten pand of erf blijft minimaal 1/3 van de sluitingstermijn gesloten om bijvoorbeeld de loop er uit te nemen en/of een duidelijk signaal naar de directe omgeving te blijven geven dat illegaal vuurwerk wordt aangepakt;
- Indien het college van burgemeester en wethouders in kan stemmen met het verzoek en plan van aanpak, dan kan de sluiting daarna worden opgeheven.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7297
Extern Zaak ID	Z/24/267660
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.g
Titel	267660 informatienota Reclamebeleid / A0 reclameframes voor handelsreclame en voor aankondiging van evenementen en verkiezingen.
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van

Bijlagen
267660 informatienota Reclamebeleid / A0 reclameframes voor handelsreclame en voor aankondiging van evenementen en verkiezingen.

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Toelichting

In 2024 zijn de gemeenteraad en het college geïnformeerd over het voornemen om (digitale) A0-reclameframes te introduceren. Doel van dit initiatief was om het straatbeeld te verbeteren door het aantal losse sandwichborden te verminderen, meer uniformiteit en overzicht te creëren, en duidelijkere kaders te stellen voor reclame in de openbare ruimte.

Het huidige reclamebeleid dateert uit 2013 en is in 2017 geactualiseerd. Inmiddels is dit beleid echter verouderd en sluit het niet meer aan bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. Conform de nieuwe wetgeving dient dit beleid te worden geïntegreerd in het toekomstige omgevingsplan. Gezien deze ontwikkelingen is het besluit van 28 januari 2025 niet meer actueel. Er heeft bovendien onvoldoende afstemming plaatsgevonden over de beleidsinhoud en uitvoering, waardoor het besluit onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen.

Daarnaast ontbreekt in het eerdere besluit een duidelijke lokale invulling. Het beleid bood ruimte aan landelijke concessiepartijen, terwijl de gemeentelijke ambitie juist is om lokale ondernemers meer te betrekken bij reclame-uitingen in de openbare ruimte. Door het verlenen van concessies aan landelijke partijen gaat dit lokale karakter verloren. Tegelijkertijd blijkt dat de verwachte opbrengst van €40.000 niet haalbaar is wanneer uitsluitend met lokale partijen wordt gewerkt. Dit vraagt om een heroverweging van de financiële en beleidsmatige uitgangspunten.

Om deze redenen wordt voorgesteld het besluit van 28 januari 2025 in te trekken en een nieuw, zorgvuldig afgestemd traject te starten. In dit traject kunnen de beleidsdoelen worden herijkt, lokale belangen beter worden geborgd en kan aansluiting worden gezocht bij de integratie van het reclamebeleid binnen het nieuwe omgevingsplan.

Voorgesteld besluit

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De informatie is ter kennisgeving aangenomen.

Openbaar Zaaknummer: Z/24/267660

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Reclamebeleid / A0 reclameframes voor handelsreclame en voor aankondiging van evenementen en verkiezingen.

Collegedatum: 11 november 2025

Kernboodschap

Het college heeft op 28 januari 2025 het besluit genomen om A0-reclameframes te introduceren ter vervanging van sandwichborden, en om het reclamebeleid te vernieuwen. Dit besluit is echter nooit aan de gemeenteraad voorgelegd. Op 11 november 2025 heeft het college het besluit ingetrokken, omdat de daarin opgenomen informatie inmiddels verouderd is.

Er wordt geen nieuw sectoraal reclamebeleid opgesteld binnen de Omgevingswet. In plaats daarvan wordt het bestaande reclamebeleid uit 2013 geactualiseerd, zodat de vervanging van sandwichborden door A0-reclameframes mogelijk wordt, vergelijkbaar met de beleidsaanpassing uit 2017.

Voordat hierover een definitieve keuze wordt gemaakt, wordt eerst een ambtelijk onderzoek uitgevoerd naar de financiële en juridische consequenties en de praktische uitvoerbaarheid van het plaatsen en beheren van A0-reclameframes. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan het voorkomen van verrommeling van de openbare ruimte en het reguleren van reclame door losse sandwichborden te vervangen door vaste, gereguleerde A0-reclameframes.

Toelichting

In 2024 is de gemeenteraad en het college geïnformeerd over het voornemen om (digitale) A0-reclameframes te introduceren. Doel van dit initiatief was om het straatbeeld te verbeteren door het aantal losse sandwichborden te verminderen, meer uniformiteit en overzicht te creëren, en duidelijkere kaders te stellen voor reclame in de openbare ruimte.

Het huidige reclamebeleid dateert uit 2013 en is in 2017 geactualiseerd. Inmiddels is dit beleid echter verouderd en sluit het niet meer aan bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. Conform de nieuwe wetgeving dient dit beleid te worden geïntegreerd in het toekomstige omgevingsplan. Gezien deze ontwikkelingen is het besluit van 28 januari 2025 niet meer actueel.

Daarnaast ontbreekt in het eerdere besluit een duidelijke lokale invulling. Het beleid bood ruimte aan landelijke concessiepartijen, terwijl de gemeentelijke ambitie juist is om lokale ondernemers meer te betrekken bij reclame-uitingen in de openbare ruimte. Door het verlenen van concessies aan landelijke partijen gaat dit lokale karakter verloren.

Tegelijkertijd blijkt dat de verwachte opbrengst van €40.000 niet haalbaar is wanneer uitsluitend met lokale partijen wordt gewerkt. Dit vraagt om een heroverweging van de financiële en beleidsmatige uitgangspunten.

Om deze redenen wordt voorgesteld het besluit van 28 januari 2025 in te trekken en een nieuw, zorgvuldig afgestemd traject te starten. In dit traject kunnen de beleidsdoelen worden herijkt, lokale belangen beter worden geborgd en kan aansluiting worden gezocht bij de integratie van het reclamebeleid binnen het nieuwe omgevingsplan.

Gevolgen

De financiële gevolgen worden in het ambtelijke onderzoek in beeld gebracht. Aan het intrekken van het eerdere besluit zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

Communicatie

In het proces betrekken van lokale ondernemers en met name verenigingen bij de voorbereiding en locatiekeuze.

Uitvoering of Vervolgstappen

1. Uitvoeren van ambtelijk onderzoek naar financiële, juridische en ruimtelijke aspecten. Vanwege benodigde afstemming met externe partijen en juristen, het actualiseren van bestaande kaders en het doorrekenen van beleidsopties, wordt hiervoor een doorlooptijd van circa 6 maanden voorzien. Het onderzoek is daarmee naar verwachting gereed medio 2026.

2. Voorbereiden van beleidsaanpassingen binnen het huidige reclamebeleid (2013), op basis van de uitkomsten van het onderzoek.

3. Voorleggen van de resultaten en beleidsopties aan het college.
De planning is gericht op agendering vóór het zomerreces 2026.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7245
Extern Zaak ID	Z/25/321267
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	5.h
Titel	321267 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	§2 Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
321267 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie
Schriftelijke vraag VVD - Overzicht samenhang en prioriteiten energietransitie (1)

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De informatie is ter kennisgeving aangenomen.

Openbaar Zaaknummer: 321267

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen VVD: Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie

Collegedatum: 4 november 2025

Kernboodschap
Met de Lokale Energie Strategie (LES) geven we een duidelijk overzicht van de verschillende onderwerpen binnen de energietransitie. We laten ook zien hoe deze onderwerpen met elkaar samenhangen. Omdat er veel verandert, rapporteren we elk jaar aan de gemeenteraad wat de stand van zaken is. We passen dan ook het uitvoeringsprogramma aan.
Daarnaast geven we inwoners en ondernemers informatie over wat zij zelf kunnen doen. Het warmteprogramma helpt straks om per buurt of woning duidelijk te maken wat nodig is voor een duurzame manier van verwarmen en koelen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
26 juni 2025	Vaststelling Lokale Energiestrategie Wijchen (Z/23/133830)

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. **Samenhang: Wat is de samenhang tussen de verschillende trajecten (LES, uitvoeringsprogramma, Transitievisie Warmte, Routekaart Warmtenet, RES, HSS, wind & zon). Kunt u de raad van Wijchen en hiermee de inwoners en ondernemers informeren over de samenhang tussen deze trajecten in één centraal actueel document?**
   De Lokale Energiestrategie geeft overzicht en laat zien hoe de verschillende onderdelen van de energietransitie met elkaar samenhangen. Om het overzichtelijk te maken, hebben we de energietransitie opgesplitst in vier onderdelen:
   - Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen
   - Verduurzaming bij bedrijven en maatschappelijk vastgoed
   - Grootschalige en gebalanceerde energieopwek
   - Duurzame mobiliteit

   De samenhang geven we aan door in het derde hoofdstuk de totale opgave te schetsen. Het Uitvoeringsprogramma biedt overzicht van alle projecten op het gebied van energietransitie.

De onderdelen die u noemt, komen op deze manier terug in de LES:
- De warmtetransitie hoort bij het onderdeel ’Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen'. In 2023 heeft de raad het Warmteplan vastgesteld. Dit is een uitwerking van de Transitievisie Warmte (TVW). De volgende stappen zijn de ontwikkeling van het wettelijk verplichte warmteprogramma en de verdere uitwerking van het warmtenet. De Routekaart Duurzame Warmte Wijchen geeft inzicht in deze stappen en beslismomenten. In het warmteprogramma kijken we ook naar ontwikkelingen als de toenemende vraag naar koeling en overbelasting van het elektriciteitsnet (netcongestie).
- De Regionale Energiestrategie (RES) en de Visie op wind- en zonne-energie horen bij het onderdeel ’Grootschalige en gebalanceerde energieopwek'. Het hoogspanningsstation is een externe ontwikkeling om het elektriciteitsnet te versterken. Omdat we hiermee worden geconfronteerd, hebben we deze ook in de LES opgenomen.

De LES is dus een basisdocument waarin alle onderdelen samenkomen. Tegelijk weten we dat er steeds nieuwe ontwikkelingen zijn. Daarom geven we elk jaar een update over de voortgang en passen we het uitvoeringsprogramma aan. Zo krijgt u ieder jaar een actueel overzicht.

2. **Rekening houden: In hoeverre moeten bovenstaande rekening houden met elkaar en hoe voorkomt het college dat keuzes in het ene dossier het andere blokkeren of in de praktijk worden ingeruild?**
De verschillende onderwerpen binnen de energietransitie hangen met elkaar samen. Daar houden we rekening mee. Gaat het bijvoorbeeld over het warmteprogramma, dan betrekken we ook experts op het gebied van duurzame energieopwek en netcongestie. Dat doen we ook bij ontwikkelingen op bedrijventerreinen of bij het overstappen op elektrisch vervoer en transport.

3. **Verbindend overzicht: Is het college bereid een integraal overzicht te maken waarin de verbanden en tijdslijnen zichtbaar worden, zodat de raad energietransitie als geheel beter kan volgen?**
Bij de jaarlijkse rapportage over de uitvoering van de LES, dat ieder voorjaar zal verschijnen, ziet u de verschillende onderdelen en hun samenhang terug. We voegen ook een infographic toe. Daarmee proberen we de verbanden en tijdslijnen duidelijk te maken.
Tegelijkertijd weten we dat de energietransitie een langdurig proces is, met veel onderdelen die elkaar beïnvloeden. Het is lastig om alles in één overzicht helder te laten zien, maar we streven hier wel naar.

4. **Informatie aan inwoners: Hoe kan de gemeente inwoners en ondernemers goed informeren over de energietransitie, zo lang niet inzichtelijk is waar dossiers elkaar raken, botsen of verschuiven?**
We informeren de inwoners en ondernemers en ondersteunen hen bij zaken die eenduidig zijn, zoals energiebesparing. Inwoners krijgen informatie via de gemeentepagina, onze website en nieuwsbrieven. Ondernemers informeren we onder meer via nieuwsbrieven en het energieloket. Als onderdelen ingewikkelder zijn of meer afhankelijkheden kennen, zijn we hier ook eerlijk over. Als het binnen onze invloed ligt, werken we toe naar meer duidelijkheid.

We gaan eerst dieper in op de informatie voor inwoners. Het is voor hen vaak lastig om te bepalen welke duurzame manier van verwarmen en koelen het beste is voor hun woning. Dat komt mede doordat nog niet overal duidelijk is welke warmteoplossing er in hun buurt komt. Daarom is het belangrijk om een warmteprogramma te maken dat hier meer duidelijkheid over geeft.

Daarnaast laten we met ons ontzorgingsprogramma en de campagne 'Pak Jouw Moment' zien dat energiebesparende maatregelen, zoals isolatie, altijd een goede keuze zijn. Inwoners kunnen op verschillende plekken terecht voor hulp en advies, zoals het energieloket, de wijkaanpak isolatie en de energiecoaches.

Voor ondernemers is het gemeentelijke beleid vaak niet het belangrijkste bij hun keuzes voor verdere verduurzaming of uitbreiding. Ontwikkelingen op het gebied van netcongestie en landelijke wet- en regelgeving spelen vaak een grote rol. Denk bijvoorbeeld aan de energiebesparingsplicht en de label-C-verplichting (voor kantoren).
Bedrijven kunnen wel een grote bijdrage leveren aan onze doelen voor CO_2-reductie. Daarom zorgen wij voor informatie en advies over energiebesparing. Dit doen we bijvoorbeeld met de energiescans en de energieadviezen van het Regionaal Expertiseteam Energie (REE). We ondersteunen op het gebied van financiering met de Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk. Ook zijn onze accountmanagers in gesprek met bedrijven over energievraagstukken en ondersteunen we gezamenlijke initiatieven om netcongestie samen het hoofd te bieden, zoals op bedrijventerrein Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. Vanuit het programma duurzaamheid is er geïnvesteerd in extra capaciteit voor het verduurzamen van bedrijven, vanwege het grote belang ervan.

5. **Ondernemersperspectief: Hoe kan een ondernemer in Wijchen bepalen welke keuzes op het gebied van energie verstandig zijn, zolang er geen helder overzicht is van de gemeentelijke koers en de onderlinge samenhang?**
   Er is een helder beeld van de gemeentelijke koers, zie daarvoor de LES. In paragraaf 5.3.1 staat welke uitdagingen er liggen voor ondernemers en welke oplossingsrichtingen er zijn. Zie verder het antwoord bij vraag 4.

De Gemeenteraad van Wijchen

Overzicht, samenhang en prioriteiten energietransitie

Schriftelijke vraag van de Wijchense VVD

Ingediend: 7 oktober 2025

Aanleiding:

De fractie van de Wijchense VVD heeft bij het doornemen van de verschillende trajecten rond de energietransitie geconstateerd dat de samenhang tussen de verschillende trajecten voor ons steeds minder zichtbaar is. Inmiddels zijn er meerdere documenten en processen in omloop:

- Lokale Energiestrategie (LES) met uitvoeringsprogramma (vastgesteld juni 2025)
- Visie Wind & Zon 2035 (raad juli 2024)
- Routekaart Duurzame Warmte (najaar 2025)
- Transitievisie Warmte (2021, met voortgangsnotities)
- De afspraken uit de RES
- Dossier hoogspanningsstation (HSS)

Allemaal waardevolle documenten, maar bij elkaar oogt het versnipperd. Voor de raad is het hierdoor lastig om overzicht te houden en de juiste keuzes te maken. Ook inwoners en ondernemers, die juist een belangrijk deel van de oplossing moeten zijn, missen daardoor richting en bovendien voorspelbaarheid.

Een paar voorbeelden die dit beeld onderbouwen:

- In mei 2023 was de afspraak dat de LES eind 2023 klaar zou zijn en dat er in maart 2024 een apart uitvoeringsprogramma zou liggen. Uiteindelijk kwamen beide in juni 2025.
- De visie op wind en zon is in juli 2024 vastgesteld, nog vóór de LES. Inmiddels ligt

de uitvoering van windprojecten stil vanwege onzekerheid rond het hoogspanningsstation.

- De transitievisie Warmte is in 2021 vastgesteld, in 2024 volgde een voortgangsnota en inmiddels is die lijn grotendeels ingehaald door een eigen Routekaart Duurzame Warmte. Op basis daarvan wordt nu gewerkt aan een concreet warmteprogramma en de uitrol van een warmtenet. Wat daarbij opvalt: er wordt niet onderzocht of er direct ook een koudenet toegepast kan worden. Terwijl dit in de zomer juist forse energiebesparing zou kunnen opleveren. Dit lijkt een direct gevolg van het ontbreken van een integraal programma of paraplu.
- Het Strategisch Kompas 2035 noemt energieneutraal en fossielvrij in 2035. In de LES wordt uitgegaan van klimaatneutraal in 2050, in lijn met het Rijk.

Daarbij speelt ook de actuele context: het warmtenet is primair een middel om gasverbruik terug te dringen, terwijl het stroomnet inmiddels "op slot" zit en er in de media wordt bericht dat gas weer in ruime mate beschikbaar is. De vraag is dan of de huidige prioritering nog wel de juiste is, of dat juist nu meer nadruk zou moeten liggen op ontlasting van het elektriciteitsnet.

<u>Vragen aan het college:</u>

- **Samenhang:** Wat is de samenhang tussen de verschillende trajecten (LES, uitvoeringsprogramma, Transitievisie Warmte, Routekaart Warmtenet, RES, HSS, wind & zon)? Kunt u de raad van Wijchen en hiermee de inwoners en ondernemers informeren over de samenhang tussen deze trajecten in één centraal actueel document?
- **Rekening houden:** In hoeverre moeten bovenstaande dossiers rekening houden met elkaar, en hoe voorkomt het college dat keuzes in het ene dossier het andere blokkeren of in de praktijk worden ingeruild?
- **Verbindend overzicht:** Is het college bereid een integraal overzicht te maken waarin de verbanden en tijdslijnen zichtbaar worden, zodat de raad de energietransitie als geheel beter kan volgen?
- **Informatie aan inwoners:** Hoe kan de gemeente inwoners en ondernemers goed informeren over de energietransitie, zolang niet inzichtelijk is waar dossiers elkaar raken, botsen of verschuiven?
- **Ondernemersperspectief:** Hoe kan een ondernemer in Wijchen bepalen welke keuzes op het gebied van energie verstandig zijn, zolang er geen helder overzicht is van de gemeentelijke koers en de onderlinge samenhang?

- **Warmte/koude:** Hoe voorkomt het college dat bij de uitrol van een warmtenet kansen gemist worden, zoals de mogelijkheid om direct ook een koudenet te realiseren en zo ook in de zomer energie te besparen?
- **Prioriteit gas vs. stroom:** Ziet het college, gezien de actuele situatie (stroomnetten op slot en gasaanbod ruim), ook het risico dat de huidige focus op gasbesparing de verkeerde prioriteit kan zijn? En hoe weegt het college of het urgenter is om gasverbruik te beperken of juist het stroomverbruik te ontlasten?

Namens de fractie van de Wijchense VVD,

Alice Peters - Vroom

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7228
Extern Zaak ID	Z/23/127005
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.a
Titel	127005 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
127005 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 1_Motivering TAM-omgevingplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 2_Regels TAM-omgevingplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 3_Verbeelding TAM-omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur
Bijlage 4_Bijlagen bij de motivering
Bijlage 5_Zienswijze 1
Bijlage 6_Zienswijzenota omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. het bestemmingplan 'Achterloseweg 41, Leur' gewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals opgenomen in de zienswijzenota (bijlage 6);

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. het bestemmingplan ‘Achterloseweg 41, Leur’ gewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals opgenomen in de zienswijzenota (bijlage 6);

Openbaar Zaaknummer: Z/23/127005

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur

Datum: 27-11-2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. het bestemmingplan 'Achterloseweg 41, Leur' gewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals opgenomen in de zienswijzenota (bijlage 6);

Aanleiding
In 2022 heeft de eigenaar van de woning Achterloseweg 41 in Leur (hierna initiatiefnemer) een principeverzoek gedaan. De initiatiefnemer vroeg in het verzoek de woning te splitsen. In februari 2023 besloot het College positief op dit verzoek. Daarna heeft de initiatiefnemer aan de gemeente verzocht om het omgevingsplan te wijzigen, zodat het splitsen van de woning mogelijk wordt.

In oktober 2024 heeft het College besloten de ontwerp-omgevingsplanwijziging ter inzage te leggen. Het ontwerpplan is gepubliceerd in het gemeenteblad en de Wegwijs en heeft 6 weken ter inzage gelegen. In deze 6 weken heeft iedereen de kans te reageren op het plan. Er is één reactie (zienswijze) binnengekomen.

Door deze reactie zijn er twee dingen aangepast in het plan:

- Er is extra uitleg gegeven over het gebruik van spuitmiddelen in de buurt. Er is onderzoek gedaan naar de locatie. In het plan staat nu duidelijk welke maatregelen nodig zijn om de gezondheid te beschermen en om ervoor te zorgen dat het werk van agrarische bedrijven niet belemmerd wordt.
- Er is ook extra uitleg gegeven over geluid. Het geluidsniveau in de woningen is acceptabel, en de omliggende bedrijven worden niet in het uitvoeren van hun werk beperkt. Er is een geluidsrapport toegevoegd dat dit laat zien.

Wat is een TAM-Omgevingsplan?
De software voor het maken en publiceren van het omgevingsplan werkt nog niet goed genoeg. En het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert nog niet goed genoeg voor het publiceren van een wijziging omgevingsplan. Dit is een landelijk probleem. Om te voorkomen dat we landelijk in een zwart gat komen waarin we ruimtelijke ontwikkelingen niet meer mogelijk kunnen maken, is er een tijdelijke oplossing bedacht: TAM-omgevingsplan.

Een TAM-omgevingsplan wordt gemaakt met bestemmingsplansoftware en is technisch dus een bestemmingsplan. Maar juridisch inhoudelijk is het een omgevingsplan. Zo kan de gemeente toch ontwikkelingen mogelijk maken, ook al kunnen we niet voldoen aan de technische eisen van een omgevingsplan. De splitsing aan Achterloseweg 41 Leur wordt mogelijk gemaakt met een TAM-Omgevingsplan. Dit TAM-Omgevingsplan wordt een

apart hoofdstuk in het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk wordt het verwerkt in het definitieve omgevingsplan.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
29-10-2024	Het College besluit het ontwerpomgevingsplan ter inzage te leggen. (Z/23/127005 met dossiernummer 6267)
07-02-2023	Het College heeft principemedewerking verleent aan het plan. (Z/22/084592 met dossiernummer 4444)

Gewenst resultaat
Het vaststellen van het ontwerpomgevingsplan. Dan is de splitsing van de woning aan de Achterloseweg 41 in Leur mogelijk.

Argumenten

1.1 Uit de omgevingsplanmotivering blijkt dat wordt voldaan aan een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

De gemeente mag het omgevingsplan aanpassen als de nieuwe situatie goed past bij de omgeving. Dat noemen we een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Dit betekent dat we kijken of de nieuwe functie (zoals wonen, werken of recreatie) op die plek logisch en passend is.

In de motivering van de omgevingsplanwijziging wordt gekeken naar verschillende onderwerpen zoals bodem, geluid, luchtkwaliteit, natuur, veiligheid en archeologie. Ook wordt gekeken naar relevant beleid. Uit de motivering blijkt dat de woningsplitsing past binnen een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

2.2 Door de reactie (zienswijze) op het plan is het nodig om het omgevingsplan aan te passen.

Op basis van de reacties zijn er een paar dingen aangepast in het plan. De belangrijkste dingen zijn:

- Er is extra uitleg gegeven over het gebruik van spuitmiddelen in de buurt. Er is onderzoek gedaan naar de locatie. In het plan staat nu duidelijk welke maatregelen nodig zijn om de gezondheid te beschermen en om ervoor te zorgen dat het werk van agrarische bedrijven niet belemmerd wordt.
- Er is ook extra uitleg gegeven over geluid. Het geluidsniveau in de woningen is acceptabel, en de omliggende bedrijven worden niet in het uitvoeren van hun werk beperkt. Er is een geluidsrapport toegevoegd dat dit laat zien.

Meer details over de aanpassingen zijn te vinden in de Zienswijzenota (Bijlage 6 van deze beslisnota).

Tegenargumenten en risico's

1.1 Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.
Als dit omgevingsplan is vastgesteld, kunnen mensen het plan opnieuw 6 weken lang bekijken. In deze periode kunnen belanghebbenden in beroep gaan bij de rechter. De mogelijkheid dat dit gebeurt, bestaat. Een omwonende heeft namelijk eerder een reactie op het plan gegeven (zienswijze). Deze reactie is zorgvuldig bekeken en beantwoord. De persoon die de reactie heeft ingediend, krijgt hierover een e-mail van de gemeente.

Financiële gevolgen

Voor omgevingsplanwijziging worden leges in rekening gebracht.

Communicatie

Na vaststelling van het omgevingsplan, zal de indiener van de zienswijze worden geïnformeerd over het raadsbesluit. Ook zal hij de beantwoording van de zienswijze ontvangen.

Inwonersparticipatie

De initiatiefnemer heeft de buurt geïnformeerd over het planvoornemen en gevraagd te reageren. Hier zijn geen reacties op gekomen.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het vastgestelde omgevingsplan wordt 6 weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de rechter. Daar zal een publicatie over verschijnen op officiëlebekendmakingen.nl en in de Wegwijs.

Bijlagen

1. Motivering
2. Regels
3. Verbeelding
4. Bijlagen bij de motivering
5. Zienswijze 1
6. Zienswijzenota

Gemeente Wijchen

TAM-OMGEVINGSPLAN

Achterloseweg 41 Leur

Identificatiecode: NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01

Status: Vastgesteld

Datum: 27 november 2025

Van Kempen RO
Stedenbouwkundig Adviesbureau

Projectnummer: 57 - 021

Van Kempen RO
Peelkant 33
5845 EG Sint Anthonis

T 06 183 363 42
E info@vankempenro.nl
I www.vankempenro.nl

INHOUD

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging projectgebied 6
1.3 Huidige planologische situatie 7
1.4 Wat is een TAM-omgevingsplan 7
1.5 Leeswijzer 8
2 Gebiedsvisie 9
2.1 Bestaande situatie 9
2.2 Toekomstige situatie 12
2.3 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 17
3 Beleidskader 17
3.1 Rijksbeleid 18
3.1.1 Nationale Omgevingsvisie 18
3.1.2 Instructieregels rijk (AMvB's) 19
3.1.3 Conclusie 20
3.2 Provinciaal beleid 20
3.2.1 Omgevingsvisie Provincie Gelderland 20
3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland 21
3.2.1 Conclusie 22
3.3 Regionaal beleid 22
3.3.1 Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen 22
3.3.2 Conclusie 24
3.4 Waterschap 24
3.5 Gemeentelijk beleid 24
3.5.1 Structuurvisie Wijchen 24
3.5.2 Omgevingsvisie 25
3.5.3 Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028 26
3.5.4 Nota ruimtelijke kwaliteit 28
3.5.5 Conclusie 28
4 Milieu en omgevingsaspecten 29
4.1 Verkeer en parkeren 29
4.2 Bodem 29
4.3 Geluid 30
4.4 Bedrijven en milieuzonering 32
4.5 Luchtkwaliteit 33

4.6 Geur 35
4.7 Externe veiligheid 36
4.8 Waterparagraaf 40
4.9 Ecologie 41
4.10 Landschap 46
4.11 Archeologie & cultuurhistorie 46
4.12 Leidingen 48
4.13 Duurzaamheid 48
4.14 Gezondheid 49
4.15 Mer(beoordelings)plicht 53
5 Juridische bestuurlijke aspecten 54
5.1 Inleiding 54
5.2 Juridische systematiek 54
5.3 Werkingsbereik/toepassingsbereik TAM-Omgevingsplan 54
5.4 Beschrijving per functie 55
5.5 Aanvragen omgevingsvergunning in vervolg op gewijzigd omgevingsplan 55
6 Economische uitvoerbaarheid 56
6.1 Kostenverhaal 56
6.2 Nadeelcompensatie 56
6.3 Conclusie 56
7 Participatie 57
7.1 Participatie 57
7.2 Vooroverleg 57
7.3 Zienswijze 57

Bijlagen

1 Landschappelijke inpassing
2 Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai
3 Geuronderzoek
4 Waterparagraaf
5 Digitaal wateradvies
6 Quickscan flora en fauna
7 Akoestisch onderzoek bedrijfsactiviteiten
8 Onderzoek gewasbeschermingsmiddelen

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op het perceel Achterloseweg 41 in Leur is een royale vrijstaande burgerwoning gelegen. Het bijbehorende woonperceel is eveneens royaal van omvang en is geheel in gebruik als tuin en erf bij de woning. Vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn niet aanwezig. De woning wordt momenteel alleen door de initiatiefneemster bewoond.

De initiatiefneemster is voornemens een deel van de huidige woning met een stuk perceel af te splitsen, waardoor een tweede woning ontstaat. De bestaande woning is namelijk erg groot voor iemand die alleen woont. Initiatiefneemster wil zelf graag in één van de twee woningen blijven wonen en tegelijkertijd iemand anders de mogelijkheid geven om naast haar te komen wonen in een levensloopbestendige woning. De af te splitsen woning betreft een gelijkvloerse woning op een perceel van geringere afmetingen. Het is daarmee mogelijk deze woning door een stel te laten bewonen, eventueel door senioren, maar ook door starters.

Om de gewenste woningsplitsing te kunnen realiseren is een bestemmingswijziging noodzakelijk. De huidige woonbestemming maakt het realiseren van een extra woning niet mogelijk. De bestemmingswijziging voorziet in splitsing van het bestemmingsvlak. Binnen de beide gesplitste bestemmingsvlakken, die daarmee ontstaan, is vervolgens de aanwezigheid van een woning toegestaan. In voorliggende motivering wordt onderbouwd dat het planvoornemen ter plaatse aanvaardbaar en uitvoerbaar is.

Bestaande woning Achterloseweg 41

1.2 Ligging projectgebied

Het woonperceel is gesitueerd in Leur, aan de Achterloseweg, nabij het Wezelpad (A326) en het Leurse bos. De locatie van het initiatief ligt nabij de kruising van de Achterloseweg en het Hazenpad, in een bebouwingsconcentratie die daar is ontstaan rond de 'dries' op deze kruising (open ruimte).

Het projectgebied wordt aan de noordoostzijde begrensd door de Achterloseweg. Aan de noordwestzijde wordt het projectgebied begrensd door het begroeide perceel dat de beide delen van het Leurse bos aan weerszijden van de Achterloseweg met elkaar verbindt. Aan de zuidwest- en zuidoostzijde grenst het projectgebied aan onbebouwde, in het buitengebied gelegen agrarische percelen.

Het projectgebied betreft de percelen kadastraal bekend gemeente Bergharen, sectie D, nummers 291 en 329.

Kaart grootschalige topografie en kadastrale kaart omgeving projectgebied (bron: Omgevingsloket, Regels op de kaart, 2024)

Luchtfoto omgeving projectgebied (bron: Google Maps, 2023)

1.3 Huidige planologische situatie

Voor het projectgebied geldt het Omgevingsplan gemeente Wijchen, bestaande uit de onderdelen 'Bruidsschat' en 'bestemmingsplannen'. Concreet betreft dit de bestemmingsplannen:

- ✓ "Buitengebied Wijchen", vastgesteld op 31 januari 2013
- ✓ "Buitengebied herziening 2014", vastgesteld op 16 oktober 2014
- ✓ "Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen", vastgesteld op 3 mei 2017

Op basis van deze bestemmingsplannen gelden voor het projectgebied:

- ✓ de bestemming 'Wonen - 1'
- ✓ de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 2' en 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied'

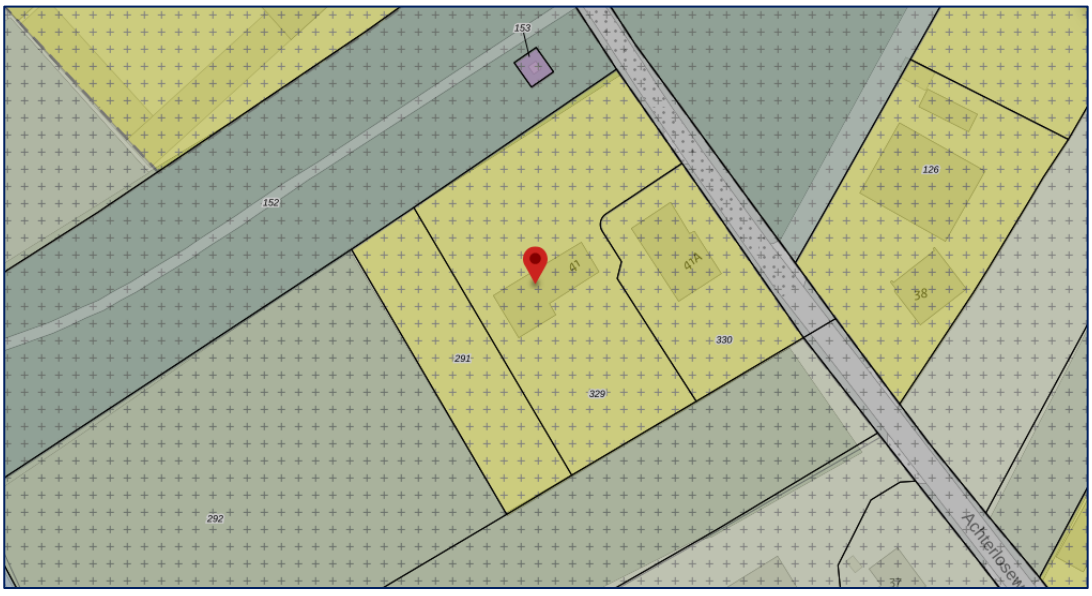
Op basis van de bepaling in de regels dat per bestemmingsvlak maximaal één woning is toegestaan, is de voorgenomen woningsplitsing niet toegestaan. In de regels zijn geen verdere afwijkings- of wijzigingsregels opgenomen om de woningsplitsing alsnog mogelijk te maken. Herziening van het omgevingsplan is noodzakelijk.

1.4 Wat is een TAM-omgevingsplan

'TAM' staat voor Tijdelijke Alternatieve Maatregel. Met een TAM-omgevingsplan is het mogelijk om met de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen en bijbehorende software het omgevingsplan te wijzigen. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is onderkend dat de planapplicaties voor het maken en publiceren van het omgevingsplan in combinatie met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) vaak nog onvoldoende functioneren. Daarom is het TAM-omgevingsplan mogelijk gemaakt.

Dit TAM-omgevingsplan is dus opgesteld op basis van de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen. Juridisch is het een wijziging van het omgevingsplan. Dit TAM-omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk van het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk zal het verwerkt worden in het definitieve omgevingsplan.

Uitsnede geldende bestemmingsregeling (bron: Ruimtelijkeplannen.nl, 2023)

1.5 Leeswijzer

In deze motivering worden in hoofdstuk 2 Gebiedsvisie achtereenvolgens kort beschreven de bestaande situatie, de toekomstige situatie en de wijze waarop het plan bijdraagt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.

Op de inpassing van het planvoornemen binnen de beleidskaders van rijk, provincie en gemeente wordt in gegaan in hoofdstuk 3 Beleidskader.

De effecten van het planvoornemen voor diverse milieu- en omgevingsaspecten worden in hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten nader beschreven. In dit hoofdstuk wordt de uitvoerbaarheid van het planvoornemen aangetoond.

In hoofdstuk 5 Juridisch bestuurlijke aspecten wordt de juridische regeling kort toegelicht.

De motivering wordt gecompleteerd door Hoofdstuk 6, waarin de Economische uitvoerbaarheid wordt beschreven, en Hoofdstuk 7 waarin de Participatie, het vooroverleg en eventueel ingediende zienswijzen worden beschreven.

2 GEBIEDSVISIE

2.1 Bestaande situatie

Ruimtelijke structuur

De bebouwingsconcentratie rond de kruising van Achterloseweg en Hazenpad, bekend onder de naam Achterlo, is onderdeel van het dorp Leur. Het buurtschap is echter op ruime afstand gelegen van de eigenlijke kern van het dorp. De eerste bebouwing in het buurtschap ontstaat in het midden van de 19e eeuw, rond de dries aan Achterloseweg en Hazenpad. De Achterloseweg vormt dan nog een rechtstreekse verbinding met de kern Wijchen. Aan de Achterloseweg in noordelijke richting is verspreid solitair gelegen bebouwing aanwezig. De eerste bebouwing nabij het projectgebied ontstaat in de eerste decennia van de 20e eeuw, ter plaatse van de huidige woning Achterloseweg 41a. Schuin achter deze bebouwing wordt in de 60-er jaren van de 20e eeuw de eerste bebouwing opgericht binnen het projectgebied. Daarmee is de woning Achterloseweg 41 een feit. In deze situatie treedt, op een enkele verbouwing na, geen verandering meer op.

Situatie rond 1950 (bron Topotijdreis, 2023), met woning Achterloseweg 41a

Situatie rond 2000 (bron Topotijdreis, 2023) met woningen Achterloseweg 41 en 41a

De aanleg van het Wezelpad (A326) in de 70-er jaren van de 20e eeuw heeft tot gevolg dat de Achterloseweg niet langer rechtstreeks in verbinding staat met de kern Wijchen. Ter vervanging van die verbinding, wordt het Hazenpad verlengd in westelijke richting tot aan de Leurseweg. Via deze weg is de kern Wijchen alsnog weer bereikbaar.

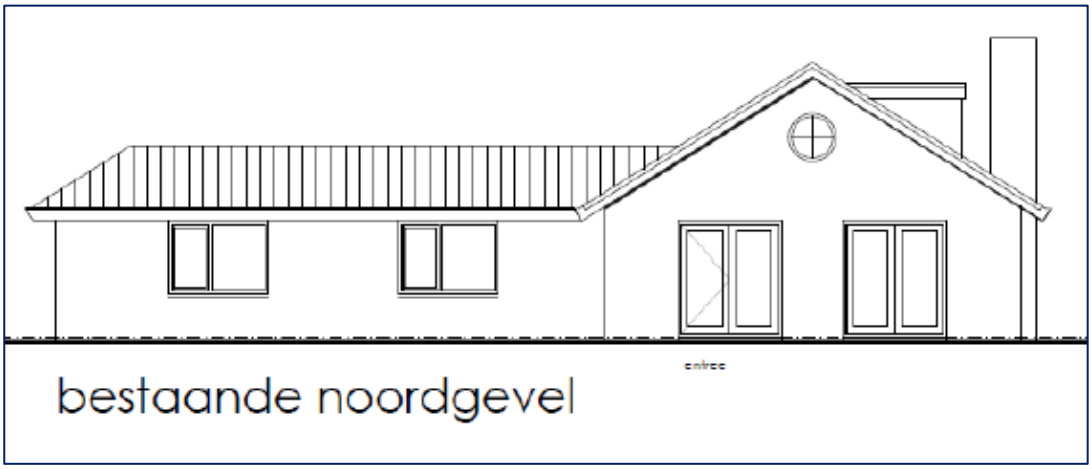
Binnen het projectgebied is de huidige woning min of meer centraal op het woonperceel gelegen. De woning staat schuin achter de woning Achterloseweg 41a, op enige afstand van de weg. Het bijbehorende woonperceel met inrit loopt wel door tot aan de Achterloseweg. De voorzijde van de woning is door deze ligging georiënteerd op het begroeide perceel dat onderdeel is van het Leurse bos. De zij- en achterkant van de woning zijn georiënteerd op het omliggende agrarische in gebruik zijnde buitengebied.

De woning bestaat uit één bouwlaag, afgedekt met een lage, samengestelde kap. De woning is levensloopbestendig ingedeeld, alle benodigde woonvertrekken bevinden zich op de begane grond. De woning is gebouwd met een lichte baksteen en afgedekt met donkere pannen. De kozijnen en boeiboorden zijn wit uitgevoerd.

Ligging woning Achterloseweg 41 schuin achter 41a (bron: Google Maps, 2023)

Bestaande noordgevel woning Achterloseweg 41

Functionele structuur

In de directe omgeving van het projectgebied zijn diverse burgerwoningen gelegen, alsmede enkele agrarische bedrijven. Ten noorden van het projectgebied is aan weerszijden van de Achterloseweg het Leurse bos gelegen, met natuurbestemming en uitgebreide wandelmogelijkheden. De overige niet bebouwde gronden betreffen in agrarisch gebruik zijnde delen van het buitengebied.

Op enige afstand ten zuiden van het projectgebied liggen het Wezelpad en de Randweg Noord. Het Wezelpad maakt deel uit van de A326, de verbindingsweg tussen de A50 en de A73 aan de noordzijde van Wijchen. De Randweg Noord maakt deel uit van de hoofdontsluitingsstructuur van de kern Wijchen.

Het projectgebied zelf heeft nu een woonfunctie voor een enkele vrijstaande woning. Het bijbehorende woonperceel is geheel als tuin in gebruik. De ontsluiting van het projectgebied vindt in de huidige situatie plaats via een inrit vanaf de Achterloseweg. Op eigen terrein is meer dan voldoende ruimte aanwezig om te parkeren.

Achterloseweg in noordelijke richting met rechts het Leurse bos

Achterloseweg in zuidelijke richting

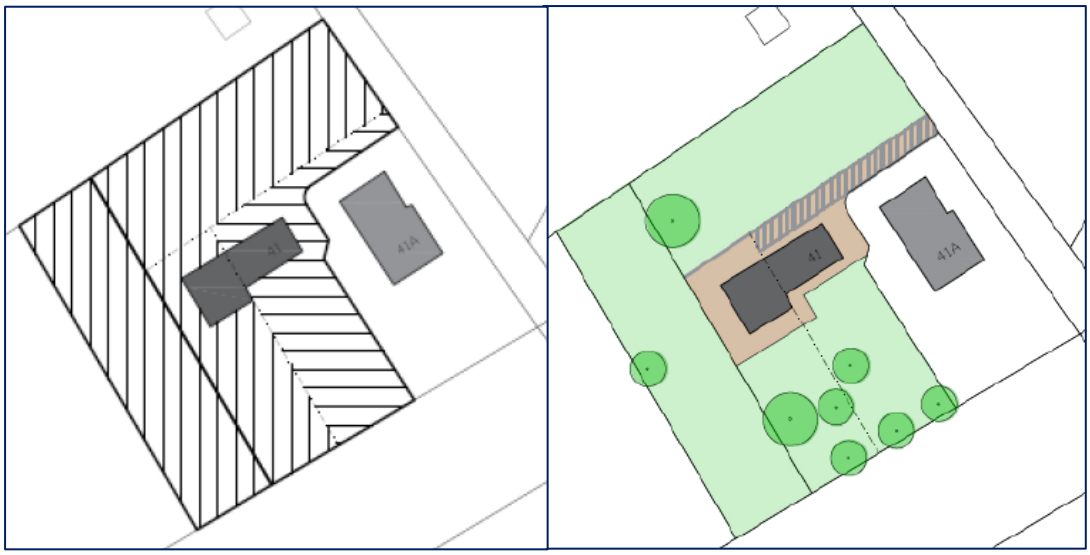

2.2 Toekomstige situatie

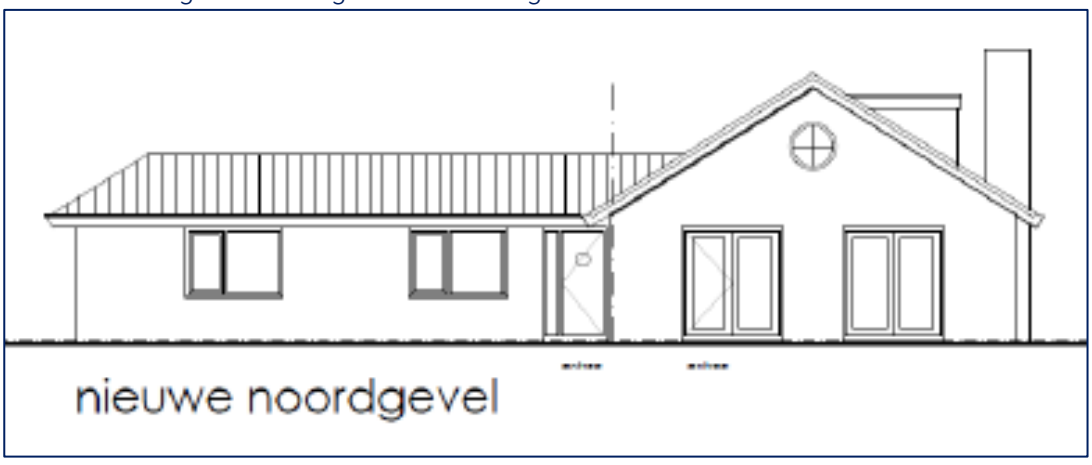
De voorgestane ontwikkeling betreft het splitsen van de bestaande woning in 2 woningen. De bestaande bebouwing blijft daarbij nagenoeg ongewijzigd. Voor de splitsing zijn enkel interne verbouwingen noodzakelijk, alsmede vinden enkele wijzigingen in de gevelopeningen plaats, onder meer om de tweede woning ook van een eigen toegang te kunnen voorzien.

Bij de voorgestane splitsing wordt ook het bestaande perceel gesplitst. Een deel van het aan de Achterloseweg grenzende kadastrale perceel 329 wordt afgesplitst. Op dit af te splitsen perceelsgedeelte ligt de oprit naar de woningen. Op deze inrit komt een recht van overpad te rusten, waardoor ook de achterste woning – het deel waar de initiatiefneemster zelf blijft wonen – bereikbaar blijft. Het oppervlak van het af te splitsen perceelsgedeelte bedraagt circa 602 m² (exclusief inrit), waarmee ook bij de af te splitsen woning nog sprake is van een royaal woonperceel van behoorlijke omvang.

Splitsing perceel (links) en ligging inrit met recht van overpad (rechts)

Nieuwe noordgevel woning Achterloseweg 41

Ruimtelijke structuur

De bestaande ruimtelijke structuur ondergaat door het planvoornemen nauwelijks of geen wijziging. De ligging van de woning op het perceel blijft ongewijzigd. Zo ook verandert de massaopbouw en hoofdvorm van de bebouwing niet. Enkel wordt een wijziging in de gevelopeningen aangebracht, door de toevoeging van een voordeur bij de tweede woning. De wijze van ontsluiten van het perceel wijzigt eveneens niet. De bestaande oprit blijft gebruikt worden voor de ontsluiting van de beide woningen. Op deze oprit is ook voldoende ruimte aanwezig om in de parkeerbehoefte bij beide woningen te kunnen blijven voorzien. De omliggende gronden blijven ingericht als tuin en erf bij de woningen.

Om de woning veilig te splitsen, wordt gebruik gemaakt van een 'brandwand' met een brandweerstand van 60 minuten. Deze muur wordt geheel nieuw geplaatst en bestaat uit twee keer een kalkzandsteenwand van 120 mm met daartussen een luchtspouw (ankerloos) van 50 mm. Daarnaast wordt de gehele (kap)constructie losgekoppeld van elkaar.

Bestaande (boven) en nieuwe (beneden) plattegrond
met extra entree en brandwand

Functionele structuur

Door het planvoornemen blijft ter plaatse de woonfunctie van kracht. Echter wordt deze niet langer ingevuld door een enkele vrijstaande woning, maar door twee halfvrijstaande woningen. De westelijke halfvrijstaande woning zal bewoond worden door initiatiefneemster. Voor de oostelijke woning wordt nog gezocht naar (een) nieuwe bewoner(s).

De om de woningen liggende gronden mogen gebruikt worden als tuin en erf. Op dit erf worden in totaal 7 parkeerplaatsen gerealiseerd, om te voldoen aan de gemeentelijke parkeernorm voor halfvrijstaande woningen in Leur ('buitengebied', 'niet stedelijk gebied') van 2,6 parkeerplaatsen per woning. In totaal zijn op basis daarvan 5,2 parkeerplaatsen benodigd. Binnen het planvoornemen is per woning voorzien in 3 parkeerplaatsen per woning. Bij de westelijke woning betreft dit 3 naast elkaar gelegen parkeerplaatsen. Bij de oostelijke woning betreft dit 2 achter elkaar gelegen parkeerplaatsen naast de woning, die voor 1 parkeerplaatsen gerekend mogen worden, en 2 losse langsparkeerplaatsen op de toegangsweg.

Duurzaam en levensloopbestendig

De bestaande woning heeft in het geldende bestemmingsplan al een woonbestemming. De woningsplitsing vindt plaats binnen het aan deze woonbestemming gekoppelde bestemmingsvlak. Uitbreiding van de woonbestemming is niet aan de orde. Het planvoornemen valt aan te merken als vorm van duurzaam ruimtegebruik, omdat één bestaande woning wordt opgesplitst in twee levensloopbestendige woningen, binnen gelijkblijvend ruimtebeslag.

Beide woningen hebben een minimale inhoud van 300 m^3 en zijn daarmee een volwaardige woning. Beide woningen hebben in de nieuwe situatie een levensloopbestendige indeling, met een badkamer en slaapkamer op de begane grond.

Ligging parkeerplaatsen na splitsing in twee woningen

Energieprestatie woning
De initiatiefneemster wil de woningen zodanig aanpassen dat deze aantoonbaar het energielabel A of hoger krijgen. Door energiebesparende maatregelen te nemen, zoals het toepassen van hoogwaardige isolatie en, voor zover nog niet aanwezig, het plaatsen van dubbel- of tripleglas, en energieopwekkende voorzieningen toe te voegen aan de woningen, zoals zonnepanelen, is dit mogelijk.

Duurzame materialisatie
Er zal enkel gewerkt worden met houtsoorten met het FSC-keurmerk, voor zowel de constructie als bijvoorbeeld geveldelen. Omdat het met name gaat om het plaatsen van lichte scheidingswanden kan ervoor worden gezorgd dat hiervoor herbruikbare materialen worden gebruikt.

Natuurinclusief bouwen
De initiatiefneemster wil meerdere natuurinclusieve maatregelen nemen, die toepasbaar zijn op de bestaande woning. De bestaande inrit is van grind (waterdoorlatende verharding) en langs de erfscheidingen staat op de meeste plekken een haag als erfafscheiding in plaats van een schutting of hekwerk. De initiatiefneemster wil dit graag behouden in de nieuwe situatie, en waar nodig aanvullen/aanplanten.

Daarnaast wordt ook gekeken welke mogelijkheden er zijn om verblijfplaatsen voor dieren te integreren in de bouw. Momenteel zijn er meerdere schuilmogelijkheden voor kleine dieren en vogels. In overleg met een ecoloog of ecologisch adviseur kan een aanvullend alternatief ontworpen worden. Maatregelen die worden genomen zijn bijvoorbeeld een ‘vogelvide’ onder de onderste rij dakpannen, naast de bestaande schuilmogelijkheden die blijven in de nieuwe situatie.

Landschappelijke inpassing
In de bestaande situatie is de woning Achterloseweg 41 al van een goede landschappelijke inpassing voorzien. Deze wordt zoveel mogelijk intact gelaten. Echter zijn de mogelijkheden bekeken op welke punten deze nog versterkt kan worden.

Bestaande landschappelijke inpassing woning Achterloseweg 41

Het daartoe opgestelde landschappelijk inpassingsplan voorziet in:

- ✓ Aan de wegzijde worden leilindes toegevoegd, in het verlengde van de leilindes voor de boerderij Achterloseweg 41a. De leilindes passen in de omgeving en dragen bij aan de herkenbaarheid van het landschap en het landelijk karakter;
- ✓ Het aanwezige struikgewas wordt gesnoeid op plekken waar dit te groot is geworden;
- ✓ In de borders wordt de bestaande beplanting aangevuld om lege plekken op te vullen, met inheemse beplanting (taxus, vlinderstruik en hedera als bodembedekker);
- ✓ De aanleg van een beukenhaag op de nieuwe erfperceelsgrens tussen beide woningen.

De witte vlakken op de tekening zijn in de nieuwe situatie geheel gevulde borders met bestaande en nieuwe beplanting, met geheel rondom een (liguster)haag. De groene vlakken zijn bestaand gras.

Het landschappelijk inpassingsplan is als bijlage bij de toelichting beschikbaar.

Toekomstige landschappelijke inpassing

2.3 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

De beoogde ruimtelijke ingreep is mogelijk met het oog op een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’. Ter plekke blijft de toedeling van functies nagenoeg ongewijzigd. Er blijft sprake van een woonfunctie op hetzelfde woonperceel en in dezelfde woonbebouwing. Alleen is niet langer sprake van één, maar van twee woningen. Uit de beschrijving van de milieu- en omgevingsaspecten in hoofdstuk 4 blijkt dat de tweede woningen, zoals dat ook voor de bestaande woning al het geval is, een veilige en gezonde fysieke leefomgeving kent.

3 BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het Rijk een lange termijn visie geeft op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt keuzes te maken. Bij de afweging van keuzes wordt bij voorkeur gekozen voor slimme combinaties van functies, wordt uitgegaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden en worden beslissingen niet uitgesteld of doorgeschoven.
De nationale belangen en opgaven waarop het Rijk wil sturen en richting wil geven, komen samen in de volgende vier prioriteiten:

- ✓ Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- ✓ De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden;
- ✓ Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
- ✓ Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Met het oog op het planvoornemen zijn de volgende keuzes van belang:

- ✓ Duurzame energie inpassen met oog voor omgevingskwaliteit: de komende jaren krijgt iedereen te maken met de overstap naar duurzame energie. Om de schaarse ruimte goed te benutten, wordt ervoor gekozen zonnepanelen in eerste instantie op daken en aan gevels te plaatsen en pas daarna in landelijk gebied
- ✓ Ruimte voor overgang naar een circulaire economie: de economie verandert en staat voor een overgang naar een circulaire en CO2-neutrale energievoorziening. Hergebruiken van grondstoffen en materialen en benutten van duurzame energiebronnen wordt steeds belangrijker. De inrichting van de leefomgeving moet een aantrekkelijk vestigingsklimaat zoveel mogelijk bevorderen. Een aantrekkelijke leef- en woonomgeving voor de werknemers geeft Nederland een goede positie in de internationale concurrentie
- ✓ Woningbouw in een stedelijk netwerk van gezonde en groene steden: er wordt zoveel mogelijk gebouwd binnen bestaand stedelijk gebied, zodat open ruimtes en groen tussen steden behouden blijft. De nieuwe woningen moeten betaalbaar en goed bereikbaar zijn. Bewoners moeten tevens een prettige, gezonde en veilige leefomgeving ervaren
- ✓ Landgebruik meer in balans met natuurlijke systemen: het landschap van Nederland is deel van de identiteit. Om te kunnen blijven genieten van het mooie landschap moet behoud van de kwaliteit van het landschap sterker meewegen in de keuzes die worden gemaakt

Planvoornemen in relatie tot omgevingsvisie

De beoogde ruimtelijke ingreep voorziet in de realisering van 2 woningen op de plaats waar nu nog 1 woning is gelegen, bij gelijkblijvend ruimtebeslag. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van duurzame materialen en duurzame energiebronnen. Op de daken van de woningen worden zonnepanelen geplaats. Het planvoornemen volgt daarmee de NOVI.

3.1.2 Instructieregels rijk (AMvB's)

De Omgevingswet werkt door in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's):
1. het Omgevingsbesluit (Ob);
2. het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
4. het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet. Voor de volgende onderwerpen gelden er op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels voor het vaststellen van een (wijziging van het) omgevingsplan:

- De dienstenrichtlijn (art 5.1a Bkl);
- Waarborgen van veiligheid (§ 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van waterbelangen (§ 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit (§ 5.1.4 Bkl);
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (§ 5.1.5 Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden (§ 5.1.6 Bkl);
- Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën (§ 5.1.7 Bkl);
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (§ 5.1.8 Bkl).

Planvoornemen in relatie tot besluit

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft niet betrekking op 'diensten'.
Uit de beschrijving in hoofdstuk 4, paragraaf Externe veiligheid, blijkt dat bij de ruimtelijke ingreep de (externe) veiligheid voldoende gewaarborgd is.
Uit de beschrijving in de Waterparagraaf in hoofdstuk 4 blijkt dat door de ruimtelijke ingreep geen waterbelangen in het geding zijn.
De aspecten kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid, geur en bodemkwaliteit zijn beschreven in de gelijknamige paragrafen in hoofdstuk 4. Uit de beschrijvingen blijkt dat de beoogde ruimtelijke ingreep niet negatief van invloed is op gezondheid en milieu.
Uit de beschrijvingen in de paragrafen Landschap en Archeologie & cultuurhistorie in hoofdstuk 4 blijkt dat met de beoogde ruimtelijke ingreep geen landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed in het geding zijn.
De beoogde ruimtelijke ingreep vindt plaats binnen het bestaande ruimtebeslag van een woning en is daarmee niet van invloed op de ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden.
Doordat de beoogde ruimtelijke ingreep plaats vindt binnen het bestaande ruimtebeslag is de ingreep ook niet van invloed op de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen.
Evenzo is door de beoogde ruimtelijke ingreep binnen bestaand ruimtebeslag de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte niet in het geding.

3.1.3 Conclusie

Het planvoornemen past binnen het Rijksbeleid, zoals vastgelegd in de NOVI en de met de Omgevingswet samenhangende AMvB's.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Provincie Gelderland

De komende decennia komt er veel op Gelderland af: het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze zaken vragen stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. De provincie zet in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig; dat is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is ook voorbereid zijn op klimaatverandering, verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend; dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen, alsmede het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang, zoals goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen en een mooie natuur. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende stedelijke en landelijke woonkwaliteiten. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan er aan de randen van steden of dorpen uitgebreid worden.

Voor de provincie staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. De meeste woningen zijn verre van energieneutraal en klimaatbestendig. De provincie stimuleert innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Daarnaast is de provincie met haar partners in gesprek over hoe het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer aangepakt kan worden. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van de Gelderlanders.

Concrete aanwijzingen voor de locatie Achterloseweg 41 in Leur beperken zich in de Omgevingsvisie tot de aanduidingen van 'windenergie mogelijk' en 'grote zonneparken mogelijk'. Deze komen voort uit de visieschets voor het gesprek over Energietransitie. Deze visieschets duidt de gebieden waar opwekking van zonne-energie en windenergie (onder voorwaarden) momenteel mogelijk is. Het op korte afstand gelegen Leurse bos is onderdeel van het 'Gelders natuurnetwerk'.

Planvoornemen in relatie tot omgevingsvisie
Bij het planvoornemen zijn duurzaam materiaal- en energiegebruik belangrijke uitgangspunten. Het gebruik van duurzame bouwmaterialen en energieopwekking door zonnepanelen zijn onderdeel van de planvorming. Daarmee wordt op bescheiden schaal bijgedragen aan de nagestreefde energietransitie en circulaire economie. De beide woningen uit het planvoornemen beschikken over een goede woon- en leefomgeving. Doordat de fysieke situatie (bebouwing en erfinrichting) nauwelijks of niet veranderen heeft het planvoornemen geen negatieve effecten op het Gelders natuurnetwerk.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

Instructieregel bestemmingsplan doorwerking regionale woonagenda
1. Een bestemmingsplan maakt nieuwe woningen alleen mogelijk als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie van de regionale woonagenda nieuwe woningen toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:
    a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
    b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
    c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
    d. Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling.

Vastgestelde regionale woonagenda
In paragraaf 3.3 Regionaal beleid is de "Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen" beschreven. Met deze Woondeal 2.0 continueren de partijen (gemeenten, provincie en rijk) de samenwerking op basis van de woonagenda uit 2020 en is deze woonagenda verder geactualiseerd. Uit de beschrijving blijkt dat de beoogde toevoeging van één woning past binnen de regionale woonagenda.

Ladder voor duurzame verstedelijking
Vanuit Rijk en provincie wordt een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte bevorderd. Hiervoor is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Artikel 5.129g van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bepaalt dat de Ladder betrekking heeft op een stedelijke ontwikkeling die voldoende substantieel is. De aard en omvang van het woningbouwplan in relatie met de omgeving bepaalt of het plan voldoende substantieel is. Artikel 5.129g Bkl geeft geen ondergrens aan. In uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn hiervoor lijnen uitgezet. Bij woningbouw is vanaf 12 woningen sprake van een stedelijke ontwikkeling die Ladderplichtig is. De Laddertoets moet alleen worden uitgevoerd wanneer de stedelijke ontwikkeling 'nieuw' is.

In casu is sprake van de bouw van 1 extra woning op een bestaand woonperceel. Gelet op de jurisprudentie rond de ladder voor duurzame verstedelijking is dan geen sprake van een ‘nieuwe stedelijke ontwikkeling’. Daarnaast is ook geen sprake van het in gebruik nemen van een nieuwe onbebouwde locatie buiten bestaand stedelijk gebied. De ladder hoeft in dit geval niet doorlopen te worden.

3.2.1 Conclusie
Het planvoornemen past binnen het provinciaal beleid, zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen
In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Het partnerschap is vastgelegd in de woondeal uit 2020. Marktpartijen en woningcorporaties hebben hun ondersteuning hierbij uitgesproken. Met de geactualiseerde Woondeal 2.0, vastgesteld op 8 maart 2023, onderkennen partijen de bovengemiddeld grote woonopgave, continueren de samenwerking uit 2020 en geven het partnerschap verder vorm.
De Woondeal 2.0 zet in op zeven werkafspraken:
1. Woningbouwopgave en versnelling
2. Betaalbare woningen voor lage en middeninkomens
3. Huisvesting aandachtsgroepen
4. Klimaatadaptief, conceptueel en circulair bouwen
5. Leefbaarheid en stadsvernieuwing
6. Verstedelijking en gebiedsontwikkeling
7. Overige thema’s als vakantieparken, stikstof en elektriciteitsnetwerken

Partijen streven naar de bouw van 33.000 woningen tot en met 2030 in de Groene Metropoolregio. En richting 2040 zo’n 55.000 woningen. De woningbouwopgave voor gemeente Wijchen is 2.060 woningen.

In lijn met de nationale doelstelling om toe te groeien naar 2/3e betaalbare nieuwbouwwoningen, wordt ingezet op een vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters. Iedere gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeentebrede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 390.000, landelijke betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2024). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (woningen tussen € 808-€ 1.123, prijspeil 2023). Op basis van het woningbehoefteonderzoek is er ruimte voor uitwisseling tussen de betaalbare segmenten, met dien verstande dat er voldoende sociale huurwoningen en middenhuur/betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens worden toegevoegd.

Aanvullend op het bouwprogramma wordt ingezet op extra kansen door betere benutting van de bestaande woningvoorraad, herstructurering of transformatie van bestaand vastgoed. Transformatie van zelfstandige woningen naar woonruimten voor meerdere kleine huishoudens met gemeenschappelijke voorzieningen biedt kansen. Ook flexibele en tijdelijke woningen en vernieuwende bouwconcepten bieden kansen, waardoor op een snelle manier voorzien kan worden in de woningbehoefte. Daarnaast spant de regio zich in om sterke, toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken te realiseren.

Er wordt gezorgd voor voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten. Specifieke aandacht is nodig voor de ondersteuning van de woonbehoeften van ouderen. Er is een toenemende behoefte aan woningen die aansluiten bij de wensen van ouderen.

Partijen werken samen aan een regionaal programma circulair en conceptueel bouwen. De regio spant zich in om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% van het aantal woningen industrieel te laten bouwen. En om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% minder primaire grondstoffen in projecten te gebruiken. Ook wordt klimaatbestendigheid meegenomen in het ontwerp van gebouwen en buitenruimte.

Planvoornemen in relatie tot de Woondeal 2.0

Met de realisering van per saldo 1 extra woning draagt de beoogde ruimtelijke ingreep op bescheiden schaal bij aan de kwantitatieve woningbouwopgave van Wijchen. Verder betekent de beoogde ruimtelijke ingreep een betere benutting van de bestaande woningvoorraad, door transformatie van bestaand vastgoed. Daarnaast wordt ook invulling gegeven aan de kwalitatieve woningbehoefte. De woningen worden levensloopbestendig uitgevoerd. De gesplitste woningen worden verder duurzaam en innovatief gebouwd. Zo wordt bij de woningen voorzien in duurzame energie (zonnepanelen) en hoge isolatiewaarden.

Door de aanvullende landschappelijke inpassing met afschermende beplanting worden tot slot ook natuur en landschap ter plaatse versterkt en daarmee de klimaatbestendigheid. De woningbouw past derhalve binnen de Woondeal 2.0, waarmee ook voldaan wordt aan de instructieregel uit de Omgevingsverordening.

3.3.2 Conclusie

Het planvoornemen past binnen het regionaal beleid, zoals vastgelegd in de Woondeal 2.0.

3.4 Waterschap

Bij deze motivering is als bijlage een afzonderlijke waterparagraaf beschikbaar. In deze "Waterparagraaf woningsplitsing Achterloseweg 41 Leur" zijn ook het wettelijk kader en het waterbeleid van waterschap en gemeente beschreven. Daarbij is ook aangegeven hoe de beoogde ruimtelijke ingreep zich verhoudt tot de diverse beleidsuitgangspunten.

In de waterparagraaf zijn navolgende overwegingen en conclusie opgenomen. Gezien het planvoornemen geen wijzigingen in de bebouwde situatie en nauwelijks in de verharde situatie met zich meebrengt (geen noodzaak voor compenserende waterberging) en ook de terreininrichting nauwelijks wijzigingen ondergaat, blijft ook de bestaande waterhuishoudkundige situatie behouden. Het plan heeft geen nadelige gevolgen voor de waterhuishouding en omgekeerd.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Structuurvisie Wijchen

De uit 2009 daterende Structuurvisie Wijchen geeft een overzicht van de verwachte ontwikkelingen binnen de gemeente Wijchen. De gemeente gaat uit van een compacte groei en het benutten van de potenties van bestaand stedelijk gebied zonder daarbij de bestaande kwaliteit aan te tasten, in combinatie met een vitaal platteland en sterke kleine kernen.

De gemeente Wijchen wil de bestaande, goede kwaliteit van de woon- en leefomgeving ook in de toekomst behouden. Dit gebeurt door:

- ✓ Behoud en versterking van de woon- en leefomgeving, onder meer door afstemming tussen ruimtelijke ordening en milieu. Geluidkwaliteit, externe veiligheid, duurzaamheid en dergelijke krijgen nadrukkelijk een plek naast stedenbouwkundige kwaliteit, bereikbaarheid en financiële haalbaarheid.
- ✓ Dorp- en wijkontwikkelingsplannen. Voor de kleine kernen worden dorpontwikkelingsplannen opgesteld. Hiermee wordt aan het dorp zelf de gelegenheid geboden om een integraal beleidskader te scheppen voor het in stand houden en verder vormgeven van de leefbaarheid van de kernen

Het plangebied is gelegen binnen de aanduiding 'Gemengde functies buitengebied/ verbreden landbouw'. De gemeente ziet hier ruimte voor verbreding met andere economische functies. Er zijn ontwikkelingsmogelijkheden, maar met name ook verbreding- en functieveranderingsmogelijkheden nabij de kernen en ten oosten van Wijchen.

Met betrekking tot 'Wonen' worden de volgende accenten gelegd:

- ✓ Een structurele aanpak van het tekort aan huisvesting voor jongeren, starters en ouderen op korte termijn door deze groepen voorrang te geven in de verschillende woningbouwprogramma's

- ✓ Het buitengebied is in principe niet de plek om (grote hoeveelheden) nieuwe woningen toe te voegen. Aansluitend aan de dorpsrandgebieden zijn wel mogelijkheden voor woningbouw (of andere niet-agrarische functies zoals kleinschalige werkfuncties en recreatie). Die woningbouw dient dan wel aan te sluiten bij het landschap en de structuur van het buitengebied

Planvoornemen in relatie tot structuurvisie
Het planvoornemen richt zich op woningen voor jongeren, starters of ouderen. Het planvoornemen is gelegen binnen een bebouwingsconcentratie aan de noordrand van de kern Wijchen. Door het planvoornemen veranderen het landschap en de structuur van het buitengebied niet. Daarmee past het planvoornemen binnen de Structuurvisie.

3.5.2 Omgevingsvisie
Strategisch kompas: Wijchen 2035 'De kracht van Wijchen'

Op 20 oktober 2022 heeft de raad van de gemeente Wijchen het Strategisch kompas vastgesteld. Het Strategisch kompas vormt het koersdocument van de gemeente tot het jaar 2035. Het document vormt een toetsingskader voor toekomstig beleid en formuleert de opgaven van de gemeente voor deze periode. De gemeente Wijchen voorziet tot 2035 een groei naar circa 45.000 - 50.000 inwoners. De vergrijzing van de gemeente leidt tot opgaven, bijvoorbeeld door het trekken van meer jongeren. Brede welvaart en duurzaamheid zijn aspecten waar aandacht aan besteed wordt. De gemeente wil zich daarnaast nog meer richten op de verbindende rol die het heeft: inwoners, partners en ondernemers werken aan prettig wonen, werken en leven.

Speerpunten uit het Strategisch Kompas zijn:
1. Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
2. Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en bereikbaarheid;
3. Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
4. Een sterke, gezonde en sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
5. Energieneutrale en fossielvrije toekomst;
6. Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.

In 2035 is het goed wonen in Wijchen, omdat de mogelijkheden aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners van gemeente Wijchen. Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners, van jong tot oud. Inwoners hebben de mogelijkheid om hun eigen woning aan te passen of binnen de gemeente te verhuizen naar een woning die hen past. Daarnaast is er ruimte voor specifieke doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking.

De gemeente groeit door naar een gemeente met ongeveer 45.000-50.000 inwoners en er wordt gewerkt aan verdere groei om ervoor te zorgen dat de vergrijzing wordt tegen gegaan en jongeren een plek kunnen krijgen in Wijchen. Daarnaast speelt er de regionale woningbouwopgave waaraan de gemeente een bijdrage aan levert. Dit betekent dat er de komende jaren ongeveer 4.000 woningen worden bijgebouwd. Er zijn dan genoeg passende woningen beschikbaar, voor zowel de toenemende groep eenpersoonshuishoudens als de toenemende groep ouderen en jongeren.

Naast het tegengaan van vergrijzing en ontgroening is er ook een opgave in het versterken van de sociale cohesie, door onder andere nieuwe woonvormen te creëren. Doorstroming van generaties draagt bij aan passend wonen. Door een goede mix van woningen worden de wijken divers en inclusief. Dit betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen naast elkaar, waardoor de wijk ook op lange termijn veerkrachtig en leefbaar blijft. Het is belangrijk dat het dorpse karakter van Wijchen behouden blijft. Daarom vindt de uitbreiding van woningen vooral in de kern van Wijchen plaats.

De gemeente gaat actief aan de slag met flexibele woonvormen. De huidige samenleving vraagt om adaptief bouwen, om grote projecten gefaseerd te realiseren en telkens te kijken of plannen bijgesteld moeten worden. Op deze manier blijft er goede aansluiting op de behoeften van inwoners en bij de maatschappelijke (regionale) opgave.

Om groene wijken te realiseren, wordt gewerkt met het groen-blauwraamwerk. Er is ruimte voor hogere woongebouwen, vooral bij nieuwe wijkontwikkeling in en rond de kern Wijchen. Zo kunnen er meer woningen worden gerealiseerd, zonder dat het ten koste gaat van een groene woonomgeving. Er geldt geen harde (maximale) hoogtegrens. Op projectniveau wordt gekeken wat passend en mogelijk is om goed een gevarieerde wijken te realiseren. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding.

Planvoornemen in relatie tot structuurvisie
De beoogde ruimtelijke ingreep richt zich op woningen voor jongeren, starters of ouderen en daarmee op woningen voor inwoners in elke levensfase. De ruimtelijke ingreep betekent een aanpassing van een bestaande woning om deze voor de huidige bewoner geschikt te houden en levert twee woningen op die ook geschikt zijn voor de huisvesting van eenpersoonshuishoudens. Daarmee past het planvoornemen binnen het Strategisch kompas.

3.5.3 Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028

In de woonvisie (vastgesteld 30 mei 2024) In de woonvisie wordt omschreven hoe we ons de komende jaren inzetten om prettig wonen voor iedereen mogelijk te maken. De visie richt zich op vijf ambities:
1. Een toekomstbestendige woningvoorraad.
2. Nieuwe woningen, passend bij de behoefte.
3. Versnellen door slim samenwerken en prioriteren.
4. Woonaanbod voor alle inwoners.
5. Leefbare kernen en buurten.

De rode draad in deze woonvisie is een verzameling uitgangspunten van waaruit wij aan een aangename woongemeente werken:

- ✓ Kwaliteit staat in deze woonvisie voorop. Kwaliteit van woningen (passend bij de behoefte en duurzaam), maar ook van de woonomgeving. We doen nu de goede dingen, om die kwaliteit ook voor de toekomst veilig te stellen.
- ✓ We hebben in deze woonvisie, met alle ambities die we hebben, altijd nadrukkelijk aandacht voor de kwaliteit van de bestaande kernen en buurten.
- ✓ Om aan de grote vraag naar woningen te kunnen voldoen en het groen in ons buitengebied te behouden, zoeken we naar mogelijkheden voor inbreiding en transformeren. Dit doen we altijd met aandacht voor de groene en dorpse kwaliteiten die we in de gemeente Wijchen gewend zijn.
- ✓ We werken aan gevarieerde, gemengde buurten en kernen, met woonmogelijkheden voor iedereen. Dat betekent dat we de juiste woningen op de juiste plekken toevoegen.
- ✓ We maken de komende jaren tempo met het bouwen van woningen, om het woningtekort terug te dringen.
- ✓ We zorgen ervoor dat we in kunnen spelen op veranderingen in woonwensen en de woningmarkt. Daarom maken we plannen die aanpasbaar zijn en sturen we bij wanneer dat nodig is.
- ✓ Woningbouw en het inrichten van de woonomgeving gaat op een duurzame manier en is klimaatbestendig. We houden rekening met de milieukwaliteit en samenstelling van het wateren bodemsysteem. Zo kan ons woonaanbod ook de komende decennia mee.
- ✓ De ontwikkelingen op de woningmarkt volgen elkaar snel op. Om deze veranderingen te ondervangen kiezen we ervoor een stabiele koers te varen: we weten waar we naartoe willen, en schalen onze inspanningen op of af wanneer de situatie daarom vraagt.

Planvoornemen in relatie tot woonvisie

Initiatiefneemster woont momenteel zelf aan de Achterloseweg 41, en zou graag in één van de twee woningen blijven wonen en tegelijkertijd iemand anders de mogelijkheid geven om naast haar te komen wonen in een levensloopbestendige woning. De woning in de huidige situatie is namelijk erg groot voor iemand die alleen woont. De voorgestelde splitsing biedt in dit geval ook uitkomst omdat de tweede woning door een stel bewoond kan worden, eventueel door senioren, maar ook door een starter. Bovendien kan de woning ook aangepast worden aan in de tijd veranderende wensen en behoeften van de bewoners. Met het planvoornemen kan derhalve ingespeeld worden op veranderingen in woonwensen en de woningmarkt.

Het planvoornemen betreft een woningbouwlocatie voor 2 woningen, waarbij sprake is van de splitsing van een bestaande woning. Dit valt aan te merken als een vorm van verbetering van bestaande bebouwing. Binnen de bestaande voorraad wordt een nieuwe woning toegevoegd.

Door de splitsing wordt in het buitengebied een woning aan de woningvoorraad toegevoegd, zonder dat dit ten koste gaat van het groen in het buitengebied.

3.5.4 Nota ruimtelijke kwaliteit

In de Nota ruimtelijke kwaliteit ‘Eenvoudiger en mooier!’ is het welstandbeleid voor de gemeente Wijchen opnieuw vastgelegd. Met de nota is de weg ingeslagen van meer inspireren en faciliteren en minder toetsen en controleren.

Het projectgebied is binnen de nota gelegen binnen de ‘Dijk- en veldlinten’. De dijk- en veldlinten vormen samen de oude wegen in het buitengebied. Het zijn zeer kenmerkende historische structuren. Het buitengebied kenmerkt zicht door openheid met een sterk onderscheidend bebouwingspatroon. Het toetsingsniveau voor de dijk- en veldlinten is: ‘Bijzonder’.

Bij het uitwerken van de bouwplannen zal hiermee rekening worden gehouden. Echter zullen de consequenties hiervan beperkt zijn, doordat de verschijningsvorm van de bebouwing en de erfinrichting nauwelijks wijzigen door het planvoornemen.

3.5.5 Conclusie

Het planvoornemen past binnen het gemeentelijk beleid, zoals vastgelegd in de Omgevings- en Woonvisie.

4 MILIEU EN OMGEVINGSASPECTEN

4.1 Verkeer en parkeren

Verkeer
Na realisering van het planvoornemen blijft binnen het projectgebied de woonfunctie relevant voor verkeer en parkeren. De vervanging van een vrijstaande burgerwoning door twee halfvrijstaande burgerwoningen heeft gevolgen voor de verkeersgeneratie. In de huidige situatie bedraagt de verkeersgeneratie (uitgaande van een verkeersgeneratie van 8,2 motorvoertuigen/weekdag per woning) 9 motorvoertuigbewegingen/werkdag (1,11 x 8,2).
Na realisatie van het planvoornemen (waarbij het aantal burgerwoning van 1 naar 2 gaat) bedraagt de verkeersgeneratie circa 18 (2 x 9) motorvoertuigbewegingen/werkdag. De verkeersgeneratie neemt derhalve beperkt toe. De toename in verkeersgeneratie vormt geen probleem voor de verkeersafwikkeling op de Achterloseweg.

Parkeren
De gemeentelijke parkeernorm voor woningen is gekoppeld aan de CROW-publicatie “Toekomstbestendig parkeren”. Dit betekent voor halfvrijstaande woningen in het buitengebied bij Leur (‘buitengebied’ in ‘niet stedelijk gebied’) een parkeernorm van 2,6 parkeerplaatsen per woning. Conform die parkeernorm moeten in totaal 2 x 2,6 = 5,2 parkeerplaatsen aangelegd worden op eigen terrein. Omdat het om twee aparte woningen gaat, moeten per woning 3 parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd. Daartoe is op de beide kavels voldoende ruimte aanwezig.

Conclusie
De locatie is qua verkeer en parkeren geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.2 Bodem

Wettelijk kader
Op basis van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het lokale Omgevingsplan is het noodzakelijk om rekening te houden met de bodemgesteldheid bij de uitvoering van een project om de uitvoerbaarheid ervan te waarborgen. Bij de bouw van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie moet de bodemkwaliteit voldoen aan de beoogde functie, en moet worden vastgesteld of er een noodzaak tot sanering bestaat.

Volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving dient, indien de betreffende bodemkwaliteit niet aan de norm voor de beoogde functie voldoet, de grond zodanig gesaneerd of anderzijds beschermende maatregelen genomen te worden dat deze geschikt is voor de beoogde functie. Zowel op basis van het Besluit kwaliteit leefomgeving als de Bouwverordening moet voor elke individuele bouwlocatie worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor de beoogde bebouwing voordat een vergunning kan worden verleend.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden beoordeeld of de bodemkwaliteit een belemmering kan vormen voor de realisatie ervan. In de meeste gevallen is het mogelijk om de bodem geschikt te maken voor het beoogde gebruik. Echter, er bestaat een risico dat een plan financieel onuitvoerbaar wordt, bijvoorbeeld vanwege te hoge saneringskosten. Bij een wijziging van de bestemming of functie wordt een bodemonderzoek alleen noodzakelijk geacht als deze wijziging tevens een meer gevoelige vorm van bodemgebruik inhoudt.

Bodemkwaliteit binnen woonbestemming
De beoogde ruimtelijke ingreep voorziet binnen de geldende woonbestemming in de splitsing van de bestaande vrijstaande woning in twee halfvrijstaande woningen. De bestaande bebouwing blijft daarbij behouden. Enkel wordt daarbinnen een scheidingsmuur aangebracht en vinden interne verbouwingen en een beperkte aanpassing van de gevelopeningen plaats.

In de huidige situatie beschikken de gronden al over de woonbestemming. Bij de toekenning van die bestemming zijn de gronden qua bodemkwaliteit al geschikt bevonden voor de woonfunctie. Door het planvoornemen treedt geen wijziging op in de toegekende bestemming. Dit blijft de woonbestemming, die alleen niet langer één, maar twee woningen toelaat. Omdat voor het planvoornemen geen werkzaamheden/ ingrepen in de bodem hoeven plaats te vinden, zal de bodemkwaliteit binnen het projectgebied niet veranderen. De bodemkwaliteit blijft derhalve geschikt voor de woonfunctie. Met het splitsen van de bestaande woning in twee woningen vindt er geen functiewijziging plaats en hoeft de milieukundige bodemkwaliteit niet vastgesteld te worden. Het uitvoeren van bodemonderzoek is niet noodzakelijk.

Conclusie
De locatie is qua bodemkwaliteit geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.3 Geluid

Wettelijk kader
Geluid kan van grote invloed zijn op het woon- en leefklimaat van mensen en op hun gezondheid. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat geluidsregels die via het omgevingsplan zullen gelden voor individuele bedrijven die geluid voortbrengen. Voor de andere belangrijke geluidsbronnen zoals industrieterreinen, wegen en spoorwegen worden via de Aanvullingswet geluid en het Aanvullingsbesluit geluid regels toegevoegd aan de Omgevingswet en het Bkl. De regels voor geluid hebben een tweezijdige werking om de bescherming tegen geluidsbelasting vorm te geven. Enerzijds bij de aanleg of aanpassing van spoorwegen of industrieterreinen en anderzijds bij het mogelijk maken van nieuwe geluidsgevoelige gebouwen en locaties nabij een geluidsbron.

Geluid van wegverkeer
Beoordeeld dient te worden of sprake is van het realiseren van een geluidgevoelig gebouw (3.21 Bkl). Indien hiervan sprake is, dient tevens te worden beoordeeld of sprake is van de ligging in een geluidaandachtsgebied (3.20 Bkl).

Beoordeling of sprake is van een geluidgevoelig gebouw en/of geluidgevoelige ruimte
Het planvoornemen voorziet in de splitsing van een bestaande woning aan de Achterloseweg. Er wordt een extra woning toegevoegd, dit is een geluidgevoelig gebouw.

Beoordeling of sprake is van de ligging in een geluidaandachtsgebied: (spoor)weg of industrie
De locatie is gelegen in het geluidaandachtsgebied van de A326 (provinciale weg). Naast de A326 ligt de locatie niet in het geluidaandachtsgebied van andere wegen. Het aantal motorvoertuigen per etmaal op de Achterloseweg is minder dan 1000.

Akoestisch onderzoek
Voor provinciale wegen blijft de Wet geluidhinder (en de onderliggende regelgeving) van kracht, tot het moment waarop geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld op grond van de Omgevingswet (artikel 3.5, lid 1, onder a, Aanvullingswet geluid). Door de provincie Gelderland zijn nog geen geluidproductieplafonds vastgesteld.

Conform de wet geluidhinder is het “Akoestisch onderzoek wegverkeers-lawaai voor de ontwikkeling aan de Achterloseweg 41 te Wijchen” (G&O consult, 2023) uitgevoerd. In dit onderzoek worden de volgende conclusies getrokken:
- ✓ ter plaatse van de gevels van de beoogde woningen aan de Achterloseweg 41 te Wijchen bedraagt de geluidbelasting afkomstig van de zoneplichtige wegen, inclusief correctie conform het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), ten hoogste 44 dB. Derhalve wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB;
- ✓ de geluidbelasting bij de beoogde woningen bedraagt exclusief aftrek ten hoogste 47 dB. Met een gevelwering welke ten minste 20 dB bedraagt op basis van het Bbl, zal het binnenniveau ten hoogste 27 dB bedragen en wordt voldaan aan de eisen van het Bbl;
- ✓ ter hoogte van de buitenruimtes van de woning heerst over het algemeen een goede milieukwaliteit. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Hierdoor kan worden verondersteld dat het aspect geluid een goede ruimtelijke ordening niet in de weg staat.

Het akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai is als bijlage bij de toelichting beschikbaar.

Conclusie
Uit dit onderzoek volgt dat de geluidbelasting op de extra woning minder is dan de voorkeurswaarde van 48 dB uit de Wet geluidhinder. De locatie is qua geluid geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning

4.4 Bedrijven en milieuzonering

Kader
Milieuzonering draagt er zorg voor dat nieuwe bedrijven of inrichtingen een passende locatie in de nabijheid van woningen krijgen en dat nieuwe woningen op een verantwoorde afstand van bedrijven en/of inrichtingen gesitueerd worden. Bedrijven kunnen niet zomaar naast een gevoelige functie, zoals een woning, gerealiseerd worden. Ook andersom moet er zorgvuldig gemotiveerd worden dat een nieuwe woning bij bestaande bedrijven gerealiseerd kan worden.

Zonering, afstand houden, is een belangrijk middel om te voorkomen dat er hinder ontstaat. Ook zorgt dit ervoor dat de bestaande bedrijven niet onevenredig in hun belangen worden geschaad. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is de Handreiking "Bedrijven en milieuzonering" van de Vereniging Nederlandse Gemeenten(VNG, 2009).

Aanwezigheid bedrijven
In de directe nabijheid van het projectgebied zijn enkele bedrijven gevestigd. Voor deze bedrijven is geïnventariseerd in hoeverre sprake is van een zonering conform de Handreiking "Bedrijven en zonering", die zich uitstrekt over het projectgebied.

Voor de in de directe omgeving aanwezige bedrijven mag worden uitgegaan van de navolgende indicatieve richtafstand ten opzichte van woningen in een 'gemengd gebied'. Gelet op de hoeveelheid niet-woonfuncties (agrarische bedrijven, N326) in de omgeving van de Achterloseweg mag deze aangemerkt worden als een 'gemengd gebied'. Bij de bedrijven is uitgegaan van de mogelijkheden op basis van de bestemmingen. In het overzicht is naast de richtafstand ook de daadwerkelijk aanwezige afstand weergegeven.

Gemengd gebied			
Bedrijf/inrichting	Categorie	Richtafstand	Werkelijke afstand
Agrarisch bedrijf (onkruidbestrijding en boomverzorging), Achterloseweg 37 *	3.1	30 m	52 m
Agrarisch bedrijf (intensieve veehouderij), Achterloseweg 33	4.1	100 m	103 m
Agrarisch bedrijf (intensieve veehouderij), Achterloseweg 29-31	4.1	100 m	220 m

* het bedrijf op Achterloseweg 37 beschikt over een mestbassin, waarvoor een afstand geldt van 50 m tot een nieuw geurgevoelig object. Hieraan wordt met een werkelijke afstand van ruim 80 m voldaan.

De afstanden gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die de agrarische bedrijven toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van de betreffende woningen.

De beoogde ruimtelijke ingreep bevindt zich op basis van het overzicht niet binnen de richtafstanden van de aanwezige bedrijven. Daarbij de kanttekening dat de grootste afstand bij de intensieve veehouderijen het aspect geur betreft. Uit het separaat uitgevoerde geuronderzoek is gebleken dat geurhinder niet aan de orde is (zie paragraaf 4.6). Tot slot de kanttekening dat de intensieve veehouderijen in de omgeving, nu niet (meer) als zodanig in gebruik zijn. Het betreft een voormalige nertsenhouderij en een paardenhouderij. De milieuzonering, zoals aanwezig op basis van “Bedrijven en milieuzonering”, is feitelijk nu niet aanwezig.

Voor het bedrijf aan Achterloseweg 37 geldt, wanneer niet uit wordt gegaan van een ‘gemengd gebied’, maar een ‘rustige woonwijk’, een richtafstand voor het aspect geluid van 50 m. De daadwerkelijk aanwezige afstand van 52 m ligt hier dicht bij in de buurt. De richtafstand geeft een indicatie vanaf waar mogelijk rekening gehouden kan worden met geluidsoverlast op een geluidgevoelig gebouw. Een afstand van meer dan 50 meter hoeft niet uit te sluiten dat overlast ervaren kan worden. In dit soort situaties (feitelijke afstand ligt in de buurt van de richtafstand) kan alsnog een akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om te beoordelen of sprake is van een gezonde woon- en leefomgeving.

Van belang daarbij is dat akoestisch gezien de bedrijfsvoering aan Achterloseweg 37 al moet voldoen aan de voorschriften uit artikel 22.63 Omgevingsplan. De splitsing van de woning behelst geen wijziging van de afstand van de bedrijfsvoering tot een geluidgevoelig object. Een akoestisch onderzoek naar de bedrijfsactiviteiten op het terrein Achterloseweg 37 is eerder al in 2014 uitgevoerd. De activiteiten aangegeven in dit akoestisch onderzoek behelzen ook het rooien van aardappelen. Er valt dus te concluderen dat (ook al worden er naast aardappelen ook nog andere gewassen geteeld) er in dit akoestische onderzoek rekening wordt gehouden met de huidige bedrijfsactiviteiten. Het akoestisch onderzoek uit 2014 is daarmee representatief voor de huidige situatie. De rekenresultaten uit dit onderzoek geven aan dat wordt voldaan aan de voorschriften uit artikel 22.63 Omgevingsplan. Dit geldt voor de bestaande woning, maar ook voor de beide woningen na splitsing. Er is sprake van een gezonde leefomgeving.

Het akoestisch onderzoek bedrijfsactiviteiten is als bijlage bij de toelichting beschikbaar.

Conclusie
De locatie is qua bedrijven en milieuzonering geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning. Bij de woningen is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en de woningen vormen geen belemmering voor de bedrijven in de omgeving.

4.5 Luchtkwaliteit

Wettelijk kader
De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl. Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl. Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10).

Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- ✓ er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- ✓ het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- ✓ het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging.

De beoordeling van de luchtkwaliteit vindt niet overal plaats. Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO2 en PM10 niet hoger is dan 1,2 µg /m3. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.

Bron luchtverontreiniging

Standaardgevallen NIBM betreffen categorieën van gevallen, die per definitie niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Daartoe behoren woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 1000 woningen omvat.

In het planvoornemen is sprake van de realisering van één extra woning. Gelet op de standaardgevallen NIBM zal het planvoornemen zeker niet in betekende mate bijdragen aan luchtvervuiling. Een onderzoek naar de gevolgen voor de luchtkwaliteit kan achterwege blijven.

Luchtkwaliteit omgeving

Voor de kwaliteit van de buitenlucht bestaan verschillende soorten normen. Voor een aantal stoffen in de lucht gelden luchtkwaliteitsnormen op leefniveau (de buitenlucht). Veel van de wettelijke normen komen direct uit Europese richtlijnen. De normen zijn gesteld ter bescherming van de gezondheid van de mens. Het ontstaan van nieuwe knelpunten moet worden voorkomen.
De geldende luchtkwaliteit nabij het projectgebied kan globaal afgeleid worden uit beschikbare informatie aan de hand van:

- ✓ de grenswaarde voor het jaargemiddelde van de fijnstofconcentratie PM2,5 van 25 µg/m^3;
- ✓ de grenswaarde voor het jaargemiddelde van de concentratie van stikstofdioxide NO_2 van 40 µg/m^3).

Uit de gegevens van de Atlas Leefomgeving is navolgende informatie af te leiden:

- ✓ de jaargemiddelde fijnstofconcentratie PM2,5 in 2020 bedroeg ca. 9,3 µg/m^3. Deze blijft daarmee onder de norm van 25 µg/m^3;
- ✓ de jaargemiddelde concentratie van stikstofdioxide NO_2 in 2020 bedroeg ca. 15,1 µg/m^3. Deze blijft daarmee onder de norm van 40 µg/m^3.

Daarmee kan gesteld worden dat ter plaatse sprake is van een voldoende tot goede luchtkwaliteit.

Conclusie
De locatie is qua luchtkwaliteit geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.6 Geur

Wettelijk kader
Het Rijk stelt voor een aantal gebouwen specifieke regels aan geurbelasting. Deze instructieregels van het Bkl voor geur zijn gericht op aangewezen geurgevoelige gebouwen. In de aanwijzing van geurgevoelige gebouwen is de functie bepalend. Voor overige gebouwen of locaties bepaalt de gemeente zelf de mate van geurbescherming. Dat doet de gemeente vanuit haar taak van het evenwichtig toedelen van functies aan locaties. In artikel 5.91 Bkl worden de geurgevoelige gebouwen aangewezen die in ieder geval beschermd moeten worden. Hieronder vallen ook gebouwen met een woonfunctie, gebouwen voor onderwijs, gezondheidszorg en kinderopvang.

Geuronderzoek
Aangetoond dient te worden of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plekke van het projectgebied (belang geurgevoelig object). Daarnaast dient gekeken te worden of de extra woning beperkingen in de bedrijfsvoering en/of ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen veehouderijen geeft (belangen veehouderijen en derden). Daartoe is een geuronderzoek uitgevoerd. In dit “Geuronderzoek voor de realisatie van een woningsplitsing op locatie Achterloseweg 41 te Wijchen” (G&O consult, 2024) worden de volgende conclusies getrokken:

- ✓ op de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen wordt, met een voorgrondbelasting die maximaal 4,3 ou_E/m^3 bedraagt, overal voldaan aan de norm van 8,0 ou_E/m^3;
- ✓ op basis van de berekende voorgrondbelasting vanuit Achterloseweg 33 op de toetspunten van de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen kan een ‘matig’ woon- en leefklimaat worden gegarandeerd;
- ✓ op basis van de berekende achtergrondbelasting vanuit 8 veehouderijen binnen een straal van 2 kilometer (maximaal 4,6 ou_E/m^3) op de toetspunten van de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen kan een ‘redelijk goed’ woon- en leefklimaat worden gegarandeerd;
- ✓ aan de vaste afstanden vanuit de meest dichtbij gelegen veehouderij tot aan de locatie Achterloseweg 41 te Wijchen en aan de gevel-gevel afstand wordt voldaan;
- ✓ gelet op bovenstaande kan worden geconcludeerd dat in de omgeving van de Achterloseweg 41 te Wijchen niemand onevenredig in zijn belangen geschaad wordt en een acceptabel woon- en leefklimaat gewaarborgd kan worden.

Bij de conclusie de volgende kanttekening. Door de splitsing van de woning wordt het waarschijnlijker dat één of beide woningen in de toekomst uitgebouwd worden. Bij een uitbouw kan de afstand tot (het bouwvlak van) Achterloseweg 37 minder dan 50 meter bedragen. Het is onwaarschijnlijk dat hier een veehouderij gevestigd gaat worden, maar het is wel toegestaan volgens het Omgevingsplan.

Ook het huidige bedrijf wordt iets beperkt bij een uitgebouwde woning, omdat het (akoestisch) toetspunt bij de verwachte uitbouw dichter bij het bedrijf komt te liggen. Echter het uitbouwen van de woning is ook in de bestaande situatie al toegestaan. Alleen de kans dat dit ook daadwerkelijk zal gebeuren wordt iets groter door de splitsing.

Het geuronderzoek is als bijlage bij de toelichting beschikbaar.

Conclusie
De locatie is qua geur geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.7 Externe veiligheid

Wettelijk kader
De hoofdlijnen van het wettelijk kader omtrent de externe veiligheid zijn opgenomen in instructieregels in afdeling 5.1.2 Bkl. In bijlage VII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen als risicobronnen. Deze risicobronnen zijn van belang voor de regels over het plaatsgebonden risico en aandachtsgebieden.
Het betreft de volgende activiteiten:
- ✓ activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven. Dit zijn verschillende milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
- ✓ het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen (weg, water en spoor);
- ✓ buisleidingen met gevaarlijke stoffen die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal;
- ✓ windturbines die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal.

Een aandachtsgebied geldt van rechtswege. Deze worden vastgelegd in het Register Externe Veiligheid en zijn digitaal raadpleegbaar. In het deelplan moet binnen deze aandachtsgebieden rekening worden gehouden met het groepsrisico. Hier wordt aan voldaan door in het aandachtsgebied geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen toe te laten en ook geen beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Deze gebouwen en locaties zijn wel toelaatbaar als er daarvoor extra maatregelen worden genomen.

Externe veiligheid
Externe veiligheid betreft de beheersing van de risico's en richt zich op het gebruik, de opslag, de productie en het transport van gevaarlijke stoffen. De normen voor externe veiligheid worden uitgedrukt in plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR). Om de risico's bij een mogelijke calamiteit te beperken dient er bij nieuwbouw een fysieke afstand te worden gehouden tussen (beperkt) kwetsbare objecten en risicobronnen.

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een risicobron bevindt, overlijdt door een ongeval met de risicobron. Het PR is daarmee de risicomaat om het beschermingsniveau voor de individuele burger uit te drukken. Het toetsingscriterium is in veel gevallen een PR van 10-6. PR wordt inzichtelijk gemaakt door vaste contouren rondom een risicobron.

Het groepsrisico (GR) geeft aan wat de kans is op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde risicobron. Voor het GR geldt geen harde norm, maar een oriëntatiewaarde. De effecten van de ontwikkeling worden in een curve weergegeven en vergeleken met de curve van de oriëntatiewaarde. Bij overschrijding van de oriëntatiewaarde of een significante toename van het groepsrisico moet het bevoegd gezag het groepsrisico betrekken bij de vaststelling van het besluit. Voor deze groepsrisico verantwoording is de hoogte van het groepsrisico of de toename ervan onderdeel van de afweging. Daarnaast worden factoren meegenomen als mogelijkheden van de bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval en de zelfredzaamheid van personen. Daarvoor wordt door het bevoegd gezag advies gevraagd aan de brandweer.

Bij overschrijding van de oriëntatiewaarde of een significante toename van het groepsrisico moet het bevoegd gezag het groepsrisico betrekken bij de vaststelling van het besluit. Voor deze groepsrisico verantwoording is de hoogte van het groepsrisico of de toename ervan onderdeel van de afweging. Daarnaast worden factoren meegenomen als mogelijkheden van de bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval en de zelfredzaamheid van personen. Daarvoor wordt door het bevoegd gezag advies gevraagd aan de brandweer.

Register Externe Veiligheidsrisico's

Uit het Register Externe Veiligheidsrisico's blijkt dat in de omgeving van het projectgebied geen sprake is van de aanwezigheid van risicovolle inrichtingen. Wel is een tweetal transportassen, in de vorm van twee hogedruk aardgastransportleidingen, op korte afstand van de te splitsen woning gelegen. Deze beide leidingen liggen op een afstand van circa 240 m ten zuiden van de woning. De risicocontouren (1%-letaliteitscontouren) van deze leidingen reiken tot over het projectgebied.

1%-letaliteitsgrens bij hogedrukaardgastransportleidingen

Leiding	Diameter in inches	Afstand in m bij 6620 kPa
A-533	48	540
A-524	48	540

Het projectgebied is niet gelegen binnen de 100%-letaliteitsgrens van deze leidingen van 210 m.

Beleidsvisie Wijchen externe veiligheid

Door de gemeente Wijchen is in 2016 de "Beleidsvisie Externe Veiligheid" vastgesteld. In deze beleidsvisie is onder meer vastgelegd op welke wijze het groepsrisico verantwoord moet worden. Daarbij geldt hoe dichter bij de risicobron en hoe kwetsbaarder het object, hoe zwaarder de verantwoordingsplicht wordt ingevuld. Op basis van de beleidsvisie is het projectgebied gelegen binnen de 'zonering hogedruk aardgastransportleidingen' en de 'zonering provinciale en gemeentelijke wegen' (A326). Gelet op de ligging binnen de 1%-letaliteitsgrens rond de leidingen is een lichte verantwoording van het groepsrisico aan de orde.

Lichte verantwoording groepsrisico

Inleiding

Het projectgebied en de geprojecteerde ontwikkeling bevindt zich op een afstand van circa 240 m van een risicobron (hogedrukaard gastransportleidingen), binnen de 1%-letaliteitsgrens. Om deze reden wordt conform de Beleidsvisie externe veiligheid een lichte verantwoording toegepast.

Nut en noodzaak

Voor een beschrijving van het nut en de noodzaak van de woningsplitsing wordt verwezen naar de hoofdstukken 1 en 3 van deze toelichting. Nut en noodzaak zijn daarin voldoende omschreven.

Bronmaatregelen

Het treffen van bronmaatregelen is in het kader van het planvoornemen niet doelmatig. De kosten van het verleggen van de leidingen of het afschermen/ afdekken van de leidingen staan niet in verhouding tot de realisering van één extra woning door de splitsing van een bestaande woning.
De mogelijkheid tot beperking van het groepsrisico door het beïnvloeden van de personendichtheid is op deze afstand tot de risicobron geen item. Op deze afstand heeft een toename van de personendichtheid met één enkel huishouden in een relatief kleine woningen (toename 1-3 personen) geen invloed op het groepsrisico. Veiligheidsmaatregelen aan de bron zijn daarom niet realistisch.

Ruimtelijke maatregelen

Het projectgebied is gelegen aan de Achterloseweg. Deze weg ligt haaks op de beide aardgastransportleidingen en biedt daarmee de mogelijkheid om in geval van een calamiteit direct als vluchtweg vanaf de leidingen te fungeren.
Op de bestrijdbaarheid van een eventuele calamiteit heeft het planvoornemen geen invloed. De ruimtelijke situatie verandert door het planvoornemen niet. Bovendien speelt het bestrijdbaarheid vraagstuk op deze afstand van de risicobron niet. Bestrijding vindt plaats bij de bron.
Gelet op de beperkte impact van de realisering van een extra woning van beperkte omvang binnen bestaande bebouwing, zijn verdere optimaliseringopties (in en buiten plan) niet aan de orde.

Objectgerelateerde maatregelen

In de bestaande situatie heeft het gebouw reeds een woonfunctie. Objectgerelateerde maatregelen zijn daarbij in het kader van externe veiligheid niet noodzakelijk gebleken. Nu de bebouwde situatie door het planvoornemen niet wijzigt (er is slechts sprake van een interne splitsing en verbouwing) en de hoofdtoegang tot de bebouwing gesitueerd blijft aan de van de leidingen afgekeerde zijde van de bebouwing (voor beide na de splitsing aanwezige woningen) is het nemen van objectgerelateerde maatregelen niet aan de orde.

Zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid
In geval van een calamiteit moeten personen kunnen schuilen. De mate waarin deze bouwwerken afsluitbaar zijn tegen de indringing van toxisch gas en de tijdsduur dat deze bouwwerken worden blootgesteld zijn hierbij parameters. Nieuwe bouwwerken zijn goed geïsoleerd, waardoor ze een goede bescherming bieden tegen het binnendringen van het toxisch gas. Belangrijk is wel dat luchtbehandelingsinstallaties met één druk op de knop uit te schakelen zijn. Dit is echter niet af te dwingen in een ruimtelijke procedure. Bij de splitsing van de woning en de daarvoor noodzakelijke verbouwing zal hieraan wel aandacht gegeven worden. Daarnaast dient in geval van een calamiteit tijdig gewaarschuwd te worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van NL-Alert en het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding. Het grondgebied van de gemeente Wijchen valt grotendeels binnen de dekking van de sirenepalen.
Op de bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval is het planvoornemen niet van invloed. De ruimtelijke situatie ter plaatse en daarmee de bereikbaarheid blijft ongewijzigd.

Advies veiligheidsregio
Over de verantwoording van het groepsrisico is advies ingewonnen bij de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). De VRGZ komt tot navolgende beoordeling.

Externe Veiligheid
In de nabijheid van de planlocatie liggen twee hogedruk aardgastransportleidingen, te weten de A524 en A533 (beide 48 inch en 66 bar, bron: Risicoregister Gevaarlijke Stoffen/Risicokaart, EV-signaleringskaart, scenarioboek Externe Veiligheid). Hiermee is dit aspect relevant voor de beoogde wijziging. Het projectgebied ligt binnen de 1% letaliteitszones van beide leidingen. De Omgevingsdienst Regio Nijmegen kan een standaardtekstparagraaf toepassen voor het verantwoorden van het groepsrisico inzake het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten
De bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten is goed. De VRGZ heeft geen nadere opmerkingen ten aanzien van dat aspect.

Bluswatervoorziening
Binnen 40 meter van het bouwwerk ligt een ondergrondse brandkraan. Het initiatief voldoet aan het Bouwbesluit 2012 Artikel 6.30.

Conclusie
De VRGZ heeft geconstateerd dat het aspect externe veiligheid relevant is voor het bestemmingsplan, vanwege de ligging van het projectgebied ten opzichte van de hogedruk aardgastransportleidingen. Om het groepsrisico te verantwoorden wordt geadviseerd contact op te nemen met de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

Op basis van dit advies is in deze paragraaf Externe veiligheid de ‘Lichte verantwoording groepsrisico’ opgenomen.

Conclusie
De locatie is qua externe veiligheid geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.8 Waterparagraaf

Watertoets
Water vormt een steeds belangrijker aspect bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Belangrijke thema's zijn: het vasthouden in plaats van direct afvoeren van hemelwater, het hergebruik van water, het zuinig omgaan met drinkwater en het beperken van de onttrekking van grondwater. Het is dan ook verplicht om in de toelichting bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling te verantwoorden op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding.

Het wettelijk kader is gericht op het verkrijgen van inzicht in de gevolgen voor de waterhuishouding die samenhangen met de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt. Het wettelijk kader is afhankelijk van zowel gemeentelijk beleid als het beleid van het waterschap.

Waterparagraaf
De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de splitsing van een bestaande vrijstaande woning in twee halfvrijstaande woningen. De hoeveelheid bebouwing blijft daarbij ongewijzigd. Door interne verbouwingen wordt de bestaande woning gesplitst en geschikt gemaakt voor het gebruik als twee woningen. Voor de bereikbaarheid van de woningen blijft de bestaande oprit gebruikt worden. Ten behoeve van het realiseren van voldoende parkeerplaatsen en van terrassen bij beide woningen neemt de hoeveelheid erfverharding toe met circa 60 m². De rondom de woningen gelegen gronden blijven verder als onbebouwd erf en tuin in gebruik.

De voorgestane ontwikkeling brengt een beperkte vergroting van het verhard oppervlak met zich mee. Deze toename bedraagt circa 60 m². Voor het planvoornemen is een afzonderlijke “Waterparagraaf woningen Achterloseweg 41 Leur” opgesteld. Daarin wordt onder meer geconcludeerd dat met de voorgenomen ontwikkeling het aantal vierkante meters verhard oppervlak slechts beperkt (minder dan 1500 m² in het buitengebied) toeneemt. Het realiseren van watercompensatie is daardoor voor het waterschap niet aan de orde. Echter de gemeente kent in tegenstelling tot het waterschap geen vrijstelling onder de grens van 1.500 m² en eist wel bergingscompensatie bij nieuwe verharding. Bij een extra oppervlak van 60 m² moet, uitgaande van een bergingseis van 664 m3/ha verhard oppervlak, een berging van 4 m^3 worden aangelegd. De omliggende tuin biedt voldoende ruimte en mogelijkheden om 4 m^3 aan water te bergen en infiltreren.

Het projectgebied raakt geen ruimtelijk begrensde waterbelangen van het waterschap. Gezien de terreinhoogte en grondwaterstanden wordt in de huidige en daarmee ook in de toekomstige situatie voldaan aan de ontwateringseisen. Hemelwater wordt op eigen terrein bewerkt en niet afgevoerd naar riolering en/of oppervlaktewatersysteem, waardoor de noodzaak voor compenserende waterberging komt te vervallen.

Het projectgebied kan voor wat betreft het afvalwater op de bestaande openbare riolering onder de Achterloseweg worden aangesloten. Voor de aansluiting wordt gebruik gemaakt van de bestaande afvoerleiding van de bestaande woning Achterloseweg 41 naar de pompput van de openbare drukriolering, in de voortuin van Achterloseweg 41A. Een deel van deze afvoerleiding ligt op het buurperceel Achterloseweg 41A. Hiervoor is in het verleden waarschijnlijk een zakelijk recht gevestigd. Nu er een splitsing van het pand en dus ook het eigendom plaatsvindt, zal het zakelijk recht worden uitgebreid. Enerzijds tussen de eigenaren van de te splitsen woning Achterloseweg 41 (gezamenlijke afvoerleiding op eigen terrein) en anderzijds tussen de nieuwe eigenaar van de afgesplitste woning Achterloseweg 41 en de eigenaar van Achterloseweg 41A (gezamenlijke afvoerleiding op het perceel Achterloseweg 41A).

Het plan heeft gelet op voorgaande geen nadelige gevolgen voor de waterhuishouding en omgekeerd.

Digitale watertoets
Het planvoornemen is op 31 mei 2023 via de digitale watertoets aangemeld. Dit heeft geresulteerd in de mededeling dat sprake is van een gering waterschapsbelang. Op het planvoornemen is de korte procedure van toepassing.

De waterparagraaf en het digitale wateradvies zijn als bijlage bij de toelichting beschikbaar.

Conclusie
De locatie is vanuit het aspect water geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.9 Ecologie

Wettelijk kader
Ter bescherming van de natuur zijn in het Bkl diverse regels opgenomen. Deze regels komen grotendeels overeen met de regels die zijn opgenomen in de huidige Wet natuurbescherming. Het gaat hierbij in de eerste plaats om regels voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten diersoorten (waaronder vogels) en regels ter bescherming van houtopstanden. Het gebieds- en soortenbeschermingsregime vloeit voor een belangrijk deel voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn beschermt Natura 2000-gebieden. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst de Natura 2000-gebieden aan. Op grond van artikel 2.43 Omgevingswet legt hij ook de instandhoudingsdoelstellingen vast. Dit gebeurt in een aanwijzingsbesluit. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze bij de voorbereiding van een omgevingsplan in kaart te worden gebracht en beoordeeld.

Natura 2000-gebieden hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze gebieden plaatsvinden en verstoring kunnen veroorzaken, moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Onder de Omgevingswet zijn veel dier- en plantsoorten beschermd. De bescherming richt zich op soorten van Europees belang, die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, als om bepaalde soorten van nationaal belang. Soortenbescherming vindt plaats binnen en buiten het natuurnetwerk Nederland. Het kan de vorm hebben van wet- en regelgeving, maar ook van fysieke maatregelen die bescherming, vestiging of uitbreiding van een soortenpopulatie stimuleren. Op grond van artikel 2.18 lid 1 sub f Omgevingswet zijn in beginsel de provincies hiervoor verantwoordelijk. Echter, ook decentrale overheden kunnen hierover actief beleid voeren. Door strikte formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving nagegaan worden of:

- ✓ er soorten aanwezig zijn; en
- ✓ welke soorten dat zijn.

In hoofdstuk 11 van het Bal wordt bepaald wanneer een vergunning nodig is.

Gebiedsbescherming

In het kader van de gebiedsbescherming moet getoetst worden in hoeverre het planvoornemen significante effecten heeft op natuurgebieden in de omgeving. In ieder geval moet daarbij gekeken worden naar de effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natura 2000-gebieden.

Het projectgebied of de directe omgeving daarvan maakt geen deel uit van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied, de Rijntakken, is gelegen op een afstand van ca. 7,5 km of meer. Direct grenzend aan het projectgebied is aan de noordzijde wel het Gelders natuurnetwerk (onderdeel van het NNN) gelegen (Leurse bos).

Het planvoornemen voorziet niet in uitbreiding van het woonperceel of van de daarop aanwezige bebouwing. De invloed op het aangrenzende NNN is daardoor nihil. Omdat het planvoornemen daarnaast ook niet voorziet in het opstarten van activiteiten, die een grotere impact kunnen hebben op natuurgebieden in de wijdere omgeving (een vrijstaande burgerwoning wordt vervangen door twee halfvrijstaande burgerwoningen binnen hetzelfde ruimtebeslag), mag aangenomen worden dat het planvoornemen geen nadelige gevolgen heeft voor de gebiedsbescherming.

Voor veel projecten geldt een vergunningsplicht (gebiedsbescherming Natura 2000) of een uitgebreidere motivatieplicht om aan te tonen dat een project geen effect heeft op Natura 2000 gebieden.
Een omgevingsvergunning kan alleen verleend worden als er aangetoond is dat van de bijbehorende stikstofemissie geen effect te verwachten valt op Natura 2000 gebieden. De depositie van stikstof in het natuurgebied mag niet boven de 0,00 mol N/ha/jaar uitkomen. Dit geldt voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase.

Het planvoornemen betreft de splitsing van een vrijstaande burgerwoning in twee halfvrijstaande burgerwoningen. Doordat voor de splitsing enkel een interne verbouwing noodzakelijk is, waarbij geen zwaardere machines en transportmiddelen gebruikt hoeven te worden, is de verwachting gerechtvaardigd dat de depositie van stikstof tijdens de aanlegfase niet boven de 0,00mol N/ha/jaar zal uitkomen.

In de gebruiksfase is niet langer sprake van een grote vrijstaande woning, maar van twee kleinere halfvrijstaande woningen. De totale inhoud van de bebouwing blijft daarbij gelijk. In verband met het gebruik van de bebouwing door twee huishoudens zal het autogebruik toenemen. Deze toename bij één extra woning bedraagt 8 verkeersbewegingen per dag. Op basis hiervan is de verwachting gerechtvaardigd dat de depositie ook in de gebruiksfase niet boven de 0,00mol N/ha/jaar zal uitkomen.

Soortenbescherming

In verband met de uitvoerbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met soortenbescherming en dan met name de aanwezigheid van beschermde soorten in het projectgebied. Er mogen geen mogelijkheden worden geboden voor ruimtelijke ontwikkelingen waarvan op voorhand redelijkerwijs kan worden ingezien dat in het kader van het Bkl geen ontheffing zal worden verleend.

Quickscan flora en fauna

Teneinde informatie te verkrijgen over de aanwezigheid van beschermde flora en fauna is de “QuickScan flora en fauna Achterloseweg 41, Leur” (BNL Advies, 2023) uitgevoerd. De quickscan leidt tot navolgende conclusies en aanbevelingen.

1 Soorten Vogelrichtlijn

1.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

De kavel en te splitsen woning zijn niet geschikt bevonden voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten en nestplaatsen zoals de gierzwaluw, huismus, steen- en kerkuil. Naderonderzoek naar het voorkomen en gebied gebruiksfuncties van deze soorten wordt niet nodig geacht.
Binnen en rondom het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten- of sporen van boombewonende broedvogels waargenomen. Op basis hiervan kunnen soorten als boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendief worden uitgesloten van aanwezigheid en wordt nader onderzoek naar overige soorten met jaarrond beschermde nesten niet nodig geacht.

1.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)

Het projectgebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals de koolmees, pimpelmees in nestkasten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het projectgebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

Tijdelijke schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient men voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle uit te voeren op aanwezige nesten. Wanneer bewoonde nesten aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden, tot de jonge vogels uitgevlogen zijn.

1.3 Algemene broedvogels
Het projectgebied is potentieel geschikt voor algemene broedvogels om te broeden. Zij kunnen nestelen in bomen en struiken welke aanwezig zijn binnen- en nabij het projectgebied.
Schadelijke effecten op algemene broedvogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient men voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle uit te voeren op aanwezige nesten. Wanneer bewoonde nesten aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden, tot de jonge vogels uitgevlogen zijn.

2 Soorten Habitatrichtlijn
2.1 Vleermuizen
De voorgenomen ontwikkelingen kunnen niet leiden tot een negatief effect op vleermuizen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb niet worden overtreden. Aanvullend onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

2.2 Overige habitatrichtlijnsoorten
Voor overige habitatrichtlijnsoorten is het projectgebied (redelijkerwijs) ongeschikt door het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

2.3 Nationaal beschermde soorten
In het projectgebied zijn geen nationaal beschermde soorten aanwezig, waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Wel is het belangrijk, wanneer mogelijk, zoveel mogelijk bomen en beplantingen op erfgrenzen te behouden, en/ of te versterken d.m.v. een erfbeplantingsplan. Dit gezien het grootschalig verdwijnen van bomen en beplantingen in de directe omgeving van het projectgebied.

Het projectgebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt als egel, konijn en (spits)muizen. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effecten op egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

3 Aanbevelingen/natuur-inclusief bouwen
Door niet alleen te kijken naar 'wat er niet is', is het juist belangrijk om te kijken naar mogelijkheden voor flora en fauna voor- en na de verbouwing van de woning op de kavel. Er zijn altijd mogelijkheden om (nieuwe)soorten een kans te geven zich te vestigen of in stand te houden in het gebied door kleine aanpassingen. Zo kun je denken aan het ophangen van nestkasten voor onder andere huismussen, maar ook voor mezen, en andere soorten is van alles te verkrijgen.
Om vleermuizen een mogelijkheid te bieden zich te vestigen/ in stand te houden in het gebied kunnen vleermuiskasten opgehangen worden tegen de westgevel van de nieuwe woning, of er kunnen speciale 'vleermuispannen' aangebracht worden. Er zijn speciale vleermuiskasten te koop.

Voor de vleermuizen kunnen ook ruimtes open gelaten worden in de overstek welke toegang bieden tot de spouw, zodat ze zich in de spouw kunnen schuilhouden en voortplanten. Het is ook mogelijk nestkasten voor huismussen en vleermuizen in te metselen in de spouw. Dit heeft geen negatief effect op de isolatiewaarde maar wel een positief effect op de aanwezige soorten in de omgeving.
Ook kan ervoor gezorgd worden dat vogels (waaronder huismussen) zich onder de dakpannen kunnen vestigen, door vogelschroot weg te laten, of pas te plaatsen onder de 3e rij dakpannen.
Alles wat hierboven benoemd wordt is geen verplichting of iets wat opgelegd wordt, maar dit zou voor de vogels en vleermuizen in het gebied een welkome verandering zijn en voor ons als mens een kleine moeite.

4 Conclusie
Op basis van bovenstaande informatie welke uit de quickscan flora en fauna naar voren is gekomen, hoeft geen aanvullend flora- of faunaonderzoek uitgevoerd te worden voorafgaand aan de geplande werkzaamheden.
Belangrijk is om de aanbevelingen mee te nemen in het ontwerp van de woning. Dit zou voor (beschermde) soorten in de directe omgeving een welkome aanvulling zijn.
Tijdens de werkzaamheden blijft te allen tijde de zorgplicht van kracht en bij een veranderende situatie dient te allen tijde een ecoloog ingeschakeld te worden.

Om te komen tot een natuurinclusieve uitvoering van de plannen zal zoveel als mogelijk rekening worden gehouden met de aanbevelingen zoals hiervoor onder 3. genoemd. Gelet op de natuurlijke omgeving (Leurse bos) en aanwezige vleermuizen wordt er ook naar gestreefd om permanente verlichting zoveel mogelijk te minimaliseren, door deze enkel naar beneden te laten schijnen en niet naar boven.

De Quickscan flora en fauna is als bijlage bij de toelichting beschikbaar.

Conclusie
De locatie is qua ecologie geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.10 Landschap

Landschappelijke inpassing
Het projectgebied is in de huidige situatie al in gebruik als woonperceel. De beoogde ruimtelijke ingreep brengt hierin maar beperkt verandering. Het woonperceel en de daarop aanwezige woning worden gesplitst in twee woonpercelen en twee halfvrijstaande woningen. Het totale ruimtebeslag van de woonpercelen blijft daarbij ongewijzigd. Doordat in de huidige situatie al sprake is van een goede landschappelijke inpassing, is slechts een beperkte landschappelijke inpassing onderdeel van de ruimtelijke ingreep. De verschijningsvorm van het projectgebied en de uitstraling daarvan op het omliggende landschap zal hierdoor niet of nauwelijks veranderen.

Conclusie
De beoogde ruimtelijke ingreep heeft geen noemenswaardige invloed op de landschappelijke kwaliteiten van het omliggende buitengebied en is daarmee qua landschap aanvaardbaar.

4.11 Archeologie & cultuurhistorie

Wettelijk kader
Wat onder cultureel erfgoed wordt verstaan is opgenomen in bijlage A (begrippen) van de Omgevingswet. Het gaat hierbij om monumenten, archeologische monumenten, stads- en dorpsgezichten, cultuurlandschappen en, voor zover dat voorwerp is of kan zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het omgevingsplan, ander cultureel erfgoed als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet. De Erfgoedwet bevat de wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed en archeologie in Nederland. Het is op basis hiervan verplicht om de facetten historische (steden)bouwkunde en historische geografie mee te nemen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Archeologie
Uitgangspunt van de wet- en regelgeving aangaande archeologie is dat archeologische waarden in situ (ter plekke) bewaard moeten blijven. Er dient te worden nagestreefd de waarden op de locatie te behouden. Als dit niet mogelijk blijkt, bijvoorbeeld bij bouwplannen, dan moeten de waarden worden opgegraven en ex situ (elders) worden bewaard.

Op de Archeologische beleidskaart voor de gemeente Wijchen is de omgeving van het projectgebied aangeduid als gebied met een 'hoge archeologische verwachting'. Gelet op de hoge archeologische verwachting is aan het projectgebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2' toegekend. Hiervoor geldt dat er bij toekomstige ontwikkelingen met een oppervlakte groter dan 120 m^2 en dieper dan 30 cm onder maaiveld archeologisch onderzoek nodig is.

De uitbreiding van het verhard oppervlak ten gevolge van het planvoornemen is ten opzichte van de bestaande situatie zeer beperkt. Het planvoornemen wordt uitgevoerd binnen de bestaande bebouwing. De uitbreiding van de verharding betreft circa 60 m² (extra parkeerplaats en terras). Daarmee blijft de ontwikkeling beneden de grens van 120 m² en kan in het kader van het planvoornemen van archeologisch onderzoek worden afgezien.

Cultuurhistorie

In het cultuurhistorische beleid van de provincie Gelderland 'Belvoir' is Gelderland ingedeeld in tien Belvoirgebieden. Ieder gebied heeft zijn eigen regionale cultuurhistorische identiteiten. De dragers van deze identiteiten zijn de DNA structuren. De kaart 'Het Gelders DNA' geeft voor de verschillende Belvoirgebieden de cultuurhistorische identiteitsdragers weer. De provincie zet zich in om dit DNA te behouden, versterken en te ontwikkelen.

Leur en omgeving zijn onderdeel van het Belvoirgebied Rivierterrassengebied. Dit betreft de oude ontginningen op de hogere plateaus. Het planvoornemen zonder ruimtelijke impact, is hierop niet van invloed. Op de kaart 'Historisch landschap, historische stedenbouw en archeologie' is in de directe omgeving van het projectgebied de Achterloseweg aangeduid als historische geografische eenheid. Het planvoornemen is niet van invloed op het tracé en de vormgeving van de Achterloseweg. Daarnaast is aangeduid als historische geografische eenheid het Leurse Bos. Dit betreft een oud bos op een hoger plateau. Het planvoornemen is niet van invloed op het Leurse Bos.

Het projectgebied heeft conform de "Inventarisatiekaart van cultuurlandschappen, landschapselementen en bouwkunst" (RAAP-rapport 3040, kaartbijlage 1) een middelhoge cultuurlandschappelijke waardering. Specifieke cultuurhistorische landschapselementen zijn binnen het projectgebied niet aanwezig. In de directe omgeving zijn wel diverse historische landschapselementen aanwezig.

Op het projectgebied is de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied' van toepassing. De hieronder vallende cultuurhistorisch waardevolle gebieden betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart uit de intergemeentelijke beleidsnota "Samen in verscheidenheid" en daarin zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:

- ✓ de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
- ✓ de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
- ✓ de maat en schaal van de bebouwing;
- ✓ de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;

- ✓ de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
- ✓ hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
- ✓ een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

Doordat de beoogde ruimtelijke ingreep betreft de splitsing van een bestaande vrijstaande woning in twee halfvrijstaande woningen, waarbij de bebouwings- en verschijningsvorm niet of nauwelijks veranderen, is het planvoornemen niet noemenswaard van invloed op genoemde cultuurhistorische waarden.

Conclusie
De locatie is qua archeologie & cultuurhistorie geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning.

4.12 Leidingen

Afstemming aanwezige leidingen
In de directe omgeving van het projectgebied zijn geen leidingen aanwezig, die planologische beschermingen nodig hebben of beperkingen voor de voorgestane ruimtelijke ingreep met zich meebrengen. Op iets grotere afstand zijn ten zuiden twee hogedruk aardgastransportleidingen gelegen.
In de paragraaf Externe veiligheid is al stil gestaan bij de eventuele beperkingen, die deze leidingen aan ontwikkelingen in de omgeving met zich meebrengen. Daarbij is geconcludeerd dat de aanwezigheid van beide leidingen de beoogde ruimtelijke ontwikkeling niet in de weg staat.

Conclusie
Er zijn geen leidingen aanwezig, die de realisering van de beoogde ruimtelijke ingreep in de weg staan.

4.13 Duurzaamheid

Duurzame ruimtelijke ingreep
In het kader van duurzaamheid is bij de beoogde ruimtelijke ingreep sprake van:
- ✓ duurzaam ruimtegebruik, doordat voor de ruimtelijke ingreep geen uitbreiding van het bestaande ruimbeslag noodzakelijk is
- ✓ de realisering van levensloopbestendige woningen, met alle noodzakelijke voorzieningen op de begane grond
- ✓ de realisering van woningen met een energielabel A of hoger
- ✓ de verbouw van de woningen met duurzame materialen
- ✓ de verbouw van de woningen met natuurinclusieve maatregelen

In paragraaf 2.2 Toekomstige situatie is uitvoeriger beschreven hoe duurzaamheid met bovenstaande aspecten vorm gegeven wordt in de beoogde ruimtelijke ingreep.

Conclusie
De beoogede ruimtelijke ingreep is op een duurzame wijze uitvoerbaar.

4.14 Gezondheid

Conform artikel 1.3 sub a Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit een belangrijk maatschappelijk doel van de Omgevingswet. De aspecten veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit hangen nauw met elkaar samen.

Omdat het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving een belangrijk doel is van de Omgevingswet bevat het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) een aantal instructieregels die specifiek de bescherming van de gezondheid en het milieu tot doel hebben. De instructieregels hebben onder andere betrekking op de aspecten geluid, geur, luchtkwaliteit en bodem. Deze aspecten zijn in de voorgaande paragrafen gemotiveerd. Uit deze motiveringen blijkt dat het project geen gezondheidsrisico's voor de omgeving met zich meebrengt en andersom dat die omgeving een goede gezondheidssituatie binnen het projectgebied niet in de weg staat.

Gezondheidsrisico's
Gezondheidsrisico's zijn een optelsom van blootstelling, gevaar en impact. Blootstelling heeft betrekking op de hoeveelheid ziekteverwekker, die een persoon binnen moet krijgen om geïnfecteerd te raken of ziek te worden. Gevaren zijn er in diverse vormen, zoals biologisch (bijv. ziekteverwekkende bacteriën), chemisch (bijv. diergeneesmiddelen of bestrijdingsmiddelen) of fysisch (zoals elektriciteit of ter plaatse gewond raken). Impact staat voor de grootte van het effect dat veroorzaakt wordt.

In en om de kern Leur hangen gezondheidsrisico's met name samen met de aanwezigheid van veehouderijen. Voordat een omgevingsvergunning, activiteit milieu, verleend wordt, zijn veehouderijen getoetst aan diverse milieuaspecten, zoals ammoniakuitstoot, geur, fijnstof, aanwezigheid en gebruik van gevaarlijke stoffen, aan- en afvoer van meststoffen, geluid, brandveiligheid, etc. Door diverse wetten is voorgeschreven wat de maximale grenswaarden zijn waaraan een veehouderij moet voldoen. Indien een veehouderij niet voldoet, zal een vergunning dus niet verleend worden. Vooralsnog mag ervanuit worden gegaan dat de grenswaarden die in de wet zijn opgenomen de volksgezondheid in voldoende mate beschermen.

Handreiking veehouderij en volksgezondheid
De Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 (versie mei 2018) bevat een praktisch stappenplan om te beoordelen of nadere advisering vanuit de GGD wenselijk is. De zeven stappen dienen allen te worden doorlopen en beantwoord om na te gaan of er knelpunten worden gevonden. Toetsing aan het stappenplan moet plaatsvinden, zodat kan worden bepaald of een advies van de GGD nodig is voor de beoogde ontwikkeling.

Varkens-en pluimveehouderijen
Op basis van het 'Endotoxine toetsingskader 1.0' kan worden beoordeeld of sprake is van een verhoogd volksgezondheidsrisico ten aanzien van varkenshouderijen en pluimveehouderijen. Het projectgebied ligt buiten de richtafstanden die aangehouden moeten worden rondom de varkens- en pluimveehouderijen in de omgeving. Er is geen sprake van een verhoogd volksgezondheidsrisico.

Geitenhouderijen
Uit het VGO-2 en VGO-3 onderzoek is gebleken dat zich in een straal van circa 2 km rond geitenbedrijven een verhoogd aantal gevallen van longontsteking voordoet. Binnen 2 kilometer van het projectgebied zijn geen geitenhouderijen aanwezig. Er is geen sprake van een verhoogd risico voor de volksgezondheid.

Spuitzone gewasbescherming
Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet ter beoordeling of sprake is van een goede ruimtelijke ordening ook rekening gehouden worden met eventuele spuitzones ten gevolge van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Er zijn echter geen wettelijke bepalingen inzake minimaal aan te houden afstanden tussen de gronden waarop gewassen worden geteeld en nabijgelegen gevoelige objecten. In het kader van het planvoornemen moet de aan te houden afstand tussen de gronden waarop de gewassen worden geteeld en nabijgelegen gevoelige objecten zodanig gekozen worden dat een aanvaardbaar leefklimaat ter plaatse aanwezig zal zijn.

Door het planvoornemen treedt geen wijziging op in de afstand van de woonbebouwing en het bijbehorende woonperceel tot omliggende agrarische gronden. De situatie met betrekking tot het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen verandert niet. Het planvoornemen brengt geen beperkingen met zich mee in de vorm van noodzakelijke extra spuitzones over de omringende agrarische gronden.

Teneinde te bepalen of sprake is van gezondheidsrisico's tengevolge van de woningsplitsing is het onderzoek "Gezondheidsrisico blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen" (Adromi Groep, 2025) uitgevoerd. Daarin wordt als volgt geconcludeerd:

- ✓ Ten noorden en oosten van het plangebied bevinden zich agrarische gronden op een afstand van minimaal 40 meter, waarbij sprake is van tussengelegen percelen met bebouwing en vegetatie. Op basis van deze grote onderlinge afstand behoeven er geen (voorzorg)maatregelen te worden toegepast vanwege deze gronden. Eventuele druppeldrift is op deze afstand allang uit de lucht gevallen onder invloed van de zwaartekracht, terwijl dampdrift en aerosoldrift evenmin relevant is op deze grote afstand, waarbij ook geen proportionele maatregelen mogelijk zijn om deze drift te verdunnen of tegen te houden.
- ✓ Voor de gronden ten zuiden en westen van het plangebied kan gekeken worden naar bestaande beperkingen en (bron)maatregelen. In overleg met de betrokken agrariërs kan worden gekozen voor toepassing van bovenwettelijke driftreductie als voorzorgmaatregel. Indien er aanvullende bronmaatregelen worden toegepast, dus een hogere driftreductie dan 75% wordt gerealiseerd, is voldoende invulling gegeven aan het voorzorgbeginsel.

- ✓ Indien toepassing van bovenwettelijke driftreductie niet tot de mogelijkheden behoort, kan worden gekozen voor afscherming op eigen terrein. Zoals hierboven beschreven, is er wetenschappelijke onzekerheid waarvoor geadviseerd wordt om aanvullende (voorzorgs)maatregelen in de vorm van concrete afscherming door te voeren.
- ✓ In onderhavige ontwikkeling gaat het hierbij om het afgesplitste deel van het plangebied. In feite betreft dit namelijk het terreingedeelte waar de verandering zal plaatsvinden. Met oog op dit deel van het plangebied en in lijn met de maximale planologische invulling van bomenteelt tot een hoogte van 2,5 meter wordt rekening gehouden met een afschermende haag van 3 meter hoog (0,5 meter extra hoogte – overhoogte – om te voorkomen dat drift over de haag heen kan verspreiden).
- ✓ Voor de actuele, laagblijvende teelten kan worden volstaan met een afscherming van 2 meter hoogte (namelijk een teelthoogte van 1,5 meter met een overhoogte van 0,5 meter). Er kan zo nodig dus een meegroeiende afscherming worden gerealiseerd die meegroeit met teelten op de relevante, omliggende percelen. Bij ongewijzigde teelten (eenjarige, laagblijvende teelten) kan worden volstaan met een lagere afscherming. Zo op enig moment in de toekomst sprake zijn van aanplant van opgaande teelten, dan kunnen de maatregelen daarop worden aangepast.
- ✓ De afschermende haag dient 90% bladdichtheid te bieden om druppeldrift effectief af te vangen. Een haag met een breedte van 1-1,5 meter biedt veelal een dergelijke bladdichtheid. Qua soorten kan hierbij worden gedacht aan bijvoorbeeld haagbeuk, liguster, hazelaar, meidoorn en dergelijke.
- ✓ Er dient een lengte te worden aangehouden van de breedte van het gewijzigde plangebied plus een overlengte van tenminste 12,5 meter om te voorkomen dat drift zich om een afscherming heen zou verplaatsen.
- ✓ Het is niet uitgesloten dat ook spuithandelingen zullen plaatsvinden voordat een haag volledig in blad staat of voordat een meegroeiafscherming op de juiste hoogte is. Hiervoor behoeft geen bladhoudende afscherming te worden ontworpen. Met oog op de laagblijvende teelten kan worden voorzien in tijdelijke afscherming in de vorm van bijvoorbeeld Suzuki-fruitvlieggaas zoals beschreven op de DRT-lijst.
- ✓ Er zijn enkele alternatieve maatregelen mogelijk. Binnen eigen terrein, zijn dit:
  - De overlengte realiseren op de grens tussen de twee (afgesplitste) woonfuncties;
  - Een gebruikersbeperking realiseren in de tuin van de afgesplitste woning, waar regulier menselijk verblijf wordt uitgesloten. Dit geldt voor 12,5 meter gerekend vanaf de perceelsgrens.
- ✓ Een alternatieve maatregel die geen gevolgen heeft binnen het terrein (dus geen afscherming of gebruikersbeperking) is een overeenkomst met de eigenaar en/of gebruiker van het agrarische perceel die óf aanvullende driftreductie omvat (om de spuitzone te verkleinen, al dan niet in combinatie met een gebruikersbeperking over een kleinere afstand) óf een agrarisch gebruik zonder de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen.
- ✓ Op deze wijze kan het risico op nadelige gezondheidseffecten vanwege blootstelling aan drift zo klein mogelijk worden gemaakt. Hiermee kan ook invulling worden gegeven aan paragraaf 1.1, waarbij de gezondheid wordt beschermd en hierdoor ook verdergaande mogelijke beperkingen bij de agrarische exploitatie van gronden wordt voorkomen.

Op basis van bovenstaande wordt ervoor gekozen een haag van voldoende overhoogte, overlengte en breedte en met een voldoende dichtheid aan te leggen tussen het woonperceel van de af te splitsen woning en het aangrenzende agrarische perceel. Daarvoor zal de bestaande haag worden benut. De hoogte, lengte en breedte van deze haag worden zodanig aangepast, dat de vereiste afscherming wordt bereikt. Daarnaast wordt een gebruikersbeperking over het achterste gedeelte van het woonperceel (12,5 gemeten vanuit perceelsgrens).

Het onderzoek gezondheidsrisico blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen is als bijlage bij de toelichting beschikbaar.

Magneetvelden bovengrondse hoogspanningslijnen
In 2005 heeft de Staatssecretaris van VROM een beleidsadvies voor bovengrondse hoogspanninglijnen geformuleerd. Bij de vaststelling van bestemmingsplannen wordt geadviseerd om zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla (de magneetveldzone).

Bovenstaande betekent dat er geen gevoelige bestemmingen (voor hoogspanninglijnen zijn dit woningen en scholen, crèches en kinderopvang) waar langdurig verbleven wordt (tenminste 14-18 uur per dag gedurende minimaal één jaar) opgericht mogen worden binnen de magneetveldzone van 0,4 microtesla.

De magneetveldzone is de strook grond die zich aan beide zijden langs de hoogspanningslijn uitstrekt en waarbinnen het magneetveld gemiddeld over een jaar hoger dan 0,4 microtesla is of in de toekomst kan worden. Het magneetveld rond een hoogspanningslijn is afhankelijk van een aantal eigenschappen van de lijn. Een belangrijke bepalende eigenschap is de capaciteit van de lijn. Deze wordt op zijn beurt weer bepaald door het spanningsniveau van de lijn en de stroomsterkte die door de lijn kan lopen.

Ten zuiden van de kern Wijchen is de bovengrondse hoogspanningslijn Dodewaard-Boxmeer (380 kV) aanwezig. Rond deze hoogspanningslijn gelden een zakelijk rechtstrook en een indicatieve zone. De in het bestemmingsplan Buitengebied Wijchen vastgelegde zakelijk rechtstrook bedraagt 35 m aan weerszijde van de hoogspanningslijn, dus een totale strook van 70 m. In principe moet deze strook worden vrijgehouden. Het projectgebied ligt op ruime afstand (meer dan 2 km) van de hoogspanningslijn. De zakelijk rechtstrook vormt geen beperking.

De indicatieve magneetveldzone voor deze hoogspanningslijn is 105 m aan weerszijde van de lijn. Aangezien het projectgebied niet is gelegen binnen deze zone, zorgt de hoogspanningslijn niet voor belemmeringen.

Conclusie
De locatie is qua gezondheid geschikt voor de nieuwe functie met twee woningen in plaats van één woning. Vanuit het aspect gezondheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan de locatie.

4.15 Mer(beoordelings)plicht

Wettelijk kader
Of een besluit over een project mer-(milieueffectrapportage)plichtig of mer-beoordelingsplichtig is, kan worden afgeleid uit bijlage V bij het Omgevingsbesluit (Ob), in samenhang met de artikelen 11.6 en 11.8 van het Ob.

Bijlage V heeft als ingang (eerste kolom) de omschrijving van het project van de initiatiefnemer. In kolom 4 staan de besluiten genoemd waarvoor dan de mer-verplichtingen gelden. Het gaat dan om besluiten waarmee de toestemming voor het project wordt verleend. In dit geval is dat de wijziging omgevingsplan. Het betreft dan overigens altijd een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit (of een ontgrondingenactiviteit, wateractiviteit e.d.).

Mer-beoordelingsplicht
De beoogde ontwikkeling voorziet in de toevoeging van een woning door de splitsing van een bestaande woning in het buitengebied van Wijchen. Gelet op de kenmerken van het project (zoals het karakter in vergelijking met de drempelwaarden uit Bijlage V bij het Ob), de plaats van het project en de kenmerken van de potentiele effecten zullen geen belangrijke negatieve milieueffecten optreden. Dit blijkt ook uit de beschrijvingen van de verschillende milieuaspecten zoals deze in de voorgaande paragrafen zijn opgenomen.

Conclusie
Uit de mer-beoordeling is gebleken dat de gevolgen van het uitvoeren van de activiteit op de fysieke leefomgeving geen aanleiding geven tot het opstellen van een mer-rapportage en dat er sprake van een evenwichtige toedeling van functies.

5 JURIDISCHE BESTUURLIJKE ASPECTEN

5.1 Inleiding

De regels zijn conform de opzet van de gemeente Wijchen voor haar omgevingsplan als volgt opgebouwd:
- ✓ inleidende bepalingen;
- ✓ specifieke regels over functies;
- ✓ algemene regels over functies;
- ✓ regels ter bescherming van waarden en objecten;
- ✓ overgangsregels.

De van toepassing zijnde regels zijn zoveel als mogelijk overgenomen van de bestemmingsregeling uit het bestemmingsplan “Buitengebied” en de herziening daarvan.

5.2 Juridische systematiek

De structuur van het plan is zodanig dat de verbeelding de primaire informatie geeft over waar en hoe gebouwd mag worden. Bij het raadplegen van het bestemmingsplan dient dan ook eerst naar de verbeelding gekeken te worden. Vervolgens kan in de regels teruggelezen worden welk gebruik en welke bouwmogelijkheden zijn toegestaan.

Op de verbeelding zijn aangegeven:
- ✓ de grens van het projectgebied;
- ✓ de bestemming van de in het projectgebied gelegen gronden: ‘Wonen’;
- ✓ de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie 2’ en ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied’;
- ✓ de bouwaanduiding ‘twee-aaneen’.

Door middel van de aanduidingen wordt vastgelegd dat binnen het projectgebied twee halfvrijstaande woningen zijn toegestaan.

5.3 Werkingsbereik/toepassingsbereik TAM-Omgevingsplan

Dit TAM-omgevingsplan (hierna: plan) wijzigt het omgevingsplan in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan een hoofdstuk 22a wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in de regels moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22a van het omgevingsplan Wijchen.

Dit plan komt in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. In de regels staat de verhouding tot de rest van het tijdelijke omgevingsplan (zie artikel 1.2 en 1.3).

5.4 Beschrijving per functie

Wonen - 1
De functie Wonen – 1 staat per locatievlak maximaal één woning toe. Op de verbeelding zijn daarom twee locatievlakken weergegeven, voor de na splitsing ontstane twee woonpercelen. Behalve de functie wonen, zijn de functies aan huis verbonden beroep, opwekking van duurzame energie en waterhuishoudkundige doeleinden toegestaan.

In de regels is vastgelegd dat de woningen uitsluitend als halfvrijstaande woningen mogen worden gebouwd. De woningen mogen elke een inhoud van maximaal 450 m^3 hebben en per woning mag maximaal 120 m^2 aan bijbehorende bouwwerken aanwezig zijn.

Door middel van omgevingsvergunningen kan van de opgenomen beoordelingsregels voor bouwactiviteiten afgeweken worden en kunnen aanvullende omgevingsplanactiviteiten als een bed & breakfast, minicamping, aan huis verbonden bedrijf en zorg-voor-elkaar-woning worden toegestaan.

In de regels is ook een voorwaardelijke verplichting opgenomen, die bepaalt dat het gebruik voor 2 woningen alleen is toegestaan als binnen één jaar na ingebruikname van de woningen uitvoering is gegeven aan de beoogde landschappelijke inpassing. Het landschappelijk inpassingsplan is daartoe als bijlage bij de regels gevoegd.

5.5 Aanvragen omgevingsvergunning in vervolg op gewijzigd omgevingsplan

Voor een aanlegactiviteit moet het aanvraagformulier behorende bij de activiteit [Werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid uitvoeren] gebruikt worden.
Voor een bouwactiviteit op grond van dit TAM-omgevingsplan moet het aanvraagformulier behorende bij de activiteit [Bouwactiviteit (omgevingsplan)] gebruikt worden.
Voor een andere vergunningplicht in dit TAM-omgevingsplan moet het aanvraagformulier behorende bij de activiteit [afwijken van regels in het omgevingsplan] gebruikt worden.
De aanvraagformulieren zijn te vinden op de website “omgevingswet.overheid.nl”, onder het tabblad [Aanvragen].

6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

6.1 Kostenverhaal

Publiekrechtelijk kostenverhaal vindt in het concrete geval plaats door middel van een kostenverhaalsbeschikking (artikel 13.18 Ow). Ook wel de beschikking bestuursrechtelijke geldschuld genoemd. Kostenverhaal geldt voor kostenverhaalplichtige activiteiten. Dat zijn:

- ✓ aangewezen bouwactiviteiten
- ✓ aangewezen activiteiten vanwege gebruikswijzigingen

Het Omgevingsbesluit (Ob) bevat relevante regels over (verplicht) kostenverhaal (zie artikel 8.13, 8.14 en 8.15 Ob). Pas nadat is betaald, is het toegestaan de activiteiten uit te voeren (zie artikel 13.12 Ow). Eén van de bouwactiviteiten waarvoor kosten verhaald worden is de bouw van een of meer gebouwen met een woonfunctie.

Door de gemeente wordt met de initiatiefnemer een anterieure overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal is geregeld.

6.2 Nadeelcompensatie

Indien een omgevingsvergunning is verleend, op grond waarvan schade wordt veroorzaakt, dan is artikel 4.5 Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Naar verwachting zal in onderhavig geval geen sprake zijn van planschade. De fysieke situatie wijzigt maar zeer beperkt, enige impact daarvan op de omgeving is niet aanwezig. Mocht toch sprake zijn van nadeel, dan komt deze op basis van een te sluiten nadeelcompensatieovereenkomst voor rekening van de initiatiefnemer.

6.3 Conclusie

Op basis van de motiveringen in de voorgaande paragrafen mag geconcludeerd worden dat het planvoornemen economisch haalbaar is en niet leidt tot extra kosten voor de gemeente Wijchen.

7 PARTICIPATIE

7.1 Participatie

In het kader van het planvoornemen heeft geen participatie plaatsgevonden. Omwonenden en andere belanghebbenden zijn niet bij de voorbereiding van het project betrokken. De impact van de gesplitste woning op de omgeving wordt niet substantieel anders ingeschat als die van de bestaande woning op hetzelfde woonperceel. Indien noodzakelijk zal in een later stadium alsnog een omgevingsdialoog met de omgeving opgestart worden.

7.2 Vooroverleg

De ontwerp wijziging van het omgevingsplan is voor vooroverleg voorgelegd aan de ketenpartners, zoals de provincie, het waterschap en de veiligheidsregio. De resultaten van dit vooroverleg zijn in het plan verwerkt.

7.3 Zienswijze

Het ontwerpbesluit tot wijziging van het omgevingsplan is conform de wettelijke vereisten ter inzage gelegd. De resultaten hiervan (eventueel ingediende zienswijzen) en daaruit volgende aanpassingen zijn beschreven in de zienswijzennota.

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22c
Achterloseweg 41 Leur

Inhoudsopgave

Regels **3**

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen **4**
Artikel 1 Toepassingsbereik 4
Artikel 2 Begripsbepalingen 5
Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen 9

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies **11**
Artikel 4 Wonen - 1 11

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies **18**
Artikel 5 Toepassingsbereik 18
Artikel 6 Aanvraagvereisten 18
Artikel 7 Anti-dubbeltelregel 18
Artikel 8 Bouwactiviteit - algemeen 18
Artikel 9 Maatwerkvoorschrift 19

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten **20**
Artikel 10 Waarde - Archeologie 1 20
Artikel 11 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied 22

Hoofdstuk 5 Overgangsregels **24**
Artikel 12 Overgangsrecht 24

Bijlage
1. Landschappelijk inpassingsplan

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Toepassingsbereik

1.1 Omgevingsplan Wijchen

Dit plan wijzigt het omgevingsplan Wijchen in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan Wijchen een hoofdstuk 22c wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in dit plan moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22c van het omgevingsplan Wijchen. In de artikelkop van de artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '22c.' gelezen worden. In de kop van de bijlagen moet na het woord 'Bijlage', na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage '22c.' gelezen worden.

1.2 Tijdelijk omgevingsplan - bestemmingsplan

De besluiten op grond van artikel 22.1, onder a, van Omgevingswet zijn niet van toepassing voor zover het gaat over regels opgenomen in een besluit als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet op de locatie, bedoeld in 1.4.

1.3 Tijdelijk omgevingsplan - bruidsschat

De regels in afdeling 22.2 met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit plan.

1.4 Verwijzing naar verbeelding

De regels van dit plan zijn van toepassing op de locatie TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22c Achterloseweg 41 Leur, waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01.

Artikel 2 Begripsbepalingen

2.1 Van toepassing verklaring

Begripsbepalingen die zijn opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op dit plan.

2.2 Aanvullende begrippen

In aanvulling op het bepaalde in 2.1 worden voor de toepassing van de regels in dit plan de begrippen als bedoeld in 2.3 tot en met 2.36 gehanteerd.

2.3 Plan

Het TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22c Achterloseweg 41 Leur met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01 van de gemeente Wijchen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01 met de in dit plan opgenomen regels en de daarbij behorende bijlagen.

2.4 Aan huis verbonden bedrijfsactiviteit

Het al dan niet bedrijfsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van ambachtelijke/kunstzinnige - geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen - bedrijvigheid, waarvan de omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in een woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen, met behoud van de woonfunctie, kan worden uitgeoefend.

2.5 Aan huis verbonden beroep

Een beroep, waarvan de activiteiten niet publiekgericht zijn, en dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie ter plaatse.

2.6 Afhankelijke woonruimte

Een bijgebouw bij een woning, dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met die woning en waar een gedeelte van de huishouding, zoals gehuisvest in die woning, uit een oogpunt van mantelzorg is ondergebracht.

2.7 Agrarisch bedrijf

Een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of door middel van het houden van landbouwdieren en andere dieren ten behoeve van de agrarische producten zoals (sier)vissen, wormen en bijen; onder agrarische bedrijven worden tevens begrepen boomteeltbedrijven, sierteeltbedrijven en paardenhouderijen.

2.8 Archeologische waarden

Waarden van een terrein in verband met de zich mogelijk daarin bevindende oudheidkundige zaken die van belang zijn vanwege hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap en/of hun cultuurhistorische waarde.

2.9 Bebouwing

Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

2.10 Bed & breakfast

Een nevenactiviteit met als doel het verstrekken van logies en ontbijt aan steeds wisselend publiek, dat voor een korte periode, met een absoluut maximum van zeven overnachtingen, ter plaatse verblijft; onder bed & breakfast wordt niet verstaan overnachting, noodzakelijk in verband met het verrichten van tijdelijke of seizoensgebonden werkzaamheden en/of arbeid.

2.11 Bestaand(e situatie)

- t.a.v. bebouwing: bebouwing, zoals legaal aanwezig op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan, dan wel die mag worden gebouwd krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning;
- t.a.v. gebruik: het gebruik van grond en opstallen, zoals aanwezig op het tijdstip dat het plan rechtskracht heeft verkregen;
- t.a.v. werken of werkzaamheden: zoals legaal aanwezig op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan, dan wel toegestaan krachtens omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

2.12 Bevoegd gezag

Bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning

2.13 Bijgebouw

Een vrijstaand of aan het hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat hetzij functioneel hetzij door zijn situering of afmeting ondergeschikt is aan het op hetzelfde perceel gelegen hoofdgebouw, zoals een garage, berging of hobbyruimte

2.14 Bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk.

2.15 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

2.16 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

2.17 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

2.18 Bouwwijze

De wijze van bouwen van een woning, waarbij:

a. onder aaneengebouwd wordt verstaan een woning, die deel uitmaakt van een blok van meer dan twee woningen en/of andere functies, waarvan het hoofdgebouw aan het op het aangrenzende bouwperceel gelegen hoofdgebouw is gebouwd;

b. onder gestapeld wordt een gebouw verstaan, dat uit meerdere naast elkaar en/of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen (appartementen) bestaat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid kan worden beschouwd;

c. onder twee-aaneen wordt verstaan een woning, waarvan het hoofdgebouw deel uitmaakt van een blok van maximaal twee direct aaneengebouwde hoofdgebouwen (twee-onder-één-kap);

d. onder vrijstaand wordt verstaan een woning, waarvan het hoofdgebouw niet aan een op een aangrenzend bouwperceel gelegen gebouw is aangebouwd.

2.19 Cultuurhistorische waarde

De aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk of dat gebied, zoals dat onder meer tot uitdrukking komt in de beplanting, het reliëf, de verkaveling, het sloten- of wegenpatroon en/of de architectuur.

2.20 Detailhandel

Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, verkopen en/of leveren van goederen aan degene die deze goederen kopen voor eigen gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

2.21 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

2.22 Huishouden

Eén of meerdere personen, die gemeenschappelijk samenleven in een onderlinge persoonlijke verbondenheid gericht op een duurzaam samenzijn.

2.23 Kleine windturbine

Windturbine bedoeld voor het leveren van stroom aan de/het ter plaatse aanwezige woning/bedrijf, waarbij reststroom aan het net doorgezet kan worden. De windturbine heeft een ashoogte van niet meer dan 15 meter en een tiphoogte van niet meer dan 20 meter.

2.24 Levensloopgeschikte grondgebonden woning

Een woning die geschikt is voor bewoning in alle levensfasen. De woning is rollator toe- en doorgankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking. Alle primaire leefruimten (woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, toilet) bevinden zich op de begane grond. De leefruimten zijn zowel inpandig als vanuit het aansluitende terrein zo veel mogelijk drempelloos toegankelijk.

2.25 Locatievlak

Een geometrisch bepaald vlak dat is aangewezen voor een gebruiksdoel.

2.26 Nevenactiviteit

Activiteiten die in ruimtelijke en/of bedrijfseconomische zin een ondergeschikt bestanddeel vormen van de totale bedrijfsactiviteiten op een bouwperceel.

2.27 Overkapping/ carport

Een dakconstructie, vrijstaand met maximaal één wand, dan wel aan maximaal drie zijden begrensd door de gevels van belendende gebouwen, die niet wordt aangemerkt als een gebouw.

2.28 Permanente bewoning

Bewoning van een bouwwerk waarbij sprake is van gebruik van het object als hoofdverblijf zoals bedoeld in de wet GBA en/of er geen sprake is van een hoofdverblijf elders.

2.29 Sociale relatie

De band tussen twee of meerdere mensen op maatschappelijk (sociaal) gebied. Dit kan een familieband zijn maar ook een andere relatie is mogelijk bijvoorbeeld vrienden.

2.30 Vloeroppervlak(te)

De totale oppervlakte, gemeten op vloerniveau, die voor een functie wordt gebruikt.

2.31 Voorgevelrooilijn

De denkbeeldige lijn, evenwijdig aan de as van de weg waaraan gebouwd wordt, op een afstand van de weg die:

- gelijk is aan de in de regels voorgeschreven afstand van gebouwen uit de as van de weg op het betreffende bouwperceel;
- gelijk is aan de afstand van bestaande gebouwen tot de as van de weg op het betreffende bouwperceel, indien die afstand kleiner is dan de in de regels voorgeschreven afstand.

2.32 Vrijstaand bijgebouw

Een bijgebouw, dat fysiek geheel los staat van enig ander gebouw, dan wel slechts met een ander gebouw verbonden is door een bouwwerk geen gebouw zijnde, zoals een overkapping of pergola.

2.33 Waterhuishoudkundige doeleinden

Doeleinden die het waterhuishoudingsbelang dienen, zoals watergangen, waterstaatkundige kunstwerken, onderhoudsstroken ten behoeve van het beheer en onderhoud van een watergang e.d.

2.34 Wonen

Het verblijven van één huishouden in een woning.

2.35 Woning/wooneenheid

Een complex van fysiek aan elkaar verbonden ruimten, in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één huishouden.

2.36 Zorg-voor-elkaar-woning

Een bijbehorend bouwwerk dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de (hoofd)woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van (toekomstige) mantelzorg dan wel een leeftijd van 60 of ouder gehuisvest is. Het kan hierbij gaan om een permanent bijbehorend bouwwerk of om een tijdelijke woonunit. Er moet sprake zijn van een sociale relatie tussen de bewoners van de (hoofd)woning en de zorg-voor-elkaar-woning.

Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen

3.1 Meetbepalingen

In aanvulling op en indien van toepassing in afwijking van het bepaalde in artikel 22.24 van dit omgevingsplan, gelden de meetbepalingen van Artikel 3.

3.2 Afstand van een gebouw tot de perceelsgrens

De afstand van een gebouw tot de perceelsgrens wordt bepaald door het buitenwerks meten van de kortste afstand van een gevel van het gebouw tot de perceelsgrens.

3.3 Bebouwd(e) oppervlak(te) van een bouwperceel

De oppervlakte van alle op een bouwperceel aanwezige bouwwerken tezamen.

3.4 Bouwhoogte van een bouwwerk

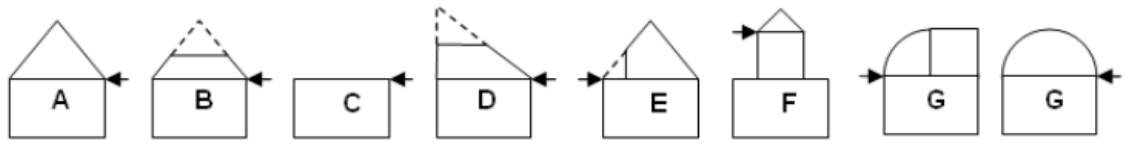
Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

3.5 Dakhelling

Langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

3.6 Goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

← = druiplijn
------ = denkbeeldige doorlopende daklijn
A. zadeldak / tentdak
B. gecombineerd dak
C. platdak
D. variabel gecombineerd dak / lessenaarsdak
E. dak met terras / loggia
F. platdak met dakopbouw
G. gebogen dak

3.7 Hoogte van een windturbine

Vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

3.8 Inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

3.9 Oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

3.10 Peil

- voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang van het perceel onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang van het perceel;
- in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

Artikel 4 Wonen - 1

4.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1.

4.2 Functieomschrijving Wonen - 1

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 heeft de volgende functies:

a. wonen;
b. ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van wonen - levensloopgeschikte grondgebonden woning’ zijn uitsluitend levensloopgeschikte grondgebonden woningen toegestaan;
c. aan huis verbonden beroep;
d. de opwekking van duurzame energie in de vorm van windenergie en zonne-energie alsmede warmte-koude opslag;
e. waterhuishoudkundige doeleinden;
f. ter plaatse van de aanduiding "cultuurhistorische waarden": het behoud, beheer en herstel van de aanwezige cultuurhistorische en monumentale waarden van de gebouwen en de omgeving;

een en ander met de bijbehorende voorzieningen, zoals perceelsontsluitingen, tuinen en erven en overeenkomstig de in 4.3 opgenomen nadere regels.

4.3 Gebruiksactiviteit - nadere regels

4.3.1 Aantal woningen

Per locatievlak dat is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 is maximaal één woning toegestaan, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - 1" één woongebouw bestaande uit twee wooneenheden is toegestaan.

4.3.2 Aan huis verbonden beroep

Het gebruik van een deel van de woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen ten behoeve van de uitoefening van een niet-publieksgerichte beroepsactiviteit aan huis is toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. het (mede) ten behoeve van een aan huis verbonden beroep in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen mag bedragen met een maximum van 80 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte binnen het openbaar gebied;
d. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden; hieronder worden niet begrepen handelsactiviteiten via het internet;
e. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen niet zijn toegestaan;
f. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie.

4.3.3 Duurzame energie

De opwekking van duurzame energie is uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

4.4 Gebruiksactiviteit - verboden

4.4.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 4.2 genoemde functies van de gronden.

4.4.2 Zelfstandige bewoning van vrijstaande bijgebouwen

Het is in ieder geval verboden om vrijstaande bijgebouwen te gebruiken en/of te laten gebruiken als zelfstandige woning en als afhankelijke woonruimte.

4.4.3 Milieuzone chemische gewasbeschermingsmiddelen

Het gebruik van gronden gelegen binnen de aanduiding "specifieke vorm van wonen - milieuzone chemische gewasbeschermingsmiddelen" ten behoeve van verblijf is verboden gedurende de toepassing van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de aangrenzende agrarische percelen.

4.5 Gebruiksactiviteit - voorwaardelijke verplichting

4.5.1 Landschappelijk inpassingsplan

1. Gebruik overeenkomstig het bepaalde in 4.2 is in het deelgebied aan de Achterloseweg 41 Leur enkel toegestaan onder de voorwaarde dat er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van het landschappelijke inpassingsplan zoals opgenomen in bijlage 1 bij de regels.
2. Bij maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag afwijken van het bepaalde onder 1 en het gebruik als bedoeld onder 1 toestaan, indien er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van een ander maar naar het oordeel van het bevoegde gezag gelijkwaardig landschappelijk inpassingsplan.

4.5.2 Afscherming drift

1. Gebruik overeenkomstig het bepaalde in 4.2 is in het deelgebied aan de Achterloseweg 41 Leur niet eerder toegestaan dan nadat ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van wonen – afscherming drift’ uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van een afschermende, meegroeiende haag, met een bladdichtheid van 90% en een overhoogte van 0,5 m ten opzichte van de maximale teelthoogte van de teelt op de aangrenzende agrarische percelen.
2. Het bepaalde onder 1. geldt vanaf het moment dat dit bestemmingsplan onherroepelijk is en de eerste daaropvolgende periode voor het plantseizoen is verstreken.

4.6 Bouwactiviteit - algemeen

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 4.2.

4.7 Bouwactiviteit - beoordelingsregel situering, maatvoering en bouwwijze

4.7.1 Situering

Gebouwen zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak', met dien verstande dat ondergeschikte bouwdelen tevens buiten het bouwvlak zijn toegestaan.

4.7.2 Maatvoering

Voor de maatvoering van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dient aan de volgende regels te worden voldaan:

HOOFDGEBOUW VAN DE WONING	MAX.
goothoogte	3,5 m
(nok)hoogte	6 m
inhoud	Zie 4.7.4

BIJGEBOUW BIJ WONING	MAX.
gezamenlijke oppervlakte per woning	120 m²
goothoogte	3 m
(nok)hoogte	6 m

BOUWWERKEN, GEEN GEBOUWEN ZIJNDE	MAX.
hoogte erfafscheiding	2 m
hoogte carports c.q. overkappingen	3 m
oppervlakte van een carport c.q. overkapping	20 m²
hoogte overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	6 m

4.7.3 Bouwwijze

Het hoofdgebouw van de woning is uitsluitend toegestaan in de bouwwijze ‘twee-aaneen’.

4.7.4 Inhoud

Met betrekking tot de inhoud van woningen geldt het volgende:

a. indien de bestaande inhoud van een woning kleiner is dan 350 m^3 dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 450 m^3;
b. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 350 m^3 maar kleiner dan 450 m^3 dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 600 m^3;
c. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 450 m^3 maar kleiner dan 800 m^3, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 800 m^3;
d. indien de bestaande inhoud van de woning 800 m^3 of meer dan 800 m^3 bedraagt, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan de bestaande inhoud;
e. voor zover het een gesplitste woning betreft, geldt de inhoud van voor de splitsing voor de gesplitste woningen gezamenlijk als totale maximale inhoud.

4.7.5 Zwembaden

In afwijking van en in aanvulling op het bepaalde in 4.7.2, geldt voor zwembaden, niet zijnde een gebouw het volgende:

a. zwembaden mogen uitsluitend op het zij- en/of achtererf worden gebouwd;
b. de hoogte bedraagt maximaal 1 m;
c. de afstand tot de grens van het bouwperceel bedraagt minimaal 2 m;
d. de oppervlakte bedraagt maximaal 50 m²;
e. de gezamenlijke oppervlakte van de bouwwerken op het zij- en achtererf mag maximaal 50% van de oppervlakte van dat zij- en achtererf bedragen.

4.7.6 Herbouw

Bij de herbouw van een bestaande woning geldt het volgende:

a. de herbouw vindt grotendeels plaats op de (voor zover aanwezig) bestaande fundamenten van de woning;
b. de voorgevel van de te herbouwen woning wordt geplaatst in de (voormalige) voorgevelrooilijn van de woning;
c. de bouwwijze (d.w.z. vrijstaand, halfvrijstaand of aaneengebouwd) van de te herbouwen woning(en) wijkt niet af van de bouwwijze van de oorspronkelijke woning(en).

4.7.7 Ondergronds bouwen

Ondergrondse ruimten (kelders) bij woningen zijn uitsluitend toegestaan in één bouwlaag en mogen uitsluitend worden gesitueerd onder de woning (met inbegrip van aanbouwen, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen) dan wel tot maximaal 25 m² buiten de woning, alsmede onder de vrijstaande bijgebouwen.

4.8 Bouwactiviteit - afwijken van beoordelingsregels

4.8.1 Inhoud woning

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 4.7.2 teneinde de toegestane inhoud van de woningen te vergroten, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de inhoud van de woning mag niet meer bedragen dan 1000 m3;
   b. de voorgeschreven goot- en bouwhoogte mag met maximaal 10% van de voorgeschreven maatvoering worden verhoogd;
   c. de adviescommissie omgevingskwaliteit dient om advies gevraagd te worden met betrekking tot de stedenbouwkundige aanvaardbaarheid van het voornemen;
   d. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing, dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan; dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan;
   e. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
   f. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

4.8.2 Situering woning bij herbouw

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 4.7.6 onder b, teneinde de voorgevel te kunnen plaatsen buiten de (voormalige) voorgevelrooilijn, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de nieuwe situering van de woning is stedenbouwkundig, verkeerskundig en milieukundig aanvaardbaar;
   b. er dient sprake te zijn van (zekerheidsstelling omtrent de) sloop van de bestaande woning;
   c. door de herbouw wordt het landelijke karakter van het gebied niet onevenredig aangetast;
   d. de nieuwe situering van de woning leidt niet tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende bedrijven, voortvloeiende uit milieuregelgeving;
   e. er moet voldaan worden aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
   f. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing, dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan;
   g. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

4.8.3 Kapschuur

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 4.7.2 voor zover het de maximale goothoogte van bijgebouwen bij de woning betreft, teneinde een maximale goothoogte van 4,5 m aan één zijde te kunnen toestaan ten behoeve van een zogenaamde kapschuur (schuur met ongelijke goothoogte) met dien verstande dan het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

4.8.6 Kleine windturbines

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van het bepaalde in 4.7.2 teneinde binnen een locatie die is aangewezen als Wonen - 1 de oprichting van 1 kleine windturbine ten behoeve van (aanvullende) stroomvoorziening op het betreffende perceel mogelijk te maken, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de ashoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 15 m;
   b. de tiphoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 20 m;
   c. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
   d. de activiteit leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 4.2 genoemde waarden.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

4.9 Omgevingsplanactiviteit

4.9.1 Bed & Breakfast

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een bed & breakfast.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de bed & breakfast is bedoeld voor maximaal 8 personen en er zijn niet meer dan 4 kamers toegestaan;
   b. deze nevenactiviteit is enkel in de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende bijgebouwen toegestaan;
   c. de nevenactiviteit is ondergeschikt van aard;
   d. de voor bed & breakfast gebruikte oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   e. ten behoeve van de bed & breakfast voorzieningen zijn maximaal 8 (éénpersoons)bedden toegestaan;
   f. permanente bewoning of huisvesting van tijdelijke werknemers is niet toegestaan;
   g. er wordt een nachtregister bijgehouden;
   h. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven;
   i. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
   j. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;
   k. het woon- en leefklimaat mag niet onevenredig worden aangetast.

4.9.2 Minicamping

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een minicamping inclusief de daarvoor noodzakelijke voorzieningen zoals sanitaire voorzieningen.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. indien de kampeermiddelen worden gesitueerd op een locatie die is aangewezen als agrarisch zijn de voorwaarden van deze functie van toepassing;
   b. in afwijking van a worden de noodzakelijke voorzieningen, als bedoeld in de aanhef van dit artikel, binnen het locatievlak dat is aangewezen als Wonen - 1 gesitueerd;
   c. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
   d. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gerealiseerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied.

4.9.3 Aan huis verbonden bedrijf

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een aan huis verbonden (bedrijfs)activiteit.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. het ten behoeve van de aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit in gebruik te nemen vloeroppervlak bedraagt maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen met een maximum van 80 m²;
   b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
   c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
   d. het bedrijf dient qua aard, milieubelasting en uitstraling te passen in een woonomgeving;
   e. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
   f. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan;
   g. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie.

4.9.4 Zorg-voor-elkaar-woning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een zorg-voor-elkaar-woning.
2. De omgevingsvergunning als bedoeld onder 1 wordt alleen verleend als sprake is van één van de volgende situaties:
   a. er is sprake van een leeftijd van 60 jaar of ouder. In dit geval hoeft de behoefte aan mantelzorg niet te worden aangetoond; of:
   b. er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige; of:
   c. er is sprake van een progressieve aandoening waarbij aantoonbaar binnen 10 jaar een mantelzorgbehoefte ontstaat. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige.
3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. in geval van een tijdelijke woonunit mag deze slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat sprake is van de situaties zoals genoemd in lid a van dit artikel en maximaal drie maanden nadat bewoning van de woonunit is beëindigd;
   b. bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit wordt direct beëindigd nadat de situatie zoals genoemd in lid a van dit artikel is komen te vervallen, tenzij niet direct een geschikte vervangende zelfstandige woonruimte beschikbaar is. In dat geval mag bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit maximaal 12 maanden worden voortgezet nadat de situatie zoals genoemd in lid 1 van dit artikel is komen te vervallen;
   c. de bouwhoogte van de tijdelijke woonunit mag niet meer bedragen dan:
      - in geval van een plat dak, 3 meter;
      - in geval van een hellend dak, 4 meter;
   d. het bijbehorend bouwwerk of de tijdelijke woonunit is gelegen binnen het bouwvlak dan wel de afstand tot het hoofdgebouw bedraagt niet meer dan 50 meter;
   e. de oppervlakte van de zorg-voor-elkaar-woning bedraagt niet meer dan 100 m², met dien verstande dat:
      - bij gebruik van een bijbehorend bouwwerk de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet mag worden overschreden;
      - bij gebruik van een tijdelijke woonunit overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken is toegestaan;
   f. de bewoning vindt niet plaats op de verdiepingen van een bijbehorend bouwwerk;
   g. het gebruik van een bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de omgeving en belangen van derden;
   h. er mag geen onevenredige extra parkeerdruk ontstaan in de openbare ruimte;
   i. er bestaan geen milieuhygiënische en ruimtelijke belemmeringen tegen het gebruik van het bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning;
   j. met karakter van de omgeving moet voor wat betreft de aanwezige landschapswaarden gehandhaafd blijven. Indien noodzakelijk moet hiervoor de woonunit landschappelijk worden ingepast.

4.10 Maatwerkvoorschrift

4.10.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met een maatwerkvoorschrift nadere eisen te stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in verband met:

a. het voorkomen van een onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van de naastgelegen gronden;
b. de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit;
c. de verkeersveiligheid en brandveiligheid.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 5 Toepassingsbereik

De regels van dit hoofdstuk zijn van toepassing binnen het plangebied zoals opgenomen in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01.

Artikel 6 Aanvraagvereisten

1. De aanvraagvereisten, bedoeld in paragraaf 22.5.2 van dit omgevingsplan, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning die is vereist op grond van dit plan. In het bijzonder geldt dat:
   a. het bepaalde in artikel 22.284 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit in dit plan; en
   b. het bepaalde in 22.286 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in dit plan.
2. In aanvulling op het bepaalde onder 1 worden bij de aanvraag om omgevingsvergunning die gegevens en bescheiden overlegd die naar het oordeel van het bevoegde gezag noodzakelijk zijn voor een toets aan de beoordelingsregels.

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Bouwactiviteit - algemeen

8.1 Ondergeschikte bouwdelen

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen zoals plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding niet meer dan 0,75 m bedraagt.

8.2 Bestaande afwijkende maatvoering

Bestaande gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die zijn opgericht in overeenstemming met de Omgevingswet of diens rechtsopvolgers respectievelijk de Woningwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, maar waarvan de maatvoering afwijkt van de regels van dit plan, zijn toegestaan in de bestaande maatvoering.

Artikel 9 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift afwijken van het bepaalde in Hoofdstuk 2 van dit plan, teneinde toestemming te verlenen voor de plaatsing van een antennemast voor mobiele telecommunicatie, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. de antennemast wordt geplaatst binnen een locatievlak waarin geen woningen aanwezig zijn;
b. de antennemast leidt ook overigens niet tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu in de omgeving;
c. de antennemast is aantoonbaar noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie en site-sharing behoort aantoonbaar niet tot de mogelijkheden;
d. de antennemast is niet hoger dan noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie met een maximum van 40 m.

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten

Artikel 10 Waarde - Archeologie 2

10.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

10.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01 is aangewezen als Waarde - Archeologie 2.

10.3 Functieomschrijving

Een locatie die is aangewezen als Waarde - Archeologie 2 heeft mede als functie het behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een hoge archeologische verwachting.

10.4 Bouwactiviteit

10.4.1 Aanvullende aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 22.26 van dit omgevingsplan, voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 120 m²,dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
2. In afwijking van het gestelde onder a hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder a te overleggen, indien:
   a. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
   b. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
   c. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
   d. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

10.4.2 Aanvullende vergunningvoorschriften

Indien uit het onder 10.4.1 onder 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in 10.4.1 onder 2 sub d, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

10.5 Aanlegactiviteit

10.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen.

10.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 10.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. in het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale agrarische gebruik, waaronder de aanleg van teeltondersteunende voorzieningen;
d. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft over een maximale oppervlakte van 120 m²;
f. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft binnen een afstand van maximaal 2,5 m uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
g. voor aanlegactiviteiten die op het moment van het van kracht worden van dit artikel legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning.

10.5.3 Aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning dient de aanvrager voor de toetsing aan dit omgevingsplan in ieder geval een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.
2. Een rapport als bedoeld onder 1 is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.
3. Indien het rapport bedoeld onder 1 of andere beschikbare informatie als bedoeld onder 2 daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zo nodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.

10.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast,

10.5.5 Voorschriften

Het bevoegd gezag kan aan de omgevingsvergunning de verplichting verbinden tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikel 11 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

11.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

11.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBAchterloseweg41-VG01 is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied.

11.3 Functieomschrijving

1. Een locatie die is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied heeft mede als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden.
2. De cultuurhistorisch waardevolle gebieden als bedoeld in 1 betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart, zoals deze is opgenomen in de bijlage bij dit plan, en zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De waardering van deze gebieden is gebaseerd op de beleidsnota 'Samen in verscheidenheid' en in Bijlage 5 nader beschreven.
    a. Onder de gebieden zoals genoemd in 2 bevinden zich ook de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:
        - de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
        - de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
        - de maat en schaal van de bebouwing;
        - de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
        - de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
        - hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
        - een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

11.4 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift en gelet op het bepaalde in 11.3 nadere eisen stellen ten aanzien van de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing.

11.5 Aanlegactiviteit

11.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten:

a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het rooien of vellen van houtgewas;
c. afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
d. graven of dempen van sloten;
e. verwijderen van perceelsrandbeplanting;
f. aanleggen van wegen of paden;
g. wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
h. het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
i. het verwijderen van wegen of paden.

11.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 11.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. die het normale onderhoud betreffen en/of plaatsvinden in het kader van het normale beheer en gebruik van de gronden;
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit artikel;
c. die plaatsvinden ter plaatse van een 'bouwvlak' of ter plaatse van een locaties die zijn aangewezen als een niet-agrarische functie.

11.5.3 Aanvraagvereisten

De aanvrager overlegt bij zijn aanvraag de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling als bedoeld in 11.5.4.

11.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien de aanlegactiviteiten geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden.

Hoofdstuk 5 Overgangsregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

12.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

12.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 12.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 12.1.1 met maximaal 10 %.

12.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 12.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan, maar zijn gebouwd zonder omgevingsvergunning en in strijd zijn met het omgevingsplan zoals dat gold voor inwerkingtreding van dit plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

12.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

12.2.2 Strijdig gebruik

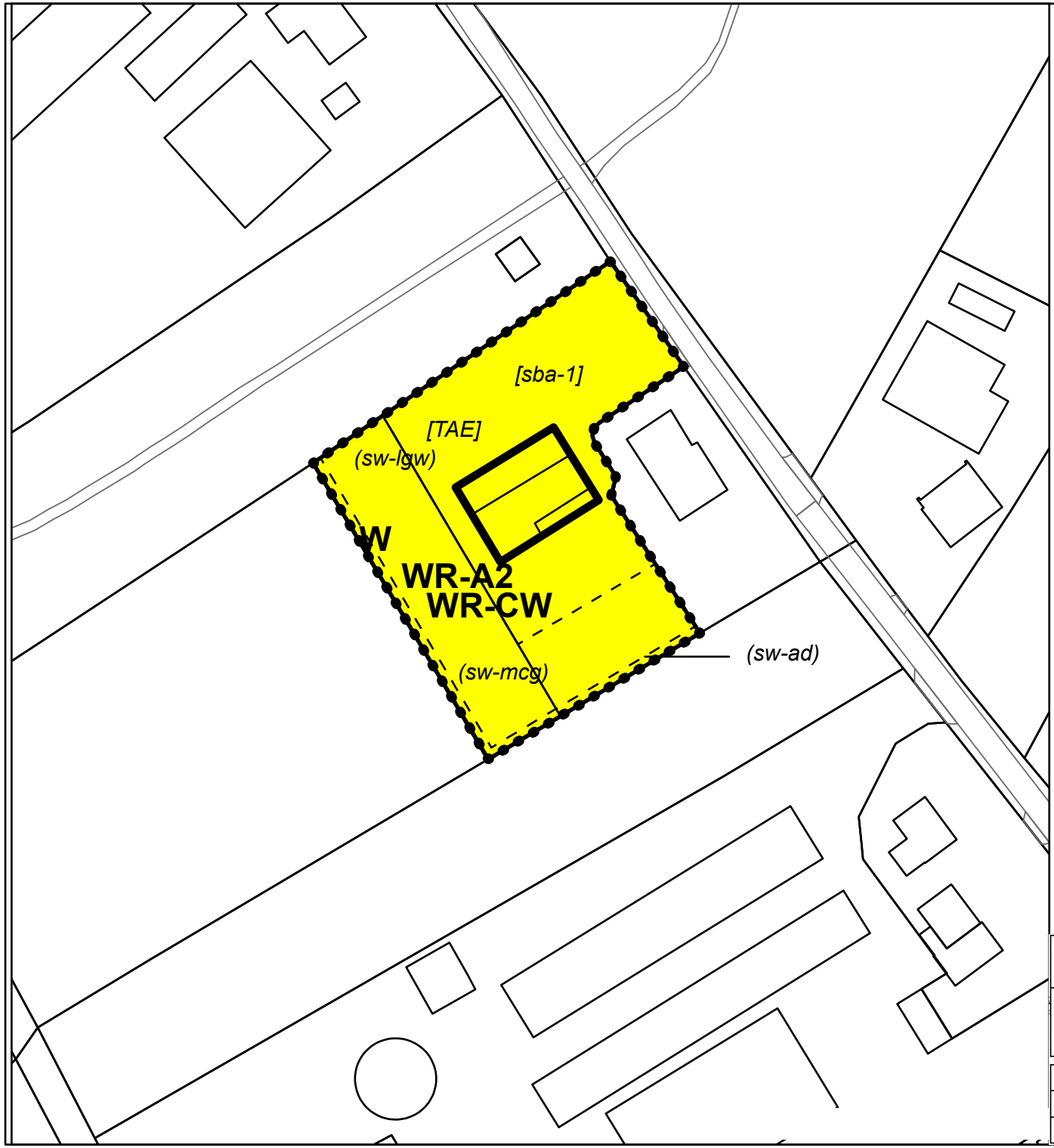
Het is verboden het met dit plan strijdige gebruik, bedoeld in 12.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dit plan strijdige gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

12.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in 12.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

12.2.4 Uitzondering

Het bepaalde in 12.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het omgevingsplan voor inwerkingtreding van dit plan.

Plangebied

Plangebied

Enkelbestemmingen

W Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-A2 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

WR-CWG Waarde - Archeologie 2

Bouwvlak

Bouwvlak

Functieaanduiding

(sw-ad) specifieke vorm van wonen - afscherming drift

(sw-lgw) specifieke vorm van wonen - levensloopgeschikte grondgebonden woning

(sw-mcg) specifieke vorm van wonen - milieuzone chemische gewasbeschermingsmiddelen

Bouwaanduiding

[sba-1] specifieke bouwaanduiding - 1

[tae] twee-aaneen

Bestemmingsplan Achterloseweg 41, Leur

Gemeente Wijchen

NL.IMRO.0926.BGBAchterloseweg41-VG01

Van Kempen RO
Stedenbouwkundig Adviesbureau

schaal:	1:1000	voorontwerp:		projectnr. OPDR:	KEMPENRO142
formaat:	A4	ontwerp:		projectnr.:	.
concept:	31 mei 2023	vastgesteld:	27 november 2025	bestandsnaam:	KEMPENRO142.dwg

Buro Ariëns
Bouwtechniek & Architectuur

Kasteellaan 28 6602 DE Wijchen | 024-6413611 | info@buroariens.nl | www.buroariens.nl

opdrachtgever:	MEVR. M. TIMMERMANS
betreft:	SPLITSING BESTAANDE WONING AAN DE ACHTERLOSEWEG 41 TE LEUR (WIJCHEN)
onderdeel:	SITUATIETEKENING
getekend:	N.JASPERS
datum:	10 JUNI 2024
wijziging:	-
werknummer:	23021
bladformaat:	A0
schaal:	1:200
bladnummer:	S01

auteursrecht voorbehouden volgens de wet

AKOESTISCH ONDERZOEK WEGVERKEERSLAWAAI

voor de ontwikkeling aan de

ACHTERLOSEWEG 41 TE WIJCHEN

GO consult
ADVISEURS VOOR MILIEU EN OMGEVING

04 mei 2023

Colofon

Rapport: Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai voor ontwikkeling aan de Achterloseweg 41 te Wijchen

Rapportnummer: 5810ao1623
Status: definitief
Datum: 04 mei 2023

Opdrachtnemer

G&O Consult
Postbus 12
5845 ZG Sint Anthonis
www.go-consult.nl

Burgemeester Wijtvlietlaan 1
5764 PD De Rips

Contactpersoon

De heer T. van Duijnhoven
Junior Adviseur
0493 – 597 505
tvanduijnhoven@go-consult.nl

©MEI 2023

G&O CONSULT, POSTBUS 12, NL-5845 ZG SINT ANTHONIS,
TEL: (0493) 597505
FAX: (0493) 597509
WWW.GO-CONSULT.NL

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOUDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN G&O CONSULT.
AAN DE INHOUD VAN DIT RAPPORT KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND. G&O CONSULT VERWERPT ELKE AANSPRAKELIJKHEID VOOR EEN ANDER GEBRUIK VAN DEZE TEKST DAN VOOR DE SITUATIE WAARVOOR HIJ WORDT UITGEBRACHT. DE INFORMATIE IN DEZE TEKST IS ONDER VOORBEHOUD EN KAN VERANDERD WORDEN ZONDER VOORAFGAANDE KENNISGEVING.

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	5
HOOFDSTUK 2	Randvoorwaarden wet geluidhinder	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Stedelijk en buitenstedelijk gebied	6
2.3	Geluidzones	7
2.4	Artikel 110g	7
2.5	Maximale geluidbelasting	8
HOOFDSTUK 3	Verkeersgegevens	9
3.1	Gegevens wegverkeer	9
HOOFDSTUK 4	Berekeningsmethode	11
4.1	Modellering	11
4.2	Algemeen	11
4.3	Rekenparameters	11
HOOFDSTUK 5	BEREKENING GELUIDBELASTING	12
5.1	Resultaten	12
5.3	Gecumuleerde geluidbelasting	14
5.4	Beoordeling geluidbelasting tuin/buitenruimte	14
HOOFDSTUK 6	CONCLUSIE	16
6.1	Bespreking resultaten en aanbevelingen Wgh	16
6.2	Bespreking geluidsbelasting irt Bouwbesluit	16
6.3	Bespreking goede ruimtelijke ordening	17
6.4	Conclusie	17

Bijlage 1: Aangeleverde informatie + VI Lucht en geluid
Bijlage 2: Invoergegevens rekenmodel
Bijlage 3: Resultaten

SAMENVATTING

In opdracht van de initiatiefnemer is een berekening wegverkeerslawaai uitgevoerd voor de realisatie van een woningsplitsing, gelegen aan de Achterloseweg 41 te Wijchen. De locatie bevindt zich binnen de kadastrale gemeente Bergharen, sectie D op het perceel 329 en is gelegen in de gemeente Wijchen.

Op basis van de beschikbare verkeersgegevens is er een rekenmodel opgezet en is de gevelbelasting berekend als gevolg van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326. Van deze wegen is de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326 zoneplichtig, derhalve is de gevelbelasting afkomstig van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326 getoetst aan de WGH.

Ter plaatse van de gevels van de beoogde woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen bedraagt de geluidbelasting afkomstig van de zoneplichtige wegen, inclusief correctie van artikel 110g, ten hoogste 44 dB. Derhalve wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

De geluidbelasting bij de beoogde woningen bedragen exclusief aftrek van artikel 110g ten hoogste 47 dB. Met een gevelwering welke ten minste 20 dB bedraagt op basis van het Bouwbesluit, zal het binnenniveau ten hoogste 27 dB bedragen en wordt voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit.

Ter hoogte van de buitenruimtes van de woning heerst over het algemeen een goede milieukwaliteit. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Hierdoor kan worden verondersteld dat het aspect geluid een goede ruimtelijke ordening niet in de weg staat.

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

In opdracht van de initiatiefnemer is een berekening wegverkeerslawaai uitgevoerd voor de realisatie van een woningsplitsing, gelegen aan de Achterloseweg 41 te Wijchen. De locatie bevindt zich binnen de kadastrale gemeente Bergharen, sectie D op het perceel 329 en is gelegen in de gemeente Wijchen.

In deze situatie is bepaald of de beoogde situatie realiseerbaar is binnen de Wet geluidhinder en of extra geluidwerende maatregelen noodzakelijk zijn. Ten slotte wordt een uitspraak gedaan over het woon- en leefklimaat binnen en buiten de woningen.

Het plangebied is gelegen op korte afstand van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326.

Figuur 1

Luchtfoto Achterloseweg 41 te Wijchen (oranje omlijnd)

Bron: kadastralekaart.nl

HOOFDSTUK 2 RANDVOORWAARDEN WET GELUIDHINDER

2.1 INLEIDING

Met de geluidbelasting in dB van een weg wordt bedoeld de L_{DEN}-waarde van het geluidniveau in dB. L_{DEN} is de geluidbelasting in dB op een plaats en vanwege een bron over alle perioden van 07.00 - 19.00 uur, van 19.00 - 23.00 uur en van 23.00 - 07.00 uur van een jaar als omschreven in bijlage I, onderdeel 1, van richtlijn nr. 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai (PbEG L 189).

2.2 STEDELIJK EN BUITENSTEDELIJK GEBIED

Binnen de Wet geluidhinder is de toetsing van de geluidbelasting afhankelijk gesteld van de ligging van de onderhavige weg. Er wordt volgens Artikel 1 van de Wet geluidhinder onderscheiden:

Stedelijk gebied:	het gebied binnen de bebouwde kom, doch, voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII van de Wet geluidhinder, met uitzondering van gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs een autoweg of autosnelweg als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990.
Buitenstedelijk gebied:	het gebied buiten de bebouwde kom alsmede, voor toepassing van de hoofdstukken VI en VII, het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs een autoweg of autosnelweg als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990.

De betreffende ontwikkeling is gelegen in buitenstedelijk gebied.

2.3 GELUIDZONES

Volgens de Wet geluidhinder worden aan weerszijden van een weg zones aangegeven (art. 74 Wgh). Binnen deze zones worden eisen gesteld aan de geluidbelasting. Buiten de zones worden geen eisen gesteld. Een weg is niet zoneplichtig indien er sprake is dat:

- deze is gelegen in binnen een woonerf;
- er een maximum snelheid van 30 km/uur geldt.

Tabel 2.1

Breedte geluidszones langs wegen

Soort Gebied	Aantal rijstroken of sporen	Breedte geluidzone (m)
Stedelijk	1 of 2	200
	3 of meer	350
Buitenstedelijk	1 of 2	250
	3 of 4	400
	5 of meer	600

De beoogde ontwikkeling is gelegen op korte afstand van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326. Ter plaatse van de Achterloseweg en het Hazenpad geldt een maximum snelheid van 60 km/uur. Ter plaatse van de A326 geldt een maximum snelheid van 100 km/uur gedurende de dagperiode en een maximum snelheid van 120 km/uur gedurende de avond- en nachtperiode. Derhalve zijn bovenstaande wegen zoneplichtig waardoor de Wet geluidhinder van toepassing is voor deze wegen.

Op basis van de beschikbare verkeersgegevens is er een rekenmodel opgezet en is de gevelbelasting berekend als gevolg van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326. Van deze wegen is de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326 zoneplichtig, derhalve is de gevelbelasting afkomstig van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326 getoetst aan de WGH.

2.4 ARTIKEL 110G

Binnen de Wet geluidhinder wordt middels artikel 110g van deze wet de mogelijkheid geboden om rekening te houden met een verdere reductie van de geluidproductie van motorvoertuigen. Dit conform artikel 3.4 van het besluit geluidhinder.

Op de geluidsbelasting vanwege een weg wordt volgens artikel 110g Wgh een aftrek toegepast. Deze aftrek bedraagt:

- Voor wegen waar de representatieve snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer is:
    - 4 dB als de geluidsbelasting zonder aftrek 57 dB is
    - 3 dB als de geluidsbelasting zonder aftrek 56 dB is
    - 2 dB voor andere waarden van de geluidsbelasting
- 5 dB voor de overige wegen

Voor de Achterloseweg en het Hazenpad geldt een maximum snelheid van 60 km/uur waardoor een aftrek van 5 dB geldt voor deze wegen.

Deze aftrek is niet van toepassing voor het bepalen van de vereiste karakteristieke geluidwering op basis van het Bouwbesluit 2012 indien een hogere waarde vereist is.

2.5 MAXIMALE GELUIDBELASTING

Artikel 82 tot en met 85 van de Wet geluidhinder geven nadere uitleg met betrekking tot de geluidbelasting in zogenaamde “Nieuwe situaties” (er dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevolgd).

De zogenaamde voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB. Is de geluidbelasting lager dan 48 dB dan legt de Wet geluidhinder geen restricties op aan het onderhavige plan. Wordt deze voorkeursgrenswaarde overschreden dan kan door de gemeente een hogere waarde worden vastgesteld. Indien de geluidbelasting lager is dan de maximale ontheffingswaarde, kan de gemeente ontheffing verlenen indien maatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde van 48 dB, op overwegende bezwaren stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Voor nog niet-geprojecteerde woningen in een stedelijk gebied gelden de volgende normen:

- Voorkeursgrenswaarde : 48 dB
- Maximale ontheffingswaarde : 63 dB
- Maximale ontheffingswaarde (vervangende nieuwbouw): 68 dB.

Voor nog niet-geprojecteerde woningen in een buitenstedelijk gebied gelden de volgende normen:

- Voorkeursgrenswaarde : 48 dB
- Maximale ontheffingswaarde : 53 dB
- Maximale ontheffingswaarde (agrarische bedrijfswoning): 58 dB
- Maximale ontheffingswaarde (vervangende nieuwbouw, buiten de bebouwde kom): 58 dB
- Maximale ontheffingswaarde (vervangende nieuwbouw gelegen binnen de bebouwde kom, binnen de zone langs een autoweg of autosnel weg): 63 dB.

Omdat het een locatie in buitenstedelijk gebied betreft, geldt een voorkeursgrenswaarde van 48 dB waarbij een maximale ontheffingswaarde van 53 dB onder voorwaarden mogelijk is.

HOOFDSTUK 3 VERKEERSGEGEVENS

3.1 GEGEVENS WEGVERKEER

De gegevens met betrekking tot de intensiteiten voor de A326 zijn verkregen vanuit de provincie gelderland, https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=c3c5e55cc2a94d3081bbeb7596646967. Er zijn binnen de gemeente Wijchen geen gegevens bekend met betrekking tot de intensiteiten voor de Achterloseweg en het Hazenpad. Beide wegen zijn zodanig gelegen dat ze enkel gebruikt worden door aanwonende. Worst case is uitgegaan van 300 voertuigbewegingen per etmaal voor beide wegen. De verdeling per voertuigcategorie van de Achterloseweg en het Hazenpad is bepaald met behulp van VI-licht & Geluid. Er is uitgegaan van een autonome groei van 1,5% per jaar voor de A326.

Tabel 3.1

Verkeersgegevens A326

Bron: Geoportaal.gelderland.nl

A326 W01			
Maximum snelheid		100/120 km/uur	
Type wegdek		Referentiewegdek	
Etmaalintensiteit 2033		32475 Mvt	
Voertuigcategorie	**Daguur: 6,45%**	**Avonduur: 3,06%**	**Nachtuur: 1,29%**
Licht	85,34%	91,86%	80,88%
Middelzwaar	8,26%	4,44%	9,89%
Zwaar	6,40%	3,67%	9,19%

Tabel 3.2

Verkeersgegevens Achterloseweg (60 km/uur)

Bron: VI Lucht & Geluid.

Achterloseweg			
Maximum snelheid		60 km/uur	
Type wegdek		Referentiewegdek	
Etmaalintensiteit 2033		300 Mvt	
Voertuigcategorie	**Daguur:**	**Avonduur:**	**Nachtuur:**
Licht	92,00%	94,70%	88,70%
Middelzwaar	5,30%	3,00%	6,50%
Zwaar	2,70%	2,30%	4,70%

Tabel 3.3

Verkeersgegevens Hazenpad (60 km/uur)

Bron: VI Lucht & Geluid.

Hazenpad			
Maximum snelheid		60 km/uur	
Type wegdek		Referentiewegdek	
Etmaalintensiteit 2033		300 Mvt	
Voertuigcategorie	**Daguur:**	**Avonduur:**	**Nachtuur:**
Licht	92,00%	94,70%	88,70%
Middelzwaar	5,30%	3,00%	6,50%
Zwaar	2,70%	2,30%	4,70%

HOOFDSTUK 4 BEREKENINGSMETHODE

4.1 MODELLERING

Ten behoeve van het akoestisch onderzoek is er een model opgezet met gebruikmaking van het computerprogramma Geomilieu V2022.41 van Dgmr raadgevende ingenieurs BV te Den Haag. De overdrachtsberekeningen in het model gebeuren conform de voorschriften van de Standaard Rekenmethode II zoals beschreven in het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012. In het model zijn met de overdracht berekeningen meegerekend:

- Geometrische uitbreiding (afstand);
- Afname ten gevolge van akoestisch goed isolerende obstakels;
- Afname / toename ten gevolge van reflectie, door verstrooiing tegen en absorptie van de bodem;
- Afname /toename door reflecties tegen /absorptie van obstakels;
- Afname van het geluidsniveau door absorptie in lucht.

4.2 ALGEMEEN

De geluidbelastingen zijn bepaald met behulp van “Standaard Rekenmethode II” zoals beschreven in het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012. Er is ter plaatse van de locatie geen hellingcorrectie of optrekcorrectie toegepast. In de berekeningen is als rekenparameter bodemfactor 0,0 (akoestisch hard) aangehouden voor het gebied buiten de ingevoerde bodemgebieden aangezien de locatie binnen de bebouwde kom is gelegen. Artikel 110g Wgh is separaat met de resultaten in beeld gebracht.

4.3 REKENPARAMETERS

Met het onderzoek zijn de volgende modeleigenschappen aangehouden:

Standaard maaiveldhoogte:	0
Standaard bodemfactor:	0,0 (akoestisch hard)
Meteorologische correctie:	Standaard RMW 2012, SRM II
Standaardluchtdemping:	Standaard RMW 2012, SRM II

Luchtabsorptie:

frequentie (Hz):	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k
demping (dB/km):	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00	4,00	10,00	23,00	58,00

HOOFDSTUK 5 BEREKENING GELUIDBELASTING

5.1 RESULTATEN

De geluidsbelasting is in onderstaande tabellen weergegeven. Getoetst is op een hoogte van 1,5 voor de woningen. De resultaten van de zoneplichtige wegen zijn weergegeven met en zonder correctie van Artikel 110g Wet geluidhinder.

Tabel 5.1

Gevelbelasting 2033, A326

Toetspunt	Hoogte	Geluidsbelasting zonder correctie artikel 110 Wgh	Geluidsbelasting met correctie artikel 110 Wgh
	m	dB	dB
Voorkeursgrenswaarde			*48*
Maximale ontheffingswaarde			53
T01 - Woning 2 noordgevel	1,5	42	40
T02 - Woning 1 noordgevel 1	1,5	41	39
T03 - Woning 1 noordgevel 2	1,5	41	39
T04 - Woning 1 oostgevel	1,5	44	42
T05 - Woning 1 zuidgevel 1	1,5	46	44
T06 - Woning 1 zuidgevel 2	1,5	46	44
T07 - Woning 2 zuidgevel	1,5	46	44
T08 - Woning 2 westgevel	1,5	43	41

Tabel 5.2

Gevelbelasting 2033, Achterloseweg

Toetspunt	Hoogte	Geluidsbelasting zonder correctie artikel 110 Wgh	Geluidsbelasting met correctie artikel 110 Wgh
	m	dB	dB
Voorkeursgrenswaarde			*48*
Maximale ontheffingswaarde			53
T01 - Woning 2 noordgevel	1,5	40	35
T02 - Woning 1 noordgevel 1	1,5	42	37
T03 - Woning 1 noordgevel 2	1,5	43	38
T04 - Woning 1 oostgevel	1,5	44	39
T05 - Woning 1 zuidgevel 1	1,5	38	33
T06 - Woning 1 zuidgevel 2	1,5	39	34
T07 - Woning 2 zuidgevel	1,5	38	33
T08 - Woning 2 westgevel	1,5	19	14

Tabel 5.3

Gevelbelasting 2033, Hazenpad

Toetspunt	Hoogte	Geluidsbelasting zonder correctie artikel 110 Wgh	Geluidsbelasting met correctie artikel 110 Wgh
	m	dB	dB
Voorkeursgrenswaarde			*48*
Maximale ontheffingswaarde			53
T01 - Woning 2 noordgevel	1,5	21	16
T02 - Woning 1 noordgevel 2	1,5	22	17
T03 - Woning 1 oostgevel	1,5	22	17
T04 - Woning 1 zuidgevel 1	1,5	27	22
T05 - Woning 1 zuidgevel 2	1,5	30	25
T06 - Woning 2 oostgevel	1,5	29	24
T07 - Woning 2 zuidgevel	1,5	29	24
T08 - Woning 2 westgevel	1,5	27	22

5.2 GECUMULEERDE GELUIDBELASTING

In dit onderzoek is tevens de totale geluidbelasting bepaald van alle wegen samen.

Tabel 5.4

Gevelbelasting 2033, gecumuleerd voor alle wegen

Toetspunt	Hoogte	Geluidsbelasting zonder correctie artikel 110 Wgh
	m	dB
T01 - Woning 2 noordgevel	1,5	44
T02 - Woning 1 noordgevel 1	1,5	45
T03 - Woning 1 noordgevel 2	1,5	45
T04 - Woning 1 oostgevel	1,5	47
T05 - Woning 1 zuidgevel 1	1,5	47
T06 - Woning 1 zuidgevel 2	1,5	47
T07 - Woning 2 zuidgevel	1,5	46
T08 - Woning 2 westgevel	1,5	43

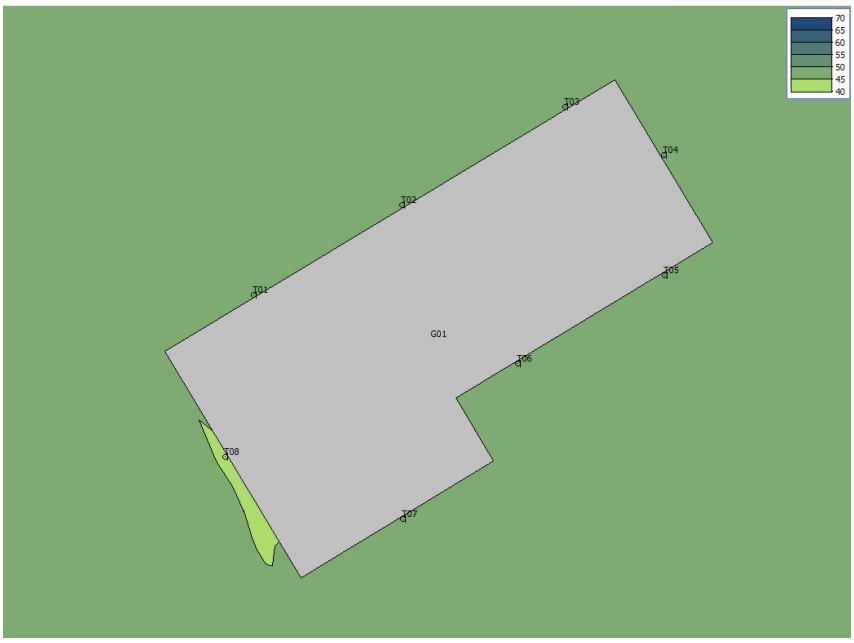
5.3 BEOORDELING GELUIDBELASTING TUIN/BUITENRUIMTE

Naast de fysieke toetsing van de geveldelen is ook een prognose gemaakt van de tuin c.q. buitenverblijf van het nieuwbouwwoningen. Hiertoe is een rekenraster op de projectlocatie neergelegd, alwaar op een hoogte van 1,5 meter geluidscontouren zijn bepaald. De contouren zijn bepaald exclusief aftrek artikel 110g Wet geluidhinder.

Figuur 2

Geluidcontouren L_{DEN} op 1,5 m + mv, exclusief art. 110g Wgh

Bron: Geomilieu

Een methode om geluid te beoordelen op hinderlijkheid is vermeld in de Handreiking cumulatie en saldobenadering geluid, uitgegeven door de Regiegroep Geluid Limburg. In deze notitie wordt in hoofdstuk 3 een Classificering op basis van L_{DEN} vermeld. Aangezien in onderhavig onderzoek enkel wegverkeerslawaai is beschouwd, geeft dit een aardig handvat voor de beoordeling in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

Tabel 5.5

Classificering milieukwaliteit L_{DEN}

Gecumuleerde L_{DEN} (dB)	Classificering milieukwaliteit
< 50	Goed
50 - 55	Redelijk
55 - 60	Matig
60 - 65	Tamelijk slecht
65 - 70	Slecht
> 70	Zeer slecht

Ter hoogte van de buitenruimtes van de woning heerst over het algemeen een goede milieukwaliteit. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Hierdoor kan worden verondersteld dat het aspect geluid een goede ruimtelijke ordening niet in de weg staat.

HOOFDSTUK 6 CONCLUSIE

6.1 BESPREKING RESULTATEN EN AANBEVELINGEN WGH

In opdracht van de initiatiefnemer is een berekening wegverkeerslawaai uitgevoerd voor de realisatie van een woningsplitsing, gelegen aan de Achterloseweg 41 te Wijchen. De locatie bevindt zich binnen de kadastrale gemeente Bergharen, sectie D op het perceel 329 en is gelegen in de gemeente Wijchen.

Op basis van de beschikbare verkeersgegevens is er een rekenmodel opgezet en is de gevelbelasting berekend als gevolg van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326. Van deze wegen is de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326 zoneplichtig, derhalve is de gevelbelasting afkomstig van de Achterloseweg, het Hazenpad en de A326 getoetst aan de WGH.

Ter plaatse van de gevels van de beoogde woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen bedraagt de geluidbelasting afkomstig van de zoneplichtige wegen, inclusief correctie van artikel 110g, ten hoogste 44 dB. Derhalve wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

6.2 BESPREKING GELUIDSBELASTING IRT BOUWBESLUIT

Binnen het Bouwbesluit is geregeld dat een waarde van 33 dB in de woning als gevolg van omgevingslawaai moet zijn gewaarborgd. Tevens wordt in het Bouwbesluit vermeld dat de karakteristieke geluidwering van geveldelen ($G_{A;k}$) voor woningen ten minste 20 dB bedraagt. In het geval van nieuwbouw ligt de gevelwering heden ten dage tussen de 25 en 30 dB.

De geluidbelasting bij de beoogde woningen bedragen exclusief aftrek van artikel 110g ten hoogste 47 dB. Met een gevelwering welke ten minste 20 dB bedraagt op basis van het Bouwbesluit, zal het binnenniveau ten hoogste 27 dB bedragen en wordt voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit.

6.3 BESPREKING GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Ter hoogte van de buitenruimtes van de woning heerst over het algemeen een goede milieukwaliteit. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Hierdoor kan worden verondersteld dat het aspect geluid een goede ruimtelijke ordening niet in de weg staat.

6.4 CONCLUSIE

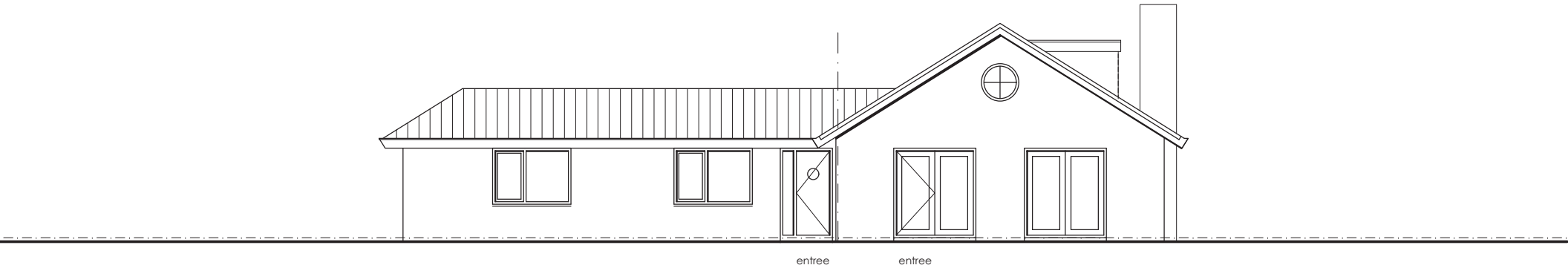
Ter plaatse van de gevels van de beoogde woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen bedraagt de geluidbelasting afkomstig van de zoneplichtige wegen, inclusief correctie van artikel 110g, ten hoogste 44 dB. Derhalve wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

De geluidbelasting bij de beoogde woningen bedragen exclusief aftrek van artikel 110g ten hoogste 47 dB. Met een gevelwering welke ten minste 20 dB bedraagt op basis van het Bouwbesluit, zal het binnenniveau ten hoogste 27 dB bedragen en wordt voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit.

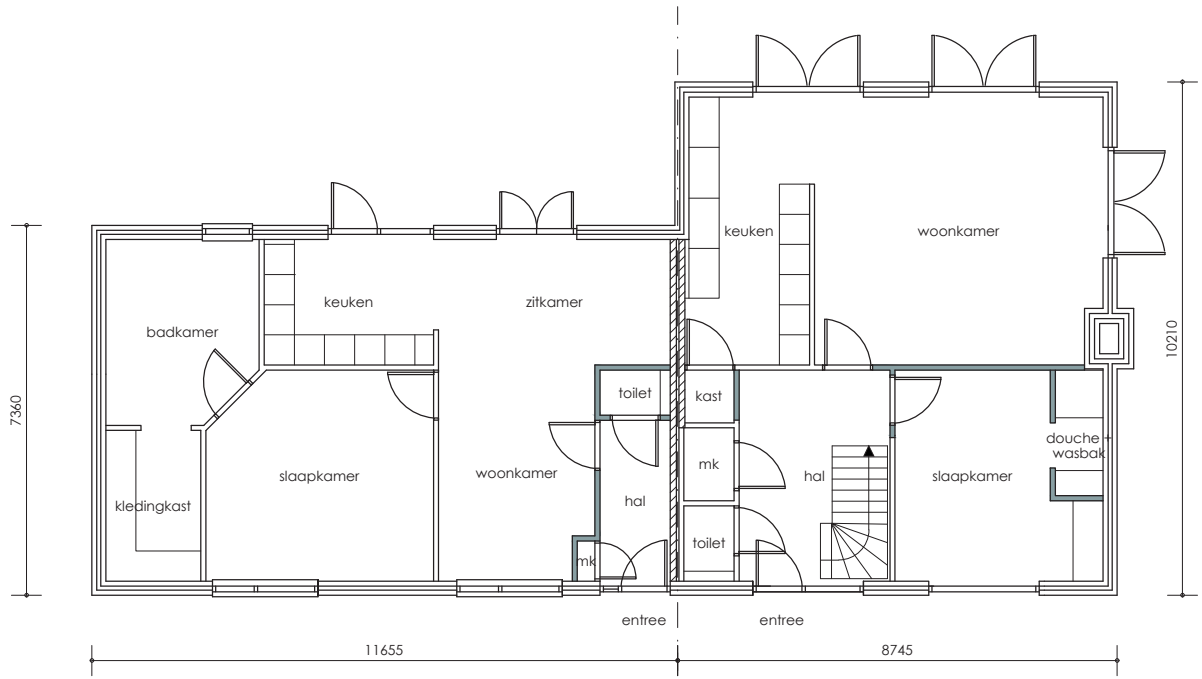
Ter hoogte van de buitenruimtes van de woning heerst over het algemeen een goede milieukwaliteit. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Hierdoor kan worden verondersteld dat het aspect geluid een goede ruimtelijke ordening niet in de weg staat.

Bijlage 1

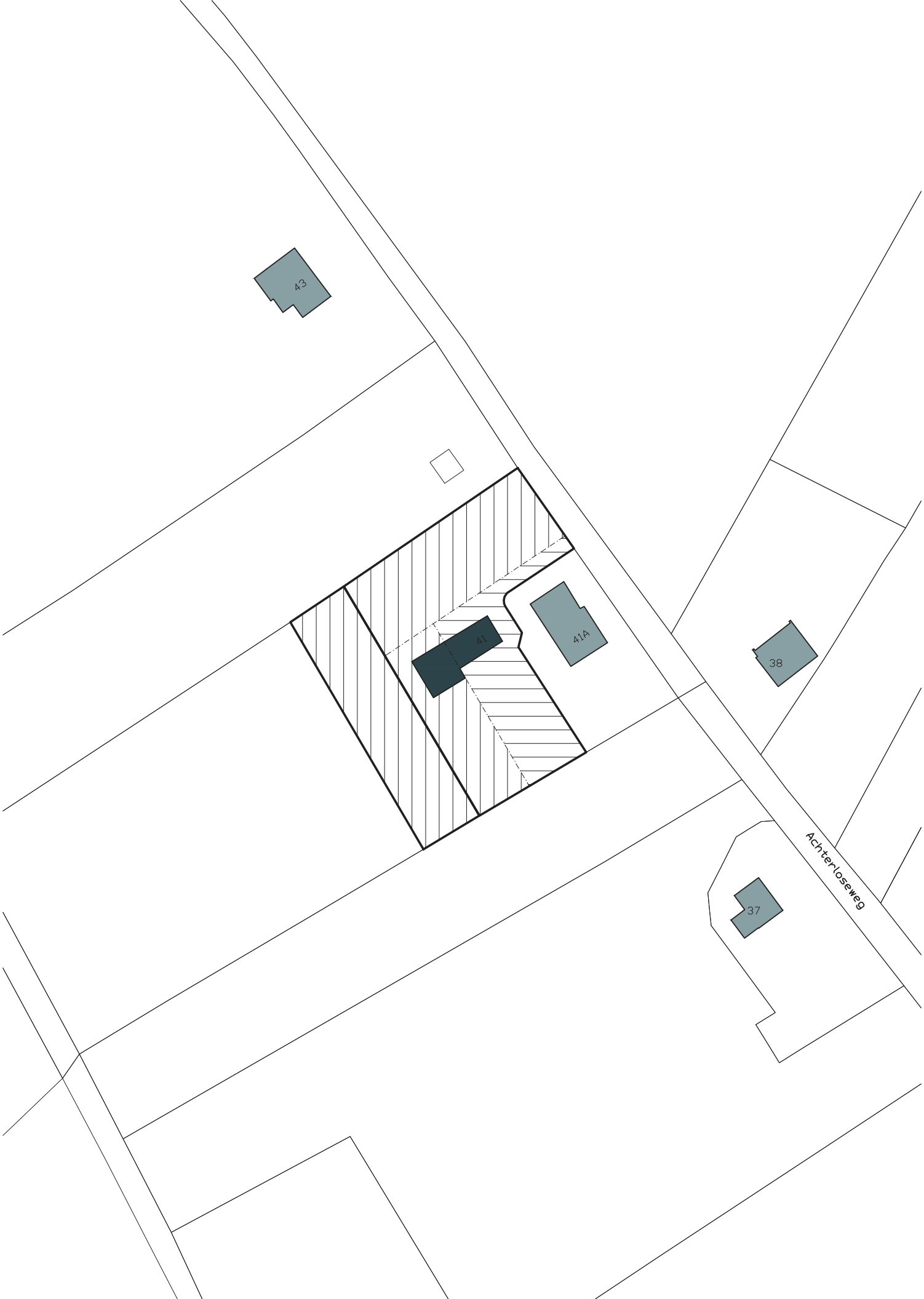
Aangeleverde informatie + VI Lucht en Geluid

nieuwe noordgevel

nieuwe plattegrond

43
41
41A
38
37
Achterloseweg

Verkeersgegevens

Aanvrager: Go consult
Waar: Achterloseweg / Hazenpad in Leur
Datum: 1 mei 2023

- Aantallen vracht/ bus etmaal
- Etmaalintensiteiten werkdag (mvt)
- Omrekenfactor werkdag-weekdag: 0,9
- Bron: Regionale Verkeers en Milieukaart
- Autonome groei: 2%

- Wegverharding: Achterloseweg en Hazenpad - asfalt
- Maximumsnelheid: Achterloseweg en Hazenpad - 60 km/u

Gegevens 2021 pre corona

Etmaalintensiteiten

Etmaalintensiteiten vracht/ bus

Gegevens 2031H

Etmaalintensiteiten

Etmaalintensiteiten vracht/ bus

Verkeersintensiteiten motorvoertuigen en vrachtverkeer 2022, doorsnede en per richting op de weekdag, na correctie langdurige wegwerkzaamheden en correctie COVID-19 (januari en februari 2022)

wegnummer	telvak nummer	telvak	begin hmp	eind hmp	referentie permanent	omschrijving begin telvak	omschrijving einde telvak	0-24 uur doorsnede				07 - 19u doorsnede				19 - 23u doorsnede				23 - 07u doorsnede			
								licht	middel	zwaar	totaal	licht	middel	zwaar	totaal	licht	middel	zwaar	totaal	licht	middel	zwaar	totaal
A326	2	A32602	2,273	4,951	A32602	Op-/Afrit N845 Oost	N847 Schoenaker West	23621	2196	1752	27569	18212	1763	1365	21340	3104	150	124	3379	2305	282	262	2850

VI-Lucht & Geluid

5-4-2023 10:41

Invoer algemeen

gemeente	Wijchen (pc4: 6615, stedelijkheidsgraad 5)
straat	Achterloseweg
wegcategorie	Buiten de bebouwde kom; 1x2; snelheid max. 80 km/h; zonder fietsvoorzi

Invoer huidige situatie

databron	geen databron voorhanden
geschat aantal autobussen per etmaal (twee richtingen)	0
aanvullende vragen:	
is de weg onderdeel van de aan/afvoerroute van een bedrijventerrein ?	nee
is de weg onderdeel van een voorkeurroute voor vrachtverkeer ?	nee
ligt de weg in een gebied waarvoor venstertijden gelden ?	nee
ligt de weg in een gebied waar een nachtelijk parkeerverbod voor vrachtverkeer geldt ?	nee

Invoer toekomstige situatie

	2020	2030
wordt er nieuwe woningbouw ontsloten?	nee	nee
wordt er nieuwe bedrijvigheid ontsloten?	nee	nee
geschat aantal autobussen per etmaal (twee richtingen)	0	0
aanvullende vragen:		
wordt de weg onderdeel van de aan/afvoerroute van een bedrijventerrein ?	nee	
wordt de weg onderdeel van een voorkeurroute voor vrachtverkeer ?	nee	
ligt de weg in een gebied waarvoor venstertijden gaan gelden ?	nee	
ligt de weg in een gebied waar een nachtelijk parkeerverbod voor vrachtverkeer gaat gelden ?	nee	

jaarlijks autonoom groeipercentage voor etmaalintensiteit (uit database)	0,0%
jaarlijks autonoom groeipercentage voor fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,0%
jaarlijks autonoom groeipercentage voor fractie zwaar vrachtverkeer	0,0%

Uitvoer

	2015			
Grootheid	Etmaal	Gem. uur Dag	Gem. uur Avond	Gem. uur Nacht
Intensiteit personenauto's [mvt]	11.072	715	367	128
Intensiteit middelzwaar vrachtverkeer [mvt]	623	42	12	9
Intensiteit zwaar vrachtverkeer [mvt]	343	21	9	7
Intensiteit bus [mvt]	0			
Totale intensiteit [mvt]	12.037	778	388	144
Aandeel gem. D-, A- en N-uur in totale etmaalintensiteit		0,065	0,032	0,012
Fractie personenauto's	0,920	0,919	0,947	0,887
Fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,052	0,054	0,030	0,066
Fractie zwaar vrachtverkeer	0,028	0,027	0,023	0,047
Fractie bus	0,000			

	2020			
Grootheid	Etmaal	Gem. uur Dag	Gem. uur Avond	Gem. uur Nacht
Intensiteit personenauto's [mvt]	11.073	715	367	128
Intensiteit middelzwaar vrachtverkeer [mvt]	622	42	12	9
Intensiteit zwaar vrachtverkeer [mvt]	343	21	9	7
Intensiteit bus [mvt]	0			
Totale intensiteit [mvt]	12.037	778	388	144
Aandeel gem. D-, A- en N-uur in totale etmaalintensiteit		0,065	0,032	0,012
Fractie personenauto's	0,920	0,919	0,947	0,887
Fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,052	0,054	0,030	0,066
Fractie zwaar vrachtverkeer	0,028	0,027	0,023	0,047
Fractie bus	0,000			

	2030			
Grootheid	Etmaal	Gem. uur Dag	Gem. uur Avond	Gem. uur Nacht
Intensiteit personenauto's [mvt]	11.074	715	368	128
Intensiteit middelzwaar vrachtverkeer [mvt]	620	42	12	9
Intensiteit zwaar vrachtverkeer [mvt]	343	21	9	7
Intensiteit bus [mvt]	0			
Totale intensiteit [mvt]	12.037	778	388	144
Aandeel gem. D-, A- en N-uur in totale etmaalintensiteit		0,065	0,032	0,012
Fractie personenauto's	0,920	0,920	0,947	0,887
Fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,051	0,053	0,030	0,065
Fractie zwaar vrachtverkeer	0,029	0,027	0,023	0,047
Fractie bus	0,000			

VI-Lucht & Geluid

5-4-2023 10:43

Invoer algemeen

gemeente	Wijchen (pc4: 6615, stedelijkheidsgraad 5)
straat	Hazenpad
wegcategorie	Buiten de bebouwde kom; 1x2; snelheid max. 80 km/h; zonder fietsvoorzi

Invoer huidige situatie

databron	geen databron voorhanden
geschat aantal autobussen per etmaal (twee richtingen)	0
aanvullende vragen:	
is de weg onderdeel van de aan/afvoerroute van een bedrijventerrein ?	nee
is de weg onderdeel van een voorkeurroute voor vrachtverkeer ?	nee
ligt de weg in een gebied waarvoor venstertijden gelden ?	nee
ligt de weg in een gebied waar een nachtelijk parkeerverbod voor vrachtverkeer geldt ?	nee

Invoer toekomstige situatie

	2020	2030
wordt er nieuwe woningbouw ontsloten?	nee	nee
wordt er nieuwe bedrijvigheid ontsloten?	nee	nee
geschat aantal autobussen per etmaal (twee richtingen)	0	0
aanvullende vragen:		
wordt de weg onderdeel van de aan/afvoerroute van een bedrijventerrein ?	nee	
wordt de weg onderdeel van een voorkeurroute voor vrachtverkeer ?	nee	
ligt de weg in een gebied waarvoor venstertijden gaan gelden ?	nee	
ligt de weg in een gebied waar een nachtelijk parkeerverbod voor vrachtverkeer gaat gelden ?	nee	

jaarlijks autonoom groeipercentage voor etmaalintensiteit (uit database)	0,0%
jaarlijks autonoom groeipercentage voor fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,0%
jaarlijks autonoom groeipercentage voor fractie zwaar vrachtverkeer	0,0%

Uitvoer

	2015			
Grootheid	Etmaal	Gem. uur Dag	Gem. uur Avond	Gem. uur Nacht
Intensiteit personenauto's [mvt]	11.072	715	367	128
Intensiteit middelzwaar vrachtverkeer [mvt]	623	42	12	9
Intensiteit zwaar vrachtverkeer [mvt]	343	21	9	7
Intensiteit bus [mvt]	0			
Totale intensiteit [mvt]	12.037	778	388	144
Aandeel gem. D-, A- en N-uur in totale etmaalintensiteit		0,065	0,032	0,012
Fractie personenauto's	0,920	0,919	0,947	0,887
Fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,052	0,054	0,030	0,066
Fractie zwaar vrachtverkeer	0,028	0,027	0,023	0,047
Fractie bus	0,000			

	2020			
Grootheid	Etmaal	Gem. uur Dag	Gem. uur Avond	Gem. uur Nacht
Intensiteit personenauto's [mvt]	11.073	715	367	128
Intensiteit middelzwaar vrachtverkeer [mvt]	622	42	12	9
Intensiteit zwaar vrachtverkeer [mvt]	343	21	9	7
Intensiteit bus [mvt]	0			
Totale intensiteit [mvt]	12.037	778	388	144
Aandeel gem. D-, A- en N-uur in totale etmaalintensiteit		0,065	0,032	0,012
Fractie personenauto's	0,920	0,919	0,947	0,887
Fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,052	0,054	0,030	0,066
Fractie zwaar vrachtverkeer	0,028	0,027	0,023	0,047
Fractie bus	0,000			

	2030			
Grootheid	Etmaal	Gem. uur Dag	Gem. uur Avond	Gem. uur Nacht
Intensiteit personenauto's [mvt]	11.074	715	368	128
Intensiteit middelzwaar vrachtverkeer [mvt]	620	42	12	9
Intensiteit zwaar vrachtverkeer [mvt]	343	21	9	7
Intensiteit bus [mvt]	0			
Totale intensiteit [mvt]	12.037	778	388	144
Aandeel gem. D-, A- en N-uur in totale etmaalintensiteit		0,065	0,032	0,012
Fractie personenauto's	0,920	0,920	0,947	0,887
Fractie middelzwaar vrachtverkeer	0,051	0,053	0,030	0,065
Fractie zwaar vrachtverkeer	0,029	0,027	0,023	0,047
Fractie bus	0,000			

ieningen

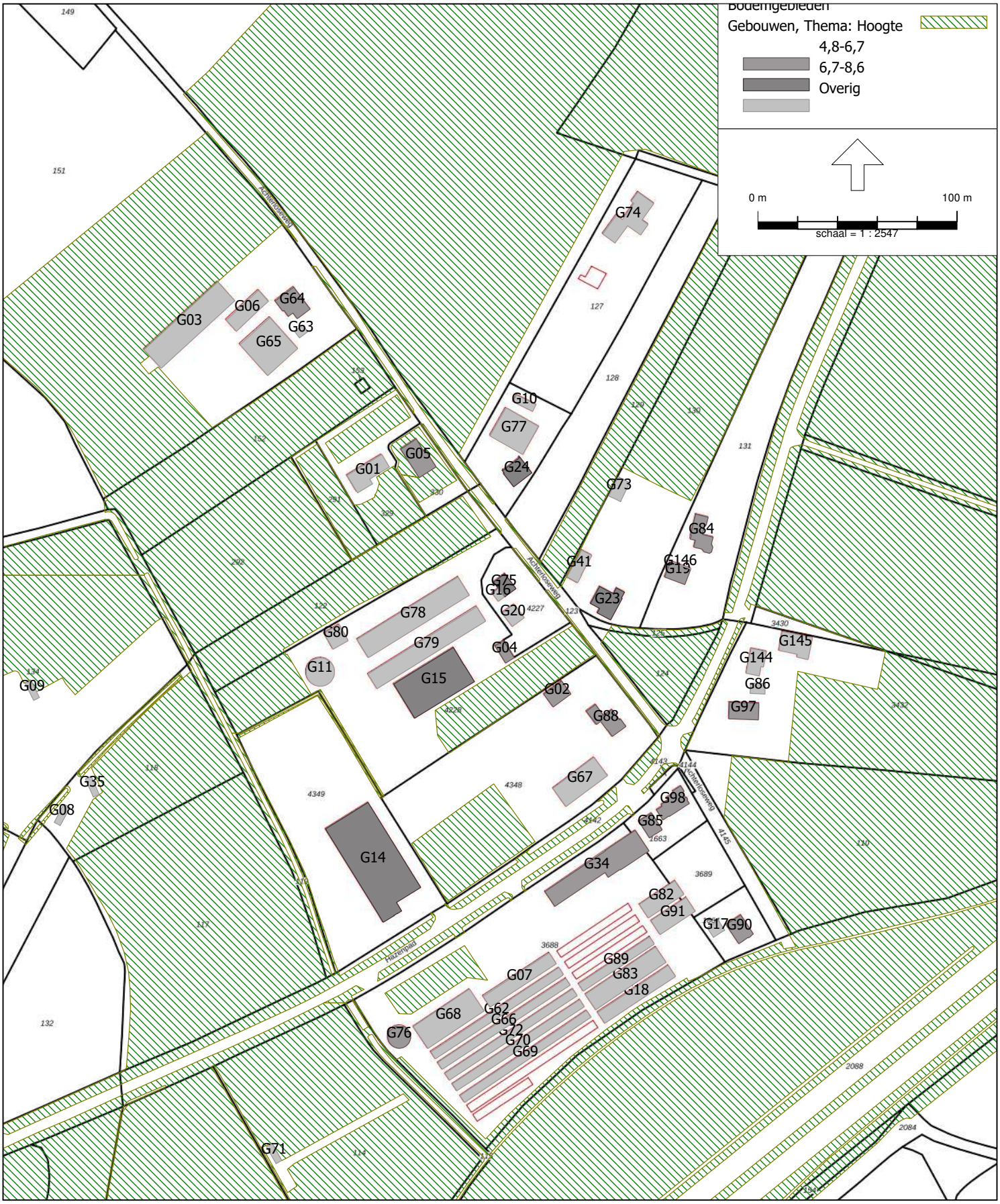
Bijlage 2

Invoergegevens rekenmodel

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: eerste model

Model eigenschap	
Omschrijving	eerste model
Verantwoordelijke	tvanduijnhoven
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|RMG-2012, wegverkeer|
Aangemaakt door	tvanduijnhoven op 17-4-2023
Laatst ingezien door	jronnes op 4-5-2023
Model aangemaakt met	Geomilieu V2022.4 rev 1
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	1,5
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	5000
Aandachtsgebied	5000
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	0,00
Openingshoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Commentaar

RMG-2012, wegverkeer, [versie van 5810ao1723 - eerste model] , Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: G&O Consult

Figuur 1.1 Gebouwen en bodemgebieden

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Bf
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00
		1,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend
G01	Woning	4,76	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G02		4,96	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G03		3,78	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G04		4,82	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G05		6,01	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G06		2,67	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G07		2,40	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G08		3,00	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G09		2,68	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G10		4,13	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G100		4,07	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G101		6,11	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G102		6,53	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G103		4,52	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G104		3,76	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G105		6,02	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G106		3,47	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G107		6,33	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G108		4,33	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G109		4,56	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G11		3,98	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G111		3,08	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G112		5,79	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G113		5,85	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G114		3,28	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G115		6,85	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G116		2,83	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G117		3,89	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G118		4,49	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G119		4,58	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G12		3,46	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G120		3,95	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G121		7,53	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G122		2,03	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G123		5,80	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G124		2,91	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G125		4,17	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G126		4,09	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G127		3,24	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G128		5,98	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G129		3,25	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G130		3,61	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G131		4,68	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G133		3,31	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G134		3,75	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G135		6,54	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G136		7,01	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G137		3,17	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G138		2,01	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G139		6,26	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G14		7,63	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G140		2,52	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G141		5,99	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G142		3,99	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G143		5,52	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G144		3,90	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G145		2,66	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G146		0,96	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G147		4,64	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
G01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G02	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G03	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G04	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G05	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G06	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G07	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G08	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G09	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G10	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G100	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G101	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G102	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G103	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G104	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G105	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G106	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G107	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G108	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G109	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G11	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G111	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G112	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G113	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G114	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G115	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G116	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G117	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G118	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G119	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G12	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G120	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G121	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G122	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G123	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G124	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G125	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G126	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G127	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G128	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G129	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G130	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G131	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G133	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G134	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G135	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G136	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G137	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G138	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G139	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G14	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G140	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G141	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G142	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G143	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G144	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G145	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G146	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G147	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend
G148		2,21	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G149		6,87	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G15		7,08	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G150		5,74	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G151		7,20	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G152		4,26	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G153		3,48	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G154		7,75	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G155		0,52	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G157		5,28	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G158		5,09	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G159		4,83	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G16		3,17	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G160		7,15	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G161		2,07	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G17		4,36	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G18		2,76	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G19		4,85	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G20		4,78	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G23		7,00	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G24		7,00	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G26		4,71	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G27		3,96	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G28		5,67	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G34		5,26	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G35		2,49	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G41		2,98	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G42		2,21	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G43		4,76	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G44		3,21	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G46		5,50	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G47		4,94	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G48		2,32	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G49		2,97	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G50		3,39	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G62		2,48	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G63		2,73	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G64		5,38	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G65		4,48	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G66		2,51	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G67		3,85	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G68		3,20	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G69		2,48	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G70		2,50	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G71		3,20	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G72		2,49	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G73		3,89	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G74		4,05	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G75		7,55	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G76		5,77	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G77		4,41	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G78		4,34	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G79		3,12	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G80		4,31	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G81		6,64	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G82		2,84	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G83		2,68	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G84		6,01	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G85		5,82	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
G148	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G149	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G15	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G150	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G151	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G152	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G153	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G154	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G155	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G157	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G158	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G159	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G16	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G160	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G161	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G17	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G18	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G19	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G20	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G23	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G24	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G26	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G27	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G28	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G34	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G35	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G41	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G42	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G43	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G44	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G46	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G47	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G48	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G49	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G50	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G62	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G63	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G64	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G65	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G66	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G67	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G68	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G69	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G70	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G71	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G72	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G73	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G74	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G75	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G76	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G77	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G78	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G79	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G81	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G82	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G83	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G84	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G85	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend
G86		3,58	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G87		2,88	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G88		6,34	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G89		2,39	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G90		5,92	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G91		2,84	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G92		4,86	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G93		4,32	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G94		2,47	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G95		5,78	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G96		3,21	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G97		5,99	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G98		6,11	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False
G99		5,61	0,00	Relatief					0	0	0	0 dB	False

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
G86	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G87	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G88	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G89	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G90	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G91	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G92	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G93	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G94	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G95	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G96	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G97	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G98	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
G99	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

RMG-2012, wegverkeer, [versie van 5810ao1723 - eerste model] , Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: G&O Consult

Figuur 2.1 Wegen

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))
W01	A326	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--
W02	Achterloseweg	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--
W03	Hazenpad	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))
W01	--	100	120	120	--	100	120	120	--	100	120
W02	--	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60
W03	--	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)
W01	120	--	32475,00	6,45	3,06	1,29	--	--	--	--	--	85,34
W02	60	--	300,00	6,50	3,20	1,20	--	--	--	--	--	92,00
W03	60	--	300,00	6,50	3,20	1,20	--	--	--	--	--	92,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)
W01	91,86	80,88	--	8,26	4,44	9,89	--	6,40	3,67	9,19	--	--	--	--
W02	94,70	88,70	--	5,30	3,00	6,50	--	2,70	2,30	4,70	--	--	--	--
W03	94,70	88,70	--	5,30	3,00	6,50	--	2,70	2,30	4,70	--	--	--	--

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)
W01	--	1787,56	912,84	338,83	--	173,02	44,12	41,43	--	134,06	36,47
W02	--	17,94	9,09	3,19	--	1,03	0,29	0,23	--	0,53	0,22
W03	--	17,94	9,09	3,19	--	1,03	0,29	0,23	--	0,53	0,22

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k
W01	38,50	--	88,08	98,60	103,34	111,61	117,63	113,59	106,66	95,16
W02	0,17	--	68,61	76,86	82,99	88,65	94,77	91,22	84,44	74,47
W03	0,17	--	68,61	76,86	82,99	88,65	94,77	91,22	84,44	74,47

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

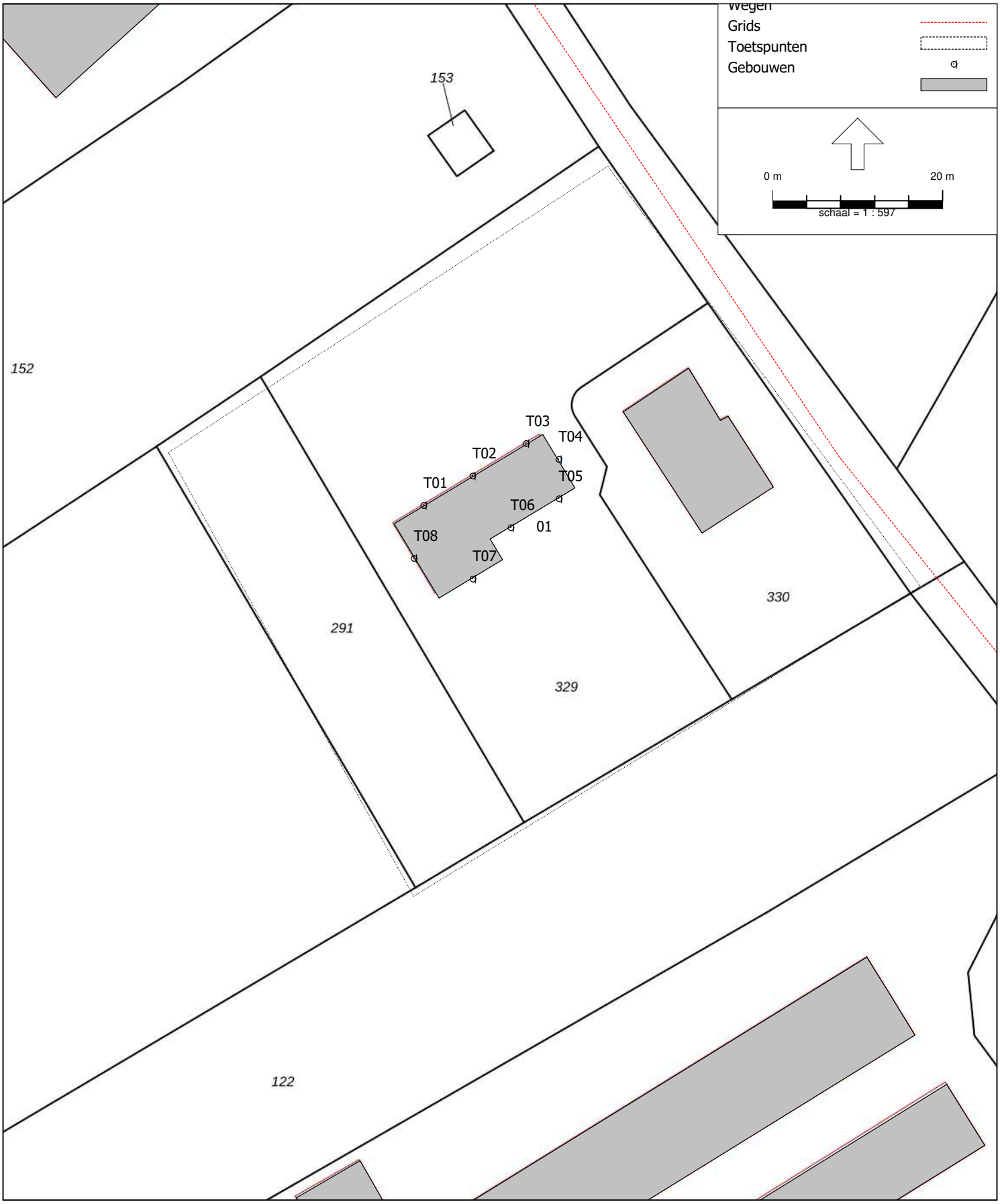
Naam	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125
W01	83,48	95,07	99,88	108,28	115,78	111,67	104,69	92,82	81,84	92,89
W02	64,95	72,97	78,88	85,13	91,57	87,98	81,17	70,91	62,18	70,39
W03	64,95	72,97	78,88	85,13	91,57	87,98	81,17	70,91	62,18	70,39

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500
W01	97,22	106,54	112,24	108,00	101,02	89,08	--	--	--	--
W02	76,69	82,13	87,69	84,16	77,39	67,75	--	--	--	--
W03	76,69	82,13	87,69	84,16	77,39	67,75	--	--	--	--

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
W01	--	--	--	--
W02	--	--	--	--
W03	--	--	--	--

RMG-2012, wegverkeer, [versie van 5810ao1723 - eerste model] , Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: G&O Consult

Figuur 3.1 Toetspunten en grids

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

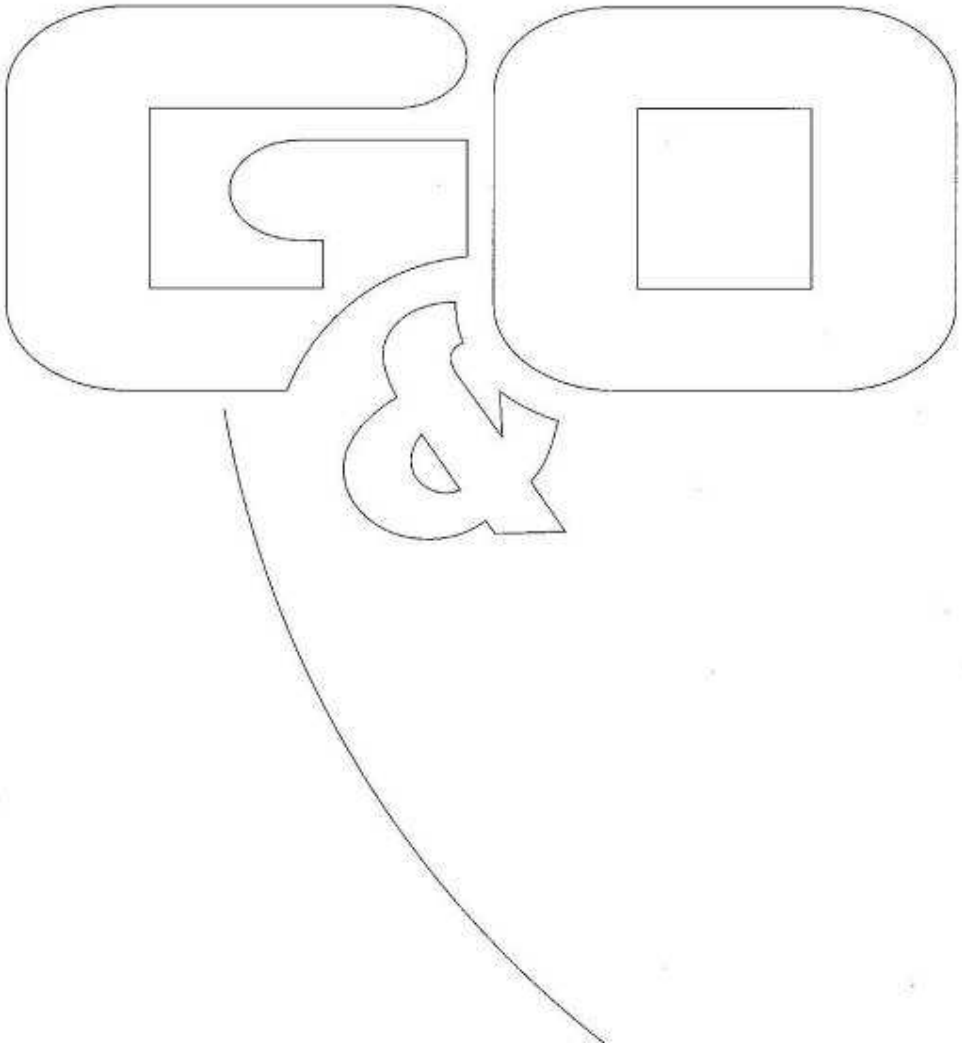
Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
T02	Woning 1 Noordgevel 1	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
T03	Woning 1 Noordgevel 2	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
T04	Woning 1 Oostgevel	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
T05	Woning 1 Zuidgevel 1	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
T06	Woning 1 Zuidgevel 2	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
T07	Woning 2 Zuidgevel	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
T08	Woning 2 Westgevel	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
T01	Woning 2 Noordgevel	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Grids, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	DeltaX	DeltaY
01		1,50	0,00	1	1

Bijlage 3

Resultaten

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: A326
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
T01_A	Woning 2 Noordgevel	177369,36	425978,40	1,50	39	37	34	42
T02_A	Woning 1 Noordgevel 1	177375,13	425981,87	1,50	39	37	33	41
T03_A	Woning 1 Noordgevel 2	177381,44	425985,67	1,50	38	36	33	41
T04_A	Woning 1 Oostgevel	177385,26	425983,81	1,50	41	39	36	44
T05_A	Woning 1 Zuidgevel 1	177385,30	425979,17	1,50	43	41	38	46
T06_A	Woning 1 Zuidgevel 2	177379,62	425975,75	1,50	44	42	38	46
T07_A	Woning 2 Zuidgevel	177375,15	425969,73	1,50	43	41	38	46
T08_A	Woning 2 Westgevel	177368,24	425972,14	1,50	40	38	35	43

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: A326
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
T01_A	Woning 2 Noordgevel	177369,36	425978,40	1,50	37	35	32	40
T02_A	Woning 1 Noordgevel 1	177375,13	425981,87	1,50	37	35	31	39
T03_A	Woning 1 Noordgevel 2	177381,44	425985,67	1,50	36	34	31	39
T04_A	Woning 1 Oostgevel	177385,26	425983,81	1,50	39	37	34	42
T05_A	Woning 1 Zuidgevel 1	177385,30	425979,17	1,50	41	39	36	44
T06_A	Woning 1 Zuidgevel 2	177379,62	425975,75	1,50	42	40	36	44
T07_A	Woning 2 Zuidgevel	177375,15	425969,73	1,50	41	39	36	44
T08_A	Woning 2 Westgevel	177368,24	425972,14	1,50	38	36	33	41

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Achterloseweg
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
T01_A	Woning 2 Noordgevel	177369,36	425978,40	1,50	39	36	32	40
T02_A	Woning 1 Noordgevel 1	177375,13	425981,87	1,50	40	37	33	42
T03_A	Woning 1 Noordgevel 2	177381,44	425985,67	1,50	42	39	35	43
T04_A	Woning 1 Oostgevel	177385,26	425983,81	1,50	43	39	36	44
T05_A	Woning 1 Zuidgevel 1	177385,30	425979,17	1,50	36	33	29	38
T06_A	Woning 1 Zuidgevel 2	177379,62	425975,75	1,50	38	35	31	39
T07_A	Woning 2 Zuidgevel	177375,15	425969,73	1,50	37	34	30	38
T08_A	Woning 2 Westgevel	177368,24	425972,14	1,50	17	14	10	19

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Achterloseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
T01_A	Woning 2 Noordgevel	177369,36	425978,40	1,50	34	31	27	35
T02_A	Woning 1 Noordgevel 1	177375,13	425981,87	1,50	35	32	28	37
T03_A	Woning 1 Noordgevel 2	177381,44	425985,67	1,50	37	34	30	38
T04_A	Woning 1 Oostgevel	177385,26	425983,81	1,50	38	34	31	39
T05_A	Woning 1 Zuidgevel 1	177385,30	425979,17	1,50	31	28	24	33
T06_A	Woning 1 Zuidgevel 2	177379,62	425975,75	1,50	33	30	26	34
T07_A	Woning 2 Zuidgevel	177375,15	425969,73	1,50	32	29	25	33
T08_A	Woning 2 Westgevel	177368,24	425972,14	1,50	12	9	5	14

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Hazenpad
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
T01_A	Woning 2 Noordgevel	177369,36	425978,40	1,50	20	17	13	21
T02_A	Woning 1 Noordgevel 1	177375,13	425981,87	1,50	21	17	14	22
T03_A	Woning 1 Noordgevel 2	177381,44	425985,67	1,50	20	17	13	22
T04_A	Woning 1 Oostgevel	177385,26	425983,81	1,50	25	22	18	27
T05_A	Woning 1 Zuidgevel 1	177385,30	425979,17	1,50	28	25	21	30
T06_A	Woning 1 Zuidgevel 2	177379,62	425975,75	1,50	28	24	21	29
T07_A	Woning 2 Zuidgevel	177375,15	425969,73	1,50	27	24	20	29
T08_A	Woning 2 Westgevel	177368,24	425972,14	1,50	25	22	18	27

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Hazenpad
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
T01_A	Woning 2 Noordgevel	177369,36	425978,40	1,50	15	12	8	16
T02_A	Woning 1 Noordgevel 1	177375,13	425981,87	1,50	16	12	9	17
T03_A	Woning 1 Noordgevel 2	177381,44	425985,67	1,50	15	12	8	17
T04_A	Woning 1 Oostgevel	177385,26	425983,81	1,50	20	17	13	22
T05_A	Woning 1 Zuidgevel 1	177385,30	425979,17	1,50	23	20	16	25
T06_A	Woning 1 Zuidgevel 2	177379,62	425975,75	1,50	23	19	16	24
T07_A	Woning 2 Zuidgevel	177375,15	425969,73	1,50	22	19	15	24
T08_A	Woning 2 Westgevel	177368,24	425972,14	1,50	20	17	13	22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Cumulatief
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
T01_A	Woning 2 Noordgevel	177369,36	425978,40	1,50	42	40	36	44
T02_A	Woning 1 Noordgevel 1	177375,13	425981,87	1,50	43	40	36	45
T03_A	Woning 1 Noordgevel 2	177381,44	425985,67	1,50	44	41	37	45
T04_A	Woning 1 Oostgevel	177385,26	425983,81	1,50	45	42	39	47
T05_A	Woning 1 Zuidgevel 1	177385,30	425979,17	1,50	44	42	39	47
T06_A	Woning 1 Zuidgevel 2	177379,62	425975,75	1,50	45	43	39	47
T07_A	Woning 2 Zuidgevel	177375,15	425969,73	1,50	44	42	38	46
T08_A	Woning 2 Westgevel	177368,24	425972,14	1,50	41	39	35	43

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

RMG-2012, wegverkeer, [versie van 5810ao1723 - eerste model] , Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: G&O Consult

Figuur 4.1 Contouren

GEURONDERZOEK

voor de realisatie van een woningsplitsing op locatie

ACHTERLOSEWEG 41 TE WIJCHEN

G&O consult
ADVISEURS VOOR MILIEU EN OMGEVING

14 maart 2024

Colofon

Rapport:	Geuronderzoek voor de realisatie van een woning splitsing aan de Achterloseweg 41 te Wijchen
Rapportnummer:	5810go0123v2
Status:	definitief
Datum:	14 maart 2024

Opdrachtnemer

G&O Consult
Postbus 12
5845 ZG Sint Anthonis
www.go-consult.nl

Burgemeester Wijtvlietlaan 1
5764 PD De Rips

Contactpersoon

De heer J. Ronnes
Adviseur
0493 – 597 505
jronnes@go-consult.nl

©MAART 2024

G&O CONSULT, POSTBUS 12, NL-5845 ZG SINT ANTHONIS,
TEL: (0493) 597505
FAX: (0493) 597509
WWW.GO-CONSULT.NL

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOUDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN G&O CONSULT.
AAN DE INHOUD VAN DIT RAPPORT KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND. G&O CONSULT VERWERPT ELKE AANSPRAKELIJKHEID VOOR EEN ANDER GEBRUIK VAN DEZE TEKST DAN VOOR DE SITUATIE WAARVOOR HIJ WORDT UITGEBRACHT. DE INFORMATIE IN DEZE TEKST IS ONDER VOORBEHOUD EN KAN VERANDERD WORDEN ZONDER VOORAFGAANDE KENNISGEVING.

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 4

HOOFDSTUK 2 INFORMATIE EN TOETSINGSKADER 5

2.1 Informatiebronnen 5

2.2 Toetsingskader 5

2.3 Gegevens van de berekende agrarische bedrijven . 7

HOOFDSTUK 3 BEREKENINGSSYSTEMATIEK 8

HOOFDSTUK 4 RESULTATEN EN BEOORDELING 9

4.1 Geurhinder en woon- en leefklimaat 9

4.2 Geurhinder en voorgrondbelasting 10

4.3 Geurhinder en achtergrondbelasting 11

4.4 Vaste afstanden 11

4.5 Belangenafweging.....12

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE 13

Bijlage 1: Lijst bedrijven Web-BVB
Bijlage 2: Voorgrond berekeningen V-Stacks gebied
Bijlage 3: Achtergrond berekeningen V-Stacks gebied

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

In het kader van een bestemmingswijziging ten behoeve van een woningsplitsing op locatie Achterloseweg 41 te Wijchen is een geuronderzoek uitgevoerd.

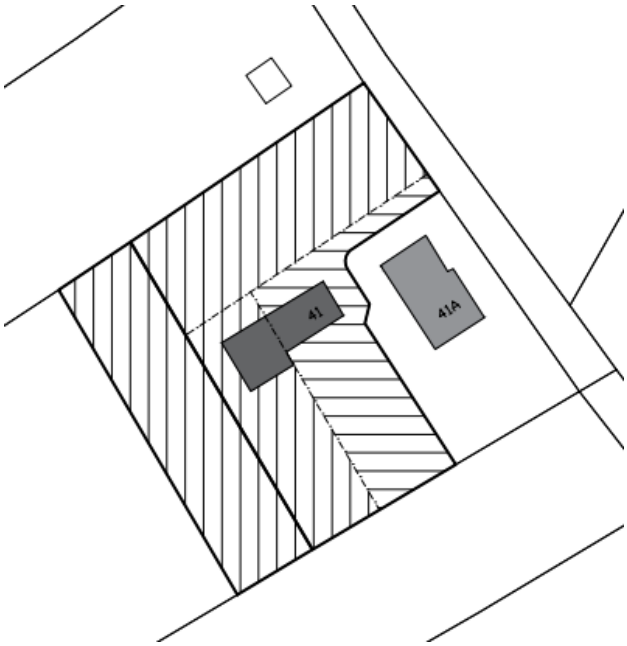
Ons bureau is verzocht inzichtelijk te maken waar de geurcontouren van de meest bepalende omliggende veehouderijen liggen. Aan de hand van deze geurcontouren en de berekende geurbelasting op de bestaande en nieuwe woning aan de Achterloseweg 41 zijn de volgende belangenafwegingen gemaakt:

- Is ter plaatse een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object);
- Wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

Figuur 1

Kadastrale situatie

Bron: Buro Ariëns

HOOFDSTUK 2 INFORMATIE EN TOETSINGSKADER

2.1 INFORMATIEBRONNEN

Bij het opstellen van dit advies is gebruik gemaakt van gegevens verstrekt door de opdrachtgever en de via Kernregistratie dierverblijven (hierna te benoemen KRD) Gelderland/Twente op 21 april 2023 verkregen gegevens over de omliggende bedrijven in een straal van 2 kilometer van de Achterloseweg 41 te Wijchen.

2.2 TOETSINGSKADER

Voor de geurbeoordeling van agrarische bedrijven in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij geldt een specifiek toetsingsregime. Dit toetsingsregime dient andersom ook te worden toegepast bij de RO-beoordeling van mogelijke nieuwe projectlocaties volgens het principe van de omgekeerde werking.

Wettelijk kader
Vanaf 1 januari 2007 vormt de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) het toetsingskader als het gaat om geurhinder afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen. De geuremissie is afhankelijk van het aantal en soort dieren dat binnen de inrichting aanwezig is. In de aan de Wgv gekoppelde Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is per diercategorie een geuremissiefactor vastgesteld, uitgedrukt in Europese odour units per tijdseenheid per dier (ou_E/s/dier). De totale geuremissie van een veehouderij is de som van alle geuremissies van de verschillende diercategorieën die binnen de inrichting aanwezig zijn. Voor diercategorieën waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld, gelden minimaal aan te houden afstanden. Daarnaast zijn minimale afstanden opgenomen vanaf een veehouderij tot een geurgevoelig object behorende bij een (voormalige) veehouderij en vanaf de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object.

De gemeente Wijchen is niet gelegen in een concentratiegebied, zoals geregeld in de Meststoffenwet. Dit betekent dat de geurnormen voor de geurgevoelige objecten in het buitengebied, waar de woning is gelegen, ingevolge artikel 3, lid 1d van de Wgv 8,0 odour units per kubieke meter lucht (ou_E/m^3) bedragen.

Gemeentelijke verordening
In de Wgv is in artikel 6.1 opgenomen dat gemeenten buiten een concentratiegebied bij gemeentelijke verordening binnen een bandbreedte van 0,1 tot 8,0 ou_E/m^3 lucht binnen de bebouwde kom en 2,0 tot 20,0 ou_E/m^3 lucht buiten de bebouwde kom kunnen afwijken van de wettelijke standaardnorm. Ter voorbe-

reiding van een dergelijke verordening kunnen gemeenten een aanhoudingsbesluit nemen om vergunningaanvragen aan te houden tot de verordening in werking treedt. Dit tot maximaal een jaar na het in werking treden van het aanhoudingsbesluit.

De gemeente Wijchen heeft geen gemeentelijk geurbeleid, derhalve wordt getoetst aan de normen uit de Wgv.

Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen
In de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, Aanvulling: Paragraaf 3.4, Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen staat het volgende beschreven: De Wgv schrijft voor op welke wijze een bevoegd gezag de geurhinder vanwege dierenverblijven moet beoordelen indien een veehouderij een milieuvergunning aanvraagt. Indirect heeft de Wgv ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening, dit wordt wel de 'omgekeerde werking' genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder.

De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte-voor-ruimte-woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In gevallen dat een bouwplan niet past binnen het bestemmingsplan, bijvoorbeeld bij vergroting van een bouwblok of bij woningsplitsing, kan vrijstelling van het bestemmingsplan worden gevraagd. Bij besluitvorming over deze vrijstelling moet opnieuw de milieutoets op de omgekeerde werking worden uitgevoerd, er wordt immers opnieuw bestemd. Als het bouwblok al bestemd is, behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing en is ook geen toets op de omgekeerde werking nodig of mogelijk[1].

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het recht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. Dat is tevens van belang voor eventuele planschade. Er zijn in ieder geval twee relevante partijen: de veehouderij en de toekomstige bewoner of andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme). De veehouderij heeft twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en indien hij concrete uitbreidingsplannen heeft (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding), deze ook te realiseren. De toekomstige bewoner heeft belang bij een goed woon- en leefklimaat.

Voor wat betreft geurhinder van veehouderijen betekent dit dat de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

- Is ter plaatse een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object);
- Wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

Volgens bestaande jurisprudentie (Oss: ABRvS 200705538/2, d.d. 4-10-2007 en Oisterwijk: ABRvS 200700646/1, d.d. 22-08-2007) geldt dat bouwen binnen stankcirkels niet toelaatbaar is. Bij de oude geurregelgeving moesten geplande geurgevoelige objecten daarom de minimumafstanden tot veehouderijen in acht

[1] *Wanneer een locatie eenmaal bestemd is voor woningbouw en hiervoor een aanvraag om een bouwvergunning binnenkomt, dan is de milieutoets op de omgekeerde werking niet meer nodig en ook niet mogelijk, deze heeft immers plaatsgevonden bij het aanwijzen van de bestemming. De bouwvergunning moet verleend worden indien die in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan.*

houden. Als deze lijn wordt doorgetrokken naar de Wgv, is het niet toelaatbaar om geurgevoelige objecten te bouwen binnen de geurcontouren van de geldende norm.

Als binnen de contour van de norm al geurgevoelige objecten liggen, wordt de veehouderij niet in alle gevallen in zijn belangen geschaad door nieuwbouw binnen de contour. Als de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad en tevens een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd, is het toelaatbaar om binnen de contour van de geldende norm geurgevoelige objecten te bouwen (Laarbeek: ABRvS 200900801/1, d.d. 7-10-2009 en Weert: ABRvS 200908940/1, d.d. 28-07-2010).

2.3 GEGEVENS VAN DE BEREKENDE AGRARISCHE BEDRIJVEN

Om inzichtelijk te maken hoe de geurcontouren zijn gelegen, is informatie benodigd van de relevante omliggende bedrijven binnen 2 km. rondom de Achterloseweg 41. Via KRD Gelderland/Twente is op 21 april 2023 de actuele (default) gegevens uit de vigerende milieuvergunningen verkregen, welke zijn weergegeven in bijlage 1.

Voor de veehouderij aan de Achterloseweg 33 is de actuele vergunning opgevraagd bij de gemeente Wijchen. Hierin staan geen emissiepunten genoemd derhalve zijn de emissie punten uit de KRD gebruikt.

HOOFDSTUK 3 BEREKENINGSSYSTEMATIEK

Voor de berekeningen in dit rapport is gebruik gemaakt van het rekenmodel V-Stacks gebied, versie 2020 van 5 oktober 2020. Dit rekenmodel berekent de geurbelasting op geurgevoelige objecten, welke enkel voor de intensieve veehouderij wordt uitgedrukt in aantallen Europese odourunits per volume-eenheid lucht (ou_E/m^3). Voor de extensieve veehouderij gelden vaste afstanden.

Voor het bepalen van de te gebruiken ruwheid bij de achtergrondberekening is, zoals in § 3.5 van de Gebruikershandleiding V-Stacks gebied wordt voorgeschreven, een bufferzone van ten minste 2 kilometer om de locatie Achterloseweg 41 te Wijchen genomen. Door V-Stacks gebied is de Berekende ruwheid op 0,40 bepaald.

Voor de veehouderij aan de Achterloseweg 33 te Wijchen is, op basis van vergunde geuremissies, met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning een berekening gemaakt van de voorgrondbelasting op de toetspunten van de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen. De gebruikte invoergegevens en resultaten hiervan zijn weergegeven in bijlage 2.

Met het verspreidingsmodel V-Stacks gebied is berekend wat de achtergrondbelasting op de toetspunten van de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen is van het vergunde veebestand op 21 april 2023. Hiervoor zijn 8 veebedrijven binnen een straal van 2 kilometer om de locatie Achterloseweg 41 ingevoerd met de (default-) waarden afkomstig uit de KRD van Gelderland/Twente. Voor de complete lijst met bedrijven wordt verwezen naar bijlage 1. De invoergegevens en resultaten zijn weergegeven in bijlage 3.

Naast de berekende geurbelasting op de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen, zijn de output bestanden van V-Stacks gebied gebruikt om de geurcontouren in beeld te brengen. Vervolgens zijn alle berekende gridpunten in een GIS-omgeving geïnterpoleerd naar een grid. Op basis van dit grid zijn vervolgens door een GIS-toepassing de geurcontouren verkregen, welke zijn weergegeven in bijlage 3.

HOOFDSTUK 4 RESULTATEN EN BEOORDELING

4.1 GEURHINDER EN WOON- EN LEEFKLIMAAT

De gemeente Wijchen heeft niet in een gemeentelijke geurverordening vastgelegd wat op basis van geurhinderpercentages ten aanzien van de achtergrondbelasting een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is. De handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij geeft in bijlage 6 in tabel A en tabel B de relatie tussen geurbelasting en de geurhinder.

Figuur 2

Tabel A bijlage 6 Wgv

Tabel A. Relatie tussen de achtergrondbelasting en de geurhinder

Achtergrondbelasting *	Geurhinder	
[ou$_E$/m^3 als 98-percentiel]	Concentratiegebied	Niet-concentratiegebied
1	2%	4%
1,5	3%	5%
2	4%	6%
3	5%	9%
4	6%	11%
5	7%	12%
6	8%	14%
7	10%	16%
8	10%	17%
9	11%	19%
10	12%	20%
12	14%	23%
14	16%	25%
16	17%	27%
18	19%	29%
20	20%	31%
22	21%	32%
24	22%	34%
26	24%	36%
28	25%	37%
30	26%	38%
32	27%	40%
34	28%	41%
36	29%	42%
38	30%	43%
40	31%	44%
42	32%	45%
44	32%	46%
46	33%	47%
48	34%	48%
50	35%	49%
55	37%	(51%)
60	38%	(52%)
65	40%	(54%)
70	41%	(56%)
75	43%	(57%)
80	44%	(58%)
85	45%	(59%)
90	46%	(61%)
95	47%	(62%)
100	49%	(63%)

* Berekend met V-Stacks gebied.

Figuur 3

Tabel B bijlage 6 Wgv

Tabel B. Relatie tussen de voorgrondbelasting en de geurhinder

Voorgrondbelasting *	Geurhinder	
[ou_E/m^3 als 98-percentiel]	Concentratiegebied	Niet-concentratiegebied
1	4%	7%
1,5	5%	9%
2	6%	11%
3	8%	15%
4	11%	19%
5	12%	21%
6	14%	24%
7	16%	26%
8	17%	29%
9	19%	31%
10	20%	33%
12	23%	36%
14	25%	39%
16	27%	42%
18	29%	44%
20	31%	46%
22	32%	48%
24	(34%)	50%
26	(36%)	52%
28	(37%)	(53%)
30	(38%)	(54%)
32	(40%)	(56%)
34	(41%)	(57%)
36	(42%)	(58%)
38	(43%)	(59%)
40	(44%)	(60%)

* Berekend met V-Stacks gebied, V-Stacks vergunning of gelijk aan de norm voor de geurbelasting.

De gemeente Wijchen heeft niet in een gemeentelijke geurverordening vastgelegd wat op basis van geurhinderpercentages ten aanzien van de achtergrondbelasting een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is. De handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij geeft in bijlage 7 een vijftal methoden hoe dit bepaald zou kunnen worden. Nu dit echter niet door de gemeente is vastgesteld is vooralsnog uitgegaan van de milieukwaliteitscriteria van het RIVM, zoals in navolgende tabel 1 is opgenomen.

Tabel 1

Milieukwaliteitscriteria RIVM

Mogelijke kans op geurhinder (%)	Beoordeling leefklimaat
< 5	zeer goed
5 - 10	goed
10 - 15	redelijk goed
15 - 20	matig
20 - 25	tamelijk slecht
25 - 30	slecht
30 - 35	zeer slecht
35 - 40	extreem slecht

4.2 GEURHINDER EN VOORGRONDBELASTING

De gemeente heeft de planlocatie, niet aangewezen als gebied waarvoor een andere maximale waarde voor geurbelasting op geurgevoelige objecten van een veehouderij geldt, zijnde 8,0 ou_E/m^3.

Om te bepalen wat de voorgrondbelasting op de woning is, is met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning vanuit de rand van het bouwvak (worstcase) van de veehouderij aan de Achterloseweg 33 berekend wat de voorgrondbelasting van het vergunde veebestand vanuit de veehouderij is.

De resultaten hiervan zijn weergegeven in navolgende tabel 2. Voor de daadwerkelijke outputbestanden wordt verwezen naar bijlage 2.

Tabel 2

Voorgrondbelasting op de toetspunten van de woning

Toetspunt			V-Stacks Vergunning (ou_E/m^3) vanuit rand bouwblok Achterloseweg 33
nr	Omschrijving	Norm	
1	T01	8,0	4,1
2	T02	8,0	4,2
3	T03	8,0	4,3
4	T04	8,0	4,2

Op de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen wordt, met een voorgrondbelasting die maximaal 4,3 ou_E/m^3 is, ruimschoots voldaan aan de norm van 8,0 ou_E/m^3. Vanuit figuur 3 blijkt dat met een voorgrond belasting van ten hoogste 4,3 ou_E/m^3 in een niet concentratiegebied er door 20% van de omwonende geurhinder wordt ervaren. Daarmee mag geconcludeerd worden dat hiermee een matig woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd (tabel 1).

4.3 GEURHINDER EN ACHTERGRONDBELASTING

Vanuit figuur 2 blijkt dat met een achtergrond belasting van ten hoogste 4,6 ou_E/m^3 in een niet concentratiegebied er door 12% van de omwonende geurhinder wordt ervaren. Daarmee mag geconcludeerd worden dat hiermee een redelijk goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd (tabel 1).

Tabel 3

Berekende achtergrondbelasting vanuit 38 veehouderijen binnen een straal van 2 kilometer.

Toetspunt			V-Stacks Gebied (ou_E/m^3) van 35 veehouderijen
nr	Omschrijving	Norm	
1	T01	8,0	4,3
2	T02	8,0	4,4
3	T03	8,0	4,6
4	T04	8,0	4,5

4.4 VASTE AFSTANDEN

Ten aanzien van omliggende veehouderijen dient ook rekening te worden gehouden met de vaste afstand van 50 meter tot geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom zoals genoemd in artikel 4 van de Wgv.

De meest nabij gelegen veehouderij betreft de veehouderij aan de Achterloseweg 33 welk gelegen is op een afstand van 121 meter ten opzichte van de woning. Hieruit kan worden geconcludeerd dat ook ten aanzien van de aan te houden vaste afstanden een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

Hieruit kan voorts worden geconcludeerd dat de veehouderijen in de omgeving door de beoogde nieuwe woning en bestemmingswijziging niet (verder) in hun belangen worden geschaad.

In artikel 5 van de Wgv zijn minimale afstanden opgenomen vanaf de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object. Buiten de bebouwde kom dient deze afstand tenminste 25 meter te bedragen. Gezien het voornoemde wordt hier ruimschoots aan voldaan.

4.5 BELANGENAFWEGING

De in de omgeving van de Achterloseweg 41 te Wijchen gelegen veehouderijen hebben twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en indien er concrete uitbreidingsplannen zijn (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding), deze ook te kunnen realiseren.

De veehouderijen in de omgeving kunnen hun bestaande bedrijfsactiviteiten (vergunde situatie) voortzetten. Op basis hiervan worden deze niet in hun belangen geschaad.

Tevens is voor locatie Achterloseweg 33 te Wijchen op 20 oktober 2023 een melding in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer ingediend. De vleeskalverhouderij wordt beëindigt en er wordt een omschakeling naar een paardenhouderij gemeld. Hiermee is de Achterloseweg 33 geen intensief veehouderij bedrijf binnen de Wgv meer en gelden er enkel vaste afstanden tot (nieuw te realiseren) geurgevoelige objecten waaraan de locatie ruimschoots voldoet.

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE

Aan de hand van de berekende geurcontouren en geurbelasting op de woning aan de Achterloseweg 41 zijn de volgende belangenafwegingen gemaakt:

- Is ter plaatse een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object);
- Wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belangen veehouderij en derden).

Uit de beoordeling kunnen de volgende deelconclusies worden getrokken:

1. Op de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen wordt, met een voorgrondbelasting die maximaal 4,3 ou_E/m^3 , overal voldaan aan de norm van 8,0 ou_E/m^3;
2. Op basis van de berekende voorgrondbelasting vanuit Achterloseweg 33 op de toetspunten van de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen kan een 'matig' woon- en leefklimaat worden gegarandeerd;
3. Op basis van de berekende achtergrondbelasting vanuit 8 veehouderijen binnen een straal van 2 kilometer (maximaal 4,6 ou_E/m^3) op de toetspunten van de woning aan de Achterloseweg 41 te Wijchen kan een 'redelijk goed' woon- en leefklimaat worden gegarandeerd;
4. Aan de vaste afstanden vanuit de meest dichtbij gelegen veehouderij tot aan de locatie Achterloseweg 41 te Wijchen en aan de gevel-gevel afstand wordt voldaan.

Gelet op bovenstaande kan worden geconcludeerd dat in de omgeving van de Achterloseweg 41 te Wijchen niemand onevenredig in zijn belangen geschaad wordt en een matig woon- en leefklimaat gewaarborgd kan worden.

Bijlage 1

Lijst bedrijven

BronID	X_COORD-S	Y_COORD-S	EP-hoogte	GemGebhc	EP-diamete	EP-uittree	EVergund	Gemeente	Adres	PostcodeH	IPPC
1	177442	425818	6	6	0,5	4	17800	Wijchen	Achterlose	6604KC 33	Nee
6	176489	426088	6	6	0,5	4	747,6	Wijchen	van Balver	6615AH 6	Nee
34	178135	425983	6	6	0,5	4	3942,3	Wijchen	Wezelsebe	6604AD 21	Nee
37	175992	427218	6	6	0,5	4	1068	Wijchen	Broekstraa	6616AC 32	Nee
39	176996	426811	6	6	0,5	4	156	Wijchen	Broekstraa	6615AD 39	Nee
43	176680	427285	6	6	0,5	4	1002	Wijchen	Broekstraa	6616AB 37	Nee
49	179299	425839	6	6	0,5	4	4328,26	Wijchen	Gagelvens	6604BE 4	Nee
60	177874	427816	6	6	0,5	4	1780	Wijchen	Hoogvond	6604KH 2	Nee

Bijlage 2

Voorgrond berekening V-Stacks vergunning

Naam van de berekening: 5810go0123v2

Gemaakt op: 2024-02-19 8:18:32

Rekentijd: 0:00:29

Naam van het bedrijf: 5810go0123v2 voorgrond Achterloseweg 41, Wijc

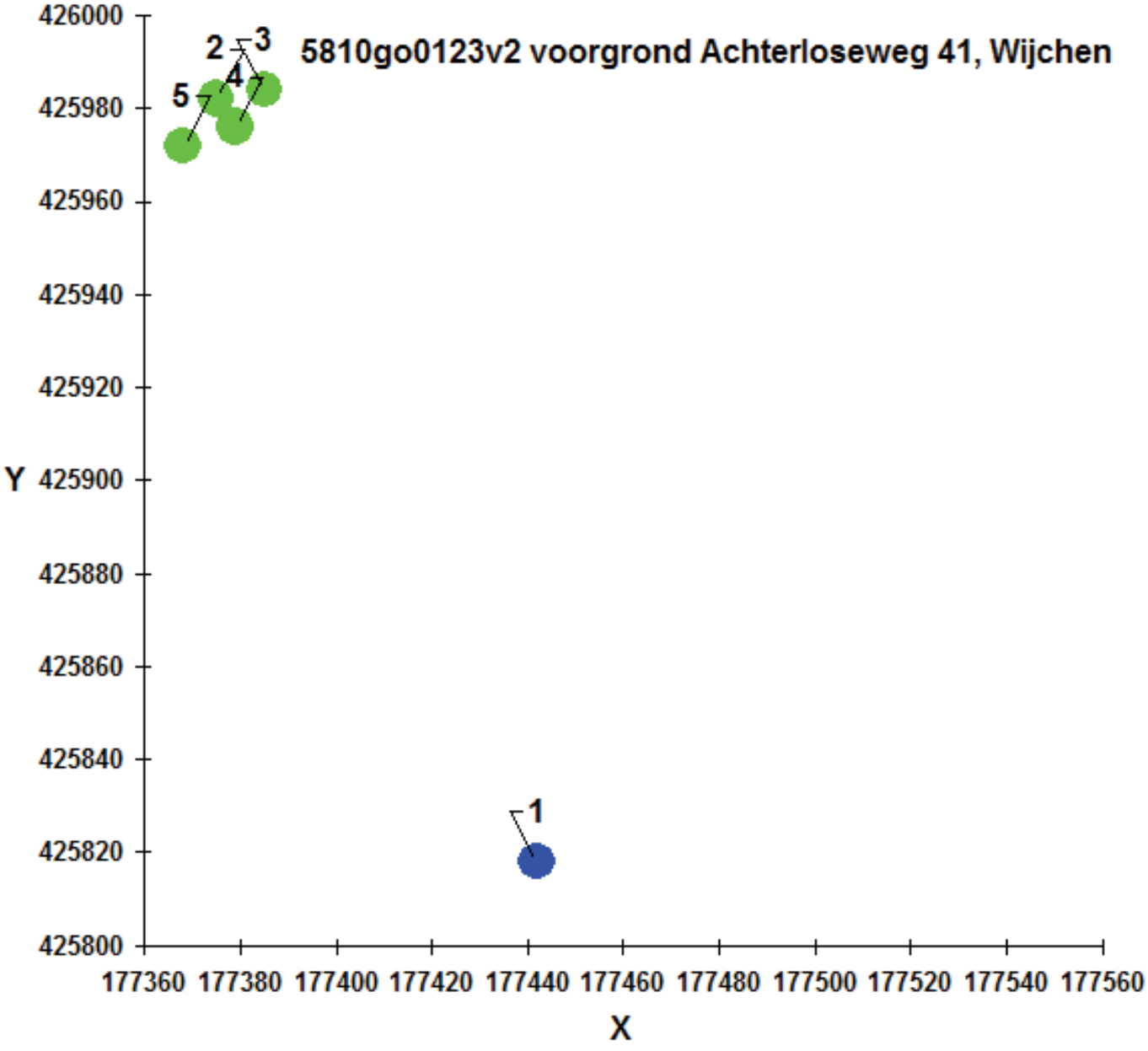
Berekende ruwheid: 0,543 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	1 Achterloseweg 33	177 442	425 818	6,0	0,5	4,00	17 800	6,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	T01	177 375	425 982	8,0	4,1
3	T02	177 385	425 984	8,0	4,2
4	T03	177 379	425 976	8,0	4,3
5	T04	177 368	425 972	8,0	4,2

Bijlage 3

Achtergrond berekeningen V-Stacks gebied

Naam van de berekening: 5810go0123

Gemaakt op: 4-24-2023 16:02:01

Rekentijd : 0:18:40

Naam van het gebied: 5810go0123

Berekende ruwheid: 0,40 m

Meteo station: Nvt

Rekenuren: 20

Bronbestand: X:\Klanten\5810_Ariëns\Go0123Achterloseweg41teWijchen\Vstacks\input\Bronnen.dat

Receptorbestand: X:\Klanten\5810_Ariëns\Go0123Achterloseweg41teWijchen\Vstacks\input\GGO.dat

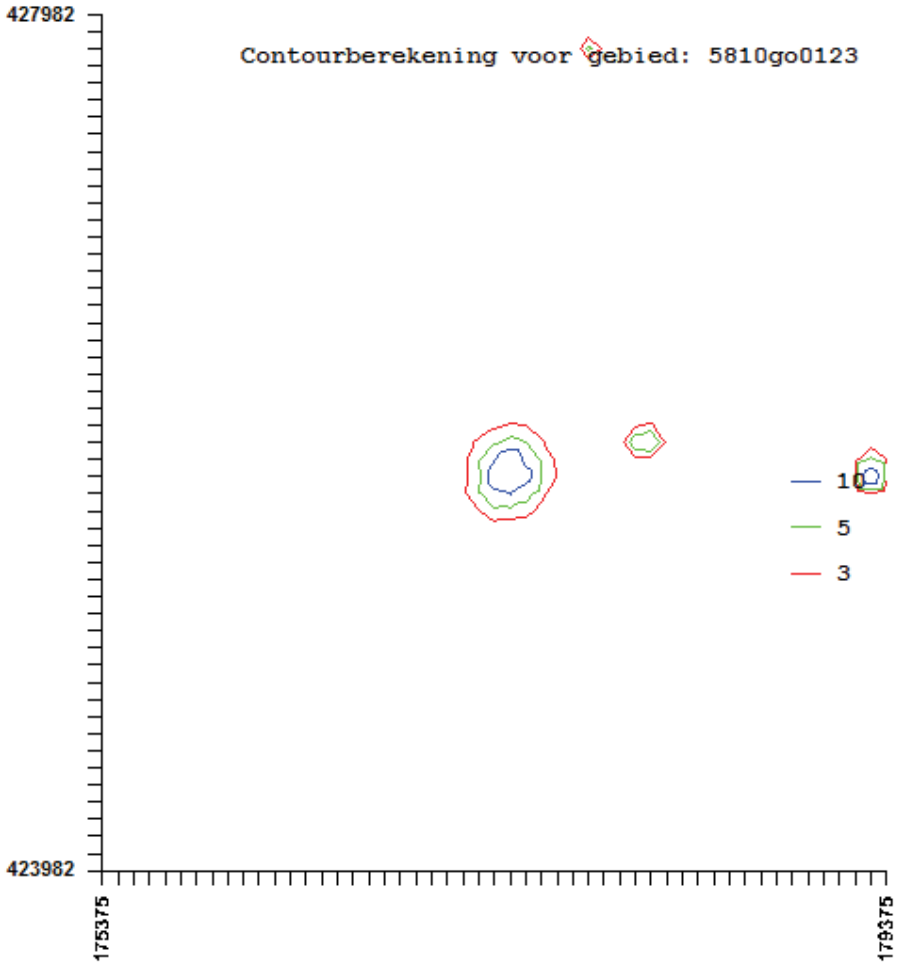
Resultaten weggeschreven in: X:\Klanten\5810_Ariëns\Go0123Achterloseweg41teWijchen\Vstacks\output

Rasterpunt linksonder x: 175375 m

Rasterpunt linksonder y: 423982 m

Gebied lengte (x): 4000 m , Aantal gridpunten: 51

Gebied breedte (y): 4000 m , Aantal gridpunten: 51

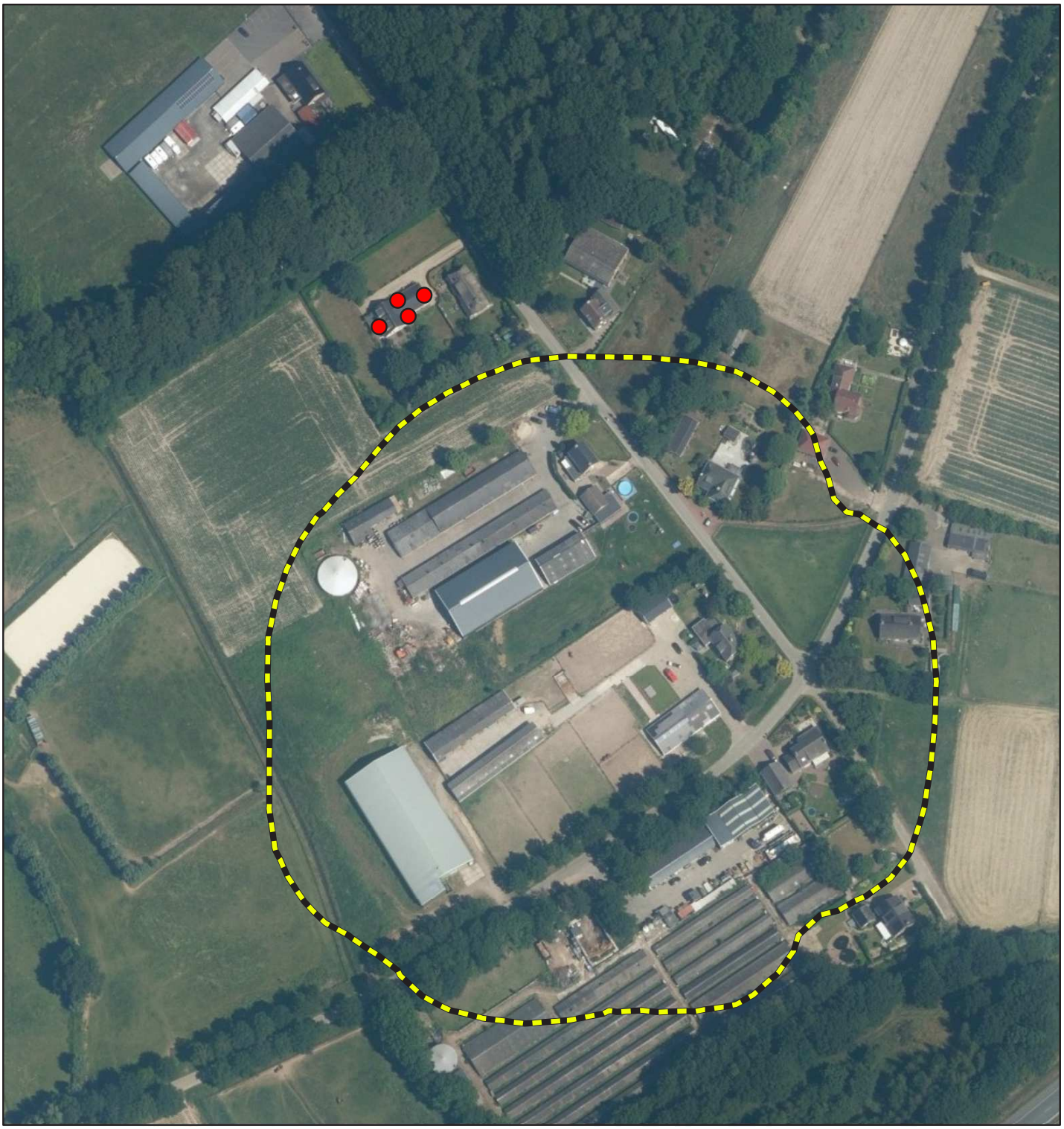

042413415970_OutRepGeurBelasting

Cumulatieve geurbelasting op receptorpunten, zoals berekend

RecepID	X-coor	Y-coor	Geurnorm	Geurbelasting [OU/m3]
1	177375	425982	8.00	4.29
2	177385	425984	8.00	4.44
3	177379	425976	8.00	4.56
4	177368	425972	8.00	4.45

Achtergrond Geur Achterloseweg 41 te Wijchen

Schaal 1:2.000

0 5 10 20 30 40 50
Meter

N

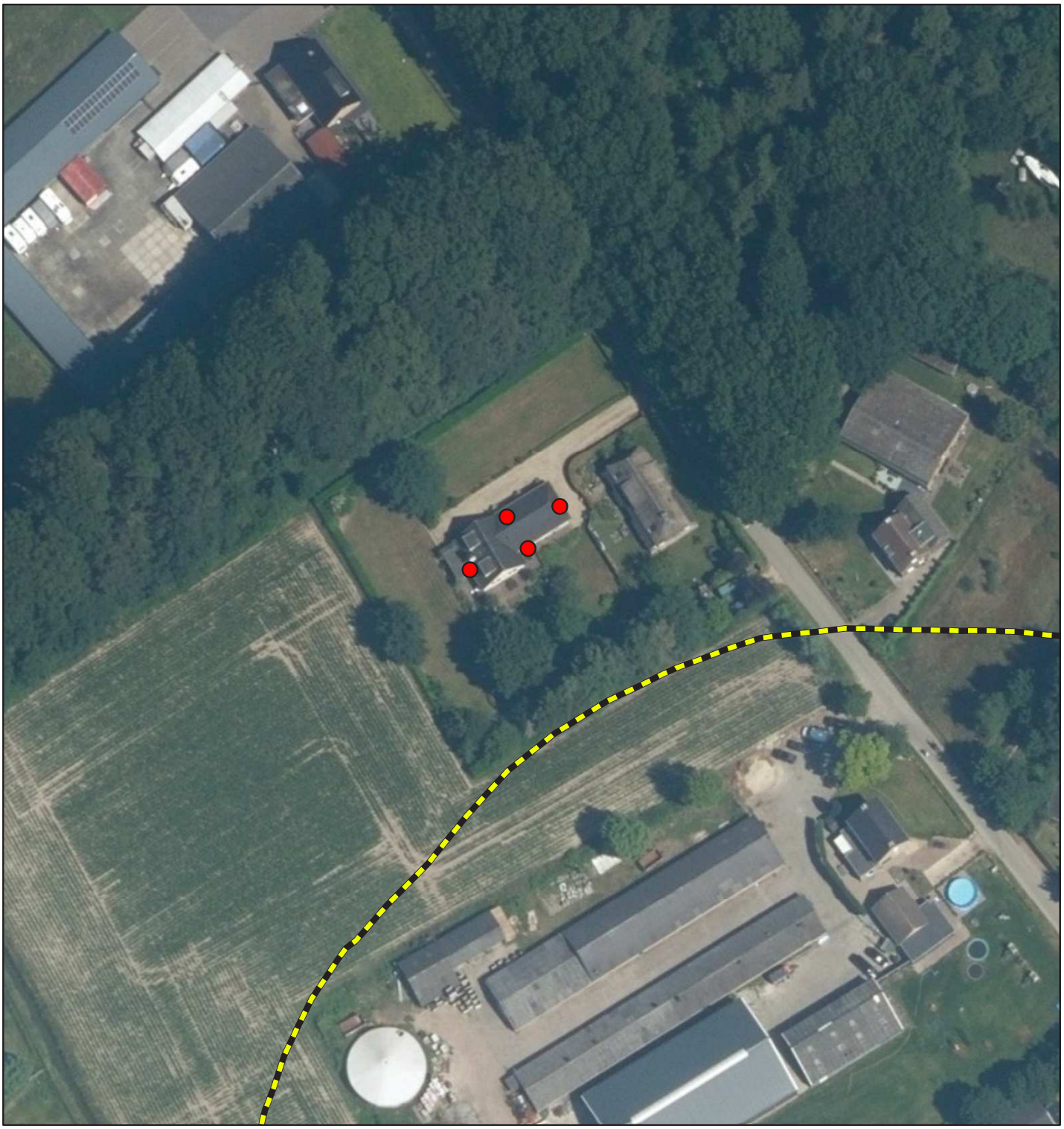
Legenda

- Toetspunten
- Contouren 8 od
- Luchtfoto

G&O consult

ADVISEURS VOOR MILIEU EN OMGEVING

Achtergrond Geur Achterloseweg 41 te Wijchen

Schaal 1:1.000

0 3,57 14 21 28 35 Meter

N

Legenda

- Toetspunten
- Contouren 8 od
- Luchtfoto

G&O consult

ADVISEURS VOOR MILIEU EN OMGEVING

WATERPARAGRAAF WONINGSPLITSING ACHTERLOSEWEG 41 LEUR

WATERHUISHOUDING

Wettelijk kader
Nederland is een waterrijk land. Bouwen in die gebieden kan niet zomaar. Bij de vaststelling van het omgevingsplan moet de gemeente voor het waterbelang de opvattingen van de waterbeheerder betrekken. Dit volgt uit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Weging van het waterbelang
De weging van het waterbelang (voorheen: watertoets) geldt bij het vaststellen van het omgevingsplan. Dit volgt uit artikel 5.37 van het Bkl. De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder betrekken bij het omgevingsplan. Dit geldt in het algemeen voor alle waterbelangen. Er gelden geen regels voor hoe de gemeente de waterbeheerder hierbij betrekt. De gemeente is vrij om hier zelf invulling aan te geven.

Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en –opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. Indien aan de orde is tevens het advies van het waterschap in de waterparagraaf verwerkt.

1. Beschrijving watersysteem

Geomorfologie en geohydrologie
Het plangebied is gelegen in het buitengebied ten noordwesten van de kern Wijchen. Het maaiveld binnen het plangebied ligt op een hoogte van 7,4 tot 7,6 m +NAP (bron: AHN Viewer). Geomorgologisch is het plangebied gelegen op een 'dekzandwelving', een welving (heuvel, rug) ontstaan door eolische processen (door erosie of afzetting van materiaal door de wind). De welving betreft een vrij vlak, laag gelegen reliëf met een lokaal maximaal hoogteverschil van 1,5 – 5 m. De bodem van het plangebied bestaat uit 'vorstvaaggronden' met grof zand. Vorstvaaggronden betreffen gronden die weinig tekenen van bodemvorming vertonen. De gronden kennen een schrale bovengrond, met daaronder een zwak ontwikkelde bruin gekleurde horizont. Deze omvat een minerale laag waarin de eigenschappen van het moedermateriaal nauwelijks of vaag zijn te herkennen. De gemiddeld kleinste grondwaterspiegeldiepte ligt tussen de 80 en 100 cm. De gemiddeld grootste grondwaterspiegeldiepte ligt tussen de 170 en 190 cm (bron: BROloket).

Oppervlakte- en afvalwatersysteem
Binnen het plangebied zijn geen A/B/C-watergangen gelegen. Dit is ook niet het geval in de directe omgeving van het plangebied. Wel is op circa 90 m ten zuidwesten van het plangebied een A-watergang gelegen.

Het plangebied is gelegen naast het openbaar riool onder de Achterloseweg. Voor de afvoer van het afvalwater wordt gebruik gemaakt van de afvoerleiding van de bestaande woning Achterloseweg 41 naar de pompput van de openbare drukriolering, in de voortuin van Achterloseweg 41A.

Ecosysteem
Het plangebied is niet gelegen in het Gelders natuurnetwerk of in de Groene ontwikkelingszone. Binnen het plangebied bevindt zich geen te beschermen natte landnatuur met bijzondere waarde.

2. Gemeentelijk waterbeleid en waterbeheer

Waterbeleid
Het gemeentelijk waterbeleid is met name gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de Strategische waternota Wijchen zijn de thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven (zie ook punt 3). Het Gemeentelijk rioleringsplan beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor rioolwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de watertoets wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Zorgplicht afvalwater en hemelwater
De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt. Perceeleigenaren dienen hemelwater in eerste instantie op eigen terrein te verwerken of op oppervlaktewater te lozen. Als dit redelijkerwijs niet mogelijk is draagt de gemeente zorg voor de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater.

Zorgplicht grondwater
In eerste instantie zijn perceeleigenaren zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. De gemeente heeft een zorgplicht bij het treffen van maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap.

Waterschap
De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Het Waterschap geeft in het kader van de Waterwet een vergunning af voor lozing op oppervlaktewater en in het kader van de Keur een ontheffing voor ingrepen/ activiteiten in/nabij watergangen en waterkeringen. Daarnaast verzorgt het waterschap het onderhoud van A-watergangen en draagt zorg voor het zuiveren van afvalwater.

3. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan

Deze paragraaf beschrijft op welke wijze op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving. Onderdeel hiervan is een motivering van getroffen maatregelen om negatieve effecten op/van het watersysteem tot een minimum te beperken, inclusief de ruimtelijke consequenties daarvan.

3.1 Leefomgeving algemeen

<u>Beleidsuitgangspunten</u>
De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag in beginsel geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.

Water is mede-ordenend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening wordt gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven worden gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, riolering, welzijn en energiewinning (zie ook Klimaatverandering).

<u>Gevolgen van/voor het plan</u>
Het planvoornemen voorziet niet een toename van de hoeveelheid bebouwing en slechts in een zeer beperkte toename van de hoeveelheid verharding (circa 60 m²). Maatregelen voor de opvang en berging van hemelwater kunnen daardoor ook beperkt blijven. Het extra verhard oppervlak is zo minimaal dat afgewaterd kan worden naar de omliggende tuin. Hier kan het water geborgen en geïnfiltreerd worden. Aangezien de bovengrond bestaat uit grof zand, kan het water snel in de bodem trekken en zal dit niet afstromen naar de omgeving.

3.2 Kwaliteit en beleving

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde eisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater dient te worden voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater mag alleen worden geloosd via een zuiverende voorziening.

De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij worden water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen zichbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan
Het schoon hemelwater afkomstig van de verharde opervlakten bij de woningen blijft op de bestaande wijze afgevoerd worden. Verontreiniging van het schone hemelwater wordt voorkomen door de toepassing van niet-uitlogende materialen bij de noodzakelijke aanpassingen van de bebouwing en door beperking van de toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc.

Door de beperkte omvang van het planvoornemen is het niet zinvol om waterstromen zichtbaar en beleefbaar te maken.

3.3 Klimaatverandering

Beleidsuitgangspunten
De gemeent streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dienen schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa te worden beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het projectgebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.

Grondwateronttrekking beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen.

Gevolgen van/voor het plan
Het plangebied is niet uitzonderlijk gevoelig voor klimaatverandering. De groene aankleding van het plangebied blijft behouden en wordt op onderdelen versterkt. In combinatie met het gegeven dat de bebouwde en verharde situatie nauwelijks verandert, wordt het plangebied daardoor niet gevoeliger voor klimaatverandering.

3.4 Waterberging

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken dient zoveel mogelijk te worden afgekoppeld van de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Bodeminfiltratie binnen het gebied, 3) Berging binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het projectgebied en 5) Afvoer naar riool.

Wanneer hemelwater direct of indirect wordt geloosd op oppervlaktewater, moet dit volgens de Keur (Waterschap Rivierenland) worden gecompenseerd. De compensatieplicht houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Het waterschap hanteert hierbij een eenmalige uitzondering van 500 m^2 (stedelijk gebied) en 1500 m^2 (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven. De gemeente kent in tegenstelling tot het waterschap, geen vrijstelling onder de grens van 1.500 m^2 en eist bergingscompensatie bij elke nieuwe verharding.

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Omdat op minder dan 100 m van oppervlaktewater het hemelwater op/in de bodem wordt gebracht, schrijft het waterschap voor dat een berging gerealiseerd moet worden van 664 m^3/ha verhard oppervlak (beleidsregels Keur art. 5.16).

Gevolgen van/voor het plan
Per saldo heeft het planvoornemen een zeer beperkte toename van de hoeveelheid verharding binnen het plangebied tot gevolg (circa 60 m^2). De hydrologische situatie binnen het plangebied zal daardoor ook slechts beperkt verslechteren. Om te voldoen aan de eis tot bergingscompensatie van de gemeente, moet bij een extra oppervlak van 60 m^2 en uitgaande van een bergingscapaciteit van 664 m^3/ha, een berging van 4 m^3 worden aangelegd. De omliggende tuin biedt voldoende ruimte en mogelijkheden om 4 m^3 aan water te bergen en infiltreren.

3.5 Gezondheid en veiligheid

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de projectlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid.

Risico's van optrekkend vocht primair beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (bv. kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Voorts in het plan rekening houden met eventuele gevolgen van bodemdaling als gevolg van grondwaterstandsdaling of –fluctuatie.

Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).

Gevolgen van/voor het plan

De bebouwde situatie verandert door het planvoornemen niet. In de huidige situatie worden geen problemen met betrekking tot gezondheid en veiligheid ervaren. Doordat het peil van de woningen niet wijzigt, zal dit ook in de nieuwe situatie het geval zijn.

3.6 Afvalwater

Volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) moet iedere nieuwbouwwoning afzonderlijk op de openbare riolering zijn aangesloten. In het kader van het planvoornemen wordt de extra woning aangesloten op het bestaande riool onder de Achterloseweg. Aangezien er slechts 1 woning bij komt, wordt verwacht dat de toename minimaal zal zijn en geen overlast zal veroorzaken.

Voor de aansluiting wordt gebruik gemaakt van de bestaande afvoerleiding van de bestaande woning Achterloseweg 41 naar de pompput van de openbare drukriolering, in de voortuin van Achterloseweg 41A. Een deel van deze afvoerleiding ligt op het buurperceel Achterloseweg 41A. Hiervoor is in het verleden waarschijnlijk een zakelijk recht gevestigd. Nu er een splitsing van het pand en dus ook het eigendom plaatsvindt, zal het zakelijk recht worden uitgebreid. Enerzijds tussen de eigenaren van de te splitsen woning Achterloseweg 41 (gezamenlijke afvoerleiding op eigen terrein) en anderzijds tussen de nieuwe eigenaar van de afgesplitste woning Achterloseweg 41 en de eigenaar van Achterloseweg 41A (gezamenlijke afvoerleiding op het perceel Achterloseweg 41A).

4. Overwegingen en conclusie

Overwegingen

Gezien hetplanvoornemen geen wijzigingen in de bebouwde situatie en nauwelijks in de verharde situatie met zich meebrengt (geen noodzaak voor compenserende waterberging) en ook de terreininrichting nauwelijks wijzigingen ondergaat, blijft ook de bestaande waterhuishoudkundige situatie behouden.

Conclusie

Het plan heeft geen nadelige gevolgen voor de waterhuishouding en omgekeerd. Het wateraspect vormt geen belemmering voor de realisatie van het planvoornemen. De minimale hoeveelheid extra verhard oppervlak zal niet zorgen voor afstroming van water van het perceel.

5. Overleg met waterbeheerder

Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder. Veelal is de waterbeheerder het waterschap, maar kan ook Rijkswaterstaat of de Provincie zijn. Het advies of resultaat van het vooroverleg dient te worden verwerkt in de waterparagraaf.

Voor wat betreft het waterschapsbelang geldt voor alle ruimtelijke plannen dat bij aanvang van het planproces een digitale watertoets moet worden ingevuld door de initiatiefnemer (www.digitalewatertoets.nl). Het hieruit voortvloeiende advies moet, in geval van een relevant waterschapsbelang, worden uitgewerkt in de waterparagraaf.

Het planvoornemen is op 31 mei 2023 aangemeld via de digitale watertoets. Daarbij is gebleken dat slechts geringe waterschapsbelangen in het geding zijn. De relevante zaken uit de digitale watertoets zijn in de voorliggende waterparagraaf verwerkt. Als relevant zijn beoordeeld zaken met betrekking tot klimaatadaptatie (klimaatbestendige inrichting leefomgeving) en waterkwaliteit (geen uitlogende materialen).

Wateradvies Gering Waterschapsbelang

Op grond van het Besluit Ruimtelijke Ordening moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de taken en belangen van het waterschap. Uit de ingevoerde gegevens volgt dat er sprake is van een ruimtelijk plan dat een geringe invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. In deze fase van de planvorming (bestemmingsplan) kan volgens het waterschap worden volstaan met dit automatisch gegeneerd wateradvies.

Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. Korte procedure

Op basis van onderstaande locatie

Vragen en antwoorden uit de check

Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?	nee
Is het totale plangebied groter dan 3500 m² ?	nee
Gaat het plan over activiteiten die kunnen leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater? (Bij twijfel: vink 'ja' aan)	nee
a_watergangen	nee
a_watergangen_zone	nee
b_watergangen_met_zonering	nee
c_watergang	nee
buitenbeschermingszone_waterkering	nee
kern_en_beschermingszone_waterkering	nee
persleidingen	nee
rioolgemaal	nee
rioolwaterzuivering	nee
Boringsvrije_zone_GLD	nee
Grondwaterbescherming_GLD	nee
Koude_Wateropslagvrije_zone	nee
Waterwingebieden_GLD	nee
Wegen	nee

Details

1. Korte procedure

Wat moet ik doen?

Beleid van Waterschap Rivierenland

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 “Koers houden, kansen benutten” bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit, wegen en waterketen. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Klimaatadaptatie

Water en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker in ons veranderende klimaat. Extreme buien worden steeds vaker afgewisseld met perioden van droogte. We blijven ernaar streven om voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar te hebben. Het waterschap heeft samen met de gemeenten de taak om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit kunnen we niet alleen. U kunt een bijdrage leveren door uw plan zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk bijvoorbeeld aan groene daken of natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit van de leefomgeving of de biodiversiteit kan zo worden vergroot. Op de website (https://bouwadaptief.nl/) kunt u zich laten inspireren door klimaatadaptatieve projecten en vindt u een overzicht van mogelijke maatregelen.

Verhard oppervlak Indien u verharding aanbrengt, dient u mogelijk watercompensatie aan te leggen. Voor meer informatie verwijzen we u naar onze website https://www.waterschaprivierenland.nl/waterberging.

Waterkwaliteit Hieronder volgt een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen: • Gebruik geen uitlogende materialen zoals zink of koper. Zo komen deze materialen niet in de sloot terecht. Gebruikt u wel uitlogende materialen, dan mag het dakwater niet rechtstreeks op de sloten worden geloosd. • Bladeren van bladverliezende bomen langs het water komen vaak in het water terecht. Dit kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. U kunt de hoeveelheid bladafval in de watergang beperken door rekening te houden met de plaatsing van bomen. • Neem de ecologische waarde mee in het ontwerp van een watergang, wadi, etc. Door aandacht te hebben voor de ecologische waarde, vergroot u deze zonder al te veel moeite. "

13-4-2023

QuickScan flora en fauna

Achterloseweg 41, Leur

BNL advies
Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

R.J.L. Bijvelds (Rik)
ECOLOOG BNL ADVIES

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Verkennend onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde flora en fauna, op de locatie:

Achterloseweg 41, Leur

Colofon:

Opgesteld door:	BNL advies Telefoonstraat 2 5428 GJ Venhorst T: 06 18 90 46 06 E: info@bnladvies.nl W: www.bnladvies.nl
Projectlocatie:	Achterloseweg 41 6615 AG Leur
Status:	definitief
Versie:	23062.QFF
Datum:	12-01-2023
Auteur:	Ing. R.J.L. Bijvelds (Rik)

BNL advies
Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

© copyright BNL advies 2023
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. BNL advies kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

Inhoud

Colofon: 1

1. Inleiding 4

2. Toelichting onderzoekskader 5

2.1 Wet natuurbescherming 5

2.1.1 Bescherming van gebieden 5

2.1.2 Bescherming van soorten 5

2.1.3 Bescherming van houtopstanden 5

2.2 Verordening ruimte 5

3. Omschrijving plangebied 7

3.1 Algemeen 7

3.2 Voorgenomen ontwikkeling 7

3.2.1 Te verbouwen woning 8

3.2.2 Directe omgeving en beplantingen 8

3.3 Vooronderzoek 9

4. Onderzoeksresultaten beschermde soorten 10

4.1 Algemeen 10

4.2 Soorten vogelrichtlijn 10

4.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten 10

4.2.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) 11

4.2.3 Algemene broedvogels 11

4.2.4 Werken binnen het broedseizoen 11

4.3 Soorten Habitatrichtlijn 12

4.3.1 Vleermuizen 12

4.3.2 Overige Habitatrichtlijn soorten 12

4.4 Nationaal beschermde soorten 12

4.4.1 Marterachtigen 12

4.4.2 Amfibieën en reptielen 13

4.4.3 Libellen 13

4.4.4 Dagvlinders 13

4.4.5 Vaatplanten 13

4.4.6 Effectbeoordeling en toetsing 13

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

5. Conclusies en aanbevelingen 14
5.1 Soorten Vogelrichtlijn 14
5.1.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten 14
5.1.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) 14
5.1.3 Algemene broedvogels 14
5.2 Soorten Habitatrichtlijn 15
5.2.1 Vleermuizen 15
5.2.2 Overige habitatrichtlijnsoorten 15
5.2.3 Nationaal beschermde soorten 15
5.3 Aanbevelingen/ natuur-inclusief bouwen 15

6. Conclusie 16

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

1. Inleiding

Aanleiding.
Op verzoek van de initiatiefnemer, is op woensdag 5 april 2023, een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. De ecologische quickscan bestaat uit een veldonderzoek op locatie en bijbehorende verslaglegging.

Doel.
Doel van deze quickscan is het verkrijgen van informatie over de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en dan voornamelijk de aanwezigheid van tijdelijke of vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze informatie is nodig ten behoeve van de voorgenomen ontwikkelingen op de locatie: Achterloseweg 41 te Leur.

De werkzaamheden betreffen een splitsing van de bestaande woning en kavel, waarbij intern in de woning een muur geplaatst wordt. Aan daken en gevels worden verder geen werkzaamheden uitgevoerd. Op- en nabij de te ontwikkelen kavel, te verbouwen woning en aangrenzende bebouwingen en beplantingen kunnen beschermde soorten flora en fauna voorkomen welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen.

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna.

De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

2. Toelichting onderzoekskader

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijen bomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod.

2.2 Verordening ruimte

In de Verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In Gelderland het ‘Gelders Natuurnetwerk’ genaamd. De gebieden worden beschermd via het planologisch kader. Dit alles is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid van het Gelders Natuurnetwerk kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’.

Naast het Gelders Natuurnetwerk, kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1. Soortenbescherming en verbodsbepalingen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

3. Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied ligt ten westen van het centrum van Wijchen, in de gemeente Wijchen, liggende in de provincie Gelderland (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1: De projectlocatie ten westen van het centrum van Wijchen, is globaal weergegeven binnen de rode cirkel. Bron: Kadviewer, datum: 13-04-2023

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

De werkzaamheden betreffen een splitsing van de bestaande woning en kavel (zie afbeelding 2), waarbij intern in de woning een muur geplaatst wordt. Aan daken en gevels worden verder geen werkzaamheden uitgevoerd. Op- en nabij de te ontwikkelen kavel, te splitsen woning en aangrenzende bebouwingen en beplantingen kunnen beschermde soorten flora en fauna voorkomen welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Afbeelding 2: De kavel met kavelnummer 329 met de te splitsen woning. Bron: Kadviewer, datum: 13-04-2023

3.2.1 Te verbouwen woning

De bestaande woning op de kavel gaat intern gesplitst worden (zie afbeelding 3 en 4). In en nabij de te verbouwen woning kunnen diverse beschermde flora en fauna voor komen, zoals marterachtigen, uilen, huismussen en vleermuizen. Maar ook andere vogel- en diersoorten kunnen de woning gebruiken om te nestelen en zich voort te planten.

Afbeelding 3 en 4: de te splitsen woning. Bron: BNL advies, datum: 05-04-2023

3.2.2 Directe omgeving en beplantingen

Aangrenzend aan, en op de kavel zijn bomen, diverse hagen, heesterbeplanting en kruidachtige begroeiing aanwezig.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Tijdens de rondgang dienen de beplantingen nabij de te ontwikkelen kavel goed gecontroleerd te worden op bestaande nesten in bomen en beplantingen.

Beoordeeld moet worden of de geplande werkzaamheden een negatief effect hebben op (beschermde) soorten flora en fauna op- en nabij de kavel. Dit zal afhankelijk zijn van de soorten die voor komen, en op welke wijze zij het gebied gebruiken (groeiplaats, voortplantingsplaats, verblijfplaats of foerageerplaats). Elke functie kent een ander beschermingsregime.

3.3 Vooronderzoek

Voorafgaand aan het bezoek op de projectlocatie is de NDFF geraadpleegd om te bekijken welke soorten aanwezig zijn in het gebied, om daarop de quickscan aan te passen. De projectlocatie valt binnen het kilometerhok 177-425. Het belangrijkste wat opviel is dat in de directe omgeving (atlasblok van 5x5 km) diverse beschermde soorten flora en fauna voorkomen.

Beoordeeld moet worden door middel van een veldbezoek of beschermde soorten ook mogelijk gebruik maken van het gebied/ aanwezig zijn in het gebied. Gezien de ligging van het perceel en de aanwezigheid van beplantingen in de directe omgeving, was het dus belangrijk om het gebied goed te inventariseren op beschermde vaatplanten/ groeilocaties, aanwezige holtes / mogelijke verblijfplaatsen, voortplantings-, en nestlocaties van zoogdieren en vogelsoorten.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Zeldzaamheid	Rode Lijst
Apodemus sylvaticus	Bosmuis	a	TNB
Arvicola amphibius	Woelrat	a	TNB
Capreolus capreolus	Ree	a	TNB
Castor fiber	Bever	a	TNB
Crocidura russula	Huisspitsmuis	a	TNB
Eptesicus serotinus	Laatvlieger	a	KW
Erinaceus europaeus	Egel	a	TNB
Felis catus	Huiskat	a	
Lepus europaeus	Haas	a	GE
Martes foina	Steenmarter	a	TNB
Meles meles	Das	a	TNB
Micromys minutus	Dwergmuis	a	TNB
Microtus agrestis	Aardmuis	a	TNB
Microtus arvalis	Veldmuis	a	TNB
Mus musculus	Huismuis	a	TNB
Mustela nivalis	Wezel	a	GE
Mustela putorius	Bunzing	a	KW
Myodes glareolus	Rosse woelmuis	a	TNB
Neovison vison	Amerikaanse nerts	a	
Nyctalus leisleri	Bosvleermuis	z	GE
Nyctalus noctula	Rosse vleermuis	a	OG
Ondatra zibethicus	Muskusrat	a	
Oryctolagus cuniculus	Konijn	a	GE
Pipistrellus nathusii	Ruige dwergvleermuis	a	NB
Pipistrellus pipistrellus	Gewone dwergvleermuis	a	TNB
Plecotus auritus	Gewone grootoorvleermuis	a	TNB
Rattus norvegicus	Bruine rat	a	TNB
Sciurus vulgaris	Eekhoorn	a	TNB
Sorex minutus	Dwergspitsmuis	a	TNB
Talpa europaea	Mol	a	TNB
Tamias sibiricus	Siberische grondeekhoorn	zz	
Vulpes vulpes	Vos	a	TNB

© NDFF 2023

Tabel 2. Mogelijk aanwezige zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied. Bron: Verspreidingsatlas NDFF

4. Onderzoeksresultaten beschermde soorten

4.1 Algemeen

De kavel en omliggende gronden zijn op woensdag 5 april 2023 visueel geïnspecteerd en gecontroleerd op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten of de nesten/ verblijfslocaties daarvan. Waar tijdens de quickscan vooral op gelet/ naar gezocht is zijn de volgende soorten:

- Nesten in bomen/ beplantingen van vogels in de directe omgeving van het projectgebied
- Holtes en spleten/ scheuren in bomen (binnen- en aangrenzend aan het plangebied) welke door vogels gebruikt worden
- Holtes en spleten/ scheuren in de (aangrenzende) bebouwingen welke door vogels en vleermuizen gebruikt worden
- Mogelijke verblijfplaatsen voor vogels en vleermuizen onder daken of achter gevelbekleding, binnen- en nabij het plangebied
- Beschermde plantsoorten op- en rondom de kavel
- Mogelijke verblijfplaatsen en holen van marterachtigen

4.2 Soorten vogelrichtlijn

4.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

De bomen en bebouwingen zijn mogelijk geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in gebouwen en bomen.

Gierzwaluw. Gierzwaluwen hebben de voorkeur voor (hoge) lintbebouwing in dorpen en steden, dus de aanwezigheid is mogelijk. Er is gezocht naar mogelijke nestlocaties in de te verbouwen woning, welke negatieve effecten zouden kunnen ondervinden van de geplande werkzaamheden. Er zijn in de te splitsen woning geen mogelijke nestlocaties of invliegopeningen naar mogelijke nestlocaties aangetroffen. Nader onderzoek naar de gierzwaluw wordt dan ook niet nodig geacht.

Huismus. Van de huismus zijn geen nesten onder het dak van de te verbouwen woning aanwezig. Onder het dak van de woning is vogelschroot aanwezig (zie afbeelding 5 en 6). Tijdens het veldbezoek waren er ook geen huismussen hoor- en zichtbaar aanwezig op de kavel, in – en rondom de te verbouwen woning en in aangrenzende beplanting. Nadelige effecten op deze soort of het essentieel leefgebied worden niet verwacht. Nader onderzoek naar huismussen wordt niet nodig geacht.

Afbeelding 5 en 6: geen mogelijke nestlocaties van de huismus aangetroffen. Bron: BNL advies, datum: 05-04-2023

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Uilen. De aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van de steenuil en kerkuil kan redelijkerwijs worden uitgesloten wegens het ontbreken van geschikte bebouwingen met openingen naar mogelijk geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen.

Ook ontbreken er voor de steenuil geschikte broedholen in oude bomen binnen het plangebied en in de directe omgeving. De locatie is verder niet geschikt als voortplantings- en verblijfplaats, er zijn ook geen braakballen of prooiresten aangetroffen welke er op kunnen wijzen dan er steen- of kerkuilen actief zijn binnen het gebied. Nader onderzoek naar deze soorten wordt dan ook niet nodig geacht.

Overige soorten. Binnen- en rondom het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten- of sporen van boombewonende broedvogels waargenomen. Op basis hiervan kunnen soorten als boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendief worden uitgesloten van aanwezigheid.

Ook voor soorten als de boomvalk en ransuil, zijn geen mogelijke nestlocaties aangetroffen. Deze soorten gebruiken vaak oude kraaien- en eksternesten om te nestelen, deze zijn binnen het plangebied niet aangetroffen.

4.2.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5 soorten). Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met niet jaarrond beschermde nesten in nestkasten zoals de koolmees en pimpelmees.

Wanneer buiten het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) gewerkt wordt (verbouwen van de woning), kunnen geen negatieve effecten ontstaan. Voor deze soorten geldt tijdens de werkzaamheden te allen tijde de zorgplicht.

4.2.3 Algemene broedvogels

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Het de hagen, heesters en bomen binnen- en nabij het plangebied zijn een geschikte nestplaats. Dit betreft soorten als zanglijster, houtduif en merel.

Gezien de geplande ontwikkelingen vormen deze in geen enkele vorm een bedreiging voor deze soorten, wanneer buiten het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) gewerkt wordt. Hiervoor geldt tijdens de werkzaamheden te allen tijde de zorgplicht.

4.2.4 Werken binnen het broedseizoen

Werken binnen- én buiten het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord van vogels met niet jaarrond beschermde nesten en nesten van algemene broedvogels. Indien er sloopwerkzaamheden plaats gaan vinden is voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle op de aanwezigheid van bezette nesten noodzakelijk.

Voorafgaand aan de werkzaamheden kunnen eventuele aanwezige ongebruikte nesten worden verwijderd door een ecoloog. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd of uitgesteld op aanwijzingen van de ecoloog.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

4.3 Soorten Habitatrichtlijn

4.3.1 Vleermuizen

De te verbouwen woning binnen het plangebied, is gezien het bureauonderzoek, potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen.
Te denken valt dan aan de gewone dwergvleermuis. Uit de verspreidingsatlas (NDFF) kwam naar voren dat de gewone dwergvleermuis ook eerder gezien is in de directe omgeving.

Mogelijk geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in de te verbouwen woning niet direct aangetroffen. Ook worden er geen werkzaamheden aan daken en gevels uitgevoerd, waarbij mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen verloren zouden kunnen gaan of hinder er hinder van ondervinden. Nader onderzoek naar vleermuizen in de te verbouwen woning wordt dan ook niet nodig geacht.

Wel dient eventuele werkverlichting afgewend te worden van bestaande, te behouden bebouwingen en groenstructuren, dit om een vlieg-/ foerageerroute van vleermuizen niet nadelig te beïnvloeden.

Beplantingen en directe omgeving.
In de bomenrij ten noorden van het plangebied, buiten het plangebied zijn diverse holen en scheuren aanwezig waar vleermuizen gebruik van zouden kunnen maken. Geplande werkzaamheden hebben hier geen negatief effect op. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in bomen wordt dan ook niet nodig geacht.

4.3.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

Het plangebied is ongeschikt voor overige habitatrichtlijnsoorten die volgens de Habitatrichtlijn beschermd zijn, door de afwezigheid van een geschikt habitat. Gezien de geplande werkzaamheden en de afwezigheid van water/ geschikt habitat is nader onderzoek op overige habitatrichtlijn soorten niet nodig.

4.4 Nationaal beschermde soorten

4.4.1 Marterachtigen

Het plangebied en direct aangrenzende omgeving is mogelijk geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en als functioneel leefgebied voor grondgebonden zoogdieren waarvoor in de provincie Gelderland geen vrijstelling geldt zoals de das, wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter.

Geschikte openingen naar potentiële verblijfplaatsen zoals oude zolders, en vlieringen zijn voor de steenmarter afwezig. Tijdens de quickscan flora en fauna is concreet gezocht naar sporen in de vorm van mogelijke verblijfslocaties van steenmarters zoals (hooi)zolders, takkenhopen, steenhopen, ruigten, etc. en sporen in de vorm van pootafdrukken, holen, uitwerpselen en prooidieren. Deze zijn zowel in de te verbouwen woning als op de kavel niet aangetroffen.

Gezien de afwezigheid van geschikte steenhopen, holen, ruigten, houtwallen, etc. nabij de te splitsen woning en de afwezigheid van geschikt water, strobalen/ een hooizolder voor winterverblijven, is het plangebied niet geschikt voor de aanwezigheid van de hermelijn, wezel en bunzing. Nader onderzoek naar deze soorten, voorafgaand aan de geplande werkzaamheden wordt niet nodig geacht.

Het plangebied is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats en als functioneel leefgebied voor algemene soorten als egel, konijn en (spits)muizen waarvoor in Gelderland een provinciale vrijstelling geldt.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

4.4.2 Amfibieën en reptielen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor amfibieën en reptielen waarvoor in de provincie Gelderland geen vrijstelling geldt, door de afwezigheid van geschikt habitat (op de kavel zelf en in de directe omgeving). Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.3 Libellen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor Nationaal beschermde soorten libellen door de afwezigheid van een geschikt habitat. Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.4 Dagvlinders

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor Nationaal beschermde soorten dagvlinders. Het bronnen- en het veldonderzoek hebben ook geen (mogelijke) aanwezigheid aangetoond. Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.5 Vaatplanten

Potenties voor nationaal beschermde plantensoorten zijn binnen het plangebied afwezig. Binnen het plangebied zijn voedselarme of kalkrijke bodem en akkerreservaten afwezig. Ook zijn gedurende het veldbezoek geen beschermde soorten/ indicaties van mogelijke groeiplaatsen beschermde soorten aangetroffen.

4.4.6 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt: egel, konijn en verschillende soorten (spits)muizen. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Soorten Vogelrichtlijn

5.1.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

De kavel en te splitsen woning is niet geschikt bevonden voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten en nestplaatsen zoals de gierzwaluw, huismus, steen- en kerkuil. Naderonderzoek naar het voorkomen en gebied gebruiksfuncties van deze soorten wordt niet nodig geacht.

Overige soorten. Binnen en rondom het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten- of sporen van boombewonende broedvogels waargenomen. Op basis hiervan kunnen soorten als boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendief worden uitgesloten van aanwezigheid en wordt nader onderzoek naar overige soorten met jaarrond beschermde nesten niet nodig geacht.

5.1.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals de koolmees, pimpelmees in nestkasten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

Tijdelijke schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient men voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle uit te voeren op aanwezige nesten. Wanneer bewoonde nesten aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden, tot de jonge vogels uitgevlogen zijn.

5.1.3 Algemene broedvogels

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene broedvogels om te broeden. Zij kunnen nestelen in bomen en struiken welke aanwezig zijn binnen- en nabij het plangebied.

Schadelijke effecten op algemene broedvogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient men voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle uit te voeren op aanwezige nesten. Wanneer bewoonde nesten aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden, tot de jonge vogels uitgevlogen zijn.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

5.2 Soorten Habitatrichtlijn

5.2.1 Vleermuizen

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen niet leiden tot een negatief effect op vleermuizen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb niet worden overtreden. Aanvullend onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

5.2.2 Overige habitatrichtlijnsoorten

Voor overige habitatrichtlijnsoorten is het plangebied (redelijkerwijs) ongeschikt door het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

5.2.3 Nationaal beschermde soorten

In het plangebied zijn geen nationaal beschermde soorten aanwezig, waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Wel is het belangrijk, wanneer mogelijk, zoveel mogelijk bomen en beplantingen op erfgrenzen te behouden, en/ of te versterken d.m.v. een erfbeplantingsplan. Dit gezien het grootschalig verdwijnen van bomen en beplantingen in de directe omgeving van het plangebied.

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt als egel, konijn en (spits)muizen. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effecten op egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

5.3 Aanbevelingen/ natuur-inclusief bouwen

Door niet alleen te kijken naar ‘wat er niet is’, is het juist belangrijk om te kijken naar mogelijkheden voor flora en fauna voor- en na de verbouwing van de woning op de kavel. Er zijn altijd mogelijkheden om (nieuwe)soorten een kans te geven zich te vestigen of in stand te houden in het gebied door kleine aanpassingen. Zo kun je denken aan het ophangen van nestkasten voor onder andere huismussen, maar ook voor mezen, en andere soorten is van alles te verkrijgen.

Om vleermuizen een mogelijkheid te bieden zich te vestigen/ in stand te houden in het gebied kunnen vleermuiskasten opgehangen worden tegen de westgevel van de nieuwe woning, of er kunnen speciale ‘vleermuispannen’ aangebracht worden. Er zijn speciale vleermuiskasten te koop via internet: www.vivara.nl.
Voor de vleermuizen kunnen ook ruimtes open gelaten worden in de overstek welke toegang bieden tot de spouw, zodat ze zich in de spouw kunnen schuilhouden en voortplanten. Het is ook mogelijk nestkasten voor huismussen en vleermuizen in te metselen in de spouw. Dit heeft geen negatief effect op de isolatiewaarde maar wel een positief effect op de aanwezige soorten in de omgeving.

Ook kan ervoor gezorgd worden dat vogels (waaronder huismussen) zich onder de dakpannen kunnen vestigen, door vogelschroot weg te laten, of pas te plaatsen onder de 3^{e} rij dakpannen.

Alles wat hierboven benoemd wordt is geen verplichting of iets wat opgelegd wordt, maar dit zou voor de vogels en vleermuizen in het gebied een welkome verandering zijn en voor ons als mens een kleine moeite.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

6. Conclusie

Op basis van bovenstaande informatie welke uit de quickscan flora en fauna naar voren is gekomen, hoeft geen aanvullend flora- of faunaonderzoek uitgevoerd te worden voorafgaand aan de geplande werkzaamheden.

Belangrijk is om de punten uit hoofdstuk 5.3 mee te nemen in het ontwerp van de woning. Dit zou voor (beschermde) soorten in de directe omgeving een welkome aanvulling zijn.

Tijdens de werkzaamheden blijft te allen tijde de zorgplicht van kracht en bij een veranderende situatie dient te allen tijde een ecoloog ingeschakeld te worden.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, verblijf ik.

Met vriendelijke groet,
Ing. R.J.L. Bijvelds
Ecoloog BNL advies

4-2023

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

6	**Notitie**
Projectnummer:	
Opdrachtgever:	
Datum:	11 december 2014
Opgesteld door:	
Betreft:	Akoestisch rapport (notitie) betreffende de houtverwerkende activiteiten op het achterterrein van de bedrijfsinrichting aan de Achterloseweg 37 te Leur gemeente Wijchen en de transportbewegingen op het terrein.

Inleiding

Op verzoek van
, heeft ABOVO acoustics een akoestisch simulatiemodel gerealiseerd teneinde de geluidbelasting op gevels van geluidgevoelige objecten te kunnen duiden.
Het betreft dan het geluidsniveau wat toe te schrijven is aan de houtverwerkende activiteiten op het achter terrein van het bedrijf plus de transportbewegingen op het gehele terrein.

Als uitgangspunt is een opgesteld geluidprognosemodel (Geomilieu 2.61) genomen.

Beschrijving

Onderstaand wordt de gemodelleerde situatie weergegeven

De navolgende activiteiten zijn van toepassing i.v.m. de houtverwerking:

1. Het zagen in korte houtblokken en het vervolgens splijten van de blokken.(BR01)
2. Het kortzagen van boomstammen in handzamere stukken.(BR02)
3. De aanvoer van hout middels een vrachtwagen.(MB07)
4. De aanvoer van hout middels een tractor met aanhanger.(MB04)
5. Het afhalen van houtblokken middels personenwagens.(MB01)

Ad 1. Ca. 4 maal per maand van 08:00 tot 17:00 uur (6 uur effectieve zaag/klooftijd)
Ad 2. Ca. 5 maal per jaar van 08:00 uur tot 17:00 uur (4 uur effectieve zaagtijd)
Ad 3. Ca.3 maal per jaar tussen 08:00 uur en 17:00 uur
Ad 4. Ca.15 maal per jaar tussen 08:00 uur en 17:00 uur
Ad 5. Ca. 8 maal per maand tussen 08:00 uur en 17:00 uur

Er is voor gekozen een zeer drukke dag als uitgangspunt te nemen waarbij er wordt uitgegaan dat vrijwel alle activiteiten op één dag plaatsvinden. Enkel voor het zagen met de kettingzaag is een separate berekening gemaakt gezien het feit dat dit maar maximaal 5 maal per jaar voorkomt.

De zaagopstelling (nr.1) bestaat uit een stationair lopende tractor waar een zaag/ splijtmachine is aangesloten op een aandrijfas van de tractor. Het zaaggedeelte is afgeschermd middels een kunststof kap. De zaag werkt niet als de kap niet gesloten is. Het geluidsniveau van de opstelling wordt vrijwel volledig veroorzaakt door de stationair lopende tractor. Het bronniveau van de gehele opstelling bedraagt 105 dB(A) (L_{wr}) Dit bronvermogen is middels akoestische metingen ter plaatse bepaald.

Het maximale bronvermogen van de gemeten activiteit bedraagt 110 dB(A).

Voor de personenwagens (nr. 5) is gerekend met een bronniveau van 90 dB(A).

Voor de verdere activiteiten op de bedrijfsinrichting wordt uitgegaan van een erg drukke dag waarbij de navolgende bewegingen in het model zijn opgenomen:

6. Het lossen van aardappels middels een tractor met kiepbak. (kiepen van de aardappelen gebeurd binnen).(MB06)
7. Het uitrijden van aardappelen naar klanten middels een Iveco bestelbus.(MB02)
8. Parkeren van personenauto's.(MB05)
9. Het af- en aanrijden van een tractor met landbouwwerktuigen.(MB03)

Ad 6. In het seizoen worden de aardappels gerooid en van het land getransporteerd naar de schuren op het terrein. De aardappels worden in de schuren gelost. Deze activiteit vindt ca. 14 dagen achtereen plaats waarbij uitgegaan wordt van 60 transportbewegingen per dag.

Ad 7. Door het jaar heen worden in de schuren zakken aardappelen geladen in een bestelbus (Iveco) en worden vervolgens afgeleverd bij klanten. Er wordt uitgegaan van 6 transportbewegingen per dag.

Ad 8. Door het jaar heen worden er op het terrein personenauto's geparkeerd en is er sprake van in en uitrijden. Er wordt uitgegaan van 10 bewegingen per dag.

Ad 9. Door het jaar heen is er sprake van het aan-en afrijden van een tractor met verschillende landbouwattributen. (landbouwgrondbewerking, apparatuur voor onkruidbestrijding enz.) Er wordt uitgegaan van 8 bewegingen per dag.

De navolgende bronniveaus zijn gebruikt:

Gehanteerde bronniveaus L_{wr} in dB(A)										
	31 Hz	63 Hz	125 Hz	250 Hz	500 Hz	1 kHz	2 kHz	4 kHz	8 kHz	Tot
1 Zagen/kloven	65.9	76.4	90.2	91.2	95.7	100.4	99.6	98.0	92.9	105.4
2 Kettingzaag	60.0	62.9	77.1	96.7	105.7	109.1	110.8	110.1	108.9	116.3
3 Aanvoer hout **	56.7	76.6	85.7	90.1	94.8	98.2	97.2	90.3	78.0	102.4
4 Aanvoer hout ***	56.2	72.5	89.2	85.2	90.4	98.0	96.4	92.7	83.9	101.8
5 Personenauto	48.0	70.0	76.0	80.0	82.0	84.0	85.0	80.0	74.0	90.0
6 Tractor	56.2	72.5	89.2	85.2	90.4	98.0	96.4	92.7	83.9	101.8
7 Bestelbus	52.3	56.4	61.8	80.0	86.9	89.1	87.1	78.8	67.9	93.0
8 Personenauto	48.0	70.0	76.0	80.0	82.0	84.0	85.0	80.0	74.0	90.0

** is aanvoer hout middels een vrachtwagen
*** is aanvoer hout middels tractor met kiepwagen

Er wordt vanuit gegaan dat de bijdrages van de geluidsbinnenniveaus in de schuren niet relevant zijn.

Resultaten RBS

Rekenresultaten exclusief kettingzaag in dB(A)					
Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	dag	avond	nacht
OP01	Achterloseweg 41	1.5	37	--	--
OP02	Achterloseweg 38	1.5	42	--	--
OP03	Achterloseweg 33	1.5	36	--	--
OP04	Hazenpad 17	1.5	29	--	--
OP05	Achterloseweg 36	1.5	35	--	--

Rekenresultaten maximaal geluidsniveau exclusief kettingzaag				
Naam	Omschrijving	Hoogte [m]	dag	L_{Amax}
OP01	Achterloseweg 41	1.5	dB(A)	41
OP02	Achterloseweg 38	1.5	dB(A)	51
OP03	Achterloseweg 33	1.5	dB(A)	38
OP04	Hazenpad 17	1.5	dB(A)	33
OP05	Achterloseweg 36	1.5	dB(A)	43

Resultaten incidenteel (met kettingzaag)

Rekenresultaten inclusief kettingzaag in dB(A) incidenteel					
Naam	**Omschrijving**	**Hoogte [m]**	**dag**	**avond**	**nacht**
OP01	Achterloseweg 41	1.5	45	--	--
OP02	Achterloseweg 38	1.5	44	--	--
OP03	Achterloseweg 33	1.5	41	--	--
OP04	Hazenpad 17	1.5	35	--	--
OP05	Achterloseweg 36	1.5	41	--	--

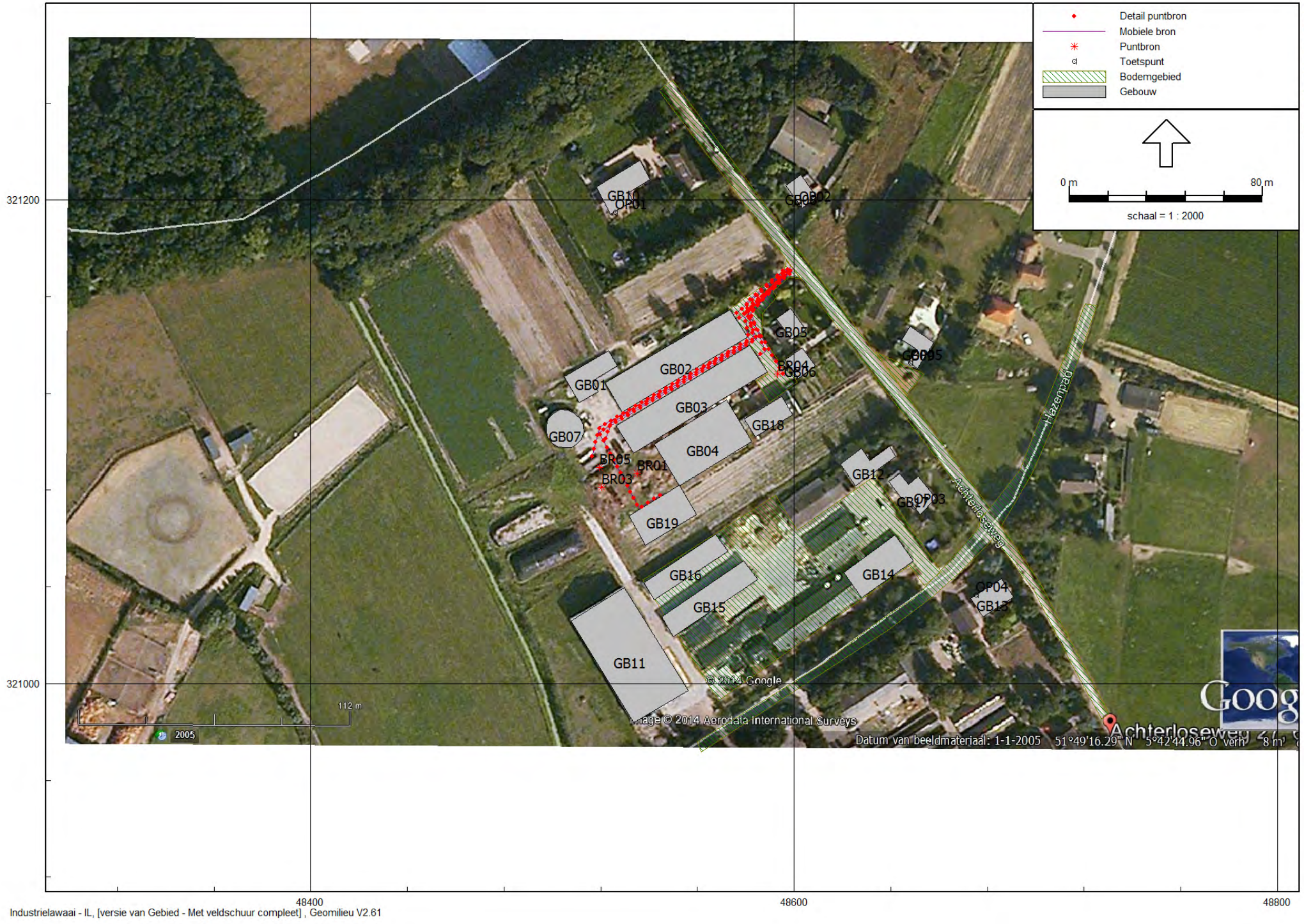
Rekenresultaten maximaal geluidsniveau inclusief kettingzaag, incidenteel				
Naam	**Omschrijving**	**Hoogte [m]**	**dag**	**L_{Amax}**
OP01	Achterloseweg 41	1.5	dB(A)	49
OP02	Achterloseweg 38	1.5	dB(A)	51
OP03	Achterloseweg 33	1.5	dB(A)	47
OP04	Hazenpad 17	1.5	dB(A)	39
OP05	Achterloseweg 36	1.5	dB(A)	45

Conclusie

Met een A-gewogen equivalent geluidsniveau [L_{dag}] van ten hoogste 42 dB(A) (Achterloseweg 38) over de dagperiode wordt ruim binnen de normstelling uit het Activiteitenbesluit gebleven.

Met een A-gewogen maximaal geluidsniveau van ten hoogste 51 dB(A) (Achterloseweg 38) in de dagperiode wordt ruim binnen de normstelling uit het Activiteitenbesluit gebleven.
Het ten hoogste toegestane maximale geluidsniveau L_{Amax} bedraagt voor de dagperiode 70 dB(A). Hierbij worden laad- en losactiviteiten (inclusief bijbehorende vervoersbewegingen) buiten beschouwing gelaten.

Bijlage:
modelgegevens

Met veldschuur compleet
11 dec 2014, 14:34

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - Met veldschuur compleet] , Geomilieu V2.61

Abovo Acoustics

Rapport: Resultatentabel
Model: Met veldschuur compleet
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
OP01_A	Woning Achterloseweg 41	1,50	37	--	--	37	71
OP02_A	Woning Achterloseweg 38	1,50	42	--	--	42	78
OP03_A	Woning Achterloseweg 33	1,50	36	--	--	36	55
OP04_A	Woning Hazenpad 17	1,50	29	--	--	29	54
OP05_A	Woning Achterloseweg 36	1,50	35	--	--	35	71

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	ISO H	ISO M	Hdef.	Aantal(D)
MB01	Afhalen houtblokken met personenauto	48596,73	321171,73	0,75	0,00	Relatief	6
MB02	Bestelbus (aardappels rijden)	48599,20	321170,31	0,75	0,00	Relatief	6
MB03	Tractor rijden**	48598,53	321171,11	0,75	0,00	Relatief	8
MB04	Tractor hout lossen	48597,33	321171,38	0,75	0,00	Relatief	4
MB05	Personenauto oprit oprijden 20 km/h**	48598,72	321171,12	0,75	0,00	Relatief	10
MB06	Tractor lossen aardappelen	48598,44	321172,34	0,75	0,00	Relatief	60
MB07	Hout brengen middels een vrachtwagen	48599,74	321171,74	0,75	0,00	Relatief	2

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Aantal(A)	Aantal(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Aant.puntbr	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250
MB01	--	--	40,00	--	--	15	38	48,00	70,00	76,00	80,00
MB02	--	--	38,60	--	--	10	11	52,30	56,40	61,80	80,00
MB03	--	--	37,00	--	--	10	15	56,20	72,50	89,20	85,20
MB04	--	--	40,02	--	--	10	53	56,20	72,50	89,20	85,20
MB05	--	--	36,06	--	--	10	19	45,10	65,50	76,50	80,90
MB06	--	--	28,55	--	--	10	11	56,20	72,50	89,20	85,20
MB07	--	--	43,07	--	--	10	42	56,70	76,60	85,70	90,10

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Lw Totaal
MB01	82,00	84,00	85,00	80,00	74,00	90,00	90,00
MB02	86,90	89,10	87,10	78,80	67,90	93,01	93,01
MB03	90,40	98,00	96,40	92,70	83,90	101,78	101,78
MB04	90,40	98,00	96,40	92,70	83,90	101,78	101,78
MB05	84,60	86,80	86,10	82,60	77,10	91,98	91,98
MB06	90,40	98,00	96,40	92,70	83,90	101,78	101,78
MB07	94,80	98,20	97,20	90,30	78,00	102,42	102,42

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.
BR01	Zaag/kloofmachine	48535,00	321086,81	1,25	1,25	0,00	Relatief
BR03	Manouvreren vrachtwagen	48520,26	321081,29	1,50	1,50	0,00	Relatief
BR04	Manouvreren personenauto	48593,06	321128,18	0,75	0,75	0,00	Relatief
BR05	Manouvreren personenauto	48519,51	321089,33	0,75	0,75	0,00	Relatief

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Type	Richt.	Hoek	Cb(u)(D)	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	GeenRefl.	Lwr 31	Lwr 63
BR01	Normale puntbron	0,00	360,00	7,001	--	--	2,34	--	--	Nee	65,92	76,42
BR03	Normale puntbron	0,00	360,00	0,008	--	--	31,76	--	--	Nee	61,50	72,50
BR04	Normale puntbron	0,00	360,00	0,027	--	--	26,48	--	--	Nee	0,00	57,00
BR05	Normale puntbron	0,00	360,00	0,027	--	--	26,48	--	--	Nee	0,00	57,00

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
BR01	90,22	91,92	95,72	100,42	99,62	98,02	92,92	105,42
BR03	81,60	86,00	89,10	92,50	92,70	85,60	75,50	97,33
BR04	62,00	68,00	76,00	80,00	73,00	65,00	56,00	82,35
BR05	62,00	68,00	76,00	80,00	73,00	65,00	56,00	82,35

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Gevel
OP01	Woning Achterloseweg 41	48526,00	321195,13	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP02	Woning Achterloseweg 38	48602,20	321198,06	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP03	Woning Achterloseweg 33	48649,60	321072,99	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP04	Woning Hazenpad 17	48675,42	321036,79	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP05	Woning Achterloseweg 36	48648,16	321132,49	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

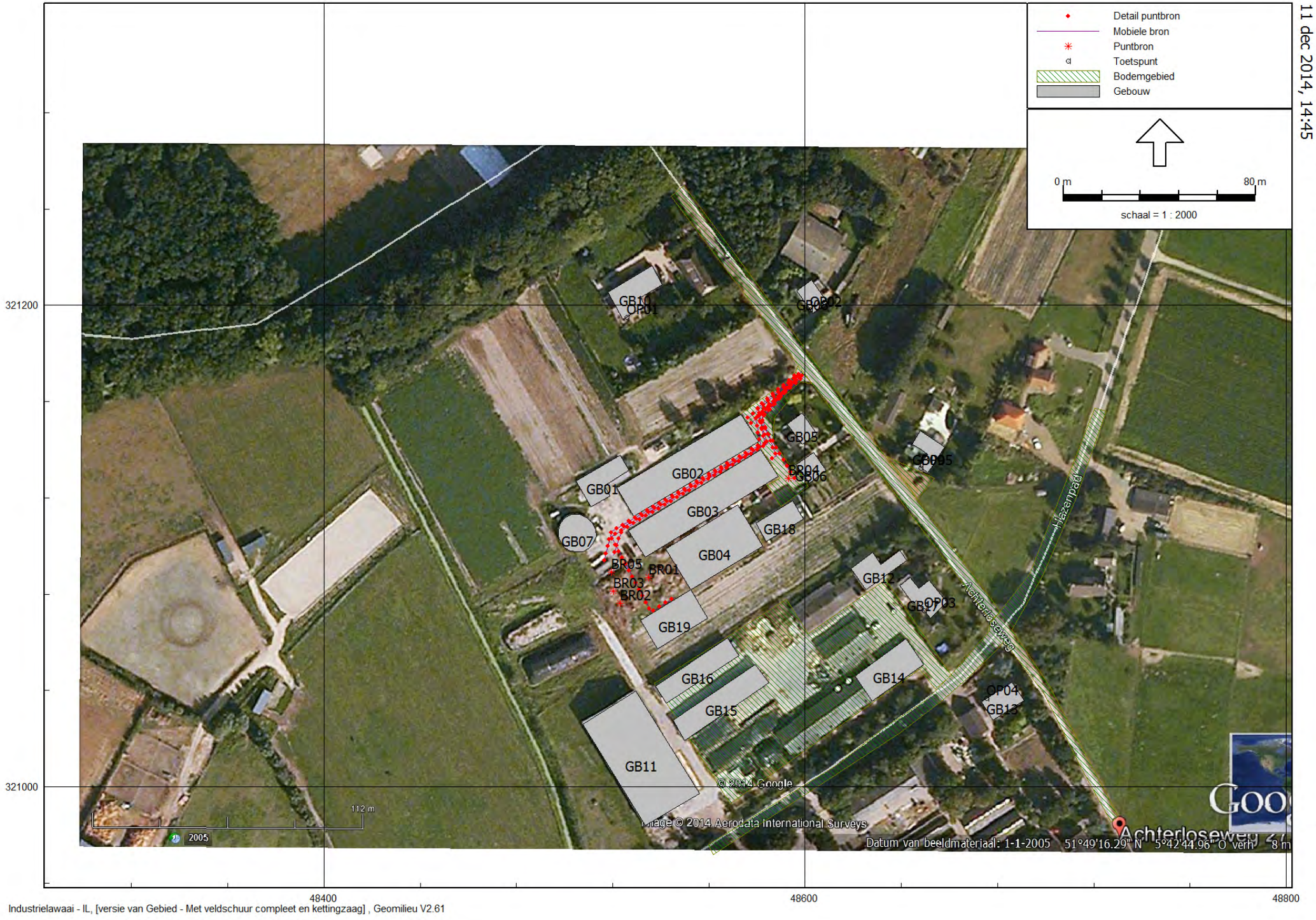
Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Bf
BG01	Achterloseweg	48549,73	321249,80	0,00
BG02	Erfverharding Achterloseweg 33	48537,22	321042,85	0,00
BG03	Erfverharding Achterloseweg 37	48596,86	321174,84	0,00
BG04	Hazenpad	48720,51	321157,15	0,00
BG05	erfverharding bij Achterloseweg 36	48633,93	321137,06	0,00

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Cp
GB01	Schuur	48504,72	321126,98	5,00	5,00	0,00	Relatief	0 dB
GB02	Schuur	48521,72	321124,31	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB03	Schuur	48526,37	321106,55	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB04	Schuur	48542,01	321098,93	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB05	Woning Achterloseweg 37	48598,66	321155,29	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB06	Garage	48596,18	321133,91	5,00	5,00	0,00	Relatief	0 dB
GB07	Silo	48503,11	321113,29	4,00	4,00	0,00	Relatief	0 dB
GB08	Woning Achterloseweg 38	48596,47	321205,98	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB09	Woning Achteloseweg 36	48647,86	321147,89	7,00	7,00	0,00	Relatief	0 dB
GB10	Woning Achterloseweg 41	48524,13	321194,08	7,00	7,00	0,00	Relatief	0 dB
GB11	Schuur	48507,67	321026,03	10,00	10,00	0,00	Relatief	0 dB
GB12	Schuur bij woning Achterloseweg 33	48619,13	321090,74	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB13	Woning Hazenpad 17	48673,13	321035,19	6,50	6,50	0,00	Relatief	0 dB
GB14	Schuur	48641,87	321061,46	5,00	5,00	0,00	Relatief	0 dB
GB15	Schuur	48579,21	321050,73	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB16	Schuur	48537,81	321041,70	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB17	Woning Achterloseweg 33	48639,27	321083,58	7,00	7,00	0,00	Relatief	0 dB
GB18	Schuur	48583,92	321102,01	4,00	4,00	0,00	Relatief	0 dB
GB19	Open veldschuur	48552,49	321082,00	6,70	6,70	0,00	Relatief	0 dB

Model: Met veldschuur compleet
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 1k
GB01	0,80
GB02	0,80
GB03	0,80
GB04	0,80
GB05	0,80
GB06	0,80
GB07	0,30
GB08	0,80
GB09	0,80
GB10	0,80
GB11	0,80
GB12	0,80
GB13	0,80
GB14	0,80
GB15	0,80
GB16	0,80
GB17	0,80
GB18	0,80
GB19	0,80

Detail puntbron
Mobiele bron
Puntbron
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
0 m
80 m
schaal = 1 : 2000
GB10
OP01
GB09
OP02
GB05
GB02
BR04
GB06
GB01
GB03
GB18
GB07
GB04
BR05
BR01
BR03
BR02
GB19
GB12
GB17
OP03
GB16
GB15
GB14
OP04
GB13
GB11
Lijnzenpad
Achterlosseweg
© 2014 Google
Image © 2014 Aerodata International Surveys
112 m
2005
Datum van beeldmateriaal: 1-1-2005
51°49'16.29" N 5°42'44.96" O verh 8 m
321200
321000
48400
48600
48800

Rapport: Resultatentabel
Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
OP01_A	Woning Achterloseweg 41	1,50	45	--	--	45	72
OP02_A	Woning Achterloseweg 38	1,50	44	--	--	44	78
OP03_A	Woning Achterloseweg 33	1,50	41	--	--	41	56
OP04_A	Woning Hazenpad 17	1,50	35	--	--	35	55
OP05_A	Woning Achterloseweg 36	1,50	41	--	--	41	71

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	ISO H	ISO M	Hdef.	Aantal(D)
MB01	Afhalen houtblokken met personenauto	48596,73	321171,73	0,75	0,00	Relatief	6
MB02	Bestelbus (aardappels rijden)	48599,20	321170,31	1,00	0,00	Relatief	6
MB03	Tractor rijden**	48598,53	321171,11	1,50	0,00	Relatief	8
MB04	Tractor hout lossen	48597,33	321171,38	1,50	0,00	Relatief	4
MB05	Personenauto oprit oprijden 20 km/h**	48598,72	321171,12	0,75	0,00	Relatief	10
MB06	Tractor lossen aardappelen	48598,44	321172,34	1,50	0,00	Relatief	60
MB07	Hout brengen middels een vrachtwagen	48599,74	321171,74	1,50	0,00	Relatief	2

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Aantal(A)	Aantal(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Aant.puntbr	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250
MB01	--	--	40,07	--	--	15	40	48,00	70,00	76,00	80,00
MB02	--	--	38,60	--	--	10	11	52,30	56,40	61,80	80,00
MB03	--	--	37,00	--	--	10	15	56,20	72,50	89,20	85,20
MB04	--	--	40,02	--	--	10	53	56,20	72,50	89,20	85,20
MB05	--	--	36,06	--	--	10	19	45,10	65,50	76,50	80,90
MB06	--	--	28,55	--	--	10	11	56,20	72,50	89,20	85,20
MB07	--	--	43,07	--	--	10	42	56,70	76,60	85,70	90,10

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Lw Totaal
MB01	82,00	84,00	85,00	80,00	74,00	90,00	90,00
MB02	86,90	89,10	87,10	78,80	67,90	93,01	93,01
MB03	90,40	98,00	96,40	92,70	83,90	101,78	101,78
MB04	90,40	98,00	96,40	92,70	83,90	101,78	101,78
MB05	84,60	86,80	86,10	82,60	77,10	91,98	91,98
MB06	90,40	98,00	96,40	92,70	83,90	101,78	101,78
MB07	94,80	98,20	97,20	90,30	78,00	102,42	102,42

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.
BR01	Zaag/kloofmachine	48535,00	321086,81	1,25	1,25	0,00	Relatief
BR02	Kettingzaag	48523,10	321076,21	1,00	1,00	0,00	Relatief
BR03	Manouvreren vrachtwagen	48520,26	321081,29	1,50	1,50	0,00	Relatief
BR04	Manouvreren personenauto	48593,06	321128,18	0,75	0,75	0,00	Relatief
BR05	Manouvreren personenauto	48519,51	321089,33	0,75	0,75	0,00	Relatief

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Type	Richt.	Hoek	Cb(u)(D)	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	GeenRefl.	Lwr 31	Lwr 63
BR01	Normale puntbron	0,00	360,00	7,001	--	--	2,34	--	--	Nee	65,92	76,42
BR02	Normale puntbron	0,00	360,00	4,001	--	--	4,77	--	--	Nee	60,00	62,90
BR03	Normale puntbron	0,00	360,00	0,008	--	--	31,76	--	--	Nee	61,50	72,50
BR04	Normale puntbron	0,00	360,00	0,027	--	--	26,48	--	--	Nee	0,00	57,00
BR05	Normale puntbron	0,00	360,00	0,027	--	--	26,48	--	--	Nee	0,00	57,00

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
BR01	90,22	91,92	95,72	100,42	99,62	98,02	92,92	105,42
BR02	77,10	96,70	105,70	109,10	110,80	110,10	108,90	116,27
BR03	81,60	86,00	89,10	92,50	92,70	85,60	75,50	97,33
BR04	62,00	68,00	76,00	80,00	73,00	65,00	56,00	82,35
BR05	62,00	68,00	76,00	80,00	73,00	65,00	56,00	82,35

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Gevel
OP01	Woning Achterloseweg 41	48526,00	321195,13	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP02	Woning Achterloseweg 38	48602,20	321198,06	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP03	Woning Achterloseweg 33	48649,60	321072,99	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP04	Woning Hazenpad 17	48675,42	321036,79	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja
OP05	Woning Achterloseweg 36	48648,16	321132,49	0,00	Relatief	1,50	--	--	Ja

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

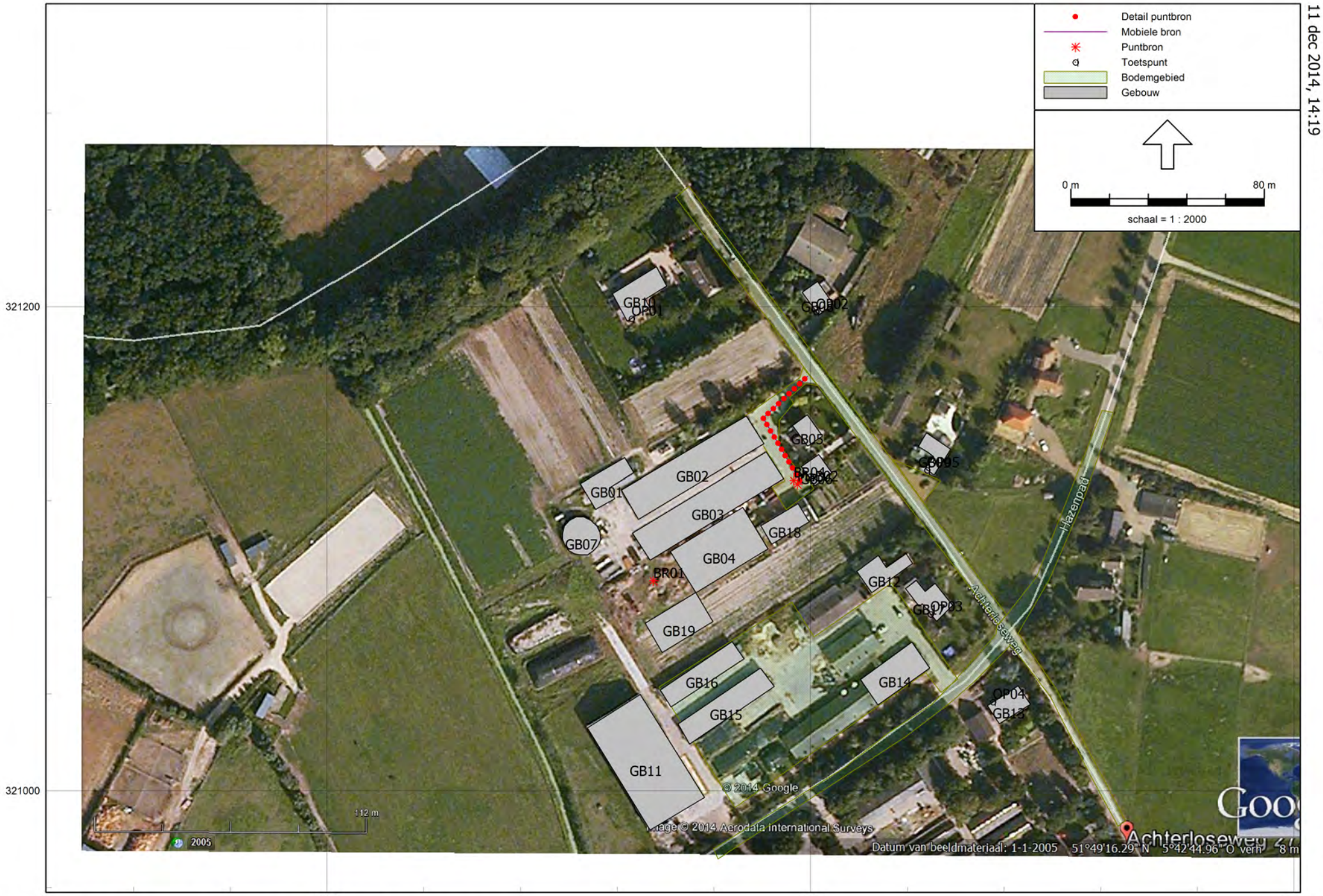
Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Bf
BG01	Achterloseweg	48549,73	321249,80	0,00
BG02	Erfverharding Achterloseweg 33	48537,22	321042,85	0,00
BG03	Erfverharding Achterloseweg 37	48596,86	321174,84	0,00
BG04	Hazenpad	48720,51	321157,15	0,00
BG05	erfverharding bij Achterloseweg 36	48633,93	321137,06	0,00

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Cp
GB01	Schuur	48504,72	321126,98	5,00	5,00	0,00	Relatief	0 dB
GB02	Schuur	48521,72	321124,31	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB03	Schuur	48526,37	321106,55	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB04	Schuur	48542,01	321098,93	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB05	Woning Achterloseweg 37	48598,66	321155,29	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB06	Garage	48596,18	321133,91	5,00	5,00	0,00	Relatief	0 dB
GB07	Silo	48503,11	321113,29	4,00	4,00	0,00	Relatief	0 dB
GB08	Woning Achterloseweg 38	48596,47	321205,98	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB09	Woning Achteloseweg 36	48647,86	321147,89	7,00	7,00	0,00	Relatief	0 dB
GB10	Woning Achterloseweg 41	48524,13	321194,08	7,00	7,00	0,00	Relatief	0 dB
GB11	Schuur	48507,67	321026,03	10,00	10,00	0,00	Relatief	0 dB
GB12	Schuur bij woning Achterloseweg 33	48619,13	321090,74	6,00	6,00	0,00	Relatief	0 dB
GB13	Woning Hazenpad 17	48673,13	321035,19	6,50	6,50	0,00	Relatief	0 dB
GB14	Schuur	48641,87	321061,46	5,00	5,00	0,00	Relatief	0 dB
GB15	Schuur	48579,21	321050,73	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB16	Schuur	48537,81	321041,70	4,50	4,50	0,00	Relatief	0 dB
GB17	Woning Achterloseweg 33	48639,27	321083,58	7,00	7,00	0,00	Relatief	0 dB
GB18	Schuur	48583,92	321102,01	4,00	4,00	0,00	Relatief	0 dB
GB19	Open veldschuur	48552,49	321082,00	6,70	6,70	0,00	Relatief	0 dB

Model: Met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 1k
GB01	0,80
GB02	0,80
GB03	0,80
GB04	0,80
GB05	0,80
GB06	0,80
GB07	0,30
GB08	0,80
GB09	0,80
GB10	0,80
GB11	0,80
GB12	0,80
GB13	0,80
GB14	0,80
GB15	0,80
GB16	0,80
GB17	0,80
GB18	0,80
GB19	0,80

Detail puntbron
Mobiele bron
Puntbron
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
0 m
80 m
schaal = 1 : 2000
GB10
OP01
GB09
OP02
GB08
GB05
BR02
GB01
GB02
GB03
GB18
GB07
GB04
BR01
GB12
OP03
GB17
GB19
GB16
GB15
GB14
OP04
GB13
GB11
Hazenpad
Achterloseweg
© 2014 Google
Image © 2014 Aerodata International Surveys
112 m
2005
Datum van beeldmateriaal: 1-1-2005 51°49'16.29" N 5°42'44.96" O verh 8 m
321200
321000
48400
48600
48800

Rapport: Resultatentabel
Model: Max met veldschuur compleet en zonder kettingzaag
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
OP01_A	Woning Achterloseweg 41	1,50	41	--	--
OP02_A	Woning Achterloseweg 38	1,50	51	--	--
OP03_A	Woning Achterloseweg 33	1,50	38	--	--
OP04_A	Woning Hazenpad 17	1,50	33	--	--
OP05_A	Woning Achterloseweg 36	1,50	43	--	--

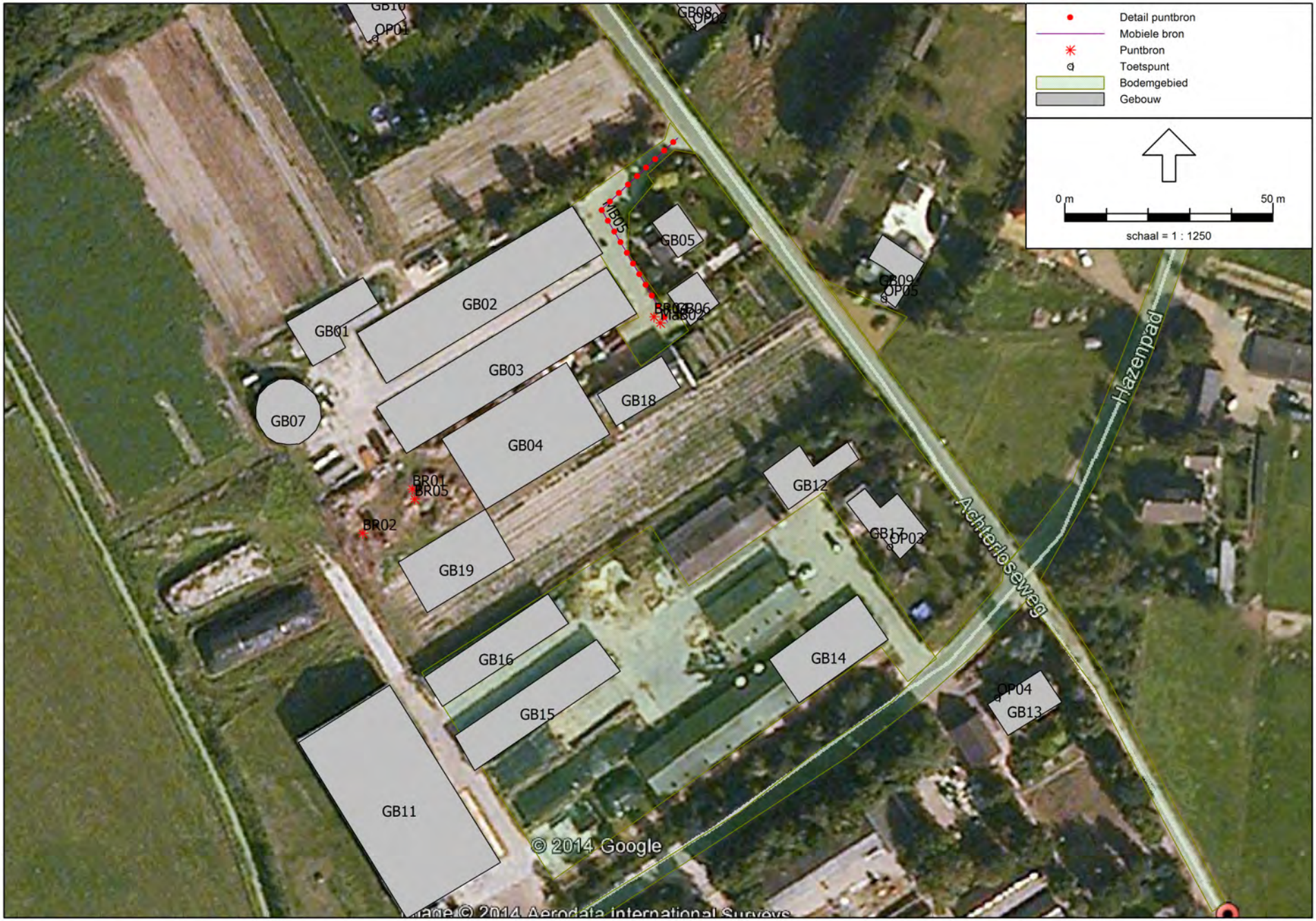
Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: Max met veldschuur compleet en zonder kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	ISO H	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr Totaal
MB05	Personenauto oprit oprijden 20 km/h**	48598,72	321171,12	0,75	10	--	--	91,98

Model: Max met veldschuur compleet en zonder kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Item	ID	Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Type	Lwr	Totaal
	16	BR01	Zaag/kloofmachine	48535,00	321086,81	1,25	1,25	0,00	Relatief	Normale puntbron		105,42
	52	BR04	Manouvreren personenauto	48593,06	321128,18	0,75	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron		82,35
	55	MaB02	Max personenauto	48594,53	321126,69	0,00	0,00	0,00	Relatief	Normale puntbron		100,04

eerste model
14 nov 2014, 11:40

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - Max met veldschuur compleet en kettingzaag] , Geomilieu V2.61

Abovo Acoustics

Rapport: Resultatentabel
Model: Max met veldschuur compleet en kettingzaag
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
OP01_A	Woning Achterloseweg 41	1,50	49	--	--
OP02_A	Woning Achterloseweg 38	1,50	51	--	--
OP03_A	Woning Achterloseweg 33	1,50	47	--	--
OP04_A	Woning Hazenpad 17	1,50	39	--	--
OP05_A	Woning Achterloseweg 36	1,50	45	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: Max met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	ISO H	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr Totaal
MB05	Personenauto oprit oprijden 20 km/h**	48598,72	321171,12	0,75	10	--	--	91,98

Model: Max met veldschuur compleet en kettingzaag
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Item	ID	Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Type	Lwr	Totaal
	16	BR01	Zaag/kloofmachine	48535,00	321086,81	1,25	1,25	0,00	Relatief	Normale puntbron		105,42
	49	BR02	Kettingzaag	48523,10	321076,21	1,00	1,00	0,00	Relatief	Normale puntbron		116,27
	52	BR04	Manouvreren personenauto	48593,06	321128,18	0,75	0,75	0,00	Relatief	Normale puntbron		82,35
	55	MaB02	Max personenauto	48594,53	321126,69	0,00	0,00	0,00	Relatief	Normale puntbron		100,04
	57	BR05	max Zaag/kloofmachine	48535,55	321084,42	1,25	1,25	0,00	Relatief	Normale puntbron		110,42

ADROMI GROEP

Project:	Achterloseweg 41 te Leur
Onderwerp:	Gezondheidsrisico blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen
Kenmerk:	
Auteurs:	
Datum:	20-8-2025
Bijlagen:	-

Adromi B.V.
Reeweg 146
3343 AP Hendrik-Ido-Ambacht

www.adromi.nl

1. Inleiding

Onderhavige notitie is opgesteld in opdracht van Buro Ariëns namens de initiatiefneemster c.q. bewoonster van de vrijstaande burgerwoning aan de Achterloseweg 41 in Leur. De initiatiefneemster is voornemens een deel van de huidige woning met een stuk perceel af te splitsen, waardoor een tweede woning ontstaat.

Om de gewenste woningsplitsing te kunnen realiseren is een planologische functiewijziging noodzakelijk. De huidige woonfunctie maakt het realiseren van een extra woning namelijk niet mogelijk. Gelet op de ligging nabij agrarische gronden is verzocht om een zogenaamd locatiespecifiek onderzoek ter onderbouwing van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. In een dergelijk onderzoek worden de mogelijke gezondheidsrisico's beoordeeld die samenhangen met blootstelling aan drift van gewasbeschermingsmiddelen.

Onderhavige notitie maakt onderdeel uit van de noodzakelijke afwijking van het omgevingsplan via de TAM-omgevingsplan procedure.

1.1. Locatiespecifiek onderzoek

In het kader van een locatiespecifiek onderzoek naar driftblootstelling, om een korte onderlinge afstand te rechtvaardigen tussen teeltpercelen en driftgevoelige functies, dient te worden beoordeeld of sprake is van een evenwichtige toekenning van functies aan locaties (artikel 2.1 lid 3 onder k van de Omgevingswet) waarbij rekening gehouden moet worden met:

- het belang van het beschermen van de gezondheid in het licht van mogelijk nadelige effecten van driftblootstelling (artikel 2.1, lid 4 van de Omgevingswet);
- het voorkomen van potentiële toekomstige beperkingen voor de omgeving, met name als het gaat om de inzet van gewasbeschermingsmiddelen bij de agrarische exploitatie van gronden.

1.2. Drift, gezondheid, aandachtafstanden

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient ook het gezondheidsaspect in de beschouwing te worden betrokken.

Uit rechtspraak op grond van de Wet ruimtelijke ordening volgt dat in het kader van de goede ruimtelijke ordening per situatie dient te worden beoordeeld of sprake is van een aanvaardbaar risico op blootstelling aan drift (d.w.z. onbedoelde verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen buiten het behandelde perceel via de lucht).

In deze rechtspraak wordt een aandachtzone geformuleerd van 50 meter tussen gevoelige functies en agrarische percelen waar gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt[1]. Indien een kortere afstand wordt aangehouden tussen een gevoelige functie en gronden waar sprake kan zijn van toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, dan dient een planologisch besluit volgens genoemde rechtspraak te voorzien in een deugdelijke motivering middels een zogenaamd 'locatiespecifiek onderzoek'.

Een reguliere aanwezigheid in de buitenlucht dient hierbij als het bepalende blootstellingsscenario te worden beschouwd. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in een tuin. Blootstelling in een gebouw is niet bepalend, alleen al omdat inpandig geen sprake zal zijn van blootstelling van de huid (druppels) en/of orale blootstelling (hand-mond bewegingen – primair relevant voor kinderen).

Onderhavige onderzoeknotitie beoogt te voorzien in genoemd locatiespecifiek onderzoek ter onderbouwing dat een kortere afstand als ruimtelijk aanvaardbaar kan worden beschouwd.

In deze notitie wordt enkel het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen beschouwd in bedrijfsmatige context. Particulier gebruik en professionele inzet van gewasbescherming in niet agrarisch c.q. openbaar gebied (zoals op laanbomen, parkvegetatie, sportvelden, natuurgebieden en begraafplaatsen) is niet beschouwd.

1.3. Invulling van de maximale planologische mogelijkheden

Op basis van rechtspraak dient bij het bepalen van de invloed van bedrijfsmatige activiteiten op het woon- en leefklimaat, waaronder ook de invloed toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, te worden uitgegaan van de maximale functiemogelijkheden die het Omgevingsplan biedt[2]. Enkel bij wijze van uitzondering kan worden uitgegaan van een invulling die niet de maximale planologische situatie vertegenwoordigt[3].

Deze invulling dient representatief te zijn in die zin dat in principe geen rekening hoeft te worden gehouden met een ingrijpende, of anderszins niet voor de hand liggende, omschakeling in de bedrijfsactiviteiten[4]. De invulling dient daarentegen maximaal te zijn in relatie tot de bestemde teeltmogelijkheden met bijbehorende toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. Idem dient rekening te worden gehouden met een maximale invulling van de beoogde gevoelige functies.

[1] ABRvS 30 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:855
[2] ABRvS 2 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:650, ABRVS 23 april 2025, ECLI:NL:RVS:2025:1840 ov. 14.1 en ABRvS 23 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3396
[3] ABRvS 17 november 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2579, r.o. 4.3. en ABRvS 25 april 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:2225 r.o. 9.5.
[4] ABRvS 26 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3131 en ABRvS 20 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3524

Doel van deze aanpak is een worstcase benadering waarbij rekening wordt gehouden met toegelaten exploitatiemogelijkheden zonder dat dit mag leiden tot een woon- en leefklimaat dat niet aanvaardbaar is, gelet op hiermee mogelijk samenhangende gezondheidseffecten (ook op de lange termijn).

1.4. Locatiespecificiteit

In deze context is de vraag in welke zin sprake dient te zijn van een *locatiespecifiek* onderzoek. Aangezien moet worden uitgegaan van een maximale invulling van de planologische situatie, zal immers sprake zijn van een abstractie van de feitelijk aanwezige situatie. Niet de actuele teelten van de betrokken eigenaar/gebruiker en de gewasbeschermingsmiddelen die daarbij worden gebruikt zijn relevant, maar de teelten, middelen en spuitmethoden die maximaal zijn vanuit een oogpunt van het gebruik van gewasbescherming (spuithoogte, spuitfrequentie e.d.).

Op dit vlak geldt uiteraard ook dat de regelgeving omtrent toepassing van gewasbescherming landelijk geldt en dus niet locatiespecifiek is. Consequentie hiervan is dat zowel toegelaten gewasbeschermingsmiddelen en toegelaten spuitapparatuur een algemene grootheid vormen. Er mogen per slot van rekening alleen toegelaten middelen worden gebruikt welke enkel mogen worden aangebracht met spuitapparatuur die voldoet aan de voorgeschreven technische eisen.

Ook de beoogde ontwikkeling zal vanuit de abstractie van de maximale planologische mogelijkheden moeten worden beschouwd.

Locatiespecifieke aspecten hebben kortom betrekking op aspecten zoals:

- De planologie als zodanig;
- Grondsoort, wateraspecten en teelten op relevante percelen en in de verdere omgeving;
- Vorm, afmetingen en onderlinge situering gewaspercelen en driftgevoelige functie(s);
- Lokale windomstandigheden.

Uiteraard zullen ook te treffen voorzorgmaatregelen locatiespecifiek zijn.

2. Locatie en omgeving

2.1. Bestaande situatie

De afsplitsing heeft betrekking op een woonperceel in het buitengebied tussen de kernen Leur in het westen en Wezel in het noordoosten. Langs de Achterloseweg is sprake van een afwisseling van woningen en (bedrijfswoningen bij) agrarische bedrijven. De verdere omgeving betreft agrarisch gebied en natuur.

De Achterloseweg 41 in Leur bestaat uit een tweetal percelen, bekend als gemeente Bergharen, sectie D, nummers 291 en 329. Deze percelen zijn afgescheiden van de omliggende percelen door een combinatie van hagen, andere begroeiing en schuttingen. Deze locatie wordt aan de noordoostzijde begrensd door het (woon)perceel van de Achterloseweg 41A en de Achterloseweg zelf. Aan de noordzijde bevindt zich natuur in de vorm van een bomenrij c.q. bosschage. De zuidelijke en westelijke zijdes grenzen aan agrarisch gebied.

In de directe nabijheid van de genoemde percelen bevinden zich ook nog andere woningen, natuur en agrarisch land. Verwezen wordt naar afbeelding 2.1.1.

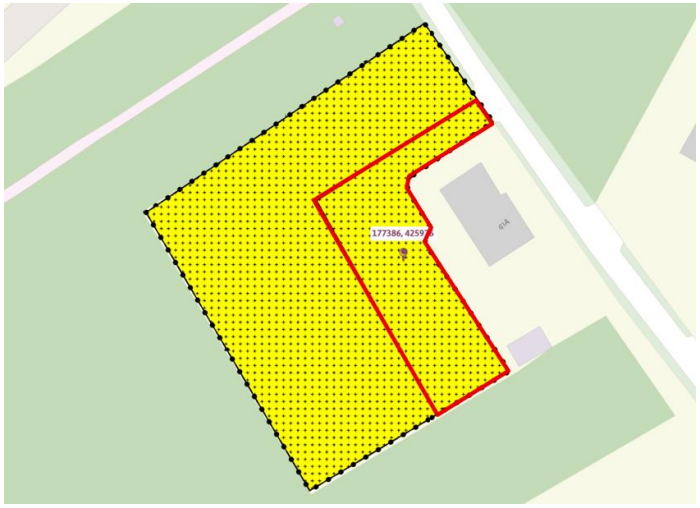

Afbeelding 2.1.1: Locatie en omgeving, plangebied indicatief rood omlijnd (bron: DSO, bewerkt)

2.2. Beoogde situatie

Zoals beschreven is initiatiefneemster voornemens om een nieuwe woning af te splitsen van de bestaande woning. Hiertoe zal het bestemmingsvlak worden gesplitst om per vlak één woning mogelijk te maken.

De planologisch beoogde situatie is thans in ontwerp inzichtelijk. Verwezen wordt naar afbeelding 2.2.1. Het plangebied bestaat uit twee bestemmingsvlakken, welke allebei de bouwaanduiding ‘twee-aaneen’ met de functieaanduiding ‘specifieke vorm van wonen – levensloopgeschikte grondgebonden woning’ zullen verkrijgen.

Afbeelding 2.2.1: Verbeelding TAM-omgevingsplan - ontwerp (bron: DSO, bewerkt)

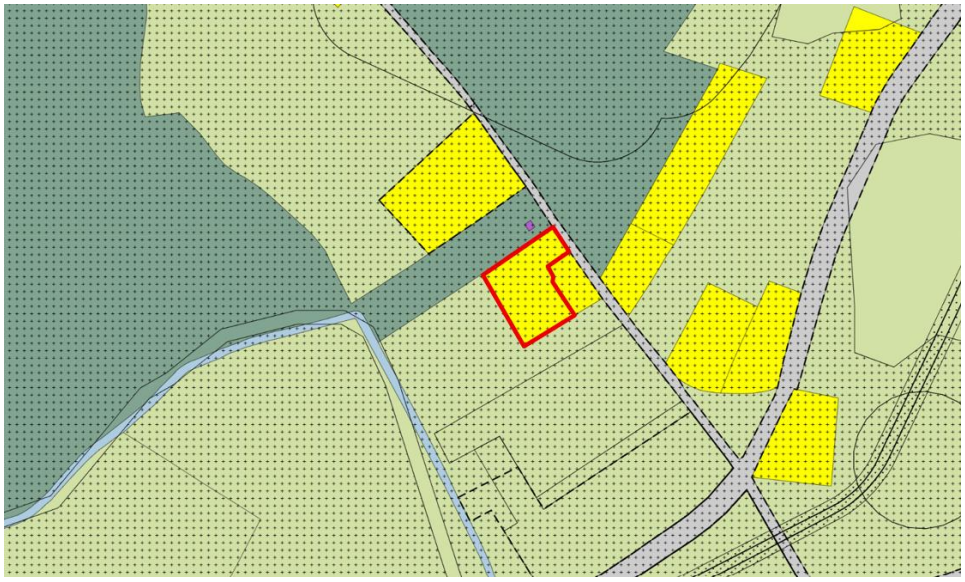
2.3. Planologie van omliggende gronden

Krachtens de Omgevingswet en het overgangsrecht van de Omgevingswet geldt een algemeen deel van het Omgevingsplan en daarnaast gelden ook alle onder het oude recht in werking getreden planologische regelingen als onderdeel van het Omgevingsplan.

Er gelden voor het plangebied en de directe omgeving dezelfde planologische regelingen:

- Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen – 3 mei 2017
- Geconsolideerde versie Buitengebied en herziening 2014 – 23 februari 2015
- Buitengebied herziening 2014 – 16 oktober 2014
- Buitengebied Wijchen – 31 januari 2013

Het bestemmingsplan “Geconsolideerde versie Buitengebied en herziening 2014” bevat de relevante planregeling voor de huidige situatie van het plangebied en de agrarische gronden. Verwezen wordt naar afbeelding 2.3.1 voor het relevante gedeelte van de verbeelding van dit plan.

Afbeelding 2.3.1: Uitsnede verbeelding plan ‘Geconsolideerde versie Buitengebied en herziening 2014’, planlocatie indicatief rood omlijnd (bron: DSO)

De omliggende agrarische gronden binnen 50 meter vanaf de begrenzing van de planlocatie zijn aangeduid als 'Agrarisch met waarden - 1' voor de gronden ten zuiden en ten zuidoosten en als 'Agrarisch met waarden – 2' voor de gronden ten noordwesten. De verschillen tussen deze twee agrarische functies hebben geen betrekking op voor dit onderzoek relevante zaken. Binnen deze 50 meter vanaf de zuidelijke begrenzing van de planlocatie ligt tevens een (agrarisch) bouwvlak, waarbinnen sprake is van bestaande agrarische bebouwing. Gebouwen mogen alleen in een bouwvlak worden gebouwd.

Aan de Achterloseweg 37/37A is een bouwvlak ingetekend ten behoeve van het aldaar gevestigde agrarische bedrijf.

Op grond van deze aanduidingen is sprake van een functie voor volwaardige agrarische bedrijven met een grondgebonden bedrijfsvoering. Grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: akkerbouw-, fruitteelt- en vollegrondstuinbouwbedrijven en boomteeltbedrijven, waarvan de bomen rechtstreeks in de grond zijn geplant. Daarnaast zijn de gronden bestemd voor extensief recreatief medegebruik. Glastuinbouwbedrijven, intensieve veehouderij en niet-grondgebonden agrarische bedrijven zijn ter plaatse niet toegelaten.

Het aanleggen van boomgaarden, behoudens de vervanging van bestaande boomgaarden, is een aanlegvergunningplichtige werkzaamheid, waarbij een omgevingsvergunning uitsluitend wordt verleend als de aanleg van boomgaarden binnen een afstand van 50 m rondom de boomgaard geen onevenredige afbreuk aan het woon- en leefklimaat doet.

Op grond van de aanduiding 'Waarde – Archeologie 2' gelden er beperkingen voor grondroerende activiteiten. Er geldt voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik, waaronder de aanleg van teeltondersteunende voorzieningen (d.w.z. teeltondersteuning welke niet kan worden beschouwd als bouwwerk) echter geen vergunningplicht.

Permanente teeltondersteuning (in de vorm van bouwwerken) mag uitsluitend worden gerealiseerd binnen bouwvlakken. Tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen zijn buiten het bouwvlak toegestaan met een hoogte die niet meer mag bedragen dan drie meter, alsmede permanente constructiepalen ten behoeve van de (tijdelijke teeltondersteunende) hagelnetten met een hoogte van maximaal zes meter. Er geldt voor deze gronden wél een vergunningplicht voor de aanleg van boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.

2.4. Agrarisch grondgebruik

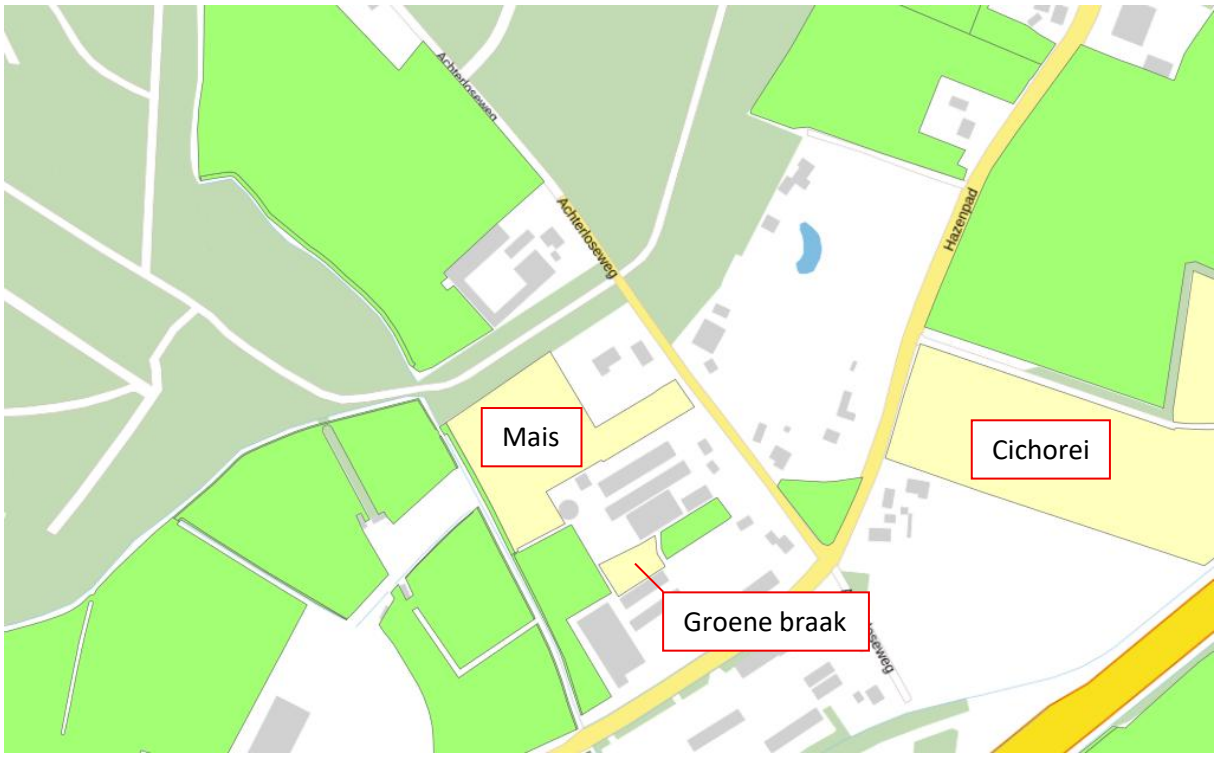
Ter plaatse van de betrokken agrarische gronden is grotendeels sprake van een vorstvaaggronden (grof zand) en voor een klein gedeelte kalkloze poldervaaggronden (lichte zavel, profielverloop 5)[5]. Deze gronden zijn vanwege de vruchtbaarheid en de goede doorwortelbaarheid/doorlaatbaarheid geschikt voor een diversiteit aan teelten.

[5] https://bodemdata.nl/basiskaarten

2.4.1. Basisregistratie gewaspercelen

Via de basisregistratie gewaspercelen kan een indruk worden verkregen van het agrarische grondgebruik. Dit betreft in de eerste plaats uiteraard de agrarische gronden gelegen binnen 50 meter tot de beoogde ontwikkeling. Echter in het kader van de vraag wat ter plaatse als invulling van de maximale planologische situatie kan worden beschouwd, is het ook van belang om een indruk te krijgen van het agrarische grondgebruik in de wijdere omgeving.

Verwezen wordt naar afbeelding 2.4.1. Zoals blijkt is er in 2024 overwegend sprake geweest van grasland (blijvend en tijdelijk). Op het aangrenzende perceel en enkele percelen in de directe omgeving was sprake van een diversiteit aan teelten (maïs, cichorei) en kleinschalige groene braak, spontane opkomst.

Afbeelding 2.4.1: Uitsnede basisregistratie gewaspercelen 2024, lichtgroen ingekleurde percelen betreft gras (bron: PDOK)

Teeltinformatie uit voorgaande jaren geeft een grotendeels vergelijkbaar beeld met een diversiteit aan laagblijvende akkerbouwteelten (mais, tarwe, aardappel, winterpeen, etc.) en grasland. Uitzondering op deze lage teelten zijn enkele jaren met vruchtbomen (onderstammen en overig in open grond) en een enkel jaar met boomkwekerij en vaste planten.

Afbeelding 2.4.2: Teelten op de agrarisch percelen ten zuiden vanaf 2009 (bron: ArcGisOnline / EZK)

2.4.2. Wateraspecten

Verwezen wordt naar afbeelding 2.4.3. Blijkens de Legger van het Waterschap Rivierenland bevindt zich op een deel de zuidwestelijke grens van de agrarische percelen een primaire watergang (095609). De betrokken primaire watergang is jaarrond watervoerend.

Dit betekent dat er bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen langs deze watergangen rekening moet worden gehouden met een zogenaamde teeltvrije zone, zie hiervoor verder paragraaf 3.2.1.

De locatie maakt geen deel uit van grondwaterbeschermingsgebied ‘ (artikel 7.11 Besluit kwaliteit leefomgeving) zodat op die grondslag geen beperkingen gelden voor wat betreft de in te zetten gewasbeschermingsmiddelen[6].

Afbeelding 2.4.3: Uitsnede Legger wateren (bron: Waterschap Rivierenland)

[6] Bepaalde gewasbeschermingsmiddelen mogen niet worden gebruikt in grondwaterbeschermingsgebieden.

2.4.3. Conclusie agrarisch grondgebruik

Gelet op de genoemde factoren waarbij de geldende planologie in principe de doorslaggevende factor vormt, wordt rekening gehouden met het volgende grondgebruik op omliggende percelen.

Agrarische gronden zonder bouwvlakaanduiding

Gelet op de aanlegvergunningplicht voor nieuwe boomgaarden onder voorwaarde van “geen onevenredige afbreuk aan het woon- en leefklimaat”, behoeft geen rekening te worden gehouden met fruitteelt in boomgaarden ter plaatse.

Gelet op de beperking van teeltondersteuning buiten het bouwvlak tot alleen tijdelijke voorzieningen, behoort (laan)bomenteelt evenmin tot de mogelijkheden. Immers dergelijke bomen worden op kleine kluit gehouden met het oog op de verplantbaarheid en hebben dus teeltondersteuning nodig om niet om te waaien.

Weliswaar is teeltondersteuning toegelaten in de vorm van hagelnetten, maar een dergelijke voorziening is enkel nodig voor de fruitteelt (met name kersenteelt).

Gelet op een en ander kan vanuit oogpunt van de planologisch maximale situatie rekening worden gehouden met laagblijvende meerjarige sierteelt (tot 2,5 meter hoogte).

Gelet op de feitelijke situatie waarbij vrijwel uitsluitend sprake is van eenjarige teelten (tuin- en akkerbouw) zal in onderhavige notitie ook aandacht worden besteed aan deze laagblijvende teelten.

Agrarische gronden binnen bouwvlak

Voor de gronden gelegen in een bouwvlak wordt geen rekening gehouden met relevante teelten. Immers een agrarisch bouwvlak is eerst en vooral bedoeld voor de huisvesting van een agrarisch bedrijf en er zijn hier ook operationele bedrijven aanwezig. Er wordt geen rekening gehouden met het verwijderen van alle bebouwing en verharding om hier teelten voor in te plaats te brengen.

Dit laatste geldt evenwel niet voor zover een bouwvlak niet volledig in gebruik is. Dat is het geval aan de achterzijde van de Achterloseweg 37/37A, zodat op deze gronden rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van houtige gewassen in de vorm van een boomgaard of van boomteelt. Deze gronden liggen echter op meer dan 50 meter afstand vanaf de begrenzing van het plangebied. Verwezen wordt naar afbeelding 2.4.4 met een detail van deze onbebouwde gronden in het agrarische bouwvlak.

Afbeelding 2.4.4: Detail bouwvlak achterzijde Achterloseweg 37 (bron: DSO)

Laagblijvende meerjarige sierteelt tot 2,5 meter (laagblijvende bomenteelt) kan daarbij vanuit oogpunt van drift als maximale situatie worden beschouwd om de volgende redenen:

1) De toepassing van de middelen vindt op grotere hoogte plaats (in tegenstelling laagblijvende teelt in de vorm van diverse akkerbouwgewassen);
2) Er wordt ook buiten het volbladseizoen gespoten.

3. Regelgeving

3.1. Europees beoordelings- en toelatingskader

De toelating en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt gereguleerd door de Europese verordeningen 1107/2009/EU, 396/20054/EU, 2017/6255/EU en 1185/20096/EU en 528/2012/EU. In deze context is Verordening 528/2012/EU (hierna ook: de Biocidenverordening) het meest relevant welke aanvullend geldt op verordening 1107/2009/EU. Daarnaast geldt richtlijn 2009/128/EU (sustainable use of pesticides - SUD), welke verder aan de orde komt in paragraaf 3.2.

Daarbij wordt naast blootstelling via consumptie ook blootstelling bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen beoordeeld, zowel voor betreft toepassers als voor omwonenden, waarbij mensen met een bijzondere kwetsbaarheid bepalend zijn voor de normering (artikel 19 en punt 24 van bijlage VI van de Verordening 528/2012/EU). Voor wat betreft die laatste groep wordt de bescherming van zwangeren en kleine kinderen concreet benoemd (punt 3 van de considerans van deze laatste verordening).

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden betreft de uitwerking van de Biocidenverordening. Krachtens deze wet is het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) ingesteld. Het Ctgb beoordeelt volgens internationale afspraken en de in genoemde Verordening verankerde criteria of gewasbeschermingsmiddelen en biociden – bij juist gebruik – veilig zijn voor mens, dier en milieu en of ze werkzaam zijn. Op grond van deze beoordeling besluit het college of een middel in Nederland verkocht en gebruikt mag worden. Daarbij stelt het ook duidelijke voorschriften verplicht, die minimaal op het etiket moeten staan (het zogenaamde wettelijk gebruiksvoorschrift). Het gebruiksvoorschrift schrijft niet alleen de toepassingswijze voor (professioneel en/of particulier gebruik, aantal toepassingen per jaar, toepassingsintervallen, veiligheidstermijn – d.w.z. minimale termijn tussen toepassing en oogst etc.), maar hierin is ook aangegeven voor welke doelstellingen en voor welke teelten een middel mag worden ingezet.

Relevant daarbij is dat een beoordeling aan de hand van de Verordening ervan uitgaat dat een gewasbeschermingsmiddel geen gevaar voor de volksgezondheid mag opleveren, zonder dat hiervoor aanvullende maatregelen zouden moeten worden getroffen in de vorm van afscherming o.i.d., aangezien in de toelatingsprocedure een reëel, worst case gebruikspatroon dient te worden aangehouden (zie artikel 19, lid 2a van de Verordening 528/2012/EU).

Bij toelating (en bij periodieke herbeoordeling) wordt een gewasbeschermingsmiddel op alle gezondheidsrisico's beoordeeld[7], ook gezondheidsrisico's op de lange termijn (artikel 19, lid 1 onder b ten iii van de Verordening 528/2012/EU). In ieder geval wordt getoetst op neurotoxiciteit en immunotoxiciteit (artikel 19, lid 4 onder e van de Verordening) en eventuele hormoonontregelende eigenschappen (bijlage 2 onderdeel 1, 8.9.4 van de Verordening). Verder wordt getoetst op cumulatieve en synergetische effecten (artikel 19, lid 2 onder d van de Verordening).

[7] De verordening 1107/2009 is daarbij bedoeld om de menselijke gezondheid als zodanig te beschermen, niet als een regeling om bij toelating van middelen de beoordeling te beperken tot alleen de in de verordening opgenomen beoordelingscriteria, zie HvJ 24 april 2024, ECLI:EU:C:2024:356 ov. 78 e.v.

Voorgaande betekent dat in maatschappelijk opzicht geen rekening behoeft te worden gehouden met toegelaten gewasbeschermingsmiddelen welke volgens algemeen aanvaarde toxicologische normen en op basis van beschikbare relevante en betrouwbare wetenschappelijke en technische kennis als schadelijk voor de volksgezondheid mogen worden beschouwd bij toepassing volgens het gebruiksvoorschrift.

Dit is anders in de context van planologische besluitvorming, aangezien de Afdeling bestuursrechtspraak het Europese beoordelingskader als niet toepasbaar heeft aangemerkt omwille van wetenschappelijke onzekerheid. Verwezen wordt naar paragraaf 4.1.

3.2. Aanvullende regelgeving

Zoals beschreven vormen de Europese verordeningen het wettelijke kader voor de bescherming van de volksgezondheid. Aangezien die verordeningen stellen dat blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen al vanaf de rand van een teeltperceel geen nadelen mag opleveren voor de volksgezondheid zonder extra maatregelen zoals afscherming, is geen sprake van een afstand welke (aanvullend) aangehouden zou moeten worden tot gevoelige functies op buurpercelen.

Dit is evenmin voorgeschreven in het Omgevingsbesluit of in het van toepassing zijnde Omgevingsplan, nu de Nederlandse wetgever gekozen heeft voor hogere eisen aan driftreductie als maatregel ter implementatie van de artikelen 11 en 12 van richtlijn 2009/128/EU (in plaats van bijvoorbeeld extra afstand).

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is inmiddels vervangen door de Omgevingswet en het daarop gebaseerde Besluit activiteiten leefomgeving. In het onderstaande wordt nader ingegaan op de geldende Nederlandse regelgeving.

Op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (oud) en het daarop gebaseerde Activiteitenbesluit milieubeheer (oud) was sprake van aanvullende ecologische bescherming door het aanhouden van zogenaamde teeltvrije zones langs oppervlaktewater. Deze bepalingen zijn vrijwel ongewijzigd overgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving dat is gebaseerd op de Omgevingswet. Hierbij is evenwel gespecificeerd dat bepaalde bepalingen zijn bedoeld ter bescherming van zowel ecologie als volksgezondheid.

3.2.1. Besluit activiteiten leefomgeving

In artikel 1.3 van de Omgevingswet is onder meer vastgelegd dat deze wet ten doel heeft om een gezonde fysieke leefomgeving te behouden en te bereiken.

In artikel 4.723c van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is aangegeven dat ten minste een driftreducerende techniek dient te worden toegepast van 75%. Bij neerwaarts spuiten mogen de spuitdoppen zich verder ten hoogste 50 cm boven het te bespuiten oppervlak bevinden. In het artikel is voor verschillende teelten een referentietechniek opgenomen ten opzichte waarvan deze driftreductie dient te worden bepaald.

In artikel 4.723d Bal zijn teeltvrije zones opgenomen langs watergangen welke afhankelijk van de teelt en de gebruikte driftreducerende techniek 50 cm tot 5 meter breed dienen te zijn. De artikelen 4.723f

en 4.723g bevatten uitzonderingen hierop, bijvoorbeeld in de vorm van toepassing van gewasbeschermingsmiddelen met een afgeschermde dop.

In artikel 4.723e Bal is bepaald dat niet mag worden gespoten bij een windsnelheid groter dan 5 m/s, met uitzondering van teeltbedreigende situaties of bij inzet van een overkapte beddenspuit.

Op grond van artikel 4.723g mogen gewasbeschermingsmiddelen op een talud uitsluitend pleksgewijs en driftvrij toegepast worden.

De artikelen 4.723c (driftreductie) en 4.723e (spuiten bij lage windsnelheden) zijn mede bedoeld ter bescherming van de menselijke gezondheid.

3.2.2. Overig

Als een bedrijf geen relevante bestrijdingsmiddelen zou toepassen (uitsluitend middelen op basis van zogenaamde laag risico stoffen[8] c.q. een alternatieve bestrijding van plagen), dan vormt het aspect volksgezondheid geen punt van aandacht. Echter in het kader van deze notitie dient het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen als maximale representatieve invulling van de planologische mogelijkheden te worden beschouwd. Relevant hierbij is verder dat zogenaamde biologische gewasbeschermingsmiddelen[9] net zo goed toelating van het Ctgb nodig hebben voor professionele toepassing, waarbij voor die middelen eveneens maximaal acceptabele blootstellingsnormen gelden.

Bij bedrijfsmatige toepassing van gewasbeschermingsmiddelen dient te worden voldaan aan het Besluit activiteiten leefomgeving. Hierbij geldt verder dat bepaalde gewasbeschermingsmiddelen enkel voor professionele toepassingen zijn toegelaten en niet voor huis-, tuin- en keukengebruik. In een dergelijke hobbymatige context zal verder hoogstens sprake zijn van individuele handmatige bespuitingen, niet van integrale behandeling van een perceel (rijbehandeling met een spuitmachine).

3.3. Evaluatie en herziening milieuregelgeving

Gelet op de rapportages ingevolge artikel 18 van verordening 528/2012/EU van de Europese Commissie van 7 maart 2016[10] en 20 mei 2020[11], zijn er geen aanwijzingen dat al dan niet consumptieve blootstelling aan in de EU toegelaten gewasbeschermingsmiddelen[12] gepaard gaat met

[8] Gewasbeschermingsmiddel dat blijkens toelating voldoet aan de criteria van bijlage II, punt 5 van Verordening EU/1107/2009.

[9] Een biologisch gewasbeschermingsmiddel kan chemisch identiek zijn aan een regulier beschermingsmiddel. Enig verschil is dat het middel en de daarin aanwezige werkzame stoffen een biologische oorsprong hebben en niet zijn gesynthetiseerd.

[10] Report from the commission on the sustainable use of biocides pursuant to Article 18 of Regulation (EU) No 528/2012 of the European Parliament and of the Council concerning the making available on the market and use of biocidal products, COM (2016) 151, via health.ec.europa.eu, geraadpleegd op 7 februari 2024

[11] Report from the commission on the experience gained by Member States on the implementation of national targets established in their National Action Plans and on progress in the implementation of Directive 2009/128/EC on the sustainable use of pesticides, COM(2020) 204 final, via food.ec.europa.eu, geraadpleegd op 8 februari 2024

[12] Relevant is te vermelden dat sommige lidstaten een lange opgebruiktermijn hebben gehanteerd voor gewasbeschermingsmiddelen die al lang onder de Biocidenverordening zijn verboden. Blijkens artikel L258-8 IV van de Code Rural hanteerde Frankrijk bijvoorbeeld een opgebruiktermijn tot 1 januari 2022. Dit betekent dat pas vanaf 1 januari 2022 de Biocidenverordening in volle omvang van toepassing is in Frankrijk, terwijl lidstaten zoals Nederland op basis van reeds voor de Biocidenverordening gehanteerd systeem van periodieke herbeoordeling al vrijwel direct alleen middelen toelieten die onder de Verordening waren (her)beoordeeld.

risico's voor de menselijke gezondheid, waaronder de gezondheid van kwetsbare groepen. De gezondheidsverkenningen van RIVM uit 2018[13] en 2020[14] ondersteunen de conclusie van deze evaluatie[15], waarbij in de zogenaamde OBO rapportage van RIVM[16] ook niet is gebleken van een grotere blootstelling dan waarvan bij goedkeuring van gewasbeschermingsmiddelen rekening mee is gehouden. Dat geen sprake is van gezondheidsrisico's wordt ook onderschreven door Bundesinstitut für Risikobewertung - BfR[17]. Nu in Duitsland ook het Unierecht geldt voor toelating en toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, is de situatie in Duitsland representatief te noemen voor Nederland.

De Gezondheidsraad[18] komt op basis van internationale epidemiologische literatuur tot de conclusie dat gewasbescherming met chemische middelen gepaard kan gaan met gezondheidsschade bij mensen. In lijn daarmee pleit de Gezondheidsraad ervoor dat beter invulling wordt gegeven aan de eisen op basis van het Unierecht bij toelating en herbeoordeling van middelen. Op dit vlak is relevant dat de gevolgtrekkingen van de Gezondheidsraad onvoldoende zijn toegesneden op de locatiespecifieke omstandigheden in Nederland. Er kan hierbij worden gewezen op de volgende verschillen ten opzichte van de door de Gezondheidsraad aangehaalde internationale studies.

- Toegelaten middelen;
- Toepassingsvoorschriften (hoeveelheid en concentratie per behandeling, behandelfrequentie etc.);
- Wijze van toepassing (zoals met 75% driftreductie, dan wel (worst case) met sproeivliegtuig);
- Betreding van gewassen (wandelpaden door gewaspercelen, spelende kinderen in gewaspercelen).

Gelet hierop vormt het advies van de Gezondheidsraad goede aanleiding om in Nederlandse context te kiezen voor toepassing van het voorzorgbeginsel in de context van planologische besluitvorming waarbij het aspect driftblootstelling een rol kan spelen. Los hiervan is uiteraard positief indien beter wordt toegezien op naleving van voorschriften bij toelating van middelen, maar het advies vormt geen aanleiding om te concluderen dat in Nederlandse context sprake is van nadelige effecten voor de gezondheid v.w.b. blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen.

Het is hierbij duidelijk genoeg dat de Nederlandse wetgever in lijn met deze wetenschappelijke data het beschermingsniveau van de Biocidenverordening afdoende acht, mede nu er overeenkomstig artikel 11 en 12 van richtlijn 2009/128/EU uit voorzorg hogere driftreductie verplicht is gesteld in Nederland. Zoals al gebleken is uit paragraaf 3.1, gelden er geen afstandseisen ten aanzien van het spuiten van gewasbeschermingsmiddelen nabij driftgevoelige functies. Bij toelating van middelen wordt namelijk uitgegaan van een hoog beschermingsniveau, waarbij een kwetsbare persoon als

[13] RIVM rapport 2018-0068, *Gezondheidsverkenning omwonenden van landbouwpercelen*, 2018
[14] RIVM report 2020-0056, *Health survey on people living in the direct vicinity of agricultural plots: additional analyses*, 2020
[15] Deze conclusies zijn niet geldig voor landen zoals Frankrijk welke na invoering van de Biocidenverordening een opgebruiktermijn hebben gehanteerd, zie hiervoor paragraaf 3.1
[16] RIVM Rapport 2019-0052 Onderzoek Blootstelling Omwonenden (OBO) *Bestrijdingsmiddelen en omwonenden Samenvattend rapport over blootstelling en mogelijke gezondheidseffecten*
[17] Bfr, *Fernab vom Feld: Gesundheitliche Beeinträchtigungen durch Abdriften von Pflanzenschutzmitteln sind unwahrscheinlich,* Mitteilung Nr. 054/2020 des BfR vom 23. November 2020, via bfr.bund.de, geraadpleegd op 1 juni 2023
[18] Gezondheidsraad, Gewasbescherming en omwonenden (2020/10)

normpersoon worden aangehouden, gekoppeld aan worst-case praktijkcondities (los van de in Nederland geldende voorzorgmaatregel t.a.v. extra driftreductie).

Er wordt al met al geen rekening gehouden met een relevant humaan restrisico bij toepassing van gewasbescherming overeenkomstig het Unierecht. Wel heeft de Europese Commissie het initiatief genomen om in het kader van de zogenaamde 'Green Deal' de *ecologie* beter te beschermen tegen gewasbeschermingsmiddelen.

Gelet op het voorgaande is verder duidelijk dat de wetgever de volksgezondheid beschermt via toelating van steeds veiliger middelen (en uitfasering van andere middelen) en op algemene driftreductie[19], *niet* op afstandseisen[20] of de genoemde aandachtzone van 50 meter welke in planologische context dient te worden gehanteerd.

3.4. Conclusies

Gelet op het voorgaande is sprake van een omvattend wettelijk stelsel voor toelating en herbeoordeling van gewasbeschermingsmiddelen, met bijbehorende gebruiksvoorschriften en voorzorgen die bij toepassing in acht moeten worden genomen.

In het kader van dat stelsel wordt, zoals ook blijkt uit de aangehaalde uitspraak van het Hof van Justitie[21] een open gezondheidsnorm gehanteerd, welke kortom zeer uitdrukkelijk ook rekening houdt met mogelijk nadelige gezondheidseffecten die op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten relevant kunnen worden.

Met andere woorden biedt dit stelsel voldoende basisveiligheid als het gaat om de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen.

3.4.1. Mate van bescherming

In de Europese verordeningen is geen verminderde bescherming vastgelegd voor bepaalde situaties of omstandigheden. De Europese milieuregelgeving kent de volgende beschermingscategorieën:

- Consumenten;
- Toepassers;
- Omwonenden (waaronder begrepen passanten e.d.).

Omwonenden worden gelijkelijk beschermd, ongeacht de status of functie van het verblijf of de reden van blootstelling. De milieuregelgeving kent geen groepen van mensen aan wie een verminderde

[19] Voor diverse gewasbeschermingsmiddelen geldt bijvoorbeeld al een eis om aanvullende driftreductie toe te passen (meer dan 75%). Daarnaast kenden diverse waterschappen in met name de waterrijke gebieden subsidieregelingen voor de aanschaf van 99% driftreducerende spuitapparatuur. Hiervoor kan ook subsidie bij RVO worden verkregen: Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies, via rvo.nl

[20] In diverse uitspraken, laatstelijk ARRvS 6 november 2024 ECLI:NL:RVS:2024:4503 (Meeslouwerpolder), overweegt de Afdeling de noodzaak van wettelijke afstandseisen: "Omdat er geen wettelijke bepalingen gelden over minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en woningen, is niet uitgesloten dat ook in de bestaande situatie ter plaatse van de bedrijfswoning die als burgerwoning in gebruik is genomen hinder kan worden ondervonden van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen."

[21] HvJ 24 april 2024, ECLI:EU:C:2024:356 ov. 78 e.v.

bescherming toekomt, maar hanteert enkel het uitgangspunt dat de blootstelling van kwetsbare groepen normbepalend is (artikel 19, lid 1b onder iii van de Biocidenverordening).

De vraag of omwonenden wonen of werken bij een bedrijf zelf waar gewasbescherming wordt toegepast, dan wel bij een ander bedrijf (waar al dan niet gewasbescherming wordt toegepast) of geen bedrijfsmatige activiteiten ontplooien maakt geen verschil voor de mate van bescherming waar deze bewoners/gebruikers aanspraak op hebben.

Hetzelfde geldt voor medewerkers van een bedrijf. Aan deze medewerkers komt eenzelfde bescherming toe, ongeacht of sprake is van medewerkers van een agrarisch bedrijf of een ander bedrijf en ongeacht of sprake is van een agrarisch bedrijf waar ook gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast.

Op grond van de milieuregelgeving is de bescherming tegen drift dus niet afhankelijk gesteld van de status of reden van de aanwezigheid in de nabijheid van percelen waar gewasbescherming kan worden toegepast. Evenmin is kortdurend verblijf noodzakelijkerwijs aanleiding om uit te gaan van verminderde bescherming.

De milieuregelgeving houdt verder geen rekening met aantallen, d.w.z. dat aan één persoon evenveel bescherming toekomt als aan honderd personen.

In lijn daarmee kan in het kader van planologische besluitvorming dus geen lager beschermingsniveau worden gehanteerd voor bepaalde mensen en functies ten opzichte van andere mensen en functies. Immers voor de milieuregelgeving is iedereen gelijk. De milieuregelgeving werkt daarbij ook twee kanten op in die zin dat zowel toepassers als blootgestelden hier rechten aan kunnen ontlenen. Die rechten dienen in het kader van de goede ruimtelijke ordening gerespecteerd te worden[22].

Het enige wat in het kader van planologische besluitvorming dus relevant kan zijn, is de vraag of een planologisch besluit ertoe leidt dat voorstelbaar is c.q. niet kan worden uitgesloten dat zich veranderingen voordoen qua:

- de verblijftijd van personen[23];
- de verblijfswijze (zoals binnen of buiten);
- de kwetsbaarheid van personen (zoals woon- of werkomgeving, kinderen e.d.).

Los daarvan volgt uit het voorzorgbeginsel dat bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen zo veel mogelijk moet worden voorkomen dat middel terecht komt op buurpercelen waarop zich andere teelten bevinden. In dezelfde zin dient in principe te worden voorkomen dat middel terecht komt in beschermde natuur.

[22] Zie in strijd met de Verordening op dit punt: ARRvS 22 november 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4331, nu de Afdeling de rechtsopvatting hanteert dat bepaalde functies en mensen minder bescherming toe zou mogen komen.
[23] In die strekking ook ABRvS 14 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1575 ov. 11.5.1 dat een fietspad vanwege korte verblijfstijd geen voor driftblootstelling relevante functie is.

3.4.2. Mate van kwetsbaarheid – bestaande potentiële beperkingen

In de onderhavige situatie is relevant dat sprake is van een perceel dat thans bestemd is voor wonen en waarbij tevens sprake is van een bestaande woning. De situatie is in zoverre vergelijkbaar met de situatie die aan de orde was in de uitspraak Buitenhuisweg I[24], waarin de Afdeling bestuursrechtspraak heeft overwogen dat geen sprake is van een toename van potentiële beperkingen als het aantal woningen toeneemt, maar het voor wonen bestemde perceel niet groter wordt (en daarmee de driftgevoeligheid niet verandert door het planologische besluit).

Eén woning naar twee woningen

Er is sprake van een bestemmingsvlaksplitsing om daarmee een woningsplitsing mogelijk te maken. Zoals gebleken is uit paragraaf 3.4.1, komt aan bewoners en gebruikers van de gronden reeds in de huidige situatie bescherming tegen blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen toe vanuit de milieuregelgeving.

De omstandigheid dat reeds een woonfunctie aanwezig is op het plangebied, betekent dat in planologische zin ter plaatse reeds sprake is van een bestaande potentiële beperking ten aanzien van de inzet van gewasbeschermingsmiddelen. Het betekent ook, dat het te nemen planologische besluit in zoverre geen verandering zal brengen in beperking van (milieu)rechten van derden.

Blijkens rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over het begrip ‘goede ruimtelijke ordening’ onder het oude recht, diende een nieuw planologisch besluit te worden getoetst aan beleid en regelgeving, waarbij het planologische besluit autonoom en op zichzelf staand diende te worden onderbouwd. Dit betekende onder meer dat niet alleen de verandering ten opzichte van de geldende planologie onderwerp was van de besluitvorming, maar gedaan moest worden alsof ook de bestaande status quo opnieuw zou worden toegelaten. Met andere woorden behoefde er geen enkel verband te zitten tussen het planologische strijdige aspect aan een (bouw)plan en de reden waarom er een planologische afwijking al dan niet zou moeten worden toegelaten. Het besluit om een planologische afwijking toe te laten of niet, vormde aanleiding voor een volledig nieuwe planologische afweging, waarbij ook steeds de wenselijkheid van de status quo opnieuw diende te worden onderbouwd.

Het nieuwe recht, dat uitgaat van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, vormt een reactie op deze jurisprudentie. Onder het nieuwe recht dient wel rekening te worden gehouden met evenwichtigheid in planologische besluitvorming, wat inhoudt dat een planologisch besluit niet op zichzelf staand dient te worden beoordeeld, maar juist wel bredere context van de planologische status quo.

In het kader van het huidige beleid met een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ wordt rekening gehouden met de omstandigheid dat de splitsing van de Achterloseweg 41 zonder enige consequentie zal zijn voor het aspect gezondheidsrisico van driftblootstelling. Er is en blijft immers

[24] ABRvS 16 augustus 2023, 202204200/1/R4, o.v. 13.4, relevant is dat in deze zaak sprake was van een beperkte afweging op basis van wijzigingsbevoegdheid waarbij het aspect gezondheid/goed woon- en leefklimaat niet behoefde te worden afgewogen.

sprake van een te beschermen driftgevoelige woonfunctie welke eenzelfde mate van kwetsbaarheid heeft.

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient verder te worden afgewogen of het niet nemen van het besluit, dus behoud van de status quo c.q. de huidige situatie, betekent dat de situatie beter beantwoordt aan hetgeen het bestuur met zijn planologische beleid wenst te bereiken. In onderhavige situatie geldt dan, dat het niet nemen van het planologische besluit voor de Achterloseweg 41 niet leidt tot een verbetering op het aspect gezondheidsrisico driftreductie, omdat in die situatie sprake zal blijven van een te beschermen driftgevoelige woonfunctie.

Het niet nemen van het planologische besluit zal in de gegeven omstandigheden immers ook niet leiden tot een betere bescherming van de gezondheid, hierbij mede in aanmerking genomen dat er evenmin aanleiding is voor autonome besluitvorming om alle bestaande driftgevoelige functies in de gemeente beter of anders te beschermen. Er is immers geen sprake van daadwerkelijk geconstateerde gezondheidsrisico's (zie paragraaf 3.3).

Overige potentiële beperkingen

De al aanwezige woonbestemmingen worden beschouwd als potentiële beperking bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. Omliggende *agrarische* bestemmingen dienen echter ook te worden beschouwd als een bestaande potentiële beperking bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, nu de gronden ook gebruikt mogen worden voor extensief recreatief medegebruik. Immers uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden dient rekening te worden gehouden met menselijke aanwezigheid op deze gronden. Hierbij kan in aanmerking worden genomen dat recreatief gebruik in de regel overdag en bij droog weer aan de orde zal zijn, dus in de periode waarin ook gewasbescherming zal worden toegepast (er mag niet worden gespoten bij sterke wind, maar toepassing bij regen of op gewas dat nog nat is door dauw of regen vindt evenmin bespuiting plaats want dit zal de effectiviteit van de behandeling sterk aantasten omdat middel verdund zal worden en/of zal wegspoelen).

Verder is van belang dat op grond van het voorzorgbeginsel ook naburige agrarische percelen als mogelijke beperking dienen te worden beschouwd bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen. Immers als spuitmiddel dat wordt toegepast op het ene perceel ook terecht zou komen op een ander gewas op een naburig perceel, dan kan die oogst worst-case worden afgekeurd voor menselijke consumptie. Op grond van bijlage 1 artikel 1 onder 3a en 3c van richtlijn 2009/128/EU vormt het voorkomen van het gezondheidsrisico dat kan ontstaan door blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen die niet op het doelgewas terecht zijn gekomen een concrete uitwerking van het voorzorgbeginsel, waar bijvoorbeeld ook aandacht voor dient te bestaan in het kader van de vakbekwaamheidseisen die gelden om gewasbescherming te mogen toepassen (artikel 5 van genoemde richtlijn jo. artikel 17, lid 1 onder c van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden).

Dit betekent dat, uitgaande van de bestemde mogelijkheden, de ontwikkeling sowieso niet zal kunnen leiden tot een toename van mogelijke beperkingen voor omliggende agrarische gronden, c.q. dat mogelijke beperkingen inherent verbonden zijn met het toepassen van gewasbescherming (vraag 1 van paragraaf 1.1).

Ten slotte dient rekening te worden gehouden met het aanwezige oppervlaktewater bij toepassing van de gewasbeschermingsmiddelen, zoals beschreven in paragraaf 3.2.1.

In het navolgende wordt verder ingegaan op het gezondheidsaspect.

3.4.3. Gezondheidscriteria

De algemeen aanvaarde toxicologische normen en de beschikbare relevante en betrouwbare wetenschappelijke en technische kennis (in de bewoordingen van de Biocidenverordening), waarmee wordt vastgesteld of er een risico is voor de volksgezondheid, mogen, gelet op de jurisprudentie van de Afdeling, niet worden benut ter onderbouwing van planologische besluitvorming.

Door de Afdeling worden in het kader van de ruimtelijke ordening maatschappelijke sentimenten beschouwd, bijvoorbeeld ten aanzien van ongemakken die mensen kunnen ervaren wanneer ze dicht op landbouwpercelen wonen, zoals geur en/of neerslag van deeltjes. Hier zijn geen gevalideerde modellen voor, want bij dat soort risico's speelt het aspect gezondheid geen rol[25].

[25] In een recente uitspraak wordt door de Afdeling immers niet langer gesproken van gezondheidsrisico's die kunnen samenhangen met blootstelling aan drift van gewasbeschermingsmiddelen, maar alleen nog van hinder die hierdoor kan worden veroorzaakt. Zie hiervoor bijvoorbeeld: ARRvS 6 november 2024 ECLI:NL:RVS:2024:4503 (Meeslouwerpolder) ten opzichte van eerdere uitspraken zoals ARRvS 19 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3023 (Asdonkterrein) en ABRvS 30 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:855 (Houten)

4. Beoordeling gezondheidsaspecten

4.1. Verspreidings- en blootstellingsmodellen

Uit diverse uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak blijkt, dat voorhanden modellen waarmee blootstelling aan drift kan worden geprognosticeerd, niet worden geaccepteerd voor planologische besluitvorming. Gewezen kan worden op de zaak Houten[26], welke betrekking had op het zogenaamde PRI model. Verder kan worden gewezen op de uitspraak Asdonkterrein Beuningen[27] over het zogenaamde EFSA-OPEX model. In andere uitspraken is bevestigd dat het PRI model en het EFSA-OPEX model in het kader van planologische besluitvorming niet worden geaccepteerd.

Gelet hierop zullen vooralsnog geen door de Afdeling in planologische context geaccepteerde kwantitatieve uitspraken kunnen worden gedaan over toxicologische aspecten die spelen bij blootstelling aan omgevingsfactoren.

4.2. Inpassing zonder kwantitatieve beoordeling

Op grond van de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak kan evenwel nog steeds afgeweken worden van de 50 meter middels een deugdelijk locatiespecifiek onderzoek, waarbij kan worden aangetoond dat onder de gegeven omstandigheden ook bij het hanteren van een kortere afstand een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij een gevoelige functie is gegarandeerd. Hierbij is het een vereiste dat dit alles onderzocht wordt door een milieudeskundige[28].

In een andere uitspraak[29] is geoordeeld: “Een kleinere afstand kan aanvaardbaar zijn indien (bijvoorbeeld) driftreducerende maatregelen worden getroffen”. In deze uitspraak heeft de Afdeling overwogen dat, in een situatie dat een agrarisch perceel[30] zal grenzen aan een perceel met een gevoelige functie, door het plaatsen en in stand houden van een struweelhaag voldoende is onderbouwd dat deze kortere afstand van 50 meter kan worden aangehouden. Onderhoud en instandhouding van een dergelijke haag dient daarbij uiteraard te worden verzekerd middels een vergunningvoorschrift of een (voorwaardelijke) instandhoudingsverplichting. De optie om afscherming toe te passen ten einde een kortere afstand dan 50 meter te rechtvaardigen is ook al in eerdere uitspraken benoemd[31].

De met deze uitspraak ingezette lijn is in een andere uitspraak bevestigd[32]. Ook in een uitspraak van 19 maart 2023, heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland geoordeeld dat een kleinere afstand kan worden aangehouden, mits dit op basis van zorgvuldig en op locatie toegesneden onderzoek deugdelijk kan worden gemotiveerd[33].

In de genoemde uitspraken wordt het belang van het aanbrengen van een vanggewas of een andere vorm van afscherming benadrukt in situaties waarin sprake is van een korte onderlinge afstand of zelfs

[26] ABRvS 30 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:855
[27] ARRvS 19 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3023
[28] ABRVS 24 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1353
[29] ABRvS 2 november 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3160
[30] De uitspraak had betrekking op een agrarische bestemming die tevens boomgaarden en boomteelt toelaat.
[31] ABRvS 25 april 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW3921
[32] ARRvS 25 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:269
[33] Rechtbank Midden Nederland 19 maart 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:1048

aan elkaar grenzende tuinen en gewaspercelen. Het plaatsen, onderhoud en instandhouding dient ruimtelijk te worden verzekerd. Dit kan door het opnemen van een vergunningvoorschrift of een (voorwaardelijke) bepaling in het omgevingsplan.

In een andere uitspraak bevestigt de Afdeling dat rekening mag worden gehouden met de afschermende werking die een haag, maar bijvoorbeeld ook aanwezige bebouwing of een dichte erfafscheiding kan bieden[34]. In deze zaak had de gemeente de kortere afstand dan 50 meter onderbouwd met het soort teelt dat er plaatsvond (met enkel neerwaartse spuittechniek), dat er sprake was van afschermende niet-woonbebouwing, dan wel een schutting met klimplanten en/of een haag aan de zijden waar het woonperceel grensde aan teeltpercelen. Daarnaast werden door de Afdeling nog de milieuregels aangehaald waaruit blijkt dat er bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen driftreductie moet worden toegepast en dat er bij hogere windsnelheden niet gespoten mag worden.

In de context van de geldende regelgeving dient verder te worden afgewogen of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties door voor bestaande functies heel andere gezondheidscriteria te hanteren dan voor nieuwe functies en of het niet nemen van een planologisch besluit tot een evenwichtiger toedeling kan leiden dan het wel nemen van dat besluit[35].

4.3. Aandachtzones

Zoals aangegeven in paragraaf 1.2 hanteert de Afdeling rechtspraak standaard een aandachtzone van 50 meter. De afstand van 50 meter is blijkens een uitspraak uit 2002[36] gebaseerd op het toenmalige beleid van de provincie Gelderland voor de goedkeuring van ruimtelijke ontwikkelingen waarbij gevoelige functies nabij boomgaarden en boomteeltpercelen aanwezig zouden zijn (de 'Handreiking bestemmingsplannen' uit 1996)[37].

Ten tijde van dat beleid gold op grond van artikel 13 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1963, het daarop gebaseerde Lozingenbesluit open teelt en veehouderij en de bijbehorende Regeling testmethoden driftarme doppen Lozingenbesluit open teelt en veehouderij, een verplichting om driftreductie toe te passen van minimaal 50%. Op grond van het Activiteitenbesluit c.q. het huidige Besluit activiteiten leefomgeving dient standaard een driftreducerende techniek te worden gehanteerd van minimaal 75%, een norm die kortom de helft strenger is geworden[38], waardoor bedoelde afstand van 50 meter thans minstens kan worden gehalveerd tot 25 meter. Hierbij is ook van belang dat bedoelde 50 meter werd gehanteerd in een tijd dat gewasbeschermingsmiddelen waren toegelaten welke nu al geruime

[34] ARRvS 27 maart 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1263
[35] In tegenstelling tot de 'goede ruimtelijke ordening' impliceert 'evenwichtige toedeling' immers dat niet alleen gefocust mag worden op de beleidsmatige en juridische perfectionering van dat ene besluit dat toevallig voorligt, maar dat ieder planologisch besluit actief en in samenhang met andere (mogelijke) besluiten moet worden beschouwd. Een niet genomen besluit ter behoud van de status quo kan goede ruimtelijke ordening zijn, maar vormt alleen evenwichtige toedeling als de beleidsmatige ambities niet verder reiken dan behoud van de bestaande toedeling.
[36] https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RVS:2002:AE5754
[37] In civielrechtelijke context wordt uitgegaan van een procesbelang bij aanwezigheid binnen 500 meter tot een gewasperceel (Rechtbank Oost Brabant 19 juli 2024, ECLI:NL:RBOBR:2024:3440) en uitgegaan van een invloedsgebied van 250 meter (Hof 's-Hertogenbosch 22 juli 2025, ECLI:NL:GHSHE:2025:2043)
[38] Zie ook paragraaf 3.1.

tijd vanwege herbeoordelingen onder het regime van de Biocidenverordening zijn uitgefaseerd, terwijl nieuwe middelen met een lagere potentiële schadelijkheid en lagere persistentie hiervoor in de plaats zijn gekomen.

Bedoelde afstand van 50 meter is gebaseerd op gewasbehandeling bij boomteelt en in boomgaarden. Bij dergelijke teelten is het risico op drift groter, omdat dan opwaarts en zijwaarts kan worden gespoten en bepaalde behandelingen ook plaatsvinden buiten het volbladseizoen, waardoor bladeren in het gewas zelf geen aanvullende driftreductie bieden.

In situaties waarin enkel rekening behoeft te worden gehouden met neerwaartse gewasbehandelingen, kan om die reden genoemde afstand nogmaals worden gehalveerd tot 12,5 meter. Alhoewel de Afdeling op dit vlak geen specifieke afstanden noemt, is er steun te vinden in uitspraken dat in situaties waarin enkel rekening moet worden gehouden met neerwaarts spuiten mag worden uitgegaan van een kortere afstand qua mogelijke driftblootstelling[39]. Per slot van rekening is in geen van de uitspraken waarin de Afdeling afscherming als goede ruimtelijke ordening heeft geaccepteerd sprake van een afscherming over 50 meter (d.w.z. afscherming op alle posities waar de afstand tussen gewasperceel en driftgevoelige functie minder dan 50 meter bedraagt). Hieruit blijkt dat de Afdeling de 50 metergrens hanteert als aandachtafstand en *niet* als normafstand.

4.4. Effect driftreductie

Driftreductie wordt bereikt door spuitmachines grotere druppels te laten produceren. Grote druppels vallen immers onder invloed van de zwaartekracht uit de lucht, terwijl kleine druppels (nevel) gedurende langere tijd in de lucht zullen blijven hangen en dus een veel groter risico in zich sluiten om zich te verspreiden door de lucht (en ook eerder zullen overgaan in de gasfase of naar een aerosol). Uiteraard kan niet volledig worden uitgesloten dat gedurende het spuitproces toch enige vorm van verneveling optreedt (turbulentie in de lucht, botsingen druppels met gewas etc.). Echter uitgaande van de wettelijke 75% driftreductie kan er zonder meer van worden uitgegaan dat er geen rekening meer hoeft te worden gehouden met relevante blootstelling aan druppeldrift op een afstand van 12,5 meter uit gewassen die neerwaarts worden gespoten en 25 meter bij opwaarts/zijwaarts spuiten, waarbij extra driftreductie ook betekent dat minder damp- en aerosoldrift zal kunnen ontstaan.

Blootstelling op die afstanden zal enkel nog kunnen plaatsvinden in de vorm van blootstelling aan dampen en aerosolen. Het gaat hierbij om zeer kleine hoeveelheden. Immers gewasbeschermingsmiddelen worden ook gekozen op een zo laag mogelijke uitdampbaarheid. Mensen staan uitsluitend nog bloot aan deze dampen en aerosolen bij inademing. Relevante doses door opname via de huid of door hand-mond bewegingen zijn uitgesloten. De aanwezige dampen en aersolen zullen steeds verder verdunnen in de lucht en daar onder invloed van zonlicht e.d. afbreken.

4.5. Conclusies

Gelet op hoofdstuk 3 is duidelijk dat de milieuregelgeving iedereen gelijkelijk beschermt en dat dat als een gegeven dient te worden beschouwd in de context van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

[39] ARRvS 27 maart 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1263

Uit dit hoofdstuk blijkt dat de Afdeling bestuursrechtspraak de mate van bescherming die de milieuregelgeving biedt niet accepteert. In het kader van planologische besluitvorming worden aanvullende maatregelen geëist, onder meer in anticipatie op mogelijk toekomstige wetgeving en/of uitspraken van de civiele rechter.

Verder blijkt dat de Afdeling bestuursrechtspraak een aandachtafstand hanteert van 50 meter en vanuit het voorzorgbeginsel akkoord gaat met afscherming als driftreducerende maatregel. Tot slot is gebleken dat de Afdeling akkoord is gegaan met afscherming over een kortere afstand (bijvoorbeeld alleen de gedeelde perceelgrens met een gewasperceel), zodat de 50 meter niet kan worden geïnterpreteerd als afschermingsafstand of normafstand.

5. Omgevingsaspecten

5.1. Relevante teeltsituaties

Zoals beschreven in paragraaf 2.4.3 is sprake van aangrenzende agrarische gronden waar rekening gehouden wordt met het volgende grondgebruik:

- Geen teelten binnen bouwvlakken, voor zover bebouwd en verhard;
- Opgaande teelten binnen bouwvlakken, voor zover onbebouwd en onverhard;
- Laagblijvende meerjarige sierteelt (tot 2,5 meter) buiten bouwvlak.

Zoals beschreven zal bij de bomenteelt rekening moeten worden gehouden met opwaarts en zijwaarts spuiten bij behandeling van het gewas zelf tegen schimmels en insecten. Een opgaand gewas heeft meer te behandelen (blad)oppervlak, zodat over het algemeen ook meer middel zal worden verspoten in verhouding tot laagblijvende teelten. In vergelijking met fruitboomgaarden wordt er bij boomteelt echter maar zeer beperkt gespoten en ook maar zeer beperkt op het gewas zelf (er is overwegend sprake van onkruidbestrijding, zie verder paragraaf 5.1.1).

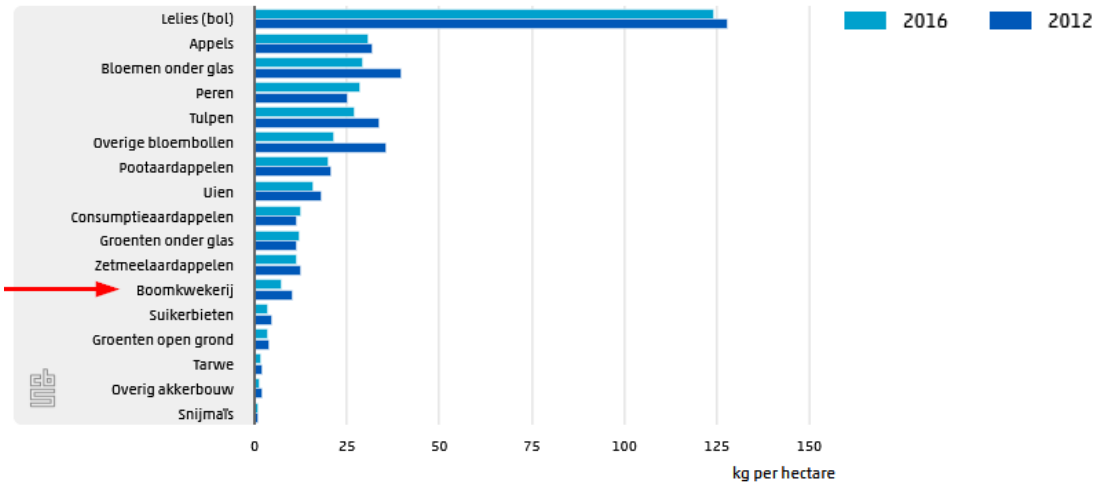
Bij laagblijvende teelten is sprake van neerwaarts spuiten. Bij neerwaarts spuiten is sprake van relatief gering risico op verspreiding van druppeldrift. Dit vanwege de lagere spuithoogten, waardoor wind minder snel vat op de druppels zal kunnen krijgen. Verder wordt met de zwaartekracht meegespoten, in tegenstelling tot zijwaarts en opwaarts spuiten, waarbij om die reden het risico op druppelverspreiding groter is.

5.1.1. Boomteelt vormt de maximale planologie

In deze context is relevant dat bomenteelt dient te worden beschouwd als de planologisch maximale situatie met betrekking tot spuitzonering, omdat hierbij de middelen omhoog en/of opzij worden toegepast en als zodanig een grotere en hogere drift kennen dan laagblijvende gewassen.

Verhoudingsgewijs worden bij de bomenteelt echter kleine hoeveelheden gewasbeschermingsmiddelen ingezet, zie onderstaande figuur 5.1. Gegevens van het CBS over de jaren 2012 en 2016[40] geven daarnaast een indicatie van de inzet van gewasbeschermingsmiddelen op andere, ook door het geldende bestemmingsplan toegelaten, teelten. Ook moet er een grotere teeltvrije zone langs watergangen moet worden aangehouden (zie Tabel 4.723d Besluit activiteiten leefomgeving).

[40] CBS, via cbs.nl (geraadpleegd op 25 september 2024)

Afbeelding 5.1.1: Gebruik chemische gewasbeschermingsmiddelen (bron: CBS)

Op niet-opgaande akkerbouw is sprake van neerwaarts spuiten. Bij neerwaarts spuiten is sprake van relatief gering risico op verspreiding van druppeldrift. Dit vanwege de lagere spuithoogten, waardoor wind minder snel vat op de druppels zal kunnen krijgen. Verder wordt met de zwaartekracht meegespoten, in tegenstelling tot zijwaarts en opwaarts spuiten, waarbij om die reden het risico op druppelverspreiding groter is.

Diverse akkerbouwgewassen gaan gepaard met aanzienlijk intensiever gebruik van gewasbescherming dan boomteelt. Dit geldt verder voor akkerbouwgewassen zoals uien- en aardappelteelt. Het CBS heeft de inzet van gewasbeschermingsmiddelen bij verschillende teelten in beeld gebracht[41]. Hieruit blijkt dat bij boomteelt circa 2,5 kg/ha middel wordt ingezet. Hiervan betreft circa 2,4 kg/ha onkruidbestrijding, m.a.w. middelen die uitsluitend neerwaarts worden gespoten. Dit betekent dat slechts een zeer kleine hoeveelheid middel in de boomteelt opwaarts of zijwaarts verspoten wordt. Voor toegelaten laagblijvende teelten is sprake van substantieel grotere hoeveelheden verspoten middel. Bij aardappelteelt is sprake van de inzet van gemiddeld 7,8 kg/ha en bij tulpen 25,8 kg/ha, dus minstens een factor 10 groter.

Achterliggende redenen voor dit grote verschil in middelgebruik is gelegen in de mate van kwetsbaarheid van boomteelt ten opzichte van andere teelten:

- Boomteelt betreft een meerjarige teelt. De boom moet het dus niet hebben van de groei die in slechts één seizoen realiseerbaar is, zodat het risico op een mislukte oogst lager is.
- Als groter organisme zijn bomen minder bevattelijk voor plagen.
- Vanwege de opgaande vorm vangt een boom sneller warmte en licht en kan hierdoor bepaalde plagen voor zijn (volgroeide bladeren worden niet meer / minder aangetast etc.).
- De meeste boomsoorten hebben een grotere natuurlijke resistentie. Tegen sommige plagen behoeft niet te worden opgetreden omdat de plaag nauwelijks de groei aantast.

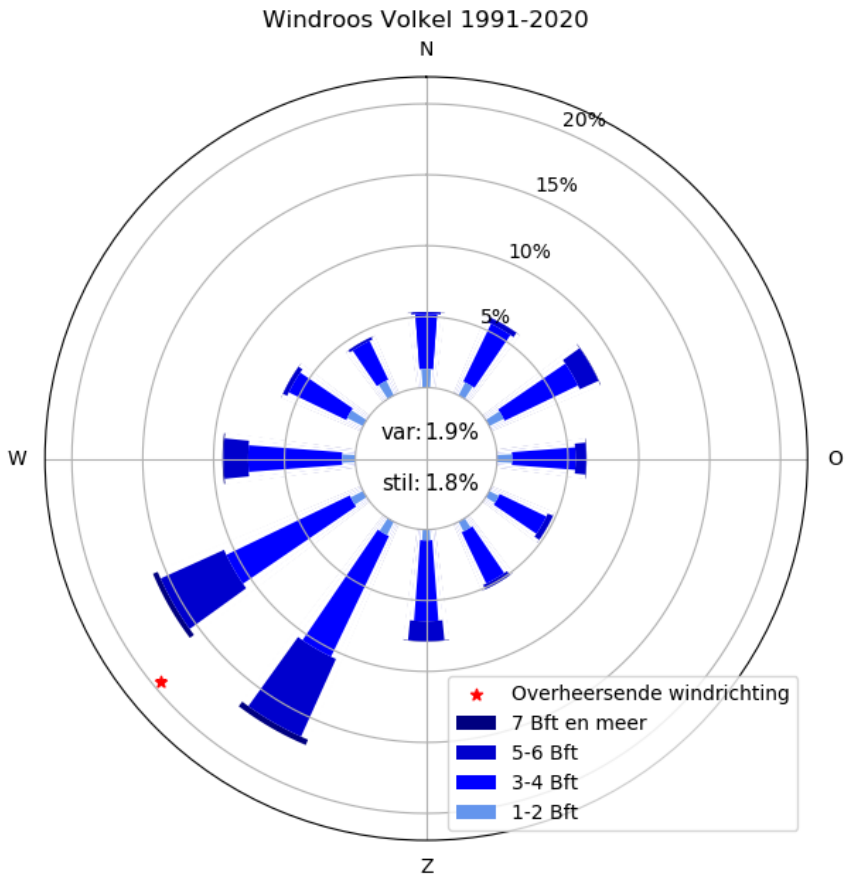
[41] CBS: https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85130NED/table?dl=6171B (geraadpleegd op 7 oktober 2024)

5.2. Wind

Volgens het artikel 3.83 lid 5 Activiteitenbesluit (oud) en volgens artikel 4.723e Besluit activiteiten leefomgeving mogen er geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast bij snelheden hoger dan 5 m/s. Deze windsnelheid komt overeen met windkracht 2 à 3 Beaufort. Alhoewel de overheersende windrichting noordwest gericht is in Nederland, geldt die conclusie niet voor de lage windsnelheden waarbij gewasbescherming mag worden toegepast. Bij deze lage windsnelheden kan de wind in feite uit alle richtingen van de kompasroos komen[42], zelfs als rekening wordt gehouden met de gemiddelde windrichting per seizoen[43]. De positie van een teeltperceel ten opzichte van een gevoelige functie is kortom *beperkt relevant* in relatie tot driftblootstelling.

Hierbij is verder relevant dat de behandeling uit de aard der zaak veel minder effectief is als gespoten wordt bij hogere windsnelheden. Bij hogere windsnelheden zal de drift groter zijn, maar zich ook veel sneller verspreiden en verdunnen in de buitenlucht.

Zie de afbeeldingen 5.2.1 en 5.2.2, waarbij weerstation Volkel is aangehouden als meest representatief voor Leur.

Afbeelding 5.2.1: Windroos (bron: KNMI)

[42] Zie: https://www.knmi.nl/klimaat-viewer/grafieken-tabellen/windrozen/windroos-marknesse
[43] https://www.weerplaza.nl/weerinhetnieuws/klimaat/wind-in-nederland/6820/

Voorkomen van windrichting per maand

weerplaza

	Noord	Noordoost	Oost	Zuidoost	Zuid	Zuidwest	West	Noordwest
Januari	3	10	9	10	19	31	11	7
Februari	5	10	8	10	17	27	14	8
Maart	8	12	10	9	11	23	17	9
April	13	14	10	9	13	18	12	12
Mei	15	15	10	7	7	19	13	14
Juni	13	11	5	7	8	25	17	15
Juli	9	9	6	5	8	29	19	13
Augustus	9	7	7	9	11	29	17	11
September	7	11	8	11	15	25	13	10
Oktober	4	10	10	13	22	25	10	6
November	4	6	8	14	26	26	10	6
December	4	10	9	9	21	31	12	5

windrichting per maand in %

Het aandeel windrichting per maand op basis van de klimatologische periode 1991-2020.

Afbeelding 5.2.2: Gemiddelde windrichting per maand (bron: Weerplaza)

5.3. Maatregelen

Indien er in de context van planologische besluitvorming invulling moet worden gegeven aan het voorzorgbeginsel ter minimalisatie van blootstelling aan drift, dan kan worden gedacht aan volgende maatregelen.

Bronmaatregelen: Het gaat hierbij om maatregelen die ertoe leiden dat er zo min mogelijk drift ontstaat. Concreet kan in de meeste teelten door gebruikmaking van driftreducerende apparatuur tot 99% driftreductie worden bereikt.

Overdrachtsmaatregelen: Het betreft hier het uit voorzorg aanhouden van extra afstand, al dan niet in combinatie met afschermende maatregelen, zoals ook onderwerp is geweest van diverse uitspraken van de Afdeling (zie paragraaf 4.2).

Maatregelen bij de ontvanger: Dit betreft beperkingen aan bijvoorbeeld menselijk verblijf en/of aan het gebruik van gronden.

Al met al zijn er meerdere opties om vanuit het voorzorgbeginsel de blootstelling aan drift te minimaliseren. In de gegeven situatie wordt gekozen voor afscherming als toe te passen maatregel. Zie voor de verdere configuratie van de in deze specifieke situatie geadviseerde afscherming paragraaf 6.2.

5.4. Afscherming

Mede gelet op de jurisprudentie welke is aangehaald in paragraaf 4.2, is toepassing van afscherming ook geaccepteerd in het kader van planologische besluitvorming[44] teneinde uit voorzorg te zorgen voor extra driftreductie. Een windhaag vervult daarnaast een extra buffer als het gaat om

[44] Vergelijk in dit verband ABRvS 28 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3904, waarin is overwogen dat aannemelijk is dat een driftreducerende voorziening bestaande uit dubbele hagen leidt tot een ruime driftreductie.

onverhoopte gebeurtenissen zoals stuur- en bedieningsfouten op de spuitmachine, vergissingen bij het aanlengen van middel en dergelijke.

5.4.1. Algemeen

Er zijn de nodige wetenschappelijke gegevens voorhanden als het gaat om de afschermende werking van een windhaag.

Verder is van belang dat een windhaag erkend is als driftreducerende techniek; een windhaag staat als zodanig op de 'lijst met indeling van spuittechnieken in DriftReducerende Techniek-klassen' (DRT-lijst) van de Technische Commissie Techniekbeoordeling (TCT) van 11 december 2023[45]. Dit geldt voor een windhaag voor de periode vanaf 1 mei met 90% bladdichteid tot 50% bladval van de windhaag. In combinatie met de (wettelijk standaard verplichte) 75% driftreductie van een spuitmachine biedt een haag *aanvullend* 75% driftreductie, zodat tot 94% driftreductie mogelijk is. Uit andere wetenschappelijke studies kan een hoger driftreducerend effect van een windhaag worden afgeleid[46] en hier wordt in het PRI 2015[47] ook naar verwezen. Dit betekent dat de 75% driftreductie welke de TCT hanteert, kan worden beschouwd als een conservatief uitgangspunt.

5.4.2. Configuratie op grens teeltgewas

In principe is hierbij van belang te kiezen voor een gewas dat een egale dichtheid biedt. Bij een dergelijke bladerdichtheid zal een luchtstroom maximaal worden afgeremd waarbij eventueel aanwezige drift in druppelvorm zo veel mogelijk in de haag zelf zal achterblijven. Elzenhagen, welke traditioneel rond fruitboomgaarden worden aangeplant, bieden bijvoorbeeld al een dergelijke bladerdichtheid. Een te hoge dichtheid zorgt voor een afname in de filterende werking, doordat er niet voldoende lucht door de haag kan stromen[48, 49, 50].

De dichtheid van een windhaag kan worden gemeten als de optische dichtheid door het bepalen van de optische porositeit: de zichtbaarheid achter/door de haag oftewel de som van de "gaten" in het

[45] Zie: https://iplo.nl/publish/pages/151722/6-informatieblad-windhaag-20220718.pdf (geraadpleegd op 5 maart 2024)
[46] Porskamp H.A.J., Michielsen, J.M.G.P., Huismans, J.F.M., *De invloed van een windhaag op emissies bij fruitteeltspuiten*, 1999, IMAG-DLO Rapport 94-29, pag. 29 en Wenneker, M., Heijne, B., Van de Zande, J.C., *Effect of natural windbreaks on drift reduction in orchard spraying,* Communications of Applied Biology Science, Universiteit Gent, 70(2005)4 pag. 961.
[47] Plant Research International, *Driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen*, maart 2015
[48] Felsot, A. S., Unsworth, J. B., Linders, J. B., Roberts, G., Rautman, D., Harris, C., & Carazo, E. (2010). Agrochemical spray drift; assessment and mitigation—A review. *Journal of Environmental Science and Health Part B*, *46*(1), 1-23.
[49] Mercer, G. N. (2009). Modelling to determine the optimal porosity of shelterbelts for the capture of agricultural spray drift. *Environmental modelling & software*, *24*(11), 1349-1352.
[50] Zie echter ABRvS 6 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1741 ov. 16. De overweging dat aannemelijk is dat een volledig dichte muur 99% driftreductie kan bieden is minder correct, uitgaande van beschikbare relevante en betrouwbare wetenschappelijke en technische kennis. Het risico is reëel dat wind zal versnellen als deze over de muur heen blaast, waardoor per saldo meer druppeldrift over de muur zal worden meegevoerd en veel verder verspreid zal worden dan zonder enige afscherming het geval was geweest.

bladerdek. Dit kan worden gemeten met behulp van een digitale camera, een witte doek achter de haag en specifieke (analyse)software[51].

Het aansluitend effect van uitdamping uit de haag en aansluitende respiratoire blootstelling wordt verwaarloosbaar geacht, mede nu gewasbeschermingsmiddelen worden toegelaten op hun lage uitdampbaarheid. Daarnaast is relevant dat uitdamping voornamelijk kan plaatsvinden op een droge zonnige dag, dus op het moment dat afbraak van de betrokken stoffen onder invloed van de zon ook maximaal is[52]. De meeste middelen worden daarbij verspoten aan het begin van het groeiseizoen wanneer temperaturen nog lager liggen, niet in het warmere oogstseizoen.

Er kan voor de verdere configuratie van een haag worden uitgegaan van een overhoogte van 1 meter in situaties waarin sprake is van opwaarts of zijwaarts spuiten. In geval sprake is van uitsluitend neerwaarts spuiten kan worden uitgegaan van een overhoogte van 50 centimeter. In situaties dat tevens buiten het volbladseizoen sprake is van teelten dient te worden gekozen voor een niet bladverliezende haag.

5.4.3. Configuratie met grotere onderlinge afstand

Het effect van dergelijke windhagen wordt in de hiervoor aangehaalde onderzoeken beschouwd wanneer deze direct naast de perceelgrens dan wel (enkele meters) uit het gewas(perceel) zijn geplaatst. In situaties waarbij sprake is van een grotere afstand (meer dan 5 meter bij neerwaarts spuiten en meer dan 10 meter in andere situaties) tot de relevante gewaspercelen, zal de drift vooral bestaan uit aerosolen/dampen, zoals ook blijkt uit onderzoek[53]. Zoals aangegeven in paragraaf 4.3 gaat het bij aerosolen en dampen over zeer kleine hoeveelheden, waarbij deze stoffen enkel nog via inademing in het menselijk lichaam terecht kunnen komen.

Op grotere afstand zal een (relatief) open windhaag minder effect hebben dan in de beschreven onderzoeken, doordat druppelvormige drift bij toenemende afstand voor een steeds groter deel gedeponeerd zal zijn en drift in de vorm van dampen en aerosolen niet of nauwelijks afneemt en enkel nog zal verdunnen bij verdere verspreiding in de buitenlucht.

Een windhaag zal op deze afstand echter nog wel een positief effect hebben op de blootstelling aan de gewasbeschermingsmiddelen in de vorm van aerosolen/dampen, mits wordt gekozen voor een andere configuratie: Een zo dicht mogelijke windhaag kan enerzijds zorgen voor de opstuwing van de lucht en anderzijds voor turbulentie die ontstaat wanneer de lucht afgeremd wordt door de vegetatie. Dit zal eraan bijdragen dat in de lucht aanwezige dampen en aerosolen voor een deel op veel grotere hoogte zal verwaaien en dat de concentratie potentieel schadelijke stoffen daalt door de turbulente menging

[51] Lazzaro, L., Otto, S., & Zanin, G. (2008). Role of hedgerows in intercepting spray drift: Evaluation and modelling of the effects. *Agriculture, ecosystems & environment*, *123*(4), 317-327.
[52] Voor de Nederlandse situatie is relevant dat toegelaten middelen elders in Europa ook zonder gevaar voor de volksgezondheid moeten kunnen worden toegepast, dus ook in landen waar de factor uitdamping structureel hoger zal zijn vanwege een lage luchtvochtigheid in combinatie met warmer weer (dan in Nederland).
[53] Lazzaro, L., Otto, S., & Zanin, G. (2008). Role of hedgerows in intercepting spray drift: Evaluation and modelling of the effects. *Agriculture, ecosystems & environment*, *123*(4), 317-327.

van de met drift belaste lucht en schone achtergrondlucht[54]. Op leefniveau betekent dit een lagere blootstelling aan de schadelijke stoffen.

Kortom, gewasbeschermingsmiddelen hebben op deze afstand met name hun mogelijk negatieve gezondheidseffecten via inademing van de aerosolen. Ondanks dat de windhagen slechts beperkte remming bieden aan deze kleine aerosolen, zal een dichte windhaag zorgen voor een verbeterd leefklimaat.

5.5. Afstand en gebruiksbeperkingen

In de laatste plaats kan door het aanhouden van extra onderlinge afstand tussen gewaspercelen en driftgevoelige functies invulling worden gegeven aan het voorzorgbeginsel. Zoals aangegeven wordt door de Europese Commissie gedacht aan een onderlinge afstand van 3 meter tussen gewaspercelen en driftgevoelige functies[55].

Op basis van uitsluitend de *juridische* uitgangspunten waarop de 50 meter aandachtzone is gebaseerd (dus zonder gebruikmaking van wetenschappelijke gegevens welke de Afdeling heeft afgekeurd voor gebruik in planologische context) kan op dit vlak worden evenwel uitgegaan van een veiligheidsafstand van 25 meter voor scenario's waarin sprake is van teelt in boomgaarden en 12,5 meter in geval van teelten waar uitsluitend sprake zal zijn van neerwaarts spuiten. Verwezen wordt naar paragraaf 4.3. Het aanhouden van deze afstanden, die zijn geëxtrapoleerd uit de eigen jurisprudentie van de Afdeling, kan in relatie tot de afstand die de Europese Commissie al als veilig beschouwd dus als alleszins worst case worden beschouwd. In deze context is van belang dat deze uitgangspunten ook door het college van de gemeente Schagen zijn onderschreven.

Van belang hierbij is dat dan binnen de relevante afstand tot de gewaspercelen geen regulier menselijk verblijf wordt toegelaten, noch de functies die met dat verblijf samenhangen.

[54] Van Blokland, G., Hooghwerff, J., & Tollenaar, C. (2009). Impact of screens on air quality. Final report of a study on the performance of (sound) screens on the air quality along highways; Invloed schermen op de luchtkwaliteit. Eindrapport onderzoek naar de werking van (geluids) schermen op de luchtkwaliteit langs snelwegen. Weliswaar heeft dit onderzoek betrekking op dampen en aerosolen afkomstig van het wegverkeer, maar qua fysische eigenschappen van deze dampen en aerosolen vergelijkbaar.

[55] European Commission, via eur-lex.europa.eu

6. Conclusie

6.1. Résumé

De Europese regelgeving gaat uit van een hoog beschermingsniveau tegen blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen in de rol van mensen als consument, toepasser en omwonende. Kwetsbare personen worden hierbij als normpersoon gehanteerd. Aanvullend volgt uit het Unierecht de plicht om extra voorzorgmaatregelen te nemen. Nederland heeft deze extra voorzorg geïmplementeerd in de vorm van een bronmaatregel (verplichte hogere driftreductie bij het spuiten van gewasbeschermingsmiddelen) en niet in de vorm van een overdrachtsmaatregel (afscherming of extra afstand).

In voorhanden wetenschappelijke onderzoeken is in Nederland niet gebleken van gezondheidseffecten van niet consumptieve blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen, ook niet voor wat betreft omwonenden. Ook is niet gebleken van hogere blootstellingen dan waarmee rekening wordt gehouden bij het toelaten en herbeoordelen van gewasbeschermingsmiddelen.

In het kader van planologische besluitvorming dient evenwel blijkens diverse uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak aanvullende voorzorg te worden ingebouwd. Dit vanwege wetenschappelijke onzekerheid op het vlak van onder meer de toxicologie. In lijn daarmee wordt geadviseerd om aanvullende maatregelen door te voeren ten behoeve van de splitsing. Deze bestaat uit het vastleggen van een concrete afscherming.

6.2. Maatregelen

Verwezen wordt naar afbeelding 6.2.1.

6.2.1. Gronden ten noorden en oosten

Ten noorden en oosten van het plangebied bevinden zich agrarische gronden op een afstand van minimaal 40 meter, waarbij sprake is van tussengelegen percelen met bebouwing en vegetatie.

Op basis van deze grote onderlinge afstand behoeven er geen (voorzorg)maatregelen te worden toegepast vanwege deze gronden. Eventuele druppeldrift is op deze afstand allang uit de lucht gevallen onder invloed van de zwaartekracht, terwijl dampdrift en aerosoldrift evenmin relevant is op deze grote afstand, waarbij ook geen proportionele maatregelen mogelijk zijn om deze drift te verdunnen of tegen te houden.

6.2.2. Gronden ten zuiden en westen

Bestaande beperkingen en (bron)maatregelen

In overleg met de betrokken agrariërs kan worden gekozen voor toepassing van bovenwettelijke driftreductie als voorzorgmaatregel. Indien er aanvullende bronmaatregelen worden toegepast, dus een hogere driftreductie dan 75% wordt gerealiseerd is voldoende invulling gegeven aan het voorzorgbeginsel.

Afscherming

Indien toepassing van bovenwettelijke driftreductie niet tot de mogelijkheden behoort, kan worden gekozen voor afscherming op eigen terrein. Zoals hierboven beschreven, is er wetenschappelijke

onzekerheid waarvoor geadviseerd wordt om aanvullende (voorzorgs)maatregelen in de vorm van concrete afscherming door te voeren.

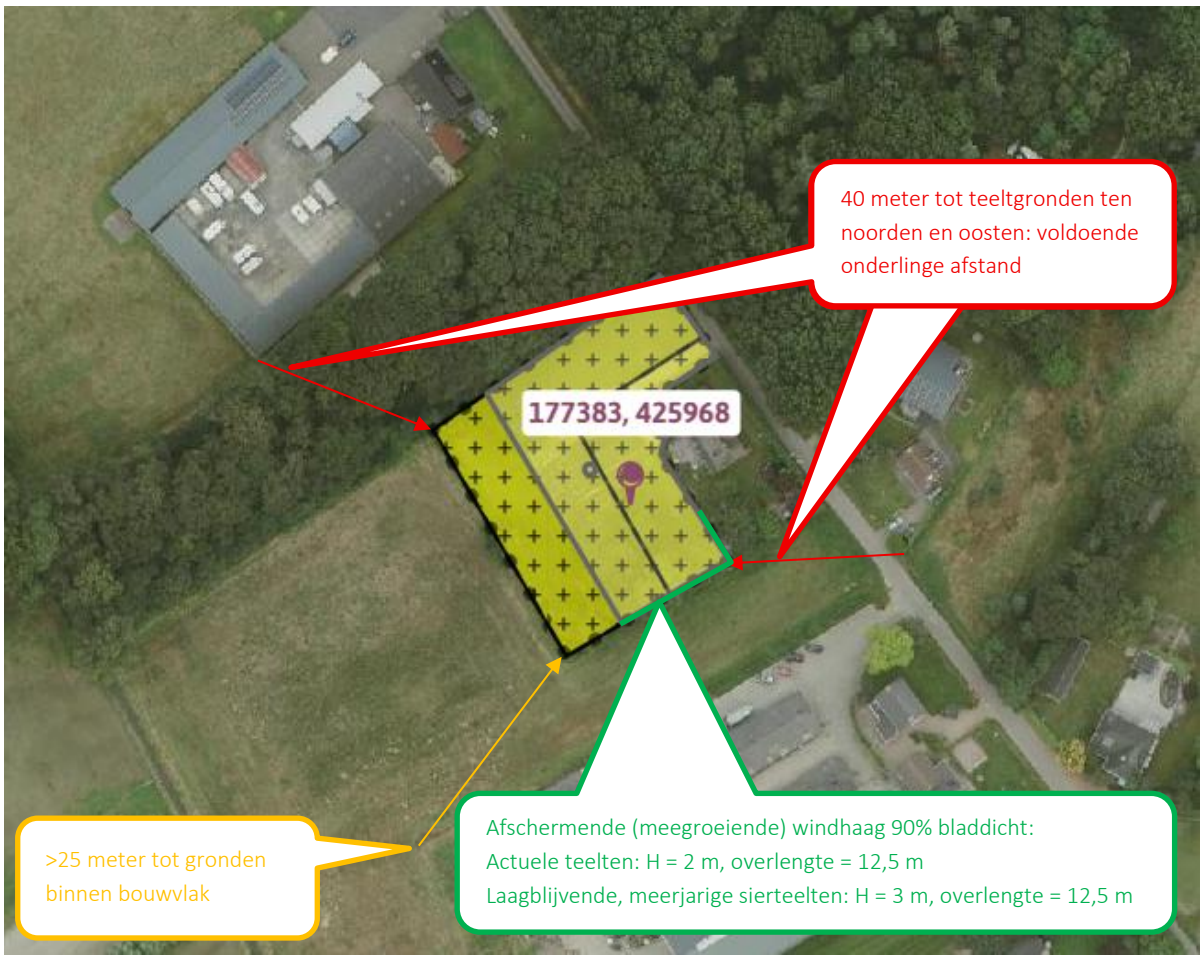
In onderhavige ontwikkeling gaat het hierbij om het afgesplitste deel van het plangebied. In feite betreft dit namelijk het terreingedeelte waar de verandering zal plaatsvinden. Met oog op dit deel van het plangebied en in lijn met de maximale planologische invulling van bomenteelt tot een hoogte van 2,5 meter wordt rekening gehouden met een afschermende haag van 3 meter hoog (0,5 meter extra hoogte – overhoogte – om te voorkomen dat drift over de haag heen kan verspreiden).

Voor de actuele, laagblijvende teelten kan worden volstaan met een afscherming van 2 meter hoogte (namelijk een teelthoogte van 1,5 meter met een overhoogte van 0,5 meter). Er kan zo nodig dus een meegroeiende afscherming worden gerealiseerd die meegroeit met teelten op de relevante, omliggende percelen. Bij ongewijzigde teelten (eenjarige, laagblijvende teelten) kan worden volstaan met een lagere afscherming. Zo op enig moment in de toekomst sprake zijn van aanplant van opgaande teelten, dan kunnen de maatregelen daarop worden aangepast.

De afschermende haag dient 90% bladdichtheid te bieden om druppeldrift effectief af te vangen. Een haag met een breedte van 1-1,5 meter biedt veelal een dergelijke bladdichtheid. Qua soorten kan hierbij worden gedacht aan bijvoorbeeld haagbeuk, liguster, hazelaar, meidoorn en dergelijke.

Er dient een lengte te worden aangehouden van de breedte van het gewijzigde plangebied plus een overlengte van tenminste 12,5 meter om te voorkomen dat drift zich om een afscherming heen zou verplaatsen.

Het is niet uitgesloten dat ook spuithandelingen zullen plaatsvinden voordat een haag volledig in blad staat of voordat een meegroeiafscherming op de juiste hoogte is. Hiervoor behoeft geen bladhoudende afscherming te worden ontworpen. Met oog op de laagblijvende teelten kan worden voorzien in tijdelijke afscherming in de vorm van bijvoorbeeld Suzuki-fluitvlieggaas zoals beschreven op de DRT-lijst.

Afbeelding 6.2.1: Overzicht geadviseerde maatregelen (ondergrond: DSO)

Alternatieve maatregelen

Er zijn enkele alternatieve maatregelen mogelijk. Binnen eigen terrein, zijn dit:

- De overlengte realiseren op de grens tussen de twee (afgesplitste) woonfuncties;
- Een gebruikersbeperking realiseren in de tuin van de afgesplitste woning, waar regulier menselijk verblijf wordt uitgesloten. Dit geldt voor 12,5 meter gerekend vanaf de perceelsgrens.

Een alternatieve maatregel die geen gevolgen heeft binnen het terrein (dus geen afscherming of gebruikersbeperking) is een overeenkomst met de de eigenaar en/of gebruiker van het agrarische perceel die óf aanvullende driftreductie omvat (om de spuitzone te verkleinen, al dan niet in combinatie met een gebruikersbeperking over een kleinere afstand) óf een agrarisch gebruik zonder de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen.

6.2.3. Conclusie

Op deze wijze kan het risico op nadelige gezondheidseffecten vanwege blootstelling aan drift zo klein mogelijk worden gemaakt. Hiermee kan ook invulling worden gegeven aan paragraaf 1.1, waarbij de gezondheid wordt beschermd en hierdoor ook verdergaande mogelijke beperkingen bij de agrarische exploitatie van gronden wordt voorkomen.

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Wijchen

Per post (bezorgd) en per mail

Wijchen, 10 december 2024

Onderwerp: zienswijze Ontwerp-omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur woningsplitsing
publicatie 6 november 2024

Geacht College,

Navolgend mijn zienswijze op voormeld Ontwerp-omgevingsplan:

1. GESCHIEDENIS

1.1. Allereerst komt het mij zinvol voor nader in te gaan op het ontstaan en de geschiedenis van de huidige locatie van de adressen Achterloseweg 41 en 41a.

1.2. Van oorsprong betrof dit een agrarisch bedrijf behelzende een kippenhouderij van omvang alsmede akkerbouw op verder omliggende percelen.

1.3. De huidige locatie Achterloseweg 41 (adres initiatiefneemster) betrof het bedrijfsgebouw waarin de kippen werden gehouden terwijl het thans adres 41a de bijbehorende bedrijfswoning betrof.

1.4. Om hen moverende redenen hebben de toenmalige eigenaren de bedrijfsvoering beëindigd. Gezien de slechte staat van de bedrijfswoning (nu adres 41a) is het bedrijfsgebouw (de kippenhouderij) verbouwd tot woning. Van gemeentewege ging dit onder de voorwaarde dat de woonbestemming van de feitelijke bedrijfswoning werd opgeheven zodat er sprake bleef van een perceel met bestemming één woning. De bijbehorende agrarische landbouwgronden werden verkocht aan derden.

1.5. Vervolgens is het voormalig agrarisch bedrijf bestaande uit thans de adressen Achterloseweg 41 en 41a aangeschaft door initiatiefneemster en haar partner. De tot woning verbouwde voormalige kippenhouderij werd verder uitgebreid en vergroot en de leegstaande oorspronkelijke bedrijfswoning werd in gebruik genomen als bedrijfs/kantoorruimte van de partner van initiatiefneemster.

1.6. Later werd deze bedrijfs/kantoorruimte afgesplitst van het oorspronkelijke perceel terwijl hier een separate woonbestemming aan gegeven werd. Als separate woning is dit pand vervolgens aan derden verkocht.

1.7. Het is mij niet bekend op welke bestemmingsplanregeling toentertijd deze ontwikkeling mogelijk gemaakt werd echter bij navraag ten gemeentekantore wat deze ontwikkeling betekende voor mijn bedrijfsvoering (waarover later meer) is mij verzekerd dat dit totaal niet van invloed zou zijn op mijn bedrijfsactiviteiten.

1.8. Dit werd gemotiveerd toegelicht omdat beide woningen hoe dan ook ondanks dat deze bestemmingsplantechnisch omgevormd waren tot burgerwoningen tevens het stempel voormalige agrarische bedrijfswoning zouden blijven dragen wat impliceerde dat alle rechten voor omliggende agrarische bedrijven onverkort en volledig gehandhaafd zouden blijven.

2. HUIDIGE ONTWIKKELING

2.1. In het nu voorliggende omgevingsplan vind ik niets terug van de handhaving van mijn bedrijfsrechten zoals thans nog geborgd en van gemeentewege ook erkend en medegedeeld.

2.2. Het plan behelst het splitsen van de woning van initiatiefneemster in twee woningen. Dit gaat onder de noemer *"de bestaande bebouwing blijft daarbij nagenoeg ongewijzigd."* (2.2 TAM omgevingsplan blz. 12) en *"De ligging van de woning op het perceel blijft ongewijzigd. Zo ook verandert de massaopbouw en hoofdvorm van de bebouwing niet."* (2.2 TAM omgevingsplan blz. 13)

Ik kan dit niet rijmen met later opmerkingen *"met uitbreidingsmogelijkheden afhankelijk van de behoefte. Hierdoor kan de afgesplitste woning in de basis interessant zijn voor starters, maar voor senioren is wellicht meer ruimte nodig op de begane grond.*
Er wordt daarom voorgesteld een woning te ontwerpen waarbij rekening wordt gehouden met toekomstige uitbreidingen die afhankelijk van de wensen van de bewoners gemaakt kunnen worden. Hierdoor ontstaat een situatie die levensloopbestendig kan zijn, maar ook flexibel is en mee kan groeien met de vraag van de bewoners. Het betreft een levensloopbestendige 'groeiwoning'. Het principe van de groeiwoning is simpel; een woning die meegroeit met de behoeftes van de bewoner(s) op dat moment. Als er iets verandert in het leven van de bewoner(s), biedt de woning mogelijkheden om deze aan te passen aan de nieuwe levenssituatie van de bewoner(s)." (2.2. TAM omgevingsplan blz. 15) en *"De woningen worden levensloopbestendig en als groeiwoning uitgevoerd."* (3.3.1 TAM omgevingsplan blz. 23).

2.3. Kort gezegd blijkt hieruit klip en klaar dat de feitelijke intentie (groeiwoning, aanzienlijke uitbreiding) bepaald anders is dan in eerste aanleg (splitsing in twee kleine woningen) voorgesteld.

2.4. Niet onvermeld mag hierbij blijven dat in eerste aanleg de indruk wordt gewekt dat twee kleinere ofwel seniorenwoningen worden beoogd terwijl er desalniettemin geopteerd wordt voor levensloopbestendige woningen. Niet helder is wat nu de feitelijke doelstelling is. Dit klemt des te meer nu uw college onder een seniorenwoning een woning verstaat van max 100 m2 vloeroppervlak met een inhoud van max 350 m3 terwijl bij een levensloopbestendige woning een inhoudsmaat van 850 m3 wordt verstaan ofwel bijna 2,5 maal zo groot.

2.5. In het bestemmingsplan buitengebied zijn regels opgenomen voor maatvoering en inhoud van woningen met als bestemming wonen 1 (ofwel één woning per bouwvlak). Op geen enkele wijze wordt de vermelde uitbreidingsmogelijkheid (levensloopbestendige groeiwoning) gerelateerd aan de (mogelijke) uitbreidingsregels binnen het bestemmingsplan buitengebied.

2.6. Het is tevens de vraag of iedere vorm van uitbreidingsmogelijkheid niet reeds opgesoupeerd is door op het oorspronkelijke perceel in eerste aanleg op onbekende gronden een tweede woning (herbewoning van de oorspronkelijke bedrijfswoning) toe te staan. Ook hier wordt in het thans voorliggende TAM omgevingsplan met geen woord over gerept.

3. GELUID EN GEURGEVOELIGHEID

3.1. Terecht wordt er geattendeerd op een onderzoek naar geluid en geurgevoeligheid waarbij mede bepalend is de aanwezigheid van omliggende bedrijven. Initiatiefneemster neemt hierbij als uitgangspunt de Handreiking Bedrijven en Milieuzonering (VNG).

3.2. Het bedrijf van ondergetekende wordt in de tabel op blz. 30 van het TAM omgevingsplan benoemd als Agrarisch bedrijf (onkruidbestrijding en boomverzorging met mestbassin) Achterloseweg 37. Deze omschrijving is niet compleet. De bedrijfsvoering omvat tevens akkerbouwactiviteiten op mijn toebehorende percelen in de vorm van onder meer maar niet beperkt tot het verbouwen van tarwe, opkweken van fruitbomen, teelt van suikerbieten, aardappelen en mais. Dit betreft o.a. maar niet beperkt tot de percelen kadastraal en deels Wijchen . De eerste twee genoemde percelen omsluiten het perceel van initiatiefneemster.
In voormelde tabel wordt een richtafstand aangegeven van 30 m bebouwingsvlak tot gevel. Deze afstand is anders dan gesteld niet conform de richtlijn volgens de Handreiking Bedrijven en Milieuzonering.
Volgens deze handreiking vallen deze bedrijfsvoeringen voor wat betreft geluid onder een richtafstand van 50 m. Ik wijs er op dat dit richtafstanden betreft waarbij ik mij afvraag of de opgegeven afstand van 52 m op zich acceptabel is nu kennelijk een leefgemeenschap in onderhavig plan beoogd wordt met tenminste drie geclusterde woningen die ook nog eens geacht aanzienlijk vergroot te worden hetgeen gezien de planomschrijving en indeling uitsluitend richting deze 50 m zone plaats kan vinden.

4. SPUITZONE GEWASBESCHERMING

4.1. Onder de noemer Spuitzone gewasbescherming (TAM omgevingsplan blz. 49) doet initiatiefneemster voorkomen als zou dit een onderwerp zijn waar achteloos aan voorbij kan worden gegaan. Dit is strijdig met de opvatting in het plan zelf dat de beoogde ontwikkeling impliceert dat er middels splitsing van een voormalige agrarische bedrijfswoning sprake is van een nieuw op te richten geur- en geluidsgevoelig object. Vanzelfsprekend is rekening houdend met een goede ruimtelijke ordening en een goed leefmilieu het uitermate van belang rekening te houden met spuitzones. Zoals eerder geschetst is het gemeentelijk standpunt dat nu de huidige percelen Achterloseweg 41 en 41a voormalige agrarische bedrijfswoningen betreffen geen afbreuk doet aan de rechten van de omliggende agrarische bedrijven zodat van een afstand tussen woonomgeving en spuitzone geen sprake is. Nu er echter sprake is van de oprichting van een nieuw geur- en geluidsgevoelig object zoals gesteld op blz. 31 van het TAM omgevingsplan dient er wel degelijk beoordeeld te worden wat de invloed van het huidige spuitrecht op deze ontwikkeling impliceert. Het gaat hierbij (veel) te ver om eenvoudigweg te stellen dat er geen wettelijke bepalingen bestaan inzake minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen worden geteeld en nabijgelegen gevoelige objecten. De opvatting is ook pertinent strijdig met de opvatting van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State waar als vuistregel een veilige afstand gehanteerd wordt van minimaal 50 m tot een in casu nieuw op te richten geur- en geluidsgevoelig object.

5. CONCLUSIE

Onderhavig plan beoogt de oprichting van een nieuw geur- en geluidsgevoelig object mogelijk te maken op een locatie waar de mogelijkheden juist beperkt zijn vanwege het gegeven dat ter plaatse sprake is van aan beperkende regels gebonden voormalige agrarische bedrijfswoningen.

Afwijking hiervan impliceert een ernstige (schadeplichtige) beperking voor mijn bedrijfsvoering waar ik niet mee akkoord kan gaan.

Daarnaast vraag ik mij af waar dit initiatief op gebaseerd is. In het verleden waren dit soort initiatieven gebaseerd op de gemeentelijke KPI regelingen. Deze bestaan echter momenteel niet meer.

Tot slot verbaasd mij het standpunt, zo hier al sprake van is, van gemeentelijke medewerking nu onder de toen bestaande KPI regeling meerdere initiatieven tot uitbreiding van het woningareaal in de directe omgeving immer door uw college geblokkeerd zijn om reden van het niet gewenst zijn van dergelijke ontwikkelingen in het buitengebied enerzijds, anderzijds juist vanwege de aanwezigheid van agrarische bedrijven waaronder dat van ondergetekende. Hieruit blijkt eens te meer dat de voorgestane ontwikkeling juist strijdig is met de door uw college gepretendeerde beleidsontwikkeling.

Op grond van het voorgaande verzoek ik u dan ook de voorgenomen planontwikkeling niet toe te staan en uw medewerking daaraan dan ook te onthouden.

Hoogachtend,

Zienswijzenota omgevingsplan ‘Achterloseweg 41, Leur’

Deze nota hoort bij het besluit over de vaststelling van het omgevingsplan.

Het ontwerpomgevingsplan heeft van 7 november 2024 tot en met 18 december 2024 ter inzage gelegen. In deze periode kon iedereen reageren. We hebben 1 zienswijze ontvangen.

De ingediende zienswijze is ontvankelijk. ‘Ontvankelijk’ betekent dat de indiener aan alle eisen hebben voldaan om een zienswijze in te dienen.

Hieronder staat de zienswijze kort samengevat, met daaronder de reactie. Het kan zijn dat wij een deel van een zienswijze niet of niet helemaal beschrijven. Dan hebben wij bij de beoordeling toch rekening gehouden met dat deel. Als wij vinden dat de indiener van een zienswijze gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze gegrond. Als wij vinden dat de indiener geen gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze ongegrond. Wij kunnen een zienswijze ook gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaren.

Zienswijze A
Ingediend door een omwonende in het plangebied

1. *Indiener beschrijft het verleden van de planlocatie. De locatie Achterloseweg 41 en 41a was oorspronkelijk een agrarisch bedrijf met een kippenhouderij en akkerbouw. Na beëindiging van de bedrijfsvoering werd het bedrijfsgebouw verbouwd tot kantoor. De bedrijfswoning werd later kantoorruimte en vervolgens afgesplitst als separate woning. De gemeente zou de indiener toegezegd hebben dat deze ontwikkeling geen invloed zou hebben op zijn bedrijfsvoering. De indiener stelt dat de woningen de aanduiding 'voormalige agrarische bedrijfswoning' zouden hebben met als gevolg dat omliggende agrarische bedrijven, niet beperkt zouden worden.*

   Reactie gemeente:
   In de voorgaande bestemmingsplannen is sprake van 2 reguliere burgerwoningen binnen een woonbestemming. Er rust geen aanduiding 'voormalige agrarische bedrijfswoning' op het perceel. Ook in de verleende vergunningen voor het verbouwen van de woning en het verbouwen van de bedrijfsruimte, is dit niet als voorwaarde aan bod gekomen. Op basis van de geldende juridische situatie, zijn de woningen Achterloseweg 41 en 41a reguliere woningen met alle rechten van dien.

2. *Indiener stelt dat het omgevingsplan tegenstrijdigheden bevat. Aanvankelijk wordt gesproken over de splitsing van een woning in twee kleinere eenheden, waarbij de bestaande bebouwing nauwelijks verandert. Later wordt echter aangegeven dat er uitbreidingsmogelijkheden zijn. Wat betreft uitbreidingsmogelijkheden stelt de indiener dat er geen duidelijke koppeling is met het bestemmingsplan 'Buitengebied Herziening 2014'.*

   Reactie gemeente:
   Standaard is dat de gemeente de regelingen, voor zo ver mogelijk, uit het voorgaande bestemmingsplan overneemt. In dit geval is dat Buitengebied Herziening 2014 (NL.IMRO.0296.BGBGeconsolide2014-GECO). Wat betreft de regels over uitbouwen en bijgebouwen, komen die in het TAM-omgevingsplan Achterloseweg 41 Leur overeen met de regeling in het voorgaande bestemmingsplan. Het stuk in de motivering wat betreft groeiwoning, is in de vast te stellen stukken, geschrapt. De gevolgde werkwijze is namelijk niet anders dan bij andere ontwikkelingen en niet noemenswaardig in de motivering. De regels van het bestemmingsplan 'Buitengebied herziening 2014' zijn zo veel mogelijk gevolgd en overgenomen en er is daarmee sprake van een duidelijke koppeling.

3. *Indiener stelt dat uitbreidingsmogelijkheden al benut zijn door de bestaande woning.*

   Reactie gemeente:
   De gemeenteraad is bevoegd een woonfunctie toe te voegen. Bij het toevoegen van een woonfunctie, heeft de nieuwe woonfunctie dezelfde uitbreidingsmogelijkheden als bij de geldende woonbestemming waar deze omgevingsplanwijziging op gebaseerd is. De gemeenteraad is bij het vaststellen van het omgevingsplan niet gebonden aan eerdere regels in voorgaande

bestemmingsplannen. Door het toevoegen van een woonfunctie, heeft de te splitsen woning, opnieuw de mogelijkheid om uit te breiden conform de geldende regels opgenomen in dit omgevingsplan. Er is daarmee geen sprake van al volledig benutte uitbreidingsmogelijkheden.

4. *Indiener stelt dat het woningtype niet voldoet aan de eisen voor een seniorenwoning die het College heeft gesteld in haar KPI-beleid.*

   Reactie gemeente:
   Tijdens het principeverzoek is aangegeven de te splitsen woning levensloopbestendig uit te voeren. Dat was toereikend om te kunnen voldoen aan het beleid voor kleinschalige particuliere initiatieven (KPI). Nooit in de beoordeling van het principeverzoek is gesteld dat de te spitsen woning een seniorenwoning zou zijn. Zodoende is dat ook niet opgenomen als voorwaarde bij verdere uitwerking van het plan.

5. *Indiener stelt dat de omschrijving van bedrijfsactiviteiten van Achterloseweg 37 niet compleet is. Ook wordt gesteld dat de richtafstanden die aangehouden zijn in de motivering, niet conform de Handreiking Bedrijven en Milieuzonering zijn.*

   Reactie gemeente:
   De genoemde aanvullende bedrijfsactiviteiten hebben geen invloed op de milieucategorie van het bedrijf. De argumentatie wat betreft bedrijven & milieuzonering is daarom op dit aspect toereikend.

   Verder wordt in de zienswijze aangegeven dat in de onderbouwing uit wordt gegaan van een richtafstand van 30 meter, terwijl de handreiking uit gaat van 50 meter. Dit verschil komt uit de bepaling of sprake is van een ‘gemengd gebied’. Als er sprake is van een gemengd gebied, dan mag een stapje terug gedaan worden in de afstandswaarde (oftewel terug van 50 naar 30). In het ontwerpomgevingsplan is uitgegaan van gemengd gebied. Naar aanleiding van de zienswijze is dit opnieuw beoordeeld en komt de gemeente tot de conclusie dat gemengd gebied op deze locatie weliswaar te beargumenteren is, maar dat het plan ook kan voldoen aan de standaard richtafstand, zonder en stapje terug te doen vanwege gemengd gebied. Daarom is er bij het vast te stellen plan rekening gehouden met een richtafstand van 50 meter. Op de verbeelding is een bouwvlak toegevoegd. Dit bouwvlak voldoet aan de richtafstand van 50 meter.

6. *Indiener stelt dat de spuitzone voor gewasbescherming in het omgevingsplan niet voldoende serieus wordt genomen. Er dient rekening gehouden te worden met een veilige afstand van minimaal 50 meter tot een nieuwe gevoelige functie, zoals gesteld door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.*

   Reactie gemeente:
   Naar aanleiding van de zienswijze, is er een locatiespecifiek onderzoek uitgevoerd in relatie tot spuitzonering. In het onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- Ten noorden en oosten van het plangebied bevinden zich agrarische gronden op een afstand van minimaal 40 meter, waarbij sprake is van tussengelegen percelen met bebouwing en vegetatie. Op basis van deze grote onderlinge afstand behoeven er geen (voorzorg)maatregelen te worden toegepast vanwege deze gronden.
- Voor de gronden ten zuiden en westen van het plangebied wordt geadviseerd om aanvullende (voorzorgs)maatregelen in de vorm van concrete afscherming door te voeren. Rekening houdend met de maximale planologische invulling voor bomenteelt tot 2.5 meter hoog, volstaat een afschermende haag van 3 meter hoog.
- In een zone van 12.5 meter binnen het plangebied, kan niet worden uitgesloten dat er nadelige gezondheidseffecten optreden. Verblijfsgebruik in deze zone dient te worden uitgesloten.

Op basis van bovenstaande wordt ervoor gekozen een haag van voldoende hoogte, lengte en breedte en aan te leggen tussen het woonperceel van de af te splitsen woning en het aangrenzende agrarische perceel. Daarvoor zal de bestaande haag worden benut. De hoogte, lengte en breedte van deze haag worden zodanig aangepast, dat de vereiste afscherming wordt bereikt. Daarnaast wordt er een gebruikersbeperking 12.5 meter vanaf de perceelsgrens aan de zuidoost- en zuidwestkant ingesteld. Dat houdt in dat in een zone van 12.5 meter vanaf de perceelsgrens, verblijfsgebruik is verboden, om uit te sluiten dat er nadelige gezondheidseffecten optreden. In het locatiespecifieke onderzoek wordt geadviseerd de haag en gebruikersbeperking in te stellen aan de zuidoostkant van het perceel. Om zorgvuldig om te gaan met een nieuw vast te stellen woonfunctie, wordt voorgesteld de haag en gebruikersbeperking ook aan de zuidwestkant in te stellen, om voor beide woningen invulling te kunnen geven aan het voorzorgbeginsel.

Beide maatregelen zijn toegelicht in de aangepaste motivering en verwerkt in de planregels en op de verbeelding van het vast te stellen omgevingsplan. Het aanleggen van de afschermende haag en het uitgesloten verblijfsgebruik is met een voorwaardelijke verplichting in de planregels en op de verbeelding geborgd. Dat betekent dat er geen omgevingsvergunning wordt verleend voor het splitsen van de woning, tenzij deze maatregelen worden uitgevoerd en in stand worden gehouden.

Met de voorgestelde aanpassingen in het omgevingsplan is sprake van een zorgvuldige en evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Door het uitvoeren van een locatiespecifiek onderzoek naar spuitzonering en het treffen van passende mitigerende maatregelen, wordt recht gedaan aan de belangen van de agrariër.

De voorgestelde maatregelen zorgen ervoor dat blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen op het woonperceel wordt voorkomen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het voorzorgsbeginsel en wordt aangesloten bij jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State ten aanzien van spuitzonering en gevoelige functies.

7. *Indiener stelt dat de beoogde ontwikkeling het bedrijf aan Achterloseweg 37 zal beperken in haar bedrijfsvoering vanwege geluid en spuitzonering.*

   Reactie gemeente:
   Zie ook beantwoording punt 5 en 6.

   Aanvullend hierop is in een akoestisch onderzoek uit 2014, aangetoond dat de bedrijfsvoering akoestisch gezien voldoet de voorschriften uit artikel 22.63 uit het omgevingsplan. Het akoestisch onderzoek uit 2014 is representatief aan de huidige situatie. De splitsing van de woning behelst geen wijziging van de afstand van de bedrijfsvoering tot een geluidgevoelig object. De rekenresultaten uit het onderzoek geven aan dat wordt voldaan aan de voorschriften uit artikel 22.63 uit het Omgevingsplan. Dit geldt voor de bestaande woning, maar ook voor de beide woningen na splitsing. Het aspect geluid vormt geen belemmering voor deze ontwikkeling, en zal ook niet leiden tot een beperking van de bedrijfsvoering op Achterloseweg 37. Het onderzoek uit 2014 is toegevoegd aan de bijlagen van het TAM-omgevingsplan. De onderzoeksresultaten en conclusies die daaruit voortvloeien, zijn in de motivering onder paragraaf 4.4, verder toegelicht.

   Tot slot worden er aanvullende maatregelen getroffen om de negatieve gezondheidseffecten van gewasbestrijdingsmiddelen te voorkomen, zoals is beschreven in de beantwoording op punt 6. Hiermee wordt de mogelijkheden van het agrarisch bedrijf gewaarborgd en zal de woningsplitsing, niet leiden tot een beperking in de bedrijfsvoering van het bedrijf aan Achterloseweg 37.

8. *Indiener stelt dat het College geen medewerking aan dit initiatief had moeten verlenen omdat de KPI-regeling niet meer zou bestaan. Daarnaast vraagt de indiener zich af waarom er aan dit initiatief medewerking is verleend omdat andere initiatieven in het buitengebied doorgaans worden afgewezen door het College.*

   Reactie gemeente:
   Het initiatief is ingediend op 15 juli 2022. Toen was het mogelijk om verzoeken in te dienen voor kleinschalige particuliere initiatieven (KPI's). Het plan is getoetst aan het toen geldende KPI-beleid.

   In het destijds geldende KPI-beleid werd er in veel gevallen geen medewerking verleend aan initiatieven in het buitengebied om het landschap te beschermen en het buitengebied open te houden. Plannen die vallen onder duurzaam ruimtegebruik (o.a. transformatie van gebouwen en woningsplitsing), waren binnen het KPI-beleid wel passend. Door het transformeren van bestaande gebouwen, zijn de gevolgen voor de openheid van het landschap minimaal. Niet is gebleken dat het plan in strijd is met dit beleid dan wel ander (gemeentelijk) beleid. Het College van B&W heeft besloten het verzoek in te willigen omdat er geen beleidsmatige aanleiding was om het verzoek af te wijzen.

Conclusie zienswijze 1
Deze zienswijze is ontvankelijk. De inhoud wordt gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk

ongegrond verklaard. Punt 1 t/m 4 en punt 8 zijn ongegrond. Punt 5 t/m 7 zijn gegrond. Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er wijzigingen in het plan doorgevoerd. Deze zijn te vinden in het Overzicht van wijzigingen (p. 6).

Overzicht van wijzigingen

Document	Wijziging
Verbeelding	Er is een bouwvlak toegevoegd.
Verbeelding	Er is een 'milieuzone chemische gewasbeschermingsmiddelen' van 12.5 meter toegevoegd rondom de percelen waar gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt mogen worden. Verblijfsgebruik in deze zone is uitgesloten, om nadelige effecten op de gezondheid n.a.v. gewasbestrijdingsmiddelen te voorkomen.
Verbeelding	Er is een aanduiding voor 'afscherming drift' toegevoegd.
Regels	Er is een regel opgenomen (artikel 4.4.3) over dat het verboden is om te verblijven in de zone die op de verbeelding is toegevoegd als 'milieuzone chemische gewasbeschermingsmiddelen'
Regels	Er is een voorwaardelijke verplichting opgenomen (artikel 4.5.2) dat gebruik van de woningen slechts toestaat als er een driftwerende haag is geplaatst en in stand wordt gehouden.
Regels	Er is een regel toegevoegd dat bouwen uitsluitend is toegestaan ter plaatse van het bouwvlak op de verbeelding. (Artikel 4.7.1).
Motivering	Referenties naar het begrip 'groeiwoning' zijn verwijderd
Motivering	De onderbouwing voor het aspect 'bedrijven & milieuzonering' is gewijzigd. Er wordt aanvullend beargumenteerd dat het plan kan voldoen aan richtafstanden en dat omliggende bedrijven niet worden beperkt in hun bedrijfsvoering. Zie P. 32-33.
Motivering	Er is aanvullende onderbouwing opgenomen waarom het planvoornemen acceptabel is wat betreft spuitzonering. Zie P. 50-52

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7254
Extern Zaak ID	Z/25/311001
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.b
Titel	311001 Beslisnota Subsidieverlening stichting Museum Kasteel Wijchen 2026-2029
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P5 Sport, cultuur en recreatie
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
311001 Beslisnota Subsidieverlening stichting Museum Kasteel Wijchen 2026-2029
Bijlage_Uitvoeringsovereenkomst Museum Kasteel Wijchen 2026-2029
Bijlage_MeerjarenBegroting MKW 2026-2029
Bijlage_Meerjarenbeleidsplan 2026-2029 MKW

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

1. Stichting Museum Kasteel Wijchen een budgetsubsidie te verlenen van € 310.639 per jaar voor de jaren 2026 tot en met 2029 voor de activiteiten van het museum in kasteel Wijchen volgens bijgevoegde subsidiebeschikking.
2. Het deel van de subsidie voor huisvestingskosten van € 153.490 niet te indexeren en dit bedrag vast te zetten voor deze subsidieperiode.

Besluit (Aangenomen)

1. Stichting Museum Kasteel Wijchen een budgetsubsidie te verlenen van € 310.639 per jaar voor de jaren 2026 tot en met 2029 voor de activiteiten van het museum in kasteel Wijchen volgens bijgevoegde subsidiebeschikking.

2. Het deel van de subsidie voor huisvestingskosten van € 153.490 niet te indexeren en dit bedrag vast te zetten voor deze subsidieperiode.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/311001

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieverlening stichting Museum Kasteel Wijchen 2026-2029

Collegedatum: 4 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Stichting Museum Kasteel Wijchen een budgetsubsidie te verlenen van € 310.639 per jaar voor de jaren 2026 tot en met 2029 voor de activiteiten van het museum in kasteel Wijchen, volgens bijgevoegde subsidiebeschikking.
2. Het deel van de subsidie voor huisvestingskosten van € 153.490 niet te indexeren en dit bedrag vast te zetten voor deze subsidieperiode.

Aanleiding
Stichting Museum Kasteel Wijchen heeft een aanvraag ingediend voor een meerjarige budgetsubsidie. De stichting gebruikt de budgetsubsidie voor de exploitatie van het museum.

Het aangevraagde bedrag per jaar is hoger dan € 100.000. Het betreft een budgetsubsidie. Op grond van de Algemene Subsidieverordening Wijchen 2018 neemt uw raad in beide gevallen het besluit tot subsidieverlening. In de bijlage vindt u het meerjarenbeleidsplan 2026-2029 van het museum inclusief de meerjarenbegroting.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
30 oktober 2025	Informatienota Evaluatie uitvoeringsovereenkomst 2022-2025

Gewenst resultaat
De stichting gebruikt de budgetsubsidie voor de instandhouding en exploitatie van het museum in kasteel Wijchen.

Argumenten
1.1 Hierdoor kan de stichting uitvoering geven aan de instandhouding en exploitatie van het museum.
In de afgelopen jaren heeft de stichting het museum op goede wijze geëxploiteerd. Het museum heeft geïnvesteerd in vernieuwing en meer beleving toegevoegd in de museumpresentatie. In combinatie met onze kasteel-exploitatie, werpt dat zijn vruchten af. Het museum bouwt financiële reserves op. Dat is ook uit onze evaluatie van het afgelopen subsidietijdvak gebleken.

1.2 Een subsidiebeschikking voor meerdere jaren biedt het museum perspectief en zekerheid.

U verleent een budgetsubsidie voor de jaren 2026 tot en met 2029. Dat biedt de stichting perspectief voor haar activiteiten en zekerheid voor een solide exploitatie.

1.3 Het museum behoort volgens onze Cultuurnota tot de culturele basisvoorzieningen.
We blijven investeren in die basisvoorzieningen waarvan wij vinden dat ze op cultureel vlak aanwezig moeten zijn in onze gemeente. We subsidiëren daarom de stichting voor de instandhouding van het museum als onderdeel van die basis.

2.1 We vinden het redelijk dat de stichting een klein deel van de huisvestingskosten zelf betaalt.
Het museum ontvangt een subsidie voor de huur. In 2026 betaalt deze subsidie de volledige huurprijs. In 2027 gaat de huur omhoog door indexatie, maar de subsidie stijgt dan niet mee. Daardoor krijgt het museum extra kosten. Wij vinden dat de stichting deze kosten zelf moet kunnen betalen. Het museum heeft voordeel van het kasteel dat door de gemeente wordt beheerd. Het museum zit in een mooi ingericht kasteel. Er is wederzijds voordeel van deze gezamenlijke plek. Door de inrichting, facilitering en organisatie van de gemeente komen er meer bezoekers. Daardoor kan het museum ook meer verdienen. Tegelijkertijd worden onze kosten voor het kasteel hoger. Daarom vinden wij het eerlijk dat de stichting een klein deel van de huur zelf betaalt.

Tegenargumenten en risico's
1.1 De kans bestaat dat de gemeente moet bezuinigingen als het rijk besluit te korten op het gemeentefonds (het zogenaamde Ravijnjaar).
Het "Ravijnjaar" is voor 2026 uitgesteld en kan zich mogelijk in 2028 voordoen.
U verleent deze budgetsubsidie onder de opschortende voorwaarde dat u in de gemeentebegroting voldoende gelden ter beschikking stelt voor de subsidie. Korten kan als u dat nodig vindt.

2.1 We beëindigen de indexering van dat deel van de subsidie die 100% huurkosten dekt.
De stichting zal hierdoor een deel van de huur uit eigen middelen moeten financieren. Gelet op de financiële ontwikkeling van de laatste jaren, en gelet op de meerjarenbegroting 2026-2029 moet dat mogelijk zijn. Het stimuleert de stichting ook om kritisch te blijven op zijn uitgaven. Voor extra investeringen in presentatie en vernieuwingen in het museum, kan de stichting die ook via fondsenwerving en sponsoring proberen te realiseren. Wij denken dat er voor nieuwe projecten best bereidheid is uit de samenleving en bij ondernemers om bij te dragen.

Financiële gevolgen
Het subsidiebedrag past binnen de gemeentebegroting 2026, programma 5. Het bedrag voor 2026 is inclusief de indexering waartoe u op 9 november 2017 bij de gemeentebegroting heeft besloten.

Communicatie
De uitvoeringsovereenkomst is afgestemd met de stichting. De stichting gaat akkoord met deze overeenkomst. Zij betreurt wel het niet meer indexeren van de subsidie op de huurkosten.

Inwonersparticipatie
nvt

Uitvoering of Vervolgstappen
De stichting ontvangt een beschikking tot subsidieverlening. Het college gaat de uitvoeringsovereenkomst aan met de stichting.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

UITVOERINGSOVEREENKOMST MUSEUM KASTEEL WIJCHEN 2026-2029

Stichting Museum Kasteel Wijchen, gevestigd Kasteellaan 9, te Wijchen in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter W. Verhoeven en de penningmeester R. Weijling hierna te noemen “de stichting”,

en

De gemeente Wijchen, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, R. Helmer-Englebert, hierna te noemen “de gemeente”, hierbij handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van DATUM ,

hierna gezamenlijk te noemen: “partijen”,

overwegende dat:

1. de gemeente en de stichting het functioneren van het museum in het subsidietijdvak 2022-2025 positief hebben geëvalueerd;
2. de gemeente tijdens de verbouwing in 2020-2021 in het kasteel geïnvesteerd heeft om het hele kasteel open en toegankelijk te maken voor de inwoners van de gemeente Wijchen en daarbij het museum een zichtbare positie te geven;
3. de stichting haar meerjarenbeleidsplan heeft geformuleerd voor de periode 2026-2029;
4. de stichting zorgdraagt voor de instandhouding en exploitatie van het museum in Kasteel Wijchen en zorgt voor het behoud en beheer van de (archeologische) collecties, inclusief de Collectie in eigendom van gemeente, met als uitgangspunten de in de statuten omschreven doelstelling;
5. de stichting voor het beheer van de Collectie, buiten de budgetsubsidie om, een kostprijs dekkende vergoeding van de gemeente ontvangt en waarvoor in de Beheerovereenkomst de afspraken over deze vergoeding zijn vastgelegd;
6. de stichting invulling geeft aan het gastheerschap voor Kasteel Wijchen;
7. de gemeenteraad aan de stichting een meerjarige budgetsubsidie verleent; en
8. partijen ter aanvulling op de subsidiebeschikking onderstaande nadere afspraken maken;

komen het onderstaande overeen.

1. Definities

Beheerovereenkomst	de overeenkomst tussen de stichting en de gemeente over de archeologische collectie van de gemeente Wijchen, ondertekend in juni 2007.
Collectie	de collectie van de gemeente in beheer bij het museum (zie beheerovereenkomst).
Huurovereenkomst	de overeenkomst waarin de afspraken zijn vastgelegd van de ruimten die de stichting huurt van de gemeente en het medegebruik van de overige ruimten.

MJB	het meerjarenbeleidsplan 2026-2029 voor het museum waarin de stichting beschrijft wat de ambitie en de missie is van het museum en een visie op hoe die ambitie plus missie gestalte krijgt.

2. Doelstelling en focus

1. Doelstelling

De stichting bewaart het cultureel erfgoed van de bewoningsgeschiedenis van gemeente Wijchen en de regio. De stichting maakt de bewoningsgeschiedenis van het kasteel, de gemeente Wijchen en de regio toegankelijk voor het publiek. Het museum is een aantrekkelijke plek waar het publiek zich kan laten verrijken en inspireren.

2. Focus

- *Cultureel erfgoed*: Het museum kiest voor een duidelijk historisch-archeologisch profiel gericht op de bewoningsgeschiedenis van kasteel Wijchen, de gemeente Wijchen en de regio. De Canon van Wijchen vormt de leidraad voor de presentatie van het cultureel erfgoed. Actuele lokale thema's worden verbonden met deze bewoningsgeschiedenis.
- *Doelgroepen*: het museum richt zich op de inwoners van de gemeente Wijchen, leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs (erfgoededucatie) en toeristen.

3. Afspraken

De stichting gebruikt de budgetsubsidie voor de instandhouding en exploitatie van Museum Kasteel Wijchen. Dit geschiedt onder meer door middel van:

- het presenteren van de bewoningsgeschiedenis van Kasteel Wijchen met accent op Emilia van Nassau;
- het presenteren van de permanente bewoningsgeschiedenis van Wijchen en omgeving vanaf 8.000 jaar geleden en de essentiële rol van het rivierenlandschap hierin;
- het presenteren (en zo mogelijk aanvullen) van de collectie met het accent op archeologie;
- het verzorgen van kasteelrondleidingen.

4. Prestaties van de stichting

1. *Toegankelijkheid:*
   a. Het museum is voor bezoekers geopend van dinsdag tot en met zondag (met uitzondering van 1e Kerstdag, 1e Paasdag, 1 januari en 31 december).
   b. Het museum is toegankelijk voor schoolbezoek op alle werkdagen.
   c. Het museum is digitaal te bezoeken via de website www.museumwijchen.nl.
   d. De museale presentatie is rolstoeltoegankelijk (uitgezonderd de toren).
   e. De stichting verzorgt tijdens de openingstijden van het museum het gastheerschap in de foyer van het kasteel, inclusief het Toeristisch Informatie Punt (TIP) in afstemming met Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen.
   f. De stichting ontsluit de Collectie digitaal voor het publiek via de eigen website, sociale media en digitale platforms zoals Collectie Gelderland en Europeana.

2. *Bezoekersaantallen*
   Het museum ontvangt gemiddeld tenminste 12.500 bezoekers per jaar. Dit aantal is inclusief leerlingen uit basis- en middelbaar onderwijs.

3. *Museale presentatie:*
   a. Het museum heeft een permanente presentatie van de Collectie waarin de Wijchense en regionale bewoningsgeschiedenis van de prehistorie tot op heden wordt getoond.
   b. Het museum vertelt het verhaal van de Kasteelbewoners, met nadruk op het verhaal van Emilia & Emanuel.

c. De stichting organiseert 2 wisseltentoonstellingen per jaar die betrekking hebben op lokale/regionale actuele thema's die in een archeologisch-historische context worden geplaatst.
d. De stichting presenteert de botanische collectie (de tuun), in aansluiting op de museumpresentatie binnen.
e. De stichting verzorgt de organisatie en uitvoering van kasteelrondleidingen. Er zijn gemiddeld minimaal 30 rondleidingen per jaar.

4. *Erfgoed educatie:*
   a. De stichting heeft een uitgebreid pakket van educatieve activiteiten.
   b. Lesbrieven sluiten aan bij de kerndoelen van het onderwijs en zijn gericht op de Wijchense en regionale bewoningsgeschiedenis (en de Canon van Wijchen). Hiermee draagt het museum bij aan de vorming van de lokale identiteit en binding.
   c. Er zijn 10 lesbrieven voor het basisonderwijs verdeeld over groep 1 t/m 8 alsmede voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs.
   d. De stichting spant zich in dat alle basisscholen minimaal 2 keer in de periode 2026-2029 Museum Kasteel Wijchen bezocht hebben.
   e. De stichting spant zich in dat 70% van de Wijchense schoolklassen (groep 1 t/m 8) in de periode 2026-2029 Museum Kasteel Wijchen bezocht hebben.

5. *Financiën:*
   a. De stichting spant zich in dat zij in de periode 2026-2029 gemiddeld minimaal 25% van de totale inkomsten uit neveninkomsten haalt. Neveninkomsten zijn alle mogelijke inkomsten naast de budgetsubsidie van de gemeente.

5. Kwaliteitsniveau organisatie

1. De stichting heeft een verantwoorde collectieregistratie en –documentatie via het programma Axiell.
2. Het museum staat geregistreerd bij Stichting Museumregister Nederland tijdens de duur van de uitvoeringsovereenkomst.
3. De stichting staat bij de Belastingdienst geregistreerd als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).
4. De stichting werkt volgens de richtlijn van de Internationale Raad voor Musea (ICOM), de Ethische Code voor Musea.
5. De stichting past de Governance Code Cultuur toe.
6. De stichting past de Code diversiteit & inclusie toe.
7. De stichting past de Fair practice Code toe.
8. De stichting gebruikt in al haar publieke schriftelijke communicatie taalniveau B1 zoveel als mogelijk.

6. Prestaties van de Gemeente Wijchen

1. De gemeente stelt voor het subsidietijdvak 2026-2029 jaarlijks een budgetsubsidie beschikbaar. De subsidie is bedoeld voor de in artikel 3, 4 en 5 genoemde activiteiten en prestaties. De subsidie is een bedrag per boekjaar. Het bedrag voor 2026 is € 310.639
2. De subsidie bevat 2 componenten:
   i. € 157.149,-- activiteitenbudget.
   ii. € 153.490,-- huisvestingscomponent. Dit bedrag staat gelijk aan de hoogte van de huurprijs ex btw in 2026 (all in).
3. Het bedrag zoals genoemd in het vorige lid onder i. wordt jaarlijks geïndexeerd. Hiervoor houdt de gemeente de index uit de septembercirculaire aan (prijs bruto binnenlands

product) welke jaarlijks door de gemeenteraad wordt vastgesteld.
4. Indien de stichting vindt dat zij meer geld nodig heeft voor de in artikel 3, 4 en 5 genoemde activiteiten en prestaties, kan het museum een aanvraag indienen voor een aanvullende subsidie. Hierbij gelden de voorschriften uit de ASV en de SW. De gemeenteraad zal het verzoek betrekken bij de besluitvorming van de gemeentebegroting.

7. Besteding en reservevorming

1. De stichting gebruikt de budgetsubsidie alleen voor de activiteiten en prestaties omschreven in artikel 3, 4 en 5 en het MJB. De stichting vraagt toestemming aan het college om de subsidiegelden voor andere activiteiten/doelen in te zetten.
2. De algemene reserve van de stichting bedraagt aan het einde van het subsidietijdvak maximaal 10% van de exploitatie-omvang in het laatste boekjaar.
3. De stichting mag, met voorafgaande toestemming van het college van burgemeester en wethouders, bestemmingsreserves en voorzieningen vormen voor specifieke doeleinden. De stichting legt de dotatie met onderbouwing zichtbaar vast in de jaarrekening. Het college heeft toestemming verleend voor de volgende twee bestemmingsreserves:
   a) De stichting heeft een bestemmingsreserve collectiebeheer. Jaarlijkse onder- en overschrijdingen op de post zullen verrekend worden met deze reserve. Voorziene uitgaven die volgens de planning de bestemmingsreserve te boven gaan, moeten tijdig bij het indienen van de jaarlijkse verantwoording door de stichting kenbaar worden gemaakt aan de gemeente.
   b) Het museum mag reserveren voor collectievorming. Jaarlijks mag maximaal € 4.000 aan de bestemmingsreserve Collectievorming worden toegevoegd. De volgende drie aankoopcriteria gelden voor de reserve collectievorming:
      a. aankopen staan in relatie tot gemeente Wijchen;
      b. het moet beschreven materiaal zijn; en
      c. het is een aanvulling op de Collectie.
4. Eenmalige baten, zoals erfstellingen, legaten en schenkingen zijn ter vrije besteding van de stichting ten behoeve van het museum. Zij worden niet in mindering gebracht op de subsidie.

8. Voortgang en overleg

1. Partijen voeren als regel tweemaal per jaar (in mei en in oktober) overleg, waarbij de gemeente vertegenwoordigd wordt door de wethouder die cultuur in portefeuille heeft. In het mei-overleg worden tenminste de jaarrekening en het jaarverslag besproken. In het oktober-overleg worden tenminste de halfjaarresultaten en de vooruitzichten voor het volgende jaar doorgenomen.
2. Als uit de rapportage van de halfjaarresultaten blijkt dat in afwijking van afspraken de geleverde prestaties sterk achterblijven, worden de oorzaken hiervan aangegeven en naar vermogen maatregelen genomen en gerapporteerd om alsnog aan de afspraken te voldoen. Als dit achterblijven aantoonbaar wordt veroorzaakt door een te geringe inspanning van de stichting kan de gemeente de subsidie wijzigen of intrekken op grond van artikel 4.49 van de Awb.

9. Subsidievaststelling per boekjaar

1. De stichting stuurt de gemeente gedurende de looptijd van deze uitvoeringsovereenkomst elk jaar vóór 1 juli een aanvraag tot subsidievaststelling voor het voorgaande boekjaar. De aanvraag bestaat uit:
   - Het financieel jaarverslag van het afgelopen boekjaar. Het financieel verslag omvat de definitieve exploitatierekening met toelichting, een balans met toelichting en een accountantsverklaring als bedoeld in artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek. In de

jaarrekening wordt ook een vergelijking gemaakt met de begroting. Significante afwijkingen t.o.v. de begroting worden toegelicht.
- Het inhoudelijke jaarverslag van het afgelopen boekjaar. In dit verslag wordt aangegeven wat de kwalitatieve en kwantitatieve prestaties van de stichting in dat jaar zijn geweest.

2. Als de algemene reserve ultimo 2029 hoger is dan 10% van de exploitatie-omvang in 2029, dan vordert het college het surplus terug bij de subsidievaststelling over 2029, in overeenstemming met artikel 5 lid 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021.

10. Evaluatie

Aan het einde van het subsidietijdvak evalueren partijen de prestaties genoemd in artikel 4 die zijn behaald over de jaren 2026, 2027, 2028 en 2029. Bedoelde evaluatie wordt uitgevoerd in het 2e kwartaal van 2029.

11. Slotbepaling en looptijd

1. Als zich onvoorziene omstandigheden voordoen welke van dien aard zijn dat één van de partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde voortzetting van de overeenkomst niet mag verwachten, zullen partijen onderling overleg plegen teneinde te bezien of zij tot overeenstemming kunnen komen over een wijziging van de overeenkomst met het oog op die omstandigheden.
2. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van 4 jaar en zal ingaan per 1 januari 2026 en eindigen op 31 december 2029.

Wijchen, DATUM

Namens de gemeente, de burgemeester van Wijchen,	Namens de stichting, de voorzitter,	de penningmeester,
R. Helmer-Englebert	W. Verhoeven	R.J.T.M. Weijling

BEGROTING 2026-2029 MKW	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
8100 - Inkomsten entreegelden	61.466	48.000	58.000	64.500	72.500	80.000
8101 - Inkomsten rondleiding	3.110	4.500	3.500	4.000	4.500	5.000
8103 - Inkomsten lesbrieven	2.264	5.000	5.500	2.750	3.000	3.250
8104 - Inkomsten activiteiten museum	4.662	3.200	5.000	5.250	5.500	5.750
8200 - Inkomsten Museumjaarkaart	58.550	50.000	55.000	60.000	73.000	82.000
8201 - Inkomsten donaties - vrienden	13.001	12.000	13.250	14.000	15.000	16.000
88061 - Inkomsten sponsoring	10.000	20.000	10.000	15.000	20.000	25.000
9130 - Rentebaten	22					
Totaal: Inkomsten museum	**153.076**	**142.700**	**150.250**	**165.500**	**193.500**	**217.000**
8800 - Structurele subsidie gemeente Wijchen	288.494	300.000	310.639	314.065	317.565	321.142
8802 - Projectgebonden subsidie	59.508	92.000	35.000	40.000	45.000	50.000
8805 - Beheervergoeding archeologische collectie	8.020	14.000	14.378	14.766	15.165	15.574
Totaal: Subsidies	**356.022**	**406.000**	**360.017**	**368.831**	**377.730**	**386.716**
8400 - Omzet winkel laag tarief	1.700	1.000	1.500	2.000	2.250	2.500
8401 - Omzet artikelen btw hoog tarief	6.500	4.000	6.000	6.000	7.000	8.000
8402 - Omzet artikelen winkel boeken	4.570	3.000	4.250	4.500	5.000	5.500
8403 - Omzet provisie VVV cadeaukaart		18	18	20	20	20
84001 - Omzet Koffie thee lekkers	10.651	6.000	11.000	10.500	11.000	11.500
Totaal: Omzet winkel	**23.422**	**14.018**	**22.768**	**23.020**	**25.270**	**27.520**
Totaal: OMZET	**532.520**	**562.718**	**533.035**	**557.351**	**596.500**	**631.236**
4867 - Mini Expo	400	750	750	800	850	900
4872 - Prikkelarm museumbezoek	500		750	800	850	900
0 - Regeling Kleine Musea Prov. Gelderland 2025		10.000				
0 - Exploitatiekosten tentoonstellingen/projecten		0	35.000	40.000	45.000	50.000
5400 - Lesmateriaal/educatie		1.000	1.000	1.050	1.100	1.150
5500 - Behoud / beheer collectie	3.365	3.500	7.000	7.250	7.500	7.750
5540 - Reclame- en advertentiekosten	2.094	4.000	4.000	4.500	5.000	5.500
5701 - Inkopen winkel	8.406	4.500	4.750	9.000	10.000	11.000
5704 - Bibliotheek	222	250	250	275	300	325
5705 - Inkoop Activiteiten en Evenementen	4.786	4.000	4.250	4.500	5.000	5.500
5706 - Escape route	942	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
7000 - Inkoopkosten	95	0	250	200	250	200
8905 - Mutatie voorraad gereed product	-8.738	0	0	0	0	0
9420 - Betalingsverschillen bij inkoop		0	0	0	0	0
7005 - Inkoopkosten horeca Kasteel Wijchen	10.748	5.000	10.000	10.500	11.000	11.500
Inkoopwaarde omzet	**82.384**	**96.000**	**70.000**	**79.875**	**87.850**	**95.725**
BRUTO MARGE	**450.136**	**466.718**	**463.035**	**477.476**	**508.650**	**535.511**
4100 - Huisvestingskst.kasteel	138.727	145.000	144.179	147.322	150.534	153.815
5505 - Schoonmaakkosten en afval huisvesting	8.828	10.000	9.311	9.514	9.721	9.933
Huisvestingskosten	**147.555**	**155.000**	**153.490**	**156.836**	**160.255**	**163.749**
4320 - Huur kassasysteem museum	3.000	3.000	3.100	3.200	3.300	3.400
4315 - Telefoonkosten vast & mobiel		400	500	550	600	650
5300 - Onderh/gereedsch de Tuun	1.492	1.000	750	750	750	800
5303 - Werkgroep vrienden MKW			2.500	2.600	2.700	2.800
5520 - Kantoorbehoeften	589	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
5521 - Telefoon en internet	1.371	1.750	2.000	2.100	2.200	2.300
5522 - Kosten automatisering & software	17.170	22.000	17.500	17.750	18.000	18.250
5529 - Porti	63	250	300	325	350	375
5531 - Drukwerk en kopieerkosten	2.092	3.000	3.500	3.750	4.000	4.250
Kantoorkosten	**25.778**	**32.400**	**31.150**	**32.025**	**32.900**	**33.825**
4745 - Bestuurskosten (eten, geschenk, uitje)	69	1.250	1.000	1.100	1.200	1.300
4560 - Verpakkingsmateriaal			150	160	170	180
5510 - Kleine aanschaffingen en overige verkoopkosten	3.233	3.000	3.500	3.750	4.000	4.250
5541 - Hosting & onderhoud website	417	500	1.000	2.000	750	500
5610 - Relatiegeschenken	118	500	600	650	700	750
5630 - Congressen, studiereizen incl. reiskosten	1.191	500	600	650	700	750

Verkoopkosten	**5.027**	**5.750**	**6.850**	**8.310**	**7.520**	**7.730**
4505 - sponsoring	1.140		0	100	150	175
5512 - Onderhoud en reparatie inventaris	670	1.100	1.250	1.500	1.750	2.000
5524 - Contributies en lidmaatschappen	2.861	3.250	3.500	3.600	3.700	3.800
5555 - Verzekeringen	3.545	2.750	3.000	3.200	3.300	3.400
5561 - Kosten CCV	-14	0	25	25	25	25
9030 - Reken- en betalingsverschillen	387	0	500	500	500	500
Algemene kosten	**8.590**	**7.100**	**8.275**	**8.925**	**9.425**	**9.900**
Administratiekosten	**11.284**	**12.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**
4000 - Bruto lonen	130.761	130.000	140.000	145.000	150.000	155.000
0 - juniorconservator		25.000				
4010 - Bijdrage pensioen	8.931	9.000	10.000	11.000	12.000	13.000
4011 - Toeslagen	4.370	5.000	5.500	5.750	6.000	6.250
4012 - Mutatie tegoed vakantiedagen			700	750	800	850
4080 - Mutatie vakantie- en verlofuren	11.276					
4081 - Kosten werkgeverslasten vakantiegeld	11.031	11.500	12.500	13.000	13.500	14.000
4525 - Uitkering NOW						
Loonkosten	**166.369**	**180.500**	**168.700**	**175.500**	**182.300**	**189.100**
Sociale Lasten	**26.687**	**27.000**	**28.500**	**30.000**	**31.500**	**33.000**
4021 - Reiskostenvergoeding werknemers gericht vrijgesteld	3.037	3.500	4.000	4.500	5.000	5.500
4045 - Arbodienst	2.116	750	750	800	850	900
4801 - Kerstpaketten (wkr)	262		175	200	225	250
4851 - WKR cadeau's bij verjaardagen en feestdagen >€25,-		700	750	800	850	900
4890 - WKR overig		550	600	650	700	750
4920 - Ziektekosten verzuimverzekering	5.845	3.500	4.200	4.300	4.400	4.500
0 - WHA Hiaat			400	425	450	475
0 - Collectieve ongevallen verzekering			396	400	415	430
0 - WEGAS PRIMA			370	390	405	420
5525 - Opleidingen en cursussen		7.500	3.000	3.250	3.500	3.750
5620 - Koffie, thee, melk, frisdrank (kantinekosten)	105	600	500	525	550	575
Overige personeelskosten	**11.364**	**17.100**	**15.141**	**16.240**	**17.345**	**18.450**
4052 - Kilometervergoedingen vrijwilligers	1.558	2.000	2.100	2.200	2.300	2.400
4078 - Personeelsactiviteiten VRIJWILLIGERS	4.414	4.500	4.500	4.750	5.000	5.250
4079 - Fruitmand, rouwkrans, bloemetje etc voor gelegenheid	1.184	1.500	1.550	1.560	1.570	1.580
4083 - Geschenken t.b.v. feestdagen en jubilea VRIJWILLIGERS	311	2.000	2.100	2.150	2.200	2.250
4086 - Onkostenverg ~~suppoosten~~ GHV	10.274	8.500	9.000	9.500	10.000	10.050
4088 - Onkostenvergoeding rondleiders	403		500	550	600	650
4089 - Onkostenverg overig		2.250	2.300	2.400	2.500	2.600
Kosten vrijwilligers	**18.143**	**20.750**	**22.050**	**23.110**	**24.170**	**24.780**
5560 - Bankkosten en -rente	**1.047**		**900**	**1.000**	**1.100**	**1.200**
Afschrijvingen	**5.328**	**8.000**	**6.500**	**7.000**	**7.500**	**8.000**
Totaal: BEDRIJFSKOSTEN	**427.172**	**465.600**	**453.556**	**471.946**	**488.015**	**504.734**
RESULTAAT	**22.964**	**1.118**	**9.479**	**5.530**	**20.635**	**30.778**

Museum
Kasteel Wijchen

Meerjarenbeleidsplan 2026-2029

Plaats	Wijchen
Datum	September 2025

Auteurs

Bestuur	Walther Verhoeven (voorzitter), Alex Elemans (secretaris), Ruud Weijling (penningmeester), Liesbeth Hemrica (algemeen bestuurslid), Lieke Kamphuis (algemeen bestuurslid), Robert-Jan Lambrichs (humanresourcemanagement)
Directeur	Ingrid van Suilen-Gerritsen
Staf	Justa Vuister (conservator), Mirjam Bovenga (Management en project assistent), Judy Nijssen (vrijwilligerscoördinator), Wil Liefkens (financiële administratie)

Voorwoord

Museum Kasteel Wijchen (MKW) vertelt de verhalen over Kasteel Wijchen, de archeologische collectie en over de bewoningsgeschiedenis van Wijchen en de regio. Dat doet MKW op een museumwaardige manier, passend bij de belangstelling van uiteenlopende groepen bezoekers. MKW heeft zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot een professioneel museum dat beantwoordt aan alle eisen die op dit niveau worden gesteld.

Twee keer per jaar organiseert MKW een thematische wisseltentoonstelling waarin vanuit een eigentijds vraagstuk wordt teruggekeken hoe bewonersgroepen in het verleden daarmee zijn omgegaan. Vaak horen daar nevenactiviteiten bij zoals activiteiten en lezingen. Om zoveel mogelijk mensen te boeien en te binden bewaakt MKW de balans tussen beheer en behoud van de collectie enerzijds en verhaal en vermaak anderzijds. Daarnaast beschikt het museum over een protohistorische tuin met gewassen die vanaf de prehistorie tot en met de middeleeuwen in deze regio zijn geteeld.

Een nog steeds stijgend aantal bezoekers bewijst dat MKW op de goede weg is. In 2024 bezochten 18.000 mensen het museum, afkomstig uit Wijchen en omgeving, provincie Gelderland, elders uit Nederland en uit het buitenland. Lovende woorden in het gastenboek geven aan dat mensen genieten van een bezoek aan het museum en kasteel.

MKW kan zijn taken alleen uitvoeren dankzij de inzet van ca.100 enthousiaste vrijwilligers en een kleine professionele staf. De subsidie van de gemeente Wijchen vormt een structurele inkomstenbron waarmee een groot deel van de personele kosten en de huur van het kasteel worden gedekt. Alle andere kosten dekt het museum uit overige subsidies en fondsen, verkoop van entreekaarten incl. Museumkaart, activiteiten, donaties en sponsoring.

In dit plan schetsen we hoe het museum zich de komende vier jaar verder wil gaan ontwikkelen.

September 2025

Walther Verhoeven, voorzitter bestuur

Ingrid van Suilen-Gerritsen, directeur

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 5
2. Wie zijn we, wat doen we en wat willen we? 6
   2.1. Missie 6
   2.2. Visie 6
   2.3. Historische schets 6
   2.4. Ambitie 7
   2.5. Samenwerking 7
3. Collectie en presentatie 8
   3.1. Geregistreerd museum 8
   3.2. Collectieplan 8
   3.3. Presentatie 8
4. Publiek 9
   4.1. Bezoekersdoelgroep 9
   4.2. TIP 9
   4.3. Draagvlak 10
   4.4. Tentoonstellingsplan 2026-2029 10
   4.5. Onderwijs en educatie 11
   4.6. Publicaties 11
   4.7. Gastvrijheid 11
   4.8. Marketing 11
   4.9. Activiteiten 12
5. Vrienden van MKW 13
6. Bedrijfsvoering 14
   6.1. Huisvesting 14
   6.2. Veiligheid 14
7. Personeel 15
   7.1. Staf 15
   7.2. Vrijwilligers 15
8. Organisatie 17
   8.1. Bestuursvorm 17
   8.2. Automatisering 17
   8.3. Verzekering 17
   8.4. Financiën 17
9. Evaluatie Meerjarenbeleidsplan 2022-2025 18
10. Bijlage 19
   10.1. Overzicht (beleid)plannen MKW 19
   10.2. Tijdelijke tentoonstellingen plan 20

1. Samenvatting

In dit meerjarenbeleidsplan 2026-2029 lees je wat Museum Kasteel Wijchen (MKW) is, wat gedaan wordt en wat de toekomstplannen zijn. Het museum heeft zijn missie, visie aangescherpt aan de huidige tijd en de ambitie hoog liggen. Dit alles voor een brede doelgroep, onderwijs en de vrienden van het museum. De belangrijkste elementen uit dit plan zijn de volgende tien punten:

1. 2027 feestjaar MKW; tentoonstelling, lancering nieuwe website en Emiliajaar.
2. MKW als kweekvijver voor (jong) cultureel talent
3. Archeolab opzetten
4. Beheer en behoud van de collectie
    - ❖ Collectieplan
    - ❖ Onderzoek
    - ❖ Tijdelijke tentoonstellingen
5. Stichting Vrienden MKW heft zich op en Stichting MKW neemt vrienden over
6. 2025-2027 aanhaken bij Masterplan Romeins Verleden van Provincie Gelderland en Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
7. 2028-2029 werken aan de opzet van een zichtbaardere cultureel-historische as door Wijchen van molen tot Wijchens meer (samenwerking stimuleren)
8. Financiële positie is nu voorzichtig positief, dit wordt verder versterkt
9. Vrijwilligersbeleid evalueren
10. Nieuwe bezoekersdoelgroepen aanspreken (offline en online)

Om de ambities waar te kunnen maken werkt MKW samen met (Wijchense) organisaties. Het museum wordt ondersteund door de Gemeente Wijchen, fondsen, subsidiegevers, sponsoren, donateurs en mecenassen. Bijna 100 vrijwilligers zorgen samen met de professionele staf met veel toewijding voor een spraakmakend museum, waar mensen graag op bezoek komen.

2. Wie zijn we, wat doen we en wat willen we?

2.1. Missie

De missie gebaseerd op het statutaire doel van Stichting Museum Kasteel Wijchen (MKW) uit 2012 is inhoudelijk nog steeds van toepassing[1], maar MKW heeft sindsdien een ingrijpende ontwikkeling doorgemaakt. Vanaf 2026 hanteren we een missie die past bij hoe MKW zich in de komende jaren verder wil ontwikkelen:

Als cultuur-historische pijler in de Wijchense samenleving verbindt Museum Kasteel Wijchen burgers, bezoekers en bedrijven met de geschiedenis van Wijchen en omgeving en met elkaar.

2.2. Visie

MKW draagt bij aan de eigenheid en uitstraling van de gemeente Wijchen en aan de binding en verbinding van haar inwoners. MKW beheert en presenteert op professionele wijze de belangrijke archeologische en historische collectie en maakt onze geschiedenis 'beleefbaar' voor een brede doelgroep. In Kasteel Wijchen vertelt MKW de verhalen over duizenden jaren bewonersgeschiedenis in relatie tot actuele thema's rond wonen, werken en leven in kasteel Wijchen, de gemeente Wijchen en de regio. MKW werkt samen met vele lokale en regionale organisaties en steunt op een groot aantal vrijwilligers.

2.3. Historische schets

MKW dankt zijn ontstaan aan de vriendenstichting die begin negentiger jaren is opgericht om op basis van de bestaande archeologische collectie een museum op de zolder van het kasteel in te richten. Een groot deel van de collectie is afkomstig uit de verzameling van de in 1952 overleden kousenfabrikant F.G.J. Bloemen.

Frans Bloemen wist dat er al vanaf 1880 resten van oude culturen in de Wijchense bodem werden gevonden. Zodra zijn collectie enige omvang had begon hij ook met het tonen ervan aan het Wijchense publiek. De eerste oudheidkamer opende aan de Markt in 1927.

Het museum beheert ook de gemeentelijke collectie bodemvondsten, die groeide met elke opgraving in de omgeving. Daarnaast zijn de collecties van andere plaatselijke particuliere verzamelaars door de jaren heen bij het museum terechtgekomen. Het hart van het museum wordt gevormd door de waardevolle archeologische collectie, grotendeels gebaseerd op vondsten van generaties Wijchenaren in de zandrug langs de rivier waarop sinds de prehistorie mensen wonen en werken.

De vriendenstichting die aan de basis van MKW heeft gestaan, bleef bij de verdere ontwikkeling en professionalisering van MKW op de achtergrond actief met een vriendennetwerk in de Wijchense gemeenschap en met publicaties en lezingen. De besturen van de vriendenstichting en van het museum hebben inmiddels afgesproken om per 1 januari 2026 de activiteiten en de middelen van de stichting Vrienden MKW in de organisatie van stichting MKW onder te brengen.

[1] Museum Kasteel Wijchen bewaart het cultureel erfgoed van Wijchen en omgeving en maakt dit toegankelijk voor publiek om hen te verrijken, te inspireren, te verbinden en uit te dagen hun relatie tot de regio te verdiepen.

2.4. Ambitie

MKW bevindt zich in het hart van een historische as die dwars door het centrum van Wijchen loopt, samen met de Wijchense Molen, Kasteel Wijchen, de kasteeltuin, het koetshuis, een nieuw te realiseren evenementenplein, de Antonius Abt Kerk, de Markt en het Wijchens Meer. De ambitie is om de sterke pijler te zijn in deze centrale cultuurhistorische as, vanuit de overtuiging dat MKW bijdraagt aan het cultureel erfgoed klimaat in Wijchen, aan gemeenschapszin en draagvlak voor het cultureel erfgoed.

Om de Wijchense gemeenschap en de vele bezoekers aan de regio te kunnen blijven binden en boeien wil MKW zich ook de komende jaren verder ontwikkelen. Dit doen we met verdere ontwikkeling van de vaste tentoonstelling, het verzamelen van verhalen met onderzoek als basis, inspirerende tijdelijke tentoonstellingen, het eeuwfeest in 2027, deelname aan het Masterplan Romeins Verleden en de ontwikkeling van een Archeolab.

MKW wil een kweekvijver zijn voor erfgoed talent. In de afgelopen jaren zijn jonge erfgoed talenten opgestaan in MKW. Samen met middelbaar onderwijs, beroepsonderwijs en hoger onderwijs worden stages aangeboden, projecten opgezet en pilots uitgevoerd.

Dit alles stelt hoge eisen aan de professionele ontwikkeling van het museum, de kwaliteit van de wisseltentoonstellingen en van andere museale activiteiten, de blijvende inzet van een deskundige en enthousiaste staf, ingehuurde professionals projectbasis én van onze grote groep vrijwilligers.

Naast continuering van de financiële bijdrage van de gemeente Wijchen en projectsubsidies streeft MKW naar meer inkomsten uit donaties van inwoners en sponsoring door het Wijchense bedrijfsleven.

2.5. Samenwerking

MKW wil in samenwerking met onze partner Kasteel Wijchen de synergie benutten door de verschillende functies in 'Ons Kasteel' elkaar te laten versterken. MKW levert een belangrijke bijdrage aan de gastvrijheidsfunctie op de binnenplaats van het kasteel voor alle kasteelbezoekers met de MKW gastheren- en vrouwen. Met gemeente Wijchen is afgesproken dat het museum invulling geeft aan dit gastheerschap en de TIP in samenwerking met Kasteel Wijchen.

MKW zet in op samenwerking met andere erfgoedorganisaties en organisaties binnen en buiten het cultureel erfgoed domein en het sociale domein om nog meer voor inwoners en bezoekers te kunnen betekenen. Gemeente Wijchen heeft een cultuurverbinder via de stichting MeerVoormekaar die o.a. MKW hierbij kan ondersteunen. MKW wil ook Wijchense bedrijven uitnodigen om met meerjarige of projectgebonden samenwerking de verdere ontwikkeling van het museum mogelijk te maken.

MKW is ervan overtuigd dat de cultureel-historische as door het centrum van Wijchen veel meer voor de Wijchense gemeenschap, bezoekers, onderwijsinstellingen en bedrijven kan gaan betekenen. Voorwaarde is dat betrokken partijen daarin samenwerken om een aanbod te creëren vol cultuur, geschiedenis, educatie, verhalen, evenementen en ontmoetingen. MKW zal zich ervoor inzetten om deze samenwerking succesvol te laten zijn en zal waar mogelijk ook buiten de kasteelmuren deelnemen aan presentaties en andere activiteiten.

3. Collectie en presentatie

3.1. Geregistreerd museum

Museum Kasteel Wijchen (MKW) is geregistreerd bij de stichting Museumregister Nederland en voldoet aan de Museumnorm. Dat is een voorwaarde om de Museumkaart te mogen voeren. Zo draagt MKW ook bij aan de zichtbaarheid en kwaliteit van Nederlandse musea. MKW wil zich blijven richten op de normen van het Museumregister.

De registratie is gebaseerd op een audit in 2020. Vanaf 2026 kan MKW in aanmerking komen voor een herijking. Daarom voert MKW in november 2025 een zelfevaluatie uit op alle beleidsplannen (zie bijlage §10.1) die vervolgens jaarlijks herhaald zal worden.

Ook onderschrijft MKW diverse museale gedragscodes: de International Council of Museums (ICOM), de Ethische Code voor Musea, de Leidraad Afstoten Museale Objecten (LAMO), de Governance Code Cultuur (GCC), Code Diversiteit & Inclusie, Fair Practice Code in de culturele sector en Wet Bestuur Toezicht Rechtspersonen (WBTR).

3.2. Collectieplan

Museum Kasteel Wijchen heeft zijn Collectieplan 2022-2025 herzien naar het Collectieplan 2026-2029. Het collectieplan geeft informatie voor de subsidiegevers, gemeente Wijchen, het publiek, aanvragers van bruiklenen, erflaters en schenkers over de ontstaansgeschiedenis van de collectie, een beschrijving van de collecties, het verzamel- en afstotingsbeleid, collectiebeheer en -behoud en registratie. Ook het gebruik van de collectie voor onderzoek, educatie, presentatie en bruiklenen wordt beschreven. Intern is het collectieplan bedoeld als leidraad voor de eigen medewerkers, als uitgangspunt voor de jaarplannen en handelen ten aanzien van de kerncollectie. De belangrijkste activiteiten voor 2026-2029 zijn:

- Beheer-en-behoud projecten opzetten voor registratie, conservering en restauratie;
- Verdere digitale ontsluiting van de collectie zodat de digitale informatie over het museum en de collectie goed toegankelijk blijft (het museum zal het informatieplan in deze beleidsperiode actualiseren);
- Verzamelbeleid uitvoeren;
- Aanpassen van de verlichting in het museum;
- Onderzoek doen naar en beschikbaar stellen van de collectie;
- Collectiehulpverleningsplan (CHV) verder implementeren in de organisatie;
- Zorgen dat jong erfgoedtalent zich kan ontwikkelen door te werken aan de collectie;
- Zorgen dat objecten een objectnummer, een beschrijving, foto, verwervingsgegevens en een standplaats hebben volgens het Plan van aanpak-Basisregistratie collectie;
- Vaste presentatie onderhouden en twee keer per jaar een tijdelijke tentoonstelling organiseren

Het museum stimuleert onderzoek naar de collectie en waarborgt de overdracht van de resultaten door middel van tijdelijke tentoonstellingen, de organisatie van symposia en bijdragen aan publicaties van bijvoorbeeld historische verenigingen, via eigen website en via publieksmedia.

3.3. Presentatie

Het museum presenteert de collecties in de vaste tentoonstelling, tijdelijke tentoonstellingen en online. Bruiklenen aan andere musea behoren tot de mogelijkheid. Bij het presenteren van collectie worden de museale richtlijnen gevolgd.

4. Publiek

Mensen kunnen allerlei redenen hebben om Museum Kasteel Wijchen (MKW) te bezoeken. Ze komen bijvoorbeeld voor de vaste archeologische collectie, een tijdelijke tentoonstelling, het prachtige kasteel of voor een activiteit/evenement. Afhankelijk van hun verwachtingen en ervaringen zullen ze vaker willen komen. MKW streeft een brede toegankelijkheid na en communiceert duidelijk met het publiek over mogelijkheden en onmogelijkheden.

4.1. Bezoekersdoelgroep

In de periode 2022-2025 is het aantal bezoekers per jaar gestegen van ca. 12.000 tot ca. 18.000. MKW heeft de ambitie om tot 2030 door te groeien naar 25.000 bezoekers per jaar. MKW richt zich behalve op inwoners van de gemeente Wijchen met name ook op schooljeugd (zie 4.5 Onderwijs en educatie), toeristen en historisch geïnteresseerden.

Na de heropening in 2022 is het in deze beleidsperiode tijd om een nieuwe doelgroepanalyse te maken met behulp van de Leefstijlvinder. Hiermee kunnen we beter voorzien in de behoeftes van bezoekers.

MKW kiest ervoor om bij elke tijdelijke tentoonstelling op een bepaalde doelgroep te focussen, overigens zonder andere doelgroepen uit te sluiten.

MKW wil specifieke groepen bedienen met workshops en lezingen en daarnaast nieuwe groepen 'virtuele bezoekers' bereiken met digitale museale activiteiten. MKW zal de website vernieuwen en gaat meer gebruik maken van sociale media om de jeugd van 12-25 jaar te bereiken. Ook zal MKW de Mediatour van Erfgoed Gelderland inzetten voor virtuele verdieping tijdens een museumbezoek (zowel voor kinderen, jeugd als volwassenen) of het spelen van een quest tijdens een museumbezoek.

MKW is toegankelijk voor mensen met een hulpvraag. Bijvoorbeeld voor laaggeletterden doordat tentoonstellingsteksten op B1 taalniveau worden geschreven. Daarnaast wil MKW voor laaggeletterden een project opzetten met voorgelezen tekst. Ook is prikkelarm museumbezoek mogelijk voor mensen die gevoelig zijn voor prikkels. Tot slot zijn het kasteel en de tentoonstellingen rolstoeltoegankelijk.

4.2. TIP

MKW beheert het Tourist Information Point (TIP) dat bezoekers aan Wijchen en omgeving informatie biedt over bezienswaardigheden, evenementen, horeca en verblijfsmogelijkheden. Verbetering van het aanbod vanuit het TIP is noodzakelijk. In de komende beleidsperiode wil MKW in overleg met Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN) en de gemeente Wijchen de TIP verder ontwikkelen op gebied van informatievoorziening en scholing TIP-medewerkers.

4.3. Draagvlak

Op dit moment is zo'n 24%[2] van de bezoekers met Museumkaart woonachtig in de Gemeente Wijchen. MKW wil het draagvlak voor het museum binnen de Wijchense gemeenschap vergroten door veel meer mensen te bereiken en nog veel meer samenwerking te zoeken met de kerkdorpen en Wijchense organisaties.

MKW wil de verschillende dorpsgemeenschappen binnen de gemeente Wijchen meer betrekken, onder meer door de zichtbaarheid te vergroten in de kerkdorpen met bijvoorbeeld mini-tentoonstellingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van media en bezoek op locatie. Daarnaast wil MKW de tentoonstelling in de toren uitbreiden met de geschiedenis van de kerkdorpen binnen de gemeente Wijchen.

MKW wil het draagvlak ook vergroten door waar mogelijk bij tijdelijke tentoonstellingen te kiezen voor een lokaal onderwerp dat vervolgens in een breder perspectief wordt gezet. Hierdoor is het voor bezoekers uit Wijchen, uit de regio en uit heel Nederland interessant om MKW te bezoeken.

De Vrienden van MKW dragen als ambassadeur van MKW bij aan vergroting van het draagvlak voor het museum binnen de Wijchense gemeenschap.

4.4. Tentoonstellingsplan 2026-2029

Vaste tentoonstelling

Na de renovatie van Kasteel Wijchen in 2022 is de vaste tentoonstelling vernieuwd. Helaas konden in 2022 niet alle wensen worden uitgevoerd. Tussen 2022 en 2025 zijn al enkele kleine aanpassingen doorgevoerd. In de beleidsperiode 2026-2029 staan de volgende aanpassingen gepland:

Kelder: Uitbreiding van kennismaking met de kasteelbewoners door de eeuwen heen

1e verdieping: Aanpassing van het verhaal over de parels van Emilia n.a.v. tijdelijke tentoonstelling en het bijbehorende onderzoek in 2024

Zolder: Bouwhek verwijderen en betere routeaanduiding

Toren: Vernieuwing en uitbreiding presentatie over de kastelen in de gemeente Wijchen

Er wordt geld gereserveerd om de vaste presentatie rond 2032 te herzien en updaten.

Tijdelijke tentoonstellingen

Het meerjarententoonstellingsplan (zie bijlage Tijdelijke tentoonstellingen plan) kent een afwisseling in thema, doelgroep en uitstraling. De keuze voor een thema is verbonden met een lokaal verhaal, object of collectie. Het verhaal wordt vervolgens onderzocht en verbind bijvoorbeeld heden met verleden, locaties of doelgroepen. De uitstraling van een tijdelijke tentoonstelling wordt met vormgeving aangepast op de doelgroep. De tijdelijke tentoonstellingen worden georganiseerd op de museumzolder in Kasteel Wijchen. Een gemiddelde looptijd van een tijdelijke tentoonstelling is 6-9 maanden. Daarnaast organiseert MKW aansluiten bij de tijdelijke tentoonstelling activiteiten en evenementen. Met het gekozen thema, doelgroep en uitstraling kan MKW een divers publiek aanspreken binnen en buiten de Wijchense gemeenschap.

[2] Woonplaatsanalyse Museumkaart bezoekers MKW 2024

4.5. Onderwijs en educatie

MKW heeft een uniek aanbod aan het geschiedenisonderwijs van basisscholen en voortgezet onderwijs in Wijchen en omgeving. Het educatieplan uit 2019 wordt komende beleidsperiode geëvalueerd en waar nodig herzien. Voor het basisonderwijs wordt nauw samengewerkt met Het Cultuurknooppunt, het regionaal coördinatiepunt voor cultuureducatie. MKW zoekt actief de samenwerking op met Het Cultuurknooppunt om het erfgoed educatieaanbod aan te laten sluiten op het onderwijs, bespreken wat nodig is en hoe het onderwijs bereikt kan worden.

Het erfgoed educatieaanbod is op de MKW-website, Cultuurknooppunt en Reizen in de tijd te vinden. MKW wil de samenwerking met onderwijsinstellingen verder uitbreiden en in overleg met de schoolbesturen komen tot een goede spreiding van museumbezoeken.

MKW wil als kweekvijver van jong talent meer onderzoeks- en stage-opdrachten aanbieden aan studenten uit het beroeps- en het hoger onderwijs. Hiervoor worden stagecoördinatoren benaderd en een vacature uitgezet. Hierdoor verzekert MKW zich ook van steeds nieuwe perspectieven van jongeren op de activiteiten, werkwijze en middelenkeuze van het museum.

Met een nieuw te ontwikkelen Archeolab wil MKW aan Wijchense scholen en andere onderwijsinstellingen faciliteiten bieden waarmee leerlingen en studenten onder deskundige begeleiding zelf onderzoek kunnen doen naar archeologische artefacten. Met dit professioneel uitgevoerde Archeolab krijgt MKW ook een aantrekkelijke faciliteit voor amateurarcheologen met hun eigen vondsten en kunnen eendaagse evenementen en activiteiten ontwikkeld worden die aansluiten op dit lab.

4.6. Publicaties

MKW werkt graag mee aan publicaties binnen de cultuur- en erfgoedsector, bijvoorbeeld van Erfgoed Gelderland of de Historische Vereniging Tweestromenland. Wanneer de gelegenheid zich aanbiedt, kan MKW meewerken aan een publicatie in de uitgaven van deze organisaties.

Onderzocht wordt om publicaties van het museum en van de Vrienden MKW een plek te geven op de website.

4.7. Gastvrijheid

MKW is gastvrij voor bezoekers van museum en kasteel. In 2024 hebben de vrijwillige gastheren en gastvrouwen van MKW een gastvrijheidstraining gevolgd van Erfgoed Gelderland. In deze training staat centraal dat iedereen zich welkom moet kunnen voelen in MKW en dat we altijd openstaan voor suggesties en verbeteringen. In overleg met de vrijwilligers worden deze opmerkingen besproken en verbeteringen doorgevoerd.

4.8. Marketing

In een snel veranderende digitale wereld verandert ook de inzet van marketing en communicatie. In deze beleidsperiode gaat MKW het huidige communicatieplan herzien, andere vormen van marketing uitproberen en zich klaarmaken voor een nieuwe generatie museumbezoekers. MKW richt zich op zichtbaarheid, online/offline marketing en samenwerking binnen de museale sector op marketinggebied. MKW wil vooral de zichtbaarheid vergroten bij verschillende doelgroepen zoals jongere generaties.

Daarnaast streeft MKW met kasteelmanager en gemeente Wijchen naar meer zichtbaarheid in de kerkdorpen en op de binnenplaats van het kasteel.

4.9. Activiteiten

MKW organiseert veel activiteiten gericht op verschillende doelgroepen zoals;

- Rondleidingen
- Educatie
- Speurtochten
- Escape route
- Prikkelarm museumbezoek
- Wim Kattenberg Prijs, in samenwerking met Museum Tweestromenland en de Historische Vereniging Tweestromenland
- Vossenjacht en andere familie-activiteiten
- Symposia
- Lezingen
- Medewerking aan regionale en landelijke activiteiten zoals Dag van het Kasteel, monumentenweekend, de Nationale Archeologiedagen, de Museumweek en Groei & Bloei Open Tuinenweekend

MKW wil in de nieuwe beleidsperiode ook activiteiten gaan aanbieden aan nieuwkomers in de Wijchense samenleving, aan mensen voor wie museumbezoek nog niet zo gebruikelijk is en - met de doorontwikkeling van het prikkelarm museumbezoek - aan mensen met een beperking.

Als erfopvolger van de oudheidskamer van Frans Bloemen maakt MKW in 2027 honderd jaar deel uit van de Wijchense sociaal-culturele geschiedenis. MKW zal dit eeuwfeest niet ongemerkt voorbij laten gaan. Het gehele jaar zullen activiteiten georganiseerd worden, te denken valt aan een tentoonstelling met als basis een eeuw Wijchense verzamelingen, een tentoonstelling met Emilia als inspirator, archeolab lancering en de 'club van de eeuw'.

5. Vrienden van MKW

Het museum Frans Bloemen was lange tijd gevestigd in het Koetshuis. Toen het museum begin jaren negentig ruimte kreeg op de zolder van het gerenoveerde Kasteel Wijchen, werd op verzoek van de gemeente een Vriendenstichting opgericht met Wim Kattenberg als voorzitter van het bestuur. De stichting zamelde in de Wijchense gemeenschap geld in voor de inrichting van het museum en vormde een vriendennetwerk. Veel van die vrienden werkten ook als vrijwilliger mee in het museum.

Met de ontwikkeling en professionalisering van Museum Kasteel Wijchen (MKW) veranderde de rol van de vriendenstichting en kwam die op enige afstand van het museum te staan. Wel bleef de groep vrienden voor MKW waardevol als ambassadeurs en netwerkers in de plaatselijke en regionale gemeenschap.

Eind 2023 namen de besturen van de Stichting Vrienden MKW en Stichting MKW het initiatief om zich te beraden op de vraag hoe hun samenwerking en de organisatie daarvan versterkt zou kunnen worden. De beide besturen hebben na een vriendenbijeenkomst begin 2025 geconstateerd dat het vriendennetwerk zich vooral wil richten op het museum. Vrienden zijn ambassadeurs van het museum in de Wijchense gemeenschap en daarnaast donateur en eventueel ook vrijwilliger. Dat leidde tot het voornemen om per 1 januari 2026 de activiteiten en de middelen van de stichting Vrienden MKW in de organisatie van stichting MKW onder te brengen. Stichting Vrienden Museum Kasteel Wijchen is voornemens zich per 1 juni 2026 op te heffen.

MKW gaat nieuw beleid ontwikkelen rond de betekenis van het vriendennetwerk voor het museum. In 2025 is een plan ontwikkeld om dit in de komende jaren verder vorm te geven.

6. Bedrijfsvoering

6.1. Huisvesting

Museum kasteel Wijchen (MKW) is gehuisvest in Kasteel Wijchen, de parel van Wijchen. MKW huurt een deel van het kasteel van de gemeente Wijchen, terwijl andere delen van het gebouw gezamenlijk worden gebruikt.

MKW en Kasteel Wijchen werken samen aan de openstelling van het kasteel. MKW vervult de opdracht van gemeente Wijchen van het gastheerschap bij de balie en ontvangst bezoekers zes dagen per week van het museum, raadzaal, trouwzaal, vergaderzalen of andere activiteiten gastvrij. Voor bezoekers voor de ene functie kunnen ook een of meer andere functies relevant zijn. De nauwe samenwerking en biedt bijvoorbeeld mogelijkheden tot arrangementen dat organisatie overstijgend is. Dankzij dit multifunctionele concept kunnen de verschillende functies in het kasteel elkaar versterken en ontstaat er synergie waar alle functies in het kasteel voordeel van hebben. Zo ontwikkelt de locatie zich steeds meer tot 'Ons Kasteel', hét huis van de Wijchense gemeenschap.

De samenwerking, gebaseerd op werkafspraken en onderlinge afstemming, heeft in de periode 2022-2025 al goede resultaten opgeleverd. Het mooiste voorbeeld is het verhaal van de parels van prinses Emilia, dat veel is gaan betekenen voor beide organisaties en ook voor de gemeente Wijchen.

MKW wil zich in de periode 2026-2029 inzetten voor verdere ontwikkeling van de samenwerking waarmee 'Ons Kasteel' nog meer als de Parel van Wijchen zal worden beleefd.

6.2. Veiligheid

Veilig werken en verblijven in een monumentaal pand als Kasteel Wijchen vraagt constant aandacht. MKW pakt dit op in samenwerking met de gemeente Wijchen. MKW heeft een actuele RI&E, bhv-organisatie, preventiemedewerker en vertrouwenspersoon. Voor de bhv-organisatie wordt waar nodig samengewerkt met kasteelmedewerkers. Als de museumstaf melding krijgt van een onveilige situatie wordt dit zo snel mogelijk doorgegeven aan de kasteelmanager.

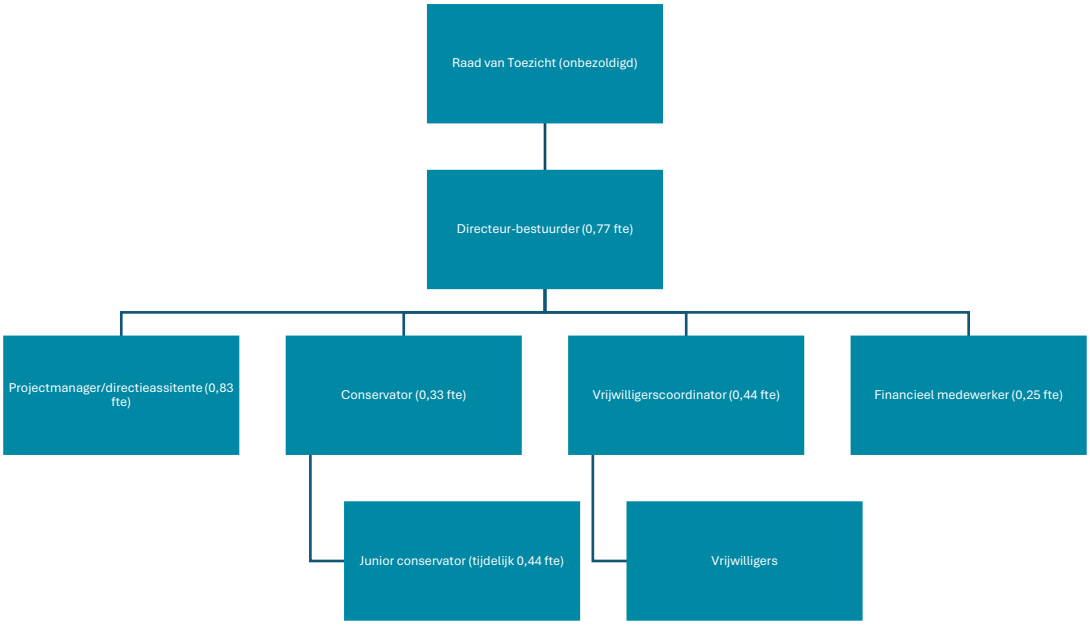
MKW heeft een eigen bhv-plan. Bij calamiteiten wordt samengewerkt met medewerkers van Kasteel Wijchen. Ook is er een jaarlijkse bhv-training voor medewerkers en vrijwilligers van MKW. De vluchtroutes zijn zichtbaar in het gebouw met (verlichte) bordjes en plattegronden, deze zijn door de Gemeente Wijchen geplaatst en onderhouden. Een ontruiming in een historisch pand als Kasteel Wijchen brengt uitdagingen met zich mee. Hiervan zijn bestuur, directie, staf en vrijwilligers op de hoogte. Het krijgt meerdere keren per jaar aandacht, tijdens algemene overleggen per werkgroep, tijdens bhv-trainingen en in de bestuursvergaderingen. Ook in de RI&E en het MKW bhv-plan is hier aandacht voor.

7. Personeel

Het museum zorgt voor bekwaam personeel om zijn doelen te bereiken. Het museum heeft een personeelsbeleid, past daarbij de Code Diversiteit & Inclusie toe en streeft de uitgangspunten van de Fair Practice Code naar vermogen na.

7.1. Staf

In 2025 werkt MKW volgens het bestuur-directiemodel. Vanaf 2026 is het voornemens om naar Raad van Toezicht (onbezoldigd) met directeur-bestuurdermodel over te stappen.

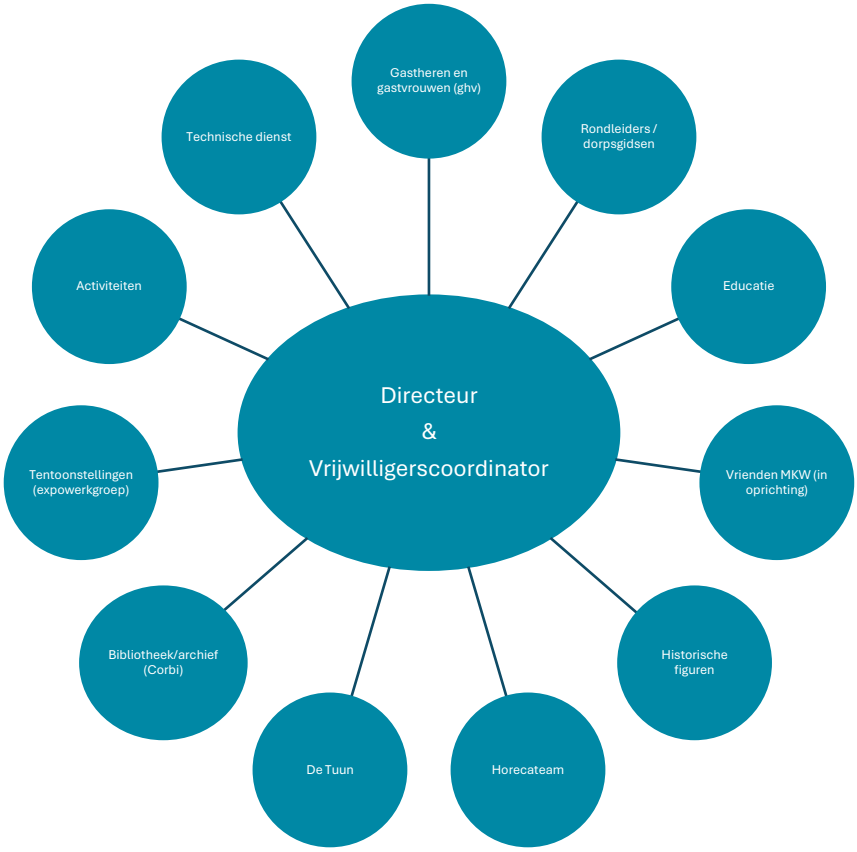
MKW heeft een (vaste) betaalde staf van 2,62 fte. Daarnaast is een junior conservator aangesteld voor een tijdelijke functie. Dit is mogelijk gemaakt door een projectsubsidie. De dagelijkse leiding berust bij de directeur en samen met de andere functies vormen zij de motor van de organisatie. Stafleden zorgen voor een goede ondersteuning van de vrijwilligers, stagiairs en werken samen met de verschillende (onbezoldigde) werkgroepen. Voor de betaalde staf is een personeelshandboek beschikbaar.

7.2. Vrijwilligers

MKW drijft op de kracht van vrijwilligers. De bijna 100 vrijwilligers die op wekelijkse basis hun bijdrage leveren aan het museum zijn onmisbaar. Vrijwilligers leveren een inhoudelijke bijdrage aan het museum en ieders kennis, kunde, ervaring en leergierigheid zijn van belang. Ook vertegenwoordigen zij de verbinding en het draagvlak naar de gemeenschap.

MKW blijft continu vrijwilligers werven en de vrijwilligers met opleidingen en begeleiding ondersteunen zodat zij nog beter kunnen bijdragen aan de professionele uitstraling van museum en kasteel. Het museum zorgt hiermee voor bekwame vrijwilligers om zijn doelen te bereiken. Het museum heeft een vrijwilligersbeleid, past de Code Diversiteit & Inclusie daarbij toe en streeft de uitgangspunten van de Fair Practice Code naar vermogen na.

Het vrijwilligersbeleid wordt in deze beleidsperiode geëvalueerd. Hierbij wordt gekeken of dit beleid aansluit bij de wensen en eisen van de huidige vrijwilligers, het vrijwilligerscontract wordt getoetst naar de huidige wet- en regelgeving en het vrijwilligerstevredenheidsonderzoek wordt eenmaal per beleidsperiode herhaald.

De organisatie kent verschillende werkgroepen, zie organigram hierboven. De werkgroepen hebben de volgende kerntaken:

- **Werkgroep GHV** (gastheren, gastvrouwen, museumwinkel); De kerntaak is het verlenen van service aan de kasteelbezoekers en ervoor te zorgen dat zij een prettig bezoek aan het kasteel, het museum en de omgeving ervaren.
- **Werkgroep Rondleidingen** (rondleiders/dorpsgidsen); De kerntaak is het geven van een rondleiding of dorpswandeling aan groepen kinderen, volwassenen of families aan de hand van een bepaalde thematiek.
- **Werkgroep Educatie** (museumdocenten); De kerntaak is het begeleiden van schoolgroepen in het museum, het ontwikkelen en up-to-date houden van het educatief lesmateriaal voor leerlingen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.
- **Werkgroep Vrienden MKW**; Deze werkgroep is in oprichting vanaf 2025 en gaat zich richten op het werven van vrienden/donateurs voor het museum en bijbehorende vriendenactiviteiten.
- **Werkgroep Historische figuren;** De kerntaak is bezoekers welkom te heten en mee te nemen in de geschiedenis als historisch personage.
- **Werkgroep Horeca**; De kerntaak is het verzorgen van horecawerkzaamheden.
- **Werkgroep De Tuun;** De kerntaak is het onderhouden en op orde houden van de museumtuin, de historische gewassen, het openstellen van de Tuun en informeren van het publiek over de Tuun.
- **Werkgroep Corbi** (collectie en registratie); De kerntaak is het verzamelen en toegankelijk maken van media die informatie bieden over de kerntaken van het museum, de registratie van collectie en het aanleveren van inhoudelijke bijdragen voor tentoonstellingen en activiteiten.
- **Werkgroep Tentoonstellingen**; De kerntaak is het maken van tentoonstellingen, de borging en de ontwikkeling van kennis over het desbetreffende thema binnen alle werkgroepen.
- **Werkgroep Activiteiten en evenementen**; De kerntaak is het ontwikkelen en organiseren van een gevarieerd activiteitenprogramma aansluitend bij de museumthematiek.
- **Werkgroep technische dienst**; Controleren en uitvoeren van kleinschalig onderhoud en het bieden van ondersteuning op technisch vlak.

8. Organisatie

Het museum is een stichting met ANBI status. In deze beleidsperiode is het museum voornemens om over te gaan op een raad van toezicht model.

8.1. Bestuursvorm

De professionele ontwikkeling van MKW gaat de komende jaren door. Dat stelt eisen aan de professionaliteit, continuïteit en daadkracht van de organisatie. Het bestuur van de stichting MKW vindt in 2025 dan ook dat de bestuursvorm bestuur-directiemodel niet langer passend is en heeft besloten om de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid in handen te leggen van de directie. Vanaf 1 januari 2026 wordt MKW bestuurd door een directeur-bestuurder die op dagelijkse basis leidinggeeft aan de professionele staf en alle vrijwilligers. Het huidige stichtingsbestuur gaat vanaf dan verder als raad van toezicht, die in de praktijk vooral als klankbord van de directeur-bestuurder zal functioneren. Uiteraard zal de raad volgens de Governance Code Cultuur ook toezicht houden op het beleid, de organisatie en de ontwikkeling van het museum, het functioneren van de directeur-bestuurder beoordelen, en - op het moment dat deze functie vacant komt – zorgdragen voor de werving en selectie.

8.2. Automatisering

In het huidige digitale tijdperk is automatisering en digitale veiligheid van groot belang. Hierbij heeft MKW externe ondersteuning.

In het kader van het 100-jarig bestaan wil MKW de website vernieuwen. Daarnaast wil MKW zijn ict-infrastructuur (hard- en software) aanpassen aan de ontwikkeling van de organisatie.

8.3. Verzekering

Het museum heeft alle wettelijk benodigde verzekeringen.

8.4. Financiën

Na forse tegenvallers rond de herinrichting in 2021 heeft MKW in de periode 2023-2025 een voorzichtige positieve financiële ontwikkeling doorgemaakt, door enerzijds de uitgaven strikt in de hand te houden en anderzijds door grotere aantallen betalende bezoekers en meer inkomsten uit de winkel, subsidies en sponsoring. Het doel in de komende periode is om de financiële basis te versterken, weerstandsvermogen en reserves op te bouwen voor een duurzame solide basis. Daarmee kan MKW de ontwikkeling van wisseltentoonstellingen en andere activiteiten voorfinancieren, risico's afdekken en tegenvallers opvangen.

Voor verdere ontwikkeling van het museum en verbreding van het activiteitenaanbod is meer samenwerking met en sponsoring door het bedrijfsleven noodzakelijk. MKW wil een groot aantal ondernemers uitnodigen zich meerjarig aan het museum te binden met een relatief bescheiden jaarlijkse bijdrage per sponsor. Daarnaast wil MKW met een kleiner aantal ondernemers verdergaande samenwerkings- en sponsorafspraken maken.

Private donateurs worden via Vrienden van MKW uitgenodigd desgewenst een grotere gift te doen dan de minimale jaarlijkse bijdrage als Vriend van MKW.

9. Evaluatie Meerjarenbeleidsplan 2022-2025

De evaluatie van het Meerjarenbeleidsplan 2022-2025 van Museum Kasteel Wijchen (MKW) is in augustus 2025 aangeboden aan de gemeente Wijchen. Hierin presenteren wij de resultaten van het museum in deze beleidsperiode naar aanleiding van gesprekken met medewerkers, vrijwilligers, partners en de gemaakte afspraken met de gemeente Wijchen in de Uitvoeringsovereenkomst 2022-2025. De evaluatie is als volgt samen te vatten:

MKW bewaart het cultureel erfgoed van Wijchen en omgeving en maakt dit toegankelijk voor publiek om hen te verrijken, te inspireren, te verbinden en uit te dagen hun relatie tot de regio te verdiepen. Met deze missie als leidraad hebben we het museum de afgelopen beleidsperiode laten groeien.

Na de feestelijke heropening in 2022 heeft MKW een positieve ontwikkeling doorgemaakt met als hoogtepunt het verhaal van de parels van Emilia in de tentoonstelling 'Reis van de parels'. Het onderzoek hiernaar en de tijdelijke tentoonstelling hebben grote indruk gemaakt en dit zal de komende jaren van belang blijken voor het museum, inwoners, ondernemers en de gemeente Wijchen.

Sinds de heropening in 2022 zijn het aantal bezoekers en de eigen inkomsten verder toegenomen. Het museum is erin geslaagd om minimaal twee keer per jaar succesvolle tijdelijke tentoonstellingen te ontwikkelen en hiermee verschillende doelgroepen aan te spreken. Hiervoor heeft MKW verschillende subsidieverstrekkers, sponsoren, fondsen en donateurs aangetrokken. Deze en andere activiteiten hebben veel publiciteit gegenereerd in de regionale en landelijke media. Waarbij MKW zich goed naar buiten toe heeft gepresenteerd. Dit alles is niet mogelijk zonder de inzet van de ca. 100 vrijwilligers. Dankzij de vrijwilligers is het museum 6 dagen per week open, kan het vele activiteiten organiseren, de collectie beheren en educatieve programma's uitvoeren.

Bezoekers hebben in MKW een beleving van kelder tot en met de toren. Na de renovatie van het kasteel is de presentatie van de archeologische collectie vernieuwd en gemoderniseerd. De bewoningsgeschiedenis van het kasteel is met interactieve middelen te beleven in de kelders. In de toren ontdek je de geschiedenis van de kastelen in de gemeente Wijchen. De beleving gaat buiten verder in museumtuin De Tuun. En bezoekers kunnen zich verder verdiepen in de geschiedenis van het kasteel en zijn bewoners tijdens een rondleiding waarbij ze oog in oog komen met Emilia en Emanuel.

Wellicht nog minder zichtbaar voor het grote publiek, maar in deze beleidsperiode is hard gewerkt aan het digitaal ontsluiten van de collectie zodat deze nog beter vindbaar wordt voor het grote publiek.

Het museum heeft zich verder ontwikkeld in de samenwerking met de organisaties om zich heen. Hierbij zijn nieuwe verbindingen aangegaan, zijn bestaande verbindingen versterkt en hebben nieuwe doelgroepen kennis gemaakt met MKW. De synergie van de verschillende functionaliteiten in Kasteel Wijchen komen met deze samenwerkingen steeds beter tot hun recht.

MKW heeft aan alle afspraken voldaan die zij met de gemeente heeft gemaakt in de uitvoeringsovereenkomst. Het museum is een gezonde organisatie en is klaar om de komende jaren zich verder te ontwikkelen als aansprekend museum over de geschiedenis van de gemeente Wijchen.

10. Bijlage

10.1. Overzicht (beleid)plannen MKW

- Meerjarenbeleidsplan 2026-2029
- Jaarplan
- Collectieplan 2026-2029
- Collectie Hulp Verlening plan (CHV-plan)
- Plan van aanpak – Basisregistratie collectie
- Informatiebeleidsplan
- Communicatieplan
- Personeelshandboek
- Vrijwilligersbeleidsplan
- Code Diversiteit & Inclusie
- Risico-inventarisatie & Evaluatie (RI&E)
- Bedrijf Hulp Verlening (BHV)
- Aanbod educatief programma
- Meerjarig tentoonstellingsplan
- Educatieplan

10.2.Tijdelijke tentoonstellingen plan

Schatten Wijchens meer
Periode: vanaf juni 2025
Doelgroep: Volwassenen

Verwonderkamer
Periode: september 2025-april 2026
Doelgroep: Familie tentoonstelling

Het Woeste Water
Periode: mei 2026 - oktober 2026
Doelgroep: Volwassenen

Kinderen op het kasteel
Periode: november 2026-maart 2027
Doelgroep: Familie tentoonstelling

100 jaar MKW
Periode: mei 2027-september 2027
Doelgroep: Volwassenen

Ambachten in Wijchen
Periode: september 2027-maart 2028
Doelgroep: Familie tentoonstelling

Brons
Periode: maart 2028-september 2028
Doelgroep: Volwassenen

Iconografie
Periode: september 2028-maart 2029
Doelgroep: Volwassenen

Dieren op het kasteel
Periode: maart 2029-september 2029
Doelgroep: Familie tentoonstelling

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7255
Extern Zaak ID	Z/24/270499
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.c
Titel	270499 Beslisnota Toetreding tot gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Financieel beleid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
270499 Beslisnota Toetreding tot gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)
Bijlage 1 Planning bestuurlijke proces toetreding Munitax versie 1.0
Bijlage 2 Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

1. Het college toestemming te verlenen om toe te treden per 1 januari 2027 tot de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024.
2. De incidentele kosten ad € 2.147k te dekken uit de hiervoor gevormde reserve.

Besluit (Aangenomen)

1. Het college toestemming te verlenen om toe te treden per 1 januari 2027 tot de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024.
2. De incidentele kosten ad € 2.147k te dekken uit de hiervoor gevormde reserve.

Openbaar Zaaknummer: Z/24/270499

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Toetreding tot gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR)

Collegedatum: 4 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Het college toestemming te verlenen om toe te treden per 1 januari 2027 tot de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024.
2. De incidentele kosten ad € 2.147k te dekken uit de hiervoor gevormde reserve.

Aanleiding
Op 15 april jl. is door de vijf colleges van de deelnemende gemeenten van Munitax (Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Druten, Wijchen) het principebesluit genomen om de gemeentelijke belastingtaken die Munitax momenteel uitvoert over te zetten naar de BSR. Dit principebesluit is genomen naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek uitgevoerd door Berenschot. In dit onderzoek werd bekeken of een overgang schaalgrootte voordelen oplevert en wat de (mogelijke) gevolgen zijn van een overgang van de uitvoering van de gemeentelijke belastingtaken naar BSR. U bent hierover geïnformeerd door middel van raadsinformatienota "Voorlopig onderzoeksresultaat mogelijke overstap naar BSR en vervolgstappen Z/24/270499".

Op basis van het principebesluit is vervolgens het overleg met BSR opgestart om te bespreken onder welke voorwaarden toetreding kan plaatsvinden. Tussen partijen is vastgesteld dat hierbij sprake is van het juridische en arbeidsrechtelijke begrip 'overgang van onderneming' op grond waarvan personeel dat op 1 januari 2027 (de beoogde datum van toetreding) nog in dienst is van Munitax met alle lasten en lusten door BSR moet worden overgenomen. Inzet van beide partijen is om de hiermee gepaard gaande kosten zo laag mogelijk te houden en actief het overleg met de werknemers en bonden te zoeken.

Op 4 november 2025 hebben de vijf colleges het voornemen uitgesproken toe te treden tot BSR. In dezelfde vergadering hebben zij besloten uw raad om toestemming te vragen om het verzoek tot toetreding tot de BSR per 1 januari 2027 in te mogen dienen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
15-04-2025	Voorlopig onderzoeksresultaat mogelijke overstap naar BSR en vervolgstappen.

Gewenst resultaat
Toestemming te krijgen om het verzoek tot toetreding tot de BSR per 1 januari 2027 te mogen indienen bij de BSR.

Argumenten
1.1 Het is wenselijk om onze belastingtaken over te brengen naar BSR.
Het besluit om toe te treden tot BSR en tot het opheffen van Munitax is niet zonder reden. Dat blijkt ook uit het Berenschot-rapport. We herhalen hierbij de belangrijkste redenen om tot dit besluit te komen.

a. Een grotere robuustheid.
Munitax is een relatief kleine organisatie die, complimenten op hun plaats, goed werk heeft verricht. Echter de complexiteit van de belastingwetgeving en de dienstverlening neemt alleen maar toe. Een grotere organisatie als BSR heeft in zich dat ze minder kwetsbaar is, omdat er meer medewerkers in dienst zijn die elkaar kunnen vervangen. Ook is door de grootte van de organisatie een verdere specialisatie mogelijk en is het hebben en bijhouden van kennis beter geborgd.

b. Verbeteren dienstverlening.
Door minder kwetsbaarheid en een brede kennis opgedaan door de uitvoering van de verschillende deelnemers in de BSR kan de dienstverlening verbeteren.

c. Kostenreductie.
Door Berenschot is berekend dat uitvoering van de taken door BSR zal leiden tot structureel fors lagere uitvoeringskosten. Dit blijkt ook uit de offerte die BSR aan de vijf gemeenten heeft gedaan. Door de grootte zal ook de efficiency toenemen. De over te nemen werkzaamheden van Munitax zijn overeenkomstig de huidige taken die BSR uitoefent en kunnen ingepast worden in hun lopende uitvoering.

1.2. Toestemming is nodig omdat de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dat vereist.
Om een verzoek tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling GR BSR te mogen indienen, moet ingevolge de Wgr toestemming worden gevraagd aan de raad.

Tegenargumenten en risico’s
1.1 Aan het in gang zetten van het proces van toetreding tot BSR zitten enkele risico's.

a. Er bestaan risico’s op het gebied van continuering van de bestaande dienstverlening tot op het moment van de overstap. Het doorlopen van dit hele proces heeft personele gevolgen. We zien nu al dat een gedeelte van het personeel op eigen initiatief op een andere plek een nieuwe functie vindt. Dit heeft gevolgen voor de continuïteit van de dienstverlening totdat de uitvoering van de gemeentelijke belastingtaken daadwerkelijk over is gegaan.

b. Er zijn om deze reden dan ook incidentele kosten geraamd voor de inhuur van externen. Externen hebben alleen niet dezelfde kennis en ervaring als het vaste personeel, waardoor toch effect op de dienstverlening ontstaat. Munitax beperkt de gevolgen zoveel mogelijk. BSR heeft aangegeven te willen kijken of zij kunnen helpen, mocht daar behoefte aan zijn.

c. Een tweede risico is het niet tijdig overeenkomen van een sociaal plan voor de medewerkers met de vakbonden. We proberen dit in goed overleg met de bonden te voorkomen.

d. Voor de overgang naar BSR moeten nog veel zaken geregeld worden. Met de verkregen toestemming kan het college het formele verzoek bij de BSR indienen. In de regeling van BSR is opgenomen dat de BSR en haar deelnemers hier een besluit op nemen. Indien dat besluit positief is, moet het college er voor zorgdragen dat alles wat nodig is om de overgang van Munitax naar BSR te bewerkstelligen, wordt gerealiseerd. Te denken hierbij valt aan de zorg voor de overgang van personeel, het opstellen en ondertekenen van nadere overeenkomsten, het zorgen voor goede overheveling van data, afspraken rond beheer van het archief, financiële administratie, mandatering en aansluiting van BSR op gemeentelijke applicaties. Ook zal dan het traject worden gestart om de huidige GR BSR te wijzigen of een nieuwe GR BSR te treffen. Dat zal in 2026 gebeuren.

Wij zijn van oordeel dat de structurele voordelen van toetreding rechtvaardigen dat we op het incidentele vlak enig risico lopen. Ons handelen is er uiteraard op gericht deze risico's zoveel mogelijk te beperken.

Financiële gevolgen
Het verwachtte structurele voordeel en de incidentele kosten zijn in onderstaande tabellen weergegeven. De hoogte van de incidentele kosten zijn door onderzoeksbureau Berenschot ingeschat. Omdat een aantal zaken onzeker zijn (bijvoorbeeld de kosten van het sociaal plan) is door Berenschot gewerkt met een minimale en maximale variant. In deze fase gaan we uit van de maximale variant. We monitoren en rapporteren gedurende het traject over de realisatie van de incidentele kosten.

STRUCTUREEL	**Totaal**	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Druten**	**Heumen**	**Wijchen**
Begroting 2026 (meerjarig Munitax)	5.419	1.293	957	753	702	1.712
Begroting BSR (2026)	2.900	709	553	384	340	914
Opslag invordering	105	26	20	14	12	33
Totaal bijdrage BSR 2026	3.005	735	573	398	352	947
Verschil	2.414	558	384	355	350	765

INCIDENTEEL	**Totaal**	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Druten**	**Heumen**	**Wijchen**
Maximaal cf Berenschot	5.327	1.274	933	743	697	1.681
Desintegratiekosten 2027-2030	1.478	353	259	206	193	466
Maximaal incl. desintegratiekosten	6.804	1.627	1.191	949	890	2.147
Terugverdientijd	2,8	2,9	3,1	2,7	2,5	2,8

*De terugverdientijd per gemeente is verschillend omdat de verdeelsleutel van de BSR anders is dan die van Munitax.

De incidentele kosten voor het aandeel van Wijchen kunnen worden gedekt uit de hiervoor gevormde reserve.

Desintegratiekosten
De compensatie is vastgesteld op € 1.478.000. Het aandeel van Wijchen hierin is – conform vaste verdeelsleutel - ca. €466.000.

Communicatie
Afgesproken is dat de gemeente Beuningen als centrumgemeente verantwoordelijk is voor de communicatie namens alle deelnemende Munitax gemeenten. Er is een communicatieplan opgesteld en er zal tijdig en duidelijk informatie worden verstrekt aan burgers, ondernemers en andere belanghebbenden.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
- Met het streven in januari 2027 de gemeentelijke belastingtaken bij BSR te beleggen dient een strakke planning gevolgd te worden (bijlage 1).
- Het college zal een formeel verzoek tot toetreding indienen bij het bestuur van BSR, nadat de raad toestemming heeft gegeven.
- BSR zal op haar beurt zienswijze vragen bij het algemeen bestuur en haar deelnemers over het verzoek tot toetreding en om toestemming vragen aan de deelnemende organisaties van BSR. Dit zal begin 2026 plaatsvinden.
- Tenslotte zal als sluitstuk het opheffen van de GR Munitax ter hand worden genomen. Daarvoor is de procedure van zienswijze en toestemming van uw raad niet van toepassing.

Geheimhouding:
N.v.t.

Planning bestuurlijke proces toetreding Munitax-gemeenten tot GR BSR.

Onderstaand de verwachte data van besluitvorming voor het verkrijgen van toestemming van de raad om toe te treden tot de GR BSR per 1 januari 2027.

Het college- en raadsvoorstel zijn in alle vijf Munitax- gemeenten geagendeerd voor 4 november 2025 in de betreffende colleges.
Voor de raden van de vijf Munitax-gemeenten gelden de volgende data voor behandeling in de raad:
Berg en Dal: 18 december 2025
Heumen: 11 december 2025
Wijchen: 16 december 2025
Druten: 18 december 2025
Beuningen: 11 december 2025

In december wordt door de betreffende colleges het verzoek om toe te treden tot de GR BSR aan de BSR verzonden.

Naar aanleiding van de verzoeken van de Munitax-gemeenten, legt BSR het verzoek voor aan de huidige deelnemers van de GR BSR waarbij gevraagd in te stemmen met de toetreding van de vijf Munitax-gemeenten tot de GR BSR per 1 januari 2027. Dit zal in januari of februari gebeuren.

2026	**Januari**	**Februari**	
WSRL		23-feb	
Culemborg	29-jan	26-feb	
Gorinchem	29-jan	26-feb	
IJsselstein	29-jan		
Maasdriel	29-jan	26-feb	
Montfoort		9-feb	nog niet definitief
Tiel	28-jan	25-feb	
West Betuwe	27-jan	24-feb	
West Maas en Waal	29-jan		
Wijk bij Duurstede	x		nog niet bekend
Avri		12-feb	nog niet definitief

De verwachting is dat begin maart dit bestuurlijk proces is afgerond.

Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024

Geldend van 06-08-2025 t/m heden

Intitulé

Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Rivierenland, het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Avri en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Culemborg, IJsselstein, Maasdriel, Montfoort, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijk bij Duurstede;

overwegende:

dat het is gewenst om hun samenwerking bij de heffing en de invordering van waterschapsbelastingen, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen alsmede bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ), het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie, de uitvoering van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken, alsmede de mogelijke uitvoering van andere basisregistraties te continueren in een gemeenschappelijke regeling;

dat de dagelijkse besturen en de colleges van burgemeester en wethouders van hun algemeen besturen respectievelijk gemeenteraden daartoe de vereiste toestemmingen hebben verkregen; gelet op de hoofdstukken V en VIII van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluiten: de volgende gemeenschappelijke regeling vast te stellen:

Hoofdstuk 1: Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

a. **afvalstoffenheffing**: de belasting die overeenkomstig titel 15.9 van de Wet milieubeheer kan worden geheven; de BIZ bijdrage op grond van de Wet op de bedrijveninvesteringszones, en de verontreinigingsheffing op grond van de Waterwet;

b. **algemeen bestuur**: het algemeen bestuur van BSR;

c. **ambtenaar van BSR**: de door het dagelijks bestuur aangewezen ambtenaar van BSR als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub c, van de Gemeentewet en artikel 124, lid 5, sub c, van de Waterschapswet, bevoegd tot de heffing of de invordering van belastingen en tot de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ);

d. **belastingdeurwaarder**: de door het dagelijks bestuur aangewezen ambtenaar van BSR als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub d, van de Gemeentewet en artikel 124, lid 5, sub d, van de Waterschapswet dan wel een als belastingdeurwaarder aangewezen gerechtsdeurwaarder, bedoeld in de Gerechtsdeurwaarderswet;

e. **belastingen**: de in dit artikel onder a, n, x, m, n, en o genoemde belastingen;

f. **belastingverordening**: de verordening tot heffing en invordering van een belasting of een recht, vastgesteld door het algemeen bestuur respectievelijk de gemeenteraad van de deelnemers van BSR;

g. **beleidsregels**: beleidsregels in de zin van titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) op het gebied van de heffing en de invordering van belastingen en de uitvoering van de Wet waardering

onroerende zaken (Wet WOZ);

h. **BSR**: het openbaar lichaam Belastingsamenwerking Rivierenland;

i. **dagelijks bestuur**: het dagelijks bestuur van BSR;

j. **deelnemer**: de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen alsmede Waterschap Rivierenland;

k. **desintegratiekosten**: alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door BSR, die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de vermindering van taakuitvoering;

l. **directeur**: de directeur van BSR;

m. **frictiekosten**: alle incidentele kosten te maken door BSR, die het directe gevolg zijn van de beslissing tot vermindering van taakuitvoering van een deelnemer.

n. **gemeentelijke belastingen**: de belastingen die een gemeente overeenkomstig titel IV van de Gemeentewet kan heffen;

o. **grondgebied**: het grondgebied van de deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling;

p. **heffingsambtenaar**: de door het dagelijks bestuur aangewezen ambtenaar van BSR als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub a, van de Gemeentewet en artikel 124, lid 5, sub a, van de Waterschapswet, bevoegd tot het heffen van belastingen en tot de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ);

q. **ingezetene**: persoon die zijn woonplaats heeft binnen het beheergebied van BSR;

r. **invorderingsambtenaar**: de door het dagelijks bestuur aangewezen ambtenaar van BSR als bedoeld in artikel 232, lid 4, sub b, van de Gemeentewet en artikel 124, lid 5, sub b, van de Waterschapswet, bevoegd tot de invordering van belastingen;

s. **kwijtscheldingsregels**: de door de algemeen besturen en de gemeenteraden van de deelnemers van BSR vastgestelde regels als bedoeld in artikel 255, leden 3 en 4 van de Gemeentewet en artikel 144, leden 3 en 4, van de Waterschapswet;

t. **liquidatieplan**: document(en) waarin de stappen en de procedures worden beschreven voor de uittreding van een deelnemer, waarin onder andere de desintegratiekosten en frictiekosten worden vermeld;

u. **nadere regels**: nadere regels ter uitvoering van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), de Invorderingswet 1990 en van de belastingverordeningen;

v. **regeling**: Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024 (GR BSR 2024);

w. **voorzitter**: de voorzitter van het algemeen en dagelijks bestuur van BSR;

x. **waterschapsbelastingen**: de belastingen die een waterschap overeenkomstig titel IV van de Waterschapswet kan heffen;

y. **Wgr**: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Hoofdstuk 2: Het openbaar lichaam BSR

Artikel 2 Openbaar lichaam BSR

1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam ingesteld, genaamd "Belastingsamenwerking Rivierenland" hierna te noemen BSR.

2. BSR is gevestigd in Tiel.

3. BSR treedt in het gehele beheergebied van de deelnemers naar buiten onder de naam BSR.

4. Het beheergebied, waarvoor deze regeling geldt, omvat het grondgebied van de deelnemers.

Artikel 3 Bestuur

1. Het bestuur van BSR bestaat uit:

a. het algemeen bestuur;

b. het dagelijks bestuur;

c. de voorzitter.

2. Het bestuur verstrekt aan de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers de door een of meer leden van die gemeenteraden en algemeen besturen gevraagde inlichtingen.

3. Het bestuur verstrekt gevraagd en ongevraagd aan de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers door toezending alle inlichtingen en informatie die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde beleid.

4. Besluiten die naar het oordeel van het algemeen bestuur een aanzienlijk politiek of financieel belang hebben voor de deelnemers, worden ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers. Hiervoor geldt een termijn van acht weken. Met de kaders bedoeld in artikel 30, eerste lid, stuurt het algemeen bestuur aan de raden een lijst van beoogde besluitvorming en besluiten die het voornemens is ter zienswijze zoals hiervoor bedoeld, voor te leggen.

5. Ten behoeve van de inbreng van leden van de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers op voorbereiding van de besluitvorming van het bestuur, neemt BSR deel aan regionale initiatieven en instrumenten . De gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers gezamenlijk kunnen een verzoek indienen bij het algemeen bestuur overeenkomstig artikel 24a van de Wgr om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen.

6. Ingezetenen van de deelnemers en andere belanghebbenden bij de taakuitvoering door BSR kunnen, indien gewenst, via de bestaande mogelijkheden bij de bestuursorganen van de deelnemers inbreng hebben op de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. In afwijking van het voorgaande kan het algemeen bestuur besluiten om incidenteel ten behoeve van een concreet vraagstuk ten behoeve van ingezetenen en andere belanghebbenden bij de taakuitvoering middels geschikte wijze inbreng te laten op voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Bij de inbreng hiervoor bedoeld kan een andere procedure dan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht worden gevolgd.

7. De gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers kunnen gezamenlijk op voorstel van een van hen een onderzoek instellen naar het gevoerde bestuur en voor dat doeleinde een onderzoekscommissie instellen. De artikelen 155g en 155h van de Gemeentewet zijn van toepassing. Een en ander onverminderd de bevoegdheid van de rekenkamers van deelnemers op grond van artikel 184 Gemeentewet.

Hoofdstuk 3: Belangen en bevoegdheden

Artikel 4 Behartigde belangen

1. In het kader van deze gemeenschappelijke regeling worden de belangen van de deelnemers, elk voor zover het hun grondgebied en hun belangen betreft, behartigd op het gebied van:

a. de heffing en de invordering van de door de deelnemer aan BSR overgedragen belastingen;

b. de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden;

c. de uitvoering van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken.

d. de inrichting en/of het beheer van de door de deelnemer aan BSR overgedragen andere basisregistraties;

2. Bij deze regeling is een bijlage gevoegd met daarop een overzicht van de taken die door de deelnemers aan BSR zijn overgedragen als genoemd in het eerste lid.

3. Het college van burgemeester en wethouders onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van een deelnemer kan taken als bedoeld in het eerste lid, voor zover die niet reeds zijn overgedragen, aan BSR overdragen. De deelnemers verlenen elkaar automatisch wederzijdse toestemming voor deze overdracht. Het college van burgemeester en wethouders onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van een deelnemer dient een verzoek tot overdracht van de betreffende taak in bij het algemeen bestuur. Een overdracht van taken behoeft de instemming bij unaniem besluit van het algemeen bestuur. Na instemming van het algemeen bestuur draagt het college van burgemeester en wethouders onderscheidenlijk het dagelijks bestuur van de betreffende deelnemer door middel van een delegatiebesluit de taak over. Indien het gelet op de taak voor de hand liggend is, kan de taak worden opgedragen door middel van mandaat, waarover het dagelijks bestuur beslist.

4. Het algemeen bestuur is bevoegd om op verzoek van een deelnemer de uitvoering van taken terug te leggen bij de deelnemer, met dien verstande dat hierbij een opzegtermijn van één jaar in acht wordt genomen en deze bepaling niet geldt in geval van een wens tot uittreding van een deelnemer conform artikel 37 van de regeling.

5. Het algemeen bestuur bepaalt de voorwaarden waaronder taken worden overgedragen of teruggelegd.

6. Het dagelijks bestuur past bij overdracht of teruglegging de bijlage als bedoeld in het tweede lid aan, zendt deze bijlage aan de deelnemers, en draagt ervoor zorg dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tiel de bijlage zendt aan gedeputeerde staten van de provincies waarin de deelnemers zijn gelegen, en dat dit college de bijlage bekendmaakt door kennisgeving van de inhoud daarvan in de Staatscourant.

Artikel 5 Overdracht bevoegdheden

1. BSR en het bestuur van BSR als bedoeld in de artikelen 3 en 24 van deze gemeenschappelijke regeling komen de bevoegdheden toe die in deze regeling aan BSR en het bestuur van BSR zijn toegekend.

2. Aan BSR worden geen verordenende bevoegdheden toegekend.

Hoofdstuk 4: Algemeen bestuur

Artikel 6 Omvang en samenstelling algemeen bestuur

1. Aan het hoofd van BSR staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, met dien verstande dat het aantal leden uit het Waterschap Rivierenland bestaat uit twee.

2. Het dagelijks bestuur van het Waterschap Rivierenland wijst uit zijn midden twee leden aan, ieder met een meervoudig stemrecht van twee.

3. Elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan met enkelvoudig stemrecht.

4. Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Avri wijst uit zijn midden één lid aan met enkelvoudig stemrecht.

5. Voor elk aangewezen lid wijzen de dagelijkse besturen respectievelijk de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers een plaatsvervanger aan die dat lid bij verhindering vervangt.

6. Van elke aanwijzing tot lid of plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur geven de dagelijkse besturen en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers die het aangaan terstond daarvan kennis aan de voorzitter van BSR.

Artikel 7 Onverenigbare betrekking

1. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar van BSR.

2. Met ambtenaar als bedoeld in het eerste lid worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld zij die in dienst van BSR werkzaam zijn op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.

Artikel 8 Einde lidmaatschap algemeen bestuur

1. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt op de dag waarop de zittingsperiode van het dagelijks bestuur of college van burgemeester en wethouders van de deelnemer dat het lid van het algemeen bestuur heeft benoemd, eindigt.

2. Indien tussentijds een plaats van een lid van het algemeen bestuur vacant of beschikbaar komt, wijst het dagelijks bestuur of college van burgemeester en wethouders van de deelnemer dat het aangaat zo spoedig mogelijk een nieuw lid van het algemeen bestuur aan.

3. Hij die ter vervulling van een tussentijdse vacature als lid van het algemeen bestuur wordt benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd zou hebben moeten aftreden.

4. Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij deelt zijn ontslag mede aan de deelnemer die het aangaat en schriftelijk aan de voorzitter van het algemeen bestuur. Het lid houdt zitting in het algemeen bestuur totdat in de opvolging is voorzien.

5. Op een plaatsvervangend lid zijn het eerste tot en met het vijfde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 Vergaderingen algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks ten minste tweemaal en voorts zo vaak als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt dan wel ten minste twee vijfde van de leden dit, onder opgaaf van redenen, schriftelijk aan de voorzitter verzoekt.

2. Het algemeen bestuur vergadert binnen twee weken na een conform het eerste lid ingediend verzoek.

3. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn in beginsel openbaar.

4. De deuren worden gesloten wanneer een vijfde gedeelte van de aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.

5. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren wordt vergaderd.

6. Met betrekking tot het opleggen van geheimhouding is artikel 23 van de Wgr van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10 Reglement van orde en besluitvorming

1. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden.

2. Besluiten worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen, tenzij in deze gemeenschappelijke regeling uitdrukkelijk anders is bepaald.

Artikel 11 Informatie en verantwoordingsplicht

1. Het algemeen bestuur geeft aan de dagelijkse besturen en colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers gevraagd dan wel ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het algemeen bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.

2. Het reglement van orde voor het algemeen bestuur regelt de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde inlichtingen worden verstrekt.

3. Een lid van het algemeen bestuur geeft aan het dagelijks bestuur of college van burgemeester en wethouders dat hem heeft aangewezen alle inlichtingen die door dat dagelijks bestuur of college van burgemeester en wethouders, of een of meer leden daarvan, worden verlangd.

4. Een lid van het algemeen bestuur geeft aan een of meer leden van de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers waaruit het afkomstig is de door dat lid of die leden gevraagde inlichtingen.

5. Een lid van het algemeen bestuur is aan het dagelijks bestuur of college van burgemeester en wethouders dat hem heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.

6. Een lid van het algemeen bestuur kan door de gemeenteraad of het algemeen bestuur van de deelnemer waaruit het afkomstig is, te allen tijde ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.

Artikel 12 Bestuur, kaderstelling en controle

Het algemeen bestuur is belast met het algemeen bestuur van BSR, waaronder kaderstelling en controle van het dagelijks bestuur.

Artikel 13 Bevoegdheden algemeen bestuur

1. Tot de bevoegdheden van het algemeen bestuur behoren, onverminderd het bepaalde in artikel 66 van de Wgr, onder meer:

- **a.** het vaststellen en wijzigen van de begroting;
- **b.** het vaststellen van de jaarrekening;
- **c.** het vaststellen van de bijdragen van de deelnemers van BSR;
- **d.** de benoeming, de schorsing of het ontslag van de leden van het dagelijks bestuur en de voorzitter;
- **e.** het besluiten tot het toetreden tot een werkgeversvereniging en tot deelneming in een belangenvereniging ter behartiging van een of meer belangen van BSR, onverminderd het bepaalde in artikel 64a van de Wgr.

2. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich tegen overdracht verzet en met inachtneming van artikel 66a, derde tot en met vijfde lid Wgr.

3. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur niet overdragen de bevoegdheden zoals vastgelegd in artikel 66a, tweede lid Wgr.

Hoofdstuk 5: Dagelijks bestuur

Artikel 14 Samenstelling, verkiezing en einde lidmaatschap dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, te weten:

- **a.** een voorzitter;
- **b.** twee leden.

2. De voorzitter en de leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

3. Ten minste één van de leden van het dagelijks bestuur wordt gekozen uit de in artikel 6, lid 2, van deze gemeenschappelijke regeling bedoelde leden.

4. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt van rechtswege, zodra men ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur.

5. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur vacant of beschikbaar komt, kiest het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk een nieuw lid van het dagelijks bestuur.

6. Gaat het openvallen van een plaats in het dagelijks bestuur gepaard met het openvallen van een plaats in het algemeen bestuur, dan wordt het kiezen van een nieuw lid van het dagelijks bestuur uitgesteld, totdat de opengevallen plaats in het algemeen bestuur is bezet.

7. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.

8. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet hiervan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Een lid dat ontslag heeft genomen, blijft zijn functie waarnemen totdat zijn opvolger zijn benoeming heeft aanvaard.

9. Op een plaatsvervangend lid zijn het vierde tot en met het achtste lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15 Vergaderingen van het dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur vergadert ten minste zes keer per jaar en zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of een lid van het dagelijks bestuur daarom verzoekt.

2. De leden van het dagelijks bestuur hebben ieder één stem. Besluiten worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen. Indien bij een stemming de stemmen staken, wordt opnieuw gestemd. Staken de stemmen andermaal over hetzelfde voorstel, dan beslist de stem van de voorzitter.

3. In de vergaderingen van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten indien ten minste twee leden aanwezig zijn.

4. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, belegt de voorzitter een nieuwe vergadering.

5. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn niet openbaar, voor zover het dagelijks bestuur niet anders heeft bepaald.

6. Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen vast. Dit reglement wordt ter kennis gebracht van het algemeen bestuur.

Artikel 16 Algemene taken van het dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse aangelegenheden van BSR, tenzij de voorzitter bij of krachtens de Wgr of krachtens deze gemeenschappelijke regeling daarmee is belast.

2. Het dagelijks bestuur is belast met de voorbereiding van al hetgeen in de vergadering van het algemeen bestuur ter overweging en besluitvorming moet worden gebracht.

3. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur, tenzij de voorzitter daarmee krachtens deze gemeenschappelijke regeling is belast.

Artikel 17 Specifieke taken van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is in ieder geval belast met:

1. de organisatorische inrichting en de bedrijfsvoering van BSR en de personele aangelegenheden;

2. het beheer van de inkomsten, de uitgaven en het vermogen van BSR;

3. de zorg, voor zover niet aan anderen opgedragen, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding;

4. het houden van toezicht op de uitoefening van de bevoegdheden door de heffingsambtenaar, de invorderingsambtenaar, de ambtenaar van BSR en de belastingdeurwaarder;

5. de behartiging van de belangen van BSR bij andere overheden, instellingen, diensten of personen, waarmee contact voor BSR van belang is;

6. het beheer van een register met de belastingverordeningen en de kwijtscheldingsregels die BSR voor de deelnemers uitvoert.

Artikel 18 Bevoegdheden van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd tot:

a. het nemen van conservatoire maatregelen;

b. het voeren van rechtsgedingen en het instellen van beroep;

c. benoeming, schorsing en ontslag van de directeur en het personeel van BSR;

d. het regelen van de rechtspositie en de arbeidsvoorwaarden van de directeur en het personeel van BSR met inachtneming van het bepaalde in artikel 29, lid 2, van deze gemeenschappelijke regeling;

e. uitoefening van de bevoegdheden en de verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Waterschapswet, de Waterwet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn toegekend aan de Minister van Financiën, het bestuur van ’s-Rijkbelastingdienst en de directeur respectievelijk het dagelijks bestuur of het college van burgemeester en wethouders van de deelnemers;

f. de aanwijzing van een of meer ambtenaren van BSR als heffingsambtenaar en als invorderingsambtenaar;

g. de aanwijzing van een of meer ambtenaren van BSR of een gerechtsdeurwaarder als belastingdeurwaarder;

h. het aanwijzen van een of meer ambtenaren van BSR als ambtenaar van BSR als bedoeld in artikel 1, sub c, van deze gemeenschappelijke regeling;

i. het vaststellen van instructies en beleidsregels voor de heffingsambtenaar, de invorderingsambtenaar, de ambtenaar van BSR en de belastingdeurwaarder voor de uitoefening van hun bevoegdheden;

j. het stellen van beleidsregels en nadere regels met betrekking tot de heffing en de invordering van de belastingen;

k. het geheel of gedeeltelijk oninbaar verklaren van de belastingen;

l. het besluiten tot het aanbesteden van leveringen en diensten;

m. het besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van BSR, waaronder mede begrepen het sluiten van dienstverleningsovereenkomsten;

n. het doen van aangifte van strafbare feiten, waarvan het kennis heeft genomen.

Artikel 19 Informatie aan algemeen bestuur

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden verstrekken aan het algemeen bestuur de door één of meer leden van dit bestuur gevraagde inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft, waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.

2. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden leggen op verzoek van het algemeen bestuur verantwoording af over het door het dagelijks bestuur of door een der leden gevoerde bestuur.

Artikel 20 Verslag van werkzaamheden

1. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur jaarlijks voor 1 juli van het kalenderjaar ter vaststelling aan een verslag van de werkzaamheden van BSR over het afgelopen kalenderjaar.

2. Het dagelijks bestuur zendt het verslag binnen 14 dagen na vaststelling aan de dagelijkse besturen en colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers.

Hoofdstuk 6: De voorzitter

Artikel 21 Verkiezing voorzitter en plaatsvervangend voorzitter

1. Het algemeen bestuur kiest uit zijn midden de voorzitter van het algemeen bestuur.

2. De voorzitter van het algemeen bestuur is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur.

3. Het algemeen bestuur kiest uit de in artikel 14, lid 1, sub b, van deze gemeenschappelijke regeling bedoelde leden van het dagelijks bestuur een plaatsvervangend voorzitter, die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.

Artikel 22 Taken en bevoegdheden voorzitter

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van BSR.

2. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.

3. De voorzitter vertegenwoordigt BSR in en buiten rechte. De voorzitter kan deze vertegenwoordiging met instemming van het dagelijks bestuur aan een door deze aan te wijzen gemachtigde opdragen.

4. Indien de voorzitter behoort tot het bestuur van een deelnemer die partij is bij een geding waarbij BSR is betrokken, oefent de plaatsvervangend voorzitter met betrekking tot dat geding de in lid 3 van dit artikel genoemde bevoegdheid uit.

5. Indien ook de deelnemer van welks bestuur de plaatsvervangend voorzitter deel uitmaakt bij het in lid 4 van dit artikel bedoelde geding betrokken is, wordt een ander lid van het dagelijks bestuur gemandateerd om BSR met betrekking tot dat geding te vertegenwoordigen.

Hoofdstuk 7: De directeur

Artikel 23 Directeur

1. BSR heeft een ambtelijke organisatie met aan het hoofd een directeur.

2. De directeur handelt in overeenstemming met de door het algemeen bestuur vastgestelde instructie.

3. De directeur staat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter bij de uitoefening van hun taak terzijde en is bij de vergaderingen van algemeen bestuur en dagelijks bestuur aanwezig.

4. Alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan worden door de directeur medeondertekend.

5. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de directeur.

Hoofdstuk 8: De heffingsambtenaar, de invorderingsambtenaar, de ambtenaar van BSR en de belastingdeurwaarder

Artikel 24 Ambtenaren BSR

BSR heeft een of meer heffingsambtenaren, invorderingsambtenaren, ambtenaren van BSR en belastingdeurwaarders.

Artikel 25 Bevoegdheden heffingsambtenaar

1. De heffingsambtenaar is bevoegd tot heffing van de belastingen waarvoor door de algemeen besturen en gemeenteraden van de deelnemers van BSR een belastingverordening is vastgesteld en waarvan de heffing en de invordering door de dagelijkse besturen en colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers is opgedragen aan BSR.

2. De heffingsambtenaar heeft de bevoegdheden en verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Waterschapswet, de Waterwet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn toegekend aan de inspecteur respectievelijk de ambtenaar belast met de heffing van de deelnemers.

3. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel neemt de heffingsambtenaar de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht en houdt hij rekening met de beleidsregels die het dagelijks bestuur heeft vastgesteld ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Artikel 26 Bevoegdheden invorderingsambtenaar

1. De invorderingsambtenaar is bevoegd tot invordering van alle belastingen die overeenkomstig deze gemeenschappelijke regeling door de door het dagelijks bestuur aangewezen heffingsambtenaar worden geheven.

2. De invorderingsambtenaar heeft de bevoegdheden en verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Waterschapswet, de Waterwet en de Wet milieubeheer zijn toegekend aan de ontvanger respectievelijk de ambtenaar belast met de invordering van de deelnemers.

3. De invorderingsambtenaar beslist niet tot het voeren van een executieprocedure in eerste aanleg, hoger beroep en in cassatie dan nadat hij het dagelijks bestuur van zijn voornemen op de hoogte heeft gesteld.

4. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel neemt de invorderingsambtenaar de kwijtscheldingsregels van de desbetreffende deelnemer en de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht alsmede houdt hij rekening met de beleidsregels van het dagelijks bestuur ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

5. De invorderingsambtenaar is bevoegd het dagelijks bestuur gemotiveerd te verzoeken tot het nemen van een besluit als bedoeld in artikel 18, sub k, van deze gemeenschappelijke regeling.

Artikel 27 Bevoegdheden ambtenaar BSR

1. De ambtenaar van BSR oefent de bevoegdheden en verplichtingen uit die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Waterschapswet, de Waterwet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn toegekend aan de ambtenaren van de Rijksbelastingdienst respectievelijk de ambtenaar belast met de heffing of invordering van de deelnemers als bedoeld in artikel 231, lid 2, sub d, van de Gemeentewet en artikel 123, lid 3, sub d, van de Waterschapswet.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in lid 1 van dit artikel neemt de ambtenaar van BSR de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht alsmede houdt hij rekening met de beleidsregels van het dagelijks bestuur ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Artikel 28 Bevoegdheden belastingdeurwaarder

1. De belastingdeurwaarder oefent de bevoegdheden en verplichtingen uit die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR), de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Waterschapswet, de Waterwet en de Wet milieubeheer zijn toegekend aan de belastingdeurwaarder.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in lid 1 van dit artikel neemt de belastingdeurwaarder de nadere regels van het dagelijks bestuur in acht en houdt hij rekening met de beleidsregels die het dagelijks bestuur heeft geformuleerd ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Hoofdstuk 9: Ambtelijk apparaat BSR

Artikel 29 Ambtelijk apparaat BSR

1. De cao Werken voor waterschappen is van toepassing op het personeel van BSR.

2. De ambtenaren en de directeur alsmede het personeel werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht worden benoemd door het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur stelt de bezoldiging dan wel het loon vast.

3. BSR heeft ten behoeve van de medezeggenschap van de werknemers een ondernemingsraad op basis van de Wet op de ondernemingsraden.

Hoofdstuk 10: Begroting, rekening administratie en controle

Artikel 30 Kadernota en begroting

1. Het dagelijks bestuur zendt de algemene financiële en beleidskaders uiterlijk 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan de algemene besturen dan wel de gemeenteraden van de deelnemers van BSR.

2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting twaalf weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toe aan de algemene besturen c.q. de raden van de deelnemers van BSR.

3. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van ieder der deelnemers voor eenieder ter inzage gelegd en tegen betaling van kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, lid 2 en lid 3, van de Gemeentewet en artikel 100, lid 2 en lid 3, van de Waterschapswet zijn van overeenkomstige toepassing.

4. De algemeen besturen en de gemeenteraden van de deelnemers kunnen omtrent de ontwerpbegroting bij het dagelijks bestuur hun zienswijzen naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

5. Het dagelijks bestuur stelt de gemeenteraden en de algemeen besturen van de deelnemers voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het derde lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

6. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks voor 1 juli voorafgaande aan het jaar waarvoor deze geldt de begroting vast.

7. Nadat de begroting is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur de begroting aan de algemeen besturen en gemeenteraden van de deelnemers, die ter zake bij gedeputeerde staten van Gelderland hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

8. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 15 september van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, toe aan gedeputeerde staten van Gelderland.

9. Het bepaalde in lid, 2, lid 4 en lid 7 van dit artikel is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

10. Het bepaalde in lid 7 van dit artikel is niet van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, waarbij de totale bijdrage voor de deelnemers met minder dan 3 procent wijzigt ten opzichte van de vastgestelde primitieve begroting.

Van het bepaalde in het achtste lid alsmede van het bepaalde in artikel 191 van de Gemeentewet en artikel 101 Waterschapswet kan worden afgeweken ten aanzien van begrotingswijzigingen die het totaalbedrag van de begroting en de deelnemersbijdrage niet aantasten, alsmede geen afwijking inhouden van het algemeen en financieel beleid.

Artikel 31 Bijdrage deelnemers

1. In de begroting wordt aangegeven de door elke deelnemer, voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, verschuldigde bijdrage.

2. De berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers wordt door het algemeen bestuur vastgesteld met een versterkte meerderheid van ten minste tweederde van het aantal stemmen. Zolang naast Waterschap Rivierenland het aantal deelnemers van de regeling minder dan 20 bedraagt, vereist het besluit tot vaststelling van de berekeningswijze van de bijdrage de instemming van de bestuursleden, aangewezen door Waterschap Rivierenland. Bij, naast Waterschap Rivierenland, meer dan 20 deelnemers of toetreding van een of meer gemeenten met meer dan 100.000 inwoners vervalt het in de vorige zin genoemde instemmingsvereiste van de bestuursleden van Waterschap Rivierenland.

3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari, voor 16 april, voor 16 juli en voor 16 oktober telkens een kwart van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde bijdrage.

4. De deelnemers dragen er zorg voor dat BSR te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

5. De deelnemers zijn gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door BSR af te sluiten langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden, naar verhouding van de in lid 1 van dit artikel bedoelde bijdrage op 1 januari van het jaar waarin de rente en aflossing is verschuldigd.

Artikel 32 Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur zendt de voorlopige jaarstukken voor 30 april van het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking hebben, aan de algemene besturen dan wel de gemeenteraden van de deelnemers van BSR.

2. De algemeen besturen en de gemeenteraden van de deelnemers kunnen omtrent de voorlopige jaarstukken bij het dagelijks bestuur hun zienswijzen naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijze is vervat bij de jaarstukken, zoals deze ter vaststelling aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

3. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks voor 1 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking hebben, de jaarstukken vast.

4. Het dagelijks bestuur zendt de jaarstukken binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarstukken betrekking hebben, toe aan gedeputeerde staten van Gelderland.

   Na vaststelling van de jaarstukken zendt het algemeen bestuur deze aan de algemeen besturen en de gemeenteraden van de deelnemers.

Artikel 33 Definitieve bijdrage

1. In de jaarrekening wordt de door elk van de deelnemers over het betreffende dienstjaar werkelijk verschuldigde bijdrage opgenomen.

2. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 31, lid 1, van deze gemeenschappelijke regeling bepaalde bedrag en de werkelijk verschuldigde bijdrage vindt plaats terstond na de in artikel 32, lid 5, van deze gemeenschappelijke regeling bedoelde mededeling.

Artikel 34 Rekening administratie

1. Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en het beheer van vermogenswaarden. Deze regels dienen te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, doelmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

2. BSR houdt de administratie van de opgelegde aanslagen en de ingevorderde belastingen gescheiden van de administratie voor de bedrijfsvoering van BSR.

3. De ingevorderde belastingen worden beheerd op een uitsluitend daartoe bestemde rekening.

4. Het is BSR niet toegestaan te ontvangen of ontvangen belastingbedragen te verrekenen met de bijdragen van de deelnemers.

5. Ingevorderde belastingbedragen worden periodiek overgemaakt naar de rekening van de betreffende deelnemer. Het algemeen bestuur bepaalt de duur van de periode.

6. Het dagelijks bestuur zendt periodiek aan de dagelijks besturen en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers een overzicht van de te heffen en de geheven belastingen alsmede de in te vorderen en ingevorderde belastingbedragen. Het algemeen bestuur bepaalt de duur van de periode.

7. BSR verstrekt aan de deelnemers de informatie die deze opvragen om hun beleid te kunnen vormen ten aanzien van de in artikel 4 van deze gemeenschappelijke regeling bedoelde onderwerpen.

Artikel 35 Controle

1. Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de controle op de administratie en op het beheer van de vermogenswaarden. De regels dienen onder meer te waarborgen dat de rechtmatigheid en doelmatigheid van de administratie en het beheer worden getoetst.

2. De regels, bedoeld in lid 1 van dit artikel, voorzien onder meer in de aanwijzing van een registeraccountant als bedoeld in artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek (BW) belast met het onderzoek van de jaarrekening alsmede het ter zake uitbrengen van een verslag, dat behalve de verklaring bij de rekening bevindingen bevat over de vraag of de administratie en het beheer voldoen aan de eisen van rechtmatigheid en doelmatigheid.

Hoofdstuk 11: Toetreding en uittreding

Artikel 36 Toetreding

1. Het college van burgemeester en wethouders van een gemeente of het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling of van een waterschap dat wenst toe te treden tot de regeling dient het verzoek tot toetreding, met inbegrip van de verkregen toestemming van de gemeenteraad of het algemeen bestuur, in bij het dagelijks bestuur.

2. Het dagelijks bestuur legt het verzoek tot toetreding ter advisering voor aan het algemeen bestuur. Vervolgens zendt het dagelijks bestuur het verzoek tot toetreding met het advies van het algemeen bestuur aan de colleges van burgemeester en wethouders en dagelijks besturen van de deelnemers.

3. Het college van burgemeester en wethouders van een gemeente of het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling of van een waterschap treedt toe tot de regeling, indien alle deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling, na verkregen toestemming van hun gemeenteraden dan wel algemeen besturen, hebben ingestemd met de verzochte toetreding.

4. De toetreding gaat in op de eerste dag van het jaar volgende op het jaar waarin de in lid 3 van dit artikel vermelde instemming tot de toetreding is verleend, met dien verstande dat tussen de toetreding en de in lid 3 van dit artikel bedoelde instemming een periode van ten minste 6 maanden is gelegen. Een kortere termijn is mogelijk indien het dagelijks bestuur van BSR daarmee instemt.

5. Het dagelijks bestuur van de toegetreden organisatie doet zo spoedig mogelijk de nodige benoemingen overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 van deze gemeenschappelijke regeling.

Artikel 37 Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling.

2. Gedurende 3 jaren na de datum van toetreding tot de regeling is het niet mogelijk om uit deze gemeenschappelijke regeling te treden.

3. Voor uittreding uit deze gemeenschappelijke regeling wordt een opzegtermijn van ten minste één jaar in acht genomen.

4. Uittreding uit deze gemeenschappelijke regeling vindt plaats aan het einde van het kalenderjaar.

5. Een deelnemer die uit deze gemeenschappelijke regeling wenst te treden maakt, na verkregen toestemming van het algemeen bestuur dan wel de gemeenteraad, zijn voornemen tot uittreding bij

aangetekend schrijven kenbaar aan het algemeen bestuur van BSR en aan de overige deelnemers. De deelnemers besluiten omtrent de uittreding na verkregen toestemming van het algemeen bestuur dan wel de gemeenteraad.

6. Na ontvangst van het in lid 5 van dit artikel vermelde schrijven wordt een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend een liquidatieplan op te stellen, overeenkomstig artikel 39, lid 4 als ware tot opheffing van deze gemeenschappelijke regeling besloten.

7. De opdracht tot het opstellen van een liquidatieplan wordt verstrekt door het dagelijks bestuur.

8. Voorafgaand aan de opdrachtverstrekking wordt de uittredende deelnemer in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de opdracht. Het liquidatieplan wordt vastgesteld, nadat de uittredende deelnemer in de gelegenheid is gesteld een zienswijze te geven. Voor de zienswijze geldt een termijn van acht weken voor vaststelling.

9. Het liquidatieplan wordt vastgesteld door het algemeen bestuur en de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend. Het liquidatieplan wordt vastgesteld uiterlijk acht kalendermaanden nadat de deelnemer zijn voornemen tot uittreding overeenkomstig het vorige lid bekend heeft gemaakt.

10. BSR, de uittredende deelnemer en de blijvende deelnemers spannen zich gezamenlijk in om frictiekosten en desintegratiekosten zo laag mogelijk te houden.

11. Het liquidatieplan vermeldt de verdeling van desintegratiekosten en frictiekosten. Financieel uitgangspunt voor de bepaling van kosten en prijzen vormt de meest recente vastgestelde jaarrekening op dat moment. Daarbij komen in ieder geval, maar niet uitsluitend, de volgende aspecten aan de orde:

- **a.** overname door deelnemers van geactiveerde goederen dan wel vergoeding wegens niet overnemen;
- **b.** overname van contractuele verplichtingen jegens leveranciers, dan wel vergoeding wegens niet overname;
- **c.** overname door deelnemers van personeelsleden, dan wel vergoeding wegens niet overname;
- **d.** eventuele nadelige financiële consequenties ten gevolge van de liquidatie;
- **e.** eventuele fiscale consequenties in verband met omzetbelasting en/of vennootschapsbelasting.

12. Nadat het liquidatieplan is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan BSR te voldoen. BSR stelt de uittredende deelnemer desgewenst in de gelegenheid om door de overname van personeel, materieel, activa, passiva de hoogte van de desintegratiekosten te verminderen.

13. De kosten voor het opstellen van het liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.

14. Bij geschillen over het liquidatieplan, de totstandkoming of de toepassing ervan is de geschillenregeling van Artikel 41 Geschillen van overeenkomstige toepassing.

15. Lid 2 tot en met 11 zijn van overeenkomstige toepassing op de vermindering van taakuitvoering of de vermindering van volume van taakuitvoering, door een deelnemer anders dan als gevolg van demografische ontwikkelingen of wijziging van wetgeving.

Hoofdstuk 12: Wijziging en opheffing

Artikel 38 Wijziging van de regeling

1. De regeling kan door de deelnemers worden gewijzigd op voorstel van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur van BSR en de dagelijks besturen en colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers kunnen het algemeen bestuur van BSR oproepen om een wijzigingsvoorstel vast te stellen.

2. Het dagelijks bestuur zendt de deelnemers het voorstel tot wijziging alsmede het advies van het algemeen bestuur en verzoekt de deelnemers tot het nemen van een besluit omtrent de voorgestelde wijziging.

3. De dagelijkse besturen en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers besluiten omtrent de voorgestelde wijziging nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun algemene besturen c.q. de raden. Voorafgaan hieraan kunnen de raden van de gemeenten een zienswijze uitbrengen op het tekstvoorstel. Van hun besluit stellen zij het algemeen bestuur van BSR schriftelijk in kennis.

4. Een wijziging van deze gemeenschappelijke regeling is tot stand gekomen wanneer alle dagelijkse besturen en colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers zich op de wijze als vermeld in lid 3 van dit artikel daarvoor hebben verklaard.

5. Tenzij in een daartoe strekkend besluit anders is bepaald treedt een wijziging van de regeling in werking op de dag volgende op die waarop is voldaan aan het bepaalde van lid 4 van dit artikel.

Artikel 39 Opheffing en liquidatie

1. De regeling wordt opgeheven bij gelijkluidend besluit van alle dagelijkse besturen en colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers.

2. Artikel 38 van deze gemeenschappelijke regeling is van overeenkomstige toepassing.

3. Ingeval een besluit tot opheffing volgens lid 1 van dit artikel is genomen, besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt het, gehoord de deelnemers, een liquidatieplan vast.

4. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing. Voorts voorziet het liquidatieplan in de regeling van de personele gevolgen. Artikel 37 Uittreding 6 tot en met 15 zijn van overeenkomstige toepassing

5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van het liquidatieplan.

6. Zo nodig blijft het dagelijks bestuur ook na het tijdstip van opheffing in functie totdat het liquidatieplan is uitgevoerd.

Hoofdstuk 13: Overige bepalingen

Artikel 40 Archief

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van BSR overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de wettelijke voorschriften.

2. Het algemeen bestuur stelt regels vast betreffende de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde zorg dient te worden verricht, welke regels worden medegedeeld aan gedeputeerde staten van Gelderland.

3. Gedeputeerde staten van Gelderland oefenen toezicht uit op de in het eerste lid bedoelde zorg.

4. De zorg voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende organen gemandateerde taken berust bij deze organen.

5. Voor de bewaring van archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam is aangewezen de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief Rivierenland te Tiel, of diens opvolger.

6. De in het vierde lid bedoelde archiefbescheiden worden beheerd door de streekarchivaris van het Regionaal Archief Rivierenland.

7. De Streekarchivaris van het Regionaal Archief Rivierenland oefent toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

8. De directeur is belast met de bewaring en het beheer van de in het eerste lid bedoelde archiefbescheiden voor zover deze niet zijn overgebracht naar Regionaal Archief Rivierenland (RAR).

9. Bij opheffing van de regeling worden alle onder beheer van de directeur staande archiefbescheiden overgebracht naar de bewaarplaats van het Regionaal Archief Rivierenland (RAR).

Artikel 41 Geschillen

1. Over geschillen tussen de deelnemers onderling of tussen een of meer deelnemers en het bestuur van BSR omtrent de toepassing, in de ruimste zin, van deze gemeenschappelijke regeling wordt beslist door Gedeputeerde Staten. Voorafgaande aan het nemen van een besluit omtrent het geschil wordt dit ter advisering voorgelegd aan een door het algemeen bestuur samengestelde geschillencommissie. Nadat advies is uitgebracht neemt het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk een besluit.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien het gevallen betreft behorende tot die vermeld in artikel 112, lid 1, van de Grondwet of tot die waarvan de beslissing krachtens artikel 112, lid 2, van de Grondwet is opgedragen aan het zij de rechterlijke macht, hetzij aan gerechten die niet tot de rechterlijke macht behoren.

Hoofdstuk 14: Slotbepalingen

Artikel 42 Inwerkingtreding

1. Deze gemeenschappelijke regeling treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking ervan in de Staatscourant.

2. De bevoegdheden van het dagelijks bestuur, de heffingsambtenaar, de invorderingsambtenaar, de ambtenaar van BSR en de belastingdeurwaarder hebben betrekking op de bevoegdheden met betrekking tot de belastbare feiten die zich voordoen vanaf het belastingjaar 2008 dan wel op de belastingjaren vanaf de datum van toetreding tot de regeling.

3. Deze regeling vervangt de voorgaande Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland. Na de inwerkingtreding van deze regeling berusten de op grond van de voorgaande gemeenschappelijke regeling genomen besluiten op deze regeling.

Artikel 43 Aanwijzing bestuursleden

Binnen één maand na toetreding tot deze gemeenschappelijke regeling wijst het dagelijks bestuur dan wel het college van burgemeester en wethouders van de nieuwe deelnemer op grond van artikel 6 van deze gemeenschappelijke regeling het lid en het plaatsvervangend lid voor het algemeen bestuur aan.

Artikel 44 Duur en evaluatie

1. Deze gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan voor onbepaalde duur.

2. Deze regeling wordt op verzoek van één of meer van de deelnemers geëvalueerd, met dien verstande dat evaluatie niet vaker plaatsvindt dan eens in de drie jaar. Het algemeen bestuur beslist over de evaluatiecriteria en legt deze ter zienswijze voor aan de gemeenteraden en algemeen besturen van de deelnemers, overeenkomstig Artikel 3 Bestuur lid 3. Het algemeen bestuur beslist over inhoud, proces en werkwijze van een evaluatie.

Artikel 45 Bekendmaking regeling

1. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tiel wordt belast met de inzending van deze gemeenschappelijke regeling aan gedeputeerde staten van de provincies waarin de deelnemers zijn gelegen.

2. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tiel draagt zorg voor bekendmaking van deze gemeenschappelijke regeling door kennisgeving van de inhoud daarvan in de Staatscourant.

Artikel 46 Naam van de regeling

Deze gemeenschappelijke regeling kan worden aangehaald als “Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Rivierenland 2024”.

Ondertekening

Aldus besloten door:

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Rivierenland

in de vergadering van ……

de secretaris-directeur, de voorzitter,

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Avri

in de vergadering van ……

de secretaris, de voorzitter,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Culemborg

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente IJsselstein

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maasdriel

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Montfoort

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tiel

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente West Maas en Waal

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijk bij Duurstede

in de vergadering van ……

de secretaris, de burgemeester.

Bijlage 1 Overzicht door deelnemers aan GR BSR overgedragen taken

(als genoemd in artikel 4, lid 2 van de GR BSR)

Naam deelnemer	Overgedragen taken/belastingen	Datum overdracht
Gemeente Culemborg	Wet WOZ	1 januari 2008
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2008
	Hondenbelasting	1 januari 2008
	Rioolheffing	1 januari 2008
Gemeente IJsselstein	Wet WOZ	1 januari 2013
	Wet BAG	1 januari 2013
	Wet KPB	1 januari 2013
	Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	1 januari 2013
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2013
	Rioolheffing	1 januari 2014
	Bedrijveninvesteringszone	1 januari 2017
Gemeente Maasdriel	Wet WOZ	1 januari 2008
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2008
	Hondenbelasting	1 januari 2008
	Rioolheffing	1 januari 2008
	Verblijfsbelasting	1 januari 2023
	Watertoeristenbelasting	1 januari 2023

Gemeente Montfoort	Wet WOZ	1 januari 2013
	Wet BAG	1 januari 2013
	Wet KPB	1 januari 2013
	Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	1 januari 2013
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2013
	Rioolheffing	1 januari 2013
	Roerendezaakbelastingen	1 januari 2013
Gemeente Tiel	Wet WOZ	1 januari 2008
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2008
	Hondenbelasting	1 januari 2008
	Rioolheffing	1 januari 2008
	Reclamebelasting	1 januari 2012
Gemeente West Betuwe	Wet WOZ	1 januari 2008
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2008
	Rioolheffing	1 januari 2008
	Reclamebelasting	1 januari 2017
Gemeente West Maas en Waal	Wet WOZ	1 januari 2010
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2010
	Forensenbelasting	1 januari 2010
	Hondenbelasting	1 januari 2010
	Rioolheffing	1 januari 2010

	Roerendezaakbelastingen	1 januari 2010
	Reclamebelasting	1 januari 2018
Gemeente Wijk bij Duurstede	Wet WOZ	1 januari 2012
	Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	1 januari 2012
	Onroerendezaakbelastingen	1 januari 2012
	Rioolheffing	1 januari 2012
GR Avri	Afvalstoffenheffing	1 januari 2016
Waterschap Rivierenland	Verontreinigingsheffing	1 januari 2008
	Watersysteemheffing	1 januari 2008
	Wegenheffing	1 januari 2008
	Zuiveringsheffing	1 januari 2008
	Retributie voor zuiveringsfilter	1 januari 2021
	Bommelerwaard	

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7229
Extern Zaak ID	Z/25/321021
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.d
Titel	321021 Beslisnota Voorbereidingsbesluit archeologie
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
321021 Beslisnota Voorbereidingsbesluit archeologie
Bijlage Voorbereidingsbesluit archeologie
Bijlage Voorbereidingsbesluit archeologie kaart

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Het 'Tijdelijke Alternatieve Maatregel-voorbereidingsbesluit Archeologie' vast te stellen.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Het 'Tijdelijke Alternatieve Maatregel-voorbereidingsbesluit Archeologie' vast te stellen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/321021

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Voorbereidingsbesluit archeologie

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Het 'Tijdelijke Alternatieve Maatregel-voorbereidingsbesluit Archeologie' vast te stellen.

Aanleiding

Uw raad heeft in begin 2025 het bestemmingsplan 'Stedelijk Gebied Wijchen' vastgesteld. In dit bestemmingsplan is het archeologiebeleid niet goed verwerkt. Met dit voorbereidingsbesluit herstellen we dit.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
30-01-2025	Vaststellen bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen (Z/17/009643)

Gewenst resultaat

Het beschermen van de archeologische waarden.

Argumenten

1.1 In het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen zijn de ondergrenzen voor archeologisch onderzoek niet goed opgenomen.
Het was de bedoeling om de ondergrenzen voor archeologisch onderzoek uit het voorgaande bestemmingsplan over te nemen. Want deze zijn in overeenstemming met het archeologiebeleid. Per ongeluk zijn verkeerde ondergrenzen in het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen opgenomen.
Deze ondergrenzen gelden voor bouwwerken en voor werken en werkzaamheden (bijvoorbeeld diep graven). Het betekent dat archeologisch onderzoek nodig is als de oppervlakte van bouwwerken of werkzaamheden groter is dan de genoemde grens.

	voorgaande bestemmingsplan	bestemmingsplan Stedelijk Gebied	voorbereidingsbesluit
Waarde – Archeologie 1	30 m²	Geen ondergrens	30 m²
Waarde – Archeologie 2	60 m²	120 m²	60 m²

Waarde – Archeologie 3	60 m²	1.000 m²	60 m²

1.2 Dit voorbereidingsbesluit heeft voorrang op het bestemmingsplan.
We regelen dat de dubbelbestemmingen voor archeologie uit het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen vervallen. We vervangen deze door de regels die in het voorbereidingsbesluit staan.
Inhoudelijk zijn deze regels hetzelfde als de oude dubbelbestemmingen voor archeologie, maar dan met de juiste oppervlaktes. De regels zien er iets anders uit omdat de terminologie en opbouw is gebaseerd op de Omgevingswet.

1.4 Een voorbereidingsbesluit is sneller dan een wijziging omgevingsplan.
Door een voorbereidingsbesluit kunnen we de onjuistheden snel herstellen. We hoeven niet eerst een ontwerpbesluit ter inzage te leggen.

1.3 Een TAM-voorbereidingsbesluit wordt onderdeel van het tijdelijke omgevingsplan.
Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) heeft iedere gemeente een omgevingsplan 'van rechtswege'. Deze bestaat uit alle voorheen geldende bestemmingsplannen en voormalige rijksregels die automatisch in het omgevingsplan zijn gezet (de zogenaamde bruidsschat).
Het voorbereidingsbesluit is geen zelfstandig besluit meer. De voorbeschermingsregels komen in een apart hoofdstuk van het omgevingsplan.
TAM staat voor Tijdelijke Alternatieve Maatregel. Met een TAM-voorbereidingsbesluit is het mogelijk om met de bestemmingsplansoftware het omgevingsplan te wijzigen.
Dit TAM-voorbereidingsbesluit is opgesteld op basis van de technische standaard voor bestemmingsplannen. Juridisch is het een wijziging van het omgevingsplan. Dit TAM-voorbereidingsbesluit wordt een apart hoofdstuk van het tijdelijke omgevingsplan.

Tegenargumenten en risico's

n.v.t.

Financiële gevolgen

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente. Het maken van dit voorbereidingsbesluit past binnen bestaand budget.

Communicatie

- We maken het voorbereidingsbesluit bekend in het Gemeenteblad.
- Op de gemeentepagina in de Wegwijs komt een verwijzing naar de bekendmaking in het Gemeenteblad.
- Het voorbereidingsbesluit komt op de landelijke website https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

- Het voorbereidingsbesluit treedt in werking op de dag van bekendmaking in het Gemeenteblad.
- Tegen het voorbereidingsbesluit is geen bezwaar of beroep mogelijk. Rechtsbescherming zal wel mogelijk zijn bij de uiteindelijke wijziging omgevingsplan, en eerder al bij bijvoorbeeld het weigeren van een aanvraag omgevingsvergunning gebaseerd op het voorbereidingsbesluit.
- We gaan aan de slag met een wijziging omgevingsplan met een definitieve regeling. Het voorbereidingsbesluit geldt 18 maanden.

Geheimhouding

Een voorbereidingsbesluit wordt vaak onder geheimhouding vastgesteld. Het besluit wordt dan pas openbaar op de dag dat het in werking treedt. Zo voorkomen we dat iemand nog net een aanvraag indient omdat hij weet dat er een voorbereidingsbesluit gaat komen.

In dit geval heeft het college besloten geen geheimhouding op te leggen. Het risico dat iemand nog snel een aanvraag gaat indienen om aan de archeologische onderzoeksplicht te ontkomen, is klein. Het college vindt in dit geval dat de redenen voor geheimhouding niet zwaarwegend genoeg zijn.

Tijdelijke Alternatieve Maatregel-voorbereidingsbesluit Archeologie Stedelijk gebied Wijchen

De raad van de gemeente Wijchen,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2025.

Besluit:

Artikel I
Op grond van artikel 4.14 Omgevingswet met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels een voorbereidingsbesluit te nemen voor het gebied zoals vastgelegd in het gml-bestand NL.IMRO.0296.TAMvbstedelarcheo-DFVB

Artikel II
Voor het omgevingsplan de voorbeschermingsregels vast te stellen die zijn vastgelegd in bijlage A.

Artikel III
Dit besluit treedt in werking op de dag van bekendmaking.

Aldus besloten in de vergadering van 27 november 2025.

de griffier, de voorzitter

Bijlage A bij Artikel II

Voorbeschermingsregels Archeologie Stedelijk gebied Wijchen

Artikel 1.1 Voorrangsbepaling
Voor zover de regels van de hoofdregeling van het omgevingsplan afwijken van deze voorbeschermingsregels, gelden alleen de voorbeschermingsregels.

Artikel 2.1 Toepassingsbereik Waarde – Archeologie 1
De regels van dit artikel zijn van toepassing op locaties die in de hoofdregeling van het omgevingsplan de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 1' hebben.

Artikel 2.2 Aanvullende aanvraagvereisten
1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken voor het oprichten van een of meer bouwwerken dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
2. In afwijking van het gestelde onder a hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder lid 1 te overleggen, indien:
    a. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
    b. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
    c. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
    d. voor zover het bouwwerken betreft met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 30 m2 per bouwperceel;
    e. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

Artikel 2.3 Aanvullende vergunningvoorschriften
Indien uit het onder 2.2 lid 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in artikel 2.2 lid 2 onder e, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorschriften verbinden aan de omgevingsvergunning:
a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

Artikel 2.4 Omgevingsplanactiviteit werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in artikel 2.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen;
d. verlagen van de waterstand.

Artikel 2.5 Uitzonderingen omgevingsplanactiviteit werken en werkzaamheden

Het onder artikel 2.4 opgenomen verbod geldt niet:

a. voor werken en werkzaamheden in het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik;
d. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft over een maximale oppervlakte van 30 m² per bouwperceel.
f. voor werken en werkzaamheden die op het moment van het van kracht worden van het plan legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning.

Artikel 2.6 Voorwaarden en voorschriften

1. De in artikel 2.4 genoemde vergunning kan slechts worden verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, hetgeen moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning dient te overleggen. In het rapport moeten de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
2. Indien het rapport of andere beschikbare informatie daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zonodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.
3. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning onder beperkingen verlenen en kan voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden, waaronder de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikel 3.1 Toepassingsbereik Waarde – Archeologie 2

De regels van dit artikel zijn van toepassing op locaties die in de hoofdregeling van het omgevingsplan de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 2’ hebben.

Artikel 3.2 Aanvullende aanvraagvereisten

3. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken voor het oprichten van een of meer bouwwerken dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
4. In afwijking van het gestelde onder a hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder lid 1 te overleggen, indien:
   a. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
   b. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
   c. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
   d. voor zover het bouwwerken betreft met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 60 m2 per bouwperceel;
   e. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

Artikel 3.3 Aanvullende vergunningvoorschriften

Indien uit het onder 3.2 lid 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in artikel 3.2 lid 2 onder e, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorschriften verbinden aan de omgevingsvergunning:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

Artikel 3.4 Omgevingsplanactiviteit werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in artikel 3.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen;
d. verlagen van de waterstand.

Artikel 3.5 Uitzonderingen omgevingsplanactiviteit werken en werkzaamheden

Het onder artikel 3.4 opgenomen verbod geldt niet:

a. voor werken en werkzaamheden in het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik;
d. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft over een maximale oppervlakte van 60 m² per bouwperceel.
f. voor werken en werkzaamheden die op het moment van het van kracht worden van het plan legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning.

Artikel 3.6 Voorwaarden en voorschriften

1. De in artikel 3.4 genoemde vergunning kan slechts worden verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, hetgeen moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning dient te overleggen. In het rapport moeten de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
2. Indien het rapport of andere beschikbare informatie daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zonodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.
3. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning onder beperkingen verlenen en kan voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden, waaronder de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikel 4.1 Toepassingsbereik Waarde – Archeologie 3

De regels van dit artikel zijn van toepassing op locaties die in de hoofdregeling van het omgevingsplan de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 3’ hebben.

Artikel 4.2 Aanvullende aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken voor het oprichten van een of meer bouwwerken dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
2. In afwijking van het gestelde onder a hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder lid 1 te overleggen, indien:
   a. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
   b. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
   c. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;

d. voor zover het bouwwerken betreft met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 60 m2 per bouwperceel;
e. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

Artikel 4.3 Aanvullende vergunningvoorschriften
Indien uit het onder 4.2 lid 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in artikel 4.2 lid 2 onder e, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorschriften verbinden aan de omgevingsvergunning:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

Artikel 4.4 Omgevingsplanactiviteit werken en werkzaamheden
Het is verboden op of in de in artikel 4.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen;
d. verlagen van de waterstand.

Artikel 4.5 Uitzonderingen omgevingsplanactiviteit werken en werkzaamheden
Het onder artikel 4.4 opgenomen verbod geldt niet:

a. voor werken en werkzaamheden in het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik;
d. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft over een maximale oppervlakte van 60 m² per bouwperceel.
f. voor werken en werkzaamheden die op het moment van het van kracht worden van het plan legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning.

Artikel 3.6 Voorwaarden en voorschriften

1. De in artikel 3.4 genoemde vergunning kan slechts worden verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, hetgeen moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning dient te overleggen. In het rapport moeten de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
2. Indien het rapport of andere beschikbare informatie daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zonodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.
3. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning onder beperkingen verlenen en kan voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden, waaronder de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1.1
In dit artikel is geregeld dat de voorbeschermingsregels voorrang hebben op de overige regels uit het omgevingsplan.

Artikel 2.1 t/m artikel 3.6

In deze artikelen zijn de regels voor drie verschillende gebieden opgenomen.
De regels over de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 1', 'Waarde – Archeologie 2' en 'Waarde – Archeologie 3' uit het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen vervallen. Deze worden vervangen door de voorbeschermingsregels.

Bij 'Waarde – Archeologie 1 ' geldt een ondergrens van 30 m2 voor bouwactiviteiten en voor werken en werkzaamheden. Boven die oppervlakte is archeologisch onderzoek vereist. Het gaat hierbij om AMK terreinen, archeologische vindplaatsen en oude woongronden, inclusief een zone van 50 m rondom deze gebieden.

Bij 'Waarde – Archeologie 2' geldt een ondergrens van 60 m2 voor bouwactiviteiten en voor werken en werkzaamheden. Boven die oppervlakte is archeologisch onderzoek vereist. Het gaat hierbij om gebieden met een hoge archeologische verwachting.

Bij 'Waarde – Archeologie 3' geldt een ondergrens van 60 m2 voor bouwactiviteiten en voor werken en werkzaamheden. Boven die oppervlakte is archeologisch onderzoek vereist. Het gaat hierbij om gebieden met een middelhoge archeologische verwachting.

Motivering

Het tijdelijke omgevingsplan bestaat onder andere uit het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen. Het bestemmingsplan heeft betrekking op alle kernen van de kerkdorpen binnen de gemeente Wijchen en de verschillende wijken in de kern Wijchen.

Binnen het plangebied zijn archeologisch waardevolle gebieden aanwezig. Deze hebben de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", Waarde - Archeologie 2" en "Waarde - Archeologie 3". Voor activiteiten van een bepaalde oppervlakte en diepte geldt een onderzoeksplicht. Dit betekent dat bij een aanvraag omgevingsvergunning ook archeologisch onderzoek moet worden gedaan.

In het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen zijn de archeologische dubbelbestemmingen niet goed opgenomen. Het gaat hierbij om de minimale oppervlaktes waarbij onderzoek nodig is. We herstellen dit door dit TAM-voorbereidingsbesluit. We vervangen de dubbelbestemmingen voor archeologie door de voorbeschermingsregels. Hier staan de juiste ondergrenzen in. Deze ondergrenzen staan in het archeologiebeleid.

Het voorbereidingsbesluit geldt voor het hele plangebied van het bestemmingsplan Stedelijk gebied.

Een TAM-voorbereidingsbesluit wordt onderdeel van het tijdelijke omgevingsplan.
Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) heeft iedere gemeente een omgevingsplan ‘van rechtswege’. Deze bestaat uit alle voorheen geldende bestemmingsplannen en voormalige rijksregels die automatisch in het omgevingsplan zijn gezet (de zogenaamde bruidsschat). Het voorbereidingsbesluit is geen zelfstandig besluit meer, de voorbeschermingsregels komen in een apart hoofdstuk van het omgevingsplan.
TAM staat voor Tijdelijke Alternatieve Maatregel. Met een TAM-voorbereidingsbesluit is het mogelijk om met de bestemmingsplansoftware het omgevingsplan te wijzigen.
Dit TAM-voorbereidingsbesluit is opgesteld op basis van de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen. Juridisch is het een wijziging van het omgevingsplan. Dit TAM-voorbereidingsbesluit wordt een apart hoofdstuk van het tijdelijke omgevingsplan.

LEGENDA

Besluitgebied

TAM-voorbereidingsbesluit archeologie stedelijk gebied Wijchen

Besluitvlak

Besluitvlak

Gemeente Wijchen	
TAM-voorbereidingsbesluit archeologie stedelijk gebied Wijchen	
Besluitgebied	
status:	Vastgesteld
datum:	27 november 2025
schaal:	1:35000
getekend:	J-H
nummer:	POU250235
bladformaat:	A3
idn-nummer:	NL.IMRO.0296.TAMvbstedelarcheo-DFVB

POUDEROYEN TONNAER

Pouderoyen Tonnaer is een zelfstandig onderdeel van de Aelmans Adviesgroep

bezoekadressen en contactgegevens:

Locatie Nijmegen: Wijchenseweg 102, 6538 SX Nijmegen

Locatie Rosmalen: Berlicumseweg 6D, 5248 NT Rosmalen

Telefoon: +31 (0)24 - 322 45 79
E-mail: info@pouderoyentonnaer.nl
Website: www.pouderoyentonnaer.nl

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7218
Extern Zaak ID	Z/25/322881
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.e
Titel	322881 Beslisnota raad Toestemming treffen gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
322881 Beslisnota raad Toestemming treffen gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 1 - Aanbiedingsbrief college stukken toestemmingsprocedure Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 2 - Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 3 - Toelichting GR Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 4 - Reactienota op de zienswijzen bij de ontwerp GR-ODGM en ontwerp-Bedrijfsplan ODGM Wijchen
Bijlage 5 - Totaaloverzicht zienswijzen en reacties ontwerp-BP en ontwerp-GR ODGM
Bijlage 6 - Notitie financiële consequenties fusie ODGM i.o
Bijlage 7 - Bedrijfsplan Op weg naar een nieuwe Omgevingsdienst
Bijlage 8 - Liquidatieplan ODRN

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:
1. toestemming te geven aan het college om de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool te treffen.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:
1. toestemming te geven aan het college om de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool te treffen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/322881

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beslisnota raad Toestemming treffen gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. toestemming te geven aan het college om de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool te treffen.

Aanleiding
De aanleiding voor dit collegevoorstel ligt in zowel landelijke als regionale ontwikkelingen. Landelijk is het Vergunningen, Toezicht en Handhaving-stelsel (hierna: VTH-stelsel) kritisch beoordeeld door de Commissie van Aartsen, wat heeft geleid tot een verbeterprogramma en de oproep tot verdere professionalisering en samenwerking.

Omdat de Omgevingsdienst Regio Arnhem (hierna: ODRA) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna: ODRN) al sinds hun oprichting intensief samen werken is in 2023 is een verkenning gestart naar een fusie. Sinds eind 2024 wordt er intensief samengewerkt aan de voorbereiding van de fusie.

In december 2024 besloten de besturen van ODRA en ODRN een juridische fusie te verkennen. Op 25 september 2025 heeft de raad de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling en het ontwerp-Bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool (hierna: ODGM) behandeld. De raad heeft besloten om zienswijzen in te dienen.

In alle zienswijzen van de toekomstige deelnemers (gemeenten en provincie) blijkt dat de fusie van ODRA en ODRN tot ODGM per 1 januari 2026 brede steun krijgt. Gemeenteraden en Provinciale Staten vragen wel aandacht voor financiën, continuïteit, nabijheid, informatievoorziening en personeel. Het Algemeen Bestuur erkent dit en neemt maatregelen om kosten, kwaliteit, bereikbaarheid, transparantie en zorgvuldig personeelsbeleid te borgen.
Daarnaast hebben diverse toekomstige deelnemers specifieke zienswijzen op de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling gegeven. Zo ook de raad van Wijchen. In bijlage 6 is een totaaloverzicht van alle ingebrachte zienswijzen per deelnemer weergegeven met daarop een reactie van de Algemeen Besturen van ODRA en ODRN.
De ingebrachte zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassingen van de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling.

Op 11 september 2025 hebben de Algemene Besturen van ODRA en ODRN in een gezamenlijke vergadering de reactienota zienswijze, het Bedrijfsplan, de gemeenschappelijke regeling, de financiële nota en de liquidatieplannen voor beide diensten goedgekeurd. Op 1 oktober 2025 is de definitieve reactie op alle ingebrachte zienswijzen vastgesteld. Daarmee is de basis gelegd voor de formele toestemmingsprocedure.

Het college is voornemens de gemeenschappelijke regeling Groene Metropool te treffen. Voordat het college dit kan doen, moet het college op grond van artikel 51, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) eerst toestemming vragen aan de raad. De raad mag deze toestemming alleen onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
25 september 2025	Bespreken ontwerp gemeenschappelijke regeling Groene Metropool voor zienswijze.

Gewenst resultaat
Door het treffen van één (gezamenlijke) Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool -met als ingangsdatum 1 januari 2026- door alle deelnemers van de ODRN en ODRA wordt per die datum Omgevingsdienst Groene Metropool opgericht. Een nieuwe dienst, die uitvoering kan geven aan de vraagstukken en opgaven die op de deelnemers afkomen in een snel veranderende maatschappij. Hierdoor kan de nieuwe dienst bijdragen aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

Door besluitvorming tijdig plaats te laten vinden, kan aan medewerkers van beide diensten zo snel mogelijk duidelijkheid worden geboden. Zorgvuldigheid staat hierbij voorop. Daarbij komt dat het zeker in de huidige, krappe arbeidsmarkt belangrijk is snel helderheid te bieden aan de medewerkers.

Argumenten
1.1 Er is geen strijd met het recht of het algemeen belang
Voordat het college de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool kan treffen, moet de raad toestemming geven op grond van artikel 51, lid 4 Wgr. Uit de wet vloeit voort dat de raad de toestemming alleen mag onthouden wegens strijd met het recht of algemeen belang. Daar is hier geen sprake van.

1.2 Fusie maakt de dienst toekomstbestendig
De fusie levert een wendbare, deskundige en slagvaardige organisatie op. Dat maakt het makkelijker om gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Zo blijft de uitvoering van gemeentelijke en provinciale taken geborgd.

1.3 Logische keuze voor samenwerking in deze regio
ODRA en ODRN vullen elkaar goed aan: ze bedienen vergelijkbare typen gemeenten, delen beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en hebben al een stevige samenwerkingsbasis. ODRA focust op milieutoezicht, ODRN op vergunningverlening. Samen dekken zij alle provinciale milieutaken in Gelderland af.

Ten aanzien van de door de raad ingebrachte zienswijze:

1.4 Financiële consequenties zijn inzichtelijk en verantwoord
De financiële consequenties van het besluit zijn voldoende inzichtelijk en verantwoord, omdat de fusie budgettair neutraal wordt ingericht: de gezamenlijke lasten voor de deelnemers blijven gelijk aan de huidige situatie en er is geen sprake van structurele kostenstijgingen. De incidentele fusiekosten voor de voorbereiding en realisatie (fase 1 en 2) zijn volledig gedekt met bijdragen van de diensten zelf, subsidies van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Interbestuurlijk Programma

versterking Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH), en waar nodig middelen van de provincie Gelderland. Voor de integratiefase vanaf 2026 zijn de kosten geraamd op circa €1 miljoen, waarvoor een incidentele provinciale bijdrage is aangevraagd; bij het uitblijven daarvan worden alternatieve scenario's aan de besturen voorgelegd. Frictiekosten zijn beperkt en voorzien in de begroting, mede doordat alle medewerkers een plek krijgen binnen ODGM.

De liquidatie van ODRA en ODRN zelf betreft een administratieve afhandeling. Hier worden geen bijzondere financiële gevolgen verwacht. Dankzij strakke monitoring, transparante besluitvorming en tijdige rapportage zijn de financiële risico's beheersbaar, waardoor het besluit een verantwoord financieel traject vormt.

1.5 Het behoud van nabijheid en dienstverlening is voldoende geborgd
Beide besturen geven ten aanzien van de nabijheid aan dat het uitgangspunt is dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

1.6 Heldere en transparante informatievoorziening via het informatieprotocol
In het informatieprotocol staan afspraken over welke informatie de raden, de Staten, de colleges en de ambtelijke organisatie van de deelnemers op welk moment kunnen verwachten. Bij de verdere uitwerking van het informatieprotocol wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de zorgen van de raden en Provinciale Staten van een heldere en transparante informatievoorziening. Het voornemen is om het Algemeen Bestuur van de nieuwe dienst te adviseren het informatieprotocol aan de raden en Staten voor te leggen voor zienswijzen.

Tegenargumenten en risico's
1.1 Geen fatale termijn maar continuïteit van wettelijke taakuitvoering komt in gevaar.
Er is geen sprake van een fatale termijn. Indien het college echter niet tijdig (voor 1 januari 2026) instemt met het vaststellen van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool en andere deelnemers doen dit wel in meerderheid, dan ontstaat de situatie dat de Omgevingsdienst Groene Metropool wordt opgericht en wij geen gebruik meer kunnen maken van de diensten van onze huidige omgevingsdienst aangezien die dan is geliquideerd. In dat geval komt de continuïteit van de wettelijke taakuitvoering in gevaar en zullen we een verplichting opgelegd krijgen om voor de VTH-basistaken alsnog aan te sluiten bij een omgevingsdienst.

1.2 Artikel 14 lid 3 van de GR ODGM is niet aangepast
De raad heeft verzocht aan artikel 14 lid 3 toe te voegen dat: het nog op te stellen informatieprotocol, de kadernota, de periodieke evaluatie, een van de regeling afwijkende uittredingsregeling en de te ontwikkelen financieringssystematiek die per 2028 in werking moet treden, voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voorgelegd dienen te worden. Beide Algemeen Besturen erkennen het belang dat uw raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten, maar kiezen ervoor de definitieve GR daar niet op aan te passen. Daarmee behoudt het Algemeen Bestuur van ODGM, waar een afgevaardigde van het college van Wijchen ook plaats in neemt, de ruimte om straks een afweging te maken of raden en Staten om een zienswijze worden gevraagd. Het college van Wijchen zal zich binnen het Algemeen Bestuur actief inzetten om de informatiepositie van de gemeenteraad te waarborgen en ervoor te zorgen dat de raad tijdig en volledig wordt betrokken bij de verdere ontwikkeling van de ODGM. Ook in de verdere uitwerking van het informatieprotocol voor

de ODGM zal de door de raad gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit.

Financiële gevolgen
De fusie wordt budgettair neutraal ingericht: de gezamenlijke lasten voor de deelnemers blijven gelijk aan de huidige situatie en er is geen sprake van structurele kostenstijgingen. De incidentele fusiekosten voor de voorbereiding en realisatie (fase 1 en 2) zijn volledig gedekt met bijdragen van de diensten zelf, subsidies van het ministerie van IenW en het programma IBP-VTH, en waar nodig middelen van de provincie Gelderland.

Zoals aangegeven in hoofdstuk 2.2.3 van de bijlage "liquidatieplan ODRN" zijn eventuele herverdeeleffecten tussen de gemeenten nu nog niet in beeld. Ontstane herverdeeleffecten zullen in de komende rapportages worden meegenomen.

Communicatie
Niet van toepassing.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Nadat de raad toestemming aan het college heeft gegeven, zal het college de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool treffen.
Nadat alle colleges zijn overgegaan tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool, volgt een bekendmaking hiervan door de provincie, waarmee de regeling in werking treedt.

Tegelijk met het besluit van het college om de GR ODGM te treffen per 1 januari 2026, zal het college ook besluiten over de punten:
- Het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Nijmegen vanaf 1 januari 2026;
- Het vaststellen van het Mandaatbesluit ODGM, onder gelijktijdige intrekking van het mandaatbesluit aan de ODRN;
- Het besluiten tot het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst met ODGM, waarmee de huidige dienstverleningsovereenkomst met de ODRN (ongewijzigd) wordt voortgezet;
- Het aanwijzen van het AB-lid voor ODGM.

We kiezen ervoor het voorstel over de hiervoor genoemde onderdelen pas op 16 december 2025 aan het college voor te leggen – in plaats van in het nu voorliggend voorstel - zodat de laatste ontwikkelingen daarin nog kunnen worden meegenomen.

Geheimhouding:
n.v.t.

Advies
Algemeen Juridische Zaken: positief

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief college stukken toestemmingsprocedure Omgevingsdienst Groene Metropool
2. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
3. Toelichting GR Omgevingsdienst Groene Metropool
4. Reactienota op de zienswijzen bij de ontwerp GR-ODGM en ontwerp-Bedrijfsplan ODGM Wijchen
5. Totaaloverzicht zienswijze en reacties ontwerp-BP en ontwerp-GR ODGM
6. Notitie financiële consequenties fusie ODGM i.o.
7. Bedrijfsplan 'Op weg naar een nieuwe Omgevingsdienst'
8. Liquidatieplan ODRN

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen
Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Aan:
- Gedeputeerde Staten van Gelderland
- De colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar

Onderwerp
Aanbiedingsbrief stukken toestemmingsprocedure Omgevingsdienst Groene Metropool

Datum
1 oktober 2025

Geacht college,

Op 6 mei 2025 hebben de Algemene Besturen van de Omgevingsdiensten Regio Arnhem (ODRA) en Regio Nijmegen (ODRN) positief besloten over het voornemen tot fusie tot één gezamenlijke organisatie: de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM), met als beoogde ingangsdatum 1 januari 2026.

Deze fusie komt voort uit de gezamenlijke ambitie om de kwaliteit en continuïteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) duurzaam te versterken. De maatschappelijke opgaven in het fysieke domein – zoals de invoering van de Omgevingswet, de energietransitie en de toenemende complexiteit van milieutaken – vragen om een robuuste, toekomstbestendige organisatie die schaalvoordelen benut en tegelijk nabij en herkenbaar blijft voor gemeenten, provincie, inwoners en bedrijven.

Terugblik
Sinds eind 2024 werken beide Algemeen Besturen, Dagelijks Besturen en de projectorganisatie intensief samen aan de voorbereiding van deze fusie. Na de besluitvorming in december 2024 tot het verkennen van een juridische fusie zijn in april 2025 de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling (GR) en het ontwerp-Bedrijfsplan vastgesteld en na 6 mei ter zienswijze voorgelegd aan de raden en Provinciale Staten.

De zienswijzen – waarvan de laatste op 30 september is ontvangen – bevestigden de brede steun voor de fusie en benadrukten het belang van financiële duidelijkheid, het borgen van kwaliteit en continuïteit van dienstverlening, het behoud van nabijheid en herkenbaarheid en de zorgvuldige omgang met personeel. Deze aandachtspunten zijn beoordeeld, verwerkt waar gewenst en er is een reactie op de zienswijzen opgesteld.

Op 11 september 2025 hebben de Algemene Besturen van ODRA en ODRN in een gezamenlijke vergadering de reacties op de zienswijzen besproken. Volgend op de ontvangst van de laatste zienswijzen zijn de reacties op de zienswijzen definitief vastgesteld, zijn het Bedrijfsplan, de gemeenschappelijke regeling en de financiële nota goedgekeurd en zijn de

liquidatieplannen voor beide diensten vastgesteld. Met deze besluiten is de basis gelegd voor de formele toestemmingsprocedure.

Vooruitblik op de toestemmingsprocedure
De komende maanden staat de formele toestemmingsprocedure centraal, zoals vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent dat de colleges van B&W en Gedeputeerde Staten een besluit nemen tot oprichting van de ODGM, nadat hun raden en Staten hiervoor toestemming hebben verleend. Het streven is om deze procedure in december 2025 af te ronden, zodat de ODGM per 1 januari 2026 kan starten.

Parallel hieraan lopen de voorbereidingen voor de inrichting van de nieuwe organisatie. Daarbij staan de overgang van personeel, de financiële borging en de uitwerking van de bedrijfsvoering centraal, zodat de dienstverlening vanaf de start ononderbroken en kwalitatief goed kan worden voortgezet.

Aanbieding stukken
Ter ondersteuning van de toestemmingsprocedure bieden wij u de volgende documenten aan.

1. Met verwijzing naar de bijlagen 1 t/m 5

Voor de toestemmingsprocedure sturen we de volgende stukken:

- GR tekst – bijlage 1
- Toelichting GR tekst – bijlage 2
- Reactienota zienswijze – bijlage 3
- Notitie financiële consequenties – bijlage 4

Toestemming wordt gevraagd op de GR met bijbehorende toelichting. Daarbij hoort ook de reactienota op de ingediende zienswijze. Tot slot wordt in meerdere zienswijzen aangegeven dat de volledige fusiekosten nog niet in beeld zijn en wordt benadrukt dat de fusie kostenneutraal moet verlopen. De zienswijzen hebben mede geleid tot een afgestemde notitie met beide Algemene Besturen ODRA en ODRN over de financiële consequenties. Deze notitie kan worden meegenomen in de toestemmingsprocedure.

Voor de begeleiding van deze stukken naar colleges en raden/Staten sturen we de volgende concepten mee om te gebruiken of de bouwstenen voor uw eigen voorstel uit te halen:

- Concept Collegevoorstel – bijlage 5a
- Concept Raadsbrief/Statenbrief – bijlage 5b
- Concept Raadsbesluit/Statenbesluit – bijlage 5c

2. Met verwijzing naar de bijlagen 6 en 7

Ter kennisgeving sturen we de volgende stukken:

- Liquidatieplan – bijlage 6
- Bedrijfsplan – bijlage 7

Het liquidatieplan en het bedrijfsplan zijn voor zienswijze naar de raden en Staten gegaan. Na verwerking en afhandeling van de zienswijze behoeft dit, anders dan de Gemeenschappelijke Regeling, geen toestemming van de raad en/of Staten. Om die reden zijn het liquidatieplan en het bedrijfsplan ter kennisgeving voor u bijgevoegd. Indien u ervoor kiest om dit door te sturen

naar de colleges en/of raad dan is dat ter kennisgeving en behoeft daar geen besluit op te worden genomen.

Tot slot

Met deze brief vragen wij u de formele toestemmingsprocedure in gang te zetten en de bijgevoegde stukken door te geleiden naar uw raden en Provinciale Staten.

De besluitvorming is afgerond nadat de colleges en Gedeputeerde Staten van alle deelnemers van ODRN en ODRA het definitieve besluit hebben genomen. Door tijdige besluitvorming kan aan medewerkers van beide diensten zo snel mogelijk duidelijkheid worden geboden. Na positieve besluitvorming door alle deelnemers kunnen wij als besturen de verdere voorbereidingen treffen voor de daadwerkelijke oprichting van de ODGM per 1 januari 2026.

De colleges van B&W en het college van Gedeputeerde Staten nemen formeel het besluit tot het vaststellen van de Gemeenschappelijke Regeling, maar uitsluitend mét toestemming van de raden en Staten. Sinds de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 geldt dat voor het treffen, wijzigen of opheffen van een gemeenschappelijke regeling de voorafgaande toestemming van de gemeenteraden en Provinciale Staten vereist is. Voor deze toestemmingsprocedure geldt een maximale termijn van dertien weken waarbinnen raden en Staten een besluit moeten nemen. Binnen die termijn behandelt het college de GR en stelt het zijn besluit vast.

Wij vertrouwen erop dat met een zorgvuldige en tijdige afronding van dit traject gezamenlijk de basis wordt gelegd voor een krachtige, toekomstbestendige Omgevingsdienst Groene Metropool.

Contact en ondersteuning

Mocht u vragen hebben over het proces of behoefte aan nadere toelichting, dan zijn wij vanzelfsprekend bereid tot verdere toelichting of overleg. U kunt dan contact opnemen met:
ODRA: Gilles Kalverla, per mail via gilles.kalverla@odra.nl.
ODRN: Jochem Jacobs , per mail via jochem.jacobs@odrn.nl.

Wij danken u voor uw inzet en medewerking aan dit belangrijke en gezamenlijke traject richting een sterkere omgevingsdienst voor de regio Arnhem-Nijmegen.

Met vriendelijke groet,

Namens de beide Algemeen Besturen,

J. Maouche
Voorzitter AB ODRA

H. Zoet
Voorzitter AB ODRN

Bijlagen:

1. Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
2. Toelichting GR Omgevingsdienst Groene Metropool
3. Reactienota op de zienswijzen bij de ontwerp GR-ODGM en ontwerp-Bedrijfsplan ODGM
4. Notitie financiële consequenties fusie ODGM i.o

5a t/m c. Concept collegevoorstel, concept raden en Statenbrief, concept raden en Statenbesluit

6. Bedrijfsplan ‘Op weg naar een nieuwe Omgevingsdienst’
7. Liquidatieplan

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

Regeling op grond van artikel 51, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, hierna te noemen de deelnemers, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;

Overwegende dat:

de deelnemers bevoegdheden uitoefenen op grond van onder andere de Omgevingswet, waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.

de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem in werking is getreden op 14 november 2012.

de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen in werking is getreden op 7 november 2012.

de Algemene Besturen van de gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst regio Nijmegen in oktober 2024 gezamenlijk de wens hebben uitgesproken de verkenning naar een juridische fusie af te ronden.

de Algemene Besturen van de gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen vanwege de versterking van het VTH-stelsel in de Regio Arnhem en Nijmegen op 6 mei 2025 hebben uitgesproken de beide diensten onder te willen brengen in een nieuw te vormen Omgevingsdienst voor de regio Arnhem en Nijmegen.

de op te richten omgevingsdienst de vorm van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgt;

op grond van artikel 51, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen zienswijzen van de raden van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar en Provinciale staten van de provincie Gelderland ontvangen zijn;

de gemeenteraden van de deelnemers en Provinciale Staten hebben toestemming verleend als bedoeld in artikel 51, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Gelet op:

de Wet gemeenschappelijke regelingen, in verbinding met de Provinciewet en de Gemeentewet;

Besluiten:

de navolgende gemeenschappelijke regeling te treffen:

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
a. actualisatie van de begroting: hiervan is sprake als het Algemeen Bestuur de begroting van het openbaar lichaam wijzigt zonder gevolgen voor de bijdrage per deelnemer. Er mag wel sprake zijn van aanpassingen in de programma's of andere aanpassingen mits er geen sprake is van nieuwe uitgangspunten die nog niet eerder onder de aandacht zijn gebracht van gemeenteraden en Provinciale Staten;
b. basistaken: taken als bedoeld in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit;
c. bovenregionale taken: taken die ten behoeve van de deelnemers en van deelnemers aan andere omgevingsdiensten worden verricht, niet zijnde complexe taken;
d. complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe activiteiten zijnde:

- vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009; of
- milieubelastende activiteiten waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is;
- overige milieubelastende activiteiten die vallen onder provinciaal bevoegd gezag;

e. deelnemers: bestuursorganen die deze gemeenschappelijke regeling hebben getroffen;
f. directeur: directeur van het openbaar lichaam;
g. Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten van Gelderland;
h. gemeenteraden: raden van de deelnemende gemeenten;
i. de minister: minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
j. openbaar lichaam: openbaar lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool;
k. Provinciale Staten: Provinciale Staten van Gelderland;
l. regeling: gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool;
m. Wet: Wet gemeenschappelijke regelingen;
n. wijziging van de begroting: er is sprake van een wijziging van de begroting op het moment dat het Algemeen Bestuur wijzigingen doorvoert waardoor de bijdrage van de deelnemers wijzigt. Het moet gaan om items die niet eerder aan de orde zijn geweest in de begroting en om die reden ook nog niet onder de aandacht zijn gebracht bij de gemeenteraden en Provinciale Staten.
2. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:

- het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens als bedoeld in de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6;
- activiteiten ten behoeve van cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931.1 t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);
- het exploiteren van een rangeerterrein (SBI 491, 492.2);
- activiteiten ten behoeve van trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 KV hoogspanningsnet;
- agrarische activiteiten waarbij mest wordt verwerkt als nevenactiviteit, waarbij die mest uitsluitend afkomstig is uit de eigen activiteiten;
- activiteiten met een helikopterstandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);
- activiteiten met betrekking tot betonmortel en -waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365 en 2369), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie;
- activiteiten met betrekking tot rioolwaterzuiveringen (SBI 3700), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie

Artikel 2. Belang

De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 3. Openbaar lichaam
1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Groene Metropool, afgekort ODGM.
2. Het openbaar lichaam is statutair gevestigd in Arnhem. De statutaire vestigingsplaats is niet per definitie de feitelijke vestigingsplaats.
3. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit een Algemeen Bestuur, een Dagelijks Bestuur en een voorzitter.

Hoofdstuk 2. Taken, bevoegdheden en bijdragen

Artikel 4. Basistaken
1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam.
2. Tot de basistaken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken ten behoeve van de basistaken.
3. Over het uitvoeren van de basistaken worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen een deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 5. Overige taken in het omgevingsrecht
1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 kunnen
de deelnemers de uitvoering van overige taken in het omgevingsrecht onderbrengen bij het openbaar lichaam.
2. Overige taken zijn in ieder geval de Omgevingswet-taken voor zover niet behorend tot de in artikel 4 bedoelde basistaken, zoals taken betreffende de Huisvestingswet, de Leegstandswet, de Algemene Plaatselijke Verordening dan wel de daarvoor in de plaats getreden regelgeving.
3. Tot de taken bedoeld in de eerste twee leden kunnen in ieder geval behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met die taken.
4. Over het uitvoeren van de overige taken bedoeld in het eerste lid worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen een deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 6. Incidentele taken
1. Op verzoek van een deelnemer kan het openbaar lichaam incidentele taken in het omgevingsrecht uitvoeren.
2. Over de uitvoering van de incidentele taken worden afzonderlijke opdrachten verstrekt door de deelnemer aan het openbaar lichaam.

Artikel 7. Bovenregionale taken en complexe taken
1. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die niet kunnen worden uitgevoerd door het openbaar lichaam in overeenstemming met de VTH geldende kwaliteitscriteria laten uitvoeren door andere Gelderse omgevingsdiensten die de taken aan zich hebben getrokken.
2. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die het openbaar lichaam aan zich heeft getrokken, uit te voeren voor andere omgevingsdiensten in Gelderland.
3. De taken worden uitgevoerd tegen vergoeding van de tussen de Gelderse omgevingsdiensten overeengekomen kosten.
4. Over de uitvoering van bovenregionale en complexe taken kunnen overeenkomsten worden gesloten tussen het openbaar lichaam en andere Gelderse omgevingsdiensten.
5. Over de uitvoering van bovenregionale en complexe taken kunnen voor in het bijzonder aangewezen gevallen samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten tussen een omgevingsdienst en andere publiekrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 8. Bevoegdheden
1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden over aan het openbaar lichaam.
2. De deelnemers beslissen ieder afzonderlijk over de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan het openbaar lichaam, waarbij zoveel mogelijk uniformiteit wordt nagestreefd.

Artikel 9. Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden
Het openbaar lichaam is behoudens instemming van de deelnemers niet bevoegd tot:
a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
e. commerciële dienstverlening aan private partijen.

Artikel 10 Bijdragen
1. Het Algemeen Bestuur stelt tegelijk met de begroting de producten en diensten catalogus voor dat jaar vast inclusief de tarieven betreffende dat jaar.
2. In de begroting staat een overzicht met de begrote bijdrage voor elke deelnemer, gebaseerd op het concept werkprogramma waarin het aantal af te nemen producten en diensten en tarieven voor dat betreffende jaar staan opgenomen.
3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari, vóór 16 april, vóór 16 juli en vóór 16 oktober telkens een kwart van de in het tweede lid bedoelde bijdrage. Jaarlijks, in januari na afloop van het betreffende jaar, worden de voorschotten afgerekend op basis van de werkelijk afgenomen producten en diensten.
4. Betaling van taken die aanvullend op de begroting worden overeengekomen tussen het openbaar lichaam en een deelnemer geschiedt naar algemeen gehanteerde betaaltermijnen van dertig dagen na factuur.
5. Deelnemers dragen er zorg voor dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende liquide middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Inhoudende dat de deelnemers gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van investeringen en de daaruit voortvloeiende rente, aflossing, boeten en kosten.

Hoofdstuk 3. Algemeen Bestuur

Artikel 11. Samenstelling en stemverhouding
1. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 17 personen, waaronder de voorzitter.
2. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een lid van het Algemeen Bestuur aan.
3. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur aan.
4. Een lid van het Algemeen Bestuur kan niet tevens medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband dan wel in dienst van de provincie Gelderland.
5. Het aantal stemmen van een deelnemer is gerelateerd aan diens bijdrage in de begroting van de omgevingsdienst voor de taken bedoeld in de artikelen 4 en 5 van de regeling.

Bijdrage in euro's:	Aantal stemmen:
< 1 miljoen	1
1 – 2,2 miljoen	2
2,2 – 4,4 miljoen	3
4,4 – 6,6 miljoen	4
6,6 – 8,8 miljoen	5
8,8 – 13,2 miljoen	6
13,2 – 22 miljoen	7
> 22 miljoen	8

6. Het aantal stemmen per deelnemer wordt jaarlijks vastgesteld in de vergadering waarin ook de begroting voor het navolgende jaar definitief wordt vastgesteld. De stemverhouding gaat in, op 1 januari van het nieuwe begrotingsjaar voor het eerst op 1 januari 2026. Bij grote wijzigingen in de bijdragen van deelnemers kan eerder tot herziening worden besloten door het Algemeen Bestuur.
7. Besluiten worden genomen met minimaal twee derde meerderheid uitgebracht door minimaal 9 leden van het Algemeen Bestuur, tenzij de Wet of de regeling anders bepalen.

Artikel 12. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden Algemeen Bestuur

1. Als tussentijds een vacature in het Algemeen Bestuur ontstaat, wijst de deelnemer in de eerstvolgende vergadering of zo snel mogelijk na die vergadering een nieuw lid aan.
2. Een lid van het Algemeen Bestuur kan door de deelnemer die hem heeft aangewezen ontslag worden verleend of worden geschorst als dit lid het vertrouwen van die deelnemer niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.
3. Van elke aanwijzing, schorsing of ontslag geeft de deelnemer die het aangaat terstond kennis aan de voorzitter.
4. Een lid van het Algemeen Bestuur kan ontslag nemen. Hij stelt de voorzitter en de deelnemer die hem heeft aangewezen hiervan tijdig op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
5. Het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur eindigt van rechtswege zodra het lid geen lid meer is van de deelnemer die hem heeft aangewezen of zodra de deelnemer die hem heeft aangewezen uittreedt.
6. Het eerste tot en met het vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op plaatsvervangende leden.

Artikel 13. Werkwijze

1. Het Algemeen Bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dat nodig oordeelt of twee leden van het Algemeen Bestuur daarom verzoeken, alsmede indien het Dagelijks Bestuur daarom verzoekt, doch ten minste twee maal per jaar.
2. In de vergadering van het Algemeen Bestuur kan alleen worden beraadslaagd en besloten als ten minste 9 leden aanwezig zijn
3. Als het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het tweede lid en artikel 11, zevende lid, niet van toepassing zijn. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
4. In een vergadering als bedoeld in het derde lid is artikel 11, zevende lid, van toepassing op besluiten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd.
5. Het Algemeen Bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden.

Artikel 14. Bevoegdheden

1. Het Algemeen Bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast.
2. Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet.
3. Besluiten van het Algemeen Bestuur worden voor zienswijze aan de gemeenteraden van de deelnemers en Provinciale Staten voorgelegd als het besluiten – naast de wettelijke verplichte – van groot financieel en politiek belang betreft.
4. Ingezetenen van de deelnemende provincies en gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid betrokken op een bij de deelnemende provincie en gemeenten gebruikelijke wijze. In dat geval is afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht, niet meer van toepassing op de participatie.
Het Algemeen Bestuur kan een andere procedure voor de participatie voorschijven.
5. Het Algemeen Bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het Dagelijks Bestuur met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en wijziging en actualisatie daarvan, de vaststelling van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen.
6. Het Algemeen Bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het Dagelijks Bestuur.
7. Het Algemeen Bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het Dagelijks Bestuur of aan de voorzitter toekomt.

Hoofdstuk 4. Dagelijks Bestuur

Artikel 15. Samenstelling en stemverhouding

1. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een oneven aantal, bestaande uit de voorzitter en maximaal zes andere leden. Waarvan drie geborgde zetels voor de gemeente Nijmegen, gemeente Arnhem en de provincie Gelderland.
2. De aanwijzing van de leden van het Dagelijks Bestuur geschiedt op basis van gezamenlijke voordrachten uit de leden van het Algemeen Bestuur.
3. In afwijking van het tweede lid doet de deelnemer als bedoeld in het tweede lid waaruit de voorzitter afkomstig is geen voordracht.
4. De leden van het Dagelijks Bestuur hebben ieder een stem. Bij het staken van de uitgebrachte stemmen is de stem van de voorzitter beslissend.

Artikel 16. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden Dagelijks Bestuur

1. Het Algemeen Bestuur wijst in beginsel uit zijn midden de andere leden van het Dagelijks Bestuur als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aan.
2. Het lidmaatschap van het Dagelijks Bestuur eindigt zodra het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur eindigt of wanneer een ontslag uit het Dagelijks Bestuur ingaat.
3. Als tussentijds een vacature in het Dagelijks Bestuur ontstaat, wijst het Algemeen Bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
4. Een lid van het Dagelijks Bestuur, niet zijnde de voorzitter, kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het Algemeen Bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
5. Het Algemeen Bestuur kan een lid van het Dagelijks Bestuur, niet zijnde de voorzitter, ontslag verlenen of schorsen als dat lid het vertrouwen van het Algemeen Bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.

Artikel 17. Werkwijze

1. Het Dagelijks Bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of een lid van het Dagelijks Bestuur hierom verzoekt.
2. Het Dagelijks Bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen.
3. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur kan alleen worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van de leden aanwezig is.
4. Als het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het derde lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
5. In een vergadering als bedoeld in het derde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd als meer dan de helft van het totaal aantal leden aanwezig is.
6. De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur zijn niet openbaar, tenzij de vigerende wet- en regelgeving openbaarmaking verplicht stelt.

Artikel 18. Bevoegdheden

1. Het Dagelijks Bestuur is belast met en bevoegd tot het voeren van het Dagelijks Bestuur, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
    a. het voorbereiden van al hetgeen aan het Algemeen Bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd;
    b. het uitvoeren van de besluiten van het Algemeen Bestuur;
    c. het voorstaan van de belangen van de regeling en het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het Dagelijks Bestuur van belang is;
    d. het beheer van activa en passiva van het openbaar lichaam;
    e. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en bezit;
2. Het Dagelijks Bestuur bepaalt de wijze waarop de directeur bij verhindering of ontstentenis wordt vervangen.
3. Het Dagelijks Bestuur stelt voor de directeur een instructie vast die in ieder geval de taken van de directeur en de aansturing van het personeel betreft.

4. Het Dagelijks Bestuur is belast met het aangaan van arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht, het ontslaan en schorsen van het personeel, waaronder begrepen de directeur.
5. De arbeidsvoorwaardenregelingen voor de directeur en voor het overige personeel van het openbaar lichaam worden door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.
6. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten met uitzondering van privaatrechtelijke handelingen als bedoeld in artikel 55a van de Wet en artikel 9 van de regeling.
7. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd tot het voeren van rechtsgedingen namens het openbaar lichaam, tenzij het Algemeen Bestuur in bepaalde gevallen anders beslist.

Hoofdstuk 5. Voorzitter

Artikel 19. Voorzitter
1. Het Algemeen Bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter aan.
2. Het Algemeen Bestuur wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan die de voorzitter vervangt bij diens verhindering of ontstentenis.
3. De voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het Algemeen Bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
4. Als tussentijds de functie van de voorzitter vacant wordt, wijst het Algemeen Bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna de nieuwe voorzitter aan.
5. De voorzitter is lid van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.

Artikel 20. Bevoegdheden
1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.
2. De voorzitter en de secretaris ondertekenen gezamenlijk de stukken die van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte. De voorzitter kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

Hoofdstuk 6. Informatie en verantwoording

Artikel 21. Dagelijks Bestuur en voorzitter ten opzichte van het Algemeen Bestuur
1. De leden van het Dagelijks Bestuur zijn tezamen en ieder afzonderlijk aan het Algemeen Bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven gevraagd en ongevraagd aan het Algemeen Bestuur digitaal alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het Dagelijks Bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven tezamen en ieder afzonderlijk inlichtingen aan het Algemeen Bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt.

Artikel 22. Algemeen en Dagelijks Bestuur ten opzichte van de gemeenteraden en Provinciale Staten
1. Het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter geven aan de gemeenteraden en Provinciale Staten gevraagd en ongevraagd digitaal alle en dezelfde inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter verstrekken aan de gemeenteraden en Provinciale Staten digitaal alle en dezelfde inlichtingen waarom is gevraagd door een of meer leden van die gemeenteraden of Provinciale Staten.
3. Een lid van het Algemeen Bestuur geeft digitaal alle inlichtingen waarom is gevraagd door een of meer leden van de gemeenteraad van de deelnemer die hem heeft aangewezen, respectievelijk een of meer leden van Provinciale Staten in het geval het lid is aangewezen door Gedeputeerde Staten. Hij is bovendien aan de gemeenteraad of Provinciale Staten verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde bestuur.
4. Het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter stellen, ieder voor zover bevoegd, in gezamenlijkheid een informatieprotocol vast.

Artikel 23. Leden Algemeen Bestuur ten opzichte van deelnemers
1. Een lid van het Algemeen Bestuur verschaft de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen digitaal alle inlichtingen die door die deelnemer of door een of meer leden van die deelnemer zijn gevraagd.
2. Alvorens de gevraagde inlichtingen zoals bedoeld in het eerste lid te verstrekken, kan het lid zich daarover laten adviseren door het Dagelijks Bestuur.
3. Een lid van het Algemeen Bestuur is de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het Algemeen Bestuur gevoerde beleid. Op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die deelnemer aangegeven wijze.

Hoofdstuk 7. Directeur

Artikel 24. Directeur
1. De directeur is hoofd van de ambtelijke organisatie.
2. De directeur is ambtelijk secretaris van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. De directeur staat het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter bij de uitoefening van hun taak terzijde.
3. De directeur is tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur aanwezig.
4. De directeur ondertekent als ambtelijk secretaris mede de stukken die van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur uitgaan.

Hoofdstuk 8 Samenwerking Omgevingsdiensten

Artikel 25 Samenwerking Omgevingsdiensten
1. De voorzitter heeft regelmatig overleg met de voorzitters van de besturen van de andere omgevingsdiensten in Gelderland en daar waar nodig in andere regio's.
2. De directeur heeft regelmatig overleg met de directeuren van de andere omgevingsdiensten in Gelderland en andere regio's.
3. De overleggen hebben als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de diensten.

Hoofdstuk 9. Financiële bepalingen

Artikel 26. Begrotingsprocedure
1. Het Dagelijks Bestuur zendt twaalf weken vóór vaststelling door het Algemeen Bestuur de ontwerpbegroting vergezeld van een toelichting voor zienswijze rechtstreeks aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten.
2. Het Algemeen Bestuur stelt de ontwerpbegroting vast op een jaarlijks vast te stellen vergadermoment met inachtneming van de wettelijke doorlooptijden.
3. Het Dagelijks Bestuur zendt de vastgestelde begroting binnen twee weken na vaststelling en in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop deze ziet aan de minister.
4. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verwachte verschuldigde bedrag opgenomen.
5. Het Dagelijks Bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Daarnaast wordt rekening gehouden met de opgestelde begrotingsrichtlijnen.
6. De ontwerpbegroting wordt door het Dagelijks Bestuur en de deelnemers voor eenieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld.
7. Provinciale Staten en de gemeenteraden vergaderen niet eerder over de ontwerpbegroting dan twee weken na de openbare kennisgeving. Zij kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
8. Het Dagelijks Bestuur reageert schriftelijk en gemotiveerd op de zienswijzen van de gemeenteraden en Provinciale Staten en geeft aan welke conclusie het daaraan verbindt, voordat het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt.

9. Als aanpassing van de begroting gedurende het jaar nodig is, stelt het Algemeen Bestuur vast of er sprake is van een wijziging of actualisering.
10. Een actualisatie van de begroting wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld en ter informatie verstuurd naar de gemeenteraden en Provinciale Staten.
11. Bij wijzigingen van de begroting wordt de procedure voor vaststelling van de begroting gevolgd.

Artikel 27. Jaarrekening
1. Het Algemeen Bestuur stelt de jaarrekening vast, vóór 15 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het Dagelijks Bestuur zendt vóór 30 april van het jaar volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft de voorlopige jaarrekening aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten.
3. De raden van de gemeenten kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de voorlopige jaarrekening naar voren brengen. Hiervoor geldt een termijn van acht weken.
4. Het Dagelijks Bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister.
5. Vaststelling van de jaarrekening strekt het Dagelijks Bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
6. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
7. Verrekening van het verschil tussen de begrote bijdrage, als bedoeld in artikel 10 van deze regeling, en het werkelijk verschuldigde bedrag volgens de jaarrekening gebeurt zo spoedig mogelijk na vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 28. Verdeling saldo
1. Het maximum van het totaal aan (bestemmings)reserves wordt bepaald door de weerstandsratio. De weerstandsratio moet minimaal 0,8 zijn. De weerstandsratio is de optelsom van de reserves en de post onvoorzien in de begroting, gedeeld door het totaal aan operationele gekwantificeerde risico's voor de reguliere bedrijfsvoering.
2. De weerstandscapaciteit wordt jaarlijks vastgesteld in de begroting en in de jaarrekening.
3. Batige saldi kan worden toegevoegd aan het eigen vermogen tot aan de grens van de weerstandsratio. Als het batig saldo de grens overschrijdt beslist, op voordracht van de directie aan het DB, het Algemeen Bestuur of:
a. het batig saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve;
b. een bestemmingsreserve wordt ingesteld voor specifieke doeleinden;
c. het batig saldo wordt uitgekeerd naar rato van de stemverhouding; of
d. een combinatie van de genoemde mogelijkheden.
4. Als er sprake is van een nadelig saldo, beslist het Algemeen Bestuur of dit geheel of gedeeltelijk ten laste wordt gebracht van:
a. de bestaande reserves; of
b. de deelnemers naar rato van hun stemverhouding.

Hoofdstuk 10. Archief

Artikel 29. Zorg en beheer archief
1. Het Dagelijks Bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam overeenkomstig een door het Algemeen Bestuur, vast te stellen regeling.
2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van het openbaar lichaam.
3. Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden wijst het Algemeen Bestuur een archiefbewaarplaats aan en voor het beheer daarvan een archivaris.
4. De archivaris oefent overeenkomstig de regeling, bedoeld in het eerste lid, toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden van het openbaar lichaam, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemers gemandateerde taken is belast de archivaris van de desbetreffende deelnemer.

6. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen zoals in de Archiefwet bepaald.
7. De zorg voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende overheidsorganisaties gemandateerde taken berust bij deze overheden.

Hoofdstuk 11. Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 30. Toetreding
1. De deelnemers zijn bevoegd te beslissen over toetreding van nieuwe deelnemers tot de regeling.
2. De deelnemers regelen de voorwaarden voor toetreding.

Artikel 31. Uittreding
1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.
2. Voor uittreding geldt een termijn van anderhalf jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is alleen mogelijk met ingang van 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar na de genoemde termijn.
3. Het Algemeen Bestuur inventariseert binnen zes maanden na het besluit tot uittreden de gevolgen van uittreding na overleg met de deelnemers in een uittredingsplan waartoe in ieder geval behoren:
a. de gevolgen voor het personeel zoals de toewijzing, terugname of overname van medewerkers;
b. de financiële gevolgen, waaronder de betaling ineens of de afbouw van de bijdrage;
c. de juridische en organisatorische consequenties en de kosten daarvan die direct het gevolg zijn van de uittreding.
4. Bij de bepaling van de financiële gevolgen worden zowel variabele, vaste kosten alsmede het aan de uittredende deelnemer toe te rekenen aandeel in reserves en voorzieningen in aanmerking genomen.
Bij de bepaling van de vergoeding voor vaste kosten wordt een termijn van vijf jaar vanaf datum uittreding in acht genomen.
5. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die gelden op het moment van de daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.
6. Het openbaar lichaam is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om (direct nadat het besluit van de deelnemer is ontvangen) de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande behoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het Algemeen Bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.
7. Het Algemeen Bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en het Dagelijks Bestuur. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van de uittredende deelnemer.
8. De onafhankelijke externe deskundige stelt de uittreedsom vast. Het Algemeen Bestuur en de uittredende deelnemer komen tot een akkoord op basis van dit vastgestelde bedrag.
9. Kunnen het Algemeen Bestuur en de uittredende deelnemer niet tot een akkoord komen op basis van het in lid 8 vastgestelde bedrag, dan zal een andere onafhankelijke externe deskundige (aangewezen op de in lid 7 van dit artikel bedoelde wijze) een voor betrokkenen bindend besluit nemen.
10. De financiële gevolgen die het gevolg zijn van de uittreding worden door de uittredende deelnemer gedragen.
11. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom binnen een half jaar nadat de definitieve uittreedsom is vastgesteld.
12. Het Dagelijks Bestuur ziet toe op de uittreding en de vereffening van de financiële verplichtingen.

Artikel 32. Wijziging en opheffing
1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als ten minste 12 deelnemers hiertoe besluiten.
2. Deelnemers en het Algemeen Bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het Dagelijks Bestuur zendt het voorstel van het Algemeen Bestuur toe aan de deelnemers.
4. Bij opheffing van de regeling stelt het Algemeen Bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld.
5. Het Dagelijks Bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
6. De organen van de regeling blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk 12. Klachten

Artikel 33. Klachtenregeling
Het Algemeen Bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtenregeling vast.

Hoofdstuk 13. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 34. Evaluatie
1. Het Algemeen Bestuur draagt zorg voor de evaluatie van in ieder geval het algemeen functioneren en de werkwijze van de Omgevingsdienst Groene Metropool.
2. De evaluatie vindt in ieder geval eenmaal in de vier jaar plaats en is afgerond twaalf maanden voorafgaand aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen.

Artikel 35. Informatievoorziening
1. Het openbaar lichaam zorgt ervoor dat de deelnemers op ieder moment kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk 2 van deze regeling genoemde taken waarvoor zij het bevoegde bestuursorgaan zijn.
2. Ten aanzien van de taken, bedoeld in hoofdstuk 2 van deze regeling, geldt dat de wijze van benadering en ontsluiting van de op die taken betrekking hebbende informatie door het openbaar lichaam is afgestemd met die van de andere regionale omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 36. Inwerkingtreding en bekendmaking
1. De regeling treedt in werking op 1 januari 2026 nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.
2. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de bekendmaking van de geconsolideerde tekst in het Provinciaal blad van Gelderland.
3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling.

Artikel 37. Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 38. Citeertitel
Deze regeling kan worden aangehaald als: Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool.

Algemene toelichting

Op 1 januari 2026 zijn de Omgevingsdienst Regio Arnhem en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen gefuseerd. Daarmee is de Omgevingsdienst Groene Metropool op operationeel geworden.

De tekst van de regeling volgt het algemene stramien van de Wet gemeenschappelijke regelingen maar dan toegespitst op het specifieke belang en taak van de omgevingsdienst in deze regio.

Het ministerie van VROM heeft in 2009 aangedrongen op de vorming van omgevingsdiensten op regionale schaal en de provincie verzocht een proces te organiseren waarin dat gestalte krijgt. In 2012-2013 zijn regionale Omgevingsdiensten opgericht voor de uitvoering van een bepaald minimum takenpakket op het gebied van Vergunning, Toezicht Handhaving en Milieu (hierna: VTH milieustelsel).

In de evaluatie “Om de Leefomgeving” (2021) concludeerde de commissie Van Aartsen dat het stelsel van omgevingsdiensten in Nederland op onderdelen niet goed functioneert. De conclusies van de commissie Van Aartsen benadrukten de urgente behoefte om het VTH-stelsel te versterken. Omgevingsdiensten moeten in staat zijn om complexe vraagstukken effectief aan te pakken en hoogwaardige, aansluitende dienstverlening te bieden. Naar aanleiding van het rapport is een landelijk verbetertraject gestart, het Interbestuurlijk Programma (IBP) waarin alle landelijke partijen samenwerking om het VTH milieustelsel te verbeteren.

De bevindingen en landelijke ontwikkelingen hebben begin 2023 geleid tot een verkennend onderzoek naar een intensievere samenwerking tussen ODRN en ODRA. De resultaten van deze eerste verkenning tonen aan dat het bundelen van krachten tussen beide organisaties een logische stap is om het VTH-stelsel in de regio te versterken. De uitkomsten van dit onderzoek hebben in de bredere context van het Gelders Stelsel geleid tot provinciale bezinning over de toekomstige ontwikkeling van de omgevingsdiensten in Gelderland. Dankzij deze heroverweging eind 2023 is in het najaar van 2024 het inzicht ontstaan dat een fusie tussen ODRN en ODRA een essentiële eerste stap is, ook in de doorontwikkeling van het Gelders Stelsel.

De ODGM is opgericht vanwege de versterking van het VTH-stelsel in de Regio Arnhem en Nijmegen.

ODGM is onderdeel van een samenwerkingsverband met verschillende Gelderse Omgevingsdiensten. De complexe handhaving en complexe vergunningverlening is belegd bij deze dienst. In dat kader voert de dienst complexe handhaving en vergunningverlening uit voor regio’s die niet robuust zijn. ODGM is een geaccrediteerde meetdienst, waarvan er maar 2 in Nederland zijn. En een Seveso-dienst voor het landsdeel Oost (de Provincie Gelderland en Overijssel).

ODGM heeft die de juridische vorm heeft van een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Zij is daarmee rechtspersoon en kan zelfstandig rechten en verplichtingen aangaan.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Hier worden begrippen nader toegelicht.

Artikel 2

Ter uitvoering van artikel 10, eerste lid, van de Wet wordt hier het belang vermeld ter behartiging waarvan de regeling is getroffen. Het begrip omgevingsrecht is in deze omschrijving ruim bedoeld en omvat wet- en regelgeving omtrent de leefomgeving. Naast het milieurecht, dus ook bouwrecht, water, ruimtelijke ordeningsrecht, natuurbeschermingsrecht en dergelijke.

Om incorporatie van MRA taken mogelijk te maken is het woord “advisering” opgenomen bij het belang. Ook doet dit recht aan enkele door de provincie Gelderland ingebrachte adviestaken.

Artikel 3

In het eerste lid is met het oog op artikel 8, eerste lid, van de Wet bepaald dat een openbaar lichaam wordt ingesteld. In het tweede lid is ter uitvoering van artikel 10, derde lid, van de Wet de vestigingsplaats vastgelegd. Het betreft hier de statutaire vestigingsplaats. Die moet worden onderscheiden van de feitelijke plaats waar het openbaar lichaam zijn taken uitvoert. Die plaats kan verschillen van de statutaire vestigingsplaats. De regeling verzet zich er bovendien niet tegen dat de taken op meerdere plaatsen worden uitgeoefend. Voor alle duidelijkheid wordt in het derde lid aangegeven dat het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter.

Artikel 4

De bestuurlijke eis van het Rijk is dat de uitvoering van ten minste de taken zoals opgenomen in het basistakenpakket worden belegd bij een omgevingsdienst. Artikel 4 komt aan die eis tegemoet door te bepalen dat de deelnemers ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 de uitvoering van de basistaken onderbrengen bij het openbaar lichaam. Het tweede lid bepaalt dat tot de basistaken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met de basistaken. Daarbij kan worden gedacht aan interne advisering, documentondersteuning etc. De omschrijving is zo gekozen dat een ruime categorie van werkzaamheden daaronder kan worden verstaan. Door de formulering wordt bovendien duidelijk dat er geen verplichting bestaat om dergelijke taken onder te brengen bij de omgevingsdienst. Er kunnen tussen de omgevingsdienst en een deelnemer op basis van het derde lid overeenkomsten (dienstverleningsovereenkomsten) worden gesloten. Die bevatten nadere afspraken over de uitoefening van de taken die krachtens de regeling bij de omgevingsdienst is ondergebracht. Afspraken kunnen onder meer worden gemaakt over de inhoud en de kwaliteit van de taakuitoefening.

Artikel 5

Naast de basistaken als bedoeld in artikel 4 kunnen de deelnemers de uitoefening van overige taken in het omgevingsrecht aan de omgevingsdienst overlaten. Met in lid bedoelde Omgevingswet-taken wordt o.a. bedoeld de genoemde taken van Gemeente en Provincie in respectievelijk de artikelen 2.16 en 2.18 van de Omgevingswet.

Artikel 7

Dit artikel geeft een regeling voor de complexe taken die niet robuust kunnen worden uitgevoerd, alsmede de bovenregionale taken. Die begrippen zijn omschreven in artikel 1.

Artikel 8

De Wet schrijft in artikel 10 voor dat een regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld, aangeeft welke bevoegdheden aan het bestuur van het openbaar lichaam worden overgedragen. Het is een uitgangspunt van de deelnemers om aan de omgevingsdienst geen bevoegdheden over te dragen. Dat is vastgelegd in het eerste lid. Dat neemt niet weg dat het doelmatig kan zijn om aan (een functionaris van) de omgevingsdienst vertegenwoordigingsbevoegdheid te verlenen met betrekking tot de bevoegdheden van de deelnemers. Daarbij kan het gaan om mandaat (voor publiekrechtelijke bevoegdheden), volmacht (voor privaatrechtelijke bevoegdheden) en machtiging (voor feitelijke handelingen). In het tweede lid is bepaald dat het aan de deelnemers is om daarover te beslissen. Het gaat daarbij voor de goede orde om vertegenwoordiging, niet om het overdragen van enige bevoegdheid. Een krachtens mandaat genomen besluit, als voorbeeld, geldt immers als een besluit van de mandaatgever.

Met oog op de aan en door het bestuur opgelegde doelstellingen van verhoging van de kwaliteit en de efficiëntie is meer uniformiteit een vereiste. Om het belang hiervan te benadrukken is dit toegevoegd aan het tweede lid van dit artikel.

Artikel 9

Het openbaar lichaam is krachtens de Wet een rechtspersoon en uit dien hoofde bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt in artikel 55 dat bij de regeling beperkingen kunnen worden aangebracht in de bevoegdheden die het openbaar lichaam van rechtswege bezit om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen. Artikel 9 bevat dergelijke beperkingen.

Daarbij is ervoor gekozen om de deelnemers de mogelijkheid te geven toestemming te verlenen voor privaatrechtelijke rechtshandelingen die op grond van de regeling anders niet zijn toegestaan. Onder e is bepaald dat het openbaar lichaam niet bevoegd is voor commerciële dienstverlening aan private partijen. De achtergrond daarvan is om te voorkomen dat de omgevingsdienst met inzet van publieke middelen marktverstorend werkt. De deelnemers zijn van opvatting dat de overheid, ook ingeval van samenwerking in een gemeenschappelijke regeling, zich daarvan zou moeten onthouden.

Artikel 10

In de begroting wordt bepaald wat elke deelnemer verschuldigd is aan ODGM betreffende dat jaar. Het vijfde lid heeft als achtergrond dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling verplicht zijn een daarbij opgericht openbaar lichaam van middelen te voorzien waardoor het de taken waartoe het is opgericht naar behoren kan vervullen. Daartoe behoren ook de financiële verplichtingen die het openbaar lichaam ter uitvoering van die taken is aangegaan. Daarnaast behoren tot de verplichte uitgaven van een openbaar lichaam evenals voor waterschappen de aflossing van schulden en renten en andere opeisbare schulden. Dat is bevestigd in de Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de Wet (Circulaire van 8 juli 1999). Het vijfde lid geeft zodoende een algemeen geldende rechtsplicht weer voor deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling die de positie van derden jegens de omgevingsdienst beschermt. Het vijfde lid is bovendien noodzakelijk om in

voorkomend geval tegen aanvaardbare tarieven geldleningen aan te kunnen gaan. Het heeft geen betekenis voor de verdeling van de kosten tussen de deelnemers. Daarvoor geldt de verhouding van het eerste lid.

Artikel 11

Met toepassing van artikel 13 van de Wet worden de leden van het Algemeen Bestuur door en uit de deelnemende colleges (van burgemeester en wethouders, en Gedeputeerde Staten) aangewezen. Verder schrijft artikel 13 van die wet voor dat de regeling het aantal leden van het Algemeen Bestuur bepaalt dat door de deelnemers wordt aangewezen. Het eerste en het tweede lid voorzien daarin door het aantal leden van het Algemeen Bestuur te vermelden, alsmede te bepalen dat elke deelnemer een lid in het Algemeen Bestuur benoemt. De aanwijzing van plaatsvervangende leden op grond van het derde lid voorziet in de behoefte van alle deelnemers, gezien de bevoegdheden van het Algemeen Bestuur, om vertegenwoordigd te zijn in het Algemeen Bestuur als een lid verhinderd is.

De bepalingen in het vijfde en zesde lid weerspiegelen de bestuurlijke afspraken die ter zake zijn gemaakt. Er is afgesproken bij de stemverhoudingen te werken met staffels, om een evenwichtige verdeling in stemmen te bereiken. We willen dit voor het eerst op 1 januari 2026 laten ingaan op basis van de begroting 2026.

Voor de duidelijkheid en de verandering dat het aantal stemmen niet meer in de regeling staat is het belangrijk een moment te bepalen wanneer de nieuwe stemmen worden vastgesteld. De stemverhouding wordt bij de vaststelling van de begroting vastgesteld voor het jaar daarop (zesde lid).

In het zevende lid van het artikel is een ondergrens opgenomen van benodigde stemmen, uitgebracht door minimaal 9 deelnemers, tenzij in de wet of de regeling hierover anders is opgenomen. Dit is in lijn met artikel 14 lid 3 Wgr en om te voorkomen dat een voorstel door te weinig deelnemers wordt gedragen.

Artikel 12

Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan van het openbaar lichaam. In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemers vertegenwoordigd. Het is de verantwoordelijkheid van de deelnemers om te zorgen voor het aanwijzen van de leden van het Algemeen Bestuur volgens artikel 11 lid 2 en 3 en artikel 12 lid 1. Op grond van artikel 18 van de Wet, in verbinding met artikel 16, vijfde lid, van de Wet is in het tweede lid van artikel 12 opgenomen dat een deelnemer een lid dat hij in het Algemeen Bestuur heeft aangewezen, kan ontslaan indien dat lid het vertrouwen van de deelnemer niet langer bezit.

Artikel 13

Het eerste lid regelt in welke gevallen de voorzitter een vergadering van het Algemeen Bestuur uitschrijft. Het tweede lid bevat het quorum voor beraadslaging in en besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Voor besluitvorming geldt de regeling in artikel 11, zevende lid: minimaal twee derde meerderheid en minimaal 9 leden van het Algemeen Bestuur zijn nodig om besluiten te kunnen nemen, tenzij de regeling of de wet anders bepaalt. Het kan voorkomen, bijvoorbeeld in vakantieperiodes, dat het quorum niet wordt gehaald terwijl een besluit van het Algemeen Bestuur geen uitstel duldt. Het derde lid voorziet daarin, door een nieuwe vergadering mogelijk te maken waarbij de quorumeis niet geldt, evenmin als de eisen van artikel 11, zevende lid, ten aanzien van besluitvorming. De situatie dat het quorum niet wordt gehaald zal zich alleen bij

hoge uitzondering voordoen. Indien in de nieuwe vergadering onderwerpen aan de orde komen die niet waren geagendeerd voor de vergadering waarvoor het quorum niet werd gehaald, is besluitvorming daarover alleen mogelijk met inachtneming van de eisen van artikel 11, zevende lid, omtrent de benodigde stemmen.

Artikel 14

Dit artikel regelt de bevoegdheden van het Algemeen Bestuur.

In het tweede lid is opgenomen dat het Algemeen Bestuur het besluit kan nemen tot oprichting van of deelneming in een rechtspersoon met in achtneming van artikel 55a van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een dergelijk besluit mag alleen genomen worden ten behoeve van de belangen die de omgevingsdienst behartigt. De bevoegdheid ligt conform de wet bij het Algemeen Bestuur. In dat bestuur zijn in beginsel alle deelnemers vertegenwoordigd. Zij zijn dan ook allen betrokken bij de besluitvorming. Het besluit mag niet eerder worden genomen dan nadat de raden en staten in gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen te uiten over het ontwerpbesluit.

Op basis van het derde lid dienen besluiten van het Algemeen Bestuur voor zienswijze aan de raden en staten te worden voorgelegd als het besluiten van groot financieel en politiek belang betreft (naast de wettelijke verplichte).

Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022 is eveneens de verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten vooraf zienswijzen moeten worden gevraagd. Hiermee wordt bereikt dat raden en Staten hun opvatting kenbaar kunnen maken voordat het besluit is genomen. Artikel 14 lid 3 voorziet in deze zienswijzeprocedure voor raden en Staten. Voorafgaand aan het nemen van besluiten als bedoeld in het derde lid worden de raden en Staten van de deelnemers gedurende 8 weken in de gelegenheid gesteld om schriftelijk een zienswijze naar voren brengen. Als zienswijzen naar voren zijn gebracht, stelt het Dagelijks Bestuur voorafgaand aan het nemen van een besluit, de raden en Staten en, indien het een besluit van het Algemeen Bestuur betreft, het Algemeen Bestuur van het openbaar lichaam schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt (volgende uit artikel 10 lid 6 Wgr).

Artikel 16

Het eerste lid voorziet in een spoedige aanwijzing van de andere leden van het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur kan daarbij met inachtneming van artikel 14, tweede lid, van de Wet leden van buiten de kring van het Algemeen Bestuur aanwijzen als lid van het Dagelijks Bestuur. Hierbij kan met name gedacht worden aan het aantrekken van bijzondere deskundigheid of aan betrokkenheid van rechtspersonen-niet-deelnemers. Bij de goedkeuring dient er nauwlettend op te worden toegezien, dat de omstandigheden inderdaad tot deze bestuurlijke constructie nopen.

Artikel 19

Op grond van de Wet is de voorzitter niet alleen voorzitter van het Algemeen Bestuur, maar ook van het Dagelijks Bestuur. Die beide voorzittersfuncties zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Besluiten over de voorzitter (bijvoorbeeld het benoemen van een nieuwe voorzitter) worden door het Algemeen Bestuur genomen. De plaatsvervangend voorzitter die op grond van het tweede lid wordt aangewezen, is plaatsvervangend ten aanzien van alle bevoegdheden, dus ook ten

aanzien van het voorzitterschap van het Dagelijks Bestuur en de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van het openbaar lichaam in en buiten rechte.

Artikel 22

In lid 4 wordt met gezamenlijkheid bedoeld dat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter één protocol opstellen en niet ieder een apart protocol.

Artikel 25

Om op bestuurlijk en ambtelijk niveau de samenwerking tussen de Gelderse omgevingsdiensten te waarborgen, is in de regeling (en alle andere gemeenschappelijke regelingen waarbij een omgevingsdienst in Gelderland is ingesteld) voorzien in een overleg tussen de voorzitters en een overleg tussen de directeuren. Beide gremia bepalen zelf wie dit voorzit.

Artikel 26

Binnen de wettelijke termijnen is ruimte om uniforme afspraken te maken die voor iedere partner hetzelfde zijn. Jaarlijks wordt een vergaderschema opgemaakt waarin rekening wordt gehouden met de wettelijke termijnen. Jaarlijks zullen dan ook met de partners afspraken gemaakt worden over de data van de zienswijzeprocedure en vaststelling.

In lid 5 wordt nadrukkelijk verwezen naar de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN-richtlijnen) die gelden voor het opstellen van de begroting zoals die bestaan in de regio Nijmegen. In de regeling is onderscheid gemaakt tussen het actualiseren en wijzigen van de begroting. Begripsomschrijvingen staan in artikel 1 lid 1 onder a en artikel 1 lid 1 onder p. Met het actualiseren van de begroting wordt het mogelijk om beperkte wijzigingen, die niet leiden tot een wijziging van de bedragen van de deelnemers of tot nieuw inzichten, binnen de begroting door het Algemeen Bestuur te laten vaststellen zonder de brede procedure van zienswijzen te volgen. Het actualiseren van de begroting gaat dus budgetneutraal, maar niet conform de posten zoals opgenomen in de begroting.

Artikel 28

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt gesproken over weerstandsvermogen en weerstandsratio. Het Interbestuurlijk overleg (IBP) heeft met haar criteria de aansluiting hierop gezocht, en een criterium ‘weerstandscapaciteit ’ met een norm van 0,8 % als ondergrens gedefinieerd. Wij willen daarbij aansluiten. De weerstandscapaciteit houdt het volgende in: de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om geïdentificeerde risico’s en/of niet begrote kosten te dekken. Er wordt vanuit het interbestuurlijk programma VTH aangegeven dat de weerstandscapaciteit (risico’s gedeeld door vermogen) minimaal 0,8 % dient te bedragen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Dit zal in 2024 door de minister worden aangegeven. Wij vinden het belangrijk om daar aan te voldoen. Mocht de ODGM nog niet voldoen aan het criterium dan zal een plan van aanpak worden opgesteld met de deelnemers om daarnaartoe te werken.

Het uitgangspunt is dat de weerstandscapaciteit 0,8 % bedraagt. In dit artikel is beschreven welke keuzemogelijkheden het Algemeen Bestuur heeft wanneer de weerstandscapaciteit hoger is dan 0,8 %. Een combinatie van mogelijkheden is uiteraard ook toegestaan. Vervolgens wordt uitgewerkt welke mogelijkheden het Algemeen Bestuur heeft als er sprake is van een weerstandscapaciteit die lager is dan 0,8 %. Er is gekozen voor een verdeling naar rato van de

stemverhouding en niet op basis van exploitatie, omdat de exploitatie in de tijd gezien te veel kan fluctueren. Stemverhouding geeft een meer stabiele situatie.

Artikel 29

De Archiefwet schrijft voor een regeling als bedoeld in de Wet een voorziening te treffen omtrent de zorg voor de archiefbescheiden van het openbaar lichaam.

Hieraan wordt invulling gegeven door opneming in de regeling van artikel 31. Het gaat hier om het archief rond algemene bedrijfsvoering. Voor de bedrijfsvoering van ODGM zijn eigen regelingen opgesteld. Door het Algemeen Bestuur is voor ODGM een Archiefverordening vastgesteld. Op grond daarvan door het Dagelijks Bestuur het Besluit informatiebeheer voor ODGM. Ook heeft het Algemeen Bestuur een archivaris en een archiefbewaarplaats aangewezen voor ODGM.

Artikelen 30 en 31

De wetswijziging noopt om in de regeling op te nemen wat de gevolgen zijn van uittreding.

Wettelijk is bepaald dat uittreden in principe niet kan (18.21 OW). Daarom is de uittreding kort gehouden met alleen het hoognodige erin. Essentie is dat in de GR het geregeld moet zijn door de deelnemers en niet door het AB. Daarom gekozen voor 'inventarisatie' door het AB.

Uittreding is een eenzijdig besluit en kan niet onder voorwaarde. Afspraken over de uittreding worden vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst.

Bij uittreden gaat het om terugnemen van de basistaken. Omdat de deelnemers wettelijk verplicht zijn die taken over te dragen aan een OD, zal dat niet snel voorkomen. Wel kan het bij een herindeling aan de orde zijn als een deelnemer hierdoor een andere OD toegewezen krijgt.

Voor uittreding geldt ten minste een opzeggingstermijn van anderhalf jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk met ingang van 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar na de genoemde opzeggingstermijn.

In het tweede lid van dit artikel is een opzegtermijn opgenomen. De opzegtermijn is minimaal anderhalf jaar. Stel een deelnemer wil op 1 januari 2028 uittreden, dan dient de deelnemer dus voor 1 juni 2026 op te zeggen. Eerder mag natuurlijk ook. Stel de deelnemer in dit voorbeeld zegt op 5 juni 2026 op, dan kan deze deelnemer op 1 januari 2029 uittreden.

De financiële gevolgen voor een OD kunnen ook groot zijn als een deelnemer taken (niet zijnde basistaken) terugneemt. Ook dan geldt eenzelfde procedure. Die wordt echter opgenomen in de overeenkomst tussen de deelnemer en de OD.

Voor het toe- en uittreden geldt de zienswijzeprocedure van artikel 51 van de wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 32

Het wijzigen van de regeling is de bevoegdheid van de deelnemers en het Algemeen Bestuur OD ODGM.

Gaat het om opheffing van de regeling, dan zijn het vooral de personele en financiële gevolgen die geregeld moeten worden. Dat geschiedt op grond van het vierde lid in een liquidatieplan. Afhankelijk van de specifieke situatie kan dat plan bepalingen inhouden over het overnemen van personeel door deelnemers.

Artikel 33

De behandeling van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht kent twee fasen: de interne fase en de externe fase. Artikel 34 houdt de verplichting in om voor de interne fase een verordening vast te stellen, waartoe het Algemeen Bestuur bevoegd is. Voor de tweede fase geldt dat de Nationale ombudsman bevoegd is, tenzij een andere klachtadviesinstantie wordt aangewezen.

Artikel 34

Alvorens over te gaan tot het evalueren van het algemeen functioneren en de werkwijze van ODGM kan dit voor zienswijze aan de raden en staten worden voorgelegd.

Artikel 36

Iedere deelnemer maakt het eigen vaststellingsbesluit van de wijziging, verlenging of opheffing van de regeling bekend. De Provincie publiceert de geconsolideerde tekst van de wijziging verlenging of opheffing van de gemeenschappelijke regeling.

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Reactienota zienswijze

Bestuurlijke reactie op de zienswijze bij de ontwerp GR-ODGM en ontwerp-Bedrijfsplan ODGM

Op 6 mei is de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool en het ontwerp Bedrijfsplan Groene Metropool aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeente en Provincie om aan de raden en/of Staten aan te bieden voor een zienswijze.

Alle raden en Provinciale Staten hebben een reactie gestuurd. De voorgenomen fusie van de Omgevingsdiensten Regio Arnhem (ODRA) en Regio Nijmegen (ODRN) tot de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1 januari 2026 is door de deelnemende raden en Provinciale Staten in brede zin positief ontvangen. Vrijwel alle ingediende zienswijzen op de ontwerp gemeenschappelijke regeling en het ontwerp bedrijfsplan onderschrijven de noodzaak en de meerwaarde van een toekomstbestendige organisatie die in staat is de steeds complexere VTH-taken kwalitatief goed, efficiënt en toekomstbestendig uit te voeren.

Tegelijkertijd worden door meerdere deelnemers belangrijke aandachtspunten meegegeven. Deze kunnen in vijf rode draden worden samengevat:

1. Financiële duidelijkheid en beheersing

Veel zienswijzen wijzen op het feit dat de financiële consequenties van de fusie nog niet volledig in beeld zijn. Het gaat daarbij om implementatie- en frictiekosten, liquidatiekosten en mogelijke schaalvoordelen. Deelnemers benadrukken dat de fusie kostenneutraal moet verlopen en dat tarieven voor de dienstverlening zo laag mogelijk moeten blijven.

2. Behoud van kwaliteit en continuïteit van dienstverlening

Raden en Provinciale Staten hechten er sterk aan dat de dienstverlening tijdens en na het fusietraject onverminderd doorgaat. Daarbij wordt nadruk gelegd op zorgvuldigheid, klantgerichtheid en het centraal stellen van inwoners en bedrijven.

3. Nabijheid en herkenbaarheid van de organisatie

Verschillende gemeenten vragen aandacht voor het behoud van korte lijnen en regionale binding. Zij vrezen dat schaalvergroting kan leiden tot grotere afstand tussen de omgevingsdienst en de gemeenten, inwoners en bedrijven.

4. Duidelijke informatievoorziening en betrokkenheid

Meerdere deelnemers onderstrepen dat een stevige informatiepositie van raden en Provinciale Staten noodzakelijk is om hun kaderstellende en controlerende rol te

kunnen uitoefenen. Daarbij wordt gevraagd om expliciete borging in de regeling van welke stukken (zoals kadernota, evaluaties, informatieprotocol en financieringssystematiek) ter zienswijze moeten worden voorgelegd.

5. Aandacht voor personeel

Een fusie brengt onzekerheid met zich mee voor medewerkers. Vanuit verschillende gemeenten wordt gevraagd om zorgvuldig met personeel om te gaan, helderheid te bieden en de gevolgen van de fusie zo beperkt mogelijk te houden.

Gezamenlijke reactie Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur is de deelnemers erkentelijk voor de constructieve houding en de brede steun voor de fusie. De genoemde aandachtspunten worden volledig herkend.

1. Voor de financiën geldt dat transparantie en monitoring leidend zijn. Er is mede naar aanleiding van de zienswijzen een notitie bijgevoegd die ingaat op de financiële consequenties van de fusie.
2. Het behoud van kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening, ook tijdens de overgangsfase, is een leidend principe. Hiervoor zijn maatregelen getroffen en hierover wordt periodiek gerapporteerd.
3. Ten aanzien van nabijheid blijven de locaties Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden en wordt ingezet op een toegankelijke en herkenbare organisatie. De leefomgeving staat centraal in alles wat ODGM doet – voor inwoners en bedrijven, namens gemeenten en provincie. ODGM werkt aan een gezonde, veilige en duurzame fysieke leefomgeving door onze wettelijke taken zorgvuldig, voorspelbaar en met oog voor kwaliteit uit te voeren. Daarbij is ODGM duidelijk in haar communicatie, goed bereikbaar en leveren maatwerk waar nodig. Zo borgen we samen de kwaliteit van de leefomgeving, nu en in de toekomst.
4. Bij de verdere uitwerking van het informatieprotocol wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de zorgen van de raden en Provinciale Staten. Daarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen voldoende houvast en de nodige bestuurlijke flexibiliteit. Het voornemen is om het Algemeen Bestuur van de nieuwe dienst te adviseren dit protocol aan de raden en Staten voor te leggen voor zienswijzen.
5. Wat betreft het personeel geldt dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht, met betrokkenheid van de Bijzondere Ondernemingsraad, en met oog voor individuele belangen en collectieve continuïteit.

Het Algemeen Bestuur streeft naar een robuuste, toekomstbestendige en betrouwbare Omgevingsdienst Groene Metropool, waarin kostenbeheersing, kwaliteit en nabijheid centraal blijven staan en de betrokkenheid van raden en Provinciale Staten stevig wordt geborgd.

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Hieronder wordt nader ingegaan op uw zienswijze en de reactie van het Algemeen Bestuur daarop.

Zienswijze

Allereerst danken wij u voor uw inzet om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking tussen de deelnemers en opdrachtgevers van de omgevingsdiensten die in de regio werkzaam zijn, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Zienswijze Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

1. De raad ziet graag dat in artikel 14, lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool wordt opgenomen welke besluiten in ieder geval voor een zienswijze aan de raden worden voorgelegd. Het gaat dan naast de in artikel 14, lid 3 genoemde besluiten, ook om besluiten over:

- Het (nog op te stellen) informatieprotocol
- De kadernota
- De periodieke evaluatie
- Een van de regeling afwijkende uittredingsregeling
- De te ontwikkelen financieringssystematiek die per 2028 in werking moet treden.

De reden voor deze wens is dat de raad een nadere duiding mee wil geven wat hij in ieder geval onder de algemene term van besluiten van groot financieel en politiek belang vindt vallen.

De consequentie van dit raadsbesluit is dat artikel 22 van het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool in overeenstemming dient te worden gebracht met het gewijzigde artikel 14, lid 3 van het ontwerp van de hiervoor genoemde gemeenschappelijke regeling.

2. In het verlengde van de dienstverlening wil onze gemeente wijzen op het volgende. De naam ‘Groene metropool’, hoewel bekend bij gemeentebesturen en ambtenaren, wordt niet gebruikt door onze burgers en is hen grotendeels onbekend. Inwoners van de betrokken gemeenten kennen de regio als simpelweg ‘Regio Arnhem-Nijmegen’. Om verwarring en frustraties bij burgers te voorkomen, heeft het onze sterke en dringende voorkeur om de fusie door

te zetten onder de meer voor de hand liggende naam Omgevingsdienst Regio Arnhem-Nijmegen (ODRAN).

Een heldere naam zorgt ervoor dat inwoners makkelijker de omgevingsdienst kan vinden. We schatten in dat ook bij gemeentebesturen, als wordt gesproken over de Groene Metropoolregio, eerder wordt gedacht aan de al bestaande Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, die zich bezighoudt met opgaven in het ruimtelijk domein, dan aan de Omgevingsdienst.

We willen verder u drie aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

- *Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld*
  De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

- *Behoud van nabijheid en dienstverlening*
  Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

- *Klanttevredenheid, prijs en dienstverlening*
  Wij hechten grote waarde aan het samenspel tussen klanttevredenheid, prijs en dienstverlening Daarom vragen wij om blijvende aandacht voor deze aspecten en stellen wij het op prijs hierover geïnformeerd te blijven. Dit komt tot uiting in de volgende punten:
  - Stel duidelijke en toetsbare criteria vast voor kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe omgevingsdienst minimaal de klanttevredenheidsscores behaalt van de ODRN.
  - Leg bij de inrichting van de organisatie na de fusie concrete kwaliteitsdoelstellingen vast.
  - Gebruik de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer van de raad van Arnhem als leidraad voor de bestuurlijke inzet richting de fusie.
  - Borg dat de dienstverlening aan inwoners en ondernemers zichtbaar, toegankelijk en begrijpelijk blijft.
  - Informeer de gemeenteraad gedurende de eerste twee jaar na de fusie, op basis van de bestuursrapportages van het college, over de voortgang van de fusie — inclusief prestaties op het gebied van prijs-kwaliteitverhouding en klanttevredenheid.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Wijchen voor de zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Het Algemeen Bestuur erkent het belang dat de raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten. In de ontwerp-GR is daarom vastgelegd in artikel 14 lid 3 dat het Algemeen Bestuur kan besluiten om raden en Provinciale Staten bij besluiten van groot politiek en financieel belang om een zienswijze te vragen. Daarmee is er ruimte om in te spelen op de zorgen zoals verwoord in uw zienswijze.

Uw verzoek om dit nader te specificeren en enkele onderwerpen expliciet te benoemen wordt goed begrepen. Het Algemeen Bestuur onderschrijft dat raden en Provinciale Staten hun kaderstellende en controlerende rol alleen goed kunnen uitoefenen met een heldere en transparante informatievoorziening. Tegelijkertijd is het van belang een zorgvuldige balans te vinden tussen de inzet die een zienswijzeprocedure vraagt van het ambtelijk apparaat en het gewicht van de betreffende stukken. Door het Algemeen Bestuur de ruimte te laten om hierin een afweging te maken, blijft zowel de mogelijkheid om zienswijzen te vragen als een doelmatige inzet van capaciteit gewaarborgd.

In de verdere uitwerking van de informatieprotocollen voor de ODGM zal de door u gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit. Wanneer het informatieprotocol aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, zal het advies worden meegenomen om dit protocol tevens voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voor te leggen (daarbij gebruikmakend artikel 14 lid 3 van de nieuwe GR).

Ten aanzien van de zienswijze tegen de nieuwe naamgeving ‘Omgevingsdienst Groene Metropool’, geldt het volgende. Onder de medewerkers van ODRA en ODRN is een uitvraag gedaan naar namen voor de nieuwe fusieorganisatie. Uit de inzendingen zijn enkele namen geselecteerd waarop medewerkers hun stem konden uitbrengen. De top 2 die daaruit naar voren kwam is voorgelegd aan de Stuurgroep. De Stuurgroep heeft vervolgens een definitief besluit genomen over de naam en gekozen voor Omgevingsdienst Groene Metropool. Hoewel juist is dat de nieuwe fusieorganisatie geen formele bestuurlijke en inhoudelijke relatie heeft met de bestaande Groene Metropoolregio, is er natuurlijk wel enige verwantschap tussen het samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de nieuwe fusieorganisatie. De deelnemende gemeenten zijn immers hetzelfde, behoudens dat Mook en Middelaar wel deelneemt aan het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio, maar

niet aan de nieuwe fusieorganisatie. Nu er geen nadelige gevolgen bestaan voor het kiezen van een naam die gelijkenissen vertoont met het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en een beperkt aantal deelnemers van ODRA en ODRN een zienswijze tegen de naamgeving hebben ingediend, blijft de naam Omgevingsdienst Groene Metropool staan. Overigens goed om te vermelden dat over deze naamgeving goedkeuring is gevraagd aan de voorzitter van de Groene Metropoolregio.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Binnen het fusieproces geldt als uitgangspunt dat de nieuwe organisatie ten minste gelijkwaardig moet presteren aan de huidige organisaties en waar mogelijk beter. De bestuurlijke en financiële kaders zijn daarbij vastgelegd en worden actief bewaakt, met als doel de dienstverlening voor de deelnemers op een stabiel kostenniveau te waarborgen.

Ten aanzien van de kwaliteitsdoelstellingen kan worden gemeld dat bij de inrichting van de nieuwe organisatie concrete doelen worden geïntegreerd die aansluiten bij de landelijke VTH-ontwikkelagenda. Daarbij zal tevens rekening worden gehouden met de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer van de raad van Arnhem. De voortgang op deze doelen zal periodiek worden gemonitord en gerapporteerd, zodat zichtbaar is welke verbeteringen worden gerealiseerd.

Tot slot onderkent het Algemeen Bestuur de behoefte aan periodieke informatievoorziening. Op passende momenten zullen wij updates verstrekken en blijft het onze intentie om u blijvend en tijdig te informeren over de voortgang van de fusie.

Reacties zienswijzen ontwerp-Bedrijfsplan en ontwerp-GR ODGM

Auteur: beoogd directeur/kwartiermaker ODGM i.o.

Datum: 1 oktober 2025

Inhoud

1. Zienswijzen deelnemers ODRA 4

Gemeente Arnhem 4

Zienswijze 4

Reactie 5

Gemeente Duiven 6

Zienswijze 6

Reactie 6

Gemeente Doesburg 6

Zienswijze 6

Reactie 6

Provincie Gelderland 7

Zienswijze 7

Reactie 7

Gemeente Lingewaard 7

Zienswijze 7

Reactie 7

Gemeente Overbetuwe 8

Zienswijze 8

Reactie 8

Gemeente Renkum 9

Zienswijze 9

Reactie 9

Gemeente Rheden 10

Zienswijze 10

Reactie 10

Gemeente Rozendaal 10

Zienswijze 10

Reactie 11

Gemeente Westervoort 11

Zienswijze 11

Reactie 11
Gemeente Zevenaar 13
Zienswijze 13
Reactie 14
2. Zienswijzen deelnemers ODRN 17
Provincie Gelderland 17
Zienswijze 17
Reactie 17
Gemeente Berg en Dal 17
Zienswijze 17
Reactie 18
Gemeente Beuningen 19
Zienswijze 19
Reactie 20
Gemeente Druten 20
Zienswijze 20
Reactie 21
Gemeente Heumen 22
Zienswijze 22
Reactie 24
Gemeente Nijmegen 26
Zienswijze 26
Reactie 27
Gemeente Wijchen 28
Zienswijze 28
Reactie 30

1. Zienswijzen deelnemers ODRA

Gemeente Arnhem

Zienswijze

De Arnhemse gemeenteraad heeft met belangstelling kennisgenomen van het voorstel voor de gemeenschappelijke regeling van de nieuw op te richten Omgevingsdienst Groene Metropool.

Het fuseren van de twee omgevingsdiensten ODRA en ODRN is een ingrijpende stap. Wij begrijpen de noodzaak en zien het perspectief van een grotere, steviger omgevingsdienst. Het is een goede zaak dat beide diensten anticiperen op een veranderende samenleving. Tegelijkertijd willen wij wijzen op de kwetsbaarheid die dit ook oplevert.

Allereerst als het gaat om de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening. Tijdens de verbouwing, blijft de winkel open. Dat betekent dat wij er van uit gaan dat bewoners en bedrijven op een goede manier geholpen worden en blijven worden. We zijn blij met de extra maatregelen die ODRA voor de dienstverlening in Arnhem heeft ingesteld en gaan er van uit dat het grotere schaalniveau niet ten koste zal gaan van de zorgvuldigheid en klantgerichtheid van de nieuwe omgevingsdienst. Wij vragen u om regelmatig te rapporteren over de kwaliteit van de dienstverlening.

Ten tweede, het eigen personeel. Een fusie levert onzekerheid op voor het personeel. Wellicht ten overvloede roepen wij op om hier zorgvuldig mee om te gaan en de consequenties voor medewerkers zo beperkt mogelijk te houden.

Ten derde wijzen we u erop dat de Rekenkamer Arnhem de afgelopen twee jaar diverse onderzoeken heeft uitgevoerd naar de dienstverlening van de ODRA. Daaruit kwamen stevige conclusies. De gemeente Arnhem start binnenkort met een verkenning naar de beste plek voor de uitvoering van de Arnhemse bouwtaken. Dit betekent dat op dit moment niet zeker is of de Arnhemse bouwtaken op lange termijn bij de Omgevingsdienst blijven. We verzoeken de Omgevingsdienst in de ontwikkeling van de nieuwe organisatie rekening te houden met deze onzekerheid.

Parallel aan de heroverweging over de bouwtaken, achten we het wenselijk om met andere gemeenten het gesprek te voeren over deze taken: waarom brengen gemeentes wel of juist niet hun taken in en wat kunnen we van elkaar leren over het zelfstandig dan wel gezamenlijk uitvoeren van deze taken? Ook is het voor de toekomst van de uitvoering van bouwtaken binnen de Omgevingsdienst relevant om te weten onder welke voorwaarden gemeentes zouden overwegen alsnog hun bouwtaken bij de nieuwe Omgevingsdienst onder te brengen. Gemeentes die daar wel voor kiezen, waaronder mogelijk Arnhem, kunnen in de nieuwe Omgevingsdienst wellicht meer van elkaar leren en uitdagingen beter opvangen, als de totale omvang van bouwtaken binnen de dienst groter is. Wij betrekken dit onderwerp graag bij de gesprekken over de invulling van de fusie.

Tot slot, de kosten. Het is lastig om vooraf alle kosten en ook de mogelijke opbrengsten bij zo'n ingrijpende bedrijfsoperatie in beeld te hebben. Het is dan ook van belang om gedurende de totale looptijd van het fusietraject de kosten en opbrengsten goed te monitoren en sturingsmogelijkheden te benutten. Het is goed om te zien dat één van de uitgangspunten bij de fusie is dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Wij zien dat hierop al geanticipeerd wordt door de tarieven de komende twee jaar niet te laten stijgen als gevolg van eventuele kosten van het fusieproces. Wij gaan er daarnaast van uit dat een grotere omgevingsdienst minimaal zo efficiënt zal kunnen werken als de huidige.

Wij worden graag op de hoogte gehouden van de voortgang van de fusie en wensen u alle succes met de oprichting van de Omgevingsdienst Groene Metropool.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Arnhem voor de betrokken en zorgvuldige zienswijze. De zorgen en aandachtspunten met betrekking tot de kwaliteit van dienstverlening, de positie van personeel en de beheersing van kosten worden erkend en dit heeft onze volledige aandacht. Hieronder worden ze per punt verder uitgewerkt.

Het continueren van de kwaliteit van dienstverlening – ook tijdens de overgangsperiode – is een leidend principe. Zoals in het bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRA volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat.

Het Algemeen Bestuur herkent en onderschrijft het belang van zorgvuldigheid bij de plaatsing van personeel. Medewerkers vormen het hart van de organisatie; het personele traject vraagt dan ook om extra aandacht. Uitgangspunt binnen het fusieproces is dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie, de Omgevingsdienst Groene Metropool. Om de stem van medewerkers goed te borgen is een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) ingesteld. Deze vertegenwoordiging wordt actief betrokken bij de voorbereiding van het plaatsingsproces en alle daaruit voortvloeiende besluiten. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht conform de geldende regelgeving en afspraken. Alle noodzakelijke stappen worden gezet om duidelijkheid, continuïteit en vertrouwen te bieden aan de medewerkers. Doel is om de gevolgen van de fusie voor het personeel zoveel mogelijk te beperken, met oog voor zowel individuele belangen als het collectief.

Met betrekking tot uw derde punt willen wij de gemeenteraad danken voor de geboden transparantie. Wij wensen de gemeente Arnhem veel succes met de verkenningen en geven graag aan bereid te zijn hieraan mee te werken. Als nieuwe organisatie bouwen wij aan een robuuste dienst met een duidelijke positionering van de bouwtaken. Wij zien goede mogelijkheden om uw verkenning daarbij te betrekken.

Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

Gemeente Duiven

Zienswijze

Wij staan positief tegenover een fusie tussen ODRA en ODRN en de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling, met bijbehorende toelichting, en het ontwerp-Bedrijfsplan.

Wij verzoeken u om een zorgvuldig proces te blijven doorlopen en aandacht te blijven hebben voor de risico's, onder meer de financiële risico's van hogere deelnemersbijdragen (herverdelingseffecten) door verschil in financieringssystematiek en kosten en de financiële risico's van de (eenmalige) fusiekosten die deels nog niet inzichtelijk zijn.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeente Duiven voor de positieve houding ten aanzien van de fusie en de ontwerpstukken. De oproep tot zorgvuldigheid in het proces wordt ten volle onderschreven. De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Gemeente Doesburg

Zienswijze

Op woensdag 2 juli 2025 heeft de raad besloten een positieve zienswijze te geven over de fusie tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

De raad verzoekt om een zorgvuldig proces te blijven doorlopen en aandacht te blijven hebben voor de kwaliteit van de dienstverlening en de risico's van onder andere hogere deelnemersbijdrage door verschil in financieringssystematiek en kosten (herverdelingseffecten) en de financiële risico's van de (eenmalige) fusiekosten die deels nog niet inzichtelijk zijn.
Uitgangspunt is dat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidige kwaliteitsniveau geborgd blijft. Bij relevante ontwikkelingen hieromtrent wenst de raad tijdig meegenomen en geïnformeerd te worden.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeente Doesburg voor het indienen van een positieve zienswijze op zowel de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling als het ontwerp-Bedrijfsplan voor de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool. Deze steun onderstreept het gedeelde vertrouwen in het belang van een robuuste, toekomstbestendige ODGM.

De oproep tot zorgvuldigheid in het proces wordt ten volle onderschreven. De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Provincie Gelderland

Zienswijze

De provincie heeft een voorkeur voor het ontstaan van een grote omgevingsdienst in Gelderland, omdat de provincie verwacht dat hierdoor de uitvoering van de VTH-taken kwalitatief verbetert. Het van start gaan van de Omgevingsdienst Veluwe vanaf 1 januari 2024 en een mogelijke fusie tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen per 1 januari 2026 zien wij dan ook als een opmaat tot een dergelijke robuuste omgevingsdienst c.q. robuust VTH-stelsel in Gelderland.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de Provincie Gelderland voor haar zienswijze. De ODGM is straks een van de vijf omgevingsdiensten binnen Gelderland. Daarmee is zij onderdeel van en draagt zij bij aan het hebben van een robuust VTH-stelsel.

Gemeente Lingewaard

Zienswijze

Wij onderschrijven de meerwaarde om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Met een fusie verwachten wij dat expertise verstrekt kan worden, efficiency en dienstverlening kan worden verbeterd, en de organisatie een grotere innovatiekracht heeft. Dit alles kan leiden tot een toekomstbestendige robuuste organisatie.

Belangrijke voorwaarde is dat kosten en kwaliteit in balans zullen moeten zijn. Wij vinden het mede daarom belangrijk om u een drietal randvoorwaarden mee te geven, namelijk dat:

- de kwaliteit van de dienstverlening op het huidige niveau gecontinueerd wordt, ook tijdens de fusieperiode,
- direct wordt gestart met het ontwikkelen van een nieuwe financieringssystematiek want hiermee ontstaat op korte termijn helderheid in de tarifering én
- de bestaande diensten na de fusie volledig worden opgeheven.

Het ontwerp-bedrijfsplan en het ontwerp van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling geven ons geen aanleiding om opmerkingen te maken. Wij hebben waardering voor de kwaliteit van de stukken die u aan ons hebt voorgelegd.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeente Lingewaard voor haar constructieve inbreng en het vertrouwen in het fusieproces. De meegegeven randvoorwaarden sluiten aan bij de uitgangspunten van de voorgenomen fusie.

Het continueren van de kwaliteit van dienstverlening – ook tijdens de overgangsperiode – is een leidend principe. Zoals in het ontwerp-bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRA volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen.

Ten aanzien van de financieringssystematiek geldt dat in het Algemeen Bestuur van 6 mei 2025 is besloten uiterlijk op 1 januari 2028 een nieuwe systematiek te implementeren. Vanwege de benodigde voorbereidingstijd wordt op korte termijn gestart met dit traject, waarbij alle deelnemers nauw betrokken worden.

Met het aangaan van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool worden de bestaande regelingen van ODRA en ODRN beëindigd. De formele financiële liquidatie vindt plaats in 2026, na vaststelling en accountantscontrole van de jaarrekeningen over dat jaar.

In artikel 34 lid 4 GR ODRA en 34 lid 3 GR ODRN staat dat het Algemeen Bestuur ingeval van opheffing van de regeling vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vaststelt. De formele opheffingsbesluiten worden genomen door de colleges van de deelnemende gemeenten en provincie. Ook zal een formeel opheffingsbesluit door het Algemeen Bestuur worden genomen, waarbij het Algemeen Bestuur vaststelt hoeveel deelnemers hebben besloten tot opheffing (conform artikel 34 lid 1 GR ODRN en GR ODRA).

Gemeente Overbetuwe

Zienswijze

De gemeenteraad van Overbetuwe heeft de stukken in zijn vergadering van 9 september 2025 besproken en besloten in te stemmen met de voorliggende stukken. Wij zien de samenwerking als een mooie kans om de steeds complexer wordende milieutaken ook in de toekomst hoogwaardig te blijven uitvoeren.

Ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling hebben wij geen opmerkingen. Met betrekking tot het bedrijfsplan constateren we dat deze zich vooral richt op de totstandkoming van de nieuwe dienst. Wij vragen u met klem ook in de volgende fase te werken aan een duidelijk plan gericht op de kwaliteit van dienstverlening in een sterk veranderend landschap van wetgeving. Daarnaast verzoeken wij u ook in het vervolg van het fusieproces scherp te blijven letten op kosten en kwaliteit, zodat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidig kwaliteitsniveau gewaarborgd blijft.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Overbetuwe voor de positieve houding en instemming met de voorliggende stukken.

Ten aanzien van het ontwerp-bedrijfsplan is terecht opgemerkt dat de focus in deze fase ligt op de inrichting van de nieuwe organisatie. Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening is een van de punten die in de volgende fase aandacht krijgt

en waarvoor een plan wordt opgesteld. Dit plan en de daarin voorgestelde stappen zal inspelen op de veranderende eisen vanuit wet- en regelgeving.

Omgevingsdienst Groene Metropool (verder: ODGM) zal op een professionele en doelmatige manier milieu en bouwtaken uitvoeren die wezenlijk bijdragen aan de regionale opgaven en leiden tot een veilige, gezonde en leefbare leefomgeving. ODGM zal op alle fronten aan de robuustheidscriteria voldoen. De basis is op orde. Dat is waar de organisatie naar streeft.

ODGM wil echter méér zijn dan een kwalitatief goede, professionele uitvoeringsorganisatie. De complexiteit van de opgaven in de fysieke leefomgeving vraagt om meer dan toetsen en handhaven. De bij ODGM aanwezige expertise is het fundament van haar organisatie. Die expertise wil (en moet) ODGM optimaal laten renderen ten behoeve van de opgaven van gemeenten en provincie. Zowel op reguliere als op innovatieve manieren. En door meer aan de voorkant van de beleidscyclus betrokken te zijn. De inrichting en werkwijzen van ODGM moeten dit faciliteren en versterken.

Uw oproep om in het vervolgtraject scherp te blijven op kosten en kwaliteit wordt volledig gedeeld. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de verdere uitwerking en implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool.

Transparantie over kostenontwikkeling en dienstverlening zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Gemeente Renkum

Zienswijze

Wij verwachten dat door deze fusie een robuuste, toekomstbestendige organisatie ontstaat, die de taken voor gemeenten en provincie doeltreffend kan blijven uitvoeren.

Wel willen wij de volgende aandachtspunten meegeven.

Op dit moment hebben wij nog onvoldoende inzicht in de fusiekosten in fase 3 (implementatie), de frictiekosten en de mogelijke schaalvoordelen. Wij verzoeken u daarom om ons, voorafgaand aan de toestemmingsprocedure, hierover meer duidelijkheid te verschaffen.

Daarnaast willen wij benadrukken dat schaalvergroting niet ten koste mag gaan van de nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Reactie

Het Algemeen Bestuur bedankt de gemeenteraad van Renkum voor de duidelijke en constructieve zienswijze. Wij waarderen de steun voor de fusie en de kansen die deze met zich meebrengt.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

Wat betreft nabijheid geldt dat de fusie niet mag leiden tot een grotere afstand tot de deelnemers. Daarom is afgesproken dat de beide bestaande locaties in Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden blijven, zodat de korte lijnen met de regio gewaarborgd blijven. Daarnaast zetten wij in op een herkenbare en toegankelijke organisatie, zowel in de communicatie als in de dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Gemeente Rheden

Zienswijze

De stukken geven geen aanleiding tot inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u laten weten dat wij de proactieve houding van ODRA en haar bestuur in de zoektocht naar een toekomstbestendige omgevingsdienst waarderen. Wij verzoeken u ook in het vervolg van het fusieproces scherp te blijven letten op kosten en kwaliteit, zodat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidig kwaliteitsniveau geborgd blijft.

Reactie

Het Algemeen Bestuur bedankt de gemeenteraad van Rheden voor de positieve houding en de uitgesproken waardering voor de proactieve rol van ODRA en haar bestuur in het fusieproces. Uw vertrouwen in de ingezette koers wordt zeer gewaardeerd.

Uw oproep om in het vervolgtraject scherp te blijven op kosten en kwaliteit wordt volledig gedeeld. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de verdere uitwerking en implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool.

Transparantie over kostenontwikkeling en dienstverlening zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Gemeente Rozendaal

Zienswijze

De stukken geven geen aanleiding tot inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u laten weten dat wij de proactieve houding van ODRA en haar bestuur in de zoektocht naar een toekomstbestendige omgevingsdienst waarderen. Wij verzoeken u ook in het vervolg van het fusieproces scherp te blijven letten op kosten en kwaliteit, zodat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidig kwaliteitsniveau geborgd blijft.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Rozendaal voor de uitgesproken waardering en het vertrouwen in het fusieproces. De zienswijze wordt gezien als een belangrijke bevestiging van de gekozen koers.

De aandacht voor een budget neutrale fusie en het behoud van kwaliteit wordt onderschreven. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het beperken van financiële risico's en het waarborgen van een stabiel kwaliteitsniveau in de dienstverlening. Deze uitgangspunten blijven leidend bij de verdere inrichting van de nieuwe organisatie.

Gemeente Westervoort

Zienswijze

Wij ondersteunen de voorgenomen fusie van de ODRA en de ODRN. Fusies zijn meestal bedoeld om efficiënter te werken en meer slagkracht te genereren, en dat is ook onze verwachting bij deze fusie. Hoewel onze invloed op beleid en uitvoering door de fusie en de verdubbeling van het aantal deelnemende gemeenten verder zal afnemen, vertrouwen wij erop dat de fusieorganisatie, zoals wij van de ODRA al gewend zijn, haar diensten op goede en voortvarende wijze zal blijven uitvoeren.

Wij willen graag een zorgpunt onder uw aandacht brengen met deze zienswijze, namelijk de financiering. De raad van Westervoort heeft zich jarenlang ingezet voor de output-financiering van de ODRA. Als kleine gemeente zijn wij zeer tevreden over deze vorm van financiering: we betalen voor wat we afnemen. De toekomstige fusieorganisatie streeft echter naar een andere wijze van financiering, die mogelijk niet in overeenstemming is het met het genoemde uitgangspunt. Wij verzoeken u dringend ervoor te zorgen dat de diensten van de fusieorganisatie betaalbaar blijven en zo veel mogelijk aansluiten bij dit uitgangspunt. Wij vragen u om zich in het verdere verloop van het fusieproces hiervoor in te zetten.

Vanwege een digitale raadsbijeenkomst eind augustus maken wij bij deze zienswijze over de ontwerp-fusiestukken het uitdrukkelijke voorbehoud deze zienswijze nader aan te vullen of te wijzigen als de bijeenkomst daar aanleiding toe geeft. Onder dit voorbehoud kunnen wij instemmen met de ontwerp-fusiestukken en wensen wij u veel succes in het verdere fusieproces.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Westervoort voor het vertrouwen in de fusieorganisatie.

De oproep tot zorgvuldigheid in het proces wordt ten volle onderschreven. De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van de financieringssystematiek geldt dat in het Algemeen Bestuur van 6 mei 2025 is besloten uiterlijk op 1 januari 2028 een nieuwe systematiek te implementeren. Vanwege de benodigde voorbereidingstijd wordt op korte termijn gestart met dit traject, waarbij alle deelnemers nauw betrokken worden.

Bij de ontwikkeling van de nieuwe financieringssystematiek wordt aangesloten bij de landelijke ontwikkelingen, waarbij is uitgesproken dat output financiering niet de meest gewenste financiering is voor de omgevingsdiensten. Zoals aangegeven vindt ontwikkeling plaats in nauw overleg met onze partners, wij kunnen nu niet aangeven wat de uitkomsten zullen zijn.

Uitgangspunt voor de nieuwe organisatie blijft om de dienstverlening te leveren tegen zo laag mogelijke kosten.

Aanvullend reageren we graag op een door uw raad aangenomen motie vreemd waarin u het college opdracht geeft om:

- In de gesprekken over de fusie van ODRA en ODRN nadrukkelijk te pleiten voor harde kaders op kwaliteit en prijs, zeker nu het model van outputfinanciering door de fusieorganisatie wordt verlaten, met als doel dat de nieuwe organisatie op goed niveau tegen acceptabele prijs zalpresteren.
- Bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteitsdoelstellingen vast te leggen.
- De aanbevelingen uit het due dilligence rapport als uitgangspunt en inzet te nemen bij de fusie en de gemeenteraad te informeren wanneer het doorvoeren van deze aanbevelingen niet of onvoldoende lukt, of dreigt te mislukken, inclusief de maatregelen die het college dan voorstelt.
- Zeker te stellen dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft.
- De gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.

Hieronder voorzien we u van een reactie;

Binnen het fusieproces geldt als uitgangspunt dat de nieuwe organisatie ten minste gelijkwaardig moet presteren aan de huidige organisaties en waar mogelijk beter. De bestuurlijke en financiële kaders zijn daarbij vastgelegd en worden actief bewaakt, met als doel de dienstverlening voor de deelnemers op een stabiel kostenniveau te waarborgen.

Ten aanzien van de kaders op kwaliteit/kwaliteitsdoelstellingen kan worden gemeld dat bij de inrichting van de nieuwe organisatie concrete doelen worden geïntegreerd die aansluiten bij de landelijke VTH-ontwikkelagenda. Daarbij zal tevens rekening worden gehouden met de aanbevelingen uit het due dilligence rapport. De voortgang op deze doelen zal periodiek worden gemonitord en gerapporteerd, zodat zichtbaar is welke verbeteringen worden gerealiseerd.

Ook de toegankelijkheid en zichtbaarheid van de dienstverlening blijven nadrukkelijk speerpunten. Het Algemeen Bestuur onderstreept dat de fusie niet mag leiden tot een

grotere afstand tot de deelnemers. Om dit te borgen is afgesproken dat beide bestaande locaties in Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden blijven. Daarmee blijven de korte lijnen met de regio intact. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Verder onderkent het Algemeen Bestuur de behoefte aan periodieke informatievoorziening. Op passende momenten zullen wij updates verstrekken en blijft het onze intentie om u blijvend en tijdig te informeren over de voortgang van de fusie.

Gemeente Zevenaar

Zienswijze

De voorgestelde fusie is ingrijpend maar wij begrijpen de noodzaak van een robuuste omgevingsdienst. Het is goed om te constateren dat beide diensten oog hebben op een veranderende en steeds complexer wordende samenleving en hierop anticiperen.

Wij gaan ervan uit dat de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening door de schaalvergroting niet ten koste zal gaan van de zorgvuldigheid en klantgerichtheid van de nieuwe omgevingsdienst. Uiteraard levert de fusie ook onzekerheid op voor het personeel. Wij vragen u om hier zorgvuldig mee om te gaan.

Het is goed om te zien dat één van de uitgangspunten bij de fusie is dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Wij constateren dat de tarieven de komende jaren niet stijgen als gevolg van het fusieproces.

Tegen de ontwerp van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) wordt een zienswijze ingediend.

De gemeenteraad van Zevenaar pleit voor harde kaders op kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe organisatie ten doel heeft om beter te presteren dan de huidige ODRA.

De gemeenteraad is van oordeel dat bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteits-doelstellingen vastgelegd dienen te worden en dat erop toegezien moet worden dat binnen 3 jaar verbeteringen op deze doelstellingen behaald zijn.

De gemeenteraad van Zevenaar is van oordeel dat zeker gesteld moet worden dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft en wenst periodiek geïnformeerd te worden over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.

Tegen de formulering van artikel 28 van het ontwerp van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) met betrekking tot het vormen van een algemene reserve dienen wij een zienswijze in. Overeenkomstig onze Nota verbonden partijen Zevenaar 2019 dienen geen verdere reservevormingen plaats te vinden bij een gemeenschappelijke regeling en dienen positieve jaarresultaten terug te vloeien naar deelnemende gemeenten.

De wettelijke minimale ondergrens van 0.8% van de weerstandsratio zou als maximum van het eigen vermogen binnen de GR ODGM opgenomen moeten worden.

Tot slot dienen wij een zienswijze in tegen de nieuwe naamgeving 'Omgevingsdienst Groene Metropool'.

De nieuw te vormen omgevingsdienst heeft geen bestuurlijke en inhoudelijke relatie met de bestaande Groene Metropoolregio. De gekozen naamgeving is daardoor niet wenselijk.

Wij verzoeken bij de verdere besluitvorming rond de fusie rekening te houden met deze overweging en te kiezen voor een naam die geen gelijkenis vertoont met de bestaande Groene Metropool regio.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Zevenaar voor de zorgvuldige zienswijze. Het continueren van de kwaliteit, zorgvuldigheid en klantgerichtheid van de nieuwe organisatie is een leidend principe. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt u via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat. Verder is een van de uitgangspunten dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand.

Ook onderschrijft het Algemeen Bestuur het belang van zorgvuldigheid bij de plaatsing van personeel. Een ander uitgangspunt binnen het fusieproces is dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie. Om de stem van medewerkers goed te borgen is een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) ingesteld. Deze vertegenwoordiging wordt o.a. actief betrokken bij de voorbereiding van het plaatsingsproces en alle daaruit voortvloeiende besluiten. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht conform de geldende regelgeving en afspraken. Doel is om de gevolgen van de fusie voor het personeel zoveel mogelijk te beperken, met oog voor zowel individuele belangen als het collectief.

Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

Binnen het fusieproces geldt als uitgangspunt dat de nieuwe organisatie ten minste gelijkwaardig moet presteren aan de huidige organisaties en waar mogelijk beter. De bestuurlijke en financiële kaders zijn daarbij vastgelegd en worden actief bewaakt, met als doel de dienstverlening voor de deelnemers op een stabiel kostenniveau te waarborgen.

Ten aanzien van de kwaliteitsdoelstellingen kan worden gemeld dat bij de inrichting van de nieuwe organisatie concrete doelen worden geïntegreerd die aansluiten bij de landelijke VTH-ontwikkelagenda. De voortgang op deze doelen zal periodiek worden gemonitord en gerapporteerd, zodat zichtbaar is welke verbeteringen worden gerealiseerd.

Ook de toegankelijkheid en zichtbaarheid van de dienstverlening blijven nadrukkelijk speerpunten. Het Algemeen Bestuur onderstreept dat de fusie niet mag leiden tot een grotere afstand tot de deelnemers. Om dit te borgen is afgesproken dat beide bestaande locaties in Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden blijven. Daarmee blijven de korte lijnen met de regio intact. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Verder onderkent het Algemeen Bestuur de behoefte aan periodieke informatievoorziening. Op passende momenten zullen wij updates verstrekken en blijft het onze intentie om u blijvend en tijdig te informeren over de voortgang van de fusie.

Ten aanzien van de zienswijze tegen de formulering van artikel 28 van de ontwerp-GR ODGM met betrekking tot het vormen van een algemene reserve, geldt het volgende. ODGM wordt een samenwerkingsverband van 17 partners. De nota van Zevenaar geldt niet voor de overige 16 partners. Het bestemmen van het resultaat is een aangelegenheid van het Algemeen Bestuur. Zevenaar houdt zeggenschap via het Algemeen Bestuur op de bestemming van de reserve. Bij een positief resultaat besluit het Algemeen Bestuur over de bestemming van het resultaat. Daarbij is het geen automatisme hoe een positief jaarresultaat wordt bestemd.

De tekst van de gemeenschappelijke regeling wordt één keer in de zoveel jaren gewijzigd vanwege de omvangrijke procedure. Bij de totstandkoming van deze nieuwe GR is ook als uitgangspunt genomen om de regeling toekomstbestendig te schrijven.

Vanuit het ministerie IenW en het programma Interbestuurlijk programma VTH ter verbetering van het VTH-stelsel zijn robuustheidscriteria opgesteld. Een van die criteria is de weerstandscapaciteit. Daarom wordt ervoor gekozen artikel 28 van de Ontwerp-GR ongewijzigd te laten staan, want als we dit niet doen moeten we waarschijnlijk binnen afzienbare tijd na de fusie een wijzigingsproces van de GR ODGM starten.

Ten aanzien van de zienswijze tegen de nieuwe naamgeving ‘Omgevingsdienst Groene Metropool’, geldt het volgende. Onder de medewerkers van ODRA en ODRN is een uitvraag gedaan naar namen voor de nieuwe fusieorganisatie. Uit de inzendingen zijn enkele namen geselecteerd waarop medewerkers hun stem konden uitbrengen. De top 2 die daaruit naar voren kwam is voorgelegd aan de Stuurgroep. De Stuurgroep heeft vervolgens een definitief besluit genomen over de naam en gekozen voor Omgevingsdienst Groene Metropool. Hoewel juist is dat de nieuwe fusieorganisatie geen formele bestuurlijke en inhoudelijke relatie heeft met de bestaande Groene Metropoolregio, is er natuurlijk wel enige verwantschap tussen het samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de nieuwe fusieorganisatie. De

deelnemende gemeenten zijn immers hetzelfde, behoudens dat Mook en Middelaar wel deelneemt aan het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio, maar niet aan de nieuwe fusieorganisatie. Nu er geen nadelige gevolgen bestaan voor het kiezen van een naam die gelijkenissen vertoont met het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en een beperkt aantal deelnemers van ODRA en ODRN een zienswijze tegen de naamgeving hebben ingediend, blijft de naam Omgevingsdienst Groene Metropool staan. Overigens goed om te vermelden dat over deze naamgeving goedkeuring is gevraagd aan de voorzitter van de Groene Metropoolregio.

2. Zienswijzen deelnemers ODRN

Provincie Gelderland

Zienswijze
De provincie heeft een voorkeur voor het ontstaan van een grote omgevingsdienst in Gelderland, omdat de provincie verwacht dat hierdoor de uitvoering van de VTH-taken kwalitatief verbetert. Het van start gaan van de Omgevingsdienst Veluwe vanaf 1 januari 2024 en een mogelijke fusie tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen per 1 januari 2026 zien wij dan ook als een opmaat tot een dergelijke robuuste omgevingsdienst c.q. robuust VTH-stelsel in Gelderland.

Reactie
Het Algemeen Bestuur dankt Provincie Gelderland voor haar zienswijze. De ODGM is straks een van de vijf omgevingsdiensten binnen Gelderland. Daarmee is zij onderdeel van en draagt zij bij aan het hebben van een robuust VTH-stelsel.

Gemeente Berg en Dal

Zienswijze
<u>Dienstverlening</u>
De voorgenomen fusie tussen ODRA en ODRN is een ingrijpende stap. Wij begrijpen de noodzaak en erkennen het perspectief dat een grotere en krachtigere omgevingsdienst biedt. Het is positief dat beide organisaties anticiperen op maatschappelijke veranderingen.

Tegelijkertijd willen wij aandacht vragen voor de kwetsbaarheden die deze overgang met zich mee kan brengen.

De gemeente Berg en Dal hecht veel waarde aan de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening. U geeft zelf al aan: tijdens de fusie blijft de ‘winkel’ open; wij gaan er dan ook van uit dat inwoners en bedrijven goed geholpen worden én blijven worden. Wij verzoeken u om periodiek te rapporteren over de kwaliteit van de dienstverlening en vooraf afspraken met ons te maken over de onderwerpen, frequentie en wijze waarop gerapporteerd zal worden.

Daarnaast vinden wij dat inwoners en bedrijven in het fusietraject onvoldoende centraal staan. De omgevingsdienst bestaat uiteindelijk bij de gratie van haar dienstverlening aan deze groepen. Dit uitgangspunt verdient expliciete aandacht. Wij verwachten daarom dat u in het bedrijfsplan een afzonderlijke paragraaf opneemt over de manier waarop de nieuwe omgevingsdienst inwoners en bedrijven centraal stelt in haar dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid.

<u>Voorleggen documenten aan gemeenteraad</u>

Gezien het grote belang dat wij hechten aan betrokkenheid van de deelnemende gemeenteraden bij deze gemeenschappelijke regeling verzoeken wij u aan de

ontwerpregeling ODGM in artikel 14 lid 3 toe te voegen dat zowel het nog op te stellen informatieprotocol, de kadernota, de periodieke evaluatie, een van de regeling afwijkende uittredingsregeling en de te ontwikkelen financieringssystematiek die per 2028 in werking moet treden voor zienswijze aan de raden voorgelegd worden.

In overeenstemming met voorgaande tekst 'hoofdstuk 6 Informatie en verantwoording, artikel 22 Algemeen en Dagelijks Bestuur ten opzichte van de gemeenteraden en Provinciale Staten' aan te passen.

Kosten

Bij een dergelijke organisatieverandering is het lastig om vooraf alle kosten en baten volledig in beeld te krijgen. Daarom is het van belang om gedurende het hele fusieproces de financiële ontwikkelingen nauwgezet te monitoren en actief te sturen waar nodig. Wij vinden het positief dat als uitgangspunt geldt dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Het besluit om de tarieven de komende twee jaar niet te verhogen vanwege fusiekosten sluit daar goed op aan. Wij gaan ervan uit dat de nieuwe omgevingsdienst minimaal zo efficiënt zal functioneren als de huidige organisatie.

Wellicht ten overvloede wijzen wij erop dat, voordat toestemming wordt verleend, de financiële gevolgen verder uitgewerkt moeten zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Berg en Dal voor de zorgvuldige zienswijze.

Het behouden van de kwaliteit en continuïteit van dienstverlening is, ook tijdens de overgangsperiode, een leidend principe. Zoals ook in het bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRN volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt u via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat.

Wij waarderen de ingediende zienswijze en het onderstreepte belang van goede dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid. Het uitgangspunt dat inwoners en bedrijven in de uitvoering van taken te maken krijgen met de omgevingsdienst, en dat dit vraagt om zorgvuldige communicatie en benaderbaarheid, wordt door ons erkend. We nemen uw verzoek mee in de verdere inrichting van de organisatie en hebben ook een aanvullende paragraaf hierover opgenomen in het bedrijfsplan.

In het belang van het vooraf in beeld krijgen van de kosten en baten, hebben wij een notitie bijgevoegd die ingaat op de financiële consequenties van de fusie. Verder zullen wij gedurende het fusieproces de financiële ontwikkelingen nauwgezet monitoren en actief sturen waar nodig. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn verder beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de uitwerking en

implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool. Transparantie over kostenontwikkeling en dienstverlening zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Tot slot erkent het Algemeen Bestuur het belang dat de raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten. In de ontwerp-GR is daarom vastgelegd in artikel 14 lid 3 dat het Algemeen Bestuur kan besluiten om raden en Provinciale Staten bij besluiten van groot politiek en financieel belang om een zienswijze te vragen. Daarmee is er ruimte om in te spelen op de zorgen zoals verwoord in uw zienswijze.

Uw verzoek om dit nader te specificeren en enkele onderwerpen expliciet te benoemen wordt goed begrepen. Het Algemeen Bestuur onderschrijft dat raden en Provinciale Staten hun kaderstellende en controlerende rol alleen goed kunnen uitoefenen met een heldere en transparante informatievoorziening. Tegelijkertijd is het van belang een zorgvuldige balans te vinden tussen de inzet die een zienswijzeprocedure vraagt van het ambtelijk apparaat en het gewicht van de betreffende stukken. Door het Algemeen Bestuur de ruimte te laten om hierin een afweging te maken, blijft zowel de mogelijkheid om zienswijzen te vragen als een doelmatige inzet van capaciteit gewaarborgd.

In de verdere uitwerking van de informatieprotocollen voor de ODGM zal de door u gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit.

Wanneer het informatieprotocol aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, zal het advies worden meegenomen om dit protocol tevens voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voor te leggen (daarbij gebruikmakend artikel 14 lid 3 van de nieuwe GR).

Gemeente Beuningen

Zienswijze

Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap.

De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u twee aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

1. <u>Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld</u>

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet volledig inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, dienen de financiële gevolgen verder uitgewerkt te zijn.

2. Behoud van nabijheid en dienstverlening

Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Beuningen voor de duidelijke en constructieve zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Het belang van goede dienstverlening wordt onderstreept. Het uitgangspunt dat inwoners en bedrijven in de uitvoering van taken te maken krijgen met de omgevingsdienst, en dat dit vraagt om zorgvuldige communicatie en benaderbaarheid, wordt door ons erkend. We nemen uw verzoek mee in de verdere inrichting van de organisatie en hebben ook een aanvullende paragraaf hierover opgenomen in het bedrijfsplan.

Gemeente Druten

Zienswijze

Allereerst danken wij u voor uw inzet en bijdragen om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment aanleiding voor onderstaande zienswijze en inhoudelijke opmerkingen.

Zienswijze Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

1. Gezien het grote belang dat wij hechten aan betrokkenheid van de deelnemende gemeenteraden bij deze gemeenschappelijke regeling, verzoeken wij u aan de ontwerpregeling ODGM toe te voegen dat zowel het nog op te stellen informatieprotocol, de kadernota, de periodieke evaluatie, een van de regeling afwijkende uittredingsregeling en de te ontwikkelen financieringssystematiek die

per 2028 in werking moet treden voor zienswijze aan de raden voorgelegd worden.

2. In lijn met bovenstaande, 'Hoofdstuk 6 Informatie en verantwoording, artikel 22. Algemeen en Dagelijks Bestuur ten opzichte van de gemeenteraden en Provinciale Staten' aan te passen.

Wij u twee aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

1. *Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld*

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

2. *Behoud van nabijheid en dienstverlening*

Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Wij danken u hartelijk voor alle voorbereidende werkzaamheden en opgeleverde producten in het kader van het fusietraject ODRA-ODRN en vertrouwen erop dat u onze zienswijzen meeneemt in uw besluit.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Druten voor de zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Tot slot erkent het Algemeen Bestuur het belang dat de raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten. In de ontwerp-GR is daarom vastgelegd in artikel 14 lid 3 dat het Algemeen Bestuur kan besluiten om raden en Provinciale Staten bij besluiten van groot politiek en financieel belang om een zienswijze te vragen. Daarmee is er ruimte om in te spelen op de zorgen zoals verwoord in uw zienswijze.

Uw verzoek om dit nader te specificeren en enkele onderwerpen expliciet te benoemen wordt goed begrepen. Het Algemeen Bestuur onderschrijft dat raden en Provinciale Staten hun kaderstellende en controlerende rol alleen goed kunnen uitoefenen met een heldere en transparante informatievoorziening. Tegelijkertijd is het van belang een zorgvuldige balans te vinden tussen de inzet die een zienswijzeprocedure vraagt van het ambtelijk apparaat en het gewicht van de betreffende stukken. Door het Algemeen Bestuur de ruimte te laten om hierin een afweging te maken, blijft zowel de mogelijkheid om zienswijzen te vragen als een doelmatige inzet van capaciteit gewaarborgd.

In de verdere uitwerking van de informatieprotocollen voor de ODGM zal de door u gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit.

Wanneer het informatieprotocol aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, zal het advies worden meegenomen om dit protocol tevens voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voor te leggen (daarbij gebruikmakend artikel 14 lid 3 van de nieuwe GR).

Gemeente Heumen

Zienswijze

Wij begrijpen de noodzaak van de voorgenomen fusie tussen ODRA en ODRN. Het is positief dat beide organisaties anticiperen op maatschappelijke veranderingen en daarom de samenwerking hebben gezocht om te komen tot een grotere en krachtigere omgevingsdienst.
De ontwerp GR, het ontwerp Bedrijfsplan en uitgangspunten voor liquidatie die u aan ons voorlegt, vormen wat ons betreft een degelijke basis voor de financiële afwikkeling van beide regelingen en voor een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Wij zien daarom om dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen over die documenten.
Tegelijkertijd willen wij u een aantal aandachtspunten meegeven voor het vervolgproces en voor de nieuw op te richten omgevingsdienst.

Ten aanzien van het vervolgproces:

- *De financiële consequenties zijn nog onvoldoende in beeld*

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

- *Behoud dienstverlening tijdens fusietraject*

Een fusie is een grote wijziging voor een organisatie, waarin veel wordt gevraagd van de flexibiliteit van de werknemers en gemeentelijke en provinciale opdrachtgevers. Om die reden is één van de bestuurlijke uitgangspunten voor de fusie dat het fusietraject niet ten koste mag gaan van de dienstverlening. Tijdens het traject loopt die dienstverlening gewoon door en we verwachten van u dat onze inwoners en bedrijven in die periode goed geholpen blijven worden.

- *Oog voor kosten*

Bij een organisatieverandering zoals een fusie is het lastig om vooraf alle kosten en baten volledig in beeld te krijgen. Daarom is het van belang om gedurende het hele fusieproces de financiële ontwikkelingen nauwgezet te monitoren en actief te sturen waar nodig. Het is goed dat als uitgangspunt is bepaald dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Het besluit om de tarieven de komende twee jaar niet te verhogen vanwege fusiekosten sluit daar goed op aan. Wij gaan ervan uit dat de nieuwe omgevingsdienst minimaal zo efficiënt zal functioneren als de huidige organisaties.

- *Belang van nabijheid en dienstverlening in de nieuwe organisatie*

Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening. Gemeente Heumen hecht veel waarde aan de nabijheid. Zo heeft de gemeente er in het verleden voor gekozen om een eigen balie te behouden, en dat zal ook na de fusie zo blijven. Daarnaast heeft het werken met units door de ODRN sinds 1 januari 2025 positief bijgedragen aan een groter gevoel van nabijheid. Het is wenselijk dat die werkwijze ook een plaats krijgt in de nieuw te vormen omgevingsdienst.

Daarnaast vinden wij dat inwoners en bedrijven in het fusietraject onvoldoende centraal staan. De omgevingsdienst bestaat uiteindelijk bij de gratie van haar dienstverlening aan deze groepen. Dit uitgangspunt verdient expliciete aandacht. Wij verwachten daarom dat u in het bedrijfsplan een afzonderlijke paragraaf opneemt over de manier waarop de nieuwe omgevingsdienst inwoners en bedrijven centraal stelt in haar dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid.

- *Informatievoorziening*

Gezien het grote belang dat wij hechten aan betrokkenheid van de deelnemende gemeenteraden bij deze gemeenschappelijke regeling verzoeken wij u aan de ontwerpregeling toe te voegen dat zowel het nog op te stellen informatieprotocol, de kadernota, de periodieke evaluatie, een van de regeling

afwijkende uittredingsregeling en de te ontwikkelen financieringssystematiek die per 2028 in werking moet treden voor zienswijze aan de raden voorgelegd worden, waarbij in lijn hiermee 'Hoofdstuk 6 Informatie en verantwoording, artikel 22. Algemeen en Dagelijks Bestuur ten opzichte van de gemeenteraden en Provinciale Staten' wordt aangepast.

- *Heldere naam voor de nieuwe omgevingsdienst*

De naam 'Groene metropool', hoewel bekend bij raadsbesturen en ambtenaren, wordt niet gebruikt door onze burgers en is hen grotendeels onbekend. Inwoners van de betrokken gemeenten kennen de regio als simpelweg 'Regio Arnhem-Nijmegen'. Om verwarring en frustraties bij burgers te voorkomen, heeft het onze sterke en dringende voorkeur om de fusie door te zetten onder de meer voor de hand liggende naam Omgevingsdienst Regio Arnhem-Nijmegen (ODRAN).

- *Oog voor personeel*

Tot slot: een fusie levert onzekerheid op voor het personeel van beide diensten. Wellicht ten overvloede roepen wij op om hier zorgvuldig mee om te gaan en de consequenties voor medewerkers zo beperkt mogelijk te houden.

Reactie

Het Algemeen Bestuur bedankt de gemeenteraad van Heumen voor haar zorgvuldige zienswijze.

Als reactie op de aandachtspunten voor het vervolgproces het volgende: Met betrekking tot de financiële consequenties, alsmede in het belang van het vooraf in beeld krijgen van de kosten en baten, erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

Met betrekking tot de kosten en de financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten, geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn verder beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de uitwerking en implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool. Transparantie over kostenontwikkeling zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Het continueren van de kwaliteit van dienstverlening – ook tijdens de overgangsperiode – is een leidend principe. Zoals in het bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRN volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat. Ten aanzien van nabijheid

is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Wij waarderen het in de ingediende zienswijze opgenomen belang van goede dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid en onderstrepen dit belang. Het uitgangspunt dat inwoners en bedrijven in de uitvoering van taken te maken krijgen met de omgevingsdienst, en dat dit vraagt om zorgvuldige communicatie en benaderbaarheid, wordt door ons erkend. We nemen uw verzoek mee in de verdere inrichting van de organisatie en hebben ook een aanvullende paragraaf hierover opgenomen in het bedrijfsplan.

Het Algemeen Bestuur herkent en onderschrijft verder het belang van zorgvuldigheid bij de plaatsing van personeel. Medewerkers vormen het hart van de organisatie; het personele traject vraagt dan ook om extra aandacht. Uitgangspunt binnen het fusieproces is dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie, de Omgevingsdienst Groene Metropool. Om de stem van medewerkers goed te borgen is een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) ingesteld. Deze vertegenwoordiging wordt actief betrokken bij de voorbereiding van het plaatsingsproces en alle daaruit voortvloeiende besluiten. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht conform de geldende regelgeving en afspraken. Alle noodzakelijke stappen worden gezet om duidelijkheid, continuïteit en vertrouwen te bieden aan de medewerkers. Doel is om de gevolgen van de fusie voor het personeel zoveel mogelijk te beperken, met oog voor zowel individuele belangen als het collectief.

Ten aanzien van de zienswijze tegen de nieuwe naamgeving ‘Omgevingsdienst Groene Metropool’, geldt het volgende. Onder de medewerkers van ODRA en ODRN is een uitvraag gedaan naar namen voor de nieuwe fusieorganisatie. Uit de inzendingen zijn enkele namen geselecteerd waarop medewerkers hun stem konden uitbrengen. De top 2 die daaruit naar voren kwam is voorgelegd aan de Stuurgroep. De Stuurgroep heeft vervolgens een definitief besluit genomen over de naam en gekozen voor Omgevingsdienst Groene Metropool. Hoewel juist is dat de nieuwe fusieorganisatie geen formele bestuurlijke en inhoudelijke relatie heeft met de bestaande Groene Metropoolregio, is er natuurlijk wel enige verwantschap tussen het samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de nieuwe fusieorganisatie. De deelnemende gemeenten zijn immers hetzelfde, behoudens dat Mook en Middelaar wel deelneemt aan het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio, maar niet aan de nieuwe fusieorganisatie. Nu er geen nadelige gevolgen bestaan voor het kiezen van een naam die gelijkenissen vertoont met het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en een beperkt aantal deelnemers van ODRA en ODRN een zienswijze tegen de naamgeving hebben ingediend, blijft de naam Omgevingsdienst Groene Metropool staan. Overigens goed om te vermelden dat over deze naamgeving goedkeuring is gevraagd aan de voorzitter van de Groene Metropoolregio.

Tot slot erkent het Algemeen Bestuur het belang dat de raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten. In de ontwerp-GR is daarom vastgelegd in artikel 14 lid 3 dat het Algemeen Bestuur kan besluiten om raden en Provinciale Staten bij besluiten van groot politiek en financieel belang om een zienswijze te vragen. Daarmee is er ruimte om in te spelen op de zorgen zoals verwoord in uw zienswijze.

Uw verzoek om dit nader te specificeren en enkele onderwerpen expliciet te benoemen wordt goed begrepen. Het Algemeen Bestuur onderschrijft dat raden en Provinciale Staten hun kaderstellende en controlerende rol alleen goed kunnen uitoefenen met een heldere en transparante informatievoorziening. Tegelijkertijd is het van belang een zorgvuldige balans te vinden tussen de inzet die een zienswijzeprocedure vraagt van het ambtelijk apparaat en het gewicht van de betreffende stukken. Door het Algemeen Bestuur de ruimte te laten om hierin een afweging te maken, blijft zowel de mogelijkheid om zienswijzen te vragen als een doelmatige inzet van capaciteit gewaarborgd.

In de verdere uitwerking van de informatieprotocollen voor de ODGM zal de door u gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit.

Wanneer het informatieprotocol aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, zal het advies worden meegenomen om dit protocol tevens voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voor te leggen (daarbij gebruikmakend artikel 14 lid 3 van de nieuwe GR).

Gemeente Nijmegen

Zienswijze

Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u drie aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

1. *Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld*

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

2. *Behoud van nabijheid en dienstverlening*

Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

3. *Toevoegen Ontwerpregeling ODMG*

Gezien het grote belang dat wij hechten aan betrokkenheid van de deelnemende gemeenteraden en Provinciale Staten bij deze gemeenschappelijke regeling verzoeken wij u aan de ontwerpregeling ODGM in artikel 14 lid 3 toe te voegen dat zowel het nog op te stellen informatieprocotol, de kadernota, de periodieke evaluatie, een van de regeling afwijkende uittredingsregeling en de te ontwikkelen financieringssystematiek die per 2028 in werking moet treden, voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voorgelegd dient te worden.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Nijmegen voor de constructieve zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Tot slot erkent het Algemeen Bestuur het belang dat de raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten. In de ontwerp-GR is daarom vastgelegd in artikel 14 lid 3 dat het Algemeen Bestuur kan besluiten om raden en Provinciale Staten bij besluiten van groot politiek en financieel belang om een zienswijze te vragen. Daarmee is er ruimte om in te spelen op de zorgen zoals verwoord in uw zienswijze.

Uw verzoek om dit nader te specificeren en enkele onderwerpen expliciet te benoemen wordt goed begrepen. Het Algemeen Bestuur onderschrijft dat raden en Provinciale Staten hun kaderstellende en controlerende rol alleen goed kunnen uitoefenen met een heldere en transparante informatievoorziening. Tegelijkertijd is het van belang

een zorgvuldige balans te vinden tussen de inzet die een zienswijzeprocedure vraagt van het ambtelijk apparaat en het gewicht van de betreffende stukken. Door het Algemeen Bestuur de ruimte te laten om hierin een afweging te maken, blijft zowel de mogelijkheid om zienswijzen te vragen als een doelmatige inzet van capaciteit gewaarborgd.

In de verdere uitwerking van de informatieprotocollen voor de ODGM zal de door u gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit.

Wanneer het informatieprotocol aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, zal het advies worden meegenomen om dit protocol tevens voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voor te leggen (daarbij gebruikmakend artikel 14 lid 3 van de nieuwe GR).

Gemeente Wijchen

Zienswijze

Allereerst danken wij u voor uw inzet om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking tussen de deelnemers en opdrachtgevers van de omgevingsdiensten die in de regio werkzaam zijn, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Zienswijze Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

1. De raad ziet graag dat in artikel 14, lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool wordt opgenomen welke besluiten in ieder geval voor een zienswijze aan de raden worden voorgelegd. Het gaat dan naast de in artikel 14, lid 3 genoemde besluiten, ook om besluiten over:

- Het (nog op te stellen) informatieprotocol
- De kadernota
- De periodieke evaluatie
- Een van de regeling afwijkende uittredingsregeling
- De te ontwikkelen financieringssystematiek die per 2028 in werking moet treden.

De reden voor deze wens is dat de raad een nadere duiding mee wil geven wat hij in ieder geval onder de algemene term van besluiten van groot financieel en politiek belang vindt vallen.

De consequentie van dit raadsbesluit is dat artikel 22 van het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool in overeenstemming

dient te worden gebracht met het gewijzigde artikel 14, lid 3 van het ontwerp van de hiervoor genoemde gemeenschappelijke regeling.

2. In het verlengde van de dienstverlening wil onze gemeente wijzen op het volgende. De naam 'Groene metropool', hoewel bekend bij gemeentebesturen en ambtenaren, wordt niet gebruikt door onze burgers en is hen grotendeels onbekend. Inwoners van de betrokken gemeenten kennen de regio als simpelweg 'Regio Arnhem-Nijmegen'. Om verwarring en frustraties bij burgers te voorkomen, heeft het onze sterke en dringende voorkeur om de fusie door te zetten onder de meer voor de hand liggende naam Omgevingsdienst Regio Arnhem-Nijmegen (ODRAN).

   Een heldere naam zorgt ervoor dat inwoners makkelijker de omgevingsdienst kan vinden. We schatten in dat ook bij gemeentebesturen, als wordt gesproken over de Groene Metropoolregio, eerder wordt gedacht aan de al bestaande Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, die zich bezighoudt met opgaven in het ruimtelijk domein, dan aan de Omgevingsdienst.

We willen verder u drie aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

- *Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld*
  De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

- *Behoud van nabijheid en dienstverlening*
  Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

- *Klanttevredenheid, prijs en dienstverlening*
  Wij hechten grote waarde aan het samenspel tussen klanttevredenheid, prijs en dienstverlening Daarom vragen wij om blijvende aandacht voor deze aspecten en stellen wij het op prijs hierover geïnformeerd te blijven. Dit komt tot uiting in de volgende punten:
  - Stel duidelijke en toetsbare criteria vast voor kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe omgevingsdienst minimaal de klanttevredenheidsscores behaalt van de ODRN.
  - Leg bij de inrichting van de organisatie na de fusie concrete kwaliteitsdoelstellingen vast.
  - Gebruik de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer van de raad van Arnhem als leidraad voor de bestuurlijke inzet richting de fusie.
  - Borg dat de dienstverlening aan inwoners en ondernemers zichtbaar, toegankelijk en begrijpelijk blijft.

- Informeer de gemeenteraad gedurende de eerste twee jaar na de fusie, op basis van de bestuursrapportages van het college, over de voortgang van de fusie — inclusief prestaties op het gebied van prijs-kwaliteitverhouding en klanttevredenheid.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Wijchen voor de zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Het Algemeen Bestuur erkent het belang dat de raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten. In de ontwerp-GR is daarom vastgelegd in artikel 14 lid 3 dat het Algemeen Bestuur kan besluiten om raden en Provinciale Staten bij besluiten van groot politiek en financieel belang om een zienswijze te vragen. Daarmee is er ruimte om in te spelen op de zorgen zoals verwoord in uw zienswijze.

Uw verzoek om dit nader te specificeren en enkele onderwerpen expliciet te benoemen wordt goed begrepen. Het Algemeen Bestuur onderschrijft dat raden en Provinciale Staten hun kaderstellende en controlerende rol alleen goed kunnen uitoefenen met een heldere en transparante informatievoorziening. Tegelijkertijd is het van belang een zorgvuldige balans te vinden tussen de inzet die een zienswijzeprocedure vraagt van het ambtelijk apparaat en het gewicht van de betreffende stukken. Door het Algemeen Bestuur de ruimte te laten om hierin een afweging te maken, blijft zowel de mogelijkheid om zienswijzen te vragen als een doelmatige inzet van capaciteit gewaarborgd.

In de verdere uitwerking van de informatieprotocollen voor de ODGM zal de door u gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit. Wanneer het informatieprotocol aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, zal het advies worden meegenomen om dit protocol tevens voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voor te leggen (daarbij gebruikmakend artikel 14 lid 3 van de nieuwe GR).

Ten aanzien van de zienswijze tegen de nieuwe naamgeving ‘Omgevingsdienst Groene Metropool’, geldt het volgende. Onder de medewerkers van ODRA en ODRN is een uitvraag gedaan naar namen voor de nieuwe fusieorganisatie. Uit de inzendingen zijn enkele namen geselecteerd waarop medewerkers hun stem konden uitbrengen. De top 2 die daaruit naar voren kwam is voorgelegd aan de Stuurgroep. De Stuurgroep heeft vervolgens een definitief besluit genomen over de naam en gekozen voor Omgevingsdienst Groene Metropool. Hoewel juist is dat de nieuwe fusieorganisatie geen formele bestuurlijke en inhoudelijke relatie heeft met de bestaande Groene Metropoolregio, is er natuurlijk wel enige verwantschap tussen het samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de nieuwe fusieorganisatie. De

deelnemende gemeenten zijn immers hetzelfde, behoudens dat Mook en Middelaar wel deelneemt aan het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio, maar niet aan de nieuwe fusieorganisatie. Nu er geen nadelige gevolgen bestaan voor het kiezen van een naam die gelijkenissen vertoont met het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en een beperkt aantal deelnemers van ODRA en ODRN een zienswijze tegen de naamgeving hebben ingediend, blijft de naam Omgevingsdienst Groene Metropool staan. Overigens goed om te vermelden dat over deze naamgeving goedkeuring is gevraagd aan de voorzitter van de Groene Metropoolregio.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Binnen het fusieproces geldt als uitgangspunt dat de nieuwe organisatie ten minste gelijkwaardig moet presteren aan de huidige organisaties en waar mogelijk beter. De bestuurlijke en financiële kaders zijn daarbij vastgelegd en worden actief bewaakt, met als doel de dienstverlening voor de deelnemers op een stabiel kostenniveau te waarborgen.

Ten aanzien van de kwaliteitsdoelstellingen kan worden gemeld dat bij de inrichting van de nieuwe organisatie concrete doelen worden geïntegreerd die aansluiten bij de landelijke VTH-ontwikkelagenda. Daarbij zal tevens rekening worden gehouden met de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer van de raad van Arnhem. De voortgang op deze doelen zal periodiek worden gemonitord en gerapporteerd, zodat zichtbaar is welke verbeteringen worden gerealiseerd.

Tot slot onderkent het Algemeen Bestuur de behoefte aan periodieke informatievoorziening. Op passende momenten zullen wij updates verstrekken en blijft het onze intentie om u blijvend en tijdig te informeren over de voortgang van de fusie.

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen
Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Notitie – Financiële consequenties fusie ODRA en ODRN tot ODGM

Inleiding en uitgangspunten
De fusie van de Omgevingsdiensten Regio Arnhem (ODRA) en Regio Nijmegen (ODRN) tot de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1 januari 2026 is primair ingegeven door de ambitie om de kwaliteit van de uitvoering structureel te versterken. Door kennis, capaciteit en systemen te bundelen, ontstaat een organisatie die daadkrachtig, wendbaar en toekomstbestendig is. Daarmee wordt ODGM in staat gesteld om beter en sneller in te spelen op grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, stikstofreductie, externe veiligheid en gebiedsontwikkeling.

Het bestuurlijke uitgangspunt is dat de dienstverlening van ODGM minimaal gelijkwaardig blijft aan het huidige niveau en waar mogelijk verder wordt verbeterd. De fusie is nadrukkelijk geen bezuinigingsoperatie, maar een investering in kwaliteit, robuustheid en continuïteit. Tegelijkertijd geldt dat de dienstverlening voor de deelnemers niet duurder mag worden dan in de bestaande situatie.

Deze notitie brengt de verwachte kosten, baten en dekkingsmogelijkheden van de fusie in beeld, zowel voor fase 1 en 2 (voorbereiding en realisatie tot 1 januari 2026) als voor fase 3 (integratie en doorontwikkeling vanaf 2026).

Kosten en baten

Zowel tijdens het fusieproces als in de eerste drie jaar na afronding geldt dat er geen sprake is van een bezuinigingsdoelstelling. De fusie is volledig gericht op het versterken van de kwaliteit van de uitvoering, conform de uitgangspunten uit de bestuurlijke verkenning. De fusie wordt budgettair neutraal vormgegeven: de gezamenlijke lasten voor de deelnemers blijven gelijk aan de huidige situatie. Wel doen zich incidentele fusiekosten voor, maar deze leiden niet tot structureel hogere uitgaven.

Kosten (raming):
- Fase 1 (2024): voorbereiding en oriëntatie – € 134.000
- Fase 2 (2025): juridische en organisatorische realisatie – € 1,14 miljoen
- Fase 3 (vanaf 2026): integratie en doorontwikkeling – circa € 1 miljoen (afhankelijk van keuzes en tempo)
- Frictiekosten: voorzien in begroting; geen overschrijding verwacht
- Liquidatie (2026): geen bijzonderheden

Baten (kwalitatief en kwantitatief):
- Bundeling van kennis en capaciteit resulteert in betere dienstverlening en een robuustere organisatie.
- Harmonisatie van werkprocessen en ICT leidt op termijn tot efficiëntere uitvoering en minder dubbel werk.
- Gezamenlijke kwaliteitscyclus, KPI’s en BI-instrumenten verbeteren de sturing en verantwoording.
- De organisatie wordt wendbaarder en slagvaardiger bij het inspelen op maatschappelijke opgaven.
- Structurele lasten blijven gelijk en kunnen op termijn zelfs lager uitvallen door efficiencywinst.
- Schaalvoordelen worden gerealiseerd via gezamenlijke systemen, organisatieontwikkeling en vermindering van overlap in taken.

Kern: de fusie vraagt om incidentele middelen voor voorbereiding en integratie, maar levert structurele baten op in de vorm van een sterkere, robuustere en toekomstbestendige organisatie die kwalitatief beter presteert zonder hogere structurele lasten voor de deelnemers.

Dekking en integratie vanaf 2026
De kosten van fase 1 en 2 zijn volledig gedekt. Dit gebeurt door een combinatie van bijdragen van ODRA en ODRN, een subsidie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat van € 500.000, een bijdrage van € 486.000 uit het programma IBP-VTH Robuustheid, waar mogelijk aangevuld met middelen van de provincie Gelderland.

Vanaf 1 januari 2026 start fase 3: de daadwerkelijke integratie van processen en systemen. Dit betreft onder meer de harmonisatie van werkprocessen, de ontwikkeling van gezamenlijke ICT-voorzieningen, de inrichting van een kwaliteitscyclus en de vaststelling van een gezamenlijke uitvoeringsstrategie. De huidige inschatting is dat hiervoor circa € 1 miljoen benodigd is. Om tempo en samenhang te waarborgen, is bij de provincie Gelderland een aanvullende incidentele bijdrage van € 1 miljoen aangevraagd. Hiermee kan de integratie versneld en in samenhang worden uitgevoerd. Indien deze middelen niet worden toegekend, zal fase 3 vertraging oplopen. Indien dit het geval is, worden de scenario's aan de besturen voorgelegd. Belangrijk is dat niet alle projecten die na 2026 worden opgepakt fusiegerelateerd zijn. Bepaalde doorontwikkelingen, zoals de vernieuwing van de financieringssystematiek, zouden ook zonder fusie noodzakelijk zijn geweest.

Frictie, liquidatie en risico's
Frictiekosten zijn bij een fusie onvermijdelijk, maar worden actief beheerst en zijn financieel voorzien. Uitgangspunt is dat alle medewerkers een plek krijgen binnen ODGM, hierdoor is de verwachting dat de frictiekosten beheersbaar zijn. Voor eventuele uitloopschalen en vergelijkbare voorzieningen zijn budgetten opgenomen, waardoor geen overschrijdingen worden verwacht.

De formele liquidatie van ODRA en ODRN vindt plaats in 2026, bij de vaststelling van de jaarrekening 2025. Dit betreft voornamelijk een administratieve afhandeling. Daarbij geldt het bestuurlijke uitgangspunt dat de eigenaren van de huidige organisaties zelf verantwoordelijk zijn voor eventuele tekorten in de jaren 2024 en 2025, zolang ODRA en ODRN nog eigen begrotingen en jaarrekeningen voeren.

Tegelijkertijd zijn er risico's die aandacht vragen. Een versneld tempo van doorontwikkeling kan leiden tot extra kosten en inzet van capaciteit. De gevraagde provinciale bijdrage is nog niet definitief toegezegd. Tot slot bestaat het risico dat reguliere doorontwikkelingsprojecten na 2026 ten onrechte worden aangemerkt als fusiekosten, wat kan leiden tot onjuiste beeldvorming. Deze risico's worden zoveel mogelijk beheerst door middel van strakke monitoring, transparante besluitvorming en tijdige rapportage richting bestuur en deelnemers.

Samenvattend
De fusie van ODRA en ODRN tot ODGM wordt budgettair neutraal ingericht en is in de kern een investering in kwaliteit, robuustheid en toekomstbestendigheid. De kosten van fase 1 en 2 zijn volledig gedekt. Voor fase 3 is een incidentele bijdrage bij de provincie Gelderland aangevraagd om de integratie versneld en in samenhang uit te kunnen voeren. Indien deze middelen niet worden toegekend, zal fase 3 vertraging oplopen. Indien dit het geval is, worden de scenario's aan de besturen voorgelegd, zodat keuzes transparant en zorgvuldig worden gemaakt.

De kernboodschap is dat de fusie niet leidt tot hogere structurele lasten, maar juist bijdraagt aan een sterkere organisatie die in staat is om maatschappelijke en wettelijke opgaven beter, sneller en professioneler uit te voeren.

Kosten	Baten	Dekking
Fase 1 (2024): €134.000	Voorbereiding en oriëntatie	Bijdragen ODRA/ODRN
Fase 2 (2025): €1,14 mln	Juridische & organisatorische realisatie	Subsidie IenW €500.000, IBP-VTH €486.000, Provincie Gelderland (incidenteel)
Fase 3 (vanaf 2026): ca. €1 mln	Integratie processen & systemen, kwaliteitswinst	Incidentele bijdrage provincie €1 mln (aanvraag), reguliere begroting en/of scenario's aan het bestuur voorleggen
Frictiekosten: voorzien	Alle medewerkers behouden plek, beperkte kosten	Opgenomen in begroting
Liquidatie: geen bijzonderheden	Administratieve afhandeling	Geen extra lasten

OP WEG NAAR EEN OMGEVINGSDIENST GROENE METROPOOL

Ontwerp-Bedrijfsplan naar een Omgevingsdienst Groene Metropool

Definitieve versie 1 oktober 2025

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen
Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING 3
2. KADER EN TOTSTANDKOMING BEDRIJFSPLAN 5
2.1 Achtergrond en aanleiding 5
2.2 Externe ontwikkelingen in het VTH-stelsel 5
2.3 Totstandkoming van het bedrijfsplan 5
2.4 De inhoud van het bedrijfsplan 6
2.5 Het bedrijfsplan in perspectief 7
3. SCHETS FUSERENDE ORGANISATIES ODRN EN ODRA 8
3.1 Korte schets ODRN (cijfers gebaseerd op begroting 2025) 8
3.2 Korte schets ODRA (Cijfers gebaseerd op begroting 2025) 8
4. OMGEVINGSDIENST GROENE METROPOOL 9
4.1 Motieven naar ODGM 9
4.2 Visie ODGM 9
4.3 Strategische doelen ODGM 10
4.4 DNA van onze professionals 11
4.5 De leefomgeving centraal: voor de inwoners en bedrijven namens gemeenten en provincie 11
4.6 Bestuurlijke uitgangspunten voor vorming ODGM 12
5. BESTUURLIJKE EN AMBTELIJKE AANSTURING ODGM 14
6. TAKEN, FORMATIE EN FINANCIËN 15
6.1 Taken ODGM 15
6.2 Formatie ODGM 15
6.3 Financiële uitgangspunten ODGM 15
6.4 Fusiebegroting bouw ODGM 16
6.5 Rudimentaire begroting ODGM 17
6.5.1 Inleiding 17
6.5.2 Basis voor de rudimentaire begroting 17
6.5.3 Samengevoegde begroting 18
6.5.4 Toetsing aan robuustheidscriteria IBP VTH 18
7. DOORKIJK NAAR HET VERVOLG: FUSIEPROCES, PROJECTORGANISATIE EN BETROKKENEN 19
7.1 Fuseren doen we samen 19
7.2 Fase 2 van richten naar inrichten 19
7.3 Projectorganisatie van het fusieproces 20
7.4 Rollen en verantwoordelijkheden direct betrokkenen en overleggremia bij fusieproces 23
7.5 Ondernemingsraden 25
7.6 Deelnemers: provincie en gemeenten 25
8. RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN 26
8.1 Risico's en beheersmaatregelen van het fusieproces 26
8.1 Strategische risico's en beheersmaatregelen ODGM 27
8.2 Operationele risico's en beheersmaatregelen ODGM 27
8.3 Financiële risico's en beheersmaatregelen ODGM 28
BIJLAGENBOEK 29
BIJLAGE 1: TOELICHTING FUSIEBEGROTING 30
BIJLAGE 2: TOELICHTING RUDIMENTAIRE BEGROTING ODGM 33
BIJLAGE 3: ROBUUSTHEID (EN ROBUUSTHEIDSCRITERIA) 38

1. Bestuurlijke samenvatting

Een schone, veilige en gezonde regio Arnhem-Nijmegen

12 jaar na het ontstaan van de omgevingsdiensten leven we in een ander land. Een land dat kampt met meer schaarste en een groter aantal uitdagingen. Milieuproblematiek is heftiger en complexer geworden en er zijn nieuwe opgaven, zoals de zeer zorgwekkende stoffen, de energietransitie, de stikstofproblematiek en de klimaatdoelstellingen. Deze opgaven zorgen de komende decennia voor een transitie van de openbare ruimte: de fysieke leefomgeving gaat op de schop.

De omgevingsdiensten bevinden zich in het hart van die transitie. Als verlengde arm van politiek en bestuur zijn de omgevingsdiensten scheidsrechters op het speelveld van de fysieke leefomgeving. Wij controleren en zorgen (pro)actief dat de spelers zich aan de wet- en regelgeving houden. Met vergunningverlening, toezicht en handhaving leiden we maatschappelijke activiteiten in goede banen, binnen wettelijke kaders. Dat doen we in opdracht van onze eigenaren in het belang van een schone, veilige en gezonde leefomgeving voor onze inwoners.

Op meer vlakken is sprake van schaarste. De financiële randvoorwaarden voor onze eigenaren zijn knellender. Wij begrijpen dat dit betekent dat wij ons takkenpakket niet alleen effectief maar ook efficiënt moeten uitvoeren. Daarbij ligt de lat hoger. De lat die wij voor onszelf en voor onze dienstverlening leggen maar ook de lat die de maatschappij voor ons neerlegt. Die maatschappij is kritischer en vraagt om een nog (pro)actievere aanpak van milieuproblemen. Kortom: de urgentie is groter en de druk hoger.

De commissie Van Aartsen stelt niet voor niets dat de omgevingsdiensten in staat moeten zijn om hun rol te (kunnen) pakken in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat. Onze rol vraagt om hoogwaardige, gespecialiseerde, technische en juridische kennis en expertise, die een effectieve en rechtmatige toepassing van het omgevingsrecht mogelijk maken. Expertise die ons in staat stelt om scheidsrechter en sparringpartner te zijn als het gaat om complexe vraagstukken en advisering over de toepassing van de omgevingswet. Met onze kennis en ervaring versterken we het gezag van de overheid door zorgvuldige besluiten te nemen die duidelijkheid scheppen, streng maar rechtvaardig houden wij toezicht met een continue focus op innovatie.

Complexe taken in een complexe wereld vragen om een hoogwaardige, wendbare en toekomstbestendige organisatie en om medewerkers die hun rol daarbinnen optimaal kunnen vervullen. Dit speelveld vraagt meer van ons als omgevingsdienst en van onze collega's, die iedere dag met hun voeten in de klei staan. We zijn trots op die collega's, en willen dat zij hun belangrijke werk kunnen blijven doen. Onze mensen maken namelijk het verschil. Ook op dit vlak hebben we last van schaarste; schaarste op de arbeidsmarkt. Talent is gewild, binnen en buiten onze organisatie. We willen dat wij een aantrekkelijke werkgever kunnen blijven, die (ontwikkel)kansen

biedt voor onze mensen. Om impact te maken in het belang van een schone, veilige en gezonde leefomgeving moeten we daarom in onze mensen en hun expertise kunnen blijven investeren. Een organisatie met voldoende body is daarvoor geen vrijblijvende wens, maar een harde eis.

Dit is de context waarbinnen de algemeen besturen van ODRN en ODRA de directies van beide organisaties hebben gevraagd om een toekomstvisie voor de nieuwe organisatie en een plan voor het fusieproces op te stellen. Voor u ligt het bedrijfsplan, die richting geeft aan de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).. Om ODGM te kunnen gaan inrichten wordt een inrichtingsplan opgesteld waarin onder meer de organisatiestructuur, de formatieomvang en -overgang en allocatie, de detailbegroting voor 2026, de ICT in de overgangsfase et cetera beschreven worden.

De mogelijke samenvoeging van twee organisaties brengt uitdagingen met zich mee. Daarvan zijn we ons bewust en daar lopen we uiteraard niet voor weg. Denk aan: verschillen in cultuur, taakvelden, werkprocessen en onzekerheid over toekomstige rollen en verantwoordelijkheden. Fuseren is een delicaat proces. Dat vraag veel van eigenaren, deelnemers en van medewerkers. Communicatie, begrip en geduld over een weer zijn daarbij sleutelwoorden. Helemaal omdat we volmondig willen toezeggen dat de winkel openblijft tijdens de verbouwing.

Mocht deze verkenning uiteindelijk uitmonden in een juridische fusie op 1 januari 2026, dan vormt die datum het startschot voor het echte werk. Het echte werk is een organisatie inrichten waarin onze medewerkers samen met onze partners invulling geven aan een gezonde balans tussen regels en groei, met solidariteit als uitgangspunt. Samen blijven we dag en nacht werken aan een daadkrachtige, wendbare en toekomstbestendige organisatie. Wij zijn en blijven de experts voor de fysieke leefomgeving: voor en na 1 januari 2026 zetten we ons met hart en ziel in voor een schone, veilige en gezonde regio Arnhem-Nijmegen. Met dezelfde inzet en dezelfde toewijding. U kunt op ons rekenen!

2. Kader en totstandkoming bedrijfsplan

2.1 Achtergrond en aanleiding

De conclusies van de commissie Van Aartsen benadrukten de urgente behoefte om het VTH-stelsel te versterken. Omgevingsdiensten moeten in staat zijn om complexe vraagstukken effectief aan te pakken en hoogwaardige, aansluitende dienstverlening te bieden. Tegelijkertijd maakt de krappe arbeidsmarkt het steeds uitdagender om de benodigde expertise en capaciteit te werven en te behouden.

Deze bevindingen hebben begin 2023 geleid tot een verkennend onderzoek naar een intensievere samenwerking tussen ODRN en ODRA. De resultaten van deze eerste verkenning tonen aan dat het bundelen van krachten tussen beide organisaties een logische stap is om het VTH-stelsel in de regio Arnhem-Nijmegen te versterken. De uitkomsten van dit onderzoek hebben in de bredere context van het Gelders Stelsel geleid tot provinciale bezinning over de toekomstige ontwikkeling van de omgevingsdiensten in Gelderland. Dankzij deze heroverweging eind 2023 is in het najaar van 2024 het inzicht ontstaan dat een fusie tussen ODRN en ODRA een essentiële eerste stap is, ook in de doorontwikkeling van het Gelders Stelsel.

De algemeen besturen van ODRN en ODRA hebben de directies van beide organisaties gevraagd om de verkenning uit 2023 verder uit te werken. Op 17 april en 6 mei zijn het ontwerp-bedrijfsplan, samen met de ontwerp-GR en het advies besluit, aan de algemeen besturen gepresenteerd. Dit advies besluit is de start voor de formele besluitvorming en markeert de overgang naar de volgende fase: de inrichtingsfase van de nieuw te vormen organisatie.

2.2 Externe ontwikkelingen in het VTH-stelsel

De complexiteit van de opgaven in de fysieke leefomgeving staan niet op zichzelf, maar komen voort uit verschillende brede maatschappelijke ontwikkelingen. Deze maatschappelijke ontwikkelingen vragen meer van omgevingsdiensten en de wijze waarop de diensten dienen bij te dragen aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Burgers, bedrijven maar ook gemeenten en provincie verwachten een professionele en kennisintensieve uitvoering van VTH-taken. Het samengaan van ODRN en ODRA tot een nieuwe grotere organisatie voor de gehele regio Arnhem-Nijmegen kan beter inspelen op deze verwachtingen en onderliggende maatschappelijke ontwikkelingen.

2.3 Totstandkoming van het bedrijfsplan

Eind 2024 hebben de AB's van ODRN en ODRA gezamenlijk de wens uitgesproken om de eerder uitgevoerde verkenning naar een juridische fusie (2023) af te ronden. Hiervoor moeten aanvullende aspecten worden onderzocht en een advies besluit worden voorgelegd aan de besturen van beide organisaties. Op basis van deze opdracht is dit bedrijfsplan tot stand gekomen.

De totstandkoming van het bedrijfsplan is aangestuurd door een stuurgroep, bestaande uit twee afgevaardigden van beide Dagelijks Besturen, beide directeuren, een secretaris en externe

begeleiding. De inhoudelijke ontwikkeling van alle onderdelen in dit plan was in handen van het Fusie MT, bestaande uit beide directeuren, MT-leden van ODRN en ODRA, diverse ondersteunende functies en externe begeleiding. De externe begeleiding heeft het proces gefaciliteerd en de inbreng van het Fusie MT verwerkt tot het voorliggende document.

Dit bedrijfsplan markeert de afronding van fase 1 van het fusieproces: het "richten" van de nieuwe organisatie. In deze fase is de strategische koers bepaald en zijn de contouren van de fusieorganisatie geschetst. Na een instemming met het advies besluit start fase 2: het "inrichten" van de fusieorganisatie, waarin de plannen concreet worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

Parallel aan het opstellen van dit bedrijfsplan heeft een accountant een due diligence uitgevoerd als actualisatie van het eerdere onderzoek uit 2023. Dit onderzoek biedt waardevolle inzichten in de financiële en juridische aspecten van beide organisaties en vormt een essentieel document naast dit bedrijfsplan.

2.4 De inhoud van het bedrijfsplan

Dit bedrijfsplan beschrijft een nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM), voortgekomen uit de samenwerking tussen ODRN en ODRA. In een tijd waarin het versterken van het VTH-stelsel cruciaal is, vormt ODGM een significante stap richting een toekomstbestendige omgevingsdienst op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het plan is opgebouwd uit diverse hoofdstukken die samen een integraal beeld geven van de opzet, uitvoering en risico's van de transitie naar ODGM.

Hoofdstuk 3 – Schets fuserende organisaties ODRN en ODRA
ODRN en ODRA gaan samen op in de nieuwe ODGM. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van beide organisaties, gebaseerd op de verkenning van 2023 en aangevuld met gedetailleerde informatie.

Hoofdstuk 4 – Omgevingsdienst Groene Metropool
In dit hoofdstuk wordt de basis gelegd voor ODGM. We beginnen met een korte schets van de motieven naar ODGM. Vervolgens worden de visie, strategische doelen en het unieke DNA van de nieuwe dienst uiteengezet. Tot slot zijn de bestuurlijke uitgangspunten voor de vorming van ODGM opgenomen.

Hoofdstuk 5 – Bestuurlijke en ambtelijke aansturing
Hier wordt uiteengezet hoe de nieuwe organisatie bestuurlijk en ambtelijk wordt aangestuurd. Deze vormt de basis voor een robuuste, toekomstbestendige organisatie.

Hoofdstuk 6 – Taken, formatie en financiën
Dit hoofdstuk richt zich op de taken, formatie en financiën van ODGM. Naast de rudimentaire begroting voor de nieuwe organisatie wordt in dit hoofdstuk ook de fusiebegroting uiteengezet.

Hoofdstuk 7 – Vervolgproces, projectorganisatie en betrokkenen
Dit hoofdstuk beschrijft het verdere verloop van het fusieproces en de projectorganisatie die de implementatie van de ODGM begeleidt. De gestructureerde aanpak zorgt ervoor dat de transitie doelgericht en efficiënt kan plaatsvinden.

Hoofdstuk 8 – Risico's en beheersmaatregelen
Tot slot worden in dit hoofdstuk de risico's van het fusieproces zelf inzichtelijk gemaakt. Maar ook de risico ´s op strategisch, tactisch en operationeel niveau voor ODGM zijn in kaart gebracht. Door deze tijdig te identificeren en passende beheersmaatregelen te ontwikkelen, wordt de basis gelegd voor een robuuste en succesvolle realisatie van de ODGM.

2.5 Het bedrijfsplan in perspectief

Het bedrijfsplan is primair bedoeld voor de besturen van beide organisaties en haar eigenaren (gemeenten en provincie) om een zorgvuldig afgewogen besluit te kunnen nemen over de fusie, en biedt daarnaast de betrokken medewerkers een helder kader voor de praktische realisatie van de fusie.

Het ontwerp-bedrijfsplan, wordt op korte termijn voor zienswijze voorgelegd aan raden en Staten. Nadat de zienswijze zijn verwerkt wordt het ontwerp-bedrijfsplan in gewijzigde vorm definitief vastgesteld door de AB's. Daarnaast wordt de ontwerp-GR gelijktijdig aangeboden aan de colleges voor zienswijze.
Om de ODGM te kunnen gaan inrichten wordt een inrichtingsplan opgesteld waarin onder meer de organisatiestructuur, de formatieomvang en -overgang en allocatie, de detailbegroting voor 2026, de ICT in de overgangsfase et cetera beschreven worden. De aan te stellen beoogd directeur/kwartiermaker zal leidinggeven aan dit proces en als boegbeeld van de nieuwe organisatie optreden.

In de navolgende hoofdstukken treft u de uitwerking van de kaders en afspraken aan. Deze dienen als basis voor het inrichtingsplan waaraan in de tweede helft van 2025 gewerkt zal worden en dat moet leiden tot een bestuurlijke en juridische nieuwe dienst per 1 januari 2026. In de loop van 2026 zal de verdere operationalisering van de nieuwe dienst haar beslag krijgen. In hoofdstuk 7 van dit bedrijfsplan wordt, zoals gevraagd, een doorkijk op deze inrichtingsfase gegeven.

Met dit bedrijfsplan wordt een stevig fundament gelegd voor één toekomstbestendige omgevingsdienst in de regio Nijmegen en Arnhem.

3. Schets fuserende organisaties ODRN en ODRA

ODRN en ODRA gaan samen op in de nieuwe ODGM. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van beide organisaties, gebaseerd op de verkenning van 2023 en aangevuld met gedetailleerde informatie.

3.1 Korte schets ODRN (cijfers gebaseerd op begroting 2025)

ODRN is een kennisintensieve uitvoeringsorganisatie die diensten verleent aan zes gemeenten en de provincie Gelderland. Het werkgebied bestaat uit:

- De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen.
- Provincie Gelderland, circa 38% van de totale bijdrage.
- Totaal verzorgingsgebied van ca. 307.000 inwoners.

Het hoofdkantoor van ODRN is gevestigd in Nijmegen. De organisatie telt 196 fte, waarvan 155 fte in vaste dienst. ODRN is gespecialiseerd in complexe vergunningverlening milieu, SEVESO-taken, ketentoezicht en energietaken. Daarnaast voert ODRN grote programma's uit waaronder circulaire economie en syndru (synthetische drugs).

De jaaromzet bedraagt circa 23,8 miljoen euro, waarvan ca 17 miljoen euro voor milieutaken. De overhead bedraagt 30% van totale lasten. Het uurtarief is in 2025 109,50 euro en 117,50 voor Seveso taken.

3.2 Korte schets ODRA (Cijfers gebaseerd op begroting 2025)

ODRA is een robuuste uitvoeringsorganisatie die werkzaam is voor tien gemeenten en de provincie Gelderland. Het werkgebied bestaat uit:

- De gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.
- Provincie Gelderland, circa 28,5% van de totale bijdrage.
- Totaal verzorgingsgebied van 385.800 inwoners.

Het hoofdkantoor van ODRA is gevestigd in Arnhem. De organisatie telt 222 fte, waarvan 196 fte in vaste dienst. ODRA is gespecialiseerd in toezicht en handhaving milieu en heeft een eigen meetteam voor lucht, geur en geluid. Daarnaast voert ODRA grotere programma's uit, waaronder complexe handhaving, provinciale aandachtbedrijven, circulaire economie, energietaken en de Omgevingswet.

De jaaromzet bedraagt circa 26,7 miljoen euro, waarvan 17,1 miljoen euro voor milieutaken. De overhead bedraagt circa 26% van de totale lasten. Het uurtarief is in 2025 104,00 euro.

4. Omgevingsdienst Groene Metropool

In dit hoofdstuk wordt de basis gelegd voor de nieuwe ODGM. Eerst worden de motieven voor de totstandkoming van ODGM belicht. Vervolgens worden de visie, strategische doelen en het unieke DNA van de nieuwe dienst uiteengezet. Tot slot formuleren we de doelstelling van ODGM, waarbij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de opzet van de dienst duidelijk worden omschreven.

4.1 Motieven naar ODGM

De motieven voor ODGM zijn helder: de toenemende complexiteit van uitvoering en maatschappelijke opgaven vragen om, een toekomstbestendige omgevingsdienst. De grote integrale transities in de leefomgeving, de ontwikkeling van het vergunning, toezicht, handhaving en advies (VTH-A) veld en de invoering van de Omgevingswet vereisen innovatiekracht die op grotere schaal beter te realiseren is. Bovendien vullen de sterke punten van ODRA in toezicht en handhaving en de expertise van ODRN in complexe vergunningverlening elkaar perfect aan. Tot slot zijn er als uitvloeisel van het rapport van de commissie van Aartsen robuustheidscriteria (zie bijlage 3) opgesteld waaraan elke omgevingsdienst individueel moet voldoen. Hoe elke omgevingsdienst zich daartoe verhoudt is aan elke omgevingsdienst zelf om te bepalen. Het resultaat kan wel betekenen dat de samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland een andere invulling gaat krijgen. Deze overwegingen vormen samen de basis voor de juridische fusie en de totstandkoming van een robuuste, toekomstbestendige ODGM.

4.2 Visie ODGM

Bij ODGM werken we iedere dag met toewijding en expertise aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. We opereren onafhankelijk, zijn proactief en wendbaar, en we doen dit samen: Samen met onze partners zorgen we voor een gezonde balans tussen de regels en de essentie, waarbij solidariteit tussen de deelnemers het uitgangspunt is.

Wij zijn de betrouwbare regionale partner voor gemeenten en provincie. Met onze kennis en ervaring versterken we het gezag van de overheid door zorgvuldige besluiten te nemen die standhouden, streng maar rechtvaardig toezicht te houden en een continue focus te hebben op verbetering en slimmer werken. Expertise is de fundering van onze diensten, deze wordt versterkt door heldere communicatie – of we nu in contact zijn met inwoners, bedrijven of overheden.

Onze mensen maken het verschil. Deskundigheid, verantwoordelijkheid, betrouwbaarheid en bevlogenheid zijn onze drijfveren. We doen wat we beloven en zetten onze kennis proactief in, ook om het beleid van onze deelnemers te ondersteunen. Zo benutten we onze uitvoeringskracht optimaal en dragen we actief bij aan een toekomstbestendige leefomgeving.

ODGM: Betrouwbaar, bevlogen en verantwoordelijk. Wij zijn de experts voor de fysieke leefomgeving.

4.3 Strategische doelen ODGM

Voortvloeiend uit onze visie, streeft de nieuwe organisatie de volgende strategische doelen voor 2030 na:

Wij zijn een betrouwbare partner met impact

Wij zijn dé betrouwbare partner voor onze stakeholders, met een duidelijke en merkbare toegevoegde waarde. Bij ons geldt: afspraak is afspraak. We werken efficiënt binnen de gestelde (financiële) kaders en nemen proactief onze rol in het speelveld. Of het nu gaat om burgers, bedrijven of partners: wij zijn een vanzelfsprekende en gewaardeerde gesprekspartner. Onze betrokkenheid en daadkracht maken het verschil.

Uitmuntende uitvoering gedreven door kennis en maatschappelijke impact

Wij voeren onze VTH-A werkzaamheden zorgvuldig, betrouwbaar en met oog voor de omgeving uit. Als kennisrijke uitvoeringsorganisatie combineren we expertise met een daadkrachtige uitvoering. Onze drijfveer? Het creëren van publieke waarde met regionale en lokale impact. We zijn een efficiënte, transparante en deskundige organisatie die continu leert, innoveert en integraal samenwerkt.

Wendbaar en verbonden in een dynamische omgeving

Wij zijn een flexibele en omgevingsbewuste organisatie die voortdurend de verbinding zoekt tussen binnen en buiten. Opgavegericht werken is onze uitdaging en onze kracht. In het complexe netwerk van overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties pakken wij een actieve rol. We begrijpen hoe ontwikkelingen in onze omgeving ons beïnvloeden – en andersom. Door strategisch te handelen versterken we onze positie en vergroten we onze impact voor de toekomst.

Warm en zakelijk werkgeverschap

We staan voor een mooie dienst. We streven naar een lerende organisatiecultuur waar medewerkers volledig tot hun recht kunnen komen, waar aandacht is voor de werk-privébalans en waar medewerkers en management zich veilig voelen.

4.4 DNA van onze professionals

Onze professionals kun je herkennen aan het feit dat zij:

- Staan voor hun vak. Over de benodigde kennis en expertise beschikken om te weten waar activiteiten te grote risico's op schade aan de leefomgeving met zich meebrengen en kunnen dit ook helder maken aan betrokkenen, ze zijn daarover heel transparant.
- Verantwoordelijkheid nemen bij het oplossen van problemen, initiatief tonen en zich betrokken voelen bij het resultaat. Mensen met eigenaarschap handelen proactief, lossen problemen op en voelen zich verantwoordelijk voor zowel successen als de fouten
- Bevlogen zijn in de uitvoering van hun werk. Anders gezegd: Onze professionals kijken over grenzen heen, zijn creatief in het bedenken van wegen om de kwaliteit van de leefomgeving optimaal te beschermen
- Doen wat ze zeggen en zeggen wat ze doen, oftewel: Duidelijk communiceren over de verwachtingen, eisen en consequenties en over het verloop van het proces. Daarbij weten onze mensen zich tevens goed te verplaatsen in degene(n) met wie zij te maken hebben. Dat maakt dat onze medewerkers niet afwachten doch proactief acteren.

Hierboven beschrijven we de kernwaarden van onze nieuwe organisatie. Deze zijn belangrijk voor de identiteit van onze organisatie. Ze geven ons allemaal, management en medewerkers, houvast en het gevoel dat ze aan iets belangrijks bijdragen. Dat motiveert en bepaalt onze houding en gedrag en maakt bovendien dat wij als organisatie in staat zijn onze pay-off 'betrouwbaar, bevlogen en verantwoordelijk' iedere dag waar te maken.

4.5 De leefomgeving centraal: voor de inwoners en bedrijven namens gemeenten en provincie

De leefomgeving staat voor de uitvoering van onze taken centraal. Dit doen wij voor inwoners en bedrijven, namens gemeenten en provincie. Kwaliteit van dienstverlening is hierbij een essentieel uitgangspunt. Dit geldt voor alle wettelijke taken die aan ODGM zijn opgedragen of gemandateerd.

Ook binnen ODGM streven wij ernaar de kwaliteit van onze dienstverlening op de korte termijn minimaal gelijk te houden en naar de toekomst verder te verbeteren. Richting inwoners betekent dit dat wij duidelijk zijn in onze communicatie, toelichting geven bij nieuwe wet- en regelgeving, en goed bereikbaar zijn voor vragen en signalen. Richting bedrijven betekent dit dat wij procedures zo voorspelbaar mogelijk inrichten, tijdig en zorgvuldig handelen en waar nodig toelichting geven op onze besluiten.

Wij erkennen daarbij dat vergunningverlening, toezicht en handhaving niet altijd welkom zijn. Toch zijn deze taken noodzakelijk om de kwaliteit en veiligheid van onze fysieke leefomgeving te borgen. Juist door dit consequent, uniform en waar nodig met maatwerk te doen, zorgen wij voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst.

4.6 Bestuurlijke uitgangspunten voor vorming ODGM

De AB's van ODRN en ODRA hebben de volgende randvoorwaarden onderschreven bij het *voornemen om te gaan fuseren, het fusieproces en de te vormen nieuwe gefuseerde organisatie*.

Bestuurlijke uitgangspunten bij *het voorgenomen fusiebesluit*:

1. Er is duidelijkheid over het proces rondom de keuze van het leiderschap van de toekomstige gefuseerde organisatie en waar mogelijk ook over de persoon.
2. De door de eigenaren ingebrachte takenpakketten blijven in elk geval de komende drie jaar gelijk aan die van 2025.
3. De eigenaren van de huidige organisaties draaien zelf op voor eventuele tekorten over de jaren 2024 en 2025 (gescheiden begrotingen en -jaarrekeningen).
4. Beide organisaties brengen bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotatie voorzieningen in.
5. Er is sprake van een duidelijke besturingsstructuur die noodzakelijk is om de besluitvorming tijdens het fusieproces te stroomlijnen. Dit betekent dat rollen, verantwoordelijkheden en besluitvormingsprocedures goed gedefinieerd moeten zijn.
6. Fuseren is een delicaat proces en vraagt derhalve om zorgvuldige communicatie. De randvoorwaarde is dat er één centrale communicatiestrategie moet komen, zowel naar medewerkers toe als naar besturen en naar raden en Staten.

Bestuurlijke uitgangspunten wat betreft *het fusieproces*:

1. ODRA en ODRN blijven in 2025 nog functioneren als afzonderlijke organisaties. De fusieorganisatie richt zich volgens planning op een start van de uitvoering op 1 januari 2026. Concreet: Het formele besluit om te fuseren is gepland eind 2025, nadat alle colleges in stemmen (na toestemming van raden en Staten).
2. Strategische en operationele integratie: Er moet een helder plan zijn voor de strategische en operationele integratie van de fusiepartners, inclusief IT-systemen, organisatiebeleid, werkprocessen en organisatiestructuren. Dit plan moet gericht zijn op het creëren van synergiën zonder verstoring van de primaire taken.
3. Culturele integratie: De culturele verschillen tussen de fuserende partijen moeten worden geïdentificeerd, omdat deze een grote invloed kunnen hebben op de slagingskans van de fusie. Het is essentieel om te investeren in het creëren van een gezamenlijke bedrijfscultuur passend bij een vernieuwende omgevingsdienst en om medewerkers goed te begeleiden in het veranderproces.
4. Er wordt voor het fusieproces gewerkt met een fusiebegroting. Die kosten zitten nu niet in de begroting 2025. Kosten en ureninzet voor het fusieproces worden gelijkelijk verdeeld over ODRN en ODRA. Daarbij kijken we ook naar de financiële middelen die het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ter beschikking wil stellen.
5. Tijdens het fusieproces worden zowel de afzonderlijke DB's en AB's op de hoogte gehouden over de voortgang als de ambtelijke opdrachtgevers, zowel op het niveau van de regisseurs/accountmanagers als op managementniveau.

6. De CAO's zullen gelijk zijn; de nadere inkleuring zal hier en daar verschillen. Uitgangspunt hierbij is dat we kiezen wat het beste is voor de nieuwe organisatie. Daarbij zijn er geen heilige huisjes en is HR21 leidend.
7. Medewerkers worden betrokken door hen mee te laten denken en mee te laten werken aan de verdere inrichting van processen en organisatie.
8. De ondernemingsraad wordt nadrukkelijk aangehaakt, niet alleen op de wettelijk verplichte momenten. Op een tijdig moment zal ook de bijzondere ondernemingsraad worden ingericht. Dit is nodig omdat de beide ondernemingsraden samengevoegd moeten worden.
9. De beide besturen stellen gezamenlijk hetzelfde extern bureau(s) aan als begeleider(s) van het fusieproces.

Bestuurlijke uitgangspunten voor wat betreft *nieuwe gefuseerde organisatie*:

1. Zowel tijdens het fusieproces als de eerstkomende drie jaar na afloop van het fusieproces is geen sprake van een bezuinigingsdoelstelling. De fusie richt zich op kwaliteitsoordelen zoals beschreven in de verkenning[1].
2. De nieuwe fusieorganisatie voldoet aan alle robuustheidscriteria (zie bijlage 3). De fusie moet resulteren in een financieel sterke omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke trend van een robuuste, integrale, kwalitatief hoogwaardige omgevingsdienst en een aantrekkelijke werkgever. Waarbij de huidige hoge kwaliteit van de VTH-dienstverlening minimaal gehandhaafd blijft tijdens en na het fusieproces. Daarnaast moet de organisatie zowel bouw- als milieutaken kunnen uitvoeren.
3. Nieuwe mogelijkheden voor aansluiting van andere omgevingsdiensten in Gelderland worden op zijn vroegst pas één jaar nadat het formele fusieproces is afgerond, bestuurlijk afgewogen. Dit na een formeel verzoek aan het Dagelijks Bestuur van de fusieorganisatie.
4. Beide fysieke locaties (Nijmegen en Arnhem) blijven vooralsnog operationeel. Specifiek zal aandacht worden besteed aan het behouden van lokale kennis en het waarborgen van de dienstverlening voor alle deelnemende gemeenten.
5. Besturingsfilosofie: Voor de aansturing geldt dat ook in de nieuwe organisatie voldoende aandacht moet zijn voor medewerkers en tijd voor management. De nieuwe organisatie moet erin voorzien dat medewerkers genoeg persoonlijke aandacht krijgen van de leidinggevenden en dat er genoeg tijd is om samen inhoudelijke afwegingen te maken, naast de verdere ontwikkeling van de organisatie.
6. Kwaliteit wordt om vraagstukken heen georganiseerd: We organiseren competenties, kennis en vaardigheden rondom vraagstukken, in plaats van langs afdelingen. Het gaat om innovatie, slim elkaar vinden en samenwerken.
7. De dienstverlening door de nieuwe organisatie mag niet duurder worden dan dat deze nu is.
8. De kwartiermaker voor de nieuwe organisatie verbindt zich minimaal voor drie jaar aan het bouwen van de nieuwe organisatie.

[1] Bedoeld wordt dat er geen bezuinigingsdoelstelling ligt op de overhead. Opdrachtgevers bepalen zelf, in overleg met de omgevingsdienst, het volume van de ingebrachte werkzaamheden.

Deze uitgangspunten zijn onderschreven in de AB'en van 19 december 2024 en maken integraal onderdeel uit van dit fusierapport als toetssteen voor het fusieproces.

5. Bestuurlijke en ambtelijke aansturing ODGM

De besturing van ODGM vindt plaats via het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, conform de kaders van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Hiermee blijft de 'governance' min of meer in lijn met de huidige bestuursstructuren van ODRA en ODRN. Ook de bestaande dienstverleningsrelaties, uitgevoerd via de DVO's, blijven gehandhaafd; wel dienen deze DVO's in de praktijk te worden aangepast om optimaal aan te sluiten bij de nieuwe organisatie.

Er is één directeur van ODGM, aangesteld door het bestuur, die tevens als formele werkgever fungeert voor alle medewerkers. Deze centrale aanstelling garandeert een eenduidig leiderschap en een consistente koers binnen de organisatie. Het Dagelijks Bestuur (DB) vormt hierbij de operationele schakel die de dagelijkse uitvoering van beleid en processen coördineert.
Voor de interne besturing van ODGM is een aantal uitgangspunten van cruciaal belang:

- Persoonlijke aandacht en samenwerking: Medewerkers krijgen voldoende persoonlijke aandacht, en er is ruimte voor gezamenlijke, inhoudelijke afwegingen. Hierdoor blijft de 'span of attention' beheersbaar.
- Kwaliteit en vraagstukken: Kwaliteit staat centraal en wordt rondom concrete vraagstukken georganiseerd. De focus ligt op het overstijgend vinden van oplossingen, waarbij afdelingen niet als op zichzelf staande entiteiten opereren. Kwaliteit van de uitvoering borgen en verbeteren is immers leidend voor ODGM. In fase 2 zal nader worden uitgewerkt wat daar precies onder wordt verstaan en hoe dit wordt gemonitord.
- Leiderschap: Het leiderschap is gericht op de medewerkers, waarbij duidelijke kaders van de professionele ruimte worden gehanteerd. Iedereen kent zijn of haar rol en positie binnen de organisatie en neemt daarbinnen zijn of haar verantwoordelijkheid.
- Professionele ontwikkeling: Medewerkers zijn taakvolwassen en nieuwsgierig; zij kunnen zelf professionele afwegingen maken en onderbouwen, maar staan tevens open voor feedback en reflectie. Er wordt actief van elkaar geleerd en gestreefd naar voortdurende professionele groei, ondersteund door het leiderschap.
- Integrale verantwoordelijkheid van managers: Managers dragen de volledige verantwoordelijkheid voor hun team of afdeling, zowel voor de inhoudelijke resultaten als voor alle bijbehorende PIOFAH-taken.

Deze gecombineerde bestuurlijke, via het Dagelijks Bestuur, en ambtelijke aansturing vormt de solide basis voor een robuuste, toekomstbestendige organisatie die in staat is de complexe uitdagingen van de fysieke leefomgeving en de VTH-taken op hoog niveau uit te voeren.

6. Taken, formatie en financiën

6.1 Taken ODGM

Vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bouw vormen de kerntaken van ODGM. Op beide domeinen biedt ODGM daarnaast juridische ondersteuning en specialistische advisering. Denk hierbij aan: constructieve veiligheid, brandveiligheid, natuurinclusief bouwen, lucht, geluid, bodem, water, licht, omgevingsveiligheid en milieumetingen. In het inrichtingsplan worden al deze taken nader uitgewerkt. Als een van de zes omgevingsdiensten in Nederland met Seveso-taken houdt ODGM toezicht op bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken, om risico's voor de volksgezondheid en het milieu te minimaliseren. Daarnaast beschikt ODGM over een gespecialiseerd team dat zich richt op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit, zoals het opsporen en aanpakken van illegale activiteiten, waaronder het dumpen van drugsafval en hennepteelt.

Eén van de bestuurlijke uitgangspunten die is geformuleerd is dat de door de eigenaren ingebrachte takenpakketten in elk geval de komende drie jaar gelijk blijven aan die van 2025.

6.2 Formatie ODGM

Bij de vorming van de nieuwe organisatie geldt het principe dat iedereen meegaat en waar mogelijk in dezelfde functie wordt geplaatst. De totale vaste formatie bedraagt circa 351 fte (gebaseerd op begrotingen 2025 ODRN en ODRA) en vormt de basis voor de verdere uitwerking van organisatorische en financiële aspecten. Deze formatie dient als input voor:

- De omvang en structuur van ODGM, inclusief de indeling in afdelingen, teams en ondersteunende functies.
- Het vaststellen van de benodigde overhead en ondersteunende capaciteit.
- De berekening van de totale kosten, zoals salarissen en voorzieningen.

De beschikbare formatie van de deelnemende organisaties wordt als uitgangspunt genomen. Een belangrijke randvoorwaarde. Daar bovenop zal tevens sprake zijn van de inzet van inhuur (als flexibele schil). Het streven is een maximum percentage inhuur van 15%.

6.3 Financiële uitgangspunten ODGM

Voor de begroting van de nieuw te vormen ODGM is een aantal uitgangspunten door de besturen meegegeven:

- Zowel tijdens het fusieproces als de eerstkomende drie jaar na afloop van het fusieproces is geen sprake van een bezuinigingsdoelstelling. De fusie richt zich op kwaliteitsoordelen zoals beschreven in het verkennende onderzoek uit 2023.
- De nieuwe fusieorganisatie voldoet tenminste aan alle robuustheidscriteria. De fusie moet resulteren in een financieel sterke omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke trend van een robuuste, integrale, kwalitatief hoogwaardige omgevingsdienst en een aantrekkelijke werkgever.

- Beide organisaties brengen bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotatie voorzieningen in.
- Er wordt voor het fusieproces gewerkt met een fusiebegroting. Die kosten zitten nu niet in de begroting 2025. Kosten en ureninzet voor het fusieproces worden gelijkelijk verdeeld over ODRN en ODRA. Daarbij kijken we ook naar de financiële mogelijkheden die het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ter beschikking wil stellen en doen we een verzoek om ondersteuning aan de provincie Gelderland. Indien er de noodzaak is om naar een alternatief te kijken (bijvoorbeeld inzet reserves) dan worden de beide besturen daarover geconsulteerd.
- De door de eigenaren ingebrachte takenpakketten blijven in elk geval de komende drie jaar gelijk aan die van 2025.
- De eigenaren van de huidige organisaties draaien zelf op voor eventuele tekorten over de jaren 2024 en 2025 (gescheiden begrotingen en -jaarrekeningen).

6.4 Fusiebegroting bouw ODGM

Het fusieproces vindt plaats naast de huidige dienstverlening van beide OD'en aan haar deelnemers. Daarmee kost het veranderproces extra capaciteit en geld. Met de fusiebegroting is hier in de basis in voorzien. Tegelijkertijd is de ervaring dat in de uitvoering er op bepaalde momenten, punten en medewerkers extra (capaciteits- en tijds)druk ontstaat. Dit is niet geheel te voorkomen.
De fusiebegroting geeft inzicht in de kosten die samenhangen met de verschillende fasen van de fusie.

Tabel 1: fusiebegroting ODGM

	Omschrijving	Fase 1 (t/m medio april)	Fase 2 (tot 1 jan 2026)	Fase 3 (na 1 jan 2026)	Totaal 1e en 2e fase (tot 1 jan 2026)
1	Externe onderstening fusieproces	€ 84.000	€ 137.000	NB	€ 221.000
2	Externe inhuur specialistische kennis en begeleiding werkgroepen		€ 200.000	NB	€ 200.000
3	Plaatsing procedure, incl. functieboek en functiewaardering		€ 75.000		€ 75.000
4	Kosten voortvloeiend uit sociaal plan			NB	
5	ICT		€ 300.000	NB	€ 300.000
6	Communicatiekosten (o.a. omzetting huisstijl, inzet communisatiemiddelen)		€ 75.000	NB	€ 75.000
7	Due Diligence	€ 50.000			€ 50.000
8	Medezeggenschap		€ 30.000		€ 30.000
9	Extra inhuur ter vervanging medewerkers in fusieproces		€ 213.000	NB	€ 213.000
10	Onvoorzien (10% over het totale budget)		€ 114.000	NB	€ 114.000
	Totaal	**€ 134.000**	**€ 1.144.000**		**€ 1.278.000**

In bijlage 1 van dit bedrijfsplan is een toelichting en onderbouwing opgenomen van de verschillende posten. Hierin wordt per post uiteengezet welke uitgangspunten en berekeningen hieraan ten grondslag liggen, zodat inzichtelijk wordt hoe de financiële en inhoudelijke keuzes tot stand zijn gekomen.

De kosten voor de fusie worden gelijkelijk verdeeld over ODRA en ODRN. De dekking voor fase 1 wordt gerealiseerd uit de exploitaties van beide OD's. De dekking van de fusiebegroting voor fase 2 is nog niet gerealiseerd. Een belangrijke mogelijkheid om de fusiekosten (deels) te compenseren is

het indienen van een aanvraag bij het ministerie van IenW. Dit betreft een (incidentele) subsidie aanvraag van 500k. Daarnaast is er een mogelijkheid om op de aangevraagde subsidie voor Robuustheid in te zetten. Dit betreft een subsidie van 250k per organisatie, gezamenlijk 500k. Tenslotte wordt ook een financiële bijdrage aan de provincie gevraagd. Met deze subsidies en bijdragen kunnen de kosten van fase 2 grotendeels gedekt worden. De fusiebegroting en de realisering van de financiering/dekking wordt strak gemonitord. Er worden geen financiële verplichtingen aangegaan als de dekking niet is gerealiseerd. De realisatie van de fusiekosten wordt strak gemonitord ten opzichte van de financiële kaders van de begroting.

6.5 Rudimentaire begroting ODGM

6.5.1 Inleiding

De rudimentaire begroting is een basale begroting, zonder uitgebreide details of analyses. In de due diligence wordt verdiepend ingegaan op de financiële haalbaarheid van de fusie alsmede de (financiële) risico's en mitigerende maatregelen.

De rudimentaire begroting is dus een voorlopige globale financiële uitwerking die inzicht geeft in de verwachte inkomsten en uitgaven van ODGM, zonder dat alle gegevens van de nieuwe dienst al zijn bepaald. De basis voor de rudimentaire begroting is de optelling van de goedgekeurde begrotingen 2025 van beide omgevingsdiensten. Voor 2026 moeten de begrotingen van ODRA en ODRN nog worden vastgesteld. De optelsom van beide begrotingen (2026) vormen het financiële kader voor de inrichting van de nieuwe Omgevingsdienst voor 2026. De begrotingscyclus voor 2026 doorloopt in beiden organisaties het reguliere begrotingsproces van vaststelling.

In fase 2 zal op basis van de begrotingen 2026 een interne programmabegroting opgesteld gaan worden en zal de begroting 20227 voor ODGM uitgewerkt gaan worden. Hierin zal o.a. de omvang van de taken per deelnemer voor 2027 en de nog te nemen besluiten over bijvoorbeeld de nieuwe organisatie en management inrichting verwerkt worden en ook de uniformering van de PDC en financieringssystematiek. Daarbij wordt nadrukkelijk vermeld dat de staffel in de nieuwe GR geen leidend principe zal zijn voor het toedelen van gemeenschappelijke kosten. Door dit fusieproces wordt er voor begroting 2026 afgeweken van het reguliere begrotingsproces omdat de nieuwe GR pas op 1 januari 2026 wordt opgericht.

6.5.2 Basis voor de rudimentaire begroting

De basis voor de rudimentaire begroting is de optelling van de goedgekeurde begrotingen 2025 van ODRN en ODRA omdat de begrotingen 2026 nog niet beschikbaar zijn. De begrotingen 2025 zijn gecontroleerd op eenmalige kosten en opbrengsten, zodat er inzicht is in de structurele kosten en baten. Onderdelen waarvan nu al duidelijk is dat deze in 2026 (en de jaren daarna) anders zullen zijn, zijn separaat weergegeven. Er is een aparte paragraaf opgenomen van de fusiebegroting waar de eenmalige kosten van de fusie van de nieuwe dienst zijn weergegeven. Deze begroting is weergegeven in hoofdstuk 6.4. In de rudimentaire begroting is geen rekening gehouden met deze fusiekosten.

6.5.3 Samengevoegde begroting

In tabel 4 staan de ontwerpbegrotingen voor 2025 voor ODRN en ODRA en de samengevoegde (rudimentaire) begroting voor ODGM.

Tabel 2: samengevoegde begroting als basis voor begroting ODGM

	Begroting 2025 ODRN		Begroting 2025 ODRA		Samengevoegde begroting	
Baten						
Partners	21.139		18.446		39.585	
Provinciale programma's	1.357		5.562		6.919	
Omgevingsdiensten/ bovenregionale bijdragen	858		601		1.459	
Derden en overige baten	465		2.120		2.585	
Totaal Baten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	
Lasten						
Salariskosten	15.162	64%	18.647	70%	33.809	67%
Inhuur	5.054	21%	3.317	12%	8.371	17%
Overige personeelskosten	316	1%	871	3%	1.187	2%
Opleidingskosten	455	2%	559	2%	1.014	2%
Huisvesting, facilitair en mobiliteit	996	4%	841	3%	1.837	4%
ICT en informatiebeheer	1.634	7%	900	3%	2.534	5%
Advieskosten, accountancy en communicatie	139	1%	357	1%	496	1%
Overige kosten	102	0%	37	0%	139	0%
Risico's (onvoorzien)			134	1%	134	0%
Programmakosten	275	1%	708	3%	983	2%
Bijdrage regionaal stelsel	461	2%	358	1%	819	2%
Kapitaallasten	150	1%			150	0%
Frictie overhead	-925	-4%			-925	-2%
Totale lasten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	

Bedragen in EUR x €1.000

Er is nog geen rekening gehouden met het wegvallen van onderlinge transacties tussen ODRA en ODRN, circa € 430k in 2025.

De verwachting is dat in 2026 de omvang van de (sluitende) begroting van ODRA stijgt naar € 27,80 miljoen. Dit is met name gebaseerd op de prijsindex. De begroting van de ODRN kent een omvang (sluitende) begroting van ca € 24,99 miljoen. In totaliteit betekent dat een gezamenlijke begroting van € 52,79 miljoen in 2026.

In bijlage 2 is het gehele hoofdstuk van de rudimentaire begroting opgenomen, inclusief incidentele effecten, risico's en het voldoen aan de financiële robuustheidscriteria.

6.5.4 Toetsing aan robuustheidscriteria IBP VTH

De samengevoegde begroting voldoet aan de volgende financiële robuustheidscriteria zoals gesteld in IBP-VTH verband:

- Innovatie: Er is minimaal 1% van de begroting beschikbaar als vrij besteedbaar budget voor innovatie.

- Het opleidingsbudget voldoet aan de norm van tenminste 3% van de totale loonsom.
- Omvang: De totale omzet van de omgevingsdienst voor basis- en milieu gerelateerde taken, inclusief overhead, voldoet aan een vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen (prijspeil 2023).
- Continuïteit: Het voldoen aan de weerstandsratio van 0.8 volgt na vaststelling van de jaarrekeningen 2024.

7. Doorkijk naar het vervolg: fusieproces, projectorganisatie en betrokkenen

Dit hoofdstuk beschrijft het verdere verloop van het fusieproces en de projectorganisatie die de implementatie van de ODGM begeleidt. De gestructureerde aanpak zorgt ervoor dat de transitie efficiënt en doelgericht kan plaatsvinden.

7.1 Fuseren doen we samen

Het bouwen van onze nieuwe dienst ODGM doen we met elkaar. Hierbij is van belang dat alle betrokkenen zich daadwerkelijk verbonden voelen met het proces, hun rol kennen en weten wanneer en waarover communicatie plaatsvindt.

Een fusie doe je samen, waarbij ieder vanuit zijn eigen positie en rol bijdraagt. Deze rollen verschillen in de mate van betrokkenheid: sommige groepen worden geïnformeerd over de voortgang, andere worden geconsulteerd voor hun inbreng en expertise, en weer andere hebben een besluitvormende rol in het proces. Met inachtneming van het noodzakelijke tempo investeren we actief in het meenemen van alle betrokkenen, zodat we gezamenlijk bouwen aan de ODGM.

7.2 Fase 2 van richten naar inrichten

Met het nemen van het adviesbesluit van de AB's op basis van het ontwerp-bedrijfsplan, de ontwerp-GR-tekst en begroting is fase 1 (richting bepalen) van het fusieproces afgerond. De formele besluitvorming volgt daarna door de colleges.

Intussen start de inrichtingsfase (fase 2) waarin de nieuwe organisatie wordt uitgewerkt en ingericht zodat de ODGM op de voorgenomen datum van 1 januari 2026 bestuurlijk/juridisch operationeel is. Onderdeel van de inrichtingsfase is de definitieve besluitvorming tot fusie door de deelnemers van de huidige OD'en. Het is daarbij vanzelfsprekend dat beide AB-en in hun rol van eigenaar blijven meedenken over de verdere inrichting en ontwikkeling van de nieuwe dienst.

De inrichtingsfase omvat alle stappen en activiteiten die nodig zijn om als ODGM juridisch, organisatorisch en fysiek van start te kunnen gaan en te kunnen opereren. Dit is de planning waarop we koersen. Dit vraagt tempo en betekent ook dat in de inrichtingsfase niet alles gereed hoeft en kan zijn en niet alles in detail uitgewerkt hoeft en kan worden. Als voorbeeld, welke checklists in de uitvoering worden gebruikt kan ook na de fusiedatum worden bepaald. De implementatie stopt niet op de fusiedatum. Vanuit het perspectief van tempo maken is voor de uit te voeren stappen een onderscheid gemaakt in 'must have' en 'nice to have'.

Een effectieve manier om tempo te maken in de transitie naar ODGM is te werken vanuit het bestaande. ODRN en ODRA functioneren al jaren en hebben elk hun eigen werkwijzen, tools en processen ontwikkeld. Waar deze overeenkomen, kunnen ze direct worden benut; waar verschillen bestaan, worden doelmatige keuzes gemaakt. Door niet alles vanaf de tekentafel opnieuw te ontwerpen, maar een vlootschouw toe te passen, wordt een efficiënte en pragmatische aanpak gehanteerd. In fase 2 vraagt een aantal cruciale onderwerpen om aandacht en besluitvorming, waaronder:

- Plaatsingsproces: sociaal plan, functieboek en HR-beleid.
- Werkprocessen, werkwijze en cultuur.
- Inrichten van het Besluitvormingsproces m.b.t. de GR: faciliteren van besluitvorming, mandaatbesluit en verordeningen.
- Herinrichting en invlechten van de bedrijfsvoering: financieel plan, P&C-cyclus en PIOFACH.
- Visie op en uitwerking van opdrachtgever- opdrachtnemerschap.

Een separaat plan van aanpak fase 2 (ook wel: inrichtingsplan) is opgesteld, waarin alle thema's in concrete opdrachten worden uitgewerkt, inclusief afhankelijkheden en andere aandachtspunten. Dit plan vormt de leidraad voor een gestructureerde en daadkrachtige uitvoering van de transitie naar ODGM.

7.3 Projectorganisatie van het fusieproces

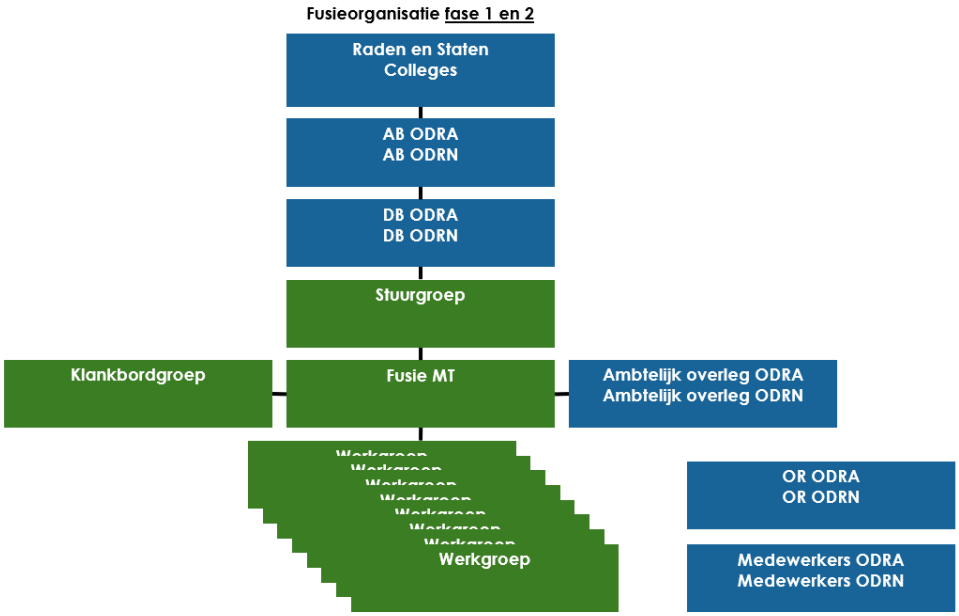
In fase 2 van het fusieproces werken we met een projectorganisatie die bestaat uit een bestuurlijke stuurgroep, een fusie MT, een aantal werkgroepen en een ambtelijke klankbordgroep. De projectorganisatie heeft als hoofdtaak om het fusieproces uit te voeren en de nieuwe gefuseerde organisatie te realiseren.

De projectorganisatie bereidt besluiten voor over de richting en inrichting van de nieuwe organisatie, waarbij formele besluitvorming plaatsvindt in de daarvoor bestemde bestuurlijke organen. De projectorganisatie zorgt voor de juiste afstemming en verbinding met alle betrokken partijen.

Deze projectorganisatie sluit dus aan op de bestaande bestuurlijke en ambtelijke structuren van beide organisaties, waaronder:

- Dagelijkse Besturen van ODRA en ODRN
- Algemene Besturen van ODRA en ODRN
- Ambtelijke overleggen van beide diensten
- Gemeenteraden en Provinciale Staten
- Ondernemingsraden van beide diensten
- Medewerkers van beide organisaties

In figuur 1 is deze projectorganisatie schematisch weergegeven.

Figuur 1: Fusieorganisatie fase 1 en 2

Stuurgroep

Rol, taak en bevoegdheid

De stuurgroep is eindverantwoordelijk voor het fusieproces en heeft een sturende en monitorende rol. Ze stuurt op de majeure mijlpalen en monitort de voortgang van het fusietraject. De stuurgroep denkt actief mee in het proces en besluitvorming, bereidt stukken voor de besturen voor. De stuurgroep heeft de taak om de besturen van beide gemeenschappelijke regelingen en de afzonderlijke colleges, raden en Staten mee te nemen in het proces. De DB-leden in de stuurgroep onderhouden nauw contact met hun DB's en zorgen voor tijdige betrokkenheid van de DB's om een efficiënte doorleiding van stukken naar de AB's mogelijk te maken. De stuurgroep legt verantwoording af aan beide DB's. De stuurgroep wordt voorbereid door het fusie MT.

Samenstelling

De stuurgroep bestaat uit:

- Vier DB-leden (twee leden van ODRN en twee leden van ODRA)
- Beide directeuren (ODRN en ODRA) / beoogd directeur van de nieuwe organisatie
- Een externe begeleider
- Een secretaris

De stuurgroep komt eens in de zes weken, en indien nodig frequenter, bijeen.

Fusie MT

Rol, taak en bevoegdheid

Het fusie MT fungeert als projectteam en is verantwoordelijk voor de operationele uitvoering van het fusieproces. Het is gericht op de bouw van de nieuwe organisatie, stemt af en bespreekt de input

en (tussen)resultaten zoals deze vanuit de verschillende werkgroepen worden aangeleverd. Het fusie-MT stuurt (aan de hand van heldere opdrachten) de werkgroepen aan en zorgt voor de terugkoppeling richting en input vanuit de beide werkorganisaties. De voorzitter is één van de directeuren, geeft leiding aan het fusie MT en brengt resultaten naar de stuurgroep. Het fusie MT heeft ook de rol en taak om een soepele overgang te bevorderen naar fase 3 en 4. Het gehele traject wordt met externe ondersteuning uitgevoerd, waarbij de regie bij de stuurgroep en het fusie MT blijft. De ondersteuning bestaat uit procesbegeleiding van het fusie MT en de werkgroepen en de inhuur van diverse experts die noodzakelijk zijn voor concrete (tussen)resultaten.
Het fusie MT wordt voorbereid door de extern begeleider en afvaardiging ODRN en ODRA.

Samenstelling
Het fusie MT bestaat uit:

- Twee leden MT ODRN
- Twee leden MT ODRA
- Beide directeuren (ODRN en ODRA) / beoogd directeur van de nieuwe organisatie
- Extern begeleider
- Communicatiemedewerker
- Organisatie jurist
- Bestuurssecretaris

Het fusie-MT komt tweewekelijks bijeen. In fase 2 nemen de vertegenwoordigers van de werkgroepen op uitnodiging ook deelaan het fusie MT.

Werkgroepen

Rol, taak en bevoegdheid
De werkgroepen zijn verantwoordelijk voor het - aan de hand van heldere opdrachten van het fusie MT - uitwerken van specifieke deelonderwerpen van de fusie (zie verder bijlage 1). Iedere werkgroep heeft een projectleider die primair verantwoordelijk en aanspreekpunt is voor de op te leveren deelproducten. De werkgroepen zijn bedoeld om op onderdelen zaken nader uit te werken en komen naar behoefte bijeen, afhankelijk van aantal en aard van de uitwerkingsvraagstukken. De werkgroepen worden voorbereid door de projectleider

Samenstelling
Elke werkgroep bestaat uit:

- Medewerkers / leidinggevenden uit beide organisaties (ODRN en ODRA)
- Een (in- of externe) projectleider
- Waar nodig aangevuld met externe expertise

Klankbordgroep (extern)

Rol, taak en bevoegdheid

De klankbordgroep heeft de rol in het fusieproces, om de deelnemers nauw te betrekken bij de ontwikkeling van de nieuwe organisatie. De klankbordgroep wordt door het fusie MT geïnformeerd en geconsulteerd over inhoudelijke en procesmatige vraagstukken, waarbij de klankbordgroep vanuit haar expertise als spiegel fungeert.

De klankbordgroep vormt dus het platform om de deelnemers goed te informeren en hun kennis en ervaring te benutten voor het fusieproces. Door deze structurele betrokkenheid wordt geborgd dat het perspectief van de deelnemers meegenomen wordt in de vormgeving van de nieuwe organisatie.

De bijeenkomsten worden voorbereid door het fusie MT. De klankbordgroep geeft advies aan het fusie MT, dat het advies beoordeelt, indien nodig maatregelen treft en het samen met de stukken naar de stuurgroep stuurt.

Samenstelling
De klankbordgroep bestaat uit:

- Vier deelnemers van ODRN
- Drie deelnemers van ODRA
- Eén vertegenwoordiger van de provincie
- Vertegenwoordiging van beide MT's

De klankbordgroep komt periodiek bijeen en de samenstelling wordt bevestigd door de stuurgroep. Tevens kan de klankbordgroep extra bijeen geroepen worden indien dat noodzakelijk blijkt.

7.4 Rollen en verantwoordelijkheden direct betrokkenen en overleggremia bij fusieproces

Tijdens het fusieproces blijven ODRN en ODRA zelf verantwoordelijk voor het continueren van de eigen dienstverlening en de eigen exploitatie. Dit waarborgt de kwaliteit en continuïteit van dienstverlening aan inwoners en bedrijven.

Tegelijkertijd werken beide omgevingsdiensten waar mogelijk al samen in het licht van de aanstaande fusie. Het gezamenlijk werken binnen de projectorganisatie creëert een voorbeeldfunctie voor beide organisaties en laat zien dat de toekomstige samenwerking nu al vorm krijgt in de praktijk.

Algemene Besturen ODRA en ODRN

Rol, taak en bevoegdheid
De Algemeen Besturen (AB'en) blijven primair verantwoordelijk voor het besturen van de eigen omgevingsdiensten. Binnen de gestelde kaders van de eigen dienst nemen zij de noodzakelijke besluiten. Zij hebben een formele besluitvormende rol in het fusieproces. De besluiten die volgen in fasen 1 en 2 worden eerst aan de algemeen besturen en soms ook aan de colleges en raden en staten van de individuele deelnemers voorgelegd. De AB'en hebben een adviserende rol naar de

bevoegde gezagen, bijvoorbeeld bij voorstellen voor de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en de rudimentaire begroting.
Beide besturen werken samen in het licht van de aanstaande fusie. Dit gebeurt - als dat nodig is - door een gezamenlijk dagelijks bestuur-overleg en een gezamenlijk algemeen bestuur-overleg. De Stuurgroep informeert de AB's doorlopend over de voortgang van het fusieproces.

Samenstelling
Het AB bestaat uit een afvaardiging van de colleges van de deelnemende gemeenten.

Dagelijkse Besturen ODRA en ODRN

Rol, taak en bevoegdheid
De Dagelijks Besturen (DB's) blijven primair verantwoordelijk voor het besturen van de eigen omgevingsdiensten op hoofdlijnen en nemen binnen de gestelde kaders van de eigen dienst de noodzakelijke besluiten. De DB's kunnen door de Stuurgroep worden gevraagd om mee te denken over specifieke onderwerpen die de organisatie treffen. Formeel zijn de DB's het voorportaal voor de stukken die naar de AB's gaan. Doordat de DB-leden in de stuurgroep nauw contact onderhouden met hun DB's en zorgen voor tijdige betrokkenheid van de DB's, wordt een efficiënte doorleiding van stukken naar de AB's mogelijk gemaakt. Dit bevordert de snelheid van het fusieproces.

Samenstelling
Het DB bestaat uit een afvaardiging van het AB met toewijzing van specifieke portefeuilles (bij ODRN).

Directeuren en MT

Het management van beide omgevingsdiensten heeft ieder primair de taak om te zorgen dat ook in de tussenliggende periode de dienstverlening naar haar deelnemers volgens afspraak plaatsvindt. Daarnaast werkt een afvaardiging van beiden managementteams in het fusie MT samen. Voor de verbinding met het fusieproces is het essentieel dat beide omgevingsdiensten elkaar actief informeren en afstemmen over eigen prioriteiten, initiatieven en lopende zaken die invloed hebben op het fusieproces en de nieuw te vormen organisatie. Dit is opgenomen als spelregel in paragraaf 4.3.

Medewerkers

Medewerkers zijn het kapitaal van de organisaties. In de werkgroepen werkt een deel mee aan de totstandkoming van de fusie. Daarnaast is het van belang dat ook alle medewerkers met elkaar kennis kunnen maken en dat ook de medewerkers worden betrokken die niet direct deelnemen aan een werkgroep van het fusieproces. Voor hen moet het proces herkenbaar zijn en moet men het kunnen volgen. Op bepaalde momenten is ook zinvol om medewerkers te betrekken bij bepaalde producten of te nemen stappen in het proces. Het communicatieplan dat in fase 1 wordt opgesteld zal hier concreet invulling aangeven. Hierbij is nadrukkelijk zorg voor de beschikbare capaciteit en

het primaire werk van de medewerkers. Een fusietraject is ook voor medewerkers een spannende tijd. En daarom wordt in fase 1 een communicatieplan geformuleerd voor het gehele fusieproces.

7.5 Ondernemingsraden

Voor ODRA en ODRN is het van belang de medezeggenschapsorganen nauw te betrekken bij het proces om te komen tot een nieuwe organisatie. De ondernemingsraden en lokaal overleggen van beide organisaties zijn tot op heden geïnformeerd door de directeuren.
Voor verschillende producten en te nemen stappen in de verschillende fases wordt instemming of advisering van de medezeggenschapsorganen gevraagd, naar gelang de relevante wet- en regelgeving dat voorschrijft.

In overleg met de medezeggenschapsorganen kan een Bijzonder Ondernemingsraad (BOR) worden ingesteld. De OR van ODRN en ODRA zullen beide na het voorgenomen adviesbesluit gevraagd worden in hoeverre men een BOR wil oprichten voor dit traject. Bij elk overleg van de BOR staan de ontwikkelingen in het fusietraject op de agenda.

7.6 Deelnemers: provincie en gemeenten

De gemeenten die zijn aangesloten bij ODRN en ODRA, samen met de provincie Gelderland, zijn zowel eigenaar als opdrachtgever van de huidige omgevingsdiensten en van de toekomstige ODGM. In het fusieproces is de besluitvorming in de colleges van de deelnemers met toestemming van de raden en Staten onderdeel van het kritieke pad. Zonder dit besluit is de oprichting van de ODGM niet mogelijk. Niet alleen de formele besluitvorming is essentieel, maar ook het nauw betrekken van de deelnemers, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Het is belangrijk dat de deelnemers weten hoe het fusieproces ervoor staat, wanneer zij inbreng hebben en wanneer zij communicatie kunnen verwachten. Onderstaand wordt dit voor de diverse groepen toegelicht.

Colleges en raden en Staten

De colleges en raden en Staten worden door de projectorganisatie ondersteund en geïnformeerd over het fusieproces, ten aanzien van zowel de benodigde besluitvorming als in algemene zin. Het college gaat over de oprichting van ODGM, met toestemming van raden en Staten. In de aanloop naar deze besluitvorming organiseert of ondersteunt de projectorganisatie momenten waarop het voor colleges en raden en Staten mogelijk is de geagendeerde documenten vanuit hun perspectief toegelicht te krijgen, vragen te stellen en indien gewenst onderling (bestuurders en raads-/statenleden) de dialoog te voeren.

Gemeentesecretarissen en provinciesecretaris

Bij de start van fase 2 van het fusieproces legt de stuurgroep de verbinding met de secretarissen in de regio. De secretarissen zijn een belangrijke schakel om met name onderwerpen waar het college of de raad over moet besluiten tijdig op de agenda te krijgen. Daarnaast worden zij betrokken als de inzet van regievoerders en bijvoorbeeld financieel- en juridisch experts vanuit de organisatie van de deelnemers wordt gevraagd.

Ambtelijk overleg (regievoerders)

Rol, taak en bevoegdheid

De ambtelijk overleggen van ODRA en ODRN hebben een rol in het fusieproces. De reguliere taak van deze overleggen is het adviseren van en doen van voorbereiding voor de AB's. In deze rol hebben zij een positie in de stukkenstroom, waarbij zij de stukken 10 dagen voor het AB ontvangen. Ook vanuit hun opdrachtgevende rol is betrokkenheid van de ambtelijk overleggen van belang. De ambtelijk overleggen worden door het fusie MT in onlinebijeenkomsten meegenomen en om inbreng gevraagd voor specifieke thema's, met name contracten, financieel en juridisch. Deze inbreng wordt meegenomen in de definitieve documenten en meegenomen in de communicatie naar bestuurders.

Er vindt maandelijks een gezamenlijke onlinebijeenkomst plaats voor beide ambtelijk overleggen tezamen. Het fusie MT bereidt deze bijeenkomsten voor.

Samenstelling en werkwijze

- De ambtelijk overleggen bestaat uit regievoerders van beide omgevingsdiensten
- Bij specifieke thema's kunnen regievoerders zich laten vervangen door deskundige collega's, vooral bij juridische of financiële vraagstukken.

8. Risico's en beheersmaatregelen

In dit hoofdstuk worden de risico's van het fusieproces zelf inzichtelijk gemaakt. Maar ook de risico´s op strategisch, tactisch en operationeel niveau voor ODGM zijn in kaart gebracht. Door deze tijdig te identificeren en passende beheersmaatregelen te ontwikkelen, wordt de basis gelegd voor een robuuste en succesvolle realisatie van de ODGM.

8.1 Risico's en beheersmaatregelen van het fusieproces

Het fusieproces kent diverse risico's, een aantal belangrijke risico's zijn in tabel 6 beschreven en worden nog nader uitgewerkt.

Tabel 6: Risico's en beheersmaatregelen fusieproces

Risico fusieproces	*Beheersmaatregelen*
De planning wordt niet gehaald.	Er wordt door de projectorganisatie programmatisch gewerkt en gestuurd op de voortgang. Wanneer de planning veranderd wordt dit voorgelegd aan de stuurgroep.
De bestuurlijke uitgangspunten worden niet of onvoldoende ingevuld	Beide AB's worden door de stuurgroep gevraagd hoe met deze situatie om te gaan. Een afwijking van de uitgangspunten vraagt om een bestuurlijke uitspraak van beide besturen.
Eén van beide organisaties en/of stakeholders voelen zich minder betrokken of dreigen zelfs af te haken.	De communicatiestrategie, maar ook de projectorganisatie ziet erop toe dat de betrokkenheid en inbreng van beide organisaties is gewaarborgd en dat stakeholders op de goede momenten worden bijgepraat.

De uitkomsten van bepaalde onderdelen zoals bijvoorbeeld de 'due diligence' geven aanleiding voor herbezinning.	De due diligence is gekoppeld aan het adviesbesluit in de AB's.
De samenwerking tussen de fusiepartijen binnen de fusieorganisatie loopt niet soepel of stagneert.	De externe begeleiders houden vinger aan de pols, bespreken zaken om de samenwerking goed te laten verlopen en escaleren naar fusie MT en zondig naar Stuurgroep om de samenwerking in de goede flow te houden.

Voor de nieuwe fusieorganisatie ODGM zijn verschillende strategische en operationele risico's (fase 2 en 3) geïdentificeerd. Bij elk risico zijn concrete beheersmaatregelen geformuleerd.

8.1 Strategische risico's en beheersmaatregelen ODGM

Strategisch Risico	*Beheersmaatregelen*
Verlies van nabijheid	• Inrichten van lokale servicelocaties in het werkgebied • Behoud van gebiedsgerichte teams met lokale kennis • Investeren in digitale toegankelijkheid en realtime informatievoorziening • Borgen van korte communicatielijnen op alle niveaus
Uniformiteit versus maatwerk	• Ontwikkelen van een flexibel dienstverleningsmodel • Ruimte creëren voor lokale interpretatie binnen uniforme kaders • Gebiedsgerichte aanpak met behoud van centrale regie
Positie in het Gelders Stelsel	• Actieve afstemming met provincie over rol en positie • Duidelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden • Proactieve samenwerking met andere omgevingsdiensten

8.2 Operationele risico's en beheersmaatregelen ODGM

Operationeel Risico	*Beheersmaatregelen*
Kwaliteit dienstverlening	• Ontwikkelen van uniform kwaliteitssysteem • Monitoren van serviceniveaus via KPI's • Investeren in kennisdeling en opleiding • Behoud van specialistische expertise
Informatievoorziening	• Ontwikkelen van robuuste ICT-architectuur • Waarborgen van datakwaliteit en -beschikbaarheid • Investeren in moderne digitale tools • Zorgen voor adequate cybersecurity
Personele bezetting	• Strategische personeelsplanning • Dubbele bezetting op kritieke functies • Actief kennismanagement systeem • Ontwikkelen van opleidingsprogramma's
Cultuurverschillen	• Heldere communicatie • Cultuurprogramma
Integratieproblemen ICT en werkprocessen	• ICT-scan door experts met een realistisch integratieplan • Werkgroepen voor uitwerking en integratie van werkprocessen

Focusverlies (te veel op de fusie te weinig op de operatie)	• Heldere communicatie • Aandacht leidinggevenden

8.3 Financiële risico's en beheersmaatregelen ODGM

Financieole Risico's	Beheersmaatregelen
Kostenbeheersing	• Strakke monitoring van kostenontwikkeling • Realiseren van schaalvoordelen • Transparante kostentoerekening • Efficiënte inzet van middelen
Tariefstructuur	• Ontwikkelen van transparant financieringsmodel • Gefaseerde harmonisatie van tarieven • Heldere onderbouwing van kosten • Regelmatige benchmark met vergelijkbare organisaties

Bijlagenboek

Bijlage 1: Toelichting fusiebegroting

Deze fusiebegroting geeft inzicht in de kosten die samenhangen met de verschillende fasen van de fusie.

Fase 1 (Richtingsfase)

De kosten tot en met medio april 2025 zijn grotendeels gerealiseerd en verwerkt in deze begroting.

Fase 2 (Inrichtingsfase)

Voor de verdere uitwerking en inrichting van de nieuwe organisatie ODGM is een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten.

Fase 3 (Realisatiefase)

In Q4 van 2025 komen we met een overzicht van de kosten voor fase 3, inclusief een voorstel voor dekking van deze kosten.

Tabel 3: fusiebegroting ODGM

	Omschrijving	Fase 1 (t/m medio april)	Fase 2 (tot 1 jan 2026)	Fase 3 (na 1 jan 2026)	Totaal 1e en 2e fase (tot 1 jan 2026)
1	Externe ondersteuning fusieproces	€ 84.000	€ 137.000	NB	€ 221.000
2	Externe inhuur specialistische kennis en begeleiding werkgroepen		€ 200.000	NB	€ 200.000
3	Plaatsing procedure, incl. functieboek en functiewaardering		€ 75.000		€ 75.000
4	Kosten voortvloeiend uit sociaal plan			NB	
5	ICT		€ 300.000	NB	€ 300.000
6	Communicatiekosten (o.a. omzetting huisstijl, inzet communisatiemiddelen)		€ 75.000	NB	€ 75.000
7	Due Diligence	€ 50.000			€ 50.000
8	Medezeggenschap		€ 30.000		€ 30.000
9	Extra inhuur ter vervanging medewerkers in fusieproces		€ 213.000	NB	€ 213.000
10	Onvoorzien (10% over het totale budget)		€ 114.000	NB	€ 114.000
	Totaal	**€ 134.000**	**€ 1.144.000**		**€ 1.278.000**

In de paragrafen hierna volgt een toelichting op een aantal posten uit de fusiebegroting.

1. Externe ondersteuning fusieproces en begeleiding werkgroepen

In fase 1 en 2 van het fusieproces werken we met een gezamenlijke projectorganisatie die bestaat uit een stuurgroep, een fusie MT, werkgroepen en een klankbordgroep. De projectorganisatie heeft als hoofdtaak om het fusieproces uit te voeren en de nieuwe gefuseerde organisatie te realiseren. De aard en de complexiteit van de fusie vereist dat externe ondersteuning wordt ingezet, verantwoordelijk voor de voortgang van de fusie, verbinding binnen de verschillende onderdelen, de planning en coördinatie en vertegenwoordiging binnen de stuurgroep, fusie MT en klankbordgroep. De geplande gemiddelde tijdsbesteding is voor 8 maanden 2,8 dagen per week. Voor specifieke thema's waar aanvullende expertise nodig is en voor eventuele externe begeleiding van de werkgroepen, wordt externe ondersteuning ingezet (zie punt 2).

2. Externe inhuur specialistische kennis (o.a. juridisch, HR en financieel)

Voor een aantal werkgroepen is specialistische kennis en/ of aanvullende begeleiding nodig om de vraagstukken uit te werken. Dit betreft o.a. de werkgroepen:

- Financieel: o.a. eventueel verdere uitwerking adviezen due diligence, opstellen ontwerpbegroting, uitwerking scenario's financieringsstelsel en overzetten/ integratie financiële administraties.
- Werkprocessen: o.a. opstellen één producten- en dienstencatalogus inclusief uniforme werkwijzen hiervoor en verantwoordingssystematiek, uniformeren belangrijke werkprocessen.
- Juridische zaken: o.a. ondersteuning besluitvorming fusiebesluit, opstellen statuten en reglementen van orde en bestuur en uitwerking overige juridische vraagstukken.
- Huisvesting, facilitair en inkoop: o.a. screening contracten, ontbinding en eventuele voorbereidingen van aanbestedingen.
- Informatievoorziening/ ICT, cultuur en organisatie: zijn in onderstaande paragrafen verwerkt.

3. Plaatsingsprocedure, inclusief functieboek en functiewaarderingen

Voor een zorgvuldige uitvoering van de fusie is externe expertise en capaciteit nodig op het gebied van HR. Dit betreft met name:

- Plaatsingsprocedure: Begeleiding en ondersteuning bij het zorgvuldig en transparant invullen van functies binnen de nieuwe organisatie.
- Integratie en actualisatie van functieboeken en functiewaarderingen: Beide organisaties werken met dezelfde CAO en functiewaarderingssystematiek, maar deze moeten worden geactualiseerd en op elkaar worden afgestemd.
- Uniformering van HR-regelgeving: Afstemming en harmonisatie van verschillende HR-regelingen binnen de nieuwe organisatie. Dit zal vervolgens (ook) verwerkt worden in het Sociaal Plan.
- Integratie en opzet van de nieuwe HR-administratie: Ontwikkeling en implementatie van een efficiënt en uniform (loon)administratiesysteem dat aansluit bij de toekomstige fusieorganisatie.

4. Informatievoorziening/ ICT

ICT vraagt specialistische projectmanagement en expertise op de verschillende vraagstukken zoals het opstellen van een strategisch ICT-plan (incl. ICT-veiligheid) en implementatieplan voor de nieuwe ICT-organisatie. Hiervoor is een gedegen ICT-scan nodig. Daarnaast is het voor de start van de nieuwe organisatie nodig om de noodzakelijk ICT-infrastructuur en (geïntegreerde) software/applicaties op orde te brengen, zoals het ERP systeem en de loonadministratie. Dit betreft nadrukkelijk niet de gehele ICT-infrastructuur, architectuur en applicatielandschap, dat zal vanaf 2026 (in fase 3) verder uitgewerkt gaan worden.

Ook de keuze van leveranciers voor de verschillende applicaties, hardware en werkplekbeheer zijn behoorlijke projecten, inclusief de verschillende datamigraties en omzetting van systemen, de ontbinding van de diverse contracten en de keuze voor archieven en de integratie daarvan. Deze omvangrijke projecten zullen grotendeels in fase 3 uitgevoerd gaan worden. De budgetraming voor fase 2 is een grove inschatting omdat er nog geen gedegen ICT-scan onderligt, deze wordt in fase 2 uitgevoerd. Mogelijk gaat een deel van dit budget over naar fase 3, in deze fase is waarschijnlijkheid aanvullend budget nodig voor deze post.

5. Communicatiekosten

De fusieorganisatie vereist een eenduidige en herkenbare communicatie, zowel intern als extern. Dit omvat onder andere:

- Ontwikkeling van communicatiemiddelen, waaronder een nieuw logo en huisstijl die de identiteit van de nieuwe organisatie weerspiegelen.
- Ontwerp en realisatie van een nieuwe website, inclusief de migratie van bestaande content en het opzetten van een toegankelijke en gebruiksvriendelijke online omgeving.
- Bestickering en visuele herkenbaarheid, zoals aanpassingen in pandbelettering, voertuigen en andere uitingen.

Een deel van het hiervoor gereserveerde budget kan mogelijk in fase 3 worden ingezet, afhankelijk van de voortgang.

6. Due Diligence

De kosten voor de due diligence hebben betrekking op het onderzoek dat is uitgevoerd door DDJ Consultancy BV in fase 1. De eigen kosten van ODRA en ODRN, zoals de inzet van interne medewerkers voor ondersteunende werkzaamheden binnen het due diligence-proces, vallen buiten dit budget en worden apart gedragen door beide organisaties.

7. Medezeggenschap

Dit betreft een budget voor o.a. advies en externe expertise voor de BOR en het eventuele proces met de vakbonden.

8. Extra inhuur ter vervanging personeel in fusieproces

Het uitgangspunt is dat medewerkers de tijdsbesteding binnen het fusieproces zoveel mogelijk binnen hun reguliere arbeidstijden uitvoeren. Het merendeel van de fusie activiteiten in fase 2 wordt uitgevoerd door medewerkers vallend onder overhead. Ter vervanging van overhead personeel is 125.000 begroot daarnaast is in post 2 budget opgenomen voor aanvullende begeleiding en expertise binnen de werkgroepen. Verder is een budget opgenomen ter compensatie van direct personeel van 400 uur per organisatie voor fase 2 o.a. voor de werkprocessen rondom het VTH-systeem.

9. Onvoorzien

Er is een post onvoorzien opgenomen van 10% over de gehele fusiebegroting.

Bijlage 2: Toelichting rudimentaire begroting ODGM

Samengevoegde begroting

Onderstaand de ontwerpbegrotingen voor 2025 voor ODRN en ODRA en de samengevoegde (rudimentaire) begroting:

	Begroting 2025 ODRN		Begroting 2025 ODRA		Samengevoegde begroting	
Baten						
Partners	21.139		18.446		39.585	
Provinciale programma's	1.357		5.562		6.919	
Omgevingsdiensten/ bovenregionale bijdragen	858		601		1.459	
Derden en overige baten	465		2.120		2.585	
Totaal Baten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	
Lasten						
Salariskosten	15.162	64%	18.647	70%	33.809	67%
Inhuur	5.054	21%	3.317	12%	8.371	17%
Overige personeelskosten	316	1%	871	3%	1.187	2%
Opleidingskosten	455	2%	559	2%	1.014	2%
Huisvesting, facilitair en mobiliteit	996	4%	841	3%	1.837	4%
ICT en informatiebeheer	1.634	7%	900	3%	2.534	5%
Advieskosten, accountancy en communicatie	139	1%	357	1%	496	1%
Overige kosten	102	0%	37	0%	139	0%
Risico's (onvoorzien)			134	1%	134	0%
Programmakosten	275	1%	708	3%	983	2%
Bijdrage regionaal stelsel	461	2%	358	1%	819	2%
Kapitaallasten	150	1%			150	0%
Frictie overhead	-925	-4%			-925	-2%
Totale lasten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	

Bedragen x €1.000

Er is nog geen rekening gehouden met de eliminatie van transacties tussen ODRA en ODRN, circa € 430k in 2025.

De verwachting is dat in 2026 de omvang van de (sluitende) begroting van ODRA stijgt naar € 27,80 miljoen. Dit is met name gebaseerd op de prijsindex. ODRN heeft in de kadernota aangegeven een index van 4,91% te willen hanteren, dat betekent een stijging van omgang (sluitende) begroting naar ca € 24,99 miljoen. In totaliteit betekent dat een gezamenlijke begroting van € 52,79 miljoen in 2026.

Uitgangspunten rudimentaire begroting

Voor de begroting van de nieuw te vormen ODGM is een aantal uitgangspunten door de besturen meegegeven:

- Zowel tijdens het fusieproces als de eerstkomende drie jaar na afloop van het fusieproces is geen sprake van een bezuinigingsdoelstelling. De fusie richt zich op kwaliteitsoordelen zoals beschreven in de verkenning.
- De nieuwe fusieorganisatie voldoet aan alle robuustheidscriteria. De fusie moet resulteren in een financieel sterke omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke trend van een

robuuste, integrale, kwalitatief hoogwaardige omgevingsdienst en een aantrekkelijke werkgever.

- Beide organisaties brengen bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotatie voorzieningen in.
- Er wordt voor het fusieproces gewerkt met een fusiebegroting. Die kosten zitten nu niet in de begroting 2025. Kosten en ureninzet voor het fusieproces worden gelijkelijk verdeeld over ODRN en ODRA. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden die het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ter beschikking wil stellen.
- De door de eigenaren ingebrachte takenpakketten blijven in elk geval de komende drie jaar gelijk aan die van 2025.
- De eigenaren van de huidige organisaties draaien zelf op voor eventuele tekorten over de jaren 2024 en 2025 (gescheiden begrotingen en -jaarrekeningen).

Kostenbesparingen

Er zijn geen kostenbesparingen meegenomen omdat er op een aantal onderdelen nog geen besluiten zijn genomen die mogelijk tot kostenbesparingen kunnen leiden. Daarnaast is de fusie niet gericht op bezuinigingsdoelstellingen. Ondanks bovengenoemde factoren is de verwachting dat synergievoordelen zullen ontstaan wanneer de twee omgevingsdiensten worden samengevoegd. In fase 2 zal worden onderzocht of eventuele synergievoordelen kunnen worden ingezet om tot minder (meer)kosten te komen.

Organisatorische uitgangspunten

De salariskosten zijn gebaseerd op de CAO van 2024, de indexatie is op grond van de mev (ODRA) / cep (ODRN) verwerkt. Ook zijn er nog keuzes in bedrijfsvoering verwerkt, zoals de keuze in o.a. ICT-applicaties en architectuur.

Tarieven/ financieringssystematiek

De twee omgevingsdiensten hanteren verschillende financieringssystemen en uiteenlopende tarieven. Vanaf de start van de nieuwe ODGM wordt een overgangsperiode van maximaal twee jaar gehanteerd, waarin gewerkt wordt met een gedifferentieerd uurtarief. Tegelijkertijd wordt actief gestreefd naar een geharmoniseerde financieringsmethodiek en bijbehorende tarieven. De uiterlijke ingangsdatum voor de nieuwe financieringssystematiek is 1 januari 2028.

Het uitgangspunt om de tarieven de eerste twee jaar gelijk te houden voor beide diensten biedt de nodige stabiliteit en voorspelbaarheid in de overgangsperiode. Dit biedt gemeenten en provincie de zekerheid die nodig is, zeker nu het ravijnjaar voor gemeenten in zicht is, en stelt ons in staat om de verdere ontwikkelingen rondom de financieringssystematiek in het kader van IBP VTH zorgvuldig mee te nemen. Een verklaring voor de verschillen in de tarieven wordt in het due diligence rapport geduid. Beide OD's hebben een voorziening voor het opnemen van oude verlofrechten.

Inhuur

Beide organisaties sturen op een verlaging van inhuur in de begroting o.a. door een traineeprogramma, strategisch personeelsplanning, betere prognoses meerjarig werk en ook de wet DBA kan een bijdrage leveren. ODRN hanteert in 2025 25% inhuur over begrote salarissen plus inhuur, de ambitie is om dit te laten dalen naar 20% in 2026. In 2024 was de inhuur 31% en ook in 2024 was deze hoog door o.a. de invoering van een vacaturestop als gevolg van de ontvlechting van de bouwtaken. Begin 2025 laat een daling van inhuur zien als gevolg van de ontvlechting van de bouwtaken.

De ODRA had het afgelopen jaar ca 21% inhuur (ca 15% in fte's), het streven is een flexibele schil van maximaal 15% van de loonkosten o.a. door meer eigen personeel in te zetten bij de provinciale programma's.

Overhead

Ca 30% van het begrotingstotaal van ODRN is overhead. Het langdurige doel van de ODRA is om op 25% overhead uit te komen (er is de afgelopen jaren een daling gerealiseerd van 28% in 2018 naar 26% in 2023). De 25% norm wordt nog niet gehaald in de begroting 2025 en 2026 (26%) door ontwikkeling IBP en eigen organisatieontwikkelingen.

Voor de meetdienst is ODRA op zoek naar nieuwe huisvesting, mogelijk leidt dit tot een stijging van de huisvestingskosten maar dit zal minimale invloed hebben op de gehele begroting. Ook zal er voor het hoofdkantoor uitbreiding nodig zijn.

Posten onvoorzien en advies

Ontwikkelingen realiseert ODRN worden via het opleidingsbudget (3% van de loonsom) en met het budget voor innovatie (1%, dit is opgenomen onder de post personeelskosten). Er is geen post voor onvoorzien opgenomen.

ODRA heeft in de begroting een post van 0,5% onvoorzien opgenomen en gaat in 2026 meer begroten voor het adviesbudget o.a. om te voldoen aan de wetgeving zoals AVG en informatiebeveiliging, de Wet elektronisch publiceren en wet open overheid.

Kennisontwikkeling

Kennisontwikkeling zal in de toekomst meer worden belegd bij Omgevingsdienst-NL. De kosten voor de komende jaren zullen gaan verschuiven van bijdragen aan het Gelders Stelsel, naar contributie en bijdragen voor de kennisontwikkeling via Omgevingsdienst-NL.

Bezuinigingen vanwege financiële krapte vanaf 2026

In de begroting is geen rekening gehouden met de inhoudelijke keuzes die deelnemers wellicht moeten maken door de financiële krapte vanaf 2026. Gemeenten hebben beide OD's gevraagd naar de mogelijkheden voor bezuinigingen in het kader van het 'Ravijnjaar' 2026. Hoewel ODRN heeft aangegeven hiervoor niet direct mogelijkheden te zien, zal over de (on)mogelijkheden hiervan m.b.t. bespreking begroting 2026 verder gesproken worden. Een mogelijkheid is het ook het verminderen van uitvoering (o.a. projecten) of het naar achteren schuiven daarvan. ODRA gaat meer risicogericht toezicht houden maar dat levert geen grote besparingen op.

Begrotingsontwikkeling en incidentele effecten

De ODRA heeft een begrotingsontwikkeling in de lijn van voorgaande jaren en is structureel van aard. Voor de ODRN is dit niet het geval, per 1 januari 2025 zijn de BRIKS (bouw) taken terug naar gemeente Nijmegen. De omzet daalt vanaf 2025 met zo'n € 5 miljoen per jaar. Dit wordt voor ca € 6,5 miljoen veroorzaakt door afname van omzet bouwtaken voor gemeente Nijmegen. De omzet van andere werkzaamheden neemt met zo'n € 1,5 miljoen toe door o.a. indexering en een aanvullende stijging van het uurtarief met € 2,50 (m.b.t. bijstelling norm ziekteverzuim van 5% naar 6%, hoger budget opleidingen en compensatie meerkosten inhuur). Het belangrijkste incidentele effect in de begroting van ODRN betreft de vergoeding voor frictiekosten overhead. Met de overgang van de BRIKS-taken naar de gemeente Nijmegen daalt het primaire personeelsbestand van ODRN met ongeveer 19%. De overhead krimpt niet automatisch mee want het betreft veelal vaste kosten. De kosten zijn op korte en middellange termijn beperkt beïnvloedbaar, maar op langere termijn zijn er meer bijsturingsmogelijkheden. De gemeente Nijmegen betaalt een bijdrage voor de frictiekosten van 2025 tot en met 2027 van € 2,15 miljoen (prijspeil 2025: respectievelijk € 780k, € 733k en € 637k, over 2025 zit nog een bijdrage van € 81k voor huisvesting en facilitaire kosten, ook zijn al een aantal bezuinigingen doorgevoerd). Vanaf 2028 dient ODRN met het invoeren van (besparende) maatregelen deze frictiekosten zelf op te lossen. De taakstelling frictiekosten vanaf 2028 heeft ODRN als volgt ingevuld:

- Korting budget voor stelseltaken € 63k.
- Bezuinigen op ICT-kosten € 220k.
- Afbouw formatie € 145k: 1 fte afdelingshoofd en 0,2 fte teamleider.
- Besparing budget inhuur overhead € 380k.
- Totale dekking frictie € 808k.

De verlaging van het budget voor Gelderse stelseltaken vanaf 2028 met jaarlijks € 63k is naar verwachting te realiseren omdat het budget afgelopen jaren niet volledig is ingezet. In overleg met het Gelders Stelsel kan worden bepaald welke diensten in mindering worden gebracht.

De besparing op ICT is naar verwachting te realiseren door o.a. efficiency en het verbeteren van contracten.

De meerjarenbegroting 2025 ging nog uit van twee afdelingshoofden voor de BRIKS-afdelingen. Met het aangepaste reorganisatieplan (samenvoeging beide BRIKS-afdelingen) kan de formatie met 1 fte afdelingshoofd beperkt worden. Ook kan er een besparing gerealiseerd worden op 0,2 fte teamleider procesondersteuning. Beide besparingen zijn inmiddels gerealiseerd.

De taakstellende bezuiniging op formatie en inhuur overhead van € 308k is onzeker en er is nog geen (vastgesteld) plan hoe dit in te vullen. De taakstelling van 30% overhead voor ODRN is op lange termijn dan ook nog een uitdaging.

Bij de ODRN is een krimp in de huisvesting doorgevoerd van ca € 80k op jaarbasis (prijspeil 2024) dat in 2025 gerealiseerd wordt, dit is niet in de begroting 2025 verwerkt.

Risico's

Onderstaand een overzicht van een aantal belangrijke reguliere financiële risico's van beide organisaties:

- Exploitatierisico's: Als de werkpakketten (omzet) niet worden gehaald, terwijl de vaste kosten doorlopen. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij uitstel bouwactiviteiten door o.a. de stikstofproblematiek (rem op vergunningen) of bezuinigingen bij deelnemers.
- Kostenrisico, o.a. bij een hogere CAO dan begroot of tegenvallende en onvoorziene kosten.
- Krappe arbeidsmarkt waardoor meer (duurdere) inhuur nodig is en/of productie niet kan worden gerealiseerd.
- De risico's op outputfinanciering door bijvoorbeeld hogere tijdsbesteding t.o.v. de kengetallen.
- Informatieveiligheid en data security.

Financiële risico's in het kader van de fusie:

- Op termijn kunnen mogelijk wijzigingen zijn in financieringssystematiek om te komen tot één systematiek (zoals normfinanciering en outcomesturing) en zal er gewerkt worden aan uniformering van regionale werkplannen en PDC's (werkprocessen). Dit kan consequenties hebben voor interne bekostiging en deelnemersbijdragen (herverdelingseffecten).
- De (éénmalige) fusiekosten vanaf 2026 zijn nog niet inzichtelijk en nog niet verwerkt in de rudimentaire begroting.

Toetsing Robuustheidscriteria

De samengevoegde begroting voldoet aan de volgende financiële robuustheidscriteria:

- Innovatie: Er is minimaal 1% van de begroting beschikbaar als vrij besteedbaar budget voor innovatie.
- Het opleidingsbudget voldoet aan de norm van tenminste 3% van de totale loonsom.
- Omvang: De totale omzet van de omgevingsdienst voor basis- en milieu gerelateerde taken, inclusief overhead, voldoet aan een vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen (prijspeil 2023).
- Continuïteit: Het wel of niet voldoen aan de weerstandsratio van 0.8 wordt behandeld in de due diligence rapportage (na beoordeling van de jaarrekeningen 2024).

Bijlage 3: Robuustheid (en robuustheidscriteria)

De vorming van de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) vindt plaats in het licht van een landelijk ingezette beweging om het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te versterken. De commissie-Van Aartsen benadrukte dat omgevingsdiensten voldoende robuust moeten zijn om de maatschappelijke opgaven van deze tijd – zoals de energietransitie, stikstofproblematiek en de invoering van de Omgevingswet – adequaat te ondersteunen. Robuustheid betreft daarbij zowel de schaal en financiële draagkracht van de organisatie als de kwaliteit, integraliteit en onafhankelijkheid van de uitvoering.

In dit kader zijn in het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP VTH) landelijke robuustheidscriteria vastgesteld waaraan omgevingsdiensten zich moeten toetsen. De ODGM voldoet op basis van de samengevoegde (rudimentaire) begroting aantoonbaar aan deze criteria:

- **Omvang**: De gezamenlijke begroting van ODRA en ODRN overstijgt ruimschoots de landelijke ondergrens van €16,5 miljoen (prijspeil 2023) voor VTH-gerelateerde taken, inclusief overhead.
- **Innovatie**: Minimaal 1% van de totale begroting is vrij inzetbaar voor innovatie. Daarnaast wordt structureel gewerkt aan een innovatieagenda, waarmee ODGM investeert in toekomstgerichte ontwikkeling van haar dienstverlening.
- **Opleidingsbudget**: Er is minimaal 3% van de totale loonsom beschikbaar gesteld voor opleiding en deskundigheidsbevordering van medewerkers, waarmee wordt ingezet op duurzame kennisontwikkeling.
- **Weerstandsratio**: De minimale ratio van 0,8 wordt als criterium gehanteerd en wordt getoetst in de due diligence-rapportage, op basis van de meest recente jaarrekeningen en vermogenspositie van beide organisaties.
- **Kwaliteit**: ODGM borgt de kwaliteit van de uitvoering via het hanteren van uniforme kwaliteitscriteria, die onderdeel vormen van de landelijke kwaliteitsimpuls VTH. Deze criteria zorgen voor eenduidige, transparante en rechtmatige dienstverlening.
- **Specialisatie en integraliteit**: De fusie brengt specialistische kennis van beide organisaties bijeen. ODGM is in staat om zowel complexe milieutaken (zoals Seveso) als bouwgerelateerde VTH-taken integraal en kwalitatief hoogwaardig uit te voeren.

De fusie tot ODGM vormt daarmee niet enkel een organisatorische samenvoeging, maar een inhoudelijke versterking die leidt tot een toekomstbestendige en gezaghebbende omgevingsdienst. Door aantoonbaar te voldoen aan de robuustheidscriteria wordt de legitimiteit, betrouwbaarheid en uitvoeringskracht van de nieuwe dienst stevig verankerd.

Liquidatieplan ODRN

Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen

1 oktober 2025

Leeswijzer

Dit liquidatieplan beschrijft de noodzakelijke stappen voor de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Het plan bestaat uit drie hoofdstukken:

- **Hoofdstuk 1 – Inleiding**
  Dit hoofdstuk bevat algemene informatie over de aanleiding en context van de liquidatie. Er wordt ingegaan op de status van het plan, de juridische grondslag, de uitgangspunten, het doel en de besluitvorming rondom de opheffing van ODRN.

- **Hoofdstuk 2 – Proces van opheffing**
  In dit hoofdstuk wordt het opheffingsproces van ODRN beschreven. Dit omvat de fasering van het traject, de financiële afhandeling van activa en passiva, en de overdracht aan de nieuwe entiteit: Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Ook de gevolgen voor personeel, contracten en verplichtingen komen aan bod. Het hoofdstuk eindigt met een toelichting op de liquidatiebalans.

- **Hoofdstuk 3 – Planning en besluitvorming**
  Hierin wordt de tijdsplanning voor de liquidatie uiteengezet. Het gaat om de kritische mijlpalen in de besluitvorming, waaronder de opstelling van de jaarrekening 2025, de juridische afronding en uitschrijving van ODRN.

Bijlagen:
In de bijlagen worden ondersteunende documenten opgenomen, zoals:

- de uitgangspuntennotitie,
- de beantwoording van vragen van deelnemers,
- voorbeeld opheffingsbesluit.

Inhoudsopgave

LEESWIJZER 2

1. INLEIDING 4

1.1 ALGEMEEN 4
1.2 STATUS VAN HET LIQUIDATIEPLAN 5
1.3 AFBAKENING 6
1.4 UITGANGSPUNTEN 6
1.5 OPHEFFINGSBESLUITVORMING 6
1.6 KADERSTELLING 7
1.7 DOELSTELLING LIQUIDATIEPLAN 8

2. PROCES VAN OPHEFFING 8

2.1 FASERING OPHEFFING 8
2.2 VERWERKING VAN HET VERMOGEN 9
2.3 BEDRIJFSECONOMISCHE/ FINANCIËLE INVALSHOEK: LIQUIDATIEBALANS 11
2.3.1 Waardebepaling activa 11
2.3.2 Liquidatiebalans 11

3. PLANNING BESLUITVORMING 12

BIJLAGEN 14

BIJLAGE 1: UITGANGSPUNTENNOTITIE LIQUIDATIE 14
BIJLAGE 2: VOORBEELD OPHEFFINGSBESLUIT 21

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna te noemen ODRN) betreft een samenwerking tussen de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen en de provincie Gelderland. ODRN behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van:

- Het uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening/advisering, toezicht, handhaving (VTH) in het kader van het omgevingsrecht;
- ODRN is onderdeel van een stelsel van omgevingsdiensten in de Provincie Gelderland waarbij bepaalde taken bovenregionaal zijn belegd, complexe en bovenregionale taken;
- ODRN voert de Seveso taken uit voor de provincie Gelderland en de provincie Overijssel.

Vanwege de behoefte aan een robuuste, toekomstbestendige omgevingsdienst die beter is toegerust op complexe maatschappelijke opgaven is aan de colleges, na een positief adviesbesluit van het AB, voorgesteld om te besluiten tot een juridische fusie van ODRN met de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Deze fusie resulteert in de oprichting van een nieuwe gemeenschappelijke regeling: Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Het Algemeen Bestuur van ODRN heeft positief geadviseerd over het oprichten van de nieuwe gemeenschappelijke regeling en de overdracht van taken, personeel en middelen van ODRN aan ODGM. Met het oprichten van de nieuwe gemeenschappelijke regeling besluit het college ook tot het opheffen van de huidige GR ODRN. Dat betekent dat ODRN als rechtspersoon zal verdwijnen en dus in juridische zin geliquideerd zal worden.

Door het oprichten van een nieuwe dienst de ODGM wordt een toekomstbestendige, robuuste organisatie gecreëerd die in staat is om:

- Een geïntegreerde en hoogwaardige uitvoering van bouw- en milieutaken in de regio te realiseren;
- Eén aanspreekpunt te bieden voor inwoners, bedrijven en overheden binnen het werkgebied van ODGM;
- De strategie, governance en expertise binnen het fysieke domein te bundelen voor een effectievere aanpak van regionale opgaven;

- Beter in te spelen op nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, en op maatschappelijke opgaven zoals klimaat, energie en duurzaamheid.

Het opheffen van ODRN vindt plaats bij voldoende eensluidende besluiten van de Colleges van de deelnemende gemeenten en provincie conform de bepaling in de GR ODRN. Het instellen van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) vindt plaats bij eensluidende besluiten van de Colleges van de deelnemende gemeenten en Provincie na toestemming van alle gemeenteraden en Provinciale Staten.

1.2 Status van het liquidatieplan

Dit plan is geschreven als leidraad om te komen tot opheffing van ODRN per 1 januari 2026. Het plan gaat in op de bedrijfseconomisch/financiële aspecten van de opheffing, waarbij op hoofdlijnen wordt geadviseerd over de wijze van uitvoering van de opheffing van ODRN en de overdracht van personele rechten en plichten aan de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Het plan wordt afgesloten met een opstelling van de financiële weergave van de stand van zaken, zijnde de liquidatiebalans. De liquidatiebalans wordt opgesteld op basis van de jaarrekening 2025. In de versie die nu voorligt, is logischerwijs nog geen ingevulde liquidatiebalans opgenomen. Wel worden de onderdelen benoemd die geraakt worden door de liquidatie.

Om te komen tot het liquidatiesaldo is een aantal financiële overwegingen noodzakelijk. Deze overwegingen hebben betrekking op de waardering van de activa, het saldo van rechten en verplichtingen, en de kosten van de liquidatie. Op basis van de liquidatiebalans zal het liquidatiesaldo worden bepaald. Hierbij geldt:

- Reserves en eventuele voorzieningen die niet meer worden benut, zullen vrijvallen ten bate van het liquidatiesaldo.
- Het saldo over de afwikkeling van rechten en plichten komt ten gunste of ten laste van het liquidatiesaldo.

1.3 Afbakening

Het plan gaat in op de bedrijfseconomisch/financiële aspecten bij de opheffing van ODRN en de overheveling van het vermogen naar de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Waarbij goed is om te benadrukken dat GR ODRN wordt opgeheven en vrijwel alles overgaat in de nieuwe GR ODGM.

Dit plan gaat niet in op organisatorische aspecten van de bedrijfsvoering na 1 januari 2026 van de ODGM.

1.4 Uitgangspunten

Het voorliggende liquidatieplan is geschreven op basis van de navolgende uitgangspunten:

1. Opheffing van ODRN per 1 januari 2026, en
2. Definitieve overdracht van de activa en passiva aan ODGM na afronding van de jaarrekening van ODRN over 2025.

Er is na 1 januari 2026 tijd nodig om tot een eindbalans te komen (jaarrekening 2025). De jaarrekening 2025 dient als uitwerking van dit liquidatieplan en vormt de uiteindelijke liquidatiebalans. De overdracht van activa en passiva zal plaatsvinden conform de in dit liquidatieplan vastgelegde regels. De resterende rechten en verplichtingen van ODRN gaan na opheffing over naar ODGM.

1.5 Opheffingsbesluitvorming

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen is op 7 november 2012 opgericht. In artikel 34 van GR ODRN is vastgelegd hoe moet worden omgegaan met een voornemen tot opheffing van de regeling. Dit artikel bevat bepalingen over de wijze van besluitvorming, de vaststelling van een liquidatieplan en de afwikkeling van de liquidatie.

Artikel 34 van de GR ODRN bepaalt onder meer het volgende met betrekking tot opheffing en liquidatie:

1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als ten minste tweederde van de deelnemers daartoe besluit.
2. Deelnemers en het Algemeen Bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel.

3. Het Dagelijks Bestuur zendt het voorstel van het Algemeen Bestuur toe aan de deelnemers.

4. Ingeval van opheffing van de regeling stelt het Algemeen Bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld. Het besluit tot vaststelling van het liquidatieplan behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.

5. Het Dagelijks Bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.

6. De organen van de regeling blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.

In dit geval hebben de beide Algemeen Besturen op 6 mei positief geadviseerd over een juridische fusie van ODRN met ODRA, welke fusie resulteert in opheffing van de ODRN en de ODRA en de overdracht van taken aan de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Vervolgens stelt het Algemeen Bestuur, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast.

Het definitieve opheffingsbesluit bevat een opsomming van de colleges die hebben besloten tot opheffing van de GR en de data daarvan (zie voorbeeld in bijlage 3). Het besluit tot opheffen wordt conform de Wet gemeenschappelijke regeling (artikel 26) en het bepaalde in de GR ODRN, artikel 38 lid 2 en 3, door Gedeputeerde Staten bekendgemaakt in het Provinciaal blad. De colleges van de deelnemers dragen zelf zorg voor de bekendmaking van hun eigen collegebesluit in het Gemeenteblad danwel Provinciaal blad.

De formele uitschrijving van ODRN uit het gemeentelijk register en bij de Kamer van Koophandel zal plaatsvinden na afronding van de liquidatie.

1.6 Kaderstelling

Dit liquidatieplan is opgesteld op basis van een aantal (beleids)kaders, te noemen:

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr),
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN),
- Begroting 2026.

1.7 Doelstelling Liquidatieplan

De doelstelling van dit liquidatieplan betreft het verstrekken van inzicht in de bedrijfseconomische/financiële en personele consequenties van de opheffing van ODRN.

Dit liquidatieplan dient daarmee als input voor het besluit tot opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling ODRN en de overheveling van het vermogen van ODRN naar ODGM.

2. Proces van opheffing

2.1 Fasering opheffing

De opheffing van de ODRN geschiedt aan de hand van een aantal processtappen. De te volgen stappen dienen gebaseerd te zijn op hetgeen in de gemeenschappelijke regeling is bepaald en op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Processtappen

1. Adviesbesluit van het Algemeen Bestuur van ODRN om aan colleges van de deelnemende gemeenten en het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland voor te stellen om de gemeenschappelijke regeling op te heffen.
2. Besluit tot opheffing door de colleges van de deelnemende gemeenten en het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.
3. Definitieve opheffingsbesluit (zie voorbeeld in bijlage): een opsomming van de colleges die hebben besloten tot opheffing van de GR en de bijbehorende data.
4. Het definitieve opheffingsbesluit wordt op gebruikelijke wijze bekend gemaakt (ingevolge artikel 26 Wgr).
5. Overdracht van rechten en plichten aan de rechtsopvolger, de GR Omgevingsdienst Groene Metropool.
6. Afronding liquidatie op basis definitieve jaarrekening 2025.
7. Uitschrijven bij de KVK als de vereffening is afgerond.

Het is van belang dat het proces van opheffing van ODRN en de voortgang hiervan nauwgezet wordt gevolgd. In hoofdstuk drie wordt daartoe ingegaan op de tijdsplanning van de bovenstaande processtappen.

Kanttekening bij het liquidatieplan is dat de eindbalans en saldi van diverse activa en passiva pas na 31 december 2025 opgemaakt zullen worden. De eindbalans wordt op basis van de jaarstukken 2025 van ODRN opgesteld.

Zodra de cijfers bekend zijn, kan de financiële overdracht naar de ODGM plaatsvinden. Een definitief resultaat wordt dus uiteindelijk kenbaar gemaakt aan de hand van de jaarrekening 2025 van ODRN.

Conform artikel 34 van ODRN wordt het besluit tot opheffing genomen door ten minste tweederde van de deelnemers. De deelnemers zijn in dit geval de colleges van Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. De weg hiertoe is op 6 mei 2025 ingezet met het nemen van het adviesbesluit om over te gaan tot een juridische fusie met de ODRN, welke overgaat in ODGM.

2.2 Verwerking van het vermogen

Uitgangspunt is dat de ODGM alle onderdelen die bedoeld worden met betrekking tot dit liquidatieplan van ODRN één op één (as-is) overneemt. Het gaat dan om alle bezittingen, activa, passiva, verplichtingen etc..

2.2.1 Waardebepaling van de bezittingen

Ten aanzien van de aanwezige bezittingen wordt uitgegaan van de in de jaarrekening 2025 opgenomen waarde.

2.2.2 Overname van de verplichtingen

Inzichtelijk zal worden gemaakt welke niet uit de balans blijkende verplichtingen er per 31 december 2025 bestaan, die overgenomen zullen worden door ODGM. Ook wordt voor de liquidatie aandacht besteed aan verplichtingen en kosten voortvloeiend uit het besluit tot opheffing. De gevolgen van de opheffing voor het personeel worden in paragraaf 2.2.5 beschreven.

2.2.3 Overdracht van vermogen ODRN

De overdracht van het vermogen en eigendommen van ODRN vindt plaats op basis van de liquidatiebalans. Die komt overeen met jaarrekening 2025. In deze liquidatiebalans is daarnaast rekening gehouden met eventuele juridische risico’s die ook in hoofdstuk drie zijn beschreven. De financiële overwegingen zijn in paragraaf 2.3 verder toegelicht en dienen als input voor de besluitvorming inzake uitkeren liquidatiesaldo aan de deelnemers. Vervolgens wordt op basis van het benodigde weerstandsvermogen voor de nieuwe dienst ODGM en de verdeelsleutel van de ODGM bepaald welke bijdrage iedere deelnemer van de ODGM moet leveren in het weerstandsvermogen van de ODGM.

2.2.4 Juridische kader

Door de fusie gaat het vermogen van de fuserende rechtspersonen (ODRA en ODRN) onder algemene titel over op de verkrijgende rechtspersoon (ODGM). In juridisch opzicht geldt dat de rechten en verplichtingen van ODRN blijven bestaan en van rechtswege overgaan naar ODGM. Dit gebeurt door uitvoering te geven aan artikel 34 van de gemeenschappelijke regeling, waarbij het liquidatieplan geldt als een bij opheffing in te vullen plan van vermogensoverdracht. Na een inventarisatie van de nog resterende rechten en plichten zal worden bezien hoe de levering daarvan moet plaatsvinden. Het is gebruikelijk om één en ander in afstemming met de accountant te laten plaatsvinden.

Bij deze liquidatie en overname door ODGM is geen btw-heffing aan de orde. Ook de overdracht van activa is niet btw-belast, omdat sprake is van een overdracht van onderneming.

Eventuele gevolgen voor de ODGM op de BTW na 1 januari 2026, dus na de overname en liquidatie van ODRN, worden op dit moment nog uitgezocht, maar vallen buiten dit liquidatieplan dat onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van ODRN valt.

2.2.5 Personeel

Huidige contractvormen en afspraken

De opheffing van ODRN heeft geen directe gevolgen voor het personeel in dienst van ODRN. Er is sprake van overgang van onderneming, rechten en plichten blijven zoals ze waren en gaan 1 op 1 over naar de ODGM. Personeel in dienst van het openbaar lichaam krijgt formeel wel een nieuwe werkgever, het Openbaar Lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool.

Sociale paragraaf

Er wordt uitgegaan van overgang van onderneming en het principe "mens volgt werk". De taken behorende bij de huidige functies van de medewerkers blijven (in eerste instantie) ongewijzigd. De individuele arbeidsvoorwaarden worden overgenomen met behoud van de opgebouwde dienstjaren en verlof.

Personele aspecten, aandachtspunten

Met betrekking tot de overgang van de medewerkers zijn de besturen van beide gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk. Omdat de activiteiten van ODRN worden overgenomen in ODGM, betekent het feitelijk dat medewerkers van ODRN het werk blijven uitvoeren zoals zij gewend waren,

maar wel een nieuwe werkgever krijgen, het Openbaar Lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool. Er zijn verder geen bijzonderheden die extra aandacht vragen.

2.2.6 Overige rechten en verplichtingen

Andere bestaande rechten en verplichtingen van ODRN dienen per 1 januari 2026 overgenomen te worden door ODGM.

De voor de opheffing en overdracht van bezittingen en vermogen relevante rechten en verplichtingen worden per onderdeel in beeld gebracht. De contracten die de ODRN heeft gesloten met derde partijen zullen worden overgenomen door ODGM op basis van de rechtsfiguur van contractsoverneming (artikel 6:159 BW), en worden gedurende het jaar 2025 verder in beeld gebracht.

2.3 Bedrijfseconomische/ financiële invalshoek: liquidatiebalans

2.3.1 Waardebepaling activa

ODRN beschikt op de liquidatiedatum nog over een inventaris die als materiële vaste activa gekwalificeerd kan worden. Zoals aangegeven wordt voor de materiële vaste activa uitgegaan van de jaarrekening 2025.

2.3.2 Liquidatiebalans

De liquidatiebalans wordt opgesteld op basis van de jaarrekening 2025. In de liquidatiebalans wordt daarnaast rekening gehouden met de hiervoor beschreven juridische aspecten bij de opheffing van ODRN.
Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat in de begroting 2025 geen rekening is gehouden met de kosten inzake opheffing van ODRN. Deze kosten worden gedekt uit de verkregen middelen voor de fusie.

Activa

Voor de activa behorende bij ODRN geldt dat deze overgaan naar de ODGM op basis van de cijfers van de jaarrekening 2025.

2.3.7 De wijze van overdracht van bezittingen en opheffing van de ODRN

Het liquidatieplan, waarin de wijze van overdracht van vermogen en bezittingen en het voorstel tot opheffing van ODRN, dient door het Algemeen Bestuur van ODRN te worden voorgelegd aan de colleges van de deelnemers.

Tenminste tweederde van de deelnemers moeten tot opheffing besluiten, zoals gesteld in artikel 34 van de tekst van ODRN.

Hierna kan ODRN worden opgeheven. Door het genomen adviesbesluit op 6 mei 2025 is dit proces in gang gezet. Het besluit tot opheffing als zodanig betekent echter niet dat ODRN als entiteit in het recht ophoudt te bestaan. Dit is pas het geval als de liquidatie is voltooid en de melding 'geen baten' is gedaan bij de Kamer van Koophandel. Dit betekent dat alle (financiële) zaken zijn afgehandeld.

3. Planning besluitvorming

In hoofdstuk 2 zijn de stappen van het opheffingsproces beschreven. Gezien de tijdsplanning is het van belang dat de besluitvorming op de juiste momenten plaatsvindt. In dit hoofdstuk worden daartoe de volgende stappen van de besluitvorming gepresenteerd teneinde te komen tot opheffing van ODRN.

1. Opstellen uitgangspuntennotitie liquidatieplan mei/juni 2025.
2. Optioneel: zienswijze door raden en Staten.
3. Opstellen van het concept liquidatieplan in de zomer 2025.
4. Vaststellen concept liquidatieplan door Algemeen Bestuur op 11 september 2025.
5. Ontvangen zienswijzen van raden en Staten op concept liquidatieplan (termijn is 8 weken).
6. Toestemming raden en Staten van de deelnemende gemeenten en provincie voor de ontwerp-GR van ODGM, 1 oktober 2025.
7. Opheffingsbesluiten van de colleges (die tegelijk besluiten tot het treffen van de nieuwe GR) vóór 18 december 2025.
8. Bekendmaking van het opheffen van de GR ODRN conform artikel 38 lid 3 en 1 GR ODRN.
9. Doorrekening maken van de concept-jaarrekening 2025 naar de opheffingsdatum 1-1-2026.

Uitvoering liquidatieplan, fase na 1 januari 2026 tot uiterlijk 1 juli 2026

1. Uitvoering liquidatieplan
    a. Administratieve afwikkeling (inschrijven/uitschrijven in registers e.d.).
    b. Financiële afwikkeling (waaronder de jaarstukken 2025).
    c. Overdracht van eventuele registergoederen per akte bij de notaris.
2. Uitschrijving Kamer van Koophandel.

Bijlagen

Bijlage 1: Uitgangspuntennotitie liquidatie

In deze notitie worden de afspraken weergegeven die betrekking hebben op de financiële liquidatie zoals vermeld in punt 4 van het Procesvoorstel Liquidatieplan – AB 6 mei 2025.

De Jaarrekening 2025 van beide latende diensten is een belangrijke basis voor de overdracht aan rechtsopvolger ODGM en de feitelijke afwikkeling van de financiële liquidatie van de latende diensten nadien. Om deze reden bevat deze notitie mede belangrijke uitgangspunten die dienen te worden betrokken bij de opstelling van de Jaarrekening 2025 van de beide latende Omgevingsdiensten.

Feitelijke afwikkeling van de liquidatie zal in 2026 plaatsvinden binnen elk van de latende Omgevingsdiensten afzonderlijk. Nadat al de hier uit voortvloeiende administratieve verplichtingen zijn afgewikkeld kan de liquidatie vervolgens ook in juridische zin worden afgewikkeld.

Ten aanzien van de financiële liquidatie worden op basis van balans/vermogenspositie van de latende Omgevingsdiensten de op de hierna volgende pagina's beschreven van belang zijnde punten onderscheiden:

1. Vaste activa

Immateriële vaste activa: ODRN en ODRA hebben geen immateriële vaste activa op de balans staan.

Materiële vaste activa: Materiële vaste activa in gebruik en eigendom van de latende OD wordt overgedragen aan de nieuwe ODGM. Dit uitgangspunt geldt eveneens voor materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen. Materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen worden "om niet" overgedragen aan de nieuw opgerichte dienst ODGM. Rechten en verplichtingen die hier (m.b.t. gebruik dan wel onderhoud) aan vastzitten komen toe aan de nieuwe dienst ODGM.

Financiële vaste activa: ODRA en ODRN hebben geen financiële vaste activa op de balans staan.

2. Vlottende activa

Voorraden: ODRA en ODRN hebben geen voorraden op de balans staan.

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen: Dit zijn de openstaande debiteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Uitzettingen in Rijks schatkist: Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA in de schatkist van het Rijk hebben gestort. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Overige vorderingen: N.v.t.

Liquide middelen

Bank- en girosaldi: Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA hebben gestort op hun bankrekening bij de BNG. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

3. Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen: Dit zijn de bedragen die ODRN en ODRA in 2026 nog moeten ontvangen van andere overheden uit hoofde van exploitatie van de latende OD in het voorgaande boekjaar. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Vooruitbetaalde bedragen: Dit betreft de bedragen die de latende OD in 2025 of eerder heeft betaald voor een prestatie in 2026 of later. Vooruitbetaalde bedragen die tot nut zijn voor de exploitatie van ODGM worden via de liquidatie-/openingsbalans overgebracht naar ODGM. Het ontstaan van nieuwe posten per ultimo 2025 wordt bij voorkeur vermeden. In dit verband worden contractpartners van de latende OD's proactief aangeschreven om aan te geven dat in 2026 doorlopende verplichtingen worden overgenomen door ODGM en hen te verzoeken in te stemmen met wijziging van de contractant en tenaamstelling. Waar nodig/gewenst zullen lopende contracten van de latende OD's worden beëindigd en nieuwe worden aangegaan (bijv. enkele verzekeringen).

Als er bij het opstellen van de jaarrekening 2025 posten worden vergeten of later naar voren komen, dan vallen deze in de exploitatie van het nieuwe jaar. Dat betekent dat eventuele nadelen (of voordelen) voor rekening van de nieuwe organisatie komen. Dit is een gebruikelijke gang van zaken in het jaarrekeningproces.

4. Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve: ODRN en ODRA beschikken over een algemene reserve, zij laten het saldo van de algemene reserve vrijvallen in het rekeningresultaat 2025. Via dat resultaat vindt vervolgens een verrekening plaats met de deelnemende gemeenten, wat leidt tot een incidentele baat.

Tegelijkertijd is het van belang om een helder uitgangspunt te formuleren voor de vorming van de algemene reserve in de nieuwe organisatie. Daarbij geldt dat beide deelnemende organisaties naar evenredigheid financieel vermogen moeten inbrengen, op basis van gelijke waarderingsgrondslagen.

De hoogte van de algemene reserve van de nieuwe organisatie wordt bepaald op basis van een gewenste weerstandsratio. Hiervoor worden de risico's van de nieuwe organisatie in kaart gebracht. Op basis van de analyse van deze risico's wordt vervolgens berekend welk bedrag nodig is als algemene reserve om financiële schokken op te vangen.

Bestemmingsreserves: Deze zijn gevormd voor specifieke doelen. Als de uitvoering van die doelen door de nieuwe organisatie wordt voortgezet, dan gaan zowel het doel als de bijbehorende middelen over naar de nieuwe organisatie. In dat geval vallen de bestemmingsreserves niet vrij, maar worden zij overgeheveld.

Gerealiseerde resultaat: Het gerealiseerde resultaat wordt conform het gestelde in de GR-tekst van de latende OD's afgewikkeld. In basis betekent dit dat een positief rekeningresultaat 2025 door de latende OD in 2026 wordt uitgekeerd aan de (latende) deelnemers van de betreffende OD. Een negatief rekeningresultaat 2025 wordt door de latende OD in 2026 in rekening gebracht bij de (latende) deelnemers van de betreffende OD. De ontwikkeling van de uitvoering 2025 wordt door beide diensten gevolgd en gerapporteerd via de reguliere rapportages, met daarin de prognose voor het te verwachten resultaat 2025.

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Beide latende OD's hebben een voorziening voor verlofsparen c.q. arbeidskosten

gerelateerde verplichtingen[1]. De betreffende voorzieningen zullen worden overgedragen aan ODGM, aangezien deze strekken ter dekking van personele verplichtingen die eveneens door ODGM van de latende OD's worden overgenomen. Uitgangspunt is dat de voorzieningen bij elk van de latende OD's op gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd.

<nog bekijken of gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd. Indien dit niet het geval is dan treden ODRN en ODRA in overleg over welke acties nodig zijn om de voorziening gelijkwaardig te waarderen en stemmen hierover af met de accountant. Indien nodig wordt er ten laste van de exploitatie 2025 gedoteerd dan wel vindt er mogelijk vrijval plaats ten gunste van de exploitatie 2025. De budgettaire effecten hiervan vormen onderdeel van het rekeningsaldo 2025 van de latende OD. *N.B. Dit aspect vertoont nauwe samenhang met wat op pagina 6 van deze notitie geschreven is onder het punt "Niet uit de balans blijkende verplichtingen". >*

Schulden met een looptijd > 1 jaar: ODRN heeft geen schulden met een looptijd van meer dan 1 jaar op de balans staan, ODRA wel. Het gaat hier vooral over huur en leasefietsen, leasecontracten van auto's. Praktische zaken die de nieuwe dienst ook nodig heeft. De omvang wordt geïnventariseerd en gaan in principe over naar de nieuwe dienst.

5. Vlottende passiva

Schulden met een looptijd < 1 jaar

Overige schulden: Dit zijn de openstaande crediteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's

Overlopende passiva

Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen: Dit zijn kosten voor producten of diensten die in 2025 of eerder aan ODRA en ODRN zijn geleverd, maar waarvan de factuur in 2026 wordt betaald. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Voorschot bedragen van overheidslichamen: Dit zijn in 2025 of eerder van gemeentes en andere overheidsinstellingen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen als dekking voor lasten in 2026 of later. Deze bedragen worden

[1] ODRN: harmonisatietoelage en verlofstuwmeren. ODRA: harmonisatievergoeding, verlofsparen en personele kosten.

meegenomen naar ODGM, tenzij uit overleg met de verstrekker blijkt dat het ontvangen voorschotbedrag per ultimo 2025 dient te worden afgerekend.

6. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In het kader van de fusie is sprake van "overgang van onderneming". Dit betekent o.a. dat werknemers overgaan naar de nieuwe organisatie met behoud van hun arbeidsvoorwaarden. Overeenkomstig dit principe behouden de medewerkers de opgebouwde rechten zoals positieve verlofsaldi en worden deze niet per ultimo 2025 vereffend binnen de latende OD. De betreffende rechten en de daaraan vanuit het oogpunt van de werkgever verbonden verplichtingen gaan over naar ODGM. De overdracht van dergelijke opgebouwde rechten laat onverlet dat de vigerende afspraken uit het (Gelderse) arbeidsvoorwaardenreglement en de daaraan verbonden interne Regeling zoals gebruikelijk van toepassing zijn op de situatie per ultimo 2025.

Met betrekking tot de opgebouwde verlofrechten c.q. openstaande verlofaanspraken worden in het kader van de financiële liquidatie de hierna genoemde relevante onderdelen onderscheiden:

Compensabele uren

In het arbeidsvoorwaardenreglement (art. 5.3, lid 2) is geregeld dat een werknemer aan het eind van het kalenderjaar een positief werkurensaldo van maximaal 72 uur mag hebben (in geval van een deeltijdfactor geldt dit aantal uren naar rato). Dit saldo gaat mee naar het volgende kalenderjaar en moet in dat volgende jaar worden opgenomen.

Binnen de latende OD's wordt er actief gestuurd op toepassing van de genoemde regeling(en). Slechts in uitzonderingsgevallen zal er maatwerk worden toegepast. De budgettaire effecten van dergelijk maatwerk dienen neer te slaan de in jaarrekening van de latende OD.

Wettelijk verlof

Op grond van de cao SGO kent het wettelijk verlof een houdbaarheid van 24 maanden. De houdbaarheid van het verlof is leidend bij de bepaling hoeveel verlofaanspraak er naar het volgende kalenderjaar wordt overgedragen. Niet tijdig genoten wettelijke verlofuren komen te vervallen. (Wettelijk is het niet toegestaan het betreffende verlof uit te keren.)

Bovenwettelijk verlof

De component bovenwettelijk verlof kent een houdbaarheidsdatum van vijf jaar. Op grond van de cao SGO mogen medewerkers van de niet genoten verlofuren (naar rato van hun deeltijdfactor) per jaar maximaal 72 uur laten uitbetalen. De lasten gemoeid met verlofverkopen in 2025 slaan neer in de exploitatie van de latende OD. Een eventueel niet genoten surplus aan bovenwettelijke uren waarvan de geldigheidsduur op 31-12-2025 verstrijkt komt te vervallen, tenzij deze wordt ingezet als bron voor het in de cao mogelijk gemaakte verlofsparen. Spaarverlof kent géén vervaldatum en voor de financiële verplichtingen die hier mee samenhangen wordt door de latende OD een storting gedaan in de voorziening voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. De betreffende voorziening wordt door de latende OD'sovergedragen aan ODGM, opdat ODGM op de bestemde tijd aan de verplichtingen kan voldoen.

De in de op de vorige pagina genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn bedoeld om te voorkomen dat de OD wordt geconfronteerd met een stuwmeer aan nog op te nemen uren en daarmee samenhangende toekomstige lasten die niet binnen de reguliere exploitatie kunnen worden gedekt. De in de genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn voor zowel ODRA en ODRN van overeenkomstige toepassing, waarmee ten aanzien van de liquidatie en de overdracht in basis sprake is van een gelijkwaardige uitgangspositie. Dit houdt tevens in dat ODGM niet wordt geconfronteerd met verlofaanspraken met een meer dan gebruikelijke of wenselijke omvang die in een later jaar in de exploitatie tot uiting komen terwijl er geen specifieke voorziening tegenover staat. Bij het opmaken van de jaarrekening van de laten de OD zullen de hiervoor per onderdeel uiteengezette maxima in acht worden genomen. In geval van eventuele uitzonderingssituaties treden de latende OD's actief in overleg over de hieraan in de jaarrekening van de latende OD te verbinden (en aan ODGM over te dragen) balanswaardering.

Hiernaast zal voor de volgende onderdelen zal nagegaan worden of er sprake is van grote verschillen tussen de situaties van de latende OD's:

Onderhanden werk/ achterstanden

Jubileumuitkeringen

Ziektegevallen/ risico op arbeidsongeschiktheid/WW

De latende OD's stemmen omwille van de vergelijkbaarheid af over de wijze waarop bij de hiervoor bedoelde beoordeling de omvang van de genoemde

onderdelen wordt bepaald. Indien de omvang van de niet uit de balans blijkende verplichting naar verwachting groter is dan 0,5% van de in het financieel plan ODGM opgenomen begrote omzet van ODGM, dan zal hiervoor binnen de latende OD een voorziening worden gevormd. De betreffende voorziening wordt per 1-1-2026 overgedragen aan ODGM.

Niet voorziene omstandigheden met financiële gevolgen

De kans is aanwezig dat zich in 2025 situaties voordoen met financiële consequenties waarmee door de latende OD's geen rekening is gehouden in de jaarrekening 2025. Bijv. een factuur voor een prestatie die in 2025 is geleverd, maar waarvan de kosten op de balans per ultimo 2025 niet zijn voorzien als 'nog te betalen'.

Indien zich een situatie voordoet zoals in de voorgaande alinea is bedoeld, dan vindt afwikkeling hiervan plaats ten laste van de exploitatie van ODGM indien en voor zover opname/vermelding in de jaarrekening 2025 van de latende OD omwille van de getrouwheid niet noodzakelijk is. Als fatale datum hierbij geldt het moment van vaststelling van de jaarrekening door het AB van de latende OD. Alle dergelijke situaties die zich voordoen ná vaststelling van de afzonderlijke jaarrekeningen slaan derhalve neer in de exploitatie van ODGM en zijn voor rekening van de gezamenlijke deelnemers. Hiervan wordt slechts afgeweken indien zich tot het moment van feitelijke afwikkeling van de liquidatie onvoorziene omstandigheden voordoen die een bedrag vertegenwoordigen van ten minste 0,5% van de in het financieel plan ODGM begrote jaaromzet van ODGM. Zodra de liquidatie van de latende OD een feit is, komen worden alle financiële verplichtingen definitief afgewikkeld via de exploitatie van ODGM.

Bijlage 2: Voorbeeld opheffingsbesluit

Intitulé

Opheffing Gemeenschappelijke Regeling X

Besluit van de gemeenteraden en de colleges van de gemeenten X houdende opheffing van de gemeenschappelijke regeling X

Besluit opheffing gemeenschappelijke regeling X

De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten X, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

Gelet op

- ●

artikel 1 en artikel 9 van de Wet gemeenschappelijke Regelingen;

- ●

artikel 11 van de gemeenschappelijke regeling X

BESLUITEN:

tot opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling X per datum X, conform het daartoe opgestelde liquidatieplan.

De bekendmaking van dit opheffingsbesluit zal plaatsvinden conform artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Ondertekening

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7233
Extern Zaak ID	Z/25/323086
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.f
Titel	323086 Beslisnota subsidieaanvraag Kans en Kleur 2025
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
323086 Beslisnota subsidieaanvraag Kans en Kleur 2025
Subsidieaanvraag ondersteunende activiteiten 2025 (brief subsidie opbouw)
Jaarplan Combinatiefuncties Cultuur Muziek techniek en sport 2024-2025
Beschikking Kans en Kleur subsidie 2025

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

1. Op grond van artikel 5 van de subsidieregeling Wijchen 2021 aan Kans & Kleur voor 2025 een
budgetsubsidie te verlenen van € 308.242 voor de volgende activiteiten:
a. € 119.144 voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur.
b. € 146.545 voor uitvoering van muziekonderwijs.
c. € 11.678 voor het onderhoud en beheer van de muziekinstrumenten.
d. € 30.875 voor activiteiten Brede Scholen en Organisatie- en vervoerskosten Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen.

Besluit (Aangenomen)

1. Op grond van artikel 5 van de subsidieregeling Wijchen 2021 aan Kans & Kleur voor 2025 een
budgetsubsidie te verlenen van € 308.242 voor de volgende activiteiten:
a. € 119.144 voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur.
b. € 146.545 voor uitvoering van muziekonderwijs.
c. € 11.678 voor het onderhoud en beheer van de muziekinstrumenten.
d. € 30.875 voor activiteiten Brede Scholen en Organisatie- en vervoerskosten Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/323086

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieaanvraag Kans & Kleur 2025

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Op grond van artikel 5 van de subsidieregeling Wijchen 2021 aan Kans & Kleur voor 2025 een budgetsubsidie te verlenen van € 308.242 voor de volgende activiteiten:
   a. € 119.144 voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur.
   b. € 146.545 voor uitvoering van muziekonderwijs.
   c. € 11.678 voor het onderhoud en beheer van de muziekinstrumenten.
   d. € 30.875 voor activiteiten Brede Scholen en Organisatie- en vervoerskosten Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen

Aanleiding
Kans & Kleur heeft een subsidie aangevraagd voor 2025. Kans & Kleur voert voor ons onderwijsondersteunende activiteiten uit. Hier vallen de combinatiefunctionarissen sport en cultuur onder. Daarnaast voert Kans & Kleur activiteiten voor de brede scholen uit. Ook de organisatie- en vervoer voor Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen valt onder de subsidieaanvraag.

Daarnaast stellen wij een subsidie per boekjaar beschikbaar aan Kans & Kleur voor de uitvoering van het muziekonderwijs conform het uitvoeringsdocument Muziekonderwijs. Met deze subsidie kan Kans & Kleur de personele kosten voor muziekonderwijs evenals de coördinatie betalen. Zo krijgt elke leerling in de middenbouw gedurende twee schooljaren muziekles van een vakdocent. De personele kosten zijn voor 2025 geraamd op € 146.545. Daarnaast vraagt Kans & Kleur een subsidie aan van € 11.678 voor de instandhouding van de muziekinstrumenten die gebruikt worden voor het muziekonderwijs binnenschools en voor de buitenschoolse leerorkesten. Deze instrumenten heeft Kans & Kleur van ons in bruikleen. Het gevraagde bedrag is overeenkomstig de bruikleenovereenkomst.

Voorgaande jaren brachten we de beslisnota in december voorafgaand aan het subsidiejaar bij u in de Raad. Door verschillende oorzaken binnen Kans en Kleur is dat voor de subsidieaanvraag 2025, net als in 2024, niet gelukt.

Wij stellen voor om Kans & Kleur voor 2025 een budgetsubsidie te verlenen van € 308.242 voor de taken zoals omschreven in de subsidieaanvraag. Hiervan is € 119.144 bestemd voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur, € 146.545 voor uitvoering van het muziekonderwijs, € 11.678 voor het onderhoud en beheer van muziekinstrumenten en € 30.875 voor de activiteiten op de brede scholen, organisatie- en vervoerskosten en voor het Cultuurknooppunt, Sport Service Wijchen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
28-11-2024	Subsidieaanvraag Kans en Kleur 2024 (Z/24/265056)

Gewenst resultaat
Met het toekennen van de subsidie bereiken we het volgende:
- We geven de kaders voor de onderwijsondersteunende activiteiten;
- We beogen buiten schooltijd een kwalitatief en kwantitatief een goed samenhangend aanbod op het gebied van sport en kunst en cultuur;
- We beogen een goede samenwerking tussen de verschillende partijen in de brede school te bewerkstelligen. Dit houdt onder andere in het betrekken van de wijk en het versterken van de sociale cohesie;
- We maken muziekonderwijs gegeven door vakdocenten in de middenbouw mogelijk.

Argumenten
1.1 De subsidieaanvraag voldoet aan onze verwachtingen.
Bij de subsidieaanvraag voor 2025 geeft Kans & Kleur aan waar zij de subsidie voor in gaan zetten. In de aanvraag geven ze een samenvatting van de plannen voor Sport Service Wijchen, Muziek, Techniek en het Cultuurknooppunt Wijchen-Beuningen. Deze plannen sluiten aan op onze verwachtingen.

1.2 De beleidscommissie heeft de subsidieaanvraag goedgekeurd.
De brede scholen en combinatiefunctionarissen dienen elk schooljaar hun voorstellen voor activiteiten voor dat jaar in. Deze voorstellen worden in de beleidscommissie getoetst of ze bijdragen aan de gestelde doelen. De beleidscommissie houdt er rekening mee dat er een samenhangend geheel van activiteiten is. De aanvraag van de subsidie voor de onderwijsondersteunende activiteiten is door de beleidscommissie goedgekeurd. De gemeente is onderdeel van de beleidscommissie.

1.3 De uitvoering van het muziekonderwijs door Kans & Kleur voldoet aan de kaders voor het muziekonderwijs zoals door uw raad vastgesteld in het Uitvoeringsdocument muziekonderwijs d.d. 6 februari 2014.
In het Uitvoeringsdocument staat het AMV-programma beschreven. Verder zijn de taken en verantwoordelijkheid van Kans & Kleur en het Cultuurknooppunt toegelicht.

1.4 Kans & Kleur heeft de muziekinstrumenten van de gemeente in bruikleen.
Met de subsidie kan Kans & Kleur de muziekinstrumenten onderhouden, beheren en indien nodig vervangen die voor het muziekonderwijs worden gebruikt.

1.5 De aanvraag voor de brede school activiteiten past binnen het beschikbare budget.
Kans & Kleur vraagt voor de activiteiten van de brede scholen en de organisatie- en vervoerskosten € 30.875. Dit is in onze begroting hiervoor beschikbaar.

Tegenargumenten en risico's
1.1 U hebt een betalingsverplichting aan Kans & Kleur om de kosten van ontslag te vergoeden voor (een van de) voormalige B3 medewerkers, als u besluit om de subsidie voor het muziekonderwijs aan Kans & Kleur (gedeeltelijk) te beëindigen.

De betalingsverplichting is in werking getreden op 1 augustus 2016 en blijft gelden tot het moment dat Kans & Kleur geen oud-B3 medewerkers meer in dienst heeft.

Financiële gevolgen
In totaal hebben we voor Kans & Kleur voor 2025 een subsidie van € 308.242 beschikbaar. Onderstaande tabel geeft weer welke subsidie voor welke activiteit is. Tussen de subsidie en de activiteiten kan niet geschoven worden. De subsidie wordt gedekt binnen de bestaande begroting. Indien de toekenning van het Rijk lager uitvalt, passen wij dit aan naar Kans & Kleur.

	Subsidiebedrag
Combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur	€ 119.144
Uitvoering Muziekonderwijs	€ 146.545
Onderhoud en beheer muziekinstrumenten	€ 11.678
Activiteiten Brede Scholen (inclusief organisatie- en vervoerkosten)	€ 30.875
Totaal	**€ 308.242**

Communicatie
Over de subsidieaanvraag 2025 is overlegd met Kans & Kleur.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Kans & Kleur wordt via een beschikking op de hoogte gesteld van uw besluit en de eisen ten aanzien van verantwoording.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. Subsidieaanvraag ondersteunende activiteiten 2025 (brief + subsidie opbouw)
3. Jaarplan Combinatiefuncties Cultuur, Muziek, techniek en sport 2024-2025
4. Beschikking subsidie Kans en Kleur 2025

College van B&W
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

Kenmerk 241125/RB
Betreft Subsidieaanvraag Onderwijsondersteunende activiteiten 2025
Datum Wijchen, 25 november 2024

Geacht College,

Het afgelopen jaar heeft Samenwerkingsstichting Kans en Kleur in samenwerking met de gemeente Wijchen de beleidskaders rondom de inzet van combinatiefunctionarissen geëvalueerd. Met de implementatie van de nieuwe regeling zijn er verschillende spelregels van kracht geworden. In deze subsidieaanvraag zijn de kaders vanuit de SPUK-regeling meegenomen. Samen met de gemeente hebben we de ambitie om muziek, kunst & cultuur, sport en techniek blijvend aandacht te geven binnen het basisonderwijs. We vinden een breed en kwalitatief goed aanbod van belang voor alle kinderen binnen de gemeente Wijchen. Omdat de kaders zijn veranderd, is de subsidieaanvraag vooral gericht op kunst & cultuur, muziekonderwijs en brede school ontwikkeling.

Sport
Bij de sporteducatie neemt Kans & Kleur het verzorgen van het bewegingsonderwijs op school volledig voor haar rekening. De combinatie functionarissen zijn voor dit gedeelte als vakleerkracht opgenomen in de reguliere formatie van de scholen. Voor het succesvolle programma Sjors Sportief & Creatief maken we nog wel gebruik van een combinatie-functionaris in dienst van Kans & Kleur. Met dit programma brengen we elk jaar heel veel Wijchense kinderen in aanraking met sport(clubs) of creatieve programma's. Deze inzet is onderdeel van de subsidieaanvraag.

Techniek
Als reactie op de groeiende behoefte aan eigentijds techniekonderwijs zijn we vastbesloten om het techniekcurriculum naar een hoger niveau te tillen. De ontwikkelingen van het afgelopen kalenderjaar hebben geleid tot een mooi nieuw techniekloka al en onderwijsprogramma in samenwerking met JT Nijmegen. Het nieuwe techniekloka al is een mooie lokale samenwerking tussen onderwijs (Kans & Kleur en het MaasWaal College), de gemeente Wijchen en verschillende lokale ondernemers. We maken vanaf schooljaar 2024/2025 gebruik van een nieuw en modern techniekloka al. Hoewel dit een belangrijk onderwerp is, past techniekonderwijs niet meer binnen de subsidie. Tot op heden investeert Kans & Kleur behoorlijk in het techniekloka al. Zowel qua

investering (meubels) als jaarlijkse kosten (ge- en verbruiksmateriaal). Wij zullen samen met de genoemde partners kijken naar andere financieringsmogelijkheden.

Muziek
Voor nu en in de toekomst verzorgen vakdocenten muzieklessen op alle basisscholen in de gemeente Wijchen. De lessen zijn gericht op twee opeenvolgende leerjaren in de leeftijd van 6 tot 9 jaar. Tijdens deze muzieklessen leren kinderen de basisprincipes van muziek, variërend van ritmes en tellen tot het creëren van eigen muziek met echtere instrumenten. De verworden vaardigheden worden zichtbaar tijdens de uitvoeringen waarbij geïnteresseerden van harte welkom zijn om te genieten van de prestaties van deze jonge muzikanten.

Naast deze lessen organiseren we ook samen met de muziekvereniging leerorkesten. Deze brug tussen school- en buitenschoolse muzikale activiteiten biedt kinderen de kans om muzikale vaardigheden te verdiepen en te genieten van een muzikale doorontwikkeling.

Tot slot organiseren wij ook de instrumentenbank. Dankzij deze instrumentenbank kunnen kinderen zonder extra kosten een instrument lenen en uitproberen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld makkelijker deelnemen aan een leerorkest. Dit initiatief bevordert de (financiële) toegankelijkheid en moedigt een bredere groep leerlingen aan om muzikale talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Kunst & Cultuur
Cultuureducatie vormt het kloppend hart van een bruisende samenleving waarin diversiteit en creativiteit samenkomen. Cultuureducatie richt zich op een breed spectrum van artistieke disciplines variërend van beeldende kunst en theater tot literatuur en erfgoed. De combinatiefunctionaris Cultuureducatie fungeert als bruggenbouwer tussen aanbieders en de schoolse omgeving. Cultuureducatie is niet te vangen in een vak; de kracht zit in de ontdekking en samenhang tussen vakken en thema's. Samen met school-cultuurcoördinatoren organiseren we jaarlijks een kwalitatief, divers en betekenisvol (leer)programma voor alle basisschoolleerlingen in de gemeente Wijchen.

Door culturele activiteiten en projecten te organiseren bevorderen deze functionarissen niet alleen gevoel en waardering voor kunst en erfgoed. Ook dragen ze bij aan kansengelijkheid. Alle kinderen komen dankzij het genoemde programma in aanraking met een diversiteit aan culturele disciplines.

Brede scholen
Scholen zijn vaak meer dan alleen school. We willen leerlingen en omgeving aan elkaar verbinden, maar ook een aanbod activiteitenaanbod voor leerlingen na school organiseren. Het doel is om kinderen een nog rijker aanbod van onderwijs aan te bieden. In totaal worden er 6 activiteiten per deelnemende school georganiseerd.

Subsidieaanvraag
Kans & Kleur vraagt bij de gemeente een subsidie aan om bovenstaande activiteiten mee te financieren. Het gaat dan om loonkostensubsidie voor de combinatiefunctionaris Kunst & Cultuur, Sjors Sportief & Creatief en de combinatiefunctionarissen muziek. Daarnaast gaat het om een tegemoetkoming van 'activiteiten brede scholen', organisatie- en vervoerskosten en de kosten overeenkomst bruikleen- muziekinstrumenten. In totaal gaat het om een bedrag van € 265.851,-
In de bijlage vindt u een uitgebreide financiële verantwoording.

Afbouwregeling
In het afgelopen jaar hebben de gemeente Wijchen en Kans & Kleur een afbouwregeling afgesproken. Ondanks alle inspanningen zijn niet alle kosten die niet meer onder de subsidieregeling vallen al ingedaald in schoolbegrotingen. Kans & Kleur heeft nog 'overgangskosten' maar zal deze kosten vanaf 2025 zelf dragen.

Met vriendelijke groet,

Reint Bos
Bestuurder

Stationsplein 1 • 6602 BN Wijchen • 024 - 648 78 90 • info@kansenkleur.nl • www.kansenkleur.nl

Bijlage:
Financieel overzicht m.b.t. de subsidieaanvraag combinatiefunctionarissen 2024
N.B. door CAO ontwikkelingen is het loonpeil november ‘24 gekozen.

1	**Loonkosten combinatiefunctionarissen**	
–	Combinatiefunctionaris Cultuureducatie (0,4)	€ 34.839
–	Combinatiefunctionaris Muziekeducatie (0,49)	€ 43.142
–	CombinatiefunctionarisSportservice Sjors Sportief/Creatief (0,6)	€ 41.163
	Totaal onderdeel 1	**€ 119.144,-**

1	**Kosten Muziekonderwijs en bruikleen muziekinstrumenten**	
–	Functionaris Muziek (ZZP)	€ 25.000
–	Functionaris Muziek (0,4250)	€ 39.312
–	Functionaris Muziek (0,5190)	€ 46.530
–	Functionaris Muziek (0,3760)	€ 35.703
–	Bruikleenovereenkomst muziekinstrumenten gemeente Wijchen	€ 11.678
	Totaal onderdeel 2	**€ 158.223**

2	**Activiteiten Brede Scholen (1 febr. ‘24 telling)**	
–	De Trinoom (815 leerlingen * 6 activiteiten * €1,69)	€ 8.264
–	Noorderlicht / Paulusschool (217 leerlingen)	€ 2.200
–	Roncalli (51 leerlingen)	€ 517
–	Zuiderpoort / Zuiderpad (309 leerlingen)	€ 3.133
–	Zandloper / Wingerd (97 leerlingen)	€ 984
–	Suikerberg / Paschalis (308 leerlingen)	€ 3.123
–	De Viersprong (242 leerlingen)	€ 2.454
–	Beleidscommissie	€ 2.500
	Totaal onderdeel 3	**€ 23.175**

3	**Organisatie en vervoerskosten**	
–	Huisvesting werkplekken/ opslag & vervoerskosten (cultuurknooppunt, muziekinstrumenten en sportservice)	€ 7.700
	Totaal onderdeel 4	**€ 7.700**
	Totaalbedrag subsidieaanvraag	**€ 308.242**

Stationsplein 1 • 6602 BN Wijchen • 024 - 648 78 90 • info@kansenkleur.nl • www.kansenkleur.nl

Jaarplan 24-25

Combi-functies

Cultuur, Muziek, Techniek & Sport

Inleiding

Met het jaarplan 2024/2025 zetten we een volgende stap in de doorontwikkeling van onze brede schoolaanpak in samenwerking met de gemeenten Wijchen en Druten, Kans & Kleur en onze culturele en sportieve partners. Het afgelopen jaar zijn er mooie fundamenten gelegd, zoals de succesvolle uitvoering van de Techniekdag, de verdere opbouw van een professioneel team muziekvakdocenten en de versterkte afstemming op het gebied van cultuureducatie.

In het nieuwe jaar willen we deze lijn doortrekken én versterken. We richten ons op duurzame samenwerkingsvormen, het borgen van kwaliteit en het realiseren van een samenhangend aanbod voor alle kinderen binnen het primair onderwijs. Daarbij blijven we bouwen aan heldere cofinancieringsafspraken en bestuurlijke kaders, die zorgen voor transparantie en continuïteit.

We geloven in de kracht van verbinding: tussen scholen en partners, tussen beleid en praktijk, en bovenal tussen kinderen en hun leeromgeving. Dit jaarplan biedt een praktische leidraad met concrete doelen per domein: cultuur, muziek, sport en techniek. Tegelijkertijd behouden we de ruimte om flexibel in te spelen op kansen die zich tijdens het jaar aandienen.

We kijken uit naar een jaar vol beweging, waarin we samen met al onze partners blijven bouwen aan betekenisvol onderwijs voor ieder kind.

Cultuureducatie

Doelstellingen

- Iedere school formuleert en implementeert haar visie op cultuureducatie, afgestemd op de lokale context en met focus op diversiteit en inclusie.
- De mogelijkheden worden onderzocht om een verbinding te maken met het vak burgerschap wat op alle scholen verplicht is geworden.
- Versterken van de samenwerking met lokale culturele aanbieders.
- Het basismenu cultuureducatie wordt verder uitgebreid, zodat scholen eenvoudig toegang hebben tot passend en divers cultureel aanbod.
- Scholen ondersteunen bij het aanvragen van de subsidie Cultuur met Kwaliteit 4 om de kwaliteit en duurzaamheid van cultuuronderwijs te versterken.
- Ontwikkelen van een systeem voor monitoring en evaluatie van cultuurprogramma’s om continu verbeteren en best practices te bevorderen.

Muziekeducatie

Doelstellingen

- Geven van didactisch onderbouwde muzieklessen in de groepen 3/4 en 5/6, met focus op een breed en kwalitatief aanbod dat aansluit bij de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen.
- Coaching van de leerkrachtvaardigheden van muziekvakdocenten om de professionaliteit in het muziekonderwijs te versterken.
- Vergroten van de zichtbaarheid van de muziekvakdocenten binnen de school, zodat ze een actieve rol kunnen spelen in culturele en educatieve activiteiten.

- Verhogen van de deelname aan de leerorkesten door gerichte promotie en samenwerking met muziekverenigingen.
- Versterken van de verbinding tussen de muziekvakdocent en de school door meer afstemming over gezamenlijke doelen en het ondersteunen van bredere cultuureducatie.
- Stimuleren van samenwerking met lokale muziekinitiatieven en artiesten om diverse en toegankelijke muziekbeleving voor leerlingen van alle niveaus en achtergronden te bieden

Sporteducatie

Doelstellingen

- Het opnieuw opstarten van het Sjors Sportief-programma om sportieve mogelijkheden voor leerlingen te bieden en deelname aan diverse sportactiviteiten te stimuleren.
- Het organiseren van eigen sportactiviteiten naschooltijd, afgestemd op de behoeften van de leerlingen en waar mogelijk in samenwerking met lokale sportverenigingen.
- Het ondersteunen van verenigingen bij het opzetten en uitvoeren van sporttoernooien en andere sportieve initiatieven.

Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Pascal Jansen
t +31646824211
ons kenmerk
Z/25/323086

Samenwerkingsstichting Kans en Kleur
De heer R. Bos
Nieuweweg 143
6603 BL Wijchen

datum 27 november 2025
onderwerp Subsidie Kans en Kleur 2025
verzonden

Beste heer Bos,

U krijgt deze brief omdat wij hebben besloten dat u voor 2025 een budgetsubsidie krijgt van € 308.242,-. In deze brief informeren wij u over ons besluit en stellen wij de kaders voor de subsidie van 2025. De laatste jaren is de aanlevering van gegevens niet tijdig en verloopt moeizaam. Graag wijzen wij u erop dat alle gegevens voor 1-6 van het jaar voorafgaand aan de subsidie periode compleet en volledig ingediend moeten zijn.

Wat hebben wij besloten?
Op grond van artikel 5 Subsidieregeling Wijchen 2021 hebben wij besloten dat u voor 2025 een budgetsubsidie krijgt van € 308.242,-. Dit bestaat uit de volgende vijf componenten:

1. Combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur (€ 119.144,-);
2. Uitvoering Muziekonderwijs (€ 146.545,-);
3. Onderhoud en beheer muziekinstrumenten (€ 11.678,-);
4. De volgende activiteiten: (€ 30.875,-)
    - Activiteiten brede scholen;
    - Organisatie- en vervoerskosten Sport Service Wijchen en Cultuurknooppunt.

De hoogte van de subsidie komt overeen met het door u aangevraagde bedrag.
Voor de subsidie voert u de activiteiten uit zoals ze in uw aanvraag zijn beschreven. Voor de subsidie van het muziekonderwijs gelden daarbij de voorwaarden en uitgangspunten zoals verderop in deze subsidiebeschikking zijn opgenomen (zie bijlage).

Hoe ontvangt u de subsidie?
Wij stellen aan u voor 2025 een subsidie van € 308.242,- beschikbaar. Dit is bedoeld voor de uitvoering van de activiteiten zoals hierboven beschreven. Wij bevoorschotten de subsidie in één keer. Dit zal zo snel mogelijk worden overgemaakt op rekeningnummer NL84 RABO 0135 4896 95 van Samenwerkingsstichting Kans & Kleur, o.v.v. subsidie onderwijsondersteunende activiteiten en muziekonderwijs 2025.

Hoe verantwoordt u deze subsidie?
De vaststelling van de subsidie vindt plaats nadat u daartoe bij ons een verzoek heeft ingediend vóór 1 juni 2026. Deze verantwoording bestaat volgens artikel 13 lid 2 van de Algemene Subsidieverordening uit:

1. Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
2. Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
3. Een balans van de afgelopen subsidieperiode met een toelichting daarop.
4. Een controleverklaring van een accountant voor subsidies vanaf € 75.000,- per jaar.

Algemene reserve
Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10% van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met het budget voor de daaropvolgende subsidieperiode of terugvorderen.

Bent u het niet eens met ons besluit?
U kunt ons een bezwaarschrift sturen als u het niet eens bent met het besluit. Hierin geeft u aan waarom u het niet eens bent met het besluit. U hebt daarvoor zes weken de tijd. Deze tijd gaat in op de dag na de verzending van deze brief. U kunt het bezwaarschrift sturen naar postbus 9000, 6600 HA Wijchen ter attentie van de gemeenteraad van de gemeente Wijchen.

Hebt u vragen?
Als u vragen heeft dan kunt u contact opnemen met Pascal Jansen. U kunt hem mailen via p.jansen@drutenwijchen.nl of bellen via 06 46 82 42 11.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert	drs A.B. Berendsen
voorzitter	griffier

Bijlage:

Voorwaarden subsidie muziekonderwijs

1. Uitvoering muziekonderwijs in 2 leerjaren

Kinderen krijgen (tenminste) gedurende 2 aaneensluitende schooljaren muziekonderwijs van een vakdocent muziek waarvoor de gemeente subsidie beschikbaar stelt. Kans & Kleur voert het muziekonderwijs bijvoorbeeld uit in groep 4 en 5 conform het Uitvoeringsdocument Muziekonderwijs. Maar hier kan van afgeweken worden als er redenen zijn om voor andere groepen te kiezen.

2. Coördinatie muziekonderwijs

De coördinatie van het muziekonderwijs wordt verzorgd door de combinatiefunctionaris Cultuur Muziekonderwijs in het Cultuurknooppunt. De taken van de coördinator muziek zijn de volgende:

- Muziekonderwijs binnenschools
  - Uitzetten en bewaken van de doorgaande leerlijn muziek op de basisscholen.
  - Inplannen van de muzieklessen op de basisscholen.
  - Afstemmen met de groepsleerkrachten, ICC'ers van de basisscholen, het netwerk en de gemeente.
  - Beheer van de muziekinstrumenten, aankoop, logistiek, onderhoud, opslag.
  - Coördinatie, overleg en inroosteren van de vakdocenten muziek.
  - Bewaking van de ontwikkeling van de vakdocenten muziek.
  - Subsidies op het gebied van muziekonderwijs aanvragen.
- Coördinerende taak bij de brede schoolse muziekactiviteiten van de muziekverenigingen.
- Beoordeling inhoudelijk van de subsidieaanvragen in het kader van de Regeling *Jeugdleerlingensubsidie Wijchense muziekverenigingen* van de gemeente Wijchen.
- Verrichten van overige werkzaamheden binnen het Cultuurknooppunt.
  De genoemde werkzaamheden zijn conform het Uitvoeringsdocument Muziekonderwijs.

3. Betalingsverplichting gemeente bij (gedeeltelijke) beëindiging van de subsidie

1. Partijen zijn overeengekomen dat in geval van gehele of gedeeltelijke weigering van de subsidie zoals bedoeld in artikel 4:51 Awb de gemeente aan Kans & Kleur een vergoeding verschuldigd is voor de directe en indirecte kosten van geheel of gedeeltelijk ontslag van de B3 medewerkers. Deze directe en indirecte kosten worden als volgt berekend met inachtneming van het vijfde lid van dit artikel.
2. De vergoeding die de gemeente op grond van artikellid 1 aan Kans & Kleur verschuldigd is, komt in de plaats van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 4:51 van de Awb.
3. Kans & Kleur is zelf verantwoordelijk voor de directe en indirecte kosten indien zij (één van) de B3 medewerkers ontslaat om een andere reden dan (gedeeltelijke) subsidiebeëindiging.

4. De betalingsverplichting heeft slechts betrekking op de voormalige B3 medewerkers die per 1 augustus 2016 in dienst zijn getreden van Kans & Kleur. Hierbij gaat het om de volgende taakomvang in fte.
    a. 0,37 fte
    b. 0,52 fte
    c. 0,48 fte
    d. 0,90 fte
5. Op grond van het eerste lid is de gemeente per B3 medewerker een vergoeding verschuldigd die betrekking heeft op de totale som van de directe en indirecte kosten per medewerker die ontstaan op grond van de, op het moment van ontslagaanzegging geldende, cao Primair Onderwijs.
6. De gemeente en Kans & Kleur stellen samen de omvang van de financiële verplichting vast per medewerker op het moment dat het zich voordoet.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7223
Extern Zaak ID	Z/24/270848
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.g
Titel	270848 Beslisnota Vaststellen subsidieplafond subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van

Bijlagen
270848 Beslisnota Vaststellen subsidieplafond subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs
Raadsbesluit Wijchen Smalle beurs subsidieplafond

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Het plafond voor de subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs vast te stellen op € 554.000 conform bijgevoegd besluit.
2. Het subsidieplafond voor de Subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs in werking te laten treden op 4 december 2025.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Het plafond voor de subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs vast te stellen op € 554.000 conform bijgevoegd besluit.

2. Het subsidieplafond voor de Subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs in werking te laten treden op 4 december 2025.

Openbaar Zaaknummer: Z/24/270848

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen subsidieplafond subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Het plafond voor de subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs vast te stellen op € 554.000 conform bijgevoegd besluit.
2. Het subsidieplafond voor de Subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs in werking te laten treden op 4 december 2025.

Aanleiding
In 2022 en 2023 heeft de gemeente geld gekregen van de Rijksoverheid via de regeling SPUK Energiearmoede. Dit geld moet vóór eind 2027 worden uitgegeven.
Een deel van het geld is gebruikt voor energieklussers. Zij hebben bij mensen thuis kleine maatregelen uitgevoerd om energie te besparen. Na twee jaar kwamen er bijna geen nieuwe aanmeldingen meer.
Daarom is er een nieuwe subsidie gemaakt voor mensen met een laag inkomen. Deze subsidie is bedoeld voor huiseigenaren die hun woning willen isoleren. Huiseigenaren met een gezamenlijk inkomen tot € 34.000 per jaar kunnen tot € 4.000 subsidie krijgen.
Om te zorgen dat er niet meer geld wordt uitgegeven dan beschikbaar is, wordt de gemeenteraad gevraagd om een subsidieplafond vast te stellen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
30-08-2022	Z/22/081534 Het college besluit: Sobolt de opdracht te verlenen om de aanpak energiearmoede uit te voeren conform hun offerte.
29-11-2022	Z/22/094705 Het college besluit: De beleidsregel Tijdelijke beleidsregels eenmalige verstrekking duurzame koelkasten Gemeente Wijchen vast te stellen.
12-01-2023	Z/22/094705 De raad neem de informatienota, waarin de aanpak energiearmoede beschreven wordt, ter kennisname aan.
09-07-2024	Z/24/245990 De gemeenteraad neemt de informatienota, waarin de verduurzaming voor de 'regeling duurzame gebruiksgoederen' beschreven wordt, ter kennisname aan.
10-12-2024	Z/24/259576 Het college besluit: De raad middels de bijgevoegde raadsinformatienota te informeren over de voortgang van de energiearmoede aanpak.
15-04-2025	Z/25/280953 Het college besluit: Groene groei opdracht te verlenen voor het uitvoeren van de Wijkaanpak isolatie voor de periode van 2 jaar met optionele verlenging van 1 jaar voor een bedrag van maximaal € 200.000,00.

Gewenst resultaat
Het subsidieplafond wordt vastgesteld zodat we niet meer geld uitgeven dan we van het Rijk hebben gekregen. Zo kunnen we dit geld gebruiken om mensen met een eigen huis en een laag inkomen te helpen hun energieverbruik te verlagen.

Argumenten

1.1 Er is genoeg geld beschikbaar
De Rijksoverheid heeft geld gegeven om energiearmoede aan te pakken. Dit geld komt uit de SPUK-regeling. Na het inzetten van energieklusteams is er nog ongeveer € 554.000 over. Dit bedrag moet vóór eind 2027 worden uitgegeven. Anders gaat het terug naar het Rijk. De nieuwe regeling voldoet aan de voorwaarden van het Rijk.

1.2 Voorkomt dat er te veel geld wordt uitgegeven
Het vaststellen en bekendmaken van een subsidieplafond zorgt ervoor dat het bedrag wat beschikbaar is niet overschreden wordt. Het subsidieplafond en de subsidieregeling treden op dezelfde dag in werking (4 december), zodat er geen open-einde regeling ontstaat.

1.3 Zorgt voor duidelijkheid
Een subsidieplafond zorgt voor duidelijkheid over de beschikbare middelen en moedigt inwoners aan om op tijd hun aanvraag in te dienen.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Misschien is er niet genoeg geld
We weten niet precies hoeveel mensen in de doelgroep vallen. Het kan zijn dat er niet genoeg geld is om iedereen te helpen die aan de voorwaarden voldoet. Er komt geen extra geld van het Rijk. Een mogelijke oplossing is om het bedrag per woning te verlagen. Maar dat is niet wenselijk, omdat mensen dan zelf geld moeten bijleggen. Voor deze doelgroep is dat vaak niet mogelijk.

1.2 Niet iedereen kan gebruikmaken van de regeling
De subsidie is bedoeld voor mensen die een eengezinswoning bezitten. Huurders kunnen hun woning niet zelf isoleren en vallen daarom buiten de regeling. Ook eigenaren in een Vereniging van Eigenaren (VvE) kunnen meestal niet meedoen, omdat het besluitvormingsproces daar vaak lang duurt. Alleen kleine VvE's met maximaal 2 woningen kunnen meedoen, omdat het daar makkelijker is om samen beslissingen te nemen.

Financiële gevolgen
Deze regeling wordt betaald met geld uit de SPUK Energiearmoede, die we van het Rijk hebben gekregen. Gemeente Wijchen heeft in totaal € 961.405 ontvangen. Daarvan is nog ongeveer € 554.000 beschikbaar voor deze subsidieregeling.
Dit geld wordt volledig gebruikt om woningeigenaren te helpen met het betalen van isolatiemaatregelen. Per woning is maximaal € 4.000 subsidie beschikbaar. Dit bedrag is gekozen op basis van de verwachte kosten van isolatie en de landelijke ISDE-subsidie. Met het beschikbare bedrag kunnen ongeveer 138 woningeigenaren gebruikmaken van de regeling. De kosten voor de huisbezoeken worden betaald uit het gewone budget van team Energietransitie.

Communicatie

Omdat we niet precies weten welke inwoners in aanmerking komen voor de regeling, wordt er een brede oproep gedaan. Dit gebeurt via de Wegwijs en social media. Woningeigenaren die eerder energietoeslag hebben gekregen, ontvangen een brief over de regeling. We kijken ook naar andere manieren om de doelgroep te bereiken. Inwoners kunnen zichzelf aanmelden via een formulier op de website. Ook maatschappelijke organisaties worden geïnformeerd over de regeling, zodat zij inwoners kunnen helpen en doorverwijzen.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het plafond wordt bekendgemaakt in het gemeenteblad en gepubliceerd op overheid.nl, zodat zij op 4 december in werking kan treden.

Voor de uitvoering van deze regeling werkt de gemeente samen met Groene Groei. Deze organisatie voert ook de Wijkaanpak Isolatie uit.
Als een inwoner een aanvraag indient en deze wordt goedgekeurd, komt Groene Groei langs voor een woningopname. Ze bekijken dan hoe goed de woning al geïsoleerd is en welke isolatiemaatregelen nog mogelijk zijn. Op basis van het rapport kiest de eigenaar of en welke maatregelen hij of zij wil laten uitvoeren.
Groene Groei regelt ook de uitvoering van de maatregelen. De subsidie wordt direct van de factuur afgetrokken. Groene Groei werkt samen met lokale bedrijven.

De regeling loopt tot en met 31 december 2027. Dat is de uiterste datum waarop het geld van het Rijk uitgegeven moet zijn.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Raadsbesluit

De Raad van de gemeente Wijchen,

Overwegende dat het college op 28 oktober 2025 de **Subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs** heeft vastgesteld;

gelezen het voorstel van het college van 28 oktober 2025;

gelet op artikel 4:25 van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 5 van de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018 en artikel 149 van de Gemeentewet.

Besluit:

1. Het subsidieplafond voor de Subsidieregeling isolatiemaatregelen voor een smalle beurs vast te stellen op € 554.000.
2. Het subsidieplafond in werking te laten treden op 4 december 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 november 2025;

de raadsgriffier,	de voorzitter,
L. Berendsen	R. Helmer-Englebert

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7286
Extern Zaak ID	Z/25/322137
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.h
Titel	322137 beslisnota Vaststellen zienswijze op de kaderbrief GGD Gelderland-Zuid 2027
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
322137 beslisnota Vaststellen zienswijze op de kaderbrief GGD Gelderland-Zuid 2027
Bijlage 1 Reactie op kaderbrief 2027
Bijlage 2 Kaderbrief 2027 GGD Gelderland-Zuid

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

- Vast te stellen de reactie op de GGD kaderbrief 2027.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

- Vast te stellen de reactie op de GGD kaderbrief 2027.

Gemeente
Wijchen

Openbaar Zaaknummer: Z/25/322137

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen zienswijze op de kaderbrief GGD Gelderland-Zuid 2027

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

Vast te stellen de reactie op de GGD kaderbrief 2027.

Aanleiding
De GGD Gelderland-Zuid is een gemeenschappelijke regeling met als doel het monitoren, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.
In de kaderbrief formuleert de GGD de voorgenomen inhoudelijke en financiële kaders voor de conceptbegroting 2027. Dit stelt deelnemende gemeenten in de gelegenheid om een reactie te geven, zodat de GGD de standpunten van gemeenten kan meenemen bij het opstellen van de conceptbegroting.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
19-06-2025	Vaststellen zienswijze op de jaarrekening 2024 en begroting 2026 van de GGD Gelderland-Zuid (Z/25/292764)

Gewenst resultaat
De GGD onze reactie geven op de GGD kaderbrief 2027.

Argumenten
1.1 Deze reactie past binnen ons beleid t.a.v. de GGD.
In de reactie op de kaderbrief nemen we standpunten in die aansluiten bij onze eerdere zienswijzen. Het gaat dan met name over de volgende standpunten:
- wij wensen geen uitzetting van de GGD begroting tenzij dat absoluut noodzakelijk en goed onderbouwd is;
- wij vragen de GGD om het proces rondom de bedrijfsvoering zorgvuldig te doorlopen en gemeenten hier goed in mee te nemen;
- wij steunen de doorontwikkeling van de JGZ richting een meer toekomstbestendige werkwijze;
- wij realiseren ons dat veel van de taken die de GGD op zich neemt wettelijke taken zijn en dat er in 2026 bezuinigingen worden doorgevoerd vanuit gemeenten en de landelijke overheid.

1.2 Met deze reactie kan de raad zijn kaderstellende rol beter vervullen.
Het werken met een kaderbrief was een aanbeveling uit het rekenkamerrapport 'Grip krijgen op Veilig Thuis'. Het voorleggen van een kaderbrief stelt gemeenteraden in staat aan de voorkant invloed uit te oefenen op de begroting.

Financiële gevolgen

In de reactie op de kaderbrief geven we ons standpunt aan t.a.v. de financiële kaders. Dat heeft op dit moment nog geen directe financiële gevolgen, maar wordt door de GGD meegenomen in de vertaling naar de conceptbegroting 2027.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na besluitvorming sturen we onze reactie naar de GGD. In het voorjaar wordt de conceptbegroting 2027 voorgelegd aan gemeenten.

Voorstel
Advies

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Joëlla van de Griend
t +31638990461
ons kenmerk
Z/25/322137

GGD Gelderland-Zuid
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

datum 16 december 2025
onderwerp Reactie op kaderbrief 2027
verzonden

Geacht bestuur,

In deze brief leest u onze reactie op uw kaderbrief 2027. We waarderen de uitvoerige kaderbrief waarin u de te verwachten ontwikkelingen voor GGD Gelderland-Zuid schetst. Dat stelt ons in de gelegenheid om hier tijdig op te reageren, zodat u onze reactie kunt meenemen bij het opstellen van de begroting 2027. De onderwerpen uit uw kaderbrief die wij in deze reactie niét benoemen nemen wij ter kennisgeving aan.

Algemeen
Onderzoek bedrijfsvoering VRGZ en GGD
Wij willen als gemeente de impact van deze afsplitsing goed kunnen beoordelen. Gezien de samenhang met de VRGZ (Veiligheidsregio Gelderland-Zuid), hechten wij aan een goede gezamenlijke afstemming.

Als opdrachtgevers van de GGD willen wij in de gelegenheid worden gesteld om een weloverwogen standpunt in te nemen over de financiële efficiëntie, haalbaarheid en uitvoerbaarheid van dit vraagstuk. Wij vragen jullie daarom om aan het Algemeen Bestuur een uitvoeringsplan met verschillende inrichtingskeuzes voor te leggen, waarbij wij als gemeenten zijn betrokken, voordat wij akkoord kunnen gaan met de financiële consequenties.

Inhoudelijke ontwikkelingen
Toekomstbestendige werkwijze jeugdgezondheidszorg
Wij staan achter de ontwikkelingen binnen de jeugdgezondheidszorg (JGZ) om tot een meer toekomstbestendige werkwijze te komen waarin meer aandacht is voor kinderen in de meest kwetsbare situaties, een verbeterde samenhang tussen het sociale team en de JGZ om samen met gemeenten te werken aan een sterke sociale basis. We zijn verheugd om als gemeente onderdeel te zijn van het project waarin dit lokaal wordt uitgewerkt.

Gezondheidsbevordering en preventie
Het onlangs ondertekende AZWA akkoord bouwt voort op het GALA en IZA waarbij we als gemeenten, GGD en veel andere partijen werken aan de versterking van preventie. U geeft aan dat veel van de inzet op dit onderdeel op facultatieve basis gebeurt. U vraagt ons een heroverweging te doen in de herverdeling tussen de uniforme en facultatieve

inzet. Wij begrijpen deze wens. We gaan in 2026 hierover graag in gesprek met de GGD om tot meer langdurige opdrachten te komen. Op dit moment is het AZWA zowel inhoudelijk als financieel op veel onderdelen nog onvoldoende uitgewerkt. We verwachten daarom dat de begroting van 2027 te vroeg is om hier al overeenstemming over te hebben.

Wmo-toezicht
U geeft aan beleidscapaciteit op het onderdeel Wmo-toezicht te missen. De onderbouwing hiervoor ontbreekt echter. Wij vragen u om voor beleid op dit onderdeel samen te werken met andere GGD'en.

Toezicht kinderopvang
Wij ontvangen graag een gedegen onderbouwing van de noodzaak om een nieuw zaaksysteem aan te schaffen voor registratie en archivering, gezien de structurele meerkosten dit met zich mee zou brengen. Daarnaast vragen we u om er rekening mee te houden dat niet elke gemeente taken rondom registratie en archivering van handhaving aan de GGD heeft gemandateerd, maar deze gewoon zelf uitvoert en de kosten voor archivering heeft.

Bijzondere zorg en Veilig Thuis
In verband met de blijvende stijging van meldingen bij Bijzondere Zorg en Veilig Thuis vragen wij U om blijvend tijdig ons te informeren. Als er te lange wachttijden ontstaan willen wij als gemeente samen met de GGD kijken welke aanvullende maatregelen nodig zijn om adequate oplossingen te vinden. Wij denken dat alleen preventie en een innovatieve netwerksamenwerking zal helpen in de aanpak van wachttijden bij de individuele organisaties.

Veilig Thuis / Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
Wij volgen de ontwikkelingen met interesse. We onderzoeken graag samen met Veilig Thuis of de werkwijze van de proeftuinen waarbij binnen de wettelijke kaders de gehele keten anders wordt georganiseerd, ook in onze gemeenten toegepast kan worden.

Financiële uitgangspunten
U benoemt dat de financiële situatie van gemeenten op langere termijn nog steeds onduidelijk is, hoewel het ravijnjaar 2026 deels gedempt is. Voor de begroting van 2026 heeft de GGD samen met gemeenten keuzes gemaakt om 3,4% op het uniforme deel van de begroting te besparen. Ook vanuit landelijke middelen is er richting de GGD sprake van een bezuiniging. Wij begrijpen daarom dat u voor 2027 geen verdere voorstellen voor besparingen doet, om een stabiele dienstverlening voor onze inwoners niet in gevaar te brengen.

Inwoneraantallen
U geeft aan dat in de huidige begrotingssystematiek geen rekening wordt gehouden met stijgende of dalende inwonersaantallen. Dit terwijl bevolkingsgroei het beroep op GGD-dienstverlening op sommige onderdelen zal vergroten. Wij kunnen ons voorstellen dat dit per activiteit van de GGD verschilt. We kijken uit naar de bevindingen van de werkgroep.

Meer informatie

Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met Joëlla van de Griend, accounthouder GGD, per e-mail j.van.de.griend@drutenwijchen.nl of telefoonnummer 088 432 7628.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier

Gelderland-Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk: GGD/DIR/2025/2755/MP
Uw kenmerk: -
Datum: 14 oktober 2025
Onderwerp: Kaderbrief 2027

Afdeling: Directie
Contactpersoon: Moniek Pieters
Telefoon: 088 - 144 71 44
e-mail: GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Met deze Kaderbrief 2027 informeren wij u op hoofdlijnen over de ontwikkelingen en het beleid voor het jaar 2027 van GGD Gelderland-Zuid en de verwachte financiële consequenties. We schetsen u achtereenvolgens de financiële situatie (vanaf 2027), de inhoudelijke ontwikkelingen (incl. de impact voor gemeenten en hun inwoners), nieuwe wet- en regelgeving, financiële uitgangspunten en risico's voor 2027, voor zover we ze nu kunnen inschatten. Hiermee is deze Kaderbrief een eerste stap in de voorbereiding op de Programmabegroting GGD 2027. Deze begroting wordt in het voorjaar van 2026 opgesteld en wordt u vóór 1 april 2026 aangeboden.

De Programmabegroting GGD 2026, die u op 11 september jl. is toegestuurd, beschrijft de verschillende (wettelijke) taken en activiteiten van de GGD en vormt de inhoudelijke basis voor de Programmabegroting GGD 2027.

Onduidelijke financiële situatie gemeenten
Vanaf volgend jaar zou er sprake zijn van een moeilijke financiële situatie van gemeenten. In 2026 stopt namelijk een uitkering van 2,4 miljard euro die het Kabinet jaarlijks aan gemeenten uitkeerde. Het financiële tekort dwingt gemeenten om strategische keuzes te maken en hun uitgaven kritisch te evalueren. Vandaar dat het Algemeen Bestuur op 4 september jl. besloten heeft tot een structurele bezuiniging van € 1.085.000 (zijnde 3,4% van het uniform deel van de GGD-begroting) vanaf Programmabegroting GGD 2026. Dit boven op een landelijke bezuiniging van circa € 900.000 per jaar en de waarschijnlijke vermindering van facultatieve opdrachten van gemeenten, die nu nog niet geheel in beeld is. Naar aanleiding van dit gehele bezuinigingspakket vindt het Dagelijks Bestuur bezuinigingen voor 2027 lastiger voor te stellen.

In 2025 is het 'ravijnjaar 2026' voor gemeenten, een periode van aanzienlijke bezuinigingen op het gemeentefonds, deels gedempt en volgens deskundigen opgeschoven naar 2028. In de Voorjaarsnota 2025 heeft het Kabinet namelijk besloten om extra geld beschikbaar te stellen voor gemeenten. Daarnaast bestaat er onduidelijkheid (voor gemeenten) door het vallen van het Kabinet op 3 juni 2025. Op 8 september jl. is het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) getekend. Welk effect het AZWA heeft op de werkzaamheden van de GGD en financiering hiervan is nog niet duidelijk.

Naast deze onduidelijke financiële situatie van gemeenten, zijn er binnen de publieke gezondheidszorg verschillende ontwikkelingen gaande. Hieronder worden de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgeving en de daarbij horende financiële consequenties toegelicht evenals de financiële uitgangspunten en risico's voor 2027.

ALGEMEEN

Taken van de GGD en Meerjarenstrategie 2024-2027
De GGD is als gemeentelijke gezondheidsdienst van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid het gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De publieke gezondheidszorg richt zich op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van risico's, het bieden van zorg en bescherming aan kwetsbare groepen. Deze taken sluiten aan bij de maatschappelijke opgave waar gemeenten voor staan. De GGD is regionaal georganiseerd en lokaal aanwezig en voert een breed palet van taken uit. In bijlage 1 staan de belangrijkste taken van de GGD in het sociaal domein verwoord en worden de bijbehorende wetten genoemd.
De taken die de GGD voor de inwoners van Gelderland-Zuid uitvoert, kunnen ingedeeld worden in:
1. Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD.
2. Uniforme taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoeften van de gemeenten.

De begroting van de GGD is ook op deze manier opgebouwd.

Op 11 april 2024 heeft het Algemeen Bestuur de meerjarenstrategie 2024-2027 vastgesteld. De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD. Ieder jaar wordt de meerjarenstrategie geoperationaliseerd in meetbare doelstellingen en te bereiken resultaten in de programmabegroting van de GGD. De budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald. Zie bijlage 2 voor de leidende principes en de strategische thema's van de meerjarenstrategie 2024-2027.

Krapte op de arbeidsmarkt
De krapte op de arbeidsmarkt zal het aantrekken van nieuwe medewerkers lastiger maken. Als de bezetting niet op orde is, zullen afgesproken prestaties niet of alleen met een andere kwaliteit kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de planning te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe.
Richting 2027 zet de GGD sterk in op het aantrekken, behouden en ontwikkelen van gekwalificeerd personeel. De krappe arbeidsmarkt vraagt om een gerichte arbeidsmarktbenadering, een scherpe positionering als aantrekkelijke werkgever, het benutten van de juiste kanalen en het tijdig inspelen op voorziene ontwikkelingen in ons personeelsbestand. We anticiperen op bovengenoemde krapte door aanscherping van ons verzuim- en vitaliteitsbeleid en het creëren van doorgroei- en doorstroommogelijkheden. Het doel is om hiermee een lager verzuim, minder verloop en een hogere medewerkerstevredenheid te bereiken.

Innovatie op terrein van Artificial Intelligence (AI)
De druk op het primaire proces neemt toe en tegelijkertijd hebben we te maken met een krappe arbeidsmarkt (zie boven) en vergrijzing van het personeel. Dit betekent dat de noodzaak om efficiënt en effectief te werken steeds belangrijker wordt. Het investeren in innovatieve oplossingen om de werkdruk te verlagen, biedt daarmee een kans om zo goed mogelijk onze cliënten in de toekomst te blijven helpen. Daarom gaan we, binnen de grenzen van informatiebeveiliging en privacy, gebruikmaken van AI-toepassingen, voor o.a. het opnemen, transcriberen en samenvatten van (cliënt)gesprekken en vergaderingen.

Onderzoek samenwerking bedrijfsvoering VRGZ en GGD
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en GGD Gelderland-Zuid kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerking op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). De VRGZ treedt daarbij op als werkgever voor het personeel.
In opdracht van de directies van VRGZ en GGD is een onderzoek uitgevoerd naar de huidige dienstverlening en samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering. Aanleiding voor het onderzoek zijn de verschillende maatschappelijke en bestuurlijke opgaven van VRGZ en GGD en de doorwerking hiervan op de gezamenlijke bedrijfsvoering. Het doel van het onderzoek was om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansluit bij de ontwikkelrichtingen van beide organisaties. In dit kader zijn verschillende scenario's gepresenteerd aan het bestuur van de GGD en de VRGZ. Op basis van de bevindingen en de conclusies van het onderzoek heeft een volledig eigen

bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD afzonderlijk onze voorkeur. Ook het Dagelijks Bestuur van de VRGZ heeft aangegeven dat dit scenario de meest robuuste oplossing is richting de toekomst. Momenteel wordt dit scenario uitgewerkt, inclusief de bijbehorende incidentele en structurele kosten. Op basis van deze uitwerking zal het Algemeen Bestuur van de GGD, op voorstel van het Dagelijks Bestuur, een besluit nemen over de verdere concretisering en implementatie van deze richting. Vanzelfsprekend worden de raden hierover te zijner tijd nader geïnformeerd.

Verwachte hogere exploitatiekosten Kantoorautomatisering
In 2024 is gestart met een hernieuwde aanbestedingsprocedure voor de kantoorautomatisering/ICT, zoals de ICT-infrastructuur, applicaties, beheer etc. Zowel de aanbestedingsprocedure als de migratie die daarop volgt brengen incidenteel kosten met zich mee. Het Algemeen Bestuur heeft in 2023 besloten om de incidentele kosten die hiermee gepaard gaan (€ 100K in 2024 en € 100K in 2025) in beide jaren uit de algemene reserve te onttrekken. Desalniettemin is de verwachting dat de (toekomstige) dienstverlening (door de geselecteerde partij) duurder wordt ten opzichte van het huidige lastenniveau, o.a. door de toegenomen wettelijke eisen voor informatiebeveiliging.

Risicoprofiel
Het risicoprofiel van de GGD neemt toe als gevolg van (1) afbouw van Rijks- en gemeentelijke financiering op het gebied van publieke gezondheid en leefstijl, (2) de stijgende instroom van Bijzondere Zorg, (3) de krapte op de arbeidsmarkt, (4) een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD, (5) de (onbekendheid met duur van de) publieke gezondheidszorg aan de Oekraïners en (6) veranderde wet- en regelgeving, waaronder op het gebied van informatieveiligheid, archief en privacy.

INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN EN RISICO'S

Onderstaand benoemen we de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen die van belang zijn voor beleid en financiën van de GGD voor het jaar 2027 en de daarbij horende risico's.

Ontwikkelingen Covid-19 vaccinaties
Vanaf 2025 zijn de wettelijk voorgeschreven vaccinatiecampagnes voor Covid-19 door het Rijk gefinancierd op basis van prijs per prik. Voor 2026 is er ook financiering vanuit het Rijk toegezegd voor een vaccinatiecampagne, maar er is nog geen definitieve uitspraak over het jaar 2027. De verwachting is dat de prijs per prik per jaar lager zal worden, waardoor de kostendekking in gevaar kan komen. Mocht ook een campagne (door het Rijk) moeten worden opgestart voor 2027, dan is het een mogelijkheid dat de kosten voor een deel worden opgevangen door gratis beschikbaar stellen van locaties (door gemeenten) in de regio die geschikt zijn voor de vaccinatiecampagne.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Als nieuwe vaccinaties aan het RVP worden toegevoegd, wordt voor de uitvoering en de monitoring extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM.
Vanaf najaar 2025 kunnen alle baby's een RS-prik krijgen. Het respiratoir syncytieel virus (RS-virus) is een verkoudheidsvirus dat bij de meeste kinderen tot hoesten en verkoudheidsklachten leidt. Sommige jonge kinderen worden er heel ziek van en moeten worden opgenomen in het ziekenhuis. Heel soms overlijden baby's aan de gevolgen van het virus.
Het Ministerie van VWS heeft bekend gemaakt dat vanaf 2027 geld beschikbaar komt voor een gratis vaccinatie tegen gordelroos voor bepaalde doelgroepen. Er is nog geen landelijk besluit genomen of de gordelroos-vaccinatie belegd wordt bij huisartsen of de GGD. Deze vaccinatie kan door de GGD makkelijk worden opgenomen in de gebundelde vaccinatieactiviteiten (zie onder).
Vanaf 2025 tot 2030 worden forse wijzigingen m.b.t. de vaccinatiemomenten in het RVP geïmplementeerd, zodat kinderen nog beter beschermd zijn. De kosten voor deze operatie stijgen in deze periode en de meerkosten worden voor de hele periode in één keer in 2025 aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd. Wij vertrouwen erop dat de gemeenten deze gelden doorgeleiden naar de GGD.

Vaccinatie-activiteiten gebundeld bij de GGD
Medio 2025 is GGD Gelderland-Zuid gestart met het bundelen van vaccinatieactiviteiten (RVP, corona, reizigersvaccinaties, etc.). De huidige situatie, waarbij de vaccinatieactiviteiten verspreid georganiseerd zijn in de organisatie, zorgen o.a voor verschillende en decentrale werkwijzen rondom vaccineren In 2027 verwachten we dat de vaccinatieactiviteiten binnen de GGD gebundeld zijn, waarmee we de processen efficienter hebben georganiseerd en kosten besparen. Hiermee realiseren we een bezuinigingsdoelstelling van € 200.000 (in 2026).

Toekomstbestendige werkwijze Jeugdgezondheidszorg
JGZ gaat in 2026, in afstemming met de IGJ, school- en netwerkpartners, een efficiente, effectieve en toekomstbestendige werkwijze ontwikkelen, zodat JGZ Gelderland-Zuid in 2027 weer gaat werken in lijn met het Landelijk Professioneel Kader (LPK). Het LPK beschrijft de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op de uitvoering van het LPK.
In de (te ontwikkelen) werkwijze staat centraal dat JGZ alle kinderen in beeld heeft en dat we oog hebben voor de meest kwetsbaren. We richten ons minder op de kinderen en ouders waar het (heel) goed mee gaat. Daarnaast zal worden ingezet op het versterken van de lokale steunstructuur tussen de lokale teams en JGZ en het realiseren van een samenhangende aanpak, die aansluit bij de behoeften van gezinnen. Dit sluit aan bij de Hervormingsagenda Jeugd, waarin de JGZ een belangrijke positie heeft, vooral op het gebied van preventie en vroegsignalering. De inzet is om deze ontwikkeling binnen de JGZ-begroting te bekostigen.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) -9 mnd - 4 jaar in Rivierenland
De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel hebben de GGD opdracht gegeven om met ingang van 1 januari 2026 de -9mnd tot 4-jarigenzorg (JGZ 4-) volledig te integreren in de overige JGZ-activiteiten van de GGD. De JGZ 4- voor deze gemeenten wordt nu geleverd door Santé Partners. De beoogde toevoeging van de JGZ 4- is substantieel qua personeel en vastgoed. In 2027 is de JGZ 4- in de bovengenoemde Rivierenlandse gemeenten volledig geintegreerd binnen de werkwijze van de (afdeling JGZ van de) GGD
In 2027 wordt in samenwerking met gemeenten een voorstel ontwikkeld en aan het Algemeen Bestuur voorgelegd voor een nieuwe financieringssystematiek JGZ -9 mnd tot 18 jaar voor alle gemeenten in het werkgebied van GGD Gelderland-Zuid aan de hand van het vernieuwde en financieel doorvertaalde Productenboek JGZ -9 mnd tot 18 jaar, dat in samenwerking met gemeenten tot stand is gekomen.

Forensische geneeskunde
In 2025 hebben de GGD'en in alle regio's de aanbesteding van de politie m.b.t. de Medische Arrestanten Zorg niet gegund gekregen. Dit heeft consequenties voor de gehele forensische geneeskundige dienstverlening door de GGD'en. Daarom zullen de GGD'en samen met GGD GHOR Nederland - en in samenwerking met de VNG en de Ministeries J&V, VWS en BZK - in 2026 een toekomstbestendig landelijk model ontwikkelen om de landelijke kwaliteit van de forensische geneeskundige dienstverlening aan inwoners en opdrachtgevers te versterken. Dit betreft lijkschouw, forensisch medisch onderzoek en forensisch medische expertise bij kindermishandeling. In 2027 zal dit consequenties hebben voor de huidige samenwerking op tactisch-operationeel niveau met GGD Gelderland-Midden (VGGM). Momenteel is onbekend welke consequenties dit zijn; dit zal afhangen van het te ontwikkelen toekomstig model.

Stijgende instroom bij Meldpunt Bijzondere Zorg
In de afgelopen jaren is het aantal uniforme trajecten dat Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert fors toegenomen: van 742 in 2018 naar 1.538 in 2024.

Tabel aantal trajecten MBZ uniform

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1 025	1 009	1 030
Bijzondere Zorg-trajecten	497	810	1 117	624	569	533	529	667
Totaal	742	1 039	1 442	1 411	1.517	1 558	1 538	1 697

* extrapolatie o b.v aantal trajecten januari tot en met juli 2025

Sinds 2021 is melding gemaakt van de stijging van het aantal trajecten dat het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert. De hiermee gepaard gaande gestegen kosten zorgden voor een tekort van € 500.000. Met de structurele bijdrage van € 300.000 met ingang van 2025 is het tekort gedaald tot € 200.000. Hiervoor is nog geen structurele oplossing; dit blijft een risico voor de gemeenten. Concreet betekent dit dat als de realisatie bij BZ hoger is dan begroot, de betreffende gemeenten de werkzaamheden zullen bijbetalen tot een maximumbedrag van € 200.000.
MBZ heeft in 2022 regionale samenwerkingsafspraken gemaakt met de gemeenten, met als doel om een afname van trajecten bij MBZ te bewerkstelligen. De afspraken hebben geleid tot korte lijnen en betere samenwerking tussen de gemeentelijke sociale teams en MBZ. Het aantal uniforme trajecten is tot dusver gestabiliseerd, maar niet substantieel verminderd. Daarnaast signaleren we dat Bijzondere Zorg meer tijd kwijt is per traject MBZ, vanwege het gebrek aan doorstroom in opvangvoorzieningen en wachtlijsten bij zorgorganisaties. Ook neemt de zwaarte en de complexiteit van casuïstiek toe.

Veilig Thuis / Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd en gezinsbescherming ontwikkeld. Het plan was dat vanaf 2026-2031 een Regionaal Veiligheidsteam hulpverleent aan kind en gezin. In dit regionale veiligheidsteam worden de functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht. De uitgangspunten en realisatie van het toekomstscenario en Regionaal Veiligheidsteam zullen organisatorische consequenties hebben voor GGD/Veilig Thuis (en de andere deelnemende partijen). In Gelderland-Zuid wordt in de proeftuinen in Nijmegen (Dukenburg, Hatert/Zuid en centrum Oost) en in de proeftuin Zaltbommel ervaring opgedaan met het werken volgens het toekomstscenario. Deze proeftuinen, waarin Veilig Thuis en Bijzondere Zorg participeren, laten zien dat een andere manier van samenwerken vruchten afwerpt. Er ontstaat o.a. in de uitvoering een vroegtijdige collectieve verantwoordelijkheid voor inwoners en gezinnen. Naar de wens van het AB, zal in samenwerking met de gemeenten onderzocht worden of de werkwijze van de proeftuinen, waarbij binnen de wettelijke kaders de gehele keten anders wordt georganiseerd, verder verbreed kan worden in de regio.
Momenteel is er geen zicht op de impact van het toekomstscenario t.a.v. kwaliteit van dienstverlening, transitieperiode en kosten. Ook de invloed van het toekomstscenario op de Programmabegroting GGD 2027 is op dit moment niet bekend. Na de vorming van een nieuw Kabinet in 2026 zal hier naar verwachting meer duidelijkheid over komen.

Consequenties van de formatiebegroting Veilig Thuis
Het is wenselijk dat de bijdrage voor Veilig Thuis (vanaf de begroting 2027) van 'bijdrage deelnemende gemeenten' naar 'bijdrage deelnemende gemeenten op basis van facturen' verhuist (technische verplaatsing). Dit past meer bij de vastgestelde werkwijze van begroten voor Veilig Thuis. In de zgn. formatiebegroting Veilig Thuis wordt nl. allereerst de connectie gelegd met de uitgevoerde diensten in de afgelopen 3 jaar binnen Veilig Thuis. Vervolgens worden deze verdeeld over de gemeenten op basis van inwoneraantal.

Gezondheidsbevordering en preventie
In de afgelopen jaren is in het kader van onder andere het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) geïnvesteerd in het verder versterken van preventie en gezondheidsbevordering in onze regio. Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), dat 8 september jl. is ondertekend, kan de versterking van preventie en gezondheidsbevordering in 2027 voortgezet worden. Met het AZWA komen structurele middelen beschikbaar voor gemeenten voor de publieke gezondheid. De focus van het AZWA ligt bij: versterking samenwerking (eerste lijns-) zorg en sociaal domein, implementatie van de ketenaanpakken, regionale samenwerking en het versterken van de preventieve infrastructuur. Het is echter nog onduidelijk hoeveel van deze (structurele) middelen beschikbaar worden gemaakt voor de GGD.

Gezien het bovenstaande en het feit dat het effect van preventie en gezondheidsbevordering bij inwoners een lange adem vraagt, is tijdelijke financiering van gezondheidsbevorderings- en preventieprogramma's een risico. Hierbij vormt de financieringsstructuur van de afdeling Gezond Leven een aandachtspunt, waarbij structureel 2/5 deel gefinancierd wordt uit uniforme middelen en 3/5 deel uit facultatieve middelen/projectgelden. Wij adviseren gemeenten om een heroverweging te doen en

het deel van de uniforme inzet voor gezondheidsbevordering en preventie te verhogen en de facultatieve uren te verlagen. Dit draagt bij aan de effectiviteit van gezondheidsbevorderings- en preventieprogramma's voor de inwoners van onze gemeenten. Ook maakt het dat de uitvoering efficiënter wordt door vermindering van administratie en overhead. Bovendien maakt het langdurige en deskundige inzet van inhoudelijke kennis en het netwerk mogelijk.

Nu Niet Zwanger
Het programma Nu Niet Zwanger (NNZ), met als doel een onbedoelde zwangerschap voorkomen bij mensen in een kwetsbare situatie in alle gemeenten, verloopt zeer succesvol. De aantallen cliënten[1], ketenpartners (circa 100) en aandachtfunctionarissen (circa 125) zijn in 2025 verdubbeld ten opzichte van 2022. Ook zien we dat meer cliënten kiezen voor duurzame en kostbaardere vormen van anticonceptie, zoals sterilisatie. Dit maakt dat we de kosten voor de uitvoering zien toenemen zowel qua personele inzet als materiële kosten. Ook stopt in 2026 de tijdelijke landelijke tegemoetkoming voor de kosten van het registratie en rapportagesysteem. Daarom verzoeken wij de gemeenten om de bijdrage voor het programma Nu Niet Zwanger - met ingang van de begroting 2027 - te verhogen met € 130.000 (personeelskosten € 90.000, anticonceptie € 30.000, registratiesysteem € 10.000). Het risico als deze extra middelen niet beschikbaar komen is dat de maatschappelijke kosten (voor o.a. gemeenten) substantieel stijgen[2]. Via AZWA-gelden komt er vanaf 2026 extra structurele financiering naar de gemeenten, specifiek voor Nu Niet Zwanger. Wij gaan ervan uit dat de gemeenten deze gelden onder andere inzetten voor de bovengenoemde extra kosten voor Nu Niet Zwanger.

Toezicht kinderopvang
Vanaf 1 juli 2026 worden extra eisen gesteld aan de kwaliteit van de gastouderopvang. De wetswijziging leidt tot meerkosten voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. In de Voorjaarsnota 2024 en in de septembercirculaire 2025 zijn extra middelen opgenomen voor het toezicht op de gastouderopvang. Deze middelen worden nu toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en kunnen worden aangewend voor structurele uitbreiding van de duur van een inspectie bij een voorziening voor gastouderopvang en bij een gastouderbureau.
Het Ministerie van SZW heeft aangegeven het wetsvoorstel meldplicht ernstige incidenten voorlopig uit te stellen. In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld dat kindercentra en gastouders een ernstig incident waar een kind bij betrokken is, zo snel mogelijk doorgeven aan de toezichthouder (= de GGD). Daarnaast is het onbekend wanneer en op welke manier het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) het Toezicht Voorschoolse educatie wil toevoegen aan de taken van de GGD.

Om de toezichtstaak efficiënt uit te kunnen voeren is het van belang een nieuw zaaksysteem aan te schaffen (in samenhang met Toezicht Wmo, zie onder). Dit systeem maakt het ook mogelijk om meer informatiegestuurd te werken. Naast de aanschaf (circa € 73.000), zal dit ook implementatie- en structurele kosten (€ 25.000) met zich meebrengen.

Wmo-toezicht
Op dit moment zijn in de begroting voor Wmo-toezicht enkel middelen opgenomen voor de uitvoering van toezicht op de Wmo-voorzieningen. Beleidscapaciteit op dit onderwerp is noodzakelijk en wordt node gemist. Daarnaast is het van belang een nieuw zaaksysteem aan te schaffen (in samenhang met Toezicht Kinderopvang, zie boven) om de Wmo-toezichtstaak efficiënt uit te kunnen voeren.

NIEUWE WET- EN REGELGEVING

Naar aanleiding van nieuwe wet- en regelgeving, komt een aantal ontwikkelingen op de GGD af, die onvermijdelijk consequenties heeft voor de (begroting van de) GGD in 2027. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen kort beschreven, incl. de implicaties voor de GGD.

---

[1] Nieuwe aanmeldingen cliënten in 2022: 55, in 2024: 92 en naar verwachting in 2025: 105.
[2] De maatschappelijke kosten van een onbedoelde zwangerschap bij een persoon in een kwetsbare situatie, die ondersteuning nodig zal hebben wanneer het kindje geboren wordt, varieren van € 6.820 tot € 52.070 in het eerste levensjaar (Bron: 'Nu Niet Zwanger - Onderzoek naar de maatschappelijke effecten en kosten van ongewenste zwangerschap' - VNG & Society Impact).

Informatiebeveiligingswetgeving
De Network and Information Security Directive 2 (NIS 2) wordt in Nederland vertaald naar de Cyberbeveiligingswet. Onder de cyberbeveiligingswet is de GGD aangewezen als een kritieke entiteit, waardoor er nieuwe wettelijke verplichtingen op het gebied van informatiebeveiliging opgelegd worden. Deze nieuwe wetgeving vraagt structurele investeringen in actieve beveiligingsmonitoring middels een Security Operations Center (SOC). Aanvullend zijn we onder deze nieuwe wetgeving verplicht om Bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM) te implementeren. De financiering van het SOC is al in de GGD-begroting opgenomen. BCM-software vraagt een structurele investering van 10K per jaar.

Nieuwe Archiefwet
De Archiefwet wordt momenteel gemoderniseerd, zodat deze volledig is toegespitst op het digitale tijdperk. De inwerkingtreding van de wet is voorzien op 1 juli 2026. Rijksoverheid, gemeenten en andere overheidsinstanties (waaronder de GGD) hebben daardoor voortaan nog maar 10 in plaats van 20 jaar de tijd om belangrijke informatie over te brengen naar een archief. Hierdoor blijft het archief actueel en zijn overheden transparanter. Aanvullend vraagt de nieuwe Archiefwet van GGD Gelderland-Zuid om oplossingen voor het veilig digitaal bewaren van afgeronde digitale cliëntdossiers voor een periode van 20 jaar. Dit vraagt (vanaf 2026) een transitie van een afgerond digitaal dossier naar een archiefoplossing. Naar verwachting kost dit structureel 15 tot 25K per jaar. Deze meerkosten zal de GGD opvangen binnen eigen begroting.

Toenemende privacy-vraagstukken
De GGD verwerkt bij de uitoefening van haar publieke gezondheidszorg-taken grootschalig veel (bijzondere) persoonsgegevens. Daarbij is het belangrijk dat de privacy organisatorisch goed geborgd is. Een Privacy Officer (PO) waarborgt de privacywetgeving, ook wel beter bekend als de AVG. De PO beschermt de persoonsgegevens van klanten en/of burgers binnen de organisatie en doet er alles aan om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de gegevens te garanderen. Om de toegenomen vraag van de organisatie met een privacy en/of gegevensbeschermingscomponent te beantwoorden, om compliant te zijn/blijven aan huidige/aangescherpte wet- en regelgeving op het gebied van privacy en gegevensbescherming en om de kennis bij te houden, het in de gaten houden van ontwikkelingen in het werkveld en hierop inspelen, is uitbreiding van capaciteit op dit vlak noodzakelijk.

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN VOOR 2027

Loon- en prijscompensatie 2027
Op het moment van schrijven heeft de Adviesfunctie Gemeenschappelijke regelingen van Rijk van Nijmegen de indexcijfers nog niet gepubliceerd. De GGD hanteert een door het Algemeen Bestuur vastgestelde methodiek (zie bijlage 3) die ook voor de Programmabegroting 2027 gehanteerd zal worden. Afhankelijk van de publicatie van de Adviesfunctie zal tijdens het begrotingsproces bezien worden of de diverse prijsstijgingen opgevangen kunnen worden. Ook zal er weer nacalculatie over de loonindex (betreft in dit geval over 2025) plaatsvinden.

Inwoneraantallen
De GGD benut inwonersaantallen als een verhoudingsgetal voor de verdeling van de kosten tussen gemeenten. De GGD heeft in de begrotingsmethodiek echter geen compensatie voor inwoneraantallen *an sich* ingebouwd. Hierdoor heeft de GGD bij stijgende inwoneraantallen geen ruimte om meerkosten te absorberen. Uitvraag bij andere GGD'en geeft het beeld dat ruim 70% van de andere regio's gecompenseerd wordt voor loonindex, prijsindex én inwoneraantallen.
Op voorstel van het Dagelijks Bestuur is een werkgroep bestaande uit gemeenten en GGD/Financien aan de slag gegaan om de methodiek m.b.t. inwoneraantallen te bezien en scenario's te ontwikkelen die meer recht doen aan de werkelijkheid van stijging van het aantal inwoners in relatie tot de dienstverlening. Hierdoor zal de GGD minder vaak genoodzaakt zijn om financiering 'bij te vragen' waar het om een autonome ontwikkeling gaat. De werkgroep zal in het najaar 2025 verslag doen en met een advies komen voor het Algemeen Bestuur.

UW REACTIE / ZIENSWIJZE

De in deze Kaderbrief geschetste ontwikkelingen kunnen financiële implicaties hebben voor 2027. Deze hebben we hierboven, voor zover we nu weten, per onderwerp benoemd. In bijlage 4 treft u een samenvatting aan van de beschreven financiële implicaties voor 2027.

Zoals hierboven geschreven, wordt - met inbegrip van bovengenoemde informatie - de concept-programmabegroting GGD 2027 in het voorjaar 2026 opgesteld en vóór 1 april 2026 aan u toegestuurd.

Wij bieden u graag de gelegenheid om uw reactie/zienswijze over deze Kaderbrief 2027 vóór 15 januari 2026[3] te sturen aan het Dagelijks Bestuur, zodat deze kan worden betrokken bij het opstellen van de concept-programmabegroting GGD 2027.

Vertrouwende u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd,

met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen: 4

[3] Gezien het feit dat begin maart 2026 de conceptbegroting GGD 2027 moet worden verzonden aan het Dagelijks Bestuur, heeft de GGD de input uit de zienswijzen vóór 15 januari 2026 nodig om dit te kunnen verwerken in de begroting 2027. Reacties die voor genoemde datum binnen zijn, worden in ieder geval meegenomen; reacties die later zijn zoveel als mogelijk.

Bijlage 1

De GGD als publieke gezondheidsdienst in het sociaal domein

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst van 14 gemeenten in Gelderland-Zuid. Ook voert de GGD een aantal taken uit voor de gemeente Mook en Middelaar. De GGD is van en voor de gemeenten en *het* gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De GGD is regionaal georganiseerd en lokaal aanwezig en bundelt kennis en expertise. De GGD werkt van -9 maanden tot 100+ en biedt haar diensten laagdrempelig aan. De GGD werkt als verlengde arm van de gemeenten samen met burgers, welzijn-, sport- en zorgorganisaties en veiligheidspartners. De GGD voert een divers takenpakket uit op het gebied van publieke gezondheid. De taken zijn gericht op het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid.
Bijna alle taken van de GGD zijn wettelijk geborgd. De Wet publieke gezondheid (Wpg) is de basis voor het bestaan van de GGD en voor een deel van de taken van de GGD. In de Wet publieke gezondheid worden benoemd:

- Epidemiologie, preventie en gezondheidsbevordering
- Jeugdgezondheidszorg, uitvoering rijksvaccinatieprogramma
- Ouderengezondheidszorg
- Infectieziektebestrijding
- Technische hygiënezorg, Medische milieukunde
- Psychosociale hulpverlening bij rampen.

Andere relevante wetten voor de taken van de GGD zijn:

- Wet kinderopvang: toezicht op de kinderopvang
- Wet op de lijkbezorging: forensische geneeskunde
- Jeugdwet: het maatwerk (aanvullende diensten) van de jeugdgezondheidszorg
- Wmo 2015: Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), toezicht Wmo, Veilig Thuis, Toegang beschermd wonen
- Wet verplichte GGZ: melding en het verrichten van verkennend onderzoek in het kader van de zorgmachtiging en het horen van personen in het kader van de crisismaatregel
- Wet Veiligheidsregio's: operationele aansturing GHOR door DPG en taken infectieziekte-bestrijding ten aanzien van het regionale crisisplan en de bestrijding van rampen, waaronder uitbraken van groep A-infectieziekten.

Als publieke dienst werkt de GGD vanuit het algemeen belang, ten behoeve van gemeenten en haar inwoners. De GGD kan toeleiden naar zorg, maar verleent deze zelf niet. Dit geeft de GGD een 'onafhankelijke' positie in het veld. Door de breedte en samenhang van ons werkveld kan de GGD gemeenten integraal adviseren en ondersteunen.

Bijlage 2

Meerjarenstrategie 2024 - 2027

Op 11 april 2024 heeft het Algemeen Bestuur de meerjarenstrategie 2024-2027 vastgesteld.
De GGD is als gemeentelijke gezondheidsdienst van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid het gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De publieke gezondheidszorg richt zich op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van risico's, het bieden van zorg en bescherming aan kwetsbare groepen. Deze taken sluiten aan bij de maatschappelijke opgave waar gemeenten voor staan. De GGD is regionaal georganiseerd en lokaal aanwezig en voert een breed palet van taken uit.
Voor de uitvoering van de taken, werkt de GGD vanuit twee leidende principes:

1. Aansluiting bij de gemeenten, waarbij gemeenten zowel opdrachtgever zijn als netwerkpartner. De GGD is de gezondheidsdienst van en voor gemeenten, waarbij lokale nabijheid een vereiste is.
2. Netwerkaanpak , waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners, op lokaal, regionaal en landelijk niveau, centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De maatschappelijke opgave van gemeenten, de gezondheidssituatie van onze inwoners, de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het takenpakket van de GGD vormen de uitgangspunten voor de meerjarenstrategie 2024 – 2027.
De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie.
3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning.
4. Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein.

De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD. Ieder jaar wordt de meerjarenstrategie geoperationaliseerd in meetbare doelstellingen en te bereiken resultaten in de programmabegroting van de GGD. De operationalisering van de meerjarenstrategie zal worden bepaald door prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden. Deze budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald.

Bijlage 3:

Methodiek indexering (let op; voorbeeld)

1. Het centraal economisch plan (CEP)[4] gepubliceerd in maart 2019 is gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2019 bijlage Middelen en Bestedingen 2021.
2. Uit de onder 1 genoemde bijlage wordt genomen: "beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen" als indexering voor het loondeel.
3. Uit de onder 1 genoemde bijlage wordt het Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie" als indexering voor de materiele lasten genomen.
4. Deze indexering wordt met een weging van 78% loon/22% materieel berekend tot één index voor de gemeentelijke bijdragen
5. Er wordt nagecalculeerd. Afwijkingen worden opgenomen in de eerstvolgende begrotingscyclus (t+2).

[4] De GGD volgt voor de voorcalculatie de BRN (Begrotingsrichtlijn Regio Nijmegen). De genoemde tabellen worden niet meer gepubliceerd in het centraal economisch plan. De BRN zal vergelijkbare cijfers hanteren uit een andere publicatie. De GGD neemt deze over.

Bijlage 4

Samengevat: Kaderbrief 2027			
Autonome ontwikkelingen	**Uitzetting**	**Bedrag**	**Risico bij niet uitvoeren**
Indexering uniforme bijdrage	Index volgt	?	n.v.t.
Bedrijfsvoering GGD (afsplitsing VRGZ)	Incidentele frictiekosten Structurele kosten	?	n.v.t.
Stijging kosten automatisering	Structureel	?	n.v.t.
Inhoudelijke ontwikkelingen	**Uitzetting**	**Bedrag**	**Risico bij niet uitvoeren**
Toezicht Kinderopvang/WMO	Aanschaf zaaksysteem	73.000 (incidenteel) 25.000 (structureel)	Efficiencyverlies
Toezicht WMO	Beleidsmedewerker	51.000	Toezichthouders minder tijd voor toezicht
Budget neutrale ontwikkeling	**Financiering gemeentefonds/ AZWA**	**Bedrag**	**Risico bij niet uitvoeren**
Toezicht Kinderopvang	Gastouders meer toezichturen	?	Niet naleven wet / imagoschade / rechtszaken
Nu Niet Zwanger	Meer clienten	130.000	Meer onbedoelde zwangerschappen; toename kosten jeugdzorg voor de gemeenten
Nieuwe wet- en regelgeving	**Uitzetting**	**Bedrag**	**Risico niet uitvoeren**
Informatiebeveiligingswet	BCM implementeren	10 000	Niet naleven Cyberbeveiligingswet
Toename privacyvraagstukken	Uitbreiding privacy-officier	72 000	Niet naleven AVG Imagoschade/rechtszaken

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7243
Extern Zaak ID	Z/25/316528
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.i
Titel	316528 Beslisnota wijziging Apv Wijchen per 1-1-2026
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Juridische zaken
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
316528 Beslisnota wijziging Apv Wijchen per 1-1-2026
Bijlage 1 - Apv Wijchen - wijzigingsverordening per 1-1-2026 (def v5-11-2025)
Bijlage 2 - Apv Wijchen - toelichting wijzigingsverordening per 1-1-2026 (def v5-11-2025)

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De Wijzigingsverordening Algemene plaatselijke verordening (bijlage 1) vast te stellen, waarin de volgende artikelen worden gewijzigd:
   - artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken;
   - artikel 5:38 Opgravingen;
   - artikel 5:39 Aanwijzen gebieden naaktrecreatie;

   en de volgende artikelen worden toegevoegd: □ - artikel 5:38a Detectorverbod;
   - artikel 5:38b Verbod magneetvissen.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. De Wijzigingsverordening Algemene plaatselijke verordening (bijlage 1) vast te stellen, waarin de volgende artikelen worden gewijzigd:
   - artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken;
   - artikel 5:38 Opgravingen;
   - artikel 5:39 Aanwijzen gebieden naaktrecreatie;

   en de volgende artikelen worden toegevoegd: □ - artikel 5:38a Detectorverbod;
   - artikel 5:38b Verbod magneetvissen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/316528

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beslisnota Raad wijziging Apv Wijchen per 1-1-2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:
1. De Wijzigingsverordening Algemene plaatselijke verordening (bijlage 1) vast te stellen, waarin de volgende artikelen worden gewijzigd:
   - artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken;
   - artikel 5:38 Opgravingen;
   - artikel 5:39 Aanwijzen gebieden naaktrecreatie;

en de volgende artikelen worden toegevoegd:
   - artikel 5:38a Detectorverbod;
   - artikel 5:38b Verbod magneetvissen.

Aanleiding
In de Algemene plaatselijke verordening (hierna: Apv) staan gemeentelijke regels over allerlei onderwerpen, zoals openbare orde en veiligheid, evenementen, parkeren en uitwegen. Het is belangrijk om de Apv actueel te houden. Daarom passen we deze ieder jaar aan.

In de bijlagen vindt u de wijzigingsverordening en de toelichting op de wijzigingen per artikel.

De huidige Apv staat op Algemene plaatselijke verordening Wijchen | Lokale wet- en regelgeving.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
28-11-2024	Wijziging Apv Wijchen per 1-1-2025 (Zaaknummer Z/24/265803, iBabs nummer 6286)

Gewenst resultaat
Een actuele Algemene plaatselijke verordening.

Argumenten

1.1. *Het is gewenst dat het college de mogelijkheid krijgt om plekken en tijden aan te wijzen waar vuur stoken verboden is.*
Dit helpt om brandgevaar en overlast te voorkomen, vooral bij droogte of evenementen.

1.2. *We willen archeologisch erfgoed beschermen.*
Daarom moet opgraven zonder certificaat worden verboden. Als alleen erkende partijen dit mogen doen, worden vondsten goed vastgelegd en bewaard. Het bestaande verbod voor een deel van de gemeente, wordt uitgebreid naar de gehele gemeente. Hiertoe wordt bijlage 1 bij de Apv verwijderd, bijlage 2 hernummerd en de verwijzing naar bijlage 2 in artikel 5:39 aangepast.

1.3. *Het gebruik van metaaldetectors kan schade veroorzaken aan archeologische vondsten.*
Ook kan het leiden tot gevaarlijke situaties en overlast in de openbare ruimte. Daarom willen we dit verbieden.

1.4. *Magneetvissen kan leiden tot gevaarlijke vondsten, schade en rommel.*
Daarom willen we dit verbieden. Zo beschermen we de veiligheid, het erfgoed en de leefomgeving.

Tegenargumenten en risico's

Geen

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiele gevolgen.

Communicatie

De wijziging van de Apv wordt gepubliceerd in het digitale gemeenteblad.
Waar nodig informeren we inwoners en ondernemers over gewijzigde regelgeving.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

- De wijziging van de Apv wordt gepubliceerd in het digitale gemeenteblad.
- Waar nodig informeren we inwoners en ondernemers over de voor hen relevante wijzigingen.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Voorstel

Advies

- Team OOV
- Team fysiek, boa's

- Team fysiek, beleidsadviseurs
- Team Juridische Advisering Fysieke Leefomgeving
- Team gebiedsinrichting, beleidsadviseur archeologie
- Team milieu, beleidsadviseur milieu

Wijzigingsverordening van de Algemene plaatselijke verordening

De raad van de gemeente Wijchen; gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 11 november 2025, iBabs nummer 7243;
gelet op artikel 147 en 149 Gemeentewet

besluit

vast te stellen de volgende verordening tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening.

Artikel I Wijziging verordening

De Algemene plaatselijke verordening (Apv) wordt gewijzigd als volgt:

(In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, cursief gezet. In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens vet gedrukt.)

A. Artikel 5:34 wordt gewijzigd als volgt:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken 1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben. 2. Mits geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op: a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke; b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven op eigen terrein met een maximale inhoud van 25 liter, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand; c. vuur voor koken, bakken en braden. 3. Het college kan ontheffing verlenen van *het verbod*. 4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna. 5. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1° of 3° van het Wetboek van Strafrecht of de Omgevingswet.	Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken 1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben. **2. Het is voorts verboden in de open lucht vuur aan te leggen, te stoken of te hebben in een door het college aangewezen gebied en gedurende de door het college aangewezen tijden, tenzij dit geschiedt in het kader van een activiteit waarvoor een vergunning is verleend of een ontheffing is verleend door het college.** 3. Mits geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod van het eerste lid niet van toepassing op: a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke; b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven op eigen terrein met een maximale inhoud van 25 liter, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand; c. vuur voor koken, bakken en braden.

	4. De uitzonderingen genoemd in het derde lid gelden niet in de gebieden die door het college zijn aangewezen op grond van het tweede lid. 5. Het college kan ontheffing verlenen van **de verboden**. 6. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna. *7.* Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1° of 3° van het Wetboek van Strafrecht of de Omgevingswet.

B. Artikel 5:38 wordt gewijzigd als volgt:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 5:38 *Detectorverbod* 1. Het is verboden opgravingen te doen als bedoeld in artikel 2.2 Besluit Erfgoedwet archeologie in het in bijlage 1 aangewezen gebied. 2. *Het is verboden op een openbare plaats een metaaldetector of enig ander voorwerp waarmee metalen kunnen worden opgespoord bij zich te hebben in het in bijlage 1 aangewezen gebied, met het kennelijke doel deze te gebruiken voor het opsporen van metalen.* 3. *De verboden uit het eerste en tweede lid zijn* niet van toepassing op opgravingen door een certificaathouder als bedoeld in paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet.	Artikel 5:38 **Opgravingen** 1. Het is verboden opgravingen te doen. *2.* **Het in het eerste lid gestelde verbod is** niet van toepassing op opgravingen door een certificaathouder als bedoeld in paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet.

C. Na artikel 5:38 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
	Artikel 5:38a Detectorverbod **1. Het is verboden zich op het grondgebied van de gemeente te bevinden met een (metaal)detector, met het kennelijke doel die (metaal)detector voor opgravingwerkzaamheden te gebruiken.** **2. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op opgravingen door een certificaathouder als bedoeld in paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet.**

	3. Het in het eerste lid gestelde verbod is niet van toepassing op de Explosieven Opruimingsdienst. **Artikel 5:38b Verbod magneetvissen** **1. Het is verboden in openbare wateren op het grondgebied van de gemeente met behulp van magneten te zoeken naar metalen voorwerpen (magneetvissen).**

D. Artikel 5:39 wordt gewijzigd als volgt:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 5:39 Aanwijzen gebieden naaktrecreatie De in bijlage *2* bij deze verordening aangeduide gebieden worden als geschikt voor naaktrecreatie, in de zin van artikel 430a van het Wetboek van Strafrecht, aangemerkt.	Artikel 5:39 Aanwijzen gebieden naaktrecreatie De in bijlage **1** bij deze verordening aangeduide gebieden worden als geschikt voor naaktrecreatie, in de zin van artikel 430a van het Wetboek van Strafrecht, aangemerkt

E. Bijlage 1 bij artikel 5:38 te verwijderen.

F. Bijlage 2 wordt gewijzigd als volgt:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Bijlage *2* Bij artikel 5:39	Bijlage **1** Bij artikel 5:39

Artikel II Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2026.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad in de openbare raadsvergadering van 27 november 2025.

De voorzitter, De griffier,

Mevrouw R. Helmer-Englebert Mevrouw A.B. Berendsen

Toelichting Wijzigingsverordening Algemene plaatselijke verordening
Bij voorstel van 11 november 2025, iBabs nummer 7243;

Artikelsgewijs

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

In sommige situaties kan het aanleggen of stoken van vuur in de buitenlucht gevaarlijk of ongewenst zijn. Denk bijvoorbeeld aan droge periodes, drukke evenementen of kwetsbare natuurgebieden. Daarom stellen we voor om in de Apv op te nemen dat het college van burgemeester en wethouders gebieden en tijden mag aanwijzen waar open vuur verboden is.
Met dit voorstel willen we:

- brandgevaar voorkomen;
- de openbare ruimte veilig en leefbaar houden;
- duidelijk maken wanneer en waar vuur verboden is;
- zorgen dat we als gemeente snel kunnen reageren op risico's.

Juridische redenen

- Duidelijke regels voor iedereen: Door het verbod in de Apv op te nemen, weten inwoners en handhavers precies wat wel en niet mag.
- Goede handhaving mogelijk: Boa's en andere toezichthouders kunnen makkelijker optreden als er toch vuur wordt gestookt op verboden plekken of tijden.
- Aanvulling op landelijke regels: De landelijke wetgeving regelt niet alles. Met dit voorstel kunnen we lokaal extra regels stellen waar dat nodig is.

Veiligheidsredenen

- Voorkomen van brand: Vuur in de buitenlucht kan snel uit de hand lopen, vooral bij droogte. Dit voorstel helpt om dat te voorkomen.
- Bescherming van kwetsbare plekken: In natuurgebieden, speeltuinen of dicht bij gebouwen is vuur extra gevaarlijk. Het college kan deze plekken aanwijzen.
- Snel kunnen reageren: Bij bijzondere situaties, zoals een hittegolf of een groot evenement, kan het college tijdelijk extra regels instellen.

Beleidsmatige redenen

- Leefbaarheid en rust: Vuur kan zorgen voor rook, stank en overlast. Een verbod helpt om de openbare ruimte prettig te houden voor iedereen.
- Milieubescherming: Vuur stoken zorgt voor luchtvervuiling. Dit voorstel draagt bij aan een gezondere leefomgeving.
- Duidelijkheid voor inwoners: Door het college bevoegdheid te geven om gebieden en tijden aan te wijzen, kunnen we via borden, kaarten of de website goed uitleggen waar het verbod geldt.

Met dit voorstel zorgen we voor duidelijke regels over vuur in de buitenlucht. We beschermen de veiligheid, het milieu en de leefbaarheid in onze gemeente. Tegelijk bieden we ruimte voor maatwerk, zodat we kunnen inspelen op lokale situaties.

Artikel 5:38 Opgravingen

Dit artikel wordt gewijzigd zodat opgravingen verboden zijn in de hele gemeente. Daarnaast wordt het detectieverbod verhuisd naar een nieuw volgend artikel.
De gemeente vindt het belangrijk om archeologisch erfgoed goed te beschermen. Daarom wil de gemeente, in lijn met de Erfgoedwet, een algeheel verbod opnemen in de Apv op opgravingen door mensen of bedrijven zonder certificaat. Zo wordt het bodemarchief beter beschermd en voorkomen we dat belangrijke archeologische informatie verloren gaat.
Via de Apv wordt een lokaal verbod ingesteld op opgravingen zonder certificaat. Er komt een uitzondering voor partijen die een certificaat hebben volgens paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet. Deze erkende instellingen en bedrijven mogen hun werk blijven doen. Volgens de Erfgoedwet mogen alleen gecertificeerde instellingen archeologisch onderzoek doen. Door dit verbod ook in de Apv op te nemen, kan de gemeente optreden tegen

illegale opgravingen. Dit maakt het makkelijker om te handhaven en zorgt voor duidelijkheid voor toezichthouders en inwoners.
Redenen voor het verbod:

- Bescherming van archeologische waarden: Opgravingen zonder toezicht kunnen het bodemarchief beschadigen.
- Voorkomen van roofvondsten: Zonder verbod kunnen waardevolle vondsten verdwijnen in privécollecties of op de zwarte markt.
- Stimuleren van professioneel onderzoek: Gecertificeerde partijen werken volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). Zij gaan zorgvuldig om met vondsten en leggen alles goed vast.
- Versterking van lokaal erfgoedbeleid: Het verbod past bij de doelen van de gemeente op het gebied van cultuur, onderwijs en ruimtelijke kwaliteit.

Door duidelijk te verwijzen naar paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet is juridisch helder wie opgravingen mag doen. Dit voorkomt misverstanden en sluit aan bij landelijke regels. Met dit voorstel wordt het erfgoedbeleid van de gemeente versterkt. Archeologische waarden worden beter beschermd, terwijl erkende partijen hun werk kunnen blijven doen. Het verbod in de Apv is een passende en effectieve maatregel.

Artikel 5:38a Detectorverbod
Dit is een nieuw artikel.
Metaaldetectie in de openbare ruimte neemt toe in populariteit, zowel onder hobbyisten als commerciële partijen. Hoewel het gebruik van metaaldetectors op zichzelf niet verboden is, kan het leiden tot verstoring van archeologische waarden, gevaarlijke situaties en ongewenste maatschappelijke effecten. De Erfgoedwet biedt op nationaal niveau kaders, maar via de Apv kan de gemeente lokaal maatwerk leveren en handhaving mogelijk maken.
Het voorstel beoogt het opnemen van een verbod op het gebruik van metaaldetectors in de openbare ruimte. Er komt een uitzondering voor partijen die een certificaat hebben volgens paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet. Hiermee wordt de bescherming van archeologische en openbare belangen versterkt en ontstaat een duidelijke juridische basis voor handhaving.
Juridische argumenten

- Lokale aanvulling op landelijke regelgeving: De Erfgoedwet reguleert archeologisch onderzoek, maar niet het gebruik van metaaldetectors in de bovenste bodemlaag. Via de Apv kan de gemeente dit lokaal reguleren.
- Versterking van handhaafbaarheid: Een Apv-verbod biedt gemeentelijke toezichthouders en boa’s een duidelijke grondslag om op te treden tegen ongewenst gebruik van metaaldetectors.
- Duidelijkheid voor burgers: Een expliciet verbod voorkomt misverstanden en maakt het beleid transparant en uitlegbaar.

Archeologische argumenten

- Bescherming van het bodemarchief: Metaaldetectie kan leiden tot verstoring van archeologische sporen, vooral als er wordt gegraven. Vondsten verliezen hun context en daarmee hun wetenschappelijke waarde.
- Voorkomen van roofvondsten: Zonder verbod kunnen waardevolle objecten verdwijnen in particuliere collecties of op de zwarte markt, buiten het zicht van erfgoedinstellingen.
- Bevordering van verantwoord zoeken: Door het stellen van regels en het eventueel verlenen van ontheffingen aan erkende partijen, wordt verantwoord en geregistreerd zoeken gestimuleerd.

Veiligheidsargumenten

- Risico op het aantreffen van explosieven: In gebieden met een oorlogsgeschiedenis kunnen nog explosieven in de bodem liggen. Metaaldetectie vergroot het risico op gevaarlijke situaties.

- Bescherming van infrastructuur en natuur: Metaaldetectie kan leiden tot beschadiging van kabels, leidingen, wortels en dierenverblijven. Een verbod voorkomt deze schade en beschermt de openbare ruimte.

Het opnemen van een detectorverbod in de Apv is een proportionele maatregel die bijdraagt aan de bescherming van archeologische waarden, de openbare veiligheid en de leefomgeving. Tegelijkertijd biedt het ruimte voor maatwerk en samenwerking met erkende partijen. Het voorstel sluit aan bij landelijke regelgeving en versterkt het lokale erfgoed- en veiligheidsbeleid.

Er wordt afgezien van de mogelijkheid om een ontheffing te bieden om de volgende redenen:

- Er blijft een risico op gevaarlijke situaties, ook als er een ontheffing is.
- Zelfs met regels kan iemand bij het zoeken met een metaaldetector munitie vinden en daar verkeerd mee omgaan. Dit is gevaarlijk voor het publiek, de zoekers en voor hulpdiensten.
- De gemeente moet handhaven, maar heeft daar niet altijd genoeg mensen voor.
- Het controleren of mensen zich aan de regels houden kost tijd en inzet. Denk aan het bijhouden van registraties, controles en het opvolgen van meldingen.
- Burgers kunnen verkeerde verwachtingen krijgen.
- Als er ontheffingen worden gegeven, denken mensen misschien dat het veilig is. Maar in werkelijkheid blijven er risico's.
- Als één groep een ontheffing krijgt (bijvoorbeeld een hobbyclub), kunnen anderen ook een ontheffing willen. Dat kan zorgen voor discussies over gelijke behandeling.
- Als er iets misgaat bij iemand met een ontheffing, kan er discussie ontstaan. Mensen kunnen dan vragen of de gemeente wel goed heeft opgelet bij het geven van de ontheffing – zowel juridisch als bestuurlijk.

Artikel 5:38b Verbod magneetvissen

Dit is een nieuw artikel.

Magneetvissen is een activiteit waarbij mensen met een sterke magneet metalen voorwerpen uit het water halen. Het lijkt een onschuldige hobby, maar het brengt risico's met zich mee. Denk aan gevaarlijke situaties, schade aan archeologisch erfgoed en verstoring van de openbare orde. Steeds meer gemeenten nemen daarom een verbod op magneetvissen op in hun Apv.

De gemeente wil de openbare veiligheid, het archeologisch erfgoed en de leefomgeving beschermen. Dit gebeurt door magneetvissen te verbieden via een duidelijke regel in de Apv.

Juridische redenen:

- Aanvulling op landelijke regels: De Erfgoedwet verbiedt het meenemen van archeologische vondsten, maar zegt niets over magneetvissen. Via de Apv kan de gemeente dit wel regelen.
- Betere handhaving: Met een verbod in de Apv kunnen toezichthouders en boa's optreden tegen ongewenst gedrag en schade.
- Duidelijkheid voor inwoners: Een duidelijk verbod voorkomt verwarring en maakt het beleid begrijpelijk.

Veiligheidsredenen:

- Gevaarlijke vondsten: Magneetvissers halen soms munitie, granaten of wapens uit het water. Dit is gevaarlijk en vraagt inzet van de Explosieven Opruimingsdienst (EOD).
- Overlast en gevaar: Magneetvissen kan leiden tot groepen mensen bij het water, wat hinder en gevaarlijke situaties oplevert.
- Schade aan gemeentelijke eigendommen: Zware voorwerpen worden soms over bruggen of kades gesleept, wat schade veroorzaakt.

Archeologische en maatschappelijke redenen:

- Bescherming van erfgoed: Vondsten uit het water verliezen hun waarde als ze zonder controle worden opgehaald.

- Voorkomen van roofvondsten: Waardevolle objecten kunnen verdwijnen in privécollecties of op de zwarte markt.
- Schone en veilige omgeving: Magneetvissen zorgt vaak voor rommel langs het water. Een verbod helpt om de openbare ruimte netjes en veilig te houden.

Het verbod op magneetvissen in de Apv is een passende maatregel. Het beschermt erfgoed, veiligheid en leefbaarheid. Tegelijk biedt het ruimte voor maatwerk en samenwerking met erkende partijen. Het voorstel sluit goed aan bij landelijke regels en versterkt het lokale beleid.

Er wordt afgezien van de mogelijkheid om een ontheffing te bieden om de volgende redenen:

- Er blijft een risico op gevaarlijke situaties, ook als er een ontheffing is.
- Zelfs met regels kan iemand bij magneetvissen munitie vinden en daar verkeerd mee omgaan. Dit is gevaarlijk voor het publiek, de vissers en voor hulpdiensten.
- De gemeente moet handhaven, maar heeft daar niet altijd genoeg mensen voor.
- Het controleren of mensen zich aan de regels houden kost tijd en inzet. Denk aan het bijhouden van registraties, controles en het opvolgen van meldingen.
- Burgers kunnen verkeerde verwachtingen krijgen.
- Als er ontheffingen worden gegeven, denken mensen misschien dat het veilig is. Maar in werkelijkheid blijven er risico's.
- Als één groep een ontheffing krijgt (bijvoorbeeld een hobbyclub), kunnen anderen ook een ontheffing willen. Dat kan zorgen voor discussies over gelijke behandeling.
- Als er iets misgaat bij iemand met een ontheffing, kan er discussie ontstaan. Mensen kunnen dan vragen of de gemeente wel goed heeft opgelet bij het geven van de ontheffing – zowel juridisch als bestuurlijk.

Artikel 5:39 Aanwijzen gebieden naaktrecreatie
Deze wijziging heeft te maken met het feit dat bijlage 1 bij artikel 5:38 de Apv (aanwijzing gebied opgravingsverbod) wordt verwijderd. Inhoudelijk verandert er niks aan dit artikel. Alleen het nummer van de bijlage wordt veranderd. Ook het aangewezen gebied verandert niet.

Bijlage 1 bij artikel 5:38
Het opgravingsverbod wordt via de wijziging van artikel 5:38 uitgebreid naar de gehele gemeente. Deze bijlage kan daarom worden verwijderd.

Bijlage 2
In verband met het verwijderen van bijlage 1, wordt bijlage 2 hernummerd. Inhoudelijk verandert er niks aan deze bijlage. Het aangewezen gebied verandert niet. Alleen het nummer van de bijlage wordt veranderd.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7276
Extern Zaak ID	Z/25/277190
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.j
Titel	277190 Beslisnota Beschikking MEE Plus 2025 wijzigen en verhogen
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
277190 Beslisnota Beschikking MEE Plus 2025 wijzigen en verhogen
Bijlage 1: Aangepaste beschikking

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De op 14 maart 2025 verleende budgetsubsidie voor expertdiensten en diagnostiek aan MEE Plus te verhogen met € 18.000,- tot € 47.567,- voor het jaar 2025.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. De op 14 maart 2025 verleende budgetsubsidie voor expertdiensten en diagnostiek aan MEE Plus te verhogen met € 18.000,- tot € 47.567,- voor het jaar 2025.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/277190

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beschikking MEE Plus 2025 wijzigen en verhogen

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De op 14 maart 2025 verleende budgetsubsidie voor expertdiensten en diagnostiek aan MEE Plus te verhogen met € 18.000,- tot € 47.567,- voor het jaar 2025.

Aanleiding
MEE Plus heeft een subsidie aangevraagd voor 2025. Net als voorgaande jaren betreft dit expertdiensten (onafhankelijke cliëntondersteuning, collectieve ondersteuning, informele ondersteuning) en diagnostiek. In 2024 is MEE Plus een incidentele subsidie verleend voor extra uren voor onafhankelijke cliëntondersteuning. MEE Plus heeft namelijk aangegeven de afgelopen jaren structureel tekort te komen om de onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) te kunnen uitvoeren. Vanaf 2025 wilden we een structurele oplossing zodat de inzet van de OCO gewaarborgd is. De oplossing is onvoldoende gebleken aangezien MEE Plus in 2025 opnieuw aan heeft gegeven tekort te komen voor de onafhankelijke cliëntondersteuning. Daarom willen we voor 2025 de budgetsubsidie opnieuw verhogen en voor 2026 en verder een structurele oplossing om de OCO te kunnen waarborgen. Aangezien het hier om een budgetsubsidie gaat, is de raad bevoegd om hierover te beslissen, zie artikel 12 van de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018. Met het aanpassen van de beschikking vervalt de oude beschikking voor 2025.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
27-02-2025	Z/25/277190 Subsidieaanvraag MEE Plus 2025

Gewenst resultaat
Het continueren van het aanbod onafhankelijke cliëntondersteuning, diagnostiek, collectieve ondersteuning en informele ondersteuning. Daarnaast de waarborging van de inzet van de OCO in Wijchen.

Argumenten

1.1 Onafhankelijke cliëntondersteuning is een wettelijke verplichting

Elke gemeente moet onafhankelijke cliëntondersteuning aanbieden. MEE Plus doet dit al meerdere jaren voor de gemeente Wijchen. Daarnaast biedt MEE Plus ook diagnostiek, collectieve ondersteuning en informele ondersteuning.

1.2 Er is een structureel tekort voor de uitvoering van de onafhankelijke cliëntondersteuning

MEE Plus heeft zowel in 2023 als in 2024 aangegeven te weinig middelen te ontvangen om de onafhankelijke cliëntondersteuning te kunnen uitvoeren. Er waren meer en complexere vragen dan MEE Plus kon aannemen gezien de beschikbare middelen.
MEE Plus heeft aangegeven structureel 60 uur expertdiensten tekort te komen per jaar. Zowel kwantitatief als kwalitatief kwam het aanbod van de onafhankelijke cliëntondersteuner hierdoor onder druk te staan. De verhoging van de verleende subsidie voor 2025 is niet hoog genoeg gebleken. Het aantal vragen voor de OCO blijft stijgen en de vragen worden complexer. Daarnaast heeft Wijchen in verhouding tot het aantal inwoners veel minder uren beschikbaar dan vergelijkbare gemeenten.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Hoeveel vragen er komen is niet zeker

Het is niet precies te voorspellen hoeveel vragen er komen. Het zou kunnen dat de hoeveelheid aan vragen afneemt. Maar de verwachting is gezien de toename van vragen de laatste jaren dat dit niet het geval is. In de begroting van de komende jaren is rekening gehouden met een structurele kostenstijging.

Financiële gevolgen

Er wordt met de verhoging voor 2025 een bedrag van in totaal € 47.567,- verleend. Naast de al verleende 230 uur Expertdiensten (€ 24.125,-) en 45 uur Diagnostiek (€ 5.442,-) wordt € 18.000,- extra verleend voor onder andere de inzet van de OCO. Deze diensten zijn uitwisselbaar. Er is dekking voor de extra subsidie van €18.000,-. De subsidie wordt voor € 9.000,- deels gedekt uit centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang. De resterende € 9.000,- wordt gedekt uit WMO beleidsplan algemene middelen.

Communicatie

MEE Plus ontvangt een nieuwe subsidiebeschikking voor de gewijzigde subsidieverlening. Daarin leggen we vast wat de aandachtspunten en afspraken zijn. Deze aandachtspunten en afspraken zijn besproken met MEE.

Inwonersparticipatie

n.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

Elk half jaar wordt er geëvalueerd tussen MEE Plus en de gemeente. Tijdens deze gesprekken wordt de uitvoering van het aanbod van MEE Plus besproken. Daarnaast wordt ook gekeken of de ureninzet in lijn is met de prognose.

Geheimhouding
N.v.t.

Advies
- Financieel adviseur
- Juridisch adviseurs
- Beleidsadviseurs Sociaal Domein

Bijlagen
1. Aangepaste beschikking

Gemeente Wijchen

MEE-Vivenz
Binnen Kalkhaven 37
3311JC Dordrecht

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Kees Kerssies
t +31638990463
ons kenmerk
Z/25/277190

datum ? 2025
onderwerp Wijziging budgetsubsidie MEE 2025
verzonden

Beste mevrouw Coenen,

We ontvingen op 8 april 2025 uw mail waarin u aangeeft dat er voor inzet van de onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) Wijchen een overproductie is. MEE Plus vraagt een aanvullende subsidie van € 18.000,- om aan de vraag voor de inzet van de onafhankelijke cliëntondersteuning Wijchen in 2025 te kunnen voldoen. In deze beschikking informeren wij u over het besluit op uw aanvraag.

Wat hebben wij besloten?
We hebben op 16 december 2025 besloten om de op 10 maart 2025 verleende budgetsubsidie te wijzigen en het eerder verleende bedrag van € 29.567,- te verhogen met € 18.000,- voor 2025. Deze subsidie ontvangt u voor het uitvoeren van de expertdiensten van de OCO. Dit besluit vervangt daarmee het eerdere besluit van 10 maart 2025.

Toepasselijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene Wijchen 2018 (hierna: ASV) en de Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: subsidieregeling) van toepassing. De subsidie wordt verleend op grond van artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021. U kunt de ASV en de subsidieregeling raadplegen via de website: https://www.wijchen.nl/subsidies-en-leningen.

Onze subsidievoorwaarden
1. U voert de taken/prestaties uit zoals vastgelegd in uw subsidieaanvraag. U mag deze subsidie alleen gebruiken voor de hiervoor genoemde activiteiten, tenzij u schriftelijke toestemming heeft gekregen om de subsidie voor andere activiteiten te gebruiken.
2. Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10% van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met het budget voor de daarop volgende subsidieperiode of terug vorderen.
3. Jaarlijks vindt een evaluatie plaats van de activiteiten en de daaraan verbonden subsidie van MEE Plus. Dit is onderdeel van de halfjaarlijkse gesprekken tussen MEE Plus en de gemeente.
4. Deze subsidie is gebaseerd op de voorspelde uren, zoals beschreven in de

subsidieaanvraag. Wanneer dit voorspelde aantal uren niet wordt behaald of de gerealiseerde subsidiabele kosten lager zijn dan begroot, kan de subsidie naar rato lager worden vastgesteld.

Betaling voorschot
We maken € 18.000,- na het versturen van deze brief aan u over op rekeningnummer NL32RABO0372788424 op naam van MEE Plus. We vermelden hierbij "Aanvullende subsidieaanvraag MEE Plus 2025".

Subsidie vaststellen
Voor deze subsidie moet u, overeenkomstig artikel 13 van de ASV, jaarlijks een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders indienen. De indieningstermijn is uiterlijk 31 mei 2026.
Bij de aanvraag voor de vaststelling van de subsidie stuurt u de volgende stukken mee:

- Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
- Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
- Een balans van de afgelopen subsidieperiode met toelichting daarop;

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien er niet of slechts gedeeltelijk aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In dat geval zal het verschil tussen de verleende subsidie en de vastgestelde subsidie worden teruggevorderd.

Hebt u nog vragen?
Heeft u nog vragen over de inhoud van deze beschikking? Neem dan gerust contact met Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl.
Voor vragen over de uitbetaling kunt u mailen met crediteuren@wijchen.nl.

Wat moet u doen als u het niet eens bent met dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Neem dan gerust contact met naam Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl. Deze medewerker neemt dan het besluit met u door. Wilt u daarna toch een bezwaarschrift indienen? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief bezwaar maken. Hoe u dit doet, leest u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad

R.D Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf
1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7289
Extern Zaak ID	Z/25/325009
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.k
Titel	325009 Beslisnota Subsidie Bibliotheek 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P5 Sport, cultuur en recreatie
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
325009 Beslisnota Subsidie Bibliotheek 2026
2. Subsidiebeschikking bibliotheek 2026
3. 2026 subsidieaanvraag gemeente
4. 2026-2029 meerjarenbegroting de Bibliotheek Wijchen def
5. 2026 Jaarplan de Bibliotheek Wijchen
6. Beleidsvisie De Bibliotheek Wijchen 2025-2028

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

1. Aan Stichting De Bibliotheek Wijchen een budgetsubsidie te verlenen van € 1.040.483 voor de uitvoering van bibliotheekwerk in 2026

Besluit (Aangenomen)

De Gemeenteraad besluit:

1. Aan Stichting De Bibliotheek Wijchen een budgetsubsidie te verlenen van € 1.040.483 voor de uitvoering van bibliotheekwerk in 2026

Openbaar Zaaknummer: Z/25/325009

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidie Bibliotheek 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Aan Stichting De Bibliotheek Wijchen een budgetsubsidie te verlenen van € 1.040.483 voor de uitvoering van bibliotheekwerk in 2026

Aanleiding
Stichting De Bibliotheek Wijchen heeft een aanvraag ingediend voor een budgetsubsidie voor 2026. De subsidie stelt de bibliotheek in staat haar kernactiviteiten uit te voeren. De bibliotheek biedt inwoners een plek om te lezen, te leren, informatie te vinden en digitale vaardigheden te ontwikkelen.

Het aangevraagde bedrag per jaar is hoger dan € 100.000. Het betreft een budgetsubsidie. Op grond van de Algemene Subsidieverordening Wijchen 2018 neemt uw raad in beide gevallen het besluit tot subsidieverlening. In de bijlage vindt u het meerjarenbeleidsvisie 2025-2028 van de bibliotheek, de meerjarenbegroting en de beschikking.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
30-05-2024	Z/24/235710 : Beleidsvisie bibliotheekwerk 2025-2028 Wijchen
26-06-2025	Z/25/303463 : Subsidie Decentralisatie-uitkering 2025 en 2026

Gewenst resultaat
Met deze subsidie blijft de bibliotheek beschikbaar voor alle inwoners van gemeente Wijchen en kan zij haar kernactiviteiten uitvoeren. De bibliotheek kan activiteiten blijven organiseren voor kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar, volwassenen ondersteunen bij lezen en digitale vaardigheden, laaggeletterdheid bestrijden en culturele en educatieve activiteiten aanbieden.

Argumenten
1.1 *De subsidie maakt uitvoering van de gemeentelijke Beleidsvisie Bibliotheekwerk 2025-2028 mogelijk.*
De bibliotheek voert met deze subsidie de doelen uit die de raad heeft vastgesteld: het bevorderen van lezen, het bestrijden van laaggeletterdheid en het versterken van digitale vaardigheden. Zo helpt de bibliotheek inwoners om zich te ontwikkelen en actief mee te doen in de samenleving.

1.2 De bibliotheek versterkt maatschappelijke samenhang en participatie.
De bibliotheek is een openbare ontmoetingsplek waar inwoners elkaar kunnen treffen, leren en informatie kunnen vinden. Dit vergroot betrokkenheid bij de samenleving en vermindert sociale afstand tussen groepen.

1.3 De bibliotheek ontwikkelt zich mee met maatschappelijke en digitale veranderingen.
Met deze subsidie kan de bibliotheek nieuwe vormen van dienstverlening aanbieden, zoals digitale leerprogramma's en taalondersteuning op scholen. Zo blijft de bibliotheek relevant voor jong en oud en sluit ze aan bij de behoeften van deze tijd.

1.4 Met deze subsidie wordt het servicepunt in Bergharen doorontwikkeld tot een volwaardige bibliotheek voorziening.
Dankzij deze subsidie komt er ook buiten het centrum een volwaardige bibliotheekvoorziening. Inwoners in de kernen kunnen daardoor gebruikmaken van dezelfde educatieve en culturele mogelijkheden als in Wijchen zelf.

1.5 De subsidie waarborgt de continuïteit van de bibliotheek als basisvoorziening in Wijchen.
De bibliotheek blijft een stabiele en toegankelijke voorziening. Inwoners kunnen blijven rekenen op een breed aanbod van educatieve, culturele en informatieve activiteiten.

Tegenargumenten en risico's

2.1 De exploitatie van de bibliotheek blijft een aandachtspunt.
De bibliotheek heeft beperkte ruimte om financiële tegenvallers op te vangen. Als kosten stijgen of inkomsten uit bijvoorbeeld cursussen en samenwerkingen teruglopen, kan dat gevolgen hebben voor de dienstverlening. Dit risico beperken we door regelmatig overleg te voeren met de bibliotheek over de financiële stand van zaken.

Financiële gevolgen

In de gemeentebegroting voor 2026 is dekking opgenomen voor de subsidie voor bibliotheekwerk. Het totale beschikbare budget voor de Bibliotheek Wijchen bedraagt € 1.040.483.

Verlening van de subsidie vindt plaats volgens onderstaande wijze:

1. € 858.909 voor de exploitatiesubsidie van de gemeente. Dit dekt onder andere het reguliere activiteitenbudget van de bibliotheek, waaronder educatieve en culturele programma's, ondersteuning van scholen en kinderopvang, en activiteiten voor kinderen en volwassenen.
2. € 135.005 voor de huisvesting van de bibliotheekvestiging op de Campuslaan, inclusief onderhoud en afschrijving van investeringen.
3. € 10.267 voor de doelsubsidie voor de vestiging in de Zandloper, inclusief de verhoging van huurkosten.
4. € 36.302 voor het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), waarmee digitale ondersteuning aan inwoners wordt geborgd. Dekking vanuit rijksmiddelen

Het oorspronkelijke aanvraagbedrag van de Bibliotheek Wijchen bedroeg € 1.163.041, inclusief € 122.558 aan rijksmiddelen voor de zorgplicht (decentralisatiemiddelen). Over deze rijksmiddelen heeft de Raad al besloten, daarom zijn ze in dit voorstel niet opgenomen. Zodra het geld van het Rijk binnen is, worden deze middelen via een aparte beschikking uitgekeerd.

Communicatie
De subsidie is afgestemd met Stichting De Bibliotheek Wijchen. De bibliotheek gaat akkoord met de subsidievoorwaarden. Het college wordt periodiek geïnformeerd over de besteding van de middelen.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na besluitvorming ontvangt de bibliotheek de beschikking tot subsidieverlening.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies

Gemeente Wijchen

Stichting de Bibliotheek Wijchen
T.a.v. het bestuur
Campuslaan 8
6602 HX Wijchen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Dagmar van Duuren
t +31614723134
ons kenmerk
Z/25/325009

datum 3 november 2025
onderwerp Beschikking bibliotheek 2026
verzonden

Beste heer Winsemius,

We ontvingen op 30 juni 2025 uw aanvraag voor een subsidie van € 1.163,041 voor bibliotheekwerk in de periode 2026.
In deze beschikking informeren wij u over het besluit op uw aanvraag.

Wat hebben wij besloten?
We hebben op 16 december 2025 besloten een budgetsubsidie te verlenen van € 1.040.483 voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026 voor de Bibliotheek Wijchen.

Het bedrag dat oorspronkelijk was aangevraagd, was € 1.163.041. Het verschil betreft de rijks decentralisatiemiddelen voor de zorgplicht (€ 122.558). Over deze middelen heeft de Raad al een besluit genomen. Deze rijksmiddelen worden later via een aparte beschikking uitgekeerd, zodra het geld van het Rijk binnen is. Zo kan de Bibliotheek Wijchen direct aan de slag met de reguliere subsidie en wordt de uitkering van de decentralisatiemiddelen apart en op het juiste moment geregeld

Toepasselijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene Wijchen 2018 (hierna: ASV) en de Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: subsidieregeling) van toepassing. De subsidie wordt verleend op grond van artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021. U kunt de ASV en de subsidieregeling raadplegen via de website: https://www.wijchen.nl/subsidies-en-leningen.

Onze subsidievoorwaarden
1. Doel van de subsidie
- De subsidie is bedoeld om een openbare bibliotheek in stand te houden die voldoet aan de landelijke eisen (Wsob).
- De bibliotheek draagt bij aan doelen van de gemeente, zoals:
  - lezen en leesplezier bevorderen;
  - bestrijden van laaggeletterdheid;
  - helpen bij digitale vaardigheden;
  - stimuleren van leren en ontwikkeling;

- bieden van betrouwbare informatie;
- bijdragen aan cultuur en geschiedenis in Wijchen.

2. Doelgroepen
De bibliotheek is er voor alle inwoners van Wijchen, met extra aandacht voor:
- kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar;
- inwoners met een lees- of taalachterstand;
- laaggeletterden en mensen die moeite hebben met digitale middelen.

3. Vestigingen
- De bibliotheek houdt twee locaties open:
  1. de centrale bibliotheek in 't Mozaïek in Wijchen;
  2. de (volwaardige) bibliotheekvoorziening in De Zandloper in Bergharen, die verder wordt ontwikkeld.
- Kleine bibliotheekdiensten in wijken en dorpen kunnen binnen het beschikbare budget worden georganiseerd, samen met partners zoals scholen, dorpshuizen of woonzorgcentra.

6. Digitale bibliotheek
- De bibliotheek doet mee aan de landelijke digitale bibliotheek.
- Ze volgt ontwikkelingen in de sector en sluit aan bij landelijke voorzieningen.
- Nieuwe digitale activiteiten betaalt de bibliotheek uit haar eigen budget.

7. Ondersteuning van gemeentelijk beleid
De bibliotheek helpt bij het uitvoeren van gemeentelijk beleid, zoals de Wmo, de Jeugdwet en het beleid voor laaggeletterdheid en digitale vaardigheden.
De bibliotheek doet dit door:
- het bieden van een plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten;
- activiteiten voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren;
- informatie voor ouders en jongeren over opvoeding en gezondheid, samen met organisaties zoals het Sociaal Wijkteam en MeerVoormekaar;
- het helpen van volwassenen die beter willen leren lezen, schrijven of omgaan met computers;
- het voorkomen van taalachterstanden bij jonge kinderen, vooral bij gezinnen met een andere thuistaal of een kleine beurs.
  Activiteiten die op verzoek van andere organisaties (zoals scholen) plaatsvinden, worden niet uit deze subsidie betaald.

8. Producten, diensten en tarieven
- De bibliotheek biedt basisdiensten aan binnen het subsidiebedrag (basispakket).
- Extra activiteiten die niet onder het basispakket vallen (pluspakket) moeten kostendekkend zijn of door anderen worden betaald.
- Het abonnement voor jeugd is in ieder geval gratis tot 18 jaar.

9. Non-formeel leren voor volwassenen
- De bibliotheek biedt elk jaar minimaal 10 cursussen of activiteiten voor volwassenen.
- Een cursus start als er minimaal 7 deelnemers zijn.
- Samen zorgen alle cursussen voor minstens 3 000 deelnemers-uren (dcu).
- Van alle deelnemers woont minimaal 70 procent in de gemeente Wijchen.
- Als deze aantallen niet worden gehaald, gelden de volgende terugbetalingen:
  - 1 000 euro voor elke cursus die minder wordt aangeboden;

- 100 euro voor elk deelnemers-uur onder de norm;
- 1 000 euro voor elke 5 procent te weinig deelnemers uit Wijchen.

- De totale terugbetaling is nooit hoger dan het deel van de subsidie dat bedoeld is voor deze cursussen.

10. Kwaliteit en goed bestuur

- De bibliotheek werkt volgens de Governance Code Cultuur.
- Ze blijft gecertificeerd door de Stichting Certificering Openbare Bibliotheken.
- Elke twee jaar wordt een klanttevredenheidsonderzoek gedaan. De verbeterpunten komen in de halfjaar- en jaarrapportage.
- In brieven en andere communicatie gebruikt de bibliotheek zoveel mogelijk taalniveau B1.

9. Budgetsubsidie en betaling

De totale subsidie voor 2026 bedraagt 1.040.483 euro. Dit bedrag bestaat uit:

- exploitatiesubsidie gemeente: 858 909 euro
- subsidie huisvesting Campuslaan: 135 005 euro
- doelsubsidie Zandloper: 10 267 euro
- IDO: 36 302 euro

De subsidiebedragen worden jaarlijks geïndexeerd volgens de prijsontwikkeling in de septembercirculaire. De gemeente betaalt de subsidie in vier gelijke kwartaaltermijnen. Als bedragen moeten worden teruggevorderd, kan de gemeente dit verrekenen met volgende termijnen. Nieuwe projecten kunnen alleen met toestemming van de gemeente worden gestart en vallen niet automatisch onder deze subsidie.

10. Reserves en besteding

- De bibliotheek mag de subsidie vrij besteden aan haar taken, zolang dat binnen de afspraken blijft.
- De algemene reserve mag maximaal 10 procent van de jaarlijkse uitgaven zijn.
- Voor een bestemmingsreserve of voorziening is vooraf toestemming van het college van burgemeester en wethouders nodig.
- De bibliotheek houdt een voorziening voor groot onderhoud aan.
- Giften, legaten of sponsoring mag de bibliotheek zelf gebruiken als ze passen bij haar doelen.

11. Rapportage en verantwoording

- Tussenrapportage: uiterlijk 1 september levert de bibliotheek een kort verslag over de resultaten en de financiële stand van zaken.
- Jaarverslag: uiterlijk 31 mei 2027 levert de bibliotheek het eindverslag in met:
  - het financiële jaarverslag met balans, toelichting en accountantsverklaring;
  - het inhoudelijke verslag met cijfers (leden, bezoekers, uitleningen);
  - een vergelijking met de begroting en uitleg bij afwijkingen;
  - een reflectie op de vier speerpunten van het Strategisch Beleidsplan 2025-2028:
    1. Geletterde samenleving
    2. Participatie in de informatiesamenleving
    3. Leven lang ontwikkelen
    4. Publieksdienstverlening
- Als blijkt dat de bibliotheek zonder goede reden minder heeft gedaan dan afgesproken, kan de gemeente de subsidie verlagen of intrekken.
- Als de algemene reserve boven de 10 procent uitkomt, vordert de gemeente het overschot terug.

12. Overleg en samenwerking

- De gemeente en de bibliotheek hebben twee bestuurlijke overleggen per jaar:
  - in juni (jaarverslag);
  - in oktober (tussenrapportage en vooruitblik).
- Beide partijen werken samen in een open en constructieve sfeer, binnen de financiële mogelijkheden van de gemeente.

13. Looptijd

Deze voorwaarden gelden van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025, tenzij het college of de raad tussentijds een ander besluit neemt.

Betaling voorschot

We maken het subsidiebedrag van € 1.040.483 over in vier gelijke kwartaaltermijnen van 25%, zijnde € 260.120,75 per termijn, op rekeningnummer NL41 RABO 0158 6093 52 op naam van Stichting De Bibliotheek Wijchen. Bij elke betaling vermelden we "Subsidie bibliotheekwerk 2026"

Subsidie vaststellen

Voor deze subsidie moet u, overeenkomstig artikel 13 van de ASV, jaarlijks een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders indienen. De indientermijn is uiterlijk op 31 mei 2027.
Bij de aanvraag voor de vaststelling van de subsidie stuurt u de volgende stukken mee:

- Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
- Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
- Een balans van de afgelopen subsidieperiode met toelichting daarop;
- Een controleverklaring van een accountant.

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien er niet of slechts gedeeltelijk aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In dat geval zal het verschil tussen de verleende subsidie en de vastgestelde subsidie worden teruggevorderd.

Hebt u nog vragen?

Heeft u nog vragen over de inhoud van deze beschikking? Neem dan gerust contact met Dagmar van Duuren op. Dit kan via het telefoonnummer +31614723134 of het emailadres d.van.duuren@drutenwijchen.nl.
Voor vragen over de uitbetaling kunt u mailen met crediteuren@wijchen.nl.

Wat moet u doen als u het niet eens bent met dit besluit?

Bent u het niet eens met dit besluit? Neem dan gerust contact met naam Dagmar van Duuren op. Dit kan via het telefoonnummer +31614723134 of het emailadres d.van.duuren@drutenwijchen.nl. Deze medewerker neemt dan het besluit met u door. Wilt u daarna toch een bezwaarschrift indienen? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief bezwaar maken. Hoe u dit doet, leest u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
Gemeenteraad

R. Helmer-Englebert
Voorzitter

R.B. Waumans.
griffier

Bijlage:

- Subsidieaanvraag

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf
1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

de Bibliotheek Wijchen

Aan het College van Burgemeester
en Wethouders
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

Wijchen, 30 juni 2025

Betreft: subsidieaanvraag 2026

Geacht College,

In uw visie op het bibliotheekwerk voor Wijchen schrijft u dat de bibliotheek maatschappelijke betekenis voor Wijchen heeft door de bijdrage aan geletterdheid, digitale geletterdheid, informatievoorziening en culturele ontwikkeling. Het is een laagdrempelige en neutrale toegangspoort tot kennis, informatie en lezen.

Deze opdracht voeren we graag uit. We bouwen het komende jaar verder aan het ingezette beleid. We blijven bijdragen aan de ontwikkeling en zelfredzaamheid van alle inwoners van onze gemeente. Wij zijn ‘De Bibliotheek van 100 Talenten’ waar iedereen zichzelf mag zijn en kan groeien. ‘Inspireren, Meedoen en Meemaken’ staan daarbij centraal. Samen met een team van trotse en betrokken professionals, enthousiaste vrijwilligers en onze lokale en bibliotheekpartners werken we hard om onze plannen waar te maken. Onze doelen bereiken we door impactgericht te werken bij de ontwikkeling van de activiteiten en te communiceren vanuit de Verandertheorie. Om echt van betekenis te zijn bij de juiste doelgroep gaan we in gesprek en werken we samen met de inwoners van Wijchen.

Onze uitgangspunten uit beleidsplan Samen Sterker 2025-2028 hebben we uitgewerkt in het jaarplan en de begroting voor 2026 met daarbij meerjarenraming voor drie jaar daarna dat bij deze subsidieaanvraag is bijgevoegd.

De begroting 2026 is een voortzetting van de eerder ingediende meerjarenbegroting met de nu bekende percentages voor inflatie, CAO-stijging en beoogde indexatie van de gemeentesubsidie.

In 2024 werd door uw gemeenteraad een extra, incidentele subsidie toegekend vanwege onoverkomelijke en onvoorziene extra kosten door het extra hard stijgen van de huurkosten in ’t Mozaïek, een flinke CAO-stijging en andere bovennormale

prijsstijgingen uit contractverplichtingen. In 2025 werd deze extra subsidie niet toegekend, terwijl alle genoemde contractkosten doorliepen met nogmaals een jaarindexatie en salarisronde. In het bestuurlijk overleg met Bea Schouten is afgesproken om te bezien in hoeverre we deze kosten zelf kunnen opvangen door afroming van het eigen vermogen. Dit zal echter in 2026 niet nogmaals kunnen omdat we voorzien dat de stand van het eigen vermogen dat dan niet meer toelaat. Daarom zijn alle kosten voor het realiseren van onze dienstverlening volgens het jaarplan 2026 in de begroting opgenomen, inclusief de genoemde extra subsidie.

In het jaarplan 2026 is een aantal projecten opgenomen waarvoor apart een bijdrage of subsidie wordt gevraagd. In de begroting zijn de uitvoeringskosten en de benodigde financiering daarvan integraal opgenomen. Door verdergaande ontwikkelingen en nieuwe vraagstukken neemt uitvoeren van extra projecten een steeds grotere plek in het dagelijks werk in. De accountant heeft bij de controle van de jaarrekening 2024 aangegeven dat het voor een stabiele financiële balans over meerdere jaren eigenlijk noodzakelijk is om het eigen vermogen te laten groeien naar 25% van de jaaromzet. De huidige subsidievoorwaarden van de gemeente Wijchen laten dit echter nu niet toe. In het vorige bestuurlijk overleg is daarom afgesproken om daar in het najaar gezamenlijk verder over door te praten en denken.

Voor het realiseren van de bibliotheekdienstverlening in 2026 vraag ik namens de Bibliotheek Wijchen € 1.163,041,-- aan. Dit is inclusief de decentralisatie-uitkering van het Rijk waarmee uw gemeenteraad onlangs heeft ingestemd en is ook inclusief de subsidie voor het in stand houden van het Informatiepunt Digitale Overheid waarvoor het Rijk extra middelen toekent aan gemeenten.

Indien deze subsidieaanvraag met daarbij horende begroting en jaarplan vragen oproepen of nadere afstemming vereisen, dan maken we daarover graag zo snel mogelijk een afspraak.

Graag verneem ik of u ertoe kunt overgaan deze subsidieaanvraag ter instemming voor te leggen aan de gemeenteraad.

Met hartelijke groet,

Anja Kaashoek
Directeur-bestuurder

Bijlagen: 2, digitaal aangeleverd.

bedragen in € omschrijving	*begroting 2026*	*begroting 2027*	*begroting 2028*	*begroting 2029*
Ultgaven				
40 Bestuur en organisatie	*34.681*	*42.156*	*37.833*	*45.508*
41 Huisvesting	*159.318*	*163.307*	*167.416*	*171.647*
42 Personeel	*1.064.119*	*1.096.585*	*1.135.826*	*1.166.556*
43 Administratie	*34.726*	*36.525*	*38.435*	*40.463*
44 Transport	*789*	*803*	*817*	*830*
45 Automatisering	*87.567*	*89.594*	*91.681*	*93.832*
46 Collectie & Media	*134.168*	*138.193*	*142.339*	*146.609*
47 Specifieke kosten	*22.660*	*23.229*	*23.812*	*24.410*
49 Overige kosten	-	-	-	-
totaal uitgaven	*1.538.027*	*1.590.393*	*1.638.159*	*1.689.856*
Ontvangsten				
80 Gebruikersinkomsten	*95.000*	*95.000*	*95.000*	*95.000*
82 Specifieke dienstverlening	*33.683*	*34.694*	*35.734*	*36.806*
85 Diverse baten	-	-	-	-
88 Subsidies	*1.163.041*	*1.207.728*	*1.247.584*	*1.291.133*
88 projectsubsidies	*246.302*	*252.972*	*259.841*	*266.916*
totaal ontvangsten	*1.538.027*	*1.590.393*	*1.638.159*	*1.689.856*
Normaal exploitatieresultaat	*0*	*0*	*0*	*0*

bedragen in € omschrijving	begroting 2026
inflatie	*3%*
40 Bestuur en organisatie	
Bestuurskosten	1.648
Promotie	2.360
Representatie	494
Publiciteit/voorlichting	12.330
Contributie	6.695
Documentatie, vakliteratuur	406
Onderzoek organisatie	247
Accountantskosten	10.500
Overige bestuurskosten	-
	34.681
41 Huisvesting	
Huur gebouwen	61.337
Dotatie onderhoudsfonds gebouw	6.358
Servicekosten	20.000
Afschrijving inrichting en inventaris	12.100
Klein onderhoud/reparatie gebouw	824
Klein onderhoud/reparatie inventaris	1.133
Kleine inventarisaankopen	4.081
Huishoudelijke artikelen	977
Schoonmaakkosten	35.080
Energie en water	13.779
Verzekeringen	3.566
Beveiliging gebouw	83
Overige huisvestingskosten	-
	159.318

bedragen in € omschrijving	begroting 2026
inflatie	*3%*
CAO	*4%*
42 Personeel	
Salarissen en vakantietoeslag	739.935
Ziekengelduitkeringen	-
Sociale lasten	108.447
Ziektekosten-verzuimverzekering	27.702
Pensioenfonds	97.995
Reiskosten woon-werkverkeer	3.721
Reiskosten dienstreizen	6.795
Werving en selectie	1.030
Inlening overige arbeidskrachten	19.360
Studiekosten en deskundigheidsbev.	19.697
Arbo-dienst	4.944
Advieskosten derden	7.120
Overige personeelskosten	9.156
Kantinekosten	9.210
Vrijwilligerskosten	9.007
	1.064.119

bedragen in € omschrijving	begroting 2026
inflatie	*3%*
43 Administratie	
Kopieerapparaten	5.761
Reproductie/drukwerk	2.060
Kantoorbenodigdheden	2.170
Porti- en vrachtkosten	913
Telefoonkosten	577
Bankkosten	2.545
Financiële administratie extern	15.606
Salarisadministratie	5.094
Overige administratiekosten	-
	34.726
44 Transport	
Transport derden	275
Bakfiets	514
	789
45 Automatisering	
Onderhoud/reparatie automatisering	4.757
Afschrijving ICT	20.000
Licenties automatisering	46.000
Kosten catalogiseren	8.364
Communicatiekosten	8.446
Kosten ledenadmnistratie	800
	87.567

bedragen in € omschrijving	begroting 2026
inflatie	*3%*
46 Collectie en Media	
Collectie	85.606
Huur mediadragers	313
Leenrechtvergoedingen	28.840
Tijdschriften/dagbladen	10.815
Aanschaf AI's	7.516
Bewerkingskosten	547
Plak- en bindmaterialen	530
	134.168
47 Specifieke kosten	
Mediawijsheidactiviteiten	515
Leesbevorderingsactiviteiten	3.090
Dienstverlening onderwijs	6.180
Cursussen/workshops	10.815
Publieksruimte en materialen tbv B100T	2.060
	22.660
49 Overige kosten	
Diversen	-
Betalingsverschillen	-
	-

bedragen in € omschrijving	begroting 2026
jaarlijkse prijsstijging	*3%*
80 Gebruikersinkomsten	
Contributies	91.180
Leengeld	200
Reserveringen	150
Telaatgeld	
Leendirect muziek	
Schadevergoedingen	1.000
Verkoop afgeschreven boeken	1.000
IBL	1.240
Administratiekosten	230
	95.000
82 Specifieke dienstverlening	
Huurcollectie	1.954
Dienstverlening aan scholen	1.307
Cursussen, lezingen	18.798
Opbrengst prints digitale media, internetbon	1.129
Opbrengst verhuur ruimte/faciliteit	3.329
Knipkaart Internetcafé	282
Omzet activiteiten	2.159
Leesgroepen	2.900
Diversen omzet	1.825
	33.683
85 Diverse baten	
Sponsoring	
Kasverschillen/te splitsen omzet	
Rente spaarrekening	
Diverse baten	
	-

bedragen in € omschrijving	begroting 2026
gemeenteindex	2,18%
88 Subsidies	
Exploitatiesubsidie gemeente	858.909
Extra Rijksmiddelen voor Zorgplicht	122.558
Subsidie huisvesting Campuslaan	135.005
Doelsubsidie Zandloper	10.267
IDO	36.302
	1.163.041
Dienstverlening op scholen en kdo	121.307
Projectsubsidies, oa OAB-VVE	100.995
DigiTaalhuiscoördinator	24.000
	246.302
90 Bijzondere baten	
Diversen	-
	-
91 Bijzondere lasten	
Diversen	
	-

Jaarplan 2026

De Bibliotheek Wijchen

Inhoudsopgave

Voorwoord	pag. 3
Onze grote lijnen in 2026	pag. 4
Impactgericht werken	pag. 6
Geletterde samenleving	pag. 8
Participatie in de (informatie)samenleving	pag. 12
Leven lang ontwikkelen	pag. 16
Publieksdienstverlening	pag. 24
Hiervoor staan wij de komende jaren	pag. 27

Voorwoord

De functies van bibliotheek worden steeds belangrijker en als relevant ervaren in onze samenleving. Vanuit het Rijk komt steeds meer erkenning voor de bijdrage die we leveren aan de maatschappij. Zo behoort het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) inmiddels tot de vaste dienstverlening.
Een ander landelijk beproeft concept waar de Bibliotheek Wijchen zich met de scholen voor inzet is de Bibliotheek op school (dBos). De kranten kopten:

‘Overheid acht het bewezen dat de landelijke programma’s vanuit de bibliotheken voor leesbevordering in het onderwijsbeleid effectief zijn’

Demissionair minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Eppo Bruins en staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Mariëlle Paul, lieten in juni aan de Tweede Kamer weten:

“De bibliotheekpartijen intensiveren de nauwe samenwerking met scholen en streven op termijn naar een volledige dekking in aanbod vanuit de bibliotheken van de Bibliotheek op school (dBos) voor het primair en voortgezet onderwijs. Bibliotheken moeten de structurele financiering inzetten om de samenwerking met het funderend onderwijs en/of de pabo, het mbo en de kinderopvang (BoekStart) voort te zetten. We zijn verheugd om de structurele samenwerking tussen scholen en bibliotheken op deze manier zeker te stellen, zodat zij hun krachten kunnen bundelen om leerlingen gericht op het juiste niveau en met plezier te leren lezen.“

Naast IDO en dBos zijn er veel meer speerpunten en projecten waar we ons op richten. Om richting te geven aan al onze ambities en werkzaamheden, staat in het Strategisch beleidsplan 2025-2028 Samen Sterker’ in hoofdlijnen beschreven wat onze pijlers zijn voor de komende jaren. We richten ons daarbij niet alleen op de kwantiteit, zoals het aantal deelnemers en bezoekers, maar leggen de focus juist ook op de effecten en impact die we daarmee creëren. Dit wordt in *hoofdstuk 1* van dit plan toegelicht.

Om, naast onze reguliere dienstverlening, alle projecten te realiseren en aan de gestelde opgaven te voldoen, is een stabiele financiële exploitatie en deskundige formatie noodzakelijk. De Bibliotheek ontwikkelt naar een projectorganisatie die snel kan schakelen als zich nieuwe kansen voordoen en nieuwe vormen van dienstverlening gevraagd worden. Dat brengt de financiële uitdaging met zich mee om steeds voldoende reserve te hebben in een projectluwe periode, als aanvragen nog niet zijn gehonoreerd of als we afscheid moeten nemen van een projectmedewerker. We investeren in het ontwikkelen van specialismen in het vaste team en in het inzetten van de talenten van de grote diverse vrijwilligersgroep om samen al het werk mogelijk te maken.

Binnen de Bibliotheek Wijchen werken we met 4 programmalijnen. Hieronder alvast de grote lijn. In *de hoofdstukken 2 tot en met 5* staat hoe we per programmalijn werken met impact. Met de verandertheorie hebben we effecten uitgewerkt op korte, middellange en lange termijn. Vandaaruit werken we met een programma-aanbod en activiteiten om dit te bereiken. Onze vaste dienstverlening staat per programmalijn omschreven met daarbij per onderdeel het doel voor het jaar 2026.

Onze grote lijn in 2026

Meten is Weten

Geletterde samenleving

- De Bibliotheek op school
- BoekStart in de Kinderopvang
- Boekstartcoach, samenwerking consultatiebureau
- Leestbeest
- Hulp bij boekbesprekingen en werkstukken
- VoorleesExpress
- DoorleesExpress
- Bijeenkomsten werkgroep Doorgaande lijn
- Taallessen Arabisch als moedertaal

Participatie in de informatiesamenleving

- Samen Digitaal
- DigiTaalhuis Wijchen
- Informatiepunt Digitale Overheid
- DigiSterker
- Jongeren

Leven lang ontwikkelen Jeugd

- Kindercolleges
- Workshops en voorstellingen
- Talentenatelier
- Digitaal Burgerschap

Leven lang ontwikkelen Volwassenen

- Taalhuiscollectie
- Inspiratiewand
- Denktank volwassenen
- Werkgeversaanpak
- Educatieve plusactiviteiten
- Geheugenbieb
- Zadenbieb
- Maand van de geschiedenis
- Vrijwilligerswerk, stages, re-integratietrajecten en dagbesteding

Publieksdienstverlening

- Herinrichting publieksruimte
- Collectie
- SpeelOtheek
- Uitbreiding locatie Bergharen met SPUK-regeling
- Communicatie, marketing & pr

Foto: Lezen blijft een feest voor jong en oud

1. Impactgericht werken

Wat houdt impactgericht werken in?

De impact die je wilt realiseren is feitelijk je ideaal, de stip aan de horizon.

Impactgericht werken in bibliotheken draait om meer dan alleen het uitvoeren van activiteiten. Het gaat om het bewust sturen op maatschappelijke verandering. Hieronder staan de principes hoe we daarmee werken:

1. Start vanuit maatschappelijke doelen
We hebben ons afgevraagd: wat willen we als Bibliotheek daadwerkelijk betekenen voor de samenleving? Denk bijvoorbeeld aan het versterken van digitale inclusie, het bevorderen van taalvaardigheid en het stimuleren van sociale samenhang.

2. Theory of Change (ToC)
Om onze impact helder in kaart te brengen, hebben we voor ons strategisch beleid een Theory of Change (verandertheorie) opgesteld. Dit model – zowel visueel als inhoudelijk – laat zien hoe onze activiteiten bijdragen aan de gewenste maatschappelijke effecten. Het helpt om interventies logisch te koppelen aan onze impactdoelen. Voor grote projecten zoals de ontwikkeling van het DigiTaalhuis Wijchen, de Bibliotheek op school en recentelijk het project Digitaal Burgerschap, is inmiddels ook een ToC uitgewerkt.

3. Datagedreven werken en reflectie
We verzamelen systematisch data om inzicht te krijgen in wat wel en niet werkt. Instrumenten zoals de Bibliotheekmonitor, behoeftenonderzoeken, omgevingsanalyses en dashboards ondersteunen ons bij het meten van effecten en het sturen op resultaat.

4. Betrek medewerkers en partners
Impactgericht werken doen we samen. Het vraagt om samenwerking binnen én buiten de Bibliotheek, en om het verbinden van de dagelijkse praktijk met de strategische en operationele doelen waarbij de verbinding tussen de dagelijkse praktijk en de strategische en operationele doelen centraal staat.

5. Meten is weten
In 2024 is het impactgericht werken geïntroduceerd en in 2025 zijn we hiermee in de praktijk gestart. In het derde kwartaal van 2025 zijn de meetplannen geconcretiseerd zodat we de resultaten beter kunnen meten. Het meten gebeurt door het plenair vragen stellen aan de deelnemers, voor én na een lezing. De aanwezigen na afloop van een activiteit 3 tot 5 vragen stellen via een kaart of geautomatiseerd via het aanmeldsysteem Olifantenpaadje en door de impact te meten door het systematisch verzamelen van data.

Doel 2026: de impact en effecten structureel meten.

Voordelen impactgericht werken

Impactgericht werken biedt bibliotheken en andere maatschappelijke organisaties een krachtige manier om doelgerichter, effectiever en betekenisvoller te werken. De belangrijkste voordelen zijn:

1. Gerichte maatschappelijke verandering
We richten ons niet alleen op het organiseren van activiteiten, maar op het realiseren van echte impact. Denk aan het vergroten van digitale inclusie en basisvaardigheden, het bevorderen van leesplezier en taalontwikkeling in het onderwijs, het stimuleren van ontmoeting en het aanpakken van thema's als eenzaamheid.

2. Betere keuzes met beperkte middelen
Door te meten wat werkt, kun je middelen slimmer inzetten. Denk aan: lage kosten, hoge impact.

3. Leren en verbeteren
Impactgericht werken bevordert een cultuur van leren. Door inzicht te krijgen in wat wel en niet werkt, kunnen we tijdig bijsturen en onze aanpak verbeteren.

4. Sterkere samenwerking en motivatie
Werken aan gedeelde impactdoelen verbindt en motiveert teams en partners. Zo zagen we bij de ontwikkeling van het DigiTaalhuis dat het gezamenlijk doorlopen van een verandertheorie – voor veel partners een nieuw proces – leidde tot een stevig en gedragen fundament.

5. Verantwoording en communicatie
Impactgericht werken maakt zichtbaar wat we daadwerkelijk bereiken. Dit is waardevol voor gemeenten, fondsen en andere stakeholders. Het gaat niet alleen om aantallen deelnemers, maar vooral om het effect van onze activiteiten: welke (gedrags) verandering je daarmee in gang hebt gezet. Wat is het effect?

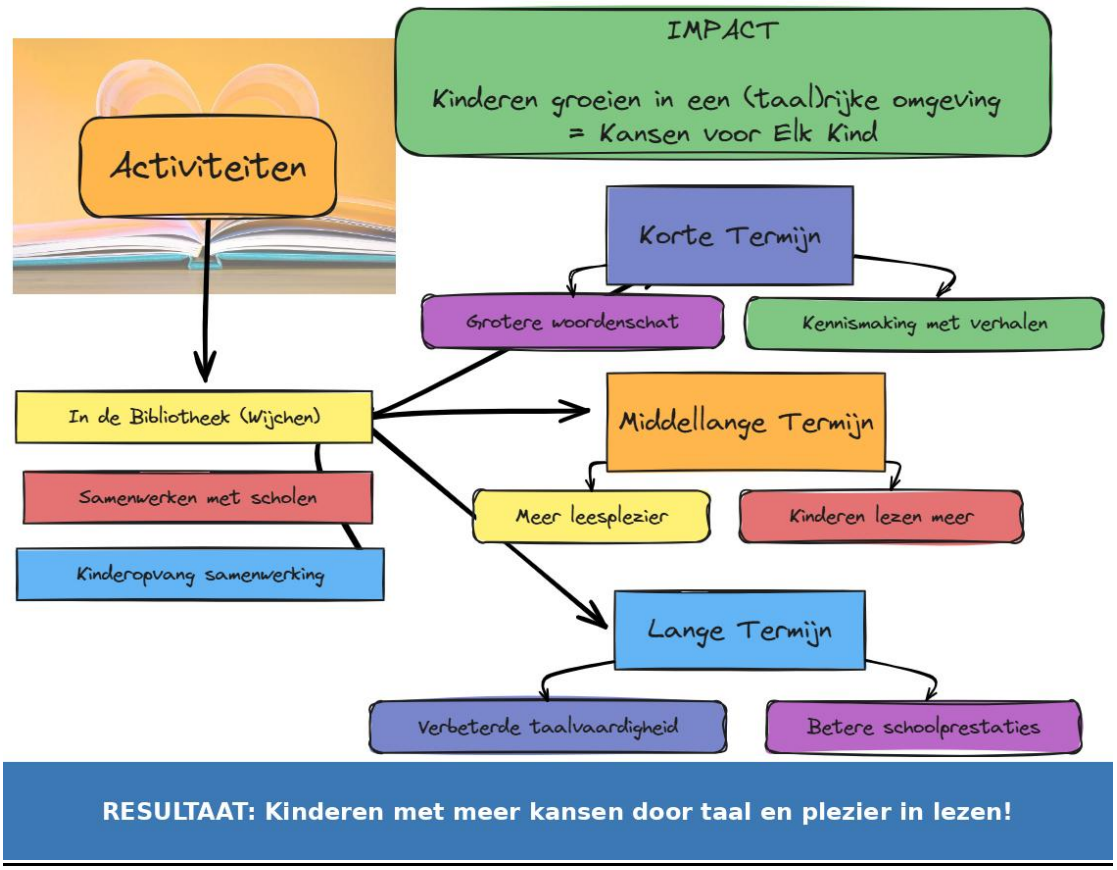
6. Toekomstbestendig en wendbaar
In een dynamische samenleving helpt impactgericht werken ons relevant te blijven. Door vooraf te bepalen wat we willen bereiken, maken we bewustere keuzes. Wat is het doel van een activiteit? En welk effect willen we op korte, middellange of lange termijn realiseren?

7. Meer draagvlak en zichtbaarheid
Door impact zichtbaar te maken met verhalen, data en visuals, vergroten we het draagvlak binnen én buiten de Bibliotheek.

2. Geletterde samenleving

Het is essentieel dat alle leerlingen geletterd van school gaan, zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarom is de afgelopen jaren stevig ingezet op het verbeteren van lees- en taalvaardigheden. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat leerlingen opgroeien in een taalrijke omgeving waar een collectie boeken aanwezig is die aansluit bij de interesses en het niveau van de kinderen. Boeken bieden immers rijke taal, nieuwe woorden en waardevolle kennis. Landelijk werken bibliotheken en scholen succesvol samen aan het stimuleren van lezen en het vergroten van taalvaardigheid. Dit is wel een continu proces. Ieder jaar komen er immers nieuwe leerlingen, zitten kinderen in een andere groep, wisselen ze van leerkrachten, ontstaan er andere maatschappelijke thema's en verschijnen er nieuwe boeken. Vandaar dat hier structureel aandacht voor moet zijn. De lesprogramma's hiervoor dienen standaard te worden opgenomen in de dienstverlening van zowel de bibliotheken als de scholen.

Impact
Alle kinderen (0-18) in de gemeente Wijchen groeien op in een (taal)rijke en daarmee kansrijke omgeving.

Visuele weergave: hoe de Bibliotheek Wijchen leesplezier stimuleert d.m.v. de inzet van expertise a.d.h.v. een bouwplan per school en welke impact dit heeft op kinderen en jongeren.

De Bibliotheek op school
Bij dBos krijgen scholen ondersteuning van bibliotheken om aan het leesplezier en de leesvaardigheid van leerlingen te werken. Met expertise van de lokale bibliotheek stelt de school onder andere een uitdagende boekencollectie samen en ontwikkelt de school een lees(bevorderings)beleid. DBos is in 2008 in opdracht van OCW opgezet door de bibliotheeksector en is in vijftien jaar tijd uitgegroeid tot een bewezen effectief landelijk leesbevorderingsprogramma. Leerlingen van scholen met dBos lezen meer, met meer plezier en beter dan leerlingen van scholen zonder dBos.

Binnen de gemeente Wijchen voeren we op 11 basisscholen, het Pro College en op het Maaswaal College het landelijke concept dBos uit. Er zijn 3 leesmediaconsulenten een aantal uren per week verbonden aan de scholen. We werken volgens de bouwstenen van dBos: Netwerk & beleid, Monitor, Digitaal portaal, Collectie, Expertise en Activiteiten.

Doel 2026:
In 2026 zetten we het concept van dBos voort op de 11 basisscholen en 2 middelbare scholen waarmee we al samenwerken. Per school werken we met een bouwplan waarin zowel de inzet van de leesmediaconsulent als de bijbehorende kosten zijn opgenomen. Daarnaast streven we ernaar om het programma in 2026 uit te breiden naar alle basisscholen van Kans & Kleur, wat een uitbreiding betekent van 4 extra scholen.

BoekStart in de Kinderopvang
Op 15 kinderopvang locaties van De Eerste Stap en Het Kinderdagpaleis voeren we het landelijke concept ‘BoekStart in de Kinderopvang’ (BSKOV) uit. Er is een voorleesconsulent die 8 uur per week verbonden is aan alle voorschoolse locaties BSKOV. We werken volgens dezelfde bouwstenen als dBos.

Doel 2026:
In 2026 zetten we het concept BSKOV voort op 15 kinderopvanglocaties. Voor elke organisatie werken we met een op maat gemaakt plan, waarin de ureninzet en het aanbod helder zijn uitgewerkt. We streven naar een grotere zichtbaarheid van de voorleesconsulent op elke locatie, zodat de drempel voor ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen om vragen te stellen nog verder wordt verlaagd.

BoekStartcoach
Er zijn 2 opgeleide BoekStartcoaches werkzaam binnen de Bibliotheek Wijchen. Zij zorgen voor de informatievoorziening betreffende de taalontwikkeling van jonge kinderen in de Bibliotheek en beantwoorden vragen hierover van ouders.
Maandelijks is er 1 ochtend een BoekStartcoach op het Consultatiebureau aanwezig om het belang van voorlezen onder de aandacht te brengen bij gezinnen die daar komen.
Tevens wordt er wekelijks in de Bibliotheek aan peuters voorgelezen tijdens het BoekStartuurtje door de BoekStartcoach en vrijwilligers.

Doel 2026:
In de loop van dit jaar verhuist het consultatiebureau naar kantoren direct naast de Bibliotheek. Deze nabijheid zal zorgen voor een intensievere samenwerking en een lagere drempel voor

ouders om de Bibliotheek te bezoeken. Daarnaast blijven we het BoekStart-uurtje voor peuters voortzetten en bieden we in de Bibliotheek gerichte informatie aan ouders over de taalontwikkeling van jonge kinderen.

Leesbeest
De knuffel Leesbeest is de mascotte van de jeugdafdeling van de Bibliotheek Wijchen en staat voor leesplezier en het belang van voorlezen. Leesbeest is aanwezig op alle locaties van de kinderopvang in de gemeente Wijchen. In 2025 is Leesbeest verspreid door een Leesbeest-bezoek aan alle groepen 1 en 2. Het belang van voorlezen wordt hiermee zichtbaar gemaakt en dient tevens de doorgaande lijn. De Leesbeesten zijn gemaakt door mensen van de Driestroom. De Leesbeestbakfiets gaat in de schoolvakanties op reis langs locaties om daar voor te lezen. Dit gebeurt in Kasteel Hernen, Kasteel Wijchen en bij evenementen.

Doel 2026:
In de gemeente Wijchen zetten we de Leesbeestbezoeken voort en breiden deze verder uit. De samenwerking met Kasteel Hernen krijgt een structureel karakter. Sinds de introductie van Leesbeest in 2025 bij alle groepen 1 en 2 van Kans & Kleur is de bekendheid onder kinderen en ouders toegenomen, evenals het bewustzijn van het belang van voorlezen.

Hulp bij boekbesprekingen en werkstukken
Wekelijks bieden we na schooltijd hulp bij boekbesprekingen, werkstukken en spreekbeurten aan voor basisschoolkinderen.

Doel 2026:
We breiden deze ondersteuning uit door deze te laten verzorgen door de jeugdspecialisten. Hiervoor maken we gebruik van een banner met informatie, die we flexibel en goed zichtbaar in de Bibliotheek kunnen plaatsen. Daarnaast bieden we deze hulp ook aan op afspraak.

Foto: Leesbeestfeest – viering van 5 jaar Leesbeest en de introductie van nieuwe Leesbeesten

VoorleesExpress en DoorleesExpress
Deze projecten zijn bedoeld voor kinderen van 2 t/m 12 jaar. Het project hoort bij de gezinsaanpak, omdat ouders actief meedoen. Er komt 20 weken lang, 1 uur per week een getrainde vrijwilliger bij het gezin thuis. Het doel is taalplezier en dit wordt gecreëerd door het gebruik van boeken. Spellen van speelOtheek Wijchen worden hier ook voor ingezet. Een groep van 40 vrijwilligers wordt aangestuurd. Hiervoor worden trainingen en informatiebijeenkomsten georganiseerd. Er is een projectleider en coördinator werkzaam voor beide projecten.
Er wordt een cursus van 6 bijeenkomsten aangeboden voor ouders die mee hebben gedaan met de VoorleesExpress. Deze cursus 'Voor jou en je kind' is bedoeld voor ouders die een steun in de rug kunnen gebruiken bij de begeleiding van de taal- en schoolontwikkeling van hun kind en het onderhouden van contact met de school of opvang.

Doel 2026:
We voeren in 2026 beide projecten uit zoals in 2025. We zullen inzetten op een starttraining voor nieuwe vrijwilligers. We continueren de 'inloop'-momenten, waarmee we in 2025 gestart zijn. Hierdoor vindt er meer uitwisseling plaats tussen de vrijwilligers die actief zijn binnen een gezin.

Werkgroep Doorgaande lijn
We continueren met 4 bijeenkomsten per jaar de werkgroep Doorgaande lijn leesbevordering primair onderwijs- voortgezet onderwijs. Concrete acties die hieruit voortkomen zijn o.a. het in kaart brengen van de boekeneisen van brugklassen en deze informatie verspreiden onder de bovenbouwleerkrachten van de basisscholen. Verder is het leren van interactief voorlezen door middelbare scholieren aan basisschoolkinderen gestart, voortkomend uit deze werkgroep.

Doel 2026:
We continueren 4 bijeenkomsten per jaar waarbij actuele onderwerpen en ideeën rondom lezen besproken en gedeeld worden ten gunste van de doorgaande lijn primair onderwijs naar voortgezet onderwijs. Het aantal leden van de werkgroep wordt uitgebreid.

Arabische les
Sinds 2025 zijn we gestart met 2 momenten per week Arabische les voor basisschoolkinderen. Wanneer kinderen de moedertaal goed eigen maken is dit zeer helpend om ook de Nederlandse taal te leren. Dat is de reden dat we dit aanbod van belang vinden.
Tweewekelijks wordt er daarnaast nog een Arabisch voorleesuurtje gehouden voor kinderen in de basisschool leeftijd.

Doel 2026:
Er zal een nieuwe groep kinderen starten met Arabische les in de Bibliotheek. We gaan onderzoeken of taalles in een andere vreemde (moeder)taal voor kinderen een mogelijkheid is.

3. Participatie in de (informatie)samenleving

We vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen in de complexer wordende (informatie)samenleving. Bibliotheken stellen kennis en informatie beschikbaar en spelen een stimulerende rol bij het ontsluiten, delen en activeren van informatie. We dragen bij aan het versterken van de democratie en burgerschap. En bieden hulp aan burgers bij vragen over digitale informatie. Zo kunnen ook niet of minder digitaal vaardige mensen mee blijven doen. Daarnaast zetten we in op het vergroten van zelfredzaamheid. Dat begint bij basisvaardigheden: kunnen lezen, schrijven en digitaal basisvaardig zijn. De Bibliotheek Wijchen ondersteunt volwassenen in de digitale wereld.

Impact
Iedere inwoner van de gemeente Wijchen doet mee in een (digi)taalrijke samenleving

Effectketens van kort, midden tot lange termijn

Afbeelding: Voorbeeld van twee effectketens. Tot deze programmalijn behoren meer ketens.

Samen digitaal
Op dit moment is de dienstverlening rondom de digitale basisvaardigheden erg versnipperd. Het is nu opgedeeld in Klik & Tik, Digisterker cursussen, het Internetcafé, IDO en de digitale cafés. We merken dat deze versnippering niet overzichtelijk is voor de inwoner. Om die reden hebben we besloten deze dienstverlening te bundelen. We gebruiken het project 'Digitaalrijk in je wijk' om hier verder vorm aan te geven.

In de uitvoering noemen we dit 'Samen Digitaal'. Dit omvat alle dienstverlening rondom digitale basisvaardigheden. We bieden dit aan in de vorm van een digitaal café, waar inwoners terecht kunnen met vragen over digitale basisvaardigheden én specifieke IDO-vragen. Vrijwilligers worden getraind om uiteenlopende vragen te beantwoorden, waarbij privacy altijd een belangrijk aandachtspunt is.

We maken een onderscheid tussen interne en externe dienstverlening. Met 'intern' bedoelen we de diensten in de Bibliotheek aan de Campuslaan en inde Zandloper, en met 'extern' de dienstverlening in de wijken. Deze scheiding is nodig omdat deze locaties elk een eigen aanpak vereisen. Vanuit het project Digitaalrijk in je wijk ondersteunen de projectleider Marijke en vrijwilligerscoördinator Lonneke bij de uitvoer.

Doel 2026:
Uiterlijk in december 2026 worden de digitale cafés op de locaties M.F.A. Noorderlicht, de Oase, 't Kompas, 't Achterom en in de Bibliotheek Bergharen en Wijchen steviger neergezet. De digitale cafés worden gerund door getrainde vrijwilligers met ondersteuning van betaalde medewerkers van de Bibliotheek. Daarbij wordt er per locatie een communicatieplan gemaakt om de zichtbaarheid en bekendheid van het digitaal café te vergroten. Het doel is om eind 2026 gemiddeld 10 bezoekers per maand per locatie te bereiken.

DigiTaalhuis
In 2025 werken we vanuit het netwerk van het DigiTaalhuis aan activiteiten die onder andere tijdens de Week van Lezen en Schrijven zullen plaatsvinden. Deze tweede week van september staat centraal voor onze campagne om meer zichtbaarheid te geven aan het DigiTaalhuis. Hierdoor weten inwoners wat het DigiTaalhuis inhoudt en welk aanbod beschikbaar is rondom de basisvaardigheden. We willen hen hiermee stimuleren om met deze vaardigheden aan de slag te gaan. Daarnaast nemen we onze medewerkers en vrijwilligers mee in het thema laaggeletterdheid en wordt er in samenwerking met het ROC een cursus georganiseerd. We streven ernaar om in 2025 de certificering af te ronden.

Doel 2026:
In 2026 gaan we verder met het uitvoeren van het Meerjarenplan. Specifieke doelen en een jaarplanning worden in het vierde kwartaal van 2025 geformuleerd vanuit de stuur- en kerngroep.

Doorontwikkeling IDO
De Bibliotheek Wijchen is een plek waar inwoners van de gemeente Wijchen terecht kunnen met hun digitale overheidsvragen, zodat iedereen binnen onze gemeente in de gelegenheid wordt gesteld om digitaal te kunnen communiceren met de overheid. De volgende doelstellingen gelden voor de tweede helft van 2025 en het jaar 2026.

Doelen 2026:

- In het eerste kwartaal van 2026 is de bewegwijzering naar het IDO in de Bibliotheek Wijchen verbeterd en duidelijk zichtbaar via o.a. narrowcasting.
- In het eerste kwartaal van 2026 is er een afgeschermde en klimaatbestendige ruimte gerealiseerd voor de IDO-spreekuren, die voldoen aan de eisen van privacy, comfort en toegankelijkheid.
- Vanaf het eerste kwartaal van 2026 wordt het IDO actief geprofileerd onder de noemer ‘Samen Digitaal’ en geïntegreerd in de communicatie-uitingen en dienstverlening van alle digitale cafés in de gemeente Wijchen.
- Voor juni 2026 zijn alle actieve digihelpers (vrijwilligers) die betrokken zijn bij de uitvoer van de digitale cafés getraind in de basisprincipes van de IDO-dienstverlening. Wanneer er weer een aantal nieuwe vrijwilligers starten, bieden we deze fysieke training gedurende het jaar opnieuw aan. Tot die tijd kunnen nieuwe vrijwilligers de online IDO-training volgen.
- In 2026 organiseren we naar behoefte minimaal twee gerichte trainingen voor vrijwilligers over onderwerpen als privacy, grenzen stellen, omgaan met moeilijke situaties en het herkennen van de vraag-achter-de-vraag. We streven naar een minimale deelname van 80% van de digihelpers.
- Vanaf januari 2026 werken we met een kwaliteitsbewakingsproces voor de uitvoering van de IDO-dienstverlening door vrijwilligers, inclusief een jaarlijkse evaluatie en een checklist voor IDO-contactmomenten. Deze checklist wordt door vaste medewerkers van de Bibliotheek doorgenomen bij het bezoek aan een digitaal café.
- Vanaf januari 2026 werken we met duidelijk randvoorwaarden, vastgesteld in een handleiding, voor zowel vrijwilligers als vaste medewerkers van de Bibliotheek. Hierin staan afspraken rondom privacy, veiligheid en grenzen van IDO-dienstverlening.
- Voor het einde van het tweede kwartaal in 2026 is de huidige IDO-waaier gedigitaliseerd, beschikbaar op een centrale digitale plek (kennisbank) en wordt deze actief bijgehouden en gedeeld met alle betrokken vrijwilligers en vaste medewerkers.

Digisterker

In het derde en vierde kwartaal van 2025 worden de cursussen vanuit Digisterker anders ingericht en aangeboden omdat we merken dat het huidige aanbod niet aansluit bij de inwoners. We gaan ons richten op camouflage activiteiten in de wijk. Dit voeren we uit op de locaties servicepunt Bergharen, Het Noorderlicht en de Bibliotheek Wijchen. De activiteit wordt maandelijks ingericht als een workshop over een bepaald onderwerp, zoals veiligheid. Aan het eind van elke activiteit plannen we een evaluatiemoment in met de inwoners en stemmen af of het thema aansluit en of er aanvullende behoeften zijn. We maken gebruik van bestaand lesmateriaal vanuit oefenen.nl en de Digisterker website.

Doel 2026:

Op basis van de evaluaties uit 2025 ontwikkelen we in het eerste kwartaal van 2026 een vernieuwd cursusaanbod. Het doel hiervan is dat het aansluit bij de thema's die door de inwoners zijn aangedragen, met als doel minimaal 80% tevredenheid over het aanbod te behalen wat betreft het vernieuwde aanbod. Dit voeren we uit in het tweede, derde en vierde kwartaal van 2026.

Jongeren
In 2026 werken we samen met minimaal 1 middelbare school in de gemeente Wijchen, het jongerenwerk van MeerVoormekaar en de jongeren zelf, met als doel om jongeren vanaf 18 jaar bewust te maken van het belang van digitale vaardigheden. We organiseren minimaal 1 activiteit of workshop, vanuit bijvoorbeeld het lesprogramma 'Doe-je-digiding'. We vinden het vooral belangrijk dat de inhoud aansluit bij de behoefte van de jongeren. Na de activiteit wordt geëvalueerd, met als streven dat minimaal 70% van de jongeren aangeeft meer inzicht te hebben gekregen in het betreffende onderwerp.

Foto: Introductie IDO-lied met de toepasselijke titel ‘Vergeet het IDO-lied niet’ tijdens de studiedag

4. Leven lang ontwikkelen

De Bibliotheek biedt voor iedereen een openbare, neutrale en laagdrempelige leer-, ontmoetings- en ontwikkelplek. Wij en onze partners vinden het belangrijk dat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en nieuwe inzichten kan opdoen. Het gaat dan over leren, ontmoeting en toegang tot kunst en cultuur. Ook gaat het om het opdoen van basisvaardigheden zoals lezen, rekenen, digitale vaardigheden én om het doorontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid. De Bibliotheek Wijchen is dé Bibliotheek van 100 talenten, waarbij we aandacht hebben voor ieders talent.

Doel 2026:
In 2026 continueren we het project Programmeren van Digitaal burgerschap. Digitaal Burgerschap betekent in het kort dat mensen zich actief, vaardig en weerbaar kunnen bewegen in de online samenleving.

Impact
Iedere inwoner van de gemeente Wijchen ontwikkelt diens eigen talenten en zet deze in voor de samenleving

Effectketens van kort, midden tot lange termijn

Afbeelding: Voorbeeld van twee effectketens. Tot deze programmalijn behoren meer ketens.

Leven lang ontwikkelen voor jeugd

Kindercolleges
Voor kinderen vanaf 8 jaar organiseren we 6 keer per jaar een Kindercollege. Het uitgangspunt van zo'n college zijn de vragen van de kinderen. De onderwerpen zijn uiteenlopend en passend bij de belevingswereld van de doelgroep. De gastsprekers geven informatie naar aanleiding van de vraagstukken die leven bij de kinderen.

Doel 2026:
Met behulp van input van de Talentariërs van De Boekenclub zullen we nieuwe onderwerpen met bijpassende gastsprekers uitnodigen voor de Kindercolleges.

Foto: Kindercollege Moestuin

Workshops en voorstellingen
Voor kinderen van 0 tot 18 jaar organiseren we tijdens schoolvakanties en buiten de schooltijden om verschillende workshops en voorstellingen. Hierbij houden wij rekening met het aanbieden van alle 'knappen', zodat alle talenten gedurende het jaar aan bod komen. Deze knappen/talenten zijn gebaseerd op de theorie over meervoudige intelligentie van psycholoog Howard Gardner. Deze zogenoemde 'plus'- activiteiten vallen niet onder *basisvaardigheden*, maar onder *leven lang ontwikkelen*. Deze splitsing willen we beter zichtbaar maken in de toekomst.
We organiseren daarnaast 4 bijeenkomsten van De Boekenclub, waarbij we met een groep basisschoolkinderen vanaf 8 jaar brainstormen over de programmering op de jeugdafdeling en

leesmotivatie vormen aanbieden. De Denktank is een groep jongeren vanaf 12 jaar die 4 keer per jaar bijeenkomt met dezelfde inhoud.

Doel 2026:
De ‘knappen’ zullen in 2026 beter zichtbaar zijn in de Bibliotheek en op social media. We zullen in 2026 het aanbod voor jongeren vergroten met behulp van input van de Denktank. Er wordt meer programmering aangeboden voor deze doelgroep.

Het Talentenatelier
Deze plek op de jeugdafdeling is een plaats waar ieder zijn of haar talent kan ontwikkelen onder andere door middel van de kast met ‘loose parts’. De inhoud hiervan blijven we vernieuwen. We organiseren activiteiten met deze materialen.

Doel 2026:
We streven ernaar om in 2026 het Talentenatelier beter zichtbaar te maken door middel van tentoonstellingen van gemaakte creaties. Hiervoor zullen we gaan kijken of beter passend meubilair mogelijk is, evenals een uitbreiding van de materialen.

Digitaal Burgerschap
De Bibliotheek Wijchen heeft deelgenomen aan het starttraject Digitaal Burgerschap. Deze deelname heeft geleid tot een omgevingsanalyse, een verandertheorie en een lokaal plan. Op basis van deze bevindingen hebben we onszelf de volgende opdracht gegeven:

Alle jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar binnen de gemeente Wijchen

zijn weerbaar in de digitaliserende wereld

Hierbij zoemen we in op twee thema’s:

- cybercriminaliteit
- betrouwbaarheid nieuws/bronnen.

In het laatste kwartaal van 2025 maken we een start met het vervolgtraject Programmeren. (mits de aanvraag wordt goedgekeurd, dit horen we in september 2025)

Doel 2026:
De genoemde thema’s werken we in 2026 uit in een aansprekend aanbod in co-creatie met Wijchense jongeren van 12 tot 18 jaar. Daarbij realiseren we ons dat binnen de doelgroep verdere segmentatie nodig zal zijn naar leeftijd, niveau en interesse. Een brugklasser VWO zal immers een andere benadering vragen dan een leerling van het praktijkonderwijs.

Onze ervaring is dat de werkvorm workshops het beste past bij de doelgroep, omdat deze interactief en flexibel is qua opzet.

Met het aanbod rondom cybercriminaliteit willen we bereiken dat de doelgroep de gevaren van cybercriminaliteit beter inziet en herkent en zich tijdens het dagelijks digitaal verkeer meer bewust is van de gevaren. Rondom de betrouwbaarheid van nieuws/bronnen ligt het accent in eerste instantie op het geven van informatie over betrouwbare bronnen. In een vervolgaanbod komt de bewustwording en het herkennen van achterliggende intenties van aanbieders aan de orde.

Voor het ontwikkelen van het aanbod op maat gebruiken we de bestaande samenwerking in het kader van de dBos met het voortgezet onderwijs in Wijchen (Maaswaal College Veenseweg en Oosterweg en Pro College Wijchen) en met de welzijnsorganisatie MeerVoormekaar (jongerenwerkers).

Uiteindelijk mondt dit traject uit in een regulier aanbod voor de doelgroep, dat we vanaf het schooljaar 2027-2028 structureel verzorgen.

Leven lang ontwikkelen voor volwassenen

Vernieuwen Taalhuiscollectie
In 2025 maken we een plan voor het vernieuwen van de Taalhuiscollectie in de Bibliotheek. Naast het vernieuwen van de collectie nemen we in het plan ook de presentatie van de collectie op een zichtbare plek in de Bibliotheek mee. We gaan in gesprek met het netwerk en de doelgroep zodat de collectie beter aansluit op de leerbehoeftes. Ook het servicepunt Bergharen wordt hierin meegenomen, zodat het kan dienen als wisselcollectie.

Doel 2026:
In het eerste kwartaal van 2026 is de Taalhuiscollectie in de Bibliotheek Wijchen vernieuwd. Dit hebben we gedaan in samenspraak met minimaal twee betrokken netwerkgroepen, zoals deelnemers en vrijwilligers van het Taalcafé en cursisten van het ROC, zodat de collectie beter aansluit op de concrete behoeften van de doelgroep. De vernieuwde collectie wordt op een vaste en zichtbare plek gepresenteerd, en er wordt gebruik gemaakt van een wisselcollectie naar het servicepunt Bergharen. Succes wordt gemeten aan de hand van de uitleencijfers.

Foto: Eén van onze gewaardeerde vrijwilligers op de afdeling volwassenen

Inspiratiewand
Op onze jaarkalender staat een planning van de wekelijkse invulling van onze inspiratiewand en bijbehorende vitrinekasten. De invulling hiervan sluit aan bij de themaweken, maar wordt ook ingevuld met kunst, informatie en creaties die een inwoner van de gemeente Wijchen (of daarbuiten) wil tonen en delen met de bezoekers van de Bibliotheek. Soms kan dit zelfs leiden tot een nieuwe community.

<u>Doel 2026:</u>
Een juiste balans aan diversiteit, inspiratie en kunst dat voldoende aansluit bij de impact en effecten die we willen bereiken. Daarnaast minimaal 2 nieuwe communities die zich aan de Bibliotheek verbinden.

Foto: Inspiratiewand met thema yoga en mentale gezondheid.

Denktank volwassenen
In 2025 is een plan opgesteld voor het oprichten van een denktank voor volwassenen en het werven van deelnemers. We willen hiermee stimuleren dat inwoners uit de gemeente Wijchen hun talenten inzetten en kennis en verhalen komen brengen. Doordat we samenwerken met inwoners kunnen we ons aanbod beter laten aansluiten op de behoeftes.

Doel 2026:
Het eerste kwartaal van 2026 focust zich op de werving van deelnemers en in het tweede kwartaal starten we met een Talentenatelier voor volwassenen. Deze groep richt zich op het zichtbaar maken en inzetten van talenten en kennis van de Wijchense inwoners. Dankzij deze samenwerking laten we het aanbod beter aansluiten op de behoeften van de doelgroep en creëren we dit sámen met de inwoners. Het doel is om in 2026 minimaal twee activiteiten te realiseren vanuit de denktank. Dankzij deze samenwerking sluiten we het aanbod beter aan op de behoeften van de doelgroep en creëren we dit écht sámen met de inwoners. Het doel is om in 2026 minimaal twee activiteiten te realiseren die voortkomen uit de denktank.

Werkgeversaanpak
Het is in de praktijk lastig om de NT1 groep te bereiken: Nederlanders waarbij de moedertaal Nederlands is, maar die moeite hebben met de basisvaardigheden lezen en schrijven. Daarom zetten we in 2026 meer in op de werkgeversaanpak. We gaan in op de vraag hoe we in de toekomst het werkveld betrekken bij het thema ‘basisvaardigheden’.

Doel 2026:
In 2026 zetten we een gerichte werkgeversaanpak op om beter in contact te komen met de NT1-doelgroep in de gemeente Wijchen. Dit doen we door in het eerste en tweede kwartaal in gesprek te gaan met minimaal 4 lokale werkgevers over hun rol en de mogelijkheden rondom het verbeteren van basisvaardigheden op de werkvloer. Op basis van deze gesprekken ontwikkelen we in het derde kwartaal een concreet plan van aanpak voor duurzame samenwerking met het werkveld. Het doel is om minstens een werkgever in het vierde kwartaal te laten deelnemen aan een pilot-activiteit, gericht op het versterken van basisvaardigheden van werknemers.

CPNB-acties (landelijke acties) jeugd en volwassenen
We nemen deel aan CPNB-acties zoals:
- Boekenweek
- Kinderboekenweek
- Thrillerweken
- Zomerlezen
- Poëzieweek
- Heel Nederland Leest
- Boekenweek voor jongeren
- Nationale Voorleesdagen
- Kinderjury
- NS Publieksprijs.

Er worden online en fysieke boeken onder de aandacht gebracht en activiteiten georganiseerd.

Educatieve plusactiviteiten

Hiermee bedoelen we activiteiten gericht op Wijchenaren die zichzelf willen blijven uitdagen en die zich willen blijven ontwikkelen.

Doel 2026:

- 2x per jaar taalcursussen Frans, Engels en Spaans op verschillende niveaus door Wijchense native speakers
- 2x per jaar een cursus kunstgeschiedenis
- Een aantal keer per jaar fotografiecursussen
- Diverse lezingen en workshops in samenwerking met Wijchense partners
- Een tweewekelijkse Studiekring
- 5 leesgroepen
- Spelen met Taal groep

Activiteiten worden deels door onszelf georganiseerd en deels gefaciliteerd voor Wijchenaren die een plek zoeken om kennis te delen. Denk bij dit laatste bijvoorbeeld aan een boekpresentatie, een expositie op de Inspiratiewand, maar ook een lezing of workshop.

Geheugenbieb
Met onze partners MeerVoormekaar, GGD Gelderland-Zuid en ZZG Zorggroep bieden we een collectie, informatie en activiteiten aan, gericht op de preventieve kant voor iedereen die het brein zo lang mogelijk gezond wil houden.

Doel 2026:
We bieden minimaal 3 (voorlichting)activiteiten per jaar aan en betrekken daarbij zoveel mogelijk partners. De collectie wordt aangevuld en geactualiseerd.

Zadenbieb
Met onze partners Natuur Wijchen, Tuinen van de Hagert, Heerlijckheid ’t Vormer en Sfeer van Willems geven we de Zadenbieb vorm. Doel is duurzaamheid bevorderen door middel van biologisch tuinieren. In de Zadenbieb kan men kosteloos biologisch gekweekte zaden halen en brengen, er wordt informatie gedeeld en men kan deelnemen aan activiteiten.

Doel 2026:
Verder uitwerken van de Zadenbieb-community door intensivering samenwerking met partners. We starten met een nieuwsbrief om de samenhang van de community te bevorderen. We organiseren minimaal 4 Zadenbiebactiviteiten per jaar en promoten activiteiten van onze partners. De Zadenbieb – met de nieuwe kast – heeft een levendige uitstraling met regelmatig nieuwe collectie en activiteiten die we onder de aandacht brengen.

Maand van de Geschiedenis
Voor programmering tijdens de Maand van de Geschiedenis werken we samen met de Historische Vereniging Tweestromenland en bibliotheken in Beuningen en Druten. Zij zetten waar nodig ook hun eigen netwerk in. Samen hebben we veel kennis te bieden en bereiken we een groot publiek.

Doel 2026:
Met de samenwerkingspartners zetten we jaarlijks een aantrekkelijk programma neer. Waar mogelijk betrekken we nieuwe partners bij de programmering om een groter bereik te hebben en elkaar te versterken.

Vrijwilligerswerk, MAP Stages, maatschappelijke stages, re-integratietrajecten en dagbesteding

Wijchenaren zijn welkom om zich verder te ontwikkelen, niet alleen door activiteiten bij te wonen en gebruik te maken van de collectie, maar zeker ook door mee te helpen in de dienstverlening op een bij hen passende manier.

Doel 2026:
We bieden structureel plekken aan in de vorm van stages (zowel in het kader van inburgering als voor scholieren). Er is plek voor 2 dagbestedingstrajecten.
Regelmatig krijgen we de vraag voor een re-integratietraject, daarbij kijken we in hoeverre maatwerk mogelijk is.

We werken daarnaast jaarlijks met vrijwilligers in diverse rollen: gastvrouwen, activiteitenbegeleiders, receptiemedewerkers, chauffeurs, bezorgers van boeken voor de Boekendienst aan Huis, voorlezers en mensen met specifieke taken zoals bijvoorbeeld verzorging van het aquarium. We proberen altijd werkzaamheden te vinden waarin medewerkers hun talent kwijt kunnen en die een meerwaarde hebben voor onze bezoekers.

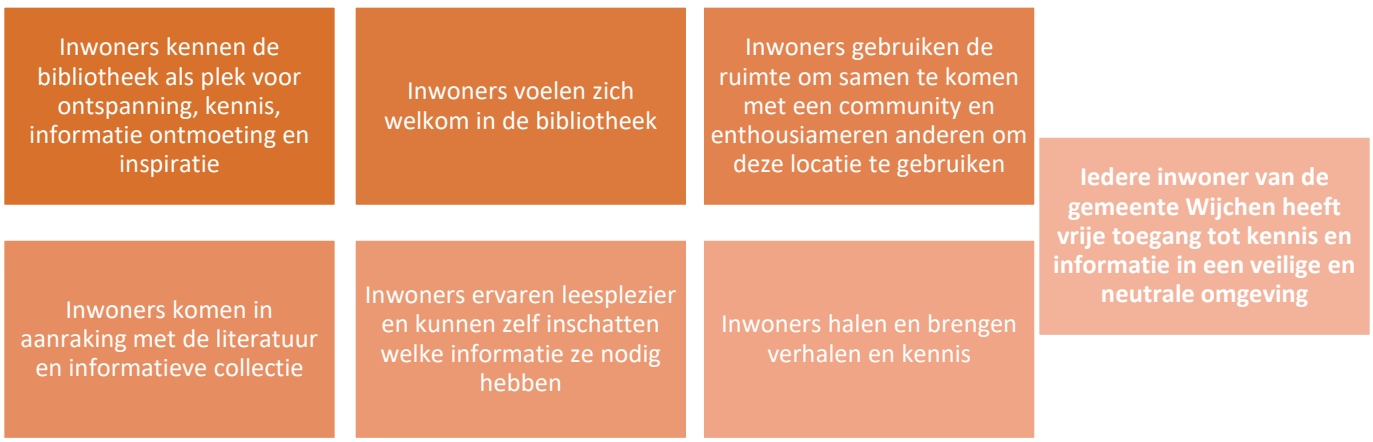
Foto: Evaluatiegesprek Driestroom aan de Tafel Van en tevens de locatie van de Geheugenbieb

5. Publieksdienstverlening

Landelijk wordt er gestreefd naar een openbare bibliotheek dichtbij huis. Een laagdrempelige ruimte waar je tegenwoordig niet alleen boeken kunt lenen, maar waar je terecht kunt voor bijvoorbeeld taalcursussen en computertrainingen, culturele activiteiten, voorleesmiddagen, adviezen ten aanzien van informatie over de digitale overheid. Je kunt er kennis, verhalen en informatie halen en brengen. Deelnemen aan een leesgroep, Taalcafé, ontmoeten, aansluiting vinden bij een community, een lezing volgen, debatteren of kennis maken met kunst en cultuur.

Impact
Iedere inwoner van de gemeente Wijchen heeft vrije toegang tot kennis en informatie in een veilige en neutrale omgeving.

Effectketens van kort, midden tot lange termijn

Afbeelding: Voorbeeld van twee effectketens. Tot deze programmalijn behoren meer ketens.

Voor jeugd en volwassenen

De vestiging aan de Campuslaan in Wijchen is 6 dagen per week (46,5 uur) open voor alle publiek. Ook buiten openingsuren vinden regelmatig activiteiten plaats waar zowel vaste krachten als vrijwilligers aanwezig.

Het servicepunt in de Zandloper in Bergharen is 7 uur per week geopend, verdeeld over 3 dagen. 2x per week is de bemensing vrijwillig, 1x is er een vaste kracht. In 2026 wordt hier nieuwe dienstverlening uitgerold die ook gevolgen heeft voor openingsuren en bezetting.

In beide vestigingen is collectie te leen en hebben klanten beschikking over computers om de catalogus en databanken te raadplegen en om Office programma's te gebruiken.

Inrichting
In 2015 is met vooruitziende blik gekozen voor diverse programmeerplekken in de Bibliotheek, zoals de Weide voor activiteiten voor baby's en peuters, het Werkatelier om zelf aan de slag te gaan en de Mooie Dingen Wand op de jeugdafdeling. We hebben de Vloer en het Lokaal voor bijeenkomsten voor allerlei doelgroepen. Voor volwassenen zijn er daarnaast nog de IPad tafel, de Tafel van en de Inspiratiewand.

Doel 2026:
Deze inrichting is in 2024 geëvalueerd. Daaruit is een aantal wensen voor aanpassingen gekomen die in 2025 en 2026 uitgevoerd worden.

Collectie fysiek en online

- De collectie is het hart van de bibliotheek. Deze is bestemd voor alle inwoners, met speciale aandacht voor jeugd; mensen met een lees- en taalachterstand, ouderen, mensen met een leesbeperking zoals dyslexie en slechtziendheid en anderstaligen. De collectie helpt mensen zichzelf (verder) te ontwikkelen.
- Leden van de Bibliotheek hebben ook toegang tot de collectie van samenwerkende Gelderse Bibliotheken en de landelijke collectie.
- Het is mogelijk bladmuziek te lenen, digitale artikelen in te zien uit het archief van Historische Vereniging Tweestromenland en collectie van Muziekweb te lenen.
- Collectie is fysiek en digitaal beschikbaar via de online bibliotheek in de vorm van databanken, e-books, luisterboeken en online tijdschriften.
- Voor mensen met een leesbeperking is er het aanbod van Passend Lezen. Met een bibliotheekabonnement kan hier kosteloos gebruik van worden gemaakt.
- Via de app Iguana Bibliotheek heeft men toegang tot de catalogus en Mijn Bibliotheek.
- In Bergharen is naast een collectie voor jeugd en volwassenen die regelmatig verfrist wordt, ook het archief van de Jan van Gelderstichting in te zien.

Doel 2026:
We onderzoeken of het aanbod van Biblioscoop om films te streamen een goede aanvulling is op ons aanbod. Voor Bergharen worden de normen voor floating collecties uitgebreid, zodat daar een aantrekkelijkere, afwisselende collectie komt te staan.

We monitoren ook wat het effect is van de invoering van dBos op collecties in de Bibliotheek en ondernemen waar nodig actie.

SpeelOtheek
De speelOtheek huurt een aantal vierkante meter vloer in de Bibliotheek voor hun collectie. Speelgoed en spellen voor jeugd en volwassenen worden vervolgens via het bibliotheeksysteem en met behulp van medewerkers van Bibliotheek en speelOtheek uitgeleend. We werken intensief samen bij de programmering en versterken elkaar in het bereik van Wijchenaren.

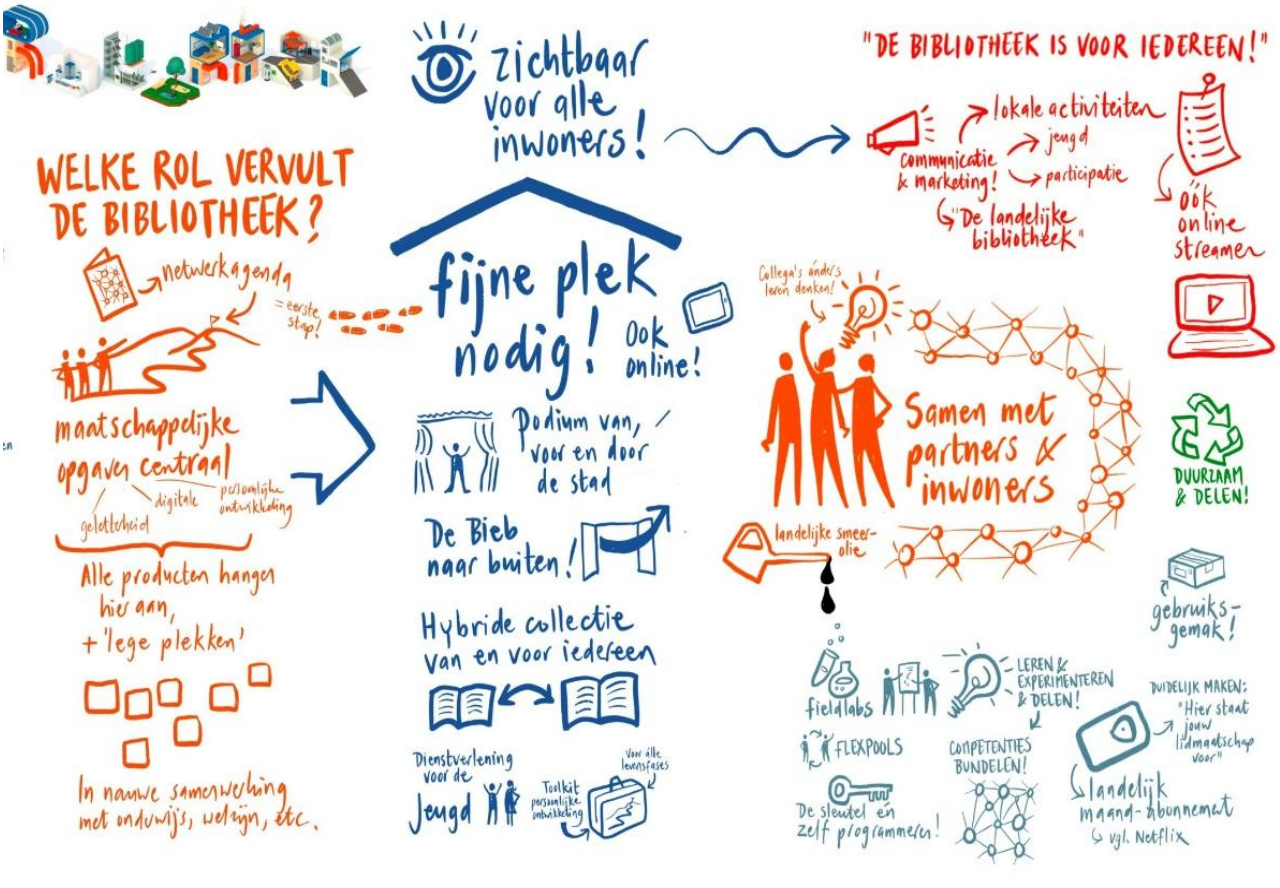
Doel 2026:
De prettige samenwerking voortzetten en waar mogelijk samen optrekken bij activiteiten.

Uitbreiding locatie Zandloper Bergharen
In 2025 en 2026 wordt met de SPUK-regeling onderzocht hoe het servicepunt in Bergharen een volwaardige bibliotheekvestiging kan worden voor Bergharen, Batenburg en Hernen.

Doel 2026:
De dienstverlening is uitgebreid op alle fronten. Openingstijden zijn ruimer, er is meer aanbod op het gebied van alle programmalijnen en de collectie wordt opgefrist.

Communicatieplan
In 2026 werken we voor het eerst met een nieuw communicatieplan dat in 2025 is ontwikkeld. Uitgangspunten zijn het plan ‘Marketingplan Wijchen uit 2021’ met daaraan gekoppeld de adviezen van een marketingspecialist, pr- en communicatiemedewerker, de interim projectleider in samenspraak met de manager. In het jaarplan is de advisering van de organisatie op het gebied van communicatie en marketing verwerkt. In het plan staan per doelgroep de acties, is een contentkalender uitgewerkt, nagedacht over de kanalen en middelen en is een toolbox ontwikkeld.

6. Hiervoor staan wij de komende jaren

Afbeelding: Hoe draagt de Bibliotheek Wijchen bij aan de maatschappelijke effecten?
Bron: POI Rijnbrink

De Bibliotheek Wijchen

De gemeentelijke visie op het bibliotheekwerk in Wijchen

2025-2028

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**
2. Landelijk beleid: De toekomstgerichte bibliotheek **4**
3. Maatschappelijke en politieke ontwikkelingen **7**
4. Gemeentelijke beleidsvisie op de bibliotheek **9**
5. Opdracht voor De Bibliotheek Wijchen **11**
6. Randvoorwaarden **16**
Bronnen **18**

1. Inleiding

Bibliotheken hebben een uitdagende tijd achter de rug. Zo ook de Bibliotheek Wijchen. De vorige bibliotheekvisie is ruim vier jaar geleden vastgesteld. Een enerverende periode volgde voor bibliotheken. Het coronavirus hield Nederland in de greep van maart 2020 tot en met mei 2022. Begin 2021 waren bibliotheken een aaneengesloten periode van twintig weken gesloten in verband met de landelijke lockdown. De Bibliotheken verschilden in de keuzes die ze maakten rondom hun dienstverlening tijdens de coronacrisis. Hoewel er veel negatieve gevolgen waren, werd duidelijk welke vitale rol de bibliotheek tijdens deze crisis binnen de lokale gemeenschap vervulde. Bibliotheken hadden gedurende de coronacrisis een essentiële rol in het voorzien van digitale ondersteuning van mensen die een prikafspraak moesten maken of een coronabewijs downloaden. De bibliothekensector zorgde ook voor inspiratie tijdens de gedwongen sluiting. Door creatieve oplossingen bleef de sector betekenisvolle diensten bieden, zoals de afhaalpunten en de bezorgservice. Hiermee voorkwam de sector een sterkere daling van de uitleen.

Het mag duidelijk zijn, de Bibliotheek Wijchen heeft grote waarde voor de gemeenschap. De afgelopen beleidsperiode maakte de Bibliotheek Wijchen een mooie maatschappelijke ontwikkeling door naar een bibliotheek die goed geworteld is in de Wijchense samenleving. Een bibliotheek die acteert op belangrijke thema's. Een bibliotheek die in verbinding staat en ruimte biedt, bijvoorbeeld bij initiatieven als de zadenbibliotheek of de speelOtheek.

Bibliotheken maken het verschil, vanuit het perspectief van participatie, taalvaardigheid en kansengelijkheid. Zodoende is in het coalitieakkoord Wijchen 2022-2026 opgenomen dat de bibliotheek een belangrijke rol kan spelen op het gebied van digitale vaardigheden en laaggeletterdheid. En op het gebied van de digitale samenleving, zoals is opgenomen in het Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen'. We vinden het belangrijk dat iedereen goed mee kan doen in de samenleving en zich kan blijven ontwikkelen. Daarbij blijft de bibliotheek een waardevolle rol vervullen.

Voor u ligt de gemeentelijke visie op het bibliotheekwerk voor gemeente Wijchen voor de periode 2025-2028. Een herijkte visie, als opvolger van de visie voor periode 2020-2023. De komende beleidsperiode gaan we door op de ingeslagen weg. We bouwen voort op dat wat we tot nu toe hebben opgebouwd. De afgelopen jaren veranderde de functie van de bibliotheek echter van *een public space* naar *een third place*. De bibliotheek, als tweede huiskamer. Om de ontwikkelingen te kunnen blijven volgen zal de bibliotheek zelf steeds in beweging moeten zijn. Gelukkig kunnen we rekenen op professionele medewerkers en betrokken vrijwilligers. Samen met hun hulp zorgen we ervoor dat inwoners van gemeente Wijchen kunnen meedoen en hun talenten ontwikkelen en gebruiken.

Bea Schouten, fotograaf Dymph Essenstam

Bea Schouten
Wethouder

2. Landelijk beleid: De toekomstgerichte bibliotheek

De openbare bibliotheek behoort tot de meest bezochte sociaal-culturele voorzieningen. De maatschappelijke en culturele impact, van een goed toegeruste bibliotheek, is groot. Voormalig staatssecretaris Uslu stuurde op 4 november 2022 de Bibliotheekbrief naar de Kamer en trok een aantal belangrijke conclusies:

- Een goed toegeruste openbare bibliotheek draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling en versterkt het sociale weefsel van de lokale gemeenschap. Bibliotheken bieden als plek van informatie, educatie en cultuur laagdrempelig toegang tot kunst en cultuur. Vaak zijn zij het lokale culturele knooppunt.

- Bibliotheken hebben naast een culturele functie ook een belangrijke maatschappelijke functie op verschillende thema's zoals leven lang ontwikkelen, laaggeletterdheid, digitale toegankelijkheid via Informatiepunten Digitale Overheid (IDO), tegengaan van armoede en schulden en het bevorderen van kansengelijkheid.

- In het bibliotheeknetwerk werken verschillende partijen samen: de vereniging van openbare bibliotheken (VOB), de Koninklijke Bibliotheek (KB), de samenwerkende provinciale organisaties (SPN), de VNG, het IPO en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Deze netwerksamenwerking biedt de juiste basis voor een gezamenlijke aanpak om het bibliotheeknetwerk de komende jaren te versterken en te werken aan drie grote maatschappelijke opgaven: (1) een geletterde samenleving, (2) participatie in de informatiesamenleving en (3) een leven lang ontwikkelen.

Op basis van deze conclusies is voorgesteld om het netwerk van fysieke bibliotheken te versterken en repareren (korte termijn) én de bereikbaarheid van de fysieke bibliotheek te verzekeren door het instellen van een wettelijke zorgplicht (lange termijn).

Gerichte versterking en reparatie van fysieke bibliotheeknetwerk vanaf 2023

De teruggang in het aantal vestigingen heeft ertoe geleid dat bibliotheken verdwenen zijn uit wijken en regio's met grote maatschappelijke opgaven. Het is van maatschappelijk belang dat bibliotheken terugkomen in de wijk en daarnaast kunnen worden verbeterd. In 2023 en 2024 werd verbetering van vestigingen gericht gestimuleerd via een specifieke uitkering (SPUK) aan gemeenten. Deze SPUK was bedoeld om gericht gaten te dichten en de kwaliteit te verbeteren. Door gebruik te maken van de SPUK kunnen gemeenten zich voorbereiden op de invoering van de wettelijke zorgplicht.

In Wijchen lukte het desondanks de vestiging in Bergharen open te houden. Gemeente Wijchen heeft eind 2023 een aanvraag ingediend voor het versterken van de vestiging in Bergharen om dit servicepunt te ontwikkelen tot volwaardige bibliotheekvoorziening. In maart 2024 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de aanvraag van de gemeente Wijchen afgewezen. De reden hiervoor lag in de hoge aantallen aanvragen en daardoor ook in het overschrijden van het beschikbare budget. Nieuw te ontwikkelen vestigingen kregen daardoor voorrang op reeds bestaande.

Bevorderingsplicht omgezet in zorgplicht vanaf 2026

Voormalig staatssecretaris Uslu wilde wettelijk vastleggen dat de bevorderingstaak van de provincie en gemeenten wordt omgezet in een zorgplicht, om een toekomstgerichte bibliotheekvoorziening te kunnen garanderen.

Het ministerie ziet een toekomstgerichte bibliotheekvoorziening als een goed bereikbare openbare bibliotheek die de hele breedte aan maatschappelijke bibliotheekfuncties aanbiedt en daarmee lokaal van belang is. Een fysieke plek met een relevante digitale aanwezigheid en een robuuste bestuurlijke en financiële verankering.

Het wetsvoorstel wordt naar verwachting in 2025 behandeld waardoor er met ingang van 2026, door een wijziging van de Bibliotheekwet, een zorgplicht gaat gelden. Het doel is dat het netwerk van bibliotheekvoorzieningen kwantitatief en kwalitatief in stand blijft en bibliotheekorganisaties kunnen blijven bijdragen aan lokale maatschappelijke opgaven.

Staatssecretaris Gräper, opvolger van Uslu, heeft aangekondigd dat er in 2025 en 2026 een overgangsregeling komt met een basisbedrag per gemeente, dat wordt aangevuld met een bedrag per inwoner. Hiervoor komt er een decentralisatie-uitkering, waarmee de periode tussen de SPUK en invoering van de zorgplicht wordt overbrugd. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werkt op dit moment aan deze regeling, waarbij het definitieve besluit naar verwachting volgt in juni 2024, waarbij ook de definitieve verdeelsleutel onder gemeenten wordt vastgesteld.

Nieuwe verantwoordelijkheid Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)

Met ingang van 1 januari 2023 geldt een nieuwe verantwoordelijkheid ten aanzien van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO). Door de herziening van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is de bekostiging van de IDO's wettelijk verankerd.

Vanaf 1 januari 2023 worden de IDO's ook bekostigd via een SPUK. De wijziging van de financiering houdt in dat gemeenten een lokale regierol innemen en verantwoordelijkheid nemen voor instandhouding van de IDO's. Ze hebben deze taak als subsidieverstrekker overgenomen van de Koninklijke Bibliotheek.

Een IDO biedt laagdrempelig toegankelijke ondersteuning bij vragen over het gebruik van de digitale overheid. Bij een IDO, uitgevoerd door de bibliotheek, kunnen mensen terecht als zij vragen hebben over bijvoorbeeld toeslagen, belastingen, DigiD, uitkering, rijbewijs en zorg. In de praktijk blijken gestelde vragen breder te zijn en ook betrekking te hebben op 'computervragen' en vragen met betrekking tot publieke producten en diensten.

Bibliotheek op School en Boekstart in de kinderopvang

Begin november 2023 werd duidelijk dat bibliotheken vanaf 2024 tot en met 2026 extra middelen zullen ontvangen, vanuit het Masterplan basisvaardigheden, om meer scholen en kinderopvanglocaties te kunnen laten profiteren van de Bibliotheek *op school* en van BoekStart in de kinderopvang. Die programma's zijn in het leven geroepen om het leesniveau en taalniveau te verhogen van kinderen, door voornamelijk te investeren in (voor)leesplezier.

Ruime middelen vanuit het Rijk voor de bibliotheken vanaf 2024

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft heel goed voor ogen wat de uitdagingen zijn voor de komende tijd en welke rol de bibliotheek daarbij kan spelen. De bibliotheken ontvangen vanuit het Rijk voor de komende jaren behoorlijk wat extra geld.

Gemeente Wijchen ontvangt vanuit Rijksmiddelen voor 'herstel en zorgplicht' voor 2024 geen bijdrage, omdat de aanvraag (versterking vestiging Bergharen) is afgewezen. Voor een nieuwe bibliotheekvestiging kon maximaal € 440.000 worden aangevraagd via een SPUK. Voor de verbetering van een vestiging maximaal € 220.000. De gemeente Wijchen diende, op basis van de laatste variant, in november 2023 een aanvraag in ter hoogte van € 183.303, echter die aanvraag werd afgewezen.

Voor 2025 en 2026 is er sprake van een overgangsregeling met een basisbedrag per gemeente, echter de verdeelsleutel is op dit moment nog niet duidelijk.

De gemeente Wijchen ontvangt vanuit de Rijksmiddelen voor 'IDO' een eenmalige SPUK Digitale Overheid ter hoogte van € 40.335 in 2024. Deze eenmalige uitkering wordt één op één doorgezet aan de Bibliotheek Wijchen.

Vanuit Rijksmiddelen voor 'BoekStart en Bibliotheek *op school*' ontvangt de Bibliotheek Wijchen nog een tweetal subsidies. De eerste, voor de Boekstartcoach, is € 22.570 voor 2023 én 2024. De tweede, voor de Voorleesexpress, is € 17.550 voor 2024.

	2024	***2025***	***2026***
Herstel en zorgplicht	38,7	53,7	53,7
IDO's	17,1	17,1	17,1
BoekStart en Bibliotheek op school	25,6	24,4	23,9
	---	---	---
Totaal extra middelen (in miljoenen)	***81,4***	***95,2***	***94,7***

3. Maatschappelijke en politieke ontwikkelingen

Dalende leesmotivatie

Het aantal mensen dat minder gemotiveerd is om te lezen neemt toe. Zij lezen steeds minder vaak en met steeds minder plezier. Ze besteden ook minder tijd aan 'diep lezen': het geconcentreerd lezen van langere teksten of boeken. Bij leesmotivatie gaat het over waarom mensen lezen. Er wordt veelal een onderscheid gemaakt tussen intrinsieke en extrinsieke motivatie. Bij de intrinsieke leesmotivatie komt de motivatie om te lezen van binnenuit. Bij de extrinsieke motivatie gaat het over de redenen die van buitenaf komen. Leesmotivatie en leesvaardigheid hangen met elkaar samen[1].

Jongeren lezen ook steeds minder en met minder plezier[2]. De leesvaardigheid gaat ook hier achteruit. Dat is problematisch voor de school, maar ook voor het latere leven van de jongere en de samenleving zelf. Lezen is een vaardigheid die je moet aanleren. Als je die vaardigheid eenmaal beheerst, dan leidt dit tot meer leesmotivatie. Dit leidt dan weer tot meer lezen en daarmee tot steeds beter lezen. Een gecombineerde aanpak, gericht op bevordering van leesmotivatie én leesvaardigheid is daarom van essentieel belang.

Basisvaardigheden

Alles staat of valt met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. In de huidige kennissamenleving is immers bijna al het werk gerelateerd aan lezen en schrijven. Goed kunnen lezen is daarom, op alle leeftijden, een onmisbare voorwaarde om mee te kunnen doen in de maatschappij. Bovendien zijn deze basisvaardigheden noodzakelijk voor een concurrerende kenniseconomie. Basisvaardigheden heeft betrekking op een breed pakket aan vaardigheden waarin bibliotheken ondersteunen in de veranderlijke maatschappij. Rondom deze thema's bieden bibliotheken verschillende typen diensten en programma's.

Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid kom je overal tegen in de samenleving. Van laaggeletterdheid spreken we als iemand grote moeite heeft met lezen, schrijven en/of rekenen en het begrijpen en toepassen van informatie. Hierdoor hebben de mensen die laaggeletterd zijn vaak ook moeite met het gebruik van een computer, tablet of smartphone (digitale vaardigheden). Laaggeletterden kunnen zich door hun beperkte basisvaardigheden niet goed redden in hun dagelijkse leven en hun werkzame leven. Laaggeletterdheid is iets anders dan analfabetisme. Analfabetisme betekent niet kunnen lezen en schrijven.

De periode voordat kinderen naar de basisschool gaan is essentieel in taalontwikkeling en het voorkomen van laaggeletterdheid. Het startpunt daarbij is voorlezen. Ouders die zelf moeite hebben met taal ontbreekt het vaak aan vaardigheden taalontwikkeling te kunnen stimuleren. Ouders spelen een grote rol bij ontwikkeling van taal- en leesvaardigheden van kinderen. Als beide ouders laagopgeleid zijn heeft het kind van deze ouders een driemaal grotere kans op laaggeletterdheid[3]. De kinderen van laaggeletterde ouders starten de basisschool vaker met een taalachterstand. Als er vervolgens onvoldoende aandacht wordt gegeven aan taal en rekenen halen kinderen deze achterstand niet meer in. Door ouders, binnen taalarme gezinnen, te ondersteunen kunnen de bibliotheken preventief bijdragen, vanuit één gezinsaanpak. Vanaf eind 2024 zijn gemeenten dit ook verplicht.

1 Motiverend leesonderwijs in het vo en mbo | Onderwijskennis
2 Rijnbrink, Jongeren en lezen
3 Stichting Lezen en Schrijven, 1 op de 9 ouders met minderjarige kinderen is laaggeletterd

Vanaf eind 2024 hebben gemeenten de regierol in de aanpak van laaggeletterdheid. Als gemeenten nauw samenwerken met lokale organisaties zoals de bibliotheek, kunnen zij gezinnen het beste bereiken. De Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid, kortweg de Gezinsaanpak, helpt daarbij. Ouders spelen een cruciale rol bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Kinderen van ouders die moeite hebben met taal, lopen zelf een grotere kans taalproblemen te krijgen. Zo kan een cyclus van laaggeletterdheid ontstaan waarbij taalproblemen van generatie op generatie worden doorgegeven. De ouders bewustmaken van hun rol bij de taalontwikkeling van hun kinderen is dan belangrijk. Vooral wanneer kinderen nog heel jong zijn (0-6 jaar). Dat kan door ouders handvatten te geven zodat ze de taalontwikkeling van hun kinderen beter kunnen stimuleren en door ouders uit te nodigen ook met hun eigen taalvaardigheid aan de slag te gaan. Zo kunnen ze met meer vaardigheid en zelfvertrouwen de rol van taalopvoeder innemen. Zo kan laaggeletterdheid worden tegengegaan.

Digitale inclusie

De overheid zet al geruime tijd breed in op de digitale samenleving, om te voorkomen dat mensen worden buitengesloten en om digitale diensten voor iedereen makkelijker te maken. Inwoners communiceren steeds meer digitaal en ook de overheid communiceert steeds meer digitaal met haar burgers. Iedereen moet mee kunnen doen in de digitale samenleving en met vertrouwen gebruik kunnen maken van de digitale dienstverlening. Verdergaande digitalisering, de groeiende hoeveelheid informatie die via het web wordt aangeboden en digitaal communiceren met de overheid maakt dat digitale geletterdheid als basisvaardigheid noodzakelijk is. Niet iedereen kan even makkelijk meekomen in de verwerving van die vaardigheid. Openbare bibliotheken hebben een ondersteunende taak toebedacht gekregen via het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

Ontmoeten

Mensen hebben verschillende motieven om naar de bibliotheek te gaan. In de bibliotheek kun je informatie vinden. Steeds meer mensen vinden de loop naar de bibliotheek echter ook om te studeren of te werken, omdat er minder afleiding is en omdat het een rustige plek is. De bibliotheek wordt steeds meer een ontmoetingsplek. De openbare bibliotheek functioneert daarbij als huiskamer. Een plek waar iedereen komt ongeacht de leeftijd, het inkomen, de opleiding of de sociale klasse. Ontmoeten is van belang voor het onderling vertrouwen, herkenbaarheid en samenhang. Tegelijkertijd draagt ontmoeting bij aan het voorkomen van eenzaamheid en het ontwikkelen van wederzijds begrip. De bibliotheek biedt op die manier een neutrale en veilige plek voor natuurlijke ontmoeting.

4. Gemeentelijke beleidsvisie op de bibliotheek

Maatschappelijke opgaves

In het rapport 'Een bibliotheek voor iedereen' is de huidige positie van bibliotheken goed verwoord. Bibliotheken zijn veranderd van traditionele uitleencentra tot instellingen met een breed, maatschappelijk-educatief profiel en spelen in op belangrijke actuele thema's, als laaggeletterdheid, taalvaardigheid, digitalisering, digitale vaardigheden, leesmotivatie en leesvaardigheid. De bibliotheek is daarmee een dynamische plek waar veel gebeurt. Om van meerwaarde te kunnen blijven is het nodig dat de bibliotheek zich ook zelf blijft ontwikkelen en het aanbod daarbij afstemt op de behoeften van inwoners.

De focus van de Bibliotheek Wijchen ligt op drie maatschappelijke opgaven:

1. Geletterde samenleving - Bevorderen geletterdheid en leesplezier

2. Participatie in informatiesamenleving - Digitale inclusie en digitaal burgerschap

3. Leven lang ontwikkelen - Basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Basisvoorziening

Wij beschouwen de bibliotheek als een basisvoorziening voor de gemeente. De gemeente heeft dit in het voorjaar van 2024 in de Cultuurnota Gemeente Wijchen ook opgenomen. De bibliotheek, als basisvoorziening, hoort aanwezig te zijn in de gemeente omdat deze door een zeer grote groep inwoners van alle leeftijden en alle geledingen wordt gebruikt. De bibliotheek kan om die reden rekenen op subsidiëring, voor de instandhouding van deze basis, wanneer zij dit op een doelmatige en doeltreffende wijze vorm blijft geven. De bibliotheek, als laagdrempelige en neutrale toegangspoort tot kennis, informatie en lezen is van het grootste belang en verdient een deskundige en professionele invulling.

Bibliotheken werken veelvuldig samen met diverse organisaties als scholen, gemeenten, jeugdgezondheidszorg en kinderopvangorganisaties. Met name rondom educatie vindt veel samenwerking plaats, die vaak vanuit landelijke programma's wordt vormgegeven. Waar er eerst vooral werd samengewerkt met het primair onderwijs en voorschoolse educatie, neemt ook de samenwerking met het voortgezet onderwijs toe. Bibliotheken werken samen met zowel maatschappelijke als commerciële partijen. Bovendien zijn bibliotheken vaak met andere instellingen gehuisvest in een gezamenlijk gebouw.

In 2019 is, onder de naam Digitale Inclusie, een nieuwe samenwerking gestart tussen de bibliotheken en uitvoeringsorganisaties van de overheid, waaronder de Belastingdienst, het Centraal Administratie Kantoor (CAK), het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR), het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB), de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Deze partijen verwijzen mensen die moeite hebben met computers en internet naar een bibliotheek bij hen in de buurt.

Iedereen is welkom en het is toegankelijk voor iedereen. Een plaats waar burgers elkaar ontmoeten. De bibliotheek als de tweede huiskamer, zoals het rapport 'De daad bij het woord' beschrijft. Bibliotheken veranderen naar een aangename plek om te verblijven, waar je huiswerk maakt, koffie drinkt, de krant leest, met elkaar in gesprek bent of naar een lezing luistert. De bibliotheek staat in verbinding met de samenleving. Er zijn literaire avonden, er wordt verbinding gezocht met het theater, met vrouwen, statushouders en anderstaligen. Door vernieuwing is de drempel van de bibliotheek onmiskenbaar verlaagd.

De Bibliotheek Wijchen heeft zowel in Wijchen als in Bergharen een vestiging waar inwoners terecht kunnen. In Bergharen is de bibliotheek onderdeel van Kulturhus de Zandloper en in Wijchen zit de bibliotheek in 't Mozaïek, onder één dak met andere sociaal-culturele en educatieve instellingen. Bezoekers kunnen zo gemakkelijker voor meerdere zaken tegelijk binnenkomen. Wij vinden ontmoeting van belang voor het vergroten van de sociale samenhang. De bibliotheek is daarom een open-inloopvoorziening en om die reden ook aantrekkelijk gesitueerd en gefaciliteerd.

Visie

In de Bibliotheek Wijchen wordt met vrijwilligers samengewerkt. Die inzet is een waarde op zich, naast professionele inzet die nodig blijft in de bibliotheek. Vrijwilligers bieden alle bezoekers een gastvrij welkom en ondersteunen bij administratieve processen. Ze helpen mensen bij gebruik van een computer en bij activiteiten in de bibliotheken. Ook werken ze als taalvrijwilliger om de Nederlandse taal te oefenen, bijvoorbeeld in het DigiTaalHuis.

De Bibliotheek Wijchen werkt samen met culturele en maatschappelijke partners en met ondernemers om iedereen mee te kunnen laten doen. Ze draagt bij aan *social return of investment*. Samenwerking in het cultureel-maatschappelijk netwerk is ook belangrijk om de gewenste culturele voorzieningen te behouden en te versterken voor onze inwoners.

De Bibliotheek Wijchen heeft specifieke aandacht voor de jeugd van 0-18 jaar en voor kwetsbare groepen, bijvoorbeeld mensen met een lees-, taal- en informatieachterstand. De bibliotheek heeft aandacht voor sociale aspecten, waaronder eenzaamheid, onveilig voelen en minder mobiel zijn. De bibliotheek speelt een voorname rol in de preventieve aanpak van laaggeletterdheid. Alles valt en staat met basisvaardigheden, waaronder ook digitale vaardigheden. Door in te zetten op de digitale samenleving voorkomen we dat er mensen worden buitengesloten en maken we digitale diensten voor iedereen makkelijker toegankelijk. Laaggeletterdheid aanpakken en digitale vaardigheden bevorderen zorgt voor het verbeteren van zelfredzaamheid waardoor onze inwoners beter zijn toegerust om mee te doen en aansluiting kunnen blijven houden op de maatschappij.

Ondersteunen bij de wettelijke gemeentelijke taken

De Bibliotheek Wijchen draagt bij aan het onderwijsachterstandenbeleid en werkt samen met de Voor- en Vroegschoolse Educatie op het gebied van de leesbevordering. Bij het verbeteren van basisvaardigheden wordt er samenwerking gezocht met het DigiTaalhuis.

De lokale bibliotheek kan geleidelijk een sterke, verbindende uitvoerdersrol spelen in het lokale netwerk. We willen basisvaardigheden van ouders of opvoeders van jonge kinderen verbeteren en ouderbetrokkenheid van jonge kinderen vergroten. Op die manier beperken we achterstand in onderwijs en het maatschappelijk functioneren van kinderen.

5. Opdracht voor De Bibliotheek Wijchen

Wij beschouwen de bibliotheek als een basisvoorziening. Het is de verantwoordelijkheid van de Bibliotheek Wijchen, als private instelling met publieke middelen, om haar aanbod van diensten zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de behoeften van de inwoners van Wijchen. We verwachten dat de Bibliotheek Wijchen deelneemt aan de innovatie die in de bibliotheeksector wordt ontwikkeld en meegaat met het ontwikkelen op digitaal gebied in samenwerking met de sector. Alleen op die manier kan zij lokaal vernieuwende diensten voor onze inwoners ter beschikking blijven stellen. We beschouwen de landelijke online bibliotheek, waarin e-books, luisterboeken, tijdschriften, cursussen en digitale content is opgenomen, als deel van de basisvoorziening. De Bibliotheek Wijchen maakt daarnaast gebruik van technieken die horen bij een markt- en klantgerichte aanpak. De sector van openbare bibliotheken heeft eigen hulpmiddelen. Het is belangrijk dat dit lokaal zal leiden tot een groot bereik en een hoge klantwaardering.

De opdracht van de Bibliotheek Wijchen sluit aan bij de drie maatschappelijke opgaven.

Maatschappelijke opgave 1:

Geletterde samenleving - Bevorderen geletterdheid en leesplezier

De bibliotheek is een essentiële partner bij het stimuleren van lezen. Onderzoeken laten over een reeks van jaren een dalende leesvaardigheid, leesmotivatie en leesplezier zien. Het Actieplan Leesoffensief is een programmering voor en door jongeren om lezen onder jongeren en voorlezen aan kinderen te stimuleren. Het is belangrijk dat wordt gewerkt vanuit een gezamenlijk beleid in afstemming met de scholen in het werkgebied, want de belangrijkste plek voor het aanleren en ontwikkelen van leesvaardigheden is en blijft het onderwijs. Afspraken zijn vastgelegd in de convenant genaamd Leesoffensief Wijchen. De gemeente Wijchen en de Bibliotheek Wijchen werkten hierdoor al samen in 2022-2024.

De Bibliotheek Wijchen heeft een ondersteunende rol aan het onderwijs en draagt bij aan ons onderwijsachterstandenbeleid. Het is goed dat de samenwerking tussen, enerzijds de Bibliotheek Wijchen, anderzijds de voorschoolse educatie en het basisonderwijs, maar ook het voortgezet onderwijs, een stevig fundament heeft. Gezamenlijk ontwikkelen we een krachtig leesbeleid om lezen te motiveren. Om dat te realiseren is de Bibliotheek Wijchen partner van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) in Wijchen.

Vergroten leesplezier en stimuleren (voor)leesgedrag

De Bibliotheek Wijchen is een belangrijke partner voor kinderopvang en onderwijs bij het vergroten van leesplezier en stimuleren van leesgedrag onder kinderen en jongeren. Zij lezen steeds minder en hun leesvaardigheid gaat achteruit. Goede leesvaardigheid draagt bij aan betere kansen, een succesvolle schoolloopbaan en volwaardige maatschappelijke participatie. Toename van beperkte leesvaardigheid kan leiden tot verdere tweedeling in de samenleving. In de periode 2022-2024 werkten de Bibliotheek Wijchen, kinderopvang en onderwijsinstellingen samen in het kader van het Leesoffensief Wijchen. Een tijdelijk project als impuls voor meer leesplezier en een positiever (voor)leesgedrag. We stellen vast dat vergroten van leesplezier en stimuleren van (voor)leesgedrag een blijvende en gezamenlijke aandacht van alle betrokken stakeholders vraagt vanuit de eigen expertise, rol en verantwoordelijkheid. Daarmee keren we de dalende trend in leesvaardigheid.

In de planperiode 2025-2028 wordt intensieve ketensamenwerking met de kinderopvang en het onderwijs in Wijchen gecontinueerd. Daarbij bouwen ze samen voort op de basis die met het Leesoffensief is gelegd. De Bibliotheek Wijchen biedt ondersteuning en advies aan opvoeders en professionals in de kinderopvang en het onderwijs.

Zij doet dit door middel van het organiseren van activiteiten in de Bibliotheek Wijchen en het aanbieden en ontwikkelen van diensten waarvan kinderopvangorganisaties en onderwijsinstellingen, al dan niet tegen betaling, gebruik kunnen maken. De Bibliotheek Wijchen biedt daarin maatwerk, zodat het aanbod aansluit op de specifieke behoefte van de desbetreffende locatie of school en de leefwereld van kinderen en jongeren. Met ondersteuning en advies draagt de Bibliotheek Wijchen bij aan het creëren van een rijke leesomgeving thuis, in de kinderopvang en op school.

Doorontwikkeling naar de Bibliotheek op school

Met de Bibliotheek *op school* slaan onderwijs, bibliotheek en gemeente de handen ineen en komt er dagelijks aandacht voor leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. We willen kinderen en jongeren stimuleren meer te lezen. En ze leren beter en verstandiger om te gaan met internet, sociale media en games. De Bibliotheek helpt op basisscholen en middelbare scholen om dit te bereiken met deskundige lees- en mediaconsulenten, met inspirerende boeken en met een digitale lees- en leeromgeving. Leesdeskundigen uit de lokale bibliotheek gaan op scholen en ook kinderdagverblijven helpen om kinderen te enthousiasmeren voor lezen, door bestaande boekencollecties flink uit te breiden. Deze deskundigen helpen leerlingen bijvoorbeeld bij het uitzoeken van een boek dat bij hen past, ondersteunen bij het organiseren van leesactiviteiten en ze kijken met schoolteams wat nodig is om leerlingen sneller een boek te laten pakken.

Bron afb. Wegwijs 27-03-2024 Tien scholen tekenen voor Bibliotheek op School

VoorleesExpress en VoorleesExpress+

De Bibliotheek Wijchen voert het programma VoorleesExpress en VoorleesExpress+ uit. Bij VoorleesExpress leest een vrijwilliger twintig weken lang een keer per week voor in een gezin met een taalachterstand of een gezin zonder voorleesroutine.

Het gezin wordt aangemeld door toeleiders zoals het Consultatiebureau, BoekStartcoach, Peuteropvang, het Sociaal Team of Vluchtelingenwerk. Bij VoorleesExpress+ wordt er niet alleen aandacht besteed aan taalontwikkeling van het kind, maar is er ook aandacht voor de taalvraag van de ouder. De eerste doorverwijzing is naar het DigiTaalHuis.

BoekStartcoach

De BoekStartcoach biedt gerichte voorleesondersteuning aan laagtaalvaardige ouders en adviseert hoe ze taalontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. BoekStartcoaches zijn getraind. Ze volgen verdiepende nascholing en hebben kennis van het signaleren en van het bespreekbaar maken van laaggeletterdheid.

Uitbreiding van het DigiTaalHuis Wijchen

Activiteiten rondom laaggeletterdheid vinden plaats in het DigiTaalHuis. Het DigiTaalHuis Wijchen heeft onderzocht op welke wijze laaggeletterdheid kan worden teruggedrongen. Het gaat om het aanbieden van maatwerk waarbij ingezet wordt op het signaleren, succesvol doorverwijzen en begeleiden van zoveel mogelijk laaggeletterden. Sinds 2023 werken we reeds toe naar een uitbreiding van activiteiten, in lijn met de ambities die zijn geformuleerd en aansluitend op het regionaal beleid. In samenwerking met partners wordt gewerkt aan de doorstart van het DigiTaalHuis Wijchen. De bibliotheek vervult hier een belangrijke rol. Na signalering wordt doorgeleid naar een passend educatief aanbod in de regio. Met de samenwerking met het DigiTaalHuis wordt een meer sluitende aanpak en ondersteuning geboden aan mensen die hierin belemmeringen ervaren.

Samenwerking met de onderwijspartners voor volwassenen

Rond educatie vindt veel samenwerking plaats. Volwasseneneducatie is voor volwassenen die een vak willen leren en een diploma of certificaat willen halen. Zij vallen door leeftijd buiten het normale onderwijs. Binnen volwasseneneducatie is er de Lesgroep ROC. Het ROC verzorgt lessen Nederlands, rekenen en digitale vaardigheden in het ‘t Mozaïek. De Bibliotheek Wijchen werkt samen met dergelijke onderwijspartners.

In de volwasseneneducatie wordt vaak gebruik gemaakt van de indeling NT1 en NT2. NT1 is de aanduiding voor mensen met Nederlands als eerste taal. Het gaat daarbij om volwassen mensen met Nederlands als moedertaal, die vaak in Nederland zijn geboren en ook hier naar school zijn geweest, maar toch moeite hebben met lezen, schrijven of rekenen. NT2 is de aanduiding voor mensen met Nederlands als tweede taal. Het gaat om volwassenen met een andere moedertaal, die bezig zijn Nederlands te verwerven, zowel mondeling als schriftelijk. De Bibliotheek Wijchen legt de focus bij NT1.

Verbreding en verdieping voor de culturele veellezer

De Bibliotheek Wijchen heeft aandacht voor de veellezer, bij kinderen en bij volwassenen. Dat betekent een verbreding en verdieping van het aanbod. Verhalen over verschillende onderwerpen kunnen het wereldbeeld verbreden aangezien het je kennis laat maken met verschillende gebeurtenissen, mensen en culturen. Meer kennis hierover zorgt ook voor meer begrip. Bovendien stimuleer je de fantasie en maakt het nieuwsgierig.

Samenwerking met Vluchtelingenwerk bij Taalcafés

De Bibliotheek Wijchen neemt het initiatief voor activiteiten voor vluchtelingen. Daaruit kwam eerder een Taalcafé voort, dat samen met Vluchtelingenwerk wordt georganiseerd. De activiteiten worden op basis van de wensen van de vluchtelingen georganiseerd. In het Taalcafé wordt geoefend met het praten van Nederlands en het doen van spelletjes.

Maatschappelijke opgave 2:

Participatie in informatiesamenleving - Digitale inclusie en digitaal burgerschap

De burger die niet in staat is digitale middelen te gebruiken of digitaal kan communiceren met de overheid, kan niet of minder goed participeren in de samenleving. Iedereen hoort te kunnen meedoen en te profiteren van de digitalisering. Daar hoort ook digitale inclusie bij. Dit heeft effecten voor werkgelegenheid, gezondheid als ook het sociaal functioneren.

Gemeenten streven ernaar om participatie in de informatiesamenleving te bevorderen. In samenspraak met het lokale organisatienetwerk, wordt onderzocht waar de behoefte ligt als het gaat om het bereik van specifieke doelgroepen. Het DigiTaalHuis als voorbeeld op het gebied van laaggeletterdheid. De Bibliotheek Wijchen werkt ook mee in netwerken op het gebied van armoedebestrijding, schuldsanering en aanpalende terreinen.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) wordt optimaal geïmplementeerd

IDO biedt laagdrempelig, gratis en voor iedereen toegankelijke ondersteuning bij vragen over het gebruik van digitale overheid. De inwoners kunnen terecht bij de Bibliotheek Wijchen wanneer een vaste medewerker aanwezig is. De bibliotheekmedewerker helpt met het vinden van informatie en het doorverwijzen voor persoonlijke hulp naar partners.

Cursusaanbod op het gebied van digitale vaardigheden wordt geïntensiveerd.

Via het programma Digitale inclusie ondersteunt de Koninklijke Bibliotheek bibliotheken met het opzetten van dienstverlening voor die doelgroepen die moeite hebben met de digitale overheid. De dienstverlening bestaat uit gratis computercursussen zoals Klik & Tik en Digisterker om de digitale vaardigheden te vergroten. De Koninklijke Bibliotheek ondersteunt bibliotheken vervolgens via landelijke inkoop van digivaardigheidscursussen en training.

Informatievaardigheden en mediawijsheid

De bibliotheek biedt ondersteuning bij informatievaardigheden en mediawijsheid. Bij die mediawijsheid gaat het niet slechts om technische vaardigheden, maar om competenties als begrip van media, actief gebruik, zelfreflectie en participatie in de mediasamenleving.

Digitaal burgerschap

Wie digitaal vaardig is verkent nieuwe digitale mogelijkheden en benut de kansen die de technologie biedt. Bovendien ontwikkelt dit vaardigheden die nodig zijn om te ontdekken en te experimenteren. Digitaal burgerschap betekent ook dat je je onderdeel voelt van de publieke zaak, ervaart dat je die zelf kunt vormgeven en dat je bereid bent actief bij te dragen aan het maatschappelijk debat, ook als dat online wordt gevoerd. De bibliotheken hebben een natuurlijke positie in het informatielandschap en kunnen digitaal burgerschap positioneren in het hart van de lokale gemeenschappen. Zij kunnen burgers vaardig en weerbaar maken, waardoor zij beter kunnen meedoen in de digitaliserende samenleving.

Maatschappelijke opgave 3:

Leven lang ontwikkelen - Basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Het is van belang om mogelijk te maken dat iedereen op een zelfgekozen manier en in een eigen tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en de eigen vaardigheden kan blijven ontwikkelen. Bibliotheekvoorzieningen bieden voor iedereen een openbare, veilige en laagdrempelige plek. Het gaat dan om het opdoen van basisvaardigheden, maar zeker ook om het doorontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid. De dienstverlening van de Bibliotheek Wijchen draagt eraan bij dat mensen zelfredzamer worden, beter participeren, gezonder worden (door vermindering van stress en een beter zelfbeeld) en meer kansen hebben om banen te vinden of te behouden.

Persoonlijke ontwikkeling voor alle leeftijden

Bibliotheken gaan, veel meer dan voorheen, bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling, waarbij mensen inspiratie opdoen en worden verrijkt door het vergaren van kennis en werken aan competenties. Rond het cursusaanbod programmeert de Bibliotheek Wijchen activiteiten zoals lezingen, debatten of meet-ups. Dit betekent dat zowel online als offline leren mogelijk is. Rond cursusthema's worden verbindingen gelegd met de collectie van de Bibliotheek Wijchen. De bibliotheek wordt een plek waar leren en ontplooien niet iets is van 'moeten' maar van 'willen'.

Bibliotheken dragen bij aan het (door)ontwikkelen van vaardigheden waarmee mensen hun blijvende inzetbaarheid op de arbeidsmarkt versterken en actief aan de samenleving kunnen deelnemen. De Bibliotheek Wijchen biedt daarbij toegang tot zowel non-formele als informele scholingsmogelijkheden.

De Bibliotheek Wijchen streeft naar het stimuleren van een positieve leercultuur en creëert randvoorwaarden waardoor inwoners zich veilig, uitgenodigd en gestimuleerd voelen zich te scholen en ontwikkelen. Inwoners krijgen op die manier en de juiste mogelijkheden en ondersteuning aangereikt om een leven lang te leren.

De Bibliotheek Wijchen organiseert voor de jeugd dat ze in het Talentenatelier kunnen meedoen met doe-activiteiten en hoorcolleges voor kinderen, die met de kinderen zelf worden bedacht en georganiseerd. Zo kunnen er buitenschoolse activiteiten in de bibliotheek worden uitgevoerd, maar ook op andere locaties, bijvoorbeeld op scholen.

De Bibliotheek Wijchen biedt ruimte als verbindende plek in de samenleving, gezien de veranderende rol van een *public space* naar een *third place*. De Bibliotheek Wijchen richt zich daarbij op de kernen en de wijken met de dienstverlening in basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Deze dienstverlening in de kernen past naadloos bij de eerdere SPUK-aanvraag voor het versterken van vestiging Bergharen. Ideeën om, indien mogelijk, ook in Batenburg een dergelijke vestiging te bewerkstelligen passen hierbij.

6. Randvoorwaarden

Kosten

Subsidie 2024:

- Gemeentelijke subsidie* voor één jaar	€ 930.372
- Eenmalige SPUK Digitale Overheid (IDO)	€ 40.335
- Onderwijsachterstandenbeleid (Boekstartcoach)	€ 22.570 (2023 én 2024)
- Onderwijsachterstandenbeleid (VoorleesExpress)	€ 17.550

** Voor instandhouding van de bibliotheek in onze gemeente en voor het uitvoeren van afgesproken functies stelt de gemeente Wijchen subsidie beschikbaar.*

Meerjarige budgetovereenkomst

De opdracht aan de Bibliotheek Wijchen werd gedurende eerdere perioden vertaald in een 4-jarige budgetsubsidie met onderliggende uitvoeringsovereenkomst. De laatste is van 2020-2023. De opdracht is uitgewerkt in een 4-jarig beleidsplan, inclusief productenboek.

Hierin staat:
- welke diensten aan burgers, scholen en andere instellingen worden gesubsidieerd;
- welke diensten er als plusdienst worden aangeboden.

De uitvoeringsovereenkomst 2020-2023 is één jaar verlengd. Dat betekent dat in 2024 dezelfde voorwaarden van kracht zijn zoals vastgelegd in de eerdergenoemde 4-jarige budgetsubsidie. Bij de volgende periode, die van 2025-2028, is er het voornemen weer gebruik te maken van een meerjarige overeenkomst. Een nieuwe uitvoeringsovereenkomst dient hiervoor te worden opgesteld, periode 2025-2028. We willen bij een nieuwe aanvraag tot subsidie kijken naar nieuwe manieren van monitoring en verantwoording ter vervanging van het productenboek. Het strategisch beleidsplan van de Bibliotheek Wijchen zelf loopt van 2021 tot 2024. Met een nieuw beleidsplan, voor 2025 tot 2028, lopen de beleidsvisie, het beleidsplan, de uitvoeringsovereenkomst en budgetsubsidie weer gelijk met elkaar.

Governance

De Bibliotheek Wijchen onderschrijft de drie culturele codes, volgt deze codices en houdt zich eraan.

Het gaat om:

- de Governance Code Cultuur[4]

→ *biedt een kader voor goed toezicht en bestuur.*

- de code Diversiteit & Inclusie[5]

→ *de cultuursector wordt meer inclusief door ruimte te maken voor nieuwe verhalen en te werken aan een gelijkwaardige sector voor iedereen.*

- de Fair Practice Code[6]

→ *is de gedragscode voor ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie.*

4 Governance Code Cultuur: https://www.cultuur-ondernemen.nl/artikel/governance-code-cultuur-2019
5 Code Diversiteit & Inclusie: https://codedi.nl/
6 Fair Practice Code: https://fairpracticecode.nl/de-code/

De Bibliotheek Wijchen toetst beleid hieraan en ziet toe op naleving. Jaarlijks worden deze codices besproken en de terugmelding vindt plaats via de jaarlijkse goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag.

Sustainable Development Goals

De Bibliotheek Wijchen omarmt de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen[7] (*Sustainable Development Goals*). De internationale bibliotheekorganisatie *International Federation of Library Associations and Institutions (IFA)* heeft deze vertaald naar de bibliotheekbranche. De Nederlandse bibliotheken kunnen bijdragen aan verwezenlijking. Het gaat daarbij om:

- vergroten kansen door ondersteuning bij ontwikkelen van digitale (basis)vaardigheden;
- ongelijkheid verminderen door ondersteuning bij een leven lang leren;
- kwaliteitsonderwijs met ondersteuning door de Bibliotheek *op school*;
- werken aan het voorkomen van sociale isolatie en het verwerven van vaardigheden (burgerschap, geletterdheid, digitale inclusie).

Public Library Manifesto

De Bibliotheek Wijchen omarmt het *Public Library Manifesto*[8]. Het manifest is voor het eerst opgesteld in 1949 daarna aangepast naarmate de rol van bibliotheken veranderde in de samenleving. De meest recente versie (1994) is in 2022 opnieuw aangepast. De eerder genoemde internationale bibliotheekorganisatie IFA en UNESCO, hadden met deze update tot doel rekening te houden met maatschappelijke en technologische veranderingen en ervoor te zorgen dat het manifest de realiteit en de missie van de openbare bibliotheken blijft weerspiegelen.

In het manifest over de openbare bibliotheek wordt gesteld dat vrijheid, welvaart en de ontplooiing van de samenleving en het individu fundamentele menselijke waarden zijn. Deze kunnen alleen worden gerealiseerd door goed geïnformeerde burgers die in staat zijn democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol spelen in de samenleving. Hiervoor is het belangrijk dat burgers toegang hebben tot voldoende opleiding en vrije en onbeperkte toegang tot kennis, wetenschap, cultuur en informatie. Ook is het belangrijk dat dat de openbare bibliotheek, de plaatselijke toegangspoort tot kennis, een essentiële voorwaarde schept voor levenslang leren, onafhankelijke besluitvorming en de culturele ontwikkeling van individuen en maatschappelijke groeperingen.

UNESCO verklaart dat zij de openbare bibliotheek beschouwt als een stuwende kracht op de weg naar educatie, cultuur en informatie en als een essentiële factor bij bevordering van vrede en welbevinden in de gedachten van mannen en vrouwen. UNESCO beveelt om die reden nationale en lokale overheden met klem aan om de uitbouw van het openbare bibliotheekwerk te ondersteunen en zich er actief voor in te zetten.

Onderzoek

De Bibliotheek Wijchen verricht jaarlijks onderzoek naar de tevredenheid van klanten en samenwerkingspartners over de service.

Kwaliteit

De gemeente verwacht van De Bibliotheek Wijchen dat zij gecertificeerd blijft na audits.

7 Sustainable Development Goals: https://sdgs.un.org/goals
8 Public Library Manifesto: https://www.ifla.org/public-library-manifesto/

Bronnen

Berenschot – De robuuste bibliotheek

Berenschot – Corona, cultuur en gemeenten

De Bibliotheek Wijchen – Strategisch Beleidsplan 2021-2024

De Bibliotheek Wijchen – Uitvoeringsovereenkomst 2020-2023

Gemeente Wijchen – Coalitieakkoord 2022-2026

Gemeente Wijchen – Cultuurnota Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen – Kansengelijkheid voor jonge kinderen.
Onderwijsachterstandenbeleid gemeente Wijchen 2023-2026

Gemeente Wijchen – Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen'

International Federation of Library Associations and Institutions en UNESCO – Manifest openbare bibliotheken (update 2022)

KWINK Groep – Evaluatie Stelsel openbare bibliotheekvoorziening

Ministerie van Binnenlandse Zaken – Digitale inclusie. Iedereen moet kunnen meedoen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap – Een abonnement op de hele wereld. Versterken van het stelsel van openbare bibliotheken

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap – Voortgang Masterplan basisvaardigheden voor het funderend onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap – Stand van zaken versterken van het stelsel van openbare bibliotheken

Raad voor Cultuur – De daad bij het woord

Raad voor Cultuur – Een bibliotheek voor iedereen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7294
Extern Zaak ID	Z/25/324594
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.l
Titel	324594 Beslisnota Subsidieaanvraag jaarlijkse subsidie Ixta Noa Noorderlicht 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
324594 Beslisnota Subsidieaanvraag jaarlijkse subsidie Ixta Noa Noorderlicht 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag 2026 Nijmegen en regiogemeenten
Bijlage 2: Beschikking subsidieaanvraag 2026 Ixta Noa

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting Ixta Noa een budgetsubsidie te verlenen voor Noorderlicht van €35.040,- voor het jaar 2026.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting Ixta Noa een budgetsubsidie te verlenen voor Noorderlicht van €35.040,- voor het jaar 2026.

Zaaknummer: Z/25/324594

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieaanvraag jaarlijkse subsidie Ixta Noa Noorderlicht 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting Ixta Noa een budgetsubsidie te verlenen voor Noorderlicht van €35.040,- voor het jaar 2026.

Aanleiding
Ixta Noa vraagt net als voorgaande jaren voor 2026 subsidie aan om de inloop ggz te organiseren in Wijchen. Vanwege de overname in 2024 van de pilot Herstelgerichte Inloop in 't Mozaïek worden er twee separate subsidies in 2026 aan Ixta Noa Wijchen verleend. Deze aanvraag betreft de inloop ggz in het Noorderlicht.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
13-01-2025	Z/24/274975 Subsidieaanvraag jaarlijkse subsidie Ixta Noa 2025

Gewenst resultaat
Inwoners met een psychische kwetsbaarheid de mogelijkheid te bieden om door de inloopvoorziening van Ixta Noa stappen te zetten richting herstel.

Argumenten
1.1 Het faciliteren van de herstelgerichte inloop Noorderlicht sluit aan bij regionale ontwikkelingen
De herstelgerichte inloop Noorderlicht sluit aan bij de doordecentralisatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis en de ambulantisering van de Geestelijke Gezondheidszorg. De herstelgerichte inloop zal mensen met een psychische kwetsbaarheid ondersteunen in hun herstel en bijdragen aan stabiliteit, participatie en sociaal maatschappelijk herstel. Het beschikbaar stellen van de herstelde inloop Noorderlicht maakt dat de gemeente Wijchen voldoende voorbereid is op de regionale ontwikkelingen.

1.2 De herstelgerichte inloop Noorderlicht versterkt passend aanbod in de keten
Ixta Noa heeft naast Noorderlicht ook een herstelgerichte inloop in 't Mozaïek . Het feit dat dit twee verschillende locaties zijn in Wijchen maakt het aanbod voor mensen met

een psychische kwetsbaarheid extra laagdrempelig. Uit de praktijk blijkt dat de deelnemers op beide locaties niet dezelfde zijn en verschillende behoeften hebben om herstelgericht bezig te zijn. Zo is de behoefte van de deelnemers in het Noorderlicht met name om samen te zijn in een stabiele omgeving. In ’t Mozaïek komen vooral deelnemers die meer de focus hebben om te werken aan herstel en die verdieping zoeken. De herstelgerichte inloop Noorderlicht was in 2024 twee dagdelen per week open. Er waren per maand gemiddeld 7 dagdelen inloop met gemiddeld 25 bezoeken per maand door gemiddeld 7,9 unieke bezoekers. Vanwege de complexe problematiek van deelnemers is er behalve vrijwilligers ook altijd een medewerker aanwezig.
Er worden door Ixta Noa in Wijchen verschillende stappen gezet om het aanbod in de keten te versterken door samen te werken en te verbinden met andere herstelorganisaties, huisarts/POH, de sociale- en buurtteams, Verslavingszorg en de GGZ.

1.3 Ixta Noa is een organisatie voor en door mensen met een psychische kwetsbaarheid
Ixta Noa levert een bijdrage aan psychische gezondheid en herstel van mensen door een omgeving te creëren waarin mensen in staat zijn om elkaar te inspireren tot eigen verandering. Zo biedt Ixta Noa herstel ondersteunende - en bevorderende activiteiten aan zoals groepen, trainingen en themabijeenkomsten. Deelnemers worden begeleid met behulp van een begeleidingsplan, waarin doelen worden opgenomen, die na verloop van tijd worden geëvalueerd. Verder kunnen deelnemers intern een opleiding volgen om bijvoorbeeld door te groeien naar vrijwilliger. Met ervaringsdeskundigheid als kwaliteit en expertise, wil Ixta Noa anderen helpen bij hun eigen herstel.

Tegenargumenten en risico’s
1.1. De doelgroep is kwetsbaar
De kwetsbare doelgroep betekent ook dat het veel tijd vraagt om te groeien in het aantal deelnemers. Dit komt ook doordat Ixta Noa voor een deel afhankelijk is van vrijwilligers die zelf bekend zijn met psychische kwetsbaarheid. Te veel druk hierop zetten gaat niet samen met herstel en werkt averechts. Tegelijkertijd heeft Ixta Noa aangegeven in 2026 te gaan investeren in hun zichtbaarheid in Wijchen zodat zowel deelnemers als andere organisaties in het werkveld Ixta Noa weten te vinden en op de hoogte zijn van hun aanbod en kracht.

Financiële gevolgen
Ixta Noa heeft voor 2026 een subsidieaanvraag ingediend voor Noorderlicht van €35.040,- zijnde het verleende subsidiebedrag voor 2025 verhoogd met 5%. Als gemeente hanteren wij een indexeringspercentage dat aansluit bij het regionaal gehanteerde percentage van 5%. De subsidie komt daarmee op €35.040,-.
De benodigde middelen dekken we uit de structurele middelen WMO Inloopvoorziening GGZ.

Communicatie
Ixta Noa krijgt de toekenningbeschikking van de subsidie.

Uitvoering of Vervolgstappen
Periodiek wordt de voortgang bestuurlijk en/of ambtelijk besproken en geëvalueerd.

Bijlagen
- Subsidieaanvraag 2026 Ixta Noa
- Beschikking subsidieaanvraag 2026 Ixta Noa

Parkstraat 31, 6828 JC Arnhem, info@ixtanoa.nl, www.ixtanoa.nl, KvK 08134696, Rabobank NL68 RABO 0108.58.69.36

Parkstraat 31, 6828 JC Arnhem

Gemeente Nijmegen
Gemeente Berg en Dal
Gemeente Mook en Middelaar
Gemeente Heumen
Gemeente Wijchen
Gemeente Beuningen
Gemeente Druten

Arnhem, 30 juni 2025

Onderwerp: Continuering samenwerking & subsidierelatie WMO 2026

Geachte heer/mevrouw,

Ixta Noa levert een belangrijke bijdrage op het gebied van herstel ondersteunende begeleiding en maatschappelijke participatie voor mensen met een psychische en/of sociaal emotionele kwetsbaarheid. De gemeenten in Nijmegen en het rijk van Nijmegen en Stichting Ixta Noa zijn duurzame samenwerkingspartners. Met ervaringsdeskundigheid als expertise bieden wij in de regio inmiddels 18 jaar herkenning, erkenning, ondersteuning en begeleiding.

Hierbij treft u ons voorstel aan om onze samenwerking voort te zetten.
Vanzelfsprekend zijn wij van harte bereid ons voorstel nader toe te lichten.
Wij vertrouwen op een prettige samenwerking in 2026.

Met vriendelijke groet,

G.F.M. de Roos
Directeur-bestuurder

Astrid Beekman-Verbiest en Marion Geraads
Medewerkers extern

1 IXTA NOA

1.1 Wie we zijn

Ixta Noa is een organisatie voor en door mensen met een psychische kwetsbaarheid. Wij leveren een bijdrage aan psychische gezondheid en herstel van mensen door een omgeving te creëren waarin mensen in staat zijn om elkaar te inspireren tot eigen verandering. Met ervaringsdeskundigheid als kwaliteit en expertise, willen we anderen helpen bij hun eigen herstel én dragen we bij aan stabiliteit, participatie en sociaal maatschappelijk welbevinden. Het delen van de eigen ervaring vanuit de waarde van *'halen, brengen en doorgeven'* is hierbij onze verbindende factor. De inloopvoorzieningen in Nijmegen en de regiogemeenten bieden een veilige omgeving om het eigen ervaringsverhaal te kunnen vertellen. Onze ervaringsdeskundige vrijwilligers spelen een cruciale rol in de begeleiding van onze deelnemers. Bij onze begeleiding gebruiken we de positieve gezondheidstheorie van Machteld Huber als leidraad.

1.2 Waar we zijn

Ixta Noa is actief in de regio's Enschede en Hengelo, Groningen, Harderwijk, Noord-Veluwe, Het Hogeland, Leeuwarden, Nijmegen en het Rijk van Nijmegen, Rivierenland, Zutphen en Lochem, en Westerkwartier. In de regio Rivierenland bevindt zich een inloopvoorziening in Tiel, Beneden Leeuwen, Culemborg en Geldermalsen. In het Rijk van Nijmegen, bevinden zich inloopvoorzieningen in Wijchen, Beuningen, Ewijk, Druten, Malden, Molenhoek.

1.3 Wat we doen

Naast onze inloopvoorzieningen bieden we herstel ondersteunende- en bevorderende activiteiten aan zoals groepen, trainingen en themabijeenkomsten. Deelnemers worden begeleid met behulp van een begeleidingsplan, waarin doelen worden opgenomen, die na verloop van tijd worden geëvalueerd. Op vier locaties hebben we een logeervoorziening, daarnaast kunnen deelnemers gebruik maken van online ondersteuning. Ixta Noa werkt samen met andere zorg- en welzijnspartijen en levert ervaringsdeskundige inzet bij diverse organisaties, zoals zorginstellingen, Buurtteams, de wijk GGZ en Hogescholen.

2 WAT EN HOE IN 2026

De regio Nijmegen streeft naar een inclusieve samenleving, waarin kwetsbare mensen een zo zelfstandige en gelijkwaardig mogelijke positie krijgen en behouden in de maatschappij. Ixta Noa draagt hieraan bij door mensen met een psychische kwetsbaarheid te faciliteren en te motiveren in hun herstel door ervaringsdeskundigheid in te zetten. Door te werken vanuit ervaringsdeskundigheid sluiten we aan bij de belevingswereld en kwetsbaarheden van onze deelnemers en vrijwilligers, zonder hierbij hun mogelijkheden en krachten uit het oog te verliezen. Tevens streeft de regio Nijmegen naar een preventieve aanpak waarmee zwaardere problemen en daarmee hogere kosten kunnen worden voorkomen. Ixta Noa

draagt hieraan bij door het bieden van laagdrempelige inloopvoorzieningen waar inwoners zonder indicatie en zonder eigen bijdrage gebruik van kunnen maken. Op deze locaties bieden wij een breed scala aan herstel ondersteunende begeleiding en activiteiten aan. De ervaringsdeskundigen sluiten aan bij het herstelproces van de deelnemers en nodigen hen uit om stappen te zetten. Hierbij kan het gaan om de ervaren kwetsbaarheid, maar ook om thema's rondom participatie, maatschappelijk welbevinden en aanverwante levensgebieden.

Ons ondersteuningsaanbod is afgestemd op de behoeften en wensen van onze deelnemers en is voortdurend in beweging en ontwikkeling. Hierbij staan we nauw in verbinding met samenwerkingspartners en externe partijen zoals andere herstelorganisaties, huisarts/POH, buurtteams, Verslavingszorg en de GGZ. Signalen en ontwikkelingen binnen het werkveld en de regio worden met elkaar besproken en er zijn korte lijnen waar het gaat om doorverwijzing, casuïstiekbespreking, kennisdeling en het opzetten van nieuwe initiatieven. Dit alles met als doel om vanuit de eigen expertise bij te dragen aan het vormen van een gezamenlijk netwerk voor elke inwoner die hier behoefte aan heeft en hier baat bij kan hebben.

3 IXTA NOA HERSTELCENTRUM

3.1 Inloopvoorziening

In ons Praktijkhuis in Nijmegen en in de overige inloopvoorzieningen ontvangen we dagelijks uit de gehele regio deelnemers, die de wens hebben om stappen te zetten richting herstel. Al onze inloopvoorzieningen hebben een laagdrempelig karakter en hebben voor deelnemers een eigen functie. Waar de ene deelnemer behoefte heeft aan een luisterend oor, draagt een bezoek voor de ander bij aan het opbouwen van een dagstructuur, het overbruggen van een wachtlijst of het doorbreken van sociaal isolement. Daarnaast biedt de inloop een veilige omgeving om te oefenen met vaardigheden op het gebied van maatschappelijk functioneren en (weer) meedoen.

Maandelijks ontvangen we op de inloop in Nijmegen ongeveer 300 met een psychische kwetsbaarheid en aanverwante problematiek. We krijgen hiermee in het Praktijkhuis zo'n 3466 bezoeken per jaar. Bij de regionale inloopvoorzieningen is het aantal bezoeken 1494 per jaar. Het gaat hierbij om maandelijks gemiddeld 60 unieke bezoekers.

3.2 Begeleiding deelnemers

De uiteenlopende achtergronden, leeftijden en ondersteuningsbehoeften van onze deelnemers vragen om individueel maatwerk. Tijdens de kennismakingsperiode staan de wensen van de deelnemer centraal. Deelnemers in het Praktijkhuis (in de regiogemeenten is dit gezien de beperktere mogelijkheden qua inzet een optie) worden aan een vrijwilliger of stagiaire gekoppeld voor begeleiding op basis van vergelijkbare ervaringskennis. Hierbij is een onderlinge klik van groot belang, omdat dit bijdraagt aan het herstelproces.
De vrijwilliger en deelnemer brengen samen ervaren kwetsbaarheden, krachten en wensen in kaart. Deze worden vervolgens vertaald naar een begeleidingsplan. In het plan worden doelen opgenomen die helpen om het dagelijkse leven weer op te pakken en vorm te geven. De deelnemer heeft altijd zelf de regie en bepaalt zelf de doelen, de stappen en het tijdspad.

In de praktijk zien we dat deze werkwijze een veilige basis creëert om samen stappen te zetten richting herstel.

3.3 Respijtvoorziening

Voor onze Respijtvoorziening in Nijmegen loopt een separaat subsidietraject met de gemeente Nijmegen. De voorziening bestaande uit een aantal kamers binnen het Praktijkhuis biedt mensen die een psychische of sociale en/of emotionele onbalans ervaren een plek waar zij stabiliteit kunnen (her)vinden. Iemand krijgt de mogelijkheid om tijdelijk uit de (thuis)situatie te stappen en weer op adem te komen. Inwoners van Nijmegen en omgeving kunnen voor een kortere of langere periode (tot maximaal 14) dagen gebruik maken van onze Respijtvoorziening.

3.4 Herstel ondersteunende activiteiten

In onze inloopvoorzieningen is er een dagelijks activiteitenprogramma waar deelnemers en vrijwilligers aan kunnen deelnemen. Daarnaast bieden we ook herstelgerichte activiteiten aan, die zich richten op persoonlijk herstel, psycho-educatie en sociaal maatschappelijk herstel.

3.4.1 Dagelijks programma

Het dagelijkse programma bestaat uit activiteiten zoals een gezamenlijke lunch, creatieve middagen, themagesprekken, wandelingen en spelletjes avonden. De activiteiten bieden oefenmomenten rondom eetgedrag, sociale interacties en ontspanning. Bij het organiseren van de verschillende activiteiten, staan we steeds opnieuw stil bij de behoeften van de deelnemers en vrijwilligers op dat moment en sluiten daarop aan met ons aanbod. Deelnemers kunnen naar behoefte participeren in de activiteitencommissie en Cliëntenraad Ixta mee.

3.4.2 Herstelgerichte activiteiten, gericht op persoonlijk herstel

Onze aanvullende herstelgerichte activiteiten kennen een meer verdiepend karakter en richten zich in de kern op persoonlijk herstel en psycho-educatie in de vorm van de zelfhulp- en herstelgroepen.

We bieden de volgende groepen in 2025 en 2026 aan:

- Nazorggroep eten, angst en dwang;
- Steungroep depressie;
- Zelfhulpgroep eetstoornissen;
- Nazorggroep Verslaving

3.4.3 Herstelgerichte activiteiten, gericht op sociaal maatschappelijk herstel

Deze activiteiten richten zich meer op sociaal maatschappelijk herstel. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de positieve gezondheidstheorie van Machteld Huber. De volgende activiteiten bieden we in 2025 en 2026 aan:

- Ixta Sterk groep
- Werk & Studie oriëntatiegroep
- LHBTIQ+ groep
- Supportgroep Internationals
- Herstellen doe je zelf
- Nieuw vanaf 2026 is het structureel aanbieden van de WRAP-training (Wellness Recovery Action Plan). Hiervoor zijn een medewerker en een vrijwilliger opgeleid tot gecertificeerd facilitator.

4 NIJMEGEN EN DE REGIO

4.1 Praktijkhuis Nijmegen en de regio-inlopen

Het Praktijkhuis in Nijmegen biedt voor de gehele regio een centrale voorziening. In de regiogemeenten rondom Nijmegen biedt Ixta Noa diverse regionale inloopvoorzieningen en een scala aan (herstel)activiteiten.

4.2 Locaties en bereik

Ixta Noa is voor de regio actief op de onderstaande locaties:

1. **Praktijkhuis Nijmegen** Zes dagen per week (maandag t/m zaterdag) geopend, waaronder ook enkele avondopenstellingen en op diverse feestdagen. Als er Respijtgasten zijn, is het Praktijkhuis voor hen 24 uur per dag, zeven dagen per week geopend.
2. **Wijkatelier Lindenholt (Gemeente Nijmegen)** In samenwerking met Bindkracht 10 en het Buurtteam Volwassenen.
3. **Inloop Millingen (Gemeente Berg en Dal)** Geopend op dinsdagmiddag.
4. **Inloop Noorderlicht (Gemeente Wijchen)** Geopend op maandag- en donderdagochtend.
5. **Inloop Mozaïek (Gemeente Wijchen)** Geopend op dinsdagmiddag en vrijdagochtend. Hiervoor is een separate subsidieafspraak met de gemeente en deze wordt niet meegenomen in deze aanvraag.
6. **De Stek in Beuningen (Gemeente Beuningen)** Geopend op vrijdagmiddag en één keer per maand op donderdagmiddag/begin avond waarbij gezamenlijk gegeten wordt.
7. **MFC 't Hart in Ewijk (Gemeente Beuningen)** Geopend op woensdagmiddag.
8. **Koffie met een twist (Gemeente Beuningen)** Eens in de maand een themabijeenkomst. Hiervoor is een separate subsidieafspraak met de gemeente en wordt niet meegenomen in deze aanvraag.
9. **Inloop Maldensteijn in Malden (Gemeente Heumen**) Geopend op donderdagmiddag.
10. **Themabijeenkomsten in Molenhoek (Gemeente Mook en Middelaar)** Eens in de maand op dinsdagavond.
11. **Spraakmakers in Druten (Gemeente Druten)** Geopend op donderdagochtend.

'Het raakt me, dat iedereen zo aandachtig luistert naar mijn verhaal. Ik voel me gezien.'
'Deelnemer Spraakmaker Druten'

5 IXTA OPLEIDING

5.1 Ixta Scholing & deskundigheidsbevordering Vrijwilligers & Stagiairs

Wanneer een deelnemer wil doorgroeien naar de rol van vrijwilliger of wanneer zich iemand aanmeldt als nieuwe vrijwilliger, begint degene in de rol van VIO (vrijwilliger in opleiding). In deze rol loopt iemand minimaal tien dagdelen mee op de inloop. Daarn aast volgt de VIO een opleiding via onze Ixta Noa opleiding en leersysteem Studytube.

Wanneer de meeloopperiode positief verloopt, gaat de VIO deelnemen aan de volgende stap in onze Ixta Noa Opleiding. De Ixta Noa Opleiding biedt onze vrijwilligers in opleiding en stagiaires de mogelijkheid zich te ontwikkelen in het werk en op persoonlijk vlak. Onze opleiding bestaat uit de volgende drie elementen:

1. Veel praktijkuren en begeleiding hierbij op onze inloop;
2. Het maken van E-learning modules;
3. Het volgen van klassikale lessen.

De vrijwilliger wordt tijdens zijn of haar werkzaamheden binnen Ixta Noa doorlopend individueel begeleid door een medewerker. Tijdens de individuele begeleiding wordt onder andere aandacht besteed aan het functioneren van de vrijwilliger binnen zijn of haar functie, persoonlijke leerdoelen, ontwikkelwensen en doorgroeimogelijkheden.
Wanneer de basis opleidingsmodules zijn doorlopen kan de vrijwilliger zelf de keuze maken voor het doorlopen van aanvullende opleidingsmodules welke aansluiten bij de eigen interesse.

Voor onze vrijwilligers bieden wij naast individuele begeleiding ook intervisie en deskundigheidsbevordering aan.

Op dit moment zijn er vijf medewerkers werkzaam in het Praktijkhuis, 24 vrijwilligers en vier stagiaires. Er zijn 10 vrijwilligers werkzaam in de regiogemeenten.

In 2024 hebben zich 10 nieuwe vrijwilligers zich bij ons aangemeld, waarvan er vijf de twee opleidingsmodules hebben doorlopen. We verwachten in 2026 rond de 15 vrijwilligers op te kunnen leiden voor praktijkhuis Nijmegen.

5.2 Stageplekken

Elk schooljaar bieden we stageplekken aan voor studenten van onder andere de opleidingen Ervaringsdeskundigheid in zorg en welzijn (AD), Begeleider specifieke doelgroepen (MBO), Agogisch werk GGZ (MBO) en Social Work (HBO)). Elke student wordt tijdens zijn of haar stage begeleid door een of twee medewerkers. Naast het werken aan competenties en opdrachten vanuit de opleiding nemen zij ook deel aan onze opleidingsmodules.
Jaarlijks is er plek voor ongeveer 8 stagiairs vanuit verschillende opleidingsrichtingen.

5.3 Scholing en deskundigheidsbevordering Medewerkers

Ook onze medewerkers krijgen de kans om zich te blijven ontwikkelen. Zo kunnen ideeën vanuit medewerkers voor te volgen workshops, trainingen en cursussen worden ingebracht bij Ixta Noa Centraal. Andersom brengt Ixta Noa Centraal mogelijkheden voor worksho ps, opleidingen en cursussen onder de aandacht bij medewerkers. Het aanbod wordt afgestemd op ontwikkelingen binnen de doelgroep en het werkveld. Medewerkers krijgen een jaarlijkse BHV-training en zij kunnen naar behoefte diverse andere interne trainingen volgen via ons online leersysteem Studytube.

5.4 Samenwerking met Hogescholen

Afgelopen jaar heeft Ixta Noa haar opleiding verder uitgebreid. Via Studytube kunnen onze medewerkers en vrijwilligers verschillende modules volgen, om zich verder te ontwikkelen. Daarnaast zijn wij een samenwerking gestart met de Hogescholen Saxion, Windesheim en Hanzehogeschool (de HAN heeft de intentie om aan te sluiten) om kennis en ervaring te delen en te werken aan deskundigheidsbevordering over en weer. Zo hebben er vier gastlessen plaatsgevonden met de thema's:

- Motiverende gesprekstechnieken
- Groepsdynamiek en systeemgericht werken
- Ethische vraagstukken en cultuursensitief werken
- Communicatie.

Docenten van de betreffende Hogescholen krijgen de gelegenheid om activiteiten te volgen in het Praktijkhuis om zo praktijkervaring op te doen. Hierbij worden zij begeleid door onze ervaringsdeskundige vrijwilligers. Hiermee passen we ons halen en brengen principe ook hier toe.

6 SAMENWERKINGEN

6.1 Samenwerkingen in het kader van IZA

Ixta Noa is bij alle IZA ontwikkelingen actief uitvoerend en bestuurlijk betrokken en draagt bij aan de ontwikkeling van de gewenste inzet en transformatie.

6.2 Projecten en samenwerkingsverbanden

We leveren een bijdrage aan verschillende projectgroepen welke zich richten op het versterken van de sociale basis. Ixta Noa levert hierbij de expertise op het gebied van ervaringsdeskundigheid en gewenste herstelcontext. Dit doen we in de volgende werkgroepen en projecten:

- GEM jeugd Rijk van Nijmegen
- Project Power of Peers – Pro Persona, Depressievereniging en Radboud Universiteit
- Project Mental Health Verbind – Radboud Universiteit en NEO Huisartsenzorg
- Ontwikkeling Participatie HUB – Zorgbelang Inclusief en Spectrum
- Werkgroep Mentaal Fit in gemeente Beuningen.
- Project Beuningen West in gemeente Beuningen.
- Werkconferentie 'Heumen voor iedereen' in gemeente Heumen.
- Project "Psychisch gedoe" in de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar en Wijchen.

We leveren ook een bijdrage aan verschillende projectgroepen welke zich richten op de ontwikkeling en professionalisering van ervaringsdeskundigheid:

- Leercoalitie zelfhulp en peersupport – Netwerk Sluitende Aanpak
- Regiobijeenkomsten Ervaringsdeskundigen

6.3 Welzijnsorganisaties

In de samenwerking met de welzijnsorganisaties houden we elkaar op de hoogte van signalen vanuit de doelgroep, de wijken en de ontwikkelingen binnen de eigen dienstverlening en het lokale sociale domein. Ook vindt er samenwerking plaats bij brainstormen over- en opstarten van nieuwe initiatieven. Op deze manier hebben we korte lijnen naar elkaar waar het gaat om doorverwijzing en wordt er met elkaar meegedacht bij individuele casuïstiek. Waar nodig kan een wijkbewoner samen met een begeleider langskomen in het Praktijkhuis of lokale inloop voor een gesprek of een eerste kennismaking. Er is een goede samenwerking met de Buurtteams Volwassenen en de Wijk GGD doordat Ixta Noa ervaringsdeskundige medewerkers levert binnen deze teams. Zo wordt ervaringsdeskundige expertise geboden en is er de mogelijkheid om een bezoek bij de bewoner thuis af te leggen. Hiermee wordt de daadwerkelijke stap naar het Praktijkhuis of lokale inloop vaak minder groot.

6.3.1 GGZ en Verslavingszorg

De samenwerking met de lokale GGZ en Verslavingszorg kent verschillende vormen. Zo wordt er regelmatig naar elkaar doorverwezen en vinden we elkaar voor casuïstiekbespreking. Ook worden we dikwijls benaderd met de vraag of we iets kunnen betekenen voor cliënten welke op een wachtlijst staan, of cliënten welke klaar zijn met een behandeling of therapie en behoefte hebben aan een vorm van nazorg. Er kunnen gesprekken plaatsvinden met de deelnemer, betrokken hulpverlening en een medewerker van Ixta Noa. Een medewerker van Ixta Noa, met toestemming van een deelnemer, kan ook aansluiten bij een (multidisciplinair) overleg bij de betrokken hulpverlening op locatie. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan over welke rol Ixta Noa op zich kan nemen in het kader van vroeg signalering en crisispreventie. Wanneer er sprake is van dusdanig risicovolle situaties, waarin de veiligheid van de deelnemer zelf of diens omgeving in het geding komt, wordt er contact met elkaar gezocht. Ook bieden we de mogelijkheid om voorlichting en bijeenkomsten te verzorgen bij externe samenwerkingspartners op locatie.

6.3.2 Scholen & opleidingen

Indien gewenst, verzorgen we gastlessen en voorlichting op scholen en opleidingen. Bijvoorbeeld een gastles op het gebied van eetproblematiek op middelbare scholen. Daarnaast worden we af en toe benaderd voor het geven van een voorlichting voor professionals.

6.4 Contactrelaties

Amarum - Bindkracht 10 - BuurtzorgT - De Kentering – Depressievereniging – Forte Welzijn - GGD Gelderland Zuid - GGNet (Scelta en Amarum) - Hogeschool HAN – Hobbycentrum Nijmegen Oost - Human Concern - Humanitas – I-Psy - Karakter – MEE Gelderse Poort - Meer Voormekaar - MIND - Momentum - Nederlandse Academie Eetstoornissen (NAE) – NEO Huisartsenzorg - Pro Persona - Pro Persona Connect – Raadthuys GGZ - Radboud Universiteit - RIBW Team herstel - Stichting Perspectief - STIP Nijmegen Welzijnsorganisatie - Sociaal Team Heumen - Twomorrow - UWV - Vincent van Gogh – Gelderse Handen – Zelfregiecentrum Nijmegen.

7 SUBSIDIE EN BEGROTING 2026

Voor Ixta Noa geldt dat we vanuit een centrale voorziening, het Praktijkhuis, en de overige inlopen en activiteiten de regio vanuit één begroting bedienen. We gaan hierbij uit van de totale bedragen per gemeente zoals we die de afgelopen jaren, naar rato van de inwoneraantallen vastgesteld en gehanteerd hebben (zie bijlage). Bij in de kern ongewijzigd aanbod, worden deze bedragen jaarlijks geïndexeerd. De begroting voor 2026 zal in het verlengde van die van 2025 liggen en gebaseerd zijn op de toegekende subsidie die we hierbij aanvragen. Het is echter nog te vroeg in het jaar om deze al goed op te kunnen stellen, onder andere vanwege de samenhang met andere onderdelen van Ixta Noa en waar het de verdeling van de centrale kosten (naar rato van de inkomsten van alle onderdelen) betreft. Onderstaand laten we de begroting van 2025 met een toelichting op de verschillende begrotingsposten als voorbeeld zien. In vergelijking met 2025 is de aanvraag voor 2026 geïndexeerd met het indexatiepercentage van 5%. We zullen uiteraard het later dit jaar door u vastgestelde percentage volgen, waardoor mogelijk nog enige correctie van de bedragen plaats dient te vinden. Onderstaand een overzicht van de geïndexeerde bedragen die we per gemeente aanvragen. Per gemeente dienen we op basis hiervan de subsidieaanvraag in.

We merken momenteel dat met alle transformatiebewegingen (IZA) en het meer in beeld komen van de mogelijkheden hierin van wat we doen, het drukker wordt en de begeleidingsvragen ook intenser worden. We zien dat de verschuiving al in gang is gezet. Graag gaan we met u in gesprek over de mogelijkheid hier, alvast voor komend jaar personeelsmatig in mee te kunnen bewegen. We schatten in dat we toch snel naar een uitbreiding met zo'n 1,5 fte moeten om de gevraagde begeleidingsinzet en pittig toenemende werkdruk bij onze medewerkers in 2026 in goede banen te kunnen leiden. Wellicht is er vanuit de SPUK-IZA regeling of andere middelen iets mogelijk hierin. Financieel gaat het om een bedrag van 100 à 110 duizend euro. Dit bedrag is niet opgenomen in onderstaand overzicht, maar zoals gezegd zou het bespreken hiervan en kijken hoe we dit voor elkaar kunnen krijgen zeer gewenst zijn. Per slot ondersteunt dit de gewenste ontwikkeling en kunnen we zo onze mensen die dit helpen realiseren zo overeind houden.

7.1 Totale bijdrage per gemeente aan Ixta Noa:

Gemeente Nijmegen	€ 260.383
Gemeente Berg en Dal	€ 35.664
Gemeente Mook en Middelaar	€ 3.407
Gemeente Wijchen*	€ 35.040
Gemeente Beuningen	€ 39.617
Gemeente Druten	€ 16.581
Gemeente Heumen	€ 25.375
Totaal	**€ 416.067**

*Exclusief nieuw initiatief: Herstelgerichte inloop

7.2 Begroting 2025

Onderstaand het voorbeeld van de totale begroting van de regio Nijmegen 2025 met toelichting op de begrotingsposten. Naast de WMO Inloop zijn er inkomsten van het Respijt en Overige inkomsten (dit zijn projectinkomsten, bijvoorbeeld Activiteiten Mentale Gezondheid en Koffie- en Themagesprek).

1 Inkomsten		
WMO-subsidie: Inloop: Praktijkhuis	€	400.000
WMO-subsidie: Respijt	€	63.500
WMO-subsidie	**€**	**463.500**
Overige inkomsten	€	78.000
Totale Inkomsten	**€**	**541.500**

2 Kosten vestiging			
Personeel	€	369.071	
Reiskosten	€	10.802	
Huisvesting	€	67.924	
Vrijwilligers	€	35.000	
Activiteiten	€	30.000	
Applicatiekosten	€	12.987	
Organisatiekosten	€	17.956	
Kosten financiële administratie en verantwoording	€	11.116	
Overig	€	4.245	
Totaal kosten vestiging	**€**	**559.101**	
Marge	**€**	**17.601**	*negatief*

Toelichting

Personeel

Kosten voor de Praktijkhuismedewerkers (naast salariskosten ook opleidings- en teambegeleidingskosten) en bijdrage management en secretariaat.

Reiskosten

Reiskosten medewerkers.

Huisvesting

Huurkosten en GWL kosten en overige huisvestingskosten.

Vrijwilligers

De kosten bestaan uit de vrijwilligersvergoedingen en overige onkosten.

Activiteiten

Kosten voor de diverse activiteiten die in het Praktijkhuis en met de deelnemers ondernomen worden. Bijvoorbeeld de maaltijdkosten, maar ook de kosten voor hobbymatige activiteiten.

Applicatie kosten

Kosten voor het elektronisch cliëntensysteem (dossier) en computers met toebehoren, onderhoud en licenties.

Organisatiekosten

Kosten voor zaken als communicatie, telefoon, contributies, verzekeringen, drukwerk, kantoorartikelen.

Kosten financiële administratie en verantwoording

Kosten voor (medewerkers) administratie, accountant, planning en control, kwaliteit/beleid, Raad van Toezicht.

Overig

Onder andere afschrijvingskosten.

BIJLAGE AANTAL VRIJWILLIGERS EN STAGIAIRES PER ONDERDEEL EERSTE HELFT 2025

Vrijwilligers PH Nijmegen	24
Stagiaires PH Nijmegen	3
Vrijwilligers regiogemeenten Nijmegen	10
Stagiaires regiogemeenten Nijmegen	2
Vrijwilligers Karakter	8
Vrijwilligers Buurtteams	1

Specificatie subsidieaanvraag Inloop GGZ 2026 Regio Nijmegen

Gemeente	Aantal inwoners	% verdeling
Nijmegen	175.948	54,95%
Berg en Dal	34.748	10,80%
Mook en Middelaar	7.768	2,40%
Wijchen	40.847	12,80%
Beuningen	25.798	8,10%
Druten	18.701	5,80%
Heumen	16.462	5,15%
Totaal	**320.272**	**100,00%**

Kosten per uur openstelling:

Lokaal (niveau 1)	€	1.257
Lokaal (niveau 2)	€	3.836
Centraal (niveau 3 & 4)	€	6.285

Subsidie aanvraag 2026

Centrale inloop Regio Nijmegen in uren:			
Ixta Noa	25	€	157.133
Toaal:	**25**	**€**	**157.133**

Kosten centrale inzet/praktijkhuis Ixta Noa:			
Nijmegen	54,95%	€	86.405
Berg en Dal	10,80%	€	17.031
Mook en Middelaar	2,40%	€	3.407
Wijchen	12,80%	€	20.174
Beuningen	8,10%	€	12.789
Druten	5,80%	€	9.174
Heumen	5,15%	€	8.153
Totaal	**100%**	**€**	**157.133**

Kosten lokale inzet Ixta Noa:			
Nijmegen	45	€	173.978
Berg en Dal	5	€	18.633
Mook en Middelaar	0	€	-
Wijchen	4	€	14.866
Beuningen	7	€	26.828
Druten	2	€	7.407
Heumen	4,5	€	17.222
Totaal	**67,5**	**€**	**258.934**

Totale bijdrage per gemeente aan Ixta Noa:			
Nijmegen		€	260.383
Berg en Dal		€	35.664
Mook en Middelaar		€	3.407
Wijchen		€	35.040
Beuningen		€	39.617
Druten		€	16.581
Heumen		€	25.375
Totaal		**€**	**416.067**

Verdeling uren openstelling per locatie per week

Nijmegen	Uren per week	Niveau	Welke organisatie:
Praktijkhuis Ixta Noa	25	Centrale inloop	Ixta Noa
Praktijkhuis Ixta Noa	40	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa
Wijkatelier Lindenholt	5	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa

Verdeling uren openstelling per locatie per week

Druten	Uren per week	Niveau	Welke organisatie:
Nieuw initiatief	2	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa
Wijchen			
Achterom/ St Jozef	4	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa
Berg en Dal			
De Duffelt	5	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa
Beuningen			
De Stek	3,5	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa
't Hart	3,5	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa
Heumen (Mook en Middelaar)			
?	4,5	Lokale inloop niveau 2	Ixta Noa
Totaal uren centraal	**25**		
Totaal uren lokaal	**67,5**		

Gemeente Wijchen

Stichting Ixta Noa
Parkstraat 31
6828 JC Arnhem

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Kees Kerssies
t +31638990463
ons kenmerk
Z/25/324594

datum ? 2025
onderwerp Subsidieaanvraag jaarlijkse subsidie Ixta Noa Noorderlicht 2026
verzonden

Beste heer De Roos,

We ontvingen op 30 juni 2025 uw aanvraag voor een subsidie van €35.040,- voor de herstelgerichte activiteiten van Ixta Noa in Noorderlicht voor het jaar 2026.
In deze beschikking informeren wij u over het besluit op uw aanvraag.

Wat hebben wij besloten?
We hebben op 16 december 2025 besloten een budgetsubsidie te verlenen van €35.040,- voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. Deze subsidie ontvangt u voor de herstelgerichte activiteiten van inloop gericht op persoonlijk en sociaalmaatschappelijk herstel. De subsidie wordt verleend op basis van de werkelijke kosten.

Toepasselijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene Wijchen 2018 (hierna: ASV) en de Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: subsidieregeling) van toepassing. De subsidie wordt verleend op grond van artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021. U kunt de ASV en de subsidieregeling raadplegen via de website: https://www.wijchen.nl/subsidies-en-leningen.

Onze subsidievoorwaarden
1. U voert de taken/prestaties uit zoals vastgelegd in uw activiteitenplan. U mag deze subsidie alleen gebruiken voor de hiervoor genoemde activiteiten, tenzij u schriftelijke toestemming heeft gekregen om de subsidie voor andere activiteiten te gebruiken.
2. Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10% van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met het budget voor de daaropvolgende subsidieperiode of terugvorderen.
3. We verlenen deze budgetsubsidie onder de opschortende voorwaarde dat de raad in de gemeentebegroting voldoende gelden ter beschikking stelt voor de subsidie, conform het bepaalde in artikel 4:34, eerste lid, van de Awb.

Betaling
We maken het volledige subsidiebedrag van €35.040,- over op rekeningnummer IBAN NL68 RABO 0 108 586 936 op naam van Ixta Noa. We vermelden hierbij "Subsidieverlening Inloop Ixta Noa Noorderlicht 2026".

Subsidie vaststellen
Voor deze subsidie moet u, overeenkomstig artikel 13 van de ASV, jaarlijks een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders indienen. De indientermijn is uiterlijk op 31 mei 2027.
Bij de aanvraag voor de vaststelling van de subsidie stuurt u de volgende stukken mee:

- Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
- Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
- Een balans van de afgelopen subsidieperiode met toelichting daarop;

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien er niet of slechts gedeeltelijk aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In dat geval zal het verschil tussen de verleende subsidie en de vastgestelde subsidie worden teruggevorderd.

Hebt u nog vragen?
Heeft u nog vragen over de inhoud van deze beschikking? Neem dan gerust contact met Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl.
Voor vragen over de uitbetaling kunt u mailen met crediteuren@wijchen.nl.

Wat moet u doen als u het niet eens bent met dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Neem dan gerust contact met naam Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl. Deze medewerker neemt dan het besluit met u door. Wilt u daarna toch een bezwaarschrift indienen? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief bezwaar maken. Hoe u dit doet, leest u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad

R.D Helmer-Englebert	R.B. Waumans
voorzitter	griffier

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf
1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7298
Extern Zaak ID	Z/25/324324
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.m
Titel	324324 Beslisnota Subsidieaanvraag Herstelgerichte Inloop Ixta Noa 't Mozaïek 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
324324 Beslisnota Subsidieaanvraag Herstelgerichte Inloop Ixta Noa 't Mozaïek 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag 2026 t Mozaïek
Bijlage 2: Beschikking subsidieaanvraag 2026 ‘t Mozaïek

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting Ixta Noa een budgetsubsidie te verlenen voor de herstelgerichte inloop ’t Mozaïek van €65.638,- voor het jaar 2026.
2. De subsidie te dekken uit de egalisatiereserve Beschermd Wonen.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting Ixta Noa een budgetsubsidie te verlenen voor de herstelgerichte inloop ’t Mozaïek van €65.638,- voor het jaar 2026.
2. De subsidie te dekken uit de egalisatiereserve Beschermd Wonen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/324324

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieaanvraag Herstelgerichte Inloop Ixta Noa 't Mozaïek 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting Ixta Noa een budgetsubsidie te verlenen voor de herstelgerichte inloop ’t Mozaïek van €65.638,- voor het jaar 2026.
2. De subsidie te dekken uit de egalisatiereserve Beschermd Wonen.

Aanleiding
Ixta Noa heeft op 1 januari 2024 de pilot herstelgerichte inloop voor psychisch kwetsbare mensen overgenomen van Stichting Integraal Herstel inclusief de taak van penvoerder van MeerVoormekaar. Bij de start van de pilot in 2023 is gekozen voor een 2-jarige pilot gezien de weerbarstige en kwetsbare doelgroep. De pilot is op 20 oktober met Ixta Noa positief geëvalueerd. In de bijlage treft u het evaluatieverslag aan (onderdeel subsidieaanvraag).

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
28-11-2024	Z/24/267917 Beslisnota Subsidie verlenging pilot Herstelgerichte inloop 2025

Gewenst resultaat
Doorontwikkeling en borging van de herstelgerichte inloop ’t Mozaïek voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en/of verslaving.

Argumenten
1.1 De pilot herstelgerichte inloop ‘t Mozaïek is positief geëvalueerd
Ixta Noa heeft, na een voorbereidingsperiode, in het najaar van 2024 een solide doorstart gemaakt van de pilot herstelgerichte inloop in ’t Mozaïek. Vanuit de herstelgerichte inloop worden herstel ondersteunende begeleiding en activiteiten geboden gedurende twee dagdelen per week. Door te werken vanuit ervaringsdeskundigheid sluit Ixta Noa aan bij de belevingswereld en kwetsbaarheden van deelnemers, zonder hierbij hun mogelijkheden en krachten uit het oog te verliezen. De inloop wordt georganiseerd door een ervaringsdeskundige medewerker. Deelnemers worden in ‘t Mozaïek op laagdrempelige wijze uitgenodigd om stappen te zetten in hun

herstelproces door middel van tafelgesprekken, themabijeenkomsten en herstelgerichte activiteiten. Hierbij kan het gaan om de ervaren kwetsbaarheid, maar ook om thema's rondom participatie, maatschappelijk welbevinden en aanverwante levensgebieden. Geschoolde vrijwilligers begeleiden de deelnemers. Uit de registratie die is bijgewerkt tot en met juli 2025 blijkt dat er in 2025 gemiddeld per maand 23 bezoeken waren door gemiddeld 8,3 unieke deelnemers.

1.2 De herstelgerichte inloop 't Mozaïek versterkt passend aanbod in de keten
Ixta Noa heeft naast 't Mozaïek ook een herstelgerichte inloop in het Noorderlicht. Het feit dat dit twee verschillende locaties zijn in Wijchen maakt het aanbod voor mensen met een psychische kwetsbaarheid extra laagdrempelig. Uit de praktijk blijkt dat de deelnemers op beide locaties niet dezelfde zijn en verschillende behoeften hebben om herstelgericht bezig te zijn. Zo is de behoefte van de deelnemers in het Noorderlicht met name om samen te zijn in een stabiele omgeving. In 't Mozaïek komen vooral deelnemers die meer de focus hebben om te werken aan herstel en die verdieping zoeken. Beide groepen zijn ook in beweging. Zo hebben deelnemers in het Noorderlicht aangegeven ook met thema's te willen gaan werken.
Daarnaast zijn en worden er door Ixta Noa in Wijchen verschillende stappen gezet om het aanbod in de keten te versterken door samen te werken en te verbinden met andere herstelorganisaties, huisarts/POH, de sociale- en buurtteams, Verslavingszorg en de GGZ.

1.3 Het voortzetten van de herstelgerichte inloop 't Mozaïek sluit aan bij regionale ontwikkelingen.
De herstelgerichte inloop 't Mozaïek sluit aan bij de doordecentralisatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis en de ambulantisering van de Geestelijke Gezondheidszorg. De herstelgerichte inloop zal mensen met een psychische kwetsbaarheid ondersteunen in hun herstel en bijdragen aan stabiliteit, participatie en sociaal maatschappelijk herstel. Het beschikbaar stellen van de herstelde inloop 't Mozaïek helpt de gemeente Wijchen om voldoende voorbereid te zijn op de regionale ontwikkelingen.

Tegenargumenten en risico's
1.1. Het aantal deelnemers is minder dan beoogd
Ixta Noa heeft de pilot gedegen aangepakt en het aanbod wat betreft voorzieningen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid in Wijchen is versterkt. Het aanbod van Ixta Noa in het Noorderlicht is hierin niet belemmerend geweest, maar eerder aanvullend. Echter, het aantal deelnemers van 25 waar in het begin van de pilot rekening mee werd gehouden is niet gehaald. Ook zijn er te weinig medewerkers en vrijwilligers om uit te breiden in het aantal dagdelen. Ixta Noa geeft aan dat uitbreiding en groei tijd kost. Te veel druk hierop zetten gaat niet samen met herstel en werkt averechts.
Tegelijkertijd heeft Ixta Noa aangegeven in 2026 te gaan investeren in hun zichtbaarheid in Wijchen zodat zowel deelnemers als andere organisaties in het werkveld Ixta Noa weten te vinden en op de hoogte zijn van hun aanbod en kracht.

Financiële gevolgen
Ixta Noa heeft voor 2026 een subsidieaanvraag ingediend voor €60.388,- zijnde het verleende subsidiebedrag voor 2025 verhoogd met 5%. Als gemeente hanteren wij een indexeringspercentage dat aansluit bij het regionaal gehanteerde percentage van 5%. De subsidie komt daarmee op €60.388,-.

In de subsidieaanvraag geeft Ixta Noa aan dat de huur die in 2026 betaald moet worden voor de ruimte in het Mozaïek net als in 2025 mogelijk €5.250,- hoger ligt dan het bedrag dat opgenomen is in de begroting (€ 14.700,- i.p.v. €9.450,-). We willen rekening houden met deze mogelijke hogere huuruitgave. Wel onder de voorwaarde dat wanneer de onderhandeling met het Mozaïek lager uitvalt we bij de subsidievaststelling rekening houden met dit lagere bedrag.

De benodigde €65.638,- (€60.388,- en €5.250,-) dekken we eenmalig uit de egalisatiereserve Beschermd Wonen en eventueel uit de middelen Pro Persona Preventie (regionale deel). Vanaf 2027 zullen we de benodigde middelen via de perspectiefnota 2026 aanvragen.

Communicatie
Ixta Noa krijgt de toekenningbeschikking van de subsidie.

Uitvoering of Vervolgstappen
Periodiek wordt de voortgang bestuurlijk en/of ambtelijk besproken en geëvalueerd.

Bijlagen
- Subsidieaanvraag 2026 ‘t Mozaïek
- Beschikking subsidieaanvraag 2026 ‘t Mozaïek

Parkstraat 31, 6828 JC Arnhem, info@ixtanoa.nl, www.ixtanoa.nl, KvK 08134696,
Rabobank NL68 RABO 0108.58.69.36

Parkstraat 31, 6828 JC Arnhem

Gemeente Wijchen
T.a.v. de heer Kerssies
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

Arnhem, 20 oktober 2025

Onderwerp: Continuering samenwerking & subsidierelatie WMO 2026

Geachte heer Kerssies, beste Kees,

Ixta Noa levert een belangrijke bijdrage op het gebied van herstel ondersteunende begeleiding en maatschappelijke participatie voor mensen met een psychische en/of sociaal emotionele kwetsbaarheid. De gemeente Wijchen en Stichting Ixta Noa zijn duurzame samenwerkingspartners.
Hierbij treft u ons voorstel aan om onze samenwerking voort te zetten.
Vanzelfsprekend zijn wij van harte bereid ons voorstel nader toe te lichten.
Wij vertrouwen op een prettige samenwerking in 2026.

Met vriendelijke groet,

G.F.M. de Roos
Directeur-bestuurder

1 IXTA NOA

1.1 Wie we zijn

Ixta Noa is een organisatie voor en door mensen met een psychische kwetsbaarheid. Wij leveren een bijdrage aan psychische gezondheid en herstel van mensen door een omgeving te creëren waarin mensen in staat zijn om elkaar te inspireren tot eigen verandering. Met ervaringsdeskundigheid als kwaliteit en expertise, willen we anderen helpen bij hun eigen herstel én dragen we bij aan stabiliteit, participatie en sociaal maatschappelijk herstel. Het delen van de eigen ervaring vanuit de waarde van *'halen, brengen en doorgeven'* is hierbij onze verbindende factor. De inloopvoorziening in Wijchen biedt een veilige omgeving om het eigen ervaringsverhaal te kunnen vertellen. Onze ervaringsdeskundige vrijwilligers spelen een cruciale rol in de begeleiding van onze deelnemers.

1.2 Waar we zijn

Ixta Noa is actief in de regio's Enschede en Hengelo, Groningen, Harderwijk, Noord-Veluwe, Het Hogeland, Leeuwarden, Nijmegen en het Rijk van Nijmegen, Rivierenland, Zutphen en Lochem, en Westerkwartier. In de regio Rivierenland bevindt zich een inloopvoorziening in Tiel, Beneden Leeuwen, Culemborg en Geldermalsen. In het Rijk van Nijmegen, bevinden zich inloopvoorzieningen in Wijchen, Beuningen, Ewijk, Druten, Malden, Molenhoek.

1.3 Wat we doen

Naast onze inloopvoorzieningen bieden we herstel ondersteunende- en bevorderende activiteiten aan zoals groepen en themabijeenkomsten. Deelnemers worden begeleid met behulp van een begeleidingsplan, waarin doelen worden opgenomen, die na verloop van tijd worden geëvalueerd. Op vier locaties hebben we een logeervoorziening, daarnaast kunnen deelnemers gebruik maken van online ondersteuning. Ixta Noa werkt samen met andere zorg- en welzijnspartijen en levert ervaringsdeskundige inzet bij diverse organisaties, zoals zorginstellingen, Buurtteams, de wijk GGZ en Hogescholen.

2 WAT EN HOE IN 2026

De gemeente Wijchen streeft naar een inclusieve samenleving waarin kwetsbare mensen een zo zelfstandige en gelijkwaardig mogelijke positie krijgen en behouden in de maatschappij. Ixta Noa draagt hieraan bij door mensen met een psychische kwetsbaarheid en- of verslavingsachtergrond te faciliteren en te motiveren in hun herstel middels het inzetten van ervaringsdeskundigheid. Vanuit onze herstelgerichte inloop in Wijchen in 't Mozaïek bieden wij herstel ondersteunende begeleiding en activiteiten. Door te werken vanuit ervaringsdeskundigheid sluiten we aan bij de belevingswereld en kwetsbaarheden

van onze deelnemers, zonder hierbij hun mogelijkheden en krachten uit het oog te verliezen. Deelnemers worden in ‘t Mozaïek op laagdrempelige wijze uitgenodigd om stappen te zetten in hun herstelproces door middel van laagdrempelige tafelgesprekken, themabijeenkomsten en herstelgerichte activiteiten. Hierbij kan het gaan om de ervaren kwetsbaarheid, maar ook om thema's rondom participatie, maatschappelijk welbevinden en aanverwante levensgebieden.

In 2026 zetten wij de tafelgesprekken, themabijeenkomsten en herstelgerichte activiteiten voort en onderzoeken wij mogelijkheden voor het uitbreiden van onze inloopmomenten. Daarnaast investeren wij in onze zichtbaarheid in Wijchen zodat zowel deelnemers als andere organisaties in het werkveld ons weten te vinden en op de hoogte zijn van ons aanbod en onze kracht.

3 INLOOP ’T MOZAIEK

3.1 Openingstijden

We zijn de volgende momenten geopend:
Dinsdagmiddag van 14:00 uur tot 16:00 uur en vrijdag ochtend van 10:00 uur tot 12:00 uur.

3.2 Begeleiding deelnemers

De uiteenlopende achtergronden, leeftijden en ondersteuningsbehoeften van onze deelnemers vragen om maatwerk per individu. Deelnemers en vrijwilligers worden aan elkaar gekoppeld voor individuele begeleiding. De vrijwilliger en deelnemer brengen samen ervaren kwetsbaarheden, krachten en wensen in kaart. Deze worden vervolgens vertaald naar een individueel begeleidingsplan. In het begeleidingsplan worden doelen opgenomen die helpen om het dagelijkse leven weer op te pakken en vorm te geven. De deelnemer heeft altijd zelf de regie en bepaalt zelf de doelen, de stappen en het tijdspad. In de praktijk zien we dat deze werkwijze een veilige basis creëert om samen stappen te zetten richting herstel.

Wanneer een deelnemer naast individuele begeleiding van Ixta Noa gebruik maakt van andere vormen van ondersteuning, kan er naar wens samenwerking plaatsvinden met andere betrokken partijen. Ook motiveren we deelnemers om contact te zoeken met de GGZ of andere hulpverlening in de eerste of tweede lijn, wanneer er sprake lijkt te zijn van een (behandel)vraag op dat gebied. Afgelopen jaar hebben we maandelijks tussen de 20-29 bezoekers met een psychische kwetsbaarheid en- of verslavingsachtergrond en aanverwante problematiek ontvangen.

Activiteiten die zijn verricht in 2024 en 2025.

Jaar 2024 Maanden	Inloop-momenten per maand	Unieke deelnemers	Aantal bezoeken deelnemers	Vrijwilligers/ stagiaires	Medewerkers	Thema bijeenkomsten	Aantal bezoekers thema bijeenkomsten	Herstelgerichte activiteiten	Trainingen (door vrijwilligers)
				Werving/ opleiding/ begeleiding	-Begeleiden stagiaire/ vrijwilligers -Opleiden vrijwilligers -Kwartiermaken -Netwerken -Promotie -Opening organiseren -Algemene organisatie werkzaamheden -Trainingen geven			- VR experience - Tekenen met een opdracht - Schilderen met opdracht - Schilderworkshop - Steekje los, Ixta Open - Openhartig spel - Breincafé - Tafelgesprekken/inloop - Thema gesprek - Kerstbrunch - Muzieksessie	-Ixta op Start -Ixta basis Weerbaarheids training 4
Okt	8	14	35	4	1				
Nov	8	5	31	4	1	2	8		
Dec	8	8	27	4	1	3	17		
Totaal	24	27	93		1	5	25		

Jaar 2025 Maanden	Inloop-momenten per maand	Unieke deelnemers	Aantal bezoeken deelnemers	Vrijwilligers/ stagiaires	Medewerkers	Thema bijeenkomsten	Aantal bezoekers Thema bijeenkomsten	Herstelgerichte activiteiten	Trainingen (door vrijwilligers)
				Werving/ opleiding/ begeleiding	-Begeleiden stagiaire/ vrijwilligers -Opleiden vrijwilligers -Kwartiermaken -Netwerken -Promotie -Algemene organisatie werkzaamheden -Trainingen geven			- Tekenen met een opdracht - Schilderen met opdracht - Schilderworkshop - Steekje los - Openhartig spel - Tafelgesprekken/inloop - Thema gesprek; rouw en verlies - Herstel collage maken - Schrijfopdracht - Ixta Open	-Ixta op Start -Ixta basis Weerbaarheids Training Ixta Sterk
Jan	7	9	29		1	1	8		
Feb	7	6	23		1				
Maart	8	7	22		1				
April	8	10	25		1				
Mei	9	9	23						
Juni	7	10	20						
Juli	8	7	22			1	2		
Totaal	54		164			2	10		

3.3 Toelichting herstelgerichte activiteiten 2024 en 2025

3.3.1 VR experience

Ervaren hoe het is om een psychische kwetsbaarheid te hebben door middel van VR (virtual reality). Tijdens de opening in 2024 hebben we een VR bril in bruikleen genomen van het RIBW om bezoekers te laten ervaren hoe het is om een psychose, ASS of sociale angst te hebben. Naderhand was er ruimte voor gesprek en inzichten in de ervaring.

3.3.2 Creatieve activiteiten

- **Tekenen met een opdracht/Schilderen met opdracht**
  Op de inloop bedenken we voor wie daar behoefte aan heeft een teken en/of schilderopdracht die laagdrempelig samenhangt met het thema herstel.
  Een voorbeeld hiervan is het tekenen/schilderen van een boom die aan de kant weergeeft hoe de deelnemer zich voelt als het goed gaat en aan de andere kant hoe die zich voelt als het niet goed gaat. Een ander voorbeeld is het thema positiviteit. In 2025 hebben we hebben we verschillende keren dit georganiseerd. Zowel tijdens als na de opdracht gaan we laagdrempelig in gesprek over de beleving van de deelnemer en hoe hun kwetsbaarheid/herstel eruitziet.
- **Schilderworkshop**
  In 2024 en 2025 heeft een deelnemer drie keer een schilderworkshop gegeven
- **Expositie eigen schilderij**
  Een deelnemer heeft een expositie van eigen schilderijen gehouden.
- **Maken van een herstelcollage**
  In juli 2025 hebben deelnemers een collage aan de hand van het thema herstel gemaakt
- **Schrijfopdracht**
  Deelnemers hebben in juli 2025 een schrijfopdracht gemaakt over ‘Wat houdt jou bezig, wat komt er in je op’.

3.3.3 Wandeling

Er is een aantal keer een wandeling aangeboden, maar de deelnemers hebben daar geen gebruik van gemaakt.

3.3.4 Een Steekje los

Dit bordspel is ontwikkeld door de Bagagedrager en heeft als doel om in gesprek te gaan over psychische gezondheid aan de hand van kaarten met vragen en opdrachten, opgedeeld in 8 levensthema’s. Het kan gespeeld worden als gezelschapsspel, maar ook worden ingezet bij gastlessen, teambuilding, intervisie en zo ook op een inloop om met meer diepgang kennis te maken met elkaar. Spelenderwijs doe je meer kennis op over psychische gezondheid, vaardigheden en krijgen deelnemers meer inzicht in hun eigen herstel alsook in die van medespelers.

3.3.5 Openhartig spel

Dit kaartenspel heeft meerdere edities met elk een ander thema. Elke editie bestaat uit een serie vragen en opdrachten binnen een bepaald thema met als doel dat deelnemers zichzelf en elkaar beter leren kennen.

3.3.6 Ixta Open
Dit spel heeft als doel om op een laagdrempelige manier in gesprek te gaan over psychische kwetsbaarheid. Dit spel wordt met enige regelmaat gespeeld op de inloop.

3.3.7 Breincafé
In 2024 hebben wij meegewerkt aan het Breincafé in 't Mozaïek. Het Breincafé wordt een aantal keer per jaar georganiseerd. Dit initiatief is bedoeld voor iedereen die meer kennis wil vergaren over verschillende thema's rondom mentaal welzijn. Voor het Breincafé hebben wij vanuit onze expertise ervaringsdeskundig perspectief geboden op verschillende thema's rondom mentaal welzijn. Zo is er een avond geweest waarin iemand voorlichting gaf over narcistische persoonlijkheidsstoornis waarbij Ixta Noa aanwezig was. Ixta Noa heeft daarbij een ervaringsdeskundige aangedragen die affiniteit heeft met het thema.

3.3.8 Inloop/tafelgesprekken
Wanneer deelnemers geen behoefte hebben om een activiteit te ondernemen, mag dat ook en gaan we gewoon met ze in gesprek over wat hun bezig houdt, hoe hun week verloopt en waar ze hulp bij nodig hebben. Zo hebben we bijvoorbeeld tafelgesprekken gevoerd over eenzaamheid en de impact hiervan. Aan de hand van dit thema hebben we ervaringskennis uitgewisseld over hoe je hiermee om kan gaan. Het thema leeft enorm onder de deelnemers en maakte veel los. De deelnemers vonden het fijn om dit thema te bespreken en te weten hierin niet alleen te staan.

3.3.9 Thema bijeenkomsten
In *november 2024* hebben we een themabijeenkomst 'Rust in je hoofd met Patrick' georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst heeft één van de vrijwilligers zijn ervaringsverhaal verteld. Hij heeft ons meegenomen in wat hij doet om rust in zijn hoofd te creëren. Zoals mandala's kleuren en mediteren. Daarna hebben we besproken wat ieder van ons doet om rust te vinden in ons hoofd. Eén van de deelnemers merkte op dat ze echt met meer rust in haar hoofd wegging dan toen ze binnenkwam.
In *december 2024* hebben we een themabijeenkomst gehouden over het thema: 'Voor wie steek jij een kaarsje aan?´ Deze tijd van het jaar ervaren veel deelnemers als moeilijk en verdrietig. Daarom hebben we met elkaar stil gestaan bij de mensen in ons leven die veel voor ons betekenen of hebben betekend. Mensen die we missen of veel impact hebben gehad op ons. Deze bijeenkomst gaf veel gespreksstof en werkte verbindend.
In 2025 hebben we in *januari* één themabijeenkomst gehouden en in *juli* is er ook een themabijeenkomst georganiseerd over het thema rouw en verlies. In januari waren er vijf bezoekers. In juli waren er twee bezoekers bij de thema bijeenkomst.

3.3.10 Lunch met thema
Er is een lunch georganiseerd in 2025 waarvoor deelnemers zich konden opgeven eind juni. Deze lunch had als thema: 'Hoe kom je de zomer door.'

3.3.11 Kerstbrunch
In 2024 hebben we gezamenlijk een kerstbrunch georganiseerd om het jaar mooi af te sluiten en gezellig samen te zijn. Tijdens de brunch hebben we ook stil gestaan bij de vraag: ´Welk moment van 2024 is je het meest bijgebleven?´ Deelnemers vonden het fijn om op deze manier samen te komen en terug te blikken op het jaar.

3.3.12 Muziek sessie

Bij een muziek sessie kiest elke deelnemer een liedje of muziek stuk uit die van betekenis is (geweest) in herstel of die op een bepaalde manier belangrijk is voor ze. We luisteren samen naar ieders uitgekozen muziek en gaan met elkaar erover in gesprek.

3.4 Herstelondersteunende activiteiten in 2026

De herstelgerichte inloop in 't Mozaïek heeft een creatief en herstelgericht karakter. Door middel van tafelgesprekken, themabijeenkomsten en activiteiten faciliteren we een veilige plek waar deelnemers tot inzichten in zichzelf en hun herstel kunnen komen. We zoeken op deze verschillende manieren met elkaar de diepgang op rondom thema's die bij hen spelen en stemmen met hen af op welke wijze zij hiermee aan de slag wensen te gaan.

Hieronder vindt u voorbeelden van de activiteiten en themabijeenkomsten die wij het afgelopen jaar hebben georganiseerd en zullen voortzetten in 2026:

- Herstelcollages maken
- Schrijfworkshops
- Schilderworkshops: gegeven door een van onze deelnemers
- Themabijeenkomsten: Tafelgesprek rouw en verlies, het spelen van het spel 'Een steekje los!'
- Het lijflied: uitwisselen van muziek dat van betekenis is (geweest) in herstel

3.5 Handwaaier

Het afgelopen jaar heeft de medewerker die verantwoordelijk is voor de herstelgerichte inloop een innovatie gedaan gericht op het verbeteren van de kwaliteit van ons aanbod. Ze heeft een product ontwikkeld wat houvast geeft aan medewerkers, vrijwilligers en stagiaires in het vertalen van onze missie en visie naar de werkzaamheden die gepaard gaan met het faciliteren van de inloopvoorziening. Hierin is bijvoorbeeld een handreiking de- stigmatisering in opgenomen waarin er naast kennis ook werkvormen te vinden zijn om stigma's bespreekbaar te maken op een inloop.

4 IXTA OPLEIDING

4.1 Scholing & deskundigheidsbevordering Vrijwilligers & Stagiairs

Wanneer een deelnemer wil doorgroeien naar de rol van ervaringsdeskundige vrijwilliger of wanneer zich iemand aanmeldt als nieuwe vrijwilliger, begint degene in de rol van VIO (vrijwilliger in opleiding). In deze rol loopt iemand minimaal tien dagdelen mee op de inloop. Daarnaast volgt de VIO een opleiding via ons online leersysteem Studytube.

Wanneer de meeloopperiode positief verloopt, gaat de VIO deelnemen aan de volgende stap in onze Ixta Noa Opleiding. De Ixta Noa Opleiding biedt onze vrijwilligers in opleiding en stagiaires de mogelijkheid zich te ontwikkelen in het werk en op persoonlijk vlak.

Onze opleiding bestaat uit de volgende drie elementen:

1. Veel praktijkuren en begeleiding hierbij op onze inloop;
2. Het maken van E-learning modules;
3. Het volgen van klassikale lessen.

De vrijwilliger wordt tijdens zijn of haar werkzaamheden binnen Ixta Noa doorlopend individueel begeleid door een medewerker. Tijdens de individuele begeleiding wordt onder andere aandacht besteed aan het functioneren van de vrijwilliger binnen zijn of haar functie, persoonlijke leerdoelen, ontwikkelwensen en doorgroeimogelijkheden. Wanneer de basis opleidingsmodules zijn doorlopen kan de vrijwilliger zelf de keuze maken voor het doorlopen van aanvullende opleidingsmodules welke aansluiten bij de eigen interesse.

Voor onze vrijwilligers bieden wij naast individuele begeleiding ook intervisie en deskundigheidsbevordering aan.

In ’t Mozaïek hebben wij momenteel drie vrijwilligers. Daarnaast hebben wij het afgelopen jaar drie vrijwilligers in opleiding begeleid, waarvan één binnenkort de training tot vrijwilliger zal afronden.

4.2 Stageplekken

We hebben in ’t Mozaïek op dit moment één stagiaire van de AD-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn aan de HAN in Nijmegen. We bieden stageplekken aan naar draagkracht van het medewerkersteam Regio Rijk van Nijmegen.

4.3 Scholing en deskundigheidsbevordering Medewerkers

Ook onze medewerkers krijgen de kans om zich te blijven ontwikkelen. Zo kunnen ideeën vanuit medewerkers voor te volgen workshops, trainingen en cursussen worden ingebracht bij de centrale vestiging van Ixta Noa. Andersom brengt Ixta Noa mogelijkheden voor workshops, opleidingen en cursussen onder de aandacht bij medewerkers. Het aanbod wordt afgestemd op ontwikkelingen binnen de doelgroep en het werkveld.

5 SAMENWERKINGEN

5.1 Welzijnsorganisaties

Ons ondersteuningsaanbod is afgestemd op de behoeften en wensen van onze deelnemers en is constant in beweging en ontwikkeling. In 2026 willen we meer in verbinding staan met samenwerkingspartners en externe partijen zoals andere herstelorganisaties, huisarts/POH, de sociale- en buurtteams, Verslavingszorg en de GGZ.

Concreet betekent dit dat we de volgende acties gaan ondernemen in 2026:

- Samenwerking met andere organisaties: Meervoormekaar, De Broedplaats, Eric van Es, het Sociaal Team, het RIBW
- Contact leggen met huisartsenpraktijken en POH' s door persoonlijk langs te gaan en flyers uit te delen
- Acties voeren in bijzondere weken en dagen in het jaar, zoals 'de week van de mentale gezondheid'
- (Structurele) publicaties en persberichten in de Wegwijs en andere lokale kranten en nieuwsplatforms

5.2 Contactrelaties

Gemeente Wijchen| Meer Voormekaar| De Driestroom| Projectgroep Psychisch Gedoe Netwerkoverleg Samen Dichtbij| 't Mozaïek| Mantelzorg werkgroep| Breincafé| Bibliotheek Wijchen| Bloezem| De Gelukzoeker| HAN Nijmegen| Eric van Es| Recovery in Motion| RIBW| Pro Persona

6 SUBSIDIE EN BEGROTING 2026

In vergelijking met 2025 is de begroting geïndexeerd met 5% vanwege loonkostenstijging en prijsstijgingen (bedragen zijn vervolgens afgerond).
Voor 2026 komt het geïndexeerde subsidiebedrag uit op € 60.388.
Daarnaast vragen we evenals in 2025 aanvullende financiering in verband met mogelijk hogere huurkosten. Dit betreft een bedrag van maximaal € 5.250. We hebben nog onvoldoende zicht op wat de daadwerkelijke huurkosten zullen blijken te zijn. Mocht de aanvullende financiering niet volledig nodig zijn, dan zal het verschil terug betaald worden.

1 Inkomsten		
WMO subsidie	€	60.388

2 Kosten vestiging		
Personeel	€	36.750
Reiskosten	€	2.100
Huisvesting	€	9.450
Vrijwilligers	€	4.000
Activiteiten	€	3.000
Applicatiekosten		
Organisatiekosten	€	3.500
Kosten financiële administratie en verantwoording		
Overig	€	1.588
Totaal kosten vestiging	**€**	**60.388**

Toelichting

Personeel
Kosten voor de Praktijkhuismedewerkers (naast salariskosten ook opleidings- en teambegeleidingskosten) en bijdrage management en secretariaat.

Reiskosten
Reiskosten medewerkers.

Huisvesting
Huurkosten en GWL kosten en overige huisvestingskosten.

Vrijwilligers
De kosten bestaan uit de vrijwilligersvergoedingen en overige onkosten.

Activiteiten
Kosten voor de diverse activiteiten in het Praktijkhuis. Bijvoorbeeld maaltijdkosten, kosten voor hobbymatige activiteiten.

Applicatie kosten
Kosten voor het elektronisch cliëntensysteem (dossier) en computers met toebehoren, onderhoud en licenties.

Organisatiekosten
Kosten voor zaken als communicatie, telefoon, contributies, verzekeringen, drukwerk, kantoorartikelen.

Kosten financiële administratie en verantwoording
Kosten voor (medewerkers) administratie, accountant, planning en control, kwaliteit/beleid, Raad van Toezicht.

Overig
Onder andere afschrijvingskosten.

Gemeente Wijchen

Stichting Ixta Noa
Parkstraat 31
6828 JC Arnhem

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Kees Kerssies
t +31638990463
ons kenmerk
Z/25/324324

datum ? 2025
onderwerp Subsidieverlening Herstelgerichte Inloop Ixta Noa 't Mozaïek 2026
verzonden

Beste heer De Roos,

We ontvingen op 20 oktober 2025 uw aanvraag voor een subsidie van €65.638,- voor de herstelgerichte activiteiten van Ixta Noa in ’t Mozaïek voor het jaar 2026.
In deze beschikking informeren wij u over het besluit op uw aanvraag.

Wat hebben wij besloten?
We hebben op 16 december 2025 besloten een budgetsubsidie te verlenen van €65.638,- voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. Deze subsidie ontvangt u voor de herstelgerichte activiteiten van de herstelgerichte inloop zoals onder andere de creatieve activiteiten, tafelgesprekken en themabijeenkomsten. Daarnaast zit in de subsidie een bedrag van €5.250 voor de mogelijke extra huur die uw organisatie moet betalen voor de ruimte in het Mozaïek. In uw begroting heeft u hiervoor al een bedrag van €9.450,- opgenomen. De subsidie wordt verleend op basis van de werkelijke kosten. Mocht de huur over 2026 na uw onderhandeling lager uitvallen dan €14.700,- dan zullen wij het verschil verrekenen bij de vaststelling van de subsidie over 2026.

Toepasselijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene Wijchen 2018 (hierna: ASV) en de Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: subsidieregeling) van toepassing. De subsidie wordt verleend op grond van artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021. U kunt de ASV en de subsidieregeling raadplegen via de website: https://www.wijchen.nl/subsidies-en-leningen.

Onze subsidievoorwaarden
1. U voert de taken/prestaties uit zoals vastgelegd in uw activiteitenplan. U mag deze subsidie alleen gebruiken voor de hiervoor genoemde activiteiten, tenzij u schriftelijke toestemming heeft gekregen om de subsidie voor andere activiteiten te gebruiken.
2. Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10% van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met

het budget voor de daaropvolgende subsidieperiode of terugvorderen.
3. We verlenen deze budgetsubsidie onder de opschortende voorwaarde dat de raad in de gemeentebegroting voldoende gelden ter beschikking stelt voor de subsidie, conform het bepaalde in artikel 4:34, eerste lid, van de Awb.

Betaling
We maken het volledige subsidiebedrag van €65.638,- over op rekeningnummer IBAN NL68 RABO 0 108 586 936 op naam van Ixta Noa. We vermelden hierbij "Subsidieverlening Herstelgerichte Inloop Ixta Noa 't Mozaïek 2026".

Subsidie vaststellen
Voor deze subsidie moet u, overeenkomstig artikel 13 van de ASV, jaarlijks een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders indienen. De indientermijn is uiterlijk op 31 mei 2027.
Bij de aanvraag voor de vaststelling van de subsidie stuurt u de volgende stukken mee:

- Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
- Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
- Een balans van de afgelopen subsidieperiode met toelichting daarop;

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien er niet of slechts gedeeltelijk aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In dat geval zal het verschil tussen de verleende subsidie en de vastgestelde subsidie worden teruggevorderd.

Hebt u nog vragen?
Heeft u nog vragen over de inhoud van deze beschikking? Neem dan gerust contact met Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl.
Voor vragen over de uitbetaling kunt u mailen met crediteuren@wijchen.nl.

Wat moet u doen als u het niet eens bent met dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Neem dan gerust contact met naam Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl. Deze medewerker neemt dan het besluit met u door. Wilt u daarna toch een bezwaarschrift indienen? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief bezwaar maken. Hoe u dit doet, leest u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad

R.D. Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf
1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7292
Extern Zaak ID	Z/25/324629
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.n
Titel	324629 Beslisnota Subsidieaanvraag MEE Plus 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
324629 Beslisnota Subsidieaanvraag MEE Plus 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag MEE Plus 2026
Bijlage 2: Beschikking

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting MEE Plus een budgetsubsidie te verlenen voor expertdiensten en diagnostiek van €50.007,- voor het jaar 2026.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting MEE Plus een budgetsubsidie te verlenen voor expertdiensten en diagnostiek van €50.007,- voor het jaar 2026.

Zaaknummer: Z/25/324629

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieaanvraag MEE Plus 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Aan stichting MEE Plus een budgetsubsidie te verlenen voor expertdiensten en diagnostiek van €50.007,- voor het jaar 2026.

Aanleiding
MEE Plus heeft een subsidie aangevraagd voor 2026. Net als voorgaande jaren betreft dit expertdiensten (onafhankelijke cliëntondersteuning, collectieve ondersteuning, informele ondersteuning) en diagnostiek. In 2025 is de verleende budgetsubsidie voor MEE Plus verhoogd tot €47.567,- voor extra uren onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO).
MEE Plus heeft opnieuw aangegeven dat ondanks eerdere verhogingen de afgelopen jaren MEE Plus nog steeds structureel te weinig middelen heeft om de onafhankelijke cliëntondersteuning te kunnen uitvoeren. Daarom willen we voor 2026 tot een structurele oplossing komen om de OCO te kunnen waarborgen. Daarbij is in de begroting van de komende jaren rekening gehouden met een structurele kostenstijging. Aangezien het hier om een budgetsubsidie gaat, is de raad bevoegd om hierover te beslissen, zie artikel 12 van de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
16-12-2025	Z/25/277190

Gewenst resultaat
Het continueren van het aanbod onafhankelijke cliëntondersteuning, diagnostiek, collectieve ondersteuning en informele ondersteuning. Daarnaast de waarborging van de inzet van de OCO in Wijchen.

Argumenten
1.1 Onafhankelijke cliëntondersteuning is een wettelijke verplichting
Elke gemeente moet onafhankelijke cliëntondersteuning aanbieden. MEE Plus doet dit al meerdere jaren voor de gemeente Wijchen. Daarnaast biedt MEE Plus ook diagnostiek, collectieve ondersteuning en informele ondersteuning.

1.2 Er is een structureel tekort voor de uitvoering van de onafhankelijke cliëntondersteuning
MEE Plus heeft zowel in 2023 als in 2024 aangegeven te weinig middelen te ontvangen om de onafhankelijke cliëntondersteuning te kunnen uitvoeren in Wijchen. Er waren meer en complexere vragen dan MEE Plus kon aannemen gezien de beschikbare middelen. Zowel kwantitatief als kwalitatief kwam het aanbod van de onafhankelijke cliëntondersteuner hierdoor onder druk te staan. In 2025 meldde MEE Plus opnieuw dat er een forse overproductie zou zijn wat betreft de onafhankelijke cliëntondersteuning. De subsidie is daarom in 2025 opnieuw verhoogd waarbij rekening is gehouden met dat het aantal vragen voor de OCO blijft stijgen en de vragen complexer worden. Daarnaast had Wijchen in verhouding tot het aantal inwoners veel minder uren ingekocht dan vergelijkbare gemeenten.

1.3 Verschillend indexering cijfer geeft klein verschil in toekenning
MEE Plus heeft een aanvraag van € 51.085, - voor het jaar 2026 ingediend. De subsidie wordt voor een deel geweigerd, namelijk € 1.078, -. Reden hiervoor is dat wij het verleende bedrag van 2025 indexeren met 5,13 procent wat overeenkomt met het indexatiepercentage van het ROB. Dit resulteert in een toe te kennen bedrag van € 50.007, -.

Tegenargumenten en risico's
1.1 Hoeveel vragen er komen is niet zeker
Het is niet precies te voorspellen hoeveel vragen er komen. Het zou kunnen dat de hoeveelheid aan vragen afneemt. Maar de verwachting is gezien de toename van vragen de laatste jaren dat dit niet het geval is. In de begroting van de komende jaren is rekening gehouden met een structurele kostenstijging.

Financiële gevolgen
Er wordt voor 2026 een bedrag van €50.007,- verleend. Dit is voor 405 uur Expertdiensten (€44.286,-) en 45 uur Diagnostiek (€5.721,-). Deze diensten zijn uitwisselbaar. De subsidie wordt gedekt vanuit de middelen Algemeen Maatschappelijk Werk.

Communicatie
MEE Plus ontvangt een subsidiebeschikking voor de subsidieverlening. Daarin leggen we vast wat de aandachtspunten en afspraken zijn. Deze aandachtspunten en afspraken zijn besproken met MEE.

Inwonersparticipatie
n.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Elk half jaar wordt er geëvalueerd tussen MEE Plus en de gemeente. Tijdens deze gesprekken wordt de uitvoering van het aanbod van MEE Plus besproken. Daarnaast wordt ook gekeken of de ureninzet in lijn is met de prognose.

Geheimhouding
N.v.t.

Bijlagen

1. Subsidieaanvraag MEE Plus 2026
2. Beschikking

MEE PLUS

MEEdoen mogelijk maken

Een inclusieve samenleving vraagt om visie, samenwerking en leren van en met elkaar

Subsidieaanvraag 2026

Wijchen

PLUS

Inhoud

Voorwoord

Voorwoord _____ 3

Kwaliteit

Kwaliteitsspeler met expertise _____ 5

MEE in uw gemeente

Expertise _____ 6
Ambities _____ 7

MEE Expertdiensten

Onafhankelijke Clientondersteuning _____ 8
Diagnostiek _____ 12
Collectieve ondersteuning _____ 12
Informele ondersteuning _____ 13

Financiële paragraaf

Subsidie aanvraag _____ 14
Prijsontwikkeling 2026 _____ 15

Voorwoord

Vooruitblik op 2026: bouwen aan een sterke sociale basis
Eén constante zal overeind blijven: de grote dynamiek binnen het sociaal domein. Hoopgevend is dat onze sector nadrukkelijker wordt gezien als een oplossing voor urgente maatschappelijke vraagstukken. Thema's als bestaanszekerheid, de toename van jeugdigen in de jeugdhulp (1 op de 7), vergrijzing en tekorten op de arbeidsmarkt blijven centraal staan in de gemeentelijke opgaven.

Hervormingen en strategische samenwerking
Deze uitdagingen hebben geleid tot diverse hervormingsagenda's, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Hervormingsagenda Jeugd (HJ&G), Wonen, Zorg en Ondersteuning voor Ouderen (WOZO) en Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (TKS). Binnen deze kaders werken we samen aan duurzame oplossingen, met een sterke focus op wijk- en buurtniveau.

Deze akkoorden delen een aantal gemeenschappelijke principes:

- **Eigen kracht en sociale netwerken**: Inwoners worden gestimuleerd om meer zelf en samen te doen, terwijl professionals een faciliterende rol innemen.
- **Gerichte en mensgerichte ondersteuning**: De overheid en zorgpartners stappen in waar dit echt noodzakelijk is, met maatwerk als uitgangspunt.
- V**ersterking van de sociale basis**: Het vergroten van de veerkracht van wijken en buurten door toegankelijke voorzieningen en een sterke sociale infrastructuur.
- **Bestaanszekerheid en eenvoudige dienstverlening**: Dichtbij, laagdrempelig en mensgericht organiseren om iedereen mee te laten doen.
- **Digitalisering en innovatie**: Technologie als middel om de zelfredzaamheid van inwoners te ondersteunen en arbeidstekorten op te vangen.
- **Lokale voorzieningen van jong tot oud**: Integrale wijkvoorzieningen als sleutel tot preventie en inclusieve ondersteuning

Om deze doelen te realiseren, is een verschuiving van middelen van de medische en zorgsector naar het sociaal domein noodzakelijk. MEEVivenz heeft hieraan bijgedragen door mee te werken aan de transformatieplannen van IZA Waardenland 2025-2028 en het opzetten van regionale netwerken zoals Sociaal Werk Waardenland, in regio ZHE en Rivierenland.

Financieel
We zien gemeenten worstelen met stijgende kosten binnen het sociaal domein en dreigende bezuinigingen vanaf 2026. Dit dwingt tot lastige keuzes, waarbij preventie en lokale laagdrempelige voorzieningen onder druk staan. Juist nu is het essentieel om als strategische partner mee te denken en innovatieve oplossingen te bieden.

Voor de subsidieaanvragen 2026 kijken we naar een situatie van tegenstrijdigheden. Enerzijds de aanzienlijke stijging van de personeelskosten als gevolg van de cao ontwikkelingen (onze tarieven omvatten ongeveer 85% de personeelskosten). Anderzijds de landelijke bezuiniging richting de gemeenten van € 2,3 miljard.

MEE PLUS

Uit onderzoek blijkt dat veel sociaal werkers ontevreden zijn door de toenemende complexiteit van hun werk en de hoge werkdruk. Er is een groeiende behoefte aan meer aandacht voor psychische gezondheid, sociaal netwerken, wonen en leefbaarheid, financiën en huiselijke relaties. Deze uitdagingen vragen om innovatieve oplossingen en een betere ondersteuning van sociaal werkers om de kwaliteit van zorg en ondersteuning te waarborgen.

Door landelijke ontwikkelingen en transformaties te integreren in onze regionale en lokale overlegtafels, kunnen we gezamenlijk werken aan een **toekomstbestendig sociaal domein** waarin de zorg en ondersteuning optimaal aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.

Een proactieve koers: fuseren en versterken
Om in te spelen op deze ontwikkelingen hebben MEEVivenz en Stichting Jeugdteams ZHZ in 2024 besloten te fuseren, met een bestuurlijke fusie per 1 januari 2025. Hiermee bundelen we onze krachten om integrale lokale teams voor alle leeftijden te organiseren en de sociale basis verder te versterken.

In vijf gemeenten (Zwijndrecht, Papendrecht, Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht en Gorinchem) werken we al intensief samen binnen lokale teams. In Dordrecht participeren we in **Dordrecht Sociaal**, samen met ContourdeTwern. In Culemborg, Hoeksche Waard, Molenlanden en Sliedrecht bouwen we verder aan sterke samenwerkingsverbanden met lokale partners.

Data-gedreven werken en innovatie
Afgelopen tijd hebben we flink geïnvesteerd in innovatieve methoden om de impact van onze ondersteuning inzichtelijk te maken:

- **Leerloopsystemen voor inwoners, professionals en gemeenten,** waarbij zowel koude als warme data (vertelpunt) worden gecombineerd.
- **Impactgericht verantwoorden en anders organiseren (Anders Zorgen)**, om effectiviteit en efficiëntie van onze aanpak te vergroten.
- **Digitale innovatie en een gebruiksvriendelijk cliëntvolgsysteem**, dat aansluit bij de behoeften van inwoners van jong tot oud.
- **Onderzoek naar de inzet van Artificial Intelligence (AI)** in de vorm van een sensitieve virtuele assistent die kwetsbare mensen ondersteunt.
- **Samenwerkingen met welzijn, jongerenwerk, onderwijs, woningcorporaties, huisartsen en andere ketenpartners** om een sterke en integrale sociale basis te garanderen.

Toekomst
De inzet en samenwerking met Stichting Jeugdteams heeft de afgelopen jaren zijn meerwaarde bewezen. We dragen met passie en daadkracht bij aan een inclusieve samenleving, vanuit onze regionale kracht en lokale verankering. We blijven bouwen aan een sterk sociaal domein, met de focus op samenhang, laagdrempelige hulp en het versterken van de sociale basis. Ons uitgangspunt blijft: een samenleving waarin iedereen ertoe doet. Met vertrouwen kijken we naar de toekomst!

Lian Menting
Manager MEE Plus
06 46057159
lian.menting@meevivenz.nl

MEE PLUS

Kwaliteit

Kwaliteitsspeler met expertise

Stichting MEE Plus (werkmaatschappij van MEEVivenz) is een professionele organisatie, met jarenlange ervaring, die met name werkt met HBO opgeleide cliëntondersteuners. Zij zijn in het bezit van een geldige VOG-verklaring en zijn geregistreerd bij kwaliteitsregister Registerplein of SKJ. Het overgrote deel is daarnaast lid van de beroepsvereniging BCMB voor cliëntondersteuners met een beperking. Onze gedragsdeskundigen zijn WO-opgeleid en lid van NVO/ NIP. Allen worden (administratief) ondersteund door een (lager ingeschaalde) Teamondersteuner, waardoor wij kosten beperken. Onze medewerkers onderhouden en vergroten hun deskundigheid door jaarlijks scholing te volgen.

Naast onze professionals zetten wij binnen onze dienstverlening ook ervaringsdeskundigen, studenten en vrijwilligers in. Zij worden gescreend voor aanname, zijn in het bezit van een geldige VOG-verklaring en ontvangen training en begeleiding vanuit Ervaar MEE om als informeel cliëntondersteuners ingezet te kunnen worden.

Wij definiëren kwaliteit als volgt:

> Kwaliteitsmanagement is een manier van managen en organiseren gericht op het continue verbeteren van een dienst, dienstverleningsproces of organisatie. Het betreft alle onderdelen van het managen van een organisatie. Kwaliteitsmodellen en instrumenten helpen, maar in de kern betreft het houding en gedrag van medewerkers en leidinggevenden, gericht op continue verbetering van de kwaliteit. Dit betekent dat motivatie en betrokkenheid de sleutels zijn.

Ons Expertise Centrum Sociaal Werk faciliteert en ondersteunt professionals door middel van kennismanagement (het proces van het creëren, delen, gebruiken en beheren van de kennis en informatie van een organisatie), methodisch en projectmatig werken, houdt overzicht en voert regie op de belangrijke thema's. Het Expertise Centrum Sociaal Werk stimuleert het expliciet maken van praktische wijsheid van onze medewerkers en sluit aan bij het T-profiel van de medewerkers.

MEEVivenz hanteert protocollen zoals de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. MEEVivenz voert jaarlijks interne en externe audits uit.

MEEVivenz is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

PLUS

MEE in uw gemeente

Expertise

In uw gemeente is MEE Plus, regio Gelderse Poort, al vele jaren actief. Onze cliëntondersteuners zijn een vertrouwd gezicht binnen de dienstverlening in het voorliggend veld. Zij hebben een stevig netwerk opgebouwd, zowel lokaal, regionaal als landelijk (via MEE NL) en kennen de wet- en regelgeving, ook specifiek voor uw gemeente. Deze kennis zetten zij in voor inwoners die vastlopen in hun dagelijks leven en/of te maken krijgen met hulpverlening. Ook zijn zij een vraagbaak voor professionals. Het toevoegen van specifieke kennis en expertise ten aanzien van leven met een beperking maakt dat we al in een vroeg stadium veel kunnen betekenen voor uw inwoners én hun omgeving. Hiermee voorkomen we in zoveel mogelijk situaties, dat er onnodig wordt doorverwezen naar duurdere vormen van (geïndiceerde) hulp en zorg. En als het wel nodig is, signaleren we dit snel en heeft iemand sneller passende ondersteuning.

Ook in 2026 voeren we weer graag onafhankelijke cliëntondersteuning uit in uw gemeente. Dit doen we vraaggericht op alle leefgebieden voor uw inwoners (0 - 100) én hun omgeving. In onze werkwijze staan zelfregie, eigen kracht, sociale netwerkversterking, zelf- en samenredzaamheid, normaliseren, positieve gezondheid en meedoen in de samenleving centraal. We doen dit via informatie, advies en ondersteuning ten behoeve van kinderen, jongeren, gezinnen, volwassenen en ouderen met een (vermoeden van een) beperking. Onder een beperking verstaan wij: een (licht) verstandelijke beperking, een ontwikkelingsachterstand, een autisme spectrum stoornis, niet-aangeboren hersenletsel, een lichamelijke beperking, chronische ziekte of ouderdomsbeperking, al dan niet in combinatie met psychische (ggz) en/of gedragsproblematiek.
Ook hun omgeving maakt veelvuldig gebruik van onze cliëntondersteuning, denk aan naasten zoals ouders, verzorgers en mantelzorgers. En ook professionals vragen ons met regelmaat om mee te denken in (complexe) casuïstiek.
We ondersteunen inwoners bij individuele vragen, als ook in groepsverband (collectieve ondersteuning). Hiernaast voeren we met inzet van vrijwilligers, studenten en ervaringsdeskundigen informele cliëntondersteuning uit in o.a. MEE Bruggenbouwen, MEE Steunouder, MEE op Weg en Ervaar MEE.

MEE PLUS

MEE in uw gemeente

Ambities

In de afgelopen jaren is er een duidelijke toename zichtbaar in het aantal hulpvragen dat binnenkomt bij de onafhankelijke cliëntondersteuning. Deze stijging sluit aan bij landelijke en regionale trends waarin inwoners vaker een beroep doen op ondersteuning bij het vinden van passende zorg, het voeren van regie over hun leven en het navigeren door complexe zorgstructuren.
In de gemeente Wijchen is het ingezette budget voor onafhankelijke cliëntondersteuning in verhouding tot andere regiogemeenten beperkt gebleven. Hierdoor ontstaat het risico dat inwoners niet tijdig of volledig geholpen worden, wat kan leiden tot escalatie van problematiek en hogere maatschappelijke kosten op de langere termijn.
Hoewel de exacte ontwikkeling van de vraag naar cliëntondersteuning in de komende jaren nog onzeker is, is het aannemelijk dat de stijgende lijn zich zal voortzetten. Om voorbereid te zijn op deze ontwikkeling en om de kwaliteit en toegankelijkheid van ondersteuning te waarborgen, is een uitbreiding van het budget noodzakelijk. Dit stelt de gemeente in staat om tijdig en adequaat in te spelen op de ondersteuningsbehoefte van haar inwoners, en draagt bij aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie in de samenleving.

Ook in 2026 willen we de kennisdeling over leven met een beperking continueren. Met de toenemende tekorten en de hervormingsagenda's, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Hervormingsagenda Jeugd (HJ&G), Wonen, Zorg en Ondersteuning voor Ouderen (WOZO) en Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (TKS), komt er steeds meer verantwoordelijkheid bij de samenleving te liggen. Dit heeft een sterke impact. Door inwoners, mantelzorgers, vrijwilligers en professionals beter te informeren en bewust te maken, versterken we het herkennen, omgaan en inclusie van mensen met een beperking. Zo bouwen we mee aan sterke lokale gemeenschappen.

Ook gaan we graag in gesprek over de mogelijkheden van de Sensitieve Virtuele Assistent, de Hulpkaart en de inzet van onze ervaringsdeskundigen van Ervaar MEE, die we in kunnen zetten als tandem met een professional. We geloven dat innovatie, inclusief denken en inzet van ervaringsdeskundigheid belangrijke pijlers zijn om de ondersteuning verder te verbeteren en op peil te houden. Samen met u en andere partners willen we onze dienstverlening in 2026 voortzetten en doorontwikkelen, zodat we kunnen blijven werken aan een inclusieve en veerkrachtige samenleving.

Anja Wouters
Teamleider
06-15491022
a.wouters@meeplus.nl

Michelle Coenen
Adviseur
06-10010227
m.coenen@meeplus.nl

MEE PLUS

Expertdiensten

Onafhankelijke Cliëntondersteuning

Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO) is een wettelijke voorziening voor inwoners met vragen over levensdomeinen die vallen onder de zorg en ondersteuning, zoals bedoeld in de WMO, Participatiewet, Jeugdwet en WLZ.

OCO Algemeen

Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO) van MEE bestaat uit individuele informatie, advies, ondersteuning en (zorg)bemiddeling. **Hier kan iedereen (met en zonder beperking) gebruik van maken.** Inwoners hebben geen doorverwijzing of indicatie nodig. Mensen mogen MEE benaderen en kunnen ondersteuning krijgen zonder dat wij deze inwoners bekend maken bij de gemeente. Een OCO van MEE is onafhankelijk en staat naast de cliënt. Dit betekent dat gekeken wordt naar de wensen en belangen van de inwoner en niet naar de belangen van organisaties (bv. zorginstelling, school, gemeente of zorgkantoor), waar inwoners van afhankelijk zijn. OCO's ondersteunen de inwoner ook bij het doen van een aanvraag, maar stellen geen indicaties. Naast de individuele OCO ondersteunen we inwoners ook in groepen (zie Collectieve Ondersteuning).

We ondersteunen inwoners, met en zonder beperking, van alle leeftijden en op alle leefgebieden, zoals wonen, inkomen, werk, vervoer, dagbesteding en (mantel)zorg, als ook bij vragen over opvoeding, ontwikkeling, gezondheid, vrijetijdbesteding en bij omgaan met financiën en relaties. **Voordeel van MEE is dat we met onze specialistische dieptekennis op het gebied van leven met een beperking, ook mensen met een beperking én hun omgeving goed kunnen ondersteunen.**

Op vraag van professionals van sociale teams, gemeenten, (speciaal) onderwijs, zorg- en welzijnsinstellingen, werkbedrijven, werkgevers en andere partners biedt MEE informatie en advies. We zijn sparringpartner op het gebied van mensen met een (licht) verstandelijke beperking (L)VB), lichamelijke beperking (LB), chronische ziekte (CZ), niet-aangeboren hersenletsel (NAH) of vorm van autisme (ASS), al dan niet in combinatie met psychische (GGZ) problematiek.

Onze cliëntondersteuning betreft **methodische ondersteuning (denken vanuit eigen kracht, eigen regie en sociale netwerkversterking)**, waarin samen met de inwoner en, waar gewenst, met informele en formele betrokkene(n) uit het eigen netwerk, bekeken wordt wat er speelt. Samen wordt op zoek gegaan naar wat de inwoner en eventuele naasten (hele systeem) nodig hebben en wat het beste past. Middels informatie, advies, (collectieve) ondersteuning en (waar gewenst) bemiddeling zorgt MEE ervoor dat de inwoner (met eventuele naasten) zelf hun keuzes kunnen maken ten aanzien van passende informele en/of formele hulp of zorg. Hierna kan de inwoner, vanuit eigen kracht, al dan niet samen met het eigen netwerk, veelal weer zelfstandig verder.

MEE PLUS

Expertdiensten

Onafhankelijke Cliëntondersteuning

Inwoners kunnen elke werkdag gebruik maken van onze telefonische bereikbaarheidsdienst. Onze OCO's helpen inwoners verder door telefonisch of online praktische vragen op te lossen. Met deze korte interventies middels informatie- en adviesvragen kunnen inwoners vaak alweer zelfstandig verder. Is er meer nodig dan wordt de inwoner gekoppeld aan een OCO met de expertise die passend is bij de hulpvraag, bijvoorbeeld NAH, ASS, LVB, jeugd, arbeid, 18-/18+, IVH, Wmo, Wlz etc..

De dienstverlening van de OCO's bestaat uit de volgende activiteiten:
1. Het geven van informatie en advies.
2. Ondersteuning bij het opstellen van een persoonlijk plan.
3. Ondersteuning bij het kiezen van passende hulp/zorg.
4. Ondersteuning bij het opstellen, bijstellen en evalueren van het persoonlijk plan.
5. Bemiddelen wanneer er ruis is tussen een instelling en de inwoner.
6. Ondersteuning bij klachten, geschillen, bezwaar en beroep.
7. Ondersteuning bij herindicatie.

Zo gaan onze OCO's mee bij een gesprek met een school, een zorgorganisatie, de gemeente of een andere instantie. Mensen bellen regelmatig met MEE omdat ze zich niet gehoord voelen of specifieke vragen hebben. Waar mogelijk verwijzen we door naar de gemeente, een sociaal team of andere partners, maar regelmatig is er de wens dat MEE ondersteunt vanuit OCO. Andersom worden inwoners door de gemeente en andere partners gewezen op OCO en de specialistische kennis en ervaring van MEE.
We zorgen ervoor dat inwoners weer op de rit komen, dat problemen worden opgelost, veelal op meerdere leefgebieden, dat zij bij de juiste loketten terecht komen en vanuit passende wet- en regelgeving steun ontvangen. Dit is vaak een zoektocht van afwijzingen, gesprekken en onderhandelen door de OCO van MEE, die daarin naast de cliënt staat. In veel gevallen levert OCO een kostenbesparing op voor gemeenten, gezien we voorliggend veel weten op te lossen, ook collectief, en daarmee opschaling voorkomen.

OCO WLZ

MEE levert ook dienstverlening binnen de Wlz (Wet langdurige zorg), gefinancierd door zorgkantoren. Onze domein- en wetoverstijgende cliëntondersteuning zorgt dat we een inwoner bij het volledige traject kunnen ondersteunen.
Van het komen tot een aanvraag Wlz tot het vinden van passende hulp/zorg. Wordt de indicatie niet afgegeven, dan ondersteunen onze cliëntondersteuners de hulpvrager verder vanuit de Wmo-subsidie. Gezocht wordt naar passende oplossingen om te voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen.

MEE PLUS

Expertdiensten

OCO Jeugd & Gezin

Onze OCO's met specialistische dieptekennis op het gebied van jeugd met een beperking (0-16 jaar) en/of ouders met een beperking ondersteunen bij vragen over opvoeding, ontwikkeling, een vermoeden van een beperking, passend onderwijs, welzijn en zorg. Denk aan (complexe) jeugd -en onderwijs vragen en vragen m.b.t. de voor hen (complexe) wet- en regelgeving (o.a. Jeugdwet en Wlz). Vragen komen bij ons binnen via ouders, jeugdconsulenten van de gemeente, sociale teams, consultatiebureaus, kinderdagverblijven, (speciaal) onderwijs en huisartsen/POH.

Integrale Vroeghulp (IVH) is een methodiek die als onderdeel van OCO Jeugd & Gezin wordt ingezet bij zorgen over de ontwikkeling of het gedrag van jonge kinderen van 0-7 jaar, bij (complexe) ontwikkelingsproblematiek. Het is bedoeld als vroegsignalering, zodat ouders en kinderen worden geholpen in hun zoektocht en tijdige hulp vanuit integrale ketensamenwerking wordt ingezet om (ergere) problemen in de toekomst te voorkomen en het kind zich maximaal kan ontwikkelen. IVH kent een integrale, regionaal samenwerkende aanpak, waarvoor MEE de IVH-Coördinatie uitvoert en partijen bij elkaar brengt. Een multidisciplinair team bestaat uit deskundigen, bijvoorbeeld een arts, gedragsdeskundige, professional van een sociaal team, consultatiebureau, kinderopvang, school, zorgaanbieder, revalidatiecentra, ziekenhuis, fysiotherapeut of logopedist en natuurlijk de ouder(s) zelf. Het team wordt samengesteld afhankelijk van de casus en in samenspraak met de ouder(s). Dit team kijkt gezamenlijk en integraal naar wat nodig is voor ouder en kind, en kijkt levensbreed naar de vraag, problematiek en mogelijkheden. Hiernaast geeft de IVH-Coördinator van MEE advies en informatie op consultatiebasis en verricht werkzaamheden t.b.v. het IVH-netwerk. Waar gewenst kan MEE (complexe) IVH-trajecten ondersteunen middels IVH-Casemanagement t.b.v. kinderen met een (vermoeden van een) beperking. Naast MEE ondersteunen ook andere partners IVH-trajecten. Daarmee werken wij samen. Het doel van IVH-Casemanagement is de bevordering van de ontwikkeling van het kind door de hulpverlening goed op elkaar af te stemmen, waardoor ouders niet van het kastje naar de muur gestuurd worden. Ook om hen nauw bij de hulpverlening te betrekken, zodat zij bewuster mee kunnen beslissen en regie op de hulpverlening aan hun kind in handen houden. IVH-Casemanagement is er op gericht de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de ouders te vergroten, zodat zij in de periode daarna de zorg voor hun kind zelfstandig en/of met behulp van een (in)formeel netwerk kunnen organiseren. De IVH-Casemanager begeleidt en coördineert het hulpverleningstraject dat het kind doorloopt en heeft rechtstreeks contact met ouders, kind en betrokkenen.

MEE PLUS

Expertdiensten

OCO Arbeid & Participatie

Onze OCO's met specialistische dieptekennis op het gebied van 18-/18+, inkomen en werk ondersteunen jongeren, jongvolwassenen en volwassenen (16+) op deze gebieden. Denk aan (complexe) onderwijs en arbeidsvragen en vragen m.b.t. de voor hen (complexe) wet- en regelgeving (o.a. Jeugdwet, Participatiewet, Wmo en Wlz).
Zij bieden ondersteuning bij aanvragen zoals Wajong, WIA, Bijstand en Wlz, bij beroep en bezwaar, bij 18-/18+ problematiek, (weer) naar school of opleiding, dagbesteding, vrijwilligerswerk of betaald werk en bij omgaan met financiën. Vragen komen bij ons binnen via inwoners zelf of een naaste, professionals van de gemeente, uit (speciaal) onderwijs, van werkbedrijven en werkgevers.

OCO Speciale Zorg

Speciale Zorg is bedoeld voor mensen die doorgaans niet zelf om hulp vragen (veelal zorgmijders). De vraag wordt vaak door of via derden aan ons gesteld, bijvoorbeeld huisartsen, zorgaanbieders, gemeenten, sociaal team, scholen, politie, jeugdbescherming, werkbedrijf, ziekenhuizen of het Meldpunt Bijzondere Zorg (GGD-interventieteam). Het gaat om meervoudige problemen die complex van aard zijn en waarbij vaak sprake is van zorgmijdend gedrag met risico op vervuiling, overlast, gevaar voor zichzelf of voor anderen, in combinatie met o.a. LVB-GGZ problematiek. Denk aan dakloosheid, (huiselijk) geweld, eergerelateerde problemen, loverboys/uitbuiting, onveilige/ongezonde seksualiteit, kinderwens, ongewenst zwanger, zorgelijke zwangerschappen, verslavingsproblematiek, veiligheidsrisico door (beginnende) criminaliteit en psychiatrische problematiek. MEE biedt hierin informatie, advies en ondersteuning, welke toe leidt naar passende hulp/zorg, in juiste afstemming en samenwerking met betrokkenen. Waar mogelijk wordt verbinding gelegd met projecten als ‘Nu niet zwanger’, ‘Kansrijke Start’ en ‘KISS’, het regionale kennisnetwerk ter ondersteuning van sekswerkers en kwetsbare doelgroepen binnen het sekswerk, als ook voor het voorkomen en stoppen van seksuele en financiële uitbuiting en het inzetten van specialistische interventies waar wenselijk, zoals de Kinderwens Koffer of een training Seksuele Weerbaarheid.

MEE PLUS

Expertdiensten

Diagnostiek

Gedragsdeskundigen van MEE Plus zijn gespecialiseerd in psychodiagnostisch onderzoek (IQ-bepaling) en bieden informatie en advies op individueel niveau. Met behulp van diagnostiek bij een vermoeden van een verstandelijke beperking, wordt het niveau van cognitief en adaptief functioneren in beeld gebracht. Aanvullend kan het sociaal-emotioneel niveau van functioneren en/of sprake is van een gedragsproblematiek bepaald worden. Onze gedragsdeskundigen geven op basis hiervan praktische adviezen aan de cliënt zelf en eventuele ouders/naasten. Hiernaast geven zij ook advies en vakinhoudelijke ondersteuning aan cliëntondersteuners, sociaal werkers, werkgevers, jobcoaches en andere professionals, bv. van sociale teams. Ook geven zij psycho-educatie aan cliënten en/of hun omgeving op het gebied van LVB, ASS en NAH. Diagnostisch onderzoek is regelmatig nodig als onderbouwing bij aanvragen voor een indicatie. Diagnostiek maakt altijd onderdeel uit van een breder ondersteuningstraject.

Collectieve Ondersteuning

Vanuit de hulpvragen die bij ons binnenkomen bekijken we of we inwoners met soortgelijke vragen kunnen ondersteunen in groepsverband i.p.v. individueel. De bonus van deze werkwijze is dat de deelnemers elkaar onderling inspireren, steunen en van elkaar leren, wat veel individuele ondersteuning voorkomt. Vaak leidt dit tevens tot lotgenotencontact en vriendschappen en vergroot het de zelfredzaamheid en weerbaarheid. Soortgelijke hulpvragen worden bovengemeentelijke gebundeld en hierop wordt passende collectieve ondersteuning geboden, zoveel als mogelijk in samenwerking met partners en de deelnemers zelf. Op de website van MEE Plus wordt een actueel aanbod gepresenteerd waar inwoners zich laagdrempelig kunnen inlezen en aanmelden. Collectieve ondersteuning bieden we op allerlei manieren: middels een cursus, training, workshop of voorlichting, fysiek bijvoorbeeld op locatie bij een sociaal team, in een buurthuis of op een MEE kantoor, digitaal bijvoorbeeld als webinar.

Expertdiensten

Informele Ondersteuning

Ervaar MEE

MEE Plus (regio Gelderse Poort) werkt al 15 jaar met een pool van gemiddeld 15 mensen met een beperking (ASS, LVB, LB, NAH, PSY), die hun ervaringskennis inzetten en actief zijn als ervaringsdeskundige. Samenwerken met ervaringsdeskundigen in een organisatie is een uitdaging. Daarom bieden wij hen deskundige intervisie, individuele- en groepscoaching. Ervaringsdeskundigen zijn bij MEE actief als co-trainer, co-onderzoeker, projectmedewerker, informele OCO en als adviseur voor cliëntenraden en gemeenten. MEE Clientondersteuners kunnen ervaringsdeskundigen ook inzetten binnen de individuele ondersteuning. Bijvoorbeeld om makkelijker in contact te komen met een inwoner of bij vragen over het omgaan met de beperking in het dagelijks leven. Verhalen van lotgenoten zeggen inwoners vaak zoveel meer dan de woorden van een professional. De praktijk leert dat hierdoor minder huisbezoeken nodig zijn.

Ervaringsdeskundigen worden steeds vaker ingezet bij het testen van digitale dienstverlening op begrijpelijkheid. Iets wat heel belangrijk is aangezien er binnen zorg en welzijn, door tekort aan personeel, meer gebruik van zal worden gemaakt. Wij zien een digitale kloof bij onze doelgroepen. Door het testen van de digitale dienstverlening en organisaties te adviseren, hopen we daar iets aan te kunnen doen. In het AGIS-project Digitale Inclusie testen we de digitale toegang in een ziekenhuis, de toegankelijkheid van medicijnkluizen en de begrijpelijkheid van de Verwijsindex van huisartsen. Ook t.b.v. de digitale dienstverlening van uw gemeente bieden we graag deze diensten aan.

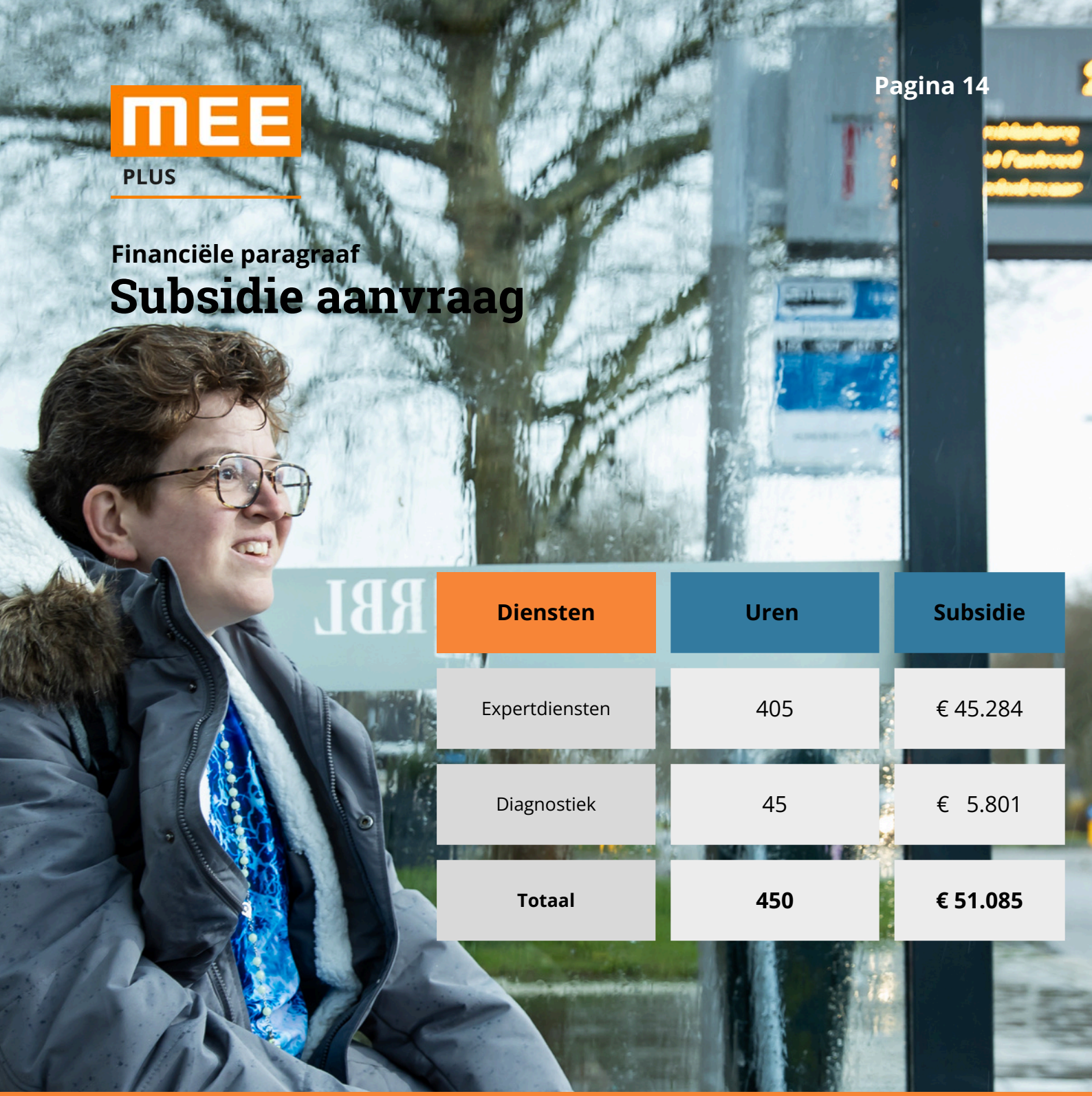
MEE Bruggenbouwen

MEE Bruggenbouwen is een vorm van informele clientondersteuning. Een effectieve activeringsmethodiek voor mensen in een kwetsbare situatie. Bruggenbouwen is leren meedoen. Mensen met een beperking leren om zelf stappen te ondernemen. Dit versterkt de eigen regie en vergroot de zelfstandigheid. Het helpt mensen bij het aangaan van sociale contacten en het leren van vaardigheden zoals koken of omgaan met geld, zelfstandig reizen, sporten of andere activiteiten buitenshuis. MEE biedt de coördinatie, de werving, het trainen, het matchen en het ondersteunen van de vrijwillige Bruggenbouwers. Veelal zijn dit studenten, die bij ons stage lopen, waarvoor we met de Hogeschool Arnhem Nijmegen al jarenlang een goede samenwerking hebben opgebouwd. Het mes snijdt aan meerdere kanten. Inwoners ontvangen laagdrempelige (intensieve) begeleiding gedurende 20 weken, studenten leren omgaan met mensen met een beperking (inclusiegedachte) en voor de gemeente brengt deze inzet lage kosten met zich mee, gezien de studenten zich vrijwillig inzetten als Bruggenbouwer.

MEE PLUS

Financiële paragraaf

Subsidie aanvraag

Diensten	Uren	Subsidie
Expertdiensten	405	€ 45.284
Diagnostiek	45	€ 5.801
Totaal	**450**	**€ 51.085**

Om de ambities en doelen van uw gemeente te realiseren zetten wij ook het komende jaar weer graag onze specialistische mix van expertdiensten in op vraag van inwoners, hun omgeving, vrijwilligers en professionals. Vraaggericht werken betekent dat we vooraf niet weten hoeveel vragen en op welke leefgebieden binnenkomen. Hiernaast kan de intensiteit van de ondersteuning sterk verschillen per hulpvraag. Bovenstaande begroting ligt daarom niet vast. Het beschikbare budget zetten we flexibel in over de verschillende diensten en het aansluiten bij relevante netwerkoverleggen. In onze rapportages komt naar voren naar welke diensten vraag was en in welke mate. Vraaggericht werken betekent ook dat partijen (zowel u als gemeente, als partners, als MEE) zich zullen inspannen om onze dienstverlening onder de aandacht te brengen van inwoners en verwijzers.

Het totale subsidiebedrag dat MEE Plus aanvraagt voor 2026 is **€ 51.085**

Hierin is onze voorlopige indicatieve tariefontwikkeling van 6,60% meegenomen. De toelichting vindt u hieronder.

Prijsontwikkelingen 2026

Voor de subsidie aanvragen 2026 kijken we naar een situatie van tegenstrijdigheden. Enerzijds worden wij geconfronteerd met een aanzienlijke stijging van de personeelskosten als gevolg van de cao ontwikkelingen. Dat heeft een groot effect op onze tarieven omdat de personeelskosten ongeveer 85% van onze tarieven vertegenwoordigen. Anderzijds ligt er vanuit de landelijke overheid op dit moment nog steeds een bezuiniging op tafel naar de gemeenten van € 2,3 miljard. Hierdoor hebben gemeenten de uitdaging om binnen hun begroting te zoeken naar meer inkomsten of minder uitgaven.

Met elkaar als opdrachtgever en opdrachtnemer anticiperen we hierop middels de verschillende regionale en lokale overlegtafels. Er zijn inmiddels in diverse gemeenten initiatieven gestart om de (jeugd) hulp en ondersteuning naar het voorveld, oftewel het sociaal domein, te brengen. Deze initiatieven sluiten aan bij de landelijke ontwikkelingen en transformaties binnen het sociaal domein en de zorg, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg en Welzijns akkoord (AZWA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Daarnaast speelt de arbeidsproblematiek een grote rol in het sociaal domein. Uit onderzoek blijkt dat veel sociaal werkers ontevreden zijn door de toenemende complexiteit van hun werk en de hoge werkdruk. De coronacrisis en veranderende wetgeving hebben deze problemen verder verergerd. Er is een groeiende behoefte aan meer aandacht voor psychische gezondheid, sociaal netwerken, wonen en leefbaarheid, financiën en huiselijke relaties. Deze uitdagingen vragen om innovatieve oplossingen en een betere ondersteuning van sociaal werkers om de kwaliteit van zorg en ondersteuning te waarborgen.

Door deze landelijke ontwikkelingen en transformaties te integreren in onze regionale en lokale overlegtafels, kunnen we gezamenlijk werken aan een toekomstbestendig sociaal domein waarin de zorg en ondersteuning optimaal aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.

Wat betreft onze tariefontwikkeling moeten we rekening houden met:

- De huidige cao Sociaal Werk loopt tot eind juli 2025. In juli 2024 stegen de salarissen met 4%. Deze is in onze berekeningen van 2024 uiteraard maar voor 6 maanden meegerekend. Voor 2025 en volgende jaren moeten wij deze geheel meerekenen.
- Vanaf augustus 2025 zal een nieuwe cao Sociaal Werk gelden waarbij we nu alleen een verwachting mee kunnen laten wegen. De insteek van de vakbonden is dat zij 7% salarisaanpassing vragen. Voorlopig gaan we uit van een spreiding van deze salarisaanpassing, waarbij we voorzichtig rekenen met 4% vanaf augustus 2025 en 2% medio 2026.

Prijsontwikkelingen 2026

- Naast de bruto loonstijgingen moeten we in 2025 en 2026 **extra** periodieken toekennen aangezien dit bij cao Sociaal Werk is vastgelegd. Dat betekent dat we in beide jaren extra 3,25% loonstijging mee moeten rekenen.
- Voor overige materiële kosten en overhead wegen we in onze calculaties slechts 2% mee. We blijven volle aandacht houden voor het minimaliseren van onze organisatie kosten.
- Met deze zekerheden vanuit de nog lopende cao en de aannames voor de nieuwe, komen wij op een voorlopige indicatieve tariefontwikkeling van 6,60% voor 2026.

Zoals aangegeven in de inleiding, zien we de tegenstrijdigheid ten opzichte van de gemeentelijke opgave voor hun begroting. Daarbij beseffen we dat de gemeenten voor 2026 mogelijk besluiten onze tariefontwikkeling niet te volgen en wellicht zelfs willen bezuinigen in het Sociaal Domein. Dat maakt het gat tussen wat gemeenten voor 2026 beschikbaar stellen en onze noodgedwongen tariefontwikkeling zeer waarschijnlijk alleen maar groter. Minder financiële middelen leidt tot minder inzet van cliëntondersteuners en daarmee komt voorliggende dienstverlening aan inwoners fors in het gedrang door een grote kans op wachtlijsten en het niet of niet tijdig kunnen ondersteunen van kwetsbare inwoners. Dit zal (financiële) gevolgen hebben voor inwoners, gemeenten en maatschappij.
De bevolking blijft eveneens groeien en daarmee zal ook de hulpvraag toenemen.

De vitaliteit van onze medewerkers en hun duurzame inzetbaarheid willen we ook graag borgen. We zien de noodzaak voor aandacht, tijd en kosten voor het binden en boeien van onze medewerkers. Minder beschikbaarheid verhoogt de kans op druk voor de vitaliteit van onze medewerkers.

Met dit alles in ogenschouw zullen we voor 2026 evenals in 2025 een subsidie aanvraag indienen met een ingeschat subsidiebedrag waarbij we rekening houden met bovenstaande uitgangspunten. Deze heeft dus meer het karakter van een pro forma aanvraag. Daarbij vermelden we een indicatieve kwantificering van fte/uren voor onze dienstverlening. Zodra onder andere de nieuwe cao is vastgesteld, zullen wij het subsidiebedrag herrekenen met de daarbij passende kwantificering van de inzet en hierover met u in overleg treden. Voor onze voorlopige subsidie aanvragen gaan we zoveel mogelijk uit van handhaving van onze inzet, tenzij we in onderling overleg met de gemeente reeds andere afspraken hebben gemaakt.

Als opdrachtgever en opdrachtnemer staan we graag hand in hand om gezamenlijk een passende oplossing te vinden voor deze uitzonderlijke uitdagingen. We blijven graag voortdurend met u in gesprek hierover om de effecten samen te monitoren die dit heeft op de dienstverlening die wij daarvoor kunnen leveren. En daarbij extra aandacht voor de gevolgen voor inwoners, cliënten en onze medewerkers in het oog te houden.

MEE-Vivenz
Binnen Kalkhaven 37
3311JC Dordrecht

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Kees Kerssies
t +31638990463
ons kenmerk
Z/25/324629

datum ? 2025
onderwerp Verlening budgetsubsidie MEE Plus 2026
verzonden

Beste mevrouw Coenen,

We ontvingen op 9 juli 2025 uw aanvraag voor een subsidie van €51.085,- voor de activiteiten zoals omschreven in de subsidieaanvraag voor het jaar 2026. In deze beschikking informeren wij u over het besluit op uw aanvraag.

Wat hebben wij besloten?
We hebben op 16 december 2025 besloten een budgetsubsidie te verlenen van €50.007,- voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. Deze subsidie ontvangt u voor de activiteiten Expertdiensten onafhankelijke cliëntondersteuning en Diagnostiek. Het bedrag baseren we op 405 uur Expertdiensten (€44.286,-) en 45 uur Diagnostiek (€5.721,-). Deze diensten zijn uitwisselbaar. De subsidie wordt voor een deel geweigerd, namelijk € 1.078, -. Reden hiervoor is dat wij het verleende bedrag van 2025 indexeren met 5,13 procent wat overeenkomt met het indexatiepercentage van het ROB. Dit resulteert in een toe te kennen bedrag van
€ 50.007, -.

Toepasselijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene Wijchen 2018 (hierna: ASV) en de Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: subsidieregeling) van toepassing. De subsidie wordt verleend op grond van artikel 5 van de subsidieregeling. U kunt de ASV en de subsidieregeling raadplegen via de website: https://www.wijchen.nl/subsidies-en-leningen.

Onze subsidievoorwaarden
1. U voert de taken/prestaties uit zoals vastgelegd in uw activiteitenplan. U mag deze subsidie alleen gebruiken voor de hiervoor genoemde activiteiten, tenzij u schriftelijke toestemming heeft gekregen om de subsidie voor andere activiteiten te gebruiken.
2. Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10% van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met het budget voor de daaropvolgende subsidieperiode of terugvorderen.
3. We verlenen deze budgetsubsidie onder de opschortende voorwaarde dat de raad in de gemeentebegroting voldoende gelden ter beschikking stelt voor de subsidie, conform het bepaalde in artikel 4:34, eerste lid, van de Awb.

Betaling voorschot
We maken elk kwartaal een voorschot over van 25% van het subsidiebedrag over, zijnde €12.502,- op rekeningnummer NL32RABO0372788424 op naam van MEE Plus. We vermelden hierbij "subsidie MEE Plus Wijchen 2026". Uw nummer van de Kamer van Koophandel is: 41118157.

Subsidie vaststellen
Voor deze subsidie moet u, overeenkomstig artikel 13 van de ASV, jaarlijks een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders indienen. De indientermijn is uiterlijk op .
Bij de aanvraag voor de vaststelling van de subsidie stuurt u de volgende stukken mee:

- Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
- Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
- Een balans van de afgelopen subsidieperiode met toelichting daarop;

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien er niet of slechts gedeeltelijk aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In dat geval zal het verschil tussen de verleende subsidie en de vastgestelde subsidie worden teruggevorderd.

Hebt u nog vragen?
Heeft u nog vragen over de inhoud van deze beschikking? Neem dan gerust contact met Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl.
Voor vragen over de uitbetaling kunt u mailen met crediteuren@wijchen.nl.

Wat moet u doen als u het niet eens bent met dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Neem dan gerust contact met naam Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl. Deze medewerker neemt dan het besluit met u door. Wilt u daarna toch een bezwaarschrift indienen? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief bezwaar maken. Hoe u dit doet, leest u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad

R.D. Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf
1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7293
Extern Zaak ID	Z/25/303460
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.o
Titel	303460 Beslisnota Subsidieaanvraag WijkGGZ Wijchen 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
303460 Beslisnota Subsidieaanvraag WijkGGZ Wijchen 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag WijkGGZ Regio Rivierenland Nijmegen en Rijk van Nijmegen 2026
Bijlage 2: Beschikking subsidie WijkGGZ 2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Een budgetsubsidie van € 65.085, - aan de WijkGGZ te verlenen.
2. De verleende budgetsubsidie te dekken uit de ontvangen centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen Nijmegen.

Besluit (Aangenomen)

De gemeenteraad besluit:

1. Een budgetsubsidie van € 65.085, - aan de WijkGGZ te verlenen.
2. De verleende budgetsubsidie te dekken uit de ontvangen centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen Nijmegen.

Gemeente
Wijchen

Openbaar Zaaknummer: Z/25/303460

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieaanvraag WijkGGZ Wijchen 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
De gemeenteraad besluit:

1. Een budgetsubsidie van € 65.085, - aan de WijkGGZ te verlenen.
2. De verleende budgetsubsidie te dekken uit de ontvangen centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen Nijmegen.

Aanleiding
De gemeente is verantwoordelijk voor de ondersteuning van psychisch kwetsbare inwoners. Om deze ondersteuning te verbeteren is de WijkGGZ gestart in Wijchen in januari 2022. Deze actie paste binnen de regionale afspraken die we maakten over de 'sluitende aanpak psychisch kwetsbaren'. De WijkGGZ is een samenwerking tussen Iriszorg, Pro Persona, Pluryn en RIBW.
Gedurende 2025 is gebleken dat de WijkGGZ in de huidige vorm niet zal blijven bestaan. De WijkGGZ zal zich doorontwikkelen naar 'GGZ in het Netwerk' wat een onderdeel is van het Mentale Gezondheidsnetwerk Gelderland Zuid. Concreet betekent dit dat de huidige expertise uitgevoerd door de WijkGGZ onder de naam van het sociale team uitgevoerd gaat worden. Veelal zal dit zijn door de huidige WijkGGZ medewerkers. Per gemeente worden afspraken gemaakt hoe de transitie vorm gaat krijgen. WijkGGZ als organisatie eindigt, maar de ontwikkelde 'WijkGGZ-aanpak' en kennis blijft behouden. Tot anders is afgesproken verandert er niets en blijven WijkGGZ-teams gewoon functioneren. Naar verwachting zal eind 2026 WijkGGZ als organisatie niet meer bestaan. Aangezien het hier om een budgetsubsidie gaat, bent u als raad bevoegd om hierover te beslissen, zie artikel 12 van de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
04-02-2025	Z/24/253837 Aanvraag subsidie WijkGGZ 2025 Wijchen

Gewenst resultaat
We ondersteunen inwoners met een ernstige psychiatrische aandoening beter en sneller door hulp dicht bij de inwoners in de wijken. Hiermee voorkomen we dat de psychische problemen ernstiger worden. En verminderen we de kans op een crisis en overlast.

Argumenten
1.1 *Het voortzetten van de WijkGGZ als overgang naar een vorm die past binnen het te vormen Mentale Gezondheidsnetwerk.*
De looptijd van de pilot WijkGGZ liep tot 31 december 2024. Met het oog op het ontwikkelen van 'GGZ in de wijk' als onderdeel van een Mentaal Gezondheidsnetwerk zijn in 2024 stappen gezet door verschillende partijen waaronder de WijkGGZ. Op basis van deze stappen zou een transitieplan worden opgesteld van waaruit IZA (Integraal Zorg Akkoord) gelden zouden worden aangevraagd voor de financiering van de transitie van WijkGGZ naar 'GGZ in de wijk'. Het aanbod van 'GGZ in de wijk' zou een completer aanbod moeten worden waarin onder andere de concepten van WijkGGD en WijkGGZ zouden worden samengebracht. Door de tijdelijke terugtrekking van de VNG uit het Integraal Zorg Akkoord werd de toekomst van het vormgeven van 'GGZ in de wijk' onduidelijk. Inmiddels is voorgaande ondanks de vertraging weer opgepakt en wordt de tranisitie in gang gezet. De zorgverzekeraars (NZa) die de helft van de financiering van de WijkGGZ voor hun rekening nemen hebben hun Innovatieovereenkomst voor de WijkGGZ met 2 jaar verlengd tot en met 2026.
Net als bij WijkGGZ zal de inzet van specialistische GGZ/LVB expertise (begeleiding en behandeling) in het sociale team deels door gemeenten en deels vanuit Zvw bekostigd worden. De bekostiging vanuit de gemeente is en blijft mogelijk vanuit WMO of andere middelen. Deze middelen vanuit de gemeente zijn vorm vrij. Als er extra middelen vanuit AZWA beschikbaar gaan komen geeft dit de gemeenten meer mogelijkheden om het sociaal team (GGZ in het netwerk) verder te ontwikkelen. Op dit moment is onbekend wat vanuit AZWA beschikbaar komt en hoe gemeenten dit gaan inzetten in relatie tot de andere basisonderdelen.

1.2 *De expertise van de WijkGGZ is van toegevoegde waarde*
De WijkGGZ is een aanvulling in de zorgketen. De toegevoegde waarde van WijkGGZ is primair de brede actuele kennis van geestelijke gezondheidszorg (GGZ), verslaving en licht verstandelijke beperking (LVB). De functies van de WijkGGZ worden positief gewaardeerd door netwerkpartners en inwoners. Het voorziet in een behoefte van de eerste lijn en sociale domein, door inzet van de expertise en bieden van specialistische kortdurende ondersteuning.

1.3 *Verschillend indexering cijfer geeft klein verschil in toekenning*
De WijkGGZ heeft een aanvraag van € 65.520,- voor het jaar 2026 ingediend. De subsidie wordt voor een deel geweigerd, namelijk € 435, -. Reden hiervoor is dat wij het verleende bedrag van 2025 indexeren met 5,13 procent wat overeenkomt met het indexatiepercentage van het ROB. Dit resulteert in een toe te kennen bedrag van € 65.085, -.

Tegenargumenten en risico's
1.1 *Welke vorm de transitie in Wijchen krijgt is nog niet duidelijk*
Per gemeente/regio worden afspraken gemaakt over de transitie van WijkGGZ-diensten, timing, organisatie en inzet van GGZ-experts. Deze GGZ-experts zullen in veel gevallen huidige WijkGGZ-ers zijn. Dat betekent dat het nog niet duidelijk is hoe de situatie in Wijchen er concreet uit gaat zien. Een en ander wordt pas duidelijk in 2026 is de

verwachting. Tot die tijd betekent dat ook voor het sociaal team Wijchen dat er onduidelijkheid is over hoe het concreet vorm gaat krijgen.
Tegelijkertijd is aangegeven dat de WijkGGZ teams blijven functioneren totdat er nieuwe afspraken zijn gemaakt. Hierdoor blijft het aanbod van de WijkGGZ gewaarborgd. En wanneer de GGZ-expertise onderdeel gaat worden van het sociaal team biedt dat ook een kans in de vormgeving van een stevig lokaal team wat nu volop in ontwikkeling is.

Financiële gevolgen
De kosten van € 65.085, - zijn reeds gedekt vanuit de middelen van de centrumgemeente Nijmegen. De WijkGGZ heeft een aanvraag van € 65.520,- voor het jaar 2025 ingediend. Wij indexeren het verleende bedrag van 2025 met 5,13 procent wat overeenkomt met het indexatiepercentage van het ROB. Dit resulteert in een toe te kennen bedrag van € 65.085, -. Dit bedrag is lager dan het aangevraagde subsidiebedrag van € 65.520,-.

Uitvoering of Vervolgstappen
In 2026 zal de WijkGGZ een transitie ondergaan van WijkGGZ naar ‘GGZ in de wijk’.

Bijlagen:
- Subsidieaanvraag WijkGGZ 2026
- Beschikking subsidie WijkGGZ 2026

WijkGGZ
IrisZorg
Pluryn
Pro Persona
RIBW Nijmegen & Rivierenland

Herziende Subsidieaanvraag 2026

<u>WijkGGZ Regio Rivierenland, Nijmegen en Rijk van Nijmegen.</u>
Aan: deelnemende gemeenten Regio Rivierenland (Tiel, Culemborg, West Betuwe, West Maas en Waal, Neder Betuwe en Buren), Nijmegen en deelnemende gemeenten Rijk van Nijmegen (Wijchen, Druten en Beuningen).

Datum: Juni 2025

Inleiding
Bij het schrijven van deze aanvraag zijn we bezig om met vorm en inhoud goed aangesloten te blijven bij de ontwikkelingen van o.a. het mentaal gezondheidscentrum en het verkennend gesprek (IZA programmalijn). Later dit jaar zullen hierover gesprekken gevoerd worden met alle betrokkenen.

Om de financiële middelen voor de WijkGGZ aan te vragen voor 2026 dienen wij deze subsidieaanvraag in. Als uitgangspunt hiervoor hanteren wij dezelfde bedragen zoals wij voor 2025 hebben aangevraagd.

Regionale afstemming over de WijkGGZ en de eventuele bovenliggende programmalijnen (o.a. sluitende aanpak en IZA) lopen niet gelijk op met deze subsidieaanvraag. Deze aanvraag voorziet in de bestaande financiële middelen voor de WijkGGZ of een aangepaste invulling hiervan.

Leeswijzer
Met de term 'sociaal (wijk)team' bedoelen we de lokale toegangspoort. Deze heeft per gemeente een andere benaming (kernteam, buurtteam, wijkteam) en de verantwoordelijkheden van het team kunnen per gemeente verschillen.

1. Achtergrond

Het concept WijkGGZ-teams komt voort uit de zgn. sluitende aanpak (voor mensen met een psychische kwetsbaarheid). Vanaf 2017 zijn in Nijmegen-Dukenburg en Tiel pilot-teams gestart om daadwerkelijk een sluitende aanpak te verwezenlijken voor mensen die psychisch kwetsbaar zijn. Met name voor mensen met een (dreigende) ernstige psychiatrische aandoening (EPA) is het essentieel om hen zoveel mogelijk binnen hun leefwereld als heel mens te benaderen. Dat vraagt om een integrale benadering die de bestaande domeinen en financieringskaders overstijgt.
Belangrijk is ook dat de combinatie van GGZ-expertise, verslavings-expertise en LVB-expertise ertoe bijdraagt dat de WijkGGZ de problematiek van bewoners goed kan 'ontrafelen' om zo een passend advies te geven voor een vervolg. Indien gewenst kan de WijkGGZ noodzakelijke ondersteuning van mensen met een dubbel diagnose (GGZ-verslaving, LVB-GGZ of LVB-verslaving) of triple diagnose (LVB-GGZ-verslaving) meteen gezamenlijk kan oppakken.

2. Context

Mensen met een ernstige psychiatrische kwetsbaarheid hebben vaak een zorgvraag in meerdere domeinen (psychiatrie, verslaving, LVB, somatisch) en hun zorgvraag wisselt in intensiteit.
Het huidige ondersteunings- en zorgaanbod voor deze mensen is versnipperd en er zijn veel partijen met verschillende financiering bij betrokken. Door onvoldoende samenwerking en afstemming duurt het vaak onnodig lang voordat deze mensen de juiste ondersteuning of zorg krijgen.
Het concept WijkGGZ-teams is één van de eerste stappen om dit te verbeteren. In de gemeenschappelijke ontwikkeling van een Mentaal Gezondheidsnetwerk vanuit het IZA wordt dit verder uitgewerkt. Doel van dit programma is het versterken van de horizontale en verticale verbinding in de GGZ-keten: verbinding van domeinen psychiatrie-verslaving-LVB-somatiek en verbinding tussen voorzieningen in de wijk (van wijkactiviteiten tot huisartsen) en specialistische behandeling.

3. WijkGGZ-team

De belangrijkste functie van het WijkGGZ team is een bijdrage leveren in het vroegtijdig zien van mensen die psychisch kwetsbaar zijn (vooral EPA) om te voorkomen dat zij verder ontregeld raken.
Een WijkGGZ-team is een multidisciplinair (GGZ, verslavingszorg, LVB-zorg) en gebiedsgericht team bestaande uit specialisten en ervaringsdeskundigen vanuit de betrokken zorgaanbieders. Deze specialisten werken naast hun uren in het WijkGGZ-team als begeleider of behandelaar bij de betrokken GGZ organisaties.
Het WijkGGZ-team positioneert zichzelf actief en outreachend in de wijk. Het WijkGGZ-team vormt een eerste achtervang van specialisten voor het sociale (wijk)team, de huisarts/POH en andere partners in de wijk. Sociale (wijk)teams kunnen consultatie & advies vragen aan de WijkGGZ of bewoners aanmelden voor herstelondersteunende kennismaking (HOK een speciale vorm van een verkennend gesprek).
Het WijkGGZ-team werkt beschikkingsvrij en flexibel en doet wat nodig is. Voor de ene bewoner betekent dit dat kortdurende ondersteuning voldoende is, voor een andere bewoner kan langdurige ondersteuning met de partners in het netwerk worden ingevuld. En in weer een andere geval kan advies worden gegeven aan de verwijzer over een passende behandeling.
De WijkGGZ werkt met een herstelondersteunende kennismaking (HOK) dit is een specifieke vorm van een verkennend gesprek. Deze kennismaking met bewoner wordt uitgevoerd door een ervaringsdeskundige met een behandelaar of maatschappelijk hulpverlener. Dit gesprek wordt in principe bij de bewoner thuis gevoerd. Het doel van dit gesprek is om vanuit de principes van positieve gezondheid samen met de bewoner de situatie te ontrafelen om samen te bepalen wat er nodig en passend is en te bespreken hoe dat kan worden ingevuld.

De deskundigen in het WijkGGZ-team zijn getraind op herstelondersteunend werken en kunnen multidisciplinair denken en vanuit het principe van positieve gezondheid onderzoeken wat het best passende vervolg is voor de bewoner om te voorkomen dat de situatie escaleert.
Een WijkGGZ-team wordt gefinancierd door de betreffende gemeente en de zorgverzekeraars.

4. WijkGGZ-teams Regio Rivierenland

Gemeente	*Aantal teams*	*Bijzonderheden*
Tiel	1,0	
West Maas en Waal	0,5	Samen met Druten
Culemborg*	1,0	
West Betuwe	1,0	
Buren	0,5	Samen met Neder Betuwe
Neder Betuwe	0,5	Samen met Buren

WijkGGZ-teams Nijmegen en Rijk van Nijmegen

Gemeente	*Aantal teams*	*Bijzonderheden*
Nijmegen	5,5	
Wijchen	1	
Beuningen	1	
Druten	0,5	Samen met West Maas en Waal

Deze subsidieaanvraag vervangt de eerder gedane subsidieaanvraag 2026

De basisbezetting van een WijkGGZ-team bestaat uit:

- 3 x 6 u/wk ervaringsdeskundigen (RIBW, Pro Persona, IrisZorg)
- 3 x 6 u/wk maatschappelijk hulpverleners HBO (RIBW, Pluryn, IrisZorg)
- 2 x 6 u/wk (sociaal psychiatrisch) verpleegkundigen (Pro Persona, IrisZorg)

En daarbij voor de hele regio Rivierenland: 2 u/wk consultatie door een regiebehandelaar (Pro Persona en IrisZorg)

*In Culemborg is niet Pluryn maar Maatman Zorggroep de partij die participeert in het WijkGGZ team.

Indien binnen een WijkGGZ team voor langere tijd vacature ontstaat, zal dit met behulp van andere partijen opgevangen worden.

NB: De regiebehandelaar biedt inhoudelijke specialistische expertise aan het WijkGGZ-team. Hij/zij is niet de formele regiebehandelaar van de bewoner die ondersteuning krijgt van het WijkGGZ-team. Bij wijkbewoners die ondersteuning vanuit het WijkGGZ-team krijgen, blijft de huisarts verantwoordelijk behandelaar.

5. Maatwerk

Per WijkGGZ-team worden in nauw overleg met de betrokken partijen (gemeenten, huisartsen, anderen) afspraken gemaakt over:

- Samenstelling: de omvang van de verschillende expertises (GGZ, LVB, verslaving) kan op basis van de lokale situatie worden aangepast. Bijvoorbeeld minder LVB en meer verslavingsexpertise als er in dat gebied veel verslavingsproblematiek is;
- Samenwerking: de samenwerking tussen sociaal wijkteam, huisartsen en WijkGGZ-team is afhankelijk van de lokale situatie (welke expertise zit er in een sociaal team, welke afspraken zijn er tussen het sociaal team en de huisartsen).
- Toegang: afhankelijk van de lokale situatie wordt afgesproken of en in welke mate het WijkGGZ-team rechtstreeks toegankelijk is voor ketenpartners zoals woningcorporaties, politie, welzijn, VVT. Ook wordt afgestemd hoe te handelen als er een aanmelding rechtstreeks bij het WijkGGZ-team wordt gedaan.

6. Klantreis

De wijkbewoner kan op meerdere manieren terecht komen bij het WijkGGZ-team. Dit hangt af van de lokale afspraken:

- De huisarts/POH meldt de wijkbewoner aan bij de WijkGGZ met een vraag voor advies, consult of HOK
- Het sociaal wijkteam kan de WijkGGZ meevragen bij een huisbezoek bij bewoner (een consult). Na dit huisbezoek en advies van professionals uit het WijkGGZ-team (check of het doelgroep WijkGGZ betreft) kan de wijkbewoner door het sociaal team verder ondersteund worden of kan de WijkGGZ gevraagd worden om een HOK te plannen om de situatie verder te ontrafelen. Na de HOK kan het sociaal team alsnog de passende ondersteuning inregelen of kan de WijkGGZ kortdurende ondersteuning bieden die noodzakelijk (passend) is.
- Andere partners in de wijk (bijv. Woningcorporatie, VVT-aanbieder) kunnen na bewoners aanmelden bij de WijkGGZ voor advies of een consult bij bewoner. De WijkGGZ toetst in deze gevallen of de bewoner al in beeld in bij de het sociaal wijkteam. Zo niet dan wordt met de bewoner een HOK gepland en afhankelijk van de uitkomst wordt ondersteuning ingezet of een advies over een passende behandeling aan de huisarts gegeven.

7. Producten/zorgprestaties

De kracht van de WijkGGZ zit in de integrale benadering die de bestaande domeinen en financieringskaders overstijgt. Dus bijvoorbeeld een sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV) die een keer meekijkt bij kortdurende begeleiding of een welzijnsorganisatie advies geeft over benadering van bewoners met EPA. De grenzen tussen de hieronder genoemde producten zijn dus niet altijd scherp te trekken en te monitoren.

Vertaald in producten, richt een WijkGGZ-team zich op:

Product	*Omschrijving*
Advies	Advies per mail of telefoon aan collega professional door WijkGGZ over hulpvraag van bewoner of collega professional. In complexe gevallen wordt dit advies voorbereidt in het WijkGGZ-team.
Consult	Deelname aan MDO op locatie. Met collega professional samen op huisbezoek bij bewoner. In complexe situatie wordt het WijkGGZ team betrokken bij een advies over het vervolg.
Herstel Ondersteunende Kennismaking (HOK)	Specifieke vorm van een verkennend gesprek bij bewoner thuis door 2 medewerkers (waarvan 1 ervaringsdeskundige) van het WijkGGZ team. Met als doel om de situatie te ontrafelen, bewoner te motiveren en te ondersteunen met een best passend vervolg. In sommige gevallen zijn meer HOK's nodig om helderheid te verkrijgen. De verkregen informatie uit een HOK wordt besproken in het WijkGGZ team voor een benadering vanuit verschillende perspectieven.
Kortdurende begeleiding	Richtlijn: maximaal 8 afspraken met bewoner door in principe 2 medewerkers van het WijkGGZ team. In het WijkGGZ team worden resultaten en best passende vervolg van de ondersteuning besproken.

8. Populatie

Het WijkGGZ-team adviseert over en ondersteunt de sociale teams, huisartsen en POH met volwassen die psychisch kwetsbaar zijn, al dan niet in combinatie met verslaving of een licht verstandelijke beperking, in het bijzonder op mensen met een (vermoeden van) EPA.

Het gaat om mensen die:

- zelfstandig wonen (niet in intramurale voorziening) in het gebied waar het betreffende WijkGGZ team actief is;
- niet (meer) in een actief tweedelijns GGZ-behandeltraject zitten;
- zelf om hulp vragen c.q. open staan voor hulp (dat kunnen mensen zijn die al een diagnose hebben en mensen zonder diagnose);
- geen lopende Wlz-indicatie hebben met GGZ als grondslag.

9. Financiering

Een WijkGGZ-team wordt gefinancierd door de betreffende gemeente (beschikkingsvrije begeleiding en 50% ervaringsdeskundigheid) en de zorgverzekeraars (beschikkingsvrije behandeling en 50% ervaringsdeskundigheid).

Voor **2026** vragen wij voor het gemeentelijk deel **€ 65.520,--** subsidie per wijkteam aan *(voor een half team € 32.760,--)* .

	Culemborg	West Betuwe	Neder Betuwe	Buren	Tiel	WMW	Druten	Wijchen	Beuningen	Nijmegen	Tot. Riv. Lnd	Totaal Nijm.	Totaal
Aantal teams	1,0	1,0	0,5	0,5	1,0	0,5	0,5	1,0	1,0	5,5	4,5	8,0	12,5
WMO-inkomsten per team	€ 65.520	€ 65.520	€ 32.760	€ 32.760	€ 65.520	€ 32.760	€ 32.760	€ 65.520	€ 65.520	€ 360.360	€ 294.840	€ 524.160	€ 819.000
Totaal inkomsten	*€ 65.520*	*€ 65.520*	*€ 32.760*	*€ 32.760*	*€ 65.520*	*€ 32.760*	*€ 32.760*	*€ 65.520*	*€ 65.520*	*€ 360.360*	*€ 294.840*	*€ 524.160*	*€ 819.000*

De locatie waar een WijkGGZ-team samenkomt wordt beschikbaar gesteld door de betreffende gemeente, hiervoor worden geen kosten doorgerekend aan de WijkGGZ teams. Deze locatie is bij voorkeur dezelfde locatie van het sociaal team om zo de samenwerking te vergemakkelijken.

10. Looptijd

Deze subsidie aanvraag is voor 2026 en daarmee is de looptijd 1 jaar..

11. Doorontwikkeling

Op dit moment is doorontwikkeling van de WijkGGZ gericht om de juiste aansluiting te vinden bij alle regionale partners en passend binnen het in ontwikkeling zijnde mentale gezondheidsnetwerk.
Daarnaast wordt er continue gewerkt aan kwaliteit van uitvoering door en organisatie van de WijkGGZ.

Deze subsidieaanvraag vervangt de eerder gedane subsidieaanvraag 2026

Gemeente Wijchen

Stichting Regionale Instelling voor Begeleiding en
Wonen Nijmegen & Rivierenland
Postbus 1437
6501 BK Nijmegen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Kees Kerssies
t +31638990463
ons kenmerk
Z/25/303460

datum ? 2025
onderwerp Verlening budgetsubsidie WijkGGZ Wijchen 2026
verzonden

Beste heer Van 't Foort,

We ontvingen op 3 juni 2025 uw aanvraag voor een subsidie van € 65.520,-. voor inzet van de WijkGGZ in het jaar 2026. In deze beschikking informeren wij u over het besluit op uw aanvraag.

Wat hebben wij besloten?
We hebben op 16 december 2025 besloten een budgetsubsidie te verlenen van € 65.085, - voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. Deze subsidie ontvangt u voor de activiteiten zoals het geven van advies, consultering, herstel ondersteunende kennismakingsgesprekken (HOK) en kortdurende begeleiding. De subsidie wordt voor een deel geweigerd, namelijk € 435, -. Reden hiervoor is dat wij het verleende bedrag van 2025 indexeren met 5,13 procent wat overeenkomt met het indexatiepercentage van het ROB. Dit resulteert in een toe te kennen bedrag van € 65.085, -.

Toepasselijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene Wijchen 2018 (hierna: ASV) en de Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: subsidieregeling) van toepassing. De subsidie wordt verleend op grond van artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021. U kunt de ASV en de subsidieregeling raadplegen via de website: https://www.wijchen.nl/subsidies-en-leningen.

Onze subsidievoorwaarden
1. U voert de taken/prestaties uit zoals vastgelegd in uw activiteitenplan. U mag deze subsidie alleen gebruiken voor de hiervoor genoemde activiteiten, tenzij u schriftelijke toestemming heeft gekregen om de subsidie voor andere activiteiten te gebruiken.
2. Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10%van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met het budget voor de daaropvolgende subsidieperiode of terugvorderen.
3. We verlenen deze budgetsubsidie onder de opschortende voorwaarde dat de raad in de gemeentebegroting voldoende gelden ter beschikking stelt voor de subsidie, conform het bepaalde in artikel 4:34, eerste lid, van de Awb.

Betaling
We maken het subsidiebedrag over, zijnde € 65.085,-. op rekeningnummer IBAN NL26 RABO 0373 0969 92 op naam van RIBW Nijmegen & Rivierenland. We vermelden hierbij "subsidie 2026 WijkGGZ Team Wijchen".

Subsidie vaststellen
Voor deze subsidie moet u, overeenkomstig artikel 13 van de ASV, jaarlijks een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders indienen. De indientermijn is uiterlijk op 31 mei 2027.
Bij de aanvraag voor de vaststelling van de subsidie stuurt u de volgende stukken mee:

- Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
- Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
- Een balans van de afgelopen subsidieperiode met toelichting daarop;

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien er niet of slechts gedeeltelijk aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In dat geval zal het verschil tussen de verleende subsidie en de vastgestelde subsidie worden teruggevorderd.

Hebt u nog vragen?
Heeft u nog vragen over de inhoud van deze beschikking? Neem dan gerust contact met Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl.
Voor vragen over de uitbetaling kunt u mailen met crediteuren@wijchen.nl.

Wat moet u doen als u het niet eens bent met dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Neem dan gerust contact met naam Kees Kerssies op. Dit kan via het telefoonnummer +31638990463 of het emailadres k.kerssies@drutenwijchen.nl. Deze medewerker neemt dan het besluit met u door. Wilt u daarna toch een bezwaarschrift indienen? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief bezwaar maken. Hoe u dit doet, leest u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad

R.D Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf
1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7291
Extern Zaak ID	Z/25/322939
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.p
Titel	322939 Beslisnota Verlening budgetsubsidie MeerVoormekaar 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
322939 Beslisnota Verlening budgetsubsidie MeerVoormekaar 2026
Bijlage 1: Subsidieaanvraag Wijchen 2026
Bijlage 2: Beschikking Subsidieverlening MeerVoormekaar 2026
Bijlage 3: Bijsluiter bezwaar 2025 Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

1. Aan Stichting MeerVoormekaar een budgetsubsidie te verlenen van €1.767.305 voor 2026. Dit conform de tabel opgenomen in de financiële paragraaf van deze beslisnota.
2. De subsidies te dekken uit bestaande budgetten Wijchen binnen de begroting 2026.

Besluit (Aangenomen)

De Gemeenteraad besluit:

1. Aan Stichting MeerVoormekaar een budgetsubsidie te verlenen van €1.767.305 voor 2026. Dit conform de tabel opgenomen in de financiële paragraaf van deze beslisnota.
2. De subsidies te dekken uit bestaande budgetten Wijchen binnen de begroting 2026.

Gemeente
Wijchen

Openbaar Zaaknummer: Z/25/322939

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verlening budgetsubsidie MeerVoormekaar 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Aan Stichting MeerVoormekaar een budgetsubsidie te verlenen van € 1.767.305 voor 2026. Dit conform de tabel opgenomen in de financiële paragraaf van deze beslisnota.
2. De subsidies te dekken uit bestaande budgetten Wijchen binnen de begroting 2026.

Aanleiding
Stichting MeerVoormekaar heeft voor het jaar 2026 op 30 mei 2025 een pro forma subsidieaanvraag ingediend en deze op 30 september 2025 aangevuld. Op 16 oktober 2025 heeft er ambtelijk overleg plaatsgevonden over de ingediende subsidieaanvraag. Naar aanleiding van dit overleg hebben wij op 4 november 2025 de definitieve subsidieaanvraag Wijchen 2026 ontvangen.

Nieuw werkwijze subsidieaanvraag
Samen met MeerVoormekaar verkennen wij bij dit subsidietraject een nieuwe wijze van aanvragen van de budgetsubsidie. Dit om te kijken of we meer impact kunnen genereren voor de inwoners van de gemeente Wijchen. In de subsidieaanvraag voor 2026 geeft MeerVoormekaar aan hoe zij gaan bijdragen aan het realiseren van onze beleidsdoelen.

In de financiële paragraaf van dit document is de subsidieverdeling per onderdeel gegeven. De subsidie wordt als voorschot verleend. Periodiek wordt de voortgang van de subsidie ambtelijk en bestuurlijk besproken.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
30-11-2023	**Subsidieaanvraag 2024 en 2025 stichting MeerVoormekaar** (Z23/119703)
Mei 2025	**Herziening budgetsubsidie MeerVoormekaar 2025** (Z25/285424)

Gewenst resultaat
MeerVoormekaar bevordert via het welzijnswerk en opbouwwerk het welzijn van onze inwoners.

Argumenten
1.1 MeerVoormekaar bevordert de sociale cohesie tussen inwoners
MeerVoormekaar wil zich richten op de taken waarin zij als welzijnsorganisatie het meest ervaren en effectief zijn. In de subsidieaanvraag geven zij aan dat hun kracht ligt bij het versterken van gemeenschappen. Zij ondersteunen informele zorg en netwerken (zoals vrijwilligers, mantelzorgers, buren en maatjes). En zij bevorderen de samenwerking tussen inwoners, groepen en organisaties. MeerVoormekaar vervult hierin een verbindende rol: als spin in het web brengen zij mensen en partijen bij elkaar.

1.2 MeerVoormekaar zet in op het ontwikkelen en uitvoeren van collectief aanbod in plaats van individuele hulpverlening
Collectief aanbod sluit goed aan bij de kernwaarden van een welzijnsorganisatie omdat het mensen versterkt, verbindingen legt en maatschappelijke problemen op een preventieve manier aanpakt. De focus komt te liggen op collectief aanbod en /of aanbod vanuit informele netwerken. Ook bij ondersteuning aan mantelzorgers gaat MeerVoormekaar voor het ontwikkelen en uitvoeren van collectief aanbod. Individuele (hulp)vragen worden opgepakt door de consulent mantelzorg van het Sociaal Team.

1.3 Bepaalde subsidieactiviteiten lichten we nader toe

Gezinnen voor elkaar stopt vanaf 2026
Vanaf 2026 stopt de gemeente de subsidiering van de inzet van Gezinnen voor elkaar bij MeerVoormekaar. De gemeente heeft besloten over te gaan naar Buurtgezinnen omdat met dit concept in andere gemeenten goede resultaten worden behaald. Buurtgezinnen koppelt overbelaste gezinnen aan stabiele steungezinnen in de buurt, wat bijdraagt aan het voorkomen van zwaardere jeugdhulp en het versterken van de sociale samenhang in de gemeente. Omdat het stoppen van de subsidiering van dit onderdeel formeel door ons niet tijdig is aangekondigd, kunnen we de subsidie in 2026 niet verlagen voor dit onderdeel. MeerVoormekaar voegt de vrijgekomen formatie in 2026 toe aan het budget Jongerenwerk. Vanaf 2027 ontvangt u geen subsidie meer in dit kader.

Dorpsondersteuners Bergharen, Hernen en Leur
De dorpsondersteuners hadden tot en met 2025 een ander (lager) tarief, omdat er geen overhead werd gerekend. Nu hanteert MeerVoormekaar ook voor deze functies het geïndexeerde reguliere uurtarief. Dat heeft gevolgen voor de omvang van de inzet. Er zijn dan minder uren beschikbaar vanaf 2026.

Opstap
Op 28 februari 2023 heeft het college ingestemd met voortzetting van de financiering van OpStap voor minimaal de komende 5 jaar (zaaknummer Z/22/0104227). Bij de subsidieaanvraag 2026 zit een detailbegroting.
Vanaf 2026 stuurt MeerVoormekaar geen facturen meer aan de gemeente Wijchen voor het vervoer via de Opstap naar andere dagbestedingslocaties dan ’t Achterom en de Oase. Het bedrag voor dit vervoer wordt nu rechtstreeks in de subsidieaanvraag meegenomen. Op deze manier wordt het subsidieonderdeel Opstap verruimd en scheelt dit administratie bij zowel MeerVoormekaar als bij de gemeente.

Dagbesteding (basis inclusief vervoer)
We gaan uit van het bedrag van € 170.690 voor het uitvoeren van de Wmo dagbegeleiding in t Achterom en de Oase. In 2025 zijn wij uitgegaan van 30% dekking

kosten vanuit de Wlz en 70% dekking kosten Wmo. In 2025 wordt er minder gebruik gemaakt door deelnemers met een Wlz-indicatie. Om die reden volgen wij MeerVoormekaar in de nieuwe verdeling van de kosten zoals opgenomen in de detailbegroting: 20% dekking vanuit de Wlz en 80% dekking kosten uit de Wmo. Als achteraf blijkt dat de verhouding Wmo-Wlz-inkomsten in 2026 anders ligt dan 20%-80%, houden wij hier bij de subsidieverantwoording rekening mee.

Indexering
Voor 2026 hanteren we voor MeerVoormekaar het door de VNG landelijk geadviseerde indexpercentage voor Jeugdwet en Wmo (5,13%). Hiermee gaan we tevens gelijk op met de gemeente Druten als subsidieverlener en het regiobreed gehanteerde percentage bij de inkoop van Jeugd en Wmo voor 2026. De meerkosten van de hogere index (44k) zijn opgenomen in de begroting 2026. We dekken deze hogere indexering uit een bestaande stelpost (nacalculatie verhouding Wmo/Wlz dagbesteding). Vanaf 2026 verrekenen we een eventuele nacalculatie met de egalisatiereserve Wmo.

***Daarnaast verlenen we subsidie voor de volgende activiteiten* die MeerVoormekaar eenmalig of voor een bepaalde periode uitvoert.**

Welzijn op Recept
Met Welzijn op Recept zet MeerVoormekaar een welzijnscoach beschikbaar om doorverwijzingen vanuit huisartsen op te pakken en inwoners richting welzijnsaanbod te begeleiden.
Hierbij richt MeerVoormekaar zich op de doelgroep volwassenen met een enkelvoudige vraag. In 2026 zet MeerVoormekaar voor € 39.000 één of meerdere welzijnscoaches in en monitort de inzet en uitkomsten.
In 2026 wordt de aanpak uitgebreid naar meer huisartsenpraktijken in Wijchen. MeerVoormekaar en de gemeente blijven met elkaar in gesprek over de borging van deze aanpak.

De cultuurverbinder en de verenigingsondersteuner voorzien in de ondersteunende behoefte die de cultuursector heeft
Beide functies zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma van de Cultuurnota Wijchen. De cultuurverbinder heeft de culturele infrastructuur goed in beeld en bevordert de onderlinge samenwerking. Daarnaast bevordert de cultuurverbinder cultuurparticipatie, met de focus op jongeren en ouderen. Met name de verbinding met het sociaal domein is hierin belangrijk, omdat de uitdagingen voor jongeren; mentale weerbaarheid en positieve gezondheid, hier grote raakvlakken mee hebben. Daarnaast heeft de focus op ouderen een duidelijke oorzaak: Wijchen krijgt te maken met een dubbele vergrijzing.
De verenigingsondersteuner Cultuur zorgt voor de praktische ondersteuning van cultuur- en erfgoedverenigingen. De verenigingsondersteuner focust op de bedrijfsvoering, zichtbaarheid en vrijwilligersbeleid van de verenigingen en de onderlinge samenwerking op dit gebied.

Tegenargumenten en risico's
1.1. We kiezen niet meer voor een meerjarige subsidieverlening
Over 2024 en 2025 hebben wij een subsidie verleend voor twee jaar. Dit omdat een meerjarige subsidie efficiënter zou zijn en de administratieve last vermindert. Een ander argument was dat het MeerVoormekaar meer stabiliteit en zekerheid in hun financiële planning biedt. We constateren dat MeerVoormekaar een organisatie is die in ontwikkeling is, waarbij het wenselijk is om de verwachtingen over en weer periodiek goed met elkaar af te stemmen. Een jaarlijkse subsidieverlening geeft de gemeente de

mogelijkheid om elk jaar beleid en prioriteiten bij te sturen en hiermee sneller in te spelen op maatschappelijke veranderingen.

1.2 Het blijft belangrijk om via bestuurlijke en ambtelijke overleggen de voortgang op de verschillende subsidieonderdelen te blijven volgen
Er zijn afspraken gemaakt voor een betere periodieke inhoudelijke en financiële verantwoording per subsidieonderdeel.

Financiële gevolgen
De subsidieverlening 2026 van € 1.767.305 aan MeerVoormekaar past binnen de bestaande budgetten. Voor de toegepaste index van +5,13% geldt dat deze index budgetneutraal is verwerkt. Voorliggend besluit heeft geen begrotingswijziging tot gevolg.

De subsidie bestaat uit de volgende onderdelen:

Subsidieonderdeel	Aanvraag 2026 (basis budget)	Afwijzing	Index 2026 (+5,13%)	Toekenning 2026 (incl. index)
Samenlevingsopbouw	€ 692.419	€ -	€ 35.521	€ 727.940
WijWijchen	€ 12.132	€ -	€ 622	€ 12.754
Welzijn en ondersteuning	€ 110.743	€ -	€ 5.681	€ 116.424
Jongerenwerk	€ 330.201	€ -	€ 16.939	€ 347.140
Dorpsondersteuners BHL	€ 49.869	€ -	€ 2.558	€ 52.427
t Kompas	€ 10.519	€ -	€ 540	€ 11.058
Preventie en vroegsignalering	€ 4.845	€ -	€ 249	€ 5.094
OpStap (zie deelbegroting = incl. index)	€ 186.778	€ -	€ -	€ 186.778
Dagbesteding (zie deelbegroting = incl. index)	€ 170.690	€ -	€ -	€ 170.690
	€ 1.568.195	**€ -**	**€ 62.110**	**€ 1.630.305**
Incidentele inzet 2026				
Welzijn op recept	€ 39.000	€ -	€ -	€ 39.000
Cultuurverbinder	€ 48.000	€ -	€ -	€ 48.000
Verenigingsondersteuner Cultuur	€ 40.000	€ -	€ -	€ 40.000
Meerdoenertjes en buurtfonds	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
	€ 137.000	**€ -**	**€ -**	**€ 137.000**
Totaal subsidies 2026	**€ 1.705.195**	**€ -**	**€ 62.110**	**€ 1.767.305**

De totaalsubsidie voor het subsidiejaar 2026 wordt in vier kwartalen uitbetaald. In het eerste kwartaal 40%, in het tweede kwartaal 30%, in het derde kwartaal 20% en in het laatste 10%.

Communicatie
Stichting MeerVoormekaar brengen wij middels bijgaande beschikking op de hoogte van dit besluit.

Uitvoering
We hebben met MeerVoormekaar de subsidieaanvraag besproken.

Uitvoering of Vervolgstappen

MeerVoormekaar gaat per 1 januari 2026 van start met de uitvoering van de subsidieopdracht. Periodiek wordt de voortgang bestuurlijk besproken en met de gemeentelijke accounthouder MeerVoormekaar.
MeerVoormekaar ontvangt een beschikking met daarin opgenomen hoe zij de subsidie dienen te verantwoorden. Vóór 31 mei 2027 ontvangen wij van MeerVoormekaar een verantwoording over 2026.

Geheimhouding: niet van toepassing

Voorstel
Advies
1. Subsidieaanvraag MeerVoormekaar 2026
2. Subsidiebeschikking MeerVoormekaar 2026

Subsidieaanvraag Wijchen 2026

Versie 8.0

de kracht van samen

Geachte lezer,

Hierbij ontvangt u de subsidieaanvraag van MeerVoormekaar voor de gemeente Wijchen 2026. Wij zijn u zeer erkentelijk om samen met ons een nieuwe wijze van het aanvragen van de budgetsubsidie te verkennen en te kijken of we hiermee meer impact kunnen genereren voor de inwoners van de gemeente Wijchen. Wij vertrouwen op de gezamenlijkheid en wederkerigheid van het proces en dat we elkaar de gelegenheid geven om hier verder in te groeien en van elkaar te leren.

We hebben per thema beschreven hoe we de beoogde resultaten denken te behalen. Met het team hebben wij afgesproken dat we in ieder geval de beoogde resultaten halen, waarbij onze inzet zo efficiënt mogelijk wordt ingezet. Dus met de benodigde inspanning gaan we voor een maximaal resultaat. Dit doen wij om zoveel als mogelijk ruimte te creëren voor waar we echt goed in zijn:

- gemeenschappen (leren) kennen en dan niet alleen de voorzieningen daarbinnen, maar juist de mensen, want daar zit het kapitaal *(en zij kennen ons en weten ons te vinden)*.
- inzet van informele zorg & informele netwerken (vrijwilligers, mantelzorgers, buren, maatjes etc. etc.)
- samenwerken en netwerken: wij zijn de spin-in-het-web en wij verbinden inwoners, groepen, organisaties of instituties.

Dus ruimte creëren om in te kunnen springen op spontane en hardnekkige vraagstukken in de buurt, wijk of dorp. Daarbij nemen wij niet over, maar sluiten aan en daar waar nodig versterken wij. Onze collectieve oriëntatie versterkt het 'sociaal weefsel', maar helpt ook om de sociale infrastructuur in stand te houden, deze verder te ontwikkelen of te verdiepen. Dit alles vanuit het fundament dat een sterke sociale basis voor inwoners gevormd door sociale kwaliteit en de vier basiscondities van sociale kwaliteit: 1. Sociale cohesie, 2. Sociale inclusie, 3. Sociale empowerment en tot slot 4. Sociaal economische zekerheid.

Om deze subsidieaanvraag inhoudelijk goed te onderbouwen, hebben wij met het volledige team een brainstormsessie gehouden. Daaruit kwam duidelijk naar voren dat wij steeds sterker de urgentie voelen om ons te richten op het versterken van gemeenschappen. Onze opdracht ligt in het aanwezig zijn in de gemeenschap (=wijk/ dorp/ straat), aansluiten bij wat er leeft en vooral luisteren naar de inwoners. Dat vraagt om een actieve, betrokken en responsieve houding. Wij werken daarbij intensief samen met inwoners, vrijwilligers en andere samenwerkingspartners in de wijk. Daarnaast stemmen wij regelmatig af met onze opdrachtgevers, zodat onze inzet steeds goed aansluit bij de lokale behoeften en beleidsdoelen.

Tot slot zijn wij verheugd om te lezen dat u de continuïteit van onze activiteiten en diensten van belang acht. Continuïteit is een van de cruciale bouwstenen van de sociale basis. U geeft ons in uw uitnodiging de vrijheid om een aantal zaken naar eigen professioneel inzicht vorm te geven. Deze vrijheid kunt u ons alleen geven, indien er sprake is van vertrouwen. Dat vertrouwen voelen wij. Tegelijkertijd schept dat ook verantwoordelijk. En die laatste nemen wij graag en daar mag u ons altijd op aanspreken.

Maartje Bugter, gebiedsmanager Wijchen | Herman Janssen, directeur-bestuurder

Inhoudsopgave:

5.1. Gezond en actief

5.2. Sociale basis en cultuur

5.2.1. Vrijwilligers

5.2.2. Cultuurverbinder en de verenigingsondersteuner Cultuur

5.3. Opgroeien

5.4. Geldzorgen, armoede en schulden

5.5. Een passend thuis

5.6. Zorg en Veiligheid

En verder…

Begroting 2026 MeerVoormekaar

Deelbegroting OpStap

Deelbegroting Dagbegeleiding

5.1 Gezond en Actief

Kaders:

- *Bijdraagt aan de mentale en fysieke gezondheid van inwoners vanuit de benadering van Positieve Gezondheid.*
- *Sport, bewegen en cultuur inzet om het welzijn van inwoners te vergroten.*
- *Gericht is op samenwerking met partners in de keten van gezondheid.*

Beoogde resultaten:

- *In kaart brengen en voortzetten van laagdrempelige beweegprogramma's voor ouderen, jongeren en inwoners met gezondheidsachterstanden. Waar mogelijk bewegen als middel in te zetten. Het ondersteunen van initiatieven zoals Fitcoins.*

De sociaal werkers en jongerenwerkers werken nauw samen met de buurtsportcoach. Daar waar we de inzet en activiteiten van de buurtsportcoach kunnen vergroten en/ of versterken, doen we dat. Ook werken we samen met de gezondheidsmakelaar(s) van GGD Gelderland-Zuid rondom beweegprogramma's en/ of andere initiatieven.
Daarnaast zijn er meerdere beweeggroepen voor ouderen (Meer Bewegen voor Ouderen) actief op locaties in de hele gemeente. Regelmatig faciliteren we speciale beweegactiviteiten voor vrouwen met een migratieachtergrond, jongeren, lotgenotengroepen en voor de deelnemers van onze dagbegeleiding. Deze verschillende activiteiten zijn vindbaar voor inwoners uit de gemeente Wijchen door middel van aankondigingen op sociale media van de stichting, de activiteitenkalender die ieder kwartaal verschijnt, onze website, de seniorengids Wijchen, Max Vitaal-boekje voor de gemeente Wijchen etc. etc. Bij nieuwe of bijzondere activiteiten plaatsen we een advertentie in de Wijchense Wegwijs. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Jongerenwerk'*

- *Oog te hebben voor een gezonde leefstijl bij activiteiten die worden georganiseerd door MeerVoormekaar en op aanvraag voorlichting hierover te geven aan jongeren.*

De jongerenwerkers geven deze voorlichtingen op het Maaswaal College en Pro College en op het jongerencentrum. Thema's waar voorlichting gegeven kunnen worden zijn bijvoorbeeld sociale media, drugs- en alcoholgebruik, voeding en beweging, mentale gezondheid etc. etc. Ook kunnen deze meegenomen worden in de bezoeken aan de bovenbouwklassen van het primair onderwijs. Hier werken we samen met de gezondheidsmakelaar van GGD Gelderland-

Zuid, de buurtsportcoach, collega's van Iriszorg en professionals van Pro Persona Preventie als het gaat om gezonde leefstijl en mentale gezondheid. Ook geven we voorlichtingen samen met collega's van het sociaal team rondom opvoeden na echtscheiding en 'trots-op-jezelf-trainingen'. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Jongerenwerk'*

- *Actieve deelname aan het Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM) en acties die hieruit voortvloeien.*

Onze jongerenwerkers mogen hierin niet ontbreken. Ze zijn niet alleen actief betrokken, maar initiëren ook binnen GEM en nemen de verantwoordelijkheid om de kwaliteit een niveau hoger te brengen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Jongerenwerk'*

- *MeerVoormekaar neemt initiatief om mentale gezondheid bespreekbaar te maken onder alle doelgroepen.*

Als vanzelfsprekend zullen we dit doen. Wel op geleide van behoeften en/of vraag van inwoners en natuurlijk op vraag van onze belangrijkste stakeholders en samenwerkingspartners, zoals bijvoorbeeld voor de regionale campagne 'Hoe is het'. Bij *campagne flights* zullen we deze actief onder de aandacht brengen bij inwoners uit Wijchen. Soms zullen we hierin ook aanbodgericht werken, denk hierbij bijvoorbeeld aan ons aanbod voor mantelzorgers van partners met (beginnende) dementie. Een ander initiatief waarbij MeerVoormekaar betrokken is, is de ontwikkeling van spel 'kansen-keren' voor senioren. Dit middel wordt ontwikkeld speciaal voor ouderen om (mogelijke) kansen in het leven te bespreken en welke invloed dit heeft om iemands levensloop. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Jongerenwerk'*

- *Het verder implementeren van Welzijn op Recept in samenwerking met de GGD en huisartsen door dit bij alle huisartsen aan te bieden.*

Welzijn op Recept is in 2025 gestart. Om dit goed te blijven ontwikkelen en te borgen zijn we bijvoorbeeld aanwezig op bijeenkomsten met het thema: 'Versterken Eerstelijnszorg Rijk van Nijmegen', participeren we in het regionale samenwerkingsverband 'Wijkgezond' en doen we actief mee in NOEL. Hierin werken we samen met GGD Gelderland-Zuid, de huisartsen, gemeente en collega-organisaties die al Welzijn op Recept uitvoeren. Ook sluiten we aan bij de regionale samenwerking vanuit het Rijk van Nijmegen. We willen in 2026 gaan onderzoeken of meerdere collega's welzijnscoach kunnen gaan worden, zodat de borging in de organisatie beter gespreid is. Afhankelijk van deze mogelijkheden kunnen we ook kijken naar verdere uitbreiding naar alle huisartsen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Welzijn op Recept'.*

- *MeerVoormekaar draagt bij aan het voorkomen van vallen onder ouderen en zet in op gezonde en vitale ouderen door deel te nemen aan de werkgroep valpreventie.*

In 2026 faciliteren we en hebben een actieve deelname aan de activiteiten van de werkgroep valpreventie en zullen dit thema bespreken bij de welzijnsbezoeken en zetten de 'smartfloor' in voor signalering bij activiteiten. Zoals bijvoorbeeld bij 'Koffie met Leonie' en onze locaties van de dagbegeleiding. Hierin trekken we samen op met de gezondheidsmakelaar(s) van GGD Gelderland-Zuid en de buurtsportcoach, maar ook met Wijchense fysiotherapeuten die aan de slag willen gaan/ zijn met valpreventie. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw', budget 'Welzijnsdiensten' & budget 'Dagbesteding'.*

- *MeerVoormekaar zorgt dat het preventieve aanbod goed vindbaar is voor inwoners*.

Ieder kwartaal geven wij een activiteitenoverzicht uit van het preventieve aanbod vanuit MeerVoormekaar. We zullen gerichte advertenties plaatsen in de Wegwijs. Hierin werken we nauw samen met aanbieders van preventief aanbod, zoals GGD Gelderland-Zuid, Iriszorg, huisartsen etc. etc. Tot slot zijn we ook nauw verbonden bij het initiatief 'Wilma weet raad'. Dit is een tweewekelijkse vragenrubriek in de Maas&Waler waarin vragen rondom mentale gezondheid, psychische kwetsbaarheid en welzijn behandeld worden. We willen de mogelijkheden onderzoeken in 2026 of dit kunnen uitbreiden naar Wijchen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw', budget 'Jongerenwerk' en budget Welzijnsdiensten*.

- *Waar mogelijk trekt MeerVoormekaar samen op en ontwikkelt met de partners collectief aanbod dat passend is bij de behoefte en vragen van jeugd, volwassenen en ouderen*.

Dit is de kern van een welzijnsorganisatie. Wat ons betreft heeft dit resultaatgebied de hoogste prioriteit. MeerVoormekaar gaat altijd samen met (een) partner(s). Of het nu mantelzorgcursussen zijn met Pro Persona Preventie, Taalcafé 's voor Oekraïners, Rouw- en verliesgroepen of NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel)cafés, ASS (Autisme) groepen voor jongeren, Ixta Noa en bijvoorbeeld de Open Ateliers (de Broedplaats). Randvoorwaardelijk is hierbij wel dat we in verbinding zijn en staan met de relevante partners. Daar gaan we in 2026 strakker op sturen dat onze sociaal werkers en jongerenwerkers actief zichtbaar en vindbaar zijn voor onze partners, zodat signalen ook bij ons komen om daar collectief aanbod op te ontwikkelen. Naast de reguliere, wekelijkse contactmomenten, die van zeer diverse aard zijn, zullen we ten minste ieder kwartaal bij het Sociaal Team van Wijchen vragen of en welke individu-overstijgende signalen zijn zien, zodat wij een actieve houding aannemen in het ophalen voor onderwerpen voor nieuw te ontwikkelen aanbod. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Jongerenwerk'*

- *MeerVoormekaar levert een actieve bijdrage aan het kernteam van de Gezondheidscarrousel met als doel de positieve gezondheid van inwoners met gezondheidsachterstanden te vergroten*.

Dan gaan we in 2026 tweeledig doen, namelijk de directeur-bestuurder neemt zitting in het kernteam (is reeds in najaar 2025 gestart) en we zorgen voor een directe, korte lijn met de welzijnscoach van MeerVoormekaar. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Welzijn op Recept'*.

- *MeerVoormekaar levert een actieve bijdrage aan het kernteam van het Lokaal Sportakkoord en zet zich, net als de overige kernteamleden, in om de Wijchense inwoners te activeren door sport en bewegen te stimuleren*.

Dat doen we graag, waarbij we volgend zijn aan de initiatieven en activiteiten van de buurtsportcoach. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'*.

MeerVoormekaar draagt graag bij aan de (mentale) gezondheid van inwoners van de gemeente Wijchen. Vertrekpunt vormt positieve gezondheid. In nauwe samenwerking met de partners (o.a.

buurtsportcoach) zullen wij daar actief zijn, waar we impact kunnen genereren. Hierbij focussen wij ons op de inwoners in een kwetsbare situatie, zoals inwoners met een migratieachtergrond of ouderen. Aangezien netwerken & samenwerken in ons DNA zit, zal dat altijd samen met relevante partners zijn. Hierbij verbinden & versterken wij en indien nodig vergroten wij deze.

5.2 Sociale Basis en Cultuur

Kaders:

- *Zorgt voor toegankelijke informatie en advies.*
- *Gericht is op samenwerking met partners in de keten van welzijn en zorg.*

Beoogde resultaten:

- *Voortzetten van cultuurverbinder en verenigingsondersteuner conform opdracht 2025.*

Graag! *Hiervoor zetten we het volledige budget in van de cultuurondersteuner en de verenigingsondersteuner cultuur.*

- *Voortzetten van welzijnsbezoeken met (opgeleide) vrijwilligers*

Iedere inwoner in de gemeente Wijchen die 75 jaar wordt, krijgt het aanbod om een welzijnsbezoek te ontvangen. In dit bezoek komt een opgeleide vrijwilliger van MeerVoormekaar bij de inwoner thuis en loopt via een gestandaardiseerd formulier een aantal gesprekonderwerpen na die allemaal te maken hebben met de dimensies van positieve gezondheid. Het is een laagdrempelig, toegankelijke manier om inwoners via maatwerk te informeren en eventueel door te verwijzen. In Druten willen we de mogelijkheid onderzoeken of de welzijnsbezoeken herhaald dient te worden als een inwoner 80 jaar wordt. Mogelijk dat we de opbrengsten hieruit ook kunnen gebruiken voor de gemeente Wijchen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *Stimuleren van initiatieven van inwoners, bijvoorbeeld via Mee(r)doenertjes.*

Doordat de professionals van MeerVoormekaar sterk verbonden zijn met inwoners van Wijchen, weten we wat er leeft en welke behoeften er zijn. Zodra hier een initiatief uit naar voren komt, ondersteunen we deze. Al gelang naar de vraag en behoefte, ondersteunen we deze licht tot intensief, kort als het kan, lang indien nodig. 'Let's Meet' is een mooi voorbeeld van een initiatief van inwoners dat wij ondersteund hebben en dat vervolgens goed uit de startblokken is gekomen.
Ook ondersteunt en faciliteert MeerVoormekaar de burgerjury die de aanvragen voor een Mee(r)doenertjes of Buurtfonds beoordeelt en al dan niet toekent. Vanuit dit fonds kan men geld aanvragen voor twee verschillende burgerinitiatieven. We zorgen dat de Mee(r)doenertjes en het

Buurtfonds bekend zijn bij de inwoners van de gemeente Wijchen en dat zoveel als mogelijk deze middelen benut worden. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Jongerenwerk'*

- *Actieve bijdrage leveren in de kerngroep Inclusie en het netwerk Mantelzorg*.

Professionals van MeerVoormekaar zullen deelnemen aan deze samenwerkingsgroepen. Onze inzet hierin zal gericht zijn op verbindingen leggen ten behoeve van het thema tussen initiatieven, inwoners en professionele organisaties. U mag hier dus namens MeerVoormekaar een 'spin-in-het-web' verwachten. Operationele inzet zal slechts zeer beperkt zijn gezien de beperkte middelen.
Daarnaast participeren we ook in het Kringberaad en in de stuurgroep Digitaalhuis. We hebben vernomen dat de kerngroep Dementie het wenselijk vindt dat MeerVoormekaar participeert in deze kerngroep. MeerVoormekaar zal een professional hiervoor beschikbaar stellensociaa. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'*.

- *Als penvoerder van de Geheugenbieb onderzoeken of de Geheugenbieb in 2026 een vervolg krijgt. Zo ja, MVM dient een subsidieaanvraag in voor 2026 waarbij de personeelskomsten van MeerVoormekaar voor 50% wordt gedekt uit de reguliere gemeentelijke subsidie (samenlevingsopbouw)*.

Dat doen wij graag. We zijn geïnformeerd dat het budget voor deze subsidie (SPUK/ Gala) enkel nog beschikbaar zal zijn in 2026. Dit geeft ons een goede aanleiding om in 2026 te kijken naar de voortzetting van dit initiatief en in welke vorm dit kan. Hierbij sturen wij nadrukkelijk op een kleinere rol voor de professional van MeerVoormekaar en een grotere rol voor vrijwilliger(s) of de andere professionele partners van dit initiatief. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'*.

- *Het aanbieden van cursussen van Pro Persona t.b.v. mantelzorgondersteuning zoals Voluit Leven*.

Dat doen wij graag. De planning zal afgestemd worden met de Consulent Mantelzorg van Sociaal Team Wijchen. Ook gaan we in 2026 verder met de speciale ontmoetingsactiviteiten voor jonge mantelzorgers. We sturen op minimaal één activiteit per kwartaal. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'*.

- *MeerVoormekaar gaat door met het BOS-project en Koffie met Leonie als lokale respijtmogelijkheid*.

Akkoord, hoewel wij 'Koffie met Leonie' niet als alleen als respijtzorg zien. Dit is vooral ook een mooie, laagdrempelige ontmoetingsgelegenheid. We zijn in het najaar van 2025 gestart met een 5e locatie voor 'Koffie met Leonie', namelijk op donderdagochtend in Wijchen Zuid. Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie aan het einde van het jaar, zullen we besluiten of we dit in ons regulier aanbod opnemen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Welzijnsdiensten'*.

- *MeerVoormekaar verzorgt voor mensen die minder mobiel zijn vervoer via de OpStap*.

Hier gaan we ook in 2026 mee door. In overleg met de gemeente Wijchen zullen wij geen facturen meer sturen naar de gemeente Wijchen voor vervoer vanuit de WMO. Om deze

inkomstenderving op te vangen is het budget voor Opstap verhoogd. *Hiervoor benutten we volledig het budget 'OpStap'.*

- *Meervoormekaar begeleidt de vrijwilligers van de Duofiets-begeleidersgroep en levert een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van dit initiatief.*

Dat doen wij graag. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en het budget 'Welzijinsdiensten'.*

- *MeerVoormekaar levert een actieve bijdrage aan het ontwikkelen en in stand houden van laagdrempelig ontmoeten van inwoners in dorps- en wijkcentra.*

Het organiseren (of faciliteren) van ontmoetingsmomenten is bouwsteen van de sociale basis en daarmee van MeerVoormekaar. Hier zetten we actief op in en kunt u ons ook op aanspreken. Enkele voorbeelden hiervan zijn: de maandelijkse ontmoetingsavond Let's Meet voor volwassenen, Wijchen Kookt, Koffie met Leonie, multiculturele vrouwengroep en de autisme jeugdgroepen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *MeerVoormekaar organiseert de dagbegeleiding voor ouderen en stemt deze dagbegeleiding af op de behoeften van de deelnemers en hun mantelzorgers.*

Dit doen we met veel bevlogenheid en plezier in Wijkcentrum 't Achterom en Dorpshuis De Oase. De samenwerking tussen professionals, vrijwilligers, stagiaires en mantelzorgers geeft een sterke basis om tegemoet te komen aan de behoeften van deelnemers en hun mantelzorgers. We starten in 2026 met een kleine, eigen bijdrage voor deelnemers om tegemoet te komen in de kosten. De hoogte van de eigen bijdrage zal conform de eigen bijdrage zijn van de Ontmoeting te Puiflijk. *Hiervoor benutten we volledig het budget 'Dagbegeleiding', maar voor extra activiteiten zal ook gebruik worden gemaakt van het budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *MeerVoormekaar ontwikkelt nieuwe zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie en houdt daarbij rekening met de uitkomsten van het ZonMw-project en richt zich ook op mensen met een migratieachtergrond.*

Vanzelfsprekend trekken we samen op met andere aanbieders om nieuw aanbod te creëren voor thuiswonende mensen met dementie, waarbij we rekening houden met de uitkomsten van het ZonMw-project. We hebben hele goede samenwerking met het Odensehuis, nauwe contacten met 'Bij Ons', 't Kuyperke en andere aanbieders. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *MeerVoormekaar verzorgt het beheer van WijWijchen en zorgt ervoor dat dit platform actueel blijft. Daarnaast stimuleren zij inwoners om content te plaatsen en brengen zij WijWijchen onder de aandacht bij inwoners, om zo meer mensen met elkaar in verbinding te brengen.*

Dat doen wij graag. We hopen in 2026 ruimte in de begroting te maken voor professionele ondersteuning op het gebied van communicatie. Indien dat lukt, dan kunnen we deze expertise ook inzetten ten behoeve van het initiatief 'WijWijchen'. Dat dit platform nu ook gebruikt wordt voor de verenigingen en organisaties in de culturele sector vanuit de verenigingsondersteuner Cultuur en de Cultuurverbinder is van grote meerwaarde. *Hiervoor gebruiken we het budget 'WijWijchen'.*

Al deze activiteiten raken de kern van onze organisatie. Al onze inzet is namelijk gericht op het versterken van de sociale basis, zodat iedereen mee kan doen. Van oudsher doen we dat door (laagdrempelige) ontmoetingen te organiseren en dat blijven we natuurlijk ook doen, denk aan 'Koffie met Leonie' of de Let's Meet avonden, maar ook ontmoetingen die plaatsvinden op een Duofiets, tijdens een NAH wandelmoment of bij andere inwonersinitiatieven die wij ondersteunen of mee op weg helpen. De uitdaging ligt erin om deze verschillende groepen met elkaar kennis te laten maken in de Wijchense samenleving. Versterken van de sociale basis houdt ook in informele steun organiseren en faciliteren wanneer dit nodig is. Hiervoor zijn goed toegeruste mantelzorgers en vrijwilligers essentieel. MeerVoormekaar gaat de ondersteuning hiervan versterken en een niveau hoger tillen door middel van scholing en intervisie.

5.2.1. Vrijwilligerswerk

Doelen:

- Ondersteuning biedt aan vrijwilligers.
- Tegemoetkomt aan de erkenning van het belang van vrijwilligers.
- Ondersteuning biedt aan de organisaties in Wijchen die met vrijwilligers werken.
- Bijdraagt aan de doorontwikkeling van het Vrijwilligerspunt als centrale spilfunctie in het vrijwilligerswerk.

Beoogde resultaten:

- *Versterking van de ondersteunende rol van de Vrijwilligerspunt richting vrijwilligersorganisaties.*

MeerVoormekaar beheert het Vrijwilligerspunt in Wijchen. Hierbij ondersteunen wij, bemiddelen en versterken het lokale vrijwilligerswerk. Dit doen de professionals van MeerVoormekaar door het Vrijwilligerspunt digitaal en fysiek aan te bieden voor mensen die op zoek zijn naar passend vrijwilligerswerk en non-profit organisaties die graag hun vacatures vervuld zien. Hier kan men ook terecht voor bijvoorbeeld als men een maatje wil worden voor een inwoner. Tevens zijn wij vertrouwenscontactvoorziening voor alle vrijwilligers in de gemeente Wijchen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *Vergroten van de spilfunctie en bekendheid van het Vrijwilligerspunt: beter vindbaar en toegankelijk voor inwoners en organisaties.*

De PR en communicatie van het Vrijwilligerspunt Wijchen zullen we in 2026 verder gaan vergroten. Dit doen we door de website bekender te maken bij alle non-profit organisaties van Wijchen, maar ook door bijvoorbeeld advertenties te plaatsen in lokale week-en dagbladen. Daarnaast bezoeken we organisaties om deze site actief te promoten en helpen wij hen door ze

wegwijs te maken met de website. Door zichtbaarheid binnen de organisaties te vergroten stimuleren we namelijk ook het gebruik van de website. Hoe beter de website gevuld is, hoe beter MeerVoormekaar geschikte vrijwilligers kan doorverwijzen naar de juiste organisatie. Daarnaast promoten we het gebruik van de website ook bij de participatiecoaches, consulenten inburgering en werktraject begeleiders van de Werkorganisatie Druten Wijchen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *Ontwikkelen van een duidelijke route voor vraag en aanbod: van 'ik heb een vrijwilliger nodig' tot het plaatsen van een vacature en het realiseren van een match.*

Dat doen wij graag, maar wel met inachtneming van de grotere mate van flexibiliteit die vrijwilligers vragen. Nagenoeg bijna iedereen is vrijwillig actief, alleen niet iedereen noemt zich vrijwilliger of spreekt over vrijwilligerswerk. Dus daar waar een duidelijke 'route' helpend is, zullen we dat zeker doen, maar daar waar het de energie weghaalt, zullen we andere middelen inzetten. Vooralsnog hebben we met iedere inwoner die zich meldt met de algemene vraag om vrijwilligerswerk te doen, een kennismakingsgesprek. In dit gesprek kijken we naar de talenten, mogelijkheden, wensen en behoeften van de persoon en vervolgens proberen we die te matchen met het aanbod dat er op dat moment is aan vacatures van vrijwilligerswerk. Soms kan het ook eerst noodzakelijk zijn dat iemand verschillende dingen probeert om erachter te komen welk vrijwilligerswerk het meest passend is. Tijdens zo'n traject hebben we meerdere gesprekken met de nieuwe vrijwilliger. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *Verbeteren van de zichtbaarheid en promotie van vrijwilligerswerk, met inspirerende voorbeelden zoals de inzet van de Duofiets.*

Akkoord, zie ook het bovenstaande punt. Inwoners zijn graag actief, alleen wel flexibel en op eigen voorwaarden. We gaan onderzoeken hoe we daar betere aansluiting op gaan vinden. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw' en budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *Onderzoeken of professionalisering van het vrijwilligerswerk verder kan worden gestimuleerd, bijvoorbeeld door het opzetten van een vrijwilligersacademie voor scholing en kennisdeling.*

Dit zullen we vraag gestuurd gaan oppakken, waarbij we optrekken met de grotere partners in het Rijk van Nijmegen, zoals bijvoorbeeld Sterker Sociaal Werk of Vrijwilligerscentrale Nijmegen. *Hiervoor gebruiken we het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

Met deze activiteiten bieden we ondersteuning aan alle vrijwilligers in de gemeente Wijchen. We zien ze , we erkennen ze en we waarderen hun inzet, want zonder hun inzet kunnen talloze informele hulp- en steuninitiatieven niet bestaan. Ook helpen we hiermee een groot vraagstuk in de zorg, namelijk de arbeidskrapte die er aan gaat komen en dat meer en meer hybride vormen van teams verantwoordelijk zullen worden voor zorg. We blijven organisaties in Wijchen

ondersteunen bij het werken met vrijwilligers, bijvoorbeeld rondom aanbod van scholing, maar natuurlijk ook werving van nieuwe vrijwilligers en goed monitoren of ze op de geschikte plek zitten.

5.2.2. Cultuurverbinder en de verenigingsondersteuner Cultuur

Beoogde resultaten Cultuurverbinder:

- *Netwerkvorming en samenwerking binnen de cultuursector stimuleren*.

De eerste fundamenten voor de basis zijn gelegd in 2025. Er is veel focus gegaan naar het leren kennen van het veld en dat de Wijchense culturele sector deze functionaliteit leerde kennen. Deze inzet willen wij graag continueren in 2026, zodat de vorming van het netwerk en de samenwerking een duurzaam karakter krijgt. De Cultuurverbinder onderhoudt actief het contact met het culturele netwerk. De cultuurverbinder kent de sector en brengt ze samen op een wijze die aansluit bij de behoefte van de sector. *Hiervoor benutten we volledig het budget 'Cultuurverbinder'*.

- *Verbinding leggen tussen cultuur, sociaal domein, creatieve industrie en MKB*.

In 2025 zijn hiervoor de eerste stappen gezet. Hierbij is veel inspiratie opgehaald in de (nabije) omgeving van Wijchen voor good practices en bevlogen voorbeelden. Ook hebben hierin de eerste initiatieven plaatsgevonden, zoals de voorstelling in de Week van de Ontmoeting in wijkcentrum OZO of de verkenning van de culturele broedplaats voor jeugd. De cultuurverbinder weet wat er speelt in het sociale domein. Zij kent de sector en legt actief contact tussen de cultuursector en het sociaal domein. *Hiervoor benutten we volledig het budget 'Cultuurverbinder'*.

- *Cultuurparticipatie vergroten, vooral onder jongeren, ouderen en kwetsbare groepen*.

Hieraan willen we graag bijdragen. Hierin proberen we zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de doelgroep. Dat betekent soms iets volledig nieuws ontwikkelen, maar soms ook bestaand aanbod naar Wijchen halen of dat juist meer promoten. De cultuurverbinder faciliteert. Zij gaat niet zelf projecten uitvoeren. Maar zij signaleert, ziet kansen en brengt partners samen. Zij ondersteunt initiatieven door mee te denken en subsidiemogelijkheden aan te dragen. Hierin neemt de cultuurverbinder een proactieve houding in. *Hiervoor benutten we volledig het budget 'Cultuurverbinder'*.

Beoogde resultaten verenigingsondersteuner Cultuur:

- *Amateurkunst en erfgoedsector versterken door ondersteuning bieden aan verenigingen en stichtingen in deze sector.*

De start is in 2025 gemaakt en hiermee gaan we graag door in 2026. De verenigingsondersteuner cultuur is goed te vinden voor de culturele sector in Wijchen en is ook te benaderen voor praktische ondersteuningsvraagstukken, zoals organisatorische vraagstukken, vrijwilligerswerving of huisvesting. Voor kennisdeling en het delen van praktijkervaringen vindt er regelmatig afstemming plaats met de verenigingsondersteuner Sport. De eerste fase richtte zich met name op kennismaken, oriënteren en het leggen van contacten. In 2026 willen we dit verder uitbouwen naar verbindingen leggen het verder versterken van verenigingen en stichtingen in deze sector. *Hiervoor benutten we volledig het budget 'Verenigingsondersteuner Cultuur'.*

- *Jongeren betrekken bij culturele verenigingen en activiteiten.*

Hierin werkt de verenigingsondersteuner nauw samen met de Cultuurverbinder en de jongerenwerkers van MeerVoormekaar. Een initiatief waarvan we hopen dat deze in 2026 echt uit de startblokken gaat komen, is het 'talentorkest'. Dit orkest is bedoeld voor jeugdigen die wel een instrument kunnen bespelen, maar dit vanwege verschillende redenen niet meer doen. Met dit initiatief hopen we dat ze hun talent weer oppikken en actief worden in de culturele sector. In 2025 zijn ook de contacten aangehaald met 'Kunstbende' en met de middelbare scholen om de behoeftes te peilen van jeugdigen in Wijchen met betrekking tot cultuurparticipatie in de vrije tijd en verenigingsactiviteiten. *Hiervoor benutten we volledig het budget 'Verenigingsondersteuner Cultuur', maar maken we ook gebruik van het budget 'Jongerenwerk'.*

5.3 Opgroeien

Kaders:

- Bijdraagt aan ontmoeting en verbinding van kinderen, jongeren en gezinnen
- Bijdraagt aan een stevige sociale basis en sterke wijken
- Bijdraagt aan collectieve opvoedondersteuning gericht op specifieke leeftijdsgroepen
- Bijdraagt aan krachtige samenwerking en signalering

Beoogde resultaten:

- *Goed zichtbaar en toegankelijk aanbod gericht op ontmoeten en in verbinding in alle wijken en dorpen.*

De jongerenwerkers van MeerVoormekaar zijn daar waar jongeren zich begeven of waar hun leefomgeving zich afspeelt. Dit betekent dat ze vindplaatsgericht te werk gaan en proactief en zichtbaar aanwezig op die plekken waar jongeren komen. Denk hierbij aan school, hangplekken, sportlocaties, jongerencentrum etc. etc. Hierbij richten de jongerenwerkers zich op de jongeren in een kwetsbare positie. Voor jongeren en samenwerkingspartners zijn jongerenwerkers altijd benaderbaar en toegankelijk. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk'.*

- *Actieve rol in het versterken van lokale teams en inzet van vrijwilligers.*

De sociaal werkers en jongerenwerkers van MeerVoormekaar zijn verbinders vanuit het bestaande netwerk van professionals rondom jongeren. Zij zoeken actief contact met de relevante andere professionals en instituties die voor jongeren van belang zijn. Ook helpen zij andere professionals binnen het netwerk. Waar nodig of gewenst werken wij samen binnen dit netwerk. Afhankelijk van de vraag of behoefte kunnen we ook actief het netwerk versterken door nieuwe partners te zoeken en te introduceren binnen het netwerk (waaronder vrijwilligers). *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk' en het budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *Flexibiliteit en maatwerk gericht op actuele lokale behoeften en trends.*

Uiteraard zullen de jongerenwerkers ook in 2026 snel schakelen indien nodig en de juiste interventies inzetten en dit afstemmen met betrokken partijen (denk aan situaties op school, op straat of bij de sportvereniging). *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk'.*

- *Verdere ontwikkeling van collectieve en laagdrempelige groepsactiviteiten en trainingen.*

Samenwerken is ook hier onze core business, zowel met de scholen als sociaal team, school maatschappelijk werk en Pro Persona Preventie. We willen bijvoorbeeld kijken of we een 'Rots & Water' -achtige training kunnen opzetten om (sociale) weerbaarheid te vergroten bij jongeren tussen de 12 en 18 jaar. We zullen hierbij nadrukkelijk kijken naar het reeds bestaande aanbod (van bijvoorbeeld SMW), zodat er geen onnodige overlap ontstaat. Zodra nieuw collectief aanbod ontwikkeld is, zullen we deze kenbaar maken via onze activiteitenkalender die ieder kwartaal verschijnt, via gerichte flyers, maar ook via onze social media kanalen en soms ook via een advertentie of advertorial in de Wijchense Wegwijs. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk'.*

- *Bevorderen van ervaringsdeskundigheid binnen het collectieve aanbod.*

Dit beoogde resultaat is nieuw voor ons binnen dit thema. Ervaringsdeskundigheid als opkomend fenomeen niet. We werken bijvoorbeeld in Druten en Wijchen goed samen met Ixta Noa, de specialist als het gaat om ervaringsdeskundigheid voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Voor 2026 willen gaan experimenteren met ervaringsdeskundigheid gaan inzetten op het jongerencentrum. Afhankelijk van het verloop kunnen we kijken of we dit vasthouden en/of gaan uitbreiden. Voor ervaringsdeskundigheid voor gezinnen verwijzen we door naar het initiatief van Buurtgezinnen dat vanaf 2026 wordt opgestart in de gemeente Wijchen. Gemeente Wijchen heeft besloten om vanaf 2026 verder te gaan Buurtgezinnen in plaats van Gezinnen voor elkaar van MeerVoormekaar. Hiermee houdt dit langlopende subsidieonderdeel van MeerVoormekaar op. Deze vrijgekomen formatie wordt toegevoegd aan het budget '*Jongerenwerk'*. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk' en mogelijk ook het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *Focus op specifieke wijken of gebieden waar extra aandacht noodzakelijk is, gebaseerd op duidelijke signalen vanuit praktijk en samenwerking met schoolmaatschappelijk werk en jeugd.*

Dit is de kern van het werk van MeerVoormekaar. Wij werken op geleide van de input van inwoners & professionals vanuit de praktijk met bijzondere aandacht voor signalen vanuit het Sociaal Team Wijchen en het schoolmaatschappelijk werk. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk'.*

Al deze activiteiten dragen bij om de kennis en zelfstandigheid te vergroten van opvoeden en opgroeien. Waarbij we sterk de GEM gedachte voor ogen houden, namelijk het gaat niet altijd goed; falen hoort erbij en een dipje hebben is normaal. Soms ga je op je snufferd en dat doet even pijn, maar dan is het weer opstaan en doorgaan. We zien het dan ook als opdracht dat we actief moeten uitdragen dat tegenslag erbij hoort en dat dat er mag zijn. Tegelijkertijd zetten we natuurlijk wel in op zo min mogelijk tegenslag door ouders en kinderen goed te rusten. Dit doen we door goed te luisteren naar hun behoeften, door individu overstijgende thema's te signaleren en daar (waar nodig) collectief aanbod op te ontwikkelen.

5.4. Geldzorgen, armoede en schulden

Kaders:

- Bijdraagt aan het voorkomen van geldzorgen bij kwetsbare inwoners door middel van signalering van geldzorgen activering , voorlichting
- Zorgt voor laagdrempelige ondersteuning bij geldzorgen en schulden en het vergroten van de bewustwording van de mogelijke hulp- en ondersteuning en de noodzaak om hiervan gebruik te maken om erger te voorkomen. Leidt daar waar nodig toe naar beschikbare vrijwillige en professionele ondersteuning.
- Bijdraagt aan het versterken van financiële zelfredzaamheid van inwoners.
- Zorgt voor aanwezigheid op die plekken waar maatschappelijke participatie bevorderd moet worden en waar mensen een uitbreiding van hun sociale netwerk kunnen realiseren.

Beoogde resultaten:

- *Actieve bijdrage aan het Platform Geldzorgen met als doel om de leefwereld van huishoudens in armoede of met geldzorgen inzichtelijk te maken en zo bij te dragen aan een passende inzet van onze minimavoorzieningen.*

Hier gaat een professional van MeerVoormekaar actief aan deelnemen in 2026. Net zoals we al deelnemen aan de kerngroep Geldzorgen, zodat ook MeerVoormekaar actief bijdraagt aanpassende inzet van minimavoorzieningen. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *Voorlichting en preventie van schulden bij jongeren via jongerenwerk, inclusief maandelijkse gesprekken over betalingsachterstanden.*

Dit thema wordt besproken tijdens de inloop op het jongerencentrum, evenals specifieke voorlichtingen op scholen. Hierbij sluiten we aan bij landelijke campagnes, zoals bijvoorbeeld 'Geldfit' of richtlijnen zoals opgesteld door het NIBUD. Indien er sprake is van schulden, werken we samen met het initiatief 'schuldhulpmaatje' of schuldhulpverleners werkzaam bij gemeente Wijchen. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk'.*

- *Inzet van opbouwwerkers bij vroegsignalering van schulden, bijvoorbeeld via huisbezoeken na doorverwijzing. MeerVoormekaar onderzoekt samen met de gemeente in 2026 door wie de huisbezoeken het best kunnen worden uitgevoerd.*

Ook in het komende jaar willen we weer inzetten op deze vorm van vroegsignalering. In de voorbereidende gesprekken ten behoeve van deze subsidieaanvraag hebben wij vernomen, dat bij uitstek de sociaal werkers van MeerVoormekaar hiervoor geschikt zijn. Wat ons betreft hoeft er dan ook geen onderzoek plaats te vinden. In overleg met de preventiemedewerker zullen er afspraken gemaakt worden over de omvang van de inzet en wie deze inzet vanuit MeerVoormekaar gaat leveren. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Vroegsignalering en Preventie'.*

- *Ondersteuning via de vrijwilligers van het formulierenteam en de thuisadministratie laagdrempelige ondersteuning bij invullen van formulieren en het op orde brengen van de administratie.*

Hier gaan we mee verder in 2026. Om de vrijwilligers hiervoor beter toe te rusten, gaan we voorlichtingen laten geven door medewerkers van gemeente Wijchen aan de vrijwilligers. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *Deelname aan initiatieven zoals de Week van het Geld*

We zullen aansluiten bij de initiatieven die plaatsvinden in de 'Week van het Geld', maar we gaan daar niet actief in participeren. MeerVoormekaar is actief in de Week van de Ontmoeting en de Week van de Gezondheid. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *MeerVoormekaar is aanwezig in Wijchen Noord en specifiek het Noorderlicht en levert daar een bijdrage aan het versterken van financiële zelfredzaamheid van inwoners.*

Dat doen we graag en past ook bij onze opdracht (bestaanszekerheid). Hierin trekken we samen op met relevante partners, zoals Voedselbank Wijchen & Schuldhulpmaatje. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *MeerVoormekaar helpt met haar activiteiten rond Meedoen en Ontmoeten mensen die deelnemen aan het praktijkonderzoek van de Voedselbanken, sociaal te activeren en hun netwerk te vergroten.*

Ontmoeting, verbinding en activering zijn de kernelementen van MeerVoormekaar. Hier kunt u op ons rekenen. We verkennen de mogelijkheden voor extra inzet voor de Voedselbank in het kader van hun verhuizing naar hun nieuwe locatie om zo actief vorm te geven aan ongelijk investeren in gelijke kansen. Wanneer je op de armoedegrens leeft en je geen bestaanszekerheid hebt, ervaar men veel meer stress dan wanneer dit niet geval is. Allerlei zaken als gezondheid(sbeleving), welzijn(sbeleving) en leefstijl scoren slechter wanneer er sprake is van sociaaleconomische bestaansonzekerheid. MeerVoormekaar wil nadrukkelijk ondersteuning bieden aan deze doelgroep. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

Kansongelijkheid wordt in grote mate bepaald door armoede, geldzorgen en schulden. Een belangrijke doelstelling van de sociale basis is om kansongelijkheid te verminderen. Dit thema raakt dus de kern van MeerVoormekaar.

5.5 Een passend thuis

Kader:

- Samenwerken met partners in de welzijns- en zorgketen om inwoners te ondersteunen bij zelfstandig wonen.

Beoogde resultaten:

- *Onderzoeken of en in welke vorm de taken van de voormalige vrijwillige woonadviseurs (met als doel Bewust Wonen) weer opgepakt kunnen worden.*

Hiervoor zullen we in het Rijk van Nijmegen en de welzijnsorganisaties daarbinnen onderzoeken hoe zij dit vormgeven. We zullen ook Sociaal Werk Nederland hiervoor benaderen. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *Tijdens Welzijnsbezoeken via bijv. een flyer informatie verspreiden over Bewust wonen.*

Uiteraard wordt informatie meegenomen in het uitgebreide informatiepakket dat wordt uitgedeeld tijdens de welzijnsbezoeken. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *Een bijdrage leveren aan het (door)ontwikkelen van het uitvoeringsprogramma van de Woonzorgvisie. De gemeenteraad beslist in het najaar van 2025 over de Woonzorgvisie Wijchen. Naar alle waarschijnlijkheid komt daarna de vervolgopdracht om een uitvoeringsprogramma te ontwikkelen. Hiervoor zal een aantal bijeenkomsten worden georganiseerd, met vertegenwoordiging vanuit woningcorporaties, de welzijnsorganisatie, zorgorganisaties en belangenbehartigers.*

Dat doen wij graag en wij brengen graag onze expertise in om bij te dragen aan de ontwikkeling van de uitvoeringsprogramma's. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *Inwoners informeren over het welzijnsaanbod om langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.*
- *Het up-to-date houden van de papieren Seniorengids.*

Dat doen we graag. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw' en het budget 'Welzijnsdiensten'.*

- *Adviseren over diverse manieren om de verbinding tussen de inwoners onderling en hun leefomgeving te versterken.*

Verbindingen realiseren en versterken is de core business van MeerVoormekaar. Hiervoor zullen in 2026 starten met de implementatie van 'voorzorgcirkels', waarbij we graag samen optrekken met seniorenverenigingen. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw' en de incidentele subsidie we hebben ontvangen voor de Voorzorgcirkels 2025.*

- *Adviseren over diverse mogelijkheden voor laagdrempelig ontmoeten op dorp- of wijkgerichte plekken.*

Ook ontmoetingen organiseren behoort tot de kernactiviteiten van MeerVoormekaar. Hier werken we graag aan mee, maar wel op geleide van bestaande initiatieven of behoeften van inwoners. Wanneer er al een ontmoetingsgelegenheid is, zullen we deze hooguit bekrachtigen en versterken, we nemen daarin niets over. We hebben hier veel ervaring in opgedaan met de 'Koffie met…' In zowel Druten, als Wijchen en die ervaring zetten we graag in voor een pilot of nieuw initiatief. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Samenlevingsopbouw'.*

- *Bewoners uit de wijk Noord weten 't Kompas te vinden.*

Om dit te realiseren zal een sociaal werker van MeerVoormekaar deelnemen aan de gebruikersgroep van 't Kompas. De directeur-bestuurder neemt deel aan de bestuurdersgroep van 't Kompas. We proberen nadrukkelijk deze locatie voor ogen te houden bij het organiseren van activiteiten, zoals bijvoorbeeld het NAH café. Hierbij werken we graag samen met het Odensehuis, de ZZG of andere stakeholders. *Hiervoor benutten we het budget ''t Kompas'.*

De inzet van MeerVoormekaar is erop gericht om mensen te versterken binnen hun eigen sociale context of fysieke omgeving. Een passende woning is daarbij essentieel. MeerVoormekaar volgt actief nieuwe ontwikkelingen rondom een passend thuis of langer zelfstandig wonen. Bijvoorbeeld in initiatieven als woningdelen of voorzorgcirkels, maar ook domotica of wat sinds jaar-en-dag al onderdeel van onze organisatie is: het BOS-project. Maar ook het project 'hechte wijkverbanden' kan hier bijdragen aan een passend thuis.

5.6. Zorg en Veiligheid

Doelen:

- Bijdraagt aan het voorkomen van jeugdoverlast en drugsproblematiek.
- Jongeren bewust maakt van de risico's van middelengebruik en de verleiding van criminele activiteiten, zoals het optreden als geldezel of drugskoerier.
- Inwoners weerbaarder maken tegen online criminaliteit en desinformatie.
- Inwoners met meervoudige problematiek (psychisch, sociaal, financieel, verslaving) ondersteunen en hen verbinden met formele en informele hulpbronnen.
- Bijdraagt aan het re-integreren van ex-gedetineerden om zo terugkeer in de samenleving te bevorderen en recidive te voorkomen.
- Bijdraagt aan het versterken van sociale netwerken en contacten tussen bewoners van buurten en wijken, vanuit de gedachte dat mensen die elkaar kennen socialer en respectvoller met elkaar omgaan.

Beoogde eindresultaten

- *Jongerenwerkers wijzen jongeren op de gevaren van middelengebruik en geven aan waar zij terechtkunnen met vragen of problemen*.

Vanzelfsprekend zullen wij wijzen op negatieve aspecten (maar ook positieve effecten) en gevaren van middelengebruik. Dit doen wij op individueel niveau, maar natuurlijk ook collectief in onze voorlichtingen of groepsbijeenkomsten. Deze vinden minimaal een keer per kwartaal plaats. We werken hierbij samen en laten ons voeden door de professionals van Iriszorg en Pro Persona. Voor hulp(verlening) verwijzen wij door naar de juiste professionals of professionele organisaties. *Hiervoor maken we gebruik van het budget 'Jongerenwerk'.*

- *Samenwerking via een integrale aanpak tussen jongerenwerk, onderwijs, zorg en handhaving*.

De jongerenwerkers van MeerVoormekaar zijn professionals. Daarmee zijn het ook netwerkers en verbinders binnen het netwerk. Samenwerken met professionals rondom jeugd en binnen het domein waar jongeren (en hun omgeving) zich bevinden, is een vanzelfsprekendheid waarbij de integrale aanpak leidend is, rekening houdend met ieders expertise. *Hiervoor zetten we het budget 'Jongerenwerk' in*.

- *Samenwerken met partners zoals Ixta Noa, wijk ggz, Sociaal team etc*.

Dat doen wij graag, ook in het netwerkoverleg Samen Dichtbij Druten/ Wijchen. *Hiervoor zetten we het budget 'Jongerenwerk' in en het budget 'Samenlevingsopbouw'*.

- *Organiseren van buurtactiviteiten, koffiemomenten*.

In 2026 zullen verder gaan met het organiseren van de 'Stoepsoep' in de buurt en straat. Met dit initiatief willen we buurtbewoners onderling in verbinding brengen, maar ook bekendheid vergroten met MeerVoormekaar en de ondersteuning die de organisatie kan bieden aan bewonersinitiatieven. Vanzelfsprekend blijven wij bewonersinitiatieven faciliteren en ondersteunen. *Hiervoor zetten we het budget 'Samenlevingsopbouw' in*.

- *Ondersteunen van bewonersinitiatieven (bijvoorbeeld burenhulp, straatapps)*.

Dat doen wij graag, zie ook bovenstaande. *Hiervoor zetten we het budget 'Samenlevingsopbouw' in*.

- *Aandacht voor inclusie en diversiteit, om polarisatie te voorkomen*.

Dit is een vanzelfsprekendheid in onze werkwijze. Sociale inclusie is één van de vier condities om te werken aan 'sociale kwaliteit'. Iedereen mag meedoen en MeerVoormekaar draagt dat gedachtegoed actief uit o.a. daar actieve deelname van de werkgroep Inclusie. *Hiervoor zetten we het budget 'Samenlevingsopbouw' in*.

Met deze aanpak draagt MeerVoormekaar en in het bijzonder de jongerenwerkers bij aan verminderen van overlast & drugproblematiek veroorzaakt door jongeren. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor het jongerencentrum en de doelgroep die we hopen te verwelkomen. De verwachting is dat de doelgroep die op het jongerencentrum komt (in de avonduren) sneller in situaties komt waarin de verleiding groter is voor (hard)drugsgebruik en/ of criminele activiteiten. De ervaringsdeskundigheid van een van de medewerkers zal hier goed van pas komen.

En verder.....

MeerVoormekaar heeft een breed aanbod in de gemeente Wijchen. In bovengenoemde aanvraag noemen we slechts enkele voorbeelden.

In 2026 continueren we onveranderd en met groot enthousiasme de volgende activiteiten:

- *Koffie met Leonie, dagelijks verdeeld over vijf locaties: Wijkcentrum 't Achterom, Villa Sterrebosch, 't Kompas, Dorpshuis Oase en Wijkcentrum Zuid*
- *Ontmoetingsgroep DigiTaal, wekelijks in 't Mozaïek*
- *Multiculturele vrouwengroep (i.s.m. VluchtelingenWerk), wekelijks in 't Mozaïek*
- *Informatie- en adviesloket rondom scheiding (i.s.m. Sociaal Team), tweewekelijks bij het Sociaal Team*
- *Wandelgroepen voor mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH), twee groepen die wekelijks wandelen*
- *NAH café, maandelijks in 't Kompas*
- *Lotgenotencontactgroep Kindverlies, maandelijks bij MeerVoormekaar*
- *Partnerverlies Lotgenotencontact, maandelijks bij MeerVoormekaar*
- *Jonge mantelzorgers, maandelijks | locatie verschilt per keer*
- *Meidengroep, maandelijks | locatie verschilt per keer*
- *Vriendenkring jongvolwassenen met autisme, maandelijks in Wijkcentrum Zuid*
- *12+ Jongeren met autisme, maandelijks in Wijkcentrum De Brink*
- *16+ jongeren met autisme, maandelijks in Wijkcentrum De Brink*
- *Taalcafé voor Oekraïners, wekelijks in de bibliotheek*
- *Inloop Vrijwilligers Informatie Punt, maandelijks bij MeerVoormekaar*
- *Open inloop vrijwilligers MeerVoormekaar, maandelijks bij MeerVoormekaar*
- *Pubercursus voor ouders (bij voldoende aanmeldingen)*
- *Verschillende workshops en cursussen op scholen (i.s.m. Sociaal Team), waaronder 'Trots op jezelf' en 'Opvoeden na Echtscheiding'.*
- *Inloop jongerencentrum; min. twee avonden per week en enkele middagen aansluitend op een schooldag*
- *Vakantieactiviteiten voor kinderen en jongeren*
- *Geheugenbieb (i.s.m. bibliotheek, GGD en ZZG Zorggroep) 3 a 4 themabijeenkomsten per jaar.*
- *Belastinginvulhulpen die vele inwoners ondersteunen bij het invullen van de jaaropgave*
- *Formulierenteam*
- *Individuele Maatjes*
- *Individuele vervoersmaatjes*
- *Participeren bij 'Bloemetje bij de Boer'*

Daarnaast zetten we ons in 2026 ook in voor onder andere:

- *Wijchen Waakt*
- *Organisatie Platformoverleg Dorpshuizen en Wijkcentra*
- *Ondersteuning vrijwilligers Duofietsen*
- *Ondersteuning vrijwilligers Sociaal Team,*

- *Ondersteuning Energiecoaches*
- *Meer Bewegen voor Ouderen groepen*
- *Buurtbemiddeling in samenwerking met Talis*
- *Initiatief: 'Gezelligheid in 't Mozaïek'*
- *Take the Stage i.s.m. 't Mozaïek*
- *Dorpsondersteuners Bergharen Hernen Leur*
- *Jongerenwerkers aanwezig op scholen*
- *Stoepsoep (focus op wijken Noord en Zuid)*
- *Welzijnsbezoeken*
- *Week van de ontmoeting*
- *Week van de gezondheid*

Deelname in verschillende overleggroepen, enkele voorbeelden:

- *Sportakkoord*
- *Overleg met verschillende wijkcentra en dorpshuizen*
- *Werkgroep Geldzorgen*
- *Kringberaad*
- *Gezondheidscarrousel*
- *Veiligheidsberaad*
- *JOS overleg*
- *GEM overleg*
- *Ambtelijk overleg met gemeente*
- *Bestuurlijk overleg met de wethouder*
- *Bestuurlijk overleg met Noorderlicht*
- *Overleg rondom Fitcoins initiatief*
- *Bestuurlijk overleg 't Kompas*
- *Afstemmingsoverleg woningbouwcoöperatie Talis*
- *Overleg rondom statushouders en buurtinitiatieven*
- *Stuurgroep Digitaalhuis*
- *Werkgroep Digitaalhuis*
- *Werkgroep inclusie*
- *Kringberaad Wijchen*
- *Lid van het bestuur Soamen op 't Benkske*

BEGROTING MEERVOORMEKAAR 2026

Subsidie onderdeel:	Basis Budget + index 5,13% (2026)	FTE per week	Aanvullend budget voor 2026	Totaal uren 2026	totaal
Samenlevingsopbouw	€ 727.940	5,1 fte		7399	
WijWijchen	€ 12.754	0,09 fte		130	
Welzijn en ondersteuning	€ 116.424	0,82 fte		1183	
Jongerenwerk	€ 347.140	2,44 fte		3528	
Dorpsondersteuners BHL	€ 52.427	0,37 fte		532	
't Kompas	€ 11.058	0,08 fte		112	
Preventie en vroegsignalering	€ 5094			52	
Welzijn op Recept			€ 39.000	398 vanaf 1 april 2026	
Cultuurverbinder			€ 48.000	490	
Verenigingsondersteuner Cultuur			€ 40.000	408	
Meer@doenertjes en Buurtfonds			€ 10.000		
OpStap	€ 186.778*				
Dagbesteding (basis incl. vervoer)	€ 170.690*				
Subtotaal	*€ 1.625.305*		*€ 137.000*		
Totaal					**€ 1.767.305**

* zie deelbegrotingen voor details.

Deelbegroting OpStap Wijchen	Begroting 2026
Personele kosten	
Personele inzet + coordinatie t.b.v. vrijwilligers	**97.141**
Vervoerskosten	
Auto leasekosten	105.000
Brandstofkosten	20.000
Onderhoud incl. eigen risico bij schade, belastingen	14.780
	139.780
Diverse kosten	
Kosten vrijwilligers (kleding, vergoeding etc)	5.150
Rijvaardigheidstesten, VOG etc	10.300
Kosten planning (telefoon, internet)	5.150
Registratie en planningssysteem	4.223
Communicatie (website, flyers etc.)	2.034
Niet-verrekenbare BTW	20.000
	46.857
Verrekening stopzetten facturatie aan gemeente Wijchen	**25.000**
Subtotaal kosten	**308.778**
Inkomsten	
Inkomsten particulieren	22.000
Inkomsten organisaties (dagbesteding etc)	100.000
	-122.000
Totaal voor subsidieaanvraag	**186.778**

Dagbegeleiding Wijchen	Begroting 2026		
	Oase	t Achterom	totaal
Personeelskosten			
Directe personeelskosten	63.967	78.180	142.147
Indirecte personeelskosten	2.461	2.461	4.921
Reiskosten vrijwilligers	0	0	0
	66.428	**80.641**	**147.068**
Huurkosten			
Huur (incl. G/W/L)	10.129	11.848	21.976
	10.129	**11.848**	**21.976**
Afschrijvingen			
Afschrijving inventaris	500	500	1.000
	500	**500**	**1.000**
Materiële kosten			
Kosten materialen/activiteiten	2.409	3.074	5.483
Inzet professionals	2.087	2.164	4.251
Schoonmaakkosten	6.210	6.147	12.356
Kosten voeding	9.137	9.137	18.274
Kosten vervoer	0	0	0
Activiteitenkosten	1.387	1.401	2.788
	21.230	**21.922**	**43.152**
Opslag overhead (10%)	**7.669**	**12.497**	**20.166**
Inkomsten uit eigen bijdragen	**10.000**	**10.000**	**20.000**
Totaal uitgaven	**95.956**	**117.407**	**213.363**
Waarvan 80% subsidiabel			**€ 170.690**

de kracht van samen

Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

Stichting MeerVoormekaar
T.a.v. de heer H. Janssen
Stationsplein 1
6602 BN Wijchen

contactpersoon
Miranda Thijssen
t +31638076219
ons kenmerk
Z/25/322939

datum 16 december 2025
onderwerp Subsidieverlening Stichting MeerVoormekaar 2026
verzonden

Beste heer Janssen,

We ontvingen op 4 november 2025 uw aanvraag voor een subsidie van €1.767.305 voor het organiseren van het welzijnswerk in de gemeente Wijchen in 2026. U voert daarvoor de activiteiten uit zoals omschreven in uw subsidieaanvraag Wijchen 2026 (bijlage bij deze beschikking).
In deze beschikking informeren wij u over het besluit op uw aanvraag.

Wat hebben wij besloten?

We hebben op 16 december 2025 besloten u een budgetsubsidie te verlenen van €1.767.305 voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026.
Deze subsidie ontvangt u voor de activiteiten zoals beschreven in uw subsidieaanvraag voor 2026.

De subsidie bestaat uit de volgende onderdelen:

Subsidieonderdeel	Aanvraag 2026 (basis budget)	Afwijzing	Index 2026 (+5,13%)	Toekenning 2026 (incl. index)
Samenlevingsopbouw	€ 692.419	€ -	€ 35.521	€ 727.940
WijWijchen	€ 12.132	€ -	€ 622	€ 12.754
Welzijn en ondersteuning	€ 110.743	€ -	€ 5.681	€ 116.424
Jongerenwerk	€ 330.201	€ -	€ 16.939	€ 347.140
Dorpsondersteuners BHL	€ 49.869	€ -	€ 2.558	€ 52.427
t Kompas	€ 10.519	€ -	€ 540	€ 11.058
Preventie en vroegsignalering	€ 4.845	€ -	€ 249	€ 5.094
OpStap (zie deelbegroting = incl. index)	€ 186.778	€ -	€ -	€ 186.778
Dagbesteding (zie deelbegroting = incl. index)	€ 170.690	€ -	€ -	€ 170.690
	€ 1.568.195	**€ -**	**€ 62.110**	**€ 1.630.305**
Incidentele inzet 2026				
Welzijn op recept	€ 39.000	€ -	€ -	€ 39.000
Cultuurverbinder	€ 48.000	€ -	€ -	€ 48.000
Verenigingsondersteuner Cultuur	€ 40.000	€ -	€ -	€ 40.000
Meerdoenertjes en buurtfonds	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
	€ 137.000	**€ -**	**€ -**	**€ 137.000**
Totaal subsidies 2026	**€ 1.705.195**	**€ -**	**€ 62.110**	**€ 1.767.305**

Welke taken voert u uit voor de subsidie?
U voert voor de subsidie de taken uit zoals u heeft omschreven in uw subsidieaanvraag 2026. De subsidieaanvraag is bedoeld voor bovengenoemde subsidieonderdelen.

Gezinnen voor elkaar stopt vanaf 2026
Vanaf 2026 stopt de subsidiering door de gemeente van uw inzet bij Gezinnen voor elkaar. De gemeente gaat over naar Buurtgezinnen omdat met dit concept in andere gemeenten goede resultaten worden behaald. Buurtgezinnen koppelt overbelaste gezinnen aan stabiele steungezinnen in de buurt, wat bijdraagt aan het voorkomen van zwaardere jeugdhulp en het versterken van de sociale samenhang in de gemeente. Omdat het stoppen van deze activiteit formeel door ons niet tijdig is aangekondigd, verlagen we de subsidie in 2026 niet voor dit onderdeel. U voegt de vrijgekomen formatie in 2026 toe aan het onderdeel Jongerenwerk. Vanaf 2027 ontvangt u geen subsidie meer in dit kader.

Dorpsondersteuners Bergharen, Hernen en Leur
De dorpsondersteuners hadden tot en met 2025 een ander (lager) tarief, omdat er geen overhead werd gerekend. Nu hanteert u ook voor deze functies het geïndexeerde reguliere uurtarief. Dat heeft gevolgen voor de omvang van de inzet. Er zijn dan minder uren beschikbaar vanaf 2026.

't Kompas
De subsidie voor dit onderdeel is bedoeld voor de personele inzet van 3 uur per week en heeft tot doel het deelnemen aan de gebruikersgroep van 't Kompas en zorgen dat inwoners uit Wijchen Noord de weg naar 't Kompas weten te vinden.

Opstap
Bij de subsidieaanvraag 2026 zit uw detailbegroting voor OpStap.
Vanaf 2026 stuurt u geen facturen meer aan de gemeente Wijchen voor het vervoer via de Opstap naar andere dagbestedingslocaties dan 't Achterom en de Oase. Het bedrag voor dit vervoer wordt nu rechtstreeks in de subsidieaanvraag meegenomen. Op deze manier wordt het subsidieonderdeel Opstap verruimd en scheelt dit administratie bij zowel MeerVoormekaar als bij de gemeente.

Dagbesteding (basis inclusief vervoer)
We gaan uit van het bedrag van € 170.690 voor het uitvoeren van de Wmo dagbegeleiding in t Achterom en de Oase. In 2025 zijn wij uitgegaan van 30% dekking kosten vanuit de Wlz en 70% dekking kosten Wmo. In 2025 wordt er minder gebruik gemaakt door deelnemers met een Wlz-indicatie. De verwachting is dat deze trend zich in 2026 voorzet. Om die reden gaan wij in 2026 uit van een 20% dekking kosten vanuit de Wlz en 80% dekking kosten uit de Wmo. Als achteraf blijkt dat de verhouding Wmo-Wlz-inkomsten in 2026 anders ligt dan 20%-80%, houden wij hier bij de subsidieverantwoording rekening mee.

Indexering
Voor 2026 hanteren we voor MeerVoormekaar het door de VNG landelijk geadviseerde indexpercentage voor Jeugdwet en Wmo (5,13%). Hiermee gaan we tevens gelijk op met de gemeente Druten als subsidieverlener en het regiobreed gehanteerde percentage bij de inkoop van Jeugd en Wmo voor 2026.

Daarnaast verlenen we subsidie voor de volgende activiteiten die MeerVoormekaar eenmalig of voor een bepaalde periode uitvoert.

Welzijn op Recept
Met Welzijn op Recept zet MeerVoormekaar een welzijnscoach beschikbaar om doorverwijzingen vanuit huisartsen op te pakken en inwoners richting welzijnsaanbod te begeleiden. Hierbij richt MeerVoormekaar zich op de doelgroep volwassenen met een enkelvoudige vraag. In 2026 zet MeerVoormekaar voor € 39.000 één of meerdere welzijnscoaches in en monitort de inzet en uitkomsten.
In 2026 wordt de aanpak uitgebreid naar meer huisartsenpraktijken in Wijchen. MeerVoormekaar en de gemeente blijven met elkaar in gesprek over de borging van deze aanpak.

De cultuurverbinder en de verenigingsondersteuner voorzien in de ondersteunende behoefte die de cultuursector heeft
Beide functies zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma van de Cultuurnota Wijchen. De cultuurverbinder heeft de culturele infrastructuur goed in beeld en bevordert de onderlinge samenwerking. Daarnaast bevordert de cultuurverbinder cultuurparticipatie, met de focus op jongeren en ouderen. Met name de verbinding met het sociaal domein is hierin belangrijk, omdat de uitdagingen voor jongeren; mentale weerbaarheid en positieve gezondheid, hier grote raakvlakken mee hebben. Daarnaast heeft de focus op ouderen een duidelijke oorzaak: Wijchen krijgt te maken met een dubbele vergrijzing.
De verenigingsondersteuner Cultuur zorgt voor de praktische ondersteuning van cultuur- en erfgoedverenigingen. De verenigingsondersteuner focust op de bedrijfsvoering, zichtbaarheid en vrijwilligersbeleid van de verenigingen en de onderlinge samenwerking op dit gebied.

Toepasselijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018 (hierna: ASV) en
de Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: subsidieregeling)van toepassing. De subsidie wordt verleend op grond van artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021.
U kunt de ASV en de subsidieregeling raadplegen via de website:
www.wijchen.nl/subsidies-en-leningen.

Onze subsidievoorwaarden
1. U voert de taken/prestaties uit zoals vastgelegd in uw subsidieaanvraag 2026. U mag deze subsidie alleen gebruiken voor de hiervoor genoemde activiteiten, tenzij u schriftelijke toestemming heeft gekregen om de subsidie voor andere activiteiten te gebruiken.
2. Ieder kwartaal vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen de gemeente en MeerVoormekaar waarin de voortgang wordt besproken.
3. In een halfjaar rapportage meldt u het aantal ingezette uren, de wijze van uitvoering van de activiteiten en de behaalde resultaten per subsidieonderdeel. Ook meldt u bijzonderheden dan wel afwijkingen en geeft u een eindejaar verwachting aan qua budget.
4. U mag de subsidie voor de cultuurverbinder en de verenigingsondersteuner alleen gebruiken voor deze functies.
   * De cultuurverbinder voert de taken uit passend binnen de functieomschrijving zoals eerder opgesteld. Hiervoor stelt u de cultuurverbinder voor gemiddeld 16 uur per week beschikbaar.

* De verenigingsondersteuner voert de taken uit passend binnen de functieomschrijving zoals eerder opgesteld. Hiervoor stelt u de verenigingsondersteuner voor gemiddeld 16 uur per week beschikbaar.

5. Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10% van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met het budget voor de daaropvolgende subsidieperiode of terugvorderen.
6. We verlenen deze budgetsubsidie onder de opschortende voorwaarde dat de raad in de gemeentebegroting voldoende gelden ter beschikking stelt voor de subsidie, conform het bepaalde in artikel 4:34, eerste lid, van de Awb.

Betaling voorschot
U ontvangt de totaalsubsidie van € 1.767.305 voor het subsidiejaar 2026 in vier kwartalen. Achtereenvolgens ontvangt u in het eerste kwartaal 40%, in het tweede kwartaal 30%, in het derde kwartaal 20% en in het laatste 10%. Waarna u 100% van de subsidie heeft ontvangen.
We maken het subsidiebedrag over op rekeningnummer NL43RABO0156797453 op naam van Stichting MeerVoormekaar. We vermelden hierbij “subsidie MeerVoormekaar 2026”.

Subsidie vaststellen
Voor deze subsidie moet u, overeenkomstig artikel 13 van de ASV, jaarlijks een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het college van burgemeester en wethouders indienen. De indieningstermijn is uiterlijk op 31 mei in het jaar volgend op het kalenderjaar waarin de activiteit(-en) plaats vonden. Bij de aanvraag voor de vaststelling van de subsidie stuurt u de volgende stukken mee:

- Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan.
- Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening) specifiek voor de gemeente Wijchen.

  Hierin beschrijft u de uitgevoerde activiteiten. Voor deze stukken gelden de volgende regels:
  • De inzet van het aantal productieve uren per subsidieonderdeel voor activiteiten zoals opgenomen subsidieaanvraag Wijchen 2026. Het is toegestaan om tussen de onderdelen in productieve uren te schuiven in overleg met de accounthouder van de gemeente.
  • De vaststelling van de subsidie over 2026 vindt plaats op basis van het aantal uren zoals opgenomen in de subsidieaanvraag, afgezet tegen de feitelijk gerealiseerde uren. Indien in totaal minder productieve uren zijn ingezet dan afgesproken, zullen de kosten van die uren in mindering worden gebracht op het totaalbudget. Indien u in totaal een hoger aantal productieve uren heeft ingezet, wordt het verleende subsidiebedrag niet verhoogd.
  • Over de inzet in 2026 hanteert uw accountant een compact protocol op grond waarvan bevestigd wordt dat de aantallen door u verantwoorde uren aan de overeengekomen ondergrens voldoen.
  • In de jaarrekening wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de baten en lasten voor de gemeente Wijchen versus de baten en lasten voor de gemeente Druten.
  • In de jaarrekening wordt duidelijk aangeven hoe de algemene reserve is opgebouwd en welke risico’s hiermee worden afgedekt.

- Voor de verantwoording van deze subsidie hanteert uw accountant over de inzet in 2026 een compact protocol op grond waarvan in ieder geval bevestigd wordt welke aantallen dagdelen dagbegeleiding ziin geleverd op grond van de Wmo en de Wlz en kosten voor de WMO en Wlz.
- Een balans van de afgelopen subsidieperiode met toelichting daarop.
- Een controleverklaring van een accountant.

De subsidie kan lager worden vastgesteld indien er niet of slechts gedeeltelijk aan de subsidieverplichtingen is voldaan. In dat geval zal het verschil tussen de verleende subsidie en de vastgestelde subsidie worden teruggevorderd.

Hebt u nog vragen?
Heeft u nog vragen over de inhoud van deze beschikking? Neem dan gerust contact met Miranda Thijssen op. Dit kan via het telefoonnummer 06 38076219 of per mail m.thijssen@drutenwijchen.nl
Voor vragen over de uitbetaling kunt u mailen met crediteuren@wijchen.nl.

Wat moet u doen als u het niet eens bent met dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Neem dan gerust contact met Miranda Thijssen op. Deze medewerker neemt dan het besluit met u door. Wilt u daarna toch een bezwaarschrift indienen? Dan kunt u binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief bezwaar maken. Hoe u dit doet, leest u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad

R.D Helmer-Englebert	R.B. Waumans
voorzitter	griffier

Bijlage:

- Subsidieaanvraag Wijchen 2026
- Bezwaarclausule

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf 1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7275
Extern Zaak ID	Z/25/324103
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.q
Titel	324103 beslisnota Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
324103 beslisnota Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Overzicht wijzigingen Verordening Wmo en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
250925 Advies Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen Verordening Wmo en Jeugdhulp Wijchen 2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026 vast te stellen;
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024 in te trekken.

Besluit (Aangenomen)

De gemeenteraad besluit:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026 vast te stellen;
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024 in te trekken.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/324103

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026 vast te stellen;
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024 in te trekken.

Aanleiding
Door gewijzigde landelijke besluiten, jurisprudentie, regionale en lokale keuzes is aanpassing van de bestaande Verordening noodzakelijk.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
30-11-2023	Wijziging verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Z/23/144243

Gewenst resultaat
Een Verordening die weer up-to-date is.

Argumenten
1.1 Het toevoegen van een uitgebreid artikel over "eigen kracht" is als gevolg van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep noodzakelijk geworden (artikel 8a).
Het college hoeft geen voorziening voor jeugdhulp te treffen als de jeugdige of zijn ouder(s) in staat zijn om zelf hun problemen op te lossen, eventueel met hulp van personen uit het sociaal netwerk (artikel 2.3 lid 1 Jeugdwet). Dit noemen we in de praktijk de 'eigen kracht' van jeugdige en ouder(s).
Om te voorkomen dat bij iedere casus uitgebreid onderbouwd moet worden wat onder de 'eigen kracht' valt, was dit al vastgelegd in de Verordening. Conform rechtspraak van de CRvB moeten gemeenten in de Verordening nu ook uitleggen wat eigen kracht is, welke voorwaarden daarbij gelden en wat de afwegingsfactoren zijn om dit vast te stellen (CRvB 6-3-2025, ECLI:NL:CRVB:2025:408). In de nieuwe Verordening is dit opgenomen.

1.2 Toevoegen van een artikel over "gebruikelijke hulp" schept duidelijkheid (artikel 8b).
Het college hoeft geen maatwerkvoorziening voor hulp bij het huishouden te verstrekken als sprake is van gebruikelijke hulp (artikel 1.2.1 en 2.3.5 Wmo 2015). Uitgangspunt hierbij is dat van een gezonde volwassen huisgenoot wordt verwacht dat hij de huishoudelijke taken van de cliënt overneemt. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Een duidelijk artikel in de Verordening neemt eventuele ruis weg over de hierbij geldende regels.

1.3 Toevoegen van een artikel over vervoer (jeugd) past binnen de normalisering en schept duidelijkheid (artikel 8c)
Uitgangspunt is dat ouder(s) zelf verantwoordelijk zijn voor vervoer van de jeugdige van en naar de jeugdhulpaanbieder. Met dit artikel wordt duidelijk in welke gevallen vervoer wél onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt.

1.4 Toevoegen van een artikel over kinderopvang en buitenschoolse opvang past binnen de normalisering en schept duidelijkheid (artikel 8d)
Reguliere kinderopvang en reguliere buitenschoolse opvang zijn geen vormen van jeugdhulp. Wanneer een jeugdige als gevolg van een beperking geen gebruik kan maken van de reguliere kinderopvang of buitenschoolse opvang én wanneer dit niet noodzakelijk is voor de ontwikkeling van de jeugdige (maar omdat ouders werken) neemt de gemeente uitsluitend de meerkosten (t.o.v. reguliere opvang) op zich. De reguliere kosten zijn gebruikelijke kosten die ook een persoon zonder beperking heeft voor opvang.

1.5 Toevoegen van een artikel over het primaat van verhuizen neemt ruis weg over de factoren die bij de beoordeling hiervan een rol spelen (artikel 8e)
Bij een hulpvraag voor een (dure) woningaanpassing moet het primaat van verhuizen worden afgewogen. Dit artikel maakt duidelijk dat hierbij veel factoren een rol (kunnen) spelen.

1.6 Toevoegen van een artikel over de medewerkingsplicht schept duidelijkheid (artikel 8g)
Hoewel de medewerkingsplicht voortvloeit uit de wet (Wmo en Jeugdwet), maakt opname in de Verordening duidelijk dat de verantwoordelijkheid bij een hulpvraag niet uitsluitend bij de gemeente ligt. Ook van de cliënt en diens netwerk mag – en moet – een bijdrage worden gevraagd.

1.7 De berekeningswijze van een formeel en informeel pgb is gewijzigd naar aanleiding van recente jurisprudentie en onderzoek in opdracht van de gemeente Nijmegen.
De CRvB heeft in 2 uitspraken afstand gedaan van eerdere uitspraken uit 2023 over de hoogte van het pgb voor informele ondersteuning (het sociaal netwerk). Gemeenten hoeven hierdoor bij deze hulp niet meer aan te sluiten bij de uurlonen uit de cao VVT (CRvB 30-9-2025, ECLI:NL:CRVB:2025:1380 en CRvB 30-9-2025, ECLI:NL:CRVB:2025:1276). Een pgb voor informele ondersteuning vanuit de Jeugdwet of Wmo 2015 is toereikend als het tenminste aansluit bij het wettelijk minimumloon verhoogd met vakantiegeld en -uren en eventueel werkgeverslasten.
Voor de vaststelling van een pgb (voor dienstverlening) wordt aangesloten bij de gemeente Nijmegen, om te komen tot een duidelijke vaste verhouding tot de tarieven voor zorg in natura.

1.8 Opname van een artikel over wangedrag maakt duidelijk dat wordt opgetreden als herhaald of structureel sprake is van wangedrag bij het gebruik van diensten of herhaald onzorgvuldig gebruik van (in bruikleen verstrekte) voorzieningen.
Wangedrag komt (gelukkig) niet veel voor, maar als dat wel het geval is leidt dit gedrag tot onnodige kosten en problemen voor de gemeente. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt kunnen aanbieders het zich namelijk niet permitteren dat medewerkers vertrekken. Hierdoor geven ze soms te kennen geen zorg meer te willen leveren bij cliënten die wangedrag vertonen en geven opdrachten terug. Dit maakt het voor de gemeente in sommige situaties zeer problematisch om zorgaanbieders voor cliënten in te zetten. Dit artikel probeert daar duidelijkheid in te scheppen alsook een grens te trekken.

Tegenargumenten en risico's
Geen.

Financiële gevolgen
De financiële effecten van de gewijzigde verordening kunnen op voorhand niet worden aangegeven. Een belangrijk deel van de wijzigingen hebben betrekking op het aanscherpen van de kaders waarbinnen verstrekkingen plaatsvinden. Het geeft meer duidelijkheid over welke verstrekkingen wel en welke niet onder de Wmo en Jeugdwet vallen. We gaan de effecten volgen bij de reguliere monitoring.

De pgb tarieven voor informele hulp worden door de gewijzigde systematiek (minimumloon als uitgangspunt in plaats van de cao VVT) iets lager dan de huidige tarieven. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend omdat we voor bestaande pgb-verstrekkingen een overgangsregime gaat gelden.

Communicatie
Publicatie vindt plaats op de gebruikelijke wijze. Ook informeren we de medewerkers backoffice en consulenten van het Sociaal Team over de wijzigingen in de Verordening, zodat zij op een adequate wijze inwoners kunnen ondersteunen bij hun hulpvraag.

Inwonersparticipatie
Het Adviesorgaan Sociaal Domein heeft positief geadviseerd.

Uitvoering of Vervolgstappen
Uitvoering of Vervolgstappen
De gewijzigde Verordening treedt op 1 januari 2026 in werking. Per die datum is de bestaande Verordening ingetrokken.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026;
2. Overzicht van de wijzigingen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026;
3. Advies Adviesorgaan Sociaal Domein.

Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Gemeente Wijchen
Officiële naam regeling	Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Citeertitel	Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Besloten door	Raad
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	--
Onderwerp	Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Opmerkingen m.b.t. de regeling

-

Grondslagen

artikelen 2.1.3, 2.1.4, 2.1.4a, 2.1.4b, tweede lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6, 2.3.6, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
Artikelen 3.8 en 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015;
Artikelen 2.9, 2.10, 2.11 en 8.1.1 van de Jeugdwet

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terugwerkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking

Geconsolideerde tekst van de regeling

Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026

De raad van de gemeente Wijchen
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 november 2025;

Gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, 2.1.4a, 2.1.4b, tweede lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6, 2.3.6, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
Artikelen 3.8 en 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015;
Artikelen 2.9, 2.10, 2.11 en 8.1.1 van de Jeugdwet;

Gezien het advies van het Adviesorgaan Sociaal domein Wijchen;

Overwegende dat:

- Inwoners een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven;
- Van inwoners verwacht mag worden dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan;
- Inwoners die zelf, dan wel samen met personen in hun omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, een beroep moeten kunnen doen op ondersteuning door de gemeente, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen;
- De verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt;
- Het noodzakelijk is om de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving;
- Het noodzakelijk is om regels vast te stellen ter uitvoering van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp;
- Het wenselijk is de regels op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen en in één verordening onder te brengen.

Besluit vast te stellen de:

Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026

Artikel 1. Definities
Alle begrippen die in deze verordening inclusief bijlagen worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Gemeentewet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna Wmo), Jeugdwet en de productenboeken/programma's van eisen van het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) zie: Producten & Tarieven - ROB regio Nijmegen - Regionaal Ondersteuningsbureau Wmo & Jeugdhulp.

a. Aanbieder*:* natuurlijke persoon of rechtspersoon die in opdracht van het college een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening levert (ook: zorgaanbieder);
b. Algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, vrij toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp. In de Jeugdwet wordt dit aangeduid als een overige voorziening;
c. Algemeen gebruikelijke voorziening:
   een voorziening die
   - niet specifiek bedoeld is voor personen met een beperking;
   - daadwerkelijk beschikbaar is;
   - een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt tot zelfredzaamheid of participatie in staat is en;
   - deze financieel gedragen kan worden met een inkomen op minimumniveau;
d. Andere voorziening: voorziening anders dan op het gebied van jeugdhulp, (jeugd)zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
e. Budgethouder: een persoon met een pgb op grond van deze verordening;
f. Cliënt: persoon die woont in de gemeente Wijchen en die op grond van Jeugdwet of Wmo gebruik maakt van een algemene voorziening of aan wie een

maatwerkvoorziening in de vorm van zorg in natura of een persoonsgebonden budget is verstrekt of door of namens wie een melding is gedaan. In de Jeugdwet wordt dit aangeduid als een jeugdige en zijn ouder;

g. College*:* het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen;
h. Deskundige: een (netwerk)medewerker van het Sociaal team Wijchen;
i. *a.* *Formele ondersteuning*: ondersteuning geleverd door personen die:
In loondienst zijn bij een instelling die ten aanzien van de uit het pgb te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) als zijnde beroepsmatig werkzaam op het terrein van de Jeugdwet of de Wet maatschappelijke ondersteuning, die voldoet aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet of hoofdstuk 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning en die beschikt over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken;
b. Aangemerkt zijn als zelfstandige zonder personeel en de beschikking hebben over een Beschikking geen loonheffingen (BGL). Daarnaast moeten ze ten aanzien van de uit het pgb te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) als zijnde beroepsmatig werkzaam op het terrein van de Jeugdwet of de Wet maatschappelijke ondersteuning, voldoen aan de kwaliteitseisen opgenomen in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet of hoofdstuk 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning en die beschikt over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken.;
j. Herindicatie*:* het opnieuw vaststellen van de aard en mate van de zorgbehoefte;
k. Hulpvraag: behoefte aan maatschappelijke ondersteuning en/of jeugdhulp.
l. Informele hulp*:* hulp die niet voldoet aan het gestelde onder i. van dit artikel of die geleverd wordt door iemand uit het sociaal netwerk, een vrijwilliger of een eerste- of tweedegraads bloedverwant;
m. Ingezetene: cliënt die in het kader van maatschappelijke ondersteuning woonachtig is in de gemeente Wijchen;
n. Maatwerkvoorziening: op de behoefte, persoonskenmerken en mogelijkheden van de cliënt afgestemde maatschappelijke ondersteuning. In de Jeugdwet wordt dit aangeduid als individuele voorziening;
o. Mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep;
p. Melding: het kenbaar maken van de hulpvraag door of namens de cliënt;
q. Overtreding*:* een gedraging die in strijd is met het bepaalde bij of op grond van enig wettelijk voorschrift of andere (contractuele) afspraken die tussen het college en de aanbieder of budgethouder zijn gemaakt;
r. Persoonlijk plan: plan als bedoeld in artikel 4, vijfde lid;
s. Pgb: bedrag waaruit de budgethouder een maatwerkvoorziening kan betalen;
t. Pgb-aanbieder*:* een natuurlijk persoon of een rechtspersoon die ondersteuning geeft aan een cliënt met een persoonsgebonden budget (budgethouder);
u. Sociaal netwerk: personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt;
v. Toezichthouder*:* de toezichthouder als bedoeld in artikel 6.1 van de Wmo 2015 en artikel 14 van deze verordening, belast met het houden van toezicht op de

naleving van het gestelde in of krachtens de Wmo 2015 en de Jeugdwet voor zover het rechtmatigheid betreft;

w. Vrij toegankelijk aanbod: algemene voorziening waar gebruik van gemaakt kan worden zonder dat daarvoor een verwijzing of een besluit van het college nodig is.

x. Wet*:* de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en/of de Jeugdwet.

Artikel 2.a Melding hulpvraag (Wmo)

1. Een hulpvraag kan door of namens een cliënt bij het college, worden gemeld.
2. Het college bevestigt de ontvangst van een melding.
3. Indien melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, voert het college in samenspraak met degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger(s) dan wel diens vertegenwoordiger, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen zes weken na de melding, een onderzoek uit overeenkomstig de artikelen 4, 5 en 6.
4. In spoedeisende gevallen verstrekt het college na de melding meteen een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.
5. Het college legt het verlenen dan wel afwijzen van een maatwerkvoorziening vast in een beschikking als bedoeld in artikel 9.

Artikel 2.b Aanvraag (Jeugdwet)

1. Een hulpvraag kan door of met toestemming van de cliënt namens de cliënt bij het college worden gemeld.
2. Voor jeugdhulp kan direct een aanvraag gedaan worden.
3. Het college bevestigt de ontvangst van een melding of aanvraag.
4. In spoedeisende gevallen vraagt het college een spoedmachtiging gesloten jeugdhulp aan de rechter.
5. Voor zover de hulpvraag betrekking heeft op jeugdhulp, kan de hulpvraag ook worden gemeld bij een andere volgens de wet bevoegde verwijzer naar jeugdhulp. Deze beoordeelt vervolgens welke maatwerkvoorziening nodig is met een onderzoek. Dit onderzoek gaat op dezelfde manier zoals het college dit doet. In de beoordeling wordt de eigen kracht, het sociaal netwerk, algemene en algemeen gebruikelijke voorzieningen, voorzieningen die vanuit andere wetten verkregen kunnen worden en de goedkoopst passende voorziening betrokken.
6. Voor zover de hulpvraag betrekking heeft op jeugdhulp, kan de huisarts, medisch specialist of jeugdarts de cliënt verwijzen naar jeugdhulp. Als de aanbieder niet gecontracteerd is door het college of geen subsidie ontvangt van het college, wordt er geen vergoeding voor deze hulp verstrekt. Dit geldt alleen wanneer het college soortgelijke jeugdhulp kan laten leveren door een gecontracteerde of gesubsidieerde aanbieder
7. Het college legt het verlenen dan wel afwijzen van een maatwerk voorziening vast in een beschikking als bedoeld in artikel 9.

Artikel 3. Cliëntondersteuning en vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt ervoor dat cliënten een beroep kunnen doen op kosteloze en onafhankelijke cliëntondersteuning. Hierbij is het belang van de cliënt uitgangspunt.
2. Het college zorgt ervoor dat de jeugdige, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon zoals bedoeld in de Jeugdwet.

3. Het college wijst de cliënt en mantelzorger voorafgaande het onderzoek op de mogelijkheid gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning of, indien van toepassing, een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 4. Vooronderzoek

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de cliënt en zijn situatie en maakt zo snel mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.
2. Voordat het gesprek plaatsvindt, deelt de cliënt alle informatie met het college die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover de cliënt beschikt of redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.
3. De cliënt verstrekt op verzoek van het college een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage, tenzij de spoedeisendheid zich hiertegen verzet.
4. Als de cliënt voldoende bekend is bij de gemeente, kan het college in overleg met de cliënt afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste, tweede en/of derde lid.
5. Het college brengt de cliënt op de hoogte van de mogelijkheid om de hulpvraag schriftelijk te beschrijven in een persoonlijk plan en aan te geven welke mogelijke oplossingen volgens hem nodig zijn.
6. Het college brengt de jeugdige en zijn ouder op de hoogte van de mogelijkheid om binnen een redelijke termijn een familiegroepsplan als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet op te stellen.

Artikel 5. Onderzoek

1. Het college onderzoekt voor zover nodig in samenspraak met de degene die de hulpvraag kenbaar heeft gemaakt en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel zijn vertegenwoordiger en desgewenst familie, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van de melding:
   a. De behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt;
   b. Het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning;
   c. De mogelijkheden om zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang:
      - op eigen kracht, of
      - met gebruikelijke hulp, of
      - met een algemene voorziening, of
      - met een algemeen gebruikelijke voorziening, of
      - met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociaal netwerk, of
      - met een andere voorziening, of
      - door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten;
   d. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;
   e. de mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid, zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang en de wijze waarop een mogelijk toe te kennen maatwerkvoorziening wordt afgestemd op andere voorzieningen op deze domeinen;

f. de mogelijkheid om een maatwerkvoorziening te verstrekken;
g. welke bijdrage in de kosten de cliënt voor de maatschappelijke ondersteuning verschuldigd zal zijn, en
h. de mogelijkheid te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de cliënt in begrijpelijke bewoordingen wordt ingelicht over de gevolgen van die keuze.

2. Als de cliënt een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 4, vijfde lid, aan het college of de andere organisatie heeft verstrekt, betrekt het college of de andere organisatie dat plan bij het onderzoek, bedoeld in het eerste lid.
3. Als de jeugdige en zijn ouders een familiegroepsplan als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet hebben opgesteld, betrekt het college dat als eerste bij het onderzoek, bedoeld in het eerste lid.
4. Het college of de andere organisatie informeert de cliënt over de gang van zaken bij het onderzoek, diens rechten en plichten en de vervolgprocedure.
5. Het onderzoek bestaat in ieder geval uit een gesprek, tenzij de hulpvraag voldoende bekend is. Dan kan het college of de andere organisatie hier in overleg met de cliënt van afzien.
6. Het college kan een deskundige instantie om een advies vragen als het college dit van belang acht voor het onderzoek of de beoordeling van een aanvraag.
7. Het college zorgt ervoor dat het onderzoek en de voorbereiding van de besluitvorming op zorgvuldige wijze plaatsvindt, in het bijzonder door te voorkomen dat (medewerkers van) de aanbieder die de jeugdhulp uitvoert, ook het advies geeft over het al dan niet toekennen van jeugdhulp en het daarop betrekking hebbende besluit neemt.

Artikel 6. Verslag

1. Het college zorgt voor een verslag van het onderzoek en de uitkomsten daarvan.
2. Na het onderzoek verstrekt het college het verslag aan de cliënt.
3. Opmerkingen of aanvullingen van de cliënt worden aan het verslag toegevoegd en maken daar deel van uit.

Artikel 7. Aanvraag

1. Een cliënt, zijn gemachtigde of zijn vertegenwoordiger kan een Wmo aanvraag voor een maatwerkvoorziening schriftelijk indienen bij het college als het onderzoek niet binnen zes weken na de melding is afgerond.
2. Voor jeugdhulp kan direct een aanvraag gedaan worden.
3. Een aanvraag zoals bedoeld in lid 1 en 2moet door aanvrager voorzien zijn van alle informatie en documenten die nodig zijn voor de beoordeling van de aanvraag.
4. Het tweede en derde lid is niet van toepassing op een aanvraag voor gesloten jeugdhulp in het vrijwillig kader.
5. Heeft de aanvraag betrekking op:
   a. Een minderjarige die jonger is dan 12 jaar, dan is instemming van de minderjarige niet vereist, maar wel de toestemming van diens wettelijke vertegenwoordiger(s).
   b. Een minderjarige die de leeftijd van 12 jaar, maar nog niet die van 16 jaar heeft bereikt, dan is zowel de toestemming van de minderjarige als van de wettelijke vertegenwoordiger(s) vereist. Is de minderjarige niet in staat tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, dan is alleen de toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger(s) vereist.
   c. Een minderjarige die ouder is dan 16 jaar, dan is toestemming van de minderjarige vereist, mits de minderjarige in staat is tot een redelijke

waardering van zijn belangen ter zake en geen sprake is van jeugdhulp met verblijf.

Artikel 8. Maatwerkvoorziening

1. Het college neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van de aanvraag voor een maatwerkvoorziening.
2. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening:
   a. Ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt of ter compensatie van de problemen bij het zich handhaven in de samenleving van de cliënt met psychische of psychosociale problemen en de cliënt die de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet kan verminderen of wegnemen
      - Op eigen kracht;
      - Met gebruikelijke hulp;
      - Met mantelzorg;
      - Met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk;
      - Met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen; of
      - Met algemene voorzieningen;

      De maatwerkvoorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven, of een passende bijdrage aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.
   b. Indien naar het oordeel van het college een jeugdige of zijn ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en/of stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn. Het college betrekt daarbij in ieder geval de mate waarin de jeugdige of de ouder een oplossing kan vinden voor de ondersteuningsvraag:
      - Op eigen kracht of met zijn ouder;
      - Met gebruikelijke hulp;
      - Met behulp van andere personen uit zijn sociale netwerk;
      - Met gebruikmaking van algemene voorzieningen;
      - Met gebruikmaking van andere voorzieningen.

      De maatwerkvoorziening stelt de jeugdige in staat, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek een passende bijdrage te leveren aan het realiseren van een situatie waardoor de jeugdige in staat wordt gesteld
      - Gezond en veilig op te groeien;
      - Te groeien naar zelfstandigheid, en
      - Voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.
3. Een cliënt komt niet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening:

a. Als er een (mogelijke) aanspraak op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat;
b. Als de voorziening voor een persoon als cliënt algemeen gebruikelijk is;
c. Als cliënt voor de Wmo 2015 geen ingezetene is van de gemeente Wijchen, met uitzondering van beschermd wonen[1] en opvang, of als de cliënt volgens het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Wijchen valt;
d. Als de client de gevraagde hulp of voorziening zelf al heeft ingeroepen of ingekocht voordat een Wmo melding of Jeugdwet aanvraag is gedaan;
e. Als het een voorziening betreft die de cliënt na de melding en vóór datum van de beschikking heeft gerealiseerd of geaccepteerd, tenzij het college daarvoor schriftelijk toestemming heeft verleend of de noodzaak achteraf nog kan worden vastgesteld;
f. Als de cliënt die maatschappelijke ondersteuning vraagt geen of onvoldoende eigen verantwoordelijkheid heeft getoond;
g. Voor zover er aan de zijde van de cliënt geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie voorafgaand aan het optreden van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie;
h. Voor zover de voorziening naar objectieve maatstaven niet als goedkoopst en/of adequate voorziening kan worden aangemerkt;
i. Voor zover de voorziening niet in overwegende mate op het individu is gericht;
j. Als de inzet van de voorziening niet doeltreffend geacht kan worden en/of niet aannemelijk is dat de inzet van de voorziening in voldoende mate zal bijdragen aan een oplossing voor de hulpvraag. Het college kan in nadere regels vaststellen welke voorzieningen aantoonbaar niet effectief zijn;
k. In situaties waarbij ouders begeleiding, behandeling of ondersteuning ten gevolge van maatschappelijke of eigen psychische of relationele problemen nodig hebben en er naar het oordeel van het college geen sprake is van een hulpvraag als bedoeld in deze verordening.
l. Als het gaat om een scootmobiel of een ander elektrische vervoersvoorziening en hiervoor geen brandveilige stallingsplek beschikbaar is.

4. Voor de maatwerkvoorziening met betrekking tot zelfredzaamheid en participatie, op grond van de Wmo 2015, geldt bovendien dat:
   a. De noodzaak tot ondersteuning voor de cliënt redelijkerwijs onvermijdbaar moet zijn geweest;
   b. Deze voorziening langdurig noodzakelijk dient te zijn;
   c. In het geval de voorziening voorzienbaar was, vast komt te staan dat van de cliënt redelijkerwijs niet kon worden verwacht, dat de cliënt maatregelen had getroffen die de hulpvraag overbodig maakte.
5. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is ter vervanging van een eerder door het college verstrekte maatwerkvoorziening, wordt deze maatwerkvoorziening slechts verstrekt als de eerder verstrekte maatwerkvoorziening technisch is afgeschreven,
   a. Tenzij de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;

[1] Tijdelijk verblijf LVB valt niet onder beschermd wonen. Voor deze voorziening is het ingezetenencriterium dus onverkort van toepassing.

b. Tenzij de cliënt geheel of gedeeltelijk tegemoetkomt in de vervangingskosten, of
c. Als de eerder verstrekte voorziening niet langer compensatie biedt voor de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke ondersteuning.

6. Voor alle woonvoorzieningen geldt bovendien dat geen woonvoorziening wordt verstrekt:
   a. Als de inwoner zijn hoofdverblijf niet heeft of niet binnen 6 maanden zal hebben in de woning waaraan de voorziening wordt getroffen;
   b. In het geval de aantoonbare beperkingen bij het normaal gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen en/of als de noodzaak tot het treffen van een voorziening het gevolg is van achterstallig onderhoud aan de woning;
   c. Ten behoeve van woonruimten die niet geschikt en/of bedoeld zijn voor permanente bewoning zoals hotels/pensions, trekkerswoonwagens, campers, kloosters, tweede woningen, vakantie- en recreatiewoningen, ADL-clusterwoningen en gehuurde kamers, met uitzondering van een voorziening voor verhuizing en inrichting;
   d. Voor zover het voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten betreft. In deze situatie is de eigenaar, verhuurder of Vereniging Voor Eigenaren verantwoordelijk voor de voorzieningen;
   e. Als het voorzieningen in woongebouwen betreft die specifiek gericht zijn op ouderen of mensen met beperkingen;
   f. Als het voorzieningen betreft die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kunnen worden;
   g. Als de cliënt niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment meest geschikte woning, tenzij daarvoor vooraf schriftelijk toestemming is verleend door het college;
   h. Als de inwoner een Wlz-indicatie heeft en op de wachtlijst staat voor verhuizing naar een zorginstelling op grond van de Wlz.
7. Voor beschermd wonen geldt dat er geen toegang is tot deze voorziening als de cliënt uitsluitend (feitelijk) dakloos is of slachtoffer is van huiselijk geweld.
8. Voor opvang geldt dat de toegang kan worden geweigerd wanneer:
   a. Een cliënt zich (na toegang tot de opvangvoorziening) niet houdt aan de huisregels;
   b. Een cliënt onveiligheid en overlast veroorzaakt;
   c. Een cliënt niet bereid is om mee te werken aan een passend ondersteuningstraject;
   d. Er sprake is van een tegenstellende indicatie waardoor een opvangtraject geen geschikte vorm van maatschappelijke ondersteuning voor een cliënt is;
   e. Een cliënt zich ernstig misdraagt jegens andere cliënt in de opvang of richting medewerkers van de opvanginstelling;
   f. De eigen bijdrage (na meerdere waarschuwingen) niet betaald wordt;
   g. Er in het geval van vrouwenopvang geen sprake is van huiselijk geweld en/of geweld in een afhankelijkheidsrelatie.

Artikel 8a. Beoordeling eigen kracht

1. Ouders en jeugdigen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het organiseren van passende ondersteuning bij opgroei- en opvoedvragen. Zij zetten daarvoor hun eigen kracht in. Pas als binnen het eigen gezin, sociaal netwerk en

met gebruik van algemeen beschikbare voorzieningen geen toereikende oplossing mogelijk is, kan een beroep worden gedaan op een individuele voorziening. Onder het benutten van eigen kracht wordt in ieder geval verstaan:

a. gebruikelijke hulp door ouders, ook bij ziekte of beperking van de jeugdige;
b. hulp van ouders die daar bovenuit gaat (bovengebruikelijke hulp), tenzij dat niet van hen gevergd kan worden;
c. inzet van hulp uit het sociale netwerk, voor zover redelijkerwijs beschikbaar;
d. Het benutten van andere voorzieningen, zoals een aanvullende zorgverzekering.

2. Gebruikelijke hulp is de hulp die in redelijkheid van ouders mag worden verwacht, en die past bij de leeftijd en ontwikkeling van de jeugdige. Om te bepalen wat gebruikelijk is, maakt het college gebruik van de richtlijnen van het Nederlands Jeugdinstituut (NJi), zoals opgenomen in het levensloopmodel van *Opvoeden en Opgroeien*
3. Gebruikelijke hulp en kortdurende bovengebruikelijke hulp geven ouders zelf. Als er uitzicht is op herstel wordt bovengebruikelijke hulp aangemerkt als kortdurend. Alleen bij (dreigende) overbelasting of aantoonbare belemmeringen kan het college een tijdelijke voorziening inzetten. De voorziening duurt niet langer dan nodig is om de verhouding tussen draagkracht en draaglast te herstellen.
4. Bij langdurige of structurele hulpvragen beoordeelt het college of:
   a. De inzet van bovengebruikelijke hulp de draagkracht van ouders overstijgt;
   b. Er sprake is van (dreigende) overbelasting;
   c. Er andere factoren spelen, zoals problematiek binnen het gezin of financiële gevolgen.
5. Van ouders wordt verwacht, dat zij ook als er geen uitzicht is op herstel voor een langere periode, bovengebruikelijke hulp bieden, tenzij de balans tussen draagkracht en draaglast in het gezin daardoor zo verstoord raakt, dat dit niet langer van de ouders kan worden verlangd. Dat kan het geval zijn als ouders niet langer beschikbaar en in staat zijn de hulp te leveren, zoals bij (dreigende) overbelasting, of als ouders door het bieden van bovengebruikelijke hulp financieel in de problemen raken.
6. Kent het college een maatwerk voorziening toe, dan zorgen ouders ervoor dat zij binnen hun mogelijkheden meewerken aan het vergroten van de draagkracht van het gezin en het verminderen van belasting. Dit kan bijvoorbeeld door het aanpassen van werktijden, dagstructuur of maatschappelijke activiteiten.

Artikel 8b. Gebruikelijke hulp

1. Gebruikelijke hulp is de mate waarin de inwoner met gebruikelijke hulp het aanvaardbare niveau van zelfredzaamheid en participatie of het zich handhaven in de samenleving kan bereiken of behouden. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:
   a. Huisgenoten van een inwoner zijn altijd zelf als eerste verantwoordelijk voor het functioneren van het huishouden, de zelfredzaamheid en de participatie of het zich kunnen handhaven in de samenleving.
   b. Gebruikelijke hulp heeft een verplichtend karakter. Het hoeft niet te betekenen dat de huisgenoten deze hulp zelf uitvoeren. De gebruikelijke hulp kan de inwoner ook door andere personen laten doen of met eigen geld inkopen.
   c. Bij uitval van een persoon wordt door huisgenoten, ook naast een fulltime (vrijwilligers)werk of opleiding, zorggedragen voor een herverdeling en overname van de (huishoudelijke) taken, zorg- en begeleidingsactiviteiten.

d. De bijdrage die van kinderen wordt gevraagd is afhankelijk van de leeftijd:
   - Van kinderen onder de 18 jaar wordt verwacht dat zij helpen in het huishouden.
   - Van iedere volwassene van 18 jaar of ouder wordt in ieder geval verwacht naast een volledige baan of opleiding een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren.
   -Van iedere volwassene vanaf 23 jaar wordt in ieder geval verwacht een meerpersoonshuishouden te kunnen voeren.
e. Het hebben van een fulltimebaan of het volgen van een voltijdsopleiding staat het leveren van gebruikelijke hulp dus niet in de weg.
f. Het bieden van gebruikelijke hulp gaat verder ook voor op andere activiteiten van huisgenoten in het kader van hun eigen maatschappelijke participatie.
g. Fysieke afwezigheid van de huisgenoot belemmert het bieden van gebruikelijke hulp in principe niet.
   - Van iedere volwassene wordt verwacht een volledige school- of werkweek (inclusief overwerk en reistijden) te kunnen combineren met huishoudelijke taken.
   - Afwezigheid vanwege school- of arbeidsgerelateerde activiteiten kan er wel toe leiden dat de gebruikelijke hulpverlener de uitvoering van de taken moet plannen op momenten waarop hij/zij wel thuis is.
h. Bij de beoordeling of en in welke mate er sprake is van gebruikelijke hulp worden in ieder geval de volgende aspecten gewogen:
   I. De aard van de benodigde ondersteuning.
   II. De mate van planbaarheid en uitstelbaarheid van de benodigde ondersteuning.
   III. De frequentie en omvang van de benodigde ondersteuning.
   IV. De duur van de benodigde ondersteuning. Is er sprake van een kortdurende situatie met uitzicht op herstel of een langdurende (chronische) situatie waarin extra ondersteuning nodig is.
   V. Gebruikelijke hulp geldt niet of minder als uit objectief onderzoek blijkt dat huisgenoten niet in staat zijn om (een aantal) taken over te nemen door:
      • langdurige fysieke afwezigheid
      • een aantoonbare beperking of een aantoonbaar beperkte leerbaarheid.
      • (dreigende) overbelasting, waarbij het evenwicht tussen draagkracht en draaglast onder spanning staat. Wanneer de dreigende overbelasting wordt veroorzaakt door een combinatie van werk en gebruikelijke hulp en andere activiteiten dan werk en huishouden, gaan werk en gebruikelijke hulp voor. Het beoefenen van vrijetijdsbesteding kan het bieden van gebruikelijke hulp in principe niet in de weg staan. Bij (dreigende) overbelasting kan die indicatie van korte duur zijn om de huisgenoten de gelegenheid te geven de onderlinge taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen.

Artikel 8c Vervoer (jeugd)

1. Uitgangspunt is dat ouder(s) zelf verantwoordelijk zijn voor vervoer van de jeugdige van en naar de jeugdhulpaanbieder.
2. Vervoer is alleen mogelijk als naar het oordeel van het college is aangetoond dat de jeugdige niet zelf of met behulp van het netwerk in vervoer kan voorzien. Er is geen passend vervoer aanwezig (bijv. inzet van vrijwilligers) en het vervoer niet valt onder de gebruikelijke zorg.
3. Inzet van vervoer in het kader van de Jeugdwet kan alleen in combinatie met de volgende producten:
   - Voorschoolse dagbehandeling;
   - Naschoolse dagbehandeling;
   - Naschoolse dagbehandeling LVB+;
   - BSO+;
   - Onderwijs-toeleidende dagbesteding;
   - Logeeropvang
   - specialistische GGZ.
4. Het college beschouwt een aantal keer per week zelf rijden in ieder geval als behorend tot de eigen mogelijkheden. Het college kan nadere regels vaststellen ter uitvoering hiervan.
5. Een vervoersvoorziening wordt alleen verstrekt aan de jeugdige ten behoeve van het vervoer van de jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp plaatsvindt.
6. Het college beoordeelt in elke individuele situatie of er specifieke omstandigheden zijn waardoor de eigen mogelijkheden van de jeugdige of zijn ouder(s) onvoldoende zijn om de eigen verantwoordelijkheid voor vervoer op zich te nemen.
7. Indien naar het oordeel van het college een passende voorziening beschikbaar is waardoor geen vervoer geïndiceerd hoeft te worden, is deze voorziening voorliggend.

Artikel 8d Kinderopvang en buitenschoolse opvang

1. Reguliere kinderopvang en reguliere buitenschoolse opvang zijn geen vorm van jeugdhulp.
2. Voor vormen van opvang die wel onder de jeugdwet vallen is deels sprake van algemeen gebruikelijke kosten. Dit zijn kosten die ook een persoon zonder beperking heeft voor opvang.
3. Uitsluitend de meerkosten kunnen voor vergoeding in aanmerking komen. De meerkosten zijn de bruto kosten van de reguliere kinderopvang of buitenschoolse opvang na aftrek van de kinderopvangtoeslag.
4. Het onder lid 2 en 3 bepaalde is niet van toepassing als het doel van de inzet van de voorziening uitsluitend voor de jeugdige noodzakelijke zorg is die (alleen) middels deze voorziening geboden kan worden.

Artikel 8e Primaat van verhuizen

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een maatwerkvoorziening kan krijgen als het normale gebruik van zijn woning als gevolg van een beperking niet mogelijk is.
2. De gemeente beoordeelt of een woningaanpassing of een verhuizing de goedkoopste adequate oplossing is. Hierbij spelen de volgende factoren een rol:
   a. zijn er aangepaste of eenvoudig aan te passen woningen?
   b. de kostenvergelijking tussen aanpassen en verhuizen. Als de woningaanpassing meer gaat kosten dan € 15.000,00 wordt verhuizen als de goedkoopste adequate oplossing gezien;
   c. volkshuisvestelijke afwegingen en noodzakelijke vergunningen;

d. de woning moet binnen een medisch aanvaardbare termijn beschikbaar zijn;
e. sociale omstandigheden;
f. afstemming met andere voorzieningen;
g. werksituatie;
h. verandering in woonlasten;
i. wooncomfort;
j. is de inwoner huurder of eigenaar van de woning;
k.de wil van de inwoner om te verhuizen;
l. mantelzorg in de buurt;
m. overige specifieke omstandigheden.

Artikel 8f Wonen en zorg

Het is niet toegestaan een overeenkomst af te sluiten met een aanbieder dan wel een derde (in geval van een pgb) waarin het bieden van de geïndiceerde ondersteuning mede afhankelijk is van de woonruimte die door de organisatie dan wel derde wordt geboden, tenzij:

a. Het verblijf onderdeel is van de indicatie. Dit is het geval bij de maatwerkvoorzieningen Beschermd Wonen intramuraal en Trainingshuis.

b. Het verblijf onderdeel van tijdelijke verhuur is. De verhuur moet als doel hebben de cliënt in staat te stellen zelfstandig te wonen. Het college moet hier vooraf mee instemmen.

Artikel 8g Niet meewerken

1. De ouder(s) en/of jeugdige zijn verplicht om, binnen hun mogelijkheden, mee te werken aan onderzoek gericht op de doelmatige inzet van jeugdhulp.
2. Als de ouder(s) en/of jeugdige naar het oordeel van het college niet of onvoldoende meewerken, kan de noodzaak en/of de omvang van de benodigde ondersteuning niet worden vastgesteld en kan door het college worden besloten geen of een andere vorm van een individuele voorziening te verstrekken, een lagere omvang vast te stellen of een eerder toegekende individuele voorziening in te trekken.
3. Lid 1 en 2 gelden ook voor cliënten en hun netwerk wanneer sprake is van een melding Wmo.

Artikel 9. Inhoud beschikking

1. Binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag voor een maatwerkvoorziening geeft het college een beschikking af.
2. In een beschikking tot verstrekking van een maatwerkvoorziening staat in ieder geval of deze als zorg in natura of als pgb wordt verstrekt en hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.
3. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de vorm van zorg in natura staat in ieder geval in de beschikking:
   a. Wat de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
   b. Wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
   c. Wat de omvang van de voorziening is, en
   d. Indien van toepassing, welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.
4. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb staat in ieder geval in de beschikking:
   a. Wat het beoogde resultaat van de met het pgb te bekostigen voorziening is;

b. Welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het pgb;
c. Wat de hoogte van het pgb is en hoe hiertoe is gekomen;
d. Welke voorwaarden aan het pgb verbonden zijn;
e. Wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
f. De wijze van verantwoording van de besteding van het pgb.

5. Als sprake is van een te betalen bijdrage in de kosten wordt de cliënt in de beschikking zowel daarover, als over de kostprijs van de voorziening dan wel de maximaal verschuldigde bijdrage geïnformeerd.

Artikel 10. Regels voor pgb algemeen

1. De cliënt die een pgb wenst moet zelf een pgb-plan invullen. Het college geeft de cliënt leeg pgb-pan om in te vullen. De cliënt motiveert schriftelijk in zijn pgb-plan:
   a. Waarom hij op eigen kracht voldoende in staat is tot een redelijke waardering van de belangen ter zake, dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk, van een curator, bewindvoerder, mentor of gemachtigde, gecertificeerde instelling of aanbieder van gesloten jeugdhulp in staat is de aan het pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;
   b. Waarom hij de maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo 2015 als een pgb wil hebben of waarom hij een maatwerkvoorziening in natura in het kader van de Jeugdwet niet passend acht;
   c. Hoe naar zijn mening gewaarborgd is dat de maatwerkvoorziening veilig, doeltreffend, van goede kwaliteit en cliëntgericht is. Daarbij is in elk geval van belang dat wanneer degene die de diensten verleent in contact kan komen met personen die jonger zijn dan achttien jaar, voor aanvang van de dienstverlening over een actuele verklaring omtrent het gedrag beschikt als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, met uitzondering van bloedverwanten in de eerste en tweede graad en degenen die incidentele ondersteuning bieden.
2. Het pgb kan worden aangevuld met een vergoeding voor onderhoud, reparatie en WA**-**verzekering van een voorziening voor zover onderhoud en verzekering door het college wordt verlangd en dit geen onderdeel is van het pgb.
3. De hoogte van een pgb:
   a. is gebaseerd op een door de cliënt opgesteld pgb-plan of (bij een eenmalig pgb) een offerte aangeleverd door de cliënt;
   b. is toereikend om effectieve en kwalitatief goede zorg in te kopen;
   c. wordt afgestemd op de verschillende vormen van ondersteuning en de verschillende typen zorgverleners;
   d. voor een zaak wordt bepaald op ten hoogste de kostprijs van de zaak die de aanvrager op dat moment zou hebben ontvangen als de zaak in natura zou zijn verstrekt;
   e. voor dienstverlening geldt bij formele ondersteuning dat:
      a. Het formele tarief voor hulp bij het huishouden is gelijk aan 90% van het tarief zoals door het college afgesproken met gecontracteerde aanbieders;
      b. Het formele tarief voor begeleiding en verzorging, beschermd thuis en trainingshuis is gelijk aan 85% van het zorg in natura tarief;
      c. Het formele tarief voor behandeling (Jeugdwet) en dyslexiezorg is gelijk aan 90% van het zorg in natura tarief;
      d. Het formele tarief voor locatie-gebonden zorg zoals dagbesteding, logeeropvang en (Jeugdwet) dagbehandeling is gelijk aan 90% van het zorg in natura tarief zoals;

e. Het formele tarief voor beschermd wonen intramuraal licht, middel en zwaar is gelijk aan respectievelijk 55%, 62% en 66% van het zorg in natura tarief;
f. Het formele tarief voor vervoer is gelijk aan het zorg in natura tarief;
g. Het informele tarief voor jeugdhulp is gebaseerd op het minimumloon vermeerderd met vakantietoeslag en -uren. Indien de budgethouder werkgeverslasten moet afdragen wordt het budget met die lasten verhoogd.
h. Het informele tarief voor Wmo-voorzieningen is gebaseerd op het minimumloon vermeerderd met het vakantiegeld en -uren. Indien de budgethouder werkgeverslasten moet afdragen wordt het budget met die lasten verhoogd.
i. De tarieven worden jaarlijks, per 1 januari, door het college vastgesteld en bekendgemaakt.
j. Voor beschermd wonen omvat mede het schoonmaken van een appartement of kamer en gemeenschappelijke ruimten.
k. Is een all-in tarief. Er is geen bestedingsvrij budget buiten het pgb-plan.

4. Budgethouders mogen vanuit het budget de volgende uitgaven niet doen:
   a. kosten voor tussenpersonen of belangenbehartigers;
   b. kosten voor bemiddeling;
   c. kosten voor ondersteuning bij het aanvragen en beheren van het Pgb;
   d. huur;
   e. eten en drinken;
   f. bijdrage in de kosten;
   g. contributie voor het lidmaatschap van Per Saldo, kosten voor het volgen van cursussen over het pgb en kosten voor het bestellen van informatiemateriaal;
   h. zorg en ondersteuning die onder een andere wet vallen dan de wet op grond waarvan het pgb is verstrekt;
   i. zorg en ondersteuning die onder een algemene voorziening en/of algemeen gebruikelijke voorziening vallen;
   j. ondersteuning bij inkopen buiten EU-landen.
5. Indien de jeugdige nog geen achttien jaar is, wordt hij niet in staat geacht de aan het pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren.
6. Budgethouders moeten de zorgverlener(s) via een declaratie of factuur laten uitbetalen. Budgethouders mogen geen vaste maandlonen afspreken met hun zorgverlener(s). Declaraties of facturen kunnen tot uiterlijk 1 april van het volgende kalenderjaar worden ingediend bij de SVB.
7. Een pgb moet binnen zes maanden na toekenning door de cliënt zijn aangewend ten behoeve van het beoogde resultaat waarvoor het is verstrekt.
8. Het college kan nadere regels stellen over de hoogte van het Pgb. Het college besluit jaarlijks over indexering van de verschillende bedragen, genoemd in de financiële bijlage.
9. Geen pgb wordt verstrekt als niet voldaan wordt aan de voorwaarden voor een pgb zoals bedoeld in de artikelen 8f en 10 tot en met 13.
10. Bij tussentijdse wijziging van zorgaanbieder mogen uitgaven uit het pgb budget pas gedaan worden nadat door het college is vastgesteld dat de nieuwe zorgaanbieder voldoet aan alle wettelijke en aanvullende gemeentelijke kwaliteitseisen.
11. Verstrekking in de vorm van pgb vindt niet of niet langer plaats als:
    a. op grond van aanwijzingen die tijdens het onderzoek duidelijk zijn geworden het ernstige vermoeden bestaat dat de aanvrager problemen zal hebben bij het omgaan met een persoonsgebonden budget;
    b.er sprake is van vastgesteld oneigenlijk gebruik of misbruik van een pgb in het

verleden;
c.er naar het oordeel van het college andere, zwaarwegende, bezwaren bestaan tegen de verstrekking;
d. De kosten zijn gemaakt voordat de melding (Wmo) of aanvraag (Jw) is gedaan.

Artikel 11. Regels voor pgb formele ondersteuning

1. Dit artikel heeft betrekking op de formele zorgaanbieder die middels een pgb wordt gefinancierd en een eventuele onderaannemer die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaamheden verricht.
2. In het hulpverleningsplan leggen budgethouder en het college vast binnen welke termijn de behaalde resultaten en de daaraan verbonden voorwaarden worden geëvalueerd, waaronder de vraag of de ingekochte zorg aan de kwaliteitseisen voldoet zoals in het pgb-plan is aangegeven.
3. Naast de verantwoording over het bestede bedrag aan de SVB, verplicht het college de budgethouder om bij een (tussen)evaluatie ook aan te geven welk resultaat met het pgb is behaald en of aan de voorwaarden, waaronder de vraag of de ingekochte zorg aan de kwaliteitseisen voldoet, is voldaan.
4. De zorgaanbieder dient te komen tot een goede samenwerking en een goede afstemming met andere professionals en het sociale netwerk van de cliënt.
5. De zorgaanbieder die formele ondersteuning biedt moet voldoen aan alle wettelijke, bovenwettelijke en/of aanvullende gemeentelijke criteria en kwaliteitseisen zoals vastgelegd in bijlage 3 en/of de productenboeken/programma's van eisen van het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB). Indien de kwaliteitscriteria bij een zorgaanbieder zijn beoordeeld door het college (bijvoorbeeld in een aanbestedingstraject) en het college is van oordeel dat de zorgaanbieder niet voldoet aan de kwaliteitstoets, wordt geen pgb toegekend waarbij de betreffende zorgaanbieder partij is. Als de kwaliteit zodanig verbeterd is dat wel aan de eisen wordt voldaan, kan de zorgaanbieder een verzoek indienen bij het college om opnieuw getoetst te worden aan de kwaliteitseisen.
6. Als de zorgaanbieder niet (meer) voldoet aan de kwaliteitseisen, er sprake is verwijtbaar handelen of van voortdurende wanprestatie, kan het college een waarschuwing geven of de zorgaanbieder niet (langer) meer accepteren in het kader van een pgb.

Artikel 12. Regels voor pgb informele zorg (sociaal netwerk en hulp die niet voldoet aan de eisen voor formele ondersteuning)

1. Tot het sociale netwerk worden personen gerekend uit de huiselijke kring en andere personen met wie iemand een sociale relatie onderhoudt, zoals familieleden, buren, vrienden en kennissen.
2. De cliënt die in aanmerking komt voor een pgb, kan alleen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk als dat aantoonbaar tot betere en efficiëntere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Het college kan bij nadere regeling nadere voorwaarden stellen aan de verstrekking van een pgb aan een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.
3. De cliënt aan wie een pgb wordt verstrekt kan de hulp betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Bij de beoordeling van de aanvraag maakt de gemeente voor gezinsleden binnen hetzelfde

huishouden als de cliënt gebruik van de bepalingen rond gebruikelijke zorg die zijn vastgelegd in het protocol Gebruikelijke Zorg van het CIZ.

4. Als een pgb wordt verstrekt voor hulp die geboden wordt door een persoon die behoort tot het sociaal netwerk, krijgt deze persoon een lager tarief betaald voor zijn diensten dan het vastgestelde tarief voor formele ondersteuning.
5. Bij de beoordeling of sprake is van hulp die het sociale netwerk zonder betaling kan bieden en of bij wijze van uitzondering de inzet van het sociale netwerk met een pgb betaald kan worden, spelen in elk geval de volgende aspecten een rol:
   a. Het type hulp dat wordt geleverd (pgb kan niet worden ingezet voor behandeling);
   b. De frequentie van de hulp;
   c. Een tijdelijke hulpvraag of hulp over een lange periode;
   d. De mate van verplichting (kan degene die de hulp levert een keer overslaan als hij/zij ziek is of op vakantie wil, of is dit niet mogelijk?);
   e. Kwaliteit van de ondersteuning. Deze kwaliteit wordt gevormd door de nabijheid van ondersteuner;
   f. Pgb leidt tot een betere en effectievere ondersteuning die aantoonbaar doelmatig is;
   g. Als volgens (landelijk) geldende kwaliteitscriteria een minimale opleiding vereist is, moet de persoon uit het netwerk die kwalificatie minimaal hebben;
   h. De persoon uit het netwerk moet aangeven dat de zorg voor hem niet tot overbelasting leidt.
   i. De cliënt moet een pgb-plan op te stellen met daarin de doelen, activiteiten en evaluatiemomenten. In het pgb-plan worden de activiteiten aan de doelen verbonden en inzichtelijk gemaakt wie wat in die activiteiten kan doen (gezin, sociaal netwerk, school, algemene voorziening) en voor welke activiteiten een maatwerkvoorziening nodig is. Deze activiteiten worden vervolgens in uren of dagdelen per week worden uitgedrukt. Deze activiteiten en doelen zijn de basis voor de (periodieke) evaluatie met de budgethouder.
6. In aanvulling op de wettelijke voorwaarden en weigeringsgronden is een pgb voor hulp uit het sociale netwerk met uitzondering van hulp bij het huishouden alleen mogelijk in uitzonderingssituaties en bij zwaarwegende omstandigheden en als voldaan is aan alle hierna genoemde voorwaarden.
   a. Degene die de hulp geeft is aantoonbaar deskundig. De deskundigheid moet worden aangetoond met een relevante opleiding en/of werkervaring.
   b. Degene die de hulp op grond van de Wmo geeft lijdt een vorm van inkomstenderving in verband met het bieden van intensieve mantelzorg, of moet extra kosten maken om intensieve mantelzorg te kunnen bieden. Bij jeugdhulp kan geen pgb worden gegeven bij inkomstenderving of extra kosten, tenzij het geven van de hulp leidt tot en structureel financieel gezinsprobleem.
   c. Pgb door het sociaal netwerk leidt tot aantoonbaar betere/efficiëntere ondersteuning.
   d. Professionele afstand van de zorgverlener niet nodig is om de beoogde doelen te behalen.

Artikel 13. Regels voor pgb-beheer

1. Alleen als de pgb-beheerder tevens ouder of familie in de eerste of tweede graad van de cliënt is kan een pgb voor de voorziening begeleiding, dagbesteding of beschermd wonen Wmo 2015 worden toegekend aan een cliënt die niet zelf in

staat is om regie te voeren op de ingekochte ondersteuning. In alle andere gevallen kan de pgb-beheerder de cliënt ondersteunen in het Pgb-beheer, maar niet volledig in de plaats treden van de cliënt.

2. Pgb-beheer kan plaatsvinden door iemand die tot het sociaal netwerk behoort of door een professional met inachtneming van artikel 10 lid 4 van deze verordening.
3. De pgb-beheerder moet in staat zijn tot een redelijke waardering van de belangen van de cliënt.
4. De pgb-beheerder stelt het belang van de cliënt centraal, er mag geen sprake zijn van belangenverstrengeling. De pgb-beheerder is in ieder geval niet tevens de zorgaanbieder/zorgverlener, diens vast/flexibel personeel, diens organisatieadviseur of een op andere wijze aan de zorgaanbieder verbonden persoon (de combinatie van zorgverlener en pgb-beheerder in één persoon of instantie is gezien de belangenverstrengeling onwenselijk en niet toegestaan), met uitzondering van situaties waarin familieleden in de eerste of tweede graad (een deel van) de zorg verlenen.
5. De pgb-beheerder van de cliënt ondersteunt de cliënt van aanmelding tot evaluatie van zorg, beschermt de rechten van de cliënt en is ook integraal aanspreekpunt.
6. De pgb-beheerder heeft minimaal 1 keer per maand contact met de cliënt en de zorgverlener.
7. De pgb-beheerder dient aan te geven dat het beheren van het pgb voor hem of haar niet tot overbelasting leidt.
8. Kosten voor pgb-beheer mogen niet worden voldaan uit het pgb.

Artikel 14. Bijdrage in de kosten (Wmo 2015)

1. Een cliënt is in het kader van de Wmo 2015 een bijdrage in de kosten verschuldigd:
   a. Voor het gebruik van een algemene voorziening, niet zijnde cliëntondersteuning, als de aanbieder die bijdrage vraagt en voor Ambulante begeleiding die als algemene voorziening wordt aangeboden.
   b. Voor het gebruik van een maatwerkvoorziening in natura dan wel een pgb, tenzij de specifieke voorziening is uitgezonderd.
2. Voor bepaalde groepen personen kan op de bijdrage voor een algemene voorziening een korting gelden.
3. De bijdrage in de kosten overstijgt niet de kostprijs van de voorziening.
4. De kostprijs van een maatwerkvoorziening in natura wordt bepaald:
   a. Door een aanbesteding;
   b. Na een consultatie in de markt, of
   c. In overleg met de aanbieder.
5. De kostprijs van een pgb is gelijk aan de hoogte van het aan een cliënt uitgekeerde bedrag.
6. In de financiële bijlage bij deze verordening wordt de omvang van de bijdrage in de kosten bepaald met inachtneming van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.
7. Het college kan de vaststelling en inning van de bijdrage in de kosten van de voor een maatwerkvoorziening voor opvang mandateren aan de aanbieder die de opvang verzorgt.

Artikel 15 Bijdrage in de kosten van collectief vervoer

1. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van collectief vervoer, ter hoogte van de eigen bijdrage voor de voorziening AVAN (GR BVO Dran).
2. De eigen bijdrage bestaat uit een opstaptarief en een bedrag per kilometer. Deze bijdrage valt niet onder het abonnementstarief.
3. De hoogte van het opstaptarief en het bedrag per kilometer kan ieder opvolgend jaar worden gewijzigd aan de hand van ontwikkelingen ten aanzien van de gehanteerde prijsindex (NEA index en CPI index), en gewijzigde btw- en vervoerstarieven.
4. Als toepassing is gegeven aan lid 3, draagt het college zorg voor de kenbaarheid van de laatstelijk in de plaats gestelde bedragen.

Artikel 16. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

1. De zorgaanbieder dient te komen tot een goede samenwerking en een goede afstemming met andere professionals en het sociale netwerk van de cliënt.
2. De zorgaanbieder dient zelfregie en redzaamheid te stimuleren door eenduidig handelen, zelfregie en sociale netwerkstrategieën, inzet van deskundig personeel en het toepassen van de zelfredzaamheidsmatrix.
3. De zorgaanbieder dient bij te dragen aan een inclusieve samenleving.
4. Zorgaanbieders dienen invulling te geven aan diversiteitsbeleid, cultuurintensief en LHBTIQ+ sensitief werken.
5. Zorgaanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door:
   a. Het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
   b. Het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg;
   c. Erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard;
6. Het college kan bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, in het kader van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen. Het college kan, met uitzondering van zorgaanbieders die hulpmiddelen of woningaanpassingen leveren, eisen dat de beroepskracht die maatschappelijke ondersteuning biedt voor aanvang van de dienstverlening over een actuele verklaring omtrent het gedrag beschikt als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.
7. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de zorgaanbieders, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.
8. Indien een zorgaanbieder aan het college toestemming vraagt voor het inschakelen van een onderaannemer, wordt de onderaannemer getoetst aan de criteria opgenomen in bijlage 3. Indien de kwaliteitscriteria bij een zorgaanbieder zijn beoordeeld door het college en het college is van oordeel dat zorgaanbieder niet voldoet aan de kwaliteitstoets mag de betreffende zorgaanbieder niet als onderaannemer gecontracteerd worden door de hoofdaannemer. Als de kwaliteit zodanig verbeterd is dat wel aan de eisen wordt voldaan kan de zorgaanbieder een verzoek indienen bij het college om opnieuw te toetsen aan de kwaliteitseisen.

Artikel 17. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college wijst personen aan die belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet.
2. Het college treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweldsincidenten bij de verstrekking van een voorziening door een aanbieder en wijst een toezichthoudend ambtenaar aan in het kader van maatschappelijke ondersteuning en preventieve ondersteuning van jeugdigen.
3. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een voorziening meteen aan de toezichthoudend ambtenaar.
4. De toezichthoudend ambtenaar doet onderzoek naar de calamiteiten en geweldsincidenten in het kader van maatschappelijke ondersteuning en preventieve jeugdondersteuning en adviseert het college over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.
5. Aanbieders van jeugdhulp melden calamiteiten en geweldsincidenten, naast de melding bij de landelijke toezichthouder, ook bij een door het college aan te wijzen ambtenaar van de gemeente Wijchen.
6. Het college kan bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen gelden voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening.

Artikel 18. Voorkoming en bestrijding van ten onrechte ontvangen voorzieningen, misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet

1. Het college informeert de cliënt of hun vertegenwoordiger in begrijpelijke taal over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.
2. Een cliënt doet op verzoek of direct uit eigen beweging mededeling aan het college van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing.
3. Het college kan een beslissing tot verstrekking van maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp beëindigen, herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
    a. De cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing had geleid;
    b. De cliënt niet langer op de maatwerkvoorziening is aangewezen;
    c. De maatwerkvoorziening niet meer toereikend is te achten;
    d. De cliënt langer dan 4 weken verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet;
    e. De cliënt niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening verbonden voorwaarden, of;
    f. De cliënt de maatwerkvoorziening niet of voor een ander doel gebruikt dan waarvoor het is verstrekt;
    g. De cliënt zich niet heeft gehouden aan de voorschriften uit de bruikleenovereenkomst die hoort bij de voorziening;
    h. Onzorgvuldig gebruik van een in natura verstrekte voorziening.
4. Een beslissing tot verstrekking van een pgb kan worden ingetrokken als na onderzoek door het college blijkt dat het pgb niet binnen zes maanden na toekenning is aangewend ten behoeve van het doel waarvoor het is verstrekt.

5. Als het college een beslissing over een voorziening op grond van de Wmo 2015 heeft ingetrokken en de verstrekking van onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van de cliënt en degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten pgb.
6. Als het college een beslissing over een voorziening op grond van de Jeugdwet heeft ingetrokken kan het college bij dwangbevel geheel of gedeeltelijk het ten onrechte genoten pgb invorderen.
7. Ingeval het recht op een in eigendom of in bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening of de restwaarde van deze voorziening worden teruggevorderd.
8. Het college kan een vordering op grond van ten onrechte genoten pgb verrekenen met te verstrekken pgb of een andere periodieke uitkering.

Artikel 18a Opschorting betaling uit het pgb

1. Het college kan de Sociale verzekeringsbank (SVB) gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit pgb voor ten hoogste 13 weken als er ten aanzien van een cliënt sprake is van een ernstig vermoeden van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.3.10 eerste lid onder a, d of e van de Wet.
2. Het college kan de SVB gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit pgb voor de duur van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 18 derde lid onder d.
3. Het college stelt de persoon aan wie het pgb is verstrekt schriftelijk op de hoogte van een verzoek als bedoeld in het eerste of tweede lid.

Artikel 18b. Maatregelen bij wangedrag

1. Bij herhaald en/of ernstig wangedrag bij het ontvangen van diensten of bij herhaald onzorgvuldig gebruik van een (in bruikleen verstrekte) voorziening, treft het college – al dan niet tijdelijk – maatregelen jegens de cliënt ter bescherming van de (medewerker van de) zorgverlener of andere cliënten of ter voorkoming van (verdere) schade aan de (in bruikleen) verstrekte voorziening.
2. Bij een herhaling van ernstig wangedrag en/of het onzorgvuldig gebruik zal dit leiden tot schorsing of beëindiging van de verstrekte maatwerkvoorziening of beëindiging van de toegang tot de algemene voorziening.
3. Het college kan nadere regels stellen

Artikel 19. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

1. De jaarlijkse waardering voor mantelzorgers wordt vastgelegd in de financiële bijlage bij deze verordening.
2. Het college kan bij nadere regeling bepalen in welke gevallen en vorm de waardering kan worden verstrekt.

Artikel 20. Bijdrage extra kosten chronisch zieken

1. Het college kan op aanvraag aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen, die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming verstrekken ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie.

2. Het college kan bij nadere regeling bepalen in welke gevallen en in welke mate een tegemoetkoming kan worden verstrekt.

Artikel 21. Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt het college vast:
   a. Een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan overeenkomst met derde; of
   b. Een reële prijs die geldt als ondergrens voor:
      1°. Een inschrijving en het aangaan overeenkomst met de derde, en
      2°. De vaste prijs, bedoeld in onderdeel a.
2. Het college stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:
   a. Overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet, en
   b. Rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.
3. Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijselementen:
   a. De aard en omvang van de te verrichten taken;
   b. De voor de sector toepasselijke Cao-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
   c. Een redelijke toeslag voor overheadkosten;
   d. Een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
   e. De kosten voor bijscholing van het personeel;
   f. Cliëntgebonden en niet-cliëntgebonden kosten van beroepskrachten;
   g. Cliëntgebonden kosten anders dan van beroepskrachten;
   h. Kosten voor indexering.
4. Het college kan het eerste lid, onderdeel b, buiten beschouwing laten indien bij de inschrijving aan de derde de eis wordt gesteld een prijs voor de dienst te hanteren die gebaseerd is op hetgeen gesteld is in het tweede en derde lid. Daarover legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad.
5. Het college bepaalt met welke derde als bedoeld in het eerste lid hij een overeenkomst aangaat.
6. Het bepaalde in artikel 21 is van overeenkomstige toepassing bij subsidieverlening aan een derde.

Artikel 22. Klachtregeling

1. Het college draagt er zorg voor dat er een regeling is vastgesteld voor afhandeling van klachten van cliënten die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening.
2. Aanbieders van voorzieningen voor maatschappelijke ondersteuning stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van de door het college gecontracteerde voorzieningen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders van voorzieningen voor

maatschappelijke ondersteuning door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 23. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van de door het college gecontracteerde instellingen.
2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden kan het college nadere regels treffen ten aanzien van medezeggenschap en ziet het college toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 24. Controle en onderzoek

1. Het college wijst personen aan die belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wmo 2015 (kwaliteit en rechtmatigheid) of Jeugdwet (rechtmatigheid).
2. Het college onderzoekt, al dan niet steekproefsgewijs, of de verstrekte voorzieningen worden gebruikt of besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze verstrekt zijn.
3. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de controle op de besteding.

Artikel 25 Reikwijdte

1. Toezicht en handhaving in het kader van deze verordening heeft betrekking op de ondersteuning die op grond van de Wmo 2015 en Jeugdwet plaatsvindt of zou moeten plaatsvinden.
2. Deze verordening heeft betrekking op zowel de hulp en ondersteuning die als maatwerkvoorziening door de gemeente Wijchen wordt verstrekt als op ondersteuning die op basis van een persoonsgebonden budget door de gemeente Wijchen wordt bekostigd.
3. Waar in dit hoofdstuk wordt gesproken “bij of krachtens de wet”, wordt bedoeld de Jeugdwet, Wmo 2015, nadere regelgeving en ter uitvoering van de wettelijke taken afgesloten overeenkomsten of subsidiebesluiten.
4. Voor het toezicht op het bij of krachtens de Jeugdwet gestelde geldt dat toezicht door of namens het college zich beperkt tot rechtmatigheidsaspecten.

Artikel 26 Toezicht

1. Het college ziet toe op de naleving van de bij of krachtens de wet gestelde regels en op basis daarvan opgestelde overeenkomsten.
2. Het college wijst daartoe toezichthouders aan die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het gestelde bij of krachtens de wet.
3. De toezichthouder onderzoekt of de dienstverlening van de aanbieder redelijkerwijs plaatsvindt of zal plaatsvinden in overeenstemming met de bij of krachtens de wet gestelde regels.
4. Een onderzoek kan bestaan uit onderzoek naar de werkwijze, kwaliteit alsmede rechtmatigheid van de maatschappelijke ondersteuning.
5. Een onderzoek kan steekproefsgewijs of incidenteel (signaalgestuurd) plaatsvinden.

6. Als uitgangspunt geldt dat een onderzoek aangekondigd plaatsvindt, tenzij de belangen van het onderzoek zich daartegen verzetten.
7. De volgende typen onderzoek kunnen worden onderscheiden:
   a. Kwaliteitscontrole, een onderzoek of de geleverde hulp of ondersteuning van goede kwaliteit is;
   b. Materiële controle, een onderzoek of de gedeclareerde prestatie is geleverd en of deze valt binnen een afgegeven indicatie of aanwijzing;
   c. Formele controle, een onderzoek of het gedeclareerde bedrag voortvloeit uit een prestatie die voldoet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overeenkomst of subsidieafspraken;
   d. Detailcontrole, onderzoek naar bij een aanbieder berustende persoonsgegevens met betrekking tot cliënten die hun woonplaats hebben in de gemeente Wijchen, ten behoeve van materiële controle of fraudeonderzoek;
   e. Fraudeonderzoek, onderzoek waarbij nagegaan wordt of degene die bij de gemeente of de SVB een bedrag in rekening brengt voor maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp, valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van rechthebbenden of verduistering pleegt of tracht te plegen ten nadele van de gemeente, met het doel een betaling of een ander voordeel te verkrijgen waarop hij geen recht heeft of kan hebben*.*
   f. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de controle op de besteding.

Artikel 27 Bevel

1. De toezichthouder zoals bedoeld in artikel 24 van deze verordening kan namens het college een schriftelijk bevel geven aan een aanbieder indien hij oordeelt dat het nemen van maatregelen redelijkerwijs geen uitstel kan lijden. Betreft het een aanbieder, betaald vanuit een pgb, dan wordt de budgethouder onmiddellijk door de toezichthouder in kennis gesteld van het gegeven bevel.
2. Indien de toezichthouder van oordeel is dat een schriftelijk bevel niet kan worden afgewacht, kan het bevel mondeling worden gegeven. De toezichthouder draagt direct zorg voor een schriftelijke weergave van het bevel. Een afschrift zal tevens worden verzonden naar het college.
3. Het bevel, bedoeld in het eerste en tweede lid, is maximaal zeven dagen geldig. Dit bevel kan door het college worden verlengd.
4. De aanbieder dient de maatregelen binnen de bij het bevel gestelde termijn te nemen en schriftelijk te melden aan de toezichthouder dat de maatregelen volledig zijn uitgevoerd. Betreft het een pgb-aanbieder, dan liggen deze verantwoordelijkheden bij de budgethouder.

Artikel 28 Inspectierapport

1. De toezichthouder legt zijn bevindingen en oordeel naar aanleiding van een onderzoek als bedoeld in artikel 25 vast in een inspectierapport.
2. Voordat het inspectierapport definitief wordt, stelt de toezichthouder de aanbieder in de gelegenheid van het ontwerprapport kennis te nemen en daarover zijn zienswijze binnen 14 dagen kenbaar te maken. De toezichthouder vermeldt de zienswijze van de aanbieder in een bijlage bij het rapport.
3. De toezichthouder zendt het definitieve inspectierapport onmiddellijk aan de aanbieder en het college. Het college stuurt het door naar eventuele budgethouders.

4. Het inspectierapport wordt na vaststelling openbaar gemaakt, tenzij zwaarwegende redenen zich tegen openbaarmaking verzetten.

Artikel 29 Aanwijzing

1. Als gebleken is dat niet wordt voldaan aan een of meer eisen bij of krachtens de wet gestelde regels, start het college een hersteltraject. Dit traject is gericht op de beëindiging van de overtreding(-en) en voorkoming van herhaling van de overtreding(-en).
2. Het hersteltraject start met een schriftelijke aanwijzing, tenzij de aard en omvang van de onrechtmatigheid zich daartegen verzet. Met name bij fraude kan het college, gelet op de ernst, direct overgaan tot:
   - het opleggen van sancties,
   - of het ontbinden van de overeenkomst,
   - of intrekken van het subsidiebesluit.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het tweede lid geeft het college gemotiveerd aan:
   - Op welke punten voorschriften niet of in onvoldoende mate worden nageleefd;
   - De in verband daarmee te nemen maatregelen;
   - De hersteltermijn waarbinnen de tekortkomingen moeten zijn verholpen.
4. Het college kan gedurende het hersteltraject een cliëntenstop en of verscherpt toezicht instellen. Dit wordt in de schriftelijke aanwijzing opgenomen.
5. Als de overtreding hiertoe aanleiding geeft, kan het college besluiten om bepaalde onderdelen van het hersteltraject over te slaan of meerdere keren toe te passen.

Artikel 30 Hersteltermijn

1. Een hersteltermijn duurt maximaal 12 weken.
2. Als beëindigen van de overtreding binnen 12 weken redelijkerwijs niet mogelijk is kan het college in afwijking van lid 1 een andere hersteltermijn bepalen.

Artikel 31 Cliëntenstop en verscherpt toezicht

1. Tijdens het hersteltraject kan het college besluiten dat:
   a. Geen (her)indicaties worden afgegeven waarbij de aanbieder als leverancier genoemd wordt.
   b. Zorgovereenkomsten waarin de aanbieder als pgb-aanbieder partij is niet geaccordeerd worden.
   c. De aanbieder onder verscherpt toezicht wordt geplaatst. Bij een pgb ligt de verantwoordelijkheid van verscherpt toezicht bij de budgethouder.

2. De aanbieder (bij een pgb: de budgethouder) wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.
3. De aanbieder (bij een pgb: de budgethouder) moet tijdens de periode van het verscherpt toezicht de toezichthouder periodiek door middel van een rapportage op de hoogte te brengen van de voortgang van de verbetering.

Artikel 32 Vervolgonderzoeksrapport

1. Na de in artikel 30 genoemde hersteltermijn toetst de toezichthouder de aanbieder opnieuw.
2. De toezichthouder legt zijn bevindingen naar aanleiding van dit onderzoek vast in een vervolgonderzoeksrapport. Het gestelde in artikel 28 is ook van toepassing op het vervolgonderzoeksrapport.

Artikel 33 Handhavingsmaatregelen

1. Het college kan naar aanleiding van de bevindingen van de toezichthouder de volgende herstelsancties opleggen:
    a. (Opnieuw) een schriftelijke aanwijzing geven;
    b. Een last onder bestuursdwang opleggen;
    c. Een last onder dwangsom opleggen.
2. Het college kan:
    a. De aanbieder verbieden de hulp te leveren, zolang hij een bevel of aanwijzing niet opvolgt.
    b. Het toekenningsbesluit op grond van artikel 2.3.10, eerste lid van de wet intrekken, waarbij dit het recht op ondersteuning in natura of een pgb onverlet laat.

Artikel 34 Inzet privaatrechtelijke maatregelen

1. Op grond van de (contractuele) afspraken die tussen het College en de aanbieder zijn gemaakt kunnen privaatrechtelijke maatregelen worden ingezet.
2. Als een aanbieder na de eerste hersteltermijn niet (volledig) heeft voldaan aan de opgelegde verplichting tot verbeteringen, kan het college besluiten om naast de bestuursrechtelijke maatregelen de aanbieder privaatrechtelijk schriftelijk in gebreke te stellen.
3. Als de (contractuele) afspraken tussen het college en aanbieder na het verstrijken van de termijn van de ingebrekestelling nog niet (volledig) zijn nagekomen, kan het college de overeenkomst ontbinden.

Artikel 35 Register

1. Door en/of namens het College wordt een actueel register gepubliceerd waarin gecontracteerde aanbieders zijn opgenomen.
2. Als voor een aanbieder een cliëntenstop is ingesteld, wordt dit in het register vermeld.

Artikel 36 Meldingsplicht

1. Een aanbieder (bij een pgb: de budgethouder) is verplicht het college direct schriftelijk te melden als niet langer aan de eisen gesteld bij of krachtens de wet, kan worden voldaan.
2. Het college treedt na deze melding in overleg met de aanbieder (bij een pgb: met de budgethouder), over de wijze waarop binnen een redelijke termijn wel aan de bij of krachtens de wet gestelde eisen kan worden voldaan.

Artikel 37. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

1. Het college betrekt ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp, overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt ingezetenen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden

voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel 38. Intrekking oude verordening en overgangsrecht
1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024 wordt ingetrokken.
2. Een cliënt houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken of de indicatieperiode is verstreken.
3. Aanvragen die zijn ingediend en meldingen die zijn gedaan onder de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.
4. Op bezwaarschriften gericht tegen een besluit op grond van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024, wordt beslist met inachtneming van die betreffende verordening.

Artikel 39. Nadere regels en hardheidsclausule
1. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffend, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
2. Het college kan nadere regels en/of beleidsregels stellen voor de uitvoering van deze verordening.
3. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de cliënt afwijken van de bepalingen van deze verordening als de toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 40. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2026.
2. Deze verordening wordt aangehaald als:
   Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Wijchen op 16 december 2025.

De voorzitter	De griffier
R. Helmer-Englebert	R. Waumans

BIJLAGE 1 Vormen van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Vormen van maatschappelijke ondersteuning

Op grond van de Wmo 2015 kunnen de volgende voorzieningen worden verstrekt:

- Huishoudelijke hulp
- Rolstoel
- Woonvoorzieningen
- Woningaanpassingen
- Vervoersvoorzieningen
- Vervoersregeling
- Sportvoorzieningen
- Begeleiding
- Persoonlijke verzorging
- Dagbesteding
- Kortdurend verblijf
- Beschermd wonen
- Opvang
- Waakvlambegeleiding*

De volgende vormen van algemene voorzieningen zijn op grond van de Wmo 2015 beschikbaar:

- poolvoorzieningen
- inloop- en ontmoeten
- vrijwilligersvervoer OpStap
- vrij toegankelijke dagbesteding
- Wijk GGZ
- Hulp die door (netwerk) medewerkers van het Sociaal Team zelf wordt geleverd

Vormen van jeugdhulp

De volgende vormen van algemene voorzieningen jeugdhulp zijn beschikbaar:

- Welzijnswerk/sociaal cultureel werk jeugd
- Schoolmaatschappelijk werk
- Opvoedondersteuning en opvoedadvies
- Hulp die door (netwerk) medewerkers van het Sociaal Team zelf wordt geleverd

De volgende vormen (bouwstenen) van maatwerkvoorzieningen jeugdhulp zijn beschikbaar:

- Reguliere begeleiding
- Specialistische begeleiding
- Persoonlijke verzorging
- Onderwijs-toeleidende dagbesteding
- Voorschoolse- en naschoolse dagbehandeling

- Naschoolse dagbehandeling LVB+
- BSO+
- Consultatie en advies**
- Vaktherapie
- Kortdurend verblijf (logeeropvang)
- Casemanagement
- Vervoer
- Orthopedagogische behandeling basis
- Orthopedagogische behandeling specialistisch
- Ambulante spoedhulp
- GGZ (behandeling basis Jeugd GGZ, specialistische Jeugd GGZ (incl. observatie en diagnostiek) en dyslexie en Jeugd GGZ-beschikbaarheidscomponent voor 24-uurs crisiszorg)
- Pleegzorg
- Gezinshuis
- Beschermd wonen jeugd
- Fasehuis
- Kamertraining
- Residentiële jeugdhulp met terreinvoorziening
- Residentiële jeugdhulp zonder terreinvoorziening
- Moederkindhuis
- Multi Systeem Therapie (MST)
- intersectorale InVerbindingsTeam (IVT) met JIM
- Jeugdbescherming
- Jeugdreclassering
- Drang

Toelichting bij de bouwstenen van maatwerkvoorzieningen:

1. Bouwstenen kunnen gecombineerd worden ingezet, hierbij gaat de voorkeur uit naar het laten uitvoeren van de ondersteuning door dezelfde professional. Twee dezelfde bouwstenen kunnen niet tegelijkertijd worden ingezet.
2. Onderwijs-toeleidende dagbesteding, Dagbehandeling en Kortdurend Verblijf Jeugd kan alleen geleverd worden als de zorgaanbieder ook het noodzakelijk geachte vervoer verzorgt of laat verzorgen.
3. Casemanagement Jeugd is een stapel-Bouwsteen. Casemanagement kan alleen worden ingezet door het sociaal team of door een Gecertificeerde Instelling ter uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of maatregel tot jeugdreclassering, bij een door de gemeente gecontracteerde zorgaanbieder.
4. Vrij toegankelijk aanbod gaat voor op een maatwerkvoorziening.
5. Groepsaanbod gaat voor op individueel aanbod.
6. Persoonlijke verzorging kan alleen worden gegeven als onderdeel van begeleiding.
7. Waakvlambegeleiding (Wmo) kan aansluitend op een bestaande indicatie voor reguliere of specialistische begeleiding gegeven worden in dezelfde

bouwsteen voor maximaal 12 uur per jaar.
* De praktijk heeft uitgewezen dat er situaties zijn waarin iemand ondersteuning heeft gehad maar dat nu niet meer standaard nodig heeft. Toch kan zich de situatie voordoen waarin diegene dan toch behoefte heeft om -ad hoc- te kunnen schakelen met een voor hem/haar vertrouwde zorgverlener. Waakvlambegeleiding voorziet in die behoefte;

8. Consultatie en advies (Jw) kan aansluitend op een bestaande indicatie gegeven worden in dezelfde bouwsteen voor maximaal 20 uur per jaar.
** Deze bouwsteen voorziet in de behoefte aan op afroep beschikbare zorg met een geringe omvang, uitgevoerd door de aanbieder van de voorgaande indicatie, omdat deze bekend is met problematiek van de cliënt;

9. Alleen in bijzondere individuele situaties kan een ruimere indicatie worden gegeven dan:
- een volume overeenkomend met 4 dagdelen per week voor dagbesteding;
- 3 uur per week voor reguliere, specialistische en praktische begeleiding.

Bijlage 2 Financiële bijlage

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze bijlage wordt verstaan onder:

a. *Eenmalig persoonsgebonden budget*: een pgb dat eenmalig door de gemeente betaald wordt voor een (vervoers)voorziening, een vervoerskostenvergoeding of een woningaanpassing.
b. *Instandhoudingskosten:* de noodzakelijke kosten om een voorziening in stand te houden, in het bijzonder de kosten van onderhoud en reparatie en, voor zover van toepassing, de verzekeringskosten.
c. *Voltijdopvang of 24-uurs verblijf vrouwenopvang waaronder crisisopvang*: een tijdelijk verblijf gedurende een volledig etmaal of langer, al of niet op een geheim adres, voor vrouwen of mannen met of zonder hun kinderen die gevlucht zijn voor huiselijk geweld of dreiging van relationeel geweld. De 24-uurs voorziening omvat onderdak, slaapgelegenheid, begeleiding op diverse aspecten en eventueel voeding.
d. *Voltijdopvang of 24-uurs verblijf maatschappelijke opvang waaronder crisisopvang*: een tijdelijk verblijf gedurende een volledig etmaal of langer, voor mensen die dakloos of thuisloos zijn. De 24-uurs voorziening omvat onderdak, slaapgelegenheid, begeleiding op diverse aspecten en eventueel voeding.

Artikel 2 Bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening

1. Voor maatwerkvoorzieningen die in natura of als pgb worden verstrekt is een bijdrage in de kosten verschuldigd.
2. Indien een cliënt een duurdere maatwerkvoorziening wil dan de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening, komen de meerkosten van deze voorziening voor rekening van de cliënt. Over de meerkosten is geen eigen bijdrage verschuldigd.
3. In afwijking van het onder lid 1 gestelde, is geen bijdrage in de kosten verschuldigd voor:
    a. Rolstoelvoorziening, duwondersteuning, rolstoelaccessoires, met uitzondering van incidentele (handbewogen) rolstoelen;
    b. Collectief vervoer of de vervoersvergoeding die als alternatief wordt verstrekt;
    c. Woningaanpassingen in gemeenschappelijke ruimte(n);
    d. Huurderving;
    e. Maatwerkvoorzieningen voor een minderjarige cliënt;
    f. Arbeidsmatige dagbesteding;
    g. Ondersteuning aan zorgmijders zolang de situatie niet stabiel is;
    h. Problematische schuldensituatie van cliënt voor zover de cliënt meewerkt aan een schuldregeling en maximaal voor zolang de schuldregeling duurt;
    i. Handbike;
    j. Pendel;
    k. Eenmalige tegemoetkoming voor meerkosten;

l. Jeugdhulp;
m. Casemanagement;
n. Onderhoud en reparatie van woningaanpassingen (o.a. traplift);
o. Waakvlambegeleiding in de vorm van reguliere of specialistische begeleiding tot maximaal 12 u per jaar.

Artikel 3 Omvang van de bijdrage in de kosten

1. Berekening, oplegging, vaststelling en inning van de bijdrage in de kosten van een maatwerkvoorziening vindt plaats door het CAK met in achtneming van de door de gemeente Wijchen vastgestelde regels.
2. In afwijking van lid 1 vindt de vaststelling en inning van de bijdrage in de kosten van de cliënt van een algemene voorziening plaats door de aanbieder van deze voorziening.
3. In afwijking van lid 1 vindt de vaststelling en inning van de bijdrage in de kosten van de cliënt voor een maatwerkvoorziening voor opvang plaats door de aanbieder die de opvang verzorgt.
4. De maximale bijdrage in de kosten, voor zover niet bepaald in lid 5 en voor zover niet begrenst door het abonnementstarief, wordt als volgt bepaald:
    1. Bij de verstrekking (ook vervanging) in natura:
    a. Huurprijs per zorgperiode of
    b. Kostprijs (verstrekt bedrag) van de maatwerkvoorziening.
    2. Bij verstrekking als pgb: verstrekt bedrag voor de maatwerkvoorziening.
    3. Bij verstrekking als pgb voor hulp bij het huishouden en begeleiding/dagbesteding: verstrekt bedrag per zorgperiode.
5. De looptijd van de bijdrage in de kosten wordt bepaald door de duur van de verstrekking.

HOOFDSTUK 2 COMPENSATIE OP BASIS VAN LEEFGEBIED EN MAATWERKVOORZIENING

Paragraaf 2.1 Activiteiten dagelijks leven

Artikel 4 Hulp bij het huishouden

1. De tarieven voor hulp bij het huishouden in natura worden bepaald door de middels een aanbesteding door de gemeente bedongen uurtarieven.
2. Het pgb wordt berekend naar een bedrag per uur (zie bijlage). Indien er sprake is van hulp bij het huishouden gedurende een deel van een uur, wordt het pgb naar evenredigheid berekend.
3. Bij overlijden van de cliënt die een partner heeft, wordt de hulp bij het huishouden in natura na 4 weken beëindigd.

Paragraaf 2.2 Huisvesting

Artikel 5 Woonvoorzieningen

1. Het pgb voor de aanschaf en indien van toepassing het onderhoud van een woonvoorziening wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde van de

goedkoopst adequate maatwerkvoorziening in natura, dan wel het bedrag zoals vermeld in een door het college geaccepteerde offerte die voldoet aan het programma van eisen.

2.
   a. Als eenmalige tegemoetkoming voor aantoonbare meerkosten van een verhuizing naar een gelet op de beperkingen voor de cliënt op dat moment voor de cliënt meest geschikte eengezinswoning geldt als normbedrag | € 2.040,-;
   b. Als eenmalige tegemoetkoming voor aantoonbare meerkosten van een verhuizing naar een gelet op de beperkingen van de cliënt op dat moment voor de cliënt meest geschikte extramuraal appartement geldt als normbedrag
   € 1.020,- .
   c. Als eenmalige tegemoetkoming voor aantoonbare meerkosten van een verhuizing naar een gelet op de beperkingen van de cliënt op dat moment voor de cliënt meest geschikte intramuraal appartement geldt als normbedrag € 510,-
3. Het bedrag voor een maatwerkvoorziening voor huurderving (in natura of als pgb) wordt verstrekt indien een leegstaande woning is aangepast of aan te passen valt voor een bedrag van meer dan € 4.629, -. De tegemoetkoming is gebaseerd op de netto (kale) huurprijs en kan maximaal zes zorgen worden verstrekt.
4. Een eenmalige tegemoetkoming voor meerkosten in verband met tijdelijke huisvesting kan maximaal zes maanden worden verstrekt. De vergoeding vindt plaats op basis van de werkelijk gemaakte kosten tot een maximum van € 495,- per maand in de kosten van het tijdelijk betrekken van zelfstandige woonruimte en het langer aanhouden van de verlaten woonruimte. Bij het tijdelijk betrekken van niet-zelfstandige woonruimte geldt een maximum van € 250,- per maand.
5. Een eenmalige tegemoetkoming voor meerkosten voor het bezoekbaar maken van een woning bedraagt maximaal € 2.000, -.
6. Een eenmalige tegemoetkoming voor verhuiskosten voor het vrijmaken van een woning bedraagt de werkelijk gemaakte verhuiskosten, indien door het vrijkomen van de woning wordt voorkomen dat een andere woning voor een persoon met beperkingen moet worden aangepast voor meer dan € 4.629, -. Voor de inrichtingskosten wordt aangesloten bij de bedragen die door het NIBUD worden gehanteerd voor inrichting.

Artikel 6 Waardestijging woning bij verkoop

1. De waardestijging van de woning die door het ontvangen van een woonvoorziening ontstaat, moet bij verkoop van de woning of verhuizing van de cliënt gedeeltelijk aan de gemeente Wijchen te worden betaald.
2. Voor het bepalen van de waardestijging wordt uitgegaan van:

a. Het toegekende bedrag voor de woonvoorziening minus de bijdrage in de kosten die voor de woonvoorziening is betaald;
b. Een afschrijving van 10% voor elk vol jaar dat de woonvoorziening is gerealiseerd.

Paragraaf 2.3 Verplaatsen en vervoer

Artikel 7 Rolstoelvoorzieningen

a. Het pgb voor een rolstoel wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde van de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening in natura inclusief onderhoud en reparatie en (indien van toepassing) goedkoopste WA-verzekering voor vergelijkbare rolstoelen over een periode van 7 jaar (bij volwassenen) of 5 jaar (bij minderjarigen).
b. Als onderhoud en reparatie niet beschikbaar zijn als onderdeel van een maatwerkvoorziening in natura, geldt voor een handbewogen rolstoel een vast bedrag van maximaal 5% van de aanschafwaarde per jaar en voor een elektrische rolstoel een bedrag van maximaal € 400, - per jaar.
c. Het bedrag voor onderhoud en reparatie en (indien van toepassing) WA-verzekering wordt jaarlijks betaald nadat is aangetoond dat de kosten worden gemaakt.

Artikel 8 Vervoersvoorzieningen

a. Het pgb voor vervoersvoorzieningen wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde van de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening (indien van toepassing) inclusief onderhoud en reparatie in natura en (indien van toepassing) goedkoopste WA-verzekering over een periode van 7 jaar (bij volwassenen) of 5 jaar (bij minderjarigen).
b. Als onderhoud en reparatie niet beschikbaar zijn als onderdeel van een maatwerkvoorziening in natura, geldt hiervoor een bedrag van maximaal € 400, - per jaar.
c. Het bedrag voor onderhoud en reparatie en (indien van toepassing) WA-verzekering wordt jaarlijks betaald nadat is aangetoond dat de kosten worden gemaakt.

Artikel 9 Primaat bij collectief vervoer

Bij het compenseren van beperkingen bij het zich lokaal verplaatsen ligt het primaat bij het collectieve vervoerssysteem via AVAN.

Artikel 10 Vervoersvergoedingen

1. De cliënt die als gevolg van aantoonbare beperkingen geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer of voor wie het openbaar vervoer niet compenserend is, kan in aanmerking komen voor een Wmo-vervoerspas voor gebruik van het collectief vervoer. Met deze vervoerspas kan een korting worden verkregen op het normale tarief van dit collectief vervoer.
2. Bij een Wmo-vervoerspas voor AVAN betaalt de gemeente het verschil tussen het AVAN-tarief per kilometer en het reguliere OV-tarief per kilometer. De

persoon met de Wmo-vervoerspas betaalt een eigen bijdrage per kilometer aan de vervoerder.

3. De persoon met een Wmo-vervoerspas kan per jaar maximaal 1500 kilometer reizen met AVAN.
4. Als AVAN geen compenserende voorziening is en iemand geïndiceerd is voor ander vervoer, dan kan een eenmalig pgb worden verstrekt tot de volgende maximale bedragen per jaar:
   a. Maximaal € 454 voor gebruik van een (eigen) auto of vervoer door derden;
   b. Maximaal € 2.686 bij vervoer per taxi;
   c. Maximaal €3.022 bij vervoer per rolstoeltaxi.

   Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd.
5. De in lid 4 genoemde bedragen worden gehalveerd voor personen die verblijven in een instelling, tenzij blijkt dat deze halvering niet met de vervoersbehoefte van de persoon in overeenstemming is.
6. Voor personen die beschikken over een ander vervoermiddel waarmee binnen Wijchen zelfstandig in de vervoersbehoefte voorzien kan worden, worden de bedragen genoemd in lid 4 met 40% verlaagd.
7. Het eenmalig pgb dat wordt verstrekt ten behoeve van kinderen voor gebruik van auto, taxi of rolstoeltaxi bedraagt:
   a. Bij kinderen < 4 jaar: nihil;
   b. Bij kinderen > 4 jaar en < 12 jaar: de helft van het bedrag genoemd in lid 4;
   c. Bij kinderen > 12 jaar: het bedrag genoemd in lid 4.
8. Indien sprake is van een zeer geringe mobiliteit bedraagt het aanvullende eenmalig pgb €115,- per jaar.
9. Bij een aanpassing van een auto die uit medisch oogpunt noodzakelijk is, worden de noodzakelijke aanpassingskosten vergoed.
10. Bij een aanpassing van een auto die niet uit medisch oogpunt noodzakelijk is, beperkt het eenmalig pgb zich tot de strikt noodzakelijke kosten met een maximum van €5.712,-. De vergoeding wordt alleen verstrekt indien voldaan is aan beide onderstaande voorwaarden:
    a. Er is een indicatie voor het collectief vervoer afgegeven, maar de klant kiest ervoor om gebruik te maken van een eigen aangepaste auto én
    b. De indicatie is verstrekt aan een kind dat jonger is dan 12 jaar of aan een ouder met beperkingen die zich gezamenlijk met (een) eigen jonger(e) kind(eren) in een aangepaste eigen auto wil verplaatsen.

Paragraaf 2.4 Maatschappelijke participatie

Artikel 11 Sportvoorziening

1. De eenmalige tegemoetkoming in de meerkosten van een niet lichaamsgebonden sportvoorziening bedraagt maximaal € 3.614, --

2. Dit bedrag is een tegemoetkoming in de aanschaf en het onderhoud van een niet lichaamsgebonden sportvoorziening voor een periode van drie jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Paragraaf 2.5 Geestelijke gezondheid

Artikel 12 Beschermd wonen

1. De tarieven voor beschermd wonen in natura worden bepaald door de middels een aanbesteding bedongen (uur)tarieven.
2. De vaststelling van een pgb voor beschermd wonen (beschermd wonen intramuraal, trainingshuis of beschermd thuis) vindt plaats op basis van acht producten (tabel in lid 4). De hulpvraag bepaalt welk product beschermd wonen wordt toegekend.
3. Binnen beschermd wonen wordt onderscheid gemaakt tussen de zorgverlening door formele zorgverleners en informele zorgverleners. Bij formele zorgverleners wordt een standaardtarief per dag gehanteerd. Voor informele zorgverleners wordt gerekend met een uurtarief.
4. De vaststelling van het pgb voor beschermd wonen is gebaseerd op het totaal aantal begeleidingsuren dat een cliënt met een bepaald profiel nodig zou hebben. De cliënt mag, binnen het totaal aantal uren, vanwege zijn specifieke situatie de verdeling tussen individuele en groepsbegeleiding afwijkend invullen.

Categorie	Aantal uren groepsbegeleiding per week	Aantal uren Individuele begeleiding per week	
Beschermd thuis: licht	0	2-3	
Beschermd thuis:middel	0	4-6	
Beschermd thuis zwaar	0	6-9	
Beschermd wonen intramuraal: licht	7	4-6	
Beschermd wonen intramuraal:middel	7	7-9	
Beschermd wonen: zwaar	7	10-14	
Trainingshuis licht	7	2,5-4,5	
Trainingshuis middel	7	5-7	

   Met het aantal in te zetten uren individuele en/of groepsbegeleiding mag worden gewisseld, waarbij we gebruikmaken van de omrekenfactor 1 op 6. Dat wil zeggen dat 6 groepsuren gelijk staan aan 1 individueel uur.
5. In bepaalde gevallen wordt het pgb niet berekend op basis van dagtarieven maar op
   basis van uurtarieven. Het zal dan gaan om de volgende situaties:

1. De budgethouder geeft aan gebruik te willen maken van informele ondersteuning.
2. De budgethouder geeft aan gebruik te willen maken van een mix van niet informele en formele ondersteuning. Na uitsplitsing van het aantal formele en informele uren die de budgethouder nodig heeft, worden deze toegekend conform de vastgestelde uurtarieven.
3. Als de indicatiesteller (GGD Gelderland-Zuid, Toegang beschermd wonen) constateert dat de individuele zorgvraag significant hoger of lager ligt dan het gemiddelde aantal uren dat gerekend mag worden bij de geïndiceerde categorie. In voorkomende gevallen zal de GGD een advies geven over het aantal uren dat de betreffende cliënt nodig heeft.

6. Indien een cliënt met een pgb voor beschermd wonen zowel zorg inkoopt bij een formele zorgverlener als bij een informele zorgverlener, dan leveren beide partijen ieder een deel van de totaal geïndiceerde hoeveelheid zorg. Het totaal aantal uren kan de uren in bovenstaande tabel niet overschrijden

Paragraaf 2.6 Begeleiding en dagbesteding

Artikel 13 Tarieven voor begeleiding en dagbesteding

1. De tarieven voor begeleiding en dagbesteding in natura worden bepaald door de middels een aanbesteding bedongen (uur)tarieven.
2. De vaststelling van een pgb voor begeleiding en dagbesteding vindt plaats in de vorm van een bedrag per eenheid.
3. Voor het vaststellen aan wie een bijdrage in de kosten wordt opgelegd bij de maatwerkvoorziening begeleiding, is bepalend op wiens naam deze voorziening wordt verstrekt.

Paragraaf 2.7 Opvang

Artikel 14 Opvang

1. Een bijdrage in de kosten is verschuldigd indien een persoon van 18 jaar of ouder gebruik maakt van opvang.
2. De bijdrage in de kosten wordt bepaald per dag. De bijdrage is verschuldigd voor iedere dag of gedeelte van een dag, waarop de cliënt gebruik maakt van het aanbod van een instelling.
3. De bijdrage in de kosten voor opvang is gebaseerd op het inkomen over het peiljaar van de ongehuwde cliënt, of van de gehuwde cliënten samen, vermeerderd met 8% van het vermogen van de ongehuwde cliënt, of 4% van de opgetelde vermogens bij de gehuwde cliënten.
4. Indien de instelling bij voltijdopvang of 24-uurs verblijf maatschappelijke opvang of vrouwenopvang (waaronder crisisopvang) geen voeding aan de cliënt verstrekt, wordt de bijdrage in de kosten verminderd met een bedrag voor voeding. Dit bedrag is gelijk aan het bedrag, dat het Nibud berekent als gemiddelde voedingskosten.
5. Als een cliënt een vergoeding ontvangt voor vrijwilligerswerk, wordt deze

vergoeding buiten beschouwing gelaten bij het berekenen van de bijdrage in de kosten.

6. Voor cliënten die gebruik maken van de crisisopvang en tegelijkertijd nog kosten hebben voor een zelfstandige woonruimte, wordt de bijdrage in de kosten gedurende maximaal 6 maanden verminderd met een forfaitair bedrag voor dubbele woonlasten, zijnde 20% van de bijstandsnorm.

HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS OVER HET PGB

Artikel 15 Budgetperiode en tussentijdse verstrekking

1. Het eenmalig pgb wordt geacht in ieder geval toereikend te zijn voor een periode overeenkomend met de gemiddelde levensduur die, voor zover van toepassing, geldt voor de met het pgb te kopen voorziening.
2. Indien de periode waarvoor een eenmalig pgb is gegeven nog niet is verstreken kan een aanvullend pgb alleen worden gegeven in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van gewijzigde omstandigheden die aanpassing dan wel vervanging van het hulpmiddel noodzakelijk maken.
   b. Er is sprake van een calamiteit die belanghebbende niet te verwijten is.
3. Als de met het eenmalig pgb aangeschafte voorziening na het verstrijken van de budgetperiode nog adequaat, kwalitatief verantwoord en compenserend is, dan wordt geen nieuw pgb gegeven.
4. In de situatie als bedoeld in lid 3 kan wel een pgb voor instandhoudingskosten worden gegeven.

Artikel 16 Betaling van het eenmalig pgb

Het eenmalig pgb wordt uitsluitend betaald door overschrijving op een door de cliënt of diens gemachtigde opgegeven bankrekeningnummer of rechtstreeks aan de leverancier.

Artikel 16a Roerende voorziening niet meer in gebruik

1. Wanneer een roerende voorziening of hulpmiddel dat met een eenmalig pgb is aangeschaft niet meer door de cliënt gebruikt wordt of kan worden moet de cliënt of zijn erfgenaam de restwaarde aan de gemeente vergoeden.
2. Voor het bepalen van de restwaarde wordt uitgegaan van:
   a Het toegekende bedrag voor de voorziening minus de bijdrage in de kosten die voor de voorziening is betaald;
   b Een afschrijving van 15% voor elk vol jaar dat de voorziening is aangeschaft.

HOOFDSTUK 4 JEUGDHULP

Artikel 17 Tarieven jeugdhulp

1. De tarieven voor jeugdhulp in natura worden bepaald door de middels een aanbesteding bedongen (uur)tarieven.
2. De vaststelling van een pgb voor jeugdhulp vindt plaats in de vorm van een bedrag per eenheid.

HOOFDSTUK 5 OVERIG

Artikel 18 Mantelzorgwaardering

1. Het bedrag dat per jaar verstrekt wordt voor de mantelzorgwaardering bedraagt maximaal € 50,-.
2. De mantelzorgwaardering moet worden aangevraagd door de mantelzorgontvanger.
3. De mantelzorgontvanger woont extramuraal binnen de gemeente Wijchen.
4. De mantelzorg die aan de in lid 2 bedoelde persoon wordt verleend overtreft de gebruikelijke zorg en vindt gedurende tenminste 8 uur per week gedurende een aaneengesloten periode van tenminste 3 maanden in het jaar waarin wordt aangevraagd plaats.
5. De aanvraag voor mantelzorgwaardering kan worden ingediend vanaf 1 april tot uiterlijk 31 december van het betreffende jaar.
6. Er kan zowel tijdens de behandeling van de aanvraag als na toekenning steekproefsgewijs of incidenteel (signaalgestuurd) controle plaatsvinden.

Artikel 19 Bijdrage extra kosten chronisch zieken

1. De tegemoetkoming aan de cliënt met een chronische lichamelijke of psychische beperking en die in verband daarmee aannemelijke meerkosten heeft bedraagt € 325,- per kalenderjaar.
2. De tegemoetkoming wordt op aanvraag verstrekt.
3. De aanvraag voor de tegemoetkoming kan worden ingediend tot uiterlijk 31 december van het betreffende jaar.
4. De beleidsregel Bijdrage extra kosten chronisch zieken Wijchen 2023 is van toepassing.
5. Er kan zowel tijdens de behandeling van de aanvraag als na toekenning steekproefsgewijs of incidenteel (signaalgestuurd) controle plaatsvinden.

Artikel 20 Doorberekening kosten (medisch) advies (no-show-tarief)

1. De kosten (no-show-tarief) die door de adviesinstantie bij de gemeente in rekening worden gebracht, voor het zonder bericht wegblijven van een cliënt op een afspraak, worden in rekening gebracht bij de desbetreffende cliënt.
2. Indien de cliënt een geldige reden heeft voor het wegblijven op een afspraak wordt het “no-show-tarief” niet in rekening gebracht bij de desbetreffende cliënt.

Artikel 21 Doorberekening medisch advies na indicatie gebruik collectief vervoer

1. Indien op voorhand duidelijk is dat er geen medische beperkingen zijn voor het gebruik van het collectief vervoer wordt geen medisch advies opgevraagd.
2. In afwijking van lid 1 kan op verzoek van de cliënt een medisch advies worden opgevraagd bij de adviesinstantie van de gemeente, maar de kosten van dit advies worden doorberekend aan de cliënt.

3. Als het medisch advies alsnog leidt tot een positieve indicatie, worden de advieskosten terugbetaald aan de cliënt.

Paragraaf 2. Persoonsgebonden budget

Artikel 21 Bewaartermijn pgb administratie
De bewaartermijn voor de pgb-administratie is 7 jaar.

Bijlage 3 Criteria pgb zorgaanbieders en onderaannemers
Deze bijlage betreft een nadere uitwerking van artikel 11 lid 5 van de Verordening.

Waar in deze bijlage wordt gesproken van 'zorgaanbieder', wordt zowel de pgb-zorgaanbieder bedoeld als een onderaannemer, tenzij expliciet anders is aangegeven.

Algemene criteria

Geschiktheidseisen

- Het gaat om de geschiktheid om de opdracht uit te voeren. Daarvoor moet er bij de zorgaanbieder voldoende financieel economische draagkracht zijn en;
- De zorgaanbieder moet voldoen aan de beroepsbekwaamheidseisen, waaronder diploma-eisen en afhankelijk van de te leveren ondersteuning: bij jeugdhulp: een bewijs als geregistreerd professional jeugd (SKJ-registratie), bij Wmo: certificering Wmo* en;
- De zorgaanbieder beschikt over de vereiste capaciteit, kennis en ervaring opgedaan in en blijkend uit tenminste één relevante referentieopdracht die in de afgelopen 3 jaar is uitgevoerd.
  De gevraagde kerncompetentie:
  - ZIN referentie (1 of meerdere referenties met minimaal 5 cliënten), of
  - Pgb referentie geanonimiseerd (1 of meerdere referenties met minimaal 5 cliënten)
  Bij een onvoldoende referentie kan de hoofdaannemer een schriftelijke verklaring afgeven waarmee hij instaat voor de uitvoering van de opdracht door de onderaannemer. Dit geldt niet voor pgb-zorgaanbieders die behoren tot het sociaal netwerk.

***** Kwaliteitsborging: de zorgaanbieder waarborgt de systeemkwaliteit van zijn organisatie door een goed functionerend kwaliteitsmanagementsysteem waarmee de kwaliteit van dienstverlening en veiligheid van medewerkers (Arbo en RI&E) en cliënten systematisch wordt geborgd. De opdrachtnemer moet de kwaliteit van de geboden hulp systematisch bewaken, beheersen en verbeteren. De zorgaanbieder komt alleen in aanmerking voor de opdracht indien hij in bezit is van een keurmerk-certificaat of een aantoonbaar werkzaam eigen kwaliteitssysteem. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit de volgende keurmerken: HKZ, ISO 9001(-2015), KIWA, Blik op werk keurmerk.
Zorgaanbieders die niet over een certificering beschikken moeten op een andere manier aantonen dat zij een werkend systeem hebben geïmplementeerd voor het beheersen, bewaken, borgen en verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening door het overleggen van een adequaat kwaliteitsplan. Dit plan kent een gelijkwaardig niveau als de gestelde eisen bij de hiervoor genoemde keurmerken, e.e.a. te beoordelen door de opdrachtgever.

Uitsluitingsgronden

Er is bij de zorgaanbieder sprake van:

1. Het niet betalen van belasting en/of sociale premies
2. Deelneming in een criminele organisatie
3. Fraude
4. Terroristische misdrijven
5. Witwassen
6. Kinderarbeid/mensenhandel
7. Schending van verplichtingen op gebied van milieu, sociaal- of arbeidsrecht
8. Faillissement
9. Vervalsing van mededinging
10. Een belangenconflict
11. Valse verklaring(en)
12. Vroegtijdige beëindiging van een eerdere overeenkomst, schadevergoeding of sanctie
13. Onrechtmatige beïnvloeding
14. Ernstige beroepsfouten:

a. Doen van een gift of belofte of het aanbieden van een dienst;
b. Verstrekken van onjuiste gegevens of het ten onrechte niet verstrekken van juiste gegevens;
c. Handelen of nalaten waardoor de integriteit van werknemers of andere personen ernstig in gevaar wordt gebracht;
d. Begaan van gedragingen in strijd met voor het beroep relevante wet- en regelgeving, tuchtregels, toezichtregels, gedragsregels of gedragscodes;
e. Het verrichten van werkzaamheden die in strijd zijn met de openbare orde;
f. Alle andere delicten en gedragingen of omstandigheden die naar hun aard zijn aan te merken als ernstige fout in de uitoefening van het beroep.

Screening kan bestaan uit:

1. Het door een zorgaanbieder overleggen van schriftelijke bewijsstukken die aantonen dat hij aan de geschiktheidseisen en/of kwaliteitseisen voldoet waaronder een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG);
2. Het doen van onderzoek in open dan wel gesloten bronnen;
3. Het vragen van een Bibob-advies bij het Landelijk Bureau Bibob.

Kwaliteitscriteria pgb zorgaanbieders en onderaannemers

De gemeente is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg aan cliënten. Ook als de ondersteuning wordt geboden via een pgb of onderaannemerschap. De zorgaanbieders moeten voldoen aan alle wettelijke, bovenwettelijke en gemeentelijke kwaliteitseisen, werken met deskundig personeel en kwalitatief goede zorg bieden, waarin de cliënt en zijn netwerk centraal staan. In geval van onderaanneming moet de hoofdaannemer garant staan voor de kwaliteitsonderdelen waarop de onderaannemer (nog) te kortschiet. De

onderaannemer dient in ieder geval zelfstandig te voldoen aan de wettelijke kwaliteitskaders (zie onder kwaliteitseisen).

1. Het hulpverleningsplan en evaluatieverslag moet aan de volgende eisen te voldoen:
Onderstaande is alleen van toepassing als voor het type zorg of ondersteuning een hulpverleningsplan en/of evaluatieverslag is vereist.

De gemeente hecht (er) veel waarde aan:
1. "één huishouden, één plan" waarin alle leefdomeinen aan bod komen en samenhang is tussen de hulp van de verschillende dienstverleners en de informele zorg en ondersteuning;
2. dat iedereen zijn eigen mogelijkheden benut, zelfregie houdt over zijn leven en zijn sociale netwerk versterkt (samenredzaamheid);
3. dat ook kwetsbare doelgroepen volwaardig kunnen meedoen in de samenleving en een betekenisvolle tijdsbesteding hebben aansluitend bij de wensen en mogelijkheden;
4. methodisch werken aan ontwikkeling met door de cliënt gedragen doelen en concrete acties, blijkend uit een (bij de aanvraag) door de zorgaanbieder te overleggen anoniem hulpverleningsplan.
    a) Er moet een check zijn gedaan van alle leefdomeinen. Leefdomeinen: inkomen, werk en opleiding, tijdsbesteding, huisvesting, huiselijke relaties, geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, middelengebruik, vaardigheden bij activiteiten van het dagelijks leven (ADL), sociaal netwerk (en woonomgeving), maatschappelijke participatie en justitie.
    b) Het plan moet perspectiefgericht zijn. Er zijn doelen geformuleerd die duidelijk, concreet en haalbaar zijn en die niet alleen perspectief bieden op de langere termijn, maar zich ook richten op praktische, snelle resultaten. Er zijn activiteiten geformuleerd gericht op het behalen van de korte- en lange termijn doelen met een duidelijke prioritering. Het evaluatieverslag evalueert de doelen, zoals geformuleerd in het hulpverleningsplan.
    c) De informele en formele betrokkenen zijn in kaart gebracht. Er zijn afspraken gemaakt over hoe de afstemming tussen de betrokkenen eruit ziet. Er wordt beschreven wie de regie voert: cliëntsysteem, casemanagement door de zorgaanbieder, het Sociaal team, of Gecertificeerde Instelling.
    d) Er is een goede balans tussen formele en informele zorg: er wordt goed beschreven hoe wordt samengewerkt met het sociale netwerk en hoe gebruik wordt gemaakt van algemene voorzieningen en de informele voorzieningen in de samenleving (verenigingen en vrijwilligersorganisaties). Er wordt ook beschreven of individuele hulp (deels) omgezet kan worden in groepsactiviteiten met motivatie waarom dit al dan niet (nog)mogelijk is.
    e) De mogelijkheden voor deelname aan gewone maatschappelijke activiteiten worden onderzocht en gestimuleerd.
    f) Er staat beschreven hoe er wordt gewerkt aan versteviging van de eigen regie van de cliënt en de versterking van zijn/haar sociale netwerk. Het eigen denkvermogen (= leervermogen) wordt aangesproken en cliënt is, naar vermogen, eigenaar en regisseur van zijn eigen plan.

2. Bereik en participatie specifieke doelgroepen
De gemeente hecht veel waarde aan een inclusieve samenleving waarin iedereen volwaardig kan meedoen. Dat vereist toegankelijkheid van de zorg voor alle Inwoners met een ondersteuningsvraag, bijvoorbeeld vanwege lichamelijke, verstandelijke en/of psychische beperkingen. Daarbinnen zijn er kwetsbare doelgroepen met extra uitdagingen vanwege taal, etniciteit, culturele achtergrond, geloofsovertuiging en/of seksuele geaardheid. Van de zorgaanbieder wordt verwacht dat hij deze specifieke doelgroepen kan bereiken, in hun kracht zet, hun sociaal netwerk versterkt en laat meedoen in de samenleving.

3. Betaalbaarheid
De zorgaanbieder dient bij te dragen aan de doelstelling betaalbaarheid van zorg vanuit de doelstelling: licht waar kan, zwaar waar nodig.

4. Duurzaamheid
De gemeente hecht belang aan duurzaamheid rondom de thema's personeel en milieu. Een duurzaam personeelsbeleid is van cruciaal belang in de zorg: de kwaliteit van de zorg wordt voor een groot deel bepaald door de kwaliteit van het personeel, de match van het personeel met de cliënt en de continuïteit van de professional voor de cliënt. Daar hoort bij dat het personeel vakbekwaam, vitaal en toekomstbestendig is en dat er geen groot verloop van personeel is.

Voor de kwaliteitseisen wordt verwezen naar de aanbestedingsdocumenten: Externe link: Documentatie & Downloads - ROB regio Nijmegen - Regionaal Ondersteuningsbureau Wmo & Jeugdhulp.
https://robregionijmegen.nl/documentatie-downloads/

Toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026 Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015) en de Jeugdwet. De Wmo 2015 en de Jeugdwet maken onderdeel uit van de bestuurlijke en – met toepassing van een budgetkorting – financiële decentralisatie naar gemeenten van een aantal taken. De Wmo taken komen uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna: AWBZ). Deze taken worden toegevoegd aan het takenpakket dat al bij gemeenten lag onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning. Hierbij wordt deels voortgeborduurd op de weg die met de Wmo al was ingezet. Er wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de cliënt en zijn sociaal netwerk, vervolgens zal waar nodig de gemeente in aanvulling hierop hem in staat stellen gebruik te maken van een algemene voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening waarmee een bijdrage wordt geleverd aan zijn mogelijkheden om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig te functioneren in de maatschappij.

In de Jeugdwet zijn de taken opgenomen uit de Wet op de Jeugdzorg, een aantal taken uit de Zorgverzekeringswet (jeugd-ggz) en de AWBZ (zorg voor jeugdigen met een licht verstandelijke beperking).

Voor het werkproces voor de beoordeling van de behoefte aan jeugdhulp is aansluiting gezocht bij dat van de Wmo 2015.

Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of met hulp van zijn sociaal netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een andere voorziening die niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 of de Jeugdwet valt. De Wmo 2015 en deze verordening leggen deze toegangsprocedure daarom vast. Want waar het recht op compensatie dat bestond onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning is komen te vervallen, wordt een recht op een zorgvuldige, tweezijdige procedure daartegenover gesteld. In de Jeugdwet is een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten, op een wijze zoals eerder is gebeurd in de Wmo. Het doel van het jeugdhulpstelsel blijft echter overeind: jeugdigen en hun ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jeugdige en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken.

Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist eindoordeel moeten leiden: ondersteuning waar ondersteuning nodig is.
De toeleiding naar jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden.

Vrij toegankelijk
In de verordening is onderscheid gemaakt tussen algemene (vrij-toegankelijke) en (niet vrij-toegankelijke) maatwerkvoorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Voor een deel van de hulpvragen kan volstaan worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en zijn ouder gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouder kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden.

Toegang jeugdhulp via de gemeente
Ook kan een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouder binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand in overleg met die jeugdige en zijn ouder. In een gesprek tussen een door de gemeente ingezette deskundige en de jeugdige en zijn ouder zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouder eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan wordt eerst gekeken of dit een vrij-toegankelijke voorziening is of een niet vrij-toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval dan neemt deze deskundige dat in het verslag op. Het college neemt een besluit en verwijst de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezene is om de betreffende problematiek aan te pakken. Deze verordening ziet met name op de toegang tot jeugdhulp via de gemeente.

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist
De Jeugdwet regelt daarnaast dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts of de medisch specialist. Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder(s) precies nodig heeft (hebben). Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieders (zorg in natura) die de gemeente heeft ingekocht. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente of het Regionaal Ondersteuning Bureau (ROB) heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Deze afspraken zien op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken gaan verder ook in op hoe de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de doorverwijzing of behandeling van een kind, zodat de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan, met name bij multi-problematiek, wordt geborgd en er geen nieuwe ‘verkokering’ plaatsvindt, waarbij professionals niet goed van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die de gemeente bij of krachtens verordening heeft gesteld. Deze

verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is. Omdat de gemeente verder geen nadrukkelijke rol speelt in bij de toegang via de huisarts, de jeugdarts of de medisch specialist, regelt deze verordening slechts een enkel aspect met betrekking tot het proces (zie artikel 2, vijfde lid). Artikel 10 en verder zijn wel van overeenkomstige toepassing.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting.
Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via een kinderbeschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente. Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of gezag beëindiging uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de raad voor de kinderbescherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De raad voor de kinderbescherming neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De raad voor de kinderbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Toegang via Veilig Thuis
Ten slotte vormt ook Veilig Thuis een toegang tot onder andere jeugdhulp. Veilig Thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Als de cliënt van mening is dat het college hem ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de zelfredzaamheid of participatie, of dat hem opvang, beschermd wonen of jeugdhulp ten onrechte wordt onthouden, kan cliënt daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken en daarna eventueel in beroep gaan tegen de

beslissing op zijn bezwaar. De rechter zal toetsen of de gemeente zich heeft gehouden aan de voorgeschreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van cliënt op adequate wijze heeft verricht en of de ondersteuning een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven, ofwel in staat wordt gesteld gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid, en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren.

De Wmo 2015, de Jeugdwet en deze verordening leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige (netwerk-)medewerkers, ambtenaren of bijvoorbeeld aanbieders. Waar in deze verordening en in de wet 'het college' staat, kan het college deze bevoegdheid namelijk mandateren aan ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb.
Op grond van artikel 2.6.3 van de Wmo 2015 kan het college de vaststelling van rechten en plichten van de cliënt echter alleen mandateren aan een aanbieder. De toelichting bij artikel 2.11, eerste lid van de Jeugdwet spreekt ook van mandaat aan een aanbieder. Zie voor de definitie van 'aanbieder' de toelichting onder artikel 1 van de wet. Deze beperking geldt alleen voor mandatering aan niet-ondergeschikten. Het college kan de vaststelling van rechten en plichten ook aan ondergeschikten mandateren.

De Wmo 2015 schrijft in artikel 2.1.3, eerste lid, voor dat de gemeente per verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijk beleidsplan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. In de verordening dient overeenkomstig de artikelen 2.1.3, tweede tot en met vierde lid, 2.1.4, derde en zevende lid, en 2.1.6 van de Wmo 2015 in ieder geval bepaald te worden:

- Op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- Op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld;
- Welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten;
- Ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;
- Ten aanzien welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn vereist is;
- Op welke wijze ingezetenen, waaronder cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij uitvoering van de wet, vorstellen voor beleid kunnen doen, gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen over verordeningen en beleidsvoorstellen, worden voorzien van ondersteuning en deel kunnen nemen aan periodiek overleg;
- Op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt berekend; en

- Op welke wijze het college zorgdraagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Ook dient de gemeente overeenkomstig de artikelen 2.1.3, derde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 per verordening regels te stellen:

- Voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;
- Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Wmo 2015 door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Daarnaast kan de gemeente op grond van de artikelen 2.1.4, eerste en tweede lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.7 en 2.3.6, derde lid, van de Wmo 2015:

- Bepalen dat cliënten voor algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, en maatwerkvoorzieningen een bijdrage verschuldigd zullen zijn;
- De hoogte van de bijdrage voor de verschillende soorten van voorzieningen, ook wanneer de cliënt de ondersteuning zelf inkoopt met een pgb, in de verordening verschillend vaststellen. Hierbij kan tevens worden bepaald dat op de bijdrage een korting wordt gegeven voor personen die behoren tot daarbij aan te wijzen groepen en dat de bijdrage afhankelijk is van het inkomen en het vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot; bepalen dat de bijdragen voor opvangvoorzieningen door een andere instantie dan het CAK wordt vastgesteld en geïnd;
- Bepalen dat in geval van een minderjarige cliënt die niet zelf de eigenaar is van de woning, een bijdrage wordt opgelegd aan diens onderhoudsplichtige ouders en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag over de cliënt uitoefent;
- Bepalen dat aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie, en vaststellen welke de toepasselijke grenzen zijn met betrekking tot de financiële draagkracht;
- Bepalen onder welke voorwaarden betreffende het tarief de persoon aan wie een Pgb wordt verstrekt, de ondersteuning kan inkopen van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt:

- Over de door het college te verlenen maatwerkvoorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen;
- Met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een maatwerkvoorziening;

- Over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een maatwerkvoorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- Over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- Voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet;
- Over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en
- Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Daarnaast kan op grond van artikel 8.1.1, vierde lid, van de Jeugdwet bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.

Artikel 2.1.3, tweede lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.9 van de Jeugdwet bieden verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wmo 2015, en de Jeugdwet andere regels te stellen. Deze verordening maakt hier spaarzaam gebruik van om een meer compleet beeld te geven van de rechten en plichten van ingezetenen en de gemeente.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan, dat de raad op grond van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 en artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp vastgelegd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Definities
Niet iedere bepaling behoeft toelichting.
In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

b: Algemeen gebruikelijke voorziening:
Het is niet de bedoeling dat het college voorzieningen verstrekt, waarvan gelet op de omstandigheden van de cliënt, aannemelijk is te achten dat deze cliënt daarover, ook als hij of zij geen beperkingen had, zou (hebben kunnen) beschikken. Het college moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de cliënt. De beoordeling of er sprake is van een algemeen gebruikelijke

voorziening voor de cliënt ziet ondermeer op het beantwoorden van de vraag of de cliënt over de voorziening zou (hebben kunnen) beschikken als hij geen beperkingen zou hebben gehad. Bij deze beoordeling kunnen, zo blijkt uit de jurisprudentie, ondermeer de in het artikel benoemde criteria een rol spelen:

Bij het criterium of de voorziening financieel gedragen kan worden met een inkomen op minimumniveau wordt aangesloten bij de gedragslijn dat een voorziening financieel draagbaar is met een minimuminkomen als de kosten van de betreffende voorziening binnen 36 maanden kunnen worden terugbetaald bij een aflossing van 5% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm per maand. De rechtbank heeft reeds in haar uitspraak van 11 februari 2021 (ECLI:NL:RBDHA:2021:2084) geoordeeld dat aansluiting bij dat criterium redelijk is. De bijstandsnorm van een alleenstaande bedraagt per 01 januari 2023 € 1.195,66 per maand. De kosten van een voorziening van maximaal € 2.152,19 (€ 1.195,66 x 5% x 36 maanden) kunnen aldus financieel worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

k. Hulpvraag:
De hulpvraag is de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp. Als iemand die behoefte heeft aan maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp zich tot het college wendt, is het van belang dat allereerst wordt onderzocht wat de hulpvraag van betrokkene is. Wanneer de betrokkene zich voor het eerst meldt, is in veel gevallen niet op voorhand duidelijk of en in welke vorm het college in actie moet komen. Een zorgvuldig onderzoek is noodzakelijk.

m. Ingezetene:
De cliënt kan als hij ingezetene is van een gemeente in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo 2015 gericht op zelfredzaamheid en participatie (artikel 1.2.1 Wmo). Om voor een maatwerkvoorziening gericht op beschermd wonen en opvang in aanmerking te komen moet de cliënt in ieder geval ingezetene van Nederland zijn, maar niet persé van de gemeente. Uit de Memorie van Toelichting volgt dat een ingezetene zich, voor een maatwerkvoorziening, moet wenden tot het college van de gemeente waar hij woont. De term 'wonen' is niet verder uitgelegd. Uit de jurisprudentie bij de (oude) Wmo (CRvB 22-09-2010, nr. 09/1743 WMO) volgt dat het gaat om de feitelijke verblijfplaats, waarbij een inschrijving de Basisregistratie personen (Brp) een belangrijke aanwijzing is, maar niet doorslaggevend.

De definitie maakt duidelijk dat het begrip ingezetene hier wordt gebruikt in relatie tot maatschappelijke ondersteuning. De Jeugdwet kent zijn eigen woonplaatsbeginsel.

u. Melding:
Eenieder kan zich melden bij zijn gemeente met een hulpvraag. Door het melden maakt de cliënt de hulpvraag aan het college kenbaar. In vervolg op deze melding zal het college in samenspraak met de cliënt zo spoedig mogelijk een onderzoek (laten) instellen. Als een ingezetene alleen informeert naar bijvoorbeeld de

beschikbaarheid van een algemene voorziening of kenbaar maakt gebruik te willen maken van een algemene voorziening, is er geen aanleiding om een onderzoek in te stellen.

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal (definitie)bepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid, van de Awb): *een verzoek van een belanghebbende om een besluit te nemen*, en 'beschikking' (artikel 1:2 van de Awb): *een besluit dat niet van algemene strekking is, met inbegrip van de afwijzing van de aanvraag daarvan*.

Artikel 2. Melding hulpvraag
Dit artikel is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a, van de Wmo 2015. Daarbij is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening. In artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015 wordt al bepaald dat als bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, het college deze melding onderzoekt. De opdracht aan het college in artikel 2.3, eerste lid van de Jeugdwet om voorzieningen op het gebied van jeugdhulp te treffen indien naar zijn oordeel een jeugdige of ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn, betekent dat het college de hulpvraag met betrekking tot de behoefte aan jeugdhulp onderzoekt.

Dit artikel verankert ook in de verordening dat bij het college een melding kan worden gedaan en door wie. In artikel 2.3.2, negende lid, van de Wmo 2015 is bepaald dat een aanvraag niet kan worden gedaan dan nadat (naar aanleiding van de melding) onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de termijn van zes weken. Het eerste lid bevat regels voor de verplichte meldingsprocedure. De melding is vormvrij en kan schriftelijk, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan. In de praktijk zal het college de procedure betreffende melding, onderzoek en verslag laten uitvoeren door daartoe door het college aangewezen deskundigen. Ook op andere plaatsen in deze verordening en in de wet waar staat "het college", kan het college deze bevoegdheid mandateren naar ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb.

In Wijchen kan de melding worden gedaan bij het Sociaal Team.

In artikel 2:15 van de Awb is bepaald dat een aanvraag elektronisch (onder meer per email) kan worden gedaan als het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is. De melding kan 'door of namens de cliënt' worden gedaan. Dit kan ruim worden opgevat. Naast de cliënt kan bijvoorbeeld diens vertegenwoordiger, mantelzorger, partner, familielid, buurman of andere betrokkene de melding doen.

In het eerste lid is met gebruik van de in artikel 1 gedefinieerde term 'hulpvraag' een afbakeningsbepaling gegeven. Een persoon met een hulpvraag die op grond van een andere wet kan worden beantwoord, kan direct en gericht worden doorverwezen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de Zorgverzekeringswet, de Participatiewet en de Leerplichtwet.

In het derde lid is de verplichte schriftelijke ontvangstbevestiging verankerd (artikel 2.3.2, eerste lid, slotzin, van de Wmo 2015). Conform artikel 4:3a van de Awb is het bestuursorgaan gehouden een elektronisch ingediende aanvraag te bevestigen. Dat kan dan – en ligt voor de hand – ook elektronisch. Als de melding mondeling of telefonisch is gedaan, kan dit ook worden afgesproken.

Aangezien het onderzoek na een melding maximaal zes weken mag beslaan (zie artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015), is registratie en ontvangstbevestiging van de melding ook in het kader van deze termijn van belang.

In de Jeugdwet is niet de procedure beschreven zoals de Wmo 2015 die beschrijft. Omdat het gewenst is om hetzelfde werkproces en dezelfde termijnen voor de afhandeling van meldingen jeugdhulp te hanteren als voor de afhandeling van meldingen maatschappelijke ondersteuning, is in het vierde lid de termijn van 6 weken uitdrukkelijk genoemd.

In het vijfde lid is overeenkomstig artikel 2.3.3 van de Wmo 2015 en ter uitvoering van artikel 2.6, eerste lid onder b van de Jeugdwet een uitzondering opgenomen voor spoedeisende gevallen. Het college is op grond van de wet verplicht in dergelijke gevallen een passende tijdelijke maatwerkvoorziening te verstrekken in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek dat volgt na de melding.

In het zesde lid is overeenkomstig artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet opgenomen dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Dit laatste geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij-toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze jeugdhulpaanbieder bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting.

In het zevende lid is overeenkomstig artikel 2.6, eerste lid, onderdeel d, van de Jeugdwet opgenomen dat, de toegang tot jeugdhulp ook via de rechter, OM of

justitiële jeugdinrichting kan plaatsvinden in het kader van een strafrechtelijke maatregel.

In het achtste lid is bepaald dat na het onderzoek de gemeente een formeel besluit moet nemen. Deze beschikking moet worden verstrekt aan de client of diens vertegenwoordiger en moet voldoen aan eisen zoals een motivatie van het besluit, rechtsmiddelenverwijzing en vermelding van rechtsgronden en feiten. Dit zorgt voor rechtszekerheid voor de client en verplicht de gemeente tot transparantie en verantwoording.

Artikel 3. Cliëntondersteuning en vertrouwenspersoon
Het eerste lid is een uitwerking van de wettelijke verplichting van het college in artikel 2.2.4, eerste lid, onder a, en tweede lid, van de Wmo 2015. Deze verplichting geldt ook voor cliënten die onder de Jeugdwet vallen. De Wmo 2015 adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de Wmo 2015 is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van cliënten te geven.

Hierbij is benadrukt dat de cliëntondersteuning op grond van de wet voor de cliënt kosteloos is. In de memorie van toelichting bij artikel 2.2.4 van de Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) is vermeld dat gemeenten hiermee de opdracht hebben om in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar Inwoners informatie en advies over vraagstukken van maatschappelijke ondersteuning en hulp bij het verkrijgen daarvan kunnen krijgen. Ook uitgebreide vraagverheldering alsmede kortdurende en kort cyclische ondersteuning bij het maken van keuzes op diverse levensterreinen maken daarvan deel uit.

Het tweede lid is de uitwerking van artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de Jeugdwet, waarin is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Met de vertrouwenspersoon wordt een functionaris bedoeld zoals deze voor 2015 werkzaam was binnen de jeugdzorg. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie. Er is een regionale vertrouwenspersoon ingesteld. Het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ) en de Zorgbelangorganisaties voeren de functie van vertrouwenspersoon in samenwerking met elkaar uit.

De Jeugdwet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het in het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven. Bij algemene maatregel van bestuur (het Besluit Jeugdwet) is een nadere uitwerking gegeven van de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon.

In het derde lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, derde lid, van de Wmo 2015 bepaald dat het college de betrokkene na de melding van de hulpvraag inlicht over de mogelijkheid van gratis cliëntondersteuning. Indien de melding jeugdhulp betreft, licht het college betrokkene eveneens in dat hij desgewenst gebruik kan maken van een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 4. Vooronderzoek

Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Het eerste lid dient als voorbereiding van het gesprek op basis van de melding waarbij in samenspraak met de cliënt bekende gegevens in kaart worden gebracht en cliënten niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn en, indien van toepassing, een goede afstemming mogelijk is met eventuele andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. Dit vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook het in samenspraak met de cliënt afspreken van een datum, tijd en plaats voor het gesprek. Tijdens het gesprek kunnen op basis van dit vooronderzoek ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de cliënt worden verzocht om nog een aantal stukken over te leggen.

De verplichting tot het overleggen van stukken, zoals vermeld in het tweede lid, is opgenomen overeenkomstig artikel 2.3.2, zevende lid, van de Wmo 2015 en artikel 8.1.2, derde lid van de Jeugdwet. In het kader van de rechtmatigheid is het op grond van artikel 2.3.4 van de Wmo 2015 en deze verordening in ieder geval verplicht om de identiteit van de cliënt vast te stellen aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht en is de cliënt die een aanvraag doet voor een maatwerkvoorziening ook verplicht dat document ter inzage te geven. Bij de gegevensverzameling op grond van het eerste en tweede lid zullen de privacybepalingen uit de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) in acht genomen moeten worden.

In spoedeisende gevallen, bijvoorbeeld bij de vrouwenopvang, is het niet altijd mogelijk een identiteitsdocument te overleggen, terwijl het college de cliënt wel opvang wil bieden. Voor dit soort gevallen geldt een uitzondering op de identificatieplicht.

Op grond van het vierde lid kan worden afgezien van het vooronderzoek als dat een onnodige herhaling van zetten betekent.

In het vijfde lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, tweede lid, van de Wmo 2015 de verplichting voor het college opgenomen om informatie te verschaffen over de mogelijkheid voor de cliënt om een persoonlijk plan op te stellen en deze aan het college te overhandigen. De Jeugdwet kent deze verplichting niet, maar in de verordening wordt ook voor de cliënt die een melding jeugdhulp doet een vergelijkbare mogelijkheid geboden. Zie ook artikel 5, tweede lid.

Artikel 5. Onderzoek
Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepalingen van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. In artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a, van de Wmo 2015 is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels vaststelt die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het in artikel 2.1.2 bedoelde plan en de door het college te nemen besluiten of te verrichten handelingen. In artikel 2.9 van de Jeugdwet is onder meer bepaald dat de gemeente regels stelt over de door het college te verlenen voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening (die in deze verordening maatwerkvoorziening wordt genoemd).

De onderdelen van het eerste lid zijn overeenkomstig de opsomming in artikel 2.3.2 van de Wmo 2015 opgenomen. In artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015 wordt niet de aanduiding "het gesprek" gebruikt maar "een onderzoek in samenspraak met degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger". Het wordt aan de professionele inschatting van de medewerker van het college om te betrekken bij het gesprek wie hij nodig acht.

De memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 143) verduidelijkt dat voor een zorgvuldig onderzoek veelal sprake zal zijn van enige vorm van persoonlijk contact met betrokkene of een vertegenwoordiger van betrokkene, aangezien daardoor een adequaat totaalbeeld van de betrokkene en zijn situatie verkregen kan worden. Het eerste lid bepaalt daarom dat het onderzoek moet plaatsvinden in samenspraak met betrokkene. De vorm van het onderzoek is vrij.

In het eerste lid is verder benadrukt dat het gesprek met de cliënt wordt gevoerd door deskundigen (namens het college). Het gesprek vindt zo mogelijk bij de cliënt thuis plaats. Als woningaanpassingen nodig zijn, is dat zeker essentieel om de thuissituatie goed te kunnen beoordelen en doeltreffende oplossingen te vinden.

In het eerste lid, onderdeel b is als onderwerp van gesprek 'het gewenste resultaat van de hulpvraag' opgenomen. Dit is belangrijk, omdat in de woorden van de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 183) "de ultieme toetssteen of de maatschappelijke ondersteuning effectief is geweest, ligt in de beantwoording van de vraag of de cliënt zelf vindt dat de verleende maatschappelijke ondersteuning heeft bijgedragen aan een verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie. In het wetsvoorstel Wmo 2015 staat het bereiken van dit resultaat centraal".

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de Wmo 2015 verankerd dat het college een door of namens de cliënt ingediend persoonlijk plan betrekt bij het onderzoek. Nu de gemeente een vergelijkbare beschrijving ook voor

jeugdhulpvragen heeft opgenomen in artikel 4, vierde lid, dient zij een ingediende beschrijving ook bij het onderzoek te betrekken.

Het gesprek is hoofdregel en hoeft uiteraard niet plaats te vinden als dit niet nodig is (zie het vijfde lid). Het kan bijvoorbeeld om een cliënt gaan die al bekend is bij de gemeente en een eenvoudige 'vervolgvraag' heeft.

In het zevende lid is overeenkomstig artikel 2.10 vanuit de Jeugdwet benadrukt dat in het kader van objectiviteit de partij die de hulp uitvoert, niet ook mag adviseren en beslissen over de toekenning daarvan.

Artikel 6. Verslag
Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure en is overeenkomstig artikel 2.3.2, achtste lid, van de Wmo 2015 opgenomen. Voor jeugdhulp is aansluiting gezocht bij de praktijk van de Wmo 2015.

Het eerste lid borgt dat altijd verslag wordt opgemaakt. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij.

Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is.

Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Het college kan de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen. Als een schriftelijke beschrijving zoals bedoeld in artikel 4, vierde lid, is overhandigd, wordt zij ook opgenomen of toegevoegd aan het verslag.

Artikel 7. Aanvraag
Ook deze bepaling is een uitwerking van artikel 2.1.3, eerste lid, en tweede lid, onder a, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, onderdeel a, van de Jeugdwet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komt. De Wmo 2015 bepaalt dat het college binnen twee weken na de ontvangst van de aanvraag de beschikking moet geven (artikel 2.3.5, tweede lid, van de Wmo 2015). Voor aanvragen betreffende jeugdhulp is aansluiting gezocht bij de termijn uit de Wmo 2015. In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze

verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

In het eerste lid is aangegeven dat naast de cliënt alleen een daartoe door hem gemachtigd persoon of een vertegenwoordiger (zie voor een definitie van vertegenwoordiger de toelichting onder artikel 1) een aanvraag kan indienen. Dit is minder ruim dan de kring van personen rond de cliënt die een melding kan doen. Zie hiervoor artikel 2 en de toelichting daarbij. Aangezien het hier gaat om de formele aanvraag om een beschikking in de zin van de Awb, is hier de formele eis van machtiging of vertegenwoordiging gesteld.

In het tweede lid is bepaald dat een jeugdige of zijn ouders zich met een hulpvraag rechtstreeks tot het college kunnen wenden. Uit het derde lid volgt dat een aanvraag zonder de informatie die (minimaal) nodig is voor de beoordeling niet als volledige aanvraag wordt aangemerkt.

Artikel 8. Maatwerkvoorziening
In dit artikel is het algemene afwegingskader dat centraal staat nogmaals uiteengezet. De nadruk ligt op de eigen kracht en hulp van anderen. De maatwerkvoorziening vormt slechts het sluitstuk van de maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp.

In artikel 2.1.3 lid 2 onderdeel a, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, onderdeel a, van de Jeugdwet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling in de Wmo 2015 (TK 2013-2014, 33 841, nr. 3, blz. 134) en in de memorie van toelichting bij de Jeugdwet (TK 2012/2013, 33684, nr. 3, blz. 3 en 7) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Ook de Jeugdwet gaat uit van de maatwerkgedachte. Gemeentelijke vrijheid is nodig, omdat de behoeften van cliënten per gemeente kunnen verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk.

Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

In het vierde lid wordt ingegaan op de situatie waar een maatwerkvoorziening noodzakelijk is ter vervanging van een eerder verstrekte maatwerkvoorziening. Deze bepaling ziet op materiële Wmo-voorzieningen.

In jurisprudentie is inmiddels herhaaldelijk bepaald dat afwijzingsgronden, wil er met succes een beroep op worden gedaan, een grondslag in de verordening moeten hebben. Die grondslag is opgenomen in artikel 8.

Ook in het kader van rechtszekerheid is dit van belang. Bij het ontbreken van afwijzingsgronden of het hanteren van zeer ruime afwijzingsgronden is het voor de cliënt niet mogelijk om zijn rechtspositie te bepalen of te voorzien. Bovendien is met dit artikel invulling gegeven aan de verplichting van artikel 2.1.3, tweede lid onder a, van de Wmo 2015 en van artikel 2.9, onderdeel a, van de Jeugdwet.

Het derde lid onder a: deze bepaling ziet alleen op maatschappelijke ondersteuning, omdat de Wmo 2015 niet een bepaling kent zoals die wel was opgenomen in artikel 2 van de oude Wmo en zoals die is opgenomen in artikel 1.2 van de Jeugdwet. Het is echter wel van belang om een duidelijke afbakening te hebben met andere wetten. Vandaar dat deze bepaling in de verordening is opgenomen. Voor zover er met betrekking tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning, een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat, wordt er geen maatwerkvoorziening toegekend.

Een algemene voorziening gaat voor op verstrekking van een maatwerkvoorziening. Ook dit is een uitvloeisel van het algemene toetsingskader van de wet. Indien naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek aanspraak bestaat op een andere voorziening, hoeft, met inachtneming van de uitzonderingen genoemd in artikel 1.2 van de Jeugdwet, geen maatwerkvoorziening te worden verstrekt.

Het derde lid onder b: het is niet de bedoeling dat het college voorzieningen verstrekt, waarvan gelet op de omstandigheden van de cliënt, aannemelijk is te achten dat deze cliënt daarover, ook als hij of zij geen beperkingen had, zou (hebben kunnen) beschikken.
Het college moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de cliënt. Zie hiervoor de begripsomschrijving bij artikel 1.

Bij het derde lid onder e wordt de situatie bedoeld dat de cliënt na de melding en voor de beschikking een maatwerkvoorziening heeft gerealiseerd of aangekocht. Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst adequate voorziening beschouwt.

Het derde lid onder f: binnen de gekantelde aanpak wordt een sterker beroep gedaan op de eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van een belanghebbende. Cliënt wordt wat betreft de bevordering van zelfredzaamheid en participatie geacht eerst eigen oplossingen en oplossingen vanuit zijn netwerk in te zetten. Eventuele ondersteuning vanuit de gemeente vormt slechts het sluitstuk. Bij het compenseren van beperkingen die een ondersteuningsvrager ondervindt in zijn maatschappelijke participatie wordt dus rekening gehouden met de keuzes die de cliënt maakt in het leven, waarbij verwacht mag worden dat een ondersteuningsvrager geschikte keuzes

maakt rekening houdend met de beperkingen die horen bij de individuele omstandigheden van de cliënt. Onder ‘geschikte keuzes’ wordt verstaan dat cliënt keuzes maakt die de zelfredzaamheid en participatie bevorderen en niet doen afnemen.
Deze afwijzingsgrond kan niet in het geval van jeugdhulp worden gebruikt.

Het derde lid onder h: het college kan volstaan met de goedkoopst adequate voorziening. Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel adequaat als de meest goedkope voorziening te zijn. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een adequate voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst adequate voorziening, mits de cliënt bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst adequaat geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Het derde lid onder j:
De doeltreffendheid beoordeelt het college door vast te stellen of de individuele voorziening of interventie wezenlijk bijdraagt aan het oplossen van de hulpvraag en (waar beschikbaar) wordt gewerkt met een bewezen effectieve interventie en nooit met een bewezen niet effectieve interventie. Het college kan hiervoor gebruik maken van de NJI Databank Effectieve jeugdinterventies, Richtlijnen Jeugdhulp en GGZ-standaarden.

Het derde lid onder l:
Sinds 1 juli 2025 is het hebben van een brandveilige stalling wettelijk verplicht.

Het zesde lid onder a:
Het hoofdverblijf bevindt zich in de woonplaats. Om te bepalen waar iemand zijn woonplaats heeft is de inschrijving in de BRP niet doorslaggevend. Het gaat (ook) om de concrete feiten en omstandigheden:
-De plek waar iemand slaapt
-Waar iemand zijn persoonlijke bezittingen heeft
-Waar iemand meestal eet, doucht, de was doet en zijn administratie regelt
-Waar iemand zijn sociale contacten heeft

Het zesde lid onder c en d: deze afwijzingsgronden kunnen naast elkaar bestaan. De eerste afwijzingsgrond is ruimer en ontslaat het college niet van de compensatieplicht. Als de afwijzingsgrond onder d valt dan komt het college niet meer aan c toe, maar is hiermee de afwijzing rond.

Het achtste lid onder a: hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld vertonen van geweld en agressief gedrag.

Het achtste lid onder d: hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld ernstige verslaving of acute psychische problematiek, waarvoor behandeling met opname in een instelling of kliniek noodzakelijk is.

Artikel 8a Beoordeling eigen kracht
Dit artikel benadrukt dat ouders en jeugdigen primair zelf verantwoordelijk zijn voor het oplossen van de problematiek. Pas als de eigen kracht of andere algemene voorzieningen niet toereikend zijn om dit zelf op te lossen kan er een beroep worden gedaan op een individuele voorziening vanuit de Jeugdwet of Wmo.

Het vierde lid regelt dat bij dreigende overbelasting tijdelijke hulp ingezet kan worden. Deze kortdurende hulp is bedoeld om ouders en te ontlasten als de draaglast tijdelijk hoger is dan de draagkracht. Onder kortdurend wordt een periode van maximaal 6 maanden begrepen.

Het vijfde lid stelt vast dat niet alle bovengebruikelijke hulp langdurig verwacht mag worden en er bij dergelijke hulpvragen gekeken moet worden of ouders structureel overbelast worden.

Artikel 8b Gebruikelijke hulp
Dit artikel omschrijft wat wordt verstaan onder gebruikelijke hulp binnen een huishouden en welke verwachtingen daaruit voortvloeien.
Van huisgenoten in een studentenhuis wordt uitsluitend gebruikelijk hulp verwacht ten aanzien van het functioneren van de huishouding.

Artikel 8c Vervoer
Dit artikel omschrijft de verantwoordelijkheid en de voorwaarden voor het vervoer van jeugdigen naar jeugdhulp. Hierin wordt benadrukt dat ouders primair zelf verantwoordelijk zijn voor het vervoer en er alleen als er een noodzaak is een vervoersvoorziening wordt toegekend.

Artikel 8d Kinderopvang en buitenschoolse opvang
Dit artikel regelt dat reguliere kinderopvang en buitenschoolse opvang geen jeugdhulp zijn. De reguliere kosten bestaan doorgaans uit een vast bedrag na aftrek van de kinderopvangtoeslag.

Artikel 8e Primaat van verhuizen
Dit artikel regelt wanneer een verhuizing voorliggend is op een woningaanpassing voor mensen met een beperking. Deze keuze wordt gemaakt op basis van de goedkoopst adequate oplossing met meerdere factoren die hierin een rol spelen.

Artikel 8f Wonen en zorg
Dit artikel dient ter bescherming van kwetsbare cliënten die door de koppeling van

ondersteuning en woonruimte in een ongewenste afhankelijkheidssituatie kunnen komen.

Artikel 8h Niet meewerken
Dit artikel regelt de verplichting van ouders, jeugdigen en cliënten (en hun netwerk) om mee te werken aan het onderzoek dat nodig is voor het bepalen van de juiste jeugdhulp of ondersteuning vanuit de Wmo.

Artikel 9. Inhoud beschikking
Uitgangspunt van de wet is dat de cliënt een maatwerkvoorziening in 'natura' krijgt. De mogelijkheid van het toekennen van een pgb bestaat als de cliënt dit wenst en voldoet aan de criteria.

Het derde lid, onder a, en vierde lid, onder a: het beoogde resultaat is bijvoorbeeld 'mobiliteit' en niet 'een scootmobiel'. Zie ook de toelichting op artikel 5, eerste lid, onder b. Voor jeugdhulp is het resultaat bijvoorbeeld gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid, voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Het derde, onder b, en vierde lid, onder e: onder 'duur' valt ook de termijn waarop een voorziening technisch is afgeschreven.

Het vijfde lid dient uitsluitend ter informatie aan de cliënt. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 16 en artikel 2.1.4, zesde lid, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een pgb, met uitzondering van die voor opvang, wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK. Voor jeugdhulp geldt geen ouderbijdrage meer. Uit jurisprudentie volgt dat naast de vermelding dat een bijdrage in de kosten wordt gevraagd, ook de kostprijs van de voorziening is die de maximaal verschuldigde bijdrage begrenst.

Artikel 10. Regels voor pgb algemeen
Het college kan op grond van artikel 2.3.6 van de Wmo 2015 en artikel 8.1.1 van de Jeugdwet een pgb verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken. Van belang is dat een pgb alleen wordt verstrekt als de cliënt dit gemotiveerd vraagt. Met behoud van de motivatie-eis wordt geborgd dat duidelijk is dat het de beslissing van de aanvrager zelf is om een pgb aan te vragen (zie de toelichting op amendement Voortman c.s., Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 103). Voor jeugdhulp geldt dat een pgb slechts wordt verstrekt indien de cliënt gemotiveerd kan aantonen dat de individuele voorziening die door een aanbieder wordt geleverd, niet passend is (zie artikel 8.1.1, tweede lid, onder b, van de Jeugdwet). Uit zijn onderbouwing moet duidelijk worden dat de cliënt zich voldoende georiënteerd heeft op de voorziening in natura.

De eis van het plan maakt ook duidelijk dat het in beginsel niet mogelijk is om achteraf kosten te declareren.

In de verplichting in onderdeel c is opgenomen dat de cliënt schriftelijk motiveert hoe naar zijn mening gewaarborgd is dat de maatwerkvoorziening die hij van het budget wil betrekken van goede kwaliteit is. Daarbij is in elk geval van belang dat de maatwerkvoorziening veilig, doeltreffend en cliëntgericht is. Voorwaarde is dat degene die de diensten verleent en in contact kan komen met een kind dat jonger is dan achttien jaar, voor aanvang van de hulpverlening over een actuele Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) beschikt.

De voorwaarde van het beschikken over een VOG is opgenomen met het oog op de veiligheid van het kind. Net zoals de Jeugdwet deze eis stelt voor alle medewerkers van een jeugdhulpaanbieder, inclusief vrijwilligers, stelt de gemeente deze eis aan degene die, betaald uit het pgb, diensten verleent. De VOG dient actueel te zijn. De wet verstaat hieronder dat de VOG niet eerder is afgegeven dan drie maanden, voorafgaand aan het tijdstip waarop de hulpverlener voor de organisatie ging werken. De VOG mag echter niet ouder zijn dan drie jaar. Op het moment dat de hulpverlening van start gaat moet de zorgaanbieder de VOG kunnen overleggen aan de gemeente.

Vragen die in het plan moeten worden beantwoord zijn:
- hoe is de veiligheid geborgd?
- hoe worden de gestelde doelen bereikt?
- hoe en wanneer wordt geëvalueerd?
- hoe is de ondersteuning afgestemd op de cliënt?
- heeft degene van wie de hulp betrokken wordt een Verklaring Omtrent het Gedrag?

In het derde lid en volgende wordt gehoor gegeven aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder b, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, onderdeel c, van de Jeugdwet. Hierin staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn.

Een aanvraag voor een pgb kan geweigerd worden voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6, vijfde lid, onder a, van de Wmo 2015 en artikel 8.1.1, vierde lid, onder a Jeugdwet). De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden.
Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen al snel goedkoper zal kunnen

leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoopt met een pgb. Daarbij kan gedacht worden aan vervoers- of opvangvoorzieningen.

In lid 3 onder e benoemde kosten/uitgaven zijn in het pgb-tarief inbegrepen. Hiervoor kunnen géén extra uren worden geïndiceerd en/of gedeclareerd.

Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura, omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college ingekochte maatwerkvoorziening in natura.

In het vijfde lid is geregeld dat de gemeente een jeugdige, die jonger is dan achttien jaar, niet in staat acht zelf een pgb te beheren. Motivering is dat het uitvoeren van de aan het pgb verbonden taken op een dusdanige verantwoorde wijze dient te geschieden, dat het niet wenselijk is dit door minderjarigen te laten doen.

Bij het beoordelen van de kwaliteit als bedoeld in artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de Wmo 2015 en artikel 8.1.1, tweede lid, onder c, van de Jeugdwet weegt het college mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, van de Wmo 2015).

In het zevende lid is geconcretiseerd welke termijn is verbonden aan de besteding van het pgb. Dit dient de rechtszekerheid en voorkomt de situatie waarin het recht oneindig open zou moeten staan. Een periode van zes maanden moet ruim voldoende zijn voor de cliënt het pgb te besteden.

Lid 10 en 11 zijn opgenomen om oneigenlijk gebruik en misbruik tegen te gaan.

Artikel 11. Regels voor pgb formele ondersteuning
Als de budgethouder (cliënt) met zijn pgb een formele zorgaanbieder inschakelt, is het in ieders belang dat deze aanbieder zich niet aan kwaliteitskaders kan onttrekken, omdat hij niet gecontracteerd is bij de gemeente. Ook via de pgb constructie dient de cliënt kwalitatief goede zorg en ondersteuning te ontvangen. Het college dient zich te vergewissen van die kwaliteit. Om die reden worden in de verordening kwaliteitseisen opgenomen voor formele ondersteuning die via een pgb wordt ingeschakeld.

De eis in het vierde lid wordt gesteld omdat de gemeente veel waarde hecht aan "één huishouden, één plan" en aan een optimale samenhang tussen zorg en welzijn door professionals evenals informele zorg en ondersteuning.

De eis in het vijfde lid wordt gesteld, omdat het belangrijk is dat iedereen zijn eigen mogelijkheden benut en dat iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid neemt. Het streven hierbij zouden maximale zelfregie en samenredzaamheid moeten zijn.

Artikel 12. Regels voor pgb informele zorg (sociaal netwerk en hulp die niet voldoet aan de eisen voor formele ondersteuning)

Dit artikel ziet specifiek op de situatie waar informele ondersteuning wordt ingekocht zoals bij het sociaal netwerk of aanbieders die niet voldoen aan de eisen zoals gesteld bij formele ondersteuning. Tot het sociale netwerk worden personen gerekend uit de huiselijke kring en andere personen met wie iemand een sociale relatie onderhoudt. Bij deze laatste groep kan gedacht worden aan familieleden die niet in hetzelfde huis wonen, buren, vrienden, kennissen, etc. Daarbij is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen. Wel is de regering van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. De cliënt legt een schriftelijk document over waarin het voorgaande gemotiveerd wordt. Voor de hulp die ouders bieden aan hun kind is er inmiddels jurisprudentie waaruit volgt dat ook bovengebruikelijke hulp van ouders verwacht mag worden, zonder dat hier een financiële vergoeding tegenover hoeft te staan. Wanneer een ouder in staat en beschikbaar is om de ondersteuning te bieden, het geven van de ondersteuning niet leidt tot overbelasting en er geen sprake is van een structureel financieel gezinsprobleem is het geven van een informeel pgb niet nodig. Als wel sprake is overbelasting is dit evenmin het geval. In dat geval wordt er samen met de ouder onderzocht of en zo ja op welke manier (niet zijnde een informeel pgb) de overbelasting kan worden verminderd. Het geven van een informeel pgb leidt immers niet tot een lagere belasting voor de ouder die ondersteuning biedt.

Overeenkomstig de huidige praktijk met betrekking tot informele hulp wordt hierbij in ieder geval gedacht aan diensten (zorg van mantelzorgers bijvoorbeeld). Informele hulp bij hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen is minder goed denkbaar. Ingeval ook hiervoor een pgb wordt aangevraagd is voor gemeenten van belang dat slechts een pgb wordt verstrekt als naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de in te kopen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.

Mantelzorg is informele zorg die door het eigen netwerk wordt geboden en dit gaat dus voor op een maatwerkvoorziening. Aan de keuze tussen zorg in natura en een pgb gaat vooraf of naast de bijdrage van het eigen netwerk aanvullend extra ondersteuning nodig is in de vorm van een maatwerkvoorziening. Als dat het geval is, heeft de cliënt de keuze tussen zorg in natura of een pgb.

In beginsel is het gezien de volgorde niet logisch dat iemand uit het eigen netwerk de ondersteuning in het kader van het pgb gaat uitvoeren als in een eerder stadium al is afgesproken wat mensen uit het eigen netwerk (onbetaald) willen betekenen voor de cliënt.

Uitzonderingen op dit uitgangspunt zijn denkbaar. Bijvoorbeeld als de mantelzorger zijn baan opzegt om te kunnen zorgen voor een naaste. Het is echter niet mogelijk om de uitzonderingen te vangen in algemene, voor iedereen geldende voorwaarden. Niet iedereen die zijn baan opzegt om te kunnen zorgen voor een naaste komt in aanmerking voor een pgb. Als hierdoor geen structureel financieel gezinsprobleem ontstaat, volgt uit jurisprudentie dat opzeggen van een baan om voor een eigen kind te zorgen valt onder de vergaande aanpassen die van een ouder gevergd mogen worden (zonder dat er een financiële vergoeding in de vorm van een pgb tegenover hoeft te staan. Dit valt onder de eigen kracht van de ouder.

Als geen sprake is van eigen kracht, wordt voor de tarieven aansluiting gezocht bij de oude Regeling subsidies AWBZ. Voor gezinsleden binnen hetzelfde huishouden als de aanvrager kan de gemeente gebruik maken van de bepalingen rond gebruikelijke zorg die zijn vastgelegd in het protocol Gebruikelijke Zorg. Een uitzondering voor pgb door sociaal netwerk is er als iemand ervoor kiest om minder te gaan werken om (meer) mantelzorg te kunnen blijven bieden of op een andere wijze iets moet organiseren (bijv. oppas voor de andere kinderen) om intensieve mantelzorg te kunnen bieden (kostenderving). Bij schoolgaande kinderen met een beperking gaan we ervan uit dat ouders met behulp van (passende) naschoolse opvang (reguliere kinderopvang al dan niet met aanvullende zorg of via specialistisch naschoolse opvang/dagbesteding voor kinderen) kunnen werken zoals andere ouders met kinderen in de schoolgaande leeftijd.

Als geen sprake is van eigen kracht, kan een reden voor ‘pgb door sociaal netwerk’ (bijv.) ook betere/efficiëntere ondersteuning zijn: dat het sociale netwerk een grotere flexibiliteit kan bieden of dat een cliënt/kind vanwege de beperking of problematiek moeite heeft om vreemden toe te laten, waardoor de ondersteuning minder effectief zal zijn als onbekende hulpverleners de zorg verlenen (gebrek aan vertrouwen in buitenstaanders, taalbarrière, etc.). Hiertegenover staat dat een ‘vreemde’ in sommige gevallen beter het gestelde doel (patronen doorbreken bijv. voorkomen symbiotische verhouding) kan bereiken dan een vertrouwde persoon. Van belang is om te beoordelen of professionele distantie/reflectie gewenst is met het oog op het bereiken van doelen.

Artikel 13. Regels voor pgb-beheer
In de praktijk komt het regelmatig voor dat cliënten ondersteuning hebben bij het beheren van het pgb. Deze ondersteuning mag niet betaald wordt uit het pgb. In dit artikel zijn enkele nadere eisen opgenomen waar pgb-beheer aan moet voldoen.

Artikel 14. Bijdrage in de kosten (Wmo 2015)
De gemeente mag van cliënten een bijdrage in de kosten vragen voor maatwerkvoorzieningen op het terrein van maatschappelijke ondersteuning in natura en in de vorm van een pgb alsmede voor algemene voorzieningen. In de financiële bijlage wordt een aantal maatwerkvoorzieningen genoemd die uitgesloten zijn van een bijdrage in de kosten.

In het derde lid is het uitgangspunt benadrukt dat de bijdrage de kostprijs van de voorziening niet mag overstijgen: de gemeente mag geen winst maken op de bijdragen.

In het vierde en vijfde lid is uiteengezet hoe de kostprijs tot stand komt. In het zesde lid zijn de bedragen en percentages van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard.

In het zevende lid is gevolg gegeven aan artikel 2.1.4, zevende lid, van de Wmo 2015 waar is bepaald dat in de verordening wordt bepaald welke instantie de bijdrage voor een maatwerkvoorziening in natura of in de vorm van een pgb voor opvang vaststelt en int.

Artikel 15. Bijdrage in de kosten van collectief vervoer
Dit artikel regelt de financiële bijdrage die een client moet leveren voor het gebruik van collectief vervoer dat wordt ingezet binnen het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Artikel 16. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning
Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van Wmo voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de Wmo 2015 en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

In het vijfde lid zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt.

Dit artikel ziet alleen op maatschappelijke ondersteuning. De kwaliteitseisen voor jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zijn opgenomen in paragraaf 4.1 van de Jeugdwet.

Het in het zevende lid genoemde jaarlijkse cliënt-ervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de Wmo 2015. Artikel 2.10 van de Jeugdwet

verklaart dit artikel van overeenkomstige toepassing, dus deze verplichting geldt ook voor de Jeugdwet.

Artikel 17. Meldingsregeling calamiteiten en geweld
In artikel 3.4, eerste lid, van de Wmo 2015 is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de Wmo 2015 onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de Wmo 2015 is bepaald dat het college personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet. In aanvulling op het bovenstaande regelt artikel 18 dat er door het college een regeling wordt opgesteld over het doen van meldingen en dat de toezichthoudend ambtenaar deze meldingen onderzoekt en het college adviseert over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld. Overeenkomstig het vierde lid kan het college bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen gelden voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening.

De melding van calamiteiten en geweld in de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering is landelijk uniform geregeld in de Jeugdwet. Als toezichthouder is de inspectie jeugdzorg aangewezen. In aanvulling daarop is in de verordening ook de bevoegdheid opgenomen voor het college om een toezichthouder in het kader van de Jeugdwet aan te wijzen.

Artikel 18. Voorkoming en bestrijding van ten onrechte ontvangen voorzieningen, misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.
Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, onderdeel d, van de Jeugdwet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Het eerste, tweede en derde lid bevatten voor wat betreft de Wmo 2015 een herhaling van hetgeen al in de tekst van de Wmo 2015 is opgenomen (zie artikel 2.3.8, 2.3.10 en 2.4.1 van de Wmo 2015).

Voor wat betreft de Jeugdwet is het eerste lid een herhaling van artikel 8.1.2, eerste lid, maar het tweede en derde lid betreffen een uitbreiding ten opzichte van de Jeugdwet.

Artikel 8.1.4, eerste lid, van de Jeugdwet regelt de herziening en intrekking van een beslissing aangaande een pgb. De verordening bepaalt dat het college een beslissing tot het verstrekken van jeugdhulp (dus zowel in natura als in de vorm van pgb) kan beëindigen, herzien dan wel intrekken.

Artikel 8.1.4, derde lid, van de Jeugdwet bepaalt dat indien een beslissing aangaande een pgb met toepassing van het eerste lid, onderdeel a, heeft herzien dan wel

ingetrokken, het college bij dwangbevel geheel of gedeeltelijk het ten onrechte genoten pgb kan invorderen. De verordening regelt in het derde lid dat als het college een beslissing heeft ingetrokken, het college onder omstandigheden de geldswaarde kan vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of pgb.

Met opname van deze wettekst en uitbreidingen in de verordening wordt beoogd een compleet beeld te geven van de regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

In artikel 2.4.1 van de Wmo 2015 zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het college gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of pgb. Hierbij is tevens bepaald dat het college het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen.

Uit de memorie van toelichting op artikel 2.4.1 van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 157) wordt duidelijk dat daarnaast de mogelijkheid blijft bestaan om maatwerkvoorzieningen terug te vorderen; 'omdat het niet in alle gevallen mogelijk is een al genoten maatwerkvoorziening terug te vorderen, kan het college de waarde van de genoten maatwerkvoorziening uitdrukken in een bedrag dat voor terugvordering in aanmerking komt.' In het vijfde, zesde en zevende lid zijn dan ook bepalingen opgenomen die het college de bevoegdheid geven tot terugvordering van in eigendom en in bruikleen verstrekte voorzieningen.

Het derde lid onder h is opgenomen omdat de CRvB in 2017 heeft geoordeeld dat onzorgvuldig gebruik van een in natura verstrekte voorziening een grondslag is voor intrekking van een besluit (CRvB 17 mei 2017).

In het achtste lid is de mogelijkheid tot verrekening geregeld.

Artikel 18a Opschorting betaling uit het pgb
Dit artikel is toegevoegd om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan.

Artikel 18b Maatregelen bij wangedrag
Dit artikel geeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om op te treden wanneer cliënten zich ernstig of herhaaldelijk misdragen of onzorgvuldig omgaan met voorzieningen die zij vanuit de Wmo of de Jeugdwet ontvangen. Het doel is om medewerkers, andere cliënten en voorzieningen zelf te beschermen.

Artikel 19. Jaarlijkse waardering mantelzorgers
Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.6 van de Wmo 2015. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorgdraagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de Wmo 2015 definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Artikel 20. Bijdrage extra kosten chronisch zieken
Deze bepaling betreft een uitwerking van artikel 2.1.7 van de Wmo 2015. Daarin is opgenomen dat bij verordening kan worden bepaald dat door het college aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie.

Deze tegemoetkoming is niet kostendekkend maar geeft de cliënt wel het voordeel dat hij zelf een bedrag in handen krijgt waarmee meer eigen regie heeft bij de inkoop van de gewenste voorziening. Indien hij het geld niet aanwendt voor dit doel, kan op grond van de subsidietitel van de Awb worden gehandhaafd. Indien hij later wederom een aanvraag zou doen voor maatschappelijke ondersteuning, zonder dat er nieuwe feiten of omstandigheden in zijn situatie zijn, kan deze aanvraag worden afgewezen op grond van de Awb onder verwijzing naar de eerdere beschikking ter verstrekking van de tegemoetkoming.

Op grond van het tweede lid kan het college bij besluit bepalen in welke gevallen een tegemoetkoming wordt verstrekt en wat de hoogte daarvan is. Door het vastleggen bij besluit is voor de burger op voorhand duidelijk op welke tegemoetkoming hij recht heeft.

Artikel 21. Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden
Het college kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de wet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste

vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

De tekst is aangepast aan het gewijzigde artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Om bij de inkoop enige flexibiliteit te houden, is niet te gedetailleerd uiteengezet welke kostencomponenten een rol moeten spelen. Reizen, opleidingen en administratieve verplichtingen (waaronder rapporteren) vallen onder de noemer overhead.

Artikel 22. Klachtregeling

De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan.

In het tweede lid is een bepaling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. Een dergelijke bepaling is verplicht op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten is vereist. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de Wmo 2015). In de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 57-58) staat dat cliënten in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen. De cliënt kan ontevreden zijn over het gedrag van een gemeenteambtenaar, bijvoorbeeld over de wijze waarop een gesprek is gevoerd of over diens (vermeende) gebrek aan deskundigheid. Is de cliënt niet tevreden over een gedraging van de aanbieder, dan kan het ook gaan om bijvoorbeeld de kwaliteit van de geleverde maatschappelijke ondersteuning (in verband met de deskundigheid van de medewerker of een bepaalde houding of uitlating, gebrekkige communicatie of (on)bereikbaarheid van de aanbieder).

Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de gemeente voor het indienen van de klacht open.

De Jeugdwet kent deze verordenende verplichting voor de gemeente aangaande de aanbieders niet, maar beschrijft in paragraaf 4.2a het klachtrecht betreffende jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling, op grond van de Jeugdwet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht. De gemeente heeft geen toezichthoudende functie voor de klachtregelingen van de jeugdhulpaanbieders.

Artikel 23. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning
Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is.

In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten.

In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de Wmo 2015).

In het tweede lid is een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

De medezeggenschap bij aanbieders van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen is in de Jeugdwet geregeld (zie paragraaf 4.2.b).

Artikel 24. Controle
Op grond van artikel 2.3.6, vierde lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, onderdeel d, van de Jeugdwet dienen in de verordening regels te worden gesteld over de bestrijding van ten onrechte ontvangen van maatwerkvoorzieningen (natura of Pgb), alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Essentieel daarbij is dat het college periodiek controles uitvoert naar het gebruik en de besteding van voorzieningen op grond van de wet.
Lid 1 is opgenomen omdat voor het aanwijzen van toezichthouders krachtens de Jeugdwet een juridische basis in de verordening nodig is.

Artikel 37. Betrekken van ingezetenen bij het beleid
Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.10 van de Jeugdwet.

In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het Wmo- en jeugdbeleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle cliënten. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.

Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Artikel 38. Intrekking oude verordening en overgangsrecht
De wet zelf bevat overgangsrecht voor cliënten die vanuit de AWBZ zijn overgegaan naar de Wmo (zie de artikelen 8.1 tot en met 8.4 van de Wmo 2015) en voor cliënten die vanuit de Wet op de Jeugdzorg, de AWBZ en de Zorgverzekeringswet overgaan naar de Jeugdwet (zie hoofdstuk 10 van de Jeugdwet). In dit artikel is het overgangsrecht op gemeentelijk niveau geregeld.

In het tweede lid is duidelijk gemaakt dat bestaande rechten doorlopen totdat een nieuwe beoordeling heeft plaatsgevonden. In het derde lid is als hoofdregel neergelegd dat aanvragen en aanmeldingen die nog bij het college in behandeling zijn op grond van de bestaande verordening beoordeeld zullen worden.

Artikel 39. Nadere regels en hardheidsclausule
Juist omdat het in de Wmo 2015 en Jeugdwet om maatwerk gaat, zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard. Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is. Immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling.

Als desondanks die zeer persoonlijke afweging er toch nog sprake is van een niet billijke situatie, is de hardheidsclausule een vangnet. Daarbij kan de aanvrager ook een beroep doen op deze clausule. Wordt de hardheidsclausule vaker voor één onderwerp gebruikt, dan kan men zich afvragen of het beleid terzake niet aangepast moet worden.

Artikel 40. Inwerkingtreding en citeertitel
Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van deze verordening en legt vast hoe de verordening dient te worden aangehaald.

Overzicht van de inhoudelijke wijzigingen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2026

Naast inhoudelijke wijzigingen zijn artikelen of artikelleden vernummerd en tekstueel aangepast waar nodig.

1. In de aanhef van artikel 1 zijn de productenboeken/programma's van eisen van het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) toegevoegd
   Reden: hier staan de actuele bouwsteenomschrijvingen.

2. In artikel 1 lid 1 is aan de definitie van het begrip "aanbieder" toegevoegd dat het gaat om het leveren van een voorziening in opdracht van het college.
   Reden: verduidelijking.

3. In artikel 1 wordt een nieuw artikellid i toegevoegd.
   Reden: Dit begrip was nog niet omschreven.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	i. Formele ondersteuning: ondersteuning geleverd door personen die: **a.** In loondienst zijn bij een instelling die ten aanzien van de uit het pgb te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) als zijnde beroepsmatig werkzaam op het terrein van de Jeugdwet of de Wet maatschappelijke ondersteuning, die voldoet aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet of hoofdstuk 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning en die beschikt over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken; **b.** Aangemerkt zijn als zelfstandige zonder personeel en de beschikking hebben over een Beschikking geen loonheffingen (BGL). Daarnaast moeten ze ten aanzien van de uit het pgb te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) als zijnde beroepsmatig werkzaam op het terrein van de Jeugdwet of de Wet maatschappelijke ondersteuning, voldoen aan de kwaliteitseisen opgenomen in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet of hoofdstuk 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning en die beschikt over de

	relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken.

4. Aan artikel 1 wordt artikellid sub l (oud artikel o) verder toegelicht.
   Reden: Dit begrip was nog niet duidelijk genoeg omschreven.

Oude tekst	Nieuwe tekst
o. Informele hulp: hulp door het eigen netwerk van een cliënt;	l. Informele hulp: hulp die niet voldoet aan het gestelde onder i. van dit artikel of die geleverd wordt door iemand uit het sociaal netwerk, een vrijwilliger of een eerste- of tweedegraads bloedverwant.

5. Artikel 2 wordt gesplitst in 2a (melding Wmo) en 2b (aanvraag jeugdwet)
   Reden: Een melding is alleen van toepassing bij de Wmo.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2. Melding hulpvraag	**Artikel 2a Melding hulpvraag (Wmo)**
	Artikel 2b Aanvraag (Jeugdwet)

6. Aan artikel 2a wordt een nieuw artikellid 5 toegevoegd.
   Reden: Dit was nog niet omschreven.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	5. Het college legt het verlenen dan wel afwijzen van een maatwerkvoorziening vast in een beschikking als bedoeld in artikel 9.

7. Aan artikel 2b wordt een nieuw artikel 5, 6 en 7 toegevoegd
   Reden:
   artikel 5: geüpdatet aan de hand van landelijke norm zoals opgenomen in het 'standaardcontract' dat gemeenten voor jeugdhulp en Wmo-aanbieders moeten gebruiken;
   artikel 6: toegevoegd naar voorbeeld modelverordening VNG;
   Artikel 7: Juridisch kloppend gemaakt.

Oude tekst	Nieuwe tekst
	5. Voor zover de hulpvraag betrekking heeft op jeugdhulp, kan de hulpvraag ook worden gemeld bij een andere volgens de wet bevoegde verwijzer naar jeugdhulp. Deze beoordeelt vervolgens welke maatwerkvoorziening nodig is met een onderzoek. Dit onderzoek gaat op dezelfde manier zoals het college dit doet. In de beoordeling wordt de eigen kracht, het sociaal netwerk, algemene en algemeen

	gebruikelijke voorzieningen, voorzieningen die vanuit andere wetten verkregen kunnen worden en de goedkoopst passende voorziening betrokken. 6. Voor zover de hulpvraag betrekking heeft op jeugdhulp, kan de huisarts, medisch specialist of jeugdarts de cliënt verwijzen naar jeugdhulp. Als de aanbieder niet gecontracteerd is door het college of geen subsidie ontvangt van het college, wordt er geen vergoeding voor deze hulp verstrekt. Dit geldt alleen wanneer het college soortgelijke jeugdhulp kan laten leveren door een gecontracteerde of gesubsidieerde aanbieder 7. Het college legt het verlenen dan wel afwijzen van een maatwerk voorziening vast in een beschikking als bedoeld in artikel 9.

8. In artikel 5 wordt artikellid 1 gewijzigd.
   Reden: Juridisch correct gemaakt en deels dubbel met artikel 7.

Oude tekst	Nieuwe tekst
1. Het college onderzoekt voor zover nodig in samenspraak met de degene door of namens wie de **melding** is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel zijn vertegenwoordiger en desgewenst familie, zo spoedig mogelijk, **doch uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van de melding**:	1. Het college onderzoekt voor zover nodig in samenspraak met de degene die de **hulpvraag** kenbaar heeft gemaakt en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel zijn vertegenwoordiger en desgewenst familie, zo spoedig mogelijk:

9. In artikel 5 wordt artikellid 1 sub c gewijzigd.
   Reden: Het begrip 'voorliggende voorziening' is geschrapt uit de verordening. Hiervoor wordt nu het begrip andere voorziening gehanteerd. Dit begrip is al in artikel 1 gedefinieerd.

Oude tekst	Nieuwe tekst
c. de mogelijkheden om zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang: - op eigen kracht, of - met gebruikelijke hulp, of - met een algemene voorziening, of - met een algemeen gebruikelijke voorziening, of - met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociaal netwerk, of - met een wettelijke **voorliggende voorziening**, of	c. de mogelijkheden om zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang: - op eigen kracht, of - met gebruikelijke hulp, of - met een algemene voorziening, of - met een algemeen gebruikelijke voorziening, of - met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociaal netwerk, of - met een **andere** voorziening, of - door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten;

- door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten;	

10. Aan artikel 5 wordt artikellid 6 toegevoegd.
    Reden: Dit was nog niet omschreven.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	6. Het college kan een deskundige instantie om een advies vragen als het college dit van belang acht voor het onderzoek of de beoordeling van een aanvraag.

11. Aan artikel 5 wordt artikellid 7 toegevoegd.
    Reden: Dit volgt uit de jurisprudentie en was nog niet omschreven.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	7. Het college treft voorzieningen waarmee is gewaarborgd dat het onderzoek en de voorbereiding van de besluitvorming op zorgvuldige wijze plaatsvindt, in het bijzonder door te voorkomen dat (medewerkers van) de aanbieder die de jeugdhulp uitvoert, ook het advies geeft over het al dan niet toekennen van jeugdhulp en het daarop betrekking hebbende besluit neemt.

12. Artikel 7 lid 1 wordt gewijzigd.
    Reden: verduidelijken dat dit alleen betrekking heeft op de Wmo.

Oude tekst	Nieuwe tekst
1. Een cliënt, zijn gemachtigde of zijn vertegenwoordiger kan **een aanvraag** voor een maatwerkvoorziening schriftelijk indienen bij het college als het onderzoek niet binnen zes weken na de melding is afgerond.	1. Een cliënt, zijn gemachtigde of zijn vertegenwoordiger kan **een Wmo aanvraag** voor een maatwerkvoorziening schriftelijk indienen bij het college als het onderzoek niet binnen zes weken na de melding is afgerond.

13. Bij artikel 7 is een nieuw lid 2 ingevoegd. De artikelleden die volgen worden doorgenummerd.
    Reden: juridisch kloppend gemaakt.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	2. Voor jeugdhulp kan direct een aanvraag gedaan worden.

14. Aan artikel 7 wordt lid 5 toegevoegd.
    Reden: Verduidelijken wanneer er toestemming nodig is van een wettelijke vertegenwoordiger.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	1. Heeft de aanvraag betrekking op: a. Een minderjarige die jonger is dan 12 jaar, dan is instemming van de minderjarige niet vereist, maar wel de toestemming van diens wettelijke vertegenwoordiger(s). b. Een minderjarige die de leeftijd van 12 jaar, maar nog niet die van 16 jaar heeft bereikt, dan is zowel de toestemming van de minderjarige als van de wettelijke vertegenwoordiger(s) vereist. Is de minderjarige niet in staat tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, dan is alleen de toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger(s) vereist. c. Een minderjarige die ouder is dan 16 jaar, dan is toestemming van de minderjarige vereist, mits de minderjarige in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake en geen sprake is van jeugdhulp met verblijf. Het is essentieel ook met de wettelijk vertegenwoordiger(s) af te stemmen.

15. Bij artikel 8 lid 3 wordt sub d ingevoegd.
    Reden: Juridische aanscherping.

Oude tekst	Nieuwe tekst
	d. Als de client de gevraagde hulp of voorziening zelf al heeft ingeroepen of ingekocht voordat een Wmo melding of Jeugdwet aanvraag is gedaan;

16. In artikel 8 lid 3 wordt sub h gewijzigd.
    Reden: verbeteren weigeringsgrond

Oude tekst	Nieuwe tekst
h. Voor zover de voorziening naar objectieve maatstaven niet als goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt;	h. Voor zover de voorziening naar objectieve maatstaven niet als goedkoopst **en/of** adequate voorziening kan worden aangemerkt;

17. Aan artikel 8 lid 3 wordt sub j wordt toegevoegd.
    Reden: Grondslag bieden voor de inzet van van interventies waarvan bewezen of aannemelijk is dat het resultaat ermee bereiktkan worden.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	j. Als de inzet van de voorziening niet doeltreffend geacht kan worden en/of niet aannemelijk is dat de inzet van de voorziening in voldoende mate zal bijdragen aan een oplossing voor de hulpvraag. Het college kan in nadere regels vaststellen welke voorzieningen aantoonbaar niet effectief zijn.

18. Aan artikel 8 lid 3 wordt sub k toegevoegd.
    Reden: Aanvullende afwijzingsgrond gecreëerd.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	k. In situaties waarbij ouders begeleiding, behandeling of ondersteuning ten gevolge van maatschappelijke of eigen psychische of relationele problemen nodig hebben en naar het oordeel van het college geen sprake is van een hulpvraag als bedoeld in deze verordening.

19. Aan artikel 8 lid 3 wordt sub l toegevoegd.
    Reden: nieuwe regelgeving per 1 juli 2025.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	l. Als het gaat om een scootmobiel of andere elektrische vervoersvoorziening en hiervoor geen brandveilige stallingsplek beschikbaar is.

20. In artikel 8 lid 6 wordt sub a gewijzigd.
    Reden: Uitbreiding van weigeringsgronden voor woonvoorzieningen.

Oude tekst	Nieuwe tekst
a. In het geval de beperkingen bij het normaal gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;	a. Als de inwoner zijn hoofdverblijf niet heeft of niet zal hebben in de woning waaraan de voorziening wordt getroffen;

21. In artikel 8 lid 6 wordt sub a gewijzigd en vernummerd naar b.
    Reden: Aanscherping.

Oude tekst	Nieuwe tekst
a In het geval de beperkingen bij het normaal gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;	b In het geval de **aantoonbare** beperkingen bij het normaal gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen **en/of als de noodzaak tot het treffen van een voorziening het gevolg is van achterstallig onderhoud**

	aan de woning;

22. In artikel 8 lid 6 wordt sub c gewijzigd.
Reden: Aanscherping.

Oude tekst	Nieuwe tekst
b. Ten behoeve van hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantie- en recreatiewoningen, ADL- clusterwoningen en gehuurde kamers, met uitzondering van een voorziening voor verhuizing en inrichting;	b. Ten behoeve van woonruimten **die niet geschikt en/of bedoeld zijn** voor permanente bewoning zoals hotels/pensions, trekkerswoonwagens, campers, kloosters, tweede woningen, vakantie- en recreatiewoningen, ADL- clusterwoningen en gehuurde kamers, met uitzondering van een voorziening voor verhuizing en inrichting;

23. Aan artikel 8 lid 6 wordt sub d gewijzigd.
Reden: verduidelijken dat de Wmo niet van toepassing is voor collectieve voorzieningen.

Oude tekst	Nieuwe tekst
d Voor zover het voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten betreft, **anders dan automatische deuropeners, hellingbanen, het verbreden van gemeenschappelijke toegangsdeuren, het aanbrengen van drempelhulpen of vlonders of het aanbrengen van een opstelplaats bij de toegangsdeur van de gemeenschappelijke ruimte**;	d Voor zover het voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten betreft. **In deze situatie is de eigenaar, verhuurder of Vereniging Voor Eigenaren verantwoordelijk voor de voorzieningen;**

24. Aan artikel 8 lid 6 wordt sub e gewijzigd en gesplitst in sub e en sub f.
Reden: verduidelijken dat de Wmo niet van toepassing is op het moment dat er voorzieningen nodig zijn in doelgroepengebouwen.

Oude tekst	Nieuwe tekst
e. Ten behoeve van specifiek op personen met beperkingen en/of ouderen gerichte woongebouwen voor wat betreft voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten of voorzieningen die bij (nieuw)bouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen (hadden) kunnen worden;	e. voor zover het voorzieningen in woongebouwen betreft die specifiek gericht zijn op ouderen of mensen met beperkingen;

25. Aan artikel 8 lid 6 wordt sub f toegevoegd.
    Reden: verduidelijken dat de Wmo niet van toepassing is op het moment dat er een voorziening nodig is bij nieuwbouw of een renovatie zonder dat dit noemenswaardige meerkosten zal opleveren.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	f voor zover het voorzieningen betreft die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kunnen worden;

26. Aan artikel 8 lid 6 wordt sub g toegevoegd.
    Reden: verduidelijken dat de Wmo niet van toepassing op het moment dat een bewoner op de wachtlijst staat om naar een zorginstelling te verhuizen op grond van de Wlz.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	k. als de inwoner een Wlz-indicatie heeft en op de wachtlijst staat voor verhuizing naar een zorginstelling op grond van de Wlz.

27. Nieuw in te voegen 'artikel 8a Beoordeling eigen kracht'. Het oude artikel 8a wordt verplaatst naar 8f
    Reden: Dit begrip is geschrapt uit de begrippenlijst en nog niet toegelicht in de verordening. De rechter heeft bepaald dat dit begrip uitgebreid toegelicht moet zijn in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Artikel 8a Wonen en zorg Het is niet toegestaan een overeenkomst af te sluiten met een aanbieder dan wel een derde (in geval van een pgb) waarin het bieden van de geïndiceerde ondersteuning mede afhankelijk is van de woonruimte die door de organisatie dan wel derde wordt geboden, tenzij het verblijf onderdeel is van de indicatie.	**Artikel 8a. Beoordeling eigen kracht** 1. Ouders en jeugdigen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het organiseren van passende ondersteuning bij opgroei- en opvoedvragen. Zij zetten daarvoor hun eigen kracht in. Pas als binnen het eigen gezin, sociaal netwerk en met gebruik van algemeen beschikbare voorzieningen geen toereikende oplossing mogelijk is, kan een beroep worden gedaan op een individuele voorziening. 2. Onder het benutten van eigen kracht wordt in ieder geval verstaan: a, gebruikelijke hulp door ouders, ook bij ziekte of beperking van de jeugdige; b, hulp van ouders die daar bovenuit gaat (bovengebruikelijke hulp), tenzij dat niet van hen gevergd kan worden;

	c. inzet van hulp uit het sociale netwerk, voor zover redelijkerwijs beschikbaar; d. het benutten van andere voorzieningen, zoals een aanvullende zorgverzekering. 3. Gebruikelijke hulp is de hulp die in redelijkheid van ouders mag worden verwacht, en die past bij de leeftijd en ontwikkeling van de jeugdige. Om te bepalen wat gebruikelijk is, maakt het college gebruik van de richtlijnen van het Nederlands Jeugdinstituut (NJi), zoals opgenomen in het levensloopmodel van *Opvoeden en Opgroeien* . 4. Gebruikelijke hulp en kortdurende bovengebruikelijke hulp geven ouders zelf. Als er uitzicht is op herstel wordt bovengebruikelijke hulp aangemerkt als kortdurend. Alleen bij (dreigende) overbelasting of aantoonbare belemmeringen kan het college een tijdelijke voorziening inzetten. De voorziening duurt niet langer dan nodig is om de verhouding tussen draagkracht en draaglast te herstellen. 5. Bij langdurige of structurele hulpvragen beoordeelt het college of: o de inzet van bovengebruikelijke hulp de draagkracht van ouders overstijgt; o er sprake is van (dreigende) overbelasting; o er andere factoren spelen, zoals problematiek binnen het gezin of financiële gevolgen. 6. Van ouders wordt verwacht, dat zij ook als er geen uitzicht is op herstel voor een langere periode bovengebruikelijke hulp bieden, tenzij de balans tussen draagkracht en draaglast in het gezin daardoor zo verstoord raakt, dat dit niet langer van de ouders kan worden verlangd. Dat kan het geval zijn als ouders niet langer beschikbaar en in staat zijn de hulp te leveren, zoals bij (dreigende) overbelasting, of als ouders door het bieden van bovengebruikelijke hulp financieel in de problemen raken. 7. Kent het college een maatwerk voorziening toe, dan zorgen ouders ervoor dat zij binnen hun mogelijkheden meewerken aan het vergroten van de draagkracht van het gezin en het verminderen van belasting. Dit kan bijvoorbeeld door het aanpassen van werktijden,

	dagstructuur of maatschappelijke activiteiten.

28. Artikel 8a Wonen en zorg' is verplaatst naar artikel 8f en aangevuld
Reden: verduidelijking.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Het is niet toegestaan een overeenkomst af te sluiten met een aanbieder dan wel een derde (in geval van een pgb) waarin het bieden van de geïndiceerde ondersteuning mede afhankelijk is van de woonruimte die door de organisatie dan wel derde wordt geboden, tenzij het verblijf onderdeel is van de indicatie.	Het is niet toegestaan een overeenkomst af te sluiten met een aanbieder dan wel een derde (in geval van een pgb) waarin het bieden van de geïndiceerde ondersteuning mede afhankelijk is van de woonruimte die door de organisatie dan wel derde wordt geboden, tenzij: a. Het verblijf onderdeel is van de indicatie. **Dit is het geval bij de maatwerkvoorzieningen Beschermd Wonen intramuraal en Trainingshuis.** **b. Het verblijf onderdeel van tijdelijke verhuur is. De verhuur moet als doel hebben de cliënt in staat te stellen zelfstandig te wonen. Het college moet hier vooraf mee instemmen**

29. Nieuw in te voegen 'artikel 8b Gebruikelijke hulp'.
Reden: Dit begrip is geschrapt uit de begrippenlijst en in dit artikel verder uitgewerkt.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	**Artikel 8b. Gebruikelijke hulp** 1. Gebruikelijke hulp is de mate waarin de inwoner met gebruikelijke hulp het aanvaardbare niveau van zelfredzaamheid en participatie of het zich handhaven in de samenleving kan bereiken of behouden. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd: a. Huisgenoten van een inwoner zijn altijd zelf als eerste verantwoordelijk voor het functioneren van het huishouden, de zelfredzaamheid en de participatie of het zich kunnen handhaven in de samenleving. b. Gebruikelijke hulp heeft een verplichtend karakter. Het hoeft niet te betekenen dat de huisgenoten deze hulp zelf uitvoeren. De gebruikelijke hulp kan de inwoner ook door andere personen laten doen of met eigen geld inkopen. c. Bij uitval van een persoon wordt door huisgenoten, ook naast een fulltime (vrijwilligers)werk of opleiding, zorggedragen voor een herverdeling en

	overname van de (huishoudelijke) taken, zorg- en begeleidingsactiviteiten. d. De bijdrage die van kinderen wordt gevraagd is afhankelijk van de leeftijd. Van kinderen onder de 18 jaar wordt verwacht dat zij helpen in het huishouden. Van iedere volwassene van 18 jaar of ouder wordt in ieder geval verwacht naast een volledige baan of opleiding een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren. Van iedere volwassene vanaf 23 jaar wordt in ieder geval verwacht een meerpersoonshuishouden te kunnen voeren. Het hebben van een fulltimebaan of het volgen van een voltijdsopleiding staat het leveren van gebruikelijke hulp dus niet in de weg. Het bieden van gebruikelijke hulp gaat verder ook voor op andere activiteiten van huisgenoten in het kader van hun maatschappelijke participatie. e. Fysieke afwezigheid van de huisgenoot belemmert het bieden van gebruikelijke hulp in principe niet. Van ieder (volwassen) mens wordt verwacht een volledige school- of werkweek (inclusief overwerk en reistijden) te kunnen combineren met huishoudelijke taken. Afwezigheid vanwege school- of arbeidsgerelateerde activiteiten kan er wel toe leiden dat de gebruikelijke hulpverlener de uitvoering van de taken moet plannen op momenten waarop hij/zij wel thuis is. f. Bij de beoordeling of en in welke mate er sprake is van gebruikelijke hulp worden in ieder geval de volgende aspecten gewogen: I. De aard van de benodigde ondersteuning. II. De mate van planbaarheid en uitstelbaarheid van de benodigde ondersteuning. III. De frequentie en omvang van de benodigde ondersteuning. IV. De duur van de benodigde ondersteuning. Is er sprake van een kortdurende situatie met uitzicht op herstel of een langdurende (chronische) situatie waarin extra ondersteuning nodig is.

	V. Gebruikelijke hulp geldt niet of minder als uit objectief onderzoek blijkt dat huisgenoten niet in staat zijn om (een aantal) taken over te nemen door: • langdurige fysieke afwezigheid • een aantoonbare beperking of een aantoonbaar beperkte leerbaarheid. • (dreigende) overbelasting, waarbij het evenwicht tussen draagkracht en draaglast onder spanning staat. Wanneer de dreigende overbelasting wordt veroorzaakt door een combinatie van werk en gebruikelijke hulp en andere activiteiten dan werk en huishouden, gaan werk en gebruikelijke hulp voor. Het beoefenen van vrijetijdsbesteding kan het bieden van gebruikelijke hulp in principe niet in de weg staan. Bij (dreigende) overbelasting kan die indicatie van korte duur zijn om de huisgenoten de gelegenheid te geven de onderlinge taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen.

30. Nieuw in te voegen ‘artikel 8c Vervoer’.
Reden: Uitwerking van dit begrip ontbrak nog in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8c Vervoer (Jeugd)** 1. Uitgangspunt is dat ouder(s) zelf verantwoordelijk zijn voor vervoer van de jeugdige van en naar de jeugdhulpaanbieder. 2. Vervoer is alleen mogelijk als naar het oordeel van het college is aangetoond dat de jeugdige niet zelf of met behulp van het netwerk in vervoer kan voorzien. Er is geen passend vervoer aanwezig (bijv. inzet van vrijwilligers) en het vervoer niet valt onder de gebruikelijke zorg. 3. Inzet van vervoer in het kader van de Jeugdwet kan alleen in combinatie met de volgende producten:

	- Voorschoolse dagbehandeling; - Naschoolse dagbehandeling; - Naschoolse dagbehandeling LVB+; - BSO+; - Onderwijs-toeleidende dagbesteding; - Logeeropvang; - specialistische GGZ. 4. Het college beschouwt een aantal keer per week zelf rijden in ieder geval als behorend tot de eigen mogelijkheden. Het college kan nadere regels vaststellen ter uitvoering hiervan. 5. Een vervoersvoorziening wordt alleen verstrekt aan de jeugdige ten behoeve van het vervoer van de jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp plaatsvindt. 6. Het college beoordeelt in elke individuele situatie of er specifieke omstandigheden zijn waardoor de eigen mogelijkheden van de jeugdige of zijn ouder(s) onvoldoende zijn om de eigen verantwoordelijkheid voor vervoer op zich te nemen. 7. Indien naar het oordeel van het college een passende voorziening beschikbaar is waardoor geen vervoer geïndiceerd hoeft te worden, is deze voorziening voorliggend.

31. Nieuw in te voegen ‘artikel 8d Kinderopvang en buitenschoolse opvang’.
    Reden: Dit begrip was nog niet toegelicht in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8d Kinderopvang en buitenschoolse opvang** 1. Reguliere kinderopvang en reguliere buitenschoolse opvang zijn geen vorm van jeugdhulp. 2. Voor vormen van opvang die wel onder de jeugdwet vallen is deels sprake van algemeen gebruikelijke kosten. Dit zijn kosten die ook een persoon zonder beperking heeft voor opvang. 3.Uitsluitend de meerkosten kunnen voor vergoeding in aanmerking komen. De meerkosten zijn de bruto kosten van de reguliere kinderopvang of buitenschoolse opvang na aftrek van de kinderopvangtoeslag. 4. Het onder lid 2 en 3 bepaalde is niet van toepassing als het doel van de inzet van de voorziening uitsluitend voor de jeugdige

	noodzakelijke zorg is die (alleen) middels deze voorziening geboden kan worden.

32. Nieuw in te voegen ‘artikel 8e Primaat van verhuizen’.
Reden: Toelichting over wanneer het primaat van verhuizen voorrang heeft op een woningaanpassing.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8e Primaat van verhuizen** 1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner een maatwerkvoorziening kan krijgen als het normale gebruik van zijn woning als gevolg van een beperking niet mogelijk is. 2. De gemeente beoordeelt of een woningaanpassing of een verhuizing de goedkoopste adequate oplossing is. Hierbij spelen de volgende factoren een rol: a. zijn er aangepaste of eenvoudig aan te passen woningen? b. de kostenvergelijking tussen aanpassen en verhuizen. Als de woningaanpassing meer gaat kosten dan € 15.000,00 wordt verhuizen als de goedkoopste adequate oplossing gezien; c. volkshuisvestelijke afwegingen en noodzakelijke vergunningen; d. de woning moet binnen een medisch aanvaardbare termijn beschikbaar zijn; e. sociale omstandigheden; f. afstemming met andere voorzieningen; g. werksituatie; h. verandering in woonlasten; i. wooncomfort; j. is de inwoner huurder of eigenaar van de woning; k. de wil van de inwoner om te verhuizen; l. mantelzorg in de buurt; m. overige specifieke omstandigheden.

33. Nieuw in te voegen ‘artikel 8g Niet meewerken’.
Reden: Toelichting over de medewerkingsplicht.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8g Niet meewerken**

	1.De ouder(s) en/of jeugdige zijn verplicht om, binnen hun mogelijkheden, mee te werken aan onderzoek gericht op de doelmatige inzet van jeugdhulp. 2.Als de ouder(s) en/of jeugdige naar het oordeel van het college niet of onvoldoende meewerken, kan de noodzaak en/of de omvang van de benodigde ondersteuning niet worden vastgesteld en kan door het college worden besloten geen individuele voorziening te verstrekken, een lagere omvang vast te stellen of een eerder toegekende individuele voorziening in te trekken. 3. Lid 1 en 2 gelden ook voor cliënten en hun netwerk wanneer sprake is van een melding Wmo.

34. In artikel 10 lid 3 sub e is de berekeningswijze van een pgb voor dienstverlening (zowel formeel als informeel) gewijzigd.
    Reden: recente jurisprudentie en onderzoek in opdracht van de gemeente Nijmegen.

    Tevens is aan artikel 10 lid 11 een sub d toegevoegd.

    Reden: Benadrukken dat met terugwerkende kracht geen pgb wordt afgegeven.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	e. voor dienstverlening geldt bij formele ondersteuning dat: a. Het formele tarief voor hulp bij het huishouden is gelijk aan 90% van het tarief zoals door het college afgesproken met gecontracteerde aanbieders; b. Het formele tarief voor begeleiding en verzorging, beschermd thuis en trainingshuis is gelijk aan 85% van het zorg in natura tarief; c. Het formele tarief voor behandeling (Jeugdwet) en dyslexiezorg is gelijk aan 90% van het zorg in natura tarief; d. Het formele tarief voor locatiegebonden zorg zoals dagbesteding, logeeropvang en (Jeugdwet) dagbehandeling is gelijk aan 90% van het zorg in natura tarief zoals; e. Het formele tarief voor beschermd wonen intramuraal licht, middel en zwaar is gelijk aan respectievelijk

	55%, 62% en 66% van het zorg in natura tarief; f. Het formele tarief voor vervoer is gelijk aan het zorg in natura tarief; g. Het informele tarief voor jeugdhulp is gebaseerd op het minimumloon vermeerderd met vakantietoeslag en -uren. Indien de budgethouder werkgeverslasten moet afdragen wordt het budget met die lasten verhoogd. h. Het informele tarief voor Wmo-voorzieningen is gebaseerd op het minimumloon vermeerderd met het vakantiegeld en -uren. Indien de budgethouder werkgeverslasten moet afdragen wordt het budget met die lasten verhoogd.— i. De tarieven worden jaarlijks, per jaar, per 1 januari, door het college vastgesteld. d. de kosten zijn gemaakt voordat de melding (Wmo) of aanvraag (Jw) is gedaan.

35. Artikel 11 wordt tekstueel aangepast.
Reden: Nieuw onderscheid wordt gemaakt tussen formele en informele ondersteuning in plaats van professionele ondersteuning. Formele ondersteuning dekt de lading beter.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Regels voor pgb professionele zorg 1. Dit artikel heeft betrekking op de **professionele** zorgaanbieder die middels een pgb wordt gefinancierd en een eventuele onderaannemer die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaamheden verricht. 5. De zorgaanbieder die **professionele zorg** biedt moet voldoen aan alle wettelijke, bovenwettelijke en/of aanvullende gemeentelijke criteria en kwaliteitseisen zoals vastgelegd in bijlage 4.	**Artikel 11. Regels voor pgb formele ondersteuning** a. Dit artikel heeft betrekking op de **formele** zorgaanbieder die middels een pgb wordt gefinancierd en een eventuele onderaannemer die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaamheden verricht. 5. De zorgaanbieder die **formele ondersteuning** biedt moet voldoen aan alle wettelijke, bovenwettelijke en/of aanvullende gemeentelijke criteria en kwaliteitseisen zoals vastgelegd in bijlage 4 en/of de productenboeken/programma's van eisen van het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB).

36. De titel van artikel 12 wordt gewijzigd.
    Reden: Verduidelijken van onderscheid tussen informele en formele ondersteuning.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Artikel 12. Regels voor pgb informele zorg (sociaal netwerk)	**Artikel 12. Regels voor pgb informele zorg (sociaal netwerk en hulp die niet voldoet aan de eisen voor formele ondersteuning)**

37. In artikel 12 wordt lid 4 tekstueel gewijzigd en een nieuw lid 6 sub d toegevoegd.
    Reden:
    - 'professionals' wordt gewijzigd naar formele ondersteuning.
    - mogelijk maken om het belang van het kind mee te laten wegen. Verwijzers zien soms dat het niet goed is voor een kind, omdat de afhankelijkheid groter is dan optimaal voor de ontwikkeling van het kind.

Oude tekst	Nieuwe tekst
4. Als een pgb wordt verstrekt voor hulp die geboden wordt door een persoon die behoort tot het sociaal netwerk, krijgt deze persoon een lager tarief betaald voor zijn diensten dan het vastgestelde tarief voor **professionals.**	4. Als een pgb wordt verstrekt voor hulp die geboden wordt door een persoon die behoort tot het sociaal netwerk, krijgt deze persoon een lager tarief betaald voor zijn diensten dan het vastgestelde tarief voor **formele ondersteuning.**
	6 d professionele afstand van de zorgverlener niet nodig is om de beoogde doelen te behalen

38. In artikel 13 wordt lid 2 gewijzigd.
    Reden: Verduidelijkt is dat vanuit een pgb budget geen bemiddelingskosten kunnen worden betaald.

Oude tekst	Nieuwe tekst

2. Pgb-beheer kan plaatsvinden door iemand die tot het sociaal netwerk behoort of door een professional. **Een professional is een vertegenwoordiger die zijn diensten tegen marktconform tarief levert. Het college of de andere organisatie kan vragen om een bewijs van betaling.**	2. Pgb-beheer kan plaatsvinden door iemand die tot het sociaal netwerk behoort of door een professional **met inachtneming van artikel 10 lid 4 van deze verordening**.

39. In artikel 15 wordt lid 2 en 3 gewijzigd.
Reden: actualisatie.

Oude tekst	Nieuwe tekst
1. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van collectief vervoer, ter hoogte van de eigen bijdrage voor de voorziening AVAN (GR BVO Dran) € 0,19 per kilometer en een eenmalige bijdrage van € 1,08 per rit als opstaptarief. Deze bijdrage valt niet onder het abonnementstarief. 2. De onder lid 1 vermelde bedragen zijn uitgedrukt in het prijspeil 1-1-2024. Deze worden ieder opvolgend jaar gewijzigd aan de hand van ontwikkelingen ten aanzien van de gehanteerde prijsindex (NEA index en CPI index), en gewijzigde btw- en vervoerstarieven.	1. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van collectief vervoer, ter hoogte van de eigen bijdrage voor de voorziening AVAN (GR BVO Dran). 2. De eigen bijdrage bestaat uit een opstaptarief en een bedrag per kilometer. Deze bijdrage valt niet onder het abonnementstarief. 3. De hoogte van het opstaptarief en het bedrag per kilometer kan ieder opvolgend jaar worden gewijzigd aan de hand van ontwikkelingen ten aanzien van de gehanteerde prijsindex (NEA index en CPI index), en gewijzigde btw- en vervoerstarieven.

40. Nieuw in te voegen 'Artikel 18b maatregelen bij wangedrag'
Reden: begrenzen wangedrag/ onzorgvuldig gebruik van voorzieningen.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	**Artikel 18b. Maatregelen bij wangedrag** 1. Bij herhaald en/of ernstig wangedrag bij het ontvangen van diensten of bij herhaald onzorgvuldig gebruik van een (in bruikleen verstrekte) voorziening, treft het college – al dan niet tijdelijk – maatregelen jegens de cliënt ter bescherming van de (medewerker van) een zorgverlener of andere cliënten of ter voorkoming van (verdere) schade aan de (in bruikleen) verstrekte voorziening. 2. Bij een herhaling van ernstig wangedrag en/of het onzorgvuldig gebruik zal dit leiden tot schorsing of beëindiging van de verstrekte

	maatwerkvoorziening of beëindiging van de toegang tot de algemene voorziening. 3. Het college kan nadere regels stellen.

41. Aan artikel 19 wordt een nieuw lid 2 toegevoegd.
Reden: verduidelijking.

Oude tekst	Nieuwe tekst
	2. Het college kan bij nadere regeling bepalen in welke gevallen en vorm de waardering kan worden verstrekt.

42. In artikel 21 lid 3 worden sub a t/m d gewijzigd en sub e t/m h toegevoegd.
Reden: Aangepast aan de huidige wet- en regelgeving.

Oude tekst	Nieuwe tekst
3.Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijselementen: a. De kosten van de beroepskracht; b. Redelijke overheadkosten; c. Kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg; d. Indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;	3. Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijselementen: a. De aard en omvang van de te verrichten taken; b. De voor de sector toepasselijke Cao-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie; c. Een redelijke toeslag voor overheadkosten; d. Een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg; e. De kosten voor bijscholing van het personeel; f. Cliëntgebonden en niet-cliëntgebonden kosten van beroepskrachten; g. Cliëntgebonden kosten anders dan van beroepskrachten; h. Kosten voor indexering.

43. Artikel 38 leden 1 t/m 4 worden gewijzigd.
Reden: Jaartallen geactualiseerd.

Oude tekst	Nieuwe tekst
In lid 1 t/m 4: Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2021	In lid 1 t/m 4: Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen 2024

44. Artikel 40 lid 2 wordt gewijzigd.
Reden: Jaartal geactualiseerd.

Oude tekst	Nieuwe tekst

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen **2024**.	2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Wijchen **2026**.

45. In bijlage 1 wordt onder het kopje 'vormen van maatschappelijke ondersteuning' de opsomming van algemene voorzieningen op grond van de Wmo aangevuld.
Reden: uitbreiding van de beschikbare algemene voorzieningen

Oude tekst	Nieuwe tekst
De volgende vormen van algemene voorzieningen zijn op grond van de Wmo 2015 beschikbaar: - rolstoelpool - inloop- en ontmoeten - vrijwilligersververvoer OpStap - vrij toegankelijke dagbesteding	De volgende vormen van algemene voorzieningen zijn op grond van de Wmo 2015 beschikbaar: - poolvoorzieningen - inloop- en ontmoeten - vrijwilligersvervoer OpStap - vrij toegankelijke dagbesteding - **Wijk GGZ** **- hulp die door (netwerk) medewerkers van het Sociaal Team zelf wordt geleverd**

46. In bijlage 1 wordt onder het kopje 'vormen van jeugdhulp' de opsomming van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen op grond van de Jeugdwet aangevuld.
Reden: uitbreiding van de beschikbare algemene voorzieningen en actualisatie conform de aanbesteding 2025. Jeugdhulp op de Sint Maartensschool wordt inmiddels via lumpsum financiering geregeld.

Oude tekst	Nieuwe tekst
De volgende vormen van algemene voorzieningen jeugdhulp zijn beschikbaar: – Welzijnswerk/sociaal cultureel werk jeugd – Schoolmaatschappelijk werk – Opvoedondersteuning en opvoedadvies – Jeugdhulp op de Sint Maartenschool	De volgende vormen van algemene voorzieningen jeugdhulp zijn beschikbaar: – Welzijnswerk/sociaal cultureel werk jeugd – Schoolmaatschappelijk werk – Opvoedondersteuning en opvoedadvies – **hulp die door (netwerk) medewerkers van het Sociaal Team zelf wordt geleverd**
De volgende vormen (bouwstenen) van maatwerkvoorzieningen jeugdhulp zijn beschikbaar: **Blok B** – Reguliere begeleiding en verzorging en begeleiding – Specialistische begeleiding – Dagbesteding (intersectoraal) – Dagbehandeling (intersectoraal) – Consultatie en advies** – Vaktherapie	De volgende vormen (bouwstenen) van maatwerkvoorzieningen jeugdhulp zijn beschikbaar: – Reguliere begeleiding – Specialistische begeleiding – Persoonlijke verzorging – Onderwijstoeleidende dagbesteding – Voorschoolse- en naschoolse dagbehandeling – Naschoolse dagbehandeling LVB+ – BSO+

– Kortdurend verblijf – Casemanagement – Vervoerdiensten – GGZ (behandeling basis Jeugd GGZ, specialistische Jeugd GGZ (incl. observatie en diagnostiek) en dyslexie en Jeugd GGZ-beschikbaarheidscomponent voor 24-uurs crisiszorg) **Blok C** – Time out voorziening/ tussenvoorziening – Pleegzorg – Gezinshuis – Beschermd wonen – Behandelgroep 24uurs op terrein – JeugdzorgPlus – Klinische opname – Spoedopvang in het kader van spoedeisende hulp – Ambulant in C (ambulante behandeling J&O LVG, ambulante groepsgerichte behandeling J&O J-LVG, multisysteemtherapie, MDFT, ACRA / Craft, Gezin Centraal / IOG) – Jeugdbescherming – Jeugdreclassering – Drang	– Consultatie en advies** – Vaktherapie – Kortdurend verblijf (logeeropvang) – Casemanagement – Vervoer – Orthopedagogische behandeling basis – Orthopedagogische behandeling specialistisch – Ambulante spoedhulp – GGZ (behandeling basis Jeugd GGZ, specialistische Jeugd GGZ (incl. observatie en diagnostiek) en dyslexie en Jeugd GGZ-beschikbaarheidscomponent voor 24-uurs crisiszorg) – Pleegzorg – Gezinshuis – Beschermd wonen jeugd – Fasehuis – Kamertraining – Residentiële jeugdhulp met terreinvoorziening – Residentiële jeugdhulp zonder terreinvoorziening – Moederkindhuis – Multi Systeem Therapie (MST) – intersectorale InVerbindingsTeam (IVT) met JIM – Jeugdbescherming – Jeugdreclassering – Drang

47. In bijlage 2 wordt artikel 5 lid 1 gewijzigd.
Reden: actualisatie.

Oude tekst	Nieuwe tekst
1. Het bedrag voor een maatwerkvoorziening voor huisvesting die in natura of als eenmalig pgb wordt verstrekt, wordt vastgesteld als tegenwaarde van het bedrag zoals vermeld in een door het college geaccepteerde offerte die voldoet aan het programma van eisen.	1. Het pgb voor de aanschaf en indien van toepassing het onderhoud van een woonvoorziening wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde **van de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening in natura,** dan wel het bedrag zoals vermeld in een door het college geaccepteerde offerte

	die voldoet aan het programma van eisen.

48. In bijlage 2 wordt artikel 6 lid 1 gewijzigd.
Reden: aanscherping.

Oude tekst	Nieuwe tekst
2. De waardestijging van de woning die door het ontvangen van een woonvoorziening ontstaat, moet bij verkoop van de woning gedeeltelijk aan de gemeente Wijchen te worden betaald.	3. De waardestijging van de woning die door het ontvangen van een woonvoorziening ontstaat, moet bij verkoop van de woning **of verhuizing van de cliënt** gedeeltelijk aan de gemeente Wijchen te worden betaald.

49. In bijlage 2 wordt artikel 7 gewijzigd.
Reden: actualisatie.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Het pgb voor een rolstoel wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde van de goedkoopst adequate in natura en (indien van toepassing) WA-verzekering voor vergelijkbare rolstoelen.	a. Het pgb voor een rolstoel wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde van de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening inclusief onderhoud en reparatie in natura en (indien van toepassing) goedkoopste WA-verzekering voor vergelijkbare rolstoelen over een periode van 7 jaar (bij volwassenen) of 5 jaar (bij minderjarigen). b. Als onderhoud en reparatie niet beschikbaar zijn als onderdeel van een maatwerkvoorziening in natura, geldt voor een handbewogen rolstoel een vast bedrag van maximaal 5% van de aanschafwaarde per jaar en voor een elektrische rolstoel een bedrag van maximaal € 400, - per jaar. c. Het bedrag voor onderhoud en reparatie en (indien van toepassing) WA-verzekering wordt jaarlijks betaald nadat is aangetoond dat de kosten worden gemaakt.

50. In bijlage 2 wordt artikel 8 gewijzigd.
Reden: actualisatie.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Het pgb voor vervoersvoorzieningen wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde van de goedkoopst	a. Het pgb voor vervoersvoorzieningen wordt vastgesteld op basis van de tegenwaarde van de goedkoopst adequate

adequate maatwerkvoorziening in natura en (indien van toepassing) WA-verzekering over een periode van 7 jaar.	maatwerkvoorziening (indien van toepassing) inclusief onderhoud en reparatie in natura en (indien van toepassing) goedkoopste WA-verzekering over een periode van 7 jaar (bij volwassenen) of 5 jaar (bij minderjarigen). b. Als onderhoud en reparatie niet beschikbaar zijn als onderdeel van een maatwerkvoorziening in natura, geldt hiervoor een bedrag van maximaal € 400, - per jaar. c. Het bedrag voor onderhoud en reparatie en (indien van toepassing) WA-verzekering wordt jaarlijks betaald nadat is aangetoond dat de kosten worden gemaakt.

51. In bijlage 2 worden in artikel 10 lid 2 en 3 gewijzigd.
Reden: de oude tekst bleek niet (meer) correct.

Daarnaast wordt aan lid 4 toegevoegd dat de hier genoemde bedragen (individuele vervoerskostenvergoedingen) jaarlijks worden geïndexeerd.

Oude tekst	Nieuwe tekst
2 Bij een Wmo-vervoerspas voor AVAN betaalt de gemeente het verschil tussen het AVAN-tarief per kilometer en het reguliere OV-tarief per kilometer. De persoon met de Wmo-vervoerspas betaalt het OV tarief per kilometer aan de vervoerder. 3 De persoon met een Wmo-vervoerspas kan per jaar maximaal 1500 kilometer reizen met AVAN op basis van het reguliere OV tarief.	2 Bij een Wmo-vervoerspas voor AVAN betaalt de gemeente het verschil tussen het AVAN-tarief per kilometer en het reguliere OV-tarief per kilometer. De persoon met de Wmo-vervoerspas betaalt **een eigen bijdrage** per kilometer aan de vervoerder. 3 De persoon met een Wmo-vervoerspas kan per jaar maximaal 1500 kilometer reizen met AVAN.ac

52. In bijlage 2 wordt aan artikel 11 lid 2 toegevoegd dat het bedrag voor een (niet lichaamsgebonden) sportvoorziening jaarlijks wordt geïndexeerd.

53. In bijlage 2 artikel 12 wordt lid 2, 3, 5 en 6 tekstueel gewijzigd.
Reden: actualisatie en professionele ondersteuning wordt gewijzigd naar formele ondersteuning.

Oude tekst	Nieuwe tekst
2. De vaststelling van een pgb voor beschermd wonen of beschermd thuis vindt plaats op basis van vijf categorieën. De vorm van wonen (woongroep of individueel) en de intensiteit/ kwaliteit	2.De vaststelling van een pgb voor beschermd wonen **(beschermd wonen intramuraal, trainingshuis of beschermd thuis) vindt plaats op basis van acht producten (tabel in lid 4). De hulpvraag**

van de benodigde (groeps-)begeleiding bepalen welke categorie beschermd wonen of beschermd thuis wordt toegekend.	**bepaalt welk product beschermd wonen wordt toegekend.**
3. Binnen beschermd wonen en beschermd thuis wordt onderscheid gemaakt tussen de zorgverlening door **professionals en niet-professionals**. Bij zorgverlening door **professionals** wordt een standaardtarief per dag gehanteerd. Voor **niet-professionals** wordt gerekend met een uurtarief. **Onder niet-professionals wordt het sociaal netwerk van een cliënt verstaan.**	3. Binnen beschermd wonen en beschermd thuis wordt onderscheid gemaakt tussen de zorgverlening door **formele zorgverleners en informele zorgverleners**. Bij **formele zorgverleners** wordt een standaardtarief per dag gehanteerd. Voor **informele zorgverleners** wordt gerekend met een uurtarief.
5. In bepaalde gevallen wordt het pgb niet berekend op basis van dagtarieven maar op basis van uurtarieven. Het zal dan gaan om de volgende situaties: 1. De budgethouder geeft aan gebruik te willen maken van **niet professionele zorg**. 2. De budgethouder geeft aan gebruik te willen maken van een mix van **niet professionele (informeel) en professionele zorg** (formeel). Na uitsplitsing van het aantal formele en informele uren die de budgethouder nodig heeft, worden deze toegekend conform de uurtarieven in de tabel (bijlage 3).	5. In bepaalde gevallen wordt het pgb niet berekend op basis van dagtarieven maar op basis van uurtarieven. Het zal dan gaan om de volgende situaties: 1. De budgethouder geeft aan gebruik te willen maken van **informele ondersteuning**. 2. De budgethouder geeft aan gebruik te willen maken van een mix van **niet informele en formele ondersteuning**. Na uitsplitsing van het aantal formele en informele uren die de budgethouder nodig heeft, worden deze toegekend conform de vastgestelde uurtarieven.
6. Indien een cliënt met een pgb voor beschermd wonen zowel zorg inkoopt bij een **professionele zorgverlener** als bij een **niet-professionele zorgverlener**, dan leveren beide partijen ieder een deel van de totaal geïndiceerde hoeveelheid zorg. Het totaal aantal uren kan de uren in bovenstaande tabel niet overschrijden	6. Indien een cliënt met een pgb voor beschermd wonen zowel zorg inkoopt bij een **formele zorgverlener** als bij een **informele zorgverlener**, dan leveren beide partijen ieder een deel van de totaal geïndiceerde hoeveelheid zorg. Het totaal aantal uren kan de uren in bovenstaande tabel niet overschrijden

54. In bijlage 2 wordt de tabel in artikel 12 geactualiseerd
Reden: regionale afstemming.

Oude tekst

Categorie	Agogisch klimaat in uren per week	Begeleiding individueel uren per week	Totaal aantal uren begeleiding per week
Beschermd	0	2,5	2,5

Nieuwe tekst

Categorie	Aantal uren groepsbegeleiding per week	Aantal uren Individuele begeleiding per week

thuis licht			
Beschermd thuis groep licht	3,5	2,5	6
Beschermd thuis groep middelzwaar	7	2,5	9.5
Beschermd wonen: groep zwaar	10	2,5	12,5
Beschermd wonen: intensief	12,5	2,5	15

Beschermd thuis: licht	0	2-3
Beschermd thuis:middel	0	4-6
Beschermd thuis zwaar	0	6-9
Beschermd wonen intramuraal: licht	7	4-6
Beschermd wonen intramuraal: middel	7	7-9
Beschermd wonen: zwaar	7	10-14
Trainingshuis licht	7	2,5-4,5
Trainingshuis middel	7	5-7

Met het aantal in te zetten uren individuele en/of groepsbegeleiding mag worden gewisseld, waarbij we gebruikmaken van de omrekenfactor 1 op 6. Dat wil zeggen dat 6 groepsuren gelijk staan aan 1 individueel uur.

55. In bijlage 2 is artikel 16a lid 1 aangepast.
Reden: voorkomen (onnodig) kapitaalverlies

Oude tekst	Nieuwe tekst
1. Wanneer een roerende voorziening dat met een eenmalig pgb is aangeschaft niet meer door de cliënt gebruikt wordt of kan worden moet de cliënt of zijn erfgenaam de restwaarde aan de gemeente vergoeden.	1. Wanneer een roerende voorziening **of hulpmiddel** dat die met een eenmalig pgb is aangeschaft niet meer door de cliënt gebruikt wordt of kan worden moet de cliënt of zijn erfgenaam de restwaarde aan de gemeente vergoeden.

56. In bijlage 2 wordt lid 1 gewijzigd. De mantelzorgwaardering wordt verlaagd van €150,- naar €50,- .
Reden: hierover is reeds een keuze gemaakt.

57. In bijlage 2 komt artikel 22 te vervallen
(Overlijden budgethouder

Bij overlijden van de budgethouder wordt de in vorm van pgb verstrekte maatwerkvoorziening na vier weken beëindigd.)
Reden: Dit is niet meer mogelijk. Na overlijden van de budgethouder stopt het pgb bij de SVB.

58. Bijlage 4 wordt vernummerd naar bijlage 3.
Reden: de tarieventabel wordt niet meer opgenomen in de verordening. Hierdoor wordt voorkomen dat de verordening na 1 jaar verouderde informatie bevat omdat het college de tarieven jaarlijks vaststelt.

Daarnaast wordt in bijlage 3 de tabel "Wettelijke en bovenwettelijke kwaliteitseisen zorgaanbieders (uitgezonderd hulp bij het huishouden) vervangen door een link naar de aanbestedingsdocumenten van het ROB (Regionaal Ondersteuningsbureau)
Reden: Voor de leesbaarheid en de meest actuele informatie is gekozen voor een verwijzing naar de website van het ROB.

Oude tekst	Nieuwe tekst
div.	Voor de kwaliteitseisen wordt verwezen naar de aanbestedingsdocumenten: Documentatie & Downloads - ROB regio Nijmegen - Regionaal Ondersteuningsbureau Wmo & Jeugdhulp. https://robregionijmegen.nl/documentatie-downloads/

59. In de toelichting op de verordening wordt voorliggende voorziening gewijzigd onder het kopje 'Algemeen'.
Reden: Het begrip voorliggende voorziening wordt geschrapt uit de verordening. Voortaan wordt het begrip "andere voorziening" gehanteerd. Dit is juridisch beter passend.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of met hulp van zijn sociaal netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een **voorliggende** voorziening die niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 of de Jeugdwet	Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, mantelzorg of met hulp van zijn sociaal netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een **andere** voorziening die niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 of de Jeugdwet valt. De Wmo

valt. De Wmo 2015 en deze verordening leggen deze toegangsprocedure daarom vast.	2015 en deze verordening leggen deze toegangsprocedure daarom vast.

60. In artikel 2 van de toelichting worden de artikelleden zoals deze zijn doorgenummerd in de verordening ook hier doorgenummerd. Toelichting van nieuwe leden 7 en 8 worden toegevoegd.
Reden: Er zijn nieuwe artikelleden toegevoegd aan dit artikel en een tekstuele aanpassing omdat het doen van een melding niet hoort bij de werkwijze vanuit de Jeugdwet.

Oude tekst	Nieuwe tekst
[1e alinea] Dit artikel is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en **tweede lid, onder a, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, aanhef en onder a van de Jeugdwet**. Daarbij is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening. In artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015 wordt al bepaald dat als bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, het college deze melding onderzoekt. De opdracht aan het college in artikel 2.3, eerste lid van de Jeugdwet om voorzieningen op het gebied van jeugdhulp te treffen indien naar zijn oordeel een jeugdige of ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn, betekent eveneens dat het college **de melding** van de behoefte aan jeugdhulp onderzoekt.	[1e alinea] Dit artikel is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en **tweede lid, onder a, van de Wmo 2015**. Daarbij is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening. In artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015 wordt al bepaald dat als bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, het college deze melding onderzoekt. De opdracht aan het college in artikel 2.3, eerste lid van de Jeugdwet om voorzieningen op het gebied van jeugdhulp te treffen indien naar zijn oordeel een jeugdige of ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn, betekent dat het college **de hulpvraag** met betrekking tot de behoefte aan jeugdhulp onderzoekt.
--	In het zevende lid is overeenkomstig artikel 2.6, eerste lid, onderdeel d, van de Jeugdwet opgenomen dat, de toegang tot jeugdhulp ook via de rechter, OM of justitiële jeugdinrichting kan plaatsvinden in het kader van een strafrechtelijke maatregel.
--	In het achtste lid is bepaald dat na het onderzoek de gemeente een formeel besluit moet nemen. Deze beschikking moet worden verstrekt aan de client of diens vertegenwoordiger en moet voldoen aan

	eisen zoals een motivatie van het besluit, rechtsmiddelenverwijzing en vermelding van rechtsgronden en feiten. Dit zorgt voor rechtszekerheid voor de client en verplicht de gemeente tot transparantie en verantwoording.

61. In artikel 5 van de toelichting wordt een beschrijving van het nieuwe lid 7 toegevoegd.
Reden: Toelichting op het nieuwe lid.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	In het zevende lid is overeenkomstig artikel 2.10 vanuit de Jeugdwet benadrukt dat in het kader van objectiviteit de partij die de hulp uitvoert, niet ook mag adviseren en beslissen over de toekenning daarvan.

62. In artikel 8 van de toelichting wordt een nieuwe toelichting toegevoegd inzake lid 3 sub j en l.
Reden: toelichting op dit nieuwe lid.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	Het derde lid onder j: De doeltreffendheid beoordeelt het college door vast te stellen of de individuele voorziening of interventie wezenlijk bijdraagt aan het oplossen van de hulpvraag en (waar beschikbaar) wordt gewerkt met een bewezen effectieve interventie en nooit met een bewezen niet effectieve interventie. Het college kan hiervoor gebruik maken van de NJI Databank Effectieve jeugdinterventies, Richtlijnen Jeugdhulp en GGZ-standaarden.
	Het derde lid onder l: Sinds 1 juli 2025 is het hebben van een brandveilige stalling wettelijk verplicht.

63. Artikel 8a van de toelichting wordt veranderd van ‘Wonen en zorg’ naar ‘Beoordeling eigen kracht’. Artikel ‘Wonen en zorg’ wordt verplaatst naar artikel 8h in de toelichting.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Artikel 8a Wonen en zorg	**Artikel 8a Beoordeling eigen kracht** Dit artikel benadrukt dat ouders en jeugdigen primair zelf verantwoordelijk zijn voor het oplossen van de problematiek. Pas als de eigen kracht of andere algemene voorzieningen niet toereikend zijn om dit zelf op te lossen kan er een beroep worden

	gedaan op een individuele voorziening vanuit de Jeugdwet of Wmo. Het vierde lid regelt dat bij dreigende overbelasting tijdelijke hulp ingezet kan worden. Deze kortdurende hulp is bedoeld om ouders en te ontlasten als de draaglast tijdelijk hoger is dan de draagkracht. Onder kortdurend wordt een periode van maximaal 6 maanden begrepen. Het vijfde lid stelt vast dat niet alle bovengebruikelijke hulp langdurig verwacht mag worden en er bij dergelijke hulpvragen gekeken moet worden of ouders structureel overbelast worden.

64. Nieuw in te voegen in toelichting 'artikel 8b Gebruikelijke hulp'.
Reden: Dit begrip is nog niet toegelicht in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	**Artikel 8b Gebruikelijke hulp** Dit artikel omschrijft wat wordt verstaan onder gebruikelijke hulp binnen een huishouden en welke verwachtingen daaruit voortvloeien. Van huisgenoten in een studentenhuis wordt uitsluitend gebruikelijk hulp verwacht ten aanzien van het functioneren van de huishouding.

65. Nieuw in te voegen in de toelichting 'artikel 8c Vervoer'.
Reden: Dit artikel is nieuw en nog niet toegelicht in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8c Vervoer** Dit artikel omschrijft de verantwoordelijkheid en de voorwaarden voor het vervoer van jeugdigen naar jeugdhulp. Hierin wordt benadrukt dat ouders primair zelf verantwoordelijk zijn voor het vervoer en er alleen als er een noodzaak is een vervoersvoorziening wordt toegekend.

66. Nieuw in te voegen in de toelichting 'artikel 8d Kinderopvang en buitenschoolse opvang'.
Reden: Dit artikel is nieuw en nog niet toegelicht in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8d Kinderopvang en buitenschoolse opvang** Dit artikel regelt dat reguliere kinderopvang en buitenschoolse opvang geen jeugdhulp zijn. De reguliere kosten bestaan doorgaans uit

	een vast bedrag na aftrek van de kinderopvangtoeslag.

67. Nieuw in te voegen in de toelichting 'artikel 8e Primaat van verhuizen'.
Reden: Dit artikel is nieuw en nog niet toegelicht in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8e Primaat van verhuizen** Dit artikel regelt wanneer een verhuizing voorliggend is op een woningaanpassing voor mensen met een beperking. Deze keuze wordt gemaakt op basis van de goedkoopst adequate oplossing met meerdere factoren die hierin een rol spelen.

68. Nieuw in te voegen in de toelichting 'artikel 8h Niet meewerken'.
Reden: Dit artikel is nieuw en nog niet toegelicht in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
---	**Artikel 8h Niet meewerken** Dit artikel regelt de verplichting van ouders, jeugdigen en clienten (en hun netwerk) om mee te werken aan het onderzoek dat nodig is voor het bepalen van de juiste jeugdhulp of ondersteuning vanuit de Wmo.

69. In artikel 10 van de toelichting wordt een wijziging doorgevoerd.
Reden: Er wordt niet meer gesproken van fraude maar van oneigenlijk gebruik.

Oude tekst	Nieuwe tekst
[laatste zin van het artikel] Lid 10 en 11 zijn opgenomen om fraude en misbruik tegen te gaan.	[laatste zin van het artikel] Lid 10 en 11 zijn opgenomen om oneigenlijk gebruik en misbruik tegen te gaan.

70. Titels van artikel 11 en 12 worden gewijzigd zoals in de verordening. 'Professionele aanbieder' wordt gewijzigd naar 'formele ondersteuning'.
Reden: Het begrip professionele zorg wordt geschrapt uit de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Regels voor pgb professionele zorg Als de budgethouder (cliënt) met zijn pgb een **professionele** zorgaanbieder inschakelt, is het in ieders belang dat deze aanbieder zich niet aan kwaliteitskaders kan onttrekken, omdat hij niet gecontracteerd is bij de gemeente. Ook via de pgb constructie dient de cliënt kwalitatief goede zorg en ondersteuning te ontvangen. Het college dient zich te vergewissen van die kwaliteit. Om die reden worden in de verordening kwaliteitseisen opgenomen voor de	**Artikel 11. Regels voor pgb formele ondersteuning** Als de budgethouder (cliënt) met zijn pgb een **formele** zorgaanbieder inschakelt, is het in ieders belang dat deze aanbieder zich niet aan kwaliteitskaders kan onttrekken, omdat hij niet gecontracteerd is bij de gemeente. Ook via de pgb constructie dient de cliënt kwalitatief goede zorg en ondersteuning te ontvangen. Het college dient zich te vergewissen van die kwaliteit. Om die reden worden in de verordening kwaliteitseisen

professionele aanbieder die via een pgb wordt ingeschakeld.	opgenomen voor formele ondersteuning die via een pgb wordt ingeschakeld.
Artikel 12. Regels voor pgb informele zorg (sociaal netwerk) Dit artikel ziet specifiek op de situatie waar hulp of ondersteuning wordt ingekocht bij het sociaal netwerk. Tot het sociale netwerk worden personen gerekend uit de huiselijke kring en andere personen met wie iemand een sociale relatie onderhoudt. Bij deze laatste groep kan gedacht worden aan familieleden die niet in hetzelfde huis wonen, buren, vrienden, kennissen, etc. Daarbij is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen.	**Artikel 12. Regels voor pgb informele zorg (sociaal netwerk en hulp die niet voldoet aan de eisen voor formele ondersteuning)** Dit artikel ziet specifiek op de situatie waar informele ondersteuning wordt ingekocht **zoals bij het sociaal netwerk of aanbieders die niet voldoen aan de eisen zoals gesteld bij formele ondersteuning.** Tot het sociale netwerk worden personen gerekend uit de huiselijke kring en andere personen met wie iemand een sociale relatie onderhoudt. Bij deze laatste groep kan gedacht worden aan familieleden die niet in hetzelfde huis wonen, buren, vrienden, kennissen, etc. Daarbij is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen.

71. Nieuw in te voegen in de toelichting: Artikel 15. Bijdrage in de kosten van collectief vervoer.
Reden: Stond niet eerder in de toelichting.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	**Artikel 15. Bijdrage in de kosten van collectief vervoer** Dit artikel regelt de financiële bijdrage die een client moet leveren voor het gebruik van collectief vervoer dat wordt ingezet binnen het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

72. Nieuw in te voegen in de toelichting: Artikel 18b. Maatregelen bij wangedrag
Reden: Dit artikel is nieuw en nog niet toegelicht in de verordening.

Oude tekst	Nieuwe tekst
--	**Artikel 18b Maatregelen bij wangedrag** Dit artikel geeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om op te treden wanneer cliënten zich ernstig of herhaaldelijk misdragen of onzorgvuldig omgaan met voorzieningen die zij vanuit de Wmo of de Jeugdwet ontvangen. Het doel is om medewerkers, andere cliënten en voorzieningen zelf te beschermen.

Adviesorgaan
Sociaal Domein
Wijchen

Advies van het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen met betrekking tot

Advies aan:	College van Burgemeester en Wethouders gemeente Wijchen.
Adviesaanvraag met betrekking tot:	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2026
Adviesgegeven door:	Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen
Document ontvangen op:	8 augustus 2025
Toelichting gegeven op het document en vragen beantwoord door:	Miriam Vermeeren, Juridisch Ambtenaar WMO, Werkbedrijf Druten Wijchen.
Advies gegeven op:	27 September 2025
Soort Advies:	Gevraagd advies.

Inleiding:
Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen dankt het College van B&W voor het toesturen van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2026.

Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen heeft tijdens de vergadering van de Werkkamer Jeugd en Onderwijs van 16-4-2025 een toelichting ontvangen op de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2024 en tijdens de vergadering van de Regiekamer van 27-8-2025 zijn vragen over de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2025 beantwoord.

Het Adviesorgaan waardeert het zeer dat zij in een vroeg stadium is betrokken in het ontwikkelproces van de Verordening.
Graag verneemt het Adviesorgaan van het College of de vorm en inhoud van dit advies bijdraagt aan het optimaliseren van deze Verordening.

Leeswijzer:
Het advies dat gegeven wordt is inhoudelijk van aard. Het advies is opgedeeld in twee deeladviezen. Deze zijn verwoord in twee paragrafen, deel 1 en 2. In deze leeswijzer wordt aangegeven hoe de opbouw van het advies is.

- In deel 1. wordt een deeladvies gegeven met betrekking tot het concept Eigen Kracht.
- In deel 2. wordt een deeladvies gegeven met betrekking tot de uitwerking van de Verordening naar beleid op uitvoeringsniveau.

Deel 1.
In de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2025, verder genoemd Verordening, wordt in Artikel 8A het concept Eigen Kracht beschreven. Het concept is op een zorgvuldige wijze uitgewerkt. Een concept als Eigen Kracht laat zich niet eenduidig toepassen. Voor iedere inwoner van Wijchen wordt Eigen Kracht bepaald door onder andere leerbaarheid, vaardigheden, kwaliteiten. Er zal steeds een afstemming noodzakelijk zijn tussen de capaciteiten van de inwoner en de toepassing van het concept Eigen Kracht. Bij deze afstemming is het belangrijk dat overvraging, een te grote verwachting van de Eigen Kracht, wordt vermeden.

Deeladvies 1.
Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om het concept Eigen Kracht uit te werken naar praktische vaardigheden in ondersteuning, hulpverlening en zorg van de inwoner. De concrete uitwerking van het concept Eigen Kracht kan de afstemming tussen de mogelijkheden van de inwoner en de veronderstelde Eigen Kracht onderbouwen.

Deel 2.
In de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2025 is landelijke wetgeving vertaald naar het gemeentelijk niveau. De Verordening is een goede uitwerking naar het gemeentelijk niveau. De regelgeving in de Verordening wordt deels uitgewerkt op regionaal niveau door het Regionaal Ondersteuningsbureau. Voor het toepassen van andere delen van de Verordening is een verdere uitwerking naar beleid op uitvoeringsniveau noodzakelijk. Dit is al specifiek geadviseerd in Advies 1 met betrekking tot het concept Eigen Kracht. Maar in de Verordening wordt ook gesproken over bijvoorbeeld een andere organisatie in Artikel 4. Vooronderzoek en Artikel 6. Verslag, en in Artikel 26. wordt gesproken over Toezichthouders. Zowel voor de andere organisatie, de toezichthouder maar ook voor andere begrippen en artikelen is een uitwerking, invulling op uitvoeringsniveau, het beleid op uitvoeringsniveau, gewenst.

Deeladvies 2.
Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp gemeente Wijchen 2025 uit te werken naar beleid op uitvoeringsniveau. Dit beleid op uitvoeringsniveau moet richting geven aan het werk van medewerkers en duidelijkheid verschaffen aan inwoners over ondersteunings-mogelijkheden.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7224
Extern Zaak ID	Z/25/316605
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.r
Titel	316605 Beslisnota Wmebv aanwijzingsbesluit en delegatie
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Juridische zaken
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
316605 Beslisnota Wmebv aanwijzingsbesluit en delegatie
Bijlage 1 - Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen
Bijlage 2 - Wijzigingsbesluit delegatiebesluit gemeente Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de gemeenteraad besluit:

1. Het Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen vast te stellen.
2. Het wijzigingsbesluit Delegatiebesluit Wijchen 2020 vast te stellen.

Besluit (Aangenomen)

de gemeenteraad besluit:

1. Het Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen vast te stellen.
2. Het wijzigingsbesluit Delegatiebesluit Wijchen 2020 vast te stellen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/316605

Beslisnota voor de gemeenteraad

Onderwerp: Wmebv aanwijzingsbesluit en delegatie

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit
de gemeenteraad besluit:

1. Het Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen vast te stellen.
2. Het wijzigingsbesluit Delegatiebesluit Wijchen 2020 vast te stellen.

Aanleiding
De Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) bevat onder andere regels over de communicatie tussen de gemeente en haar inwoners. Deze regels staan als groep in afdeling 2.3 van de Awb. Afdeling 2.3 van de Awb wijzigt op 1 januari 2026. Dan treedt namelijk de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (hierna: Wmebv) in werking. Deze wet verbetert de digitale communicatie met inwoners. De Wmebv geeft iedereen het recht om formele berichten elektronisch naar een bestuursorgaan te sturen. Formele berichten zijn berichten die deel uitmaken van een procedure over een besluit, klachten of andere krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven berichten. De bestuursorganen bepalen welke elektronische weg hiervoor wordt opengesteld (e-mail, webformulier, uploaden bestand). De mogelijkheid om per post met de gemeente te communiceren blijft; de Awb geeft burgers en bedrijven de keuze tussen de papieren of de digitale weg.
De wijziging geldt voor alle bestuursorganen van de gemeente: de raad, het college en de burgemeester. Zij moeten de elektronische kanalen aanwijzen die inwoners en bedrijven voor deze formele berichten moeten gebruiken.

Om het aanwijzen van nieuwe kanalen of het wijzigen van bestaande kanalen in de toekomst sneller en efficiënter te laten plaatsvinden, wordt voorgesteld om de bevoegdheid van de raad aan het college te delegeren.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
24-9-2024	Informatienota college vastlegging Zorgplicht Wet Modernisering Elektronisch bestuurlijk Verkeer (WMEBV)

Gewenst resultaat
Het voldoen aan de Wmebv en daardoor een betere digitale dienstverlening voor inwoners.

Argumenten

1.1 De Wmebv bepaalt dat gemeenten digitale kanalen moeten openstellen voor formele berichten.

De Wmebv wijzigt afdeling 2.3 van de Awb. De Wmebv geeft inwoners en bedrijven het recht om digitaal met de gemeente te communiceren. De bestuursorganen, waar formele berichten kunnen worden ingediend, moeten de elektronische weg voor formele berichten dus openstellen. Dat doen we via een aanwijzingsbesluit. In het aanwijzingsbesluit wordt voor elk formeel bericht een kanaal aangewezen. Daarbij is ook gekeken naar een passend beveiligingsniveau voor elk type bericht (verder 'product'). Voor sommige producten is de e-mail een goed, laagdrempelig kanaal. Voor andere producten waarbij privacygevoelige gegevens worden meegestuurd, is gekozen voor een beter beveiligd alternatief, namelijk een webformulier (met of zonder DigiD). Berichten die via webformulieren worden ingediend, zijn moeilijker te onderscheppen. Via het aangewezen kanaal kan de inwoner of het bedrijf zijn of haar bericht aan de gemeente versturen.

1.2 Het verbetert de digitale dienstverlening voor onze inwoners en bedrijven.

Het proces om te komen tot dit aanwijzingsbesluit heeft gezorgd voor een verbetering van onze dienstverlening. We hebben alle producten die we aanbieden opnieuw bekeken. Daarbij hebben we niet alleen meer digitale producten toegevoegd, maar ook de inhoud en kwaliteit van bestaande producten verbeterd. Door duidelijke digitale kanalen aan te wijzen, weten inwoners en bedrijven precies waar ze hun berichten kunnen indienen. Dit maakt het contact met de gemeente makkelijker en sneller. Ook kunnen we beter helpen als iemand moeite heeft met digitaal contact. Zo zorgen we voor een betrouwbare en toegankelijke dienstverlening voor iedereen.

1.3 Een gezamenlijk aanwijzingsbesluit vastgesteld door alle bestuursorganen is voor inwoners overzichtelijk en makkelijk te gebruiken.

Binnen de gemeente zijn meerdere bestuursorganen actief. Dit zijn de Gemeenteraad, het College van burgemeester en wethouders en de burgemeester. Elk orgaan moet volgens de Wmebv kanalen aanwijzen via welke inwoners formele berichten aan het orgaan kunnen sturen.

Door samen één besluit te nemen, maken we het voor inwoners duidelijk en makkelijk. Inwoners weten vaak niet welk bestuursorgaan ze moeten hebben. Ze zien de gemeente als één organisatie. Als elk bestuursorgaan een apart besluit neemt, kan dat verwarrend zijn. Door samen één besluit te nemen, maken we het voor inwoners duidelijk: er is één digitale plek waar inwoners vinden hoe ze berichten kunnen indienen, ongeacht voor welk bestuursorgaan het bericht bedoeld is. Dat is overzichtelijk en gebruiksvriendelijk. Ook voorkomt dit verwarring en dubbele systemen. Als een inwoner via een onjuist kanaal een bericht stuurt, proberen we de inwoner alsnog te verwijzen naar het juiste kanaal en bekijken we wat we kunnen doen om de inwoner te helpen.

2.1 Het College kan op efficiënte en praktische wijzer besluiten nemen over digitale kanalen.

In het Delegatiebesluit Wijchen 2020 is de bevoegdheid van artikel 2:13 Awb ten behoeve van uw raad (nog) niet gedelegeerd aan het college. De reden hiervoor is dat het hier gaat om een nieuwe bevoegdheid van de raad, die eerder niet bestond. Het college kan sneller bepalen welk digitaal kanaal voor een product wordt aangewezen. De techniek ontwikkelt zich voortdurend, en het is belangrijk dat de gemeente snel kan inspelen op nieuwe mogelijkheden. Als uw raad deze taak aan het college overdraagt, kunnen inwoners en bedrijven blijven rekenen op goede en moderne digitale dienstverlening.

Tegenargumenten en risico's
1.1 De lijst van producten en diensten waarvoor een kanaal is aangewezen is misschien niet volledig.
De lijst met formele berichten is op dit moment grotendeels compleet. De lijst voldoet ook aan de wettelijke eisen. Toch kan het zijn dat er in de toekomst nog aanvullingen nodig zijn.
Om te zorgen dat inwoners en bedrijven altijd weten waar zij terechtkunnen, is in het aanwijzingsbesluit het algemene contactformulier opgenomen voor producten die (nog) niet op de lijst staan. Zo blijft het proces duidelijk en toegankelijk. Ook blijven we de lijst regelmatig actualiseren, zodat nieuwe producten snel en eenvoudig aan de lijst kunnen worden toegevoegd als dat nodig is.

1.1 Een aantal webformulieren dat wordt aangewezen is nog in ontwikkeling.
In het aanwijzingsbesluit staat voor alle producten een kanaal aangewezen. Via het aangewezen kanaal kunnen verzenders berichten versturen naar de gemeente. Een kanaal is bijvoorbeeld een webformulier. Het aanwijzingsbesluit treedt op 1 januari 2026 in werking. Op dat moment treedt ook de Wmebv in werking. Een aantal webformulieren voor producten, zoals we die aanwijzen, is op dit moment nog in ontwikkeling. Het gaat bijvoorbeeld om de webformulieren voor Woo-verzoeken en aansprakelijkstellingen. We verwachten dat deze af zijn vóórdat het aanwijzingsbesluit, waarin de kanalen worden aangewezen, en de Wmebv in werking treedt op 1 januari 2026. Tot die tijd kunnen inwoners en bedrijven de bestaande contactmogelijkheden blijven gebruiken.

1.1 en 3.1 De interne werkwijze voor de Wmebv is nog niet volledig geïmplementeerd.
De interne werkwijze rondom de Wmebv is nog in ontwikkeling. De werkwijze vraagt van medewerkers een andere aanpak bij binnenkomende producten. We zorgen ervoor dat iedereen goed wordt meegenomen in het proces. Als een inwoner via een onjuist kanaal een bericht stuurt, proberen we de inwoner alsnog te verwijzen naar het juiste kanaal en bekijken we wat we kunnen doen om de inwoner te helpen. Dit vraagt soms extra aandacht, maar met duidelijke afspraken en goede samenwerking zorgen we ervoor dat dit soepel verloopt.

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Communicatie
De gemeentelijke website wordt aangepast, zodat bij elk product het aangewezen digitale kanaal staat.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het aanwijzingsbesluit wordt na vaststelling door alle bestuursorganen bekendgemaakt in het digitale gemeenteblad en treedt op 1 januari 2026 in werking. Ook het wijzigingsbesluit Delegatiebesluit Wijchen wordt bekendgemaakt in het digitale gemeenteblad. Deze wijzigingen treden ook op 1 januari 2026 in werking.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
Dit voorstel is besproken met team Dienstverlening, team Informatiemanagement, team Communicatie en de Functionaris Gegevensbescherming.
Het inventariseren van alle producten en het aanwijzen van een digitaal kanaal heeft plaatsgevonden in afstemming met de teams die producteigenaar zijn.

Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen

Intitulé

Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen

De raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de gemeente Wijchen,
ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft,
gelet op artikel 2:13, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht,
besluiten vast te stellen het:

Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen

Artikel 1 Definities
Dit besluit verstaat onder:

a. bericht: een bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
b. kanaal: een aangewezen wijze van elektronisch verzenden van berichten als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.
c. Verzender: inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, (keten)partners en overige betrokkenen die bij de gemeente iets (aan)vragen of indienen.

Artikel 2 Algemene bepalingen

1. Dit aanwijzingsbesluit geeft aan op welke wijze de verzender de gemeente digitaal kan benaderen. Verzender houdt de mogelijkheid om op een niet-elektronische wijze te communiceren met de gemeente, zoals per telefoon, per post of via een afspraak op locatie.
2. Voor de berichten die de verzender uit eigen beweging indient, wordt in artikel 3 een elektronische wijze van verzenden als kanaal aangewezen.
3. Voor berichten die op verzoek van de gemeente worden ingediend, wordt de in de uitnodiging aangewezen elektronische wijze van verzenden als kanaal gebruikt.
4. In afwijking van het tweede en derde lid wordt, voor berichten waarvoor in dit aanwijzingsbesluit geen expliciet kanaal is aangewezen en voor zover de wet niet anders bepaalt, het algemeen contactformulier op de website van de gemeente aangewezen.

Artikel 3 Aanwijzing kanalen
Voor berichten die de verzender uit eigen beweging indient, wordt voor elk van de hierna vermelde producten een kanaal aangewezen. Elk toegewezen kanaal heeft alleen betrekking op het daarbij genoemde product. Alle kanalen zijn te bereiken via de website van de gemeente.

Product/dienst	**Kanaal**
Aanvragen gehandicaptenparkeerkaart instelling	Meldingsformulier sociaal team
Aanvragen gehandicaptenparkeerplaats	Webformulier

Adresonderzoek	Webformulier
As verstrooien	E-mail (apv@drutenwijchen.nl)
Asbestverwijdering	Extern webformulier (ODRN)
AVG-verzoek	Webformulier
Bedrijf aan huis	Omgevingsloket
Bezwaarschrift	Webformulier
Bezwaarschrift leges/precario	Webformulier
Bijstand doorgeven wijziging	Webformulier
Bijstand zelfstandigen	Webformulier
Bijstandsuitkering	Webformulier
Bijzondere begraafplaats toestemming	Contactformulier
Bijzondere bijstand	Webformulier
Briefadres	Webformulier
Doorgeven vermissing bij de RDW	Webformulier (afspraak)
Erepenning voor ondernemers	E-mail (kabinetszaken@wijchen.nl)
Evenementenvergunning	Webformulier
Exploitatievergunning	E-mail (apv@drutenwijchen.nl)
Financiële hulp	Webformulier
Geboorteaangifte	Webformulier
Gedenkteken plaatsingsvergunning	Contactformulier
Gedoogbeslissing	Webformulier
Geheimhouden persoonsgegevens	Webformulier
Gemeente aansprakelijk stellen	Webformulier
Handhavingsverzoek	Webformulier
Herbegraven of alsnog cremeren	Contactformulier
Individuele inkomenstoeslag	Webformulier
Individuele studietoeslag	Webformulier
Ingebrekestelling niet tijdig beslissen	Webformulier
Inkomstenverklaring	Webformulier
Inkoop en aanbestedingen	Webformulier
Inspreken gemeenteraad	E-mail (griffie@wijchen.nl)
Inzien bodycam beelden	Webformulier
Isolatiesubsidie eengezinswoning	Webformulier
Jeugdhulp	Meldingsformulier sociaal team
Kampeerontheffing	E-mail (apv@drutenwijchen.nl)
Kandidaatstelling verkiezingen	E-mail (verkiezingen@wijchen.nl)
Kansspelautomaat	Webformulier
Kinder- en jongerenlintjes	Webformulier
Kindregeling	Webformulier
Klacht	Webformulier
LEADERsubsidie	E-mail (coordinator@rvnmw.nl)
Leerlingenvervoer	Webformulier
Ligplaatsvergunning	E-mail (apv@drutenwijchen.nl)
Loterij of kansspel organiseren	Webformulier
Mantelzorgcompliment	Webformulier
Melding huwelijk of geregistreerd partnerschap	Webformulier

Melding start bouw	E-mail (bouwhandhavingwijchen@drutenwijchen.nl)
Meldingen Omgevingswet	Omgevingsloket
Melding openbare ruimte en overlast	BuitenBeter
Melding verkeersonveilige situatie	BuitenBeter
Monumentensubsidie	Webformulier
Nadeelcompensatie	Contactformulier
Omgevingsvergunningen	Omgevingsloket
Omgevingsvergunningen vooroverleg	Webformulier
Ontheffing parkeren in de blauwe zone	Webformulier
Overlijdensaangifte	Webformulier
Plaatsen van sandwichborden	Webformulier
Planschade	Webformulier
Principeverzoek	Webformulier
Registrering politieke partij	E-mail (verkiezingen@wijchen.nl)
Rijbewijs aanvragen	Webformulier (afspraak)
Rioolaansluiting aanvragen	Webformulier
Sponsor een bankje	E-mail (d.van.ooijen@drutenwijchen.nl)
Sponsoring rotondes	E-mail (d.van.ooijen@drutenwijchen.nl)
Standplaatsvergunning	Webformulier
Standplaatsvergunning Vierdaagse Dag van Wijchen	Webformulier
Starterslening	Webformulier
Stimuleringslening verduurzaming zakelijk	Webformulier
Stookontheffing	Webformulier
Subsidie cultuurparticipatie	Webformulier
Subsidie jeugdleerlingen muziekverenigingen en podiumkunsten	Webformulier
Subsidie kunstactiviteiten en kunstonderwijs	Webformulier
Subsidie ondersteuning energie besparen ondernemers	Webformulier
Subsidie uitvoeringsondersteuning	Webformulier
Subsidie welzijn	Webformulier
Tijdelijk verhuur leegstaand pand	Webformulier
Toegang centrum	Webformulier
Toekomstbestendig Wonen Lening Wijchen	Webformulier
Toestemming ontleding stoffelijk overschot	Contactformulier
Uitrit of inrit aanleggen	Omgevingsloket
Verhuizing doorgeven	Webformulier
Verkeersontheffing	E-mail (wijkbeheer@drutenwijchen.nl)
Verklaring van huwelijksbevoegdheid	Webformulier
Verzoek wet hergebruik van overheidsinformatie	Webformulier
Verzoekschrift	Contactformulier
Voorkomen van heling	Webformulier
Vooroverleg	Webformulier
Vrijstelling inschrijvingsplicht	E-mail (leerplicht@drutenwijchen.nl)

Wijziging van gegevens BRP aanvragen	Webformulier
WMO-voorziening algemeen	Meldingsformulier sociaal team
Woo-verzoek	Webformulier
Zilveren draagspeld	E-mail (kabinetszaken@wijchen.nl)

Artikel 4 Kanaal Omgevingswet
In afwijking van 2 en 3, wordt voor berichten die daartoe bij of krachtens de Omgevingswet zijn aangewezen het Omgevingsloket als bedoeld in artikel 20.21 van die wet als kanaal gebruikt.

Artikel 5 Kanaal Dienstenwet
In afwijking van artikel 2 en 3, wordt voor berichten die deel uitmaken van een procedure of formaliteit die valt onder de Dienstenwet de Berichtenbox voor Bedrijven als bedoeld in artikel 5 van de Dienstenwet als kanaal aangewezen.

Artikel 6 Inwerkingtreding besluit
Dit besluit treedt in werking op de datum waarop de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer in werking treedt.

Artikel 7 Citeertitel
Dit besluit wordt aangehaald als: Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening gemeente Wijchen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 27 november 2025.
De voorzitter, De griffier,

R.D. Helmer- Englebert A.B. Berendsen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2025.
De burgemeester, De secretaris,

R.D. Helmer-Englebert J.M. Hendrix

Aldus vastgesteld op 28 oktober 2025.
De burgemeester,

R.D. Helmer-Englebert

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Wilt u samen met andere belanghebbenden bezwaar maken? Dat kan. U kunt dan één gezamenlijk bezwaarschrift indienen. Het is dan wel van belang dat u in een bijlage de NAW-gegevens en de handtekeningen van alle bezwaarmakers opneemt. Voor de inhoudelijke beoordeling maakt het geen verschil of u een bezwaarschrift apart of gezamenlijk indient.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
a. uw naam en adres;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
d. de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 53,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon € 194,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 385,-. Deze bedragen gelden vanaf

1 januari 2025.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

Toelichting

Algemeen

Op 1 januari 2026 treedt de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (hierna: Wmebv) in werking. Een uitzondering hierop vormt de zorgplicht voor het bieden van passende ondersteuning omdat die al op 1 januari 2024 in werking is getreden. Met deze wet wordt onder andere afdeling 2.3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gewijzigd. Deze wet geeft eenieder het recht om zogenoemde officiële berichten – dat wil zeggen berichten die deel uitmaken van een procedure over een besluit, klachten, of andere krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven berichten - elektronisch naar een bestuursorgaan te sturen. Hierna zal steeds over inwoners en bedrijven worden gesproken, maar ook anderen (zoals verenigingen en stichtingen) komt dit recht toe.

Gemeentelijke bestuursorganen waarvoor dit in elk geval geldt, zijn de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester. Deze bestuursorganen dienen daarom ieder voor zover het hun eigen bevoegdheid betreft, de elektronische kanalen aan te wijzen die burgers, bedrijven en anderen voor deze officiële berichten moeten gebruiken.

Artikelsgewijs

Alleen die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1 Definities

Bij de definitie van de begrippen ‘bericht’ en ‘kanaal’ is aangesloten bij de betekenis die deze begrippen in de Algemene wet bestuursrecht hebben. Ter nadere toelichting dient het volgende.

Het recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te sturen ziet op de volgende typen officiële berichten:

1. Een bericht dat deel uitmaakt van een procedure over een besluit. Hiertoe behoren in elk geval maar niet uitsluitend:
   - Aanvraag voor een besluit van een bestuursorgaan (artikel 4:1 Awb);
   - Een aanvulling (artikel 4:5 Awb);
   - Een ingebrekestelling (artikel 4:17 Awb);
   - Een zienswijze en bedenkingen (artikel 3:15, 4:7, 4:8 Awb);
   - Een bezwaarschrift (artikel 6:4 Awb);
   - Verzoek om informatie bij of vraag aan een bestuursorgaan over een lopende procedure over een besluit.
2. Een klacht. Hiertoe behoren in elk geval klachten van eenieder jegens een gemeentelijk bestuursorgaan in de zin van hoofdstuk 9 Awb, waaronder ook verzoekschriften aan de gemeentelijke ombudsman vallen. Daarnaast behoren klachtprocedures jegens gemeentelijke bestuursorganen in de bijzondere wet tot deze categorie.
3. Een ander krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven bericht. Hiertoe behoren in ieder geval wettelijk verplichte meldingen, zoals in het omgevingsrecht of de Participatiewet.

De wet schrijft voor dat voor elk type bericht een voldoende betrouwbare en vertrouwelijke wijze van verzenden wordt aangewezen (artikel 2:13, tweede lid Awb). Welke wijze dat in een concreet geval is, is afhankelijk van de aard en de inhoud van het

type bericht en het doel waarvoor het bericht wordt gebruikt. Kanalen als een specifiek webformulier, een generiek e-formulier, ingevuld (geprint of gedownload) formulier dat geüpload kan worden, e-mail, en mijnomgevingen kunnen als 'voldoende betrouwbaar en vertrouwelijk' worden gezien. Daarbij is het voor sommige type berichten gezien hun aard en inhoud nodig om authenticatie op bepaalde betrouwbaarheidsniveaus mogelijk te maken. In dit besluit wordt voor de te bepalen betrouwbaarheidsniveaus aangesloten bij de Wet digitale overheid (Wdo) en de regels die op basis daarvan zijn gesteld.

Artikel 2 Algemene bepalingen
Bij het aanwijzen van elektronische kanalen voor producten is onderscheid gemaakt in twee typen berichten: berichten die inwoners en bedrijven uit eigen beweging verzenden (eerste lid) en berichten die inwoners en bedrijven op verzoek van de gemeente sturen (tweede lid). Tot het eerste type berichten behoren onder meer aanvragen, ingebrekestellingen, en meldingen. Tot het tweede type berichten behoren onder meer aanvullingen ex artikel 4:5 Awb, een zienswijze, en een reactie op de uitnodiging voor een hoorzitting.

Voor berichten die inwoners en bedrijven uit eigen beweging verzenden, wijzen wij specifieke kanalen aan. De kanalen staan per product opgenomen in artikel 3. Uitgangspunt is dat deze kanalen worden gebruikt.

Bij berichten die op verzoek van de gemeente worden verstuurd, brengt de gemeente zelf contact tot stand tussen de gemeente en de betreffende inwoner of het bedrijf. Daarom verwijzen wij voor de aanwijzing van het kanaal hiervoor naar de betreffende uitnodiging van de gemeente. In die uitnodiging geeft de gemeente aan hoe verdere elektronische communicatie kan plaatsvinden.

Het derde lid geeft een bepaling voor berichten waarvoor nog geen speciaal kanaal is aangewezen. Deze kunnen via het algemeen contactformulier op de website van de gemeente worden gestuurd. Dit kanaal is daarmee een vangnet.

Artikel 3 Aanwijzing kanalen
Voor de aanwijzing van kanalen is onderscheid gemaakt naar de verschillende producten en diensten die inwoners en bedrijven bij de gemeente kunnen vragen. Bij de benaming van de producten/diensten is zoveel mogelijk aangesloten bij de benaming ervan op de gemeentelijke website. Daardoor zijn de producten/diensten makkelijk te vinden. De producten/diensten zijn waar mogelijk gebundeld voor zover zij via hetzelfde kanaal aangevraagd kunnen worden en hiermee geen onduidelijkheden of inconsistenties optreden.

Uitleg bij de terminologie van de kanalen:
- Webformulier. Op de gemeentelijke website bieden wij specifieke webformulieren aan om producten of diensten aan te vragen. Elk webformulier heeft een unieke URL. Op de gemeentelijke website vindt u via de productpagina het actuele digitale aanvraagformulier.
- Omgevingsloket online. Dit is het landelijke portaal voor aanvragen en meldingen over de Omgevingswet. De URL hiervan is https://omgevingswet.overheid.nl.

Artikel 4 Kanaal Omgevingswet

Voor sommige typen berichten geldt dat de wetgever het gebruik van een bepaald kanaal door burgers en bedrijven heeft voorgeschreven. Dat geldt voor bepaalde berichten in de op 1 januari 2024 inwerking getreden Omgevingswet. In artikel 16.1, eerste lid, van de Omgevingswet is geregeld dat een elektronische aanvraag om een besluit of een melding op grond van de Omgevingswet in bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) geregelde gevallen via de landelijke voorziening als bedoeld in artikel 20.21 van de wet wordt ingediend of gedaan. Die landelijke voorziening is het Omgevingsloket dat onderdeel is van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Ook is in artikel 16.1, tweede lid, van de Omgevingswet de mogelijkheid geboden om bij AMvB te regelen hoe het elektronisch voldoen aan een andere informatieverplichting dan een melding of het elektronisch verzenden van een ander bericht op grond van de Omgevingswet kan plaatsvinden. Daartoe is in artikel 14.1 en 14.2 van het Omgevingsbesluit aangegeven dat de indiening van de volgende berichten via het Omgevingsloket verloopt:

a. een aanvraag om een omgevingsvergunning;
b. een aanvraag om een maatwerkvoorschrift;
c. een aanvraag om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel;
d. een melding als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid, van de Omgevingswet;
e. een andere informatieverplichting dan een melding, tenzij bij wettelijk voorschrift een andere wijze is aangewezen waarop aan de informatieverplichting wordt voldaan; en
f. de bij de onder a t/m e te verstrekken gegevens en bescheiden, tenzij het bevoegd gezag instemt met een andere wijze van verstrekken.

In de artikelen 14.1, derde lid en 14.2, tweede lid, van het Omgevingsbesluit is aangegeven voor welke type berichten en daarbij de te verstrekken gegevens en bescheiden uit de eerdere artikelleden de landelijke voorziening niet beschikbaar is.

Aangezien het Omgevingsloket op grond van de Omgevingswet al als verplicht te gebruiken kanaal is aangewezen, hoeft dat niet nog een keer te gebeuren in het aanwijzingsbesluit. In dit artikellid is daarom niet geregeld dat dit kanaal wordt ‘aangewezen’. Volledigheidshalve is echter wel geregeld dat het Omgevingsloket voor deze berichten als kanaal wordt ‘gebruikt’.

Het Omgevingsloket is niet voor alle berichten in de fysieke leefomgeving aangewezen als verplicht te gebruiken kanaal. Voor de berichten waarvoor het gebruik van het Omgevingsloket niet verplicht is, is in artikel 2 en 3 een kanaal aangewezen. De in dit artikel bedoelde berichten kunnen ook behoren tot de berichten in de zin van artikel 2 en 3. Daarom is hier geregeld dat ‘in afwijking’ daarvan het Omgevingsloket wordt gebruikt.

Artikel 5 Kanaal Dienstenwet

In artikel 5 van de Dienstenwet is geregeld dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zorgdraagt voor de inrichting van een centraal elektronisch loket. Onderdeel van dit centrale elektronische loket – het Dienstenloket – is de Berichtenbox voor Bedrijven. Het gebruik van de Berichtenbox om procedures en formaliteiten in de zin van de Dienstenwet af te handelen is momenteel niet wettelijk verplicht voor dienstverleners (ondernemers). Gemeenten zijn op grond van de Dienstenwet (artikel 14) wel verplicht aan te sluiten op het Dienstenloket. Ook zijn zij verplicht de Berichtenbox te gebruiken bij de verzending van berichten over procedures en formaliteiten die onder de Dienstenwet vallen. De verplichting geldt voor zover een ondernemer waarvoor een bericht is bestemd, via de Berichtenbox kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is. Gemeenten zijn bovendien

verplicht ervoor te zorgen dat ze via de Berichtenbox voldoende bereikbaar zijn voor berichten van een ondernemer die zien op de afwikkeling van procedures en formaliteiten. Aangezien er voor het berichtenverkeer tussen de gemeente en ondernemers al een elektronische voorziening is getroffen, is ervoor gekozen de Berichtenbox voor Bedrijven als verplicht kanaal aan te wijzen.

De in dit artikel bedoelde berichten kunnen ook behoren tot de berichten voor de indiening waarvan in artikel 2 en 3 een kanaal is aangewezen. Daarom is hier geregeld dat ‘in afwijking’ daarvan de Berichtenbox voor Bedrijven wordt aangewezen.

Besluit tot wijziging van het Delegatiebesluit Wijchen 2020

De raad van de gemeente Wijchen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2025,

gelet op afdeling 10.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 156 van de Gemeentewet;

b e s l u i t

vast te stellen het volgende besluit tot wijziging van het Delegatiebesluit Wijchen 2020.

Artikel I Wijziging besluit

Het Delegatiebesluit Wijchen 2020 wordt gewijzigd als volgt:

(In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, cursief gezet. In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens vetgedrukt.)

A. Artikel 2 wordt gewijzigd door het toevoegen van een nieuw lid 1 met als tekst: "het aanwijzen van een voldoende betrouwbare en vertrouwelijke wijze van elektronisch verzenden van berichten aan de gemeenteraad, als bedoeld in artikel 2:13, tweede lid, van de Awb."

B. De bestaande artikelleden 1 tot en met 4 worden vernummerd tot lid 2 tot en met lid 5.

Artikel II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de datum waarop de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer in werking treedt.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad in de openbare raadsvergadering van 27 november 2025.

de griffier,	de voorzitter,
A.B. Berendsen	R.D. Helmer-Englebert

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7222
Extern Zaak ID	Z/25/320755
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.s
Titel	320755 Beslisnota mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Juridische zaken
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P0 Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
320755 Beslisnota mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen
Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. het 'Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen' conform bijgevoegd concept-besluit vast te stellen.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. het 'Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen' conform bijgevoegd concept-besluit vast te stellen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/320755

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. het 'Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen' conform bijgevoegd concept-besluit vast te stellen.

Aanleiding
Een mer is een milieueffectrapportage. In een mer-beoordeling beoordeelt het bevoegd gezag of de milieugevolgen van een ruimtelijk besluit zo groot zijn dat het noodzakelijk is om een milieueffectrapportage (hierna: mer) op te stellen. Bij een plan (zoals een omgevingsvisie, programma of omgevingsplan) heet deze beoordeling de 'plan-mer-beoordeling' en bij een project (zoals een projectbesluit of omgevingsvergunning, soms ook omgevingsplan) de 'project-mer-beoordeling'.

De wetgeving rond de mer is veranderd sinds de Omgevingswet op 1 januari 2024 is ingegaan[1]. Voor 1 januari 2024 mocht het college een besluit nemen over de mer-beoordeling voor een bestemmingsplan. Sinds de Omgevingswet is dit veranderd. Alleen het bevoegd gezag dat gaat over de vaststelling van het besluit dat nodig is voor het betreffende plan of project, mag een mer-beoordelingsbesluit hierover nemen[2]. Als de raad bevoegd gezag is voor het vaststellen van dit besluit, mag de raad deze bevoegdheid mandateren aan het college.
Als de raad dit niet doet, moet er een extra besluit komen van de raad. Dat zorgt voor vertraging. Daarom is het voorstel om deze bevoegdheid aan het college te mandateren.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
dd-mm-yyyy	Besluit

Gewenst resultaat
Het college krijgt de bevoegdheid om namens de raad als bevoegd gezag een project- of plan-mer-beoordeling te doen en hiermee wordt onnodige vertraging in het planproces voorkomen, zoals bijvoorbeeld bij woningbouwprojecten.

[1] De mer-regelgeving is te vinden in afdeling 16.4 Ow en in hoofdstuk 11 en bijlage V van het Omgevingsbesluit (Ob).
[2] Artikel 16.36, vijfde lid resp. 16.43 tweede lid Ow.

Argumenten

1.1 Het college was onder de oude wetgeving bevoegd om een mer-beoordelingsbesluit te nemen.

De procedure voor het vaststellen van een bestemmingsplan ging vroeger als volgt:
Het college deed de voorbereiding. Dat mocht volgens artikel 160 van de Gemeentewet.
Het college besloot om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen, zodat mensen het konden bekijken. Als dat nodig was, nam het college ook een besluit over de milieueffecten (mer-beoordeling). De gemeenteraad stelde uiteindelijk het bestemmingsplan vast.
Vroeger stonden de regels over de mer in de Wet milieubeheer. In die wet stond dat ook het bestuursorgaan dat de voorbereiding doet, bevoegd is om een mer-beoordelingsbesluit te nemen.
De hoogste rechter (Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State) vond deze regel belangrijk. Daardoor mocht het college, als voorbereidend bestuursorgaan, het besluit nemen over de mer-beoordeling bij een bestemmingsplan.

1.2 Onder de Omgevingswet is een mandaatbesluit nodig om onnodige vertraging in het planproces te voorkomen.

In de Omgevingswet staat niet meer dat het bestuursorgaan dat de voorbereiding doet, ook het besluit mag nemen over de mer-beoordeling.
In de memorie van Toelichting op de Omgevingswet[3] staat duidelijk dat als een ander bestuursorgaan dan het "bevoegd gezag" de voorbereiding doet, dit geregeld moet worden via een mandaat. De Algemene wet bestuursrecht (Awb), afdeling 10.1.1, maakt dit mogelijk.
Een voorbeeld om dit uit te leggen:
De procedure voor het aanpassen van het omgevingsplan (vroeger: bestemmingsplan) is niet veranderd door de Omgevingswet. De gemeenteraad stelt de wijziging van het plan vast. Het college moet nog steeds de ontwerpwijziging ter inzage leggen.
Maar als er een mer-beoordeling nodig is, moet dat besluit nu van de raad komen, en niet meer van het college. De raad moet dan op een eerder moment een besluit nemen. Een nadeel hiervan is dat het zorgt voor vertraging in de procedure.
Een mer-beoordelingsbesluit gaat alleen over de vraag of er aanzienlijke milieueffecten zijn. Het zegt niets over of een ontwikkeling wenselijk is.
De raad beslist daar later over, nadat het plan ter inzage heeft gelegen.
Ook daarom is het handig om de bevoegdheid voor de mer-beoordeling aan het college te mandateren.

1.3 Verhouding met andere mandaatbesluiten

Dit mandaatbesluit gaat alleen over mer-beoordelingen waarvoor de raad bevoegd gezag is.
Bij omgevingsvergunningen is het college bevoegd gezag. Wanneer daar een mer-beoordeling moet plaatsvinden, is hiervoor mandaat aan medewerkers van de WDW of de ODRN geregeld in de diverse mandaatbesluiten.

Tegenargumenten en risico's

n.v.t.

Financiële gevolgen

N.v.t.

[3] Kamerstukken II 2013/14, 33 962, nr. 3, p. 558.

Communicatie
N.v.t.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling zal het mandaatbesluit bekend worden gemaakt in het digitale gemeenteblad. Het mandaatbesluit treedt in werking de dag na bekendmaking.

Geheimhouding
N.v.t.

Voorstel
Advies

Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen

De raad van de gemeente Wijchen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2025;

gelet op:

- het bepaalde in de Gemeentewet, afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet;
- de instemming van het college van burgemeester en wethouders op grond van artikel 10:4 van de Algemene wet bestuursrecht.

BESLUIT:

Vast te stellen het 'Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen'.

Artikel 1. Begripsbepalingen
In dit besluit wordt verstaan onder:
- mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen, alsmede de noodzakelijke feitelijke handelingen in het kader van de voorbereiding, bekendmaking en uitvoering daarvan te verrichten alsmede de ondertekening;
- raad: de gemeenteraad van de gemeente Wijchen;
- college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen.

Artikel 2. Mandaat aan het college
De raad verleent mandaat aan het college voor het nemen van een mer-beoordelingsbesluit zoals bedoeld in afdeling 16.4 van de Omgevingswet.

Artikel 3. Ondertekening door het college
Bij de uitoefening van de in dit besluit gemandateerde bevoegdheden is de ondertekening als volgt:

Namens de gemeenteraad van de gemeente Wijchen,

de secretaris,	de burgemeester,
<handtekening>	<handtekening>
<naam secretaris>	<naam burgemeester>

Artikel 4. Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking.

Artikel 5. Citeertitel
Dit besluit kan aangehaald worden als: 'Mandaatbesluit milieueffectrapportage (mer)-beoordeling Wijchen'

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 16 december 2025.

de griffier,	de voorzitter,
R.B. Waumans	R.D. Helmer-Englebert

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7285
Extern Zaak ID	Z/25/325090
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	6.t
Titel	325090 Beslisnota Ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
325090 Beslisnota Ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
Bijlage 1: Context en verwerking aanbevelingen van evaluatie CR
Bijlage 2: Ontwerp aanpassing CR
Bijlage 3: Overzicht wijzigingen CR
Bijlage 4: Ontwerp aanpassing DVO
Bijlage 5: Overzicht wijzigingen DVO
Bijlage 6: Ontwerp aanpassing inrichtingsplan

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	11 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	14 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

1. Om geen zienswijze te geven over het ontwerp aanpassing gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.

Besluit (Aangenomen)

De Gemeenteraad besluit:

1. Om geen zienswijze te geven over het ontwerp aanpassing gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/325090

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit
De Gemeenteraad besluit:

1. Om geen zienswijze te geven over het ontwerp aanpassing gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.

Aanleiding
De gemeenten in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland werken samen op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. De samenwerking heeft de vorm van een centrumregeling, geldend vanaf 1 september 2021. In de centrumregeling (art. 13) is een evaluatiebepaling opgenomen: "De centrumregeling zal binnen vier jaar na aangaan worden geëvalueerd onder gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de deelnemende colleges." Deze evaluatie is in 2024 in opdracht van de portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang door een extern bureau uitgevoerd.

Op basis van de evaluatie is het college voornemens om de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland te wijzigen. Het college stelt gemeenschappelijke regelingen en de wijzigingen hiervan vast maar heeft hiervoor toestemming nodig van de raad. Voordat uw raad toestemming kan worden gevraagd, moet het ontwerp aanpassing eerst voor een zienswijze worden voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Het college zal ook een dienstverleningsovereenkomst aangaan en het inrichtingsplan vaststellen. Voor de volledigheid worden deze ter informatie meegestuurd.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
13-06-2024	Z/24/238916 Toestemmen wijzigingsbesluit Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland (CR BW MO)

Gewenst resultaat
Duidelijke en helder vastgelegde samenwerkingsafspraken op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

Argumenten
1.1 De aanpassing van de centrumregeling is in lijn met de aanbevelingen van de evaluatie. De aanbevelingen waren:

- Laat construct intact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
- Vergroot bewustzijn in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
- Zet in op vinden balans tussen centralisatie en 'couleur locale'/lokale betrokkenheid.
- Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zien wij als opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

Op hoofdlijn betreft dit:

a. In de centrumregeling (artikel 3) zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt en dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.
b. Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten, draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de centrumregeling in artikel 1, lid 5 en artikel 5, lid 5 en lid 6.

De rol van Nijmegen (als centrumgemeente) is bij onverwachte en urgente kwesties daarmee minder bepalend dan voorheen. Voordeel is dat niet alleen het draagvlak maar ook de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor lastige dossiers meer gezamenlijk gedeeld wordt. Dit past bij de verantwoordelijkheid die alle gemeenten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang op grond van de Wmo hebben.

c. Afspraak aangepast om alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met ingang van 1-1-2025 gezamenlijk te dragen en hierbij de datum van doordecentralisatie los te laten. Dit is in de centrumregeling (artikel 7-9) en de dienstverleningsovereenkomst (artikel 6.5, 6.6, 6.8) aangepast.

1.2 De aanpassing van de centrumregeling is zorgvuldig en met draagvlak van de deelnemende gemeenten tot stand gekomen.
De wijzigingen zijn zowel inhoudelijk, financieel als juridisch regionaal afgestemd. Alle colleges van de deelnemende gemeenten leggen het ontwerp aanpassing van de centrumregeling, voor aan hun raad voor een zienswijze. De dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan zijn ter informatie bijgevoegd.

1.3 Het ontwerp aanpassing van de centrumregeling bevat geen fundamentele wijzigingen.
De gemeenteraad kan samen met andere raden, regionaal blijven sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.

Tegenargumenten en risico's
N.v.t.

Financiële gevolgen

De aanpassing heeft geen gewijzigde financiële gevolgen.

Communicatie
N.v.t.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Alle deelnemende gemeenteraden van Gelderland Zuid worden uitgenodigd een zienswijze naar voren te brengen. Hiervoor geldt een wettelijke termijn van 8 weken.

Nadat de zienswijzen van de raden van alle deelnemers bekend zijn, wordt de balans opgemaakt. Vervolgens zal de (mogelijk aangepaste) geactualiseerde centrumregeling nogmaals naar de raad worden verzonden voor toestemming door de raad. Daarna kan

het college de regeling vaststellen. Vervolgens wordt de geactualiseerde regeling bekend gemaakt door de in de regeling aangewezen gemeente.

Tijdlijn:
- Vierde kwartaal van 2025: de gemeenteraden wordt om zienswijzen gevraagd op het ontwerp aanpassing van de centrumregeling.
- Februari-maart 2026: de colleges van de regiogemeenten besluiten over de reactie op de zienswijzen en de aanpassing van de centrumregeling.
- Mei-juni 2026: de gemeenteraden wordt toestemming gevraagd de aanpassing van de centrumregeling vast te stellen.
- Juni-september 2026: de regionale colleges besluiten over vaststelling van de aanpassing van de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst, mandaatbesluit en inrichtingsplan.
- September 2026: publicatie nieuwe centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst.

Geheimhouding
N.v.t.

Advies
Juridisch adviseur

Bijlagen
1. Bijlage context en verwerking van de uitkomsten en aanbevelingen van de evaluatie CR
2. Ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.
3. Overzicht wijzigingen centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.
4. Ontwerp aanpassing dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.
5. Overzicht wijzigingen dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.
6. Ontwerp aangepast inrichtingsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, inclusief wijzigingen zichtbaar.

Bijlage 1 context en verwerking van de aanbevelingen van de evaluatie CR

Wat houdt de centrumregeling in?
De 13 gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland (Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen) werken samen op het gebied van de inkoop en subsidiëring, declareren en betalen, contract- en relatiemanagement, monitoring, kwaliteitsbewaking en handhaving van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. De samenwerking heeft de vorm van een centrumregeling. In de centrumregeling zijn concrete afspraken vastgelegd over onder andere de financiële en organisatorische samenwerking tussen de gemeenten met betrekking tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Wat houdt de dienstverleningsovereenkomst in?
De dienstverleningsovereenkomst specificeert de afspraken over de te leveren zorg en ondersteuning aan inwoners . Hierbij gaat het om specifieke uitvoeringskaders, de kwaliteitseisen waaraan de taakuitoefening door gemeente Nijmegen moet voldoen, de wijze waarop de deelnemende gemeenten een financiële bijdrage leveren in de kosten die de gemeente Nijmegen maakt voor de uitvoering van de taken en bevoegdheden, de informatieplicht en verantwoordingsplicht van het college van de gemeente Nijmegen aan de overige colleges van de regiogemeenten en de wijze waarop de colleges van de gemeenten elkaar informeren over het niet nakomen van hun verplichtingen en de gevolgen die zij daaraan verbinden. Ook regelt de dienstverleningsovereenkomst het mandaat dat aan de centrumgemeente wordt verleend. De dienstverleningsovereenkomst valt onder uitvoering en is een verantwoordelijkheid van het college.

Wat houdt het inrichtingsplan in?
In het inrichtingsplan staat hoe we de samenwerking concreet vormgeven. We leggen het inrichtingsplan ter kennisgeving aan u voor.

Wat zijn de belangrijkste uitkomsten en aanbevelingen van de evaluatie?
Het onderzoek, uitgevoerd door & Van de Laar, concludeert dat er veel goed gaat in de samenwerking, maar dat er ook nog wat aandachtspunten zijn. De regiogemeenten zijn over het algemeen tevreden over de uitvoering van taken door de centrumgemeente. Er zijn verbetermogelijkheden op het gebied van transparantie en gelijkwaardigheid in de rolverdeling en overlegstructuur. De governance is in de basis goed.
De aanbevelingen zijn:

1. Laat construct in tact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
2. Vergroot bewustzijn in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
3. Zet in op vinden balans tussen centralisatie en ‘couleur locale’/lokale betrokkenheid.

4. Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zijn opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

Hoe is de aanpassing van de centrumregeling tot stand gekomen?
Een werkgroep, bestaande uit een ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging van de gemeenten, heeft op basis van de uitkomsten en aanbevelingen van de evaluatie, de aanpassing van centrumregeling (en dienstverleningsovereenkomst en regioplan) uitgewerkt. In het portefeuillehoudersoverleg beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland is op 10 september 2025 ingestemd met het ontwerp wijzigingsbesluit. Vervolgens zullen colleges van alle regiogemeenten besluiten over het ontwerp wijzigingsbesluit en deze voorleggen voor zienswijzen aan hun raden.

Hoe zijn de belangrijkste uitkomsten van de evaluatie verwerkt in het ontwerp aanpassing van de centrumregeling?
Hieronder vindt u de aanbevelingen en de *aanpassingen*.

1. Laat construct in tact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
   In de centrumregeling zijn op dit onderdeel geen aanpassingen gedaan, maar wel in de dienstverleningsovereenkomst, zie onder.
2. Vergroot bewustzijn in opdrachtgever- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur. Op twee onderdelen zijn hiervoor aanpassingen gedaan in de centrumregeling.
   a) *In de centrumregeling (artikel 3) zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt en dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.*
   b) *Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten, draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de centrumregeling Art 1. Lid 5 en Art 5. Lid 5 en lid 6.*
3. Zet in op vinden balans tussen centralisatie en ‘couleur locale’/lokale betrokkenheid.
   Zie bovenstaande aanpassing 2b) in de centrumregeling m.b.t. het instellen van een bestuurlijk kernteam voor onverwachte en urgente kwesties.
4. Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zijn opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

a) *In lijn met het collegevoorstel 'Verdeling centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang', (d.d. 26 maart 2024) en het aangenomen raadsvoorstel (d.d. 5 juni 2024) wordt de afspraak aangepast om alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met ingang van 1-1-2025 te delen met de regiogemeenten. Dit is in de centrumregeling (artikel 7-9) aangepast.*
b) *Daarnaast is nader geconcretiseerd in Artikel 3.4, dat we regionaal samen werken aan de regionale beleidsopgaven en dat iedere gemeente minimaal 0,2 fte ambtelijke beleidscapaciteit levert om de regionale opgaven te realiseren.*

Tenslotte zijn er enkele tekstuele aanpassingen gedaan in de centrumregeling, die tegemoet komen aan de helderheid en de actualiteit. Zie daarvoor de bijlage Overzicht wijzigingen centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.

Hoe zijn de belangrijkste uitkomsten van de evaluatie verwerkt in het ontwerp aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan?
Hieronder vindt u de aanbevelingen en de *aanpassingen*.

1. Laat construct in tact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
   De afspraak om jaarlijks ambtelijk en bestuurlijk te evalueren is opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst artikel 8a en 8b.
2. Vergroot bewustzijn in opdrachtgever- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
   Zie onder 1. Daarnaast is de overlegstructuur verhelderd in het inrichtingsplan.
3. Zet in op vinden balans tussen centralisatie en 'couleur locale'/lokale betrokkenheid.
   D*e uitgangspunten van de samenwerking verhelderd.*
4. Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zien wij als opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.
   Zie ook onder 4) aanpassingen centrumregeling. Dit is tevens in de dienstverleningsovereenkomst (artikel 6.5, 6.6, 6.8) aangepast.

Tenslotte zijn er enkele tekstuele aanpassingen gedaan in het inrichtingsplan en de dienstverleningsovereenkomst, die tegemoet komen aan de helderheid en de actualiteit. Zie daarvoor de bijlage Overzicht wijzigingen dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.

Ontwerp Aanpassing Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland 2026

Deze centrumregeling heeft betrekking op de samenwerking tussen 13 gemeenten uit de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland op het terrein van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen, ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft;

Overwegende dat:

- de 13 gemeenten in de regio's Rijk van Nijmegen en Rivierenland sinds september 2021 samenwerken op basis van de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland:
- deze samenwerking in 2024 in opdracht van de portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang is geëvalueerd en de centrumregeling op basis hiervan is geactualiseerd;
- de verwachting is dat de doordecentralisatie beschermd wonen met ingang van 1 januari 2027 of later zal plaatsvinden:
- los van de datum van ingang van de daadwerkelijke doordecentralisatie de samenwerking te continueren op de terreinen beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.
- de samenwerking in de vorm van een lichte gemeenschappelijke regeling; een enkelvoudige centrumregeling (zonder openbaar lichaam en gemeenschappelijk orgaan) hiervoor de meest geschikte vorm blijft;
- de gemeente Nijmegen als centrumgemeente voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg heeft gefungeerd;
- dit wil voortzetten voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg;
- de geactualiseerde centrumregeling die ingaat met ingang van .. 2026 waarmee de regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland een niet vrijblijvende governance geregeld hebben, die voldoet aan de Norm van Opdrachtgeverschap en voldoet aan de verplichting om regionaal samen te werken in het kader van de Wmo 2015:
- zij daarom deze centrumregeling willen voortzetten waarin aan de gemeente Nijmegen het mandaat wordt verleend om als centrumgemeente beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg in te kopen, te subsidiëren, contract- en accountmanagement uit te voeren, te monitoren, te declareren en te betalen, kwaliteitsbewaking en handhaving uit te voeren.

Gelet op:

- hoofdstuk 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- de door de raden van voornoemde gemeenten aan hun colleges van burgemeester en wethouders verleende toestemming tot het aangaan van deze samenwerking en het vaststellen van deze regeling overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Besluiten:

Vast te stellen de Centrumregeling beschermd Wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland 2026

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begrippen

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

1. beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio: gemeenten uit de regio Rijk van Nijmegen en de regio Rivierenland, exclusief Maasdriel en Zaltbommel en inclusief Mook en Middelaar;
2. centrumgemeente: gemeente als bedoeld in artikel 8, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zijnde gemeente Nijmegen;
3. de gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen;
4. de regiogemeenten: de gemeenten exclusief gemeente Nijmegen.
5. bestuurlijk kernteam: drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland.

Artikel 2 Doel van de centrumregeling

In deze centrumregeling zijn de afspraken vastgelegd tussen 13 gemeenten uit de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland - inclusief Mook en Middelaar - over de uitvoering van de taken rondom beschermd wonen, maatschappelijke opvang inclusief regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. De gemeenten gaan daartoe de komende jaren een onderlinge samenwerking aan met als doel het zorgdragen voor een kwalitatief goede ondersteuningsstructuur voor de doelgroep van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Hierdoor wordt het behalen van schaalvoordelen, het stimuleren van de samenwerking tussen de gemeenten, de spreiding van voorzieningen, de beheersing van de middelen en eventuele besparingen of aanvullende kosten en de verevening van risico's geregeld.

Artikel 3 Uitgangspunten voor samenwerking

1. De gemeenten sluiten bij het uitvoeren van de taken binnen de samenwerking aan bij de regionale beleidskaders Samen Dichtbij, de evaluaties van Samen Dichtbij, het regioplan en andere aanverwante regionale beleids- en visiedocumenten of beleid wat hiervoor in de plaats komt.
2. Strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten blijven regionaal gelijk. Daarbinnen heeft elke gemeente ruimte voor lokale ambities, beleidsontwikkeling, processen en uitvoering mits deze niet van invloed zijn op de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
3. De gemeenten vullen hun rol in de zin van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 in.
4. De gemeenten werken regionaal samen aan de regionale beleidsopgaven. Iedere gemeente levert minimaal 0,2 fte ambtelijke beleidscapaciteit om de regionale opgaven te realiseren.
5. De gemeenten geven invulling aan de transformatie van beschermd wonen in intramurale voorzieningen naar beschermd wonen thuis in de samenleving door meer in te zetten op ambulante ondersteuning en uiteenlopende woonvarianten verspreid in de regio.
6. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk om de lokale sociale basis voor inwoners op orde te brengen zoals benoemd in de regionale beleidskaders, zodat inwoners kunnen meedoen en

zo lang mogelijk zelfstandig, al dan niet met ondersteuning, kunnen wonen. Zwaardere zorg en/of een beroep op beschermd wonen en maatschappelijke opvang en verslavingszorg wordt daardoor alleen ingezet als het echt nodig is.

7. Om de uitstroom te bevorderen van zowel de dag- en nachtopvang als de 24-uursopvang zetten gemeenten zich in om meer voorzieningen te realiseren in beide regio's.

Hoofdstuk 2 Centrumgemeente

Artikel 4 Aanwijzing centrumgemeente

Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente voor deze Centrumregeling.

Artikel 5 Taken

1. De colleges van de regiogemeenten dragen in de dienstverleningsovereenkomst, aan het college van Nijmegen, taken op ter verwezenlijking van het doel zoals omschreven in artikel 2 van deze centrumregeling.
2. De taken richten zich in ieder geval op de inkoop of subsidiëring, declareren en betalen, contract- en relatiemanagement, monitoren, kwaliteitsbewaking en handhaving van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg in het kader van de Wmo 2015.
3. Nijmegen kan als centrumgemeente nog andere taken uitvoeren voor de regiogemeenten, vast te leggen in de dienstverleningsovereenkomst.
4. Nijmegen zal haar rol als centrumgemeente in de zin van de Wmo 2015 in de geest van deze regeling invullen. De centrumgemeente krijgt van de regiogemeenten de ruimte om deze rol in te vullen.
5. Bij onvoorziene omstandigheden en urgente kwesties die vragen om slagvaardigheid en doorzettingskracht zal centrumgemeente Nijmegen het bestuurlijk kernteam van de regio beschermd wonen en maatschappelijke opvang raadplegen voor advies. Dit binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders.
6. De leden van het bestuurlijk kernteam, worden door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten voorgedragen voor een periode van twee jaar.

Artikel 6 Bevoegdheden colleges

1. Ter verwezenlijking van het doel, kunnen de colleges van de regiogemeenten aan het college van Nijmegen taken opdragen en bevoegdheden mandateren begrensd door wetgeving, jurisprudentie en de financiële kaders van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
2. De bevoegdheden die ter uitvoering van deze regeling worden gemandateerd, worden in een mandaatregeling opgenomen. De mandaatregeling wordt vastgesteld en gewijzigd door eensluidende besluiten van de colleges en burgemeesters van de regiogemeenten.
3. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het verlenen van volmacht door de burgemeesters tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen door Nijmegen namens de regiogemeenten.
4. Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente voor wat betreft de taken die aan Nijmegen worden opgedragen.

Hoofdstuk 3 Financiering, begroting en verantwoording

Artikel 7 Financiering Beschermd wonen.

1. De regionale taak beschermd wonen wordt bekostigd uit de rijksmiddelen die centrumgemeente Nijmegen hiervoor ontvangt.

2. Wanneer de financiële doordecentralisatie van beschermd wonen ingaat ontvangen alle gemeenten – naast het rijksbudget welke de centrumgemeente ontvangt voor beschermd wonen - middelen voor beschermd wonen en worden deze middelen voor de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang geoormerkt door de deelnemende gemeenten.
3. Met ingang van de financiële doordecentralisatie worden de lokaal ontvangen rijksbudgetten beschermd wonen beschikbaar gesteld aan de centrumgemeente voor bekostiging van de regionale taken beschermd wonen. De afspraken hierover worden vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst.

Artikel 8 Financiering maatschappelijke opvang en de regionale taken voor openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg

1. De financiële middelen van maatschappelijke opvang en de regionale taken voor verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg gaan via de rijksbudgetten welke de centrumgemeente Nijmegen ontvangt.
2. De kosten voor het verlenen van zorg, de personele en overhead kosten voor het uitvoeren van regionale taken op het gebied van maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheid en verslavingszorg worden betaald vanuit de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Artikel 9 Regiobegroting Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken openbare gezondheidszorg en verslavingszorg

1. De rijksmiddelen die worden ontvangen voor beschermd wonen (lokaal en centrumgemeente), maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg vormen samen met de Eigen Bijdragen (beschermd wonen en maatschappelijke opvang) het regiobudget beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
2. Het regiobudget beschermd wonen en maatschappelijke opvang, is het financieel kader voor besteding en leidend voor de taken zoals benoemd onder lid 1 van dit artikel.
3. Alle regiogemeenten geven de centrumgemeente het mandaat om de (meerjaren-) regiobegroting te laten vaststellen, met in achtneming van 4b, hieronder.
4. Bij besteding van middelen en het opstellen van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang gelden de volgende afspraken:
    a. De centrumgemeente stelt jaarlijks, in overleg met regiogemeenten, een regionale meerjarenbegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang op basis van benodigde inkoop, subsidies, innovaties en actuele ontwikkelingen op. De personele en overhead kosten voor het uitvoeren van de regionale taken worden betaald vanuit het regiobudget.
    b. De regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt voorgelegd aan de portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de deelnemende gemeenten voor bestuurlijke overeenstemming.
    c. Jaarlijks wordt er verantwoording afgelegd op doelrealisatie aan de portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de deelnemende gemeenten. Dit om gezamenlijk te kunnen blijven sturen op de beweging, transformatie en realisatie in de regio als geheel.
    d. Jaarlijks worden per deelnemer de voorschotten verrekend met de daadwerkelijk, in het voorgaande jaar, gerealiseerde kosten. Het tekort of overschot wordt conform de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst met de deelnemers verrekend.
    e. De rijksmiddelen die de gemeenten in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland ontvangen voor beschermd wonen, maatschappelijk opvang, en openbare gezondheidszorg (voor de regionale taken) en verslavingszorg worden eerst volledig uitgenut alvorens een bijdrage van regiogemeenten wordt gevraagd.

Artikel 10 Dienstverleningsovereenkomst

1. In een tussen de colleges van de regiogemeenten en gemeente Nijmegen te sluiten dienstverleningsovereenkomst, wordt nadere uitwerking gegeven aan deze centrumregeling. In de dienstverleningsovereenkomst wordt in ieder geval geregeld:
   a. De uitvoeringskaders behorende bij de genoemde taken;
   b. De kwaliteitseisen waaraan de taakuitoefening door Nijmegen moet voldoen;
   c. De hoogte van de financiële bijdrage voor de taakuitvoering door de centrumgemeente Nijmegen;
   d. De informatieplicht en verantwoordingsplicht van het college van Nijmegen aan de colleges van de regiogemeenten;
   e. De wijze waarop de colleges van de regiogemeenten elkaar informeren over het niet nakomen van hun verplichtingen en de gevolgen die zij daaraan verbinden;
   f. Nadere uitwerking van solidariteits- en vereveningsprincipe;
   g. Kosten verbonden aan uittreding en verrekening hiervan.
2. De plicht, als bedoeld in het vorige lid, onder d, houdt in ieder geval in het verstrekken van alle gegevens aan de regiogemeenten die voor de uitvoering van de wetgeving door de gemeenten van belang zijn.
3. Indien partijen daartoe besluiten kan de dienstverleningsovereenkomst tussentijds gewijzigd worden.

Artikel 11 Voorzitter/ regionale procesmanager

De deelnemende gemeenten kunnen kiezen voor de aanstelling van een onafhankelijke voorzitter en een regionale procesmanager.

Hoofdstuk 3 Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing

Artikel 12 Wijziging van de regeling

1. Iedere deelnemende regiogemeente kan een voorstel doen tot wijziging van deze regeling.
2. De gewijzigde regeling wordt pas voorgelegd voor toestemming aan de gemeenteraden van de deelnemers, indien alle deelnemers met de gewijzigde regeling akkoord zijn.
3. De deelnemende gemeenten gaan niet over tot wijziging van deze regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden van de deelnemers.
4. De gewijzigde regeling treedt in werking op de dag volgend op die waarop deze door centrumgemeente Nijmegen bekend is gemaakt, tenzij bij de gewijzigde regeling anders is bepaald.
5. Op wijziging van deze regeling is artikel 19 van deze regeling van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13 Toetreding tot de regeling

1. Iedere potentiële nieuwe deelnemer kan een voorstel doen tot toetreding van een gemeente aan deze regeling.
2. Bij toetreding van een gemeente maken de deelnemers afspraken over een herschikking van de financiële bijdragen.
3. De toetreding, zoals bedoeld in het vorige lid, wordt pas voorgelegd aan de gemeenteraden van de deelnemers, indien alle deelnemers met de toetreding akkoord zijn.
4. De toetreding vindt niet plaats dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden van de deelnemers en de gemeenteraad van de toetredende gemeente.
5. Toetreding tot deze regeling door andere gemeenten is gedurende het eerste jaar na het treffen van deze regeling niet mogelijk.

6. Op toetreding tot deze regeling is artikel 19 van deze regeling van overeenkomstige toepassing.

Artikel 14 Uittreding uit de regeling

1. Een deelnemer die wenst uit te treden maakt dit voornemen schriftelijk kenbaar aan de overige deelnemers.
2. Een deelnemer besluit tot uittreding nadat zijn raad hiertoe toestemming heeft verleend.
3. Uittreding kan niet eerder plaats vinden dan een jaar na afloop van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.
4. Onverminderd het derde lid, is uittreding gedurende de eerste drie jaar na aangaan van deze regeling, niet mogelijk.
5. De uittredingskosten zijn de kosten die te maken hebben met (de afbouw van) de overcapaciteit die kan ontstaan in de personele en de materiële sfeer. Deze komen eveneens ten laste van de uittredende regiogemeente en worden alleen in rekening gebracht als de regiogemeente daadwerkelijk besluit uit te treden. Basis voor de desintegratie uittredingskostenberekening zijn de gemiddelde realisatiecijfers (balans, exploitatiecijfers, overige cijfers) van de drie jaren voorafgaand aan het jaar waarin het voornemen tot uittreden kenbaar wordt gemaakt. De kosten die niet direct aan de uittredende partij kunnen worden toegerekend, worden berekend door totalen per kostensoort naar rato te berekenen.
6. De uittredingskosten zoals bedoeld in lid 5 worden vastgesteld door een door de centrumgemeente en de uittredende deelnemer gezamenlijk aan te wijzen deskundige.’
7. De uittredende deelnemer ontvangt van de centrumgemeente bij uittreding een eindafrekening, met een verrekening van de voorschoten en de daadwerkelijk gemaakte kosten. Daarnaast worden in de eindafrekening de kosten opgenomen die verband houden met de uittreding. Een en ander wordt nader uitgewerkt in de dienstverleningsovereenkomst.
8. Naar aanleiding van de uittreding wijzigen de overige deelnemers de regeling, conform artikel 14, of heffen zij de regeling op, conform artikel 15.
9. Op uittreding uit deze regeling is artikel 19 van deze regeling van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15 Opheffing van de regeling

1. Deze regeling wordt opgeheven bij gelijkluidend besluit van de colleges van minimaal twee derde van de deelnemers. Een verzoek tot uittreding van minimaal twee derde van de deelnemers wordt beschouwd als een verzoek tot opheffing.
2. Indien een besluit tot opheffing, als bedoeld in het vorige lid, wordt genomen, geven de deelnemers een onafhankelijke registeraccountant de opdracht om een opheffingsplan op te stellen.
3. Het opheffingsplan, bedoeld in het tweede lid, voorziet in ieder geval in de verplichting van de regiogemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing en de personele gevolgen hiervan.
4. Het college van Nijmegen is belast met de uitvoering van het opheffingsplan bedoeld in het tweede lid.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 16 Evaluatie en doorontwikkeling

Deze regeling zal elke vier jaar worden geëvalueerd onder gemeenschappelijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de colleges van de

deelnemende gemeenten. Onderdeel van de evaluatie is de vraag op welke wijze de centrumregeling kan worden doorontwikkeld.

Artikel 16a Participatie van ingezetenen
Ingezetenen kunnen in verband met de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid inspreken bij de raden van de deelnemende gemeenten.

Artikel 17 Duur
Deze regeling is voor onbepaalde tijd getroffen.

Artikel 18 Geschillen
Onverminderd artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden geschillen over deze regeling onderworpen aan een niet-bindend deskundigenadvies. Voordat een dergelijk advies wordt gevraagd, dient het geschil besproken te worden in een afvaardiging van de deelnemende colleges. Wanneer dit niet leidt tot overeenstemming wijst iedere deelnemer een onafhankelijke deskundige aan. De aangewezen deskundigen benoemen gezamenlijk een deskundige die als voorzitter van de advies- commissie optreedt. Het opdrachtgeverschap aan de commissie wordt door de deelnemers gezamenlijk vervuld. De kosten van de onafhankelijke deskundige worden naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Artikel 19 Inzending en bekendmaking
1. Het college van Nijmegen zendt deze regeling aan Gedeputeerde Staten van Gelderland en van Limburg.
2. Het college zoals genoemd in het eerste lid draagt tevens zorg voor bekendmaking van de regeling overeenkomstig artikel 26 van de wet.
3. Het eerste en tweede lid zijn van toepassing op besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling, alsmede op besluiten tot toetreding en uittreding.

Artikel 20 Archivering
1. Het college van de centrumgemeente draagt zorg voor de archiefbescheiden ten behoeve van de uitvoering van deze centrumregeling, op basis van de archiefverordening van de gemeente Nijmegen.
2. Ten aanzien van de door de colleges van de regiogemeenten gemandateerde taken, berust de zorg voor de desbetreffende archiefbescheiden bij die colleges, conform de archiefverordeningen van de regiogemeenten.
3. Eén van de gemeentearchivarissen van de centrumgemeente dan wel de regiogemeenten houdt namens alle deelnemende colleges toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de centrumregeling, voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
4. Bij opheffing van de centrumregeling treffen de colleges een voorziening voor het beheer van de overgebleven archiefbescheiden, de gemeentearchivarissen van de deelnemende gemeenten gehoord.

Artikel 21 Privacy
Het in achtnemen van de privacy met betrekking tot de door de centrumgemeente uitgevoerde taken geschiedt op basis van de bepalingen die de centrumgemeente ook voor haar eigen processen hanteert conform de privacy wet- en regelgeving.

Artikel 22 Klachten
Klachten die betrekking hebben op de uitoefening van bevoegdheden die in mandaat van de centrum- gemeente worden uitgevoerd door medewerkers van de centrumgemeente worden afgehandeld volgens de klachtenregeling van de centrumgemeente.

Artikel 23 Inwerkingtreding
Deze regeling treedt in werking op de eerste dag van de maand, volgend op de dag waarop centrumgemeente Nijmegen deze regeling op de gebruikelijke wijze bekend heeft gemaakt.

Artikel 24 Intrekking bestaande regelingen en mandaten
Met de inwerkingtreding van deze regeling vervallen eventuele bestaande regelingen en mandaten met betrekking tot de domeinen beschermd wonen en maatschappelijke opvang van deze regeling.

Artikel 25 Citeerwijze
Deze regeling wordt aangehaald als: centrumregeling 'Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland'.

Aldus vastgesteld in de collegevergadering van

De gemeentesecretaris,

De Burgemeester,

Toelichting bij Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Artikelsgewijze toelichting

1.1 Inleiding
Voor wat betreft de verplichte samenwerkingstaken uit de Wmo 2015 op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang vervult Nijmegen de verplichte rol van centrumgemeente voor regionale samenwerking.
Gelet op de schaalvoordelen van regionale samenwerking en de verdere verplichting van rijkswege tot samenwerking binnen de Wmo 2015 is in 2021 besloten om samenwerking te formaliseren in de vorm van een centrumregeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Met de geactualiseerde centrumregeling is een niet vrijblijvende governance geregeld, die voldoet aan de Norm van Opdrachtgeverschap en voldoet aan de verplichting om regionaal samen te werken in het kader van de Wmo 2015.

1.2 Centrumregeling
Voor het aangaan van een centrumregeling op basis van de Wgr door colleges, dienen de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders toestemming te vragen aan hun gemeenteraden (art. 1, lid 2 Wgr). De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

1.3 Deelnemers
Aan de centrumregeling nemen de colleges van burgemeester en wethouders deel van alle gemeenten in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland:
- Berg en Dal
- Beuningen
- Buren
- Culemborg
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Neder-Betuwe
- Nijmegen
- Tiel
- West Betuwe
- West Maas en Waal
- Wijchen

De gemeente Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente. Hiermee is sprake van een enkelvoudige centrumregeling. Wanneer er meer gemeenten zijn die taken uitoefenen voor andere deelnemers is er sprake van een meervoudige centrumregeling. Het ligt voor de hand om Nijmegen aan te wijzen als centrumgemeente, aangezien deze de rol als centrumgemeente op grond van de Wmo voor de taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang vervult. Uit efficiency oogpunt is in 2021 ervoor gekozen om taakuitvoering waar mogelijk te concentreren bij één centrumgemeente.

Artikel 1 Begrippen
In dit artikel is een aantal begrippen nader toegelicht.
De regeling wordt aangegaan met 13 gemeenten. Ieder heeft daarin zijn eigen rol, als centrumgemeente of regiogemeente. Verder zijn ze gelijkwaardig en hebben dezelfde (stem)rechten.

Artikel 2 Doel van de centrumregeling
Artikel 10, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt dat het belang ter behartiging waarvan de regeling is getroffen in de regeling staat vermeld. De vorm voor samenwerking binnen het sociale domein in de provincie Gelderland is een centrumregeling op grond van artikel 8 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Dit is de meest lichte – geformaliseerde – publieke samenwerkingsvorm die mogelijk is voor overheden. In tegenstelling tot bijvoorbeeld een gemeenschappelijk openbaar lichaam, wordt bij een centrumregeling geen nieuwe organisatie met rechtspersoonlijkheid in het leven geroepen.
Ook kent een centrumregeling geen formeel besluitvormend orgaan zoals een algemeen of dagelijks bestuur of bestuurscommissie. Bij een centrumregeling kan worden bepaald dat daarin omschreven bevoegdheden van bestuursorganen of van ambtenaren van de aan de regeling deelnemende gemeenten (regiogemeenten), voortaan in mandaat kunnen worden uitgeoefend door bestuursorganen of ambtenaren van een van de deelnemende gemeenten (de centrumgemeente). De gemeenten in Gelderland-Zuid hebben aan de centrumgemeente een mandaat afgegeven. De basis voor deze vorm van samenwerking wordt gelegd in de tekst van de centrumregeling. Per deelnemer kunnen er vervolgens in een dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt.

Artikel 3 Uitgangspunten voor de samenwerking
De centrumregeling regelt de juridische samenwerkingsvorm. De uitgangspunten die aan deze samenwerking ten grondslag liggen zijn opgenomen in dit artikel. Hierin geven we ook aan wat de bronnen zijn waar deze uitgangspunten in zijn vastgelegd.

Artikel 4 Aanwijzing centrumgemeente
In dit artikel wordt Nijmegen aangewezen als centrumgemeente.

Artikel 5 Taken
De taken die gedefinieerd zijn onder deze regeling worden beschouwd als een minimumpakket dat gelijk is voor alle deelnemende gemeenten. In onderling overleg kan het takenpakket worden uitgebreid of aangepast; dat kan gezamenlijk door aanpassing van het handvest of tussen betreffende regiogemeente en Nijmegen door aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst. Nijmegen zal haar rol als centrumgemeente in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in de geest van deze regeling invullen. Het gaat daarbij zowel om de wettelijke taken: beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.
Voorbeelden van onvoorziene omstandigheden voor het bestuurlijk kernteam zijn calamiteiten, publicitaire zaken, opschalen winteropvang en acute wijzigingen van het budget binnen de vastgestelde regiobegroting.

Artikel 6 Bevoegdheden
Per deelnemende gemeente is een mandaatregeling gemaakt, waarin de relevante bevoegdheden van het college van burgemeester en wethouders aan het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen zijn gemandateerd. Ook is een volmacht verstrekt voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen.
Bevoegdheden die niet worden gemandateerd blijven bij het bestuursorgaan dat de bevoegdheden bezit.
De centrumgemeente kan de opgedragen taken door inkoop- of subsidie laten uitvoeren. Bij inkoop in een samenwerkingsverband speelt aanbestedingsrecht een belangrijke rol. De inkoop of subsidiëring en de onderhandelingen geschiedt door de centrumgemeente Nijmegen – onder voorbehoud van instemming deelnemers – binnen de afgesproken kaders.

Bij deze manier van inkopen, zijn maximale efficiencyvoordelen te behalen. Door grotere volumes, zal er sprake zijn van een sterkere onderhandelingspositie die tot kostenbesparingen en betere voorwaarden kan leiden. Ook kunnen voordelen (financieel en op het gebied van kennisopbouw) behaald worden door het centraliseren en standaardiseren van de inkoopprocessen en organisatie. Daarnaast richt de samenwerking zich op overleg en afstemming tussen de deelnemende gemeenten met betrekking tot het sociale domein. Verbetering van kwaliteit en het benutten van schaalvoordeel is leidend.

Artikel 7 en 8 Financiële middelen
De regionale taken op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, verslavingszorg en openbare gezondheidszorg worden bekostigd uit de rijksmiddelen die de centrumgemeente ontvangt. Met ingang van de financiële doordecentralisatie van deze middelen aan de individuele gemeenten, stellen deze gemeente dit beschikbaar voor de bekostiging van de regionale taken. Deze baten vormen samen de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Artikel 9 Regiobegroting
De kostenverdeling bestaat uit twee componenten:

- Een onderdeel voor de technische uitvoering van de inkoop en subsidie (lid 4).
- Een onderdeel voor de vergoeding van het daadwerkelijke gebruik van zorg (lid 4).

Voorts wordt voor de kostenverdeling een solidariteitsprincipe gehanteerd.

Artikel 10 Dienstverleningsovereenkomst
Binnen de variabelen die binnen de centrumregeling worden vastgelegd, kan de centrumgemeente met afzonderlijke regiogemeenten dienstverleningsovereenkomsten afsluiten. De centrumgemeente heeft met alle regiogemeenten één gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Tussen de colleges wordt een dienstverleningsovereenkomst gesloten waarin nadere uitwerking wordt gegeven aan de regeling. In dit handvest wordt tenminste geregeld:

- De uitvoeringskaders;
- De kwaliteitseisen waaraan de taakuitoefening door Nijmegen moet voldoen;
- De uitwerking van de kostenverdeelsleutel cq.de wijze waarop de deelnemende gemeenten een financiële bijdrage leveren in de kosten die Nijmegen maakt voor de uitvoering van de krachtens de regeling opgedragen taken en bevoegdheden;
- De informatieplicht en verantwoordingsplicht van het college van de centrumgemeente Nijmegen aan de overige colleges van de regiogemeenten;
- De wijze waarop de colleges van de regiogemeenten elkaar informeren over het niet nakomen van hun verplichtingen en de gevolgen die zij daaraan verbinden.

In een dienstverleningsovereenkomst tussen de centrumgemeente Nijmegen en elke andere deelnemer afzonderlijk wordt per taakgebied of per taak nadere uitwerking gegeven aan de regeling. Tevens regelt de DVO het mandaat dat aan de centrumgemeente wordt verleend.

Artikel 11 voorzitter
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikelen 12, 13, 14 en 15 Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing
Een gemeenschappelijke regeling die voor onbepaalde tijd is getroffen (zie artikel 17) dient bepalingen te bevatten omtrent wijziging, opheffing, toetreding en uittreding (artikel 9, lid 1 Wgr). Iedere deelnemer kan een voorstel doen tot wijziging. Over een wijziging moeten alle deelnemers overeenstemming bereiken. De colleges van burgemeester en wethouders besluiten over de wijziging nadat ze daarvoor toestemming van hun gemeenteraden hebben gehad.
Voor het wijzigen van de centrumregeling is toestemming van de gemeenteraden van alle deelnemers en besluitvorming in alle colleges van burgemeester en wethouders vereist. Voordat een

wijziging wordt doorgevoerd, is instemming van twee derde van de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders vereist.
Het eerste jaar na het aangaan van de regeling is toetreding van nieuwe deelnemers niet mogelijk. Dit om de deelnemers in de nieuwe regeling de kans te geven onderling hun draai te vinden en om tijdige besluitvorming over het aangaan van de regeling te stimuleren.
Toetreding van nieuwe deelnemers na het eerste jaar vergt een wijziging van de regeling. Dit kan op voorstel van elk van de deelnemers. Toetreding kan plaatsvinden, nadat zij hiertoe onderling overeenstemming hebben bereikt. Het besluit tot wijziging van de regeling vindt plaats na toestemming van hun gemeenteraden.
Uittreding van deelnemers is de eerste drie jaar niet mogelijk. Na deze periode kan uittreding niet eerder worden geeffectueerd dan een jaar na afloop van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen. Uittreding van deelnemers vergt een wijziging van de regeling. Ook kan naar aanleiding van de uittreding besloten worden de regeling op te heffen.
Na een daartoe strekkend besluit van de colleges van burgemeester en wethouders van twee derde van de deelnemers zal de regeling worden opgeheven.
Bij besluitvorming telt de stem van iedere regiogemeente even zwaar.

Artikel 16 Evaluatie
De centrumregeling zal elke vier jaar worden geëvalueerd onder gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de deel- nemende colleges.

Artikel 16a participatie
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 17 Duur
De voorkeur wordt gegeven aan een regeling voor onbepaalde tijd ten opzichte van een regeling voor bepaalde tijd. Wanneer na evaluatie geconcludeerd wordt dat de regeling effectief is en voortzetting behoeft, hoeft hiervoor geen nieuwe regeling in het leven te worden geroepen. Bij een regeling voor bepaalde tijd zou de regeling op een in de regeling genoemde datum vervallen.

Artikel 18 Geschillen
Artikel 28 van de Wgr bepaalt dat geschillen omtrent de toepassing van de regeling door gedeputeerde staten worden beslecht, tenzij deze onder de bevoegdheid van een rechter vallen. Onverminderd deze bepaling worden geschillen over de regeling onderworpen aan een niet bindend deskundigenadvies. Voordat dit daadwerkelijk gebeurd, dient de kwestie besproken te worden in een afvaardiging van de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders. Wanneer dit niet tot een oplossing leidt benoemen de colleges van burgemeester en wethouders elk een onafhankelijk deskundige. Deze deskundigen benoemen gezamenlijk een deskundige die als voorzitter van de adviescommissie optreedt. De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten treden gezamenlijk op als opdrachtgever van de adviescommissie.

Artikel 19 inzending
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 20 Archivering
De archivering met betrekking tot de door de centrumgemeente Nijmegen uitgevoerde taken geschiedt op basis van de bepalingen die deze gemeente ook voor haar eigen processen hanteert. Hierbij worden in ieder geval de van toepassing zijnde wet- en regelgeving in acht genomen, zoals (maar niet uitsluitend) de bepalingen uit de Archiefwet, de Wet bescherming persoonsgegevens, de Wmo 2015.

Artikel 21 Privacy
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 22 Klachten
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 23 Inwerkingtreding
De regeling treedt in werking op de eerste dag van de maand, volgend op de dag waarop het laatste deelnemende college deze regeling bekend heeft gemaakt. De centrumgemeente is gehouden aan de publicatie van de regeling.
Wanneer een van de gemeenteraden geen toestemming verleent, heeft dit geen opschortende werking voor het aangaan van de regeling. De regeling zal dan zonder de betreffende deelnemer worden aangegaan.
(Artikel 1 Wgr. De toestemming van de raad kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang)

Artikel 24 Intrekking bestaande regelingen en mandaten
Dit artikel behoeft geen toelichting.

Overzicht wijzigingen Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland, was-wordt tabel

10 september 2025

Was De licht paarse tekst vervalt (doorgehaald)	**Wordt** De blauwe tekst is nieuw
Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland	**Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland 2026** Deze centrumregeling heeft betrekking op de samenwerking tussen 13 gemeenten uit de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland op het terrein van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen, ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft	De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen, ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft;
Overwegende dat	Overwegende dat:
- de 13 gemeenten in de regio Nijmegen en Rivierenland de wens ~~hebben uitgesproken om samen te werken op het gebied van beschermd wonen, beschermd thuis, maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg, verslavingszorg en de centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang;~~ - ~~daarnaast het rijk gemeenten verplicht op bepaalde gebieden In het kader van de Wmo 2015 regionaal samen te werken;~~	- de 13 gemeenten in de regio's Rijk van Nijmegen en Rivierenland sinds september 2021 samenwerken op basis van de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland: - deze samenwerking in 2024 in opdracht van de portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang is geëvalueerd en de centrumregeling op basis hiervan is geactualiseerd;

~~- de gemeente Nijmegen bereid is om in het kader van deze samenwerking als centrumgemeente te fungeren voor een aantal in deze regeling benoemde uitvoeringstaken;~~ ~~- het in dat kader, uit het oogpunt van kwaliteit, solidariteit, borging van continuïteit en verhoging van efficiency, gewenst is te komen tot een samenwerkingsverband tussen genoemde regiogemeenten;~~ ~~- Nijmegen bereid is de in deze regeling genoemde taken uit te voeren op een zo efficiënt mogelijke wijze, waardoor de kosten voor de regiogemeenten zo laag mogelijk blijven, ook bij uittreding of opheffing;~~ ~~- de regiogemeenten meerwaarde willen behalen uit deze samenwerking. Hiertoe werken zij concrete acties en doelen uit op basis van bestuurlijk geformuleerde ambities;~~ ~~- de regiogemeenten investeren in het vergroten van commitment en gezamenlijkheid in deze samenwerking;~~ ~~- de regiogemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een strakke en procesmatige bewaking van de regionale visie. Zij ontwikkelen, waar nodig, een strategische agenda ter ondersteuning;~~ ~~- de regiogemeenten de centrumgemeente daarbij helderheid bieden over de rollen, taken en verantwoordelijkheden voor alle partijen, zowel bestuurlijk als ambtelijk;~~ ~~- een efficiënte overleg- en besluitvormingsstructuur wordt geborgd;~~ ~~- het voornemen bestaat om de samenwerking te formaliseren in een centrumregeling en een aantal uitvoeringstaken van de regiogemeenten op te dragen aan de centrumgemeente;~~ Gelet op hoofdstuk 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht, de door de gemeenteraden van Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West	- de verwachting is dat de doordecentralisatie beschermd wonen met ingang van 1 januari 2027 of later zal plaatsvinden: - los van de datum van ingang van de daadwerkelijke doordecentralisatie de samenwerking te continueren op de terreinen beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. - de samenwerking in de vorm van een lichte gemeenschappelijke regeling; een enkelvoudige centrumregeling (zonder openbaar lichaam en gemeenschappelijk orgaan) hiervoor de meest geschikte vorm blijft; - de gemeente Nijmegen als centrumgemeente voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg heeft gefungeerd; - dit wil voortzetten voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg; - de geactualiseerde centrumregeling die ingaat met ingang van ..... 2026 waarmee de regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland een niet vrijblijvende governance geregeld hebben, die voldoet aan de Norm van Opdrachtgeverschap en voldoet aan de verplichting om regionaal samen te werken in het kader van de Wmo 2015: - zij daarom deze centrumregeling willen voortzetten waarin aan de gemeente Nijmegen het mandaat wordt verleend om als centrumgemeente beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg in te kopen, te subsidiëren, contract- en accountmanagement uit te voeren, te monitoren, te declareren en te betalen, kwaliteitsbewaking en handhaving uit te voeren. Gelet op: - hoofdstuk 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen; - afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht;

~~Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen~~ verleende toestemming, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, aan hun colleges van burgemeester en wethouders voor het aangaan van de samenwerking en het treffen van deze regeling. Besluit ~~te treffen~~ Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland **Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen** **Artikel 1 Begrippen** In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder: 1. centrumgemeente: gemeente als bedoeld in artikel 8, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zijnde gemeente Nijmegen; 2. de gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen_ **Artikel 2 Doel ~~en belang~~** ~~1. Het belang van deze regeling is het vorm geven van de samenwerking tussen de regiogemeenten op het terrein van: Beschermd wonen, Beschermd thuis, Maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz), Verslavingszorg, Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang.~~ ~~2. Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumgemeente opgedragen taken.~~	- de door de raden van voornoemde gemeenten aan hun colleges van burgemeester en wethouders verleende toestemming tot het aangaan van deze samenwerking en het vaststellen van deze regeling overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Besluiten: Vast te stellen de Centrumregeling beschermd Wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland 2026 **Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen** **Artikel 1 Begrippen** In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder: 1. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio: gemeenten uit de regio Rijk van Nijmegen en de regio Rivierenland, exclusief Maasdriel en Zaltbommel en inclusief Mook en Middelaar; 2. centrumgemeente: gemeente als bedoeld in artikel 8, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zijnde gemeente Nijmegen; 3. de gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen; 4. de regiogemeenten: de gemeenten exclusief gemeente Nijmegen. 5. bestuurlijk kernteam: drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland. **Artikel 2 Doel van de centrumregeling**

	In deze centrumregeling zijn de afspraken vastgelegd tussen 13 gemeenten uit de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland - inclusief Mook en Middelaar - over de uitvoering van de taken rondom beschermd wonen, maatschappelijke opvang inclusief regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. De gemeenten gaan daartoe de komende jaren een onderlinge samenwerking aan met als doel het zorgdragen voor een kwalitatief goede ondersteuningsstructuur voor de doelgroep van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Hierdoor wordt het behalen van schaalvoordelen, het stimuleren van de samenwerking tussen de gemeenten, de spreiding van voorzieningen, de beheersing van de middelen en eventuele besparingen of aanvullende kosten en de verevening van risico's geregeld. **Artikel 3 Uitgangspunten voor samenwerking** 1. De gemeenten sluiten bij het uitvoeren van de taken binnen de samenwerking aan bij de regionale beleidskaders Samen Dichtbij, de evaluaties van Samen Dichtbij, het regioplan en andere aanverwante regionale beleids- en visiedocumenten of beleid wat hiervoor in de plaats komt. 2. Strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten blijven regionaal gelijk. Daarbinnen heeft elke gemeente ruimte voor lokale ambities, -beleidsontwikkeling, -processen en -uitvoering mits deze niet van invloed zijn op de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang. 3. De gemeenten vullen hun rol in de zin van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 in. 4. De gemeenten werken regionaal samen aan de regionale beleidsopgaven. Iedere gemeente levert minimaal 0,2 fte ambtelijke beleidscapaciteit om de regionale opgaven te realiseren.

Hoofdstuk 2 Centrumgemeente **Artikel ~~3~~ Aanwijzing centrumgemeente** Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente. **Artikel ~~4~~ Taken** 1. De colleges van de regiogemeenten dragen in de dienstverleningsovereenkomst, aan het college van Nijmegen, taken op ter verwezenlijking van het doel. 2. De ~~samenwerking~~ zal zich in ieder geval richten op de inkoop of subsidiëring, declareren en betalen, contract- en relatie management, monitoren, kwaliteitsbewaking en handhaving van beschermd wonen, ~~beschermd thuis~~, maatschappelijke opvang, OGGz en verslavingszorg in het kader van de Wmo 2015. 3. Nijmegen kan als centrumgemeente nog andere taken uitvoeren voor de regiogemeenten, vast te leggen in de Dienstverleningsovereenkomst	5. De gemeenten geven invulling aan de transformatie van beschermd wonen in intramurale voorzieningen naar beschermd wonen thuis in de samenleving door meer in te zetten op ambulante ondersteuning en uiteenlopende woonvarianten verspreid in de regio. 6. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk om de lokale sociale basis voor inwoners op orde te brengen zoals benoemd in de regionale beleidskaders, zodat inwoners kunnen meedoen en zo lang mogelijk zelfstandig, al dan niet met ondersteuning, kunnen wonen. Zwaardere zorg en/of een beroep op beschermd wonen en maatschappelijke opvang en verslavingszorg wordt daardoor alleen ingezet als het echt nodig is. 7 Om de uitstroom te bevorderen van zowel de dag- en nachtopvang als de 24-uursopvang zetten gemeenten zich in om meer voorzieningen te realiseren in beide regio's. **Hoofdstuk 2 Centrumgemeente** **Artikel 4 Aanwijzing centrumgemeente** Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente voor deze Centrumregeling. **Artikel 5 Taken** 1. De colleges van de regiogemeenten dragen in de dienstverleningsovereenkomst, aan het college van Nijmegen, taken op ter verwezenlijking van het doel zoals omschreven in artikel 2 van deze centrumregeling. 2. De taken richten zich in ieder geval op de inkoop of subsidiëring, declareren en betalen, contract- en relatiemanagement, monitoren, kwaliteitsbewaking en handhaving van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, regionale taken op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg in het kader van de Wmo 2015.

4. Nijmegen zal haar rol als centrumgemeente in de zin van de Wmo 2015 in de geest van deze regeling invullen. De centrumgemeente krijgt van de regiogemeenten de ruimte om deze rol in te vullen. ~~5. Voor beschermd thuis geldt een ontwikkelpad met een duur van 7 tot 10 jaar. De uitvoering van dit ontwikkelpad kan gevolgen hebben voor de invulling van de taken.~~ **Artikel ~~5~~ Bevoegdheden colleges** 1. Ter verwezenlijking van het doel, kunnen de colleges van de regiogemeenten aan het college van Nijmegen taken opdragen en bevoegdheden mandateren. 2. De bevoegdheden die ter uitvoering van deze regeling worden gemandateerd, worden in een mandaatregeling opgenomen. De mandaatregeling wordt vastgesteld en gewijzigd door eensluidende besluiten van de colleges en burgemeesters van de regiogemeenten. 3. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het verlenen van volmacht door de burgemeesters tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen door Nijmegen namens de regiogemeenten. 4. Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente voor wat betreft de taken die aan Nijmegen worden opgedragen. ~~**Artikel 6 Financiën**~~ ~~1. Voor de taakuitvoering, ontvangt Nijmegen van iedere deelnemer een nader te bepalen bedrag gebaseerd op een raming van de kosten voor de uitvoering van de taken. De raming van de uitvoeringskosten en de~~	3. Nijmegen kan als centrumgemeente nog andere taken uitvoeren voor de regiogemeenten, vast te leggen in de dienstverleningsovereenkomst. 4. Nijmegen zal haar rol als centrumgemeente in de zin van de Wmo 2015 in de geest van deze regeling invullen. De centrumgemeente krijgt van de regiogemeenten de ruimte om deze rol in te vullen. 5. Bij onvoorziene omstandigheden en urgente kwesties die vragen om slagvaardigheid en doorzettingskracht zal centrumgemeente Nijmegen het bestuurlijk kernteam van de regio beschermd wonen en maatschappelijke opvang raadplegen voor advies. Dit binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders. 6. De leden van het bestuurlijk kernteam, worden door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten voorgedragen voor een periode van twee jaar. **Artikel 6 Bevoegdheden colleges** 1. Ter verwezenlijking van het doel, kunnen de colleges van de regiogemeenten aan het college van Nijmegen taken opdragen en bevoegdheden mandateren begrensd door wetgeving, jurisprudentie en de financiële kaders van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang. 2. De bevoegdheden die ter uitvoering van deze regeling worden gemandateerd, worden in een mandaatregeling opgenomen. De mandaatregeling wordt vastgesteld en gewijzigd door eensluidende besluiten van de colleges en burgemeesters van de regiogemeenten. 3. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het verlenen van volmacht door de burgemeesters tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen door Nijmegen namens de regiogemeenten. 4. Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente voor wat betreft de taken die aan Nijmegen worden opgedragen.

~~bijdrage per deelnemer wordt nader uitgewerkt in de te sluiten dienstverleningsovereenkomst.~~ ~~2. Voor de kosten van de voorzieningen zelf ontvangt Nijmegen van iedere deelnemer een nader te bepalen bedrag gebaseerd op een raming van de aantallen voorzieningen, vast te leggen in de dienstverleningsovereenkomst.~~ ~~3. Voor de taken beschermd wonen en beschermd thuis ontvangt Nijmegen van iedere deelnemer periodiek een voorschot, dat bestaat uit een in de dienstverleningsovereenkomst te bepalen percentage van het benodigde budget.~~ ~~4. De bedragen, zoals bedoeld in lid 1 en 2, tezamen vormen het totaalbedrag wat jaarlijks door de deelnemers aan de centrumgemeente Nijmegen wordt betaald.~~ ~~5. Vanaf 2023 worden de centrumgemeentemiddelen die Nijmegen voor Beschermd Wonen en Maatschappelijk Opgaven ontvangt eerst volledig uitgenut alvorens een bijdrage van regiogemeenten wordt gevraagd.~~ ~~6. Ieder jaar worden per deelnemer de voorschotten verrekend met de daadwerkelijk gerealiseerde kosten. Het tekort of overschot wordt conform de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst met de deelnemers verrekend.~~	**Hoofdstuk 3 Financiering, begroting en verantwoording** **Artikel 7 Financiering Beschermd wonen.** 1. De regionale taak beschermd wonen wordt bekostigd uit de rijksmiddelen die centrumgemeente Nijmegen hiervoor ontvangt. 2. Wanneer de financiële doordecentralisatie van beschermd wonen ingaat ontvangen alle gemeenten – naast het rijksbudget welke de centrumgemeente ontvangt voor beschermd wonen –middelen voor beschermd wonen en worden deze middelen voor de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang geoormerkt door de deelnemende gemeenten. 3. Met ingang van de financiële doordecentralisatie worden de lokaal ontvangen rijksbudgetten beschermd wonen doorbetaald naar de centrumgemeente voor bekostiging van de regionale taken beschermd wonen. De afspraken hierover worden vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. **Artikel 8 Financiering maatschappelijke opvang en de regionale taken voor openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg** 1. De financiële middelen van maatschappelijke opvang en de regionale taken voor verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg gaan via de rijksbudgetten welke de centrumgemeente Nijmegen ontvangt. 2. De kosten voor het verlenen van zorg, de personele en overhead kosten voor het uitvoeren van regionale taken op het gebied van maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheid en verslavingszorg worden betaald vanuit de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang. **Artikel 9 Regiobegroting Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken openbare gezondheidszorg en verslavingszorg** 1. De rijksmiddelen die worden ontvangen voor beschermd wonen (lokaal en centrumgemeente), maatschappelijke opvang, openbare

	geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg vormen samen met de Eigen Bijdragen (beschermd wonen en maatschappelijke opvang) het regiobudget beschermd wonen en maatschappelijke opvang. 2. Het regiobudget beschermd wonen en maatschappelijke opvang, is het financieel kader voor besteding en leidend voor de taken zoals benoemd onder lid 1 van dit artikel. 3. Alle regiogemeenten geven de centrumgemeente het mandaat om de (meerjaren-)regiobegroting te laten vaststellen, met in achtneming van 4b, hieronder. 4. Bij besteding van middelen en het opstellen van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang gelden de volgende afspraken: a. De centrumgemeente stelt jaarlijks, in overleg met regiogemeenten, een regionale meerjarenbegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang op basis van benodigde inkoop, subsidies, innovaties en actuele ontwikkelingen op. De personele en overhead kosten voor het uitvoeren van de regionale taken worden betaald vanuit het regiobudget. b. De regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt voorgelegd aan de portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de deelnemende gemeenten voor bestuurlijke overeenstemming. c. Jaarlijks wordt er verantwoording afgelegd op doelrealisatie aan de portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de deelnemende gemeenten. Dit om gezamenlijk te kunnen blijven sturen op de beweging, transformatie en realisatie in de regio als geheel. d. Jaarlijks worden per deelnemer de voorschotten verrekend met de daadwerkelijk, in het voorgaande jaar, gerealiseerde kosten. Het tekort of overschot wordt conform de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst met de deelnemers verrekend.

Artikel ~~7~~ Dienstverleningsovereenkomst Ongewijzigd **Artikel ~~8~~ Voorzitter/ regionale procesmanager** Ongewijzigd **Hoofdstuk 3 Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing** **Artikel 9 Wijziging van de regeling** Ongewijzigd **Artikel ~~10~~ Toetreding tot de regeling** 1. Iedere potentiële nieuwe deelnemer kan een voorstel doen tot toetreding van een ~~college~~ aan deze regeling. 2. Bij toetreding van een ~~college~~ maken de deelnemers afspraken over een herschikking van de financiële bijdragen. 3. De toetreding, zoals bedoeld in het vorige lid, wordt pas voorgelegd aan de gemeenteraden van de deelnemers, indien alle deelnemers met de toetreding akkoord zijn. 4. De toetreding vindt niet plaats dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden van de deelnemers en de gemeenteraad van het toetredende ~~college~~. 5. Toetreding tot deze regeling door andere ~~colleges~~ is gedurende het eerste jaar na het treffen van deze regeling niet mogelijk. 6. Op toetreding tot deze regeling is artikel 16 van deze regeling van overeenkomstige toepassing. **Artikel ~~11~~ Uittreding uit de regeling**	e. De rijksmiddelen die de gemeenten in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland ontvangen voor beschermd wonen, maatschappelijk opvang, en openbare gezondheidszorg (voor de regionale taken) en verslavingszorg worden eerst volledig uitgenut alvorens een bijdrage van regiogemeenten wordt gevraagd. **Artikel 10 Dienstverleningsovereenkomst** Ongewijzigd **Artikel 11 Voorzitter/ regionale procesmanager** Ongewijzigd **Hoofdstuk 3 Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing** **Artikel 12 Wijziging van de regeling** Ongewijzigd **Artikel 13 Toetreding tot de regeling** 1. Iedere potentiële nieuwe deelnemer kan een voorstel doen tot toetreding van een gemeente aan deze regeling. 2. Bij toetreding van een gemeente maken de deelnemers afspraken over een herschikking van de financiële bijdragen. 3. De toetreding, zoals bedoeld in het vorige lid, wordt pas voorgelegd aan de gemeenteraden van de deelnemers, indien alle deelnemers met de toetreding akkoord zijn. 4. De toetreding vindt niet plaats dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden van de deelnemers en de gemeenteraad van de toetredende gemeente.

1 t/m7 ongewijzigd 8. Naar aanleiding van de uittreding wijzigen de overige deelnemers de regeling, conform artikel ~~9,~~ of heffen zij de regeling op, conform artikel ~~12~~. 9. Op uittreding uit deze regeling is artikel ~~16~~ van deze regeling van overeenkomstige toepassing. **Artikel ~~12~~ Opheffing van de regeling** Ongewijzigd **Hoofdstuk 4 Overige bepalingen** **Artikel ~~13~~ Evaluatie en doorontwikkeling** Deze regeling zal ~~binnen~~ vier jaar ~~na het treffen ervan~~ worden geëvalueerd onder gemeenschappelijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de colleges van de deelnemende gemeenten. Onderdeel van de evaluatie is de vraag op welke wijze de centrumregeling kan worden doorontwikkeld. **Artikel ~~13~~a. – Participatie van ingezetenen** Ongewijzigd **Artikel ~~14~~ Duur** Ongewijzigd. **Artikel ~~15~~ Geschillen** Ongewijzigd **Artikel ~~16~~ Inzending en bekendmaking** 1. Het college van Nijmegen zendt deze regeling aan Gedeputeerde Staten van Gelderland	5. Toetreding tot deze regeling door andere gemeenten is gedurende het eerste jaar na het treffen van deze regeling niet mogelijk. 6. Op toetreding tot deze regeling is artikel 19 van deze regeling van overeenkomstige toepassing. **Artikel 14 Uittreding uit de regeling** 1 t/m7 ongewijzigd 8. Naar aanleiding van de uittreding wijzigen de overige deelnemers de regeling, conform artikel 14, of heffen zij de regeling op, conform artikel 15. 9. Op uittreding uit deze regeling is artikel 19 van deze regeling van overeenkomstige toepassing. **Artikel 15 Opheffing van de regeling** Ongewijzigd **Hoofdstuk 4 Overige bepalingen** **Artikel 16 Evaluatie en doorontwikkeling** Deze regeling zal elke vier jaar worden geëvalueerd onder gemeenschappelijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de colleges van de deelnemende gemeenten. Onderdeel van de evaluatie is de vraag op welke wijze de centrumregeling kan worden doorontwikkeld. **Artikel 16a Participatie van ingezetenen** Ongewijzigd **Artikel 17 Duur** Ongewijzigd

Verder Ongewijzigd **Artikel ~~17~~ Archivering** Ongewijzigd **Artikel ~~18~~ Privacy** Ongewijzigd **Artikel ~~19~~ Klachten** Ongewijzigd **Artikel ~~20~~ Inwerkingtreding** **Ongewijzigd** **Artikel ~~21~~ Intrekking bestaande regelingen en mandaten** Met de inwerkingtreding van deze regeling vervallen eventuele bestaande regelingen en mandaten met betrekking tot de domeinen van deze regeling. **Artikel ~~22~~ Citeerwijze** Deze regeling wordt aangehaald als: centrumregeling 'Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland'. Aldus vastgesteld in de collegevergadering De gemeentesecretaris,	**Artikel 18 Geschillen** Ongewijzigd **Artikel 19 Inzending en bekendmaking** 1. Het college van Nijmegen zendt deze regeling aan Gedeputeerde Staten van Gelderland en van Limburg. Lid 2 en 3 Ongewijzigd **Artikel 20 Archivering** Ongewijzigd **Artikel 21 Privacy** Ongewijzigd **Artikel 22 Klachten** Ongewijzigd **Artikel 23 Inwerkingtreding** Ongewijzigd **Artikel 24 Intrekking bestaande regelingen en mandaten** Met de inwerkingtreding van deze regeling vervallen eventuele bestaande regelingen en mandaten met betrekking tot de domeinen beschermd wonen en maatschappelijke opvang van deze regeling. **Artikel 25 Citeerwijze** Deze regeling wordt aangehaald als: centrumregeling 'Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland'.

De Burgemeester, **Artikelsgewijze toelichting** 1.1 Inleiding Voor wat betreft de verplichte samenwerkingstaken uit de Wmo 2015 op het gebied van bescherm wonen en opvang vervult Nijmegen de verplichte rol van centrumgemeente voor regionale samenwerking. Gelet op de verwachtte schaalvoordelen van regionale samenwerking en de verdere verplichting van rijkswege tot samenwerking binnen de Wmo 2015 is besloten om samenwerking te formaliseren in de vorm van een centrumregeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).	Aldus vastgesteld in de collegevergadering van De gemeentesecretaris, De Burgemeester, **Toelichting bij Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland** **Artikelsgewijze toelichting** 1.1 Inleiding Voor wat betreft de verplichte samenwerkingstaken uit de Wmo 2015 op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang vervult Nijmegen de verplichte rol van centrumgemeente voor regionale samenwerking. Gelet op de schaalvoordelen van regionale samenwerking en de verdere verplichting van rijkswege tot samenwerking binnen de Wmo 2015 is in 2021 besloten om samenwerking te formaliseren in de vorm van een centrumregeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Met de geactualiseerde centrumregeling is een niet vrijblijvende governance geregeld, die voldoet aan de Norm van Opdrachtgeverschap en voldoet aan de verplichting om regionaal samen te werken in het kader van de Wmo 2015. 1.2 Centrumregeling Ongewijzigd 1.3 Deelnemers

1.2 ~~Aangaan~~ centrumregeling Ongewijzigd 1.3 Deelnemers Aan de centrumregeling nemen de colleges van burgemeester en wethouders deel van alle gemeenten in Regio Nijmegen en Rivierenland: – Berg en Dal – Beuningen – Buren – Culemborg – Druten – Heumen – Mook en Middelaar – Neder-Betuwe – Nijmegen – Tiel – West Betuwe – West Maas en Waal – Wijchen De gemeente Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente. Hiermee is sprake van een enkelvoudige centrumregeling. Wanneer er meer gemeenten zijn die taken uitoefenen voor andere deelnemers is er sprake van een meervoudige centrumregeling. Het ligt voor de hand om Nijmegen aan te wijzen als centrumgemeente, aangezien deze de rol als centrumgemeente op grond van de Wmo BW en MO al vervult. Uit efficiency oogpunt is er voor gekozen om taakuitvoering waar mogelijk te concentreren bij één centrumgemeente.	Aan de centrumregeling nemen de colleges van burgemeester en wethouders deel van alle gemeenten in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland: - Berg en Dal - Beuningen - Buren - Culemborg - Druten - Heumen - Mook en Middelaar - Neder-Betuwe - Nijmegen - Tiel - West Betuwe - West Maas en Waal - Wijchen De gemeente Nijmegen wordt aangewezen als centrumgemeente. Hiermee is sprake van een enkelvoudige centrumregeling. Wanneer er meer gemeenten zijn die taken uitoefenen voor andere deelnemers is er sprake van een meervoudige centrumregeling. Het ligt voor de hand om Nijmegen aan te wijzen als centrumgemeente, aangezien deze de rol als centrumgemeente op grond van de Wmo voor de taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang vervult. Uit efficiency oogpunt is in 2021 ervoor gekozen om taakuitvoering waar mogelijk te concentreren bij één centrumgemeente. **Artikel 1 Begrippen** Ongewijzigd **Artikel 2 Doel van de centrumregeling**

Artikel 1. Begrippen Ongewijzigd	Artikel 10, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt dat het belang ter behartiging waarvan de regeling is getroffen in de regeling staat vermeld.
Artikel 2. Doel ~~en belang~~ Artikel 10, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt dat het belang ter behartiging waarvan de regeling is getroffen in de regeling staat vermeld.	De vorm voor samenwerking binnen het sociale domein in de provincie Gelderland is een centrumregeling op grond van artikel 8 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Dit is de meest lichte – geformaliseerde – publieke samenwerkingsvorm die mogelijk is voor overheden. In tegenstelling tot bijvoorbeeld een gemeenschappelijk openbaar lichaam, wordt bij een centrumregeling geen nieuwe organisatie met rechtspersoonlijkheid in het leven geroepen.
~~Artikel 3. Centrumgemeente~~ De vorm voor samenwerking binnen het sociale domein in de provincie Gelderland is een centrumregeling op grond van artikel 8 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Dit is de meest lichte – geformaliseerde – publieke samenwerkingsvorm die mogelijk is voor overheden. In tegenstelling tot bijvoorbeeld een gemeenschappelijk openbaar lichaam, wordt bij een centrumregeling geen nieuwe organisatie met rechtspersoonlijkheid in het leven geroepen. Ook kent een centrumregeling geen formeel besluitvormend orgaan zoals een algemeen of dagelijks bestuur of bestuurscommissie. Bij een centrumregeling kan worden bepaald dat daarin omschreven bevoegdheden van bestuursorganen of van ambtenaren van de aan de regeling deelnemende gemeenten (regiogemeenten), voortaan in mandaat kunnen worden uitgeoefend door bestuursorganen of ambtenaren van een van de deelnemende gemeenten (de centrumgemeente).	Ook kent een centrumregeling geen formeel besluitvormend orgaan zoals een algemeen of dagelijks bestuur of bestuurscommissie. Bij een centrumregeling kan worden bepaald dat daarin omschreven bevoegdheden van bestuursorganen of van ambtenaren van de aan de regeling deelnemende gemeenten (regiogemeenten), voortaan in mandaat kunnen worden uitgeoefend door bestuursorganen of ambtenaren van een van de deelnemende gemeenten (de centrumgemeente). De gemeenten in Gelderland-Zuid hebben aan de centrumgemeente een mandaat afgegeven. De basis voor deze vorm van samenwerking wordt gelegd in de tekst van de centrumregeling. Per deelnemer kunnen er vervolgens in een dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt.
De basis voor deze vorm van samenwerking wordt gelegd in de tekst van de centrumregeling. Per deelnemer kunnen er vervolgens in een dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt.	**Artikel 3 Uitgangspunten voor de samenwerking** De centrumregeling regelt de juridische samenwerkingsvorm. De uitgangspunten die aan deze samenwerking ten grondslag liggen zijn opgenomen in dit artikel. Hierin geven we ook aan wat de bronnen zijn waar deze uitgangspunten in zijn vastgelegd. **Artikel 4 Aanwijzing centrumgemeente**

In dit artikel wordt Nijmegen aangewezen als centrumgemeente. **Artikel ~~4.~~ Taken** De taken die gedefinieerd zijn onder deze regeling worden beschouwd als een minimum pakket dat gelijk is voor alle deelnemende gemeenten. In onderling overleg kan het takenpakket worden uitgebreid of aangepast; dat kan gezamenlijk door aanpassing van het handvest of tussen betreffende regiogemeente en Nijmegen door aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst. Nijmegen zal haar rol als centrumgemeente in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in de geest van deze regeling invullen. Het gaat daarbij zowel om de wettelijke taken: Beschermd wonen, Beschermd thuis, Maatschappelijke opvang, Daklozenopvang, OGGz, Verslavingszorg . Daarnaast gaat het om de organisatie van de centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang. ~~De taken die krachtens de centrumregeling worden opgedragen aan de centrumgemeente, worden door de colleges bijgehouden in een register. Dit is in lijn met artikel 27 Wgr.~~ **Artikel ~~5.~~ Bevoegdheden** Per deelnemende gemeente moet een mandaatregeling worden gemaakt, waarin de relevante bevoegdheden van het college aan het college van Nijmegen wordt gemandateerd. Ook dient een volmacht te worden verstrekt voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Bevoegdheden die niet worden ~~overgedragen~~ blijven bij het bestuursorgaan dat de bevoegdheden bezit. De centrumgemeente kan door inkoop- of subsidie opgedragen taken laten uitvoeren. Bij inkoop in een samenwerkingsverband speelt	In dit artikel wordt Nijmegen aangewezen als centrumgemeente. **Artikel 5 Taken** De taken die gedefinieerd zijn onder deze regeling worden beschouwd als een minimumpakket dat gelijk is voor alle deelnemende gemeenten. In onderling overleg kan het takenpakket worden uitgebreid of aangepast; dat kan gezamenlijk door aanpassing van het handvest of tussen betreffende regiogemeente en Nijmegen door aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst. Nijmegen zal haar rol als centrumgemeente in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in de geest van deze regeling invullen. Het gaat daarbij zowel om de wettelijke taken: beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Voorbeelden van onvoorziene omstandigheden voor het bestuurlijk kernteam zijn calamiteiten, publicitaire zaken, opschalen winteropvang en acute wijzigingen van het budget binnen de vastgestelde regiobegroting. **Artikel 6 Bevoegdheden** Per deelnemende gemeente is een mandaatregeling gemaakt, waarin de relevante bevoegdheden van het college van burgemeester en wethouders aan het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen zijn gemandateerd. Ook is een volmacht verstrekt voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Bevoegdheden die niet worden gemandateerd blijven bij het bestuursorgaan dat de bevoegdheden bezit. De centrumgemeente kan de opgedragen taken door inkoop- of subsidie laten uitvoeren. Bij inkoop in een samenwerkingsverband speelt

aanbestedingsrecht een belangrijke rol. ~~Een aankoopcentrale is een mogelijkheid op basis van de Aanbestedingswet 2012 (artikel 2.11) waarmee publieke organisaties gezamenlijk kunnen inkopen zonder tegen aanbestedingsrechtelijke problemen aan te lopen.~~ ~~Een aankoopcentrale plaatst opdrachten en sluit overeenkomsten op eigen naam, en hanteert daarbij de verplichtingen die de Europese aanbestedingsrichtlijnen opleggen. Bij gebruikmaking van een aankoopcentrale kunnen aanbestedende diensten […] zonder toepassing van een procedure hun producten of diensten bestellen bij die aankoopcentrale.1~~ ~~Er is voor gekozen om de gemeente Nijmegen voor alle opgedragen taken aan te wijzen als aankoopcentrale. Dit betekent niet dat er altijd sprake moet zijn van inkoop, er is ook ruimte om te kiezen voor subsidie. De deelnemers bepalen gezamenlijk welke zorg wordt ingekocht of gesubsidieerd. De inkoop of subsidiëring en de onderhandelingen hierover geschieden door de centrumgemeente Nijmegen – onder voorbehoud van instemming deelnemers – binnen de afgesproken kaders.~~ Bij deze manier van inkopen, zijn maximale efficiencyvoordelen te behalen. Door grotere volumes, zal er sprake zijn van een sterkere onderhandelingspositie die tot kostenbesparingen en betere voorwaarden kan leiden. Ook kunnen voordelen (financieel en op het gebied van kennisopbouw) behaald worden door het centraliseren en standaardiseren van de inkoopprocessen en organisatie. 1 ~~MvT, Kamerstukken 32440, nr. 3, p. 43.~~ Daarnaast richt de samenwerking zich op overleg en afstemming tussen de deelnemende gemeenten met betrekking tot het sociale domein. Verbetering van kwaliteit en het benutten van schaalvoordeel is leidend.	aanbestedingsrecht een belangrijke rol. De inkoop of subsidiëring en de onderhandelingen geschiedt door de centrumgemeente Nijmegen – onder voorbehoud van instemming deelnemers – binnen de afgesproken kaders. Bij deze manier van inkopen, zijn maximale efficiencyvoordelen te behalen. Door grotere volumes, zal er sprake zijn van een sterkere onderhandelingspositie die tot kostenbesparingen en betere voorwaarden kan leiden. Ook kunnen voordelen (financieel en op het gebied van kennisopbouw) behaald worden door het centraliseren en standaardiseren van de inkoopprocessen en organisatie. Daarnaast richt de samenwerking zich op overleg en afstemming tussen de deelnemende gemeenten met betrekking tot het sociale domein. Verbetering van kwaliteit en het benutten van schaalvoordeel is leidend. **Artikel 7 en 8 Financiële middelen** De regionale taken op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, verslavingszorg en openbare gezondheidszorg worden bekostigd uit de rijksmiddelen die de centrumgemeente ontvangt. Met ingang van de

Artikel ~~6.~~ Financiën De kostenverdeling bestaat uit twee componenten: ˜ Een onderdeel voor de technische uitvoering van de inkoop en subsidie (lid ~~1~~). ˜ Een onderdeel voor de vergoeding van het daadwerkelijke gebruik van zorg (lid ~~2~~). Voorts wordt voor de kostenverdeling een solidariteitsprincipe gehanteerd. ~~De deelnemers verklaren zich in financiële zin solidair gedurende drie jaar. De zorgvraag laat per regiogemeente jaarlijks grote fluctuatie zien. Door gedurende drie jaar de budgetten samen te besteden, zal de zorgvraag dichter bij het gemiddelde komen, waardoor de budgetten afdoende moeten zijn.~~ **Artikel ~~7.~~ dienstverleningsovereenkomst** Binnen de variabelen die binnen de centrumregeling worden vastgelegd, kan de centrumgemeente met afzonderlijke regiogemeenten dienstverleningsovereenkomsten afsluiten. Het is ook mogelijk om als centrumgemeente met alle regiogemeenten één gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst af te sluiten. Dienstverleningsovereenkomst (artikel 7). Tussen de colleges wordt een dienstverleningsovereenkomst gesloten waarin nadere uitwerking wordt gegeven aan de regeling. In dit handvest wordt tenminste geregeld: ˜ De uitvoeringskaders; ˜ De kwaliteitseisen waaraan de taakuitoefening door Nijmegen moet voldoen; ˜ De uitwerking van de kostenverdeelsleutel cq.de wijze waarop de deelnemende gemeenten een financiële bijdrage leveren in de kosten die	financiële doordecentralisatie van deze middelen aan de individuele gemeenten, stellen deze gemeente dit beschikbaar voor de bekostiging van de regionale taken. Deze baten vormen samen de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang. **Artikel 9 Regiobegroting** De kostenverdeling bestaat uit twee componenten: - Een onderdeel voor de technische uitvoering van de inkoop en subsidie (lid 4). - Een onderdeel voor de vergoeding van het daadwerkelijke gebruik van zorg (lid 4). Voorts wordt voor de kostenverdeling een solidariteitsprincipe gehanteerd. **Artikel 10 Dienstverleningsovereenkomst** Binnen de variabelen die binnen de centrumregeling worden vastgelegd, kan de centrumgemeente met afzonderlijke regiogemeenten dienstverleningsovereenkomsten afsluiten. De centrumgemeente heeft met alle regiogemeenten één gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Tussen de colleges wordt een dienstverleningsovereenkomst gesloten waarin nadere uitwerking wordt gegeven aan de regeling. In dit handvest wordt tenminste geregeld: - De uitvoeringskaders; - De kwaliteitseisen waaraan de taakuitoefening door Nijmegen moet voldoen; - De uitwerking van de kostenverdeelsleutel cq.de wijze waarop de deelnemende gemeenten een financiële bijdrage leveren in de kosten die Nijmegen maakt voor de uitvoering van de krachtens de regeling opgedragen taken en bevoegdheden;

Nijmegen maakt voor de uitvoering van de krachtens de regeling opgedragen taken en bevoegdheden; ˜ De informatieplicht en verantwoordingsplicht van het college van de centrumgemeente Nijmegen aan de overige colleges van de regiogemeenten; ˜ De wijze waarop de colleges van de regiogemeenten elkaar informeren over het niet nakomen van hun verplichtingen en de gevolgen die zij daaraan verbinden. In een dienstverleningsovereenkomst tussen de centrumgemeente Nijmegen en elke andere deelnemer afzonderlijk wordt per taakgebied of per taak nadere uitwerking gegeven aan de regeling. Tevens regelt de DVO het mandaat dat aan de centrumgemeente wordt verleend.	- De informatieplicht en verantwoordingsplicht van het college van de centrumgemeente Nijmegen aan de overige colleges van de regiogemeenten; - De wijze waarop de colleges van de regiogemeenten elkaar informeren over het niet nakomen van hun verplichtingen en de gevolgen die zij daaraan verbinden. In een dienstverleningsovereenkomst tussen de centrumgemeente Nijmegen en elke andere deelnemer afzonderlijk wordt per taakgebied of per taak nadere uitwerking gegeven aan de regeling. Tevens regelt de DVO het mandaat dat aan de centrumgemeente wordt verleend.
	Artikel 11 voorzitter Dit artikel behoeft geen toelichting.
Artikelen ~~9, 10, 11 en 12~~ – Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing Ongewijzigd	**Artikelen 12, 13, 14 en 15 Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing** Ongewijzigd
Artikel ~~13.~~ Evaluatie De centrumregeling zal ~~binnen~~ vier jaar na aangaan worden geëvalueerd onder gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de deelnemende colleges.	**Artikel 16 Evaluatie en doorontwikkeling** De centrumregeling zal elke vier jaar worden geëvalueerd onder gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemers. De resultaten van deze evaluatie zullen worden verstrekt aan de deel- nemende colleges.
Artikel ~~14.~~ Duur Ongewijzigd	**Artikel 17 Duur** Ongewijzigd
Artikel ~~15.~~ Geschillen Ongewijzigd	**Artikel 18 Geschillen** Ongewijzigd
Artikel ~~16.~~ Inzending ~~De archivering met betrekking tot de door de centrumgemeente Nijmegen uitgevoerde taken geschiedt op basis van de bepalingen die deze gemeente ook voor haar eigen processen hanteert. Hierbij~~	**Artikel 19 inzending** Dit artikel behoeft geen toelichting.

~~worden in ieder geval de van toepassing zijnde wet- en regelgeving in acht genomen, zoals (maar niet uitsluitend) de bepalingen uit de Archiefwet, de Wet bescherming persoonsgegevens, de Wmo 2015.~~ **Artikel ~~17.~~ Archivering** Ongewijzigd **Artikel ~~20~~. Inwerkingtreding** Ongewijzigd	**Artikel 20 Archivering** Ongewijzigd **Artikel 21 Privacy** Dit artikel behoeft geen toelichting. **Artikel 20 Klachten** Dit artikel behoeft geen toelichting. **Artikel 23 Inwerkingtreding** Ongewijzigd **Artikel 24 Intrekking bestaande regelingen en mandaten** Dit artikel behoeft geen toelichting.

Ontwerp aanpassing DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Partijen:
Opdrachtgever: De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft door de door hun burgemeester aangewezen persoon, handelend ter uitvoering van de door hun colleges van burgemeester en wethouders genomen besluiten; Hierna te noemen 'de regiogemeenten' of 'opdrachtgevers'

En

Opdrachtnemer: de gemeente Nijmegen

Te dezer zake krachtens artikel 171, eerste lid, van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester drs. H.M.F. Bruls, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders van datum in te vullen. Hierna te noemen: 'de gemeente Nijmegen, ‘de centrumgemeente’ of ‘opdrachtnemer.

Hierna gezamenlijk te noemen: 'deelnemers' of 'partijen',

Overwegende dat:
- deelnemers hun samenwerking op het gebied beschermd wonen en maatschappelijke opvang in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning hebben geformaliseerd in de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, waarbij de gemeente Nijmegen als centrumgemeente taken uitvoert voor de partijen;
- in genoemde centrumregeling is overeengekomen dat partijen in een dienstverleningsovereenkomst nadere uitwerking geven aan deze centrumregeling.
- dat opdrachtgevers en opdrachtnemer over de uitvoering van deze werkzaamheden afspraken wensen te maken;
- dat deze dienstverleningsovereenkomst de overeengekomen dienstverlening en de daarbij horende uitgangspunten en randvoorwaarden vastlegt. De overeenkomst schept een gezamenlijk overeengekomen verwachtings- en verantwoordingskader.

Verklaren het volgende overeen te zijn gekomen:

Artikel 1. Begripsbepalingen
In deze dienstverleningsovereenkomst wordt verstaan onder:
a. Nijmegen: de gemeente Nijmegen in haar hoedanigheid van centrumgemeente;
b. Centrumgemeente: de in de centrumregeling "beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland" aangewezen gemeente, zijnde Nijmegen;
c. Regiogemeenten: de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen.
d. Inkoop: inkoop of subsidiëring;
e. t+1: het jaar volgend op het begrotingsjaar dat loopt van 1 januari tot en met 31 december;
f. Beschermd wonen: een vorm van ondersteuning met onplanbare zorg voor cliënten die als gevolg van een ernstige psychiatrische aandoening en/of kwetsbare inwoners die vanwege een licht verstandelijke beperking niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en 24-uurs toezicht, bereikbaarheid, beschikbaarheid en intensieve ondersteuning nodig hebben in

verband met risico op (zelf)verwaarlozing of overlast. Binnen Beschermd Wonen kennen we drie productcategorieën: Beschermd Wonen intramuraal, Beschermd Thuis en het Trainingshuis.

g. Beschermd Wonen intramuraal: wonen in een accommodatie van een instelling met toezicht en een op de individuele behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden afgestemd geheel van diensten die worden geleverd met 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid. Wonen en zorg zijn gekoppeld.
h. Beschermd thuis: de inwoner woont in zijn eigen (al of niet gedeelde) woning met de benodigde begeleiding en een vorm van 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid. De inwoner woont zelfstandig en is dus zelf verantwoordelijk voor de huur, vaste lasten en alle kosten van het levensonderhoud.
i. Trainingshuis: de inwoner, jonger dan 27 jaar, woont in een (al of niet gedeelde) woning, met de benodigde begeleiding en een vorm van 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid. Er kan sprake zijn van het wonen in een groep (waarin men voorzieningen deelt) of (zelfstandig) geclusterd wonen (waarbij men zodanig geclusterd woont dat inzet van groepsbegeleiding mogelijk is). Er is sprake van een component groepsbegeleiding die door de zorginstelling geleverd wordt. De inwoner woont zelfstandig en is dus zelf verantwoordelijk voor de huur, vaste lasten en alle kosten van het levensonderhoud. Wonen en zorg zijn gekoppeld.
j. Maatschappelijke opvang: onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.
k. Verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg: Ondersteuning bij verslaving. Verslaving kent als risico dat inwoners geïsoleerd raken, er gezondheidsrisico's optreden, de participatie vermindert en er maatschappelijke uitval of overlast optreedt.
Openbare geestelijke gezondheidzorg, ook wel bemoeizorg genoemd, is bedoeld voor mensen die uit zichzelf geen hulp vragen of accepteren, maar wel hulp nodig hebben.
l. Ingroeipad: het tijdspad dat gemeenten nemen om beschermd thuis meer lokaal te organiseren.

Artikel 2. Opdracht

Deze dienstverleningsovereenkomst werkt de afspraken in de centrumregeling nader uit.

Artikel 3. Verplichtingen opdrachtnemer

1. Uitvoering
   a. Opdrachtnemer houdt zich bij de uitvoering van zijn taken en bevoegdheden aan de relevante wet- en regelgeving die van toepassing is.
   b. Opdrachtnemer draagt zorg voor een adequate en tijdige uitvoering van de taken en bevoegdheden die haar bij deze overeenkomst zijn toegekend.

2. Informatie

Opdrachtnemer voorziet opdrachtgever van de informatie zoals in deze overeenkomst beschreven staat, alsmede informatie niet benoemd in deze overeenkomst die benodigd is voor een goede uitvoering van de taken die door deze overeenkomst aan opdrachtgevers toekomen.

3. Verzekering

Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor afdoende verzekering omtrent wettelijke aansprakelijkheidsrisico's in verband met de uitvoering van deze overeenkomst en houdt deze verzekering gedurende de looptijd van de overeenkomst in stand. De aansprakelijkheid van opdrachtnemer is beperkt tot hetgeen gedekt is door de hiervoor genoemde verzekering.

4. Taken centrumgemeente
   a. Nijmegen voert taken uit voor de deelnemers op basis van artikel 5 van de centrumregeling;
   b. Onder de taken bedoeld in het eerste lid vallen tenminste de taken zoals bedoeld in artikel 5, tweede lid van de centrumregeling, waaronder in ieder geval de inkoop of subsidiëring, het ontvangen van declaraties en het betalen daarvan, contract- en relatiemanagement, monitoren,

rechtmatigheids- en kwaliteitsbewaking en handhaving, het nemen van primaire besluiten en besluiten op bezwaar, de vertegenwoordiging van partijen in bezwaar, beroep en bij een voorlopige voorziening, alsmede het instellen van hoger beroep en het verzoeken tot een voorlopige voorziening van of bij;

I. Beschermd wonen intramuraal;
II. Beschermd thuis en trainingshuis;
lll. Maatschappelijke opvang;
IV. Openbare geestelijke gezondheidszorg, voor zover het geen lokale taken betreft
V. Verslavingszorg, voor zover het geen lokale taken betreft

c. Onder de taken bedoeld in lid b van dit artikel valt eveneens de uitvoering en aansturing namens de regiogemeenten van de centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang en het beoordelen van aanvragen en beschikbaar stellen van persoonsgebonden budgetten (PGB) voor beschermd wonen intramuraal, beschermd thuis en trainingshuis.
d. Wanneer er sprake is van kwaliteits- of handhavingstrajecten (al of niet in samenwerking met Wmo toezicht en/of de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd) hanteert de centrumgemeente de meest actuele handhavingskaders en -richtlijnen zoals vastgesteld door gemeente Nijmegen.
e. Andere taken dan bedoeld in dit artikel kunnen door een deelnemer of meerdere deelnemers in een dienstverleningsovereenkomst in de zin van artikel 5, lid 3 van de centrumregeling worden opgedragen aan Nijmegen mits deze taak alsmede de eventuele vergoeding hiervoor met de opdrachtnemer overeen wordt gekomen.

5. Kwaliteitsniveau

Nijmegen draagt er in ieder geval zorg voor dat de taakuitvoering op grond van de centrumregeling:

a. conform het door Nijmegen vastgestelde inkoop- en subsidiebeleid- en regelgeving (waaronder de algemene inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten (inkoop) en kaderverordening subsidies) plaatsvindt, daarmee voldoen deelnemers aan de norm voor opdrachtgeverschap van VNG en ministerie van VWS;
b. voldoet aan kwaliteitseisen die voortvloeien uit wet- en regelgeving;
c. voldoet aan eisen van de centrale overheid betreffende financiering.

6. lnkoopplan

a. De centrumgemeente stelt een jaarlijks of meerjaarlijks inkoopplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang op, inclusief programma van eisen waarin staat opgenomen welke zorg er wordt ingekocht dan wel gesubsidieerd. In het vast te stellen inkoopkader kunnen de onderwerpen worden opgenomen:
    I. de volumes per zorgproduct (per zorginstelling) die worden ingekocht;
    II. relevante mutaties, bijvoorbeeld in de taakafbakening tussen centrum- en regiogemeente met betrekking tot meer lokale uitvoering van beschermd thuis (conform ingroeipad);
    III. prijseffecten en indexeringen;
    IV. een planning.
b. Het inkoopkader wordt vastgesteld door de centrumgemeente wanneer partijen hierover bestuurlijke overeenstemming hebben bereikt, onder voorbehoud van de noodzakelijke lokale besluitvorming.
c. Het inkoopplan kan ook meerjarig worden vastgesteld.
d. Alle deelnemers kunnen na het vaststellen van het inkoopkader een wijzigingsvoorstel indienen. Overeenkomstig artikel 3, lid 4, sub e van deze overeenkomst kan het wijzigingsvoorstel gezamenlijk worden vastgesteld, mits dit voorstel niet in strijd is met reeds gemaakte afspraken met zorgaanbieders of andere belanghebbenden.

e. De financiële effecten van dit inkoopplan worden vertaald in de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

7. Inrichting regionale samenwerking

Deelnemers beschrijven in een inrichtingsplan de wijze waarop de regionale samenwerking wordt ingericht en ingevuld. Het inrichtingsplan beschrijft de inrichting van, de sturing op en de lokale afstemming met betrekking tot:

a. de regionale uitvoering door de centrumgemeente;
b. de regionale ontwikkeling van beleid en strategie;
c. het regionale bestuurlijk en ambtelijk overleg.

8. Managementrapportages

a. Nijmegen verstrekt de regiogemeente tweemaal per jaar geanalyseerde managementrapportages over de voortgang en realisatie van de ingekochte en gesubsidieerde zorg en ondersteuning.
b. De managementrapportage bevat beschikbare informatie over zorggebruik, kosten en wachtlijsten, alsmede informatie door de centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang verstrekt.
c. Na het verschijnen van de managementrapportages vindt op initiatief van Nijmegen een ambtelijk overleg over deze rapportages plaats met alle deelnemers.
d. Naast de geanalyseerde managementrapportages voorziet de centrumgemeente periodiek in actuele monitoringsinformatie. Hierbij valt te denken aan aantallen cliënten beschermd wonen en maatschappelijke opvang, inzicht in kosten, inzicht in zorggebruik en inzicht in samenstelling van de clientpopulatie. De centrumgemeente gebruikt de bestaande dashboards als uitgangspunt en verrijking hiervan gebeurt in goed overleg. De bestaande dashboards worden toegankelijk voor regiogemeenten indien dit technisch mogelijk en vanuit oogpunt privacywetgeving niet onwenselijk is.

9. Verantwoording

De verantwoording vindt jaarlijks na afloop van het kalenderjaar plaats in de vorm van een jaarafrekening met realisatiecijfers en toelichting hierop.

Artikel 4. Verplichtingen opdrachtgever

1. Besluiten over mandaten en volmachten worden tijdig genomen door het daartoe bevoegde bestuursorgaan.
   a. De bestuursorganen van de regiogemeenten dragen zorg voor het tijdig verlenen van mandaten en toereikende volmachten overeenkomstig de bij deze overeenkomst gevoegde bijlage (Bijlage A-Mandaat) opdat de bestuursorganen van Nijmegen, hun taken op grond van de centrumregeling en deze overeenkomst adequaat kunnen uitvoeren;
   b. De bestuursorganen van Nijmegen stemmen in met de ter uitvoering van het eerste lid gegeven mandaten en volmachten.
2. Faciliteiten

Opdrachtgever voorziet opdrachtnemer gevraagd en ongevraagd van alle faciliteiten, informatie en medewerking die nodig is voor een goede uitvoering van de opgedragen taken.
De opdrachtgever is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van ambtelijke medewerkers die werkzaamheden verrichten uit hoofde van de regionale samenwerking en lokale verantwoordelijkheden.

Artikel 5. Gezamenlijke verplichtingen

1. Lokale verantwoordelijkheden
   a. Onder deze centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst vallen niet de taken die gemeenten zelf hebben in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Hieronder vallen, onder andere, maar niet uitsluitend, het bieden van ambulante begeleiding, dagbesteding (exclusief dagbesteding bij beschermd wonen), voorkomen van uithuisplaatsingen, huishoudelijke hulp, respijtzorg en kortdurend verblijf (logeren), persoonlijke verzorging, vervoer, woningaanpassingen en overige hulpmiddelen (allen zowel in natura als via persoonsgebonden budget).

b. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om lokale huisvestingsmogelijkheden voor doelgroepen van de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland te ontwikkelen. Het uitgangspunt is dat inwoners, na een tijdelijk verblijf in maatschappelijke opvang en/of beschermd wonen intramuraal (weer) kunnen wonen in de gemeente van herkomst.

(NB: indien cliënten gebruik maken van een (maatwerk]traject beschermd wonen intramuraal, beschermd thuis, trainingshuis of maatschappelijke opvang is de centrumgemeente wel verantwoordelijk voor de (financiering van) begeleiding en de dagbesteding tijdens dit traject).

2. Handhavingstrajecten
Indien er sprake is van een handhavingstraject omdat - door Wmo toezicht of een andere toezichthoudende partij- er ernstige tekortkomingen zijn geconstateerd bij een door de centrumgemeente gecontracteerde of gesubsidieerde (beschermd wonen en/of maatschappelijke opvang) zorgaanbieder zijn zowel de gemeente die de zorg heeft gecontracteerd of gesubsidieerd (of het persoonsgebonden budget heeft versterkt), als de gemeente waar de zorginstelling, of de vestiging die het betreft, is gevestigd, gezamenlijk verantwoordelijk.

Hierbij wordt er per geval een evenwichtige en realistische verdeling van verantwoordlijkheden overeengekomen en is niet uitgesloten dat ook andere belanghebbende regiogemeenten worden betrokken in het proces.
Mocht een handhavingstraject leiden tot ontbinding van de overeenkomst tussen (centrum)gemeente en zorginstelling dan is de gemeente die de zorg heeft gecontracteerd (of het persoonsgebonden budget heeft verstrekt) verantwoordelijk voor het vinden van een alternatief zorgaanbod.

Artikel 6. Financiën

1. De partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een sluitende regiobegroting voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
2. De centrumgemeente stelt een concept-regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang op.
3. De regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang is vastgesteld wanneer partijen hierover bestuurlijke overeenstemming hebben bereikt, onder voorbehoud van de noodzakelijke lokale besluitvorming.
4. De begroting wordt voor 1 augustus vastgesteld voor het daaropvolgend kalenderjaar. De begrotingscyclus van de centrumgemeente is leidend. Bijstelling van de begroting gebeurt op de - voor Nijmegen- vaste Planning & Control momenten: mei en oktober van het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
5. De eerste begroting wordt opgesteld vanaf het jaar 2025.
6. In de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang is opgenomen:
   De lasten bestaan uit, onder andere:
   a. Gecontracteerde zorg (in natura) en gesubsidieerde zorg beschermd wonen en maatschappelijke opvang inclusief overeenkomsten als er geen passend aanbod beschikbaar is binnen het bestaande aanbod.
   b. Persoonsgebonden budgetten beschermd wonen.

c. Subsidies gerelateerd aan regionale doelen beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken op het gebied van verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg.
d. Kosten voor de centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang op basis van taakopdracht aan de GGD Gelderland-Zuid.
e. Kosten regionale projecten, onder meer in het kader van de transformatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
f. Uitvoeringskosten centrumgemeente en regiogemeenten op basis van formatie overzicht, inclusief ziektevervanging[1]. Hierbij geldt dat de begrote kosten gelijk zijn aan de gerealiseerde kosten.
g. Kosten voor Wmo toezicht en handhavingstrajecten die hieruit voortvloeien.
h. Kosten voor het uittreden van de gemeente Gennep uit de regionale samenwerking tot de daadwerkelijke ingang van de doordecentralisatie beschermd wonen.
i. Overige kosten, zoals bijvoorbeeld onderzoekskosten, evaluatiekosten, juridische kosten, post onvoorzien.

De baten bestaan uit:
a. De integratie-uitkering beschermd wonen - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
b. De decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
c. De decentralisatie-uitkering nationaal plan dakloosheid- welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
d. De specifieke uitkering medische heroïne - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
e. De decentralisatie-uitkering uitstapprogramma prostituees - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
f. De eigen bijdrage die cliënten betalen voor ontvangen (maatwerk)ondersteuning;
g. Een bijdrage per gemeente conform de afgesproken verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de (her)verdeling van de beschermd wonen middelen volgens het objectieve verdeelmodel. Het aandeel van een gemeente is de inbreng van zijn beschermd wonen middelen na de daadwerkelijke financiële doorcentralisatie (zoals door het Rijk gepubliceerd) gedeeld door de som van alle (objectief verdeelde) middelen voor beschermd wonen in de regio. In de bijlage C staat de voorlopige verdeelsleutel opgenomen gebaseerd op de septembercirculaire 2021). Centrumgemeente en regiogemeenten zijn akkoord met bijstelling op het moment dat wijzigingen in het verdeelmodel hiertoe aanleiding geven.

7. De betalingstermijn van facturen en (eind)afrekeningen bedraagt 30 dagen vanaf de factuurdatum.
8. De bijdrage van iedere gemeente wordt betaald via een voorschot.
   a. De bijdrage per gemeente is niet hoger dan voor een sluitende regionale begroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang nodig is. Indien sprake is van een regionaal overschot bij het opstellen van de regiobegroting wordt het overschot verdeeld onder de deelnemende gemeenten.
   b. Het voorschot wordt op basis van een jaarfactuur door de deelnemers overgemaakt aan Nijmegen, of vice versa.
   c. Indien er sprake is van een tekort zijn de centrumgemeenten en de regiogemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de bekostiging van dit tekort.

[1] Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de vervanging van haar medewerker(s) die werkzaamheden verricht(en) voor opdrachtgevers in het kader van deze overeenkomst bij ziekte en andere situaties van langdurige afwezigheid. De eerste twee weken van de ziekte of andere situaties van langdurige afwezigheid zijn voor risico van opdrachtgevers.

   d. Voor de bepaling van de gemeentelijke bijdrage in het tekort zoals bedoeld onder sub c hiervoor wordt aangesloten bij de overeengekomen verdeelsleutel.
9. Afhankelijk van het resultaat na daadwerkelijke realisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang, vindt verrekening van het resultaat plaats door de centrumgemeente naar de regiogemeenten.
   a. Uiterlijk in mei (t+1) van ieder jaar stuurt centrumgemeente Nijmegen elke regiogemeente een verrekening bestaande uit 1) een verrekening van het voorschot en de daadwerkelijke realisatie van het voorgaande jaar; 2) een voorschot voor het lopende jaar op basis van de vastgestelde regiobegroting.
   b. Een verantwoording vindt jaarlijks plaats conform artikel 3 lid 9 van deze overeenkomst. De jaarafrekening met de realisatiecijfers inclusief een toelichting en het definitief te verrekenen bedrag wordt uiterlijk in mei gepresenteerd door de centrumgemeente.
   c. Kosten die gerelateerd zijn aan een reeds afgesloten boekjaar kunnen worden doorgeschoven naar het lopende boekjaar. Het kan bijvoorbeeld gaan om de betaling van persoonsgebonden budgets die jaren na levering van zorg nog gedeclareerd kunnen worden door de budgethouder of om subsidies met een meerjarig karakter. Deze kosten zullen apart zichtbaar meegenomen worden in de reguliere bijstellingsmomenten van de begroting.

Artikel 7. Aansprakelijkheid

1. De partij die toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van haar verplichtingen, op basis van deze overeenkomst tegenover de andere partij, kan door de benadeelde partij aansprakelijk worden gesteld voor de geleden dan wel te lijden schade.
2. Indien een partij schade lijdt als gevolg van een toerekenbare tekortkoming van de andere partij in de nakoming, dan is de schadelijdende partij verplicht zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen één maand, na ontdekking van de schade hiervan schriftelijk melding te doen aan de wederpartij.
3. De aansprakelijkheidsschade in het eerste lid kan voor opdrachtnemer op jaarbasis in geen geval méér zijn dan de aan de opdrachtnemer toekomende vergoeding betreffende dat kalenderjaar.
4. Opdrachtgever blijft aansprakelijk voor de vermogensrechtelijke gevolgen van de besluiten of feitelijke handelingen die namens haar in mandaat worden genomen door de opdrachtnemer, onverminderd het bepaalde in artikel 1:1, vierde lid en artikel 10:2 van de Algemene wet bestuursrecht.
5. Is de niet-nakoming het gevolg van overmacht in de zin artikel 6:75 van het Burgerlijk Wetboek, dan nemen partijen onverwijld de benodigde maatregelen om de nadelige gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 8. Evaluatie en uitvoering

De gemeente Nijmegen draagt zorg voor:

a. De organisatie van de jaarlijkse bijeenkomst, in het eerste kwartaal, voor de regionaal betrokken ambtenaren beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Doel van deze bijeenkomst is reflecteren op de beleidsmatige en procesmatige samenwerking van het afgelopen jaar en het benoemen van inhoudelijke speerpunten als input voor de opstelling het opstellen van een jaarplanning. Jaarlijkse evaluatie door ambtelijke werkgroep en terugkoppeling en bestuurlijke evaluatie ophalen voor verbeterpunten.
b. De agendering van de uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst voor het portefeuillehoudersoverleg beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de deelnemende gemeenten. Dit minimaal één keer per jaar.
c. De evaluatie en actualisering van de dienstverleningsovereenkomst vindt elke vier jaar plaats en vaker indien daar aanleiding toe is.

Artikel 9. Archivering

1. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de verplichting op grond van artikel 3 van de Archiefwet 1995 om de onder de dienst berustende archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren alsmede zorg te dragen voor vernietiging van daarvoor in aanmerking komende archieven.
2. Als het archief- en informatiebeheer niet is gemandateerd, worden de dossiers, waarvan de zaken onder mandaat door de opdrachtnemer zijn uitgevoerd, na beëindiging van de zaak overgedragen aan opdrachtgever.
3. Ingeval de opdrachtnemer door de opdrachtgever is gemandateerd of gevolmachtigd voor het archief- en informatiebeheer, beheert zij de onder lid 1 genoemde dossiers tot aan de overdracht aan de aangewezen archiefbewaarplaats, dan wel tot aan de vernietiging na afloop van de bewaartermijn.
4. De waardering, selectie en vernietiging moet voldoen aan de meest actuele versie van de selectielijst van de gemeente Nijmegen, dan wel een alternatieve selectielijst die aan dezelfde wettelijke eisen voldoet.
5. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid, Archiefwet 1995 over te brengen archiefbestanden van de opdrachtgever die onder de opdrachtnemer berusten, is de door de opdrachtgever aangewezen archiefplaats de bestemming.
6. Nijmegen draagt bij uittreding of opheffing van de regeling alle voor de betreffende gemeente relevante data (inclusief meta-data) in een origineel en duurzaam bestandsformaat, in logische samenhang, over aan de regiogemeente. Na bevestiging van overdracht wordt alle data van de regiogemeenten van de systemen van de gemeente Nijmegen vernietigd. Nijmegen levert een verklaring van vernietiging.

Artikel 10. Duur, wijziging en beëindiging

1. Ingangs- en einddatum overeenkomst

Deze overeenkomst vervangt voorgaande overeenkomst en gaat in op 1 juli 2026, en komt tot stand door ondertekening van deze overeenkomst door alle partijen.

2. Wijziging overeenkomst en bijlage(n) tussentijds

Tussentijdse wijziging van deze overeenkomst of de bijlage(n) is alleen mogelijk binnen de grenzen van redelijkheid en billijkheid na schriftelijk akkoord van alle partijen.

3. Beëindiging en verlenging
    a. Opdrachtgever laat schriftelijk vóór 1 juli van het lopende jaar (eerste mogelijkheid voor 1 juli van een jaar) aan de opdrachtnemer weten of zij deze overeenkomst wil beëindigen.
    b. Indien partijen niet in overleg treden tot beëindiging, dan wordt deze overeenkomst stilzwijgend verlengd met de periode van één jaar.
    c. Tussentijdse beëindiging van deze overeenkomst is mogelijk met wederzijdse schriftelijke toestemming van alle partijen. Voor tussentijdse beëindiging geldt een opzegtermijn van zes maanden.
    d. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege bij opheffing van de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.
4. Ingebrekestelling, nakoming

Wanneer de in de centrumregeling of in deze overeenkomst opgenomen verplichtingen geheel of gedeeltelijk volgens de afgesproken omvang, tijdstippen of kwaliteit niet worden nageleefd of kunnen worden uitgevoerd, dan treden deelnemers met elkaar in overleg. In dit overleg wordt in ieder geval de oorzaak van de tekortkoming besproken.

5. Uittreden uit de centrumregeling
    a. De uittredingskosten zijn, conform artikel 11 van de centrumregeling, de kosten die te maken hebben met (de afbouw van) de overcapaciteit die kan ontstaan in de personele en de materiële sfeer. Deze komen eveneens ten laste van de uittredende regiogemeente en worden alleen in rekening gebracht als de regiogemeente daadwerkelijk besluit uit te treden. Basis voor de desintegratie uittredingskostenberekening zijn de gemiddelde realisatiecijfers

(balans, exploitatiecijfers, overige cijfers) van de drie jaren voorafgaand aan het jaar waarin het voornemen tot uittreden kenbaar wordt gemaakt. De kosten die niet direct aan de uittredende partij kunnen worden toegerekend, worden berekend door totalen per kostensoort naar rato te berekenen.

b. Een deelnemer die uittreedt ontvangt conform artikel 14, lid 5 van de centrumregeling een eindafrekening met een verrekening van de voorschotten en de daadwerkelijk gemaakte en te maken kosten.
c. In de bedoelde eindafrekening van voorgaande lid worden ook de kosten opgenomen die verband houden met de uittreding.
d. De bedoelde kosten uit voorgaande lid worden vastgesteld door een door Nijmegen en de uittredende deelnemer gezamenlijk aan te wijzen deskundige.

Artikel 11. Aanvullende bepalingen

1. Geheimhouding

Er geldt een geheimhoudingsplicht voor de partijen en hun medewerkers. Hieronder vallen alle gegevens en informatie die bij de uitvoering van deze overeenkomst bij hen bekend is geworden. Het voorgaande is niet van toepassing indien:

a. openbaarmaking verplicht is op grond van wet- en regelgeving;
b. één van de partijen zich voor de rechter moet verdedigen of openbaarmaking berust op een bindende uitspraak van de rechter;
c. één van de partijen de andere partij heeft ontheven van de geheimhoudingsplicht;
d. de betreffende informatie via openbare bronnen is verkregen.

2. Geheimhouding na afloop van de overeenkomst: de geheimhoudingsplicht genoemd in het eerste lid van dit artikel blijft ook na afloop van deze overeenkomst voor beide partijen en hun medewerkers gelden.
3. Inzet onafhankelijke partij: Opdrachtgever heeft het recht om de door opdrachtnemer verstrekte informatie inhoudelijk te laten toetsen op juistheid door een onafhankelijke partij. Deze controle is vertrouwelijk en strekt zich niet verder uit dan noodzakelijk voor het verifiëren van de aangeleverde informatie. Opdrachtnemer is verplicht om medewerking te verlenen aan het onderzoek en verleent alle gevraagde gegevens en informatie alsmede inzage in boeken en overige bescheiden. De kosten van het onderzoek komen voor rekening van opdrachtgever.
4. Onvoorziene omstandigheden en geschillenregeling.
   a. Indien onvoorziene omstandigheden zich voordoen die buiten de invloedsfeer van partijen liggen, welke ertoe leiden dat partijen of een der partijen de afspraken uit deze overeenkomst niet (meer) kunnen c.q. kan nakomen, treden partijen terstond met elkaar in overleg met als doel om tot een oplossing te komen die voor beide partijen acceptabel is.
   b. Indien partijen van inzicht verschillen over de uitleg of uitvoering van deze overeenkomst, of daarmee samenhangende afspraken, treden zij met elkaar in overleg met als doel om te komen tot een oplossing die voor beide partijen acceptabel is.
   c. Indien de onder sub b en c bedoelde situatie niet leidt tot het gewenste resultaat, proberen partijen het geschil op te lossen door de inzet van een mediator te vragen. De kosten van een mediation worden gelijkelijk over partijen verdeeld ongeacht de uitkomst ervan.
5. Verwerking persoonsgegevens: De gemeenten dragen ieder voor zich de verantwoordelijkheid van het elkaar verstrekken van de noodzakelijke persoonsgegevens voor het behalen van de doelstellingen van deze dienstverleningsovereenkomst conform bijlage B. Gemeenten onderschrijven de bijlage en handelen daar naar binnen de samenwerking.
6. Innovatie en beleid: Deelnemers stemmen hun bovenlokale beleid betreffende het doel en belang in de zin van artikel 2 van de centrumregeling op elkaar af.

Artikel 12. Slotbepalingen

1. Citeertitel

Deze overeenkomst wordt aangehaald als "Dienstverleningsovereenkomst Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland".

2. Eventuele nietigheid of vernietigbaarheid van een van de bepalingen van de dienstverleningsovereenkomst tast de rechtsgeldigheid van de overige bepalingen van deze dienstverleningsovereenkomst niet aan.
3. Deze dienstverleningsovereenkomst doorkruist niet de publiekrechtelijke verhoudingen tussen partijen dan wel hun overige rechten en verplichtingen op basis van publiekrecht.
4. Op deze dienstverleningsovereenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
5. De bij deze overeenkomsten behorende bijlagen A B en C maken integraal deel uit van deze overeenkomst.

Artikel 13. Bijlagen

- Bijlage A: Mandaatbesluit Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland en Dienstverleningsovereenkomst
- Bijlage B: Verwerken persoonsgegevens
- Bijlage C: Verdeelsleutel

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend

Namens **opdrachtgever, gemeente**
Plaats: Datum: _

Naam: _

Handtekening:

Bijlage A

Mandaatbesluit Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland en Dienstverleningsovereenkomst

De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen, ieder voor zover het hun gemeente en bevoegdheid betreft,

gelet op artikel 171 Gemeentewet, gelet op afdeling 10.1.1 van de Awb, artikel 6 van de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland en artikel 4, eerste lid, van de Dienstverleningsovereenkomst,

overwegende dat dit besluit enkel de bevoegdheden omvat zoals die zijn opgenomen in de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland en de bijbehorende Dienstverleningsovereenkomst,

besluiten vast te stellen het volgende:

Mandaatbesluit beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland:

Artikel 1 Begrippen

In dit besluit wordt verstaan onder:

a. Mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst;
b. Volmacht: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst;
c. Machtiging: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan handelingen te verrichten in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverlenings-overeenkomst, geen besluiten en/of privaatrechtelijke rechtshandelingen zijnde;
d. Ondermandaat: de figuur dat de gemandateerde op zijn beurt mandaat verleent aan een ander;
e. Ondervolmacht: de figuur dat de gevolmachtigde op zijn beurt volmacht verleent aan een ander;
f. Centrumregeling: de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland;
g. Dienstverleningsovereenkomst: de Dienstverleningsovereenkomst Beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland.

Artikel 2 Mandaat, volmacht en machtiging

1. Dit mandaatbesluit is van toepassing als een bestuursorgaan mandaat verleent tot het nemen van een besluit, volmacht verleent tot het verrichten van een privaatrechtelijke rechtshandeling of machtiging verleent tot het verrichten van een feitelijke handeling.
2. Daar waar in dit mandaatbesluit ‘mandaat’ en ‘gemandateerde’ staat genoemd, wordt ook ‘volmacht’ en ‘gevolmachtigde’ dan wel ‘machtiging’ en ‘gemachtigde’ bedoeld. In dat geval

wordt onder 'besluit' ook 'privaatrechtelijke rechtshandeling' dan wel 'feitelijke handeling' bedoeld. Dit geldt niet als de wet of de aard van de desbetreffende bevoegdheid zich hiertegen verzet.

3. Aan het college van de gemeente Nijmegen wordt mandaat verleend ten aanzien van de volgende bevoegdheden:
   Het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst, uitsluitend voor de daarin opgenomen taken en bevoegdheden. Dit mandaatbesluit omvat -tevens doch niet uitsluitend- de taken en bevoegdheden ten aanzien van de in de Dienstverleningsovereenkomst opgenomen domeinen:
   I. Het sluiten van overeenkomsten voor de inkoop van diensten en producten in het kader van de Centrumregeling;
   II. het nemen van primaire besluiten onder meer over subsidies in het kader van de Centrumregeling en besluiten op bezwaar, inclusief de daarvoor benodigde proceshandelingen en het voeren van verweer;
   III. het uitoefenen van de bevoegdheid tot het verzoeken om voorlopige voorziening of het instellen van (hoger) beroep en het voeren van verweer en het verrichten van proceshandelingen in het kader van deze gerechtelijke procedures;
   IV. het aanwijzen van personen die daartoe door burgemeester en wethouders van Nijmegen zijn aangewezen als personen die belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 genoemde domeinen in de Centrumregeling.
4. Het in lid 3 genoemde college is bevoegd ondermandaat te verlenen aan door hem aan te wijzen personen ten aanzien van de in het derde lid genoemde besluiten, met dien verstande dat voor de besluiten genoemd onder II geldt dat de besluiten op bezwaar niet genomen mogen worden door functionarissen die ook bij de primaire besluitvorming zijn betrokken. .
5. Aan de burgemeester van de gemeente Nijmegen wordt, overeenkomstig artikel 171, tweede lid Gemeentewet, de bevoegdheid gegeven om de betreffende gemeente te vertegenwoordigen, met de mogelijkheid van ondervolmacht. Deze volmacht omvat -tevens doch niet uitsluitend- de rechtshandelingen ten aanzien van de in de Dienstverleningsovereenkomst opgenomen domeinen:
   a. het ondertekenen van overeenkomsten voor de inkoop van diensten en producten.
   b. alle handhavingsacties ten aanzien van de afgesloten overeenkomsten.
6. De in lid 5 genoemde bevoegdheid kan aan een door hem aan te wijzen persoon worden opgedragen.

Artikel 3 Slotbepalingen

1. Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2022.
2. Dit besluit wordt op de voorgeschreven wijze gepubliceerd door de mandaat verlenende gemeente.
3. Bestaande mandaten, machtigingen en volmachten aan de gemeente Nijmegen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijk opvang van voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit worden ingetrokken met ingang van inwerkingtreding van dit besluit.
4. Mandaten, machtigingen en volmachten krachtens dit besluit vervallen direct van rechtswege, indien de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland wordt beëindigd; of vervallen voor een partij, indien deze partij geen onderdeel meer uitmaakt van de Centrumregeling, tenzij anders overeengekomen.

5. Dit besluit wordt aangehaald als: “Mandaatbesluit Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland”.

Aldus vastgesteld op ....

Het college,

De secretaris de burgemeester

Vastgesteld door de burgemeester op …….
Burgemeester van gemeente ……

Bijlage B: Verwerken persoonsgegevens

Artikel 1. Samenwerking

1.1. In het kader van de samenwerking in de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland zullen (persoons)gegevens worden uitgewisseld tussen gemeenten onderling en zorgaanbieders. Deze staan beschreven in tabel 1. Op deze samenwerking is wet- en regelgeving met betrekking tot de bescherming van Persoonsgegevens van toepassing;
1.2. De Gemeente die Persoonsgegevens verstrekt aan één of meer gemeenten, is voor deze verstrekking Verwerkingsverantwoordelijk in de zin van de AVG. Verdere verwerking van die gegevens door de ontvangende gemeente(n) mag alleen binnen het oorspronkelijke doel en valt onder de Verwerkingsverantwoordelijkheid van de desbetreffende gemeente(n).
1.3. Gemeenten willen met behulp van de afspraken waarborgen treffen die eraan bijdragen dat Gemeenten in de samenwerking conform deze wet- en regelgeving handelen;
1.4. Gemeenten hebben ieder voor zich de verantwoordelijkheid om aan deze wet- en regelgeving te voldoen, waaronder het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (ook DPIA genoemd) op grond van artikel 35 AVG;
1.5. Gemeenten willen onder meer door middel van concrete afspraken waarborgen dat zij slechts die persoonsgegevens met één of meer gemeenten delen als dat noodzakelijk is voor het concrete doel van de samenwerking zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst en hier een grondslag voor is.

Artikel 2. Verwerking

2.1. Indien de relevante regelgeving beperkingen bevat met betrekking tot de verstrekking van de Persoonsgegevens, zoals ten aanzien van de ontvangende partijen, de categorieën van personen of van Persoonsgegevens, dan wel de wijze van verstrekking, zal de betreffende Partij zich houden aan die specifieke voorwaarden uit de regelgeving.
2.2. Gemeenten laten de verstrekking van persoonsgegevens achterwege als de verstrekking niet noodzakelijk is voor het bereiken van het concrete doel van de samenwerking zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst.
2.3. Vóór het verstrekken van persoonsgegevens zal de betreffende Gemeente ervoor zorgdragen dat de betrokkene in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving is geïnformeerd over de mogelijke verwerking van zijn persoonsgegevens in het kader van samenwerking

Artikel 3. Vernietiging

3.1. Indien de verdere behandeling van persoonsgegevens in een casus of binnen de samenwerking niet langer noodzakelijk is, dan wel de behandeling wordt beëindigd, zal de centrumgemeente en/of de gemeente(n) de betreffende persoonsgegevens niet verder verwerken, behalve voor het opstellen van rapportages en andere managementdoeleinden die volgen uit de samenwerking. Binnen de samenwerking zal daarvoor alleen gegevens bewaren in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren.

Artikel 4. Beveiliging en geheimhouding

4.1. Gemeenten dragen zorg voor adequate technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen om persoonsgegevens te beschermen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. Daarbij zullen Gemeenten ervoor zorgdragen dat het beveiligingsniveau zich minimaal bevindt op het niveau van Basis Beveiligingsniveau 2 (BBN2) van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO),

4.2. Gemeenten houden zich aan de procedures geldend binnen de eigen organisatie die erop gericht zijn om inbreuken in verband met persoonsgegevens (ook datalek genoemd) redelijkerwijs te detecteren en daarop actie te ondernemen, waaronder herstelmaatregelen. In geval van een datalek waarbij persoonsgegevens zijn betrokken die betrekking hebben op een casus zullen Gemeenten elkaar zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 24 uur, daarover informeren.
4.3. Wanneer persoonsgegevens tussen gemeenten wordt uitgewisseld, gebeurt dit uitsluitend op een adequaat beveiligde manier, conform de geldende beveiligingsnormen van de betreffende Gemeenten voor de betreffende (persoons)gegevens.
4.4. Een ieder die in het kader van de samenwerking kennis neemt van persoonsgegevens is verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij de wet tot bekendmaking verplicht.

Artikel 5 Rechten van betrokkenen

5.1. Gemeenten dragen zorg voor adequate interne procedures voor de naleving van de rechten van betrokkenen en informeren daar de betrokkenen over. In geval van een verzoek van een betrokkene dat betrekking heeft op een casus zullen Gemeente elkaar zo spoedig mogelijk daarover informeren en waar nodig bijdragen aan de behandeling van het verzoek.

Tabel 1: overzicht van te verwerken persoonsgegevens:

Verstrekking/ levering	Verwerkingsdoeleinden	Grondslag	Categorieën van Betrokkenen	Categorieën Persoons-gegevens (waaronder bijzondere persoons-gegevens)	Doorgifte naar derde landen	Doorgifte-instrument	Aanvullende maatregelen (indien van toepassing)
Centrumgemeente levert gegevens aan de Opdrachtgever	Opdrachtgever (Gemeente) heeft info nodig over bewoners met beschermd wonen indicatie om locale (Wmo) Dienstverlening hier goed op af te kunnen stemmen	Wmo 2015 (art. 2.1.1)	Bewoners van betreffende regiogemeente met een beschikking voor Beschermd wonen van de centrumgemeente	BSN, naam, adres, woonplaats, geboortedatum, indicatie voor beschermd wonen,	Nee	Via Zivver	NVT
Opdrachtgever levert gegevens aan Centrumgemeente	Nijmegen (centrumgemeente) heeft info nodig over bewoners met een beschermd wonen indicatie om regionale dienstverlening hier goed op af te kunnen stemmen	Wmo 2015 (art. 2.1.1)	Bewoners van betreffende regiogemeente met een beschikking voor Beschermd wonen van de centrumgemeente	BSN, naam, adres, woonplaats, geboortedatum, indicatie voor Wmo voorziening of (verlengde) jeugdhulp voorziening,	Nee	Via zorgmail, Secumailer en/of smartlockr	NVT

Bijlage C: Verdeelsleutel (gebaseerd op septembercirculaire 2021)
Uitwerking overgangsregeling integratie-uitkering Beschermd wonen versie september 2021 inclusief nacalculatie Wlz | Circulaire | Rijksoverheid.nl

Gemeente	Aandeel in regiobegroting
Berg en Dal	5,5%
Beuningen	4,3%
Buren	3,9%
Culemborg	5,0%
Druten	3,2%
Heumen	3,0%
Mook en Middelaar	1,5%
Neder Betuwe	3,3%
Nijmegen	44,5%
Tiel	8,3%
West Betuwe	7,4%
West Maas en Waal	3,2%
Wijchen	6,9%

	Jaar	2023		2024	
NIJMEGEN	Historisch (IU)	€ 45.662.727*		€ 34.104.668	
NIJMEGEN	Objectief	€ 1.794.021	44,5%	€ 6.418.068	44,5%
NIJMEGEN	Totaal	€ 47.456.748		€ 40.522.736	
BEUNINGEN	Totaal (objectief)	€ 173.018	4,3%	€ 618.969	4,3%
BUREN	Totaal (objectief)	€ 159.078	3,9%	€ 569.096	3,9%
CULEMBORG	Totaal (objectief)	€ 203.041	5,0%	€ 726.374	5,0%
DRUTEN	Totaal (objectief)	€ 129.708	3,2%	€ 464.025	3,2%
HEUMEN	Totaal (objectief)	€ 119.073	3,0%	€ 425.982	3,0%
TIEL	Totaal (objectief)	€ 334.343	8,3%	€ 1.196.103	8,3%
WIJCHEN	Totaal (objectief)	€ 276.518	6,9%	€ 989.238	6,9%
WEST MAAS EN WAAL	Totaal (objectief)	€ 129.413	3,2%	€ 462.972	3,2%
MOOK EN MIDDELAAR	Totaal (objectief)	€ 59.692	1,5%	€ 213.545	1,5%
NEDER-BETUWE	Totaal (objectief)	€ 133.597	3,3%	€ 477.941	3,3%
BERG EN DAL	Totaal (objectief)	€ 221.805	5,5%	€ 793.503	5,5%
WEST BETUWE	Totaal (objectief)	€ 297.175	7,4%	€ 1.063.136	7,4%
Subtotaal historisch		€ 45.662.727		€ 34.104.668	
Subtotaal objectief		€ 4.030.482		€ 14.418.953	
Totaal		€ 49.693.209		€ 48.523.621	

*Om de regiobegroting sluitend te maken, doen we conform afspraken eerst een beroep op de (volledige) integratie uitkering (IU) alvorens we een beroep doen op een bijdrage per gemeente.

Overzicht aanpassingen DVO, was – wordt tabel Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland, 10 september 2025
De artikelen die niet gewijzigd zijn, zijn wel benoemd in onderstaand overzicht waarbij ervoor is gekozen om geen tekst toe te voegen.

Was	Wordt
DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland	**DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland**
Partijen: Opdrachtgever: De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft door de door hun burgemeester aangewezen persoon, handelend ter uitvoering van de door hun colleges van burgemeester en wethouders genomen besluiten; Hierna te noemen 'de regio Nijmegen en Rivierenland', 'de gemeenten' of 'opdrachtgevers'	**Partijen:** Opdrachtgever: De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen, rechtsgeldig vertegenwoordigd, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft door de door hun burgemeester aangewezen persoon, handelend ter uitvoering van de door hun colleges van burgemeester en wethouders genomen besluiten; Hierna te noemen 'de regiogemeenten' of 'opdrachtgevers'
En	En
Opdrachtnemer: de gemeente Nijmegen	Opdrachtnemer: de gemeente Nijmegen
Te dezer zake krachtens artikel 171, eerste lid, van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester drs. H.M.F. Bruls, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders van [*Datum collegebesluit*]. Hierna te noemen: 'de gemeente Nijmegen', 'de centrumgemeente' of 'opdrachtnemer'.	Te dezer zake krachtens artikel 171, eerste lid, van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester drs. H.M.F. Bruls, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders van datum in te vullen. Hierna te noemen: 'de gemeente Nijmegen, 'de centrumgemeente' of 'opdrachtnemer.
Hierna gezamenlijk te noemen: 'deelnemers' of 'partijen',	Hierna gezamenlijk te noemen: 'deelnemers' of 'partijen',
Overwegende dat: • deelnemers hun samenwerking op het gebied Beschermd wonen en Opvang in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning hebben geformaliseerd in de Centrumregeling	**Overwegende dat:** • deelnemers hun samenwerking op het gebied beschermd wonen en maatschappelijke opvang in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning hebben geformaliseerd in de centrumregeling

Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland, waarbij de gemeente Nijmegen als centrumgemeente taken uitvoert voor de partijen; • in genoemde centrumregeling is overeengekomen dat partijen in een dienstverleningsovereenkomst nadere uitwerking geven aan deze centrumregeling. • dat opdrachtgevers en opdrachtnemer over de uitvoering van deze werkzaamheden afspraken wensen te maken; • dat deze dienstverleningsovereenkomst de overeengekomen dienstverlening en de daarbij horende uitgangspunten en randvoorwaarden vastlegt. De overeenkomst schept een gezamenlijk overeengekomen verwachtings- en verantwoordingskader. Verklaren het volgende overeen te zijn gekomen: **Artikel 1. Begripsbepalingen** In deze dienstverleningsovereenkomst wordt verstaan onder: a. Nijmegen: de gemeente Nijmegen in haar hoedanigheid van centrumgemeente; b. Centrumgemeente: de in de centrumregeling “Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland” aangewezen gemeente, zijnde Nijmegen; c. Regiogemeenten: de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen. d. Inkoop: inkoop of subsidiëring; e. t+1: het jaar volgend op het begrotingsjaar dat loopt van 1 januari tot en met 31 december. f. Beschermd wonen: wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorende vierentwintig-uurs toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor	beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, waarbij de gemeente Nijmegen als centrumgemeente taken uitvoert voor de partijen; • in genoemde centrumregeling is overeengekomen dat partijen in een dienstverleningsovereenkomst nadere uitwerking geven aan deze centrumregeling; • dat opdrachtgevers en opdrachtnemer over de uitvoering van deze werkzaamheden afspraken wensen te maken; • dat deze dienstverleningsovereenkomst de overeengekomen dienstverlening en de daarbij horende uitgangspunten en randvoorwaarden vastlegt. De overeenkomst schept een gezamenlijk overeengekomen verwachtings- en verantwoordingskader. Verklaren het volgende overeen te zijn gekomen: **Artikel 1. Begripsbepalingen** In deze dienstverleningsovereenkomst wordt verstaan onder: a. Nijmegen: de gemeente Nijmegen in haar hoedanigheid van centrumgemeente; b. Centrumgemeente: de in de centrumregeling "beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland" aangewezen gemeente, zijnde Nijmegen; c. Regiogemeenten: de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen. d. Inkoop: inkoop of subsidiëring; e. t+1: het jaar volgend op het begrotingsjaar dat loopt van 1 januari tot en met 31 december. f. Beschermd wonen: een vorm van ondersteuning met onplanbare zorg voor cliënten die als gevolg van een ernstige psychiatrische aandoening en/of kwetsbare inwoners die vanwege een licht verstandelijke beperking niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en 24-uurs toezicht, bereikbaarheid, beschikbaarheid en intensieve ondersteuning nodig hebben in verband met risico op (zelf)verwaarlozing of overlast. Binnen Beschermd Wonen kennen we

personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving; g. Beschermd thuis: Wonen in een eigen (al of niet gedeelde) woning met daarbij behorende vierentwintig uurs beschikbaarheid van zorg en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving; h. Maatschappelijke opvang: onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.	drie productcategorieën: Beschermd Wonen intramuraal, Beschermd Thuis en het Trainingshuis. g. Beschermd Wonen intramuraal: wonen in een accommodatie van een instelling met toezicht en een op de individuele behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden afgestemd geheel van diensten die worden geleverd met 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid. Wonen en zorg zijn gekoppeld. h. Beschermd thuis: de inwoner woont in zijn eigen (al of niet gedeelde) woning met de benodigde begeleiding en een vorm van 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid. De inwoner woont zelfstandig en is dus zelf verantwoordelijk voor de huur, vaste lasten en alle kosten van het levensonderhoud. i. Trainingshuis: de inwoner, jonger dan 27 jaar, woont in een (al of niet gedeelde) woning, met de benodigde begeleiding en een vorm van 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid. Er kan sprake zijn van het wonen in een groep (waarin men voorzieningen deelt) of (zelfstandig) geclusterd wonen (waarbij men zodanig geclusterd woont dat inzet van groepsbegeleiding mogelijk is). Er is sprake van een component groepsbegeleiding die door de zorginstelling geleverd wordt. De inwoner woont zelfstandig en is dus zelf verantwoordelijk voor de huur, vaste lasten en alle kosten van het levensonderhoud. Wonen en zorg zijn gekoppeld. j. Maatschappelijke opvang: onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. k. Verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg: Ondersteuning bij verslaving. Verslaving kent als risico dat inwoners geïsoleerd raken, er gezondheidsrisico's optreden, de participatie vermindert en er maatschappelijke uitval of overlast optreedt. Openbare geestelijke gezondheidzorg, ook wel bemoeizorg genoemd, is bedoeld voor mensen die uit zichzelf geen hulp vragen of accepteren, maar wel hulp nodig hebben. l. Ingroeipad: het tijdspad dat gemeenten nemen om beschermd thuis meer lokaal te organiseren.
Artikel 2. Opdracht Niet gewijzigd.	**Artikel 2. Opdracht** Niet gewijzigd.

Artikel 3. Verplichtingen opdrachtnemer Lid 1 Niet gewijzigd. Lid 2 Niet gewijzigd Lid 3 Niet gewijzigd Lid 4. Taken centrumgemeente a. Nijmegen voert taken uit voor de deelnemers op basis van artikel 4 van de centrumregeling; b. Onder de taken bedoeld in het eerste lid vallen tenminste de taken zoals bedoeld in artikel 4, tweede lid van de centrumregeling, waaronder in ieder geval de inkoop of subsidiëring, het ontvangen van declaraties en het betalen daarvan, contract- en relatie management, monitoren, rechtmatigheids- en kwaliteitsbewaking en handhaving, het nemen van primaire besluiten en besluiten op bezwaar, de vertegenwoordiging van partijen in bezwaar, beroep en bij een voorlopige voorziening, alsmede het instellen van hoger beroep en het verzoeken tot een voorlopige voorziening van of bij; I. Beschermd wonen; II. Beschermd thuis; III. Maatschappelijke opvang; IV. OGGZ, voor zover het geen lokale taken betreft V. Verslavingszorg, voor zover het geen lokale taken betreft c. Onder de taken bedoeld in lid b van dit artikel valt eveneens de uitvoering en aansturing namens de regiogemeenten van de centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. d. Onder de taken bedoeld in lid b van dit artikel valt eveneens de uitvoering namens de regiogemeenten van het beoordelen van aanvragen en beschikbaar stellen van persoonsgebonden budgetten (PGB) voor beschermd wonen en beschermd thuis. e. Wanneer er sprake is van kwaliteits- of handhavingstrajecten (al of niet in samenwerking met Wmo toezicht en/of de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd) hanteert de	**Artikel 3. Verplichtingen opdrachtnemer** Lid 1 Niet gewijzigd. Lid 2 Niet gewijzigd Lid 3 Niet gewijzigd Lid 4. Taken centrumgemeente a. Nijmegen voert taken uit voor de deelnemers op basis van artikel 5 van de centrumregeling; b. Onder de taken bedoeld in het eerste lid vallen tenminste de taken zoals bedoeld in artikel 5, tweede lid van de centrumregeling, waaronder in ieder geval de inkoop of subsidiëring, het ontvangen van declaraties en het betalen daarvan, contract- en relatiemanagement, monitoren, rechtmatigheids- en kwaliteitsbewaking en handhaving, het nemen van primaire besluiten en besluiten op bezwaar, de vertegenwoordiging van partijen in bezwaar, beroep en bij een voorlopige voorziening, alsmede het instellen van hoger beroep en het verzoeken tot een voorlopige voorziening van of bij; I. Beschermd wonen intramuraal; II. Beschermd thuis en trainingshuis; III. Maatschappelijke opvang; IV. Openbare geestelijke gezondheidszorg, voor zover het geen lokale taken betreft V. Verslavingszorg, voor zover het geen lokale taken betreft c. Onder de taken bedoeld in lid b van dit artikel valt eveneens de uitvoering en aansturing namens de regiogemeenten van de centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang en het beoordelen van aanvragen en beschikbaar stellen van persoonsgebonden budgetten (PGB) voor beschermd wonen intramuraal, beschermd thuis en trainingshuis. d. Wanneer er sprake is van kwaliteits- of handhavingstrajecten (al of niet in samenwerking met Wmo toezicht en/of de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd) hanteert de centrumgemeente de meest actuele handhavingskaders en -richtlijnen zoals vastgesteld door gemeente Nijmegen e. Andere taken dan bedoeld in dit artikel kunnen door een deelnemer of meerdere deelnemers in een dienstverleningsovereenkomst in de zin

centrumgemeente de meest actuele handhavingskaders en –richtlijnen zoals vastgesteld door gemeente Nijmegen f. Andere taken dan bedoeld in dit artikel kunnen door een deelnemer of meerdere deelnemers in een dienstverleningsovereenkomst in de zin van artikel 7 van de centrumregeling worden opgedragen aan Nijmegen mits deze taak alsmede de eventuele vergoeding hiervoor met de opdrachtnemer overeen wordt gekomen. Lid 5. Kwaliteitsniveau Niet gewijzigd Lid 6. Inkoopplan a. De centrumgemeente maakt een jaarlijks of meerjaarlijks inkoopplan waarin staat opgenomen welke zorg zij gaat inkopen. In het vast te stellen inkoopplan kunnen de volgende onderwerpen worden opgenomen: i) de volumes per zorgproduct (per zorginstelling) die worden ingekocht; ii) relevante mutaties, bijvoorbeeld in de taakafbakening tussen centrum- en regiogemeente met betrekking tot meer lokale uitvoering van beschermd thuis (conform ingroeipad); iii) prijseffecten en indexeringen; iv) een planning. b. Het inkoopplan wordt vastgesteld door de centrumgemeente wanneer partijen hierover bestuurlijke overeenstemming hebben bereikt, onder voorbehoud van de noodzakelijke lokale besluitvorming. c. Het inkoopplan kan ook meerjarig worden vastgesteld. d. Alle deelnemers kunnen na het vaststellen van het inkoopplan een wijzigingsvoorstel indienen. Overeenkomstig artikel 3, lid 4, sub f van deze overeenkomst kan het wijzigingsvoorstel gezamenlijk worden vastgesteld, mits dit voorstel niet in strijd is met reeds gemaakte afspraken met zorgaanbieders of andere belanghebbenden.	van artikel 5, lid 3 van de centrumregeling worden opgedragen aan Nijmegen mits deze taak alsmede de eventuele vergoeding hiervoor met de opdrachtnemer overeen wordt gekomen. Lid 5. Kwaliteitsniveau Niet gewijzigd Lid 6.Inkoopplan a. De centrumgemeente stelt een jaarlijks of meerjaarlijks inkoopplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang op, inclusief programma van eisen, waarin staat opgenomen welke zorg er wordt ingekocht dan wel gesubsidieerd. In het vast te stellen inkoopplan kunnen de onderwerpen worden opgenomen: I. de volumes per zorgproduct (per zorginstelling) die worden ingekocht; II. relevante mutaties, bijvoorbeeld in de taakafbakening tussen centrum- en regiogemeente met betrekking tot meer lokale uitvoering van beschermd thuis (conform ingroeipad); III. prijseffecten en indexeringen; IV. een planning. b. Het inkoopplan wordt vastgesteld door de centrumgemeente wanneer partijen hierover bestuurlijke overeenstemming hebben bereikt, onder voorbehoud van de noodzakelijke lokale besluitvorming. c. Het inkoopplan kan ook meerjarig worden vastgesteld. d. Alle deelnemers kunnen na het vaststellen van het inkoopkader een wijzigingsvoorstel indienen. Overeenkomstig artikel 3, lid 4, sub e van deze overeenkomst kan het wijzigingsvoorstel gezamenlijk worden vastgesteld, mits dit voorstel niet in strijd is met reeds gemaakte afspraken met zorgaanbieders of andere belanghebbenden. e. De financiële effecten van dit inkoopplan worden vertaald in de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Lid 7. Inrichting regionale samenwerking Niet gewijzigd Lid 8. Managementrapportages a. Niet gewijzigd. b. Niet gewijzigd. c. Niet gewijzigd. d. Naast de geanalyseerde managementrapportages voorziet de centrumgemeente periodiek in actuele monitoringsinformatie. Hierbij valt te denken aan aantallen cliënten BW en BT, inzicht in kosten, inzicht in zorggebruik en inzicht in samenstelling van de cliëntpopulatie. De centrumgemeente gebruikt de bestaande dashboards als uitgangspunt en verrijking hiervan gebeurt in goed overleg. De bestaande dashboards worden toegankelijk voor regiogemeenten indien dit technisch mogelijk en vanuit oogpunt privacywetgeving niet onwenselijk is. Lid 9. Verantwoording Niet gewijzigd **Artikel 4. Verplichtingen opdrachtgever** Niet gewijzigd **Artikel 5. Gezamenlijke verplichtingen** 1. Lokale verantwoordelijkheden a. Onder deze centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst vallen niet de taken die gemeenten zelf hebben in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Hieronder vallen, onder andere, maar niet uitsluitend, het bieden van begeleiding, dagbesteding, bemoeizorg, voorkomen van uithuisplaatsingen, huishoudelijke hulp, respijtzorg en kortdurend verblijf (logeren), persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf LVB 18+, vervoer, woningaanpassingen	Lid 7. Inrichting regionale samenwerking Niet gewijzigd Lid 8. Managementrapportages a. Niet gewijzigd. b. Niet gewijzigd. c. Niet gewijzigd d. Naast de geanalyseerde managementrapportages voorziet de centrumgemeente periodiek in actuele monitoringsinformatie. Hierbij valt te denken aan aantallen cliënten beschermd wonen en maatschappelijke opvang, inzicht in kosten, inzicht in zorggebruik en inzicht in samenstelling van de clientpopulatie. De centrumgemeente gebruikt de bestaande dashboards als uitgangspunt en verrijking hiervan gebeurt in goed overleg. De bestaande dashboards worden toegankelijk voor regiogemeenten indien dit technisch mogelijk en vanuit oogpunt privacywetgeving niet onwenselijk is. Lid 9. Verantwoording Niet gewijzigd **Artikel 4. Verplichtingen opdrachtgever** **Artikel 5. Gezamenlijke verplichtingen** 1. Lokale verantwoordelijkheden a. Onder deze centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst vallen niet de taken die gemeenten zelf hebben in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Hieronder vallen, onder andere, maar niet uitsluitend, het bieden van ambulante begeleiding, dagbesteding (exclusief dagbesteding bij beschermd wonen), voorkomen van uithuisplaatsingen, huishoudelijke hulp, respijtzorg en kortdurend verblijf (logeren), persoonlijke verzorging, vervoer, woningaanpassingen en overige hulpmiddelen (allen zowel in natura als via persoonsgebonden budget).

en overige hulpmiddelen (allen zowel in natura als via PGB). b. Niet gewijzigd. *NB: indien cliënten gebruik maken van een (maatwerk)traject beschermd wonen/thuis of maatschappelijke opvang is de centrumgemeente wel verantwoordelijk voor de (financiering van) begeleiding en de dagbesteding tijdens dit traject.* Lid 2. Handhavingstrajecten Indien er sprake is van een handhavingstraject omdat – door Wmo toezicht of een andere toezichthoudende partij – er ernstige tekortkomingen zijn geconstateerd bij een door de centrumgemeente gecontracteerde (BW) zorgaanbieder zijn zowel de gemeente die de zorg heeft gecontracteerd (of het PGB heeft verstrekt) als de gemeente waar de zorginstelling, of de vestiging die het betreft, is gevestigd, gezamenlijk verantwoordelijk. Hierbij wordt er per geval een evenwichtige en realistische verdeling van verantwoordelijkheden overeengekomen en is niet uitgesloten dat ook andere belanghebbende regiogemeenten worden betrokken in het proces. Mocht een handhavingstraject leiden tot ontbinding van de overeenkomst tussen (centrum)gemeente en zorginstelling dan is de gemeente die de zorg heeft gecontracteerd (of het PGB heeft verstrekt) verantwoordelijk voor het vinden van een alternatief zorgaanbod. **Artikel 6. Financiën** 1. De partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een sluitende regionale begroting. 2. De centrumgemeente stelt een concept-regiobegroting op. 3. De begroting BW/MO is vastgesteld wanneer partijen hierover bestuurlijke overeenstemming hebben bereikt, onder voorbehoud van de noodzakelijke lokale besluitvorming.	*NB: indien cliënten gebruik maken van een (maatwerk)traject beschermd wonen intramuraal, beschermd thuis, trainingshuis of maatschappelijke opvang is de centrumgemeente wel verantwoordelijk voor de (financiering van) begeleiding en de dagbesteding tijdens dit traject.* Lid 2. Handhavingstrajecten Indien er sprake is van een handhavingstraject omdat - door Wmo toezicht of een andere toezichthoudende partij- er ernstige tekortkomingen zijn geconstateerd bij een door de centrumgemeente gecontracteerde of gesubsidieerde (beschermd wonen en/of maatschappelijke opvang) zorgaanbieder zijn zowel de gemeente die de zorg heeft gecontracteerd of gesubsidieerd (of het persoonsgebonden budget heeft versterkt), als de gemeente waar de zorginstelling, of de vestiging die het betreft, is gevestigd, gezamenlijk verantwoordelijk. **Geen verdere wijzigingen** **Artikel 6. Financiën** 1. De partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een sluitende regiobegroting voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. 2. De centrumgemeente stelt een concept-regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang op. 3. De regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang is vastgesteld wanneer partijen hierover bestuurlijke overeenstemming

4. De begroting wordt voor 1 augustus vastgesteld voor het daarop volgend kalenderjaar. De begrotingscyclus van de centrumgemeente is leidend. Bijstelling van de begroting gebeurt op de – voor Nijmegen – vaste P&C momenten: mei en oktober van het jaar waarop de begroting betrekking heeft. 5. De eerste begroting wordt opgesteld voor het jaar waarin het objectief verdeelmodel wordt ingevoerd en alle gemeenten middelen ontvangen ten behoeve van het uitvoeren van beschermd wonen. 6. In de begroting is opgenomen: De lasten bestaan uit, onder andere: a. Gecontracteerde zorg (in natura) BW/BT b. Persoonsgebonden budgetten BW/BT c. Een bedrag voor onvoorziene zorgkosten als gevolg van bijvoorbeeld het woonplaatbeginsel d. Subsidies gerelateerd aan regionale doelen en BW/BT e. Kosten voor de centrale toegang BW/MO op basis van taakopdracht aan de GGD f. Kosten regionale projecten, onder meer in het kader van de ambulantisering GGz/ transformatie BW g. Uitvoeringskosten centrumgemeente op basis van formatie overzicht, inclusief ziektevervanging[1]. Hierbij geldt dat de begrote kosten gelijk zijn aan de gerealiseerde kosten. h. Kosten voor Wmo toezicht en handhavingstrajecten i. Het tekort op de maatschappelijke opvang. Dit tekort moet duidelijk door de centrumgemeente gespecificeerd en onderbouwd worden. j. Overige kosten, zoals onderzoekskosten. De baten bestaan uit:	hebben bereikt, onder voorbehoud van de noodzakelijke lokale besluitvorming. 4. De begroting wordt voor 1 augustus vastgesteld voor het daaropvolgend kalenderjaar. De begrotingscyclus van de centrumgemeente is leidend. Bijstelling van de begroting gebeurt op de -voor Nijmegen- vaste Planning & Control momenten: mei en oktober van het jaar waarop de begroting betrekking heeft. 5. De eerste begroting wordt opgesteld vanaf het jaar 2025. 6. In de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang is opgenomen: De lasten bestaan uit, onder andere: a. Gecontracteerde zorg (in natura) en gesubsidieerde zorg beschermd wonen en maatschappelijke opvang inclusief overeenkomsten als er geen passend aanbod beschikbaar is binnen het bestaande aanbod. b. Persoonsgebonden budgetten beschermd wonen. c. Subsidies gerelateerd aan regionale doelen beschermd wonen, maatschappelijke opvang en de regionale taken op het gebied van verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg. d. Kosten voor de centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang op basis van taakopdracht aan de GGD Gelderland-Zuid. e. Kosten regionale projecten, onder meer in het kader van transformatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang f. Uitvoeringskosten centrumgemeente en regiogemeenten op basis van formatie overzicht, inclusief ziektevervanging[2]. Hierbij geldt dat de begrote kosten gelijk zijn aan de gerealiseerde kosten. g. Kosten voor Wmo toezicht en handhavingstrajecten die hieruit voortvloeien.

[1] Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de vervanging van haar medewerker(s) die werkzaamheden verricht(en) voor opdrachtgevers in het kader van deze overeenkomst bij ziekte en andere situaties van langdurige afwezigheid. De eerste twee weken van de ziekte of andere situaties van langdurige afwezigheid zijn voor risico van opdrachtgevers.

[2] Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de vervanging van haar medewerker(s) die werkzaamheden verricht(en) voor opdrachtgevers in het kader van deze overeenkomst bij ziekte en andere situaties van langdurige afwezigheid. De eerste twee weken van de ziekte of andere situaties van langdurige afwezigheid zijn voor risico van opdrachtgevers.

a. De integratie-uitkering beschermd wonen – welke volledig ten goede komt van de regionale begroting b. De eigen bijdrage die cliënten moeten betalen voor ontvangen hulp c. Een bijdrage per gemeente conform de afgesproken verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de (her)verdeling van de beschermd wonen middelen volgens het objectieve verdeelmodel. Het aandeel van een gemeente is de inbreng van zijn beschermd wonen middelen (zoals door het Rijk gepubliceerd) gedeeld door de som van alle (objectief verdeelde) middelen voor beschermd wonen in de regio. In bijlage C staat de voorlopige verdeelsleutel opgenomen gebaseerd op de septembercirculaire 2021. Partijen zijn akkoord met bijstelling op het moment dat wijzigingen in het verdeelmodel hiertoe aanleiding geven. 7. De betalingstermijn van facturen en (eind)afrekeningen bedraagt 30 dagen vanaf de factuurdatum. 8. De bijdrage van iedere gemeente wordt betaald via een voorschot. a. Het voorschot als bedoeld in artikel 6. lid 3 van de centrumregeling wordt op basis van kwartaalfacturen door de deelnemers overgemaakt aan Nijmegen. b. In februari (t+1) van ieder jaar stuurt Nijmegen elke regiogemeente een voorlopige eindafrekening, conform artikel 3 lid 9 van deze overeenkomst. De eindafrekening betreft de realisatie van de begroting inclusief een toelichting en het definitief te verrekenen bedrag. c. Kosten die gerelateerd zijn aan een reeds afgesloten boekjaar kunnen worden doorgeschoven naar het lopende boekjaar. Het kan bijvoorbeeld gaan om de betaling van PGBs die jaren na levering van zorg nog gedeclareerd kunnen worden door de budgethouder of om subsidies met een meerjarig karakter. Deze kosten zullen apart zichtbaar meegenomen worden in de reguliere bijstellingsmomenten van de begroting.	h. Kosten voor het uittreden van de gemeente Gennep uit de regionale samenwerking tot de daadwerkelijke ingang van de doordecentralisatie beschermd wonen. i. Overige kosten, zoals bijvoorbeeld onderzoekskosten, evaluatiekosten, juridische kosten, post onvoorzien. De baten bestaan uit: a. De integratie-uitkering beschermd wonen - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang; b. De decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang; c. De decentralisatie-uitkering nationaal plan dakloosheid- welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang; d. De specifieke uitkering medische heroïne - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang; e. De decentralisatie-uitkering uitstapprogramma prostituees - welke volledig ten goede komt van de regiobegroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang; f. De eigen bijdrage die cliënten betalen voor ontvangen (maatwerk)ondersteuning; g. Een bijdrage per gemeente conform de afgesproken verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de (her)verdeling van de beschermd wonen middelen volgens het objectieve verdeelmodel. Het aandeel van een gemeente is de inbreng van zijn beschermd wonen middelen na de daadwerkelijke financiële doorcentralisatie (zoals door het Rijk gepubliceerd) gedeeld door de som van alle (objectief verdeelde) middelen voor beschermd wonen in de regio. In de bijlage C staat de voorlopige verdeelsleutel opgenomen gebaseerd op de septembercirculaire 2021). Centrumgemeente en regiogemeenten zijn akkoord met bijstelling op het moment dat wijzigingen in het verdeelmodel hiertoe aanleiding geven. 7. De betalingstermijn van facturen en (eind)afrekeningen bedraagt 30 dagen vanaf de factuurdatum.

	8. De bijdrage van iedere gemeente wordt betaald via een voorschot. a. De bijdrage per gemeente is niet hoger dan voor een sluitende regionale begroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang nodig is. Indien er sprake is van een regionaal overschot bij het opstellen van de regiobegroting wordt dit overschot verdeeld onder de deelnemende gemeenten. b. Het voorschot wordt op basis van een jaarfactuur door de deelnemers overgemaakt aan de gemeente Nijmegen, of vice versa. c. Indien er sprake is van een tekort zijn de centrumgemeenten en de regiogemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de bekostiging van dit tekort. d. Voor de bepaling van de gemeentelijke bijdrage in het tekort zoals bedoeld onder sub c hiervoor wordt aangesloten bij de overeengekomen verdeelsleutel. 9. Afhankelijk van het resultaat na daadwerkelijke realisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang, vindt verrekening van het resultaat plaats door de centrumgemeente naar de regiogemeenten. a. Uiterlijk in mei (t+1) van ieder jaar stuurt centrumgemeente Nijmegen elke regiogemeente een verrekening bestaande uit 1) een verrekening van het voorschot en de daadwerkelijke realisatie van het voorgaande jaar en 2) een voorschot voor het lopende jaar op basis van de vastgestelde regiobegroting. b. Een verantwoording vindt jaarlijks plaats conform artikel 3 lid 9 van deze overeenkomst. De jaarafrekening met de realisatiecijfers inclusief een toelichting en het definitief te verrekenen bedrag wordt uiterlijk in mei gepresenteerd door de centrumgemeente. c. Kosten die gerelateerd zijn aan een reeds afgesloten boekjaar kunnen worden doorgeschoven naar het lopende boekjaar. Het kan bijvoorbeeld gaan om de betaling van persoonsgebonden budgets die jaren na levering van zorg nog gedeclareerd kunnen worden door de budgethouder of om subsidies met een meerjarig karakter. Deze kosten zullen apart zichtbaar meegenomen worden in de reguliere bijstellingsmomenten van de begroting.
Artikel 7. Aansprakelijkheid Niet gewijzigd	**Artikel 7. Aansprakelijkheid** Niet gewijzigd

Artikel 8. Evaluatie en uitvoering Uitvoeringsoverleg: Tussen partijen vindt, op initiatief van Gemeente Nijmegen, tenminste tweemaal per jaar overleg plaats over de uitvoering van deze overeenkomst of over met deze overeenkomst samenhangende zaken. Indien opdrachtgevers tussentijds bijeen willen komen, kunnen zij hier initiatief nemen voor overleg.	**Artikel 8. Evaluatie en uitvoering** De gemeente Nijmegen draagt zorg voor: a. De organisatie van de jaarlijkse bijeenkomst, in het eerste kwartaal, voor de regionaal betrokken ambtenaren beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Doel van deze bijeenkomst is reflecteren op de beleidsmatige en procesmatige samenwerking van het afgelopen jaar en het benoemen van inhoudelijke speerpunten als input voor de opstelling het opstellen van een jaarplanning. Jaarlijkse evaluatie door ambtelijke werkgroep en terugkoppeling en bestuurlijke evaluatie ophalen voor verbeterpunten. b. De agendering van de uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst voor het portefeuillehoudersoverleg beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de deelnemende gemeenten. Dit minimaal één keer per jaar. c. De evaluatie en actualisering van de dienstverleningsovereenkomst vindt elke vier jaar plaats en vaker indien daar aanleiding toe is.
Artikel 9. Archivering Niet gewijzigd	**Artikel 9. Archivering** Niet gewijzigd
Artikel 10. Duur, wijziging en beëindiging 1. Ingangs- en einddatum overeenkomst Deze overeenkomst gaat in op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2024, en komt tot stand door ondertekening van de overeenkomst door alle partijen. 2. Wijziging overeenkomst en bijlage(n) tussentijds Tussentijdse wijziging van deze overeenkomst of de bijlage(n) is alleen mogelijk binnen de grenzen van redelijkheid en billijkheid na schriftelijk akkoord van alle partijen. Geen verdere wijzigingen in dit artikel.	**Artikel 10. Duur, wijziging en beëindiging** 1. Ingangs- en einddatum overeenkomst Deze overeenkomst vervangt voorgaande overeenkomst en gaat in op 1 juli 2026 en komt tot stand door ondertekening van deze overeenkomst door alle partijen. 2. Wijziging overeenkomst en bijlage(n) tussentijds Tussentijdse wijziging van deze overeenkomst of de bijlage(n) is alleen mogelijk binnen de grenzen van redelijkheid en billijkheid na schriftelijk akkoord van alle partijen. 3. Beëindiging en verlenging

Artikel 11. **Aanvullende bepalingen** Geen wijzigingen **Artikel 12.** **Slotbepalingen** Geen wijzigingen **Artikel 13.** **Bijlagen** Geen wijzigingen Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend Namens **opdrachtgever**, **gemeente** Plaats:_____ Datum:_____ Naam:_____ Handtekening: **Bijlage A** **Mandaatbesluit Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland en Dienstverleningsovereenkomst** De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen, ieder voor zover het hun gemeente en bevoegdheid betreft,	a. Opdrachtgever laat schriftelijk vóór 1 juli van het lopende jaar (eerste mogelijkheid voor 1 juli van een jaar) aan de opdrachtnemer weten of zij deze overeenkomst wil beëindigen. **Artikel 11.** **Aanvullende bepalingen** Geen wijzigingen **Artikel 12.** **Slotbepalingen** Geen wijzigingen **Artikel 13.** **Bijlagen** Geen wijzigingen Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend Namens **opdrachtgever, gemeente** Plaats: ---------- Datum: ---------- Naam: ---------- Handtekening: **Bijlage A** **Mandaatbesluit Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland en Dienstverleningsovereenkomst** De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen, ieder voor zover het hun gemeente en bevoegdheid betreft,

gelet op artikel 171 Gemeentewet, gelet op afdeling 10.1.1 van de Awb, artikel 5 van de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland en artikel 4, eerste lid, van de Dienstverleningsovereenkomst, overwegende dat dit besluit enkel de bevoegdheden omvat zoals die zijn opgenomen in de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland en de bijbehorende Dienstverleningsovereenkomst, besluiten vast te stellen het volgende: **Mandaatbesluit beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland**: **Artikel 1 Begrippen** In dit besluit wordt verstaan onder: a. Mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst; b. Volmacht: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst; c. Machtiging: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan handelingen te verrichten in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverlenings-overeenkomst, geen besluiten en/of privaatrechtelijke rechtshandelingen zijnde; d. Ondermandaat: de figuur dat de gemandateerde op zijn beurt mandaat verleent aan een ander; e. Ondervolmacht: de figuur dat de gevolmachtigde op zijn beurt volmacht verleent aan een ander;	gelet op artikel 171 Gemeentewet, gelet op afdeling 10.1.1 van de Awb, artikel 6 van de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland en artikel 4, eerste lid, van de Dienstverleningsovereenkomst, overwegende dat dit besluit enkel de bevoegdheden omvat zoals die zijn opgenomen in de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland en de bijbehorende Dienstverleningsovereenkomst, besluiten vast te stellen het volgende: **Mandaatbesluit beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland**: **Artikel 1 Begrippen** In dit besluit wordt verstaan onder: a. Mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst; b. Volmacht: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst; c. Machtiging: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan handelingen te verrichten in het kader van de Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverlenings-overeenkomst, geen besluiten en/of privaatrechtelijke rechtshandelingen zijnde; d. Ondermandaat: de figuur dat de gemandateerde op zijn beurt mandaat verleent aan een ander; e. Ondervolmacht: de figuur dat de gevolmachtigde op zijn beurt volmacht verleent aan een ander; f. Centrumregeling: de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland;

f. Centrumregeling: de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland; g. Dienstverleningsovereenkomst: de Dienstverleningsovereenkomst Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland.	g. Dienstverleningsovereenkomst: de Dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland.
Artikel 2 Mandaat, volmacht en machtiging	**Artikel 2 Mandaat, volmacht en machtiging**
1. Dit mandaatbesluit is van toepassing als een bestuursorgaan mandaat verleent tot het nemen van een besluit, volmacht verleent tot het verrichten van een privaatrechtelijke rechtshandeling of machtiging verleent tot het verrichten van een feitelijke handeling. 2. Daar waar in dit mandaatbesluit 'mandaat' en 'gemandateerde' staat genoemd, wordt ook 'volmacht' en 'gevolmachtigde' dan wel 'machtiging' en 'gemachtigde' bedoeld. In dat geval wordt onder 'besluit' ook 'privaatrechtelijke rechtshandeling' dan wel 'feitelijke handeling' bedoeld. Dit geldt niet als de wet of de aard van de desbetreffende bevoegdheid zich hiertegen verzet. 3. Aan het college van de gemeente Nijmegen wordt mandaat verleend ten aanzien van de volgende bevoegdheden: Het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst, uitsluitend voor de daarin opgenomen taken en bevoegdheden. Dit mandaatbesluit omvat -tevens doch niet uitsluitend- de taken en bevoegdheden ten aanzien van de in de Dienstverleningsovereenkomst opgenomen domeinen: I. Het sluiten van overeenkomsten voor de inkoop van diensten en producten in het kader van de Centrumregeling; II. het nemen van primaire besluiten en besluiten op bezwaar, inclusief de daarvoor benodigde proceshandelingen en het voeren van verweer; III. het uitoefenen van de bevoegdheid tot het verzoeken om voorlopige voorziening of het instellen van (hoger) beroep en het voeren van verweer en het verrichten van	1. Dit mandaatbesluit is van toepassing als een bestuursorgaan mandaat verleent tot het nemen van een besluit, volmacht verleent tot het verrichten van een privaatrechtelijke rechtshandeling of machtiging verleent tot het verrichten van een feitelijke handeling. 2. Daar waar in dit mandaatbesluit 'mandaat' en 'gemandateerde' staat genoemd, wordt ook 'volmacht' en 'gevolmachtigde' dan wel 'machtiging' en 'gemachtigde' bedoeld. In dat geval wordt onder 'besluit' ook 'privaatrechtelijke rechtshandeling' dan wel 'feitelijke handeling' bedoeld. Dit geldt niet als de wet of de aard van de desbetreffende bevoegdheid zich hiertegen verzet. 3. Aan het college van de gemeente Nijmegen wordt mandaat verleend ten aanzien van de volgende bevoegdheden: Het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van Centrumregeling en de daarbij behorende Dienstverleningsovereenkomst, uitsluitend voor de daarin opgenomen taken en bevoegdheden. Dit mandaatbesluit omvat -tevens doch niet uitsluitend- de taken en bevoegdheden ten aanzien van de in de Dienstverleningsovereenkomst opgenomen domeinen: I. Het sluiten van overeenkomsten voor de inkoop van diensten en producten in het kader van de Centrumregeling; II. het nemen van primaire besluiten onder meer over subsidies in het kader van de Centrumregeling en besluiten op bezwaar, inclusief de daarvoor benodigde proceshandelingen en het voeren van verweer; III. het uitoefenen van de bevoegdheid tot het verzoeken om voorlopige voorziening of het instellen van (hoger) beroep en het voeren van verweer en het verrichten van proceshandelingen in het kader van deze gerechtelijke procedures;

proceshandelingen in het kader van deze gerechtelijke procedures; IV. het aanwijzen van personen die daartoe door burgemeester en wethouders van Nijmegen zijn aangewezen als personen die belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 genoemde domeinen in de Centrumregeling. 4. Het in lid 3 genoemde college is bevoegd ondermandaat te verlenen aan door hem aan te wijzen personen ten aanzien van de in het derde lid genoemde besluiten, met dien verstande dat voor de besluiten genoemd onder II geldt dat de besluiten op bezwaar niet genomen mogen worden door functionarissen die ook bij de primaire besluitvorming zijn betrokken. . 5. Aan de burgemeester van de gemeente Nijmegen wordt, overeenkomstig artikel 171, tweede lid Gemeentewet, de bevoegdheid gegeven om de betreffende gemeente te vertegenwoordigen, met de mogelijkheid van ondervolmacht. Deze volmacht omvat -tevens doch niet uitsluitend- de rechtshandelingen ten aanzien van de in de Dienstverleningsovereenkomst opgenomen domeinen: a. het ondertekenen van overeenkomsten voor de inkoop van diensten en producten. b. alle handhavingsacties ten aanzien van de afgesloten overeenkomsten. 6. De in lid 5 genoemde bevoegdheid kan aan een door hem aan te wijzen persoon worden opgedragen. **Artikel 3 Slotbepalingen** 1. Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2022. 2. Dit besluit wordt op de voorgeschreven wijze gepubliceerd door de mandaat verlenende gemeente. 3. Bestaande mandaten, machtigingen en volmachten aan de gemeente Nijmegen op het gebied van Beschermd wonen	IV. het aanwijzen van personen die daartoe door burgemeester en wethouders van Nijmegen zijn aangewezen als personen die belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 genoemde domeinen in de Centrumregeling. 4. Het in lid 3 genoemde college is bevoegd ondermandaat te verlenen aan door hem aan te wijzen personen ten aanzien van de in het derde lid genoemde besluiten, met dien verstande dat voor de besluiten genoemd onder II geldt dat de besluiten op bezwaar niet genomen mogen worden door functionarissen die ook bij de primaire besluitvorming zijn betrokken. . 5. Aan de burgemeester van de gemeente Nijmegen wordt, overeenkomstig artikel 171, tweede lid Gemeentewet, de bevoegdheid gegeven om de betreffende gemeente te vertegenwoordigen, met de mogelijkheid van ondervolmacht. Deze volmacht omvat -tevens doch niet uitsluitend- de rechtshandelingen ten aanzien van de in de Dienstverleningsovereenkomst opgenomen domeinen: a. het ondertekenen van overeenkomsten voor de inkoop van diensten en producten. b. alle handhavingsacties ten aanzien van de afgesloten overeenkomsten. 6. De in lid 5 genoemde bevoegdheid kan aan een door hem aan te wijzen persoon worden opgedragen. **Artikel 3 Slotbepalingen** 1. Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2022. 2. Dit besluit wordt op de voorgeschreven wijze gepubliceerd door de mandaat verlenende gemeente. 3. Bestaande mandaten, machtigingen en volmachten aan de gemeente Nijmegen op het gebied van beschermd wonen en Maatschappelijk Opvang van voor de datum van de

en Maatschappelijk Opvang van voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit worden ingetrokken met ingang van inwerkingtreding van dit besluit. 4. Mandaten, machtigingen en volmachten krachtens dit besluit vervallen direct van rechtswege, indien de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland wordt beëindigd; of vervallen voor een partij, indien deze partij geen onderdeel meer uitmaakt van de Centrumregeling, tenzij anders overeengekomen. 5. Dit besluit wordt aangehaald als: “Mandaatbesluit Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland”.	inwerkingtreding van dit besluit worden ingetrokken met ingang van inwerkingtreding van dit besluit. 4. Mandaten, machtigingen en volmachten krachtens dit besluit vervallen direct van rechtswege, indien de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland wordt beëindigd; of vervallen voor een partij, indien deze partij geen onderdeel meer uitmaakt van de Centrumregeling, tenzij anders overeengekomen. 5. Dit besluit wordt aangehaald als: “Mandaatbesluit Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk Nijmegen en regio Rivierenland”.
Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van ……. Het college, De secretaris de burgemeester Vastgesteld door de burgemeester op Burgemeester van gemeente De burgemeester	Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van .... Het college, De secretaris de burgemeester Vastgesteld door de burgemeester op ……. Burgemeester van gemeente …… De burgemeester

Bijlage B: Verwerken persoonsgegevens **Artikel 1. Samenwerking** 1.1. In het kader van de samenwerking in de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland zullen (persoons)gegevens worden uitgewisseld tussen gemeenten onderling en zorgaanbieders. Deze staan beschreven in tabel 1. Op deze samenwerking is wet- en regelgeving met betrekking tot de bescherming van Persoonsgegevens van toepassing; 1.2. De Gemeente die Persoonsgegevens verstrekt aan één of meer gemeenten, is voor deze verstrekking Verwerkingsverantwoordelijk in de zin van de AVG. Verdere verwerking van die gegevens door de ontvangende gemeente(n) mag alleen binnen het oorspronkelijke doel en valt onder de Verwerkingsverantwoordelijkheid van de desbetreffende gemeente(n). 1.3. Gemeenten willen met behulp van de afspraken waarborgen treffen die eraan bijdragen dat Gemeenten in de samenwerking conform deze wet- en regelgeving handelen; 1.4. Gemeenten hebben ieder voor zich de verantwoordelijkheid om aan deze wet- en regelgeving te voldoen, waaronder het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (ook DPIA genoemd) op grond van artikel 35 AVG; 1.5. Gemeenten willen onder meer door middel van concrete afspraken waarborgen dat zij slechts die persoonsgegevens met één of meer gemeenten delen als dat noodzakelijk is voor het concrete doel van de samenwerking zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst en hier een grondslag voor is. **Artikel 2. Verwerking** 2.1. Indien de relevante regelgeving beperkingen bevat met betrekking tot de verstrekking van de Persoonsgegevens, zoals ten aanzien van de ontvangende partijen, de categorieën van personen of van Persoonsgegevens, dan wel de wijze van verstrekking, zal de betreffende Partij zich houden aan die specifieke voorwaarden uit de regelgeving.	**Bijlage B: Verwerken persoonsgegevens** **Artikel 1. Samenwerking** 1.1 In het kader van de samenwerking in de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland zullen (persoons)gegevens worden uitgewisseld tussen gemeenten onderling en zorgaanbieders. Deze staan beschreven in tabel 1. Op deze samenwerking is wet- en regelgeving met betrekking tot de bescherming van Persoonsgegevens van toepassing; 1.2 De Gemeente die Persoonsgegevens verstrekt aan één of meer gemeenten, is voor deze verstrekking Verwerkingsverantwoordelijk in de zin van de AVG. Verdere verwerking van die gegevens door de ontvangende gemeente(n) mag alleen binnen het oorspronkelijke doel en valt onder de Verwerkingsverantwoordelijkheid van de desbetreffende gemeente(n). 1.3 Gemeenten willen met behulp van de afspraken waarborgen treffen die eraan bijdragen dat Gemeenten in de samenwerking conform deze wet- en regelgeving handelen; 1.4 Gemeenten hebben ieder voor zich de verantwoordelijkheid om aan deze wet- en regelgeving te voldoen, waaronder het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (ook DPIA genoemd) op grond van artikel 35 AVG; 1.5 Gemeenten willen onder meer door middel van concrete afspraken waarborgen dat zij slechts die persoonsgegevens met één of meer gemeenten delen als dat noodzakelijk is voor het concrete doel van de samenwerking zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst en hier een grondslag voor is. **Artikel 2. Verwerking** 2.1 Indien de relevante regelgeving beperkingen bevat met betrekking tot de verstrekking van de Persoonsgegevens, zoals ten aanzien van de ontvangende partijen, de categorieën van personen of van Persoonsgegevens, dan wel de wijze van verstrekking, zal de betreffende Partij zich houden aan die specifieke voorwaarden uit de regelgeving

2.2. Gemeenten laten de verstrekking van persoonsgegevens achterwege als de verstrekking niet noodzakelijk is voor het bereiken van het concrete doel van de samenwerking zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. 2.3. Vóór het verstrekken van persoonsgegevens zal de betreffende Gemeente ervoor zorgdragen dat de betrokkene in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving is geïnformeerd over de mogelijke verwerking van zijn persoonsgegevens in het kader van samenwerking	2.2 Gemeenten laten de verstrekking van persoonsgegevens achterwege als de verstrekking niet noodzakelijk is voor het bereiken van het concrete doel van de samenwerking zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. 2.3 Vóór het verstrekken van persoonsgegevens zal de betreffende Gemeente ervoor zorgdragen dat de betrokkene in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving is geïnformeerd over de mogelijke verwerking van zijn persoonsgegevens in het kader van samenwerking
Artikel 3. Vernietiging 3.1. Indien de verdere behandeling van persoonsgegevens in een casus of binnen de samenwerking niet langer noodzakelijk is, dan wel de behandeling wordt beëindigd, zal de centrumgemeente en/of de gemeente(n) de betreffende persoonsgegevens niet verder verwerken, behalve voor het opstellen van rapportages en andere managementdoeleinden die volgen uit de samenwerking. Binnen de samenwerking zal daarvoor alleen gegevens bewaren in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren.	**Artikel 3. Vernietiging** 3.1 Indien de verdere behandeling van persoonsgegevens in een casus of binnen de samenwerking niet langer noodzakelijk is, dan wel de behandeling wordt beëindigd, zal de centrumgemeente en/of de gemeente(n) de betreffende persoonsgegevens niet verder verwerken, behalve voor het opstellen van rapportages en andere managementdoeleinden die volgen uit de samenwerking. Binnen de samenwerking zal daarvoor alleen gegevens bewaren in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren.
Artikel 4. Beveiliging en geheimhouding 4.1. Gemeenten dragen zorg voor adequate technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen om persoonsgegevens te beschermen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. Daarbij zullen Gemeenten ervoor zorgdragen dat het beveiligingsniveau zich minimaal bevindt op het niveau van Basis Beveiligingsniveau 2 (BBN2) van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), 4.2. Gemeenten houden zich aan de procedures geldend binnen de eigen organisatie die erop gericht zijn om inbreuken in verband met persoonsgegevens (ook datalek genoemd) redelijkerwijs te detecteren en daarop actie te ondernemen, waaronder herstelmaatregelen. In geval van een datalek waarbij persoonsgegevens zijn betrokken die betrekking hebben op een casus zullen Gemeenten elkaar zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 24 uur, daarover informeren.	**Artikel 4. Beveiliging en geheimhouding** 4.1 Gemeenten dragen zorg voor adequate technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen om persoonsgegevens te beschermen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. Daarbij zullen Gemeenten ervoor zorgdragen dat het beveiligingsniveau zich minimaal bevindt op het niveau van Basis Beveiligingsniveau 2 (BBN2) van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). 4.2 Gemeenten houden zich aan de procedures geldend binnen de eigen organisatie die erop gericht zijn om inbreuken in verband met persoonsgegevens (ook datalek genoemd) redelijkerwijs te detecteren en daarop actie te ondernemen, waaronder herstelmaatregelen. In geval van een datalek waarbij persoonsgegevens zijn betrokken die betrekking hebben op een casus zullen Gemeenten elkaar zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 24 uur, daarover informeren. 4.3 Wanneer persoonsgegevens tussen gemeenten wordt uitgewisseld, gebeurt dit uitsluitend op een adequaat beveiligde manier, conform de

4.3. Wanneer persoonsgegevens tussen gemeenten wordt uitgewisseld, gebeurt dit uitsluitend op een adequaat beveiligde manier, conform de geldende beveiligingsnormen van de betreffende Gemeenten voor de betreffende (persoons)gegevens. 4.4. Een ieder die in het kader van de samenwerking kennis neemt van persoonsgegevens is verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij de wet tot bekendmaking verplicht. **Artikel 5 Rechten van betrokkenen** 5.1. Gemeenten dragen zorg voor adequate interne procedures voor de naleving van de rechten van betrokkenen en informeren daar de betrokkenen over. In geval van een verzoek van een betrokkene dat betrekking heeft op een casus zullen Gemeente elkaar zo spoedig mogelijk daarover informeren en waar nodig bijdragen aan de behandeling van het verzoek.	geldende beveiligingsnormen van de betreffende Gemeenten voor de betreffende (persoons)gegevens. 4.4 Een ieder die in het kader van de samenwerking kennis neemt van persoonsgegevens is verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij de wet tot bekendmaking verplicht. **Artikel 5 Rechten van betrokkenen** 5.1 Gemeenten dragen zorg voor adequate interne procedures voor de naleving van de rechten van betrokkenen en informeren daar de betrokkenen over. In geval van een verzoek van een betrokkene dat betrekking heeft op een casus zullen Gemeente elkaar zo spoedig mogelijk daarover informeren en waar nodig bijdragen aan de behandeling van het verzoek.

Horende bij bijlage B Overzicht van te verwerken persoonsgegevens **geen wijzigingen**

Verstrekking / levering	Verwerkings-doeleinden	Grondslag	Categorieën van Betrokkenen	Categorieën Persoonsgegevens (waaronder bijzondere persoonsgegevens)	Doorgifte naar derde landen	Doorgifte-instrument	Aanvullende maatregelen (indien van toepassing)
Centrumgemeente levert gegevens aan de Opdrachtgever	Opdrachtgever (Gemeente) heeft info nodig over bewoners met BW/BT indicatie om lokale (Wmo) Dienstverlening hier goed op af te kunnen stemmen	Wmo 2015 (art. 2.1.1)	Bewoners van betreffende regiogemeente met een beschikking voor Beschermd wonen/Beschermd thuis van de centrumgemeente	BSN, naam, adres, woonplaats, geboortedatum, indicatie voor beschermd wonen,	Nee	Via zorgmail	NVT
Opdrachtgever levert gegevens aan Centrumgemeente	Nijmegen (centrumgemeente) heeft info nodig over bewoners met een BW/BT indicatie om regionale dienstverlening hier goed op af te kunnen stemmen	Wmo 2015 (art. 2.1.1)	Bewoners van betreffende regiogemeente met een beschikking voor Beschermd wonen/Beschermd thuis van de centrumgemeente	BSN, naam, adres, woonplaats, geboortedatum, indicatie voor Wmo voorziening of (verlengde) jeugdhulp voorziening,	Nee	Via zorgmail, Secumailer en/of smartlockr	NVT

Bijlage C Verdeelsleutel (gebaseerd op septembercirculaire 2021)

Gemeente	Aandeel in regiobegroting
Berg en Dal	5,5%
Beuningen	4,3%
Buren	3,9%
Culemborg	5,0%
Druten	3,2%
Heumen	3,0%
Mook en Middelaar	1,5%
Neder Betuwe	3,3%
Nijmegen	44,5%
Tiel	8,3%
West Betuwe	7,4%
West Maas en Waal	3,2%
Wijchen	6,9%

	Jaar	2023		2024	
NIJMEGEN	Historisch (IU)	€ 45.662.727*		€ 34.104.668	
NIJMEGEN	Objectief	€ 1.794.021	44,5 %	€ 6.418.068	44,5%
NIJMEGEN	Totaal	€ 47.456.748		€ 40.522.736	
BEUNINGEN	Totaal (objectief)	€ 173.018	4,3%	€ 618.969	4,3%
BUREN	Totaal (objectief)	€ 159.078	3,9%	€ 569.096	3,9%
CULEMBORG	Totaal (objectief)	€ 203.041	5,0%	€ 726.374	5,0%
DRUTEN	Totaal (objectief)	€ 129.708	3,2%	€ 464.025	3,2%
HEUMEN	Totaal (objectief)	€ 119.073	3,0%	€ 425.982	3,0%
TIEL	Totaal (objectief)	€ 334.343	8,3%	€ 1.196.103	8,3%
WIJCHEN	Totaal (objectief)	€ 276.518	6,9%	€ 989.238	6,9%
WEST MAAS EN WAAL	Totaal (objectief)	€ 129.413	3,2%	€ 462.972	3,2%
MOOK EN MIDDELAAR	Totaal (objectief)	€ 59.692	1,5%	€ 213.545	1,5%
NEDER-BETUWE	Totaal (objectief)	€ 133.597	3,3%	€ 477.941	3,3%
BERG EN DAL	Totaal (objectief)	€ 221.805	5,5%	€ 793.503	5,5%
WEST BETUWE	Totaal (objectief)	€ 297.175	7,4%	€ 1.063.136	7,4%
Subtotaal historisch		€ 45.662.727		€ 34.104.668	
Subtotaal objectief		€ 4.030.482		€ 14.418.953	
Totaal		€ 49.693.209		€ 48.523.621	

* Om de regiobegroting sluitend te maken, doen we conform afspraken eerst een beroep op de (volledige) integratie uitkering (IU) alvorens we een beroep doen op een bijdrage per gemeente

Bijlage C Verdeelsleutel (gebaseerd op septembercirculaire 2021)

Uitwerking overgangsregeling integratie-uitkering Beschermd wonen versie september 2021 inclusief nacalculatie Wlz | Circulaire | Rijksoverheid.nl

Gemeente	Aandeel in regiobegroting
Berg en Dal	5,5%
Beuningen	4,3%
Buren	3,9%
Culemborg	5,0%
Druten	3,2%
Heumen	3,0%
Mook en Middelaar	1,5%
Neder Betuwe	3,3%
Nijmegen	44,5%
Tiel	8,3%
West Betuwe	7,4%
West Maas en Waal	3,2%
Wijchen	6,9%

	Jaar	2023		2024	
NIJMEGEN	Historisch (IU)	€ 45.662.727*		€ 34.104.668	
NIJMEGEN	Objectief	€ 1.794.021	44,5 %	€ 6.418.068	44,5%
NIJMEGEN	Totaal	€ 47.456.748		€ 40.522.736	
BEUNINGEN	Totaal (objectief)	€ 173.018	4,3%	€ 618.969	4,3%
BUREN	Totaal (objectief)	€ 159.078	3,9%	€ 569.096	3,9%
CULEMBORG	Totaal (objectief)	€ 203.041	5,0%	€ 726.374	5,0%
DRUTEN	Totaal (objectief)	€ 129.708	3,2%	€ 464.025	3,2%
HEUMEN	Totaal (objectief)	€ 119.073	3,0%	€ 425.982	3,0%
TIEL	Totaal (objectief)	€ 334.343	8,3%	€ 1.196.103	8,3%
WIJCHEN	Totaal (objectief)	€ 276.518	6,9%	€ 989.238	6,9%
WEST MAAS EN WAAL	Totaal (objectief)	€ 129.413	3,2%	€ 462.972	3,2%
MOOK EN MIDDELAAR	Totaal (objectief)	€ 59.692	1,5%	€ 213.545	1,5%
NEDER-BETUWE	Totaal (objectief)	€ 133.597	3,3%	€ 477.941	3,3%
BERG EN DAL	Totaal (objectief)	€ 221.805	5,5%	€ 793.503	5,5%
WEST BETUWE	Totaal (objectief)	€ 297.175	7,4%	€ 1.063.136	7,4%
Subtotaal historisch		€ 45.662.727		€ 34.104.668	
Subtotaal objectief		€ 4.030.482		€ 14.418.953	
Totaal		€ 49.693.209		€ 48.523.621	

*Om de regiobegroting sluitend te maken, doen we conform afspraken eerst een beroep op de (volledige) integratie uitkering (IU) alvorens we een beroep doen op een bijdrage per gemeente.

Ontwerp aanpassing Inrichtingsplan

Regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Gelderland -Zuid
Versie 10 september 2025 concept

~~Versie 12~~

1. INLEIDING

De 13 gemeenten in de regio Nijmegen en Rivierenland hebben uitgesproken om de samenwerking voort te zetten ~~te werken~~ op het gebied van beschermd wonen (BW, inclusief beschermd thuis), maatschappelijke opvang (MO), Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ, inclusief, verslavingszorg) en de centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De inhoudelijke en organisatorische richting van de samenwerking is ~~vastgelegd in~~ het beleidsplan Samen Dichtbij, de evaluaties van Samen Dichtbij, het regioplan en andere aanverwante regionale beleids- en visiedocumenten of beleid wat hiervoor in de plaats komt.
~~. De meer organisatorische en samenwerkingsgerichte afspraken zijn beschreven in het Regioplan Beschermd Wonen. Tenslotte is er nog een evaluatie van het beleidsplan Samen Dichtbij geschreven waarin aanscherpingen op het beleidsplan staan beschreven.~~

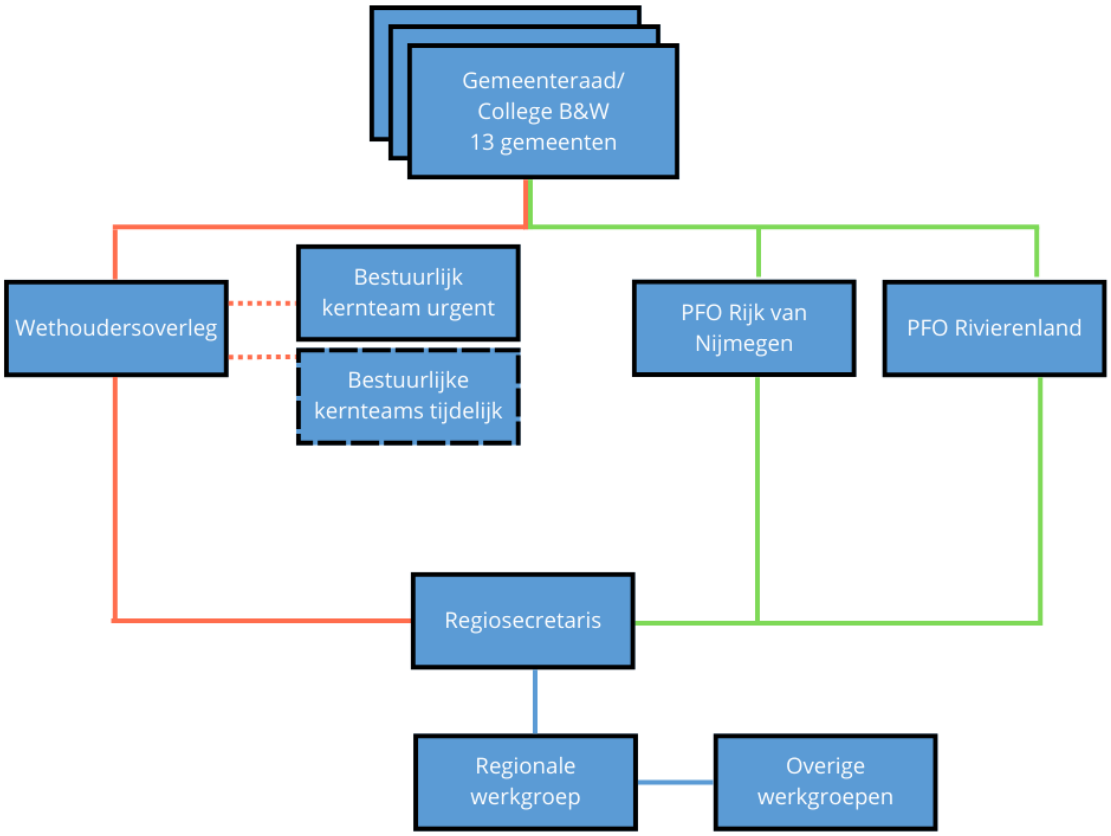
De samenwerking op het gebied Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is geformaliseerd in de Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland. Gemeente Nijmegen voert daarbij als centrumgemeente taken uit namens alle gemeenten. In de dienstverleningsovereenkomst is nadere uitwerking gegeven aan de centrumregeling en zijn de overeengekomen dienstverlening en de daarbij horende uitgangspunten en randvoorwaarden vastlegt. De overeenkomst schept daarmee een gezamenlijk overeengekomen verwachtings- en verantwoordingskader.

In dit inrichtingsplan wordt vervolgens de wijze beschreven waarop de regionale samenwerking rondom beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt ingericht en ingevuld. Het inrichtingsplan beschrijft de inrichting van, de sturing op en de lokale afstemming met betrekking tot:
a. Het regionale bestuurlijk en ambtelijk overleg;
b. De regionale ontwikkeling van beleid en strategie;
c. De regionale uitvoering door de centrumgemeente.

2. STRUCTUUR REGIONALE SAMENWERKING

2.1 Inleiding

Om een efficiënte en effectieve regionale samenwerking te bewerkstelligen tussen 13 gemeenten, is gekozen voor de structuur in onderstaande afbeelding[1]. Eindverantwoordelijk voor de samenwerking is de gemeenteraad of het college van burgermeester en wethouders van de afzonderlijke gemeenten.

Om te faciliteren dat alle colleges goed geïnformeerde en eensgezinde besluiten kunnen nemen, zijn er diverse overleggen en werkgroepen opgericht. Dit laat zich het beste toelichten vanaf het laagste naar het hoogste niveau. In onderstaande paragrafen lichten we daarom eerst de betrokken partijen toe in paragraaf 2.2. In paragraaf 2.3 komen de ambtelijke overleggen aan bod. Hier wordt toegelicht welke overleggen er zijn, wat het doel van het afzonderlijke overleg is, in welke frequentie het overleg plaatsvindt en wat de taken en reikwijdte van het overleg is. In paragraaf 2.4 worden de bestuurlijke overleggen toegelicht op gelijke wijze als de ambtelijke overleggen.

2.1.1. Aanpalende beleidsterreinen

Het terrein van beschermd wonen en maatschappelijke opvang~~, beschermd wonen~~ inclusief openbare geestelijke gezondheidszorg~~en beschermd thuis~~ heeft aanhaking met diverse andere

[1] De afbeelding is gewijzigd. Toegevoegd zijn de bestuurlijke kernteams.

beleidsterreinen waaronder Wonen, werk en inkomen, Veiligheid, WVGGZ en (overige) Wmo – zoals begeleiding en dagbesteding. In de beleidsdocumenten over deze thema's staat beschreven hoe andere terreinen betrokken zijn en op welke strategische onderwerpen er wordt samengewerkt.

2.2 Betrokken partijen

2.2.1 gemeenten in de regio Nijmegen en Rivierenland

De regio Nijmegen en Rivierenland bestaat uit 13 gemeenten, te weten: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook & Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, West Betuwe en Wijchen.

De regiogemeenten werken doorgaans in andere samenwerkingsverbanden samen. De gemeenten rondom Nijmegen werken samen op veel onderdelen, waaronder het sociaal domein. Hetzelfde is het geval voor de gemeenten in Rivierenland. Beide regio's kennen verschillende samenwerkingsstructuren.

De regio Rivierenland heeft een projectleider aangesteld die de coördinatie rond beschermd wonen en maatschappelijke opvang ~~en beschermd wonen~~ op zich neemt. De gemeenten in de regio Nijmegen hebben allemaal beleidscapaciteit vrijgemaakt om zelf aan te sluiten op regionale overleggen.

2.2.2 Regiosecretaris

De regiosecretaris heeft een onafhankelijke rol en bewaakt het proces en de planning binnen de regionale werkgroep. Deze werkgroep wordt verder toegelicht in paragraaf 2.3.1. Hij/zij ziet toe op een gelijkwaardige samenwerking en afstemming tussen de deelnemende gemeenten, zorgt voor een gelijkwaardige verdeling van werkzaamheden en houdt dit inzichtelijk met een actueel overzicht van werkgroepen, doelen en leden, bewaakt de voortgang, maakt hiaten zichtbaar en bespreekbaar en zorgt er daarmee voor dat de portefeuillehouders als bestuurders hun taak kunnen uitvoeren. De regiosecretaris is door de neutrale rol aangewezen als voorzitter van het ambtelijke afstemmingsoverleg. Hij/zij is het aanspreekpunt voor derden die onderwerpen op de regionale werkgroep agenda willen laten plaatsen.
De regiosecretaris archiveert alle documenten en producten die voortvloeien uit de regionale samenwerking. De beleidsmedewerkers van alle gemeenten hebben toegang tot dit gedeelde archief.
Als laatste heeft de regiosecretaris een rol in het wethouderoverleg. Hij/zij stelt de agenda voor dit overleg op in samenwerking met het kernteam. Hij ziet erop toe dat er genotuleerd wordt en dat er opvolging plaatsvindt wat betreft de actiepunten en besluiten die tijdens die overleg geformuleerd worden.

2.3 Ambtelijk overleg

2.3.1 Regionale werkgroep

De regionale werkgroep is het belangrijkste ambtelijke overleg. Het overleg heeft als doel om te komen tot ambtelijke overeenstemming op de verschillende thema's. Bij dit overleg zijn alle gemeenten aanwezig en/ of vertegenwoordigt van beide regio's evenals de centrumgemeente Nijmegen. De rol van de afzonderlijke deelnemers is die van ambtelijke vertegenwoordiger van de gemeente.

De werkgroep komt minimaal eens in de zes weken bijeen. Er wordt gewerkt in een hybride overlegstructuur: een deel van de overleggen vindt online plaats en andere keren komt de werkgroep fysiek bijeen. De werkgroep werkt vanuit een gebalanceerde agenda met een mix van inhoudelijke, organisatorische en financiële onderwerpen, aangevuld met gastsprekers en -presentaties van alle betrokken instanties en organisaties.

Elke gemeente levert (minimaal) 0,2 fte beleidscapaciteit. Bij langdurige afwezigheid wordt er voor vervanging gezorgd.

De rol en taken van dit overleg zijn als volgt geformuleerd:

- Volgen van landelijke ontwikkelingen en dit meenemen in beleidsontwikkeling en -uitvoering;
- Regionaal ambtelijk en bestuurlijk voorbereiden van de onderwerpen op de strategische agenda;
- Het uitwerken van adviezen op onderwerpen uit de strategische agenda;
- Zorgen voor voortgang en evaluatie op de regionale en lokale uitvoering van de strategische agenda.
- Bespreken van kansen en gesignaleerde knelpunten in de uitvoering van de betreffende thema's.

2.3.2 Kernteam

De belangrijkste taak van het kernteam is het gezamenlijk formuleren van een volledige agenda voor de regionale werkgroep. Hiermee zijn zij ondersteunend aan de regiosecretaris, in de vorm van een agendacommissie. Zij doen dit minimaal één week voorafgaand aan de regionale werkgroep en het wethoudersoverleg. In het kernteam neemt één ambtenaar deel van de regio Nijmegen, één ambtenaar van de centrumgemeente, de projectleider van regio Rivierenland en de regiosecretaris. Op basis van de actie- en besluitenlijst, de planning en de diverse overleggen waarin zij zitting nemen en de beleidsdocumenten wordt de agenda opgesteld.
Het kernteam is tevens een orgaan dat snel tot acties kan overgaan en makkelijk met elkaar in overleg treedt als tussentijdse afstemming noodzakelijk is over de onderwerpen die aan bod komen tijdens de regionale werkgroep.

2.3.3 Financiële werkgroep

De belangrijkste taak van de financiële werkgroep betreft het afstemmen van de regiobegroting BW/ MO en het inkoopprogramma. Tijdens deze werkgroep ontvangen de betrokken financieel adviseurs van alle gemeenten een uitnodiging en worden zij door de financiële afdeling van de gemeente Nijmegen meegenomen in de documenten. Met hun input kan de gemeente Nijmegen tot een definitieve versie komen, die vervolgens bij alle gemeenten kan worden vastgesteld in de lokale begroting.
De financiële werkgroep komt in principe ~~één per kwartaal~~ twee keer per jaar bij elkaar, gekoppeld aan de begrotingscycli (voorjaar: opstellen regiobegroting/jaarrapportage en najaar: voortgangsmonitor).

2.3.4 Juridische werkgroep

De juridische werkgroep (een afvaardiging van de regio) komt op afroep bij elkaar, indien hiervoor een duidelijke noodzaak is. Een voorbeeld hiervan was bij het opstellen van de dienstverleningsovereenkomst. Hierbij heeft een afvaardiging van juristen van betrokken gemeenten meegekeken naar de juridische juistheid en volledigheid van het document. Met hun akkoord en goedkeuring is dit document daarna aan het college voorgelegd.

2.3.5 Tijdelijke werkgroepen en projectgroepen

Waar nodig worden er tijdelijke werkgroepen en/of projectgroepen gevormd om onderwerpen uit de strategische agenda uit te werken namens en in afstemming met de regionale werkgroep.

In principe bestaat elke werkgroep en/of projectgroep in ieder geval uit een vertegenwoordiging van:
- De centrumgemeente
- Rijk van Nijmegen
- Regio Rivierenland.

Werkgroepen en/of projectgroepen zijn bijvoorbeeld mogelijk op het gebied van:
- Inkoop
- Groeipad Beschermd Thuis (BT)
- Beleidsontwikkeling (bijvoorbeeld regionaal actieplan dak- en thuisloosheid)
- Projecten
- Onderzoeken en evaluaties

Bij grotere projecten kan een projectleider aangesteld worden.

2.3.6 Uitvoeringsoverleggen

Naast de bovengenoemde gremia kan er behoefte zijn aan afstemming of overleg op uitvoeringsniveau. Dit kan gaan over:
- Backoffice/administratie
- Lokale/regionale toegang tot zorg
- Overige gemeentelijke (uitvoerings-)taken zoals werk en inkomen, armoedebestrijding, etc.

Indien er overleg op uitvoeringsniveau gewenst is kan iedere gemeente hiertoe het initiatief nemen. Afstemming hierover verloopt via de ambtelijke werkgroep.

2.4 Bestuurlijk overleg

2.4.1 Wethoudersoverleg Gelderland Zuid BW MO

Het doel van dit overleg is uniforme afstemming en overeenstemming inzake de opdrachtgever- en opdrachtnemersrelatie tussen de regiogemeenten en de centrumgemeente.
De taken van dit overleg zijn:
- Overeenstemming op alle inhoudelijke, organisatorische en financiële adviezen die worden aangedragen vanuit de regionale werkgroep, voor zover deze onderdeel uitmaken van de centrumregeling in de dienstverleningsovereenkomst. Dit betreffen in ieder geval:
    - De strategische agenda, incl. voortgang; wat betreft de regionale onderwerpen;
    - Jaarplanning;
    - Meerjaren inkoopprogramma;
    - Regiobegroting;
    - Afstemming over het lokale/regionaal groeipad Beschermd Thuis.
- Bespreken van ontwikkelingen in het veld

Het regionaal wethoudersoverleg komt één keer per kwartaal bijeen en wordt afwisselend voorgezeten door de wethouder van de centrumgemeente en een wethouder van een regiogemeente.

~~Indien noodzakelijk kan tussentijdse afstemming plaatsvinden tussen de voorzitter en de voorzitters van het regionale PFO.~~

2.4.2. Bestuurlijk kernteam urgente kwesties Gelderland-zuid

Het doel van dit overleg is om bij onvoorziene omstandigheden en urgente kwesties die vragen om slagvaardigheid en doorzettingskracht, te kunnen acteren met advies en draagvlak vanuit de regiogemeenten. De centrumgemeente Nijmegen heeft dan hierover overleg met een vertegenwoordigende wethouder van Rijk van Nijmegen en een vertegenwoordigende wethouder van regio Rivierenland. Dit binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders. Dit overleg vindt op afroep plaats.

Het gaat om onvoorziene omstandigheden en urgente kwesties die niet kunnen wachten op uniforme afstemming en overeenstemming in het wethoudersoverleg Gelderland Zuid BW MO . Denk aan kwesties als (niet limitatief):

- Acute wijziging van budget nodig (binnen het beschikbare budget van de vastgestelde regiobegroting);
- Publicitaire zaken;
- Calamiteiten;
- Opschalen winteropvang.

2.4.3 Tijdelijk bestuurlijke kernteam op basis van onderwerpen uit de strategische agenda

Waar nodig wordt er een tijdelijk bestuurlijk kernteam geformeerd, gekoppeld aan de strategische agenda. Het doel is voorbereiding van onderwerpen op uniforme afstemming en overeenstemming in het regionaal wethoudersoverleg Gelderland Zuid BW MO en de regionale portefeuillehoudersoverleggen (PFO). Een tijdelijk bestuurlijk kernteam werkt nauw samen met een ambtelijke werkgroep/projectgroep.

Een tijdelijk bestuurlijk kernteam voor een onderwerp van de strategische agenda bestaat in ieder geval uit een vertegenwoordiging van:

- Rijk van Nijmegen
- Regio Rivierenland.

2.4.4. Regionaal portefeuillehoudersoverleg (PFO)

Het doel van dit overleg is het bereiken van bestuurlijke overeenstemming ten behoeve van de samenwerking Gelderland Zuid en de ontwikkelingen, consequenties en gevolgen voor de betreffende regio.
De taken van dit overleg zijn:

- Voorbereiding van de lokale en regionale besluitvorming
- Regionale overeenstemming op alle inhoudelijke, organisatorische en financiële adviezen die worden aangedragen vanuit de regionale werkgroep op het gebied van:
    - De strategische agenda, inclusief voortgang;
    - Jaarplanning;
    - Meerjaren inkoopprogramma;
    - Regiobegroting;
    - Lokale/regionale ~~ontwikkelpad~~groeipad Beschermd Thuis
- Lokale en regionale ontwikkelingen op het gebied van BW~~/BT/~~MO/OGGZ.

De regionale PFO's komen (plusminus) één keer per maand bij elkaar en worden voorgezeten door één van de regiogemeenten.

2.4.5. College/ Gemeenteraad

Zowel het PFO als het wethouderoverleg Gelderland Zuid BW MO zijn gremia die niet bevoegd zijn tot besluiten. Wanneer er in deze gremia bestuurlijke af- en overeenstemming heeft plaatsgevonden gaan de betreffende beleidsdocumenten en andere producten die voortvloeien uit deze afstemmingsmomenten door naar het college of de gemeenteraad. Afhankelijk van of het een raadsbevoegdheid betreft of niet worden besluiten door de gemeenteraden dan wel door de colleges genomen.

2.5 Cliëntenparticipatie en adviesraad

Alle deelnemende gemeenten hebben hun eigen adviescommissies en Wmo raden die de colleges mogen adviseren bij beleidsveranderingen. Voor de regionale samenwerking rondom BW en MO (inclusief OGGZ) geldt dat we bij grote beleidsstukken tenminste volgens de lokaal geldende afspraken deze commissies/ raden raadplegen of informeren. Het is ook mogelijk om in een breed regionaal verband alle/meerdere adviescommissies en Wmo-raden in één keer te betrekken. Per thema of beleidstraject zal moeten worden gewogen op welke manier we vorm gaan geven aan cliëntparticipatie.

3. STRATEGISCHE AGENDA

De gemeenten bepalen gezamenlijk beleid en strategie. De basis hiervoor is ~~vastgelegd in~~ het regionale beleidsplan Samen Dichtbij en de evaluatie daarvan alsook ~~in~~ het regioplan Beschermd wonen ~~en Maatschappelijke Opvang~~ regio Nijmegen en Rivierenland en andere aanverwante regionale beleids- en visiedocumenten of beleid wat hiervoor in de plaats komt.

Jaarlijks wordt een strategische agenda opgesteld (of bijgesteld) met onderwerpen waaraan dat jaar met voorrang wordt gewerkt.
De strategische agenda volgt de thema's die zijn vastgelegd in de beleidsplannen. Dit zijn:

1. Een sluitend netwerk
2. Wonen
3. Werk en Dagbesteding
4. Maatschappelijke Participatie en Sociaal netwerk
5. Inkomen en Schuldhulpverlening
6. Organisatorische onderwerpen.

Uitgangspunten voor het opnemen in de strategische jaaragenda zijn:

- Er is een duidelijke relatie met het regionaal beleidsplan Samen Dichtbij en/of het regioplan Beschermd Wonen en/of andere aanverwante regionale beleids- en visiedocumenten of beleid wat hiervoor in de plaats komt;
- Het is een onderwerp dat zowel regio Rivierenland als regio Nijmegen raakt en waarover afstemming nodig is, zoals bijvoorbeeld het groeipad BT of het regionaal actieplan dak- en thuisloosheid;

De criteria voor prioritering daarbij zijn:

- Er is een urgentie vanwege een wetswijziging of stelselwijziging;
- Aanpak is nodig om te voorkomen dat mensen tussen de wal en het schip vallen;
- Aanpak is nodig om veiligheid van inwoners en omgeving te waarborgen;
- Aanpak is nodig om de regionale samenwerking te borgen;
- Laaghangend fruit, waarmee makkelijk en snel goede voortgang geboekt kan worden;

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7345
Extern Zaak ID	Z/2#/0327509
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	8
Titel	327509 Beslisnota Benoemen tot commissielid de heer R. van Gemert
Organisatieonderdeel	Griffie Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	

Bijlagen
327509 Beslisnota Benoemen tot commissielid de heer R. van Gemert

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Voorgesteld besluit

Te benoemen tot commissielid van de gemeenteraad van Wijchen:

- De heer R. van Gemert te benoemen tot commissielid zijnde niet-raadslid van de gemeenteraad van Wijchen voor de fractie CDA Wijchen.

Besluit (Aangenomen)

Te benoemen tot commissielid van de gemeenteraad van Wijchen:

- De heer R. van Gemert te benoemen tot commissielid zijnde niet-raadslid van de gemeenteraad van Wijchen voor de fractie CDA Wijchen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/327509

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Benoemen tot commissielid de heer R. van Gemert

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

Te benoemen tot commissielid van de gemeenteraad van Wijchen:

- De heer R. van Gemert te benoemen tot commissielid zijnde niet-raadslid van de gemeenteraad van Wijchen voor de fractie CDA Wijchen.

Aanleiding

Volgens *het Reglement van orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad en de raadscommissie en de andere werkzaamheden van de raad van Wijchen artikel 48 lid 2* kan de raad op voordracht van de fractievoorzitter commissieleden benoemen. Het aantal te benoemen commissieleden is afhankelijk van het aantal zetels in de gemeenteraad:

a. Tot en met 6 zetels: maximaal 3 commissieleden;
b. 7 zetels en meer: maximaal 2 commissieleden.

Gewenst resultaat

De heer R. van Gemert te benoemen tot commissielid van de gemeenteraad van Wijchen.

De heer van Gemert wordt commissielid voor de fractie van CDA Wijchen.

Argumenten

Het aantal commissieleden dat kan worden benoemd, is afhankelijk van het aantal zetels van de betreffende fractie in de gemeenteraad. Fracties met tot en met zes zetels kunnen maximaal drie commissieleden benoemen. Het CDA heeft daarmee de mogelijkheid om een commissielid voor te dragen.

Communicatie

De benoeming wordt gepubliceerd in het raadsinformatiesysteem

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7235
Extern Zaak ID	Z/25/311916
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2025
Agendapunt	9.1
Titel	311916 Beslisnota actualisatie Woonzorgvisie 2025 – 2030
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving – team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
311916 Beslisnota actualisatie Woonzorgvisie 2025 – 2030
Bijlage 1. Actualisatie Woonzorgvisie Wijchen 2025 – 2030
Bijlage 2. Advies Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen Woonzorgvisie
Bijlage 3. Reactie op advies Adviesorgaan Sociaal Domein Woonzorgvisie

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	28 oktober 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	31 oktober 2025
Commissievergadering Wijchen	13 november 2025
Raad openbaar Wijchen	**27 november 2025**

Toelichting

De gemeente Wijchen wil dat al haar inwoners nu en in de toekomst over goede zorg en huisvesting kunnen beschikken. Als gevolg van de vergrijzing, de decentralisaties en het scheiden van wonen en zorg is dit niet vanzelfsprekend. De vraag is in hoeverre de huidige zorginfrastructuur/ zorgvastgoed, de bestaande woningvoorraad, de woonomgeving en het aanbod van zorg en ondersteuning aansluit bij huidige en toekomstige woonwensen van de inwoners van de gemeente Wijchen.

Eerder stelde het college de Woonzorgvisie 2021– 2025 vast. Met de geactualiseerde

Woonzorgvisie willen we komen tot een passend aanbod voor wonen en zorg voor de inwoners van de gemeente Wijchen.

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

1. De Woonzorgvisie Samen wonen, samen leven, samen zorgen Wijchen 2025 – 2030 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de reactie van B&W op het advies van het Adviesorgaan Sociaal domein.

Stemming

24 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie CDA Wijchen	
Derksen, Björn Hoogteijling, Karin Joosse-de Visser, Marlien Peters Sengers, Jan	
Fractie D66 Wijchen	
Muller, Miranda	
Fractie GroenLinks Wijchen	
Oomen, Pepijn	
Fractie Kernachtig Wijchen	
Albersnagel, Rob Driessen- Slingerland, Annemarie Eijkemans, Saskia Evers, Jan Grobbe, Hendrik-Jan Janssen, Helga Kersten, Joost Klinkhamer, Tim Loermans, Renate Verharen, Martijn	
Fractie PvdA Wijchen	
Burgers, Titus Merkus, Youri	

Fractie VVD Wijchen	
Buren, ten, Ted Haerkens, Twan Peters-Vroom, Alice	
Fractie Wijchen Lokaal	
Herms, Dave Herms, Leo Schip, van 't, Peter	

Besluit (Geamendeerd aangenomen met aangepast besluit)

De Gemeenteraad besluit:

1. De Woonzorgvisie Samen wonen, samen leven, samen zorgen Wijchen 2025 – 2030 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de reactie van B&W op het advies van het Adviesorgaan Sociaal domein.

De volgende zin te in de Woonzorgvisie te wijzigen:
“Professionele zorg is niet meer vanzelfsprekend: het is geen ‘recht’ meer.” (pagina 11).
Te wijzigen in: “Professionele zorg is niet meer vanzelfsprekend.”. (pagina 11).

Openbaar Zaaknummer: Z/25/311916

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beslisnota actualisatie Woonzorgvisie 2025 - 2030

Collegedatum: 28 oktober 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De Woonzorgvisie Samen wonen, samen leven, samen zorgen Wijchen 2025 – 2030 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de reactie van B&W op het advies van het Adviesorgaan Sociaal domein.

Aanleiding
De gemeente Wijchen wil dat alle inwoners, nu en in de toekomst, goed kunnen wonen en de zorg krijgen die ze nodig hebben. Door veranderingen zoals vergrijzing (meer ouderen), nieuwe regels van de overheid en het scheiden van wonen en zorg, is dit niet vanzelfsprekend.
Daarom kijken we of de huidige woningen, zorggebouwen, woonomgeving en het aanbod van hulp en zorg nog goed passen bij wat inwoners nodig hebben. We willen weten of dit nu goed is geregeld én of het in de toekomst goed blijft gaan.
In 2021 stelde het college al een Woonzorgvisie vast voor de jaren 2021 tot en met 2025. Nu maken we een nieuwe versie van deze visie. We gebruiken de basis van de vorige visie, maar passen deze aan met nieuwe cijfers en inzichten.
In de nieuwe Woonzorgvisie is er extra aandacht voor:

- Huisvesting en welzijn van aandachtgroepen.
- Ouderen die zelfstandig willen blijven wonen.
- Nieuwe landelijke regels die invloed hebben op wonen en ondersteuning/ zorg.

Met deze geactualiseerde visie willen we zorgen voor een toekomst waarin iedereen in de gemeente Wijchen prettig kan wonen en de juiste ondersteuning en zorg krijgt.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
19-10-2021	Woonzorgvisie Wijchen 2021 – 2025 (Z/21/063850)
30-05-2024	Woonvisie 2024 - 2028 gemeente Wijchen (Z/23/147079)
24-9-2024	Regionaal afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen Groene Metropoolregio Arnhem- Nijmegen Een thuis voor iedereen Zaaknummer: Z/24/261924
24-9-2024	Beleidsplan Samen voor een gezonde toekomst 2025-2028 Zaaknummer: Z/24/265635

Gewenst resultaat
Om goede huisvesting én zorg nu en in de toekomst te blijven bieden, nam de gemeente het initiatief om de Woonzorgvisie te actualiseren. Het afwegingskader voor nieuwe

woonzorginitiatieven zorgt ervoor dat nieuwe Woonzorginitiatieven getoetst worden aan de huidige en toekomstige behoefte.

Argumenten

1.1 Er ligt een stevige opgave voor wonen en zorg.

Op dit moment zijn vraag en aanbod voor wonen en zorg niet in balans. Door de vergrijzing is er een tekort aan geschikte woningen voor ouderen. En deze vraag neemt toe: mensen wonen (mede door landelijke regelgeving) langer thuis. Ook gaan meer mensen opnieuw zelfstandig thuis wonen als ze uitstromen uit een zorginstelling. Langer zelfstandig wonen of weer zelfstandig gaan wonen, vraagt ondersteuning van mantelzorgers en buurtbewoners. Met de geactualiseerde Woonzorgvisie bieden we een duidelijk kader om deze uitdagingen op te pakken. Hiermee geven we als gemeente ook richting aan alle samenwerkingspartners: dit is de opgave waaraan we samen gaan werken.

1.2 *De Woonzorgvisie is samen met partijen op het gebied van wonen en zorg tot stand gekomen.*

Alle partijen op het gebied van wonen en zorg in de gemeente Wijchen zijn betrokken geweest in dit participatieve proces: woningcorporaties, zorginstellingen, Welzijnsorganisatie Meervoormekaar, belangengroepen (o.a. huurdersvereniging, belangenbehartiger Alzheimer Nederland) en het Adviesorgaan Sociaal Domein. Daarnaast was er ambtelijke afvaardiging vanuit het Sociaal Team en het fysiek en sociaal domein.
Alle partijen hebben waardevolle inbreng geleverd om een volledig beeld van de opgave te krijgen.

1.3 De geactualiseerde Woonzorgvisie sluit naadloos aan op het bestaande beleid.

De geactualiseerde Woonzorgvisie grijpt terug op het Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen', Woonzorgvisie 2021- 2025, Woonvisie 2024-2028 het beleidsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2025 - 2029, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de 'Iedereen doet mee agenda'.
Alle documenten geven kaders aan:

- Voor fijn wonen met goede voorzieningen
- Voor voldoende en passende woningen
- Voor gezond, sociaal en veilig samenleven
- Voor zorg.

In de geactualiseerde Woonzorgvisie komen die samen tot één samenhangend beleid.

1.4. Basis van Woonzorgvisie Wijchen sluit aan op Regionale afsprakenkader Groene Metropool.

De gemeente Wijchen maakt samen met de andere gemeenten in de Groene Metropoolregio deel uit van de landelijke koplopersgroep een 'Thuis voor iedereen'. Het gaat daarbij om het maken van afspraken voor huisvesting van de aandachtsgroepen in sociale huurwoningen. Aandachtsgroepen zijn o.a. mensen die dak- en thuisloos zijn, mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg) instelling, diverse groepen met sociale of medische urgentie en statushouders. Arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners vallen niet onder het GMR afsprakenkader en zijn ook niet opgenomen in de Woonzorgvisie. Deze groepen hebben in het algemeen geen zorgvraag.

De basis van het regionale afsprakenkader is:
1. Aandachtsgroepen zijn onze inwoners die wat extra hulp en urgentie nodig hebben, bij het vinden van een thuis in een passende omgeving.
2. We werken toe naar toekomstbestendige vitale wijken. Dit vraagt om een nieuwe manier van denken bij zowel inwoners als maatschappelijke organisaties. Begrippen zoals

sociale cohesie, inclusie, samenredzaamheid en wederkerige ondersteuning krijgen betekenis in de dagelijkse praktijk, zodat kwetsbare mensen zelfstandiger kunnen blijven in inclusieve en vitale buurten.
3. We zorgen voor een evenwichtige en evenredige verdeling van de aandachtsgroepen in de GMR-regio.
4. We onderzoeken en stimuleren ook andere woonvormen die bijdragen aan voldoende woonplekken voor de aandachtsgroepen; denk hierbij bijvoorbeeld aan kleinschalige (zorg)woonvormen en woningdelen.

Deze basis vormt ook de basis van de Woonzorgvisie Wijchen. Dit heeft als voordeel dat de inzichten in beide Woonzorgvisies elkaar versterken. Door lokale/ regionale kennis en het opgebouwde Woonzorg netwerk, kan de gemeente Wijchen strategisch betere keuzes maken.

1.5 De Woonzorgvisie is door het afwegingskader voor nieuwe woonzorginitiatieven direct toepasbaar in de praktijk.
Via objectieve, heldere, uitlegbare en integrale criteria in het afwegingskader bepalen we of huisvestingsinitiatieven passen binnen de woon/zorg vraag van de gemeente Wijchen (zie bijlage 2 Woonzorgvisie).

1.6 *De Woonzorgvisie is onderdeel van het Volkshuisvestelijkprogramma.*
In het wetsvoorstel Versterking regie op de volkshuisvesting worden de maatregelen en doelen uit de programma's Een thuis voor iedereen en Wonen en zorg voor ouderen opgenomen. De wetgeving treedt naar verwachting uiterlijk op 1 juli 2026 in werking. In aanloop naar deze datum zullen de beleidsmatige consequenties op regionaal niveau worden geïnventariseerd en afgestemd.
Gemeenten zijn na ingang van de wet verplicht een Woonzorgvisie (als onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma) op te stellen. In dit document staat hoe de gemeente invulling geeft aan wonen en ondersteuning/ zorg voor ouderen en verschillende aandachtsgroepen.

1.7. De gemeenteraad stelt de kaders van beleid vast.
Met de Woonzorgvisie verbinden we het beleid voor volkshuisvesting en het sociaal domein. De raad stelt het beleid op beide terreinen vast, dus daaruit volgt dat de gemeenteraad ook de Woonzorgvisie vast dient te stellen.

2. Het Adviesorgaan sociaal domein heeft een advies uitgebracht
Conform de Verordening Adviesorgaan sociaal domein gemeente Wijchen geeft het Adviesorgaan gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente over tenminste de onderwerpen uit de opgestelde participatieagenda en andere zaken binnen het sociaal domein.
Het Adviesorgaan is in het voorjaar ambtelijk bijgepraat over de inhoud en het vervolgproces om tot een Woonzorgvisie te komen. Het Adviesorgaan heeft ook deelgenomen aan een werksessie, samen met andere partijen (zoals Zorgkantoor VGZ, Talis, Meervoormekaar en de zorgorganisatie). Het Adviesorgaan heeft op eigen initiatief een advies uitgebracht. De reactie op dit advies vindt u in de bijlage.

Tegenargumenten en risico's
1.1. *De opgave wonen en zorg is niet de enige urgente opgave.*
Hoewel er veel moet gebeuren om tot een passend aanbod van wonen en zorg te komen, heeft de gemeente ook te maken met andere urgente opgaven zoals de woningbouwopgave. Doordat ruimte schaars is en de wachtlijsten lang zijn, zal de gemeente keuzes moeten maken tussen huisvesting voor regulier woningzoekenden en huisvesting voor specifieke aandachtsgroepen (zie 1.4).

De gemeente heeft met de woningcorporaties afgesproken dat 30% van nieuwbouwprojecten sociale huur moet zijn. Wanneer een inwoner van een sociale huurwoning verhuist naar een andere woning, komt er een sociale huurwoning beschikbaar. 25% Van de vrijgekomen sociale huurwoningen worden toegewezen aan woningzoekenden met urgentie, 75% wordt toegewezen aan regulier woningzoekenden.

1.2 De opgave wonen en zorg staat en valt met constructieve samenwerking.
Om een passend aanbod te realiseren is samenwerking met zorginstellingen en woningcorporaties en vastgoedontwikkelaars nodig. De gemeente kan partijen niet opleggen om woonzorgvoorzieningen op bepaalde locaties te realiseren.

1.3 Er is nog geen structureel geld beschikbaar voor een uitvoeringsprogramma.
Alleen voor 2026 is er financiële dekking voor een uitvoeringsprogramma. Voor de jaren daarna is het noodzakelijk om geld beschikbaar te stellen voor het uitvoeringsprogramma, onder andere voor een projectleider. De projectleider voert regie en monitort de voortgang. Als eerste opdracht zal zij/hij samen met anderen de uitvoeringsagenda opstellen.

Financiële gevolgen
Voor de uitvoering van de Woonzorgvisie in 2026 komt financiële dekking ten laste van het beschikbare budget Wonen 2025. Dit budget wordt bij de jaarrekening 2025 overgeheveld naar 2026. In de perspectiefnota 2026 komt het college met een voorstel voor de financiële dekking voor de jaren na 2026.

Communicatie
Inwoners worden geïnformeerd via een persbericht en via de gemeentelijke communicatie kanalen zoals de gemeentepagina en de website van de gemeente Wijchen. De betrokken partijen ontvangen de Woonzorgvisie en worden betrokken bij het vervolgproces.

Uitvoering of Vervolgstappen
Om uitvoering te geven aan de Woonzorgvisie wordt een Uitvoeringsagenda onder regie van de Projectleider ontwikkeld. De onderwerpen in dit programma gaan zowel over de ruimtelijke opgaven (zoals het realiseren van Woonzorg locaties), als de randvoorwaarden zoals het ondersteunen en stimuleren van langer zelfstandig wonen. Het is aan de Projectleider Wonen en zorg om samen met de betrokken partijen prioriteiten te stellen, afspraken te maken en de onderwerpen verder uit te werken en zorg te dragen voor de implementatie daarvan, zowel in- als extern. De uitvoeringsagenda wordt daarna ter besluitvorming aangeboden aan het College. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd.

Geheimhouding
Niet van toepassing.

Samen wonen, samen leven, samen zorgen

Actualisatie Woonzorgvisie Wijchen 2025 - 2030

Gemeente Wijchen

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
1. Inleiding 4
2. Gemeenschappelijk 11
3. Wonen en zorg ouderen 14
4. Wonen en zorg aandachtsgroepen 18
5. Vitale wijken 24
Bijlage 1: Landelijke, regionale en lokale context 30
Bijlage 2: Afwegingskader nieuwe woonzorginitiatieven 33
Bijlage 3: Aanbodinventarisatie 44

Voorwoord

In de gemeente Wijchen wordt veel gebouwd. In wijken zoals Huurlingsedam, Wijchen West, tussen het Kasteel en Wijchens Meer en in de kleine kernen staan of komen nieuwe woningen. Maar we bouwen niet zomaar. We bouwen woningen die passen bij wat onze inwoners nodig hebben — nu én in de toekomst.

Iedereen woont anders. Sommige mensen willen graag in een rustige buurt wonen, anderen juist dichtbij voorzieningen. Er zijn alleenstaanden, jonge gezinnen, ouderen en mensen die zorg of hulp nodig hebben. Ook zijn er mensen die weer zelfstandig gaan wonen na een periode van begeleiding. En steeds meer mensen willen graag langer thuis blijven wonen, ook als ze zorg nodig hebben.

Wonen gaat dus niet alleen over een huis. Het gaat ook over prettig leven, mee kunnen doen in de buurt, en je welkom voelen. Daarom is het belangrijk dat wonen, welzijn en zorg goed op elkaar aansluiten.

Deze nieuwe Woonzorgvisie helpt ons om duurzame en zorgvuldige keuzes te maken. We kijken naar wat mensen nodig hebben om goed te kunnen wonen. Dat doen we niet alleen. We werken samen met onze inwoners, vrijwilligers, welzijnsorganisaties, zorgorganisaties, woningcorporaties en vastgoedontwikkelaars. Samen zorgen we ervoor dat iedereen in de gemeente Wijchen een passende plek kan vinden. Een plek waar je zelfstandig en prettig kunt wonen, met ondersteuning als dat nodig is.

In de gemeente Wijchen zetten we ons met zorg en aandacht in voor onze eigen inwoners, in het bijzonder voor kwetsbare mensen en ouderen die ondersteuning nodig hebben. Tegelijkertijd nemen we ook verantwoordelijkheid voor de bredere regionale zorgbehoefte. We geven ook ruimte aan kwetsbare mensen en ouderen van buiten onze gemeente, omdat we geloven in samenwerking binnen de woonregio.

We willen dat iedereen zich thuis voelt in Wijchen en de omliggende dorpen. Of je nu jong bent of oud, gezond of kwetsbaar, met of zonder zorgvraag. Samen bouwen we aan een gemeente waar iedereen mee kan doen en zich gezien voelt.

Bea Schouten
Wethouder Zorg

Geert Gerrits
Wethouder Wonen

1. Inleiding

1.1 Waarom een geactualiseerde woonzorgvisie?

Voor u ligt de geactualiseerde visie op wonen, welzijn en zorg van de gemeente Wijchen. Hiermee spelen we adequaat in op ontwikkelingen als vergrijzing, langer en weer zelfstandig wonen van mensen met een ondersteunings- of zorgbehoefte, personele krapte in de zorg en minder zorg in instellingen (en dus meer ambulant). We baseren ons hierbij op eerder vastgesteld beleid van zowel het fysiek als sociaal domein.[1] De gemeente sorteert hiermee ook voor op het nieuwe rijksbeleid, waarin alle gemeenten verplicht zullen worden om een dergelijk document op te stellen. Het wetsvoorstel *Versterking regie op de volkshuisvesting* (Wvrv; hierna Wet Regie) is in juli 2025 aangenomen door de Tweede Kamer[2]. De behandeling in de Eerste Kamer vindt plaats in het najaar 2025. De inwerkingtreding van de betreffende wetgeving staat momenteel gepland voor uiterlijk 1 juli 2026. In aanloop naar deze datum zullen de beleidsmatige consequenties op regionaal niveau worden geïnventariseerd en afgestemd.
Onderdeel van dit wetsvoorstel is dat gemeenten een volkshuisvestingsprogramma opstellen, met als bouwsteen een woonzorgvisie. Daarnaast helpt het actualiseren van de woonzorgvisie de gemeente om positie te bepalen in het regionale krachtenveld, waar ook wordt gewerkt aan afspraken over het huisvesten van mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag. Zo ligt er in de Groene Metropoolregio het *Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen 2024*.

De woonzorgvisie 2025-2030 geeft aan hoe we als gemeente om willen gaan met de huisvestings- en zorgopgave. Het gaat om langer en weer thuis wonen voor mensen met een ondersteunings- of zorgvraag. Hierbij streven we naar passende woonruimte, met de juiste zorg in een woonomgeving die hierop aansluit. We signaleren een groeiende en veranderende vraag naar woonruimte vanuit ouderen en aandachtsgroepen en willen hier bij aankomende woningbouwprojecten op een goede manier op kunnen inspelen (Woonzorgvisie Wijchen 2021-2025).

[1] Zoals de *Woonzorgvisie Wijchen 2021-2025*, de *Woonvisie Wijchen 2024-2028* en het *Beleidsplan voor Wmo, Jeugd, Gezondheid, Sport en Cultuur 2025-2028.* Relevante beleidsdocumenten worden later in deze visie uitgewerkt.

[2] In de loop van de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel zijn recente wijzigingen aangebracht, met gevolgen voor de urgentiecriteria bij toewijzing van sociale huurwoningen:

- De Tweede Kamer heeft een amendement aangenomen dat de landelijke verplichting voor het toekennen van urgentie aan statushouders schrapt. Dit betekent dat statushouders als groep niet langer tot de landelijke urgentiegroepen behoren die voorrang krijgen bij de toewijzing van sociale huurwoningen. Bovendien mogen gemeenten ook op lokaal niveau geen urgentie meer verlenen aan statushouders.
- Er wordt een nieuwe landelijke urgentiegroep toegevoegd voor dakloze huishoudens met minderjarige kinderen. Zij krijgen voortaan expliciet voorrang bij de huisvesting in sociale huurwoningen. Dit is een verbreding van het eerdere urgentiebeleid en een reactie op maatschappelijke zorgen over daklozen met kinderen.

De *komende jaren vergrijst gemeente Wijchen enorm: de verwachting is dat het aantal "oudere" ouderen (85+ jaar) verdubbelt van zo'n 1.000 nu naar 2.050 in 2040.* Ook stijgt het aantal mensen met dementie in de gemeente van zo'n 740 in 2023 naar 1.300 in 2040 (+76%)[3]. Zij wonen steeds langer zelfstandig. Daarnaast hebben nieuwe generaties ouderen meer behoefte aan vernieuwende woonconcepten, zoals gemengd wonen gericht op community building/ gemeenschapsvorming. Bovendien denken zij vaak bewuster na over het prettig wonen in de (zorg)toekomst, juist wanneer zij nog vitaal zijn. Ook heeft een deel van de mensen die behoren tot aandachtsgroepen behoefte aan zo zelfstandig mogelijk wonen in de wijk.

De woonzorgvisie 2025-2030 is een vervolg op de woonzorgvisie 2021-2025. De koers van de woonzorgvisie 2021-2025 houden we vast. We sturen op nieuwe ontwikkelingen waar dat nodig is.

1.2 Landelijke, regionale en gemeentelijke kaders

Landelijk

Maatschappelijke veranderingen zijn ook geagendeerd in het landelijke beleid. De Rijksoverheid heeft in de afgelopen jaren een meer sturende rol aangenomen als het gaat om wonen-welzijn-zorg. Dit komt terug in de volgende Nationale programma's: *Wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen* (WOZO), ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), *Wonen en zorg voor ouderen*, ministeries van VWS en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), *Een thuis voor iedereen*, ministeries van BZK, VWS, Justitie en Veiligheid (JenV), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

In het wetsvoorstel *Versterking regie op de volkshuisvesting* worden de maatregelen en doelen uit de programma's *Een thuis voor iedereen* en *Wonen en zorg voor ouderen* opgenomen. De officiële ingangsdatum is nog onzeker, maar staat voorlopig op 1 januari 2026. Gemeenten zijn na ingang van de wet verplicht een woonzorgvisie – als onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma – op te stellen waarin ze aangeven hoe ze invulling willen geven aan de vraag naar woonruimte vanuit ouderen, aan de verschillende aandachtsgroepen en aan de zorg en ondersteuning die daarvoor nodig is.

[3] Alzheimer Nederland: Aantal mensen met dementie per gemeente

De Wet Regie benoemt de volgende aandachtsgroepen voor het gemeentelijk woonbeleid:

- Ouderen
- Mensen die verplicht in aanmerking komen voor urgentie (zie hieronder voor een toelichting)
- Personen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking
- (Dreigend) dak- en thuislozen
- Arbeidsmigranten
- Studenten
- Woonwagenbewoners

Een deel van deze mensen moet, volgens de Wet Regie, in aanmerking komen voor urgentie voor een sociale huurwoning. Dat gaat om de volgende groepen:

- Uitstromers uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang
- Uitstromers uit de vrouwenopvang en slachtoffers van mensenhandel
- Uitstromers uit jeugdzorg met verblijf
- Uitstromers uit detentie
- Medisch urgenten
- Mantelzorgers en mantelzorgontvangers
- Uitstappende sekswerkers
- Statushouders (houders van een verblijfsvergunning)[2]
- Dakloze huishoudens met minderjarige kinderen[2]

Voor deze urgente aandachtsgroepen worden gemeenten verplicht gesteld om een urgentieverordening vast te stellen. Deze verordening borgt dat bij woningtoewijzing de wettelijk verplichte urgente aandachtsgroepen voorrang krijgen bij de toewijzing van woningen. Naast de wettelijk verplichte urgentiecategorieën zijn gemeenten vrij om ook andere groepen als urgent aan te merken.

De aandachtsgroepen die niet direct een zorgvraag hebben (arbeidsmigranten, woonwagenbewoners en studenten) worden niet meegenomen in deze geactualiseerde woonzorgvisie. De gemeente wil met de woonzorgvisie focussen op de groepen die een aan wonen gerelateerde ondersteunings- of zorgvraag hebben. Daarom vallen deze doelgroepen buiten de scope van de woonzorgvisie. Bovendien zijn arbeidsmigranten en woonwagenbewoners al opgenomen in de woonvisie en wordt hier specifiek beleid voor ontwikkeld.

Regionaal

Het tekort aan passende sociale huurwoningen voor aandachtsgroepen en de veranderingen in de zorg, vragen naast een lokale aanpak om een regionale gezamenlijke aanpak. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is sinds 2023 koplopersregio van het programma *Een thuis voor iedereen*.

De gemeenten in de regio hebben samen met de woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen en bewonersorganisaties het *Regionaal afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen GMR 2024* opgesteld om tot een evenwichtige verdeling van aandachtsgroepen te komen met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Meer hierover is te lezen in de paragraaf Huisvestings- en toewijzingsopgave aandachtsgroepen op de pagina's 17-19.

Gemeentelijk

De woonzorgvisie 2025-2030 staat niet op zichzelf. De visie bouwt voort op drie door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders: de *Woonzorgvisie Wijchen 2021-2025,* het *Beleidsplan voor Wmo, Jeugd, Gezondheid, Sport en Cultuur 2025-2028* en de *Woonvisie Wijchen 2024-2028*.

Woonzorgvisie Wijchen 2021-2025 "Vraaggericht samenwerken aan een passend aanbod van wonen en zorg voor de inwoners van Wijchen"

De *Woonzorgvisie Wijchen 2021-2025* gaat uit van de volgende uitgangspunten:

- **Vraaggericht aanbod**

Het aanbod van wonen en zorg is primair gericht op de vraag van de inwoners van gemeente Wijchen, maar we leveren onze bijdrage aan de bovenlokale vraag.

- **Samenwerking is de basis**

Om zorg en ondersteuning zo volledig mogelijk in de gemeente te kunnen aanbieden, is domein- en organisatie-overstijgende samenwerking tussen de gemeente, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties en woningcorporaties noodzakelijk.

- **Langer zelfstandig thuis wonen**

Langer zelfstandig thuis wonen heeft prioriteit. In het woningbouwprogramma moeten voldoende geschikte woningen voor ouderen worden ontwikkeld. Daarnaast ligt er een opgave in de bestaande woningvoorraad om woningen aan te passen.

- **Ontwikkelen passende woonzorg locaties**

Partijen ontwikkelen tijdig locaties voor uitbreiding of vervangende nieuwbouw voor wonen en zorg.

- **Spreiding, menselijke maat en verbinding met de buurt**

Het aanbod is verspreid over de gemeente Wijchen, kleinschalig en verbonden met de wijk of het dorp. Hiermee bevorderen we de inclusieve samenleving: gemengde dorpen en wijken met een gezonde mix aan inwoners.

- **Keuzemogelijkheid**

Voor de inwoners is het van belang dat zij de mogelijkheid hebben om te kunnen kiezen tussen aanbieders.

- **Passende en goede zorg**

Zorginstellingen en gemeente zorgen voor passende zorg die van goede kwaliteit is. Verder zetten we in op terugdringen van de zorgconsumptie door te zorgen voor passende huisvesting, inzet op welzijn en door te investeren in het sociale netwerk.

- **Inwoners zelf ook aan zet**

De gemeente stimuleert ouderen om tijdig na te denken over hun woonsituatie en moedigt inwoners aan om meer om te kijken naar kwetsbare inwoners. De gemeente denkt mee met bewonersinitiatieven die zelf een passend aanbod ontwikkelen.

- **Fysieke leefomgeving en sociale veiligheid**

De gemeente zorgt voor een aantrekkelijke en veilige fysieke woonomgeving. Dit stimuleert inwoners om te bewegen, elkaar te ontmoeten in de openbare ruimte, elkaar op te zoeken en elkaar te helpen.

Beleidsplan voor Wmo, Jeugd, Gezondheid, Sport en Cultuur 2025-2028 "Samen voor een gezonde toekomst"

We willen dat iedereen in de samenleving kan meedoen. Daar werken we samen aan. We letten op elkaar en helpen waar nodig. Als het niet lukt om problemen zelf op te lossen, kunnen inwoners rekenen op hulp van professionals en de gemeente. Samen met de inwoner kijken we naar de problemen en bedenken we oplossingen.

Dit is de kern van het beleid op het gebied van gezondheid, Wmo en jeugd in de gemeente Wijchen. Het beleidsplan gaat uit van de volgende uitgangspunten:

- **De inwoner staat centraal**

  Mensen werken zelf, of samen met hun netwerk, aan hun welzijn en gezondheid. Ze denken na over hun toekomst. Als dit niet lukt, kan iemand anders hen helpen.
- **De samenleving wordt complexer**

  Dit vraagt om meer veerkracht van mensen. Denk bijvoorbeeld aan jongeren die te maken hebben met prestatiedruk en veel prikkels, of aan ouderen die moeten omgaan met chronische ziektes.
- **We proberen obstakels weg te nemen**

  Zodat er meer wederzijds begrip is en we samen kunnen zorgen voor een inclusieve samenleving.
- **Van zorg naar welzijn**

  We zetten in op laagdrempelige ondersteuning die voor iedereen toegankelijk is, zodat mensen zonder obstakels direct gebruik kunnen maken van passende ondersteuning of advisering. Het is belangrijk dat zowel inwoners als professionals weten wat er mogelijk is. Individuele ondersteuning blijft beschikbaar als dat nodig is.
- **Hulp dicht bij huis**

  We organiseren hulp het liefst zo dicht mogelijk bij de thuissituatie, samen met het eigen netwerk en de omgeving. We werken wijk- of dorpsgericht om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld van mensen.
- **Sport, bewegen en cultuur voor een gezonde leefstijl**

  Deze middelen zetten we in om mensen gezonder te

laten leven, inclusief mentale gezondheid, gezondheidsverschillen te verkleinen en sociale contacten te bevorderen. Dit helpt ook bij het vitaal ouder worden. We besteden aandacht aan de toegankelijk van voorzieningen.

- **Duurzame oplossingen boven snelle oplossingen**
  We streven naar tijdelijke ondersteuning waarna inwoners weer zelfstandig verder kunnen. Indien noodzakelijk kijken we naar duurzame oplossingen waarbij zelfstandigheid zo goed mogelijk wordt bevorderd of behouden.
- **We werken met data**
  Zo investeren we in de onderwerpen die de meeste aandacht nodig hebben. We meten ook de resultaten en tevredenheid, zodat we het aanbod kunnen blijven verbeteren.

Woonvisie Wijchen 2024-2028 "Wonen in Wijchen"

De ambitie uit de woonvisie is als volgt: *De gemeente Wijchen is een prettige woongemeente voor jong en oud. Een gemeente waar onze inwoners in een groene omgeving met dorpse kwaliteit wonen, maar met stedelijke voorzieningen binnen handbereik. We zetten ons voortdurend in om woningzoekenden de mogelijkheid te bieden hier prettig te (blijven) wonen.*

Daar gaan we de komende jaren uiteraard mee door. Maar de grote opgaven rond wonen vragen ook om nieuwe keuzes en maatregelen. We zetten ons in om de bestaande woningvoorraad verder te verbeteren, en bouwen voldoende woningen voor verschillende doelgroepen. Deze ambitie uit de woonvisie wordt omarmd in de woonzorgvisie 2025-2030.

Naast de genoemde ontwikkelingen en beleidskaders, zijn er regionaal en landelijk nog diverse andere ondersteunende ontwikkelingen. Zoals de uitwerking van het *Integrale Zorg Akkoord* (IZA) en het *Gezond en Actief Leven Akkoord* (GALA). Voor een gedetailleerde beschrijving van deze documenten en hun kaders verwijzen we naar bijlage 1.

Zoals de (regionale) afspraken en beleidsdocumenten laten zien, gebeurt er al veel op verschillende niveaus. De woonzorgvisie 2025-2030 bouwt voort op deze fundamenten.

1.3 Proces totstandkoming van de visie

Deze woonzorgvisie 2025-2030 is opgebouwd vanuit verschillende bouwstenen.

- Adviesbureau Companen heeft in februari 2025 een koersdocument opgesteld met daarin een beknopt overzicht van de opgaven, ambities en mogelijke keuzes op het gebied van wonen-welzijn-zorg. Dit koersdocument is als input gebruikt voor de hieronder genoemde bestuurders- en stakeholdersbijeenkomst.
- In maart 2025 heeft een bestuurdersbijeenkomst plaatsgevonden voor de woningcorporaties,

zorgaanbieders en welzijnsorganisatie. Tijdens deze sessie hebben we geëvalueerd wat goed gaat en wat beter kan rondom wonen-welzijn-zorg. En voor welke thema's meer aandacht moet komen in de geactualiseerde woonzorgvisie.

- In maart 2025 heeft ook een stakeholdersbijeenkomst plaatsgevonden gericht op uitvoerders van eerdergenoemde organisaties, inclusief sociaal team, beleidsadviseurs Ruimtelijke ordening, Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen, zorgkantoor, Alzheimer Nederland en huurdersverenigingen. Met hun expertise zijn we nagegaan wat er voor de visie nodig is, op basis van de kernopgaven. We gingen op zoek naar de thema's, doelstellingen en kansen die centraal moeten staan in de visie: Wat zijn de uitdagingen en wat willen we bereiken? Welke keuzes zijn belangrijk voor de komende jaren?
- Na de bestuurders- en stakeholdersbijeenkomst hadden we de benodigde input opgehaald om het koersdocument te herschrijven naar een concept woonzorgvisie 2025-2030. De genodigden van de stakeholdersbijeenkomst hebben de gelegenheid gehad om te reageren op de concept woonzorgvisie.
- In juli 2025 volgde een vervolgbijeenkomst voor bestuurders. Waarbij we kort stilstonden bij de actualisatie van de woonzorgvisie, maar vooral werd ingegaan op het vervolg:
  - Huidige stand van zaken woonzorgvastgoed en reflectie daarop.
  - Samenwerking.
  - Pitches en actuele thema's/dilemma's: hoe gaan we de opgaven gezamenlijk aanpakken?

1.4 Leeswijzer

In het vervolg schetsen we de visie van de gemeente op wonen-welzijn-zorg. Dit doen we aan de hand van de thema's die in het *Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen 2024* worden gehanteerd: Wonen en zorg ouderen; Wonen en zorg aandachtsgroepen; Vitale wijken. Daar voegen we een gemeenschappelijk thema aan toe, want sommige subthema's vallen onder meer dan één thema of zijn randvoorwaardelijk voor de andere drie thema's.
De thema's zijn als volgt:

- Gemeenschappelijk
- Wonen en zorg ouderen
- Wonen en zorg aandachtsgroepen
- Vitale wijken

Op de volgende pagina's werken we per thema de ambitie uit en beschrijven we welke speerpunten we willen oppakken om deze ambitie te bereiken.

2. Gemeenschappelijk

De woonzorgvisie 2025-2030 volgt de koers van de *Woonzorgvisie Wijchen 2021-2025* en het *Beleidsplan voor Wmo, Jeugd, Gezondheid, Sport en Cultuur 2025-2028*. In beide beleidsstukken komt terug dat **inwoners** altijd een **eigen verantwoordelijkheid** hebben. Onze inwoners werken zelf, of samen met hun netwerk, aan hun welzijn en gezondheid. Zij denken bewust na over hun toekomst en bereiden zich hierop voor. Dat kan het tijdig aanpassen van de eigen woning betekenen, of het tijdig verhuizen naar een woning die past bij de volgende levensfase.

Het maken van eigen woonkeuzes heeft als voorwaarde dat er een passend aanbod van wonen met ondersteuning of zorg beschikbaar is. Daarbij sluiten we aan op bovenstaand uitgangspunt dat mensen zoveel mogelijk zelfstandig moeten kunnen blijven wonen. Samen met onze partners werken we **domein- en organisatie-overstijgend** samen, om te zorgen voor een **passend woonaanbod** met **passende zorg of ondersteuning**. Liefst zo dicht mogelijk bij de eigen sociale omgeving. Bij goed wonen hoort ook een **fysieke en sociale omgeving** waarin onze inwoners zich prettig voelen en hun bijdrage leveren. Dat betekent dat we als gemeente zorgen voor passende voorzieningen. We maken **ontmoetingsplekken** in de buurt toegankelijk en aantrekkelijk. Ook stimuleren we activiteiten zoals **cultuur en sport**, waar iedereen zich welkom voelt en wat bijdraagt aan **welzijn en gezondheid**. We bevorderen de **inclusieve samenleving**: gemengde dorpen en wijken met een gezonde mix aan inwoners: er zijn mensen met draagkracht en draaglast.
In de volgende drie hoofdstukken – Wonen en zorg ouderen; Wonen en zorg aandachtsgroepen; Vitale wijken – worden de verschillende ambities uit bovenstaande samenvatting verder uitgewerkt. Om die ambities te realiseren, is het randvoorwaardelijk dat de Wijchense samenleving op de hoogte is van het veranderende zorglandschap: een landschap dat vraagt om bewustwording en een meer zelfredzame gemeenschap.

Veranderend woonzorglandschap vraagt om bewustwording en een zelfredzame gemeenschap
De bereikbaarheid en kwaliteit van maatschappelijke voorzieningen staan onder druk. Professionele zorg is niet meer vanzelfsprekend: het is geen ‘recht’ meer. Zorg is gerelateerd aan capaciteit. Zorgpersoneel is schaars en wordt de komende jaren nog schaarser. Zorg kan niet meer altijd en overal geleverd worden. Er zitten grenzen aan.

Inwoners van gemeente Wijchen moeten zelf een stap zetten om ervoor te zorgen dat zij ook op hun oude dag nog prettig kunnen wonen met de zorg en ondersteuning die daarbij komt kijken. Dit vraagt om meer bewustwording en zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners. Zij gaan na wat zij

zelf kunnen doen – met hulp vanuit hun eigen netwerk – om goed voorbereid te zijn op de (zorg)toekomst. Daarmee zorgen we er samen voor dat er voldoende ruimte voor ondersteuning en zorg overblijft om diegenen die echt niet mee kunnen komen, te blijven helpen.

Die bewustwording vragen we niet alleen van onze ouderen, maar ook van de brede samenleving: we zijn gezamenlijk verantwoordelijk. Het is belangrijk dat we meer naar elkaar gaan omkijken. Zodat een samenleving ontstaat waarin eigen kracht centraal staat, al dan niet met ondersteuning. En een samenleving waarin iedereen ertoe doet. Dit gaat echter niet vanzelf.

Veel (oudere) inwoners denken nog niet na over het wonen in de toekomst en laten het op zich afkomen: "Als we zorg nodig hebben, dan zien we wel". Als zij niet goed geïnformeerd worden, zullen zij mogelijk in hun grote eengezinswoning blijven wonen die niet geschikt is om bijvoorbeeld zware lichamelijke zorg in te ontvangen. Er ligt dus een opgave om inwoners goed te informeren zodat zij weten welke keuzes ze kunnen maken en weten wat de consequenties van die keuzes zijn. Zodat ze keuzes maken die passen bij wie ze zijn. Sleutelfiguren in de buurt (zoals een wijkverpleegkundige die bij mensen thuiskomt) of verbinders zijn hierbij belangrijk. De gemeente heeft hierbij een belangrijke regierol, om ervoor te zorgen er een passend aanbod van wonen met ondersteuning of zorg beschikbaar is. In het uitvoeringsprogramma worden maatregelen uitgewerkt over hoe de gemeente bewustwording en naar elkaar omkijken meer onder de aandacht gaat brengen.

Daarnaast omarmen we 'positieve gezondheid'. Bij gezondheid gaat het niet alleen om de aan- of afwezigheid van ziekte, maar ook om het vermogen om zelf de regie te voeren over je leven en mee te doen in de maatschappij. We werken vanuit de waardes van positieve gezondheid, die uitgaan van de veerkracht van mensen en wat hun leven betekenisvol maakt. Veel (oudere) inwoners zijn wel degelijk in staat om zelf regie te hebben over hun leven, alleen moet dit soms nog wel gestimuleerd worden. Bovendien zijn onze dorpen krachtige dorpen die initiatief kunnen nemen, maar vaak belemmert het reguliere systeem en bestaande regelgeving dit. Er is meer ruimte nodig voor goede en verschillende initiatieven om tot bloei te komen. We brengen positieve gezondheid meer onder de aandacht, bijvoorbeeld door het trainen van zorg- en welzijnspersoneel. Maar ook door initiatieven te ondersteunen als het gaat om ondersteuning van vrijwilligers bij leefbaarheidsinitiatieven.

Speerpunten voor 2030

- We zorgen ervoor dat onze inwoners op de hoogte zijn van het veranderende woonzorglandschap en daarmee de maatschappelijke opgave waarvoor we samen aan de lat staan.
- Onze inwoners zijn zich goed bewust dat ze de regie over hun eigen leven moeten en kunnen nemen en dat de overheid daar een meer faciliterende rol in zal nemen.
- We omarmen “positieve gezondheid”, waarbij inwoners zelf regie hebben over hun leven.
- We faciliteren burgerkracht om de ruimte te bieden aan (collectieve) woon(zorg)initiatieven die aansluiten bij de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte van onze inwoners. Maar ook om omzien naar elkaar te versterken (leefbaarheid).
- In onze bouwprogramma’s zetten we in op voldoende woningen die inspelen op de toenemende doorstroom en zorgbehoefte: zoals nultredenwoningen, geclusterde woningen en zorggeschikte woningen. Waar mogelijk passen we ook de bestaande woningvoorraad aan.

3. Wonen en zorg ouderen

Met de huidige woningvoorraad in de gemeente Wijchen is het niet mogelijk om de opgave langer zelfstandig wonen op te vangen. De komende jaren vergrijst de gemeente enorm: de verwachting is dat het aantal "oudere" ouderen (85+ jaar) verdubbelt van 1.000 nu naar zo'n 2.050 in 2040. Deze ouderen zullen steeds langer zelfstandig wonen. Maar veel ouderen wonen in een grote (koop)woning die niet direct geschikt is om zware zorg in te ontvangen. Daarom streven we ernaar om voor ouderen de juiste woning op de juiste plek te realiseren en bestaande woningen levensloopbestendig te verbouwen. Bovendien bieden we de ruimte aan initiatieven: maatwerk per initiatief is geboden, zodat ook initiatieven die buiten een woonzorgzone vallen worden gerealiseerd. Dit vraagt om gezamenlijke inzet en betrokkenheid van overheden, woningcorporaties, ontwikkelaars, zorgpartijen en inwoners.

Huisvestingsopgave ouderen

De gemeente wil stimuleren dat de komende jaren voldoende ouderenwoningen gerealiseerd worden. In het *Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen* hebben gemeenten in de Groene Metropoolregio een richtlijn vastgelegd welk aantal voor ouderen geschikte woningen zij in de periode tot en met 2030 willen toevoegen – via nieuwbouw of aanpassing van bestaande gebouwen. Voor de gemeente Wijchen gaat het om 490 nultredenwoningen, 330 geclusterde woningen en 110 zorggeschikte woningen.

Tabel 1: Opgave ouderenhuisvesting gemeente Wijchen (2022-2030)

Nultredenwoningen	Geclusterd wonen	Zorggeschikt wonen
490	330 (waarvan 215 nieuwbouw)	110

Bron: Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen (2024). Aantallen zijn richtlijn voor de (nieuwbouw)opgave volgens woonbehoefteonderzoek GMR (2022) en ABF (2022).

Definities ouderenhuisvesting

De Rijksoverheid maakt bij de bepaling van de landelijke bouwopgave voor ouderenhuisvesting onderscheid tussen drie woontypen: nultredenwoningen, geclusterde woningen en zorggeschikte woningen. Dit onderscheid wordt ook gemaakt in het Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen 2024.

- **Nultredenwoningen**: reguliere woningen die zowel intern als extern toegankelijk zijn. Dit houdt in dat je de woningen kan bereiken zonder trap te lopen (extern toegankelijk) en dat keuken, badkamer, toilet en minimaal één slaapkamer zonder trappen te bereiken zijn (intern toegankelijk). Nultredenwoningen kunnen grondgebonden woningen zijn, of appartementen met een lift. Bij de opgave voor nultredenwoningen is het streven te bouwen gelijk aan de richtlijnen voor een levensloopgeschikte woonruimte zoals omschreven in bijlage 2 van de huisvestingsverordening. Minimale vereiste is nultreden.
- **Geclusterd wonen**: ruimtelijk geclusterde wooneenheden (minimaal vijf) waar (overwegend) ouderen zelfstandig wonen mét een fysieke, gezamenlijke ruimte voor ontmoeting inpandig of in de directe

nabijheid. Voor de wooneenheden gelden de richtlijnen voor levensloopgeschikt zoals beschreven in bijlage 2 van de huisvestingsverordening. Voorbeelden zijn seniorencomplexen, aanleunwoningen, serviceflats en hofjesconcepten. Een deel van de geclusterde woningen heeft een zorgsteunpunt en/of receptie, huismeester, alarmering e.d. Corporatie De Kernen heeft ervaring met de vernieuwende woonvorm Ons-Thuis, een vorm van geclusterd wonen die ook in een kleinere kern een goede oplossing kan bieden.

- **Zorggeschikte woningen**: (geclusterde) nultredenwoningen, waar intensieve zorgverlening mogelijk is. De woningen zijn rolstoel toegankelijk en hebben voorzieningen waardoor verpleegzorg geboden kan worden. Hiervoor gelden de richtlijnen voor rolstoelgeschikte woonruimte als omschreven in bijlage 2 van de huisvestingsverordening.

Op landelijk niveau zijn afspraken gemaakt met Aedes dat corporaties zich inspannen voor de realisatie van 50% van de geclusterde en zorggeschikte woningen. Dit betekent dat de woningbouwopgave voor ongeveer de helft landt in de particuliere sector. Zorgaanbieders en corporaties kunnen daar eventueel in (beperkte) mate aan bijdragen. Maar dit betekent dat de gemeente vanuit haar regierol in gesprek gaat met marktpartijen om te sturen op voldoende bouwplannen voor zorggeschikte en geclusterde woningen.

Het is niet realistisch en ook niet nodig om deze aantallen uitsluitend door nieuwbouw te realiseren. Om te zorgen voor voldoende ouderenhuisvesting, stimuleren we dat juist ook bestaande woningen levensloopgeschikt worden gemaakt. Huurders bij een woningcorporatie kunnen hiervoor gebruik maken van aanpassingsmogelijkheden via hun corporatie. In het uitvoeringsprogramma kijken we ook naar de mogelijkheden voor huizenbezitters. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om geclusterd wonen in de bestaande woningvoorraad te realiseren, bijvoorbeeld door een ontmoetingsruimte toe te voegen aan een complex of het transformeren van bestaand vastgoed, zoals leegstaande boerderijen.

Woonzorg zones / Zorgzame buurten

Clustering van woonzorgvoorzieningen en geschikte woningen voor ouderen is noodzakelijk om zorg in de toekomst te kunnen blijven leveren. Als mensen met een zorgvraag dichter bij elkaar wonen, heeft zorgpersoneel minder reistijd en daardoor meer tijd voor zorgverlening. Tegelijkertijd helpt geclusterd wonen eenzaamheid tegen te gaan en het onderlinge omzien naar elkaar te bevorderen. Bij het bouwen van geschikte woningen voor ouderen richten we ons op zogenoemde woonzorg zones / zorgzame buurten[4], zodat ouderen dichtbij voorzieningen wonen en een woonzorgsteunpunt in de buurt is (waarvandaan eventuele

[4] Woonzorg zones / zorgzame buurten zijn gebieden waar wonen-zorg-welzijn faciliteiten geconcentreerd zijn.

zorg kan worden geleverd). Hiermee zetten we de koers van de woonzorgvisie 2021-2025 voort. We onderzoeken in hoeverre woonzorgzones nu al worden vormgegeven in de gemeente en wat ervoor nodig is om hier een betere invulling aan te geven.

Daarnaast bieden we de ruimte aan (collectieve) woon(zorg)initiatieven die bijdragen aan het vervullen van de woonzorgopgaven; ook als deze niet binnen een woonzorgzone vallen. De stakeholders hebben aangegeven het aanvaardbaar te vinden om bij een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) initiatief in een dorp met weinig voorzieningen, aan de voorkant met elkaar af te spreken tot wanneer het verantwoord is om daar zelfstandig te blijven wonen. Bij kleine CPO's of wooneenheden zijn mensen bereid om wat voor elkaar te doen en mantelzorg te verlenen, zolang er geen sprake is van 'lijfelijke zorg'. Wanneer de zorg intenser wordt en men meer afhankelijk wordt van professionele zorg, komt er een kantelpunt. De inzet van domotica/EHealth kan hierbij interessant zijn voor het langer zelfstandig wonen, onder andere doordat zorg op afstand geleverd kan worden. Een oplossing zou ook kunnen zijn om op een centraal punt in het dorp (bijvoorbeeld dorpshuis) zorg te leveren. Dit kan gecombineerd worden met ontmoeting, zoals samen eten. Het vervoer kan zelf geregeld worden, of via de vervoerdienst van de welzijnsorganisatie MeerVoormekaar. Kaders voor woon(zorg)initiatieven leggen we vast in het afwegingskader woon(zorg)initiatieven gemeente Wijchen (bijlage 2).

Richtingen voor de uitvoering

Bij een initiatief buiten een woonzorgzone kan de gemeente aan de voorkant bij een eerste verkenning de volgende voorwaarden/vragen meegeven:

- Zorg voor een mix van bewoners (jong/oud, zorgdrager/zorgvrager). Complex in Nijmegen (Living-Inn) is hier een goed voorbeeld van.
- Hoe zorg je voor continuïteit als er een bewoner vertrekt?
- Spreek met elkaar af wat je bereid bent om te doen voor de ander, ook als de zorgvraag gedurende de tijd toeneemt (voorzorgcirkel[1]).
- Zorg voor een extra vangnet als de reguliere informele zorg even niet geleverd kan worden.

Doorstroming verbeteren

In onze dorpen en wijken wonen veel ouderen in grote eengezinswoningen. Deze woningen zijn zonder aanpassingen vaak niet geschikt om (zware) zorg in te ontvangen, bijvoorbeeld doordat er trapgelopen moet worden om de slaapkamer of badkamer te bereiken. Zij verhuizen vaak niet naar een woning die meer passend voor hen is. Er ligt een opgave bij de gemeente en haar partners om te zorgen voor passend woonaanbod bij de levensfase van inwoners, zoals kleine aantrekkelijke woningen voor ouderen. Enkel het toevoegen van geschikte woningen voor ouderen zal niet zorgen voor substantieel meer doorstroming. Veel ouderen zien er tegenop om te verhuizen. Er ligt dus ook een opgave om hen te stimuleren te verhuizen. Wanneer ouderen de verhuisstap zetten, komt de doorstroming op gang voor andere woningzoekenden, zoals gezinnen en starters. In het *Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen 2024* is afgesproken om de mogelijkheden te onderzoeken om samen met woningcorporaties en welzijnspartijen doorstroomcoaches of

verhuiscoaches te faciliteren; zowel voor de sociale en particuliere sector.Momenteel kunnen huurders van woningcorporaties al gebruik maken van de regeling 'Van Groot naar Beter'. Met deze regeling is het mogelijk te verhuizen naar een kleinere en geschikte woning. Huurders van 55+ die een grotere woning achterlaten, komen met voorrang in aanmerking voor woningen met het label 'Van Groot naar Beter' die worden geadverteerd op Entree. Ouderen in een koopwoning die er tegenop zien om te verhuizen vanwege financiën of 'een hoop gedoe' mogen gebruik maken van de provinciale verhuiscoach. Samen met de bewoners wordt gekeken welke obstakels er zijn en hoe deze kunnen worden weggenomen.

Aanpassen van bestaande woningen

Het doel is niet om alle ouderen een verhuisstap te laten zetten. Het verhuizen naar een meer passende woning en woonomgeving is namelijk niet voor alle ouderen een uitkomst, met name wanneer zij niet in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Dat kan leiden tot meer eenzaamheid of een formele zorgvraag omdat het sociale netwerk in de nieuwe omgeving ontbreekt. Daarom blijft ook het aanpassen van de bestaande woningvoorraad – in zowel de sociale als particuliere sector – essentieel. De gemeente en corporaties maken afspraken over aanpassingen van corporatiewoningen en de gemeente stimuleert dat woningeigenaren tijdig zelf hun woning aanpassen.

Speerpunten voor 2030

- Sturen op toevoegen van voldoende nultredenwoningen, geclusterde woningen en zorggeschikte woningen. Zowel via nieuwbouw als bestaande voorraad. Dit doen we vooral in woonzorgzones.
- We bieden de ruimte aan (collectieve) woon(zorg)initiatieven die bijdragen aan het vervullen van de woonzorgopgaven, ook als deze niet binnen een woonzorgzone vallen.
- Stimuleren van doorstroming onder ouderen naar passende woning in een woonomgeving waar het voor hen ook prettig wonen is.
- Stimuleren dat huishoudens de eigen woning tijdig aanpassen.
- Stimuleren van Bewust wonen voor ouderen met een koophuis

Om het langer zelfstandig wonen onder ouderen te stimuleren met hulp vanuit het sociale netwerk, heeft de gemeente al beleid als het gaat om mantelzorgwoningen of zorg-voor-elkaar-woningen. In de gemeente kan een mantelzorgwoning (tijdelijk, maximaal 2 personen, waarvan één zorgbehoevend) vergunningsvrij worden gerealiseerd als aan de voorwaarden wordt voldaan.[5] Sinds 2023 is het beleid verruimd en mogen 60-plussers een zorg-voor-elkaar-woning bij hun huis realiseren, ook als er nog geen directe zorgbehoefte is. Dit geldt ook jongere mensen waarvan verwacht wordt dat zij binnen 10 jaar mantelzorg nodig hebben (bijvoorbeeld bij een progressieve aandoening).

[5] Gemeente Wijchen: mantelzorgwoning of zorg-voor-elkaar-woning

4. Wonen en zorg aandachtsgroepen

De woningvoorraad in de gemeente Wijchen bestaat voor een relatief groot deel uit koopwoningen; er zijn minder (sociale) huurwoningen. Hierdoor komen sommige doelgroepen extra in de knel om passende huisvesting te vinden, zoals starters en aandachtsgroepen. Het aantal inwoners van de gemeente zal de komende jaren gaan groeien. Het ligt in de lijn der verwachting dat daarmee ook het aantal mensen dat behoort tot een aandachtsgroep[6] of mensen met een laag inkomen zal gaan groeien. Bovendien willen we als gemeente voldoende woningen voor onze jongeren en starters hebben, omdat zij onze dorpen en wijken vitaal houden. Daarom is het noodzakelijk om 'de taart te vergroten', omdat er veel druk staat op kleine, betaalbare woonruimte.

Huisvestings- en toewijzingsopgave aandachtsgroepen

De volgende tabel geeft een indicatie van de opgave voor aandachtsgroepen in de gemeente Wijchen. Hierbij is een onderscheid gemaakt naar *huisvestingsopgave* (de nieuwbouwbehoefte, aan extra intramurale woonplekken of tussenvormen) en *toewijzingsopgave* (deze zelfstandige woningen staan er in principe al, maar zullen toegewezen moeten worden aan urgente aandachtsgroepen en statushouders[7]). De aantallen in de tabel beschouwen we als richtinggevend[8], omdat de (toekomstige) feitelijke opgave lastig te voorspellen is. Hoe de behoefte aan intramurale plekken, zelfstandige woonruimte of tussenvormen verandert, is afhankelijk van demografie, beleidskeuzes en de regionale/landelijke context. Zoals regionale afspraken over de verdeling van aandachtsgroepen. Of wanneer sterk wordt ingezet op extramuralisering en ambulante begeleiding, dan is misschien geen uitbreiding van intramurale plekken nodig, maar neemt de behoefte aan tussenvormen en zelfstandige woonruimte toe. Veranderend asielbeleid kan bijvoorbeeld ook effect hebben op de instroom van asielzoekers, en daarmee leiden tot meer of minder statushouders die een woning nodig hebben. In het regionale overleg Beschermd Wonen is afgesproken dat een woonzorginitiatief voor Beschermd Wonen of Maatschappelijke Opvang in de regiogemeenten – waaronder gemeente Wijchen – altijd wordt afgestemd met gemeente Nijmegen. Omdat Nijmegen als centrumgemeente het totaaloverzicht heeft van wat waar nodig is, zodat het aanbod regionaal goed verdeeld kan worden.

[6] Voor de verschillende aandachtsgroepen zie tabel pagina 18.

[7] Maar zie voetnoot 2.

[8] De aantallen komen uit de "IJktabel verdeelvraagstuk GMR", waar in het *Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen* naar wordt verwezen. De cijfers zijn afkomstig vanuit verschillende onderzoeken: woonbehoefteonderzoek GMR (2022), Woonzorganalyse aandachtsgroepen GMR (2024) en Ethos-telling regio Gelderland-Zuid (2024).

Tabel 2: Jaarlijkse opgave aandachtsgroepen gemeente Wijchen

Type woning	**Doelgroep**	**Inschatting toewijzingsopgave (bestaande bouw)**	**Inschatting opgave (nieuwbouw)**
Met urgentie een sociale huurwoning. Mogelijk met enige zorg of ondersteuning. Betaalbaar (kwaliteitskortingsgrens of eerste aftoppingsgrens[9]).	Mensen die uitstromen uit intramurale instellingen	Uitstroom Beschermd Wonen: 20 Uitstroom Jeugdzorg: 20 Uitstroom Maatschappelijke Opvang (incl. vrouwenopvang): 18 Uitstroom Detentie: 4 Totaal uitstroom: **62 woningen per jaar**	-
	Medisch urgenten*	Afgelopen 3 jaar 1 medische urgentie toegekend. Met de toenemende vergrijzing lijkt het logisch om de komende jaren rekening te houden met **0 tot 5 woningen per jaar**	-
	Mantelzorgers- en ontvangers	1 urgentie-aanvraag per 2 jaar. Met de toenemende vergrijzing lijkt het logisch om de komende jaren rekening te houden met **0 tot 5 woningen per jaar**	-
	Uitstappende sekswerkers**	Geen gegevens over beschikbaar	-
	Statushouders (via taakstelling)***	**33 woningen per jaar**	-
	Dak- en thuislozen****	**23 dak- en thuisloze volwassenen** (daarbij zijn zo'n 5 kinderen die indirect betrokken zijn bij een situatie van dak- of thuisloze ouder). Dit betekent dat het kind zelf niet dakloos is, maar een ouder wel (dus geen extra woonvraag vanuit het kind).	-
Een intramurale woonvorm of tussenvorm (zelfstandiger in de wijk met ambulante begeleiding).	Mensen met een lichamelijke beperking	-	Geen extra huisvestingsopgave
	Mensen met een verstandelijke beperking	-	Intramuraal: jaarlijks **1 extra plek** Tussenvorm: **2 woningen per jaar** (gespikkeld wonen met begeleiding)

Noot: Urgente aandachtsgroepen grijs gemarkeerd. *In de tekst hieronder maken we een inschatting van de omvang van de medisch urgenten, mantelzorgers- en ontvangers en uitstappende sekswerkers samen. **In rapport *Woonzorganalyse aandachtsgroepen GMR (2024)*: "cijfers beschikbaar van het aantal inwoners dat seksueel uitgebuit wordt. De cijfers houden niet de precieze regio-indeling aan. Voor de regio Nijmegen en Rivierenland Zuid geldt dat het gaat om 21 inwoners. Voor Arnhem en de Achterhoek gaat het om 22 inwoners. Deze doelgroep is dus zo klein dat het voor de gemeente Wijchen nauwelijks zal gaan om een extra toewijzingsopgave. *** Zie voetnoot 2. **** 15 verblijven bij familie/vrienden/derden en 8 in niet-conventionele woonruimte, zoals garage, boot, et cetera (Ethos-telling – regio Gelderland-Zuid, 2024).

[9] Kwaliteitskortingsgrens 2025 = < € 477,20; Eerste aftoppingsgrens 2025 = € 477,20 tot € 682,96.

Op basis van de huidige gegevens is de jaarlijkse ingeschatte behoefte vanuit urgente aandachtsgroepen en statushouders in de gemeente Wijchen:

- Zo'n 62 uitstromers uit instellingen
- Een grove inschatting van zo'n 5 tot 10 woningen voor de medisch urgenten, mantelzorgers- en ontvangers en uitstappende sekswerkers
- 33 woningen voor statushouders

Dit komt neer op een jaarlijkse geschatte toewijzingsopgave van zo'n **100 tot 105**.

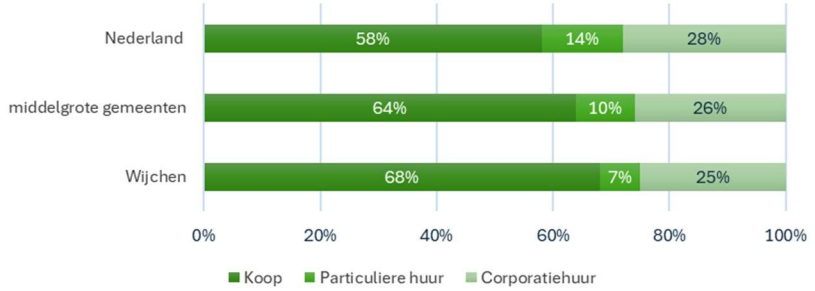
De verdeling van urgente aandachtsgroepen en statushouders in de regio is momenteel onderwerp van gesprek in de Groene Metropoolregio als onderdeel van het afsprakenkader. In het afsprakenkader is een tabel opgenomen met het aantal mensen dat elke gemeente moet huisvesten van de totale groep urgente aandachtsgroepen en statushouders. Dit is gedaan op basis van verdeling naar inwoneraantal. Voor de gemeente Wijchen komt dit uit op een jaarlijkse **opgave van 130**. Hoe dit aantal wordt onderverdeeld per aandachtsgroep, is momenteel nog niet bekend.

Wanneer de urgente aandachtsgroepen evenrediger worden verdeeld over de regio, betekent dit dat de gemeente Wijchen zo'n 25 tot 30 mensen extra zou moeten huisvesten. Deze afspraken worden echter nog nader ingevuld in de regio.

Sociale huurwoningen: taart vergroten

Er is een (groeiend) tekort aan betaalbare woonruimte voor aandachtsgroepen (zoals uitstromers uit instellingen en statushouders) en regulier woningzoekenden, zoals jongeren. Zij zijn vaak aangewezen op een sociale huurwoning. Het gaat hierbij onder andere om kleine studio's/woningen. Dit aanbod is in gemeente Wijchen beperkt aanwezig. De woningvoorraad in gemeente Wijchen bestaat voor een relatief groot deel uit eengezinswoningen, waarvan veel koopwoningen; er zijn relatief minder kleinere (sociale) huurwoningen. In de Groene Metropoolregio is 31% van de woningen een corporatiewoning (Woondeal 2.0 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen), in gemeente Wijchen is dit lager met zo'n 25%.

Figuur 1: Verdeling woningvoorraad naar eigendom, 2025

Bron: CBS Statline, 2025

Om te zorgen dat er voldoende betaalbare woningen zijn voor zowel regulier woningzoekenden als mensen uit aandachtsgroepen, heeft gemeente Wijchen in de Woondeal 2.0 afgesproken om toe te werken naar een nieuwbouwprogramma met minimaal 30% sociale huur, om de totale voorraad aan sociale huurwoningen te vergroten. De woningcorporaties en de gemeente zetten zich hiervoor gezamenlijk maximaal in.

Vrijkomend corporatieaanbod

Dat het noodzakelijk is om het corporatieaanbod te vergroten, blijkt ook wanneer we de behoefte aan een corporatiewoning van mensen uit aandachtsgroepen afzetten tegen het vrijkomend corporatieaanbod.

Verwachte jaarlijkse vraag naar woonruimte

- Urgente aandachtsgroepen: 67 tot 72 wooneenheden
- Urgente aandachtsgroepen + statushouders: 100 tot 105 wooneenheden
- Urgente aandachtsgroepen + statushouders volgens het regionaal afsprakenkader: 130 wooneenheden

De exacte aantallen kunnen per jaar fluctueren. Daarnaast is het van belang om te beseffen dat niet al deze mensen daadwerkelijk een beroep zullen doen op een corporatiewoning:

- Sommigen hebben voldoende inschrijfduur opgebouwd om via de reguliere weg een woning te vinden.
- Er zijn ook mensen die huisvesting vinden via andere woonvormen, zoals de particuliere markt, Kamers met aandacht, woningdelen, TussenThuis (sinds 2024 een locatie die tijdelijke woonruimte biedt aan maximaal 30 statushouders; zij wachten op een definitieve woning in de gemeente) en andere onzelfstandige woonvormen zoals inwoning bij familie of vrienden.

Alles bij elkaar is er een opgave van zo'n 130 woningen per jaar voor urgente aandachtsgroepen en statushouders. In het regionaal afsprakenkader is afgesproken om 25% van de vrijkomende sociale huurwoningen toe te wijzen aan urgente aandachtsgroepen.

In de jaren 2022-2024[10] kwamen er in gemeente Wijchen jaarlijks gemiddeld 285 corporatiewoningen vrij voor een nieuwe huurder. Dit zou betekenen dat er minimaal 70 woningen (25%) beschikbaar zouden moeten zijn om toe te wijzen aan urgente aandachtsgroepen en statushouders. Er blijft dan een restopgave over van een behoefte aan zo'n 60 woonplekken (130 minus 70). Deze opgave pakken we op door:

- De taart aan sociale huurwoningen te vergroten
- De opgave niet alleen op te vangen in corporatiewoningen, maar ook via andere woonvormen zoals benoemd in het kader hiernaast.

Inclusieve samenleving en woningen toewijzen

"In de gemeente Wijchen kijken we al goed naar elkaar om. Maar we zijn er nog niet, het kan nóg beter."[11] Daarom is in 2021 de inclusie agenda 'Iedereen doet mee in Wijchen' opgesteld. Om ervoor te zorgen dat iedereen kan meedoen: inwoners met een zichtbare of onzichtbare beperking, en inwoners zonder beperking.

[10] Aanbodinventarisatie gemeente (2025) bij de corporaties De Kernen en Talis/Mooiland.

[11] Bron: Iedereen doet mee in Wijchen | Gemeente Wijchen

Ontmoeten en meedoen hebben een belangrijke preventieve functie. Ook om eenzaamheid te voorkomen. Zo'n 42% van de volwassen inwoners in gemeente Wijchen voelt zich eenzaam. [12] Hoewel dit lager is dan het landelijk gemiddelde van 49%, betekent het nog altijd dat er een forse groep mensen is die zich niet verbonden voelt met anderen of de samenleving.

We streven naar een inclusieve samenleving: gemengde dorpen en wijken met een gezonde mix aan inwoners die naar elkaar omkijken. Bijvoorbeeld door het gebruik van buurtapps – een manier om makkelijk en snel hulp te vragen – en voorzorgcirkels. Ook woningdelen, mix van woningtypen, woningtoewijzing en de inzet op ontmoetingsplekken zijn voorbeelden om bij te dragen aan een inclusieve samenleving. Zo wordt er aandacht besteed aan rust- en ontmoetingsplekken, en zijn er "Vergeet-mij-niet" routes gepland in het centrum van Wijchen voor mensen met dementie. De route zorgt ervoor dat mensen met dementie gemakkelijk terug kunnen vinden waar ze begonnen en moedigt tegelijkertijd buitenactiviteit aan.

Er staat druk op een aantal wijken als het gaat om sociale samenhang, zoals in delen van Wijchen-Noord en Wijchen-Zuid en rondom een complex in de Valendries. Om gebieden veerkrachtig te houden en te voorkomen dat een kwetsbaar iemand nog kwetsbaarder wordt, is het van belang om te zorgen voor een betere spreiding van sociale huurwoningen in met name het lage huursegment én een mix van koop- en huurwoningen in wijken. In gebieden waar veel sociale huurwoningen staan, gaan we onderzoeken met de corporaties of het mogelijk is om woningen toe te wijzen aan "dragers" in plaats van "zorgvragers". Zo versterken we de vitaliteit van een buurt en voorkomen we dat er een te grote groep van kwetsbare mensen in hetzelfde gebied ontstaat. Daarnaast willen we als gemeente voldoende betaalbare woningen voor onze jongeren en starters hebben, omdat zij onze dorpen vitaal houden.

[12] Bron: Gezondheidsmonitor RIVM Cijfers eenzaamheid gemeente Wijchen

Zachte landing in de Wijk

Er is extra aandacht nodig voor het huisvesten van mensen die behoren tot de aandachtsgroepen. Voor deze inwoners is, naast een passende woning en zorg, een zachte landing in de wijk van belang. Zij hebben vaak een beperkt sociaal netwerk waar ze op kunnen terugvallen. We zorgen ervoor dat ook zij zich verbonden voelen met de wijk, onder andere door in te zetten op wijken met een gevarieerde samenstelling van inwoners. Bovendien is voor een zachte landing in de wijk goede communicatie nodig tussen de begeleidende partijen (corporaties, de zorg, welzijn en omwonenden). Door bijvoorbeeld een warme overdracht van de zorgaanbieder aan de thuiszorg. Maar ook door preventief goede begeleiding te bieden om problemen te voorkomen. En door omwonenden tijdig te informeren en zodoende draagvlak te creëren in de buurt. Door een zachte landing in de wijk te creëren, zorgen we er samen voor dat kwetsbare mensen minder kwetsbaar worden en zij volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. De zachte landing in de wijk verdient mogelijk meer aandacht in de kleine dorpen (ons kent ons) en in kwetsbare wijken; een maatwerkaanpak is hierbij nodig.

Speerpunten voor 2030

- Sturen op het realiseren van voldoende betaalbare (kleinere) woonruimte voor aandachtsgroepen en regulier woningzoekenden.
- We zorgen voor een gezonde mix van vragers en dragers, door kwetsbare mensen te spreiden en door een diverse woningvoorraad van koop- en huurwoningen in de wijken. Hierbij willen we stigmatisering voorkomen.
- De gemeenschap zet zich in om ervoor te zorgen dat kwetsbare mensen zich verbonden voelen met de wijk.

Richtingen voor de uitvoering

De inzet op een zachte landing in de wijk, voor zowel de cliënt als omwonenden:

- Voorkom concentraties van mensen die huisvesting krijgen vanwege urgentie. Let wel op stigmatisering: niet iedereen die urgent is of behoefte heeft aan zorg of ondersteuning, zorgt voor problemen of overlast. Veel mensen hebben dit vooroordeel. We zetten in op het voorkomen van onnodige negatieve beeldvorming.
- Er is ondersteuning nodig van de corporaties om kwetsbare mensen te leren hoe het werkt in de wijk. Bijvoorbeeld door te zorgen dat het er netjes en opgeruimd uitziet rondom de woning. In het kader van 'onbegrepen gedrag' en overlast die omwonenden mogelijk ervaren, bespreken we met de GGD de huidige afspraken en bekijken hoe we deze kunnen verbeteren, of dat er andere opties mogelijk zijn om de situatie voor alle inwoners te verbeteren en de wijk voor iedereen prettig en leefbaar te houden.
- Kwetsbare mensen, dan wel nieuwe buren, zich laten voorstellen aan de buurt, via een introductieconsulent of buddy.
- Zorg dat het voor buurtbewoners beter bekend is waar ze met overlast gevende situaties terechtkunnen. Bijvoorbeeld via een ‘noodknop’ (24/7; voor mensen die bij nacht en ontij in crisis verkeren).
- Vrijwilligers van de Zonnebloem gaan momenteel al op bezoek bij ouderen met een lichamelijke beperking. Zij verbinden mensen aan elkaar om eenzaamheid te voorkomen. Zo’n initiatief kan ook verbreed worden, zodat vrijwilligers op bezoek gaan bij bijvoorbeeld mensen met een psychische kwetsbaarheid.

5. Vitale wijken

Bouwen aan vitale wijken is onze stip op de horizon. In de vitale wijk zijn wonen, welzijn en zorg met elkaar verbonden. In vitale wijken bestaat er samenhang tussen geschikte woningen, de leefomgeving en voorzieningen. En is de expertise in zorg en dienstverlening gebundeld. Dit vraagt om een andere manier van samenwerken en een nieuwe koers van maatschappelijke organisaties. We regelen het niet meer voor de mensen, maar regelen het samen met hen, en met verschillende betrokken professionals.

Toekomstbestendige zorg vraagt betere organisatie

In de toekomst woont een groter deel van de ouderen met een zware zorgvraag (oftewel Wlz-indicatie) in hun eigen woning in plaats van in een verpleeghuis. Ook mensen uit aandachtsgroepen zullen vaker weer zelfstandig wonen en ontvangen ambulante begeleiding. Hierdoor wordt een extra beroep gedaan op onder andere huisartsen, wijkverpleging en de woonomgeving. Het is van belang om intensiever samen te werken: tussen gemeente, corporaties, zorg, welzijn, informele netwerk, vrijwilligers en inwoners. Korte lijnen zijn nodig om snel te kunnen anticiperen. We bouwen aan krachtige wijken waar men elkaar kent en naar elkaar omkijkt. Dit doen we door samen te werken op wijkniveau en oog te houden voor de menselijke maat. Een voorbeeld van deze manier van werken is de beweging naar Wooncirkels van de RIBW.[13]

Wooncirkels (RIBW Nijmegen & Rivierenland)

- Wat?
  Een Wooncirkel is een wijkgerichte woon- en zorgomgeving waarin cliënten samenleven in een vertrouwde, overzichtelijke setting, met ruimte voor ontmoeting, participatie en ondersteuning op maat. Het uitgangspunt: samen leven, samen werken en samen herstellen in de wijk, met de juiste hulp op het juiste moment.
- Waarom?
  RIBW bouwt aan een nieuwe manier van werken: wijkgericht, in verbinding met de samenleving, met focus op herstel, eigen regie en een inclusieve leefomgeving.
  Zorg en wonen staan onder druk. De behoefte aan eigen regie groeit, net als de complexiteit van ondersteuningsvragen. Met de Wooncirkel kiest RIBW voor samenhang: niet de aandoening staat centraal, maar de mens in zijn dagelijkse leven, relaties en omgeving.
- Praktijkervaring en groei
  De Wooncirkel ontstaat in de praktijk, in de ontmoeting tussen mensen. Tussen cliënten en begeleiders, buurtbewoners en vrijwilligers, collega's en netwerkpartners. Op verschillende plekken is gestart met pilots, zoals in Nijmegen-Zuid, Tiel en Druten/Beuningen. De eerste ervaringen zijn positief: medewerkers ervaren meer samenhang in hun werk, en cliënten voelen zich meer betrokken en zelfstandig. Kleine, concrete initiatieven, zoals samen koken of elkaar helpen bij dagelijkse dingen, maken daarin een groot verschil. Sinds juni 2025 is RIBW officieel gestart met 9 Wooncirkels, waaronder Wooncirkel Wijchen.

Richtingen voor de uitvoering

Het bouwen aan krachtige wijken door:

- Samenwerking tussen formele organisaties te intensiveren, zoals bijvoorbeeld tussen het sociaal wijkteam Wijchen en welzijnsorganisatie MeerVoormekaar.
- Meer afstemming tussen zorgorganisaties en een flexibele, domein- en organisatie overstijgende inzet van personeel en financiële middelen kan helpen om goede én betaalbare zorg aan mensen te kunnen blijven bieden.
- Inzetten van een opbouwwerker. Als voorbeeld: complex Alba in de Valendries. Het complex bestaat uit levensloopbestendige woningen voor ouderen. Er is een ontmoetingsruimte die niet alleen bedoeld is voor de bewoners, maar voor de hele buurt. Samen met een opbouwwerker van MeerVoormekaar wordt er met de bewoners gezocht naar een geschikte invulling voor de activiteiten in de ontmoetingsruimte.
- Breder inzetten van dorpshuizen en wijkcentra; voor ontmoeting, maar ook voor hulpvragen en informatievoorziening. Als voorbeeld: Noorderlicht in Wijchen-Noord. Een wijkcentrum met verbindings- en loketfunctie.
- Wijkgericht werken met oog voor een goed voorzieningenniveau, ook voor de jeugd.

Druk op huisartsenzorg

Door het langer en weer zelfstandig wonen van ouderen en aandachtsgroepen wordt er een extra beroep gedaan op huisartsen. Meerdere huisartsenpraktijken in de gemeente ervaren nu al knelpunten bij het vinden van geschikte huisvesting. Door groei van het team, als gevolg van de toegenomen zorgvraag in de afgelopen jaren, lopen sommige praktijken tegen een steeds dringender ruimte-/kamertekort aan. Daardoor kunnen geen nieuwe patiënten worden aangenomen, wat leidt tot een afname van beschikbare huisartsenzorg in de gemeente.

Daarnaast geven huisartsen aan dat er voldoende rekening moet worden gehouden met de beschikbaarheid van zorg in nieuwe wijken, en dat huisartsen aan de voorkant al betrokken moeten worden.

Richtingen voor de uitvoering

- De gemeente denkt actief mee in het zoeken van een geschikte locatie die voldoende toegankelijk is (bereikbaarheid, parkeerplaatsen), en biedt ondersteuning in dit proces, bijvoorbeeld als het gaat om het wijzigen van de bestemming.
- Afspraken tussen de huisartsen en de gemeente over tijdige communicatie en samenwerking als blijkt dat de groei van inwoners en zorgvragers groter is dan verwacht.
- We zetten in op het inplannen van ruimte voor huisartsenzorg in nieuwe wijken.

Waarderen en stimuleren van vrijwilligers en informele netwerken

Mantelzorgers en het informele netwerk spelen een belangrijke rol bij het langer en weer thuis wonen van mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag. Hun inzet wordt belangrijker dan ooit door het toenemende personeelstekort. Tegelijkertijd zien we dat door de vergrijzing de hoeveelheid potentiële mantelzorgers ten opzichte van de hoeveelheid zorgvragers de komende jaren onder druk komt te staan. Daarom zetten we in op het waarderen en ondersteunen van huidige mantelzorgers en vrijwilligers. Momenteel zijn er onvoldoende mogelijkheden voor mantelzorgers om op adem te komen. Er zijn wachtlijsten voor opname / verblijf voor mensen met dementie, omdat hun mantelzorgers door overbelasting uitvallen. Daarnaast is er behoefte aan respijtaanbod voor mensen die tussen de Wmo en Wlz vallen (zoals mensen met Parkinson of lichamelijke klachten). Door plekken te creëren waar mensen met een zorgvraag tijdelijk kunnen verblijven, kunnen hun mantelzorgers op adem komen (respijtzorg).
Daarnaast stimuleren we mantelzorg en vrijwilligerswerk. Door het laagdrempelig te houden in plaats van een "structureel moetje". Zodat ook de mensen die af en toe een keer vrijwilligerswerk willen doen zich hiervoor aanmelden.

Richtingen voor de uitvoering

- Toevoegen van (wijk)voorzieningen die nog onvoldoende aanwezig zijn, zoals respijtaanbod.

We waarderen en stimuleren de inzet van vrijwilligers en informele netwerken:

- Vrijwilligers in het zonnetje zetten.
- Vrijwilligerswerk laagdrempelig houden.
- Vrijwilligers faciliteren met een draaiboek (à la de sportclub): begrijpelijk gepresenteerd (niet protocollair).

(Wijk)voorzieningen

Om de zorg te ontlasten, zetten we in op preventie en ontmoeting. In de *Woonzorgvisie Wijchen 2021-2025* werd hierbij een keten genoemd van relevante (wijk)voorzieningen: preventie – ontmoeting – inloop – dagbesteding – behandeling – deeltijdzorg.

Stakeholders geven aan dat het aanbod aan deze (wijk)voorzieningen in de keten al heel breed is. Als voorbeeld werd genoemd het aanbod aan dagopvang voor mensen met dementie (Odensehuis, dorpshuis de Oase, wijkcentrum 't Achterom). Ook benoemen stakeholders dat er veel wordt georganiseerd rondom preventie en ontmoeting. De gemeente organiseert ontmoetingen voor bewoners en vrijwilligers. Er zijn diverse wijkcentra en particuliere initiatieven om eenzaamheid tegen te gaan, met activiteiten voor ouderen en andere groepen.

Zij vragen zich wel af hoe *effectief* het huidige aanbod aan (wijk)voorzieningen is. De effectiviteit en toegevoegde waarde van sommige initiatieven is onvoldoende bekend.[14] Er is behoefte aan het evalueren van de bestaande voorzieningen: wordt hier voldoende gebruik van gemaakt, kunnen bestaande voorzieningen worden versterkt of breder worden ingezet? Want nieuwe voorzieningen toevoegen terwijl er al veel aanbod is in de gemeente, is zonde. De huidige voorzieningen willen we zo goed als mogelijk benutten. Als voorbeeld werd genoemd dat de huidige dagopvang voor mensen met dementie (Oase en 't Achterom) niet geschikt is voor mensen met zware / complexe (Wlz) problematiek; voor deze groep zijn er onvoldoende mogelijkheden. Het verbreden van de huidige dagopvang, zodat ook mensen met zware / complexe problematiek hier gebruik van kunnen maken, is een kans. In het uitvoeringsprogramma werken we uit hoe we de evaluatie van bestaande voorzieningen vorm gaan geven.

Actieve communicatie met betrekking tot "wat er al is" en "nieuwe initiatieven" is nodig. Dit gaat niet alleen over actieve communicatie richting inwoners, maar ook over communicatie tussen formele organisaties: formele organisaties blijken niet op de hoogte te zijn van elkaars initiatieven / aanbod. RIBW is bijvoorbeeld bezig met een inloopvoorziening. De thuiszorg gaf aan dat zij hier niet van op de hoogte zijn, terwijl zij ook thuiskomen bij mensen met een psychische kwetsbaarheid.

[14] Bron: Onderzoek naar seniorenvriendelijkheid van de gemeente Wijchen, door Vereniging Eigen Huis (2024).

Richtingen voor de uitvoering

- Evalueren van het huidige aanbod aan voorzieningen in de keten, om de huidige voorzieningen zo goed als mogelijk te benutten. Bijvoorbeeld door ze te versterken of in te zetten voor een breder publiek.
- Actieve communicatie over (wijk)voorzieningen die er zijn en nieuwe initiatieven:
  - Richting inwoners
  - Tussen formele organisaties

Groen, toegankelijk en veilig

Een goed ingerichte leefomgeving is groen, toegankelijk en veilig. Ouderen zijn kwetsbaar voor hitte; en groen – dat zorgt voor schaduw – helpt dat verminderen. De gemeente besteedt al aandacht aan hittestress door middel van een protocol dat ingaat voor kwetsbare mensen bij een hittegolf. Ondanks deze maatregelen voldoet de gemeente nog niet aan een door de GGD goedgekeurd lokaal hitteplan. Als gemeente streven we hiernaar, omdat het met het veranderende klimaat alleen maar warmer zal worden.

We streven ernaar de groenvoorzieningen optimaal te benutten om beweging van en ontmoeting tussen inwoners te stimuleren. Groen- en speelvoorzieningen spelen

bovendien ook een belangrijke rol als het gaat om ontmoeting tussen jong en oud in de openbare ruimte. Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen in uitbreidingslocaties denken we aan de voorkant al na over het (fysiek) faciliteren van ontmoeting. Verder besteden we aandacht aan de veiligheid van kwetsbare mensen op verschillende manieren, zoals informeren over digitale oplichting.

Mensen met een mobiliteitsbeperking lopen vaak tegen problemen aan in hun woonomgeving. Het gaat hierbij om ouderen die slecht ter been zijn, maar ook om jongere inwoners met een rolstoel of rollator. De groep mensen met een mobiliteitsbeperking groeit de komende jaren sterk, terwijl de openbare ruimte hier niet altijd voldoende op is ingericht. Stoepen zijn bijvoorbeeld vaak niet breed genoeg of aan vervanging toe.[9] In de in 2021 opgestelde inclusie agenda 'Iedereen doet mee in Wijchen' is aandacht voor toegankelijkheid; dit beleid zetten we voort.

Wat betreft mobiliteit zijn er vooral zorgen voor het buitengebied: hier is weinig tot geen openbaar vervoer.[9] Wel is er de OpStap bus; hier kunnen inwoners gebruik van maken wanneer het hun niet (meer) lukt om op eigen kracht te reizen. Dit vervoer verzorgen de vrijwilligers van Meervoormekaar.

Bij initiatieven als de Opstap bus is goede communicatie nodig richting inwoners, zodat zij weten wat er allemaal al georganiseerd wordt in de gemeente.

Voor de groeiende groep mensen met dementie is het van belang dat er wordt ingezet op dementievriendelijk wonen[15] en dat de openbare ruimte dementievriendelijker wordt ingericht. Denk hierbij aan looproutes of herkenningspunten. De gemeente gaat actief inzetten op het verbeteren van de toegankelijkheid voor mensen met dementie of een mobiliteitsbeperking.

[15] Alzheimer Nederland: dementievriendelijk wonen

Dementievriendelijk wonen (Alzheimer Nederland)

Mensen met dementie zien als een berg op tegen het verpleeghuis en wonen het liefst in een passende woning met goede ondersteuning en zorg thuis. Langer thuis kan ik een *dementievriendelijke woning.* De woning heeft de volgende kenmerken: eigen plek, ontmoeten en activiteiten, samen of alleen wonen, in de eigen buurt, vrijheid en eigen regie, veiligheid en zorg.

In een dementievriendelijke woning staan eigen regie en gezamenlijkheid en de veiligheid en ondersteuning centraal. Je kan hier wonen met of zonder verpleeghuisindicatie. Het is belangrijk dat de woning dicht in de buurt is van de plek waar iemand altijd heeft gewoond of dichtbij dierbaren. Dat bevordert het gevoel van veiligheid, vertrouwdheid en autonomie. Zo kunnen mensen met dementie in contact blijven met hun eigen sociale netwerk, kunnen mensen langer in hun nieuwe thuis blijven wonen en houden we de zorg beheersbaar.

Om veilig en prettig thuis te wonen zijn er oplossingen en aanpassingen te bedenken, om te zorgen voor overzicht in huis en om prikkels te vermijden. Onderstaande link bevat een checklist voor oplossingen en aanpassingen.

Dementie.nl: veilig en prettig thuis wonen met dementie

Speerpunten voor 2030

- Aanbod is toekomstbestendig doordat aanbieders dit organisatie- en domeinoverstijgend organiseren.
- Samen met de huisartsen zoeken we naar een geschikte locatie om de druk op de huisartsenzorg te verlichten. Ook bij nieuwbouw anticiperen we op voldoende huisartsenzorg.
- We waarderen en stimuleren (het ontstaan van) vrijwilligers en informele netwerken.
- We evalueren het huidige aanbod aan (wijk)voorzieningen en communiceren actief over het huidige aanbod en nieuwe initiatieven.
- We versterken bestaande groenvoorzieningen om ontmoeting en beweging te stimuleren en verbeteren de toegankelijkheid van gebieden.

Bijlage 1: Landelijke, regionale en lokale context

Verschillende landelijke, regionale en lokale beleidsrichtingen of documenten bieden handvatten en kaders om de lokale woonzorgvisie in de gemeente Wijchen invulling te geven. Dit wordt hieronder toegelicht.

Nieuw rijksbeleid rondom wonen, welzijn en zorg

De Rijksoverheid heeft in een aantal programma's en wetsvoorstellen een nieuwe beleidskoers rondom wonen en zorg geformuleerd. In het Wetsvoorstel *versterking regie op de volkshuisvesting*, het programma *Wonen, ondersteuning en zorg voor Ouderen (WOZO)* van het ministerie van VWS en de *Nationale woon- en bouwagenda* met onder andere programma's *'Een thuis voor iedereen'* en *'Wonen en zorg voor ouderen'* van het ministerie van BZK is er aandacht voor wonen met een zorg- of ondersteuningsvraag. Het Rijk verstevigt de regisserende rol van de overheid, zeker daar waar het gaat om woningbouw. Het uitgangspunt van deze beleidsstukken is de ontwikkeling naar het langer (of weer) zelfstandig wonen voor mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag.

De woonzorgvisie 2025-2030 zet de koers voor het gemeentelijk beleid op het gebied van wonen, welzijn en zorg voor de komende jaren. Hiermee sorteren we alvast voor op het nieuwe rijksbeleid dat alle gemeenten verplicht om een volkshuis-vestingsprogramma op te stellen waar aandacht is voor wonen en zorg. Deze woonzorgvisie is in overeenstemming met het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting en wordt vanaf de inwerkingtreding van deze wet opgenomen in het lokale volkshuisvestingsprogramma. Bij het formuleren van beleid gaat het niet alleen om de vraag welke woningtypen gewenst zijn, maar juist ook om de vraag aan welke randvoorwaarden voldaan moet worden om zelfstandig wonen mogelijk te maken voor mensen met een ondersteunings- of zorgvraag. Daarbij gaat het om zaken als passende zorg en ondersteuning, een goed voorzieningenniveau, een geschikte woonomgeving die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen, et cetera. Kortom: hoe zorgen we ervoor dat mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag in de gemeente Wijchen zo lang en prettig mogelijk zelfstandig kunnen wonen?

Daarbij maken we de kanttekening dat het rijks- en provinciale beleid veel veranderingen heeft doorgemaakt. Deze woonzorgvisie heeft een looptijd tot en met 2030. Het valt te verwachten dat er in deze periode nog wetswijzigingen worden doorgevoerd die invloed hebben op het woonzorgbeleid dat gemeente Wijchen kan, wil of moet voeren.

Regioplan Integraal Zorgakkoord (IZA) Rijk van Nijmegen
Het regioplan Rijk van Nijmegen is opgesteld door Regio Nijmegen Op Eén Lijn (NOEL; zorg- en welzijnsorganisaties in de bredere regio Rijk van Nijmegen), de gemeente Nijmegen (coördinerende gemeente) en VGZ Zorgkantoor. De gezamenlijke visie betreft: **wij dragen bij aan ieders gezondheid door samen slim te werken aan sterkere zorg en welzijn.** Dit plan bevat zes 'aandachtspunten' om de visie succesvol te realiseren.

- Versterking (eigen) regie bij inwoners: aandacht voor de menselijke maat en positieve gezondheid.
- Samenwerking tussen medisch en sociaal domein: samenwerking tussen formele partijen en zorgzame gemeenschappen ten behoeve van integrale aanpak.
- Verbinding buiten zorg en welzijn: verbreding richting onderwijs, woningcorporaties en werkgeversorganisaties.
- Krachtige gemeenschapsontwikkeling: samenredzaamheid, burgerinitiatieven op wijkniveau, ondersteuning van mantelzorg, kleinschalig wonen en voldoende ontmoetingsplekken in wijken en buurten.
- Duidelijke en gezamenlijke taal: begrijpelijke taal richting inwoners om onderwerpen bespreekbaar te maken en gezamenlijke taal tussen verschillende domeinen om elkaar goed te kunnen begrijpen.
- Gedrags- en cultuurverandering: vereiste verandering ligt bij de hele samenleving.

De zes aandachtspunten zijn uitgewerkt naar activiteiten waar regionaal verder aan gewerkt wordt. Deze activiteiten helpen bij de uitvoeringsagenda wonen-welzijn-zorg. De activiteiten hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

- Preventie
- Ruimte creëren voor de opvang van de groeiende zorgvraag
- Regionale samenwerking optimaliseren om toegankelijkheid acute zorg te borgen
- Mentale gezondheid: zorgvraag reduceren met preventieve, integrale, wijk- en woongerichte aanpak
- Toekomstbestendige arbeidsmarkt zorg en welzijn
- Digitale transformatie

Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) gemeente Wijchen

Gemeenten, zorgverzekeraars en het Rijk werken samen aan een gezond en actief leven voor iedereen. In het GALA-akkoord staat hoe in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk. Het *Plan van Aanpak Gezond en Actief leven Akkoord gemeente Wijchen* is een lokale uitwerking van het GALA. In dit plan zijn zes leidende principes geformuleerd voor de samenwerking tussen lokale partners:

- We gaan uit van positieve gezondheid.
- We ondersteunen positief: inwoners, ondernemers en instellingen komen zelf met plannen en ideeën. De gemeente staat daar open voor en denkt mee.
- We luisteren naar inwoners en professionals om een brug te slaan tussen de systeemwereld en leefwereld van inwoners.
- We besteden aandacht aan kwetsbare momenten in de levensloop (tijdig signaleren).
- We zetten extra in op specifieke groepen om gezondheidsverschillen te verkleinen en kansengelijkheid te vergroten.

Deze leidende principes zijn essentieel om de visie *"In Wijchen kan iedereen in de samenleving meedoen"* te realiseren. De visie is uitgewerkt in vijf hoofddoelstellingen:

- Onze jeugd groeit gezond en veilig op en krijgt gelijke ontwikkelkansen.
- Onze inwoners zorgen goed voor zichzelf en voor elkaar.
- Onze inwoners zijn weerbaar en veerkrachtig: hun mentale gezondheid is zo dat zij om kunnen gaan met de uitdagingen in het leven.
- Onze inwoners worden vitaal oud en houden zo lang mogelijk de regie.
- De fysieke en sociale omgeving is aantrekkelijk en draagt bij aan gezond leven.

Bijlage 2: Afwegingskader nieuwe woonzorginitiatieven

Aanleiding

Huisvestingsinitiatieven voor wonen met zorg toetsen we aan de huidige en toekomstige behoefte. Dit is noodzakelijk om de initiatieven die bij de gemeente binnenkomen te beoordelen op wenselijkheid. De verwachting is dat de markt gaat anticiperen op de ontwikkelingen om langer thuis te wonen, wat resulteert in diverse woonzorg-aanvragen van zorgaanbieders, ontwikkelaars en/of particuliere initiatieven. Dit kan gaan om een verzoek om een bestaande woonvoorziening in te zetten als woonzorgaanbod, leegstaand vastgoed te transformeren naar een wonen/zorg-accommodatie of een vraag naar een geschikte nieuwe locatie voor een wonen/zorgaccommodatie. Soms betreft het transformatie van een locatie. Veelal past dit niet in het omgevingsplan. We kunnen het omgevingsplan dan wijzigen of een vergunning verlenen om af te wijken van het omgevingsplan. Hier zullen we als gemeente proactief op sturen en regie nemen.

De gemeente Wijchen heeft behoefte aan objectieve, heldere en uitlegbare criteria om initiatieven die gericht zijn op het realiseren/ontwikkelen van woonzorginitiatieven te kunnen beoordelen. Dit afwegingskader is bedoeld om daarin te voorzien. Vanuit verschillende doelgroepen is behoefte aan extra woonzorgaanbod en zelfstandige woningen (zoals geclusterde woonconcepten). Door middel van dit afwegingskader worden initiatieven niet alleen gespiegeld aan het omgevingsplan, maar ook aan de behoefte en aan de vraag in hoeverre zij bijdragen aan het verwezenlijken van deze opgaven. Vooraf maken we twee belangrijke opmerkingen bij (de toepassing van) dit afwegingskader:

1. Een zekere flexibiliteit in de toepassing is noodzakelijk, want de werkelijkheid is weerbarstig. Als een initiatief niet voldoet aan de basisprincipes, moet het mogelijk zijn om in gesprek te gaan om te kijken hoe een initiatief mogelijk wel kan gaan voldoen aan de basisprincipes.
2. Regionale afstemming is belangrijk met name voor initiatieven die doelgroepen betreffen die niet specifiek aan de gemeente Wijchen zijn gebonden en waarvoor regionale oplossingen gevonden moeten worden.

Dit afwegingskader vervangt het eerder vastgestelde afwegingskader uit de Woonzorgvisie Wijchen 2021 – 2025 (pagina 17).

Toepassing van dit afwegingskader

Doel

Het afwegingskader fungeert als een beoordelingsinstrument van nieuwe initiatieven op het gebied van wonen met zorg en/of ondersteuning. Dit afwegingskader kan daarnaast gebruikt worden als handvat om beter het ambtelijk lokale of regionale gesprek te voeren in de verschillende fases van ontwikkeling van een woonzorginitiatief. Dit afwegingskader is bedoeld om, naast een kwantitatieve toets (voorziet het initiatief in een behoefte zoals die tot uiting komt in de woonzorganalyse en andere analyses) ook een kwalitatieve toets te kunnen uitvoeren. Het afwegingskader biedt hierbij een transparante werkwijze. Daardoor kunnen initiatiefnemers worden geïnformeerd over het resultaat van de beoordeling. Of – bij voorkeur – bij indiening van hun plan al rekening houden met deze gemeentelijke toets, zodat de aanvraag antwoord geeft op de vragen in het afwegingskader.

De stappen en criteria in het hoofdstuk 'toetsingscriteria' worden gebruikt als handvat in de totstandkoming van het ambtelijk advies over de aanvraag of uitbreiding van een initiatief. Het ondersteunt de beoordelaar bij het onderbouwen en formuleren van het advies. Want de praktijk van het realiseren van woonzorg-initiatieven is te complex en niet te vangen in afvinklijstjes. Het afwegingskader heeft als doel om de juiste afwegingen te maken. Het uiteindelijke doel is dat inwoners langer, veilig zelfstandig wonen.
Het afwegingskader heeft geen wettelijke, juridische status met betrekking tot het traject rond de wet- en regelgeving voor omgevingsplannen, vergunning en handhaving, en in de omgevingswet.

Voorwaarde

Voorwaarde voor toepassing van het afwegingskader is het monitoren van de huisvestingsopgave voor de verschillende doelgroepen, zodat de toepassing van het kader mee-ontwikkelt met de resterende opgave op het gebied van huisvesting van mensen met een zorgvraag en dus actueel blijft.

Resultaat
Op basis van dit afwegingskader wordt een ambtelijk advies over het initiatief opgesteld. De mogelijke eindresultaten na het doorlopen van het afwegingskader zijn:

1. Een positief advies;
2. Een positief advies onder voorwaarden;
3. Een negatief advies.

Toetsingscriteria

Stap 1: Toets aan kaders

1 A): Vanuit het Sociaal Domein wordt onder meer getoetst op de volgende kaders:

- Geactualiseerde Woonzorgvisie Wijchen (2025)
- Visie Sociaal Domein/ Beleidsplan Wmo, Jeugd, Gezondheid, Sport en Cultuur 2025-2028

1 B): Vanuit het team ruimtelijke ontwikkeling en wonen wordt in ieder geval getoetst op de volgende kaders:

- Woonvisie Wijchen 2024 - 2028
- Omgevingsvisie Wijchen (februari 2025)
- Omgevingsplan Wijchen (januari 2024)
- Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen 2024

Getoetst wordt of het initiatief aansluit bij de gemeentelijke uitgangspunten van het sociaal domein en op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

Resultaat van de toets
Positief: Past het initiatief binnen de beleidskaders, dan wordt stap 2 getoetst.
Negatief: Past het initiatief niet binnen de beleidskaders? Dan wordt negatief geadviseerd ten aanzien van het initiatief. Aan de indiener wordt aangegeven waarom negatief wordt geadviseerd. De indiener wordt de gelegenheid geboden een aangepast plan

in te dienen. Door middel van overleg met de initiatiefnemer wordt geprobeerd het initiatief om te buigen naar initiatief dat wel kan bijdragen aan de gemeentelijke behoeften.

Stap 2: Behoeftetoets
Met deze stap toetst de gemeente in hoeverre een initiatief bijdraagt aan de realisatie van de ambitie 'voldoende en passend woonaanbod'. In welke mate draagt het initiatief bij aan de behoefte aan woonzorgwoningen/plekken in de gemeente?

2 A) Kwantitatieve behoefte
Het betreft de toets op hoe het initiatief bijdraagt aan de kwantitatieve behoefte aan woningen voor een specifieke doelgroep op een specifieke plek, nu en in de toekomst. Waarom deze doelgroep? Waarom hier? Hoe ontwikkelt de kwantitatieve behoefte zich en hoe speelt dit initiatief hierop in?

- Kwantiteit algemeen: Hoeveel woningen of plekken worden gerealiseerd in dit plan?
- Kwantitatieve behoefte in gemeente: Is er binnen de gemeente een tekort aan woningen voor de doelgroep waar het initiatief zich op richt?
- Kwantitatieve behoefte in specifieke kern/ wijk: Is er *in deze kern/wijk/cluster* een groot verschil tussen vraag en aanbod voor deze doelgroep (en dus behoefte aan een dergelijk initiatief)?

2 B) Kwalitatieve behoefte
Het betreft de toets op hoe het initiatief bijdraagt aan de kwalitatieve behoefte van zorgdoelgroepen in Wijchen.

- Kwaliteit algemeen: Wat voor soort woningen worden er gerealiseerd in dit plan? (Intramurale plekken, geschikt maken bestaande woningen, geclusterde woonvormen, inclusieve woonleefconcepten e.d.).

2 C) Diversiteit
Het betreft de toets op hoe het initiatief bijdraagt aan het vergroten van de diversiteit van het woningaanbod of inwoners in de gemeente en kernen.

- Biedt het initiatief iets wat er nog niet (of onvoldoende) is in Wijchen? (Denk aan variatie in prijsklasse, doelgroepen, woonconcept)

- Biedt het initiatief iets wat er nog niet (of onvoldoende) is in deze *kern(cluster)*? (Denk aan variatie in prijsklasse, doelgroepen, woonconcept)

2 D) Urgentie doelgroep (aandachtsgroepen)
Het betreft de toets op hoe het initiatief voorziet in het oplossen van een acuut probleem.
- Op welke doelgroep(en) richt het initiatief zich?
- Wat is de woonbehoefte van de aandachtsgroep? Is er binnen deze doelgroep sprake van een langdurig tekort aan aanbod?
- Valt de doelgroep onder de verplichte urgentiecategorieën in de huisvestingsverordening?

2 E) Urgentie realisatie
Het betreft de toets op de snelheid waarmee het initiatief gerealiseerd kan worden.
- Kan dit plan snel gerealiseerd worden? Hierbij wordt meegenomen de vereiste procedure voor het omgevingsplan, de mate waarin het gebied voor boven- en ondergrondse infrastructuur nog ontsloten moet worden, etc

Resultaat van de toets
Positief: Past het initiatief binnen de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte aan woonvoorzieningen, dan wordt stap 3 getoetst.

Negatief: Past het initiatief niet bij de behoeften die er binnen de gemeente zijn? Dan wordt negatief geadviseerd ten aanzien van het initiatief. Aan de indiener wordt aangegeven waarom het advies negatief is. De indiener wordt de gelegenheid geboden een aangepast plan in te dienen. Door middel van overleg met de initiatiefnemer wordt geprobeerd het initiatief om te buigen naar een initiatief dat wel kan bijdragen aan de gemeentelijke behoeften.

Stap 3: Kwalitatieve toets
In deze stap wordt de vraag beantwoord in hoeverre het initiatief bijdraagt aan de doelen en ambities uit woonzorgvisie. Het gaat om de toetsing aan concrete criteria. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de kwaliteit van de woningen. Maar ook naar de (nabijheid van) zorg, voorzieningen, de buitenruimte en de omgeving.

3 A) Welzijn / ontmoeten / zorg/ omzien naar elkaar/ draagkracht wijk

Het betreft de toets op hoe het initiatief bijdraagt aan het bevorderen van ontmoeten en omzien naar elkaar: tussen de toekomstige bewoners onderling en met de (directe) omgeving.

- Bevordert het initiatief het ontmoeten en omzien naar elkaar van bewoners onderling?
  Bijvoorbeeld:
  - Is er een ontmoetingsruimte voor bewoners?
  - Nodigt het ontwerp van het gebouw en de omgeving uit tot ontmoeten en omzien naar elkaar?
  - Kiezen bewoners er bewust voor om te willen omzien naar elkaar op het moment dat ze er komen wonen (wederkerigheid)?

- Bevordert het initiatief het ontmoeten en omzien naar elkaar tussen de bewoners en bewoners van de omliggende wijk?
  Bijvoorbeeld:
  - Worden bewoners uit de wijk actief benaderd om te participeren in activiteiten (als deelnemer of vrijwilliger)?
  - Wordt gedacht vanuit het principe van wederkerigheid met de wijk (iedere bewoner heeft iemand anders ook iets te geven)?
  - Is de eventuele ontmoetingsruimte ook bedoeld voor mensen uit de buurt?
  - Is de eventuele tuin openbaar toegankelijk of gesloten?
  - Wordt er dagbesteding en/of logeeropvang geboden voor mensen in de wijk?
  - Heeft het woonzorginitiatief een andere buurtfunctie? Of kunnen ruimten gezamenlijk gebruikt worden?
  - Is partij bereid om bij te dragen aan het verbeteren van inclusiviteit/ langer zelfstandig thuis wonen door deelname op vrijwillige basis aan een of meerdere Kerngroepen (o.a. Kerngroep Dementie, Kerngroep Inclusie)

3 B) Toegankelijkheid van de woningen

Het betreft de toets op hoe de mate van toegankelijkheid van de woningen aansluit bij de behoeften van de doelgroep van het initiatief.

- Voldoet het ontwerp aan het basisniveau van toegankelijkheid, zodat het eventueel ook inzetbaar is voor andere doelgroepen? Voorstel is om hiervoor Woonkeur module 1 te hanteren.

- Voldoet het ontwerp aan de toegankelijkheidsbehoefte van de doelgroep? Gebruik - afhankelijk van de doelgroep - de passende modules van Woonkeur (1-5).
    - Hiervoor wordt getoetst of is nagedacht over:
        - Deurbreedte en drempelloosheid;
        - Toegankelijkheid vanuit buiten; bewoner moet zonder treden binnen kunnen komen;
        - Voldoende ruimte voor draaicirkel rollator/rolstoel; schuifdeur i.p.v. draaideur, 'steunpunten' in de algemene ruimte/gangen (looproute);
        - Voldoende liften i.v.m. brandveiligheid;
        - Berging groot genoeg voor scootmobiel (met oplaadmogelijkheid) / driewielfiets;
        - Parkeergelegenheid in nabije omgeving (maximaal 100 meter);
        - Ruimte om voor de deur bewoner af te zetten (in- en uitstapplek);
        - Bestrating in directe omgeving (geen gladde tegels, geen grind etc.);
        - Aanpasbaar bouwen vraagt ook: geen leidingen in muur in badkamer die weggehaald moet kunnen worden i.v.m. draaicirkel rolstoel, stevige muur i.v.m. later bevestigen beugels/douchestoel, etc.

3 C) Geschiktheid locatie en omgeving

Het betreft de toets op in hoeverre de locatie en ligging passend is voor het huisvesten van de doelgroep van het initiatief.

- Ligging ten opzichte van voorzieningen: Wat is de afstand tot voorzieningen?
    - Beoordeel positief wanneer maatschappelijke en (para)medische voorzieningen zich binnen een afstand van 500 meter van de entree van het initiatief bevinden.
    - Een groter aantal voorzieningen binnen een afstand van 500 meter zorgt voor een positiever advies
    - Denk bij de toets aan voorzieningen aan:
        - Ontmoetingsruimte (eventueel inpandig/ ook voor bewoners in de wijk)
        - Supermarkt
        - Huisarts
        - Openbaar vervoer
        - Paramedische voorzieningen (fysio, ergotherapeut)
        - Apotheek

    - Kerk/ moskee
- Ligging in de omgeving: Past de omgeving van de locatie bij de doelgroep van het initiatief?
    - Het is positief wanneer de volgende omgevingskenmerken aanwezig zijn:
        - De aanwezigheid / nabijheid van groen of een park;
        - De omgeving nodigt uit om een ommetje te maken;
        - Is de locatie geschikt voor de doelgroep, wanneer gekeken wordt naar de hoeveelheid 'prikkels' in de omgeving?
        - Is de locatie geschikt voor de doelgroep, wanneer gekeken wordt naar de afstand tot de voor de doelgroep meest relevante voorzieningen?
    - Is er nagedacht over eventuele uitdagingen voor de wijk/buurt/kern door het huisvesten van deze doelgroep? Hoe gaat de initiatiefnemer hiermee om?
    - Is de locatie geschikt voor de doelgroep / geschikt te maken voor de doelgroep, wanneer gekeken wordt naar toegankelijkheid van de openbare ruimte? Zijn hier aanpassingen voor nodig? Bijvoorbeeld: oversteekplekken, instelling stoplichten, vluchtheuvels, hoogte stoepen, etc.

3 D) Organisatie van de zorg

Het betreft de toets op hoe de organisatie van zorg en ondersteuning in het initiatief vorm krijgt.

- Past de zorg en ondersteuning bij de doelgroep van het initiatief? Mogelijke vragen zijn:
    - Is er een zorgpartij verbonden aan het initiatief en is deze regionaal of lokaal gecontracteerd (professionele zorg voor ADL[16]-zorg, begeleiding en medische zorg)? Heeft de zorgpartij een keurmerk?
    - Bij Wlz17zorg: zijn er afspraken met zorgkantoor?
    - Bij VPT[18]/MPT[19]/pgb[20]: is er een huisarts betrokken bij het initiatief? Is er nagedacht over de organisatie van zorg in de nachtelijke uren?
    - Wordt in het initiatief een verbinding gemaakt tussen formele en informele zorg (bijvoorbeeld t.b.v. ADL-zorg)?

[16] Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen, zoals traplopen of uit bed komen.

[17] Wet langdurige zorg.

[18] Volledig Pakket Thuis. Verstrekkingsvorm Zorg in Natura: een totale verstrekking die thuis geleverd kan worden.

[19] Modulair Pakket Thuis. Verstrekkingsvorm Zorg in Natura: een deelverstrekking die kan worden gecombineerd met het PGB.

[20] Persoonsgebonden budget. Een verstrekkingsvorm in de Wet langdurige zorg en Wmo waarbij de cliënt of diens vertegenwoordiger het budget beheert.

- Ontvangt men zorg tijdelijk of permanent?
- Staat zorgpartij open voor samenwerking met andere Zorg/ Welzijns -partijen?

- Bij de beoordeling van nieuwe woonzorginitiatieven toetsen wij op het waarborgen van kwaliteit, transparantie en maatschappelijke verantwoordelijkheid (o.a. Programma van eisen).
  Initiatieven worden getoetst op de volgende punten:
  - Kwaliteit van zorg
  - Financiële transparantie
  - Integriteit en betrouwbaarheid

Initiatiefnemers moeten bereid zijn tot open communicatie met toezichthouders en meldingsplicht bij incidenten of kwaliteitsproblemen

3 E) Positieve gezondheid

Het betreft de toets op of en op welke manier de bijdrage van het initiatief aan positieve gezondheid bijdraagt

- Wordt binnen het initiatief de positieve gezondheidsbenadering toegepast?
  - Wordt de eigen kracht van de bewoners, hun netwerk en informele zorg gestimuleerd?
  - Is in het ontwerp van het gebouw aandacht voor een 'herstelgerichte omgeving[21]'? Op welke manier?
  - Is in het ontwerp van de buitenruimte aandacht voor een 'herstelgerichte omgeving'? Op welke manier?

[21] Een omgeving die gericht is op het stimuleren van meedoen en dagelijks functioneren

Bijlage 3: Aanbodinventarisatie

In mei 2025 is er onderzoek gedaan naar het aantal intramurale en extramurale plekken in de gemeente Wijchen. Daarbij is ook gekeken voor welke doelgroepen deze plekken beschikbaar zijn. Als aanpak is de aanbodinventarisatie uit de woonzorgvisie 2021–2025 voorgelegd aan de betrokken zorgorganisaties. Waar nodig zijn de gegevens geactualiseerd. De resultaten zijn terug te vinden in de onderstaande tabel. Naast de cijfers zijn er ook kwalitatieve inzichten uit het onderzoek gekomen die hieronder toegelicht worden.

Tabel 3: Aanbodinventarisatie zorgorganisaties gemeente Wijchen (2025)

Zorgorganisatie	Naam zorgvastgoed	Kern	Eigendom	Plekken	Doelgroep
Dichterbij	Veenhof	Wijchen	Dichterbij	12 VG	Jongvolwassenen (18-40), Verstandelijke beperking (VG)
	Leurseweg	Leur	ZZG	12 VG	Jongvolwassenen (18-40), Verstandelijke beperking (VG)
	Zelfstandige studio's	Wijchen	Talis	6 VG (VPT)	Jongvolwassenen (18-40), Verstandelijke beperking (VG)
Driestroom	Woonvorm Diepvoorde	Wijchen	Talis	22 VG	(Jong)volwassenen met een licht tot matige verstandelijke beperking (VG)
	VG/Ouderenzorg in La Verna	Wijchen	Talis	20 VG	Ouderen met een licht tot matige verstandelijke beperking (VG)
	Zelfstandige Woningen huissteden	Wijchen	Talis	5 VG	Verstandelijke beperking (VG)
	Inloopwoning Kraanvogelterrein	Wijchen	Talis	0	Inloopwoning voor bewoners Kraanvogelterrein
	Beschut wonen Kraanvogelterrein	Wijchen	Talis	15 Ambulant	Verstandelijke beperking (VG)
's Heerenloo	Woonvorm Hoefblad	Wijchen	Talis	18 VG	Gezinsvervangend, verstandelijke beperking (VG)
De Waalboog	La Verna	Alverna	Talis	40 SOM 30 PG	Ouderen met somatiek en ouderen met dementie (PG)

De Meerenburgh	Woonvorm De Meerenburgh	Leur	Meerenburgh	3 PG 4 SOM	Ouderen met lichamelijke beperking en/of lichte dementie
Pluryn	Heilige stoel 4829	Wijchen	Pluryn	27 LG	Volwassenen met Lichamelijke Beperking (LG)
RIBW	Sint Jozef	Wijchen	ZZG	31 GGZ	Psychiatrische aandoening (GGZ)
	Campuslaan	Wijchen	ZZG	Inloop GGZ en dagbesteding	Psychiatrische aandoening (GGZ)
Shelterzorg	Gezinshuis de Parel	Balgoij	Shelterzorg	6 J/JVW	Gezinshuis jongeren LVG in leeftijd 8 tot 18 jaar
	Gezinshuis Rustpunt	Balgoij	Shelterzorg	6 J/JVW	Gezinshuis jongeren LVG in leeftijd 8 tot 18 jaar
	Logeerhuis Chananaja	Balgoij	Shelterzorg	0	Gezinshuis jongeren LVG in leeftijd 8 tot 18 jaar
	Gezinshuis bij Floor	Wijchen	Floor	3 J/JVW	Gezinshuis jongeren LVG in leeftijd 8 tot 18 jaar
	Gezinshuis Dior	Wijchen	Shelterzorg	6 J/JVW	Gezinshuis jongeren LVG in leeftijd 8 tot 18 jaar
Waalzorg	Leemweg	Wijchen	Particulier	26 VG	Jongeren (16+) en jongvolwassenen met een verstandelijke beperking (VG)
Wooninitiatief	WijSamen	Wijchen	Particulier	13 VG	Kleinschalig ouderinitiatief voor jongeren met een verstandelijke of meervoudige beperking
ZZG Zorggroep	Meander	Wijchen	Talis	56 Ambulant	Ouderen met somatiek en beginnende PG
	De Oogst	Wijchen	Talis	23 SOM/PG (max tot 46 incl. Passerel)	Ouderen met dementie (PG) met WLZ ZZP indicatie
	De Elst	Wijchen	Talis	22 PG	Ouderen met dementie (PG) met WLZ ZZP indicatie

	Passerel*	Wijchen	Talis	23 max. SOM	Ouderen en jongeren met somatiek en PG
	De Hagert	Leur	ZZG	18 PG 12 VG	Dementie en VG zorgboerderij
	De Weegbree	Wijchen	ZZG	59 PG	Ouderen met dementie (PG) met WLZ ZZP indicatie
	Meerstaete	Wijchen	ZZG	28 PG (+2)	Dementie en 2 logeerplekken PG

Bron: Aanbodinventarisatie gemeente Wijchen (2025). * Meer gemengde bewoning door natuurlijke opbouw zorgwonen naar 23 in combinatie met Oogst. In totaal zijn het er 46 zijn Oogst en Passerel. Hier wonen ook een aantal jongeren met een Wlz zorgvraag somatiek.

Legenda:
VG= Verstandelijk gehandicapt
VPT = Volledig pakket thuis
SOM = Somatische zorg
PG = Psychogeriatrische zorg
J/JVW = Jeugd/JeugdwelzijnsWezen
GGZ = Geestelijke Gezondheidszorg

Conclusie opgave ouderenhuisvesting
Uit de aanbodinventarisatie blijkt dat zorgorganisaties verwachten dat de vraag naar somatische zorg zal afnemen en die naar psychogeriatrische zorg juist zal toenemen.

Wanneer we de opgave aan nultreden, geclusterde en zorggeschikte woningen tot en met 2030 vergelijken met de plannen tot en met 2030, valt het volgende op:

- Plannen voor **nultredenwoningen** zijn in principe voldoende om aan de behoefte te voldoen. De plannen (538 woningen) zijn namelijk hoger dan de opgave (490 woningen). Aandachtspunt hierbij is ervoor zorgen dat deze woningen ook daadwerkelijk bij de juiste doelgroep – ouderen – terechtkomen. Bijvoorbeeld door middel van woningen voorzien van een seniorenlabel of woningen toewijzen aan ouderen.
- De plannen voor **zorggeschikt wonen** (135 woningen) zijn voldoende om de opgave (110 woningen) te realiseren.
- De plannen voor **geclusterd wonen** zijn onvoldoende. Wanneer we de plannen (78 woningen) aftrekken van de opgave (330 woningen, waarvan 215 nieuwbouw), blijft het volgende tekort aan geclusterde woningen over:
    - Nieuwbouw: 137 woningen (215 minus 78).
    - Bestaande woningvoorraad: 115 woningen.

Tabel 3: Opgave ouderenhuisvesting gemeente Wijchen (2022-2030)

Nultredenwoningen	Geclusterd wonen	Zorggeschikt wonen
490	330 (waarvan 215 nieuwbouw)	110

Bron: Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen (2024). Aantallen zijn richtlijn voor de (nieuwbouw)opgave volgens woonbehoefteonderzoek GMR (2022) en ABF (2022).

Tabel 4: Plannen ouderenwoningen tot en met 2030

Realisatie	Nultreden-woningen	Geclusterd wonen	Zorg-geschikt wonen
T/m 2030	538	78	135
Vanaf 2031	243		

Bron: Aanbodinventarisatie gemeente Wijchen (2025).

Samengevat zijn er voldoende plannen tot en met 2030 om zorggeschikte woningen te realiseren. Ook voor nultredenwoningen zijn er voldoende plannen vergeleken met de behoefte aan nultredenwoningen. Maar: nultredenwoningen komen niet automatisch bij ouderen terecht; deze woningen worden ook bewoond door huishoudens onder de 65 jaar. Om ervoor te zorgen dat er voldoende nultredenwoningen voor ouderen beschikbaar zijn, is aandacht nodig voor het labelen of toewijzen van nultredenwoningen. Voor geclusterd wonen ligt er een kwantitatieve opgave om meer plannen toe te voegen, want de plannen zijn ruim onvoldoende om in de behoefte te

voorzien. Ook kan gekeken worden naar kansen in de bestaande woningvoorraad om geclusterde woningen toe te voegen (bijvoorbeeld door het toevoegen van een ontmoetingsruimte aan een complex waar veel ouderen wonen).

Conclusie opgave aandachtsgroepen

Uit de aanbodinventarisatie blijkt dat er vooral een opgave ligt bij de doelgroep mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Een aantal zorgaanbieders gericht op mensen met een (licht) verstandelijke beperking geeft aan dat zij wachtlijsten hebben. Op deze wachtlijsten staan Wijchenaren, dus het gaat om een lokale behoefte. Het advies zou zijn om een kleinschalige voorziening toe te voegen voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking. En hierbij rekening te houden met de behoefte aan privacy: minder gedeelde voorzieningen en meer zelfstandige appartementen.

De behoefte aan meer privacy geldt bovendien ook voor de andere aandachtsgroepen: zelfstandige appartementen met een gezamenlijke ruimte, waar 24-uurszorg mogelijk is.

Adviesorgaan
Sociaal Domein
Wijchen

Advies van het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen met betrekking tot

de Actualisatie Woonzorgvisie 2025 -2030 gemeente Wijchen

Advies aan:	College van Burgemeester en Wethouders gemeente Wijchen.
Adviesaanvraag met betrekking tot:	Actualisatie Woonzorgvisie 2025 -2030 gemeente Wijchen
Adviesgegeven door:	Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen
Document ontvangen op:	23 juli 2025
Toelichting gegeven op het document en vragen beantwoord door:	Margreet Muurmans
Advies gegeven op:	September 2025
Soort Advies:	Ongevraagd advies.

Inleiding:
Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen dankt het College van B&W voor het toesturen van de Actualisatie Woonzorgvisie 2025 – 2030.
Het Adviesorgaan is in een vroeg stadium betrokken bij de ontwikkeling van de Woonzorgvisie 2025 -2030. Het Adviesorgaan heeft deelgenomen aan de stakeholdersbijeenkomst op 19 maart 2025. Verder zijn er naar aanleiding van de bespreking van de Woonzorgvisie 2025-2030 in de Werkkamer Wonen, Leefbaarheid en Toegankelijkheid opmerkingen gemaakt bij het concept van 28-05-25.
In dit document geeft het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen aanvullende adviezen op de eerder gedane inbreng.
Graag verneemt het Adviesorgaan van het College of de vorm en inhoud van dit advies bijdraagt aan het optimaliseren van de concept Woonzorgvisie.

Leeswijzer:
Het advies dat gegeven wordt is inhoudelijk van aard. Het advies is opgedeeld in deeladviezen. Deze zijn verwoord in vier paragrafen, deel 1 t/m 4. In deze leeswijzer wordt aangegeven hoe de opbouw van het advies is.

- In deel 1. wordt een deeladvies met betrekking tot de termijn van de Woonzorgvisie
- In deel 2. wordt een deeladvies gegeven met betrekking tot de toename van het aantal eenpersoonshuishoudens en de gevolgen van deze toename op het woon- en zorgaanbod.
- In deel 3. wordt een deeladvies gegeven met betrekking tot voorkoming van dak- en thuisloosheid, een preventieve aanpak.

- In deel 4. wordt een deeladvies gegeven met betrekking tot de negatieve aspecten van woonzorgzones, zorgzame buurten.

Deel 1.
In de Woonzorgvisie wordt een visie geformuleerd voor de komende 5 jaar, 2025 – 2030, die elke 5 jaar geactualiseerd wordt. Er zullen grote veranderingen op de kortere en langere termijn zijn in de samenstelling van inwoners naar leeftijd en zorgbehoefte binnen de gemeente Wijchen. De woon-loopbaan van de inwoners van de gemeente Wijchen wordt gedifferentieerder dan in de afgelopen decennia. Dit vraagt om een woonaanbod en een daaraan gekoppelde zorg, die ook gevarieerder moet worden. De ontwikkeling van Woonzorgprojecten van tekentafel tot realisatie duurt vaak 15 jaar of langer. Dit vraagt om een Woonzorgvisie die voor een veel langere termijn, meer dan 5 jaar, richting kan geven.

Deeladvies 1. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om de termijn van de Woonzorgvisie te verlengen naar minimaal 15 jaar.

Deel 2.
In de komende 15 jaar zal het percentage ouderen, ouder dan 65 jaar, toenemen tot 30 % van het aantal inwoners van de gemeente Wijchen. Dit percentage zal verder stijgen tot 2050. Van deze ouderen zal een groot deel 19% wonen in een eenpersoonshuishouden. Niet alleen het ouder worden en eventueel zorgbehoeftiger zijn maar ook het wonen in een eenpersoonshuishouden vraagt om een ander woonaanbod en vormen van zorg.
Het aantal eenpersoonshuishoudens op dit moment is landelijk 40% van het totale aantal huishoudens. Het aantal eenpersoonshuishoudens zal de komende jaren sterk stijgen. De inwoners, die tot een aandachtsgroep voor het gemeentelijk woonbeleid behoren, zullen in veel gevallen tot de eenpersoonshuishoudens gaan behoren. Waarbij de aandachtsgroep studenten voor Wijchen vertaald moet worden als jongeren. Het wonen in een eenpersoonshuishouden door ouderen, aandachtsgroepen en jongeren vraagt om een aangepast woonaanbod en zorg.

Deeladvies 2. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in de Woonzorg visie aandacht te besteden aan het woonaanbod en zorgaanbod voor alle inwoners, die behoren tot het toenemende aantal eenpersoonshuishoudens.

Deel 3.
In de Woonzorgvisie wordt bij de aandachtsgroepen de groep (dreigende) dak- en thuislozen genoemd. In de visie wordt niet beschreven welke zorg ingezet kan worden om dak- en thuisloosheid bij inwoners van de gemeente Wijchen te voorkomen. De zorg die geleverd kan worden bij dreigende dak-, thuisloosheid kan op meerdere terreinen liggen. Deze zorg kan bijvoorbeeld bestaan uit financiële ondersteuning, structurele ondersteuning bij het wonen, permanente ondersteuning voor mensen, die in aanmerking zouden kunnen komen voor urgentie voor een sociale huurwoning en ondersteuning van gezinnen bij scheiding. De voorbeelden van de genoemde zorg moeten gezien worden als preventieve maatregelen om te voorkomen dat dakloosheid of thuisloosheid ontstaan voor inwoners van de gemeente Wijchen. Waarbij een speciale groep voor deze zorg is de groep kinderen en jongeren die dreigen dakloos, thuisloos te worden.

Deeladvies 3. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in de Woonzorg visie aandacht te besteden aan het voorkomen van dak- en thuisloosheid. Deze paragraaf

moet gezien worden als preventieve maatregel in het kader van dak- en thuisloosheid en aansluiten bij het nog te ontwikkelen Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland Zuid 2026 – 2032.

Deel 4.
In de Woonzorgvisie wordt binnen het hoofdstuk "Wonen en zorg ouderen" aandacht besteed aan woonzorgzones en zorgzame buurten. Woonzorgzones, zorgzame buurten gaan uit van een concentratie van mensen met een(zelfde) zorgvraag. Vraag is of een concentratie van inwoners met zorgvragen niet leidt tot een minder mogelijk maken van de inzet van mantelzorg, voorzorgcirkels en Eigen Kracht. Het concentreren van doelgroepen voor zorg in bepaalde buurten zorgt er misschien wel voor dat er meer inzet van professionele zorg nodig is, omdat de zorgbehoevende bewoners niet in staat zijn om mantelzorg te verlenen bij een buurtgenoot. In veel beleidsstukken op het gebied van het sociaal domein wordt juist gesproken over het frequenter inzetten van mantelzorg, voorzorgcirkels en Eigen Kracht. Het inzetten van deze vormen van ondersteuning, hulp, zorg vraagt om buurten met een gevarieerde groep inwoners. Juist jongeren, jongvolwassenen, jonge gezinnen kunnen ook een bijdrage leveren aan de mantelzorg, voorzorgcirkels en Eigen Kracht. Veel inwoners willen graag lange tijd in hun eigen woonomgeving blijven wonen. Dit pleit er juist voor om buurten te ontwikkelen waar inwoners met een zorgvraag kunnen blijven wonen en ondersteuning kunnen krijgen van buurtgenoten. Dit vraagt om een woonaanbod in een buurt met een grote variatie.

Deeladvies 4. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in de Woonzorg visie aandacht te besteden aan de minder positieve kant van het concentreren van inwoners met een zorgbehoefte. En ook aandacht te besteden aan het ontwikkelen van buurten met een grote variatie aan inwoners en de positieve kant van deze variatie.

Deel 5

In het hoofdstuk "Vitale wijken" wordt gesproken over de uitdagingen die een inclusieve samenleving kent. Dit betekent dat er meer kwetsbare mensen in de wijken komen te wonen. Deze mensen hebben niet allen ondersteuning nodig om in de wijk te landen, maar ook blijvende ondersteuning om verbonden te blijven. Verder zullen ook omwonenden ondersteund moeten worden. Enerzijds met de beantwoording van vragen rondom kwetsbare inwoners, waardoor er begrip kan ontstaan, anderzijds ook om contacten te leggen en te houden.

Deeladvies 5

Het is belangrijk dat er in de wijken structurele ondersteuning aanwezig is. Het is bovendien belangrijk om daar eenduidigheid in te creëren. Op dit moment komen wij dorpsondersteuners, buurtcoördinatoren en gebiedscoördinatoren tegen. Het lijkt ons goed om daar keuzes in te maken en taken goed te omschrijven, zodat inwoners weten wanneer en op wie ze een beroep kunnen doen. Continuïteit van deze medewerkers is belangrijk dat zij de inwoners van de wijk leren kennen en er een vertrouwensrelatie kan groeien

Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen
p.a. Eindsestraat 16-A
6612 AK NEDERASSELT

contactpersoon
Margreet Muurmans
t +31639835295
ons kenmerk
Z/25/311916

datum 9 oktober 2025
onderwerp Reactie op ongevraagd advies Adviesorgaan Sociaal Domein
Verzonden **28 oktober 2025**

Beste leden van het Adviesorgaan,

Op 24 september 2025 ontvingen wij uw advies over de actualisatie van de Woonzorgvisie Wijchen. Hartelijk dank voor uw betrokkenheid en de zorgvuldige wijze waarop u uw advies heeft opgesteld. Wij waarderen uw inzet en de constructieve bijdrage aan dit belangrijke traject zeer. In deze brief geven wij een reactie op uw advies. U heeft uw advies opgedeeld in deeladviezen. Onderstaand gaan wij op elk van deze deeladviezen in.

Deeladvies 1. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om de termijn van de Woonzorgvisie te verlengen naar minimaal 15 jaar.

Antwoord:
De looptijd van de Woonzorgvisie is weliswaar 5 jaar, de koers en visie gaan wel degelijk over de langere termijn. Het is niet voor niets dat we nu spreken over een actualisatie van de Woonzorgvisie 2021–2025. We blijven de ingezette koers van de visie volgen, waarbij we deze waar nodig aanvullen en actualiseren op basis van de ontwikkelingen van vandaag én die we voor de toekomst voorzien.
De looptijd van 5 jaar voor de woonzorgvisie sluit ook aan op de looptijd van de Woonvisie. 5 Jaar wordt ook de wettelijk verplichte looptijd voor het volkshuisvestingsprogramma.
Zoals u aangeeft zijn er op korte en langere termijn grote veranderingen te verwachten. De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Zo is het nog onzeker wat het nieuwe kabinetsbeleid gaat betekenen voor de Woonzorgvisie. Daarom is het belangrijk om op tijd te actualiseren. Dit betekent overigens niet dat er na 5 jaar een compleet nieuwe visie zal verschijnen. We streven naar doorontwikkeling (dus actualisatie) van de woonzorgvisie.

Deeladvies 2. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in de Woonzorg visie aandacht te besteden aan het woonaanbod en zorgaanbod voor alle inwoners, die behoren tot het toenemende aantal eenpersoonshuishoudens.

Antwoord:
In het afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen van de Groene Metropool regio Arnhem- Nijmegen (waar Wijchen onderdeel van is) is rekening gehouden met de vergrijzing en het feit dat er steeds meer 1-persoonshuishoudens komen. Het GMR-afsprakenkader 'huisvesting aandachtsgroepen' vormt de input voor de woonzorgvisie. We stemmen ons woonaanbod af op de vraag en de behoefte. In nieuwe woonprojecten zullen dus ook één of 2 persoonswoningen/appartementen zijn.

In de Woonvisie Wijchen wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan het bouwen voor kleinere huishoudens. Ter verduidelijking: een woonvisie richt zich op het bredere beleid rondom wonen, zoals woningbouw, leefomgeving en ruimtelijke ontwikkeling. Een woonzorgvisie gaat specifiek over de combinatie van wonen en zorg, met aandacht voor passende woonvormen en ondersteuning voor mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag. In de woonvisie zorgen we ervoor dat we kunnen spelen op veranderingen in woonwensen en de woningmarkt, zo ook de toename van de 1-persoonshuishoudens. Daarom maken we plannen die aanpasbaar zijn en sturen we bij wanneer dat nodig is

Deeladvies 3. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in de Woonzorgvisie aandacht te besteden aan het voorkomen van dak- en thuisloosheid. Deze paragraaf moet gezien worden als preventieve maatregel in het kader van dak- en thuisloosheid en aansluiten bij het nog te ontwikkelen Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland Zuid 2026 – 2032.

Antwoord:
Onder het kopje 'zachte landing in de wijk' in hoofdstuk 5 wordt hierop ingegaan. Het advies van de Adviesraad gaat in op de 'hoe'-vraag, dit geeft een mooie richting voor de uitvoering. In de volgende fase, het ontwikkelen van een uitvoeringsprogramma, gaan we dit een plek geven. We nemen de tips en adviezen van de adviesraad graag hierin mee.

Deeladvies 4. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in de Woonzorgvisie aandacht te besteden aan de minder positieve kant van het concentreren van inwoners met een zorgbehoefte. En ook aandacht te besteden aan het ontwikkelen van buurten met een grote variatie aan inwoners en de positieve kant van deze variatie.

Antwoord:
Variatie leidt tot veerkracht. Het streven naar variatie van doelgroepen (jong/oud, zorgdrager/zorgvrager) is een mooi uitgangspunt.
In de richting voor uitvoering (Hoofdstuk 3. Wonen en zorg ouderen, pagina 16) wordt expliciet het belang van inclusieve buurten benadrukt: "Zorg voor een mix van bewoners. Het appartementencomplex in Nijmegen (Living-Inn) is hier een goed voorbeeld van." Een ander voorbeeld in de gemeente Wijchen is het

appartementencomplex Alba. Hier wonen 60-plussers en mensen met een lichamelijke beperking in nabijheid van elkaar. We zien dat dit kansen biedt voor ontmoeting en omzien naar elkaar. Zowel binnen het complex als met de buurt.

Ook in de woonvisie en de jaarlijkse prestatieafspraken die we met de wooncorporaties maken hebben we hier nadrukkelijk aandacht voor. We vinden het belangrijk dat doelgroepen die zorg- en of ondersteuning nodig hebben op passende wijze worden gehuisvest in onze kernen en buurten. Hierbij kiezen we zoveel mogelijk voor gemengde en gevarieerde buurten waarmee we integratie bevorderen en clustering van kwetsbare huishoudens tegengaan. Voor sociale huurwoningen zijn er afspraken met woningcorporaties over spreiding bij de toewijzing aan specifieke doelgroepen.

De mogelijkheden voor de gemeente om actief te sturen op de variatie in bewoners binnen een wijk zijn echter beperkt. In de meeste woonwijken vindt geen nieuwbouw meer plaats, waardoor het bestaande woningaanbod bepalend blijft. Dit aanbod bestaat uit een mix van koop- en huurwoningen. Het koopsegment valt onder de vrije markt. Daarnaast veranderen woonwensen gedurende de levensloop van huishoudens. Dit zijn redenen om wel of niet te gaan verhuizen. Mensen gaan samenwonen of scheiden, krijgen kinderen of juist niet, of verhuizen vanwege werk. Gemiddeld woont een huishouden tien jaar in dezelfde woning (bron: Centraal Bureau voor de Statistiek).

Deeladvies 5. Het is belangrijk dat er in de wijken structurele ondersteuning aanwezig is. Het is bovendien belangrijk om daar eenduidigheid in te creëren. Op dit moment komen wij dorpsondersteuners, buurtcoördinatoren en gebiedscoördinatoren tegen. Het lijkt ons goed om daar keuzes in te maken en taken goed te omschrijven, zodat inwoners weten wanneer en op wie ze een beroep kunnen doen. Continuïteit van deze medewerkers is belangrijk dat zij de inwoners van de wijk leren kennen en er een vertrouwensrelatie kan groeien.

Antwoord
Het is voor inwoners inderdaad belangrijk om te weten wie er in hun wijk beschikbaar is en waarvoor. In Bergharen en Leur zijn dorpsondersteuners. Buurtcoördinatoren zijn bij ons onbekend. Vanaf 1 januari 2026 starten gebiedscoördinatoren. Zij krijgen een meer strategische rol voor o.a. wijkaanpakken. Zo gaan zij letterlijk de wijk in om vraagstukken op te halen. Dit vraagstuk vraagt om nadere uitwerking in het uitvoeringsprogramma. In deze volgende fase gaan we hier de functies benoemen en beschrijven.

Tot slot
Wij stellen uw betrokkenheid en advies zeer op prijs. Wij nodigen u graag uit voor het vervolgtraject om tot een uitvoeringsprogramma te komen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

J.M. Hendrix
gemeentesecretaris

R.D. Helmer - Englebert
burgemeester